

69

17, 69

ՕԵՈՒՆՊԱԶԸՆ
Գ Ա Ր Ը Ս Ը

ՄԻԻԷԼԼԻԿ
ԲՍԱՊԻԷ ՏԸ ՄՕՆԲԷԲԷՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄ
Յ. ԹՕԼԱՔԵԱՆ

معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه طبع اولنشد

Ա-Կ.

ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻԼՏ

ՄԱԹՊԱՅԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԱԽՊԱՐ
ՊԷՅՈՂՈՒ . ճառատէյի լէպիրտէ , Թագսիմտէ Ն. 65

- 1888 -

REVISED EDITION

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

1009 FIFTH AVENUE, NEW YORK

1900

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

1009 FIFTH AVENUE, NEW YORK

ՅԵՈՒՆՊԱԶԸՆ
Գ Ա Ր Ը Ս Ը

ՄԻՒԷԼԻՅ
ՔՍԱՎԻՔ ՏԸ ՄՈՆՔԵՔԷՆ

ՄԻՔԷՐՃԻՄ
Յ. ՔՕԼԱՅԵԱՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՄԱԹՊԱԱՅԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԱԽՊԱՐ
ՊԵՅՈՂԱՆ, ԿԱՍԱՆԵՅԻ ԲԷՊԻՐԱՆ, ԹԱԳՈՒՄԱՆ Զ. ԵՅ

—1887—

OF THE

REPORT

OF THE

COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE

FOR THE YEAR 1864

IN RESPONSE TO A RESOLUTION

PASSED BY THE HOUSE OF COMMONS

ON THE 14TH OF MARCH 1864

AND BY THE SENATE OF THE PROVINCE OF NEW BRUNSWICK

1865

ՕԵՈՒՆՊԱԶԸՆ ԳԱՐԸՍԸ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

Գօնքես տը Բեքոռալ

1

— Մա՛րի-Ժան :

— Պուրատանըմ, էֆէնտիմ :

— Գը՛ղըմ, չարապ մախզէնինէ էնտի՞ն մի :

— Էվվէթ էնտիմ, վէ էմըինիզ մուճիպինճէ իքի սէբէթ չարապ տախի չըգարտում :

— Շու թէնպէլ Ժան-Լուի նէ՞րէտէ տիր :

— Ախըրտա տըր . հայվանլարա եէմ վէրիեօր . Զէվալլը հայվան-լարըն ատէթա ճանընը չըգարմըչլաղ :

— Ա՛հ , էկերչի Շէվրէօյլ տ՝Արժան օթէլինին միւշթէրիլէրի , եա-լընը շու արապաճըլար իլէ հօգ-գապազլար օլսա խտիլէր , զանն ի-տէրիմ քի , Մարի-Ժան , պիւեհիւք պիր քեարըմըզ օլամազ խտի :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ , պու պապտէ բէք հագ-գըսընըզ :

— Լաքին պու հօգ-գապազլար , խուսուսիլլէ իչլէրինտէքի գարը միւթէպէր քիմսէլէրէ պէնզէեօրլար :

— Հէլէ քիւշիւք գըզլարը բէք չիրին շէյ տիր . Էօյլէ պիր կիւզէլ էվլատը , պու կիպի սանաաթլարա ալըշտըրմազ , հագ-ըզէթէն ֆէնա տըր , էօյլէ տէյիլ մի :

— Պէն տէ սէնինլէ հէմէֆքեարըմ , Մարի-Ժան , լաքին , պու քէնտի պիլէճէք իչլէրի տիր . պիզէ այիտ տէյիլ տիր . Սուբէ հագըր մը տըր , սէն օնտան խապէր վէր :

— Սուբէ հագըր խտիլիեօր , էֆէնտիմ . քէպապ չիչի պիր գաչ

տէֆա տահա չէվրիլէճէք օլուր իսէ, գօնուն պուտու իլէ հինտի լաերգըյա բիշմիշ օլուր: Ուֆագ սողանլը տանա ըսթօֆաթօսույա սազան պալըղընըն բլաքիսի, վէ թավչան եահնիսինէ կէլինճէ, օնլար տա, հազըր օլուեօր էֆէնտիմ, գօգուսունու ալըեօրսունուզ ա', բէք նէֆիս գօգուեօրլար:

— Սուֆրաեր հազըրլա, վէ արապաճըլար իլէ հօդգապազլարըն թադըմլարընը թէրթիպ էթ:

— Շիմտի, հազըրն իտէրիմ, էֆէնտիմ:

— Միւսիւ սօգթօրուն սուրէսի իչին քիւչիւք սալաեր հազըրլատըն մը:

— Էվվէթ, էֆէնտիմ:

— 1835 սէնէսինին Մօզէլ շարապը շիչէսինի տէ ունութմատըն ա':

— Խա'յր, անը տա տիկէրլէրիյլէ պէրապէր եօգարը կէթիրտիմ:

— Շու միւհթէրէմ Մ. Բէրրէնի լաերգըյա գաերըմալըերգ, Բէնտիսի էյի պիր տէլիգանլը տըր. հէմտէ ալիմ աիր, Հէքիմիկի Բարիստէ թահսիլ իթմիշ տիր, Պախթըմըզ եավէր իմիշ բի, օ թէրս թապիեաթլը վէ քիւֆիւրպազ, վէ գար եաղտըղընտա, օթէլտէն տիշարը չըգմագ պիլէ իսթէմէեէն իհթիեար ժէրարտմէր՝ ահրէթէ եօճու օլտու տա, եէրինէ, շու սօգթօր Բէրրէն կէլտի: Աեաղընը գըսգանմագ, գըսըաղընըն եօրուլաճաղընը տիւչիւնմէզ, ըիւզկեարա, ֆուրթունաեա պադմագ, խասթալարը թէտավի իթմէք իւզրէ, տաղլարա գատար կիթմէեի կէօզէ ալըր պիր զաթ օլտուգտան պաշգա տայիմա կիւլէճ պիր տէլիգանլը տըր, վէ քիմէեէ աղըրլըզ վիրմէմէքտէ տիր: Հէմտէ, սօգըլը տըր: Ագշամլարը քէնտիսիյլէ պիր սաաթտան զիեատէ սէօհպէթ իտիեօրում, վէ պու սէօհպէթտէն հօշլանըեօր:

— Էֆէնտիմ, զաթէն սիզ բէք կիւզէլ սէօհպէթ իթտիկինիզտէն սիզին իլէ կէօրիւշէնլէրին մէմնուն օլմալարը, թէաճճիւպ իտիլէճէք պիր շէյ տէյիլ տիր:

— Պու տէլիգանլը պէքեար տըր, վէ պիր ազ տա պօղազալէր տիր: Փագաթ պու սէօզիւ, քէնտիսինի իթապ իչին սէօյլէմէեօրում: պիլ աքիս պօղազալէր օլմալընտան տահա զիեատէ հօշլանըրմ, Տօգրուսու, հիշ տէյիլ իսէ, թաամընը հէր վագըթ պուրատա իթմէսի իչին քէնտիսինի գանտըրմաեա չալըշաճաղըմ: Անըն պուրատա եէմէք եէմէսի, օթէլիմիզ իչին հէմ շէրէֆ, հէմտէ մէնֆաաթ տըր:

Պըրագալըմքի, էկէր պիղտէն պիրի խաւթալանաճագ օլսա, մէճ-
ճանէն քէնտիմիզի տէ թէտավի իտէր:

— Էվվէթ, էվվէթ, պու ճիհէթ, պիզիմ իչին խայըրլը տըր:

— Իմտի, քէնտիսինին օթէլիմիզտէ գալմասընա գարար վիրտիր-
մէք իչին, զայիֆ թարաֆընը պուլմագ լազըմտըր. մէսէլա ալէա վէ
նէֆիա թաամլար բիշիրմէլիեիզ, էսկի վէ լէզիզ չարապլար չըգարմալը-
եըզ, Պուսլարը եարմագլըզը տա պէն տէրիւհտէ իտէրիմ, Հէր նէ իսէ,
գըզըմ, սաաթ եէտի վուրուեօր, Էքմէեի, չօրպա քեասէսինէ տօղրա:
Շիմսի տօգթօր նէրէտէ իսէ կէլիր. քէնտիսինի պէքէթմէեէլիմ:

Պալէատէքի սէօզլէր, Էբինալտան ալթը ֆարսախ ուզագտա,
Վօսթ տաղլարընտա քեային, Րիքսվիլէր նամ քիւչիւք քէօլէն պիր
թանէճիք օթէլի օլան Շէվրէօյլ տ'Արթանտա, օթէլ սահիպէսի մա-
տամ Մօնիք Գլէրթէ իլէ պէսլէմէսի Մարի-Ժան արասընտա ճէրէեան
իթմէքտէ իտի:

Մատամ Գլէրթէ, թագրիպա էլլի չաղլարընտա, շիշմանճա վէ
գուվվէթլի պիր գատըն օլուպ, զէվճի վէֆաթ իթմիշ օլտուղու հալ-
տէ, մէքբիւր օթէլի, ագիլանէ վէ մուվաֆֆագըյեթ իւզրէ իտա-
րէ իթմէքտէ իտի, վէ բէք չօգ ուզագ մահէլլէրտէ պիլէ, բիշիրի-
լէն թաամլարը վէ Մօլէլ չարապլարըյլա իշպու օթէլ մաարուֆ իտի:
Մատամ Գլէրթէ, վագթինտէ զէնտօսթլար իլէ իւլֆէթ իթմէտիլի
կիպի, շիմտի տէ, քէնտի չախսը հագգընտա ճալիպի հիւրմէթ ու
րիաեէթ օլտուգտան պաշգա, թէմիզլիկէ տէ ֆէվգէլղաեէ մէրալը
իտիքի, պու խուսուս, քէնտի էլլիլէ եախօտ քէնտի նէզարէթի
թահիթընտա բիշիրիլէն թաամլար հագգընտա պազը մէրթէպէ շիւպ-
հէ իտէնլէր իչին թէէմինաթ տիմէք իտի: Հասըլը պու գատըն, էլի
չաբուգ, տիդգաթլը, վէ հէքքէս իլէ հօշ կէչինիր իտի: Պու վէճհլէ
օթէլին խըզմէթճիսի Ժան-Լուի վէ պէսլէմէսի Մարի-Ժան իլէ տէ
հիւսնի իւլֆէթ իտէր իտի: Մարի-Ժան, ըրգէհլի, տիլպէր, պէեազ
վէ շիշման, վէ գըրմըզընա չալար սարը պիր գըզ օլուպ, Ալղաս
քէօյլէրինտէքի գըզլարըն հագգըգի պիր նիւմուհէսի մագամընտա իտի:
Հիքեաեէմիզ, 1847 սէնէսինին մայիսինտէ պաշլաեօր:

Տիշարտա, գարանլըզ պասմըշ օլուպ, ֆագաթ հավա աշըզ օլ-
տուղունտան, գուպպէյի ասիւմանտէ մէվճուտ օլան եըլտըզլար,
օրթալըզը օլտուգճա զիեատար գըլմագտա իտիլէր:

Շէվրէօյլ տ'Արթան օթէլինտէ, հէմ մաթպախ վէ հէմ եէմէք սա-
լասը եէրինէ գուլլանըան կէնիշ ծտանըն եիւքսէք չըմինէսինտէ բար-

լազ պիր աթէշ եանմագտա օլուպ , պու աթէշին գարըսընտա , քէ-պապ շիշի տէօնմէքտէ , վէ պիր ազ էօթէտէ , ֆուրուն իւզէրինտէ իքի իւշ թէնճիրէ պուլունուպ , պունլարտան տա նէֆիս գօգուլպ հասըլ օլմագտա իտի :

Միրուրի զէման իյէ գարարմըշ վէ սայրի բարլազ պիր ճիւա իյէ ճիւլանմըշ օլան մէշէ վէ ճէվիզ աղաճընտան մաամուլ պիւեիւք սուֆրալար , տիվարա տաեաթըլմըշ օլուպ , պունլարըն իւզէրինէ , բարլազ գալայտան վէ սայիր մատէնտէն թապազլար վազ իտիլմիշ , վէ պու սուֆրալար իյէ սուֆրա թագըմարընը համիլ օլան եիւքսէք տօլապլարըն արաաընտաքի տիվարալըն քեաղըտլարը իւսթիւնէ տէ իրի էւքսէրլէր իյէ պօեալը թասվիլլէր , վէ թավանտան տախի էն-վաի տօմուզ սուճուգլարը ասըլմըշ իտի :

Իչպու թարիֆ իթտիկիմիզ սալանըն պիր քէօշէսինտէ , պիր գուշ-լու սաաթ գօնուլմուշ օլուպ , մասանըն իւզէրինէ տէ , պագըրտան ճամըզ պիր լամպա վազ իտիլմիշ օլմասըլա , պունուն ըշըր , օճա-ղըն բարլազ ալէվիյլէ պէքապէր , օրթալըր ճիւզիճէ այտընլաթ-մագտա իտի :

Սաաթ եէտի չալտը : Այնի վազըթտա , պուլզ կիեինմիշ , վէ պաշլարընա էնլի շարգա գօյմուշ օլան , վէ աղըզլարընտա թիւթիւն չըպուգլարը պուլունան իւշ տէօրթ արապաճը , սալաեա կիրմէքլէ , մատամ Գլէրթէեի սէլամլատըլար , վէ պատէհու բաթըրտը կիւրիւլ-թիւ իյէ սուբէլէրինի իսթէտիքլէրինտէն , Մարի-թան , պունլարըն թաամլարընը կէթիրտի :

Մէրգումար սուֆրաեա օթուրալը չէնտ տագըգա օլուպ , իշ-թիհա իյէ չէնէլէրինի օլմաթմագտալար իքէն , տիկէր պաղը քիմսէ-լէր իշէրի կիրտիլէր :

Հօգգապազ օլուգլարընը իշիթտիկիմիզ պու եէնի կէլէն քիմ-սէլէր՝ բէտէր , վալիտէ վէ քիւշիւք պիր գըզտան իպարէթ օլուպ , բէտէր օլան զաթ , թագըրիպա օթուզ պէշ եաշընտա օլմասըլա պէ-րապէր ագալլի էլլի եաշընտա զանն օլունուեօր իտի : Մէրգումուն սաշլարը սըգ վէ գըվըրճըգ , եէր եէր պէեազ , տնլը ալչազ , վէ իքի գաշը արասընտա , պիր եանտան տիկէր եանա գաւտար չիզիկլի , տօ-նուգ վէ պուրուշուգ օլան չուգուր եանագլարը չիւրաֆընտաքի սա-գալը տէյիլմի վէ գըր լէնկլի , պու ընու ուզուն վէ էյրի , կէօղլէրի աշըգ մավի վէ կէօզ գաբազլաղըլա զիեատէճէ էօրթ իւլիւ օլուպ , գա-ըարսըզ պագըլընտան , էսէրը իղթիրապ միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

Պու առէմին, վագթ իյլէ բէք գուվվէթլի օլմուշ օլտուղու ըէ-
վիշի հալինտէն անլաշըլըբօրտու, վէ պէլքի քէնտիսինի պուլտուղու-
մուզ գէման տախի գուվվէթլի իտի, ֆագաթ հէման հէր կիւն չէք-
տիկի միհն ու մէշագգաթ, եօրկունլուզ, մուզաիգա վէ գասապէթ-
լէրտէն պօյնու պիւքիւլմիւշ, վէ կիյինմիշ օլտուղու էսվասպ վէ աեա
ղընտաքի չիգմէլէր իսէ, սօլմուշ վէ էսկիմիշ իտի:

Բիֆագաթընտաքի գատընա կէլինճէ, եիկիրմի ալթը չաղլարըն-
տա օլուպ, վագաա օ տախի եօրկունլուզ, մէշագգաթ, զարուրէթ
վէ սէֆալէթ չէքմիշ իտի իսէ տէ, հիւսնի ճէմալի պու եիւզտէն
թէպտիլ օլմամըշ իտի:

Թուճ ըէնկի քէսպ իթմիշ օլան շիշման եանագլարը, էսկի Բօ-
մալըլարըն պազը միտալեալարընա զիեատէսիյլէ պէնդէեիպ, սաչա-
րը իսէ, պիւեիւք պիր թարաղըն կիւճպէլա իլէ զապթ իտէպիլէ-
ճէկի սուրէթտէ սըգ վէ ուզուճ իտի:

Գօեու մափի վէ հէման սիեաճ օլան իրի կէօղլէրինտէն, հէմղա-
եէթ իյլիքտար վէ հէմ սօն տէրէճէ սէպաթ սահիպի օլտուղու ան-
լաշըլտըլը կիպի, աչըգ գըրմըլը վէ էթլի տօտաղլարըլա աղզընըն
հալինտէն տախի, աֆի խասսէլէրէ մալիք իտուկի թէպէյեիւն իյ-
լէմէքտէ իտի:

Մէզպուրէ, հինտ գումաշընտան էսկի, եամալը վէ բէք չօգ քէրրէ
եըգանմըշ օլմասընտան, ըէնկի սօլմուշ պիր ֆիսթան կիեինմիշ իտի:

Թարիֆ իթտիկիմիլ իշպու գատըն, օլտուգճա կիւզէլ իտի իսէ
տէ, պու կիւզէլլիկի, գապա խալգ նէզտինտէ մագպուլ սաեըլան կիւ-
զէլլէքլէրտէն իտի:

Մէզպուրէնին, էլինտէն թութմուշ օլտուղու գըզ չօճուգ իսէ,
հօգգապազ գըզընա պէնդէմէքտէն զիեատէ, տիւշէս գըզընա պէն-
դէմէքտէ իտի: Պու մասուլմըղազ, անճագ իւշ եաշընտա օլուպ,
գար կիպի պէեազ վէ կիւլ կիպի գըրմըլը ըէնկլէրտէն եաբըլմըշ
պիրինճի ըատտէտէ պիր էսէրէ միւշապիւշ իտի:

Ինկիլթէրատա ասըլգատէկեանտան պիր ֆամիլեանըն պախի
իֆթիխար ու մէսէրրէթի օլապիլէն պու չօճուգ, սէվիտիքլէրինի հիսս
իտէն պիլճիւմէ չօճուգլար միսիլու, գատէր ու թալէինտէն տօ-
լաեը ֆիթուրսուզ օլուպ, մէսըրուր վէ չէն իտի:

Մէրգումման գարշ վէ գօճա իլէ չօճուգ իչէրի կիրտիքլէրինտէ,
օթէլճի մատամ Դիւրթէ, քէօյլիւլէրէ մախսուս գապա վէ եիւքսէք
պիր սէտա իլէ,

— Հա՛ հա՛, թամ վագթինտէ կէլտինիզ . չաբուգ սուփրաեա օթուրուն . սուբէնիզ սօուեօր, տէտի :

Հօգգապազ իլէ գարըսը, աշիքեար պիր աշգ ու արզու իլէ կէօզլէրինի, արապաճըլարըն սուփրասընա գօնուլմուշ օլան վէ քէսկին գօգուլարը՝ աճըգմըզ գարընլարը ճէլպ իտէն թաամլարա աթֆ իթտիլէր, վէ պատէհու պիրիպիրինէ պագտըգտան սօնրա, կէնճ գատըն, օթէլճի գատընա տօղրու իլէրլէեիպ, հօշ պիր թէպէսսիւմ հալինտէ պուլունան պու գատընըն եանընտա տուրտու, վէ կէօզլէրի աչաղը էյիլմիշ, վէ եանագլարը ֆէվգէլատէ գըզարմըզ օլարագ, վէ սէսի տախի տիթրէեհէք,

— Մա՛տամ, պիզ պու արապաճըլար իլէ պերապէր սուփրաեա օթուրմագ իսթէմէեիզ, տէտի :

— Աճայի՛պ, սուփրաեա օթուրմամանըզ նէ՞ սէպէպ վար տըր :

— Սէպէպի շու տուրքի, հաղըրլատըղընըզ թաամ, պիզիմ իչին տէյիլ տիր :

— Նէտէն սիզին իչին օլմատըղընը անլաեապիլիրմիեիմ :

— Շիմտի անլարընըզ, Մա՛տամ, պիր վագըրթտան պէրի տիրքի, իչիմիզ աքսի կիտիեօր, Բայլաչօմուզ եօլտա խասթալանտըղընտան, քէնտիսինի պիր խասթալանէտէ պըրագմաեա մէճպուր օլտուգ . իմտի, խալգը ճէլպ իթմէք իչին իշէ տէվամ իտէմէեիզ... հասըը քէսէմիզ, սայքի պօշալմըզ կիպի տիր :

Մատամ Գլէրժէ, պու արա էօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունտուքի, կէնճ գատըն, պու հարէքէթին մանէասընը անլաեարագ, շէօյլէ իլավէ իթտի :

— Պիզ նէ՛ գատար ֆագիր օլսագ, քիմնէտէն սատագա իսթէմէեիզ, վէ աեաղըմըզը, եօրկանըմըզա կէօրէ ուղաթըրըզ, Շիմտի, պիզիմ եանըմըզտա պէշ ֆրանգլըզ պիր սիքքէ գալմըզ տըր . անըն նըսֆընը, հայվանըմըզըն նաֆագասը տա իչինտէ օլարագ սարֆ իտէճէեիզ : Ա՛հ, էլլի սոռ պիւեիւք պիր շէյ օլմատըղընը պիզ տէ պիլիւրիզ, վէ պիզիմ կիպի միւշթէրիլէրին, օթէլինիղէ կէլիպ սիզի թաճիզ իթմէքտէն իսէ, հիշ կէլմէմէլէրի տահա խայըրը օլտուղունու տէքք իթմէքտէեիզ, լաքին նէ՞ եաբալըմ . քէօյտէ, պունտան տահա զիեատէ ուլղուն մահէլլ կէօրէմէտիկիմիզ իչին, պուրտեա կէլտիք : իմտի մատամ, պիզէ աֆվ իտին, եէտիմիզտէ պուլունան սիքքէնին նըսֆընը կէչիրմէմէք իւզըն, պիր միգտար էթմէք, բէյնիր, վէ պիր աղ տա շարապ վէրին :

Մատամ Գլերժէ, ֆիսթանընըն ճէպինտէն մէնտիլինի աճէլէ-
թէն չըգարըպ, պօրու կիպի պիր սէտա իլէ պուրնուռնու սիլտիքտէն
սօնրա, եանաղընտան աչաղը ազ մագտա օլան կէօզ եաչլարընը տախի
սիլտի, վէ ղաեէթ միւթէէսսիր պիր հալտէ պուլունտուղու ըէվիշի
հալինտէն անլաչըրբօրտու:

2

Կէնճ գատըն, հայրէթ ու թէաճճիւպլէ մատամ Գլերժէեէ պագ-
մագտա օլուպ, անըն հէեէճանընա մանէա վիրէմէմէքտէ իտի:
Նիհաեէթ, օթէլճի գատըն, եարը աղլաեարագ, եարը կիւլէրէք,
չու եօլտա իֆատէսինէ տէվամ իյլէտի:

— Մա'սամ, սիզ է յլէնիեօ'մուսուռնուզ, վէ Շէվրէօյլ տ'Արժան
օթէլինտէ, քիսէլէրի պիր ազ խաֆիֆ օլան քիմնէլէրին իհթիեաճ-
լարը իճապընա պաղըլմա՞զ մը զանն իտիեօրսուռնուզ, Փագաթ, չիմ-
տիտէն սիզէ խապէր վէրիեօրում: պու պէնիմ տիլէագըմտան տէյիլ
տիր, վէ պու սիննիմտէն սօնրա, եէնի ախլէագ վէ աուաթ սահլպի
օլմաեաճաղըմը տա անլաեապիլիրսինիզ, Հա'յտէ հա'յտէ, չարուգ
սուֆրաեա օթուրուն տա, իշթիհանըզըն միւսաատէ իթտիկի գա-
տար եէեիպ իշին: Սիզին էլլի առ պէտէլինիզ իլէ, բըէնսլէր կիպի
գարնընըզ տօեուրապիլիրսինիզ, վէ պէն տէ, եինէ սաեէնիզտէ քեար
իթմիշ օլուրում:

Հօգգապազըն գարըսը. — (Հէեէճան իլէ.) Էվվէթ, մատամ, սա-
հիհ տիր քի, պու մուամէլէնիզ իլէ, հէմ թէպէրըիւքեաթը ըահմա-
նիեէեի գազանմըշ, հէմտէ պիր հիւսնի մուամէլէտէ պուլունմուշ
օլաճագսընըզ:

Օթէլճի. — Էվվէթ, Էվվէթ, պու մէմլէքէթտէ ազ պիր շէյ իլէ
Ելիլիք իտիլէպիլիր, վէ պու օթէլ իաէ, պէնիմ օլտուղունտան, քիրա
մասրաֆըմտա եօգ տուր: (Չօճուղու գուճաղընա ալըպ, գըրմըզը
եանագլարընը էօբէրէք.) Եօրկուն օլմալըսընըզ, իմտի, սիզին իշին
իքի եաթագլը պիր օտա հազըրլաթտըրաեըմ: Թէէմին իտէրիմքի,
պու մասումճըղագ, օրատա բէք կիւզէլ ուեուրապիլիէճէք տիր:

Հօգգապազըն գարըսը. — Ա'հ, մատամ. իթտիկինիզ չու պիւ-
եիւք իյիլիկէ նա'սըլ միւթէչէքքիւր օլաճաղըմը պիլմէմ:

Օթէլճի. — Թէչէքքիւր իտէճէք պիր շէյ տէյիլ տիր, պունտան

պաշտ, մատեմքի պէն պիր օթել իշլէթիօր իսէմ, էլպէթթէ շու-
նու պունու իսքեան իթմէք իշին տիր: Էվվէթ, սիզէ, սամանտան
պիր եաթազ. իլէ իքի եօրկան վէ պիր թիւյտէն գարեօլա թէրթիպ
իսիլտիկի հալտէ, կիւզէլճէ ըահաթ իտէպիլիրսինիզ:

Հօգգապազըն գարըսը. — Էսէֆ իտէրիմքի, մատամ, պու կիճէ,
իշպու թէքլիֆլինիզի գապուլ իտէմէեիզ:

Օթէլճի. — Նի՛շին:

Հօգգապազըն գարըսը. — Սուբէտէն սօնրա եօլա չըգմալըեըզ:

Օթէլճի. — Աճալիւ:

Հօգգապազըն գարըսը. — Եարըն, Րըմիրմօն բանաերըընըն կիւ-
նիւ տիւր, վէ պիր ազ բարա գաղանաճաղըմըզը մէմուլ իթտիկիմիզ-
տէն, էրքէնճէ օրատա պուլունմագ իսթէրիզ:

Օթէլճի. — Լաքին պուրատան Րըմիրմօնա գատար օլան մէսաֆէ,
ալթը ֆարսախըզ տըր: Սապահլաերն էրքէնճէ եօլա չըգսանըզ,
եէթիշէմէ՝ գիսինիզ:

Հօգգապազըն գարըսը. — Գրսրտյըմըզ դաեթթ եավաշ եիւրիւ-
տիւկիւնտէն, բանաերը մէյտսնընտա միւնասիպ եէր պուլաճագ
գատար էրքէն եէթիշէմէեիզ:

Օթէլճի. — Ճէնապը Ալլահըն լաթիֆ պիր կիւլիւ մագամընտա
օլան շու քիւշիւք մասուճա, պիւթիւն կիճէ եօլճուլու՞գ մու իթտի-
րէճէքսինիզ:

Հօգգապազըն գարըսը. — Պու պիշարէ չօճուգ, կիճէլէրի արա-
պատա վազըթ կէշիրմէկէ ալըշմըշ տըր: Տիզլէրիմտէ, պիր եաթազ
տէրունինտէ ուեուճագտան տահա ըահաթճա ուեուր, վէ սէվիմլի
վէ քէյֆլի պիր հալտէ ուեանըր:

Օթէլճի. — Մատեմքի կիթմէնիզ լազըմ իսէ, իսրար իթմէմ. Իս-
թէտիկինիզ կիպի հարէքէթ իտլին, ֆագաթ էվվէլ էմիրտէ սուֆրա-
եա օթուրուպ, գարնընըզը տօեուրուն:

Օ արա, պիր գաշ տագըգատան պէրու զայպտա օլան չիշման
Մարի-Ժան սալաեա կիրիպ:

— Մատամ, մատամ, միւսիւ տօզթօր կէլիեօր. պէյկիրինին
աեագ սէսինի իշիտիեօրում. Օթէլիմիզէ տօզրու տէճմիւշ օլմալը
տըր: Աճէլէ կէլիշինէ պագըլըրսա, իքի տագըգատան պուրաեա
վասըլ օլուր, տէտի:

Մօնիք Գլէրթէ, պու խապէրի ալընճա, Հօգգապազըն իլէ մու-
հապէրէսինի քէսիպ,

— Չարուգ, գրգըմ, ժան-Լուիսի չաղըր քի, Մ. տօգթօրուն աթընը ախըրա կէօթիւրսին, տէտի:

Պէսլէմէ. — Բէք իյի, էֆէնտիմ:

Օթէլճի. — Մուվարը եադ, վէ պիր ան էվվէլ քիւչիւր սալաեա կէօթիւր:

Պէսլէմէ. — Շիմտի, էմրինիզի իճրա իտէրիմ, էֆէնտիմ:

Օթէլճի. — Խա'յր, խա'յր, պու պիր զահմէթլի իչ տէյիլ տիր. մուվարը պէն եադարըմ. սէն եէմէքլէրի հազըրլա. ֆադաթ չաբուգ էթ, չաբուգ:

Պու սէօզլէր սէօյլէնտիկի զէման, սիւրաթլէ կէլմէքտէ օլան պիր պէյկիրին աթըմլարը սէսի զիեատէ եադլաչտը, վէ նիհանէթ սիւարիի մէրգում, օթէլին գարչըսընտա տուրուպ, ժան-Լուիսի չաղըրտը, վէ աթընը ծնա թէսլիմ իթտիքտէն սօնրա, քէնտիսի իչէրի կիրտի:

Պու եէնի կէլէն զաթ, հօգարըտա տախի պիտիրտիկիմիզ իւզրէ, երկիրի պէչ երկիրմի ալթը չաղլարընտա, օրթա պօյլու, կիւզէլ, ալիմ, վէ գօթլէթ շէքլինտէրի ֆալօրի սադալընտան մատաա երւզիւնին հէր թարաֆը թրաչը, վէ պաչտան աեաղա դատար սիեան էսվապ կիեինմիչ, վէ եալընըզ հէքիմէր իլէ ալօգաթլարա մախսուս օլտուղու իւզրէ, պօղազընա պէեազ պիր գրավաթ գօյմուչ տօգթօր Բէրրէն նամ տէլիգանլը իտի:

Մէրգում, էլլէրինէ սիեան էլտիվէն գօյմուչ օլուպ, սաղ էլինտէ իսէ, կիւմիչ սալը պիր գըրպան պուլունմագտա, վէ ճիգմէլէրինին էօքչէլէրինտէ, չէլիքտէն մահմուզլար կէօրիւլմէքտէ իտի:

Մօնիք Գլէրժէ, պու տէլիգանլըեա տօղրու իլէրլէեիպ, գըրպաճըյլա չաբաասընը էլինտէն ալտըգտան սօնրա,

— Ագչամ իալը, սիւսիւ տօգթօր, չօգ եօլ եիւրիւտիւնիւլ՝ միւ, եօրուլտունուլ՝ մու, գարնընըզ աճ մը տըր, իւչլէեօրմուսունուլ, տէյի սիւալ իթտի:

Տօգթօր. — (Թէպէսսիւմէ չըմինէհէ տօղրու իլէրլէեէրէք:) Հապգըմտա իպրազ իթտիկինիզ ինսանիեթթէ թէչէքքիւր իտէրիմ: Էվվէթ, բէք չօգ եէր կէգտիմ, ֆադաթ եօրուլմատըմ: Շու գատար քի, աճըրգտան էօլիւեօրում, վէ պու կիճէ տիչարըսը ֆէվգէլլաեէ սօղուլ օլտուղունտան, չըմինէտէքի աթէչէ մէմուլն օլուեօրում:

Օթէլճի. — (Աթէչին եանընա պիր իսկէմէ վաղ իտէրէք:) Ըրընըզ, միւսիւ տօգթօր, պէչ տադըգատան տախի թաամընըզ հաղըր

օլաճագ տրբ: Սիզին իչին ալէա պիր սուբէ թէտարիք իթմիչիմ, Պիր աղտան կէօրէճէքսինիզ:

Ֆիլվազը, պիր գաչ տագըզա կէչմիչ իքէն, տօգթօր, պիւեիւք սալանըն եանընտա, քէօեիւն հաքիմի վէ ճիվար շէհրին գասէմի կիպի պիւեիւք վէ միւթէպէր զէվաթա մախսուռ: օլան օտատա, պիր սուֆթա գարչըսընտա օթուրտու:

Մէգքիւր տայիրէնին տիվարարը, ձէգայիրին՝ Ֆրանսըղլար թաւաֆընտան զապթ ու իսթիլապընը իրաեէ իտէր թասվիրլէրի հավի ճիլալը պիր քեաղըտ իլէ թէգեին իտիլմիչ օլմասըյա, տախիլի մէմլէքէթտէ օլտուգճա մաարուֆ իտի:

Օտանըն օրթասընտա, իւզէրի պէեազ պիր պէզ իլէ էօրթիւլիւ տէօրթ քէօչէ պիր մասա գօնմուչ քլուպ, պուռնուն իւսթիւնտէ տախի իքիւր ատէտ մուճ պուլունմագտա, վէ տիւմանը չըգան չօրպա քեասէսի, վէ բէնկլի չինի թապագլարը, վէ 1835 սէնէսինին Մօզէլ շարապընը հպվի, պօղազլարը ուզուն վէ պօյլարը տար իքի շիչէ իլէ կիւզէլ պիր կէօսթէրիչ քէսպ իթմիչ իտի:

Տօգթօր, մէգքիւր օտատա օթուրուպ, իշթահլըճա թաամընը իթմէկէ պաչլատը, ֆապաթ իշթահը նէ՝ գատար զիեատէ օլսա, խօշնուտ իտէճէք մէրթէպէտէ թաամլար վար իտի, զիրա չօրպատան սօնրա, ըսթագօզ գուլըրուգլարըյա գարըչըգ պիր թապագտանա էթի, ալա պալըղը թավասը, թավչան պուտու ըսթօֆաթօսու, սալաթա իլէ պէրպէր, քէպապ իտիլմիչ հինտի բարչասը, վէ էրիք գօմքօսթօսու կէթիլիլտի:

Եագո թ բէնկինտէ էսկի ժիւրա շարապը, վէ քէհրիւպա բէնկինտէ Մօզէլ շարապըյա օրթաեա կէթիլիլէն պէօյլէ պիր ալէա սուբէ, ճան վիրմէք բատտէսինտէ պուլունան պիր խասթէեէ պիլէ հաեաթ պախչ իտէպիլտիլի ճիհէթլէ, թապիլ սըհհէթի եէրինտէ օլան տօգթօրուն եանագլարընը գըզարթտը, վէ մէրգուճ քէյֆլի պիր հալ քէսպ իթտի:

Եէրլի բէյիլիլէլէ գուրու իւզիւմ վէ շէքէրլամէլէրտէն իպարէթ օլան չէրէզ թագըմը տախի պիթինճէ, մատամ Գլէրթէ, պիւեիւք պիր ֆինճան իլէ գահվէ, քիւչիւք պիր շիչէ բագը, վէ պիր թապագ տօլուսու գաչապ սիկարա կէթիլիլպ, մէրգուճ տէլիգանլընըն գարչըսընա գօյտու, վէ պատէհու, էօյլէ պիր հպտէ տուրտու քի, պու տուրուչունուն մանէասը, «Նաճըլ, միւսիւ տօգթօր, խօշնուտ օլտունու՞գ մու, վէ Շէվրէօյլ տ'Արթան օթէլինտէ լաեղըյա գայ-

ընտրողը անլաեօ՞րմուսունուզ» տիմէք օլտուղունու, տօգթօրը մէրգոււմ իյիճէ Կէրք իտիպ, գահվէսինէ բազը գարըչտըրարապ,

— Ազիդէմ մատամ Գլէրթէ, եաբտըղընը, տէրէճէերի աշտը տի-
եէմէմ, չիւնքի պու միւմքին տէյիյ տիր, լաքին լաեղգ օլտուղուն-
նուզ շէօհրէթի թաստիգ իթտիկինիզի պէեան իտէր իսէմ, զանն ի-
տէրիւմքի, պոււնտան զիեատէ սիզէ իլթիֆաթտա պուլուճնմուշ օլմամ,
տէտի:

Օթէյճի գատըն, պու սէօղլէրի իշիթտիկինտէ, եիւզիւնտէ մահ-
ղուզիյեթէմ էսէրի հասըլ օլտու, վէ տօգթօր տախի իֆատէսինէ շու
եօլտա տէվամ իյլէտի:

— Շիմտի, միւհթէրէմ մատամ, մէմուլիմ իւզրէ, էկէրչի սայիր
պիր իշլէ մէշղուլ օլմաեղպ, պիր գաչ տագըգա պէնիմ իշին ֆէտա-
իթմէք իսթէրսէնիզ, պիր ազաճըգ սէօհպէթ իտէլիմ, Պիլիրսինիզ ա,
ազաամօրը պիրլիքտէ իթտիկիմիզ սէօհպէթլէրտէն զիեատէսիյլէ
խօշլանըեօրում, թաամըմտան սօնրա էկէր սիզէ պիր շէյ սօրմաղ,
վէ ճէվապ վիրտիկինիզի իշիթմէգ իսէմ, չէրէզ թաամըմտան պիր շէյ
էքսիլմիշ, վէ եէտիլլէրիմի հազմ իթմէեէճէկիմ տէյի զանն իտի-
եօրում:

Մատամ Գլէրթէ, իշպու թալթիֆամիզ սէօղլէրտէն օլ գատար
թէյֆլէնտիքի, հէման եիւքսէք սէտա իլէ,

— Միւսիւ տօգթօր, նէ տէրէճէ պիւեիւք վէ մուհրամ իշլէլիմ
տախի օլսա, էմրինիզէ հազըր պուլունմապ իշին, օ իշլէրիմի մաէլ
մէմուսնիյեթէ թէրք իտէրիմ, Հալպուքի շու սըրատա օ կիպի իշլէ-
րիմտէ եօգ տուր, վէ հազըրմտա կէօսթէրտիկինիզ իլթիֆաթա թէ-
չէքքիւր իտէրիմ, տէյի պէեան իյլէտի:

Պու սուրէթլէ օթէյճի գատըն, պիր իսկէմէ ալըպ, սուֆրանըն
եանընտա վէ տօգթօրուն գարչըսընտա օթուրտու: Տօգթօր, պիր
քիւշիւք ճէպ տէֆթէրի չըգարըպ, գուրչուն գալէմ իլէ պիր չօգ
իսիմլէր եազըրմըշ օլան պիր սահիֆէերի աշտը:

Մատամ Գլէրթէ իլէ տօգթօր Բէրրէն արասընտա ճէրէեան իտէն
սէօհպէթի պէեան իթմէգտէն էվվէլ, տօգթօրը մէրգոււմ հազըղը-
տա մուլթասարէն պաչը մալիւմաթ վիրէլիմ:

Լուի-Տէզիլլէ Բէրրէն իսմինի թաշըեան պու կէնճ տօգթօր,
Վօսթ տաղլարընա պիթիչիք օլան Հօթ-Սօն էեալէթիւնին զէնկին չիֆթ-
ճի ֆամիլեալարընտան պիրինէ մէնսուպ օլուպ, վալիտէյնի, օղուլ-
լարընը, ատի պիր չիֆթճիտէն տահա եիւքսէք պիր հալտէ պու-

լուսնտուրմայ արգուսըյա, Վիգուլ մէքթէպինէ գոյմուշլար, վէ օրատա իքմայը իւլում իթտիքտէն սօնրա, ալօգալթլըգ եախօտ հէ-քիմիք սանաաթլարընտան հէր հա՞նկըսընը թէրծիհ իյէր իսէ, անը ինթիլապ իթմէսինի իխթար իթմիշէր իտի:

Լուի Բէրրէն, ալօգալթլըգա իսթիտատը օլմատըղընտան, հէ-քիմիք ֆէննիսի թահ՝իլէ գարար վէրիպ, Բարիսէ կիթմիշ, վէ օրատա տէօրթ սէնէ չալըշարագ, տօգթօր իւնվանընը իսթիհասալ իյէմիշ տիր: Մէրգում, օլ պիւսիւք շէհրտէն խօշլանըպ, օրատա մի շիմէրիլէր պուլմանա չալըշմը իսէ տէ, զայրէթինէ վէ հագըգի տիրաեթինէ րաղմէն, մուվաֆֆադ օլամանաճաղընը, վէ տիկէր պիր մահէլլտէ տահա իյի սուրէթտէ կէշիւքպիլէճէկի էօմրիւնիւ, նէֆսի Բարիստէ, հէմ մէճհուլիյեթտէ վէ հէմտէ մուգարգա իշինտէ կէշիւքէճէկինի թէճըիւպէ սանէսինտէ ըէք չաբուգ անլամըշ տըր:

Պինապէրին, պու ալէմտէ, պիւսիւք ֆամիլեալար իլէ միւնասէպալթը օլմանան վէ մէմուլին զայրի պախթ ու թալէհլէրէ թէսատիւֆ իթմէեէն, վէլհասըլ պախթլարընա՞նալթը ելլորըլարը պուլունման սընրֆլարտան օլուպ տա, էն զիեատէ չալըշմըշ օլանլարըն պիլէ մաղլուպ օլմուշ օլտուգլարը ումուսի վաղիֆէսիլլիք մուհարէպէսինտէ սէպալթ վէ թէաննիւ տ իթմէքլիկին վահի օլտուղունու վագթ ու զէմանըյա միւլահագա իտէրէք, վագաա թէէսսիւֆլէ, ֆագալթ նէ՝ չարէ, իսթէր իսթէմէզ Բարիսի թէրք, վէ թէսատիւֆ իտէճէկի իք ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իշին, ֆամիլեասը նէզտինէ ալտէթ իյլէմիշ տիր:

Պու ֆըրսաթ, աղ վագըթտա զուհուրա կէլտի. շէօյէքի կէնճ տօգթօրուն ագըրապասընտան օլուպ, Վօսթ թարաֆլարընտա իգամէթ իտէն պիր զաթ, մէրգումա պիր մէքթուպ եաղարագ, տօգթօր ժէրարտմէր նամ իհթիեար վէ պէրեար պիր հէքիմ, Իիքսվիլէրքէօ-եիւնտէ վէֆաթ իթմիշ օլտուղունտան, վէ մէրգում, սէնէտէ օն պին ֆրանգ գատար քեար կէթիլիլ, վէ զայրէթ օլունտուղու հալտէ, տահա զիեատէ արթապիլիլ պիր խայլի միւշթէրի պրագմըշ իտուկինտէն, անըն եէրինէ պիր տիկէրի կէշիւքտէն էվվէլ, տէրհալ մէգքիւր քէօյէ կէլմէսինի իսթար իթմիշ օլմուլէ, Լուի Բէրրէն, հէման օ կիւնիւ եօլա չըգտը, վէ Բիքսվիլէրէ մուվասըլէթ իտիպ, սէլէֆի-նին պըրագտըղը խանէեի քիրալատը, վէ լաղըմէտէն կէօրիւլէն պագը թամիրալթըն իսթամընա գատար գալմագ իւզրէ, Շէվրէօյ տըր-ժանտա իգամէթէ գարար վիրիպ, միւշթէրիլէրինէ կիտիպ կէլմէք իշին տախի պիր աթ սաթըն ալտը:

Նէֆսի Բարիս կիպի, քէօյլէրտէ տէ, հէր սանաաթբեարըն քէն-տիեի թանրթմասը, հէր հալտէ լաղըմ օլուպ, ֆագաթ պու մագսէ-տէ վասըլ օլմագ իչին վասըթալար այնի տէյի տիր:

Բարիստէ, մէտհ ու սիթայիչի հապի իլանլար, ղազէթա պէնտ-լէրի, վէ էրպապը հուզուրունտա իճրա իտիլէն ամէլեաթը ֆէննիեէ վէ եախօտ ազ չօգ նուֆուզլու թավսիեէլէր, պիր կիւն էվվէլ մէճ-հուլիյեէթտէ օլան պիր քիմսէեի, իրթէսի կիւն մաարուֆ գըլմաեա քեաֆի տիրլէր. հալպու քի, էեալէթլէրտէ, խուսուսիյլէ պիւեիւք շէհիրլէրտէն ուզագ մահէլլէրտէ, պիր կէնճ թապիպլին, հէր հալտէ քէնտիսի շունուն պունուն աեաղընա կիտէբէք, «իչթէ, էֆէնտիմ, պէնտէնիգ, ֆալան թապիպիմ» տիմէսի իճապ խտէր:

Վագաս պու եօլտա իչէ պաչլամագ, Լուի Բէրրէնին իզզէթի նէֆսինէ կիւճ կիտիեօրտու իսէ տէ, նէ՝ չարէքի, լիւզում ու իհթի-եաճա գարչը իթաաթտան ղայրի պիր շէյ օլամագ իտի. իմտի, պու մէճպուրիեէթէ իթաաթլա, իւչ տէօրթ ֆարսախլըգ պիր տայիրէտէ պու լունան միւթէպէրանը մահէլլին խանէլէրինէ կիտիպ, քէնտի-սինի թագտիմէ գարար վիրտի:

Մէրգում, պու գարարը վիրտիքտէն սօնրա, օթէլինէ կիթմիչ օլտուղու մատամ Գլէրթէ նաւ գատընըն, պու խուսուստա քէնտի-սինէ բէք պիւեիւք եարտըմ իտէճէկինի, վէ Շէվրէօյ տ'Արթան օ-թէլինին միւթէպէր սահիպէսիյլէ իւլֆէթ վէ հուգուգ բէյտա իթ-տիրմէք իւզրէ, ճէնապը Ալլահըն քէնտի էլինտէն թութմուչ օլտու-ղունու անլատը. Ֆիլվագը մէգպուրէ, եիկիրմի պէչպին գատար ատրէս պիր պիր ալմանաք օլուպ, Մ. Տինօնուն թէրթիպ իթմիչ օլ-տուղու ալմանաքըն եարաղլարընը չէվիրմէքտէն իսէ, պունա միւ-րաճաաթ իյլէմէքլիք, տահա զիեատէ մէնֆաաթլը իտի, չիւնքի շու-նուն պունուն խիմլէրինի, մահէլլի իգամէթլէրինի վէ սանաաթլա-րընը խապէր վիրտիքտէն պաչգա, բէք չօգ մալիւմաթ սահիպի տա-խի պուլունմագտա իտի, վէ պու մալիւմաթը, հէմ տօղրու, հէմ տէ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ օլմասըյլա, հատտէն զիեատէ թագտիրէ լա-եըգ իտի:

Մատամ Գլէրթէ, չօնուգլուղունտան պէրու, տօղտուղու մէմ-լէքէթտէ եաչաեըպ, վէ օրաեըլասա թէրք իթմէմիչ օլուպ, թա-պիաթճա տա, հաղրէթի էվանըն հաղըգի քէրիմէսի մագամընտա էհի մէրագ, վէ շայնանը հայրէթ պիր գուվվէյի հաֆըգաեա մալիք իտուկինտէն, օն ֆարսախլըգ տայիրէ իչինտէ իսքեան իտէն բիւչիւք

պիւսիւք քեափֆէյի փամիլեալարը թանըր, վէ սանաաթը օթէլճի օլմաղլա, բէք չօդ հիքեաեէլէր տինլէր, սօրար, թահզըգ իտէր, իշիթտիկի շէյլէրտէն հիշ պիրինի ունուլթմազ, վէ պու սաեէտէ, թանըրաղը ասէմլէրին ահվալի, սէրվէթլէրի, վէ թապիաթլարը հագ-գընտա պիր չօդ վուգուաթ վէ թէֆէրրուաթըն սայքի պիր քիթա-պը հալինի քէսպ էյլէր իտի:

Լուի Բէրրէն, Ռիքսվիլէր քէօեիւնտէ եէրլէշտիկի կիւն, մէր-գումէ օթէլճի գատըն իլէ պէշ տադըգա կէօրիւշիւնճէ, խթիֆատէ իտէպիլէճէք պիր խաղինէ պուլմուշ օլտուղունու անլատը, վէ ֆիլ-հազըգա մատամ Գլէրժէ, պու կէնճ տօգթօրուն հուսուլի մագսէ-տինէ եարտըմ իթմէքլիկի պիզզաթ արզու իտէն պիր գատըն օլտու-ղունու, իլք մուհավէրէտէ իսպաթ էյլէտի:

Պինապէրին, հէր ագչամ, Լուի Բէրրէն, թաամտան սօնրա, պիր սաաթ գատար օթէլճի գատըն իլէ կէօրիւշիւնապ, ալտըղը մալիւմաթ-տան իրթէսի կիւն իսթիֆատէ իտէր իտի: շէյլէքի թանըրաղը քիմնէլէրին ըասթ կէլա գաբուլարընը չալաճագ, վէ պէլքի չօդ տէֆա պու եօլտա միւրաճաաթըն նէթիճէսի օլարագ, մահճուպ գալաճագ եէրտէ, պիր էվին գաբուսունու չալմազտան էվվէլ, մատամ Գլէր-ժէնին վիրտիկի մալիւմաթը հավի օլան տէֆթէրի կէօգտէն կէշի-րիւր, վէ հէք պիր խանէ խալգընըն քիֆաեթ իտէճէք գատար ախ-լէագ ու ատաթընը, էվվէլքի հալլէրինի վէ հալը հաղըրլարընը պիլ-տիկինտէն, հէման հէր եէրտէ հիւմնի գապուլլիյեթ պուլուր իտի:

Իշթէջ օթէլտէ, հէր ագչամքի մուհավէրէլէր պուստան նէշէթ իտիպ, մատամ Գլէրժէ պու մուհավէրէլէրտէն զիեատէսիյլէ մէսրուր օլտուղու կիպի, կէնճ տօգթօր տա իսթիֆատէ էյլէր իտի:

Հիքեաեէմիզին պաշլատըղը զէման, Լուի Բէրրէնին Ռիքսվիլէրէ կէլէլի օն կիւն գատար ծրտուղունու տախի պէեան իլէ, Շէվրէօյլ տ'Մըժան օթէլինին քիւշիւք սալաորնտա պըրագտըղմըղ օթէլճի գա-տըն իլէ կէնճ տօգթօրա նագլը քէլամ էյլէեէլիմ:

3

Կէնճ թապիպ, ըագը իլէ գարըչըգ քահվէտէն պիր գաշ եու-տոււմ իշտիկի կիպի սիկարաորնը տախի եագտը, վէ պուսուն հիւմնընը թապանա տօղրու թիւթտիւրէրէք, սիւքիւթ իւզրէ

տուրտուղու սրբատա, Մօնիք Գլէթէ՝ շու եօլտա քէլամա պաշատը .

— Միւսիւ տօգթօր , նասը՛, էվինիզին թամիրի իլէրի կիտիեօ՛ր մու . ամէլէ նիզամընտա շալըշըեօ՛ր մու :

Տօգթօր .— Չալըշմալարընտան խօշնուտում: Պու սապահ եօլա չըգտըղըմտա, սիվալարը պիթիրմիչէր , վէ քեօղըտլարը եաբըշտըր-մանա պաշամըշլար իտի: Տէօրթ պէշ կիւնէ գատար թէքմիլ թա-միրաթ խիթամ պուլաճագ տըր , վէ բէտէրիմ տէ, զաթէն հաղըր օլան մօպիլեանը կէօնէրէճէք տիր:

Օթէլճի .— Տիմէք տիր քի . էօնիւսիւզտէքի հաֆթանըն օրթա-սընա տօղըու խանէնիզտէ եէրլէճէպիլէճէքսինիզ:

Տօգթօր .— Չանն իտէրիմ:

Օթէլճի .— Միւսիւ տօգթօր , սիզէ պիր պէսլէմէ յաղըմ տըր , էօյլէ պիրիսինի արահօ՛րմահուսուսուզ:

Տօգթօր .— Խա՛յր:

Օթէլճի .— Էկէր պու խուսուստա սիզէ պիր նասիհաթ վիրմէկէ ճէսարէթ իթսէ իտիմ . . .

Մատամ Գլէրթէ , սէօղիւնիւ քէստիկինտէն , տօգթօր ,

— Նի՛շին սէօղիւնիւզէ տէվամ իթմէօրսուսուսուզ , մատամ տէ յի սիւալ իթտի:

Օթէլճի .— Սիզէ , կէնճ պիր պէսլէմէ ալմամանըղը իթմար իտէ-ճէք իտիմ:

Տօգթօր .— Սէպէպի նէ՛:

Օթէլճի .— Սէպէպի շու քի , պու ալէմտէ , ֆասըլճըլար , գըս-գանճլար էքսիք տէ յիլ տիր: Պիր չայըն ագմասը տուրտուրուլամա-տըղը կիպի , շուսուն պուսուն ֆասըլճըլըղը տա մէնն իտիլէպիլի՛ր մի . . . Հէր քէս ուեար ույմալ սէօղ սէօյլէր . . . սիզ իսէ , պէքեար , հէմ տէ միւտահանէսիզճէ սէօյլէօրում , կիւզէլ պիր տէլիգանլըսը-նըզ . . . Իմտի , պու եօլտա պիր հարէքէթինիզ , սիզէ զարար վէրիբ տէտիկիմտէ , սէօղիւմէ իթիմատ իտին:

Տօգթօր .— (կիւլէրէք .) Նասիհաթընըզա թէշէքքիւր իտէրիմ: Բէք եօլունտա տըր , վէ զաթէն խըզմէթիմտէ պուլունմագ իւզըն կէնճ պիր գըզ ալմանա նիեթիթիմ եօյ իքէն , շիմտի պու նասիհա-թընըզ մուճիպինճէ հարէքէթ իթմէքտէ ասլա կիւճիւք հիսս իթ-մէօրում: Հաթթա , հագըրմտա պու տէրէճէ ինսանիյեթ վէ նէ-զաքէթ կէօսթէրտիկինիզ ճիհէթլէ , պէնիմ իշին պիր գատըն խըզ-մէթճի պուլմանըղը սիզտէն ընճա իթմէք նիեթիթինտէիմ: Սիզին է-

լինիլէ խըզմէթիմէ թայելին օլունաճագ պէսլէմէերի, կէօզլէրիմի գարաեարագ գապուլ իտէրիմ:

Մօնիք, ազչամ կիւնէշինին զիեայարը եիւզինիւ գըզարթըրճա-սընա պիր հալ քէսպ իթտի, վէ պատէհու իֆատէեէ աղագ պիրլէ,

— Միւսիւ տօզթօր, էմնիյեթթինիզին սուի իսթիմալ օլունմա-եաճաղընը մուհագգագ պիլին: Սիզէ Մակի Դլէման իսմինտէ պիր գատըն խըզմէթճի թայելին իտէճէեիմ: Պու գատընա, քէնտիմէ մէ-սուլ օլսուղուլմ գատար մէսուլ օլուրուլմ: Դըրգ եաշընտա, նէ՛ կիւ-զէլ նէ՛ չիւքին, թէմիզ վէ գուվվէթի պիր գըզ տըր: Խանէնիգտէ հէր շէյ սըրասընա գօեապիլիւր, էրքէք կիպի հայվանընըզը գաեը-րապիլիւր, հասըլը թամ սիզէ լաեըգ պիր խըզմէթճի տիր: Փազաթ...

Տօզթօր. — (Թէպէսսիւլմ իտէրէք:) Վայ, պիր ֆազաթ մը վար:

Օթէլճի. — Էվվէթ:

Տօզթօր. — Օ նէ՞ տիր:

Օթէլճի. — Մաթպախճա իշլէրտէ բէք միւսթայիտ տէյիլ տիր, վէ էկէրչի քիւլպասթըրտան վէ եոււուլթա գայղանասընտան զայրի քէնտիսինտէն պիր թաամ իսթէնիլիւր իսէ, բուսուլաեը շաշըրըր:

Տօզթօր. — Լաքին, գանն իտէրիմքի, եոււուլթա գայղանա-սըյա քիւլպաստը, էօյլէ թաամը իշին քեաֆի տիր:

Օթէլճի. — Օնա նէ՞ չիւպհէ, հալպուքի ազչամ թաամընտա նէ՞ եէեէճէքսինիզ:

Տօզթօր. — Ազիզէմ մատամ Դիէրժէ, ազչամ թաամընտան պահա իթմէեէլիմ: չիւնքի հէր վագըթ միւշթէրինիզ գալւագ նիեէթին-տէեիմ: Սիզին կիպի պիր օթէլճինին նէֆիս թաաիլարընը եէտիք-տէն սօնրա, անտէն սուհուլթլէ վաղ կէչիլիւր մի:

Կէնճ տօզթօրուն մէզբիւր սէօզլէրի, օթէլճինին էն զիեատէ աըղու իթտիկի սէօզլէր օլմաղլէ, մէրգուլմէ, եիւքսէք սէտա իլէ վէ քէյֆլի սուրէթտէ:

— Միւսիւ տօզթօր, էկէր սիզ պու եօլտա գարար վէրիւսէ-նիզ, սիզէ էօյլէ ալէա վէ նէֆիս թաամլար թէրթիպ իտէճէեիմքի, բարմադլարընըզը քէօքիւնէ գատար եալաեաճագսընըզ: Հազըթթի Մէրեէմ անէ շահիտ օլսուն քի, սիզի, էլիմտէն կէտիկի մէրթէպէ գաեըրաճաղըմ: Տահա տիւնքի կիւն, պանա, պիր ֆըշը ալէա Ռէն շարապը թէքիֆ օլունտու, վէ էմնալի պուլունմատըզը պէսն ի-տիլտի: Եարըն առէմ կէօնտէրիպ կէթիւրտէճէեիմ: Շիմտի, հէր շէյ գարարլաշտըրըտը: Մակի Դլէման՝ սիզին եանընըզա խըզմէթքեար-

լըղա կիրէճէք տիր . քէնտիսինէ եիւզ եիկիրմի ֆրանգ թախսիսաթ վէրերսէնիզ , գրալիչա կիպի մէսուտ օլուր , տէտի :

Պատէհու մատամ Գլէրթէ , պիրտէն պիրէ լագըրտընըն թարզընը թէպտիլ պիրլէ :

— Իյի խաթրըմա կէլտի , միւսիւ տօգթօր , պու կիւն չօգ ատէմ կէօրտիւնիւղ միւ , վէ խօշնու՞ամնուտնուզ , տէյի սիւալ իթտի :

Տօգթօր .— Եիկիրմի գատար խանէեէ կիթտիմ :

Օթէլճի .— Կիթտիկինիզ էվլէրի սէօյլէեէպիլի՞րմիսինիզ :

Լուի Բէրլէն . ճէպ տէֆթէրինի չըգարըպ , պազը իսիմլէրի եիւք-սէք սէտա իլէ օգուտու :

Օթէլճի .— Ումարըմքի , հէր եէրտէ հիւննի գապուլիյեէթէ մազհար օլտուտուզ :

Տօգթօր .— Էվվէթ , կիթտիկիմ ֆամիլեալարըն ճիւմլէսի , իգ-թիզաի հալտէ , պէնտէն զայրի թապիպէ միւրաճաաթ իթմէեէճէք-լէրինի վատ իթտիլէր :

Օթէլճի .— Սիլին կիպի , Բարիս ագատէմեասը թարաֆընտան գապուլ օլունմուչ պիր հէքիմ իչին , կէօթէրիլէն գապուլիյեէթ բէք լաեըգ տըր . Պու եօլտա շահատէթէամէլի հէքիմլէրին էմնալի , մէմլէթթիմիզտէ հէր զէման կէօրիւլէմէզ , Իչթէ , չիմտիտէն սէօյ-լէեօրումքի , սիզ . պիր սէնէ կէչմէզտէն , բէք չօգ միւչթէրի սահիպի օլաճագսընըզ , վէ եիւզլէրճէ պինլէրճէ ֆրանգ գազանալուգ , քէսպի սէրվէթ իտէճէքսինիզ :

Տօգթօր .— (Թէպէսսիւմիէ .) Ուղուրունուզու գապուլ իտէրիմ , Ալլահ վէրէտէ , պէնիմ իչին խայրխահ պիր բէյղամպէր օլտա իտինիզ :

Օթէլճի .— Ինչալլահ , ինչալլահ , Ֆաղաթ զիեարէթ իտէճէկի-նիզ տահա բէք չօգ ֆամիլեալար օլմալը տըր :

Տօգթօր .— Էվվէթ :

Օթէլճի .— Թէքիֆսիզլիկէ պինաէն չունու սիզէ սիւալ իտէրիմ քի , եարըն նէրէեէ կիտէճէքսինիզ :

Կէնճ տօգթօր , իճապը հալ իւզրէ , տէֆթէրինի թէքրար մուպ-եէնէ պիրլէ :

— Եարըն , վիզիթալարըմա , մատամ գօնթէս տը Գէրուալտան պաշաեաճաղըմ , տէտի :

Օթէլճի .— Պուրատան պիր պուչուգ ֆարախ ուղագտա , Բօշ-թայլ սէյֆիեէսինէ վիզիթա վիրէճէքսինիզ , տէյիլ մի :

Տօգթօր .— Էվվէթ . իմաի , էկէր մատամ տը Գէրուալ հագըընտա

խուսուսի մալիւմաթընըզ վար իսէ պանա պիտիրտիկինիգտէ մէմ-
նուն օլուրում:

Օթէլճի .- Միւսիւ սօգթօր հէր պիլտիկիմի զաթընըզ սէօյլէ-
մէկէ հազըրըմ: Պունտան պաշգա մառամ գօնթէս հազգընտա սիգէ
սէօյլէեհէճէքլէրիմ, իյի շէյլէր տիր: Նամուսլու վէ զաեթլէ նա-
մուսլու, վէ համիյեթ ու սախավէթ սահիպի պիր գատըն տըր, վէ
սէյֆիեհէսինին ճիվարլարընտա իսքեա: Իտէն ճիւմիէ խալգ, քէնտի-
սինէ տուա վէ թէչէքքիւր իթմէքտէ տիր, չիւնքի ումումա ճէօ-
մէրումէ իյիլէքլէր իտէր:

Տօգթօր .- Մատամ տը Գէրուալըն չիւպհէսիզ պիւեիւք պիր
սէրվէթի պուլունմալը տըր:

Օթէլճի .- Սէրվէթինին միլտարը սաֆիհի մալիւմտէյիլ իսէ տէ,
ազալլի սէնէտէ ալթմըչ հէթմիչ պին ֆրանգ իրաւ կէթիւրի պիր
միգտարտա օլմալը տըր:

Տօգթօր .- Ձէվճի Մ. գօնթ տը Գէրուալ քէնտիսիյլէ պիւլէքտէ՞
մի օթուրում:

Օթէլճի .- Էսէֆիէ սէօյլէրիմքի, պիչարէ գատընըզազ իքի սէ-
նէաէն պէրու տուլ տուր: Իգտիվաճընտան եալընըզ պիր գըզ էվ-
լատ սօղմուչ սուլըքի, չիմաի իւչ եալընտա մէլէք կիպի պիր մա-
սում տուր:

Տօգթօր .- Եիւպհէսիզ գօնթէս հէնուզ կէնճ տիր:

Օթէլճի .- Օլսա օլսա, օթուզ եալընտա տըր:

Տօգթօր .- Կիւղէլմի տիր:

Օթէլճի .- Տուլ գալտըղընտան պէրու պիր ազ լէհճէսի սօլմուչ
իսէ տէ, սիմասը ճալիպ վէ հիւսիւնիւ տիւր: Եիւղիւնին սօլմուն-
լուղու իսէ, քէտէրինտէն նէչէթ իթմիչ տիր, չիւնքի զալիպա, պու
կէնճ գատըն, զէվճիի ֆէվգէյատէ սէվէր իմիչ: Միւթէվէֆա գօնթ,
կիւղէլ տիր աաէմ իտի, վէ անճազ գըրգ եալընտա վար իտի:

Տօգթօր .- Գէրուալ ֆամլիտուր, ան աաըլ պու մէմէքէթլի՞ մի
տիր:

Օթէլճի .- Խա'յր. միւթէվէֆա Մ. գօնթ Պըրթանէր էհալիսին-
տէն իտի: Բօչթայլ սէյֆիեհէսի վէ անէ միւթէալլիզ էմիտք, վազաա
պիւեիւք շէյլէր տէյիլ իսէ տէ, պիր ամճասընտան միրաւ օյարազ
մատամա գալմըչ տըր: Գօնթ իլէ գօնթէս, եալընըզ սօն պահա-
ըն իքի իւչ այը դարֆընտա Բօչթայլտա վազըթ կէչիւրիզ, սէնէին
սայիր վագիլընը Բարիստէ կէչիւրիլէր իտի: Լաքին, մատամ տուլ

դալալըտան պէրի տիր, ասլա Բարիսէ կիթմէհիւլ, եազ գըշ քէօյտէ գալմագտա տըր:

Տօգթօր .- Պիլիւրմիսինիզ, ազիզէմ մատամ Գլէրթէ, պու մատմըն հարէքէթի, հէման Արթէմիզին հարէքէթինէ պէնզէեօր:

Օթէլճի .- Արթէմիզ մի... օլապիլիր, տօղթօր, վէ մատէմքի պու թէչպիհի իտէն սիզ իսէնիզ, սահիհ օլմագ կէրէք տիր, Պագաթ, պէն, տէտիկինիզ քիմսէհի թանըմաեօրում:

Տօգթօր .- Մատամտը Գէրուալ չօզ միւսաֆիր դապուլ իտէ՞ր մի:

Օթէլճի .- Մ. գօնթուն հաեաթը գէմանընտա, սէյֆիեէ, ուզագտան կէլէն ահրպպա վէ թանըչլար իլէ տօլար իտի: Հէման հէր կիւն, զիեաֆէթլէք քէչիտէ օլունուր, վէ ասլա բարա էսիրկէնմէտիկի կիպի, Բօլթալլ սէյֆիեէսի աշըսը տախի, Բարիստէ, վիւքէլատան պիր գաթըն նէզտինտէ խըզմէթ իթմիշ մաարուֆ պիր աշըր օլտուղունտան, ալէա վէ նէֆիս թաամյար չըգարըր իտի: Ֆիլվադը, միւսիւ տօգթօր, պու աշըր, գաթէն քէնտի սանաաթընտա մահիր օլտուգտան պաչգա, տահա զիեատէ իլէրի կիթմէք հափվէսինտէ իտի: Կիւնիւն պիրինտէ, պիլմէմ նէրէտէն կէլէրէք, թէսատիւֆէն պուրահա էօյլէ թաամընա կէլտի, վէ քէնտիսինէ բսթագօզ գույրուգլարըյա հաչլանմըշ եումուրթա թաամը չըգարտըրմտա, պու թաամը օլ գատար պէնէնտիքի, պէնտէն թաղիֆինի իսթէտի: Հաւըլը, սէյֆիեէտէ տալիմա սէֆաի խաթըր իլէ վագըթ կէլիլիլիր իտի: աթլար, աբապալար իլէ թէնէզզիւհէ, ափա կիտիլիր, միւզիգա չալընըր, վէ սօն տէրէճէեէ գատար աեազ օեունյարը օյնանըլըր իտի: Ահ, մութուլու կիւնլէր...

Տօգթօր .- Էյ պու կիւն:

Օթէլճի .- Պու կիւն, մատամ գօնթէս էսկի հալինտէ տէյիլ տիր: Աշըրեք վէ իըզմէթքեարլարըն իւշ բայընը եօլա գօյմուշ, քէլպլէրի վէ աթլարը սաթմըշ, վէ եալընըզ իւշ եախօտ տէօրթ աթ սագլարըշ տըր: Վէլհաօըլ բէք պիւսիւք թասարրուֆ իթմիշ տիր:

Տօգթօր .- Տիմէք տիր քի, չիմտի քիմսէհի գապուլ իթմէսօր:

Օթէլճի .- Էմմիզատէսի օլուպ, վազըթ վագըթ սէյֆիեէ կէլէրէք, պիր գաչ կիւն գալան պարօն տը Սթրէնիտէն դայրի քիմսէհի գապուլ իթմէզ, Պազըլար, միւսիւ պարօնուն, մատամ գօնթէսի թէսէլի իլին կէլմէքտէ օլտուղունու, վէ կիւնիւն պիրինտէ քէնտիսիլէ էվլէնմէսի իթթիմալտէն խոուկինի ըրվաեթ իտիեօլար իսէ տէ, սահիհ, եախօտ դայըր սահիհ օլտուղունու պիլմէմ:

Տօգթօր .- Սիւղ պու Մ. Սթրէնիւի թանքեօ՞րմուսունուղ :

Օթէլճի .- Սէյֆիեէան օյտուղում գէման , պաղէն աթա սիւար օլարագ կէտիկինի կէօրմիւշիւմ տիւր , չիւնքի մատամ գօնթէս , ա- նըն իչին պիր աթ թախտիս իթմիշ տիր :

Տօգթօր .- Նա՞սըլ ատէմ տիր :

Օթէլճի .- Կիւզէլ պիր ատէմ տիր . տիեէպիլիւրիմքի պիր բրէնս- տէն տէ եագըլըգլը տըր : Պըրդգլարը , իբէք գըլը կիպի նաղիք վէ սիեաճ օլուպ , ուճլարը պիւքիւլմիշ տիւր , վէ չէրիտլէ պաղը պիր կէօղիւք , կէօղիւնտէ պուլունմագտա տըր : Փագաթ հէր նէ տախի օլսա , պէնիմ նազարըմոա մագպուլ տէյիլ տիր : Վագաա կիւզէլ տիր , հալպուքի քիսլէթին տէ ֆէնալըգ ալէամէթի վար տըր :

Տօգթօր .- Մ. տը Սթրէնի շու էսնատէ Բօշթայլտա՞մը տըր :

Օթէլճի .- Զոնն իթմէմ : Պաղչէպան ժէրօմ Բիշար , իւշ կիւն էվվէլ պուրաեա կէլմիշ իտի . օլ պապտէ հիշ պիր չէյ սէօյլէմէտի : Անճագ , պիր վագըթտան պէրու մէյտանտա օլմատըղ : ճիհէթլէ , եագընտա կէլէճէկի շիւպհէսիւղ օլմոգ կէրէք տիր :

Տօգթօր .- Մատամ տը Գէրուալըն , պուրատա քէնտիեէ մախ- սուս հէքիմի վա՞ր մը տըր :

Օթէլճի .- Սէլէֆէիլ : տօգթօր ժէրարտէր , քէնտի խուսուսի թապիպի իտի . ֆագաթ , հէր նէ գատար մատամ վիճուտճագուվ վէթլի կէօրիւնմէմէքտէ իսէ տէ , ապա խասթա օլմամըշ տըր :

Պու ալա Մարի-Ժան սալաեա կիրմէքլէ , մուհալէրէ պիրտէն պիրէ գաթթ օլունտու :

Օթէլճի .- Նէ՞ խապէր գըղըմ , օթէլ թուլթուշտո՞ւ մու :

Պէսլէմէ .- (Եիւքսէք պիր կիւլիւշ իլէ .) Խա՛յր , էֆէնտիմ , Ալլահ իթմէսին :

Օթէլճի .- Սէօյլէ պագալըմ , նէ՞ իսթէեօրսուն :

Պիսլէմէ .- Պէն հիշ պիր չէյ իսթէմէեօրում , էֆէնտիմ : անճագ արապաճըլար րազը , վէ հօգգապազլար տա , կիթմէղտէն էվվէլ հի- սապլարընը կէօրմէք իսթէեօրլար :

Օթէլճի .- (Աեաղա պալգարագ .) Բէք իյի , բէք իյի , կէլիեօրում : Միւսիւ տօգթօր , իղի մուվագգաթէն թէրք իթտիկիմէ աֆվ իտին . կէօրիւեօրսունուղ ա՛ , պէնիմ սանաթըմտա պո՞լունանլար իչին աա- լա իսթիւրահաթ եօգ տուր :

Օթէլճի գատըն , պէսլէմէ իլէ պիրլէքտէ պիւեի . քսալաեա կիթտի :

Հօգգապազ իլէ գարըսը , թատմարընը պիթիւրմիշ օլուպ , ա-

Թէչին եանընտա օթուրմուշ խտիլէր: Կէնճ գատըն, ուեռմուշ օլան չօճուղու տիղլէրի իւղէրինտէ եաթըրմըշ օլուպ, կէօքսիւնտէ սըգ-մագտա խտի:

Օթէլճի .- (Հօգգապաղարա խիթապէն.) Մութլագ սուրէթտէ կիթմէեէ՞ մի գարար վիրտինիզ, Թէքրար խտիեօրում, էկէրչի կիճէեի պուրատա կէչիըէպիլիրսէնիզ, սիզի ըաճաթ իթտիրէճէք սուրէթտէ եաթագ Թէրթիպ խտէրիմ, վէ պուրատա գալմանըղա տա մէմնուն օլուրում:

Հօգգապաղըն գարըսը .- Գալմագլըղըմըզ միւմքին տէյիլ տիր, մատամ. պունունլա պէրապէր կէօթէրտիկինիզ ինսանիյեթտէն զիեատէսիյէ միւթէէսսիր օլտուգ, վէ զէվճիմ ժան, կիթմէգտէն էվլէլ, չիւքրանիյեթինի պիղզաթ պէեան իթմէք խաթէտի:

Պու արա Հօգգապաղ աեաղա գալգըպ, Թէչէքքիւր վէ չիւքրանիյեթինի միւպէյեին պիր գաչ սէօզ սէօյլէտի, վէ մատամ Գլէրժէ, մէրգումուն օէօզիւնիւ քէսէրէք,

— Պողաղընըղտին ասըմըշ օլան շու գապաղ տէսթիսինտէ նէ՞ վար տըր, տէյի սիւալ իթտի:

Հօգգապաղ .- Սու վար տըր, մատամ:

Օթէլճի .- Կիճէլէրի հափա սէրինլէնտիկինտէ, սու, ինսանը ըսը-թըճը պիր շէյ տէյիլ տիր:

Օթէլճի գատըն, պիր շիչէ ըաղը կէթիրմէսինի Մարի-ժանա ի-չարէթլէ անլաթտըղտան սօնրա, Հօգգապաղըն գապաղ տէսթիսինի ալտը, վէ տէրունինտէքի սուեու տէօքիւպ եէրինէ ըաղը տօլտուրտու:

Այի վագըթտա կէնճ գատընըն եիւղիւնտէ էսէրը իղթիրապ միւչաճէտէ օլտնտուղու կիպի, զէվճինին գապա լէճճէսինտէ տախի ալէամէթի մէսէրլէթ կէօրիւլտիւ, վէ միւմքին մէրթէպէ Թէչէք-քիւրիւնիւ պիլ պէեան, արապասընը հալվանա պաղլամագ իւղըն տի-չարը չըղտըղընտա, Հօգգապաղըն գարըսը, մատամ Գլէրժէեէ պիր պէչ փրանգլըգ վէրիպ,

— Մատամ, սիզէ իւճրէթ վիրմէքտէ օլտուղումու պէեան ի-տէմէմ, չիւնքի պիգտէն ալաճաղընըղ ագչէտէն զիեատէ սիզէ պօրճ-լու օլտուղումուլու պիլիրիզ. լաքին տէրքեար օլան շէֆագ աթընըզ իճապընճա, խօչնուտ գալաճաղընըզ շու ճիւղի պէտէլի վիրմէքի-կիմէ ումարըմքի միւսաատէ խտէրսինիզ, տէտի:

Օթէլճի, պիր խագըմ անախթարլար, էօրկիւ լյնէլէրի, քիւչիւք վէ պիւեիւք սիքքէլէրլէ տօլու օլան էնի ճէպինի արաչթըրմասըն-

տո , մատեն սէպէրի չըգտը , վէ կէնճ գատրնա պիր միգտար ագչէ վէրիպ ,

— Շու էլլի սո սիզին իչին տիր , ալըն , տէտի , վէ սօնրա , քէնտիսինին ալմըչ օլտուղու պէչ ֆրանգլըգ սիքքէնի , հէման ուեումուչ օլան շօճուղուն ափուճունա վազ իտէրէք ,

— Սէվկիւլիւ շօճուղում , եարըն պու բարա իլէ , Րւմիրմօն բանաերընտա չէքէրլամէ սաթըն ալ , տէյի պէեան իթտի :

Մատամ Գլէրթէ . իչպու մուամէլէյի ինսանիեթթեարանէսինտէն սօնրա , կէնճ վալիտէնին թէչէքքիւրաթընտան խալի օլմագ իւզրէ , եանընտաքի օտատան կիւեա չաղըրընթօր կիպի պիր հալ կէօթէրէք , աճէլէթէն պիւեի .ք սալաեը թէրք իթտի : Հօգգապազըն գարըսը , կէօրտիւկիւ ինսանիեթթէն միւթէէսսիր օլմուչ օլարագ , քէնտի քէնտիե , « Տիւնեատա հէնուլ համիյեթ սահիպլէրի վար իմիչ » տիեէրէք , օթէլին հավիսինէ տօղրու իլէրլէտի :

Փրանսա էեալէթլէրինտէ պուլունան քեաֆֆէյի օթէլլէր կիպի , Շէվրէօլ օթէլլինին հավիսի տէ տէօրթ քէօչէ վէ խալիճէ վասի իտի : Պիր թարաֆընտա ախըրլար վէ տիկէր թարաֆընտա արապալըգ պուլունուեօրտու : Քէօեիւն սօգազընա նաղըր օլան , վէ իւզէրի քիւրէմիտէր իլէ էօրթիւլիւ պուլունան արապա գարուսու , էվին գարըսընտա իտի :

Ախըրտա ասըր պիր ճամֆէնէրին այտընլըզ սաեէսինտէ , հօգգապազըն , թօղու թօրրաղլը պիր դօշում թագըմընը , թարիֆի նագապիլ սուրէթտէ զայիֆ օլան պիր աթա պաղլատըզը կէօրիւլիւեօրտու :

Հօգգապազ , պու իչի կէօրտիւկիւ սըրատա , պուրնունուն ալթընտան պիր սէրիսօշ շարգըսը մըրըլտանըիօրտու : Պիր արա շարգըսընը տուրտուլուպ , պօղապընտան ասըլմըչ օլան գապագ տէսթիսինտէն պիւեիւճէք պիր եուտում ըաղը իչտի , վէ տահա զիեատէ քէյֆիլի սուրէթտէ շարգըսընա տէվամընտա , կէնճ գէվճէսի , օլ էսնատէ կէլիպ ,

— Օհ , պիչարէ , ասլա իսլահ օլմահաճագ տըր , տէտի քէնտի քէնտիե , վէ հավիլտէն կէչիպ , տիւըըն գարուսունա եագլաչընճա , ըէճա իտէրէք ,

— Ալլահ աչգընա օլսուն , ժա'ն . արթըգ իչմէ , վէ շու տէսթիսի պանա վէր , տէտի :

Հօգգապազ , գահգաղալը պիւր կիւլիւչլէ ,

— Հօ՛ հօ՛, տէսթիերի՛ մի իսթէեօրսուն, փագաթ սէպէպ նէ՞, տէտի՛.

Հօգգապազըն գարըսը. — Սէպէպի շուքի, զաթէն սէրխօշ օլտուղունտան, տահա զիեաստէ իշմէկէ տէվամ իտէր իսէն, պիր աղտան արապանը կէօթիւրմէկէ միւզթէտիր օլամանաճագսըն. տիւշիւնքի, կիճէ գարանլըգ տըր, վէ պուլունտուղունմուզ մէմլէքէթ տէ գանալըգ վէ տաղլըգ օլտուղունտան, գարընը վէ գըզընը պիւեիւք մուխաթարալարա իլգա իտէպիլիբսին.

Հօգգապազ. — Բէ՛րին, սէվկիւլիւմ, սէն միւսթէրիհ օլ. հիշ պիր շէյ, իշիլէն նէֆիս րագը գասար ինսանա զիհին աշըգլըղը վիրմէգ. պու րագը իսէ, բէք նէֆիս տիր. Հի՛ւ, Գօգ-ա-Բաթ, հայտէ օղլում, եօլա չըգ պագալըմ.

4

Հօգգապազըն՝ Գօգ-ա-Բաթ թէսմիեէ իթտիկի պիչարէ հայվանն, եօլարտա թէսատիւֆ իտիլէն թօղու թօբրագլը օթլարտան զայրի նաֆագասը պուլունմատըղը ճիհէթլէ, սահիհէն թարիֆ օլունմագ սուրէթտէ զայիֆլիքտէ իտի, Շէօյլէքի, հէր թարաֆտան էթի տիշարը ֆըրլարճասընա քէմիքլէրի կէօղիւքմէքտէ, վէ սայքի թէշըիհ իտիլմէկէ լանըգ պուլունմագտա իտի.

Հօգգապազ, հի՛ւ տէյի թէքըար իթտի, վէ պիչարէ հայվան տիւշէ գալգա վէ պօղազընտան ասըլմըշ օլան չընկըրաղը սալլանալագ, պաղլանաճագ օլտուղու արապանա տօղրու իլէրլէտի.

Իշպու արապա, իքի թէքէրլէքլի ուզուն պիր արապա օլուպ, պունուն իւսթիւ, կիւնէշտէն վէ եաղմուրտան հըֆղ օլունապիլէճէք մէրթէպէտէ գալըն պիր պէգ իլէ էօրթիւլմիւշ իտի.

Իլք հարէքէթտէ տարմատաղըն օլաճաղը զանն օլունան պու ալապատա, պիր էսվապ սանտըղը, խանէ լէվաղիմաթը, վէ բանաեըր եէրլէրինտէ պարագա գուլըմագ իշին իգթիգա իտէն սըրըգլար իլէ թէնթէլէր, վէ իւշ եիւզ քիւօ աղըրըղընտա կէլէն էմալսիգ պիր գարը, վէ չէնէսիլէ եախօտ թէք պիր գօլուլա պիր թօբ գալտըրան գուվվէթլի պիր քիմնէ, վէ իքի պաշը պիր տանա, վէ պիր տէնիգ եըլանը թասվիլըրլէնի իրանէ իտէր պօեալը պիր բէսիմ թախթասը վագ իտիլմիշ իտի. Մէզքիւր բէսիմ թախթասընտա կէօրիւլէն

Թասվիրէր, հէր նէ գատար խալգճո մէրագ հատը իթմէք, վէ պու մէրագը թահրիք էյլէմէք իչին եարըմըչ իտի իսէ տէ, էսէֆ օլունոնք քի, պունլար եալընըզ մէզքիւր ըէսիմ թախթասընտա մէվճուտ իտիւնէր: Շէօյլէքի պիէմնալ գարը, մէզքիւր հօգգապաղարը թէրքլէ, տիկէր պիր գումբանիաեա տախիլ օլմուչ, վէ իքի պաչը տանա տախի, կէնճ չաղընտա պիր խասթէլիկէ թութուլուպ, կէօսթէրիլէն տիգգաթ ու իհթիմամա բաղմէն, էօլմուչ իտի:

Պինապէրին եալընըզ, պօա ելլանընըն տէրիսիյլէ էյի ֆէնա կէօսթէրիլէն պիւեիւք տէնիզ ելլանըյլա, պիզղաթ ժան Բօզիէնին իրաեէ էյլէտիկի բանաեըլար բէհլիվանը գալմուչ օլուպ, պու բէհլիվան, իւսթիւ թուճ ըէնկտէ պօեալը օլմասըյլա, տէհչէթամիզ պիր հալտէ կէօրիւլէն օտուկտան պիր կիւլլէեի, ֆէվգէլատէ սինիր գուվլէթի կպրազ իտէրէք գալտըրըր իտի:

Ժան Բօզիէ, տայիմն թիւրքիսինի օգուեարագ, Գօգ-ա-Բաթը, արապանըն իքի սըրըզլարը արասընա վազ իթտի, վէ գօչում գաեըլարը եէրինէ գուլլանըլան իբլէրի էյի ֆէնա պաղլատը, վէ գաըըսըյլա գըզընը արապատա եէրլէշտիրտիքտէն «օնրա, քէնտիսի տէ օթուրտու, վէ գամչըսընը վուրարագ, եօլա չըգտըղընտա, Մօնիք Դլէրթէ, օթէլին գաբուսունտա տուրուպ, պու հօգգապաղարա, — Ուղուրլար օլսուն. Ալլահ բասթ կէթիրսին, տէյի նիտա իթմէքտէ իտի:

Գօչուլու օլտուղու պիչարէ հայվանըն թօբալլաեա թօբալլաեա եիւրիւմէսիյլէ, արապա, ինթիզամըզ սուրէթտէ եօլունա տէվամ իթմէքտէ, վէ իքի թարաֆընտաքի բարմագլըզլարտան պիրինտէն ասըմըչ օլան ֆէնէր, կիտիլէն թարիդի ճիւղիճէ այտընլաթմագտա իտի:

Ժան Բօզիէ, չարգըսընա շու վէճհլէ տէվամ պիրլէ,

«էկէր պէն էօլիւր իսէմ,

«Շարապ մախզէնի օլսուն մէզարըմ» տիմէքտէ իտի:

Լաքին մէրգուսուն սէտասը, թէտրէճէն գայիֆլէշտի, վէ տահա իլէշլէտիքճէ, զայպ օլտու:

Հօգգապաղ ժան Բօզիէ, ֆէնա պիր աստէմ տէյիլ իտի. հաթթա քիմնէնին էյիլիկինէ կէօզիւ օլմատըղը, վէ գարըսըյլա գըզընը սէվտիկի ճիհէթլէ, նամուսլու պիր քիմնէ իտի. եալընըզ, քեաֆֆէյի էյի սըֆաթ վէ խասսէլէրինի բայիմալ իտէր պիր թագսիրաթը վար իտի իսէ, օ տախի, սէրիսօչուղա իֆրաթ մէյլի պուլունմասը իտի:

Շարապ իլէ բազմննն պու առեմ իւզերինտէ պիւ գուվվէյի ճա-
զիպէսի պուլունուպ , մերդում , իշպու միւտարէպէտէ մաղլուպ օ-
լաճաղընը պիւտիկինտէն , վէ մաղլուպիեթինի , քէնտիսի իշին
պիւեիւք պիր սաատէթ ու իգպալ ատտ իթտիկինտէն , պու գուվ-
վէթէ գարչը ուղրաշմամաեա չալըշմագտա իտի :

Իմտի , բէք չօգ սերխօշարա վագը օլան հալ , ժան Բօղիէեէ
տախի վագը օլմագտա իտի : չէօյլէ քի միւքիւրաթ գուլլանմաեը պիւ-
մէտիկի կիպի , գուլլանմաեա իգթիտարը տա եօգ իտի :

Պիր շիշէ շարապ , եախօտ պիր գաշ գատէհ ալօօլ իշէր իշմէզ ,
հէման սերխօշանըպ , կեահ պիւա սէպէպ մէսէրրէթ ալէամէթի կէօս-
թէրիւր , կեահ մահգունլանըր վէ վահշէթ քէսպ իտէրէք , պու հա-
լինտէ , քիմնէեի , հաթթա գարըսըյա գըղընը տախի էսիւրկէմէզ իտի :

Իշթէ , Շէվրէօյլ տ'Սըթան օթէլի սահիպէսինին , հօգգապազըն
գապագ տէսթիսի տէրունինէ ըագը տօլտուլմասընտա , հօգգապա-
զըն գարըսը օլան Բէրինին տիւչարը իղթիւրապ վէ էնտիշէ օլմասը ,
պուննաան նէշէթ իթմիշ իտի :

Գուսուր վագըթլարտա , եանի իշրէթ իթմէտիկինտէ , ժան Բօ-
զիէ գուզու կիպի առեմ օլուպ , գուվվէյի մանէվիեէ վէ ֆիքրիեէսի
քէնտիսինտէն չօգ իւսթիւն օլտուզունու թաստիգ իթտիկի գարը-
սընա սալիք օլմագլա , անըն արղու վէ միւրատլարընա , չօգ տէֆա
աղըլ պիլէ էրտիրմէքսիզին իթաաթ իտէր իտի :

Բէրին , չօճուգլուզունտա սօգաղա պըրաղըմըշ պիր սէֆիլ օլուպ ,
պիր սապահ , պիր քէօյիւն ճատտէ եօլու իւզերինտէ եղըլմըշ օլան
պազը թաշարըն իւսթիւնտէ , պիր չինկեանէ գարըսը թարաֆընտան
կէօրիւլիւպ , պու գարը , կիւնիւն պիրինտէ քէնտի հիսապընա տի-
լէնտիրմէք իւզրէ , անը օրատան գալտըրմըշ , վէ զաեթթ ֆէնա սու-
րէթտէ պէօեիւթմիւշ , վէ չօգ տէֆա տա տէօեէր իմիշ :

Բէրին հէնուգ օն ալթը չաղընա պասթը գատէմ իթմիշ իքէն ,
իշպու դարիպ համիսի վէֆաթ իթմէքլէ , մէզպուրէ , քէնտիսինի բէք
ֆէնա գաեըրմագտա օլան պու չինկեանէ գարըսընն վէֆաթընտան
տօլաեը խալլէ կէօզ եաշը տէօքմիւշ , վէ միւտտէթի վէլատէթինտէն
պէրու , իքինճի տէֆա օլարագ , մէսքէնսիղ , վէ էքմէքսիղ գալըպ ,
տիլէնմէկէ մէճպուր օլմուշ իտի :

Բէրին , հէր նէ գատար կէնճ իտի իսէ տէ , տօղուշունտա գա-
րուրէթ վէ թէքէպպիւր օլտուզունտան , տիլէնճիլիքտէն նէֆ-
րէթ լյլէր իտի : պունտան տա պաշգա , հէր քէստէն , պաեաղը

վէ աստի ճէվապլար իլէ ըէտտ օլունմասը , քէնտիսինէ բէք աղըր կէօրիւնտիւ :

Իմտի , օլ էանալէրտէ մէմլէքէթէ պիր թագըմհօգգապաղլար կէլիպ , Բէրին իսէ , հէմ կիւզէլ վէ տիւպէր վէ հէմտէ քիմէտէն մէրպուլթ օլմոտըղընտան , հօգգապաղլարըն ըէյիսի , մէզպուրէնին , քէնտիլէրինէ ֆայիտէլի պիր ըէֆիգէ օլաճաղընը միւլահազա իլէ գումբանիալարընա տախիլ օլմասընը թէքլիֆ , վէ Բէրին տախի իշպուլ թէքլիֆի մէմնունէն գապուլ իյլէտի :

Կէնճ պիր գըղ հալի քէսպ իտէն պու չօճուղուն էօմրիւնտէն պուրաճըգտա պահա իտէճէք տէյիլիլ . շու գատարը սէօյլէրիլ քի , Բէրին , կիւն պէ կիւն զիստա ըէվնադ քէսպ իթմէքտէ օլան կիւզէլիկինէ , վէ քէնտիսինէ վագը օլան ճալիպ թէքլիֆլէրի ըաղմէն , բէտէր վէ վալիտէլէրինին կէօղլէրի էօնիւնտէ վէ նէզարէթլէրի թահթընտա պիւսեիւնէն իֆֆէթ ու իսմէթ սահիպի գըղլար կիպի , նամուսունու քեւմիլէն լէքէսիլ մուհաֆազա իյլէտի :

Պաղը կէնճլէրին իֆատաթը աչըգպաղանէլէրի վէ իհթիեար , ֆաղաթ զէնկին զէնտօսթլարըն բալլապ թէքլիֆլէրի , Բէրինին գալպինտէ վէ ֆիքրինտէ նէ՝ հըրսը շան վէ նէ՝ էսէրը հէեճան հասը իթմէտիքտէն պաչգա , նէֆրէթի աղիմէեի պիլէ մուճիպ օլտու . Մէզպուրէ , պու կիպի իֆատէլէրտէն վէ թէքլիֆլէրտէն խալի օլմագլըղը սօն տէրէճէ արզու իթմէքտէ իտի իսէ տէ , չարէ նէ՝ իտի . Պունտան գաթինաղար , հօգգապաղլըգ իտէն պիր գըղըն ֆաղիլէթլինի ճիտտի վէ հագըգի մաղամընտա գապուլ իտէճէք գատար հանկը սատէտիլ պուլունապիլի իտի :

Բէրինին պուլունտուղու գումբանիատա , Ժան Բօզլիէ իսմինտէ մահիր պիր հօգգապաղ օլուպ , մէրգում մէմնճ գըղա ֆէվլէլլաեէ տիլտատէ օլտու իսէ տէ , մահճուպ թապիեաթլը իտուկլինտէն , քէնտիսինէ պիր շէյ սէօյլէմէկէ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ իտի :

Անճագ վագը օլան պիր հատիսէնին պու խուսուստա պիւսիւնէք եարտըմը օլտու . Շէօյլէքի , եաղ մէվսիմինտէ , պիր ագչամ , հօգգապաղլար , Ֆրանսանըն ճէնուպ ճիհէթլինտէ քեային պիւսիւք պիր գասապատա լուպիեաթ իճըա իտիպ , Բէրին , օ կիւնիւն հէրարէթլինտէն նաչի թագաթտան տիւշմիւշ օլտուղու , վէ տիւշար օլաճաղը իհթիմալտէն պուլունան մուխաթարաեը տիւշիւնմէտիկի հալտէ , այ մահիթապընտա , գասապատան ճէրէեան իտէն պիր ըրմաղըն քէնաընտա եալընըգճա կէզինմէք իւզրէ պարագատան հարէքէթ իթտի :

Օ կիճէսի հաժա զառեթ կիւղէլ օլուպ, վէ սէրին պիր ըիւզ-կեար հուպուպ իտիպ, լաթիֆ պիր հըշլթը իլէ սէօկիւտ աղաճա-րը տալլարընը սալլամագտա, վէ եըլտըզլար՝ գուպպէյի ասիւմանտան տիւշէն աթէշ պէօճէքլէրի կիպի, չալզ անան սուեուն իչինտէ միւշա-հէտէ օլունմագտա իտի:

Պու սուսլուգ վէ սէրինլիք արասընտա, Բէրին, պիր հաեաթը թազէ հիսս իտիեօրտու, վէ տիւշիւնմէեէրէք, պիր խայլի իլէրլէմիշ իքէն, նակէհան պէշ ալթը նէֆէր հայազ գարշըսընտա պուլունտու քի, պունլար, քէնտիսինի թանրեարագ, էթրաֆընը գուշաթտըլար, վէ գապաճա զէնտօսթլուգ հարէքէթլէրինտէ պուլունտուլար:

Պու եօլտա պիր հարէքէթէ պաշլանմասը, մէրգուման կէնճլէրին, է՛ն մէքրուհ շիտտէթ վէ ճէպը իսթիմալինտէն տախի կէրի տուրմա-եաճագլարընա տէլլի իտուկլինտէն, Բէրին, վագաա զայագըլ պիր հալտէ եարտըմ տէյի նիտաեէ իպթիտար իյլէտի իսէ տէ, օրասը խալի, վէ վագըթ տախի կէճ օլտուղունտան, հէման իւմիտսիզ պիր վաղիեէթտէ պուլունմագտա իտի:

Պունունլա պէրապէր, մէրզ ումէ, էօլիւմիւնէ տէկին մուգալէմէթ իթմէկի ֆիքրինտէ գարարաշտըրմըշ օլուպ, պու նիեէթ ու գարա-րընը սէպաթ վէ չէճաաթլա իճրա իթմէքտէ իքէն, նակէհան պիր սէտաի հիտտէթամիզլէ, պիր ատէմ՝ մէրգումարըն իւզէրինէ հիւ-ճում իտիպ, օրագճընըն քէսմիշ օլտուղու եէթիշմիշ պաշագլար կիպի, պունլարտան իքիսինի չայըն իչինէ աթտը, վէ տիկէրլէրինի աեագ-լարը ալթընտա չըղնաեըպ, հէման զայագըլ վէ իշէ եարամագ պիր հալտէ պըրագտը:

Օնտան սօնրա, Բէրին իչին թէհլիքէ գալմամըշ իտուկլինտէն, շախսը մէրգում, մէզպուրէեի գուճագլաեըպ, պիր վալիտէնին, ույ-գուտա օլան էվլատընը կէօթիւրտիւկիւ կիպի կէօթիւրտիւ:

Թաւ վագթինտէ եարտըմա եէթիշմիշ օլան պու գուրթարընը քիմսէ, միւճիզէ իլէ եախօտ թէսատիւֆի օլարագ օրատա պուլուն-մաեօրտու:

Մէրգում, Ժան Բօզիէ իտի քի, կէնճ գըզ՝ հօգգապազլարըն պա-րագասընը թէրը իտէլիտէն պէրու, քէնտիսինէ կէօրիւնմէեէճէք մէր-թէպէտէ ուզագտան, վէ իգթիզա իթտիկլինտէ եարտըմընա միւսա-րաաթ իտէպիլէճէք գատար եագընընտան թէագիպ իյլէմէքտէ իտի:

Պու պապտէքի էմրի պասիւրէթին, ֆայիտէտէն խալի օլմատըղը, իսպաթըյլա անլաշըլտը:

Բէրին, հէտէճանը ազիմի պիր տէրէճէ կէջինճէ,

— Տօսմում, էօմրիւմիւ, սիղէ պօրճլուեում. պու խուսուստա թէչէքքիւրիւմիւ նէ՞ սուրէթլէ խալաթ խտէպիլէճէկիմի պիւմէմ, տէտի:

Ժան. — Ահ, մամզէլ, էկէր իսթէրսէնիզ, պու թէչէքքիւրիւ իզ-հար իթմէքլիք բէք գօլայ տըր:

Բէրին. — (Հայրէթլէ.) Ֆադաթ, նա՞սըլ:

Ժան Բօզլիէ, էնտիչէյի ազիմին կիլլէմէք իւզրէ գահգահա իլէ կիւլտիւ. Բէաֆֆէյի մահճուպ քիմսէլէր կիպի, մէրգում տախի էն սօն բառոնէլէրտէ, վէ պազը գաթի ֆըրսաթլարտա սէպաթ վէ դավիէն հարէքէթ իտէպիլիւր իտի. Շու սըրատա իսէ, էօյլէ պիր ֆըրսաթ գուհուր իթմիչ օլտուղոնտան, մէրգում, պուստան իս-թ իֆատէ մազսէտիլլէ,

— Ձէվճինիզ օլմագլըղըմա միւսաատէ իթմէքլէ, տէտի:

Բէրին. — (Հայրէթլէ.) Ձէվճիմմի... Սի՞զ մի պէնիմ զէվճիմ օլ-մագ իսթէեօրսուսուղ, սի՞զ մի, Ժան Բօզլիէ:

Ժան. — Էվվէթ, մամզէլ Բէրին, պուսուսուլա պէրապէր պէօյլէ պիր պիւեիւք լութֆ ու իֆթիսարա լաեղք պուլունմատըղըմը, վէ սիղին կիպի պիր քիմսէնին, պէնիմ իլին եարատըլմըչ օլմատըղըմ տա պի-լիւրիմ:

Բէրին. — Ֆադաթ... տիմէք սիզ պէնի սէվիեօրսուսուղ:

Ժան. — Սիղի սէվմէք տէ սէօզ միւ... պէնիմ հալիմտէ հիչ պիր շէյ կէօրմէտինի՞զ մի:

Բէրին. — Խայր, հիչ պիր շէյ կէօրմէտիմ, հիչ պիր շէյէ տիզ-գաթ իթմէտիմ:

Բէրինին սէօյլէտիկի սահիհ իտի. Մէզպուրէտէ, զէրրէ գատար աշըգպազըղ հալի մէվճուտ օլմատըղընտան, վէ Ժան Բօզլիէ տէ տայի-մա պէլիսիք տավրանտըղընտան, մէրգ ումուն չիտտէթ ի աշգ ու ալէա-գասը հիչ պիր վէճէլէ անլաշըլաւազ իտի:

Ժան. — (Բէրէլէեէրէք.) Ձանն իտիեօրսուում... մէմուլ իտիեօր-տումքի... ահ, պու ճիւմլէ իլէ սիզ իֆատէի հալ իթմէկէ ճէսա-րէթ իտէմէեօրսուում. խուսուսիլլէ գալպէրին մուխապէրէ իտէպիլ-տիկի մատտէլէրտէ, սէօյլէմէքսիղին անլաշըլապիլէն պազը շէյլէր օլապիլիւր տէյի զանն իտիեօրսուում. Պու խուսուստա եանըլմըչ օլ-տուղումու, վէ մատէմքի պէնտէ հիչ պիր հալ կէօրմէմիչ վէ հիչ պիր շէյ հիսս իթմէմիչ իսէնիզ, պու ճիհէթլէ հիչ պիր իւմիտտէ պու-

լունմագլըղըմ՝ ճայիզ օլմատըղընը գըրեսս իթմէքիւք աճապա ֆա՞րզ մը տըր :

Բէրին , օլ էսնատէ պաշընը աշաղը էյիպ , սիւքիւթ տուրու-
եօրտու :

Ժան Րօզիէ , հէման կէօղլէրի եաշարմըչ օլարազ , քէսիք քէսիք սէօյլէելըլէ , իֆատէսինէ վէճհի աթի իւզրէ տէվամ իթտի :

— Մա՛մգէլ , պուսնուն իչին պանա կիւճէնմէերնիզ : Սիզէ աշըզ օլտուղումտա , գապահածթ պէսիմ տէյիլ տիր . աշգ ու սէվտա՝ պէն-տէն տահա զիեատէ գուվվէթի պուլունմուշ տուր : Լաքին գարա-րընըզ հէր նէ տախի օլսա , պիր աշ էվվէլ հագգընըղտա վագը օլան հարէքէթիմ , միւտտէթի հաեաթըմտա էն պիւեիւք իգպալ ու սաա-տէթ օլաճագ տըր : Սոն նէֆէսիմէ ետէկին , սիզէ պիր էյիլիքտէ նլու-լունմուշ օլտուղումու տէրիսաթըր իտէճէեիմ : վէ սիգտէն տօսթլուգ տախի կէօրմէսէմ , օ խաթըրէ պէսի թէսէլլի էյլէեհէք տիր :

Բէրին .- Նէ՞ տիեօրսունուզ , սիզէ տօսթլուգ . կէօսթէրմէմէք մի . պէնի պիր նանքէօ՞ր մու զանն իտիեօրսունուզ : Սիզին խայրխահ վէ նամուսլու պիր քիմնէ օլտուղունուզու չօգտան պիլիր իտիմ : պիր ազ էվվէլ իսէ , ֆէվգէլատէ գուվվէթ վէ ճէսարէթինիզ պուլունտու-ղունու իսպաթ էյլէտինիզ , իմտի , Ժան Րօզիէ , պէնտէն չիւպհէ իթ-մէերնիզ , չիւնքի զիեատէսիլլէ տօսթունուզում :

Ժան .- (Յէվգէլլաեէ մէսէրրէթ իչինտէ օլարազ , վէ իչիթտիկի սէօղլէրէ ինանամեարազ .) Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ . . . սահի՞հ մի . . .

Բէրին .- Սահիհ սէօյլէտիկիմէ նամուսում իւզէրինէ եէմին ի-տէրիմ :

Ժան .- Սիզի պու եօլտա սէօղլէրէ սէվգ իտէն՝ չիւքիանիլէթ տուլղուսու տէյի՞լ մի տիր :

Բէրին .- Խա՛յր , քէմալը խալիսէթի գալպ իւզրէ սէօյլէեօրում :

Ժան .- (Սօլուեարազ .) Փագաթ , հագգըմտա հայիզ օլտուղու-նուզ տօսթլուգ , պիր գըզգարընտաշըն , քէնտի գարընտաշը հագ-գընտաքի տօսթլուգ գապիլինտէն տիր , վէ պիր զէվճէնին քէնտի զէվճի հագգընտաքի թէվէճճիւհ վէ տօսթլուղունա թահվիլ օլունա-մաեաճագ տըր , տէյի՞լ մի :

Բէրին , պիր տագըգա գատար թէրէտտիւտ իթտի , վէ օլ արա եիւզիւնիւն գըզարտըղը , այ մահիթապընըն այտընըղը սաեհսինտէ միւշահէտէ օլունապիլտի , վէ պատհհու չու եօլտա ճէվապա աղազ էյլէտի :

— Պագաթ , նիջին սիւլին տէտիկինիդ եօլտա հարէքէթ վէ մուամէլէտէ պուլունանաճաղըմ , էկէրչի սիլ պէնիմ զէվճէմ օլուր իսէնիլ , իւզէրիմէ նէզարէթ , վէ պիր ալ էվվէլ վալը օլտուլու իւզրէ , պէնի միւտաֆաա իթմէք հագգընըլ վէ վաղիֆէնիլ օլաճագ տըր , վէ սիլի թանընան հիչ պիր քիմնէ , պանա հալարէթ իթմէկէ ճէսարէթ իտէմէէճէք տիր : Պուլունտուլըմ սանաաթտա , նամուսուլլա եաչամագ իսթէէն պիր գատընըն , նամուսուլ վէ ճէսուր պիր զէվճի պուլունմագ ֆարը տըր : Պէն իսէ , նէ գատար միւտտէթ արասա իտիմ , զանն իտէրիմքի սիլին գատար միւթէպէր վէ ճէսուր պիր զէվճ պուլամագ իտիմ :

Ժան .— (Էնտիշէսի եէրինէ , մէսէրրէթի աղիմէ գայիմ օլարագ .) Տիմէք տիր քի , մամզէլ Բէրին , պէնի զէվճ մագամընտա գապուլէրուր ըրիզ կէօթէրիեօրսուլուլ :

Բէրին .— Էվվէթ , տօսթուլմ , գապուլ իտէրիմ , վէ պէնի զէվճ տէ յի գապուլ իթմէքիկինիլտէն նատիմ օլմանաճաղընըլ թէէմին իլէրիմ :

Պազէն ինսանըն գալպինտէ էօյլէ մէսէրրէթիէր հասըլ օլուր քի , պունլարը թարիֆ վէ պէնան իթմէկէ գալէմ միւգթէտիր օլամագ : Ժան Բօզիէնին օլ էսնատէքի մէսէրրէթի գալպիէնի տէ , պու գապիլտէն իտի :

Ջիքը իթտիկիմիլ միւքեալէմէտէն օն պէչ կիւն սօնրա , Բէրին՝ կէրէք ճէնապը Ալլահ վէ կէրէք ինսանլար մուվաճճէհէսինտէ , Ժան Բօզիէնին զէվճէսի օլտու :

Պունլարըն իլտիվաճընըն իպթիտալարը մէսուտիէթլէ կէչտի : Հէնուլ սէրխօչլուլ իլլէթի , Ժան Բօզիէ իչին , ուղըունա հէր շէյի ֆէտա իթմէք կիպի պիր հաքիմի մութլագ գապիլինտէն օլմամըչ իտի : Շէօյլէքի մէրգուլմ , պիւթիւն պիւթիւն զէվճէսինին աչգ ու մուհապպէթինէ տալմըչ օլմասըլլա , սէրխօչլուլա օլան մէյլինտէն հէման քեամիլէն ֆարիլ կէլմիչ իտի , վէ եալընըլ զէվճէսինի տիւչիւնիւպ , հէմ անըն իչին վէ հէմտէ քէնտիսի իչին մալիսիւլեալարտա պուլունուեօրտու : Մէսէլա ագլըլլա , հօգգապաղլարտան միւրէքքէպ պիր պիւնիւք գուլմախիա թէչքիլ իտիպ , զէվճէսինի , պու գուլմախիանըն է՛ն պիւրինճիսի իթմէսի , վէ Ֆրանսաեը , վէ մէմալիքի էճնէպիւնէնի տօլաչարագ , վէ պիւլճիւմիէ բանաեըլարա կիտէրէք , չէօհրէթ վէ սէրվէթ գաղանմաեը տիւչիւնիւեօր իտի :

Ժան , էմրի թասարըուֆլա պիր միգտար ագչէ պիւրիքտիւրմիչ իտի :

Իմանի, պու ապչէ իլէ էսկի պիր արապա վէ Գօզ-ա-Բաթըն սէլէֆի օլարապ, Եաշը պիր պէ յկիր սաթըն ալտը, վէ պիր բայլաչօ իլէ Էքի մուզիգաճը պուլտու: Մուախսարէն, օլ անէ տէկին Բէրին իլէ պիր-լիքտէ իշթիրաք իթտիկի գումբանիաեը թէրքլէ, քէնտի հիսապլա-րընա չալըչամաղա գարար վիրտի:

Պախթլարը ասա քէնտիլէրինէ Ժավէր օլմուշ օլմանան պու զէվճ ու զէվճէնին պիր տէրէճէ դարիպ օլան հիքեաեղէրինին միւվէրը-խի օլմագ իսթէմէեիզ: Պուսլար քէնտի հիսապլարընա իշէ պաշլար պաշլամագ, զարուրէթ վէ մուզաիգաճ Եագալարընը պիր տագըզա պլիլէ պըրագմատը: Շէօյլէքի, անճագ գուվվէթի պագուեա վէրիպ, զիեատէ չալըչարագ, օլտուգ ճա կէչինէպլիմէքտէ, վէ մաեէթլէրին-տէրի ատէմլէրի իյի ֆէնա կէչինտիւրէպլիմէքտէ իտիլէր:

Ժան Բօլիէ, բուրլագ իւմիտլէրինտէն, պուզ կիպի սօղուգ օլան հագըզէթ ալէմինէ տիւշտիւկիւնտէ, ֆէյլէսօֆքեարանէ տիւշլուն-մէեիպ, գօլլարըյա թօբլարը, վէ տիշլէրիյլէ չարապ ֆըչըլարընը դալտըրմագ տէրէճէսինտէ գուվվէթի պուլուսուրքէն, խաեալաթընըն մաշվ ու իգալէսի թագտիրինտէ գատընլար միսիլու զայիֆ օլտու-ղունու իսպաթ իյլէտի, վէ պինապէրին քէտէր ու էլէմէ կիրիֆթար օլուպ, պու սընըֆտան օլան քիմնէլէր հագըզընտա Էքսէրիեա վագը օլտուզու իւզրէ, քէնտի քէնտիեի թէսէլլի իթմէք իւզրէ, իշրէթէ տալտը:

Հալ պու քի պու տէվա՝ տահա ֆէնա օլուպ, պունուն Եանըլմագ նէթիճէսի ազ վագըթտա զահիր օլտու, վէ պալէատէ պէեան իթ-տիկինիզ սէֆալէթ վէ մուզաիգա Եէրինէ, էօյլէ պիր հալ զուհուրա կէլտի քի, պունլարըն մուզաիգասընը տահա արթըրտը. տիմէք իս-թէրիզ քի, Բէրին, տիւնեաեա պիր գըզ չօճուգ կէթիրմէքլէ, պու եիւզտէն իսթէր իսթէմէզ պագը մէսարիֆ իտիլտի: Պու գըզ, Ժօրթէթ իսմիյլէ թէսմիեէ գըլընտը:

Իքի իւշ սէնէ կէչտի: Միւզիգաճըլար, իւճրէթլէրինի ալամա-տըզլարընտան, մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իթտիլէր: Եալընըզ բայլաչօ, Եա ֆիթուրսուզուղունաան, վէ Եախօտ թէվէճճիւհիւնտէն նաշի, ամիլլէրինին իգալ ու իտպարընա շէրիք օլմագ իւզրէ, Եանլարըն-տան այրըլմատը, Իհթիեար աթ, սիննինին տահա զիեատէլէշմէսին-տէն, վէ չօգ տէֆա աճ գալմասընտաննաշի, թապ ու թագաթտան տիւշտիւկիւ ճիհէթլէ, պիր կիւն, Եօլտա կիտէրքէն Էօլտիւ, վէ Եէրինէ, տիկէրինտէն ֆարգլը պուլունման Գօզ-ա-Բաթ կէչտի:

Ժօրժէթ պիւհիւմէքտէ վէ կիւզէլլէյմէքտէ , վէ Բէրին տախի հիւսնիճէմայինի մուհաֆաղա իլէ , ֆէյաքէթ ու մուսիպէթէ մէթանէթլէ մուգավէմէթ իտէպիլմէքտէ իտի . Ժան Բօղիէ իսէ , ֆըրսաթ կէչտիքճէ իշրէթ իթմէքտէ օլուպ , կիւն պէ կիւն սէրսէմիէյմէքտէ իտի .

Իշթէ , Շէվրէօյլ տ'Արժան օթէլինտէ քէնտիլէրինի թանրաղըմըզ զէման , պու պիչարէ հօգղ ապաղլարըն հալի պու մէքքէզտէ օլուպ , Բէրինին՝ Մօնիք Գլէրժէեէ վագը օլան իֆատէսի իւզրէ , բայլաչօլալը տա խասթալանմը իտուկինտէն , պիր խասթալանէեէ վագ իտիլմիչ իտի .

5

Բիքսվիլլէրտէն Բըմիրմօնա կէօթիւրէն թարիգտէ պըրագտըղըմըզ շախսլարա նագլը քէլամ իտէլիմ .

Ժան Բօղիէ արապանըն էօն թարաֆընտա օթուրմուչ օլուպ , գամըսընը վուրմագտա , վէ սէրխօչ շարգըսընըն պէ յիթլէրինէ տէվամ իթմէքտէ իտի . Եալընըզ արա սըրա , շարգըսընը տուրտուրուպ ,

— Հիւ՛ , գըսըրագ , հայտէ Գօգ-ա-Բաթ , հայտէ օղլում , եիւրիւեէլիմ , տէյի պաղըրմագտա իտի .

Հայվան՝ վագաա գուլագլարընը սալլամագտա , վէ արապանըն սըրըզլարը արասընտա թահրիք օլունմագտա իտի իսէ տէ , ատըմլարը հէր նէ իսէ , օնտան զիեատէ հարէքէթ իտէմէմէքտէ իտի .

Բէրին , սամանտան պիր սէտիր իւզէրինէ օթուրմուչ , եախօտ տահա տօղրուսու նիմ եասլանմըզ օլուպ , ազասը ուեուչմուչ պուլունան քիւչիւք Ժօրժէթի գուճաղընտա թուլթմագտա , վէ սէրխօչլուղու սէպէպիլլէ հայվանը գամչըլամագտա իղ թիտարը գալմամըզ օլան Ժանըն էլինտէ արապանըն եուլարը պուլունմասընտան տօլաեը իղթիրապ վէ էնտիչէ հիսս իլլէմէքտէ իտի .

Հալպու քի պու եուլարը անըն էլինտէն ալմաեա չալըչմագ , չէտիտ պիր մուտրապաեա սէպէպիլլէթ վիրէճէկի , վէ պէքի տէ մուխաթարաեը տէֆ իտէճէք եէրտէ , տահա զիեատէ մուհապգագ գըլաճաղը տէրքեար իտի .

Պունունլա պէրապէր կէնճ գատըն թէտրիճէն միւսթէրիհ օլտու , վէ եախօտ իղթիրապ ու էնտիչէսի ազալտը . Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզրէ , օ կիճէսի օրթալըզ բէք գարանլըզ տէյիլ իտի , վէ

եօլ տախի կէնիչ վէ մոնթազամ օլտուղու կիպի , իքի սըրա պիւեիւք աղաճլար արասընտան աչըլմըչ օլտուղու զանն օլունմագտա իտի :

Պինապէրին Բէրին , մուխաթարա օլմատղընը , վէ էօյլէ պիր գօլայ թարիգտէն , գըսրաղըն , քէնտի քէնտիեէ կիտէպիլէճէկինի միւլահադա իտէրէք , պալէատէ պէեան օլունտուղու իւզրէ , գօրգու վէ չիւպհէլէրի պիր մէրթէպէ զայիլ օլտուղունտան , վէ ույգուսուղլուղա մուգավէմէթ իտէմէտիկինտէն , արապանըն հարէքէթի , քէնտիսինի պէչիքտէ կիպի սալլահարագ , ույգուսեա տալտը :

Ժան Բօզիէ տախի , ույգուսուղլուղա գարչը գօեամատղընտան , պօղաղընտան չըգմագտա օլան սէ" աղըրլաչտը վէ գապալաչտը , նիհաեէթտէ պիւսպիւթիւն իշիտիլմէգ հալէ կէլիպ , պաչը , պիր եանտան տիկէր եանա սալլանմաեա պաչլատը , Վապաա պու ույգուսուղլուղա գարչը պիր միւտտէթ տահա ուղըրաչտը իսէ տէ , գապագտէսթիսինին աղղընը պիր տէֆա տահա տօտագլարընա կէօթիւրէպիլիպ , ծնտան սօնրա պիւթիւն պիւթիւն իշի պիթտի , վէ այնի վազըթաա , պամչսը վէ հայվանըն եուլարը էլլէրինտէն տիւչէրէք , գարըսընըն ույգուսունտան չօգ աղըր պիր ույգուսեա տալտը :

Զապուն հայվան , քէնտի քէնտիեէ գալըպ , օլտուգճա ճէսարէթ վէ հիւանի միւրատլէ , Վօթ տաղլարընըն պիր էթէյինտէ վագը Բիքսվիլէր նամ քէօեէ կէօթիւրէն սարը եօլու , միւմքին մէրթէպէ սէպալթ վէ մէթանէթ իւզրէ գաթթ իթմէքտէ իտի :

Իքի սաաթ գատար եօլ երիւրինտիւքտէն սօնրա , արապա , ուեումուչ օլան եօլճուլարըյլա մէզըիւր տաղ էթէյինէ մուվասըլէթինտէ , ճիվարտա պուլունան պիր քիլիսէ չանընըն սաաթը օն պիր չալար , վէ կիճէնին սուսուղլու էսնասընտա սաաթըն վուրուչլարը աչիքեարէն իշիտիլտի :

Էկէրչի արապա , եօլուն , թամիր օլունտուղու պիր մահէլլէլլաթ կէլմէսէ իտի , իհթիմալ տըր քի , պու սէյեահլարըմըղըն իչպուկիճէ եօլճուլուղու , հիչ պիր գազանա թէսատիւֆ իթմէքսիղին տէվամ իտէճէք իտի :

Մէզըիւր թամիր իլէ մէչղուլ օլան ամէլէ , եօլուն թա օրթասընտա պիր խայլի չագըլ թաչլարը եըզմըչ օլուպ , պու թաչլարըն իւզէրինէ գօնուլմուչ օլան պիր ֆէնէրտէն , օրատան կէչիլէմէգ իտուկի անլաչըլմագտա իտի :

Հայվան , օ խուսուստա եանըլմաեըպ , չագըլ թաչլարընա տօղրու կիտէճէք եէրտէ , սօլա տէօնտիւ , ֆագաթ կիթտիկի թարաֆտա

տէրին պիր չուգուր պուլունմալլէ, արապա պիր արա մուվագէնէ-սինի զայպ խորպ, մէղքիւր չուգուրա եուվարանմասըյա, բարա բարչա օլտու :

Պու պիր տէհչէթլի հէնկեամ իտի, Բէրին, երլորըրմտան վուրուլ-մուշճասընա ուեանըպ, արապա թէնթէսինին ալթընտա պուլուն-տուղունու հիսս իթտիկինտէ, վէ գըղընըն աճը աճը պաղըրաղընը տուլտուղունտա, թարիֆ օլունմապ տէհչէթէ տիւչար օլտու : Շու գատար քի, քիւչիւք ժօրթէթէ պիր ֆէնալըգ օլմուշ օլմաեըպ, ան-ճագ գօրպուսունտան նաչի մէզպուրէ էօյլէ աճը աճը ֆէրեատ իթ-մէքտէ իտի :

Բէրին, գըղը հագգընտա միւսթէրիհ օլտու իսէ տէ, դէվճի հագգըտա իղթիրապ ու էնտիչէտէն խալի օլամատը :

Շէօյլէքի մէրպումուն հիչ պիր սէսի իչիտիլտիկինտէն, Բէրին, պէլքի արապանըն տէվրիմէսինտէ, անըն ուղապ պիր մահէլլէ տիւչ-միւշ օլտուղունու զանն իլէ . քէնտիսինի չաղըրտը, վէ եալընըղ, պիր ահ ու էնինտէն զայրի ճէվապ ալամատը : Պու սէտա, մէրպու-մէնին զաեթթ եագընընտան չըգընօրտու : Պինապէրին ժան Բօղիէ-նին, գարըսըյա գըղը կիպի, արապանըն էնգաղը ալթընտա պու-լունտուղու, վէ չըգարտըղը ահ ու էնին սէտասընտան, ֆէվպէլատէ աճը իչինտէ օլտուղու տնլաչըրմագտա իտի :

Բէրին .- (Թէքըրար իլէ.) Ժան, նէրէտէսին :

Ժան .- (Ձայիֆ պիր սէտա իլէ.) Պուրատաեըմ :

Բէրին .- Աճը հիսս իտիեօրմուսուն :

Ժան .- Հէմ բէք զիեատէ :

Բէրին .- Եարալըմըսըն :

Ժան .- Էվվէթ :

Բէրին .- Եարան թէհլիքէլի՞ մի տիր :

Ժան .- Գօրպարըմքի թէհլիքէլի տիր :

Բէրին .- Պու եարա հափնը թարաֆընտա տըր :

Ժան .- Տիղիմին իւսթ թարաֆընտա տըր : Աեաղըմ, արապանըն տիրէկի ալթընտա գալմը իտուկինտէն, գըմըլտաթըլմասը միւմքին տէյիլ տիր : Էօլմիւշ զանն իթտիկիմ հայվան, պիւթիւն աղըրըղըյա, արապանըն էօն ճիհէթիտէ պղւունուեօր : Պունտուն գաթի-նազար ճիւղի պիր հարէքէթիմտէ, աղըրլարըմ՝ օլ տէրէճէ քէսպի շիտտէթ իտիեօրքի, եիւրէկիմ քեամիլէն վուրմագտան տուր օլու-եօր զանն իտիեօրում :

Բէրին .— Ճէսուր վէ սապըրլը օլ, աղիլիմ, պիր ալտան սէնին սէնին եարարմընա կէլէճէեիմ:

Ժան .— (Սէսի կիթտիքճէ զայիֆլանարազ.) Չարուզ էթ, չարուզ, զիրա էօլէճէեիմ զանն իտիեօրում:

Բէրին, հէր նէ գատար զանէթ միւշքիւլ պիր վաղիեթէթտէ պուլունուեօրաու իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ էլինի ճէպինէ սօլ ուպ, պիր չազը չըգարապիլտի, վէ պու չազըեր աչըպ, պունունչա, տէրունինաէ պուլունաուզու պէզի եըրթար, վէ պիր քէրրէ սէրպէսթիեթինի պուլունճա, պաղըրմաար տուրմիւշ օլան ժօրթէթի պիր թարափտա օթուրթտուգտան սօնրա, քէնտիսի, զէվճինին եարարմընա միւսարաաթ էյլէտի:

Ժան Բօզիէնին աեաղը, արապանըն օգու ալթընտա դարմըշ օլուպ, հայվան իսէ, տիւշէրքէն, պիւշարէնին արգա քէմիկինի դըրմըշ, վէ պիւթիւն աղըրլըզը, արապանըն սըրըզը վէ պինապէրին եարալը ճիհէթի իւզէրինտէ օլտուզունտան, աղըրսընըն բէք շէտիտ օլմասը թապիի իտի:

Հօգգապազ, պու աճընըն շիտաէթինտէն, սէրիսչուզու քեամիլէն կէչիպ, ճէսարէթի աղիմէ իպրազ իթմէքտէ, վէ տիշլէրինի սըզըպ, եալընըզ սանլյեթ պէ սանլյեթ պէլլիսիզ, եախօտ ճան շէքիշմէք հլինտէ պուլունանլար կիպի ինյէմէքաէ իտի:

Բէրին, գարանլըզըն միւսաատէ իթտիկի մէրթէպէտէ պու հալի կէօրտիւկիւնտէ,

— Սիւպհան Ալլահ, սիւպհան Ալլահ, շիմսի նէ՝ եաբաճաղըմ, տէտի:

Ժան .— Սրապաեը պիր ալ գալտըրմագլա պէնի գուրթարամազմընըն:

Բէրին .— Չալըշաճաղըմ:

Մէզպուրէ, արապանըն եան սըրըզընը թութուպ, պիւթիւն գուլվէթինի պազուեա վէրտի իսէ տէ, մուվաֆֆազ օլմանեարազ, մէյնուսիեթլէ,

— Բէք աղըր տըր, գալտըրմանա իգթիտարըմեօգ տուր, տէյի պէեան իթտի:

Ժան .— Չիւնքի հայվանըն աղըրլըզը սէնի իզաճ իթմէքտէ տիր, իմսի, սըրըզա մէրպութ օլան գաեըշլարըքէս. օլ վազըթ իգթիտարընըն մաֆէվլինտէ զանն իթտիկին խըզմէթ գօլալաչըր:

Կէնճ գատըն, տէրհալ զէվճինին թէնպիհի մուճիպլինճէ հարէ—

քէթլէ , չազըսըյա իբլէրի վէ գաեըլարը քէստի , վէ արապա սը-
ըըղընն գալարըըմա՞ր գօլայաշտըղընն անլատը :

Մուսախարէն մէգպուրէ , պիր սանիյեէ պիլէ դայալ իթմէքսիզին ,
զէվճինի , ումուզլարընտան թուլթաու , վէ եավաշճա քէնտիեէ տօղ-
րու չէքտի : Պու խուսուստա հիչ պիր միւշքիւլաթ վադը օլմանըպ ,
ժանըն վիճուտի , վազը օլան մուամէլէեէ պիսուհուլէ իթաաթ
իթտիրիլտիկինտէն , Բէրին , զէվճինին աղըր պիր ճէրիհա ալմըչ օլ-
մատըղընը զանն իտիեօրտու իսէ տէ , օլ պապտէ քեամիլէն եանըլը-
եօրտու :

Զիւնքի պիր խայլի միտտէթ արապա սըըղընն ալթընտա
գալան ճիսմի վիճուտ , սէրպէսթիեէթիինի պուլունճա , հօգգապազ ,
աճը պիր սէտա ըէֆ իթտի , վէ ճան չէքիշմէքլիկին սօն տագըվա-
սընտա պուլունուրճապընա , պիւքիւլէրէք , զայազըլ պիր հալտէ
եէրէ սէրիլտի , վէ իշթէ օլ վագըթ Բէրին , աղիմպիր տէհէթէ տիւ-
չար օլտու :

Մէգպուրէ , վիճուտճա չէքիլէն աղըր , սօն տէրէճէ քէսկինիշ-
տիկինտէ , պայկընըգ վագը օլուր օլտուղունու տիւշիւնմէեէրէք ,
զէվճինի էօլմիւշ զանն իթտի , վէ եանընտա տիգ չէօքիւպ , թարիֆ
օլունմագ սուրէթտէ հ'օնկիւր հէօնկիւր աղլամանա պաշլատը , վէ
արատա պիրտէ , մէյսուսանէ պիր սէտա իլէ եարտըմա ատէմ' չը-
ղըրմագ իւզըէ , ֆիղան ու ֆէրեատ իյլէմէքտէ իտի :

Լաքին օլ էսնատէ եարը կիճէեէ պիր սաաթ գալմըչ օլուպ , օրասը
իսէ , խալի իտուկինտէն , պիշարէ գատընն ֆիղան ու ֆէրեատլարը
ճէվապսըզ գալտը :

Ժօրթէթ , վուգուի հալտէն հիչ պիր շէյ անլամանըպ , ֆագաթ
վալիտէսինին քէտէր ու էլէմինի կէօրմէքլէ , քէնտիսի տէ աճը աճը
նիտանէ պաշլատը :

Նախէհան Բէրին տիթրէտի , վէ քէնտիքէնտիեէ , էվհամա տիւ-
չար օլուպ օլմատըղընը տիւշիւնտիւ . չիւնքի քէնտի էլլէրինտէն պի-
րինի , զէվճինին կէօքսիւ իւզէրինէ գօյմուշ օլտուղու հալտէ , հա-
եաթը թէլինին քէսիլմիշ օլտուղունու զանն իյլէտիկի մէրգուսուն
վիճուտինտէ ճիւզիճէ պիր տիթրէմէ հիսս իյլէտի :

Այնի վագըթտա , ագըլ պաշընա կէլմէքտէ օլան ժան Բօզիէ ,
զայիֆ պիր սէտա իլէ ,

— Նի'չին աղլանօրտուն , տէյի սիւալ իթտի :

Բէրին , զէվճինին լագըրտը իթտիկինի իշիթմէքլէ , ըէֆ իթ-

տիկի սէտայը մէսէրրէթ , մէգքիւր սիւալէ միւքէմմէլ պիր ճէվապ տիմէք օլուպ , ժան Բօլիէ պունուն մանէասընը անլատըղընտան ,

— Պէնի էօլմիւշ զանն իտիւօրսուն , տէյիլմի , տէտի :

Բէրին .— Փիլվադը սէնի էօլմիւշ զանն իտիւօրսունմ . չիւնքիլա-
գըրտը իթմէօրսուն , նէֆէսալմաւօրսուն , վէ պիւթիւն վիճուտին
տէ տօնմուշ իտի :

Ժան .— Սահիհէն զայիֆ քիմէլէր կիպի պաւըլմըշ իտիմ . պիւ-
մէմքի պանա նէ՞ օլտու , էկէրչի վիճուտիմին իւզէրինտէ գըզկըն
պիր տէմիր կէզտիրիլիւշ օլսա իտի , պու գատար ֆէնալըգ հիսս իթ-
մէզ իտիմ :

Բէրին .— Փագաթ նէ՞ օլտուն , վիճուտինտէ սագաթլըղըն վա՞ր
մը տըր :

Ժան .— Տիզիմին իւթ թարաֆընտա գալչամ գըրըլմըշ տըր :

Բէրին .— Գալչան գըրըլմըշ մը տըր :

Ժան .— Էվվէթ :

Բէրին .— Լաքին պունտան էօլիւմ զուհուրա կէլէպիլիր :

Ժան .— Էկէրչի գըրըգ եէր տէրհալ թէտավի օլունմազ իսէ ,
թապիւթիլէ էօլիւմ զուհուր իտէպիլիր :

Բէրին .— Շիմտի նէ՞ եաբմալը :

Ժան .— Պու խուսուստա իթթիսազ օլունաճագ իքի թէտպիր
վար տըր : Էկէրչի գարչը պէ գարչը պէօլէ տուրուր իսէք , հիչ պիր
չէյ եաբամանըզ , վէ հաւաթլմըն գաթթ օլունաճաղը կիւն կիպի
աշիքեար տըր : Իմտի , չաբուգ եագընտաքի քէօյէ կիթ , վէ պէնի
գաւըրմագ , վէ պուրաւա կէլմէք իսթէեէն պաղը համիյեթի զէ-
վաթը պուլմանա չալըշ :

Բէրին .— Սէնի պուրատա եալընըզ մը պըրագաւերմ :

Ժան .— Կիտիպ կէլմէքիկին չօգ սիւրմէզ :

Բէրին .— Փագաթ սէնի թէրք իթմէկէ ճէսարէթիմ օլմանաճագ
տըր :

Ժան .— Եարտըմըզ գալարագ , քէօրէք կիպի չու չուգուրտա
կէօմիւլմէքիկիմի մի իսթէեօրսուն :

Ժան Բօլիէ , լագըրտըպընը քէսիպ , աղղընտան իքի իւշ տէֆա
սիթէմամիզ սէօզ չըգտը : Պատէհու , քէլամընա տէվամ պիրլէ ,

— Ա՛հ , նէ՛ գատար աղըր չէքիւօրում , ճէհէննէմտէ միւճագա-
թա մահքիւմ օլանլար պիլէ , պու գատար աղըր չէքմէզլէր : Հա՛յտէ
Բէրին , չաբուգ կիթ , պիր տագըգա , պիր սանիյեթ պիլէ զայպ իթ-

մէ, չիւնքի էկէր պու ճէփանը տահա ուզուն միւտտէթ չէքմէք-
լիկիմ լազըմ կէլիքսէ, տիվանէ օլաճաղըմ, տէտի:

Բէրին. — Էվվէթ, էվվէթ, կիտիեօրում: սապըրը վէ ճէտուր օլ,
ժա՛ն, իւմիտ էթ: Ժօրժէթի սէնին եանընտա պըրագընեօրում, վէ
պէն, սանա եարտըմ պուլմանա կիտիեօրում: Վատ իտէրիմքի, պիր
գաչ տագըգատան ավտէթ իտէճէեիմ, ֆագաթ եալընըզ կէլմէ-
եէճէեիմ:

Բէրին, պու սէօղլէրի սէօյլէտիկի զէման, արապանըն տէվրիմիշ
օլտուղու չուգուրտան եօգարը չըգմագտա իտի:

Մէգպուրէ, եօլա չըգըպ, տիւզ պիր մահէլլէ վասըլ օլտուղուն-
տա, արգասընա տէօնէրէք, Բիքսվիլէր գարիեէսինէ տօղրու կիտէ-
ճէք եէրտէ, սիւրաթլէ իլէրիեէ հարէքէթէ իպթիտար. իյլէտի:

Բէրինին մէգքիւր եօլա միւթէվէճճիհ օլմասը խայըրը օլտու,
չիւնքի իքի իւշ եիւզ ատըմ գատար զաթթ իթմիշ իքէն, պաղը պիւ-
եիւք աղաճլար իլէ էթրաֆը իհաթա օլունմուշ պիր տիվարըն ու-
ճունա վասըլ օլտու: Շիւպհէսիզ պու տիվար, պիւեիւք պիր խանէնին
պաղլէ տիվարը իտի:

Բէրին, եօլունա տէվամ պիրլէ, ասըլգատէկեան խանէսի կիպի
կէօսթէրիշի պուլունան պիր խանէնին բարմագըլըգ գաբուսու էօ-
նիւնտէ տուրտու: Պու գաբունու շարգասընտա կէօրիւլէն պաղը
պիւեիւք քէսթանէ աղաճլարընտան, օրասընըն, աղաճ տալլարըյա
գաբալը վէ քէմէրվարի պիր մահէլլ իտուկի անլաշըլմագտա իտի:

Եաբըրաղլարտան միւրէթթէպ պիւեիւք պիր թընէլ հալի քէսպ
իթմիշ օլան իշպու քէմէրին ուճունտա, միւթէատտիտ բէնչիւրէլէրի
հալի օլան պինանըն եիւզ թարաֆը, ելտըլլարըն շաֆըյա միւ-
շահէտէ օլունապիլմէքտէ իտի:

Պու բէնչիւրէլէրտէն պիրինին ճամարը արգասընտա, խայլիճէ
բարլագ պիր զիեա միւշահէտէ օլունմագտա, վէ տէրունի խա-
նէտէ, հիշ տէյիլ իսէ պիր քիմնէնին ուեումամագտա օլտուղու ան-
լաշըլմագտա իտի:

Բէրին, պու քիմնէնին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէսի լա-
զըմ իտուկլինի տիւչիւնտիւ իսէ տէ, պունա նասըլ մուվաֆֆագ օ-
լապիլէճէկլինի պիլմէմէքտէ իտի:

Պինապէրին մագպութ պիր սիւրկիւ իլէ գաբալը օլան մէգքիւր
բարմագըլըն գաբուսունու աչմանա չալըշտը, ֆագաթ սարսմանա
պիլէ միւգթէտիր օլամատը:

Նիհառեթ մեղպուրէ, բարմագլղգ տիրէքլէրինին պիրինտէն ասըլը օլան տէմիրտէն պիր զինճիր կէօրիւպ, պու զինճիրի թութ-տու, վէ պիւթիւն գուվվէթիյլէ չէքմէսինտէ, ուզագտուն պիր չան սէսի վէ պիր քէօքէք հավլամասը իշիտիլտի:

Բէրին... (Ձինճիրի չէքմէքլէ, չանը սալլամասընա տէվամիտէրէք, ֆիքրինտէն...) Էլպէթթէ իշիտիպ կէլէճէքլէր, տէյի տիւշիւնտիւ:

Ֆիրվագը, չէնտ տագըգա սօնրա, քէօքէյին հավլամասը եագ-լաշտըլը կիպի, պիր տէ աեագ սէսի իշիտիլտի:

Այնի վագըթտա, գարանլըգտա, պաղչէպան գրեաֆէթինտէ պիր ատէմ գուհուրա կէլիպ, պու ատէմ սաղ էլինտէ քէնտի պօյուն-տան տահա ուզուն պիր թիւֆէնք թութմուշ օլտուղու կիպի, սօլ էլիյլէ, պօղաղընա կէշիրիւմիշ օլան պիր պաղըն իրինտէն, պիւեիւճէք պիր չօպան քէօքէյինի կիւճ պէլա իլէ թութապիւմէքտէ իտի:

Մէրգոււմ, բարմագլղղա օն օն պէշ աեագ գալարագ եագլաշ-տըլընտա տուրտու, վէ սէրթ պիր սէտա իլէ,

— Պէօյլէ միւնասիպէթսիզ պիր զէմանտա գաբունուն չանընը էլէ ալմագլա, ճիվարտաքի էհալիեի թաճիզ իտէկէլէն շու շախսը մուղիրրէ, հարէքէթինին եօլսուզլուղունու անլաթաճաղըմ: Էկէր Նիեթթինտէ ֆէնալըգ պուլունմաեօր իսէ, իսպաթ իթմէլի տիր, եօգսա թիւֆէնկիմի իւզէրինէ աթէշլէեէճէկիմի պէեան իտէճէեիմ: Թիւֆէնկիմ իքի աթէշլի տիր, վէ քէլպիմի պըրագըրոսամ: սօնրա իշի ֆէնալաշըր. պիր, իքի, իւշ, ճէվապ վէրին, սիզքիմսինիզ, տէտի:

6

Բէրին... Պէն պիր գատընըմ, հէմ սէֆիլ վէ պիչարէ գատընըմ:

Թիւֆէնքլի շախս, պու սէօզտէն, խուսուսիյլէ գաբունուն չա-նընը չալմըշ օլան քիմսէնին գատըն օլմասընտան միւսթէրիհ օլարագ, բարմագլղղա եագլաշըպ, արալըգտան պագտը, վէ պիր ճիւզի թէտ-գիգտէն սօնրա,

— Էվվէթ, սահիհէն պիր գատըն իմիշ, տէտի, վէ պատէհու իֆատէսի թարղընը թէպտիլ իտէրէք,

— Փագաթ խալը, իք ույգուլարը զէմանընտա պէօյլէ թաճիզ իթմէքլիկէ հիշ պիր սէպէպ եօգ իտի: Հէր նէ իսէ, նէ իսթէեօր իսէնիզ, անը սէօյլէեին, տէտի:

Բէրին .- Իմոտտ խթիւրիմ,

Պաղչէպան .- Քի՞մին իշին,

Բէրին .- Ձէվճիմ իշին, Արապամըդ եագընլարտա տէվրիտի,
վէ տիւշէրքէն զէվճիմին աեաղը գըրըրտը,

Պաղչէպան .- Շիմտի նէրէտէ տիր,

Բէրին .- Չուգուրտա, եանի գաղանըն վուգ ու պուլտուղու մա-
հէլտէ տիր,

Պաղչէպան .- Պու գուգա սիղէ նէ՞ վուգըթ վուգու պուլտու,

Բէրին .- Եարըմ սաաթ էվվէլ,

Պաղչէպան .- Նէրէտէն կէլիեօրտունուգ,

Բէրին .- Բիքսվիլէլ քէօեիւնտէն, օրատա սուբէ իթմիշ իտիք,

Պաղչէպան .- Նէրէտէ կիտիեօրտունուգ,

Բէրին .- Բըմիրմեն բանանըրընա,

Պաղչէպան .- Պու սէօյլէտիբլէրինիզ տօղըմու մու տուր,

Բէրին .- Ա՛հ, միւսիւ, բէտէրի եանընտա պըրագմըշ օլտուղում
գըղըմ ժօրթէթին հաեաթը իւզէրինէ եէմին իտէրիմքի, իֆատա-
թըմտա ասլա խէթա եօգ տուր,

Թիւֆէնքի շախս, ուզագտա, աղաճ եաբրագլարընտան եա-
բըմըշ թընէլին ալթընտա կէօրիւլէն խանէեէ տօղըու տէօնիւպ,

— Սատամ գօնթէս հէնուգ ուեումամըշ տըր, օտասընտա ըշըգ
կէօրիւլիւեօր, վուգուլի հալի կիտիպ քէնտիսիեէ խապէր վէրէեիմ.
էկէրչի միւստատէ իտէր իսէ, իըզմէթքեարլար իլէ կէլիպ, բար-
մագլըղըն գաբուսունու աչարըղ, վէ զէվճինիղի պու սէյֆիէեէ կէ-
թիբիբիղ, տէտի,

Բէրին .- Ա՛հ եա Բուպպի, տահա՞մը կէճիքէճէեիլ,

Պաղչէպան .- Պիլիբսինիղքի, պէն, քէնտի քէնտիմէ հիշ պիր շէյ
եաբամամ,

Բէրին .- Լաբին, էկէր մատամընըղ իզին վիրմէզսէ...

Պաղչէպան .- Օլ պապտէ միւսթէրիհ օլուն, մատամ գօնթէս,
ղաեէթ իյի պիր գատըն տըր, վէ միւզտարըպ օյան պիր քիմնէեէ
եարտըմ իթմէք լազըմ կէլտիկինտէ, հիշ պիր շէյի էսիրկէմէգ,

Բէրին .- Բէք իյի, կիտին, ֆագաթ Ալլահ աչգընա օլտուն, չա-
բուգ կէլին,

Պաղչէպան .- Սապըրըղ օլմանըն մատամ, օն տագըղգա սիւրմէգ,
կէլիբիմ,

Պէօյլէճէ թիւֆէնքի շախս, արգասընա տէօնիւպ, էլան պա-

ղըրմադ տա վէ տիշլէրինի կէօսթէրմէքտէ օլան չօպան քէօթէյինի պէրապէր կէօթիւրէրէք, սէ յֆիէեէ տօղրու իլէրլէտի :

Բէրինին, Եաքնըզ գալորդընտա, նէ տէրէճէ տիւշարը իլթիրապ վէ էնտիշէ օլտուղու գալէմ իլէ թարիֆ օլունուր շէյ տէյիլ տիր : Տիւնեատա մէվնուտ օլան քէտէրլէրին վէ ճէվր ու ճէֆալարըն էն շէտիտ' : պէքլէմէք վէ թէրէտտիւտլէ Եաշամազ տըր : Պիշարէ գա-տընճըզազ, քէնտի քէնտիեէ :

— Եա ավտէթ իթմէզսէ . . . տիմէյտէ իտի : Փազաթ համա օլ-տուն, պու ֆէնա հիսսի վիճուտէ կէյմէտի : Շէօյլէ քի, ծն տաղըզա կէյմէզտէն էվվէլ, սէ յֆիէէնին թարաֆընտա պիր գաշ ֆէնէրլէրին ըշըզը կէօրիւտիւ, վէ պու ըշըզլար ազ վագըթտա Եաղլաշմաղլէ, Բէրին իլէ իլք տէֆա կէօրիւշմիւշ օլան չախսըն, Եէտինտէքի քէլպի պըրազըպ, իքի խըզմէթքեար իլէ կէյմէքտէ օլտուղու միւշահէտէ գըլընտը :

Պու իքի խըզմէթքեար, պիր թէճկէրէ կէթիրմէքտէ իտիլէր : Պու թէճկէրէնին իւղէրինտէ պիր Եաթապ գօնուլմուշ իտի :

Բարմազլըզ գալորուսու աշըլտը, վէ գիրը օլունան իւշ քիշի, Բէրինին րէհպէրլիկիյլէ, րէտէրինին, վէ էօլմիւշ օլան աթըն վէ գը-րըլըշ պուլունան արապանըն Եանընտա օթուրուպ հէօնկիւր հէօն-կիւր աղլաեան ժօրժէթէ տօղրու իլէրլէտ'լէր :

Թիւֆէնրի չախս, գալանըն վուգու պուլտուղու մահէլլ՝ ճատ-տէ Եօլուն օրթաաընտա պուլունան չագըլ թաշլարը Երդընը օլտու-ղունու կէօրտիւկիւնտէ :

— Պու թաշլարը պուրաեա Եըզան տտէմէ, կիճէ վազթը իշպու մահէլլտէն կէշէնլէր իշին պուրաաընըն թէհլիքէտէն խալի օլմատը-ղընը պէեան իթտիմ իսէ տէ, պէնի տինլէմէտի : հալ պու քի, իշթէ պէնիմ'քէշֆիմ իւղրէ ֆէնալըզ վուգու պուլտու, տէտի :

Հէր նէ իսէ, խըզմէթքեարլար, ղաեէթ աղըը վէ սըզը իշինտէ պուլունան հօգպապաղը, քէմալը տիգպաթ ու իթինա իլէ թէճկէ-րէեէ Եաթըրտըլար : Պիշարէ, պաղըրմամազ իշին, մէնալիլլէ աղզընը գաբամազտա իտի :

Պատէհու պու խըզմէթքեարլար, մէզլիլ ր թէճկէրէեի թուլթուպ, չուգուլտան չըզ տըգուտան սօնրա, սէ յֆիէեէ տօղրու Եօլա րէվան օլ-տուլար :

Բէրին, կէօղլէրի Եաշարմըշ օլարապ, վէ ժօրժէթին էլինտէն թուլթարապ, մէրգուլարըն արգաւընտան կիթմէքտէ իտի :

Պու ալայ, աղաճ եարբադլարընտան եարբլմըչ օլան բէմէրին ալթընա կէտիկինտէ, ժան Բօզիէ, աճը աճը պիր սէտա չըգարտըգտան սօնրա,

— Կիտէճէկիմիդ մահէլլէ եագլաշտըգ մը, չիւնքի բէք զիեատէ աղըը հիսս իտիեօրում, տէտի:

Պաղչէպան օլտուղունու գըեաֆէթինտէն զանն իթտիկիմիդ, վէ պունտան սօնրա քէնտիսինի ժէրօմ Բիշար իսմիլլէ թէսմիեէ իտէճէկիմիդ շախս, ճէվապա աղազ պիրլէ,

— Պիր ազ սապլը իտին, պիր դաչ տագըգաաան մահէլլի մագսուտէ վասըլ օլուրուզ, տէտի:

Շուրաեը պէեան իտէլիմքի, ժէրօմ Բիշար, կէնճլիկինտէ պիր մուգավէլաթ մուհարրիի նէգտինտէ խըղմէթ քեարըղա կիրմիշ իտի իսէ տէ, խըղմէթինտէ դուսուը իթտիկինտէն, օրատան թարտ օլունմուշ իտի, Հալպուքի պաղչէպանըգ իըտմէթինէ, սիննինն քէմալէթ գէմանընտա պաշլամըչ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, պիդ եիննէ քէնտի հիքեաեէմիզտէն պահս իտէլիմ:

Ժան .- Պէնի նէ՞րէեէ կէօթիւրիւեօրսունուզ:

Ժէրօմ .- Բօլթայլ սէ յֆիեէսինտէ, մատամ գօնթէս տը Բէրուալըն նէգտինէ, Իյիլիք, համիյեէթ, չէֆագաթ վէ սայիր ֆագիլէթլէր ճիհէթիյլէ պու պիր էմնալըղ գատըն յըր Սիզի թէէմին իտէրիմքի, տօսթում, սէ յֆիեէնիկի եագլաշտընտա պու գապաեա ուղըրամանըգտան տօլաեը մէմուն օյաճագսընըղ, զիրա սէ յֆիեէտէ սայքի պիր դըալ կիպի գայըրլաճագսընըլ:

Հօգգապազ պիր ահ իթտի, ժէրօմուն իֆատէյի մէգըիւրէսի նէ՛ տէրէճէ թէսլիեէթպախչ օլսա, պիշարէնին չէքտիկի ճէվը ու ճէֆալալը ունութտուրամազ իտի:

Պէօյլէճէ պու ալայ, սէ յֆիեէեէ եագլաշտըղընտա, ժէրօմ, Բէրինին տիրսէկինէ էլինի տօգունարագ,

— Իշթէ մատամ գօնթէս, քէնտի օտաընտան աշաղըր էնմիշ սիզի պէքլէեօր, վէ սիզի պիզգաթ գապուլ իթմէք իսթէեօր, տէտի:

Բէրին, մաքինաթարի սուրէիտէ կէօզլըրինի եօգարըր գալտըրըպ, հալլիտէ գօնուլումշ օլան պիր լամպանըն այտընըղըյա, պէեազ շէքիլտէ, պօյլու պօյլու վէ կիւզէլ պիր գատըն կէօրտիւքի, նէրտիվէնին էն եիւքսէք գատէմէսի իւզէրինտէ տուրուեօրտու:

Պու գատըն, ահէսթէ ահէսթէ գատէմէլէրտէն աշաղըրա էնիպ,

պիր գաչ ատըմ գատար եհնի կէլէն քիմէլէրէ տօղրու իլէրլէտի, վէ մէնրուհուն, տամարլարընտա պիր տամլա պիլէ գան գալմամընդասընա ըէնկսիլ վէ ատէթա էօլմէ կիպի հալինի կէօրտիւկիւնտէ, զիեատէսիլէ միւթէէսսիր օլտու, վէ պատէհու մէրգումէ, նազարը տիգգաթընը Բէրինէ վէ քիւչիւք գըզըլաղա աթֆի իթտիկիւնտէ, եանազլարընտան աշաղըեա պիր տամլա եաշ ագարագ, միւէսսիր պիր սէտա իլէ,

— Պու պիշարէ գէվճինիֆ մի տիր, տէյի սիւալ իթտի,

Բէրին — Էվվէթ, մատամ,

Գօնթէս — Զիեատէ աղըր չէքիօր մու,

Հօգգապաղ — Ահ, մատամ, էօլմէք տէրէճէսինտէ աղըր չէքիօրում,

Գօնթէս — Միւսթէրիհ օլուն, ճէրիհանըղ նէ գատար աղըր վէ աճըլը տալի օլտա, պունտան ինսան էօլմէգ. հագգընըղտա իսէ, հէր կիւնա միւտալաթ իճրա գըլընաճագ տըր, Միւսիւ, սիգէ չիֆա քէսպ իթտիրէճէկիմիղի վատ իտէրիմ, վէ էօյլէ պիր եօլտա մուամէլէ իտէճէեիլ քի, աղ վագըթտա աֆիյեթ ու իֆագաթընըղ պուլապիլէճէքսինիլ,

Բէրին, կէնճ գօնթէսին էլինի թութուպ, տօտաթլարընա կէօթիւրէրէք,

— Ահ, մատամ, պու ինսանիյեթինիղէ թէչէքքիւր իտէրիմ, Ալլահ կէօնլիւնիւղիւն միւրատընը իճրա իթսին, տէտի,

Գօնթէս աղ Քէրուալ, ուսուլ իլէ էլինի չէքէրէք,

— Թէչէքքիւր իտէճէք հիչ պիր սէպէպ եճգ աուր, եաբտըղըմ վէ եաբմագ իսթէտիկիմ շէյ, թապիի տիր, Պու տէրէճէ աղիմ պիր պէտպալթըղը վէ ֆէլաքէթի քիմ կէօրսէ, թախֆիֆինէ չալըյմագըղը իսթէմէգ, տէյի պէեան իլլէտի,

Մուախսարէն, Ժօրթէթէ տօղրու էեիլէրէք, եանագլարընը էօրալըքտէն սօնրա,

— Պու կիւզէլ գըղ սիզիօն մի տիր, տէյի սիւալ իտի,

Բէրին — Էվվէթ, մատամ,

Գօնթէս — Պէնիմտէ, սիզին գըղընըղըն եաշընտա պիր գըզըմ վաթ տըր, եարըն կէօրէճէքսինիլ, ֆագաթ պու կիճէ իչպու քիւչիւք մէլէքլէրի տիւչիւնէճէք վագըթ տէյիլ տիր, եարալը օլան պիշարէնին միւտալաթընա սայ իտէլիմ,

Մատամ տը Քէրուալ, իըղմէթքեարլարա խիթապ իտէրէք,

— Մէճրուհու մազի օտաեա կէօթիւրիւն. եաթաճազ. գարեօ-
լասը օրատա հազըր տըր. Պու օտաեա պիթիչիք օշոն տիկէր օտա
պիւեիւք օլտուղունտան. մատամ իլէ գըղը օրատա ըահաթ իտէպի-
լիլէր, տէտի:

Բէրին. — Մա'տամ, սիզ պէնի տիւշիւնմէին. պէն, ղէվճիմին
եանընտա գալմագ իսթէլիմ:

Գօնթէս. — Սիզին ուշգուսուզ գալմանըղը միւնասիպ կէօրմէմ,
չիւնքի սիզ տէ իսթիրահաթա միւհթաճսընըզ, իմտի, պու կիճէ սիզ
ուեուեուէն:

Պու միւքեալէմէտէն սօնրա, խըզմէթքեարլար, մէճրուհու մազի
օտաեա կէօթիւրտիւէր:

Մա'տամ տը Բէրուալ տախի պիլլիքտէ կիթտի, վէ ժան Բօղիէ,
վազը օլան տիգգաթ վէ ինթիմասա ըաղմէն, աճը աճը նիտալէր
րէֆ իտէրէք, եաթաղընա եաթըրրլորդտան սօնրա, մէզպուրէ. խըզ-
մէթքեարլարընտան պիլլինէ իսթապէն,

— Բիէ'ր, տօղթօր ժէրարտմէին խալէֆի օլան վէ Բիքսվիլէր-
տէ պէրէնիլմէքտէ պուլունան եէնի հէքիմին կէլտիկինտէն խապէ-
րինիզ վա'ր մը տըր:

Բիէ'ր. — Պիլմէմ, մատամ գօնթէս:

Ժէրօմ. — Պէն պիլլիլիմ, մատամ, օն պէշ կիւնտէն զիետտէ տիր
քի, կէլիշ տիր, իսմի տէ տօղթօր Բէրրէն տիր, Ֆամիլեասը՝ Վէզուլ
թարաֆընտա քեային Հօթ-Սօն մէմէքէթինտէ էհլի սէրվէթտէն
տիր, Բէնտիսի Բարիստէ թահսիլի ֆէնի իթմիշ օլուպ, սանաաթըն-
տա մահիր օլտուղու ըիվաեթթ օլունուեօր:

Գօնթէս. — Ժէրօմ, մատէմքի սիզ տօղթու մալիւմաթ ալմըշ ի-
սէնիզ, պու տօղթօրուն նէրէտէ իզամէթ իթտիկինի պիլլեօրմու-
սունուզ:

Ժէրօմ. — Շիւպհէսիզ պիլլիլիմ, մատամ գօնթէս. չիւնքի սիզէ
օլան ըիաեթթիմ միւսթէսնա օլտուղու հալտէ, պէն պու մէմէթթին
ղաղէթասըիմ: Տօզթօր Բէրրէն՝ տօղթօր ժէրարտմէրին խանէսի
քէնտիսի իչին թամիր օլունուպ պիթէնէ գատար մուվագգաթէն,
Շէվրէյլ տ'Արժան օթէլինտէ, Մօնիք Գիէրժէ նամ նամուպու վէ
տուլ գատընըն նէզտինտէ գալմագտա տըր:

Գօնթէս. — Բիէ'ր, պէնի տինլէեին. իքի պէ յիլի չըգարըն, եու-
լարընտան թուլթուպ, Բիքսվիլէրէ գատար կէօթիւրիւն, վէ լազըմ
կէլէն էտէվաթը պիլլիքտէ ալմասը իչին, պիք ճէրիհանըն թէտա-

վիսի լազըմ օլաուղունու պիլպէեան, եէնի հէքիմի պուրաեա կէթիրին: Պիր տագըզա պիլէ զայպ իթմէեին, վէ աթլարը էսէրկէմէեին: Պիր պուչուգ սաաթտան ավտէթ իյյէմէլիսինիզ:

Բիէր. — Մատամ գօնթէս, զաթընըզ միւսթէրիհ օլուն: Տիր վէ Տօլի՝ զանէթ սէրի իւլ հարէքէ հայվանլար տըրլար: Բիւզկեար կիպի կիտիպ կէլերիզ:

Մէրգում խըզմէթքեար, տիշարը չըգտը, վէ պէշ տագըզա սօնրա, իքի հայվանըն հարէքէթլէրի սէտասը իշիտիլտի:

Գօնթէս. — (Մէճրուհա եադլաշարագ.) Սապըրը վէ ճէսուր օլուն, Չաղըրտըղըմըզ տօգթօր, պու մէմէքէթտէ միւշթէրի՝ պուլմագ արղուսինտէ օլտուղունտան, եագընտու կէլէճէկինէ, վէ ճէնտպը Սլլահըն եարտըմըյա, քէսպի աֆիյեթ իտէճէկինիզէ շիւպհէ եօգտուր:

Ժան Բօղիէ, ուզուն պիր ահ իթտի, վէ գօնթէս Բէրինէ խիթապէն, շէօյլէ սէօյլէտի:

— Շիւպհէսիզ տօգթօրուն, սարղըլարա իհթիեաճը օլաճագտըր, Իմտի, մատամ, էկէր իսթէրսէնիզ, սիզին իլէ պիրլիքտէ պու սարղըլարը հաղըրլաեալըմ: (Պիր գաբու աշարագ.) Շու օտատա իքի եաթագ վար տըր պէն, պէզ կէթիրմէկէ կիթտիկիմտէ, սիզ սէվկիւլիւ գըզընըզը օրաեա եաթըրըն. զէվալը չօճուղուն, եօրկունլուգտան թապ ու թագաթը գալմամըշ տըր, վէ օ սիննտէ պիր չօճուգ իշին իսէ, ույգու, հիշ պիր շէյին եէրինի թուլթամագ:

Պատէհու, մատամ տը Քէրուալ, չըմինէ իւզէրինտէ պուլունան պիր շէմատանը ալըպ, Բէրինին ճէվապընա պէքէմէքսիզին օրատան տիշարը չըգտը:

Բէրին, իքի էլինի գավուչտուրուպ, տօգապլարընտան վէ գալպինտէն չու թէշէքքիւր տուասը չըգտը:

— Եա՛ Բապպի, ֆէլաքէթ վէ մուսիպէթիմ՝ արաւընտա, սէնին խայրիսահլըղըն իլէ պանա պիր թէսէլլի իհսան իթտին: պէնի պիր մէլէքին խանէսինէ կէթիրտին:

Գօնթէս տը Քէրուալըն խըզմէթքեարը Բիէր, Բիքսվիլլէրին տար եօլունտա աթլարը սիւրաթլէ գօշտուրարագ, նիհաեթէ եարը

կիճէի եարբմ ստաթ կէջմիշ օլտուղու հալտէ, Շէվրէյլ տ'Արժան օթէլինին պիւսիւք գաբուսունա մուվասըլէթլէ, սօլումագտա օլան հայվանլարը օրատա տուրտուրտու:

Օ սաաթտա, պիր քէյ օթէլինտէ, հէք քէսին տէրին ույգուեա տալմասը թապիի իտուկինտէն, խըզմէթքեարը մէրգում, կիւճ պէլա իլէ օթէլ խալգընը ուեանտըրապիլտի:

Շէյլէքի, պիրինճի գաթտան պիր բէնչիրէ աչըլարագ, Մօնիք Գլէրժէ զահիր օլտու, վէ գապա պիր սէտա իլէ,

— Ալլահըն գուլու, հէր քէսի նէ՞ րահաթսըզ իտիեօրսուն, եօգսա օթէլ թուլթուշտու՞ մու, տէտի:

Բիէր. — Մատա՛մ Գլէրժէ, պաղըրմագլըղմ, սէսիմի իշիթմէնիլ իշին տիր, Պէնի բէք իյի թանըրսընը, Պէն, Բօշթայլ սէյֆիեէսինտէ խըզմէթքեարլըզ իտէն Բիէրիմ:

Օթէլճի. — (Պիրտէն պիրէ եռումյաեարագ.) Էվվէթ, օղլում, սէսինիլի թանըեօրում, նէ՞ իսթէեօրսունուկ:

Բիէր. — Մէմլէքէթին եէնի հէքիմի պուրատա իգամէթ իտիեօր, տէյի՛ մի, մատամ Գլէրժէ:

Օթէլճի. — Տօգթօր Բէրրէ՞ն մի, Ջանն իտէրիմ քի, պուրատա տըր:

Բիէր. — Բէճա իտէրիմ, շիմտի նէ՞րէտէ տիր:

Օթէլճի. — Աճայի՛պ, նէ՞րէտէ օլապիլլիր, եաթաղընտա րահաթճա ուեուեօր:

Բիէր. — Բէնտիսինի տէրհալ ուեանտըրմագ լաղըմ տըր:

Օթէլճի. — Ուեանտըրմագ մը. սիւպհան Ալլա՛հ, պու միւնասիպէթսիլ վագըթտա ուեանտըրմաեա նէ՞ սէպէպ վար տըր:

Բիէր. — Պիր տագըգա պիլէ դայպ իթմէքսիլին, պէնիմլէ պիրլիքտէ սէյֆիեեէ կէլմէսի լաղըմ տըր: Բէնտիսի իշին խասսէթէն պիրաթ կէթիւրմիլիմ տիր:

Օթէլճի. — (Հագըգի պիր էստիչէ իլէ.) Սէյֆիեէնէ՞ մի, Պիր ֆէնալը՞ մը օլտու: Մատամ գօնթէս խասթա՞ մը տըր:

Բիէր. — Մատամա հիչ պիր շէյ օլմատը. օ բէք իյի տիր, վէ հէքիմի կէօթիւրմէկէ կէլիշիմ, անըն իշին տէյիլ տիր:

Օթէլճի. — Էյլէ իսէ, քիմի՞ն իշին տիր:

Բիէր. — Մատա՛մ Գլէրժէ, էկէրչի վագթըմըզը, սիլին պանա շէյլէր սիւալ իթմէնիլլէ, վէ պէնիմտէ սիլէ ճէվապլար վիրմէլլիկիմ իլէ կիշիրէճէք իսէք, տօգթօրա խապէր վէրիլմէկ, վէ պիլ տէ պու-

րատան ասլա կիտէմէերիզ . իմտի , պու գատար թէլաշլա պուրաեա կէլիլիմտէն , իշին զաեէթ միւսթաճէլ օլտուղունու միւլահաղա ի-տէպիլիւսինիզ .

Օթէլճի .- Հագգընըզ վար տըր , օղլում , իմտի պիր ազ պէքլէ-եին . շիմտի Մ . Բէրրէնէ խապէր վէրիւրիմ :

Մատամ Գլէրժէ , բէնչիրէտէն նապէտիտ օլտու , վէ աճէլէթէն կէնճ տօգթօրուն օտասը գարուսունա կիտիպ , գօլույլա վուրարագ ,

— Ուեանընըզ , միւսիւ տօգթօր , հէմ չաբուզ . ուեանընըզ . Բօշ-թայլ սէյֆիեհսինտէն , մատամ գօնթէս տը Քէրուալ թարաֆընտան պիր խըզմէթճի կէլմիշ , սօգագտա սիզի պէքլէեօր , տէյի պաղըրտը :

Հէքիմ իսմինէ լաեըգ օլան քեաֆֆէյի հէքիմէր միսիլու , տօգ-թօր Բէրրէնին տէ ույգ ուսու , հէմ խաֆիֆ իտի , վէ հէմտէ , ուեա-նըր ուեանմազ , ազլը պաշընտա պուլունուր իտի :

Մէրգում , եաթաղընտան աշաղըեա աթլաեարագ ,

— Բէք իյի , ազիգէմ , պիր տագըզատան հաղըր օլուրում : Բէճա իտէրիմ , գըսրաղըմը հաղըրլամալարընը էմր իտին , տէտի :

Օթէլճի .- Պօշ շէյ տիր , միւսիւ տօգթօր . գօնթէսին խըզմէթ-քեարը սիզին իշին պիր աթ կէթիւրմիշ տիր . պու աթ՝ ըիւզկեար կիպի չաբուզ կիտէր :

Մէզպուրէ , հէքիմ իլէ միւքեալէմէսինէ տէվամ իթմէքսիզին , կիտիպ տէրհալ պիր ֆիսթան վէ պիր գամգօյ կիեինտի , վէ մուախ-խարէն աշաղըեա էնէրէք , պիր մումեագտը , վէ էքէյիճէ պիւ-եիւքիւքտէ պիր գատէհէ ըազը տօլտուրտուգտան սօնրա , օթէլին սօգագ գարուսունու աշտը , վէ Բիէր նամ խըզմէթքեարըն եանընա կիտէրէք ,

— Միւսիւ Բիէր , սապըրսըզ օլմաեըն . տօգթօր էսվապընը կի-եիեօր , պիր ազտան աշաղըեա էնէր . Շիմտիլիք սիզ , շու գատէհտէ-քի ըագըեը իշին . Կիճէնին սիսինէ գարչը պունտան տահա իյի սիւահ օլամազ , տէտի :

Բիէր .- Թէշէքքիւր իտէրիմ , մատամ Գլէրժէ :

Մէրգում , պու սէօլլէրի սէօյլէեիպ , գատէհի պօշալթընճա , տիլի աշըլարագ ,

— Սիզին գօնեաղընըզ տա բէք մէշհուր տուր , տէտի :

Օթէլճի .- Պիր ազտան սիզէ պիր գատէհ գօնեագ վէրիւրիմ , ֆագաթ էվվէլ էմիրտէ սէյֆիեհտէ քիմին խասթա օլտուղունու , րէճա իտէրիմ սէօյլէեին :

Բիէր .— Մատա՛մ, հաղըդէթէն պու խուսուստա իշի սիղէ նասը՛լ անլաթապիլէճէկիմի պիլմէմ :

Օթէլճի .— Նէ՛տէն :

Բիէր .— Հիչ թանըմատըղըմպիր ատէմին գալչասը գըրըլմըշ տըր : Ֆագաթ գանն իտէրիմքի , սիղ քէնտիսինի թանըմալսընըզ , չիւնքի Բիքավիլլէրտէն կէշմիշ , վէ պէսպէլլի օթէլինիզտէ սուրէ տախի իթմիշ տիր :

Օթէլճի .— Տէտիկինիզ ատէմնէ՞ թասվիրտէ տիր :

Խըզմէթքեար , Ժան Բօղիէնին թասվիրինի միւմքին մէրթէպէ թարիֆ իթտի , վէ իլավէթէն տախի ,

— Պիչարէ ատէմ, գարըսը վէ քիւչիւք պիր գըզըյա ֆէնա պիր արապանա սիւար օլմուշ օլտուղու հալտէ , արապա՛ պիր չուգուրուն իշինտէ գըրըլմըշ , հայգան էօլմիւշ , վէ մէրգումուն , սէյլէտիկիմ վէճհ իւզրէ , գալչասը գըրըլմըշ , Ֆագաթ գարըսըյա չօճուղունա պիր ֆէնալըզ օլմամըշ տըր , տէտի :

Օթէլճի .— Էվվէթ , էվվէթ , պու պիչարէ ատէմլէրի պէն թանըրմ : Բըմիրմօն բանանըրնա կիտէն պիր թագըմ՝ հօգդապաղար իտիլէր , Զէվալլըար , զաթէն պախթսըզ քիմնէլէր օլտուգլարը հալտէ , եալընըզ պու ֆէլաքէթ նօգսան իտի , օ տախի վուգու պուլմաղլէ , հէր շէյ թէքմիլ օլտու , Լաքին համո օլսունքի , զանէթլէ խայրխահ օլուն մատամ՝ գօնթէս , պու պիչարէլէրի քէնտի սէյֆիեթսինէ գապուլ իթմիշ տիր :

Բիէր .— Սիզի թէէմին իտէրիմքի , պիչարէ մէճրուհ , պիր բրէնստէն տահա լսեըգըյա թէտավի օլունանագ տըր :

Օթէլճի .— Օլ պապտէ չիւպհէ իթմէմ , վէ մէմնունում , զիրա պու ատէմլէր , խուսուսա գատըն իլէ գըզը սէպէպիլլէ գայրըլմաղա լտեըզ քիմնէլէր տիթլէր , Լաքին , միւսիւ Բիէր , պիր խայլի վագըթ , մատամ գօնթէսին , քէնտի արապասընա օթուրմուշ օլարագ պուրատան կէշմէտիկինին սէպէպի նէ՞ տիր :

Բիէր .— Մատամ հէման ապա տիչարը չըգմտեօր :

Օթէլճի .— Պունունլա պէրապէր քէնտիսի խասթա տէյիլ տիր ա՛ :

Բիէր .— Խա՛յր , խասթա տէյիլ տիր , Ֆագաթ պանա պիր աղմահզուն կէօքիւնիւեօր , եալընըզ մատմուղէլ Մարթա իլէ պաղլէտէ կէպիւմէք իւզրէ տիչարը չըգըեօր :

Օթէլճի .— Մատամ սէյֆիեթտէ եալընը՞ղմը տըր :

Բիէր .— Էվվէթ :

Օթէլճի .- Հիշ տէ յիլ իսէ, պազը վիզիթալար գապուլ իտիեօր մու .
Բիէր .- Չօգլուգ գապուլ իթտիկի եօգ տուր .

Օթէլճի .- Փագաթ, պիլիրսինիզքի, միւսիւ Բիէր, պու մէմնուն
օլունաճագ պիր էօմիւր տէ յիլ տիր .

Բիէր .- Ահ մատամ Գլէրժէ, սիզ պանա պունտան պահա իթ-
մէերն, չիւնքի, պիզ խըզմէթքեարլար, քիմնէերի կէօրմէեէրէք եա-
չամագտան զիեատէսիլլէ սըզըլըեօրուզ, Հալ պու քի Մ. գօնթուն
հատաթը զէմանընտա նէ՝ գատար ֆարգըլ իտիք, Օլ վագըլթ սէյֆի-
եէտէ զէֆք ու էյլէնէէ էքսիք տէ յիլ իտի . . . պու կիւնքի կիւն իսէ . .
սիզէ տօղրուսունու սէյլէեիմմի, էմնալի պուլունման մատամըմա
էկէրչի թէվէճճիւհիւմ օլմաա իտի, քէնտիմ իչին տիկէր պիր եէր
արար իտիմ, Իւճըէթիմին ազըղընա պազ մամ, չալըչտըղըմխանէնին,
մազգունիյեէթ իչինտէ պուլունմաընը իսթէմէմ, Եինէ համտ օլսուն,
Մ. պարօն տը Սթըէնի արասըրա կէլիպ, միւսաֆիրէթէն պիր գաչ
կիւն Բօլթայլտա գալտըղընտան, սէյֆիեէտէ պիր ազ ճանլանմագ-
տաեըզ .

Օթէլճի .- Մ. պարօն եագընտա թէքրար կէլէճէք մի տիր .

Բիէր .- Էօնիւմիւզտէքի այ զարֆընտա քէնտիսինէ պէքլէնտիկի-
նի իչիթտիմ. ֆագաթ, մատամ Գլէրժէ, շուրաեը սիզէ սէյլէեիմ
քի, էկէրչի պէն անըն եէրինտէ օլսամ, Բարիսի պըրագըպ տա, Վօսթ
տաղլարընըն էթէյինտէ վագը շու պայգուչլար մէսլէքէթինտէ պիր
հաֆթա պիլէ գաբանրպ գալմամ, Խուսուսա Մ. պարօն կիպի պիր
ատէմ օլուր իսէմ, չիւնքի մէրգում էյլէնէէերի վէ զէֆք ու սէֆաեը
սէվմէքտէ տիր, Փագաթ քէնտիսի, մատամ գօնթէսին զաեէթ սատըգ
պիր տօսթու տուր. պու իսէ, արալարընտա խըսըմըզ օլմագ ճիհէ-
թիլլէ թէաճճիւպ օլունաճագ պիր չէյ տէ յիլ տիր .

Օթէլճի .- Սիզ պարօնու զիեատէճէ սէվիեօրմուսունուզ .

Բիէր .- Տօղրուսուզիեատէ սէվմէմ, վագաա կիւզէլ պիր ատէմ
իսէ տէ, պէն՝ անըն սիմաընտան չօգլուգ խօչլանմաեօրում, Պու-
նունլա պէրապէր, էկէրչի պէնի խըզմէթինէ գապուլ իթսէ, Բա-
րիսէ կէօթիւրէճէկի, վէ խըզմէթինտէ էյլէնէճէկիմ ճիհէթլէ,
մէմնունէն մուվաֆֆագաթ իտէրիմ .

Խըզմէթճի իլէ օթէլճի արասընտա ճէրէեան իտէն պու միւքեա-
լէմէ, տօգթօրուն, թուալէթլինի լաեըզըլա թէրթիպ իթմիշ օլա-
րագ կէլմէսի իւզէրինէ գաթթ օլունտու .

Թապիպի մէրգում, սիեաչ վէ կիւսթօլու էսվապ կիեինմիշ օլուպ ,

Հալ ու գընաֆէթինտէն, քէօյ հէքիմինէ պէնդէմէհիպ, եիւքսէք պիր ֆամիլեաեա մէնսուպ կէնճ պիր ատէմէ պէնդէմէքտէ խի:

Տօգթօր .- (Խըզմէթքեարա .) Հազըըըմ, կիտէպիլիբիլ:

Բիէր .- Միւսիւ սօգթօր, եօլա չըգմազտան էվվէլ, իճապ իտէն ալէաթընըզը պիլիլքտէ ալմանըզ իչին, պաղաճապ խասթանըզըն աեաղը գըրըլմըչ օլտուղունու սիզէ իսթար իթմէքլիկիմի մատամ գօնթէս թավսիեէ իթմիչ տիր:

Տօգթօր .- Բօշթայլ սէյֆիեէնիզտէ բիւչիւք պիր էճզախանէնիզ վա՛ր մը տըր:

Բիէր .- Էվվէթ, միւսիւ սօգթօր, տէօրթ քէօշէլի պիւեիւք պիր գուլթու իչինտէ, եաֆթալարըյլա պէրապէր էնվաի իլաճլարըմըզ վար տըր, չիւնքի մատամ գօնթէս՝ ճիվար քէօյլիւքլէրտէքի ֆուգարա խասթալարա պու իլաճլարտան հէքիմին թավսիեէսի իւզրէ թէվզի իտէր:

Տօգթօր .- Տիմէք իգթիզա իտէն հէր չէյ օրատա մէվճուտ տուր: Իմօի, պիր ան էվվէլ եօլա չըգալըմ, Եօլտա կիտէրքէն, գազանն նա՛սըլ վուգու պուլտուղունու պանա հիքեաեէ իտէրսինիզ:

Կէնճ թապիպ, աթա սիւար օլտուգտան սօնրա, Մօնիք Գլէր-ժէեէ կիճէլէր խա՛յր օլսուճ տէտիքտէն սօնրա, հայվան, սիւրաթլէ Բօշթայլ սէյֆիեէսինէ սօղըու հարէքէթէ պաչլատը:

Գօնթէսին խըզմէթքեարը տախի, մէրգու՛մ սօգթօրա ըրֆապաթ իթտի:

8

Օգուեանլարըմըզը, սօգթօրտան էվվէլ սէյֆիեէնէ կէօթիւրիւպ, մատամ տը Գէրուալըն էմրի իւզրէ մէճրուհուն նապլ իտիլտիկի օտաեա կիրտիբէլիմ:

Տիվարքեաղըտլարըյլա մէֆրուչաթընըն ըէնկի սէպէպիլլէ յիւլի օտու թէսիեէ իտիլէն օտաեա կիրտիկիմիզտէ, եուվարպազ պիր մասա իւսթիւնտէ գօնուլմուչ օլան պիր լամպանըն ըչըզը, օրթալըզը բէք ճիւզիճէ ալտընլաթմագտա իտի:

Ժան Բօզիէ, էլպիսէսի չըգարըլմըչ օլմաեարտպ եաթազտա եաթմըչ օլուպ, ուեուեօր կիպի կէօրիւնիւեօրտու, ֆապաթ անլընտան ագան թէրլէրտէն վէ եիւղիւնիւն ըէնկի պալ մօմուեա պէնդէմէ-

սինտէն, աղիմ աղբը վէ սըղընա միւսթէլա օլմուշ իտուկի անլաշըլ-մագտա իտի :

Օտանըն օրթասընտա, Բէրլին իլէ մատամ տը Բէրուալ, գարչը պէ գարչը օթուրմուշ օլուպ, պիւեիւք պիր պէգտէն սարղըլար քէս-մէքտէ իտիլէր :

Շէվրէօյլ տ'Արժան օթէլինին սահլիպէսի օլան Ս'օնիր Գլէրժէնին, տօղթօր Բէրրէնէ, դօնթէսին անճագ օթուզ չաղլարընտա պուլուն-տուղունու պէնան իթտիկի օղուեանլարըմըգճա մալիւմ տիւր, ֆա-գաթ պիզ տիեէպիլիրիզ քի, մէղպուրէ օլսա օլսա, երկիրմի պէշ եա-չընտա օլսապիլիր իտի, վէ օլ գատար լաթիֆ վէ ճալիս պիր սիմա կէօրմէքլիք միւմքին տէյիլ իտի : Մէրգուճէ, մահգուն պիր հալտէ կէօրիւնիւպ, չօգլար, պու մահգունիեէթինի, սէվտիկի զէվճինին վէֆաթընա համ իթմէքտէ իտիլէր : Պու զաննտա պուլունանլար, զահիրէն հագգլը իտիլէր իսէ տէ, հագըգէթտէ եանըմագ տա ի-տիլէր :

Պու գատըն՝ օրթա պօյլու, զաեէթ պիչիմի, վէ էն ճիւղի հա-րէքէթի պիլէ նաղիք օլուպ, վագթիլլէ, Բարիս ալէմի իչինտէ եա-չաքքէն, էն պիւեիւք ասըլգատէկեանտան ատտ օլունուր իտի : Շիմ-տիլէրի իսէ, քէօյտէ, եալընըգճա կէչիրտիկի սատէճէ էօմիւր իչինտէ տէ, ումուճուն հայրէթինի ճալիս իտի :

Մատամ տը Բէրուալ, իքի սէնէտէն պէրու տուլ գալմը օլտու-ղունտան, թէքմիլ եաս թուլթամեօրտու, լաքին աչըգ լէնկիլ էլ-պիսէլէր տէ կիեինմէզ իտի : Մէղպուրէ, քէնտիսինի օղուեանլարըմըգա թանըթտըլըմըզ զէման, պէնազ վէ սիեահ էնլի չիպուգլու աթլաս-տան պիր ֆիսթան լապիս օլուպ, բիւսկիւլլէրի սիմիէ իչլէմէլի սիեահ պիր գուշագ՝ նաղիք վէ ինճէ պէլինէ պաղլանմը իտի : Էօրիւմիւշ օլարագ արգասընտան պըրագըլմըշ օլան կիւմրահ սաչլարը իւզէ-րինտէ տէ, տար պիր տանթէլատան զայրի լիէգեինաթ պուլուն-մաեօրտու :

Պիրլիքտէ օտանըն օրթասընտա օթուրմուշ օլան վէ իքիսի տէ կիւզէլ վէ կէնճ պուլունան պու գատընլարըն հալի գատար միւթէ-նազըզ պիր հալ թասալվուր օլունամագ :

Մատամ տը Բէրուալ, ասըլգատէկեանա մախսուս օլան զարա-ֆէթ վէ հիւսնիւն պիեմալ պիր չիչէյի գապիլինտէն օլուպ, նաղիք վէ ուղուն էլլէրինտէն տար վէ պիչիմի աեազլարընա գատար, քէն-տիսինին երիքսէք պիր նէսլէ մէնսուպէ օլտուղու անլաշըլըեօրտու :

Պիլաքիս Բէրին, քէօյիւլէրէ մախսուս հիւսնի ճէմալի հայիզ օլուպ, գուվկէթլի վէ կէօսթէրիչլի օլմասըյա, տիկէր պիր թարդտա ճաղիպէեէ մալիք իտի :

Պէօյլէճէ, ալէմի ասալէթէ մէնսուպէ գատըն իլէ ատի խալգա մէնսուպէ պուլուննան գատըն, այնի ֆիքըր վէ միւլահազա իլէ քալըմազտա օլուպ, Բէրին, Ժանըն տիւչար օլտուղու ֆէլաքէթի գօնթէսէ մուխթասարէն նազլ իթտի, ֆազ աթ պու գազանըն պաչըճա սէպէպի, հօգդապաղըն սէրխօշլուղու քէյֆիեթի օլտուղունու պէեանտէն սազընտը :

Իշպու մուխթասար նազլիեթտէն սօնրա, մէրգումէ գատընլաք արասընտա սիւքիւթ վազը օլմուշ իտի, վէ պիր խալի միւտտէթ կէչէրէք, արատա պիր լազըրտը իտիւմէքտէ իտի, չիւնքի Բէրին, քէնտի քէտէր ու էլէմինէ միւսթաղրազ օլուպ, գօնթէս իսէ, Ժան Բօղիէնի ուեուճուշ զանն իթտիկինտէն, լազըրտը իթտիկինտէ, մէրգումու պէլքի ուեանտըրըր վէսվէսէսիլէ սիւքիւթի իսթիեար իլլէմէքտէ իտի :

Ժօրթէթ, եանընտաքի օտատա մըշըլ մըշըլ ուեուճազտա օլուպ, մատամ տը Բէրուալ, մին սէսինի իշիթտիքճէ, քէնտի սէվկիւլի Մարթա գըզընը թէխայեիւլ իլլէմէքտէ իտի :

Նակէհան, իքի աթլն սիւրաթլէ կէիշի իշիտիլիպ, Բէրին տիթրէտի, վէ գօնթէս աեաղա գալգարազ,

— Իշթէ խըզմէթքեարլմ կէլիեօր. պէսպէլլի հէքիմի կէթիլիեօր, տէտի :

Բէրին. — Ալլահ վիրէ տէ էօյլէ օլսա, չիւնքի հէքիմին միւտավաթըյա, չիւպհէսիզ ազ վազըթտա մուխաթարա միւնտէֆի օլաճազ տըր :

Աթլար, սէյֆիեթինն գաբուսունա վասըլ օլաճազլարը զէման, Ժէրօմ Բիչար, էլինտէ պիր ֆէնէր թուլթարազ, նէրտիվէնին իւսթ գատէմէսինտէ պէքլէեօրտու :

Մատամ տը Բէրուալ, բէնչիլիեթէ հազլաշըպ, տիչարըեա պազտը, վէ Բէրինէ տօղրու տէօնիւպ,

— Կէօղիւնիւզ ալտըն, մատամ խըզմէթքեարլմ եալընըզ տէօնեօր, վէ ըիֆազաթընտա պուլուննան չախս, հէքիմտէն զայրի քիմսէ օլամազ, Պիր գաշ տազըզաեա գատար զէվճինիզ հազգընտա միւսթէրիս օլաճաղընըզա էմինիմ, տէտի :

Ժան Բօղիէնին զէվճէսի ճէվապ վիրմէք իւղրէ իքէն, մավի օտա-

նրն գաբուսու աշըլարադ, Մ. Բերրէն՝ Ժէրօմ Բիշար իլէ պիրլիքտէ կէլտի, վէ Ժէրօմ, կէնճ գատընը տօգթօրա թագաւիմ պիրլէ,

— Իշթէ, միւսիւ, մատամ գօնթէս քէնտիլէրի տիր, տէտի:

Տօգթօր, հիւրմէթլէ թէվագու իտիպ, ֆիքրինտէն,

— Մօնիք Գլէրթէ էքսիք պիրլէ թարիֆ իթմիշ. պու կէնճ գատըն՝ հէմ տիլպէր, հէմ ճալիպ տիր, տէյի տիւշիւնտիւ, վէ ալէնի սուրէթտէ տախի,

— Մատամ գօնթէս, պէնտէնիղի արաթմըշ օլտուղունուղուն խապէրինի ալընճա, էմրինիղէ տէրհալ միւսարաաթ իթտիմ տէտի:

Մատամ տը Բէրուալ, եթմիշ եաշընտա պուլունան տօգթօր Ժէրարումէրին չիշման վէ գըրմըզը եիւզիւնէ, կիւմիւշիւ սախթէ սաշարընա, էսկի վէ եէշիլ ըէնտէնլօթունա վէ ուղուն չիզմէլէրինէ ալըշմըշ օլտուղունտան, գարընսընտա կէնճ վէ պիշիմի պիր տէլի-գանլը կէօրտիւկիւնտէ, իզհարը հայրէթ իթմէքտէն կէրի տուրա-մատը, Պու հայրէթի, ինանմամազըզ տէրէճէսինէ գատար վարտը:

Պինապէրին մատամ գօնթէս, իսթիզրապընը կիզլէմէեէրէք,

— Միւսիւ, տօգթօր սի՞զմիսինիզ, տէյի սիւալ իթտի:

Տօգթօր. — (Քէնտիլին օրատա պուլունմասընըն հասըլ իյլէտիկի հայրէթտէն տօլաեը թէպէսսիւմ իտէրէք.) Էվվէթ, մատամ, պէնտէնիզ տօգթօր Լուի Բէրրէնիմ: Օն պէշ կիւնտէն պէրի Ռէքսիլլէրէ կէլիշիմտիր, վէ զաթընըզըն, մատամ գօնթէս, էմիլյէթլինիղի ճէլպ իթմիշ պուլունան ալիմ վէ միւթէպէր զաթըն եէրինէ գայիմ օլմուշում տուր: Էկէրչի պէնտէնիղի ճէլպ իշին պու կիճէ թարաֆը-նըզտան խապէր կէլմէսէ իտի, եարըն, սէյֆիէեէ պիզզաթ կէլէրէք, էվվէլ էմիրտէ հիւրմէթ ու իլթիֆաթըմը թագաւիմ, վէ մուախսարէն մէլէֆիմին լաեըզ օլմուշ օլտուղու էմիլյէթի հազգը աճիզանէմտէ տախի իպրազ իյլէմէնիղի թէմէննի իտէճէք իտիմ:

Գօնթէս. — (Քէնտի քէնտիեէ.) Իֆատէսի նէ՝ գատար կիւզէլ, վէ քէնտիսի նէ՝ գատար պիշիմի. (Ալէնէն.) Կէօրիւեօրսունուզա՛, Միւսիւ տօգթօր, արզուլարընըզը պիլմէզտէն էվվէլ, անլէրի քէշֆ իթտիմ:

Լուի Բէրրէն, եէնիտէն թէվագու իլէ,

— Էկէրչի պանա ըհհպէրլիք իթմիշ օլան խըզմէթքիտը եանըլ-մամըշ իսէ, պուրաեա ճէլպ իտիլմէքլիկիմտէն մագսէտ՝ պիր քէմիք գըրըզը մատտէսի իմիշ, տէտի:

Գօնթէս. — Էվվէթ, միւսիւ տօգթօր, մատտէ պիր քէմիք գըրը-

ղընա տայիր տիր, վէ էսէֆ իտէրիմ քի, պու գըրըգ էրէյիճէ աղըր տըր:

Տօգթօր. — Մէճրուհ նէրէտէ տիր:

Մատամ տը Բէրուալ, ժան Բօզիէնին եաթմըչ օլտուղու եաթաղը կէօսթէրէճէք իքէն, ժան, պունա վագըթ պըրագմանարագ, եաթաղընտան գալգմագ իւզրէ գըմըլտանտը, վէ տօգթօրա խիթապէն,

— Միւսիւ տօգթօր, պուրատանըմ, սապըրսըզըզլա սիզի պէքլէօրտուլմ, չիւնքի տիւնեանըն քեաֆֆէյի իյնէլէրի աթէյտէ գըզտըրըմըչ օլարագ, թէնիմէ սօգուլուեօրլար, վէ քէմիքլէրիմին իլիկի տամլա տամլա թէլէֆ օլուեօր տէյի զանն խտիեօրուլմ տէտի:

Տօգթօր. — Սիզէ քէսպի չիֆա իթտիրմէք իչին իճապը հալի իճրա իտէճէէրիզ, վէ ումարըմքի թէչէպպիւսիւմիւզտէ տէ մուվաֆֆագ օլաճաղըզ:

Պատէհու մէրգուլմ, մատամ տը Բէրուալա տօղրու տէօնիւպ,

— Մատամ գօնթէս, սէյֆիեէնիզտէ պուզլսանէնիզ վա՞ր մը տըր, տէյի սիւալ իթտի:

Գօնթէս. — Էվվէթ, տօգթօր, վար տըր:

Տօգթօր. — Իշթէ պու իյի. պունուն պիզէ պիւեիւք եարաըմը օլաճագ տըր, Բէճա իտէրիմ, պանա պիրագ պուզ իլէ պիր գաչ տանէ ինճէ թախթա կէթիրթտիրին:

Ժէրօմ, սօն տէրէճէ մէրագ սահիպի օլտուղունտան, մէզըլիւր օտատա պուլունուեօրտու:

Գօնթէս. — (Մէրգումա տէօնիւպ.) Իշիթտինիզ ա' Ժէրօմ, հայտէ կիտին, միւսիւ տօգթօրուն իսթէտիկի շէյլէրի չարուգ կէթիրին:

Պաղչէպան տիշարը չըգընճա, գօնթէս, Բէրրէնէ,

— Բէյլիւլէրէ մախսուս պաղը էճգալարը հալի պիր գուլթում տա վար տըր. իսթէրսէնիզ կէթիրէեիմ, տէտի:

Տօգթօր. — Ջաթէն պէն տէ իսթէեէճէք իտիմ: Պունտան պաչգա, սիզին վէ մատամըն (Բէրինի կէօսթէրէրէք) պիրագ տիշարը չըգմանըզը րէճա իտէրիմ, չիւնքի մէճրուհուն էսվապընը չըգարաճաղըմ: Բէրին. — Պէն, զէվճէսի օլտուղումտան, պուրապա գալմագլըղըմտա պէյիս եօգ տուր:

Գօնթէս. — (Ժօրթէթին օտասընը կէօսթէրէրէք.) Պէն պու օտատա պէլէրիմ, Էկէրչի, միւսիւ տօգթօր, պանա իշթիեաճընըզ օլուր իսէ, չու գաբուեու չալըն:

Պատէհու մէրգումէ, Բէրինէ եաղլաշարադ, էլէրինի թու-
թուպ, թէվէճճիւհքեարանէ սըգաը, վէ իլավէթէն տախի,

— Ճէսուր վէ իւմիտվար օլուն: Արզունուզ վէճհ իւզրէ, հէր
չէյին միհվէրի լաերզընտա ճէրէեան իտէճէկինի պէն տէրք իտիե-
րում: Սէպէպինի պիլմէմ ամմա, պու հէքիմի իւք կէօրիւշիւմոնէ,
քէնտինին կէնճլիկինէ ըաղմէն, պէնտէ էմնիյեթի քեամիլէ հասըլ
օլտու, տէտի:

Բէրին. — Պանա տա էօյլէ կէօրիւնիւեօր, Իմտի, մատամ, վէսվէ-
սէ իթմէեին, պու սըրատա թէհի եէրէ զաաֆէթ կէօսթէրէճէեիմ:
Ջաթէն ճէնապը Ալլահըն պիզի պուրաեա սէվզ իթմէսի, պիզի ալէնէն
հիմաեէ իթմէքտէ օլտուղունա պիր իսպաթ տէյիլ՝ մի տիր:

Մատամ տը Բէրուալ, եանընտաքի օտաեա չէքիլիպ, գաբուեու
գաբատը:

Ժէրօմ Բիշար, պիր գաշ թախթա բարչասը վէ պուզ
տօլու պիր գապ իլէ ավտէթ իթտիկի կիպի, իւրզմէթքեար Բիէր
տախի էճա գութուսունու կէթիրտի, Օտատաքի մատա իւզէրինտէ
իսէ, գօնթէս իլէ Բէրինին հազըրլամըչ օլտուգլարը սարըլար պու-
լունուեօրտու: Տօգթօր, ըէնտէնկօթունուն եան ճէպինտէն հէքիլիք
վէ ճէրրահլըդ ալէաթընը հափի օլան ճիզտանընը աշուր, վէ Ժան
Բօզիէնին աեադ գապլարընը չըգարտըլը կիպի, բանթալօնունու
տախի պօյուլ պօեունա եըրթտը, վէ գըրըգ քէմիկի Եէրինէ վազ
իթմէք մուամէլէյի միւշքիւլէ վէ նազիքէսինէ իպթիտար էյլէտի:

Պիր սաաթտա խիթամ պուլմուշ օլան պու մուամէլէնին թաֆ-
սիլաթընը օգուեանլարըմըղա պէեան իթմէկի զայիտ աոտ իտէրիզ:

Շու գատար քի, մահիրանէ տաեաթըլան թահթալար, մէճրու-
հուն գալչասընը ասա գըմըլտաթմաեըպ, պուզլու սուեուն, սար-
ղըլար իւզէրինէ տամլասընտան տախի, հաեաթպախշ պիր սէրինիւք
հուսուլէ կէլտի, վէ պէտէնին օթարաֆընըն չիչմէսի մուսաթարասը
էօնիւնիւ ալտը:

Ժան Բօզիէ պու սըրատա պիւեիւք պիր ֆէրահլըգ հիսս իլէ,
քէնտիսինի սալքի ճէննէթտէ զանն իթտիկինի թէքրարտան տուր
օլմամագտա իտի:

Բէրին, քեամիլէն միւսթէրիհ օլարադ, Ալլահա վէ կէնճ թապի-
պէ չիւքրանիյեթ սէօզլէրի պէեան իթտի:

Լուի Բէրըն, մատամ տը Բէրուալըն պուլունտուղու օտաեա
տօղրու իլէրլէեիպ, եավաշճա գաբուեու չալտըգտան սօնրա,

— Մատամ գօնթէս, հէր իշ պիթտի. արզու իտէրսէնիզ, կէլէ-պիլիբսինիզ, տէտի:

Կէնճ գատըն իշէրի կէլինճէ,

— Տօգթօր, իշինիզի սուհուլէթլէ կէօրտիւնիւզ միւ, տէտի:

Տօգթօր. — Պունտան տահա սուհուլէթլէ կէօրտիւնիւզ իտի, մատամ գօնթէս, Գըրըզ՝ ճիւզի պիր շէյ իտի, վէ թէհլիքէսի եօգ իտի: Պինսպէրին մուամէլէյի ճէրրահիեէ բէք գօլայլըզլա իճրա օլունտու: Մէքթէպի ումուրը թըպպիեէնին պիրինճի սընըֆ շակիրտանընտան պիրի տախի օլսա, պու իշի կէօրէպիլիբ իտի:

Գօնթէս. — (Թէպէսսիւմ իտէրէք.) Ա՛հ, միւսիւ տօգթօր, սիզ բէք մահճուպսունուզ:

Տօգթօր. — Խա՛յր, մատամ, քէմալը խալիսէթ իւզրէ սէօյլէեօրում: Նիհանէթ, պիր այա եախօտ պէշ հաֆթաեա գատար, պու մէճրուհ թէմամիլլէ քէսպի իֆազաթ իտէպիլէճէք տիր: Հաթթա թօբալ տախի օլմահաճաղընը իլավէթէն պէեան իտէպիլիբիմ:

Բէրին. — (Կէնճ տօգթօրուն իքի էլինի քէմալը հէեէճան իլէ սըգարագ.) Ա՛հ, միւսիւ տօգթօր, պու սաատէթ խապէրինի վիրտիկինիզ իշին, Ալլահ տա սիզին կէօնլիւնիւզին միւրատընը վիրսին:

Գօնթէս. — Տօ՛գթօր, պունտան պէօյլէ Բօշթայլ սէյֆիեէսինին թապիպի օլտուղունուզ հալտէ, մուգատտէմէյի հարէքէթինիզին թէմամիլլէ պաշա չըգմասընտան տօլաեը իզհարը մահզուզիյեթ իլլէրիմ:

Բէրրէն. — Պէնտէնիզ տախի մէմունում, մատամ գօնթէս, եալընըզ սիզէ, լիեապաթըմը միւպալաղա իթմէմէնիզի թէքրարը բէճա իտէրիմ: Պէնիմ վէ մէճրուհումուղուն եըլտըզլարը միւսայիտ օլտուղունտան, շու խըզմէթտէ պուլունմագլըզ. իֆթիխարընա մազհար օլտում: Իշթէ պէնիմ թալիմաթըմ շունտան իպարէթ տիր, Շու էսնատէ մէճրուհուն միւհթաճ օլտուղու պաշըճա շէյ, սիւքիւնէթ վէ իսթիրահաթ տըր, Իմտի, հիսս իտէկէլտիկի ֆէրահլըզ իւզէրինէ շիւպհէսիզ ուեուեապիլէճէկինաէն, քէնտիսինի եալընըզ պըրազալըմ բի, ուեուսուն. պիզ տէ կիտիպ պիրէր միգտար օլտուն ուեուեալըմ եարըն պէն թէքրար կէլիբիմ:

Գօնթէս. — Եարը՞ն մը, պու կիճէ Բիքսվիլէրէ ալտէթ իթմէք նիեէթինտէ՞միսիզ:

Տօգթօր. — Շիւպհէսիզ մատամ գօնթէս, վէ տէրհալ եօլա չըգմալըեըմ, Համտ օլտուն պու կիճէ բէք կիւզէլ, եօլար տիւզկիւն:

վէ պուրատան օրաեա դատար մէսաֆէ տէ, չօգ չօգ պիր պուշուգ ֆարսախլըգ տըր, եաեան տախի կիտէպիլիր, վէ պիր սաաթտա եէթիչէպիլիրիմ:

Գօնթէս .- Պէն, պու թասավվուրունուզու թասսին իթմէմ, վէ սիզին իչին պիր օտա հազըրլամալարընը զաթէն էմի իթմիչիմ տիր, եարըն սապահ մէճրուհու թէտգիգ իտիպ, գահվալթընըլ տախի պուրատա իթտիքտէն սօնրա, արապահըմ, սիզի, արապա իլէ Րիքսվիլէրէ կէօթիլիրիւր:

Տօգթօր .- Ֆադաթ, մատամ գօնթէս...

Գօնթէս .- (Կիւլէրէք.) Ֆադաթ ֆալան լազըմ տէ յիլ տիր. Պէլքի եանըլքօր իսէմտէ, լաքին պէն, հէր շէյի սըրասընտա թէրթիպ իթմիչ օլտուզումու զանն իտիեօրում, իմտի, սիզ տէ պու զաննըմը իզալէ իթմէիին. Պունտան պաշգա, պիր թապիպ, քէնտի խասթալարընըն էսիրի տիմէք տիր:

Գօնթէս, մէզքիլըր սէզլէրտէն սօնրա,

— Բիէ'ր, միւսիւ տօգթօրու օտասընա կէօթիլիրին, վէ հիչ պիր իհթիեաճընտա գուսուր իթմէիին, տէտի:

Լուի Բէրրէն, թէվազու իլէ,

— Մատամ գօնթէս, արզունուզա մուվաֆֆադաթ վէ իթաաթ իտէրիմ, տէյի ճէվապ վիրտի, վէ խըտմէթքեար իլէ պէրապէր կիտէրքէն, քէնտի քէնտիեէ:

— Սահիհէն պիէմսալ պիր գատըն տըր, տէյի տիւշիւնմէքտէ իտի:

9

Հէքիմին քէչֆիեաթը տօղրու չըգտը. Շէօյլէքի ժան Բօզիէ, մափի օտատա եալընըզ գալըր գալմազ, վէ էթրաֆընտա սուսուգ հիւքմ իտէր իթմէզ. սաքին վէ տէրին պիր ույգուեա տալտը, վէ կիւնէչ տօղտուգտան խայլի սօնրա ուեանտը:

Բէրին, կիճէեի զէվճինին եանընտա կէչիրմէք իսթէմիչ իտի, ֆադաթ մատամ տը Գէրուալ, պու նիեէթինին պօշ պիր զահմէթ օլտուզումու անլաթմասը իւզէրինէ, մէզպուրէ, ժօրժէթին եաթտըլը օտատա եաթմադա գարար վիրմիչ, վէ եօրկուն օլմասը վէ Բէք չօգ իզթիրապ ու էնտիչէլէր իչինտէ վադթընը կէչիրմիչ պուլունմասը հասէպիլլէ, քէնտիսի տէ տէրին պիր ույգուեա տալտը:

Գօնթէս, Բէրինին վէ ժօրժէթին նիմբաշավրա գապիլինտէն օլան էլպիսէլէրինէ պագմագլա, պէրաի ինսանիսէթ վէ չէֆագաթ միւսաֆիրէթէն խանէսինէ գապուլ իթմիշ օլտուղու պու պիշարէլէրին նէ տէրէճէ ֆագր ու զարուրէթ իչինտէ պուլունտուգլարընր անլամըշ իտի: Իշթէ պու անլամագլըղըն նէթիճէսի օլարագ, Բէրին ուեանտըղընտա, եաթաղը եանընտա պուլունան պիր իսկէմլէ իւզէրինտէ, քէնտիսի իչին դաեթէթ սատէ, ֆագաթ հէման եէնի վէ թէմիզ պիր գաթ էսվապ իլէ ժօրժէթ իչին տէ, քէզալիք եէնի վէ կիւզէլ պիր թագըմ էսվապ պուլտու:

Բէրին, իչպու ըիգգաթ վէ չէֆագաթը նազիքեանէ վէ ինսանիսէթքեարանէտէն ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլուպ, կէօզլէրինտէն ագան եաշլարտան եանագլարը ըսլանտը: Լաքին պու քէրրէ կէօզլէրինին եաշարմասը, քէտէր ու էլէմինտէն նաշի տէյիլ իտի:

Մէզպուրէ, տէրհալ եաթաղընտան գալգտը, վէ եանընտաքի օտաեա կիրիպ, զէվճինին բահաթճա ուեուլմագտա օլտուղունա թէէմին օլտուգտան սօնրա, քէնտիսի իչին ատէթտէն խարիճ օլան թուալէթինի, չօդտան պէրու ունուլթմուշ օլտուղունու զանն իթտիկի գատընլարա մախսուս պիր իհթիմամ իլէ թէրթիպ իթմէկէ պաշլատը:

Շըմինէնին իւզէրինտէքի մէրմէր թաշտա ուզուն պիր այինէ պուլունտուղու կիպի, գօնթէսին էմրիլլէ թարագ, սապօն վէ սայիրէ տախի վազ իտիլմիշ իտի:

Բէրին, գօեու գումրալ օլուպ, թապիաթտան տալկա տալկա կէօրիւնէն վէ սըգլըղը սէպէպլինտէն նաշի կիւճ իլէ թօբլանապիլէն սաշլարընր իհթիմամը մախսուս իլէ թարատը, վէ պէլինէ գատար ուզանան սաշ տէմէթլէրինի թագսիմ իլէ, պաշընր տախի էօյլէ պիր կիւզէլ սուրէթտէ թէրթիպ իթտի քի, պիր ըհսսամըն եախօտ օյմաճընըն հայրէթինի մուճիպ օլմամասը միւմքին տէյիլ իտի:

Սօնրա, քէնտիսի իչին հազըրլանմըշ օլան պէեազ չամաշըրլարը վէ էսվապը կիեինտի: Պու էլպիսէլէր, զանն իտէրսին քի մախսուսէն քէնտիսի իչին պիր թէրզի թարաֆընտան տիքիլմիշ տիր կիպի, հէման աալա գուսուրսուզ օլարագ պէտէնինէ ույտու:

Մէզպուրէ, պու իշի պիթիլմիշ իքէն, ժօրժէթ ուեանտը, վէ պիշարէ չօճուգ, աոտի խանլարըն մուրտար օտալարընտա եաթըպ գալգմաղա ալըշմըշ իտուկինտէն, պիրտէն պիրէ, պիլմէտիկի պիր օտատա քէնտիսինի պուլունճա, հայրէթլէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի,

վէ վալիտէսի , չօճուղունու տա քէնտիսի կիպի տիգգաթ վէ փհթի-
մամ իլէ կիեինտիրտի :

Պու գատընըն պիր թանէճիք քէօրթէ գըզըղաղընա մէգքիւր
եէնի էլպիսէեի կիեինտիրմէլէ , աւը , տահա կիւզէլ պիք հալտէ
կէօրմէսինտէ , վալիտէլիկէ մախսուս հիսս իյլէտիկի մէսէրրէթ , գալէմ
իլէ թարիֆ օլունուր շէյ տէյիլ տիր :

Այլահ պիլիր քի , պու մէսէրրէթ բէք պիւեիւք օլմուշ տուր :

Բէրին իլէ ժօրթէթին եաթմըշ օլտուգլարը օտանըն . իքի գա-
բուսու պուլունուպ , պիրիսի մափի օտաեա , վէ տիկէրի տալիս էվին
ալթ գաթընըն պիր գըսմընտաքի սօֆաեա կէօթիւրիւր փպի :

Պու սօն գաբու , պիր արա եալմաշճա չալընմողլէ , Բէրին , տէր-
հալ կիտիպ աշտը , վէ գօնթէս տը Գէրուալըն գարշըսընտա պու-
լունտուղունտան , շու եօլտա քէլամա ազազ իյլէտի :

— Ա՛հ , մատամ , սիղէ թէշէքքիւրիւմիւ թագտիմիտէճէք վագ-
թըն վիրուտինէ պէլլէեօրտում : Լաքին գաղպիմին տէրոնէն հիսս
իթաիկինի , լիսանըմ սէօյլէեէմէզ . . . Եվվէթ , շիւքրանիյեթի աղի-
մէմի իզհար ու պէեան իչին սէօզ պուլմազ , միւմքին տէյիլ տիր ,
տէտի :

Գօնթէս . . . (Թէպէսսիւմ իտէրէք) Էկէրչի պէնի կիւճէնտիլմէք
իսթէմէզսէնիզ , պու պապտէ ֆազլա պիր քէլիմէ պիզէ թէլէֆֆիւզ
իթմէմէլիսինիզ : Պէն , քէնտի վաղիֆէմի իյֆատէն զայրի պիր շէյ
եաբմատըմ : Հաթթա սիղլին կիպի համիյեթի վէ ինսանիյեթի
քիմնէլէրէ էլիմտէն կէլէն եարտըմը իպրազ իթտիկիմ իչին , քէնտիմի
պախթիեար ատտ իթմէլիեիմ :

Մատամ տը Գէրուալ , մէգքիւր սէօզլէրի սէօյլէրէքէն , կէօզլէրինի
Բէրինէ աթֆ իլէ հայրէթտէ գալտը Ջիւնքի եալընըզ պիր գաշ սաթաթ
ու ծումազ , պաշընը կիւզէլճէ թարամազ , վէ եէնի էլպիսէլէր կի-
եինմէք սաեէսինտէ , մէրգումէ ատէթա թանըլմազ տէրէճէտէ թէպ-
տիլ օլմուշ իտի :

Իչպու հայրէթինին նէթիճէսի օլարազ , մատամ գօնթէս ,

— Ա՛հ , նէ՛ գատար կիւզէլիսինիզ , տէտի :

Բէրին , եիւզիւ գըզարարազ , պաշընէյտի , վէ կիւեազ գօնթէսէ
թագտիմ իթմէք իւզրէ , մաքինավարի սուրէթտէ ժօրթէթի գու-
ճազլտալ :

Ժօրթէթ , մատամ տը Գէրուալըն սէօզլէրինի իչիթմիշ օլտու-
ղունտան ,

— Մա'տամ, սէն տէ բէք կիւզէլսին, ֆապաթ պէնի էօրսէնէ, տէտի:

Գօնթէս, կիւլէրէք, վէ ժօրժէթին գըրմըզը վէ պէնազ եանագլարընը պուս իտէրէք:

— Կէլ մէմնունէն սէնի էօրէեհիմ, գըզըմ, տէտի վէ այնի վագըթտա ժօրժէթ տէ գօլլարընը մէրգուլմէնին պօղազընա սարըպ, մատամ գօնթէսին եիւզիւնիւ պիր գաշ քէրրէ պուս իթտի:

Գօնթէս. — (Իֆատէսինէ տէվամ իյլէեհէրէք.) Պու գըզընըզ, Բէրին, հէմ կիւզէլ հէմ տիւպազ տըր, Գըզըմ Մարթաեա, քէնտի օեռունճագլարընա, եաշտաշը օլան պիր արգատաշ պուլունտուղունու պու սապահ սէօյլէտիմ, սէվինճինտէն ատէթա տիվանէ օլտու:

Ժօրժէթ. — Մա'տամ, սէնին տէ պիր քիւշիւք գըզըմ մը վար տըր: Շուրաեը պէեան իտէլիմքի, ժօրժէթ, հէր վագըթ խալգ իչինտէ եաշամալա, վէ էթրաֆընտա պիր չօգ քէսան կէօրմէկէ ալըշմըշ օլտուղունտան, սահիհէն տիւպազ պիր չօնուգ իտի:

Գօնթէս. — Էվվէթ, գըզըմ:

Ժօրժէթ. — Պէնտէն պիւեթիւք միւ տիւր:

Գօնթէս. — Թամ ունի: չաղընտա տըր:

Ժօրժէթ. — Բէնտիսիյլէ օյնաեա ճա'գմըեըմ:

Գօնթէս. — Հա'յ հա'յ:

Ժօրժէթ. — Օեռունճագլարը վա'ր մը տըր:

Գօնթէս. — Հէմ բէք չօգ օեռունճագլարը վար տըր:

Ժօրժէթ. — Պանա օեռունճագլարընտան վիւէճէ'ք մի տիր:

Գօնթէս. — Օնա չիւպհէ' մի իտէրսին:

Ժօրժէթ. — Եագընտա պու տէտիկին օլաճա'գ մը տըր:

Գօնթէս. — Պիր ազտան օլաճազ տըր:

Ժօրժէթ, իբի էլլէրինի պիրիպիրինէ վուրարապ, վէ, — ա'հ, նէ սատտէթ, նէ' իգպալ, պու խուսուստա զիւատէսիյլէ խօշնուտում, — տէյի նիտա իտէրէք, վալիտէսինին գուճաղընտա սըշրամաեա պաշլատը:

Գօնթէս. — Շիմտի տէ ճիատի մատտէլէրտէն պահս իտէլիմ: Բէրին, մէճրուհումուզ նա'րըլ տըր:

Բէրին. — Ումարըմքի միւմքին մէրթէպէ իյի տիր, Պիր գաշ տագըզա էվվէլ օտաարնա կիրտիկիմտէ, բահաթճա ուեռուեօր իտի:

Գօնթէս. — Իշթէ պանա պու խապէր պիր ուղուր զանն օլունուեօր, մէմուլ իտէրիմքի, տօգթօր պիզի լթէճմին խա'ճէք տիր:

Պու իւմիտ, թաստիգ օլունտու :

Շէօյլէքի օլ էսնատէ Լուի Բէրրէն աշաղըեա էնէրէք, ժան Բօ-
զիէնին ահվալը սըհհիեէսի զաեէթլէ մէմնուն օլունաճագ սուրէթտէ
իտուկինի, վէ իլք ագչամքի քէշֆիեաթընտան զիեատէ մէճրուհու
իյի պուլտուղունու իֆատէ իյլէտի :

Տօգթօր, պու թէէմինպախշ սէօզլէրի պէեան իթտիկի սըրատա,
հավլիտէ, մերգուման իւշ քիմէսնէնին պուլունտուգլարը օտանըն
բէնչիրէլէրի ալթընտա,

— Վա'լիտէ, վա'լիտէ, նէ'րէտէսին. սէնի արաեօրում, ճէվապ
վէրսէնէ. պէնիմէ օյնամագ իչին պիր գըզ վատ իթմիշ իտին, օ
գըզ նէ'րէտէ տիր, տէյի պիր չօճուգ սէսի իչիտիլտի :

Իքի չօճուգլարը գափուչտուրմագ վաղթը կէլի'իշ օլտուղունտան,
մատամ տը Բէրուալ, Ժօրթէթին էլինտէն թուլթուպ, մէճրուհուն
օտասընտան տիշարը չըգարտը, վէ նէրտիվէնին իլք գատէմէսի իւզէ-
րինէ կէօթիւրիւպ, Մարթաեա պիր իշարէթ իթտի քի, պաղըրմա-
սընըն սէմէրէսի հասըլ օլմատըղընը կէօրմէքլէ, պիր քէլէպէեի գօ-
վալամագա պաչլամըշ իտի :

Չօճուգ վալիտէսինին սէսինի իչիտինճէ, սէվինճինտէն քիւշիւք
պիր ճէյլան կիպի աթլաեարագ կէլտի,

Գօնթէս. — (Մարթանըն քիւշիւճէք էլինի, Ժօրթէթին էլի տէ-
րունինէ վաղ իտէրէք.) Մա'րթա, իշթէ սանա վատ իթտիկիմ քիւ-
շիւք գըզ պու տուր, ֆագաթ չունու պիլմիշ օլ քի, էկէրչի միւթէ-
տիլանէ մուամէլէ իթմէզսէն, վէ իսթէտիկի օեունճագլարը ալմա-
սընա միւսաատէ կէօսթէրմէզսէն, հասըլը քեամիլէն մէսուտ գըլմագ
իսէն, տէրհալ պու դըզը սէնտէն ալաճաղըմ, վէ պիր տախի վիրմէ-
եէճէեիմ :

Մարթա. — Սէն միւսթէրիհ օլ, վա'լիտէ. կէօրէճէքսին քի պէ-
նիմէ օլմասըյա նէ' գատար մուլթուլու օլաճագ տըր, էլպէթթէ,
պէն քէնտիսինի չիմտիտէն սէվտիկիմ կիպի, օ տա պէնի սէվէճէք
տիր :

Գօնթէսին գըզը, հօգգապաղարըն գըզընա քէմալ մուհապպէթ-
լէ սարըլտը, վէ պատէհու թէքլիֆսիզճէ,

— Սէնին աաըն նէ' տիր, տէյի սիւալ իթտի :

— Պէնիմատըմ Ժօրթէթ տիր, սէնին քի նէ' տիր, տէտի :

— Պէնիմքի տէ Մարթա տըր, հա'յտէ Ժօրթէթ, կէլ օյնաեալըմ,
Ժօրթէթին արգուսու տա պունտան իպարէթ օլտուղունտան,

իբրիսի էլ էլէ թուրուպ, պաղչեհէ քնտիլէր, վէ օրատաքէլլէր կիւի, չաեղը չիմէնլէր իւզէքինտէ Կօյմաեա վէ էյլէնմէկէ պաշլպտըլար: Ժօրթէթին թապիքինի մաւիթասարէն նաքշ իթմիշ իտիք: պիր գաշ սէօզ իլէ Մարթանըն թապիքինի տախի նաքշ իտէլիմ:

Դօնթ տը Բէրուալըն գըզը կիւզէլլիք ճիհէթիյլէ Ժան Բօզիէնին գըզըյալ րէգապէթ իտէպիլիւր իտի, վէ էկէրչի նազիքլիք խուսուսընտա պիր միւքեաֆաթ ալմագ լազըմ կէլաէ իտի, շիւպհէսիզ մէգպուրէ պու միւքեաֆաթա մազհար օլուր իտի: Շու գատաքքի Մարթանըն կիւզէլլիկի, Ժօրթէթին կիւզէլլիկի կիպի պիր չօգ սէնէ հալի իւզըն գալապիլիք կիւզէլլիքլէրտէն տէյլ իտի:

Մարթա, Գօնթէսէ քէք պզ պէնզէեիպ, իքի սէնէ մուգատտէմ վէֆաթ իթմիշ օլմագլէ, խաթըրնտան չըգմըշ օլան բէտէրինէ տահա գիւատէ պէնզէր իտի: Մէզպուրէնին սաշլարը սիւեահ վէ կիւմրահ, կէօզլէրի պիւեիւհէք վէ մազլիմսի, րէնկի տօնուգ, շէքլի նազիք, վէ թապիաթլ, սէրի իւլ թէէսսիւր իտի: Պու չօճուղուն չէհրէսի, բէտէրի չէհրէսինէ օլ տէրէհէ պէնզէմէքտէ իտիքի, մատամ տը Բէրուալ հէր հանկը տէֆա եիւզիւնէ պագսա, զէվճինի գարչըսընտա գանն իյլէմէքտէ, վէ պազէն, խուսուսիյլէ պարօն Կօնթըտն տը Սթրէնինին՝ Բօշթայլ սէյֆիիէսինտէ պուլունտուղու զէմանլարտա, հէման տէհէթ ու իզթիւրապա միւշապիհ պիւրնէվ տույղու իլէ եիւզիւնիւ օլ պիր թարաֆա չէվիւրմէքտէ իտի:

Պու տէհէթ վէ պու իզթիւրապը գալպ, էկէրչի հագըգէթտէ մէվճուա իտիլէք իսէ, գահիրէն պունա տայիր հիշ պիր սէպէպ պուլունմամագտա իտի և չիւնրի Գօնթուն հաեաթը զէմանընտա, Գօնթէսին, գատընլար իչինտէ է՛ն իյիսի, է՛ն սէվիլմէկէ լաեղը, է՛ն սատըզը, վէլհասըլ է՛ն զիւատէ գուսուրսուղու օլտուղունա հէրքէս իսքեաթ օյմուշ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, պու խուսուստա շիմոիլիք թաթվիլի քէյամտան սաքֆը նազար իտէրիզ, Շիւպհէսիզ իլէրուտէ պու զարիպ մուամանը անլաեաճաղըզ:

Սգուեանլարըմըզա հիքեաեէ իթտիկիսիզ գաղատան սօնրա իքի հաֆթա կէյտի, վէ տօգթօրուն քէշֆիեաթը վէճհ իւզըն, մէհրու-

հուն ահվալը սըհհիեեսի կիւն պէ կիւն էյիւէյմէկէ երւզ թուլթուու . Շէօյլէքի մերդ ումուն քեամիլէն իֆագաթը զէմանը , մէմուլտէն զիեատէ եագըն օլտուղու տէքքեար պուլունմագտա իտի :

Պիր կիւն , իք պահաբըն լաթիֆ կիւնէչինին ալթուն կիպի բարլագ զիեալարը , պաղչէնին պիւեիւք աղաճլարը արասընտա եաեըլմըջ օլտուղու հալտէ , մատամ տը Բէրուալ , մէչէ աղաճլարընտան եաբըլմըջ վէ եաբրագլար իլէ էթրաֆը գուշաթըլմըջ պիր սալատա , քէօյլիւլէրէ մախսուս պէր գանարէ իւզէրինտէ օթուրմուշ օլուպ , սիւզէնի իշիյլէ մէշղուլ օլմագտա իտի :

Բէրին տախի , աղաճտան պիր ալչագ իպկէմլէտէ օթուրմուշ օլուպ , շիւպհէսիզ քէնտի գըզընա մախսուս պէեագ երւնտէն պիր էլպիսէ հօրմէքտէ իտի :

Մարթա իլէ Ժօրթէթ , վալիտէլէրի եանընտա մէսերրէթլի պիր հալտէ օյնամագտա իտիլէր :

Գօնթէս , արա սըրա իշինի աուրտուրուպ , չօճուգլարա պագմագտա վէ թէպէսսիւմ իթմէքտէ իտի , ֆագաթ պու թէպէսսիւմիւ , պալէատէ պէեան իթտիկիսիզ մահգունիյեէթտէն խալի պուլունմամագտա իտի . Նակէհան մէզպուրէ , հիւքմ իթմէքտէ օլան սուսուղու գաթթ իլէ ,

— Բէրին , ըէճա իտէրիմ , շու չօճուգլարա պագըն , տէտի :

Բէրին , իքի չօճուգլարա տօղրու տէօնտիւ :

Մէրգումէլէր , օլէսնատէ կիւզէլ պիր հալու վազիեէթտէ պուլունմագտա իտիլէր : Շէօյլէքի , Ժօրթէթ պիր թագըմ եապանի չիլէքլէրտէն պիր թաճ եաբմըջ օլուպ , պունու Մարթանըն պաշը իւզէրինէ վազ էյլէմէքտէ , վէ օ տախի Ժօրթէթէ սարըլմագտա իտի :

Բէրին .— Սահիհէն շու քիւչիւք մասոււմար պիրիպիրինի նէ գատար սէվիեօրլար :

Գօնթէս .— Ձանն իտէրիմքի , էկէրչի պիր քիմսէ , տահա օն պէշ կիւն էվվէլ պիրիպիրի իշին եապանճը օլմուշ օլտուգլարը խուսուգսընտա պունլարը գանտըրմաեա գալգըշսա , պու պապտէ մուվաֆֆագ օլմագ իշին բէք չօգ կիւճիւք չէքէճէք տիր :

Բէրին , պու սէօզլէրէ ճէվապ վիրմէտիկլինտէն չ եէնիաֆէն պիր գաշ տագըգա սուսուղու վագը օլտու , վէ պու տէֆա տախի պու սուսուղու մատամ տը Բէրուալ գաթթ իտէրէք ,

— Ֆիլվագը , պու չօճուգլարըն եէկտիկէրինտէն այրըլաճաղը սաաթընը տիւչիւնտիւքճէ , տիւչարը տէհչէթ օլուեօրում , տէտի :

Բէրին .- Պէն տէ , մատամ գօնթէս , պու իքի մասուսուս պիր-
լիքտէ պու տէրէճէ մէսուտ հալտէ կէօրտիւքճէ , իլէրուտէ եէկտի-
կէրինէ ասլա թէսատիւֆ իթմէմէք , եախօտ պիրպիրինի թանրմա-
մագ իչին , պիր ան էվվէլ այրըմալարը լազըմ օլտուղունու տայիմա
տիւշիւնիւեօրում :

Գօնթէս .- Էօյլէ օլաճաղընը քիմ պիրիր :

Բէրին .- Պէն պիրիրիմ , չիւնքի հօգգապաղարըն գըզըյլա գօն-
թէս տը Բէրուալըն գըզը արասընտա պիր կիրտապ վար տըր , վէ
էկէրչի թէսատիւֆէն , պիր գաչ սէնէ սօնրա , պու իքի չօճուգլար ,
օլ վագըթ կէնճ գըզլար օլտուգլարը հալտէ , եէնիտէն պիրպիրլէրի
գարչըսընտա պուլունուրլար իսէ , իլք տէֆա սիզ , մատամ գօնթէս ,
պու կիւնքի կիւն օլտուղու կիպի , պուլարըն եան պէ եան կէլմէլէ-
րինէ միւսաատէ իթմէեէճէքսինիզ :

Մատամ տը Բէրուալ , չիւպհէսիզ պու պապտէ Բէրինին հագգը
օլտուղունու հիսս իլէ , ճէվապ վիրմէտի , վէ պիր ազ սօնրա , Բէրին ,
քէնտի քէնտիեէ սէօյլէնիրճէսինէ , եավաչ սէտա իլէ ,

— Էվվէթ , միւսթագպէլ պունտան իպարէթ տիր : Լաքին պու
իքի գալպէրին եէկտիկէրինի ունուտաճաղը կիւնէ գատար , նիչէ'
կէօզ եաչլարը տէօքիւլէճէք , վէ միհն ուքէտէր հիսս օլունաճագ
տըր , տէտի :

Գօնթէս .- Հագգընըզ վար տըր , վէ պու քիւշիւք մէլէքլէր ,
չօճուգլուգլարը զէմանընտա քէտէր ու էլէմի էօյրէնմիլ օլաճագլար
տըր : - (Պաաէհու միւքեալէմէնին թարզընը թէպտիլ իտէրէք) : Փա-
գաթ Բէրին , սիզ հալինիզտէն խօջնուտ օլմալըսընըզ , չիւնքի զէվ-
ճինիզ , կիւն պէ կիւն էլիլէչմէքտէ տիր , վէ իֆագաթընըն թէրագ-
գըսը , Մ . Բէրընին քէչֆիեաթընը տախի կէչմէքտէ տիր :

Բէրին .- Էվվէթ , մատամ գօնթէս , օլ խուսուստա մէմնունում ,
ինսանիյեթքեարանէ ըիգգաթ ու իլթիմամընը սաեէսինտէ , զէվ-
ճիմ էլիլէչմէք իւզըէ տիր :

Գօնթէս .- Տօգթօր պու սապահ կէտիմ մի :

Բէրին .- Էվվէթ , մատամ :

Գօնթէս .- Նէ՞ սէօյլէտի :

Բէրին .- Է՞ն չօղու իւչ հաֆթաեա գատար զէվճիմին աեաղա
գալգապիլէճէկինի , վէ գաղատան էվվէլ կիպի աեաղընը գուլլանա-
պիլէճէկինի սէօյլէտի :

Գօնթէս .- Բէրին :

Բէրին .— Պուեուրուէն , մատամ գօնթէս :

Գօնթէս .— Պէնիմէ սուրէթի միւսթագիմանէտէ կէօրիւշմէք իս-
թէ՞րմիսինիզ :

Բէրին .— Մատամ գօնթէս , զաթէն պէն հէր քէս իլէ միւսթա-
գիմանէ կէօրիւշտիւկիւմ հալտէ , սիզին իլէ , չիւպհէ եօգ տուր քի,
քէմալի իսթիգամէթ իւզրէ պուլունմագ իսթէրիմ , Միւտտէթի էօմ-
րիւմտէ եալան սէօյլէմիշ օլտուղուլմ ասլա իսթըրմա կէլմէեօր .—
Իմտի մատամ , իսթէտիկինիզի պէնտէնիզէ սիւալ իտէպիլիւսինիզ :

Գօնթէս .— Պիր գաչ հաֆթա գատար պուրատա պիր սիեագ-
իւզրէ էօմիւր կէչիրտիքտէն սօնրա , միւթատընըզ օլան սէրկիւղէթլի
վէ զարիպ էօմրիւ տէվամ իթմէքլիկէ տէրունէն պիր արզու հիսս
իթմէեօրմուսունուզ :

Բէրին .— Խա՛յր , խա՛յր , եիւզ քէրրէ խա՛յր :

Մէրգուլմէ , պու սէօզլէրի օլ գատար չիտտէթլէ թէլէֆֆիւզ
իթտի քի , օյնամագտա օլան չօճուգլար պիլէ , օեունլարը տուրտու-
րուպ , պապ մաեա պաշլատըլար :

Գօնթէս .— Աճայի՛ւպ , պունճա զէմանտան պէրու կէչիրտիկինիզ
սէյեար էօմիւր , սիզին իչին պիր իհթիեաճը չէտիտ վէ նէվիմա ի-
քինճի թապիեաթ օլմամըշ մը տըր :

Բէրին .— (Մահգունէն պաշընը սալլաեարագ .) Մատամ գօնթէս ,
սէօյլէտիկինիզ էօմրիւ սէվմիշ օլտուղուլմու ասլա իսթըրլամաեօրուլմ :

Գօնթէս .— Էօյլէ իսէ , նի՛չին . . .

Մէրգուլմէ , սէօզլունիւ քէստիկինտէն , Բէրին շու եօլտա իքմալ
էյլէտի :

— Էօյլէ իսէ , նի՛չին պիր հօգգապազ իլէ էվլէնտիմ , վէ պիզ-
զաթ հօգգապազ օլտուլմ տիմէք իսթէրսինիզ : Ա՛հ , մատամ , պու
էօմրիւ պէն ինթիխապ իթմէտիմ տէտի :

Գօնթէս .— Սիզի քի՞մ հօգգապազ իթտի :

Բէրին .— Թէսատիւֆ , վուգուլաթլար :

Գօնթէս .— Օ վուգուլաթլարը անլաեապիլի՞րմիեիմ :

Բէրին .— Մատամ գօնթէս , սիզ պէնիմ հիքեաեէմի անլամագ
իսթէեօրսունուզ , տէյի՞լ մի :

Գօնթէս .— Հիքեաեէնիզի նագլ իթմէք իսթէմէ՞զմիսինիզ :

Բէրին .— Մէմուունէն նագլ իթմէք իսթէրիմ , Զաթէն հիքեաեէմ
բէք սատէ վէ մուլթասար տըր :

Պու վէճհլէ Բէրին , էվվէլճէ օգուեանլարըմըզա պէեան իթմիշ

օլտուղուժուղ հիքեանէսինի մալտամ գօնթէսէ նազլ իթտի, վէ խի-թամընտա տախի շու սէօղլէրի սէօյլէտի.

— Հէնուղ տիկէր եօլտա կէշիրիլէն էօմիւլլէրի պիւմէղքէն պիլէ, պու զայլէլի վէ սէֆիլ էօմիւրտէն նէֆրէթ իթմէքտէ իտիմ, իմտի, մատամ, պու կիւնքի կիւն իչպու նէֆրէթիմին նէ տէրէճէեէ վարմը օլտուղունու քէնտինիղ մուհաքէմէ իտին. Պիր թազըմ իհթիեաճաթ-տան մահրումգալընտըղընը, տիւշիւնճէլէրի, եօրկունլուգլարը, վէ նիչէ կիճէլէր էքմէքսիղ վէ ույգուսուղ կէշիրիտիկինի պրազալըմ, պունլարտան պահս իթմէեօրուժ, չիւնքի հէր ինսան՝ եիւքիւ նէ՝ գա-տար աղըր տախի օլտա, ապա թաճիլլէր կէօսթէրմէեէրէք, վէ քէսպի զաաֆ իթմէեէրէք, պու եիւքիւ թաշըմազ վազիֆէսիլլէ միւքէլլէֆ տիր. Անճազ, պիր խուսուս վար տըր քի, ալթունտան եիւզ գաթ գըլմէթտար տըր, ծնա միւսավի, վէ օնուն եէրինի թուլթաճազ պիր շէյ եօզ տուր, վէ օ տա, հէր քէսին լաեղզ օլտուղու հիւրմէթ ու ըրիանէթի հէմ քէնտի քէնտիեէ մուհաֆազա իթմէսի, հէմ տէ տիկէր-լէրի թարաֆընտան պունա սէքթէ կէթիրթմէմէսի տիր. Իշթէ, պու խաղինէեէ պէն մալիք տէ յիլիմ. Չիւնքի պէօյլէ պաեաղը սուրէթտէ վէ մէյտան եէլլէրինտէ իճրաի լուպիեաթ իտէն պիր գատըն, քէնտի հայսիեթթինի, հաթթա տիեէպիլիլիմքի, նաճուսուհու տա թէհլի-քեեէ իլլա իտէր. Համտ օլտուն, պէն նամուսլուեուժ, հիչ պիր ֆէնալըզ իթմէմիշիմ տիր, զէվճիմի, էվլատըմը սէվէրիմ. Հալ պու քի խալզ էթրաֆըմտա թօբլանարազ, պէնիմ կիւլիւնճիւ սէօղլէրիմի տինլէտիկինտէ, գահգահալը սէտպլէրինին թահգիլըմիղ իտուկինի հիսս իտիեօրում, վէ պու խալզ իչինտէ, պէնի թահգիլ իթմէքիկէ քէնտիսինի հազգլը ատտ իթմէեէն պիր քիմիէ պիլէ պուլունմատը-ղընը անլաեօրում, պունունլա պէրապէր, մատամ, վիճտանըմ՝ պու հազարէթէ լաեղզ օլմատըղըմը պանա սէօյլէեօր.

Գօնթէս. — (Կէօղլէրի եաշարարազ.) Պիչարէ գատըն, էվիլէթ, հազգընըզ վար տըր. ֆիլվազը բէք զիեատտէ միւզտարըպ օլտուղու-նուղ, ըէվիշի հայտէն տախի անլաշըմազտա տըր.

Քէրին. — Միւզտարըպ օլմազլըղըմ, եալընըզ քէնտիմ իչին տէ յիլ տիր. էվվէթ, միւսթազպէլտէ, պէնիմ իչին տահա զիեատտէ աճը վէ քէտէլլէր սազլանմըշ տըր. Սէվկիլիւ գըղըմ ԺօրԺէթ պիւեիւեօր. անըն, հէնուղ բազ օլան գալպինտէ վէ ֆիքրինտէ էսէրը լէքէ եօզ տուր, վէ պու պաքիրէ մէլէեի իսէ, պուլունտուղում նէֆրէթամիզ էթրիւն տալլալարը լիլին պէտպալսթըղըմտան նաշի աթմաեա մէճ-

պուր օլաճաղըմ: Աճապա հէնուզ կիւնաճ իշխթմիշ օլմանան գու-
լաղլարը նէ՞ կիպի սէօղլէր իշխտէճէք, վէ սանաաթըմըղըն պիզի ճէլպ
էյլէտիկի օլմուրտար մահէլլէրտէ, վազ թինտէն էվվէլ նէ՞ կիպի մու-
ղիրը ըըբուլար, քէնտի պիկիւնահլըլընը վէ պաքիրէլիկինի թէնվիր
էյլէեեճէքլէր տիր: Ժօրթէթ կիւզէլ պիր գըզ օլաճաղ տըր, վէ կիւ-
զէլ օլտուղու տա քէնտիսինէ սէօյլէնէճէք տիր, լաքին նէ՞ եօլտա
սէօյլէնէճէք տիր: Պիր հօգ-գապաղըն գըզընտան քի՞մ ութանաճաղ
տըր, էլպէթթէ ժօրթէթ ֆաղիր օլաճաղընտան, չօգ տէֆա պանա
խտիլտիկի կիպի, ծնա տա աշաղճա թէքլիֆլէր վուգու պուլաճաղ
տըր: Օլվազըթ նէ՞ վազը օլաճաղ տըր: Օրասընը տիւշիւնմէեէ ճէ-
սարէթ իտէմէեօրում: Ճէնապը Ալլահըն պէնի հիմանէ վէ վիգանէ
պուեուրտուղու կիպի, գըզըմը տախի հիմանէ վէ վիգանէ իտէճէ-
կինի քի՞մ պիլիր, Վազը օլաճաղ պիր թաղըմ իղֆալաթա մուգա-
վէմէթ իթմէք գուվվէթինի քէնտիսինէ իհսան իտիպ իթմէեէճէկինի
քի՞մ պիլիր: Կիւնիւն պիրինտէ, պէնիմ նէղարէթի մատէրանէմին,
անըն իւզէրինպէն էքսիլմէեէճէկինի քի՞մ թէէմին իտէպիլիր: Ա՛հ,
Ժօրթէթի՛ աշաղ վէ ախլէաղը պօղուգ պիր հալտէ կէօրմէքլէրտէն
ճէնապը Ալլահ պէնի մուհաֆաղա էյլէսին: Մատամ գօնթէս, սիզ տէ
պէնիմ կիպի պիր վալիտէսինիզ, պինապէրին պու սէօյլէտիքլէրմի
անլամալըսընըզ, էվլատըմը նամուսուզ կէօրմէքտէն իպէ, էսլու-
կիւնիւ կէօրմէեի թէրճիհ էյլէրիմ:

Մատամ տը Գէրուալ, Բէրինին իբի էլլէրինի թուլթուպ, քէնտի
էլլէրի տէրունինտէ թէվէճճիւհըքարանէ սըգտը, վէ պատէհու ճէ-
վապա աղաղ պիլլէ,

— Ա՛հ, էվվէթ, անլաեօրում, վէ սիզին տիւշիւնտիւկիւնիւզիւ-
պէն տէ տիւշիւնիւեօրում, տէտի:

Բէրին. — Պու հալտէ, մատամ, պէնի չըգարմըշ օլտուղունուզ,
վէ եազընտա պէթէքրար կիրմէկէ մէճպուր պուլունտուղում շու
ճէհէնէմի թէրք իթմէքլիկիմէ էսէֆ իթտիկիմի հալէա զանն իտէ-
պիլիրմիսինիզ:

Գօնթէս ճէվապ վիրմէտի, վէ Բէրինին սօն սէօղլէրինտէն սօնրա,
ուզուն միւտտէթ սիւքի թ վազը օլտու:

Իբի չօճուղլար իսէ, սիննէրի իճապընճա, վաղիֆէսիզ օլարաղ,
օեուլլարընա տէվամ իթմէքտէ իտիլէր:

Մատամ տը Գէրուալ, իշլէտիկի սիւզէնի իշինի տիզլէրի իւզէ-
րինէ պըաղըպ, կէօղլէրինի տախի տիւշիւնճէլի պիր սուրէթտէ,

աղաճլարն ետքոյաբար արասնտան եէր եէր միւշահէտէ օլունան գուպպէի ասիւմանա տողրու ափթ իթմիշ խտի, Շիւպհէսիզ օլ էսնատէ պու կէնճ գատընըն ֆիքրի, խարիճի ալէմլէ մէշղուլ օլմանըպ, եալլընը քէնտի միւլահաղաթը տէրեասընա տալմըշ պուլունմագտա խտի:

Բէրին, միւպհէմ պիր նէվ իզթիրապ իլէ վէ կիզլիճէ մէզպուրէնէ պագմագտա օլուպ, անըն ֆիքրինտէ, քէնտիսի իչին մուհիմմ պիր շէյ հազըրլանմագտա խտուկինի անլամագտա խտի:

Ուզուն միւտտէթ պու սուրէթլէ վագըթ կէշտիքտէն սօնրա, գօնթէս, վագարլը պիր հալտէ շէօյլէ իֆատէնէ պաշլատը:

— Բէրին, սիզի եալլընը պու կիւն թանըտըմ: վագաա հագգընըզտա մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհիւմ պուլունմագտա խտի, լաքին պու կիւնքի կիւն գալպինիզի վէ ռուհունուպու պանա քիւշատ իյլէտիկինիզ ճիհէթլէ, սիզէ եալլընը իզհարը մուհապպէթ տէյիլ, ըրաեթ վէ հիւրմէթ տախի իտէրիմ:

Բէրին.— (Գըզարմըշ օլան երկզիւնիւ էլլէրի տէրունինտէ կիզլէնէրէք): Ա՛հ, մա՛տամ, մա՛տամ, պանա՞մը հիւրմէթ ու ըրաեթ իտինօրսունուզ...

Գօնթէս.— (Մէրգուլէնէ, լագըրտըսընը տէվամ իթմէքլիկէ սըրա պըրագմանարագ): Սիզի տինլէտիքտէն սօնրա, տիւշիւնտիւմ, վէ սալիք օլաճաղըմ խաթթը հարէքէթի թայեին իյլէմէսինի ճէնապը Հագգտան նիեազ իյլէտիմ, Ջանն իտէրիմքի, Հագգ թէալա քէնտի ըշըղընը պանա կէճտէրտի:

«Պազըլարըն պախթ ու թալէ թէսսիեէ իթտիքլէրի հէր շէյտէ, պէն, Ալլահըն բարմաղը պուլունտուղու ֆիքրինտէրիմ, էվվէթ, Ալլահ իսթէմիշ տիրքի, զէվճինիզ պէօյլէ պիր գազաեա ուղրասըն տա, պէն տէ սիզի միւսաֆիրէթէն խանէմտէ գապուլ իտէրիմ: Սիզ, միւտտէթի մէտիտէ միհն ու մէշագգաթ իչինտէ եաշատընը, ֆագաթ թալէինիզի թէպտիլ իչին պէնիմ էլիմ ինթիխապ օլունտու:

Բէրին.— Թալէիմի թէպտիլ մի իթմէք... նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ, մատամ գօնթէս, ըէճա իտէրիմ իյզահ իտինիզ:

Գօնթէս.— Պիր ազտան իյզահ իտէրիմ, Քէնտլինիզ, վէ խուսուսա սէվկիւլիւ էվլատընը իչին նէֆրէթ իթտիկինիզ չու հօգգապաղըգ սանաաթընտան չէքիլմէքլիք, տողրուտան տողրուեա սիզին եէտը իգթիտարընըզտա տըր:

Բէրին, էլլէրինի գապուշտուրտու, կէօզլէրի էօնիւնտէն սալքի

պիր ալեվ կէշտի, վէ տօտագլարը տախի նիմ սուրէթտէ աչըլտը .
Պունունյա պէրապէր պիր բէլիմէ պիլէ իրատ իթմէտի .

Գօնթէս .- (Քէլամընա տէվամ իտէրէք .) Հասըլը էկէր իսթէրսէ-
նիզ, պէնի թէրք իթմէմէք սիզին էլինիզտէ տիր . Սէօյլէտին պէնի
թէրք իթմէմէք իսթէ՞րմիսինիզ .

Բէրին .- (Ֆէվզէլղաեէ միւթէէսսիր օլարագ .) Սիզի թէրք իթ-
մէմէկի իսթմէմէք մի . . . ա՛հ , մատամ , մատամ , աճապա իյիճէ իշիթ-
տի՞մմի , իյիճէ անլատը՞մմի . Պանա պու սէօյլէտիկինիզ միւմքի՞ն
մի տիր .

Գօնթէս .- (Թէպէսսիւմիէ .) Մուվաֆֆագաթընըզա ասլա շիւպհէ
իթմէմ .

Բէրին .- Սիզի ասլա թէրք իթմէմէք , տայիմա սիզին իլէ պէ-
րապէր գալմա՛գ , ա՛հ , պունտան տահա կիւզէլ նէ՞ արզում օլապիլիր .

Գօնթէս .- Նասըլքի սէօյլէտիմ , պու արզունուզ հագըզէթէ
թահվիլ օլապիլիրքի , պու տա սիզտէն մէրպուլթ տուր .

Բէրին .- Մա՛տամ գօնթէս , պունուն իշին նէ՞ եարմագ լազըմ
տըր .

Գօնթէս .- Թէքլիֆլէրիմի գապուլ իթմէլիսինիզ .

Բէրին .- Ա՛հ , մատամ , թէքլիֆլէրինիզ հէր նէ տախի օլա ,
անլէրի էվվէլճէ պիլմէեէրէք գապուլ իտէրիմ . Հաթթա մէսէրրէթի
ազիմէ իլէ վէ հուտուտսուզ պիր շիւքրանիյէթլէ գապուլ իտէրիմ .

Գօնթէս .- (Եէնիտէն կիւլիւմնէեէրէք .) Պու եօլտա ճէվապ վիր-
մէզտէն էվվէլ , պիր ազ տուրունքի , թէքլիֆլէրիմի սիզէ անլա-
թանըմ .

Պու արա Բէրին քէլամա պաշլամագ իւզրէ իքէն , գօնթէս , անէ
վագըթ պըրագմանարագ , քէնտիսի , քէլամընա շու եօլտա տէվամ
իթտի .

— Խա՛յր , խա՛յր , պըրագընքի , սէօզիւմէ տէվամ իտէրիմ . օն-
տան սօնրա սիզ ճէվապ վէրին , իշթէ պու սըրատա տիւշիւնտիւ-
կիւմ , շունտան իպարէթ տիր . Պէն , էվ իտարէսինէ միւզթէտիր տէ-
յիլիմ . Պիր խանէ տէրունինտէ , հէր շէյի պօլ պօլ պուլունտուր-
մագլա պէրապէր , էմրի թասարըրուֆա ըիաեթ իշին իճապ իտէն
պին տիւրիւ թէֆէրըրուլաթլա մէշղուլ օլմագլըզա , կէնճիկիմոէ ա-
լըշմամըշըմ տըր . Խըզմէթքեարլարըմըն նամուսլու օլտուզլարընը գա-
վիէն մէմուլ իտէրիմ , լաքին իւզէրլէրինէ նէզարէթ իտէն պուլուն-
մատըղընտան , քէյֆլէրինէ հարէքէթ իտիեօրլար . Սէօյլէտիկիմի

անխաբօրսունուզ ա՛, Թէքրար սէօյլէեօրում, պէն, խըզմէթ քեարլա-
րըմըն տօղրուլուղունա վէ սատագաթընա էմինիմ, լաքին իտարէյի
պէյթիեհէն ինթիզամըզըզ. պուլունտուղունտան, Թապիի միւարիֆ-
լիք զուհուրա կէլմէքտէ տիր: Սալիք օլտուղումսատէ էօմիւր իճապըն-
ճա, խանէմին մէսարիֆի, պու կիւնքի մէսարիֆտէն տաճա էքսիք
օլմագ լազըմ կէլիրքէն, էօյլէ տէյիլ տիր: Հալպու քի պիր գըզըմ
վար տըր քի, միւսթագպէլինի տիւշիւնմէլիեիմ, իլէրուտէ անըն
մալիք օլաճաղը սէրվէթի, եհտը իգթիտարըմտա պուլունտան քեաֆ-
ֆէյի վէսայիթ իլէ արթըրմալըեմ: Պինապէրին զիքր իթտիկիմ
ինթիզամըզըզըն տէվամ իթմէսինի իսթէմէմ: անճագ եալընըզ օլ-
տուգճա, ալըշըմըշ օլան ուսուլ վէ ատաթա գարշը հարէքէթ իթ-
մէկէ զայրի միւգթէտիր օլտուղումու հիսս իտիեօրում: վէ արզուլէ-
տիկիմնէթիճէեհէ վասըլ օլմագ իչին սիզէ կիւլէնիեօրում:

Բէրին .- (Թէաճճիւպլէ.) Պանն՝ մը, մատամ:

Գօնթէս .- Էվվէթ, սիզէ:

Բէրին .- Սիզէ նա՞սըլ ֆայիտէլի օլապիլիրիմ:

Գօնթէս .- Էմնիյեթլի գատըն իւնվանիյլէ էվիմին վէքիլխարճը-
ղընը իյֆա իտիպ, պէնիմ զայրի միւգթէտիր օլտուղումնէզարէթի
իյֆա իթմէքլէ: (Բէրինին իւզէրինտէ պիր հալը հարէքէթ կէօրէ-
րէք.) Միւսթէրիհ օլուն, իզգէթի նէֆսինիզէ պու եիւզտէն հիչ պիր
գարար կէլմէեհէք տիր: Սիզէ թէքլիֆ իթտիկիմ մէմուրիեթտէ,
խըզմէթ քեարլըզա պէնզէր պիր չէյ եօգ տուր:

Բէրին .- Ա՛հ, մատամ, սիզ պէնիմ հիսսիեաթըմ հագգընտա
եանըլըեօրսունուզ. Սիզին կիպի պիր մատամա խըզմէթ քեարլըզ
իթմէք, պէնիմ իչին, պունտան ագտէմնայիլ օլտուղում շայեանը
թէէսսիւֆ իսթիգլալիեթէ պին գաթ միւրաճճա՜ տըր: Անճագ,
հագգըմտա իպրազ իթտիկինիզ շու էմնիյեթլէ նա՞սըլ լաեըզ օլտու-
ղումու քէնտի քէնտիմէ տիւշիւնիւեօրում:

Գօնթէս .- Էմնիյեթլէ տէնիլէն չէյին իյզահը գապիլ տէյիլ տիր:
Պէնիմ էմնիյեթլիմ, սէվգի թապիի իլէ տիր, վէ պու պապտէ ալ-
տանմատըղըմա տա չիւպհէմ եօգ տուր: Սէրվէթիմի, հաթթա գը-
զըմը տա սիզէ էմնիյեթլէ իտէճէեիմ:

Բէրին, ճէվապ օլարագ, գօնթէսին գարշըսընտա տիզ չէօքիւպ,
իքի էլինի թուլթուլ, վէ պուսէլէրի վէ կէօգ եաշլարըյլա օ էլլէրի
տօլտուրտուլ:

Գօնթէս .- Թէքլիֆլէրիմի գապուլ իտիեօրմուսունուզ:

Բէրին .- Իֆատէյի վազըւանըզ, պիր մահքիւմէ, ափվընը գա-
պուլ խորպ իթմէտիկինի սիւալ իթմէկէ պէնզէր, Լաքին, մատամ
գօնթէս, գօրգ մաեօրմուսունուզքի...

Գօնթէս .- Նէ՞տէն գօրգաեւրմ:

Բէրին .- Շայեանը թէէսսիւֆ հալիմի, վէ տահա պիր գաչ կիւն
մուգատտէմ իճրա իթտիկիմ մէքրուհ սանաաթը պիլէն խըզմէթ-
քեարլարընըզ, քէնտի իւզէրլէրինտէ իճրա իթմէք իւզըն պանա իթա
իյլէտիկինիզ մէմուրիեթտէն ինֆիալ իյէ, հիտտէթլէնմէզլէ՞ր մի, վէ
մէմուրիեթիմէ իթաաթ իթմէքտէն իսթինքեաֆ իյլէմէզլէ՞ր մի:

Գօնթէս .- Վագաա պազը ճիհէթլէտէ զայիֆ պուլունուր իսէմ
տէ, իճապը թագտիրինտէ սէպաթ ու մէթանէթ կէօսթէրէպիլիւրիմ,
վէ պանա միւթի օլանլարըն ճիւմլէսինտէն հիւրմէթ ու րիաեթթտէ
գուսուր իթմէմէլէրինի թալէպ իյլէրիմ, խըզմէթքեարլարըմ, սիզէ
հասը իթտիկիմ հիւքմ ու նուֆուզու թանըրէպ, պանա իթաաթ ի-
տէրճէսինէ սիզէ իթաաթ իտէճէքլէր տիր, եօգսա պուրատա գա-
լամազլար, Պունունլա պէրապէր պու ճիհէթլէ տէ վէսվէսէ իտէճէք
սէպէպ պուլունմատըզընա իսքեաթ օլմալըսընըզ, Պու նամուսու
ատէմլէր, պանա քեամիլէն միւթի տիրլէր, վէ սիզին, էմնիյեթթի
քեամիլէմէ մազհար օլտուղունուզու կէօրմէքլէ, պու էմնիյեթթէ լա-
եըզ իտուկինիզի հիւքմ իյլէեթէք տիրլէր, իշթէ, պաշլըճա իթի-
րազընըզ պու սուրէթլէ իզալէ վէ պէրթարաֆ իտիլտիքտէն սօնրա,
պէեան իտէճէք տիկէր իթիրազլարընըզ վա՞ր մը տըր:

Բէրին .- Եալընըզ պիր իթիրազըմ տահա վար տըր, մատամ գօն-
թէս, Լաքին բէք մուհիմմ տիր:

Գօնթէս .- Նէ՞ տիր:

Բէրին .- Շու տուր քի, զէվճիմնէ՞ օլաճագ տըր: Պէն զէվճիմ-
տէն ասլա այրըլամամ, չիւնքի պիրլիքտէ օլմաեընճա, անըն հալի
նի՞ճէ օլուր:

Գօնթէս .- (Թէպէսսիւմլէ.) Ասլա չէօզիւլմէզ պաղլար իլէ պաղ-
լանմըչ օլան զէվճէյնի եէկտիկէրինտէն թէֆրիդ իթմէքլիկի տիւ-
չիւնմէքտէն ճէնապը Ալլահ պէնի մուհաֆազա պուեուրսուն .- Զէվ-
ճինիզ սիզտէն ասլա այրըլմաեըպ, օ տախի, պու սէյֆիեթտէ գալա-
ճագ տըր:

Բէրին .- Նէ՞ սըֆաթլա պուրատա գալաճագ տըր, չիւնքի՞զանն
իտէրիմքի, պիչարէ զէվճիմն սիզէ ճիւզիճէ պիլէ խըզմէթի վագը օ-
լամազ:

Գօնթէս .- Պունունլա պէրապէր , հէման միւքէմէլէն հիւրր օլարազ , սէյտկեա՜հ պէքճիլիկի մէմուրիեթինի իյֆա իթմէկի գապուլ իտէր իսէ , պանա հագըգի խըզմէթտէ պուլունմուշ օլաճաղը տէրքեար տըր : Մէմուրիեթի՛ բէք պիւեիւք օլմանն օրմանլարըմա նէզարէթ իթմէքտէն , վէ սապա՜հ ազշամ պաղչէեի տօլաշմագտան իպարէթ օլաճազ տըր : Կիեինէճէկի էսվապ , խըզմէթճի էլպիսէսի օլմանաճաղընտան , պու եիւզտէն իզգէթի նէֆսինի հիշ պիր չէյ կիւճէնտիքէմէզ . է՛ն մաղրուր վէ չաբուգ կիւճէնիւր քիմնէ պիլէ , քէնտինճէ հիշ պիր մահճուպիլիեթ հիսս իթմէեէրէք , ավճը էսվապը վէ ուզուն ճիզմէլէր կիեինէպիլիւր : Իմտի , Բէրին , պու սէօյլէտիկիմէ նէ՞ ճէվապ վէրիրսինիզ :

Բէրին .- Շու ճէվապը վէրիրիմքի , մատամ՝ գօնթէս , սիգ , պիզիմ՝ համիմիզսինիզ , վէ պու խաեըլը , հաթթա մէմուլին ղայրի խապէրլէրի թէպլիզ իթտիկիմտէ , զէվճիմ՝ ինսանլար իչինտէ է՛ն մութլուլուսու օլաճազ տըր :

Գօնթէս .- Գապուլ իտէճէ՞ք մի տիր :

Բէրին .- Գապուլ իթմէք տէ , սէ՞օզ միւ տիր : Պունու տիեճէկի՛նիզէ , մատամ՝ գօնթէս , շունու պանա սիւալ իտին քի , զէվճիմ՝ , պու խապէրի ալտըղընտա , մէսէրրէթինտէն տիվանէ օլմանաճազ մը տըր : Արապամըզլա ուզուն հօլլարտան կէշտիկիմիզ սըրատա , ումուզունտա թիւֆէնք վէ էօնիւնտէ քէլպ օլարազ պիր ավճընըն կէշտիկինի կէօրտիւկիւնտէ , հապրէթ չէքմէքտէն քէնտիեի մէնն իտէմէզ իտի : Ավճըլըգ՝ քէնտինին պաշլըճա արզուսու տուր , Պունտան պաշգա , ավճըլըգտա բէք մահիր տիր : չէօյլէքի պիւթիւն խանէ խալգընը , ալ մահսուլըյա կէչինտիրէճէկինի թէէմին իտէպիլիրիմ :

Գօնթէս .- Իյի եա , իյի եա : Տիմէք տիր քի , պու իշ տէ սըրասընա կիրտի : Շիմտի գալտը ժօրժէթին մէսէլէսի : Պու չօճուգ տա , գըզըմըն արգատաշը օլարազ , պուրատա գալաճազ տըր : Իւշ տէօրթ սէնէ սօնրա , պունլարըն թէրպիեէլէրինէ մէմուր օլարազ պիր գատըն ճէլպ իտէճէեիմքի , իքիսինի տէ , կէօզլէրիմ էօնիւնտէ այնի սուրէթտէ թէրպիեէ իտէճէք տիր , վէ Մարթա էվլէնտիկինտէ , ժօրժէթէ պիր ճիհէզ թախսիս իտիպ , անըն իչին իյի պիր զէվճ արաեաճաղըմ :

Բէրին , պու լաֆլարա ճէվապ վիրմէք իւզրէ , պազը սէօզ տիւչիւնտիւ իսէ տէ , հէեճանընտան նաչի պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէկէ միւղթէտիր օլամատը : Մէզպուրէնին եանագլարընտան աշաղընա

իրի տանելի կէօզ եաշլարը ագմագտա իտի, Նակէհան Բէրին անաղա գալգտը, վէ քէնտի եանլարընտա թաաթի օլունան սէօզլէրէ վէ միւսթապպէլլէրի հազգլարընտա վէրիլէն գարարլարա էհէմմիեթ վիրմէեթէրէ, օեոունլարընա տէվամ իթմէքտէ օլան չօճուգլարա տօղրու իլէրլէտի, վէ ժօրժէթի գուճագլանըպ, հէեհճանը շէտիտլէ եիւրէկինտէ սըգտը, վէ միւթէէսսիր պիր հալտէ պուլունան մա-տամ տը Բէրուալըն տիզլէրի հուզուրունա կէթիրիպ,

— Մա'տամգօնթէս, հէր հանկը կիւն, եա սիզլին վէ եախօտ էվլատընըզ ուզրունա ֆէտաի նէֆա իթմէքլիկիմ' իճապ իտէր իտէ, օ կիւնիւ, իշթէ պու կէօրտիւկիւնիւզ չօճուզուն հանաթը իւզլէրինէ եէմին իտէրիմ'քի, էօլմէեէ հազըր պուլունաճաղըմ', տէտի:

Գօնթէս. — (Բէրինին եիւզիւ կիպի, եիւզիւնտէ կէօզ եաշլարը միւշահէտէ օլունարագ.) Վատընըզը գապուլ իտէրիմ', վէ իթտիկի-նիզ եէմինի թութաճաղընըզա էմինիմ', վէ Մարթանըն իհթիեաճը օլաճաղը կիւն, սիզէ կիւվէնիրիմ':

11

Օգուեանլարըմըզա արզ իթտիկիմիզ միւքեալէմէտէն սօնրա պիւր գաշ հաֆթա կէշիշ օլտուզու հալտէ, գօնթէսին նիեթլէրի մէվգըրի իճրաեէ վազ օլունմանա պաշլամըշ իտի:

Բէրին, մատամ տը Բէրուալըն էմնիյեթինէ մազհար օլմուշ պիր գատըն մագամընտա խըզմէթքեարլարա թագտիմ' իտիլէրէր, Բօշ-թալլ սէյֆիեթսինտէ մասլահաթ կիւզարլըզ մէմուրիեթինի իճրա իթմէքտէ իտի:

Շուրաեը պէեան իտէլիմ'քի, խըզմէթքեարլար, էվվէլ էմիրտէ քէնտի անարլարընտա ատտ իթմէտիքլէրի պիր գատընա վէրիլէն մէզըիւր մէմուրիեթէ զարը իսեան իլէ, կիզլիճէ պիր հիւքմ' ու նուֆուզա մուսալիֆէթ իթմէկի ֆիքիլլէրինտէ գարարլաշարըմըշլար իտի իտէ տէ, Բէրին, գօնթէս թարաֆընտան քէնտիսինէ իշար օլու-նան սուր հարաքեաթըն իսլահընա թէշէպպիւս իթմէքլէ պէրապէր, օլ գատար մէհարէթ, հիւմ ու լէթաֆէթ իպրուզ իթտի, վէ հաքիմա-նէ հալ ու թալըր կէօսթէրմէքտէն օլ տէրէճէ սագընտըքի, խըզմէթ-քեարլար, ազ վաղըթտա, պիզղաթ քէնտինին պիւեիւրլիւկիւնիւ ունուտան պու գատընըն պիւեիւրլիւկիւնէ, էվվէլքի նազարլա պագ-մագտան տուր օլարագ, անըն հիւքմ' ու նուֆուզունու, պիր իտարէ

վէ հիւքիւմէթի մէջրուա մադամընտա նազար իթմէկէ իպթիտար իյլէտիլէր :

Եայլնըզ մատամար Բէրուայլն պէսլէմէսի օլան գատըն , Բէրինն մազհար օլտուղու էմնիյեթի ֆէվզէլատէ գըսպանարապ , մուգավէմէթ վէ մուխալիֆէթինտէ թէաննիւտ իթտի , չիւնքի ժիւսթին Լանտրի իսմինտէ օլան պու գատըն , մատամ գօնթէսին էմնիյեթիննէ քէնտիսի մազհար օլմազ իւմիտինտէ իքէն , պու իւմիտինին մուղայիլի զուհուրա կէլտիկինի կէօրմէսինի , քէնտիսինէ պիր զարարատտ իյլէտի :

Պինապէրին խուսումէթի մալիւմէսինի օլ գատար միւնտսիպէթսիզ վէ աշիքեար սուրէթտէ վէ մուսիրրանէ իպրազ իթտի քի , գօնթէս , պու հալի նիհաեթ տէրք ու ֆէհմ իթմէքլէ , խասմինէ ափ իթմէսի իչին Բէրինին վազը օլան ըէճա վէ նիեազլարլարընա ըազմէն , ժիւսթին Լանտրիսի խանէսինտէն թարտ իյլէտի :

Ժիւսթինին կիթտիկի կիւն , Բէրին , վուգուի հալտէն տօլայը իզհարը էսէֆի աղիմ իթտիկինտէ , գօնթէս , ճէվապա ազազ պիրլէ ,

— Ասլա էսէֆ իթմէսինիզ , պու պէսլէմէ սիղէ գարչը կէլմէքլէ , պանա գարչը կէլմիշ տիր : Օնուն իչպու միւնասիպէթսիզ հարէքէթինէ միւսաատէ իտէմէզ իտիմ , վէ պուստան պէօյլէ քէնտիսինի կէօրմէնէճէկիմէ մէմնուսում , տէտի :

Բէրին . — Ֆադաթ , մատամ գօնթէս , պէնիմ սէպէպիմլէ զայլէհէ տիւչար օլտունուզ :

Գօնթէս . — Սիղի թէէմին իտէրիմ քի , պու զայլէնին էհէմմիեթի եօզ տուր : Ժիւսթին Լանտրինին խըզմէթի , պիւեիւք պիր չէյ տէյիլ իտի : Անըն եէրինէ պիր տիկէր պէսլէմէ պուլմազ գօլայ տըր :

Բէրին . — Մատամ գօնթէս , պանա պիր լութֆ իթմէք իսթէրմիսինիզ :

Գօնթէս . — Շիւպհէսիզ , Արզուսուզ նէ տիր , Բէրին :

Բէրին . — Ժիւսթին Լանտրինին եէրինէ պիր տիկէր պէսլէմէ ալմաեըս , անըն խըզմէթինի պանա իհալէ իթմէնիզի ըէճա իտէրիմ :

Մատամար Բէրուայ , իզհարը հայրէթլէ :

— Աճալիպ , իսթէեօրսունուզ քի . . . տէտի , վէ Բէրին , մէրգուսմէնին իֆատէսինէ տէվամ իլէ :

— Էվլէթ , սիղէ պէսլէմէլիք իթմէք իսթէեօրում , տէյի պէեան իյլէտի :

Գօնթէս . — Ֆադաթ չուրաեը տիւչիւնիւնիւզ քի , պէսլէմէլիք ,

ինսանը, հիւքմ ու թապիւյեթ ալթընտա պուլունտուրուր պիր խըտմէթ տիր:

Բէրին .- Տահա էյի եա, պու սուրէթլէ չօգ տէֆա, մատամ գօնթէս, նէգախնիզտէ պուլունմագ ֆըրսաթը վագը օլուր:

Գօնթէս .- Լաքին շուրաեր տիւշիւնմէլիախնիզ քի, սիզ չէքիլ-տիկինիզ հալտէ, էվիմին նէգարէթինի թէսլիմիտէճէք պեր ստէմիմ եօգ տուր:

Բէրին .- Էկէրչի, մատամ գօնթէս, մուվաֆֆադաթ իտէրսէ-նիզ, հէմ օ նէգարէթի վէ հէմ տէ սիզին խուսուսի խըտմէթինիզի կէօրմէքլիք վագիֆէլէրինի տէրիւհտէ իտէրիմ:

Բէրին՝ քեաֆֆէյի միւշքիւլաթ վէ մէվանիերի իզալէ իթտիկին-տէն, մէրգ ումէնին թէքլիֆինի գապուլ իթմէք թապիի իտի, վէ մատամ տը Գէրուալ տա օլ վէճհ իւզրէ մուամէլէտէ պուլունտուր:

Ժան Բօզիէեէ կէլինտիքտէ, քեամիլէն իֆագաթընը պուլունճա, տօգթօր Բէրրէն՝ գըրըլմըշ օլան տիզինտէ հիշ պիր թէհլիքէ զուհուրա կէլմէեէրէք, ուզուն միւտտէթ եօլ եիւրիւեէպիլէճէկինի թէէմին իտինճէ, քէնտիսինէ թախսիս օլունան եանլարը գատիֆէլի բանթա-լսու, գալըն աեադ գապլարընը, մէշինտէն ուզուն բաշարգլարը, վէ եէշիլ շուխա չաքէթի կիեինտի, վէ գօնթէս տը Գէրուալըն թայեին էյլէտիկի սէյալեահ պէքճիլիկինի յայեանը մէհտ ու սիթայիշ սու-րէթտէ էյֆաեէ պաշլատը:

Մէրգում, վագիեթի ճէտիտէսինտէն օլ գատար մէմուսն իտի քի, իշրէթտէն պիւսպիւթիւն վէ հէման զահմէթսիզճէ ֆարիդ կէլտի, վէ հէր նէ գատար շարապ վէ բագը, սայքի բէնտինին էմրի թահ-թընտա պուլունմագտա իտի իսէ տէ, պու ճիւփէ էլէ Բօշթայլ սէյ-ֆիեեսինէ կէլէլիտէն պէրու պիր տէֆա պիլէ սէրիսօշ օլմատը:

Ժան Բօզիէ, սապահտան ագչամա գատար, օրմանլարը տօլա-շարապ, հէր վագըթ պիր թավչան եախօտ իբի իւշ քէքիլք բալազը թուլթարագ ալտէթ իտէր իտի:

Չօգ տէֆա տա կիճէլէրի դալգըպ, պաղչէեի տօլաշըր իտի, Հա-սըլը մէմուրիեթինին հէման աշըգը օլմուշ իտի:

Գօնթէսին՝ Բէրին հագդընտաքի էմիլիէթի վէ թէվէճհիւհիւ կիւն պէ կիւն արթմագ տա օլուպ, Մարթա իլէ Ժօրթէթէ կէլինճէ, պուլար տտ պիրիպիրինտէն այրըլմագ տօսթլար օլտուլար:

Իքի իւշ այ գատար քէմայը սիւքիւնէթ իւզրէ վագըթ կէշիպ, տէրունը սէյֆիեէտէ սաատէթի հալին հիւքմֆէրմա օլտուղու ճիհէթ-

լէ, պու հալը մէմուռնիյեթ պախչըն եագընտա մահվիյլէ եէրինէ գարա պուլուլթլար գայիմ օլաճալը մէմուլ օլունամազ իտի:

Պիր սապահ, բօսթախանէ միւվէզղիի, մատամ տը Բէրուալա պիր խայլի մէքթուպլար կէթիրտի: Պու մէքթուպլարտան պիրի Բարխատէն եագըլմըչ օլուպ, գալըն մահֆազասը՝ էնլի պիր մէօհր իլէ գաբաթըլմըչ իտի:

Պունլարըն հիյնի թէսլիմինտէ, Բէրին, գօնթէսին օտասընտա պուլունուեօր իտի:

Մատամ տը Բէրուալ, էվվէլ էմիրտէ ֆիթուրսուղճա պու մէքթուպլարը ալտը, լաքին սօնրատան, զիքր իթտիկիմիզ մէքթուպուռն մահֆազասը իւզէրինտէքի եագընթ թանընարափ, սէտայը մհսէրրէթ րէֆ իթտի, վէ ալէսսէվիեթ տօնուգ օլան եանապլարը գըզարտը:

Պատէհու, էլի տիթրէեէրէք, մէօհրիւ եըլթըպ, մէքթուպուռն միւհթէվիեթընը քէմալը աչգլէ գրաաթ իթտի, վէ իքմալ իթտիկինտէ, թէքրար օգումմեա պաչլատը, վէ կէօզլէրինտէ էսէրը մէսէրրէթ միւչահէտէ օլունտու:

Բէրին. — (Գօնթէսին ալըչտըրմըչ օլտուղու հիւրմէթ ու թիահէթլէ պէրսպէր թէքլիֆսիղլիքլէ.) Մատամ գօնթէս, խայըրը պիր խապէ՞ր մի ալտընըզ:

Գօնթէս. — (Թէպէսսիւմ իտէրէք.) Ֆիլվագը մէսէրրէթ պախչ պիր խապէր ալտըմ, էմմիզատէմ կօնթրան պու կիւն պուրաեա կէլէճէկինի պիլտիթիեօր:

Բէրին. — (Իչպու իսմի պիտաէֆաթ խըզմէթ քեարլարտան իչիթմիչ օլտուղունտան.) Մ. պարօն Սթրէնէթ մի:

Գօնթէս. — Թաքէնտիսի. մէքդում, տիւն ագչամ բօսթա իլէ զալիպա եօլա չըգմըչ օլտուղունտան, էօյլէտէն տէօրթ սօնրա պուրատա պուլունամազ տըր:

Բէրին. — Մ. պարօն Բարխատէն մի կէլիեօր:

Գօնթէս. — էվվէթ, վէ մէքթուպուռնտան, սօն պահարըն պիւեիւք զըմընը պուրատա կէչիթէճէկի անլաչըրեօր:

Գօնթէս, պու սէօզլէրի էօյլէ պիր սուրէթի մէմուռնէտէ իրատ իթտիքի, Բէրինին նազարը տիգգաթընա չարբտը, վէ իֆատէեթ ազաղէ,

— Մատամ գօնթէս, էկէրչի Մ. պարօնա թախսիա իթտիկինիզ տայիթէյի պանա իրաեթ իտէրսէնիզ, չիմտիտէն թէքթիպ ու թանգիմիլէ մէչլուլ օլուրում, տէտի:

Գօնթէս .- Պէնիպէ կէլին , պու խըզմէթի պիրլիքտէ իճրա իթմէք իսթէրիմ :

Պէօյլէճէ գօնթէս՝ Բէրինի , սէյֆիսէնին , պիրինճի գաթընա մախսուս օլան սօֆանըն ուճ թարաֆընտա քիւչիւք վէ կիւզէլ պիր տայիրէնէ կէօթիւրտիւ : Հալվէթ օտասը մագամընտա պիւսիւք պիր սալօն իլէ եաթագ օտասընտան վէ թուալէթ օտասընտան միւրէթթ թէպ օլան պու տայիրէնին անախթարը , գօնթէսին եէտինտէ պուլունուպ , Բէրին , պուլունու էչիկինէ աեագ պիլէ պասամաըչ իտի :

Բէրին , մէզքիւր օտալարըն կիւզէլիկինէ վէ պիչիմիլիկինէ հայրան օլտու : Պուլարտա կէօրիւլէն թէզեինաթ , մատամ տը Բէրուալըն տայիրէսինտէ կէօրիւլմէօրտու : Մէրգուլմէ , պու պապտէքի թէհայեիւրիւնիւ իզհար իյլէմէքտէն կէրի տուրամատը :

Գօնթէս՝ Բէնչիթէլէրի վէ գանատարը պիղզաթ աչմաղլէ , օտալարըն տէրունի , կիւնէչին բարլագ գիեալարըյլա թէնվիր օլունտուղու կիպի , մէֆրուչաթ տա տահա գիեատէ րէֆլագպախչ օլտու :

Օլ վագըլթ , մատամ տը Բէրուալ , թօզլարը գալտըրմագլա մէչղուլ օլուպ , տայիրէնին ինթիզամը խիթամ պուլտուղունտա ,

— Հայտէ Բէրին , պաղչէնէ ինէլիմտէ , յու սագսըլար իչին չիչէլէր թօրլաեալըմ : Հէր թարաֆտա չիչէլէր , կիւլլէր , հաթթա Բէք չօգ կիւլլէր պուլունմասընը իսթէրիմ : Պարօն՝ կիւլ չիչէկինի չօգ սէվէր , տէտի :

Պիր սաաթ սօնրա , չիչէլէր թօրլանարագ , տայիրէյի մէզքիւրէ , եօրթու կիւնլէրինտէ քիլիսէլէրին թէզերին իտիլտիկի կիպի թէզերին իտիլտի , ֆագաթ մատամ տը Բէրուալ էօյլէ թաամընը ունութմուչ օլտուղու հալտէ , Բէրին խաթըրընա պըրագտըգտա , գօնթէս ,

— Գարնըմ աճ տէյիլ տիր , տէյի ճէվապ վիրտի :

Բէրին .- Եօգսա , մատամ գօնթէս , րահաթսըզմըսընը :

Գօնթէս .- Պիլաքիս , պու կիւն , հէր վագըլթտան էեիեիմ :

Բէրին .- Լաքին մատամ գօնթէս , պիր աղթաամ իտէրսէնիզ , էյի օլուր , խուսուգաքի մատմուլագէլ Մարթա տա , սուֆրաեա օթուրմագ իչին , չօգտան պէրու զաթընըգա պէլէմէքտէ տիր :

Գօնթէս .- Հագգընըզ վար տըր , սէվկիւլիւ Մարթամը տիւչիւնմէօրտում :

Գօնթէս , վալիտէլէրին է՛ն իյիսի օլտուղու հալտէ , էվլատընը նաալ տիւչիւնմէօրտու : Աճապա օ կիւնիւ մէրգուլմէնին ֆիքըրինտէ , եախօտ տահա տօղրուսու գալպինտէ նէ՛ հալ մէվուտ իտի :

Հէր նէ իսէ , մատամտը Գէրուալ , Մարթաեր արամաեա կիտիպ , պիրլիքտէ սուֆրաեա օթուրտու , լաքին գարշըսընա գօնուլան թաամ-լարըն տատընա պագմագ պիլէ քէնտիսի իչին միւմքին օլամատը , Մէզպուրէ , զարիպ պիր հէեէճան վէ մէսէրրէթ իչինտէ օլուպ , ուեար ույմագ լուրըտը իթմէքտէ իտի . նիհաեէթ , վալիտէտինին մէզրիւր զարիպ հալ ու հարէքէթի չօճուղուն պիլէ նագարը տիգգաթընա չարբարագ .

— Վալիտէճիեիմ , պու կիւն սանա նէ՞ վագը օլմուշ , հէր վագըթքի հալինտէ կէօրիւնմէեօրսուն , տէտի :

Դօնթէս , չօճուղու գուճագլաեըպ , ֆէվգէլատէ մէսէրրէթլէ կէօքսիւնտէ սըգարագ , վէ եիւղիւնիւ պուս իտէրէք ,

— Սէվկիւլիւմ , պու կիւն զիեատէսիյլէ խօշուտ օլաճագսըն , տէտի :

Մարթա .— Նէ՞տէն խօշուտ օլաճաղըմ :

Դօնթէս .— Ձիւնքի սէվկիւլիւ տօսթուճու կէօրէճէքսին :

Մարթա .— (Թէաճճիւպանէ.) Սէվկիւլիւ տօսթումմու :

Դօնթէս .— Էվվէթ :

Մարթա .— Պէնիմ սէվկիւլիւ տօսթումքիմ օլուեօր :

Դօնթէս .— Էմմիգատէ Կօնթրան :

Մարթա , մէզքիւր իսմի իշիթտիկինտէ , սուրաթը պուրուշտու :

Դօնթէս .— Կօնթրանը խաթըրլամաեօրմուսուն :

Մարթա .— Նի՛չին խաթըրլամաեըմ :

Դօնթէս .— Մնուն պուրաեա կէլմէսինտէն խօշուտ օլմագմըսըն :

Մարթա .— Բէք օ գատար խօշուտ օլմամ :

Դօնթէս .— Քէնտիսինի սէվմէ՞զմիսին :

Մարթա .— Խա՛յր :

Դօնթէս .— (Թէաճճիւպլէ.) Նէ՞ գատար վագըթտան պէրու սէվմէեօրսուն :

Մարթա .— Հիչ պիր վագըթ քէնտիսինի սէվմէմիշիմ տիր :

Դօնթէս .— Եանըլըրսըն , գըզըմ , պիր վագըթ քէնտիսինի սէվէր իտին . հէմ զիեատէսիյլէ սէվէր իտին :

Մարթա , պաշը իլէ , մէրգումմու սէվմէտիկինի անլաթտը :

Դօնթէս .— Փագաթ նի՛չին սէվմէեօրսուն :

Մարթա .— Օրասընը պէն տէ պիլմէմ :

Դօնթէս .— Սօն տէֆա պուրաեա կէլմէսի , քէտէրինի՝ մի մուճիպ օլտու :

Մարթա .— Խա՛յր :

Գօնթէս .— Քէնտիսինի իծապ իտէճէք նէ՞ սէպէպին վար տըր :

Մարթա .— Հիշ պիր սէպէպիմ եօգ տուր :

Գօնթէս .— Էօյլէ իսէ , թէքրար իտիեօրում , պու տօսթումնու-
զու նի՛շին սէվմէեօրսուն :

Չօճուգլարըն պիր տույղու հիսս իտիպ տէ սէպէպինի թայեին
իտէմէմէլէրի ախէազլարը իճապընճա , Մարթա , իլք ճէվապընը
թէքրար իլէ ,

— Պիւմէմ , տէտի :

Գօնթէս .— (Հէման սէրթճէ պիր թավը իւզրէ .) Փազաթ պու ֆէ-
նա թապիեաթ տըր , զըզըմ , պու նանքէօրլիւք տիւր , վէ ճէնապը
Ալլահ , նանքէօր օլան չօճուգլարը հիմաեէ իթմէզ , էմմիզատէ Կօն-
թրանըն սանա ֆէվգէլատէ մուհապպէթի պուլունտուղունտան ,
սէնին տէ անը սէվմէքլիկին լազըմ տըր , էկէրչի պու եօլտա հարէքէթ
իթմէզ իսէն , պէնի զիեատէսիյլէ տարըլթըրսըն , վէ Հազգ թէալա
հազրէթլէրի տէ սանա խայր տուասը իհսան իթմէզ :

Մարթա , ճէվապ վիրէճէք եէրտէ , եիւզիւնիւ վալիտէսինին
գուճաղընտա կիզլէտի , վէ աճը աճը կէօզ եաշլարը տէօքմէեէ
պաշլատը :

Օլ վագըլթ , մատամ աը Քէրուալ , չօճուղու սէվերէք վէ լաթիֆ
սէօզլէր սէօյլեեերէք թէսէլլիեէ չալըշտը իսէ տէ , պու խուսուստա
մուվաֆֆազ օլմագլըգտա չօգ կիւճլիւք չէքտի , չիւնքի չօճուգ ,
զարիպ վէ էսրարի պիր քէտէրլէ թազեիգ օլունարազ , հէօնկիւր
հէօնկիւր աղամասընա տէվամ իթմէքտէ , վէ քիւշիւճէք եիւրէկի
թէսկին օլամասագտա իտի :

Պու հալ ուզուն միւտտէթ տէվամ իտիպ , նիհաեէթ գօնթէսին
պուսէլէրի սաեէսինտէ , զահիբէն սէպէպի պուլունմաեան իչպու
քէտէր ու էլէմէ խիթամ վէրիլմէքլէ , չօճուղուն կէօզ եաշլարը տուր-
տու , կէօզլէրի թէքրար բարլատը , տօտագլարընտա եէնիտէն թէ-
պէսսիւմ հուսուլէ կէլտի , վէ պէօյլէճէ Մարթա թէսէլլի օլարազ ,
եախօտ տահա տօղրուսու վագըաեը ունուտարազ , պաղչէտէ քէն-
տիսինէ պէքլէմէքտէ օլան ժօրթէթ իլէ պուլուշմազ իւզրէ վալիտէ-
սինին գուճաղընտան այրըլտը :

Գրզընըն աղամասընը կէօրմէքլէ , զաթէն մէսէրրէթի զայիլ օլմուշ
օլան գօնթէս , եալընըզ գալտըղընտա , մահզունէն վէ միւքէտտէ-
րէն քէնստի քէնտիեէ շու սէօզլէրի իրատ իթտի :

— Եա Ռապպի, չօճուգլարն գալպինէ նէ՞ կիպի տէհչէթլի պիր հիսսի թապիլի իտխալ իթմիսին: Նէ՞ միսիլլու սէմալի սէմալի պու չօճուգա, միւթէվէֆա բէտէրի եէրինէ պու ատէմի գալիմ գըլմագ ֆիքրինտէ օլտոնղումու խապէր վէրիւօր: Եա՛ Ռապպի, աճապա պու մասուճուն կէօզլէրինտէն ագան եաչլար պէսիմ իչին պիր ֆիթա՛ր մը տըր: Պու տէրէճէ սապըրսըզլըզլա պէքլէտիկիմ շու միւսաֆիրին, խանէմէ սաատէթի հալ կէթիլմէեէկինէ, չօճուգումուն հալը տէհչէթիլթիմալի պիր իսպա՛ր մը տըր, աճապա գալպիմ եանըմը՛ մը տըր, աճապա կէօզլէրիմ կէօրմէեօր մու, վէ պիր ֆիրտա՛պ մը պէնի ճէլպ իտիւօր: Պու կիւնքի Գոնթրան՝ պունտան էվվէլքի Կոնթրա՛ն մը տըր: Ա՛հ, եկէրչի էօյլէ իսէ... ֆաղաթ խա՛յր, խա՛յր, պիւ միւմքին տէ՛յիլ տիր: Բուհումու վէ գալպիմ քէնտիսինէ ֆէտա իթտիկիմ առէմ, վաղաա պիր թագըմ խէթալարտա պուլունմուչ իսէ տէ, նա՛մուսուլա խէթալարնը թագմին իթմիչ տիր: Կէնճիք նէթիճէսի օլան թաղախրաթլարը միեանընտա, քիմնէ եօգ տուր քի, քէնտիսինի հիլէքեար վէ քեաղիպ տէյթ իթհամ իտէպիլսին: Պունտան տա քաթլինաղար, գարարըմտան չիւճաթ իթմէք միւմքին մի տիր, Թէ՛րէտտիւտ պիլէ իթմէք գապիլ տէյիլ տիր: Պունտան ալէօյլէ գալթ ու թալէիմ եազըլմըչ տըր: Իմտի իլէրուեէ տօղրու եիւրիւճէք լա՛ղըմ տըր:

Գոնթէս, պիր համըր չարգա կիլինիպ, սէյֆիեէտէն չըգտը, վէ պաղչէնին գարանըգ թարաֆընա կիտիպ, իքի սաաթ գամաթ օրատա կէզլնտիկինտէ, օգուեանլարըմըզա արգ իթտիկիմիզ եօլտա միւլահաղաթ վէ թէֆէրուաթ տէրեապընա տալտը:

Պիր ինսան, իսքեաթ օլմագ լիւզումը գաթիւինի հիսս իտէր իսէ, քէնտի քէնտիսինի իսքեաթ իթմէքլիքտէ մուվաֆֆագ Վլամա՛մապը, բէք նատիր տիր: Թապիեաթ, ինսանը օ եօլտա եարաթմըչ տըր:

Գոնթէս տը Բէրոնալ առախի, իչպու գալիտէյի ումուճիեէտէն միւսթէնա օլմաեըպ, միւլահաղաթընըն նէթիճէսի, նիհաճէթ իւլ էմը քէնտիսինի միւսթ էրիհ գըլտը: Մէզպուրէ, Մարթանըն կէօզ եաչլարնըն հիչ պիր մանէասը պոլունմատըղընա, վէ պիր չօճուգուն բէտէր ու էլէմինէ ճիւզիճէ էհէմմիեէթ վիլմէք, վէ պունտան պիր թագըմ չայեանը թէէսսիւֆ նէթիճէլէր չըգարմագ, միւնասիպէթսիզ իտուկինէ, վէհաճըլ քէնտիսի իչին հէր չէյին միհվէրի լա՛եըզընտա ճէրէեան իթտիկինէ քէնտի քէնտիսի իսքեաթ իլէտի:

Պատէհու գօնթէս, պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեխին մուվասը-
լէթինէ եալընըզ իքի սաաթ գալմըջ օլտուղունու մուլահաղա իլէ-
թուալէթիլէ մէշղուլ օլմահա գարար վիրտի, վէ պինապէրին պաղ-
չէտէն սէյֆիէեէ ազլմէթ էլլէտի:

12

Մատամ տը Բէրուալ, ուլթ գաթ տայիրէլէրինէ կէօթիւրէն
նէրտիվէնէ վասըլ օլմաղը սըրատա, պաղչէնին պիր քէօչէսինտէ Բէ-
րինին՝ օթուրմուշ, Մարթա իլէ Ժօրթէթին օեուսլաքընա նէզաքէթ
իթմէքտէ օլտուղունու կէօրտիւ:

Գօնթէս, Բէրինի եանընա չաղըրըպ,

— Զօնուգլար եանընըզ գալապիրիլէրէր, վէ մատէմքի, պէնիմ
օտա խըզմէթիմի տէ էյֆա իթմէք իսթէտինիզ, էսվապըմը կիեին-
տիրմէնիզ լաղըմ տըր, տէտի:

Պու սուրէթլէ, Բէրին, գօնթէս իլէ պէրապէր կիթտի: Մատամ
տը Բէրուալ, հէր վագըթ կիպի ղանէթ սատէ վէ քիպարճա պիր
պիսէ կիեինմիշ իտի, վէ լաքին պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեխի
գապուլ իթմէք իշին, պու թուալէթ քէնտիսինէ քեաֆի կէօրիւն-
մէեօրտու:

Լէօնի իսմինտէ օլուպ գօնթէս թէսմիեէ էլլէտիկիմիզ պու գա-
տըն, պունտան ագտէմ տախի պէեան իթմիշ օլտուղումուզ իւզ-
րէ, իքի սէնէեի պիր ազմիւթէճավիզ ղէմանտան պէրու տուլ գալ-
մըջ օլուպ, վագաա պիւթիւն եաս ու մաթէմ էլպիսէսի կիեինմէ-
մէքտէ իտի իսէ տէ, օ կիւնէ գատար աշըզ ընկիւ էսվապ տա
կիեինմէմիշ իտի:

Հալպուքի պարօն տը Սթրէնեխի իսթիգալէ հաղըրանտըզը
կիւն, պէեաղ վէ կիւմիւշիւ չիպուգլու գօեու կիւլ ընկինտէ աթ-
լաս պիր ֆիսթան, վէ ինճէ գումաշտան պիր գօրսաթ կիեինտիկի
կէպի, սաըը սաչալընը տախի ֆէվգէլատէ պիր իհթիմամէ թէզին
իթտի, վէ ուզուն պուլքիլէրինի պաշընտան աշաղըրեա պըրագտը:

Մէզպուրէ, պու իշինի կէօրտիւքտէն սօնրա, պիւեիւր պիր ալի-
նէնին դաըըսընտա պաշտան աեաղա գատար քէնտիսինի թէճէս-
սիւալէ, ղանէթլէ տիւպէր վէ ճալիպ օլտուղունու պիղզաթ իզրար-
տան կէրի տուրամատը:

Բէրին, միւտահին պիր դատըն օլմանըպ, լիսանընտան չըպան հէր պիր քէլիմէ, ֆիքրինին մահսուլու իտի: Պինապէրին զաթէն քէնտի քէնտիեէ իրատ իթտիկի սէօղլէրի, ալէնէն տալիս իրատ իլէ,

— Ա՛հ, մատամ գօնթէս, սիգի շու հալտէ կէօրէն, անճագ երկիրմի չաղտա զանն իտէր, տէտի:

Դօնթէս. — (Բէրինէ տօղրու տէօնիւպ, թէպէսսիւմ իտէրէք.)
Սահի՛հ մի:

Բէրին. — Իֆատէմին տօղրուլուղունա ինանմագ իչին, այինէնիզէ միւրաճաթ իտէպիլիրսինիզ, մատամ գօնթէս: Հիչ պիր վազըթ այինէ եալան սէօյլէմէզ:

Դօնթէս. — Օնա նէ՞ շիւպհէ, ֆագաթ նիչէ գատընլար, այինէեէ միւրաճաթ իթտիլէրի հալտէ, անըն վիլտիկի ճէվապը պիլմէթօրլար, եախօտ անլամագ իսթէմէթօրլար: Հալ պուքի պէն, պանա վէրիլէն ճէվապ, սիգին տէտիկինիզ կիպի հէնուզ կէնճ օլուղունմու միւպէյեին իտուկինի զանն իտիթօրում:

Պատէհու մատամ տը Բէրուալ, պիր ազ սիւքիլթտէն սօնրա, քէլամընա շու վէճհլէ տէվամ իթտի:

— Համա օլտուն, պէն տէ նազիք վէ ճալիպ օլմուշ իտիմ: պու կիւնքի կիւն իսէ, էվվէլքի գատար պու խասսէլէրէ մալիք տէյիլիմ: Շու գատարքի հէնուզ կիւղէլ կէօրիւնէպիլտիկիմի տիւշիւնտիւքճէ, քէնտիմի պախթիեար ատտ իթմէքտէեիմ: Ֆիլվագը իհթիեարլանմագ, ֆէվգէլատէ շայեանը թէէսսիւֆ հալ տըր: (եալաշճա.) Խուսուսիյէ սէվմէք վէ սէվիլմէք սըրալարընտա...

Բէրին, բէնչիլրէեէ եագլաշարագ, Մարթա իլէ Ժօրթէթէ պագտըքի, օլ էսնատէքիւշիւք կէօքիւսիլքլէրինին ճէպլէրինէ տօլտուրմուշ օլտուղլարը չիչէքլէրի պիրիպիրինէ աթմագլա մէշղուլ օլմագտա իտիլէր:

Բէրին. — Էկէրչի, մատամ գօնթէս, պէնտէնիզէ արթըզ իհթիեաճընըզ գալմատը իսէ, չօճուղլարըն եանընա ալտէթ իտէեիմ:

Դօնթէս. — Պիր ազտան կիտէրսինիզ. թաճիլ իտէճէք հիչ պիր սէպէպինիզ եօզ. տուր: Չօճուղլար, սիզ պէրապէրլէրինճէ օլմահարազ տա բէք կիւղէլ էյլէնէպիլիլէր. պիր դաշ տագըզատան եանլարընա ալտէթ իտէպիլիրսինիզ:

Մուլթլագա մատամ տը Բէրուալըն Բէրինէ պիր իֆատէի մահրէմանէսի պուլունուպ, լաքին պու իֆատէ՝ սէօյլէնմէսի կիւճ օլտուղունտան, մերդումէ օլ խուսուստա նէ՝ սուրէթտէքէլամա ազաղ իտէճէկինի պիլմէմէքտէ իտի:

Նիհանելթ գօնթէս տը Գէրուալ, աշիքեար պիր թէրէտտիւտտէն սօնրա ,

— Բէ'րին , պիր սաաթա գատար Մ. պարօն տը Սթրէնեի սէյ-ֆիէնէ մուվասըլէթ իտէճէք տիր , տէտի :

Բէրին .— Պուեուրսուն , մատամ գօնթէս , քէնտիսինի գապուլ իթմէք իչին հէր շէյ հազըր տըր :

Գօնթէս .— Պարօն տը Սթրէնեի՝ պէնիմ էմմիգատէմ, եէկեանէ խըսըմըմ տըր , քէմալը իթմինան, իլէ տիեէպիլիըրիմքի , պանա քեա-վիլէն սատըգ տըր , չիւնքի ուպուտիեթինի , սալթ սէօղ իլէ տէյիլ, ֆիիլէն իւպաթ իյլէմիշ տիր : Իշթէ կէօրիւեօրսունուզա՝ , քէնտիսի Բարխատէ սէֆաի խաթըր իլէ իմրարը էվգաթ իտէպիլտիկի հալտէ , օրատաքի էյլէնճէ վէ գէֆքինի թէրքլէ, պէօյլէ պիր խալի մահէլլ-տէ մահպուս կիպի եաչաեան պիր պիչարէնի զիեարէթէ կէլիօր :

Բէրին .— Պէնտէնիզ իսէ , պու գատար կիւզէլ պիր մահէլլտէ , զաթընըղըն միհմաննիւվազըրըղնտան իսթիֆատէ իթմէք գատար պիւ-եիւք պիր լութֆ օլամազ իթիգատընտտեըմ :

Գօնթէս .— Եանըլըեօրսունուզ , ազիզէմ, եախօտ էօյլէ պիր մատ-տէտէն պահս իտիեօրսունուզքի , պունուն թագաթիրի , սիզճէ միւմ-քին տէյիլ տիր : Եունա իթիգատ իտինքի , էմմիգատէմ՝ կիպի պիր քիմսէնին , քէնտի մուվաֆֆագըլէթ օահնէսինի թէրքլէ , պիր սի-եազ իւզըէ վէ տաթսըղ սուրէթտէ կէչիրտիկիմ թարզը էօմրէ քէն-տիեի հասը իյլէմէսի , պիւեիւք պիր լիեագաթ էսէրի տիր : Պու եօլ-տա պիր ֆէտաքրարըլըա զանէթլէ միւթէշէքքիւրիւմ, վէ Մ. տը Սթրէնեիին պուրատա մէվճուտիեթի , գըյմէթտար վէ Վուազգէզ պիր շախս մագամընտա գապուլ օլունմիսընը իսթէրիմ : Արզում վէ էմրիմ շու տուրքի , մանէթիմտէ պուլունան քիմսէլէր , էմմիգատէմի , պէնիմ կիպի , սէյֆիեէնին հաքիմի առտ իթմէլի տիրլէր : Իմոի , ազիզէմ Բէրին , քէնտիսինի խօշնուտ իթմէք իչին , էլտէն կէլէնի տի-րիզ իթմէնին , զիրա էկէր պանա կէօսթէրտիկինիզ թէվէճճիւհիւ , անըն հազգընտա կէօսթէրմէզսէնիզ , զիեաաէսիյլէ կիւճէնիրիմ :

Բէրին .— Մատամ գօնթէս , պու խուսուստա միւսթէրիհ օլուն-զէվճիմ վէ պէն , խըսըմընըղը խօշնուտ գըլմազ իչին էլիմիզտէն կէ-լէնի տիրիզ իթմէնէճէնիզ :

Գօնթէս .— Պու խուսուստա մուվաֆֆադ օլապիլէճէկինիզէ տէ չիւպհէ իթմէմ, Կօնթրան՝ զաթէն ալիմ վէ ֆէթին օլտուղուն-տան , սիզի թագաթիր իտէճէկի տէրքեար տըր :

Պիր գալ սանիյե սիւքիւթ տէն սօնրա, գօնթէս, գըզարարագ վէ կէօղէրինի էեէրէք,

— Գօնթէս տը Բէրուալ իսմինի թէքըլէ մատամպարօն տը Սթրէնէի իսմինի արմանը գարարաշտըրտըղըմը պէեան իտէր քսէմ, վագը օլան թալլիեէրիմէ վիրտիկիմէ հէմիիեթի, օլ վագըթ անլարսընըզ զանն իտէրիմ, տէյի պէեան իթտի:

Պոչ սէօղէք, Բէրինի զիհնին ուֆանտըրտը, Մէջպուրէ պուսուրէթէ, մատամինըն հէեէճանընը, վէ պարօն տը Սթրէնէի իլին սապահտան պէրու պիր տայիրէ հաղըրլամաղալ մէշղու օլմասը սէպէպինի, հասըլը էմիլգատէսինէ մուհապպէթի պուլունտուղունու անլատը, ֆագաթ գօնթէսի, քէմպէթէ էրմիլ գատընպարտան պիրի ատտ իթտիկի ճիհէթլէ, մէրգուէնին, աղ պիր զէման տուլ գալ տըգտան սօնրա, թէքըրար իցտիվաճա գալըլ մասընտան տօլաքը ասլա իզհարը թէաճիւպ իթմէտիլ:

Գօնթէս. — (Իլավէյի մէղալ իլէ.) Իհթիմալ քի եաղընտա իճրա իտիէճէք օլան պիր իցտիվաճ թասսավվուրընտան պահս իթմէքլէ, սիքէ օլան էմիլիյեթի քեամիլէմի իպրաղ իլլէտլիմ: Անճագ պու խուսուսըն քեամիլէն ըլլըր ոագլանմասը լաղըմէտէն օլտուղունուն թավ սիեէսինէ լիւղում եօգ տուր զանն իտէրիմ:

Բէրին. — Ումաըլմէքի մատամ, պէնիմ սըրըր սաղլար օլտուղումա չիւպէնէ իթմէք կիպի պիր հագարէթտէ պուլունմաղսընըզ:

Գօնթէս. — Խալը, էկէրչի օլ պապտէ չիւպէնէ իթպէ իտիմ, իթթիէարը սիւքիւթ իլլէր իտիմ:

Պու սէօղէր իլէ մուհապէրէ խիթամ պուլուպ, Բէրին, չօճուգլարըն նէզտինէ ավտէթ իթտի, վէ Լէօնի տախի, պարօն Սթրէնէինին չանթալարընը սէյֆիեեէ կէթիլլէք իւղրէ, բօսթանըն վիդուտ իտէճէկի միհէլլէ իքի խըղմէթքեար կէօնտէրտիքտէն սօնրա, քէնտիսի թէքըրար պաղչեեէ ավտէթ իլլէտի:

Սաաթ տէօրթտէն չէնտ տագըգա էվվէլ, պիր բօսթա արապաւսընըն կէլմէքտէ օլտուղըլ, արապաճընըն չալտըղը պօրունըն սէտասընտան անլալըլպ, պիր աղ սօնրա, թօղու տիւմանա գաթարաք կէլմէքտէ օլան բօթթա իտարէսինին արապասը, սէյֆիեէին պաղչէ բարմաղըլը էօնիւնտէ տուրտու:

Դարու ալըլըպ, եօլճու էլպիսէսինտէ պուլունան պարօն Կօնթրան տը Սթրէնէի արապատան աթլատը, վէ Լէօնի ի բարմաղըլըզ գարուսու էօնիւնտէ, հէեէճանընտան նաչի լիհէպլ սօլմուշ օլարագ

կէօրտիւնկիւնտէ, հէման մէրդուճէեէ տօղրու իղերլէտի, վէ իբի էլ-լերինի թուլութուպ, անլընտան պոճա իտէրէք,

— Ահ հաղիղէմ, Երզնի կէօրտիւնկիւմէ նէ գատար մէմուռն օլ-տոււմ, տէտի,

Պիր խըսըմըն պու եօլտա պիր մուամէլէսինտէ հիչ պիր միւնա-սիրպէթ սիղլիք եօգ իտի իսէ տէ, Կօնթրանըն տօտաճղարը գօնթէսին անլը իւզէրինէ վազ իտիլտիկինտէ, մէզպուրէ գըզարտը, վէ երիւ-րէկի չիտտէթլէ չարքամաճա պաշլատը,

Մ. տը Սթրէնեի, մէզպուրէնին գօլթուղունտան թուլութուպ, Վէ արապաճընըն, քէնտի էշեասընը պօշալթ մուգտա օլմասընա էհէմթիթէթ վիրմէերպ, պաղչէնին խալի պիր մահէլլինէ կէօթլուրաիւ, վէ օրա-տա, քէլամա պիլ իպթիտար,

— Լէօնի, Լէօնի, պէնի հալէա սէվիեօրսունուզ, տէյիլի միւտէտի,

Գօնթէս — Սիզի սէվիեօրմուեոււմ... պանա պուլնու սիւալ մը իտիեօրսունուզ,

Պարօն — Էվլէթ, աղիղէմ, պէն հազգսըզըմ. պէնի սէվտիկինի-զի պիլլիրիմ, հիսս իտէրիմ, վէ պուլնա էմինիմ, Լաքին, պէնի սէվ-տիկինիզի լիսանէն սէօյլէմէքլիկինիզի իշիթմէքլիք, պէնճէ պիր պաշա-թիեարլըգ տըր. Պինապէրին եալընըզ պու սէպէպլէ սիղէ իշպու սի-վալի արզ իտիեօրմոււմ Իմտի, Լէօնի, թէքրար իտիեօրոււմ, պէնի սէվիպ սէվմէտիկինիզի սէպլէնին,

Գօնթէս — Սիզի սէվէրիմ, սիզի սէվէրիմ, Երզնի սէվէրիմ, Վէ տա-յիմա սիզի սէվէճէերիմ. Փագաթ Կօնթրան, սիզ տէ պէնի հալէա սէ-վիեօրմուեոււմ,

Պարօն — Հէր վագըլթտան վէ հէր շէյտէն զիեատէ սիզի սէվէ-րիմ. Լէօնի, պէնիմ հիսս իթտիկիմ աչգ տէյիլ, տէլիլիք տիր. Էկէրչի սիզի սէվիեօրոււմ տէրսէմ, եալան սէօյլէմիշ օլուրոււմ, զիրա սիղէ ատէթա սէճտէ գըլաեօրոււմ,

Իշպու աչքգպազանէ սէօզլեր, պաղչէտէն սէյփիեեէ կիտթլէնէ գատար տէվամ իտիպ, Լէօնի, ատէթա մէֆթոււն օլարագ, Կօնթ-րանըն գօլունտան ասըմը ծըտուղու հալտէ, ճիւղիճէ միւլէսսիր օլան մէրդուճոււն մէտասընը խօշ պիր թարղտա տինլէմէքտէ, վէ մէշքիւր սէտա՝ զանէթ լաթիֆ, վէ սայբի պիր մուղիգալը իլահի մա-գամընտա աքս իթմէքտէ, վէ ըիւեա իչինտէ եիւրիւրճէսինէ, աճա-պա պուլունտուղոււմ քիւրրէի գէմին՝ ճէննէթ մի տիր տէյի, քէնտի քէնտիեէ սիւալ իյլէմէքտէ իտի,

Շուրաքեր պէտան իտէլիմքի, պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեի, Բարիս ալէմի իշինտէ, է՛ն զիեատէ ճալիպ օլան քիմնէլէրտէն պիրի ատտ օլունապիրի իտի: Մէրգում, իշպու հիքեաեէմիզին պաշատըղը զէմանլարտա, թագրիպա օթուզ չաղընտա ուզուն պօյու: Նազիք վէկիւզէլ օլուպ, սաշարը սիեա՜հ, գըվըրճըզ, անլը եիւքսէք վէ մէրմէր կիպի պէեազ, վէ շաեէթ զէքի վէ ալիմ օլտուզունա տէլիլիտի:

Բիրրիքլէրի, պիր գատընըն հասէտ իտէպիլէճէկի մէրթէպէտէ ուզուն վէ գատիֆէ ըէնկինտէ օլուպ, շարգըլարա մախսուս պիր գուվվէյի ճազիպէյի հայիզ օլան կէօղլէրինէ գօեու մալի պիր ըէնկ քէսպ իթտիրմէքտէ իտի: Աղղը զաեէթ պիշիմի, տիշլէրի շայեանը հայրէթ սուրէթտէ վէ պըեըզարը սարըմար, ուզուն վէ պիւքիւլմիւլ օլմաղլէ, սիմասընր, պէլքի պիր ազ զիեատէճէ դատըն սիմասը կիւզէլլիկինտէ կէօսթէրմէքտէ իտի:

Ասարը աթիգատան օլան սանէմլէրէ միւշապիհ իշպու թասվիրտէ, հէր վագըթ տէյիլ իսէ տէ, լաքին արա սըրա զուհուրա կէլէն իքի հալ, օլ հիւսնի ճէմալի լէքէտար գըլմագտա իտի: Պունլար իսէ պագըլըյա թէպէսսիւմիւ իտի:

Պագըլընտա տօղրուլուզ օլմաեըպ, վագըթ վագըթ հէյլէքեարլըզ վէ քիւսթախլըզ, վէ կեահ իսթիհզաքեարի վէ կեահ շէհվէթէնկիզ օլան թէպէսսիւմիւնտէ տախի պազէն զալիմիք աւարը միւշահէտէ օլունմագտա իտի:

Հասըլը, պարօն տը Սթրէնեինին էլլէրի վէ աեագլարը տախի պիշիմի օլուպ, քէնտիսինի իլք տէֆա կէօրէն, պիր ճէնթըլմէն օլտուզունու իթիրաֆ իտէր իտի:

Մէրգում, քէնտիսինին կիւզէլլիկինի պիլիպ, ֆագաթ զահիլէն պէլլի իթմէեէրէք, հիւսնի ճէմալինէ պիր տէ սատէլիք իլավէ իթմէքտէ, վէ պու սաեէտէ տահա զիեատէ թէվէճճիւհէ մագհար օլմագտա իտի:

Կիեինմիշ օլտուզու էավապըն կուսթօսունտան պէր թաֆսիլ պահա իթմէկի զայիտ ատտ իտիպ, շու գատարքի, մէրգումմուն էավապը, հէման տէրքեար օլան մօտատան զիեատէ մօտաեա սալիք օլան տէլիգանլըարըն էավապընա պէնզէմէքտէ իտի:

13

Պարօն տը Սթրեների, իշպուհ հիքեաեմիզտէ պաշլըճա պիր վաղիֆէ իճրա խտէճէք օլտուղունտան, հիքեաեմիզէ տէվամ իթմէզտէն էվ-վէլ, պու զաթըն սէվապըդը ահվալի իւզէրինէ մուխթասարէն պազը մալիւմաթ վիրմէկի թէնսիպ իյլէրիզ:

Կօնթրան, միւթէպէր պիր ֆամիւեաեա մէնսուպ օլուպ, վալի-տէսի թարաֆընտան զօնթէս տը Գէրուալըն էմմիզատէսի իտի:

Մէրզում, չօճուգլուղու վէ իւք կէնճիկի զէմանլարընտա բէ-տէրի թարաֆընտան զաեթեթ երւզլիւ պիւեիւեիւպ, շէօյլէքի ազիլ վէ միւտէպպիր պիր ատէմ, հէնուգ սիննի սաղիրտէ օլան օղլունուն, վազթընտան էվվէլ զէքեաթէթ վէ ֆէթանէթի ալիեէ իլէ մութթա-սըֆ օլտուղունու կէօրմէքլէ, պունտան տօլաեը տիւչարը էնտիշէ օլմասը լազըմ կէլտիկի հալտէ, իհթիեար պարօն, զայիֆ պէեիւլի օլտուղունտան, եէկեանէ օղլունուն էվսաֆը մէզքիւրէտիինի կէօր-մէքլէ, տիւչարը էնտիշէ օլմազ շէօյլէ տուրսուն, սօն տէրէճէ մահ-զուզ օլմազտա իտի:

Ֆիլվազը Շարլմաներ մէքթէպինին կիւնտիւզլիւ շակիրտլէրին-տէն պուլունան Կօնթրան, օլ գատար սահիպի ֆէթանէթ վէ տիրա-եթ իտիքի, հէման հիշ չալըշմաեարազ, իմթիհանլարընտա պիրին-ճիլիկի իհրազ խտէր, վէ միւքեաֆաթլարա նայիլ օլուր իտի:

Բէտէրի խտէ, միւքեաֆաթ օլարազ, օղլունուն բեաֆֆէյի ար-զուլարընը մէվլըի իճրաեէ գօր, իսթէտիկի գատար քէնտիսինէ ազչէ վէրիւր, վէ պու բարաեը նէ՛ եօլտա գուլլատըղընտան, վէ պու սէ-պէպլէ ազըլսըզճա եօլլարա սարմասընտան տօլաեը ֆիթուր իթմէզ իտի:

Օն ալթը եաշընտա իքէն, մէզքիւր մէքթէպլինին, բէտէրինին ախըընտա քէնտիսինէ մախսուս իքի բէս ալթը պուլունուպ, եազըն հէր ագչամ կիւզէլ պիր գըսրաղա սիւար օլմուշ օլարազ, Շանգ-էլի-զէեէ կիլտիկի կէօրիւլիւր իտի: Թալթիլ կիւնլէրինտէ իսէ, հիշ պիր կիւն, աթ իլէ սէյեահաթա չըգմապտան տուր օլմազ իտի:

Շիւպհէսիզ, պու խուսուստա հիշ պիր ֆէնալըգ եօգ տուր, վէ աթա սիւար օլարազ իտիլէն զէֆքլէր, զանն խտէրիզքի, հագգըյ-լա մուախէզէ օլունան զէֆքլէրտէն տէյիլ տիր:

Լաքին, (զիրա պու ալեմտէ, հէման հէր շէյտէ պիր լաքին վար տըր) մուխաթարա, իշթէ շու խոնսոստու մէքըիւզ պուլունմագտա իտի:

Պու կիւնքի կիպի, օլ զէման տախի, (հէր նէ գատար շիմտիքի կիպի բէք չօգ տէյիլ իսէ տէ,) Բարիսին պիր թագըմ ախլէագը պօզուգ գատընյարը, արապարա սիւար օլարագ, Շանգ-էլիգէնի, Պուլօնը օրմանընը, վէ աթ եարըյարընա մախսուս մէյտանյարը պիլ ինթիխապ, թուալէթլէրինի կէօսթէրմէք իշին օրալարա կիտէրլէր իտի:

Իշթէ, պու գատընյար, հայվանը իւզէրինտէ ալանկէզ օթուրմուշ, շարգասընը գուլաղը թարափընա էյմիշ, էլպիսէսինին տիւյմէսինէ պիր կիւլ գօյմուշ, վէ կէօզիւնէ պիր կէօզիւք թագմըշ օլան վէ արգասընտան պիր սէյիս կէլմէքտէ պուլունման պու հայլագ տէլիգանլընըն քէնտիլէրինէ աթֆը նագար իթմէքտէ օլտուղունու կէօրմէրլէ, քէնտիլէր տէ մանէասը մալիւմ օլաճագ սուրէթտէ թէպէսսիւմլէրլէ մուգապէլէ էյլէր իտիլէր:

Իշպու մուգատտէմէնին նէթիճէսի օլմագ իւզրէ, Կօնթրան, բէտէրինտէն ալտըղը ագչէ իլէ պիր թագըմ տալգավուգլարը լօգանթալարա տավէթ իլէ, քիւլլիէն պաշտան չըգմագ եօլունա կիրտի:

Մէրգոււմ, հէնուզ օն սէքիզ եաշընտա օլտուղու հալտէ, տիւնեատա հիշ պիր մուգատտէս շէյէ ինանմանտան մէգհէպ թարափտարլարընտան օլուպ, պիլա ար ու հիճապ գատընյարըն ֆագիլէթինի ինքեար կէլմէքտէ, աչգ ու մուհապպէթի իսթիհզա էյլէմէքտէ, վէ եալընըղ ալթուն իլէ սէֆահաթը, ճիտտի մատտէլէր մագամընտա թանմագտա իտի:

Պու ախլէագըլլա պէրապէր, քէնտինին լաթիֆ սէտասընը, ասըլգատէկեանա մախսուս օլան աթվարընը, վէ պիր կէնճ գըղը սիմասընա եալըչան կէօզլէրինի մուհաֆագա իտէպիլմէքտէ իտի:

Կօնթրան, սիննի ըիւշտէ պալիզ օլմուշ օլտուղու հալտէ, բէտէրի թէրքի հաեաթ իթտիկինտէն, պիր միլեօն ֆրանգ գատար պիր սէրվէթէ հաքիմի մութլագ օլտու:

Շիւպհէսիզ պու տէլիգանլը, հալը հաղըրընը վէ միւսթագպէլինի թէէմին իտէրէք, էլլի պին ֆրանգ իրատ իլէ ըահաթճա վէ բարլագ պիր էօմիւր կէշիւրէպիլիւր իտի, լաքին պունուն իշին պիր թագըմ սէվգիեաթը թապիլիյեէէէ հէտէֆ օլմամասը լաղըմ իտի քի, աքսի օլարագ, մէրգոււմ, իշպու սէվգիեաթա մուգավէմէթ իթմէկէ պիլէ սայ էյլէմէտի:

Շէօյլէքի գատընյար , պէյկիրլէր , սուբէլէր վէ գումար , ազ վազըթտա կօնթրանըն ֆիքըրլինի պիւթիւն պիւթիւն իսթիլա իլէ , պէյ սէնէ գատար շաշալը սուրէթտէ կէչիրտիկի էօմիւր սաեէսին-տէ , պարօն տը Սթրէնեի թէքմիլ Բարիսին նազարը տիգգաթընը քէն-տի իւզէրինէ ճէլպ իյլէտի , Աթլարընըն արապալարընըն կիւզէլլիկի , քէնտիսինին առաթ վէ ուսուլլինին դարիպիկի , վէ մէթրէսլէրինին տէրէճէյի նիհանէտէ տալաթ ու տէպտէպէսի , հէր քէսին ազըլնտա օլուպ , իրատ իթտիկի քէրիմէլէր՝ սայքի քէլիմաթը հիքմէթաեաթ մադամընտա թէքրար օլունմագտա , հաթթա քէնտիսինին սէօյլէ-մէմիշ օլտուղու նիչէ սէօղլէր , քէնտիսինէ հասը իտիլմէքտէ , էսվա-պը , գօնուշմասը , եիւրիւմէսի , պասթօնուշու վէ կէօղլիւկիւնիւ գուլլանմաք թանգլիտ իտիլմէքտէ , Սէն-Լազար սօգաղընտա վազը կիւզէլլիկի տէ էրքէք վէ գատըն ահըպասընա իքրամէն քէչիտէ իյլէտիկի զիեաֆէթլէր թափսիլէն դազէթալարտա տէրճի սահիֆէ գըլընժագտա , վէ օլ գէման մէչհուր օլան Գօրսէր նամ դազէթատա , մէրգոււմուն ահվալը ֆէվգէլատէսի վէ տուէլլօլարը եազըլմագտա իտի , չիւնքի գըլըն վէ թապանճա իսթիմալինտէ ղաեէթ մահիր օլան կօնթրան , գօլայրդըլա վէ ֆիթուրսուղլուգըլա միւտարէպէ իտէր իտի , հասլը կօնթրանըն պու եօլտա միւսըրիֆճէ վէ հօվարտաճա էօմ-րիւ պէյ սէնէ գատար իսթիտատ իտիպ , մէքըիւր միւտտէթտէն սօն-րա միւրաըր օլան միլեօնտան հէման պիր շէյ գալմատը , չիւնքի պիր գաշ այտան պէրու տլաճագլարընը ալաման վէ եազընտա պիւ-թիւն պիւթիւն իֆլաս վուգու պուլաճաղընը հիսս իտէն միւթէա-հիւտլէր , տիչլէրինի կըճըրտաթմաեա , վէ տամըլը քեաղըտլար կէօնտէլմէ կէ պաշլամըշլար իտի :

Օլ էսնատէ կօնթրան , «Նամուստան դայրի հէր շէյ մահվ օլտու» տիեպիլլի իտի : Մէրգոււմ , վազաա պիր թազըմ ազըլսըղճա հալ ու հարէքթիլէրտէ պուլունմուշ իտի իտէ տէ , պու հալ ու հարէքթիլէր միւսիւագպէլի դայպ իթտիրմէլէր տէ , պիր իսմէ լէքէ կէթիլմէլլէր :

Պիւնապէրին կօնթրան իչին իւշ նամուսու թարիգ պուլունուպ , պուլնարտան պիրի՝ աթլարընը , արապալարընը , մօպիլեասընը վէ միւճէվհէրաթընը սաթըպ , պօրճլարընը էօտէմէք , քէնտիսի իչին պիր մէմուրիեթ արամագ , վէ ետշամագ իչին ճէսարէթլէ չալըչիսգ , իքլիմիսի՝ ստի աքէր եազըլարագ , Աֆրիգաեա կիթմէք , վէ օրատա պիր ըիլթպէեէ վէ նիշանա նայիլ օլմագ , վէ եալսու իւչիւնճիւսիւ՝ պիր թապանճա տըլպ , քէնտիսինի թէլէֆ իթմէք իտի :

Լաքին Կօնթրանտա, նե՛ ֆազր ու սեֆալէթ իշինտէ եաշամագ իշին ճէսարէթ, վէ նե՛ տէ չալըշմագ իշին ղայրէթ պուլունմանբալ, քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ իթմէկէ կէլինճէ, պիր գաշ տագըզա գատար օլ խուսուսու տիւշիւնտիւ իսէ տէ, մուտիսարէն քէնտի քէնտիսինէ շէօյլէ սէօյլէտի:

— Նի՞շին էօլէճէեիմ. եաշամագ՝ կիւզէլ պիր շէյ տիր. Տօսթլար, մէթրէսլէր վէ լէվաղիմաթ միւթէահիւտլէրի, պէշ սէնէ գատար պէնի սօեուպ սօղանա շէվիրտիլէր, շիմտի ինթիգամ՝ ալմագ սըրասը պանա կէլտի. Պու անէ տէկին պէն անլէրէ իղֆալ օլունտում, լաքին պունտան պէօյլէ իղֆալ օլունմագտան տուր օլաճաղըմ:

Մէրգում, տէտիկինի ֆիլիէն իճրա իթտի:

Կօնթրանըն, պունտան պէօյլէ իղֆալ օլունմանաճաղըմ տիմէսի, տօլանտըրըճը օլաճաղըմ տիմէք իտի, եախօտ պունա եաղըն պիր մանէասը պուլունմագտա իտի:

Պինապէրին, էվվէլքի գատար բարլագ վէ շաշաալը սուրէթտէ տէյիլ իսէ տէ, ֆագաթ տէպտէպէսինին ղահիրի հալինի մուհաֆագա իտէրէք, եաշամասընա տէվամ իթտի. շու գատար քի, մէզբիւր սախթէ տէպտէպէսինի սագլանագիլմէք իշին, Բարիս ալէմի վէ էօմրիւ իշինտէ քիպար տօլանտըրըճըլըլը տիմէք օլան պինլէրճէ վասըթալարա միւրաճաաթ իյլէտի:

Շէօյլէքի, հէր քէստէն իսթիգբազ իթտիկի հալտէ, քիմսէեէ պօրճարընը էօտէմէտի, սաթմագ իշին էշեա սաթըն ալտը, պէլքի երկիրմի տէֆա ալէյհինտէ իգամէի տալա օլունմագ հալլէրի զուհուրա կէլտի, ֆագաթ տիլինին շէվիրիկի վէ եալան վատարըլա, հէր տէֆա տախի պօրաեը աթլաթտը, վէ խուսուսիյլէ տալիմա գումար օյնամագլըղա տէվամ իտիպ, պու օեունտա պախթը քէնտիսինէ օլ գատար եավէր օլմագտա իտի քի, պու խուսուս, տախիլ օլտուղու սէրգլըլարտա վէ սալօնլարտա ումումէն սէօյլէնմէկէ պաշաաը:

Հաթթա պու իգպալ եավէրլիկի, թէաճճիւպիւ տախի մուճիպ օլարագ, շու գատար քի պու թէաճճիւպ իլէ շիւպհէ արասընտա պիւեհիւք պիր մէսաֆէ պուլունմատըղընտան, իտիլէն տիգգաթ վէ նէղարէթ սաեէսինտէ, մէրգում տէլիգանլընըն իշպու իգպալ եավէրլիկի, քէնտի պախթը իգթիգասը օլմանբալ, էլ չաբուգլուղու նէթիճէսի օլտուղու անլաշըլտը:

Պու հիլէքեարըլըն մէյաանա չըգմըշ օլտուղու մահէլլի ճէմիյ-

եէթ , միւթէպէր քիմնէլերտէն միւրէթթէպ օլուպ , պունլար , քէնտի իլէրինտէ պիր ըզալէթ վուգուինին ինթիշարինի թէճվիզ իթմէ-տիքլէրինտէն , Կօնթրան , պունտան պէօյլէ քէնտիսիլլէ գումար օյնամանաճադլարընտան , ճէմիյեթտէն իսթիֆա իթմէքտէն զայրի չարէսի պուլունմատըղընը նէզաքէթլէ անլաթտըլար :

Կօնթրան , հիլլէ վէ տէսիսէսինին մէյտանա չըգմըշ օլտուղունու անլատըղտա , պաշընը էեիպ , սիւքիւթլէ օրատան կիթմէսի լազըմ կէլիրքէն , քէնտիսինէ գարըն մատտի իսպաթլար պուլունմատըղը ճիհէթլէ , քի սթախըղը արթըրտը , վէ մէրգում իլէ մուխապէրէ ի-տէն գօնթ տը Պ . . . եի տուէլլօեա տալէթ իտէճէկինի պիլտիրտի , վէ մէրգում գօնթ իսէ , թէշէպպիւսիւնիւն թագաիր օլունմատըղընը կէօրտիւկիւնտէ , ումուզլարընը չէքէրէք , մէրգումուն եանընտան մուֆարաթընտա , Կօնթրան , սօն տէրէճէ հիտտէթ ու զազապլէ ,

— Մ. վիգօնթ , պէնիմ իչին հէնուզ հէր իւմիտ մահվ օլմատը . տահա իսմիմ սէօյլէնէճէք տիր , տէյի պէեան իլլէտի :

Գօնթ տը Պ . . . - Բէք իյի , բէք իյի :

Կօնթրան , տախիլ պուլունտուղու տիկէր պիր սէրգլընէ կի-տիպ , նամուս տավասընա կիրիշմէրլիկէ արղուքէշ իքի տէլիգանլը պուլտու , վէ պունլարը տուէլլօտա շահիտլիք իթմէք իւզըէ , Մ. տը Պ . . . եէ կէօնտէրտի :

Մէրգուման տէլիգանլըլար մահճուպճա ավտէթլէ , սէրգլընըն եիկիրմի գատար ազասը թարաֆընտան իմզա իտիմիշ պիր պէեան-նամէ սուրէթի կէթիրտիլէր քի , պու պէեաննամէտէ , պարօն տը Սթրէնէի օ կիւնտէն իթիպարէն հիսսէտարան սընըֆընտան չըգա-րըլմըշ օլտուղունտան , գօնթ տը Պ . . . նին , մէրգում իլէ տուէլլօ իթ-մէսի ճայիզ օլմատըղը իշար գըլընտըգտան պաշղա , էկէրչի պարօն տը Սթրէնէի , ալէնի պիր հագարէթ իլէ , եա Մ. տը Պ . . . եի , վէ եախօտ ճէմիյեթթ ազասընտան պիր տիկէրինի տուէլլօեա մէճպուր իթմէկէ գալգըշըր իսէ , միւզաքէրէլէրինի զազէթալար վասըթասըյ-լա իլանա , վէ հարէքէթի վագըլարընըն սէպէպլէրինի մուխթաա-րէն պէեանէ մէճպուր օյաճադլարը տէրմիեան իտիմիշ իտի :

Պիր թագըմ միւթէպէրան իմզալարըլլա միւմզա պիր էվրազա գարըն հիշ պիր չէյ սէօյլէնմէսի գապիլ օլմանըպ , Կօնթրան , նիհա-եէթ պուրասընը անլատը , վէ էվվէլ էմիրտէ թէսկին իթմէք իսթէ-տիկի շու խուսուսուն տէհչէթլի սուրէթտէ եանըլաճալընը տէրք վլէ , պիր արա մէյեուսիեէթէ տիւշար օլտու :

Անճաղ մերգումուն ախէագը, հէր շէյե, հաթթա նամուս-
սո գլուղա տալի էհէմմիեթ վիրմէէն թապիեթյարտան օլտու-
ղունտան, վէ ահվալը զարիպէ վէ ֆէվզէլատէ ալէմի օլան Բարիս-
տէ, պողկեհքի ըզգալէթին՝ տիւնքի ըզգալէթի ունութտուրտուղու-
նու, վէ կէօղտէն նիհան օլան քիմսէլէրին՝ իրթէսի կիւն խաթըրտան
չըգտըլարընը, միւլահաղա իթտիկինտէն, պիր գաչ այ գատար Բա-
րիստէն նապէտիտ օլմաղլըզը գարաջլալըրտը:

Հիքթանէ իթտիկիմիզ հալէր, դըձ, մէվսիմիլի՛ իպթիտալարըն-
տա զուհուրա կէլիպ, Կօնթրան, սանտըզլարընը հաղըրլատը, վէ
քիմսէ իլէ վէտալաշմահարագ, Լօնտրանա միւթէվէճիհէն հարէ-
քէթ իթտի:

Մէրգում, քէնտիսինին Բարիստէ շաշալը տէվըրնտէ իւլֆէթ
վէ հոգուզ բէյտա իթմիշ օլտուղու բէք չօգ քէսանը ինկիլթէր-
րատա թահըրդ, պոլնլալը, Կօնթրանըն բարլաղլը, տէվըր կէչիլ
օլտուղունու, վէ խուսուսա սօն վաղըսաընը պիլմէտիքլէրի ճիհէթ-
լէ, քէնտիսինէ ֆէվզէլատէ իլթիֆաթ կէօթթէրտիլէլ, նիչէ տօսթ-
լալը, մերգումու գապուը իթտիքլէրի կիպի, էն զիեատէ ասըլատէ-
կեան գլիւպլէրինին ղաբուլարը տա մերգումիլին ալըլտը, Կօնթրան,
տիւրահէթ ու ֆէթանէթի, վէ աթվարընըն ճաղկալէթիլէն հէր քէսի
ճէլպ իլլէտի, Շուրանը տախի պէեան իտէլիմքի, Կօնթրան, ինկիլիզ
լիսանընտա, քէնտի վիսանը մատէրզատը կիպի թէքէլիւմ իտէր իտի:

Մէրգում, ազ վաղըթտա պիլիհէի ղումարպազ սըրասընա կէ-
չիլպ, շու գատար քիշ իգալինին պաշտան սօնուհա գատար եա-
վէր օլմասը, Բարիստէ օլտուղու կիպի, Լօնտրատա տախի հաղթըն-
տա տախի շիւպհէ օլաճաղընը պիթթէճըրիպէ պիլտիկինտէն
էվլէլ էմիրտէ գումարտա ղաշպ իթմէք Եօլունու թէքճիհէ իլլէտի,
վէ լաքին իթտիկի գարաթ վէ ղաշպարտան ասլա միւթէսսիր օլմա-
եղպ, տալիմա միւթէպէսսիւմ կէօրիւնիւր իտի:

Հասըլը Կօնթրան, ղաբըղընը օլ գատար լաեղզը յա եիւզտիւր
տիւքի կիւնիւն պիլիտէ, պալիթը քէնտիսինէ տօղրու տէօնտի-
կիւնտէ, հէր քէս, պու հարտէն մէմուհն օլտու:

Կօնթրան, սէքիլ այ գատար Լօնտրատա բուլպա պիր էօմիւր
կէչիքտի, վէ էկէրչի պիր ազշամ, պուլունտուղու պիր սէրլէտէ,
գօլու իլինտէ պապլամըշ օլտուղու պիր միգտուր բալիթէ քեաղըրտար
գազաէն թէրէ տիւշմէսէ իտի, շիւպհէսիլ տահա պիր խալի վիւտ-
տէթ շէհրի մէգրիւրտէ իգամէթ իտէճէք իտի:

Իմոտի, մէրգում, ու պապտէ քէնտիսինտէն իյգահաթ իսթէնիլ-մէսինէ պէքլէմէեիպ, օթէլինէ ավտէթլէ, սանտրդլարընը հաղըրլատը, վէ օթէլէ օլան պօրճունու էօտէեիպ, պիր արապա ճէլպ իյլէտի, վէ պիր տաղըզա պիլէ վաղըթ կէչիրմէեիպ, տէսիր եօլ իլէ պիր գալ սաաթտա Պրիկթօն շէհրինէ կիթտի:

Կօնթրան, Պրիկթօնտա ուղուն միւտտէթ քալմազ նիեթինտէ օրմաերպ: Պրանսաեա ավտէթ իթմէք, վէ եէնիտէն Բարիսի կէօրմէք արգուրու, ֆիքրինի իսթիլա իյլէմիշ իտի:

Պրիսպէրին ազ վաղըթտա Ինկիլթէրրաեը թէրքլէ, Պրանսանըն Տիէք շէհրինէ կէտի:

14

Մէրգում, շէհրի մէքքիւլէ աեազ պասթըղընտա, քէնտի քէնտիեէ շու եօլտա տիւշիւկտիւ:

— Սահիլտէ եախօտ գաղինօտա, վաղթիլէ թանըմը օլտուղում ասըլատէկեանտան եախօտ հօլարտալարտան պաղըսընա թէսատիւֆ իթմէմէքլիկիմ, մատտէթէն միւմքիւնսիւզ տիւր: Իմաի, պունլարտան իւք տէֆա հէր հանկըսընա թէսատիւֆ իտէք իսէմ, տօղրուճա եանընա կիտէճէեիմ, վէ կէօսթէրէճէկի գապուլիյեթէթտէն, էֆքեարը ումուսիեէնին հաղըզմտա նէ՝ մէրքէզտէ օլտուղունու անլաեաճաղըմ:

Պրնաէն ալէյհ, Կօնթրան, Օթէլ Բօայեալա կիտիպ, միւթատը օլտուղու իւզրէ կուսթօլուճա կիեինտի, էօյլէ թաամընը իթտի, վէ սիկարաւընը եաղտըզտան սօնըա, տէնիզ քէնարընա տօղրու եօլա չըգտը:

Մէրգում, պէշատըմ անճազ արմըշ օլտուղու հալտէ, վաղթիլէ Պուլօնեը օրմանը եօլարընտա, պէլքի եիւզ տէֆա պիրլիքտէ աթ եարըչը, եախօտ Գաֆէ Անկիլտէ վէ Մէզօն տօրտա սուրէ իթմիշ օլտուղու իւշ տէօրթ տէլիգանլըեը գարըլատը:

Կօնթրան, իքի էլլէրինի ուղաթարազ վէ տզտազլարընտա թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունարազ, պու տէլիգանլըլարա տօղրու իլէրլէմէքլէ պէրապէք, տէրունէն էնտիշէ իյինտէ պուլունմազտա իտի, չիւնքի պիր զէման արգատաչլարը օլմուշ օլան պու տէլիգանլըլարըն, չիմտի քէնտիսինտէն եիւզ շէվիքիպ շէվիլմէեէճէքլէրինի պիլմէմէքտէ իտի:

Փագաթ վուգուաթ, քէնտիսինի բէք չաբուգ միւսթէրիհ գըլտը, չիւնքի գիբը իթտիկիմիզ տօսթլարը, ճիւմէթէն էլլէրինի թու-թարագ,

— Վա՛յ, սի՞զմիսինիզ... — վա՛յ ազիզիմ պարօն... սիզի կէօրմէ-
եէլի ասըրլար օլտու... Նէ՛րէտէ իտինիզ, պարօն... — պիլի՛րսինիզ,
էվլէնմիշսինիզ տէյի զանն իտիեօրտուզ... — լաքին, մատէմքի չիմ-
տի սիզի պուլտուզ, վէ մատէմքի Տիէբտէ պուլունուեօրսուունուզ,
ումարմքի պուրատան կիթմէեէճէքսինիզ, Ազիզիմ պարօն, սիզի
թէէմին իտէրիմքի, պուրատա կիւզէ էյլէնիլիեօր, Շու միւսիւլէրէ
սօրուն, հաթթա պուրատա տահա զիեատէ էյլէնիլտիկինի սիզէ
թէէմին իտէճէքլէրինէ շիւպհէ իթմէմ, տէտիլէր:

Կօնթրան, իշպու հիւսնի գապուլիեթթէն օլ գատար մահզու
զիյեթթ հիսս իթտիքի, օմուզլարը իւզէրինտէն աղըր պիր եիւք
գալտըրըմըշ տըր զանն իթտի:

Փիլվագը չըգան սէնէ զուհուրա կէլէն հատիսէնին բէք չօզ
թէվաթուր իտիլմէմիշ, եախօտ մէզքիւր շայեանը թէէսսիւֆ հիքեա-
եէնին քեամիլէն ունուտուլմուշ օլտուղու, վէ եալընըզ տօղլուտան
տօղրուեա իշէ տախիլ օլմուշ օլան քիմնէլէրին խաթըրնտա գալմըշ
խսէ տէ, անլէրտէն քէնտիսի սագընմագ տա միւշքիւլ օլմատըղը,
մէրգումնէգտինտէ կիւն կիպի աշիքեար պուլունմագտա իտի:

Կօնթրան, մէզքիւր ահըպպասը թարաֆընտան քէնտիսինէ վու-
գու պուլան սիւալլէրէ ճէվապէն, թանրմատըղը պիր խըսըմը, ին-
կիլթէրրատա վէֆաթ իթմիշ օլմաղլէ, անըն միրասընա սահիպ օլ-
մագ իւզրէ պաղթէթէն ինկիլթէրրատա չաղըրմըշ օլտուղու, վէ
օրատա, ասըլգատէկեան սալօնլարընտա կէօրմիւշ օլտուղու հիւսնի
գապուլիյեթթ իւզէրինէ, պիր գաշ այ գատար Լօնտրատա գալմանեա
գարար վիրմիշ իտուկի ճէվապընը իթա իյլէմէքտէ իտի:

Մէրգում, պու տօսթլարընա շու եօլտու իլավէ իթտի:

— Շուրաեը սիզէ իգրար իտէրիմքի, ալթմըշ պին ֆրանգ իրատ
կէթիլիլ շու մէմուլին զայրի միրաս բէք վագթինտէ եէթիշտի, զիրա
սէրվէթիմ հէման քեամիլէն թիւքէնմիշ օլուպ, եալընըզ պէշ եիւզ
պին ֆրանգըմ գալմըշ իտիքի, մալիւմիւնիւզ օլտուղու իւզրէ, պու
տա պիւեիւք պիր շէյ սաեըլամագ իտի:

Կօնթրանըն պալէատէքի սէօղլէրի սէօյլէմէսի մահիրանէ պիր
թէրթիպ իտի, շէօյլէքի քէնտիսինին կիւեա պիր միրատա նայիլ օլ-
մուշ օլտուղու ըիվաեէթի ազ վագըթտա եաեըլարագ, Բարիսէ ալ-

տէթինտէ , ասհապը սէրվէթ հազգընտա կէօսթէրիւն հիւրմէթ ու ըրաեէթէ քէնտիսինն տէ մազհար օլաճաղը , վէ պու ըրաեէթ ու հիւրմէթ իսէ , իթիպարը նազտի տիմէք օլաճաղու տէրքճար պու- լունմադտա իտի :

Հասըլը , օլ տազըզ ատան իթիպարէն , մէրգուճ միւսթադալէլինի բարլազ կէօրմէկէ պաշլատը :

Կօնթրան , իւշ կիւնտէն պէրու Տիէք շէհրինտէ պուշուսուպ , քէնտիսի կիպի պիր ատէճ իշին ածը պիր թէաթրօ քաճնէսի պիմէք օլան Բարիս շէհրինէ ալտէթ իթմէքիկի տիւշիւնմէքտէ իքէն , Կէնճ պիր գըզ , նազարը տիգգաթընը ճէլպ իյլէտի :

Իշպու սարը , նազիք վէ ֆէվզէլդաեէ կիւզէլ օլան գըզ , քիւպը- զատէ օլտուղու ըէվիշինտէն անլաշլան վէ էլպիսէօկինն տիւշմէսի եէրինտէ , Սէն-Լուի խաշը իշլանընըն ալէամէթի ֆարիդասընը համի պուլունան պիր իհթիեարըն գօլթուղունտա օլաքադ , տէնիզ գըքը- սընտա ահէսթէ ահէսթէ կէզմէքտէ իտի :

Կօնթրան , տիգգաթըլէ պու գըզա վէ եանընտաքի իհթիեարա պադտը իսէ տէ , մէզպուրէնին ճալիպ սիմասընը ադտէմճէ կէօրմիւշ օլտուղունու խաթըրլամատը , ֆադաթ իհթիեարը իւք տէֆա օլա- ըադ կէօրմէտիկինէ էմին իտի :

Օլ իհթիեարըն միւհթէրէճ սիմասը , վէ պէեազ բաշլարը , պազադ խաթըրէլէրի միւպհէճ սուրէթտէ ֆիքքինտէ հապը իտիպ , շիւպհէ- սիզ վազթիյլէ , եանի չօճուգլուղու գէմանընտա , պալիսթ պու ատէմի քէնտի գարշընա չըգարմըշ իտի , ֆադաթ նէրէտէ , նէ՞ գէման վէ նէ՞ կիպի ահվալ սըրասընտա , իշթէ պուրպարընը տիւշիւնիւպ , պիր ճէվապ պուլամամադտա իտի :

Պարօն տը Սթրէնեի , պու մուամմաեը անլամադ մէրազընա տիւ- շիւպ , թէնէզղիւհլէրի պիր խալլի միւտտէթ տէվամ իտէն իհթիեար իլէ կէնճ գըզը կէօղիւնտէն անըրմատը , վէ պունլար , տէնիզ գըքը- սընը թէրքլէ , շէհրէ տօղրու ըէվան օլտուգլարընտա , իգամէթ իթ- տիքլէրի վիզթօրիա նամ օթէլէ գատար արդալարընտան կիթտի :

Իհթիեար վէ գըզ , արապա գաբուսունուն քէմէրի ալթընտա նապէտիտ օլուր օլմազ , քէնտիսի տէ , մէզքիւք գաբունուն էշիկին- տէն կէշտի , վէ իւք տէֆա գարշընա չըգան կարսօնա եիզ շու գըճ- մէթինտէ պիր սիքքէ իթասըլլա ,

— Կէնճ պիր գատըն իլէ պիրիքտէ պիր ազէվվէլ պուրաեա կէլէն միւսիւ քիճ տիր , տէյի սիւալ իթտի :

Կարսոն .— Պէտազ սաչլը վէ գըրմըզը շէրիսլի միւսի՞ւ միւ .

Կօնթրան .— Էվվէթ :

Կարսոն .— Ասըլզատէ , վէ դաեէթ զէնկին պիր քիմնէ տիր քի , սէյ-
ֆիեէսի պուրատան օն պէշ ֆարսախ ուզագտա օլտուղու հալտէ ,
հէր սէնէ , գըզըյլա պէրապէր , պիր այ եախօտ ալթը հաֆթա գա-
տար պուրատա իգամէթէ կէլիր :

Կօնթրան .— Իսմի նէ՞ տիր :

Կարսոն .— Մ. գօնթ տ'Անթիվիլ տիր :

Կօնթրան , իզհարը թէաճճիւպլէ , հէման գահգահալը պիր կիւ-
լիւշ գօբարաճագ իքէն , քէնտիեի զապթ իթտի , վէ քէնտի քէնտիեէ
շու սէօղլէրի իրատ իթտի :

— Ա՛հ , իշթէ պու զարիպ . պու իհթիեարըն , մէճհուլ պիր քիմնէ
օլմատըղընը զանն իթմէքլէ եանըլմամըշլմ , Եիկիրմի եիկիրմի պէշ
սէնէ էվվէլ Բէտէրիմին խանէսինտէ քէնտիսինի կէօրմիւշիւմ տիւր .
Պու պէնիմ ամճամ տըր : Տիմէք տիր քի պէնիմ պիր կիւզէլ ամճա
գըզըմ վար տըր , կիւզէլ պիր բարշա օլմալը տըր .— Գօնթ ուն ագալ-
լի պիր միլեօն ֆրանգ սէրվէթի պուլունաճաղընտան , պու խուսուս
պէնիմ իշին բարլագ վէ միւքէմմէլ պիր իշ տիր :

Կօնթրան , ճէպինտէն պիր չիգտան չըգարըպ , պունուսն տէրու-
նինտէն ալտըզը գարթընը օթէլին կարսօնուսնա վիրէրէք ,

— Տօ՛սթոււմ , պու գարթը Մ. գօնթ տ'Անթիվիլէ կէօթիւրին ,
վէ պէնի նէզտինէ գապուլ իթմէք իսթէմէտիկինի սիւալ
իտին , տէտի :

Ձէնտ տագըգա սօնրա , Կօնթրան , Մ. տ'Անթիվիլին տայիրէսինէ
կիրտիրիլիպ , իհթիեարը մէրգոււմ թէպէսսիւմէ էլինի ուզաթարագ ,

— Սահիհէն , սէվկիւլիւ եէկէնիմ , պախթ պիզի Նօրմանտիա
սէվահիլինէ եագլաչտըրմալը իմիշ քի , սիզ տէ , պիր ամճանըզ պու-
լունտուղունտ խաթըրընըզա կէթիրիպ , զիեարէթէ կէլմէլի իմիշսինիզ ,
տէյի պէեան իթտի , վէ պատէհու կէնճ գըզա խիթապէն , — Լէօ՛նի,
էմիլզատէն պարօն Կօնթրանը սանա թագտիմ իտէրիմ . նասըլ քի
կէօրիւեօրսուն , քէնտիսի դաեէթ կիւզէլ պիր Բարիսլի տիր , լաքին
գարապէթ պաղլարընը օլ գատար չաբուգ ունուտուր քի , պէլքի սէ-
նին վիճուտինտէն պիլէ խապէրտար տէյիլ տիր տիեէպիլիլիմ , տէյի
իլավէ իթտի :

Պատէհու մէրգոււմար մուհավէրէեէ կիրիշտիլէր :

Պու թէսատիւֆ վէ պու վիզիթա , պարօնուն նիեէթինի պիւ-

Թիւն պիւթիւն թէպտիլ իթտիրտիւէր, Մէրգոււմ, Տիէբ շէհրինտէն կիթմէկի արթըգ տիւչիւնմէտի, վէ իրթէսի կիւն, քէնտի քէնտիեէ շու եօլտա միւլահազա իյլէտի.

— Կիւզէլ պիր սէրվէթ էլտէ իթմէք, վէ վազիեէթիմի, թէար-րուզտան մասուն պիր հալէ գօյմագ իչին, պախթ՝ գարշըմա եէկեա-նէ պիր ֆըրսաթ չըգարտը, էկէրչի պու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէմէգ իսէմ, շաշգըն ատտ օլունմագլըղըմ լազըմ կէլիր, Ֆագաթ, իսայր, պու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէնէեհիմ, Հէմ պու կիւզէլ ամճամըն գըզըլա, հէմտէ անըն սէրվէթիյլէ էվլէնէնէեհիմ, Պուն-լար սատէ ատէմլէր տիրլէր, Պունլարը զապլըմա կէչիրմէք, գօլայ տըր, օն պէշ կիւնէ գատար պէնի ֆէվգէլատէ սէվէնէքլէր տիր.

Պինսպէրին Կօնթրան, գօնթ տ'Անթիվիլին էն մուհիպպընֆիգի օլուպ, տէնիգ քէնարընտա տօլաշմաեա չըգտըգլարընտա, իհթի-եարը մէրգոււմ իլէ գօլթուգ գօլթուգա կէզմէկէ, վէ Լէօնի՝ Տիէբ ճիվարլարընտա թէնէզզիւհ իթմէք արգուսունու պէեան իյլէտիկին-տէ, Կօնթրան, քէնտիսի միւնասիպ պիր արապա վէ լաեըգլը աթ-լար պուլուպ, պու արապաեը վէ հայվանլարը քէնտիսի գուլ-լանմաեա պաշլատը, Պու սուրէթլէ պարօն տը Սթրէնեհի, ազ վա-գըթտա գըզը քէնտիսինէ ճէլպ իթտի իսէ տէ, պաշլըճա մատտէ, իհթիեարը գազանմագ օլտուղունտան, օ ճիհէթլէ տախի օլ տէրէ-ճէ միւքէմիլէն մուվաֆֆագ օլտու քի, Մ. տ'Անթիվիլ, Կօնթրան-տան զիեատէսիյլէ մէմնուն օլուպ, վէ անըն սէվապըզը ահվալի հագ-գընտա չիւպհէ իթմէեիպ, գըզը իլէ պիրլիքտէ պանեօլարը թէրք իթտիկի զէման, անը, Տիէբտէն իքի ֆարսախ ուզագտա օլան սէյ-ֆիեէլէրինէ տավէթ իթտի.

Կօնթրան, իհթիեարըն մէգքիւր թէրլիֆինի սուհուլէթլէ գա-պուլ իտէրէք, օ տագըգատան իթիպարէն տավասընը գազանմըշ օլտուղունա իսքեաթ օլտու, Դըրլարըն վէ եալընըզլըղըն, քէնտիսինէ եարտըմճը օլաճագլարընը, վէ օն պէշ կիւնէ գատար Լէօնինին գալ-պինտէ վէ ֆիքրինտէ աթէչի աշգը իլուզան իթտիրմէկէ մուվաֆֆագ օլաճաղընը, վէ իհթիեար գօնթուն, մէգպուրէեհի քէնտիսիյլէ էվ-լէնտիրմէկէ ըուի ըիզա կէօսթէրէնէկինի մէմուլ իթմէքտէ իտի.

Պարօն պու սըրատա նըսֆէն ալտանմագտա իտի.

Շէօյլէքի, Լէօնի, օլ անէ տէկին քիմնէ իլէ կէօնիւ պաշլը օլ-մատըղընտան, օլ ճալիպ վէ կիւզէլ տէլիգանլըեա տօղրու սատէտի-լանէ թէմաեիւլ իթտի, վէ զաթէն իքիսի՝ արասընտա խըսըմըգ

մանափայտի տէ պուլունտուղու էճիւտէն, պուլարըն թէքլիֆաիզ-
լիկինտէ հիւ պիր մահզուր օլամազ իտի: Պինապէրին իպթիտաի է-
միրտէ հասըլ օլան մուհապպէթ, եալընըղ տօսթուղտան իպարէթ
օղուպ, լաքին հօնթրան, պու մուհապպէթ լսթէշինի շիտտէթլէնտիր-
մէքլ վէ օսաաւտի գըղըն կէօղլէրիկի աչմազ իշին, հիւ պիր շէյ
էտիրթէմէտի: Սնըն կիպի պիր մէսլէքսիզ պիր ատէմ, պու թէշէպպիւ-
սինտէ մուվաֆիֆազ օլապլիյի իտի, վէ ֆիլվազը տա օլ գատար
միւքէմէլէն մուվաֆիֆազ օլտուքի, նիհասէթ Մ. տ'Անթիպիլ քէնտի
գըղըն, հօնթրանըն դօլթուղունա կիրտիկի զէման գըղարտըղընա
վէ հօնթրան պիր գաչ սաաթ զայպուպէթ իթտիկինտէ, մէզպուլընին
տիւշիւնէլի վէ թապալը պիր հալքէսպ իթտիկինէ տիգգաթ իթտի
Օլվապըթ իհթիեար, հօնթրան իւէ գըղընը պու մէքլթէպէ թէք-
լիֆսիղճէ պուլունտուղումադլա խէթա իթմիշ օլտուղունու, վէ պու
լաթթա գըղընըն ըահաթընը վէխիմ սուրէթտէ իխլալ իտէպլիէճէկի-
նի անպատարազ օլթրանա, պիր ան էվվէլ ֆիքը ու նիեթթինի մէյտա-
նա գօյմապընը թէքլիֆ իթտի:

Պարօնու զըղուսու տա պունտան իպարէթ օլուպ, պինապէրին
քէնտիպինի՝ ամճաքը գըղընա աչղ ու մուհապպէթի օլտուղունու իգ-
րար ու իթիքաֆ, վէ պու մուհապպէթինտէ հասաթը սօնուհա գա-
տար տէվաճ խտէճէկինի եէմին իւէ պէեան իտէրէք, մէզպուլըն իւէ
էպէնմէք իսթէտիկինի իֆատէ իյլէտի:

Դօնթ տ'Անթիպիլ, եէկէնինին հալ ու թափընտան իղֆալ վէ
էէլպ օլունարապ, թէքլիֆինէ անը վահիտտէ մուվաֆիֆազաթ իտէ-
պիլիք իտի:

Քէնտիսինին՝ պու տէլիւանլընըն վէլատէթի վէ ֆամիլեպար հազ-
ղընտա մալիմաթ ալմանա իհթիեաճը օլթատըղը կիպի, հօնթրանըն
դէքէպէթի վէ հի մնի աթվարը տախի մալիմալ իտուկինտէն, պու
սըրապա իհթիեար քէտէրին թէրէտտիւտէ նէ՝ սէպէպի օլապլիլի իտի:

Խաքին գօնթ, պու եօլտա պիր տուլղուեա մուխալիֆէթլէ,
եէկէնինին սէրվէթի, սէվապըզը ահլալի վէ Բարիստէ հայիզ օլ-
տուղու իթիպաքը մանէվի հազղընտա մալիմաթը գաթիլեթի պու-
լունմատըղընը տիւշիւնտիւ, վէ պինաէն ալէյհ, պիրի, չօգտան պէ-
րու թանըտըղը Աթրէնէի ֆամիլեապընըն մուգավէլաթ մեհաքրի-
լիէն չվէ տիկէթի, օղու՝ Բարիսին ասըլպատէկեան գլիւպլէրինտէն
պիրինին ըէյտի սանխի պուլունան աթիգ պիր տօսթունա իթի
մէքլթուպ եապար:

Իքի ճէվապ տա այնի կիւնտէ վիրուտ իթտի : Մուգավէլաթ մու-
հարրիբինին ճէվապնամէսինտէ , Մ. տը Սթրէնեինին սէրվէթի գալ-
մամը օլտուղու , վէ հաթթա պիր միգտար պօրճ պրրապարազ Բա-
րխտէն սավուշտուղու հիքեաեէ օլունտուղու հալտէ , աիկէր ճէ-
վապնամէտէ տէ , Կօնթրանըն՝ տախիլ օլտուղու գլիւպտէն թարտ
խտիլտիկի , վէ պու թարտըն սէպէպլէրի աչըգտան աչըղա պէեպն
օլունմուշ իտի :

Իշպու շայեանը թէէսսիւֆ խապէրլէրտէն , Մ. տ'Անթիվիլ , երւ-
տըրմտան վուրուլմուշճասընա միւթէէսսիր օլտու : Մէրգում , իհ-
թիմալ քի , հալը զարուրէթէ տիւշմիւշ , հաթթա պիզզաթ քէնտի
խէթասըյա օ հալի պուլմուշ օլան պիր քիմնէեի տամատ մագամըն-
տա գապուլ իտէպիլիլ իտի , ֆագաթ պաեաղը վէ աչադճա պիր
հարէքէթիլլէ , մէվգի վէ սընրֆընտան տիւշմիւշ օլան պիր ատէմի
օ սըֆաթտա գապուլ իտէմէզ իտի : Պինապէրին գօնթ , պէօյլէ պիր
իգտիվաճա ըուր ըիզա կէօսթէրմէքտէն իսէ , գըղընըն գալպինի շի-
քէսթ իթմէքիկի պին քէրրէ թէրճիհ իլլէր իտի :

Պիր սաաթ սօնրա , իհթիեաը բէտէր , քէմալը նէզաքէթ իւզրէ
թէքլիֆինին գապուլ իտէմէեէճէկինի Կօնթրանա անլաթտը , վէ
մէրգում Մ. տ'Անթիվիլ հաեաթտա գալտըճա մէրամընա էրէմէե-
ճէկինէ պիզզաթ իզնա օլտու իսէ տէ , գօնթ եէթմիշ եաչընը կէչկին
օլտուղունտան , վէ եիւզ եաչընա գատտը եաչաեապիլէն գուվվէթլի
թապիեաթլարտան պուլունմատըղընտան , պիւթիւն պիւթիւն իւ-
միտինի գաթ իթմէտի :

Պինաէն ալէյհ , Կօնթրան , բէք եագըն օլտուղունու իհթիմալ-
տէն կէօրտիւկիւ միւսթագալէլի քէնտիեէ հապը իթմէք նիեէթիլլէ ,
ամճասընըն գըղըյա զաեէթ հիւզնէնկիլ սուրէթտէ վէտալաչտը , վէ
իֆլիլրաեա ուղրամըշ օլտուղունտան պահալա , թէրքի հաեաթ իթ-
մէքտէն պահս իթտի , (չիւնքի պունտան պէօյլէ եաչաեըպ տա նէ՝
եաբաճագ իտի) վէ տայիմա վէ սօն նէֆէսինէ գատար մէզպուրէ
հագգընտա իզհարը մուհապպէթ իտէճէկինի եէմինէն վատ իթտի-
կի կիպի , Լէօնիտէն տախի պիր զիւլիւֆ սաչը վէ պիրինճի պուսէ-
սիլլէ պէրապէր , այնի եէմինի ախզ իթմէկէ պիսսուհուլէ մուվաֆ-
ֆագ օլտու :

Կօնթրան , էն եագընտա օլան տէմիր եօլու ըսթասիօնունա կիթ-
մէք իւզրէ արապաեա օթուլմուշ օլտուղու հալտէ , քէնտի քէնտիեէ,
— Էկէրչի եըտըղըմ պանա միւսայիտ օլուպ տա , սէվկիլիւ ամ-

ճամպիր սէնէսէ գատար ֆիւճճէթէն վէֆաթ իտէր իսէ, ամճա գըզըմ իլէ էվլէնէպիէճէսիւմ կիւն կիպի աշիքեար տըր, տիմէքտէ իտի:

Մ. տը Սթէնէինին արզուլէտիկի ֆիւճճէթէն վէֆաթ վազը օլտու իսէ տէ, պիր ազ կէճճէ, Շէօյլէքի գօնթ տ'Անթիվիլ էօլմէզտէն էվլէլ, գըզընը, էհի նամուստան գօնթ տը Բէրուալ իսմինտէ պիր զաթ իլէ էվլէնտիրտի, վէ պու պապտէ մէզպուրէ թարաֆընտան մուխալիֆէթ տէ կէօրմէտի, չիւնքի կէնճ գըզ, թէֆէքքիւր վէ միւլազազա սաեէսինտէ, Կօնթրան հազգընտա հիւրմէթ վէ ըիսեթ իտէմէսէճէկինի անլատը, վէ պարօն, ամճա գըզընըն իզտիվաճընը խապէր ալտըզընտա,

— Պու տէֆա տա իգպալ պէնտէն գաչար, մութլազա երլտըզըմ գարարմըջ տըր: Լաքին, Լէօնի, Լէօնի, սիզ պանա վատ իթմիշ իտինիզ, պանա եէմին իթմիշ իտինիզ, տէտի:

Պատէհու «սաչ զիւլիւֆիլլէ եէմինի ըիւզկեար ալըպ կէօթիւրտիւ» շարգըսընը մըրըլտանարափ օգուեուպ, օնտան սօնրա, գօնթէս տը Բէրուալ օլմուշ օլան մատմուազէլ տ'Անթիվիլի արթըզ տիւչիւնմէզ օլտու:

Արատան պիր գաչ սէնէ կէչտի:

Գօնթ տը Բէրուալ, Անթիվիլ արազիսիլլէ սէյֆիսէսինի սաթըպ, զէվճէսինին սէրվէթինի նապտէ թահվիլ իտէրէք, պու սէրմաեէսի, էմիլլիէթի պուլունտուզու պիր պանքէրին նէզտինտէ էմանէթէն պըրազտը:

Պու կէնճ զէվճէյն, գըջ մէվսիմէքինի Բարիստէ կէչիրտիլէրինտէն, Կօնթրան, պազէն, կիւզէլլիկի վէ զարաֆէթիլլէ մաարուֆ օլմազ տա պուլունան Լէօնիսէ թէսատիւֆ իթմէքտէ, վէ պու սըրալարտա, պարօն տը Սթրէնէի, զաթէն ուսթա պիր գօմէտիաճը օլտուզու ճիհէթլէ, գալպինտէ շիֆա գապուլ իթմէզ պիր տէրտի օլան ըիմսէլէր կիպի, սիմասընտա էսէրը մահզունիլլէթի ազիմէ իրաեէ իթմէքտէ իտի: Մէսէլա ամճա՞ր գըզընը, քէնտիսինէ պիր քէլիմէ պիլէ իիթապ իթմէքսիլլին մահզունանէ սէլամվամազտա, վէ պատէհու պիր խալի թարաֆա չէքիլիպ, միւքէտտէր պիր հալ ու վազիսէթտէ պուլունմազտա իտի:

Լէօնի, Կօնթրանա պազտըզընտա, իսթէմէսէրէք վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հիսս իթտիկի կիպի, տամարլարընտաքի գան՝ եիւրէկինէ չըգմազտա, վէ ումում գատընլարա թապիի օլան պիր սա-տէտիլլիլլէ,

— Տայիմա պէնի սէվիեօր... Հէր վագըթտան զիեատէ պանա մուհապպէթի վար տըր... աճապա նէ՛ դատար միւզտարըպ պուլունուեօր... իհթիմալքի տէ պու տէրտ քէնսիսինի թէլէֆ իտէճէք տիր, տիմէքտէ իտի:

Պու սուրէթլէ պիշարէ գատըն, քէնտի զէվճինէ վէ վէզայիֆինէ սատըգ օլմաղլէ պէրապէր, բէտէրինին միւրատը ալիսինէ իթաաթ իթմէքլէ, վատլարընը ունութմուշ, վէ եէմինլէրինի նազզ իթմիշ օլտուղունտան տօլաեը միւպհէմպիր իզթիրապը գալպ հիսս իտէկէլմէքտէ իտի:

Կօնթրան, մահզունիյեթ մապէսի իքթիսա իթմէքտէ օլտուղու մէզքիւր ֆըրսաթլարտան պաշգա, տայիմա վէ հէր վագըթտան զիեատէ զէֆք ու էյլէնճէ միւպթէլասը իտի:

Պու եօլտա պիր էօմրիւն մէսարիֆաթընա քիֆաեթ իթտիրմէք իւզրէ, նա՞սըլ վէ նէ՛րէտէն վարիտաթ պուլապիլիեօրտու: Պու պիր սըրը տըր քի, օգուեանլարըմըզա պէեան իթմէք վագիֆէսինի տէրիւհտէ իթմէեիզ, Շու գատարը խաթըրա պըրազմագլա իքթիֆա իյլէրիզ քի, Բարիստէ հէր վագըթ էօյլէ կիւզէլ տէրիզանլըլար պուլունմուշ տուր քի, պոււնլար, խանէլէրինին տարաթ ու տէպտէպէսի, ախըրլարընըն միւքէմիլիեթի, վէ գումար օեուոնլարընտա պէշ եիւզ լիրաեք պիւա ֆիթուր զայպ իթմէլէրիյէ մաարուֆ տըրլար, ֆագաթ է՛ն մահրէմ տօսթլարը պիլէ, պու կիպիլէրին՝ պիր ճիւզի միլլէրի եախօտ տէվլէթտէն պիր միգտար իրատլարը օլտուղունու պիլմէզլէր:

Իշթէ, Կօնթրան տախի պու հալտէ օլուպ, միգտարը քիֆաեթտէ տէպտէպէլի էօմիւր կէչիրմէքտէ, բէք չօգ գումար օյնամագտա, չօգ տէֆա զայպ իթմէքտէ, վէ գումարտա իթտիկի զայպլարը եիկիրմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա էօտէմէքտէ իտի:

Վագըթ վագըթ գէնկին պիր միրասեետի գըզա եախօտ տուլ պիր գատընա չաթըպ, պոււնուկա էվլէնմէկէ չալըչմագտա, վէ քէնտի հագգընտա մալիւմաթ ալմաեա գալգըչըլըպ, կէչմիշ էօմրիւ անլաշըլարագ, իլտիվաճ թասսավիուր վէ թէրթիպլէրի պօղուլմագ րատտէսինէ կէլէնէ գատար իշլէր սըրասընտա կիթմէքտէ իտի:

Պու հալլէր Բարիստէ ճէրէեան իթտիկի սըրատա, գօնթէս տը ֆէրուալ՝ Մարթա նամ գըզընը Բօշթայլ սէյֆիեէսինտէ տիւնեաեա կէթիրտի, վէ պու չօճուղուն վէլատէթինտէն ազ սօնրա, պաղթէթէն պիւեիւք պիր ֆէլաքէթ զուհուրա կէլտի, Շէյլէքի, հէնուզ

կէնճ ԳՈՒՎՎԵԹԻՒ ՎԷ սըհհէթի պէրքէմալ օլան ԳՕՆԹ աը Գէրուալ, տիւլար օլտուղու պիր խաւթ էլիքտէն շիֆանապ օլամանարագ, չէնտ կիւն զարֆընտա թէսլիմի բուհ էլլէտի:

Լէօնի, պու զայպտան տօլաեը խալիսանէ կէօզ եաշլարը տէօքտիւ, վէ քէտէրի բէք պիւեիւք օլտու: Փագաթ պու հագգըլը վէ թապիի քէտէր ու էլէմի չարուգ կէշտի:

Ագրասպտան օլմասը հասէպիլլէ, ԳՕՆԹՈՆ ճէնագէ ալանընտա հազըր պուլունմագ իւզրէ, պարօն տը Սթրէնեի տախի պիր տալէթ թէքքիրէսի ախգ իթտի, վէ պու տալէթնամէեի համիլ օլան սիեաֆ քէնարըր մահֆագանըն մէօհրիւնիւ երրթտըյընտա, կէօզլէրի գամաշըրճասընտ բարլտաղըր կիպի, թէքմիլ վիճուտիւնտէ տախի պիր տիթրէմէ հասըլ օլտու: Մէրգ ում քէնտի բէնտիինէ չէօյլէ սէօյլէտի:

— Պունտան պէօյլէ, պախթըմ եալընըզ պէնիմ էլիմոն տիր: Պիւթիւն Գօզլարըր էլիմոն թուլթուեօլում, վէ հիշ պիր, չէյթանըն պու Գօզլարըր պէնտէն ալամանաղընը գալիէն թէէմին իտէպիլիւրիմ: Լէօնինին սէրպէսթիեթի սանէսինտէ, հիշ շիւ պհէմ եօզ տուր քի, զէնկին օլաճաղըմ:

Մէրգ ում, պիր սաաթ պիլէ զօյպ իթմէքսիզին տուլ գատընա զաթէթ ուսթալըզլա ուզուլն պիր մէքթուպ եազըպ, պունտա, կիւեա չիմոն հէր վաղըթտան զիեատէ գալպինի սիւզան իլլէտիկի՝ պիշարէ գատըն թարաֆընտան զանն օլունան աշգ ու սէվտասընտան տալլա վէ գաթա պահս իթմէեերէք, գարուպէթի հասէպիլլէ պիզըպթ Գիւս սէտար օլտուղու քէտէր ու էլէմի արասընտա քէնտիսինի թէսէլի իթմէք իւզրէ, նէպտինէ կիթմէք խուսուաընտա միւսաստէ թէմէնի իլլէտի:

Հանէթ միւէսսիր պիր լիսան իլէ եազըլմըշ օլան վէ պիր հէեէճանը հագըլ իեի միւթէզամմին պուլունան մէքքիւր մէքթուպ, Լէօնինին գալպինի ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր գըլըպ, Կօնթրանըն, թէխայեիւլ իթտիկի սաատէթ ու իգպալտէն քէնտիսինի մահրում գըլմըշ օլան պիր աոտէմին վուգուի վէֆաթընտան տօլաեը բէնտիսիլլէ պէրապէր էսէֆ ու քէտէր իթմէսի, պիր հարէքէթի համիլլէթքեսարանէ օլտուղու զաննընա զտհիպ օլտու, վէ օնտան սօնրա տիւնեատա քիմանսիզ օլմատըղընը հիսս իլէ, հագըզէթէն պիւեիւք պիր բուհ մէվճուտ իտուկինի, վէ թէվէճճիւհաթըր գալպիեէ պաղլարըլլա, պու բուհուն քէնտի բուհունա մէրպուլթ օլտուղունու պիլմէքլէ մահզուգ վէ մէսրուր օլտու:

Պինապէրին Կօնթրանա եագտըղը ճէվապնամէտէ , եալընըզ «կէլին» քէլիմէսինի թահրեր իտիպ , իքի կիւն սօնրա Մ. տը Սթրէն- եի , վագթէ մուվաֆըզ պիր հալ ու հէյեթէթլէ սէյֆիէեէ պիլ մու- վասըլէ , Լէօնինին ուզաթտըղը էլի տօտապլարընա կէօթիւրտիւ , վէ կէնճ գատըն , պու էլին իւզէրինէ պիր կէօզ եաշը տամլասը տիւշ- տիւկիւնիւ հիսս էյլէտի , Հէսքէս , պէօյլէ պիր ոըրատա ագան կէօզ եաշընըն , աշգ ու սէվտա իշլէրինտէ նէ՝ գատար էհէմմիեթի պու- լունտուղունու պիլիր :

Յիլվագը , Լէօնի , պիր գաշ կիւնտէն պերու միւքէմմէլէն եաս ու մաթէմ էլպիսէսի կիեինմիշ օլուպ , պինապէրին , մերգուժա օլան շիմտիքի մուհապպէթի քէնտի նիշանլըսը նագարըյու պագտըղը զէ- մանտան զիեատէ օլտուղունու իգրար ու իթիրաֆ իտէմէզ իտի , լաքին օլ պապտէ զէրըզ գատար էվհամ ու խէեալաթտա պուլունամանու- ճաղը վագթը տա եագըն իտի :

Իրթէսի կիւն , մահրէմիյեթլէրին պէեանը սաաթը կէլտի :

Կօնթրան , Բարիսլի մուխպիրլէր թարաֆընտան վագթիլլէ ամ- ճասընա , վէ ամճասը թարաֆընտան տա Լէօնիեէ իտիմիշ օլան թէպ- լիղաթըն նէ՝ տէրէճէեէ գատար կիթմիշ օլտուղունու տօղրու սու- ըթթտէ պիլմէտիկիւնտէն , ումուսի պիր իգրար ու իթիրաֆ մէսլէքի- նէ քէնտի միւրատըյու սալիք օլարագ , հէր կիւնա իթապ վէ մուա- խէզէտէն քէնտիեի սագընմանը էմրի պասիրէթտէն ատտ էյլէտի :

Պու իգրար ու իթիրաֆըն , է՛ն մահիր վէ մէշհուր պիր բօման- ճընըն պիլլէ թագտիր իտէճէկի եօլտա ուսթալըզլա օլտուղունուն պէեանընա հաճէթ եօզ տուր :

Կօնթրան , թէհլիքէլի գաեալար արասընտա քէնտի սանտայընը ղաեթթ մէհարէթլէ եիւզտիւրտիւ . շէօյլէքի , խալիսէթ վէ նէտամէթ իսթիհգագընա մագհար օլմագ իւզրէ , խէթալարընտան հիշ պիրինի կիզլէմէտի . ֆագաթ , պու խէթալարընա , բօմանլարա մախսուս , վէ հէման ճալիպ պիր ըէնկ քէսպ իթտիրտի , վէ պու սըրատա գապա- հաթընըն տէրէճէսինի թախֆիֆ իտիճի ահվալ ու վուգուաթըն թէ- հարրիսինէ հաճէթ կէօրմէեիպ , պու կիպի ահվալ ու վուգուաթ՝ նագլիեթինին թապիի կիտիշինտէն զահիր օլմագտա իտի :

Հասըլը , Լէօնի , Կօնթրանըն պու նագլիեթինի թէքմիլէն տին- լէտիկիւնտէ , էմմիգատէսինին , հէր գապահաթընը տօղրուտան տօղ- ըուեա իգրար իթմէսի , պու խէթալարընը աֆվ իթտիրտիկիւնի , վէ պալունտան պաշգա , է՛ն քեամիլ քիմնէլէրին պիլլէ , կէնճիքլէրի զէ-
Ա—14

մանընտա թապիւիյեթտէն իծթինապ իտէմէտիւրէրի պաղը սէվգի-
եաթը պէշէրիեէնէ մէրգուսուն տախի թապի օլմուշ օլմասը , պիւեիւք
պիր թագսիրաթ ատտ իտիլմէեէճէկինի միւլահաղա իթտի :

Պու վէճհէ , Կօնթրան , մատամ տը Գէրուալ նէզտինտէ իլք
իթիպարընը գաղանտըգտան պաշգա , պէլքի տէ կէշմիշ էօմրիւնիւն
ահվալը սաեէսինտէ տահա զիեատէ թէվէճճիւհիւնիւ ճէլպ իթտի
Հաթթա մէզպուրէ , բէտէրի գօնթ տԱնթիվիլին , պէճյլէ ճիւղիւթ
գապիլինտէն օլան թագսիրաթլարտան տօլաեը , էօյլէ պիլթ թամճէն-
թըլմէն իլէ քէնտիսինին իզտիվաճընա միւսաատէ իթմէմէսինէ թէաճ-
ճիւպ պիլէ իթմէկէ պաշլատը :

Պալէատէքի մալիւմաթտան անլաշըլաճաղը վէճհ իւզրէ , մու-
գատտէմէյի վագըատան իթիպարէն , Կօնթրանըն իշլէրի միւսաշիտ
պիր սուրէթ քէսպ իտիպ , իլէրուտէ մուվաֆֆագըյեթի թամմէ
քէսպ իտէճէկինի զանն իյլէմէսինտէ , մէրգուսուն հազգլը սէպէպլէրի
պուլունմագտա իտի :

45

Կօնթրան , մատամ տը Գէրուալը նէ գատար քէնտիսինէ ճէլպ
իթմիշ օլսա , մէզպուրէնին , ատապ ու թէրպիեէնին միւգթէզիեա-
թընա ըիաեէթէն , ագալի իքի սէնէ կէշմէզտէն էվվէլ քէնտիսիլէ
իզտիվաճա մուվաֆֆագաթ իթմէեէճէկինի ըանա պիլիր իտի :

Իմտի , պու գատար ուզուն պիր միւտտէթ զարֆընտա եէնի
եէնի մէվանի վէ միւշքիւլաթ զուհուրա կէլէպիլիր իտի : Էզճիւմէ ,
քիւմ պիլիր պէլքի օլ կէնճ գատըն , տիւշիւնէրէք , իլք գարարընա
գաըը կէլիր , վէ մէզպուրէտէն կիզլէմէք իթթէտիկի ահվալ ու վու-
գուաթտա պէլքի մէյտանա չըգար իտի :

Պինապէրին Կօնթրան , թէհիլքէլի պիր հալտէ եաշամագտան
իսէ , գօնթէսին իւզէրինտէ ինքեարը նագապիլ պաղը հուգուգա
սահիպ օլմագլա , իզտիվաճր մէզքիւրուն իճրասընը չարէսիզ գըլմագ-
լըղը գարարաշտըրտը :

Անճագ Լէօնի , ղաեէթ իֆֆէթ ու իսմէթլէ մութթասըֆէ օլ-
տուղունտան , պու թասավվուրըն իճրասը կէրչի գօլայ տէյիլ իտի ,
լաքին պիզիմ մահուտ գահրաման տա , իղֆալ իթմէք ճիհէթինտէ
օլ մէրթէպէ ուսթա իտիքի , անըն իշին միւմքինսիզ պիր շէյ եօգ
իտի : Պու սուրէթլէ , գօնթէսին էթրաֆընտա էօյլէ մահիրանէ տու-

զազլաք գուրտու բի, պիշարէ գատընճըղազ, ատէթա քէօրլանա-
րազ վէ պիւեիւլէնէթէք, ուզուն միւտտէթ մուգավէմէթտէն սօն-
րա, ագըպէթ իպէմը գուվվէթտէն տիւշտիւկիւնիւ հիսս իթտի,
վէ սայքի քէնտի խապէրէ օլմագսըղըն մաղլուպ օլտու:

Մէզպուրէ, մէֆթունիյեթի պիր տագըզա կէչինճէ, վէ կէօզ-
լէրինի գաբլաեան պուլութ զայիլ օլունճա, քէնտի իւզէրինտէ պիր
հաքիմ, հէմ նէ հաքիմ, պուլունտուղունու օլ վագըթ անլատը:

Լէօնի, պարօն տը Սթընէնիւնին մէթընտի օլարազ, մէզքիւր
սէրխօշլուգ ույգուսունտան ուեանտըղընտա, մահճուպիյեթի, իզ-
թիրապը գալպ, վէ հէման մէյեուսիեթի հիսսի գալպինի իսթիւա
իթտի: Բուհունուն իֆիթէթ ու իսմէթ հիսսիեթի շաղիքեանէնի
լէրէլէնիլէ օլուպ, պիշարէ քէնտիսինի թանըմաեօրտու, վէ սայքի
քէնտի շախսընտան քէնտիսի նէֆրէթ իթմէքտէ իտի: Ֆադաթ
տիսնքի ֆաղիլէթ իլէ պու կիւնքի թագսիրաթ արասընտա չապա-
լանան գատընըն իշպու նէվիմա նէօպէթի վէ շէտիտ հալի, չօզ սիւր-
մէգիպ, Լէօնի տէ, ալէսսէվիեթ գատընլարա մախսուս օլան շէյթանի
պիրմանէթըզը, քէնտի միւլահազաթընա պաշլըճա թէսէլի իթթիլազ
էյէքթի:

Շէօյէքի, վագը օլան խէթասը, հուտուտուղ տէրէճէտէ սէվ-
տիկի վէ էմնիյեթի պուլունտուղու պիր ատէմ սէպէպիլէ զուհուրա
կէլիշ օլմասըյլա, օնա օլան պու մուհապպէթ վէ էմնիյեթի արթ-
տըզճա, խէթասընըն տա օլնիսպէթտէ միւսթահազգը աֆվ օլա-
ճաղընը տիւշիւնտիւ: Պինապէրին մէրգումէ, խէթա եօլունտա իւք
ատըմընը ալմըշ իքէն, իքինճի ատըմընը տախի ալտը, վէ նիհաեթ
ազ վագըթտա, քէնտի զէվճի օլտուգտան պաշգա, էվլատընըն ի-
քինճի մէշրու բէտէր վէ հաթիսի օլաճագ զաթա թէսլիմ օլմագլա,
միւթթէհիմմի օլմուշ օլտուղունու քէնտի քէնտիեթ սիւալ իթմէկէ
պալլատը:

Իշթէ, պու մուղիրը մանթըզ գայտէսինին հիւքմիւ իճրա օլուն-
տու, Լէօնի, քէնտի նազալընտա խէթասընը հէր հալտէ խաֆիֆ-
լէթէրէք, պալէատէ օգունուլան պիւրհանլարըն տօղրուլուղունա
կիթտիքճէ զիեատէ իսքեթ օլմագ իսթէտիկինտէն, մուհապպէթ
վէ էմնիյեթիինի արթըրմաեա գարար վիրտի, զիրա քէնտինին թէպ-
րիեթ զիմմէթինի, սայլիւ ճիհէթտէ արամաեըպ, պունտա արա-
մասը, քէնտինճէ մուվաֆըզ կէօրիւնմէքտէ իտի:

Պինապէրին, մուհապպէթ վէ աշգընըն գաթի օլտուղունու իսպաթ

իթմէք իւզրէ, պիրինճի տէֆա թէսիմիյեթ կէօսթէրտիկի իչին, թէքրար կէօսթէրտի, վէ էմնիյեթինին հուտուտուզ օլտուզունու իրաեէ զըմննտա, վէֆաթընըն իհթիմալտէն իտուկինի պիլմիւլահազա, քէնտի էլիյէ Կօթրանա պիր վասիեթնամէ վիրտի, վէ պու վասիեթնամէ իլէ, անը, գըզընըն վասիսի թայեին իտէրէք, սէր-վէթինին իտարէսինի քէնտիսինէ թէսլիմ էլիէտի:

Կօնթրան, ուսթալըզլա, պու վասիեթնամէնին մուհաֆըզը օլմամագ իւզրէ իսրարտա պուլունտու, ֆագաթ Լէօնինին իպրամ-լարընա կիւեա գարչը գօյմամագ, վէ ճէվապը ըէտտ իլէ տիւ-չարը եէյիս գըլմամագ իչին, գապուլէ մուվաֆֆագաթ կէօսթէրտի:

Պու մէրթէպէ մուվաֆֆագըյեթ, զաթէն քեաֆի վէ վաֆի իտի, լաքին պարօս տը Սթրէսեի, հիչ պիր շէյի պախթա պըրագ-մաեըպ, հէր խուսուտա թէէմին օլմագ մէսլէքինի իլթիզամ իտէն ատէմէրին սընըֆընտան պուլունտուզունտան, գօնթէսէ գարչը լա-զըմ կէլէս սիւհալարա տախի մալիք օլմագ իսթէտի:

Իմտի, աչգ ու սէվտատան պահիս օլարագ մէզպուրէեէ պազը մէքթուպլար եագտըղընտան, Լէօնի տախի վազիֆէսիղլիքլէ վէ սօ-ղուզուզլա մուգապէլէ իթմիչ օլմամագ իչին, քէնտիսի տէ այնի լի-սանտա ճէվապնամէլէր եագտը, վէ Կօնթրան, պու ճէվապնամէլէր իւզէրինէ նիւմէրօլար վազ իլէ, զաեթթ գըյմէթտար էվրագ մագա-մընտա, իւչ անախթարլը պիր ճիզտան տէրունինտէ սագլատը:

Իշթէ, պարօն տը Սթրէսեինին, սէյֆիեէնին պաղչէսի էօնիւն-տէ արապատան աչաղընա էնտիկինի օգուեանլարըմըզա պիլտիրտի-կիմիզտէ, իչլէր պու ըատտէտէ պուլունմագտա իտի:

Կօնթրան վէ Լէօնի պաղչէտէ պուլունտուզլարը խալի մահէլլի թէրքլէ, սէյֆիեէն տօլրու իլէրլէտիքլէրինտէ, կիւեա Մարթանա զիեատէսիլէ մուհապէթի վար կիպի կէօրիւնէն պարօն,

— Սէվկիւլիւ Մարթամըզ նէրէտէ տիր, նի՛չին պէնի էօրմէեէ կէլլէեօր. եօգսա պէնի սէվմէեօր մաւ, տէտի:

Գօնթէս. — Ա՛հ, տօսթոււմ, նէլէ՛ր սէյլէեօրսուհուզ. — Սիղ տա-յիմա անըն հագգընտա խայրխահանէ պուլունտուզունուզ ճիհէթ-լէ, գըզըմտա սիզէ նանքէօր օլմագ:

Օլ էսնատէ, մատամ տը Գէրուալ, Բէրին իլէ իքի չօճուղու, ալթ գաթ տայիրէսինտէ պիր բէնչիրէտէ կէօրմէքլէ, պիր իշարէթ իթտի, վէ Բէրին, Մարթանըն էլինտէն թութարագ, սէյֆիեէտէն չըգտը:

Իթաաթլը չօճուգ, պիլա մուխալիֆէթ եագլաշտը, ֆագաթ օլ գատար մահճուպ կէօրիւնիւեօրտու քի, պու հալի, ատէթա տէհ-չէթէ մուատիլ իտի:

Կօնթրան, չօճուղու գուճագլաեւայ, բէտէրլէրին, չօճուգլարընա սէօլլէտիքլէրի լաթիֆ սէօլլէրի թէքրար իլէ, պէլքի երկիրմի տէֆա անը էօբտիւ, ֆագաթ եալընը Մարթա իլէ մէշղու կիպի կէօրիւն-տիւկիւ հալտէ, նագարը տիգգաթը հագըգէթտէ Բէրինէ աթֆ օլունմուշ իտի:

Բէրին, չօճուգլա պէրապէր օրատան չէքիտիկինտէ,

— Զանն իտէրիմքի, սօն տէֆաքի վիզիթամտա պու գատըն խըղմէթինիգտէ տէյիլ իտի, վէ պու կիւն իւք տէֆա օլարագ քէն-տիսինի կէօրիւեօրում, տէտի:

Գօնթէս. — Պու պապտէ եանըմաեօրսունուգ:

Պարօն. — Պու գատըն քիմ տիր:

Գօնթէս. — Սէյտկեանհըմըն պէքճիսինին գարըսըտըր. բէք իյի պիր գատըն տըր. քէնտիսինէ էմնիյեթի քեամիլէմ վար տըր:

Պարօն. — Պուրատա մէմուրիեթի նէ տիր:

Գօնթէս. — Բէք չօգ մէմուրիեթի վար տըր, վէքիլխարճըմտըր, օտա պէսլէմէմ տիր, վէ պունտան պաչգա քէնտի գըղը կիպի սէվ-տիկի Մարթաեւ տախի գաեըրըր. — Բէրին՝ պու էվտէ պիր խաղինէ, հագըգի պիր խաղինէ տիր:

Պարօն. — (Թէպէսսիւմ իտէրէք.) Պու նէ՝ գատար հէեհճան:

Գօնթէս. — Եալընը հէեհճան տէյիլ, իլլա անըն էվսաֆընը թագտիր իթմէք տիր, զիրա ըանա հիսս իտիեօրումքի, Բէրին պու-րատան կիթսէ, եէրինէ թայեին իտէճէք քիմնէէի պուլամամ:

Պարօն. — Իմաի, աղիգէմ Լէօնի, մատէմքի պու խաղինէ սիզին իչին պու տէրէճէ դըյմէթտար իսէ, տիգգաթ իտին քի էլինիգտէն զասպ իթմէսինլէր:

Գօնթէս. — Նի՛չին զասպ իտէճէքլէր:

Պարօն. — Էմնիյեթի բեամիլէնիգէ մագհար օլան օլ գատընըն ֆէվգէլատէ կիւզէլ վէ տիլպէր օլտուղունա տիգգաթ իթմէեօրում-սունուգ:

Գօնթէս. — Բէք ալէա տիգգաթ իթմիչիմ տիր, լաքին պու խու-սուստա միւսթէրիհիմ. — Բէրին, կիւզէլիկինտէն զիեատէ էհլի նամուս վէ իֆֆէթ տիր, Զէվճինէ վէ չօճուղունա ֆէվգէլաեէ մուհապ-պէթի վար տըր, վէ պունտան գաթինաղար (տէյի գօնթէս կիւլիւմ)

սէկէրէք իլալէ իթտի) էօյլէ պիր մէմէքէթտէ եաշտեօրուզ քի, գատընլարըն փաղիլէթի նատիրէն մուխաթարաեա տիւշար օլուր, չիւնքի անլէրի պաշտան չրգարանլար չօգ տէյիլ տիր:

Պարօն. — Բէրինին իեազաթընա իսթէտիկիմ գատար ինքափապիլիրիմ, լաքին աղիդէմ Լէօնի, սիգէ իխթար վէ թաւսիեէ իտէրիմ քի: քէփտիսինի Բարիսէ կէօթիւրմէեկինիզ:

Օլէսնառտէ՛ պիր խրզմէթճի կէքէրէք, թաամսուփրասընըն սաաթի գաշտա հազըր օլունմասը իսթէնիլտիկինի սիւալ իթտի:

Մատամ տը Բէրուալ, Մ. տը Սթըրէնեիեէ պագմասընտա, մէրդուսէչէօյլէ ճէվաթ վիրտի:

— Իսթէտիկինիզ զէման հազըր իտին, փազաթնէ գատար չաբուզ հազըր իտիսէ, օլ գատար մէմնուն օլուրոսմ. Եօգճուլուղում սէպէպիլլէ, ֆէվգէլատէ աճըգմըչըմ տըր. — Շիւպէսիկ շիմտիեէ գատար էչեամը տայիրէմէ նազլ իթմիշ օլտուգլարընտան, պէշ տադըգա գապար նէզտիլիլտէնամու փաքադաթլա, թուալէթիմի տիւզէլթիպ, պատէհոս կէլիրիմ՝ աղիդէմ, վէ գօլթուղումու սիգէ թագտիմ պիրլէ՛ պիրլիքտէ թաամ սալտընա էնէրիզ:

Դօնթէս. — Կիտլէ, քէն պուրատա սիգի պէքլէրիմ:

Պունլարըն թաամը միւքէմմէլ օլտու, վէ կիճէ սալաթ ալափրանէ կա ժնազատար օթուլթուլուպ, պատէհոս Մ. տը Սթըրէնեի, տայիրէսինէ չէքիլմէք իւզըն միւսաատէ իսթէտի:

Մատամ տը Բէրուալ, քէնտի եաթագ օտասընտա, Բէրին իլէ եալըրըզ գալտըզընտա, մէզպուրէեէ խիթապէն:

— Էյ, էմմիգատէմ հազգընտա սիլ նէ՞ ֆիքիլտէ պուլունու եօրսունուզ, տէյիլ սիւալ իթտի:

Պու սիւալ սէսէպիլլէ, Բէրինին սիմասընտա էսէրը էնտիչէ հասըլ օլուալ:

— Ա՛հ, մատամ, միւսիւ պարօն հազգընտաքի ֆիքրիմի զաթընըզա պէեան իթմէկէ ճէսարէթ իտէմէմ, քէտի:

Դօնթէս. — Նէ՛ սէպէպէ:

Բէրին. — Չիճնքի հազգընդտա տէրքիար օլան հիւրմէթ ուրիեաեթիմ. . .

Դօնթէս. — Շու սըրատա հիւրմէթ ուրիեաեթէ մահէլլ օլմաեըպ, տօղրուլաթ լազըմ տըր, մատէմքի պէն սիգէ, էֆքեարընըզ սիաաթ իտիեօր իլէմ, չէքինմէեիպ սէօյլէեին. — Մ. տը Սթըրէնեիի նա՛սըլ պուլուեօրպունուզ:

Բէրին .— Ղաեթ ի կիւզէլ տիր , մատամ ? հաթ թա տիեեք իլիրիմ
քի թ պիր էրքէք իշին իւզումունտան զիեատէ հիւսնի ճէմալէ մա-
շիք տիր :

Գօնթէս .— (Աշիքեար պիր մահզուզիւէթլէ.) Իհթ իմար քի հագգ-
ըսընդ , լաքին էկէրչի կիւզէլ օլմասը պիր գապահաթ իսէ , պու
գապահաթ ճօփ յ օլունուր թագգիրաթ լարտան տըր :

Մատամ տը Բէրուալ , պիր ազ սիւքիւթ տէն սօնրա ,

— Պու գատար կիւզէլ պիր սիմա սիգճէլ իլիք ալեամէթի կէօս-
թէրմէեօր մու , ճէտի :

Բէրին .— Սնա նէ շիւպհէ , մատամ գօնթէս լաքին . . .

Գօնթէս .— Վա՛յ , լաքի՞ն մի վար տըր . . . շու լաքինէ սէպէպ նէ՞
օլունուր :

Բէրին .— Պէն , միւսիւ պարօննէն պագըշընը պէեհնմէտիմ :

Գօնթէս .— Մէպէպ նէ :

Բէրին .— Մէպէպիւր պէն տէ պիլմէմ . հէմ տէ մատամ գօնթէս ,
պու պապտէ պէնի զիեատէ իսթիճվապ իթմէմէսիլի ըէճա իտէրիմ .
Պէն , քէնտի թէէսսիրաթ ըմը պէեանէթ տիմ , հալ պուքիւպիւ թէէս-
սիրաթ ըմը իյգահ իթմէքիլիք , միւմքին տէյիլ տիր :

Մատամ տը Բէրուալ , իսթիճվապընը թաթ իլէ թէէնտի քէն-
տիեէ ,

— Մատամ քի Բէրին , պարօն կիպի հէլ կիւնա թէճալոգտան
արի պիր աոէմի , քեափֆէյի նօղթաի նազարլար իլէ մուհաքէմէ
իտէպիլմէք իթիտարընտան աճիգ պուլունուպ կիւնէշտէ Վէքէլէր
արամանա գապըշընուր իսէ , պու մուհավէրէնի ռօճգաթմագտածնէ՞
ֆայիտէ վար տըր , ճէտի :

Փէվգէլատէ պիր սիւրաթլէ իքիւայ գատար միրուր իթտի .
Սէյֆիեէտէ կէչիրիլէն էօմիւր իօշ պիր ըիւճա մագամընտա կէչի-
ւօրտու :

Վէօնի , քէնտի քէնտիսիւնի քեամիլէն մէսոնտ զանն իթմէքտէ
իտի . Մէրգումէ իշին , հալը հազըր , իւմիտէրինի թէճալուգ իտէ-
ճէք մէրթէպէտէ կիւզէլ յօլունուր կիպի , միւսթապէլ տալի կիւլ
ըէնկիւնտէ կէօրիւնմէքտէ իտի :

Գատընլարըն նիտէսէվիյեի գալպէրինի թահրիք վէ ըուհաքըն-
տա շէտիտ պիր սաերգլամա հասըլ իտէն օլ լաթիֆ սէօզլէրի , շու
արալըգ կօնթրան , հէր վագըրթտան զիեատէ մէզպուրէնէլ քիր սու-
րէթի մախսուսէտէ թէլէֆֆիւգ իթմէքտէ իտի :

Պարօն իլէ գօնթէսին իզտիված թասավվուլարը, տէրուն խանէտէ խըզմէթքեարլարա մէճհուլ օլմաեըպ, մէրգ ումար, Կօթ-րանա, իլէրուտէ քէնտի էֆէնտիլէրի օլաճագ. մագամընտա նազար իլէ, պունտան տօլաեը մէսըուր օլմագտա իտիլէր, զիրա իզտիվաճտան սօնրա, Րօթայլ սէյֆիեէսինին, էվվէլքի կիպի պիր էյլէնճէ մա-հէլլի օլարագ, զէֆք ու ճիւմպիւշլէրին՝ եէկտիկէրինի թէագիպ իտէ-ճէկինի միւլահազա իյլէմէքտէ իտիլէր:

Լէօնի վէ Մ. տը Սթըրէնի, պիրիպիրինտէն ասյա այրըմ-եըպ, հէր կիւն, հափա կիւզէլ օլտուղունտա, կեահ աթ իլէ, կեալ արապա իլի պիրլիքտէ տիշարը չըգմագտա, վէ ճիւլարլարտա ուզուն միւլտէթ իճըաի թէնէզզիւհ իթմէքտէ իտիլէր:

Մարթա, պարօնուն խասսէթէն քէնտիսի իչին Բարիստէն կէ-թիրմիշ օլտուղու կիւզէլ օեունճագլարտան իղֆալ օլունտու, վա-գաա հալէա մէրգ ում հագգընտալ բէք տէ շէտիտ թէվէճճիւհ կէօ-թէրմէմէքտէ իտի իսէ տէ, էվվէլքի գատար խօջնուտուղուզըլ քէնտիսինէ պագմաեօրտու:

Մէզպուրէ, քէնտի սիննինէ մախսուս օլան սաատէթի թամմէկ մալիք տէյիլ մի իտի, էվվէլ էմիրտէ օեունճագլարընըն արգատայլ օլան ժօրթէթ, վէ մալիք օլտուղու պիր օեունճագտան ալայ ապէր-լէր, վէ նիհաեթէթ քէնտիսինէ մատէրանէ մուհապպէթ վէ ուպու-տիյեթէթ կէօսթէրէն Բէրին՝ մուճիպի սաատէթի օլմագլըղա քեալ տէյիլ մի իտիլէր:

Մատամ տը Գէրուալ, Բէրինին օտաաընտա, Մարթա իլէ ժօր-թէթ իչին իքի քիւշիւք եաթագ գուրտուրմուշ իտի, վէ քէնտի գը-զընը, եալընըզ թաամ սաաթլարընտա, վէ վագըթ պէ վագըթ տաթ սապահլարը պիր գաշ աագըգա կէօրմէքտէ իտի:

Պազէն, Ժան Րօզիէնին գարըսը, մուհապպէթ վէ հէեէճան իլ Մարթաեը գուճագլաեարագ, քէնտի քէնտիեէ,

— Պիշարէ չօճուգ, զէվալլը մասո՛ւմ, պիլմէզսին քի, պու տէմ, վալիտէնին գալպինի զասպ իթմէքտէ տիր, տիմէքտէ իտի:

Հասըլը, Բէրինին իզթիրապ ու էնտիշլէրինտէն զայրի, Րօ-թայլ սէյֆիեէսինտէ, զահիրէն օլուն ասայիշ ու սաատէթ հիւք իթմէքտէ օլուպ, օրատա հէր քէն քէնտիսինի մէսուտ զանն մէքտէ, վէ պարօմէթրօ՝ թամ եէրինի պուլմուշ օլուպ, եագընտ հափանըն պօզուլաճաղընա տայիր հիշ պիր ալէամէթ կէօրիւմէմէ տէ, վէ ուֆուգոււն հանկը թարաֆընա տէօնիւսէ, պօրա վէ ֆու-

Թունա զուհուր իտէճէկինի ինպար իտէն ալեամէթլէր հիսս օլուն-
մամագտա իտի :

Պու զահիրի սաատէթի հալին՝ մէսուտիեթի հագըգիէեթ
Թահվիլ օլունմաեաճաղընր քի՞մ պիլիլ իտի : Կօնթրան տը Սթըննի-
նին , սիմաճա վէ գալպճա կիւզէլ պիր գատըն իլէ էվլէնտիկինտէ ,
վէ պիւեիւք պիր սէրվէթէ նայիլ օլտուղունտա , վէ ուզուն միւտ-
տէթ կէչիրտիկի կէնճիլք էօմրիւնիւն շայեանը Թէէսսիւֆ տէրալէ-
րինտէն միւթէնպպիհ օյարադ , ախլէադը մէզմուճէյի Թապիլյէէսի-
նի , վէ էօմրիւնիւն ատաթ վէ ուսուլը միւթէէսսիւֆէսինի սուրէթի
մէրտանէտէ Թէրք իթմէկէ գարար վիրմէեճէկինի , վէ շայեանը
Թագտիլը պիր ըէֆիգէնին Թէէսիլի մէմուհու , քէնտիսինի պիւթիւն
պիւթիւն թէպտիլ իթմէեճէկինի քի՞մ Թէէմին իտէպիլիլ իտի :

Վագաա պու միսիլու միւճիգէլէր նատիր իւլ զուհուր օլտու-
ղունու պիլիլ իսէք տէ , նիհաեթէ պու խուսուստա պաղը էմալ ի-
րաեէ իտէպիլիլիլ :

16

Օլ էսնալէրտէ հոկտեմբերին սօնլարը օլուպ , սօն պահար մէվսիմի
ղաեթ կիւզէլ վէ ֆէվզէլատէգաթիֆ իտի : Հիման ճէր կիւն , գուպ-
պէյի ասիւմանտա պուլուլթ պուլունմաեըպ , բարապ պիր կիւնէշ
էթքաֆա զիեա պախշ իյլէմէքլէ , պաղչէնին իհթիեարլաչմըշ աղաճ-
լարընը Թէզեին գըլմագտա իտի :

Պիր սապահ , էօյլէ Թաամը վագթընտան իւշ չարեէք սաաթ
գատար էվվէլ , բօսթաճը , Բարիսին տամղա բուլունու համիլ օլա-
րադ Կօնթրանա պիր մէթթուպ կէթիլտի , վէ մէզքիւր մէթթուպ ,
տէրհալ մէրգուսուն օտասընա կէօթիւրիւլտիլ :

Թաամ չանը չանըլըպ , պարօն , սալաեա էնտիկինտէ , միւթա-
տընտան զիեատէ լէհճէսի սօլմուշ իտի , վէ քէնտի քէնտիսինի դապթ
իտէպիլմիշ օլմասընա բաղմէն , պիր իղթիւրապը ազիմէ տիւչար օլմուշ
օլտուղու ըէվիչինտէն անլաչըլեթօրտու :

Պու հալի մատամ տը Քէրուալ տախի Թէշհիլ իթմէքլէ ,

— Կօնթրան , սիզտէ պիր հալ կէօրիւեթօրում : Նէեինի՞դ վալ
տըր , տէտի :

Պարօն .— Հիշ պիր շէյիմ եօգ տուր , ազիգէմ :

Գօնթէս .- Սահի՞հ մի :

Պարօն .- Սահիհ օլտուղունա չիւպհէ պիլէ իթմէերին : Սօրարըմ սիզէ , նէ յի՞մ օլապիլիր :

Գօնթէս .- Պէն նէ՞ պիլիրիմ . իհթիմալ քի , պու սապահ , կիւ-
ճիւնիւզէ կիտէճէք պաղը խապէրլէր ալտընը :

Պարօն .- Էօյլէ պիր խապէր ալմամըչ օլտուղումա սիզի թէէմին
իտէպիլիրիմ :

Գօնթէս .- Հալպու քի լէհճէնիզ սօլմուչ , վէ թասալը կէօրիւ-
նիւեօրսունուզ : Սիզի շու հէյեթթտէ կէօրտիւկիւմ ճիհէթլէ , մութ-
լադա ֆիքրինիզի իշղալ իտէն պիր մաստէ օլտուղունա եէմին իտէրիմ :

Պարօն .- (Զօր իլէ թէպէսսիւմ իթմէկէ չալըչարադ .) Ազիզէմ,
պէն տէ սիզէ , պու սըրատա եանըլտըղընըզը պէեան իտէրիմ : Պէնիմ
հիչ պիր տիւշիւնճէմ , դասավէթիմ վէ տէրտիմ եօգ տուր , վէ օլա-
մադ . շու գատար քի , պու կիճէ լաեղգըյլա ուեուամալըչ օլտուղում-
տան , ույգուսուղուդ նէթիճէսի օլարադ , պու սապահ պիր ազ պաշ
աղըրմ վար իսէ տէ , ագչամա գատար հիչ պիր էսէր գալմադ : Պու
մէրթէպէ ճիւզի պիր շէյ իշին սիզի ըահաթսըզ իթմէք իսթէմէեօր-
տում , լաքին արթըզ սիզտէն իշի կիզլէմէք միւմքին տէյիլ տիր :

Գօնթէս .- (Բէք տէ միւսթէրիհ օլամաեարադ) Եալընըզ պաշաղ-
ըրսընտա՞ն մը պու հալտէ կէօրիւնիւեօրսունուզ :

Պարօն .- Էվվէթ , պաշգա հիչ պիր շէյիմ եօգ տուր :

Գօնթէս .- Պու պաշ աղըրսընըն ֆէնա պիր նէթիճէսի օլապի-
լի՞ր մի :

Պարօն .- Խայր :

Գօնթէս .- Հալէա միւզտարը՞պ մըսընըզ :

Պարօն .- Իքի սաաթ էվվէլքի գատար տէյիլիմ . հէնուզ պա-
շըմտա աղըրլըզ հիսս իտիւօրում . պու սէպէպլէ չօգ թաամ իթմէ-
եէճէերիմ : Իքի իւշ ֆինճան չայ իշտիկիմտէ , հիչ պիր շէյիմ գալմադ :

Պարօն տը Սթրէնեի , մատամտը Գէրուալա եալան սէօյլէեօրտու :

Մէրգում հագըգէթէն տիւշիւնճէլի իտի , պունուն տա ճիտտի
սէպէպի պուլունմադտա իտի , պու սէպէպի իսէ , պիր սաաթ էվ-
վէլ Կօնթրանա վիւուտ իթմիշ օլան մէքթուպու օգուամագլա անլա-
եապիլիրիզ :

Կօնթրանըն քեաֆֆէյի հարաքեաթընա վէ հէման քեաֆէյի
միւլահազաթընա վադըֆի պուլունան քէնտի մահրէմի Էսրարը թա-
րաֆընտան եազըլմըչ օլան իշպու մէքթուպ , պէր վէճհի աթի տիր :

«Բարիս», 26 հոկտեմբեր 1847

«Ազիզիմ պարօն»,

«Զըգան հաֆթա թեգբերէնիզի ալտըմ, վէ Բօլթայլ սէյֆիեէ-սինտէ իշլէրինիզին հիւսնի սուրէթ քէսպ իթմէսինտէն տօլաեը սիզի թէպրիք իտէրիմ»

«Զօգտան պէրու էսասէն դարարլաշտըրըմըշ օլան իզտիվաճը-նըզըն եագընտա իճրա օլունաճաղընը, վէ պիւեիւք պիր սերվէթին պաշընա կէշիպ, զէվճէնիզ սիզէ ֆէվգէլղաեէ միւպթէլա օլաճաղըն-տան, պու սերվէթին սուրէթի իսթիմալինտէ սիզի քեամիլէն սեր-պէսթ պըրագաճաղընը պէեան իթմիշսինիզ»

«Սիզէ, լաեըգ օլտուղունուզ պիր վազիեէթի եէնիտէն քէսպ իթտիրմէք իւզրէ, մէմուրու մուվաճճէհէսինտէ չու իզտիվաճ գա-րարընըն ըէսմէն իթասը կիւնիւնտէ, քիմնէ պէնիմ գատար մէսուտ օլմաեաճագ տըր, Ֆագաթ, ազիզիմ պարօն, սիզէ օլան սատըգանէ տօսթլուղումա իթիմատ իլէ, օ կիւնիւ պիրան էվվէլ եագլաշտըր-մաեա միւմքին մէրթէպէ թաճիլ իտին, եալընըզ, օլմուշ պիթմիշ վա-գըլար կէրի ալընմազ, Սօն տապըգաեա գատար, պիրտէն պիրէ միւշքիւլաթ վէ մէվանի զուհուրա կէլէպիլիր, Հագըգաթէն կէրիլ պու իզտիվաճ վուգու պուլամազ իտէ, էօյլէ զայլէլէրէ տիւշար օլա-ճագսընըզքի, ֆէթանէթ վէ տիրաեէթինիզ նէ՝ գատար պիւեիւք տախի օլսա, օ զայլէլէրտէն սուհուլէթլէ գուրթուլամաեաճագ-սընըզ»

«Զիւնքի, էսէֆլէ սէօյլէրիմքի, օրաճա իշլէրինիզ եօլունտա իսէ տէ, պուրատա բէք ֆէնա տըր, զիրա Բարիսի թէըք իթտիկի-նիզտէն պէրի, տլաճագլըլարընըզ չիքեաեէթի արթըրտըլար, վէ քէնտի մէնֆաաթլարը հագընտա քեամիլէն լիւզումուզ, լաքին սիզին մէնֆաաթլարընըզ ճիհէթիլլէ դաեէթ մուզիրը թէշէպպիւ-սաթա գալգըշտըլար»

«Էվվէլ էմիրտէ մօպիւեանըզ միւսատէրէ օլունտու լաքին պու խուսուսուն պիւեիւք էհէմիեէթի եօգ տուր, Ալթը սէնէլլէք գօն-թրաթընըզ օլտուղունտան, վէ մալ սահլիպինէ տէօրթ վատէլի պօր-ճունուզ պուլունտուղունտան, ալաճագլըլարըն, գարարը վագը իճա-պընճա, մալլէրինիզի սաթմաեա գալգըշմազտան էվվէլ, տահա պիր միւստէթ կէշէճէք տիր, Պունտան գաթինաղար, եագընտա ալթ մը

պին փրանդ իրատա սերպէսիձէ մալիք օլաճաղընը դհիհէթլէ պէքեար մօպիլեասը օլան էշեանըն սիզէ նէ՞ էհէմմիեէթի վար տըր Հէր հանկը մօպիլեաճը օլսա , իշինիզի կէօրէպիլիր :

«Մէսէէնին վէխիմի շու տուր :

«Քէրիւպինի սօգաղընտա մուգիմ ըսգօնթօճու Միշէլ Նօտիէ , ալթը պին ֆրանգլըգ բօլիչա իշինտէ , ափօգաթընըղըն ինտամաթը շէտիտէսինէ ըաղմէն , սիզին ճէլպինիզէ տայիլ գարար իսթիհսալինէ մօւվաֆֆազ օլտու : Մէրդուսուն էլօրաղը եօլունտա օլմաղլէ , խաշէնիզէ ճէլպնամէ կէօնտէրիլտի , էկէրչի , Բարիստէ օլսա իտինիզ , երկիրմի տէօրթ սաաթտան էվվէլ . Գիշիտէ պուլունաճագ իտինիզ :

«Պիզղաթ Միշէլ Նօտիէնին նէզտինէ կիտիպ , զէնկին պիր գատըն իլէ ադտը իզտիվաճ իթմէք իւզրէ օլտուղունուզու , վէ պու իզտիվաճըն իճրասընտան իբի կիւն սօնրա , ալաճաղընըն թէէտիեէ քըլընաճաղընը թէէմին իտէրէք , թապիպալմընը տուրտուրմասընը հէր նէ գատար ըհճա իթտիմ իսէ տէ , պէլքի երկիրմի տէֆա քէնտիսինի ալտաթմըշ օլտուղունուզտա պահսլա , պու տէֆա արթըգ ինթիգամընը ալմազ իսթէտիկինի , վէ ալաճաղընը իֆատէ իթտի . Պու ճիւմէ իլէ , մէրդուս , « - Եաղընտա մատամ պարօն տը Սթըէնեի օլմազ շէրէֆինէ նայիլ օլաճագ օլան գատընըն իսմինի պիլտիրինիզ , օլ պապտէ թահզըղաթը լազըմէեի իճրա իտէրէք , սէրվէթինին հագըրգի , միւքէմվէլ վէ մազպութ օլտուղունու , վէ թէքըար տուղաղա տիւշմէեէճէկիմի «նլար իսէմ , քէնտիսինէ պիր մէօհլէթ տահա իթա իտէրիմ : Եօլ «ա . . . » տէտի :

«Մալիւմինիւզ օլաճաղը իւզրէ , պէն պու թէքլիֆի ըհտտ իթտիմ : Օլ վաղըթ , մէրդուս հիտտէթլէնէրէք , պիր թապըմ եէմինլէր , վէ էկէրչի պին տտէտ քիալ սարֆ իթմէք լազըմ կէլսէ , պունու էսիրկէմէեիպ , հէր հանկը տէլիրտէ տալի կիզլէնմիշ օլսալըզ , սիզի մէյտանա չըգարաճաղընը , վէ տէրտէսթ իթտիրէճէկինի , եօլ սա քէնտի իսմինի դայպ իտէճէկինի պէեան իթտի :

«Պու թէհտիտ պէնի գօրգութուեօր . իմտի քէնտիսինի սագընմանըզ սիզէ իսթար իտէրիմ : Միշէլ Նօտիէ , սէօյլէտիկինի իճրա իտէն պիր ատիմ տիր : Պու եօլտա ատէմլէր , թէքմիլ տիւնեանը թանըլար . վէ էկէրչի պիր սապահ , ճիվար շէհրին մուպաշըրլարը գալըրպ տա Րօշթայլ սէյֆիեէսինէ կէլիւլէր իսէ , պազըն օլ վազըթ է՞ ըհզալէթ գօրաճագ տըր :

«Իմտի, աղիզիմ պարօն, պուրասընը միւլահազա իտիպ, պիր ան էվվէլ էվլէնին. Սիզին իչին պունտան պաշգա սահիլի սէլամէթ եօգ տուր».

«Սիզէ պիր տիկէր մատտէ տահա խապէր վիրէճէեհիմ, փագաթ սիզի տիւշարը իզթիրապ մը եօգսա մէսրո՞ր մու գըլաճաղընը պիրմէմ».

«Վիգթուար սօգաղընտա վագը, սիզի տէլի կիպի սէվէն մահ-պուպէնիզ Օլիմը Սիլանըն խանէսինէ կիտիպ, թարաֆընըզտան քէն-տիսինէ պին ֆրանգ-լըգ պիր պահնօթ վիրմէքլիկի վէ էլան Ինկիլ-թէլրատա պուլունտուղունուղուն վէ ավտէթինիզ զէմանընըն մա-լիւմ պուլունմատըղընը քէնտիսինէ խապէր վիրմէքլիկի ըէճա իթ-միշ իտինիզ».

«Իշպու խըտմէթի իյֆա իթմէք իսթէտիմ իսէ տէ, միւմքին օլա-մատը. չիւնքի իրի կիւն էվվէլ, կիթտիկի մահէլլի պէեան իթմէե-րէք, վէ տայիրէսինին անախթարընը, Պիւթատը վէճհ իւզըն գա-բուճուեա պըրագարագ կիթմիշ տիր, չիւնքի պիշարէ գըզճըղազ, սիզին աղիմէթինիզտէն պէրու զարուրէթ վէ մուզաիգա հալինտէ եաշամագտա տըր, վէ քէնտիսին խըզմէթքեարլարը պոնիւնմատը-ղընտան, գաբուճու օլան գատըն, տայիրէսինին իշլէրինի Վէօրմէքտէ տիր. Մէզպուրէ, կիթտիկինտէն պէրու պիր տախի մէյտանա չըգ-մամըշ տըր».

«Քէնտիսինէ պիր ֆէլաքէթ մի վուգու պուլմուշ տուր. պու խուսուս քէք տէ իշթիմայտէն տէյիլ տիր. Էօյլէ պիր ֆէլաքէթ վու-գու պուլմուշ օլսա իտի, զագէթալար, իրթէսի կիւնիւ, Օլիմը Սիլա իսմինտէ պիր կիւզէլ գըղըն, եա պիր օմնիպիւս արապասը ալթընտա էզիլմիլինի, վէ եախօտ իւզէրինէ պիր օճաղըն պօրուսու տիւշէ-րէր թէլէֆ օլտուղունու պէեան իտէրլէր իտի».

«Պիր Բուսիալը եախօտ պիր Ինկիլիզ թարաֆընտան աշըրըլմըշ մը տըր. Պու խուսուսու էյճան ու տիլ թէմէննի իտէրիմ, զիրա էկէրչի Էօյլէ պիր հալ օլմուշ իսէ, սիզի ֆէվգէլատէ թաճիզ իտէն պիր մահպուպէտէն գուրթուլաճաղընըղ տէրքեար տըր. Լաքին վահի պիր իւմիտէ քէնտիմիզի ալտաթմաեալմիւ. Օլիմը Սիլանըն, սիզէ օ-լան աշգ ու սէվտասը, բօման քիթապլարընտա կէօրիւլէն աշգ ու սէվտալարա օլ տէրէճէ միւշապիհ, օլ տէրէճէ աթէչի վէ գըսգանճ, վէ սօղրուեու սէօյլէմէք իչին, օլ մէրթէպէ զարիպ տիրքի, սիզի թանըմագտան էվվէլ ախլէագըր պօզուգ գատընլար միեանընտա հագ-գըլա էն զիեատէ էվլամ ու խէեալաթա զահիպ օլան պիր գատըն».

իտուկինտէն, սիզէ սատագաթսըզլըդտա պուլունմագտան իսէ պիր քէօրբիւնիւն թէրէսինտէն Սէն նէհրինէ աթըլմագլըղը թէրճի իտէճէկի տէրքեար տըր:

«Պու գատըն նէրէտէ կիզլէնմիշ տիր տէրսէնիզ, օրասընը պիւմէմ, եալընըզ զայպ օլտուղունու պիլիբիմ:

«Հա՞նկը եօլտան կիթմիշ տիր տէրսէնիզ, օրասընը տախի պիւմէմ, վէ անլամաեա տախի չալըշմամ:

«Ղայպուպէթի վէ ազիմէթի, սիզին իչին պիր մուխաթարա՞մ տիմէք տիր. մալիւմիւմ տէյիլ տիր:

«Էկէրչի սիզին նէրէտէ պուլունտուղունուղու պիլսէ իտի, արգանըզտան կէլիր իտի. պու պապտէ գէրրէ գատար չիւպհէմ եօլտուր: Ֆագաթ օն պէշ կիւն մուգատտէմ, սօն տէֆա քէնտիսին կէօրմէկէ կիթտիկիմտէ, սիզի Ինկիլթէրրատա զանն իտիեօրու, վէ իզինիզի պուլմագ իւզրէ Լօնտրաեա կիթմէք նիեթթինտէ պուլունտուղունտան պահս իյլէեօրտու: Տայիմա եօլճուլուգտա օլտուղունուղու վէ սիզի պուլամաեաճաղընը պէեան իտէրէք, կիւճ պէլա իէ քէնտիսին մէզքիւր Ինկիլթինտէն Ֆարիզ կէթիթէպիլտիմ:

«Հագըզի ստրէսինիզի նէրէտէն խապէր ալմըշ օլտուղունու պիլէմէմ: Պու աորէսի եալընըզ պէն պիլէպիլիր իտիմ. անճագ չուրասընը մուհագգագ. աոտ իտէպիլիրսինիզքի, էկէրչի պու խուսուտա սըրըրընըղը մէյտանա չըգարան օլմուշ իսէ, օտա պէն տէյիլիմ:

«Ազիզիմ պարօն, հէր հալ ու քեարտէ, մուխաթարայի մէմուլ իւեալի տախի օլսա, քէնտինիզի «ազընընըզ, չիւնքի մուպալըք էֆէնտիլէրին Բօշթայլ սէյֆիեհէսինէ հիւճոււմ իթմէլէրի, մատմուազէ Օլիմր Սիւնըն՝ քէնտի աշըզը օլան պարօն տը Սթրէնեիեի մատամ գօնթէս տը Գէրուալտան թալէպ իթմէք իւզրէ պաղթէթէ կէլմէսինտէն տահա չօգ զիեատէ միւրաճահ տըր:

«Տօսթոււմ, ֆէվզ էլատէ ֆահիալը օլտան պու հալի եալընըզ տիւչիւնմէքլէ, սաչարըմտա տիթրէմէ հիսս իթմէքտէեիմ:

«Իմսի, թէքրար իտիեօրոււմ, պու խուսուտա քէնտինիզի դաեթլէ գօլլաեըն: Կէվէզէլիկիմտէն տօլաեը թարաֆընըզտան իթաղ օլունաճաղըմը կէօզէ ալարագ, չուրաեը թէքրար իթմէքտէն կէլի տուրմաեաճաղըմ: Իզտիվաճընըզ պիր ան էվվէլ իճրա իտին, վէ չահիտլէրինիզտէն պիրի օլմագ իւզրէ, օթարաֆի կէլմէքլիկիմ իճաղ իթտիկի կիւնտէ, խապէր վէրին, օ ազչամը բօսթա արապասըլլա

կելիրիմ, վէ պերապերիմճէ տախի պիր թագըմ սիեաճ էսվապ, պէ-
եազ գըրավաթ վէ սամանի էլտիվէնէր կէթիրիրիմ:

«Իմտի, ազիզիմ պարօն, ուզագտա օլմանըզլա պերապեր, պէ-
նիմէ թօգալաչմանեա ըազը օլուն, վէ սամիմի տօսթունուզ օլտու-
ղումա էմնիյեթ իտին:

«Վիգօնթ ԺՕԲԺ ՏԸ...»

Պէլքի պու մէքթուպ, Կօնթրանա զանն օլունտուղու գատար
օգուեանլարըմըզա տէհչէթպախչ զանն օլունմամըչ տըր: Պէլքի նէ'
թէֆէճի Միչէլ Նօտիէնին մուպաչըրլարընն վէ նէ' գըսգանճ մաչու-
գէսի մտոմուազէլ Օլիմբ Սիլանն, է'ն մուֆասսալ ճօղրաֆիա խա-
րիթալարընտա պիլէ զիքը օլունմանեան Վօսթ տաղլարը էթէ յինտէ
վագը պիր սէյֆիեէտէ պուլունան Մ. տը Սթըննիեի պուլամանեա-
ճագլարընն զանն իտէճէքլէր տիր:

Հալպուքի իչպու միւթէրէտտիւտ հալ, պարօնուն վագիեէթինի
տահա զիեատէ տէհչէթպախչ գըլմագտա օլուպ, էկէրչի մուխա-
թարա աչիքեար օլսա իտի, մէքուլուն հալը տէհչէթիչթիմալի օլ
գատար ազիմ օլմազ իտի:

Բէք չօգ քիմսէլէր, ալէնի օլտուղունտա, մէմուլ օլան պիր թէհ-
լիքէեէ գարչը չըգմագ ճէսարէթ, հաթթա քիւսթախլըղընը տախի
հայիզ օլուրլար: Լաքին, էն ճէսուր քիմսէլէրտէն պիլէ բէք ազքիմ-
սէլէր, գարանլըգտա, գօրգուսուզճա պիր բուսուեա գարչը չըգա-
մաղլար: Գուրչունուն նէրէտէն կէտիկինի պիլմէքլիկի հէր քէս ար-
ղու իտէր: Կիճէ վագթը երլան կիպի սիւրիւնէրէք իճրաի խապա-
սէթ իտէն պիր Հինտի, կիւնտիւզ վագթը խասիմանէ եիւրիւեէն
ասքէրտէն տահա զիեատէ տէհչէթլի տիր:

Եազտըղըմըզ մէքթուպուն մուվասըլէթինտէն պէրու, Կօնթրա-
նըն պիր տագըգա պիլէ հուզուր վէ սիւքիւնէթի գալմանըպ, ճիւզի
պիր շամաթատան սարսըլմագտա, վէ հէր ան ու տագըգա գալաս
վէ մուպաչըրլարըն սէյֆիեէէ պասգըն վիրտիքլէրինի, եախօտ Օլիմբ
Սիլանն, Բարիսի ատը շանը պօղուգ գարըլարըն գըեաֆէթինտէ
օլարագ կէտիկինի, վէ քէնտիսինն վիրուտինի գօնթէսէ խապեր
վէրիպ, ախլեագը պօղուգ գատընլարըն քէնտի ըաքիպէլէրինէ խի-
թապէն գուլանտըղլարը լիսանը գուլանտըղընը զանն իթմէքտէ իտի:

Կօնթրան, Բօչթայլ սէյֆիեէսինի պիր գաչ կիւն թէրքլէ, Ալ-
մանիա մէմալիքինէ հիճրէթ իթմէքլիկի պիր արա միւլահազա իթտի

իսէ տէ , պու թեապիրին նէ՞ ֆայիտէսի օլապիլիր իտի . էկէրչի սուի իպրէթի մուճիպ պիր հալ ու հարէքէթ վուգու պուլաճագ իտի իսէ քէնտի զայպուրպէթի էսնասընտա տախի վուգու պուլապիլիր , վէ օքաւտան զայպուլպէթի իսէ , իզտիվաճը կէճիքտիրմէկէ սէպէպ օլապիլիր իտի : Հալ պուլքի պու իզտիվաճըն պիր ան էվվէլի ժճրուքը , մէնֆաաթը իճապընտան օլուպ , չիւնքի էվլէնտիկի հալտէ , հէր կիւնա թէհլիքէտէն գուլթուլմուշ օլաճագ իտի :

Մէրգուլմ , միւլահազաթընըն նէթիճէսինտէ ,

— Օն պէշ կիւնէ գատար Լէօնի պէնիմ զէվճէմօլմալը տըր , տէտի :

17

Հիքեաեէ իթտիկիմիզ վազըալարըն ճէրէեանը զէմանընտա , Վէզուլտան էրինալա իշլէեէն օմնիպիւս արապուսը , օն օն քիշի իսթիկապ իտէպիլիր պիւեիւրիւքտէ իտի :

Կօնթրպըն , տօսթու վիդօնթուլն մէթուչպուլնու ալտըղը կիւնպէն պիր կիւն էվվէլ , սապահըն ալաֆրանկա սնաթ տօգուլ սղւլարընտա , մէզըիւր արապա Բարիստէն կէլտիկի հալտէ , Վէզուլտա բօսթա արապալարը մէրքէզի գարչըսընտա տուրտու , վէ պիր եօլճու , եօլ սանտըղընը արապաւտան աչաղըեա էստիրթիպ , էրինալ արապալըղը թէրքէզիյնէ կէօթիւրիւմէսինի էմր իյլէտի :

Պու եօլճու , չօգ չօգ օն ալթը օն եէտի եաչլարընտա կէօրիւնիւպ , թապիի զիւլիւֆիլիւ օլան վէ ուզունճա պըրապըլմիշ պուլուսնան օրման կիպի սըզ վէ քէսրէթլի սաչլարը , թիւյսիւզ վէ զաեէթ պէեազ օլան եիւզիւնիւ քեամիլէն կիզլէմիշ իտի , իւսթ տօտաղը եզգէրինտէ զէրրէ գատար ալվա թիւյիւ օլմաեըպ , տօտաղլարընըն գըրմըղըլըղը իսէ , ալէսսէվիյեէ կէօրիւլէն գըրմըղըլըղլարտան զիեաւտէ իտի :

Պու եօլճունուն էլպիսէսի , սիեահ գատիֆէտէն ճաքէթ օլուպ , պու ճաքէթ , ալա հիւսար տէնիլէն շէքիլտէ , էնլի կիւմիւշիւ բանթալօնու , վէ չօճուգ աեաղը կիպի քիւշիւք աեաղլարընա կիեինմիլ օլաուղու լուսթրին պօթինլէրի իւզէրինէ ուզանմագտա իտի :

Կէօմիէկինին եազասը տիւզ , վէ պէեազ պիր գրապաթ եախօք տահա տօղրուսու սիեահ ճանֆէտտէն պիր գօրտէլա էլէ պաղը օլուպ , ֆագաթ պօղաղընըն պիշիմի շէքի վէ ֆէվզէլատէ պէեաղըլը միւշահէտէ օլունուեօրտու :

Պաշնտաքի սիեհա գատիֆէտէն գասքէթա , Այմանիալը մէք-
թէպ չակիրտանընըն չարգալարընա պէնզէեիպ , եանա տողրու գօն-
մուչ իտի , վէ պունուն էօն թարաֆը՝ անընը հէման քեամիլէն գա-
բատըղը ճիհէթլէ , կէօզլէրինէ կէօլլէ վիրմէքտէ իտի :

Էկէրչի պու եօլճունուն տիպէր եթլլիւնտէ , կէնճիկիլէ պիւս-
պիւթին միւթէնաօիպ օլամանեաճաղ սուրէթտէ սէպաթ վէ մէթա-
նէթ էսէրլէրի կէօրիւմէսէ , քէնտիսինին թափը ու հաղի անէթա
չօճուգ թավը ու հալինէ պէնզէր իտի :

Աղղը թահգիր ալէամէթինի , վէ մանէատար պիր թէպէսսիւմիւ
հավի , վէ պագըըը հէման սերթճէ օլուպ , սէտասը , հէր նէ գատար
ղաեթ լաթիֆ վէ նէվիմա միւղիգա սէտասընա միւչապիհ իտի իսէ
տէ , իճապը հալինտէ ամիրճէ պիր հալ քէսպ էլլէր իտի :

Պու տէլիգանլը , նաղիք պիր Շուէտ էրտիվէնի կէյմիչ օլտուղու
սաղ էլինտէ , սաբը կիւմիւչիւ կիւզէլ վէ քիւչիւք պիր գամչը թուլթ-
մագտա , վէ սօլ էլինտէ տախի , իբէք թէլ իլէ պօղաղընտան աթըրը
օլան մէրճանտան քիւչիւք պիր կէօզլիւկիւ էլլիլէ օյնամագտա իտի :

Մէրգում , եօլ չանթասընը , էբինալ արապասընըն իտարէխանէ-
սինէ կէօթիւրմէքտէ օլան պիր համալըն արգանընտան կիտէրէք ,
ճատտէ եօլուն գալտըրըմը իւզէրինտէ պուլունտաղուհտա , հէր
քէս , եանի էրքէքլէր մէրաղլէ վէ գատընլար թէհայեիւրլէ քէնտիւ
սինէ պագտըլար :

Հալէպէիք էլլինտէ պիր քիմսէ ,

— Պու նէ՝ զարիպ անէլիգանլը , տիմէսինտէ , եօլճու պիրտէն
պիրէ տուրտու , վէ էլինտէքի գամչընը չագըրտատըպ , մէրդոճմա
էօլլէ պիր թէրալիքլէ պագտըքի , չախը մէրգում , պիր միւնաղաա
զուհուր իտէճէկինտէն վէսվէսէ իտէրէք , հէման արգասընա տէօն-
տիւ , ատըմլարընը չաբուգլաթտը , վէ ումուղլարընը չէքէրէք , եա-
զընտաքի սօլաղըն քէօչէսինտէն նապէտիտ օլտու :

Նիհանէթ , էբինալա կիտէն արապանըն իտարէխանէսինէ վասըլ
օլունարագ , եօլճու , օրատաքի մէմուրա ,

— Միւսիւ , էբինալա կիտէճէք օլան արապատա պօչ եէր վա՞ր
մը տըր , տէյի սիւալ իթտի :

Մէմուր .— Պօչ օլարապ արապաճընըն եանընտա իբի քիչիլիք եէր
վար տըր :

Եօլճու .— Պիրիսինի պէն ալըրըմ , Աֆվ իտէրսինիզ , արապա նէ
գատար վագըլթտան հարէքէթ իտէճէք տիւ :

Մէմուր .— Պիր սաաթ տան . թաամիտէճէք վագթընըզ վար տըր . Օթէլ տէ Սիկօնեք գարչըտա տըր . Եօլճուլարըն էսամիսինի հավի օլան քեաղըտա , սիղին իչին նէ՞ իսիմ եաղմագ լաղըմտըր :

Եօլճու .— (Պիլա թէրէտտիւտ .) Լէօն Բանտալ եաղըն :

Մէմուր .— Նէրէտէն կէլիեօրսսունուզ տէյի գայտ իտէեիմ :

Եօլճու .— Բարիստէն :

Մէմուր .— Սանաաթընըզ նէ՞ տիր :

Եօլճու .— Իլմի հուգուգ թալէպէսինտէնիմ : Թէքմիլ սիւալլէրինիզ պունտան իպարէթ մի տիր :

Մէմուր .— Էվվէթ :

Եօլճու .— Էօյլէ իսէ , կիտիպ թաամըմը իտէեիմ :

Պու սուրէթլէ մէրգումտէլիգանլը իտարէխանէտէն չըգտը :

Պիր սաաթ սօնրա , Վօսթիէն՝ իսմինտէ օլան պիր օմնիպիւս արապասընա իւչ աթ գօշուլուպ , արապաճը , եօլճուլարըն էսամիսի եաղըմըջ օլան քեաղըտ էլինտէ օլարագ , տէրունինտէ մուհարըէր իսիմլէրի չաղըմագտա իտի :

Լէօն Բանտալ իսմի թէլէֆֆիւզ օլունտուգտա , մէրգում տէլիգանլը , «պուրտահըմ» տիեէրէք , վէ արապաճընըն օթուրտուղու եէրտէն աչաղըեա սարգըլմըջ օլան մէչին իրի թուլթարագ , արապանըն գատէմէլէրինէ պիլէ պասմագսըզըն , հաֆիֆիլքլէ եօգարը աթլատը :

Շիչման գարընլը վէ գըրմըղը պուրունլու օլան արապաճը տախի , քէնտի եէրինէ չըգըպ , հիւ տէյի պաղըրմանընտա , հայվան սիւրաթլէ հարէքէթէ պաշատը , լաքին շէհրին խարիճինէ չըգտըգտա , հարէքէթի եավաշանաճաղը տէրքեար իտի :

Արապաճը , Ալսաս մէմլէքէթի ճիվարլարընտա միւսթաամէլ օլան պիւեիւք բիրօլարտան պիրիսինի եանընտան չըգարըպ , թիւթիւն իլէ տօլտուրտու , վէ իչմէկէ հաղըրլանըրքէն , քէնտի եանընտա օթուրան միւշթէրինին զաեթի նազիք վէ քիւչիւք օլմասընտան տօլաեք թէաճճիւպլէ , էթրաֆը սիմ իլլէնմիշ մավի չուխատան գասքէթասընը եօգարը տօղրու գալտըրարագ ,

— Կէնճ միւսիւ , չըպուղումուն գօգուսու սաղըն սիղի բահաթսըզ իթմէսին , տէտի :

Եօլճու .— Պէնի՞ մի բահաթսըզ իտէճէք տիր . նէ՞ տիեօրսսունուգ , զաթէն թիւթիւն իսթիմալինտէն պէն խօշանըրմ , վէ քէնտիմտէ թիւթիւն գուլլանըրմ :

Արապաճը .— Աճայի՛ պ . սիգ թիւթիւն իշիե՞օրմուսունուզ :

Եօլճու .— Էվվէթ :

Արապաճը .— Պու չաղընըդտա՞մը :

Եօլճու .— Պունտա թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար տըր . պէնի
գա՛չ եաչընտա զանն իտիեօրսունուզ :

Արապաճը .— Տօղրուսունու պիլմէմ ամմա , չօգ չօգ օն պէչ օն
ալթը եաչընտա օլմալըսընըգ :

Եօլճու .— Օն տօգուզ եաչընտաեւմ :

Արապաճը .— Նամուսում իւզէրինէ սէօյլէրիմքի , պու չաղտա
կէօրիւնմէեօրսունուզ :

Եօլճու .— (Էսէրի պիլէ օլմաեան պըբըդլարընը պիւքմէք կիպի
հարէքէթտէ պուլունարագ , վէ ֆիթուրսուզլուգ կէօթէրէքէք .)
Դապիլ տիր :

Պատէհու ճէպինտէն , իրէք վէ ալթուն սըրմա իլէ իշլէմէլի եէ-
շիլ գատիֆէտէն քիւշիւք պիր քիսէ վէ պիր բաքէթ ալէա ճինստէն
սիկարա քեաղըտը չըգարըպ , քիսէնին տէրունինտէն պիր իքի չիմ-
տիք ալտըղը Օսմանը թիւթիւնիւ իլէ պիր սիկարա պիւքտիւ , վէ
արապաճըեա խիթապէն ,

— Տօ՛սթում , շու սիկարամը եագաեւմ , տիմէսինտէ , արապա-
ճը , չըպուղունու մէրգումա ուզաթտը , վէ անըն սիկարա իշմէսի
թարղընը քէմալը հայրէթիլէ թէճէասիւս իթտի :

Արապաճը .— (Միւքեալէմէեէ տէվամ իթմէք իւզրէ .) Իհթիմալ
քի , սիգ , լէզիգ չարապլարըն եախօտ ըագըլարըն թիճարէթի իշին
եօլճուլուգ իտէն պիր քիմնէսինիգ :

Եօլճու .— Խա՛յր , տօսթում :

Արապաճը .— Եանըմտա օթուրան եօլճուլար իլէ կէօրիւշմէք ,
կիւլմէք վէ տօսթուլուգ իթմէք , պէնիմ միւթատըմտըր . Իմտի , կէնճ
միւսիւ , կիւճիւնիւզէ կիթմէտիկի հալտէ , սիզին տէ նէ՞ճի օլտու-
լունուզու սիւալ իթմէքիկիմէ միւսաատէ իտէ՛րմիսինիգ :

Եօլճու .— Պէն մէքթէպ թալէպէսինտէնիմ :

Արապաճը .— Իլմի թըպպ թալէպէսինտէ՞ն մի :

Եօլճու .— Խա՛յր , իլմի հուգուլուգ :

Արապաճը .— Տիմէք տիրքի , ալօգաթ եախօտ հաքիմ օլաճագ-
սընըգ :

Եօլճու .— Էվվէթ :

Արապաճը .— Հագըգէթէն բէք կիւզէլ իշ տիր . Ծագաթ պէն ,

նէֆիս շարապլար վէ գօնեագլար թիճարէթի իշին եօլնուլուգ իթմէքլիկի սէվէրիմ: Ղանէթ էյլէնճէլի իշ տիր:

Եօլնու .- Պու, տույղուեա պաղլը տըր:

Արապաճը .- Օրասը էօյլէ, ֆագաթ նէ՝ եարաերմ. պէն միւսքիւրաթա տաեանամամ... Հէր նէ իսէ, ուզագտա՞ն մը կէլիեօրտունուգ:

Եօլնու .- Բարիստէն կէլիեօրում:

Արապաճը .- Էօյլէ օլտուղունու անլաեօրում: Բարիալիէր պէլի տիրիէր: Էքինալա գատար կիտէճէք միսինիգ:

Եօլնու .- Պէն տէ պիլմէմ:

Արապաճը .- (Լէօն Բանտալա տիք տիք պագարագ.) Սիգ տէ՞ մի պիլմէգսինիգ:

Եօլնու .- Խա՛յր:

Արապաճը .- Պու թօհա՛ֆ, էլպէթթէ պիր եէրէ քնէճէքսինիգ:

Եօլնու .- Էվվէթ, սիգտէն ալաճաղըմ մալիւմաթ իւզրէ էր եա կիճ քնէճէեհիմ:

Արապաճը .- Էմրինիգէ մունթաղըրըմ, աղիզիմ կէնճ միւսիւ:

Եօլնու .- Չօդտան պէրի՞ մի պու թարիգ իւզէրինտէ արապաճըլըգ իտիեօրսունուգ:

Արապաճը .- Օն պէշ սէնէտէն զիեատէ տիր:

Եօլնու .- Տիմէք օլուրքի, պու թարիգին ճիվարլարընտաքի մէմալիքի էթրաֆըյա պիլէճէքսինիգ:

Արապաճը .- Շիւպհէսիգ. չու օթուրտուղում եէրտէն կէօղիմիւն ալապիտիկի գատար մէսաֆէտէ, հիշ պիր քէօյճիկէզ, հիշ պիլչան, վէ հիշ պիր չիֆթիլը եօդ տուրքի, էթրաֆըյա պիլմէեհիմ:

Եօլնու .- Օ հայտէ, էլպէթթէ Բօլթայլ սէյֆիեէսինի տէ պիլիւսինիգ:

Արապաճը .- Պիլմէք տէ սէ՞օզ միւ. արապա էօնիւնտէն նէէր. միւքէլլէֆ պիր ճատտէնին սօնունտա տըր: Սիգէ կէօսթէրէպիլիւրիմ:

Եօլնու .- Պու սէյֆիեէ քիվին տիր:

Արապաճը .- Մատամ գօնթէս տը Բէրուալըն տըր:

Եօլնու .- Պու մատամ էվլի՞մի, եօգսա տո՛ւլ մու տուր:

Արապաճը .- Հէման իւշ սէնէ տիրքի, տուլ տուր: Տահա տիւնքի վուգուաթ կիպի խաթրըմտա տըրքի, արապամը սիւրտիւկիւմ էքնատէ, Մ. գօնթուն ճէնաղէսինի գապրիսթանա նազլ իտէն ալաեա թէսատիւֆլէ, տուրմաեա մէճպուր օլտում:

Եօժու .- Օ հալտե տիմէք օլուրքի, պու գօնթէս բէք կէնճ օլմամալը տըր:

Արապաճը .- Իշթէ պունտա եանըլըսընըզ, Դաշ եաշնտա ծը-տուղունու տօղրու սուրէթտէ պիլմէմ ամմա, պաղէն, պապէնին էօնիւնտէ, սիեաճ էլպիսէլէր կիեինմիշ օլտուղու հալտէ քէնտիսինի կէօրտիւկիւմտէն, առէթա Մէրեէմանէ կիպի կիւզէլ օլտուղունու թէէմին իտէպիլիրիմ:

Հէօն Բանտալըն սուրաթը էքշիտի, վէ օլտիլպէր սիմասընտա ինանըլմազ տէհչէթ հալի միւշահէտէ օլունտուգտան պաշգա, հէ-նուզ իշմէկէ պաշլատըը սիկարասընը տախի պիր թարաֆա ֆըր-լաթտի, լաքին արապաճը պու զարիպ մէնզարէեի կէօրմէտի:

Եօժու .- (Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա) Է'ն եագըն քէօյ հա'ն-կըսը տըր:

Արապաճը .- Բիքսվիլլէր տէնիլէն պիւեիւք պիր գասապա տըր:

Եօժու .- Նէ' գատար ուզադըլդտա տըր:

Արապաճը .- Պիր պուշուգ ֆաիսախ ուզադըլդտա, ալթը քիլօ-մէթրօլուգ կիւզէլ պիր գասապա տըր:

Եօժու .- Էլպէթթէ Բիքսվիլլէրտէ պիր օթէլ պուլունուր:

Արապաճը .- Էվվէթ, Շէվրէօյլ տ'Արժան օթէլի իսմիլլէ մաա-րուֆ, վէ Մօնիք Դլէրժէ նամընտա տուլ պիր գատընըն թահթը ի-տարէսինտէ պիր օթէլ վար տըր: Լաքին պու գատըն, բէք նէֆիս թաամար բիշիրի: Մէգպուրէնին բիշիրտիկի թաամարտան եէմէք իօղրէ, սիղի թէէմին իտէրիմքի, տէօրթ ֆարսախ ուզադտան օթէ-լինէ կէլիրլէր: Նէֆիս թաամարտան մաատա, մախզէնինտէ տէ ալէա Մօզէլ շարապը պուլունուր:

Արապաճը, մէզքիւր շարապըն իսմինի վիրտիկինտէ, աղզը սու-լանընճապընա կէօղրէրինի կէօյէ տօղրու չէվիրտի:

Եօժու .- Պուլունտուղումուզ մահէտէ, Բօշթայլ սէյֆիեէսի, Բիքսվիլլէր քէօեիւնտէն իլէրտէ'մի, եօգսա արգատա'մը տըր:

Արապաճը .- Քէօյէ կիթմէգտէն պիր սաաթ իլէրուտէ պուլուն-մագտա տըր: Էսնաի հարէքէթիմիզտէ կէօրէպիլիրիզ:

Եօժու .- Օրաեա եագլաշտըլըմըտա, պանա կէօնթէրմէկէ ու-նութմաեըն:

Արապաճը .- Խա'յր, ունութմաեաճաղըմը վատ իտէրիմ, հալ պու-րի օրաեա վասըլ օլմագ իշին, տահա խայլի եօլ եիւրիւմէքլիկիմիզ լազը տըրմ: Ագշամըն սաաթ տէօրտիւնտէն էվվէլ Բօշթայլա վասըլ

օլամանըզ : Պէլքի մէզքիւր սէյֆիեէտէ գալմագ նիեէթինտէ սինիզ ,
 Եօլճու .- Խա'յր , Րիքսիլլէրէ մուվասըլէթիմիզտէ արապատան
 էնէճէեհիմ :

Արապաճը .- Շէյրէօյլ տ'Արժան օթէլինէ՞ մի էնէճէքսինիզ :

Եօլճու .- Մատէմքի է'ն էյի օթէլ իսէ , թապիաթիյլէ օրաեա
 էնէճէեհիմ :

Արապաճը .- Հէմ է'ն էյիսի տիր , հէմտէ ծնտան պաշգա օթէլ
 եօգ տուր : Սիզի , պիզզաթ Մօնիք Գլէրժէեէ թապսիեէ իտէճէկիմ
 տէն , օրատա կիւզէլճէ գայրըլաճաղըրդա էմին օլուն . քէնտիսինի
 թանըրմ , բէք էյի պիր գատըն տըր : Օն պէշ սէնէ տիր քի , հաֆ-
 թատա իւշ տէֆա քէնտիսինէ կիթտիկիմ հալտէ , պանա պիրէր գա-
 տէհ շարապ վիրմէքտէ տիր :

Լէօն Բանտալըն տօտաղլարընտա իսթիհզաքեարի պիր թէ-
 պէսսիւմ հուսուլէ կէլմէքլէ պէրապէր , զահիրէն սիւքիւնէթի
 հալ իլէ ,

— Թարաֆընըզտան թապսիեէ օլունտուղում հալտէ , ըահաթ
 իտէպիլիրիմ , տէտի :

Կէնճ Բարիպի , իսթէտիկի մալիւմաթը ալտըգտան սօնրա , արա-
 պաճընըն ուզուն ուզատիեէ սիւալլէրինտէն սըգըլմաեա պաշլամագ-
 լէ , ուեուեօր կիպի կէօղլէրինի գաբատը , վէ արապանըն սարսըլ-
 մասը , քէնտիսինէ սայքի չօճուգլարա սէօյնէնէն *նէննի* կիպի թէե-
 սիր իթմէքլէ , հազըգէթէն ուլգուեա տալտը :

Էօյլէտէն տէօրթ սաաթ սօնրա , արապաճընըն էլի , մէրգումն
 ումուղունա տաեաթըլարագ , պիրտէն պիրէ ուեանտը , վէ արա-
 պաճը , մէրգումն խիթապ իլէ ,

— Կէնճ միւսիւ , էկէրչի Րօշթայլ սէյֆիեէսինի կէօրմէք իս-
 թէրսէնիզ , կէօղլէրինիզի աշմագլըղըն վագթը տըր , չիւնքի օրաեա
 կէլտիք , տէտի :

Եօլճու .- Սաղ թարաֆտա՞մը , եօգպա սօլ թարաֆտա՞մը տըր :

Արապաճը .- Սիզին թարաֆընըզտա տըր :

Լէօն Բանտալ , պիր միգտար էյիլմէքլէ , ճէսիմ պիր բարմագլը-
 ղըն արգասընտա , սէյֆիեէ կէօթիւրէն եօլու կէօրտիւ , Հաթթա
 աղաճլարըն եէշիլ եաբրադլարը արասընտա , գօեու էսլապ կիեին-
 միշ օլան զաեէթ պէեազ պիր գատընըն սիմասընը կէօրիւեօր օլտու-
 ղունու զանն իթտի իսէ տէ , արապա զաեէթ սիւրտիթլէ հարէքէթ
 իթտիկինտէն , օլ խուսուտա թէէմին օլամատը , Ջաթէն խալլի ու-

զազ օլմագ սէպէպիլլէ, էկէրչի միւշահէտէ օլունան սահիհէն պիր գատըն տախի օլմուշ օլսա խտի, անըն սիմասը լաերգըլա ֆէրգ ու թէմերիզ օլունամագ խտի:

Պինապէրլին մէրգում տէլիգանլը, թէքըարը եէրինտէ եէրլէշիպ, արապա Րիքսվիլլէր եօգուշունտան կէշիպ, Շէվրէօյ տ'Արժան օթէլի գարշըսընտա տուրանա գատար պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէտի:

Արապանըն թէքէրլէտի սէտասընը վէ գամլընըն շագըրտըսընը իշիթմէքլէ, մատամ Գլէրժէ, օլ էանատէ օթէլինլին սօգագ գաբուսու-նա չըգմըշ օլտուղունտան, արապաճը մէգպուրէեէ խիթապէն,

— Օհէ՛, մատամ Մօնիք, պու կիւն պանա իքի գատէհ էսկի գօնեագ վիրէճէքսինիզ, չիւնքի սիզէ պիլի եօլճու կէթիրլեօրում, տէտի:

Մէրգում, պու սէօզլէրի սէօյլէեէրէք, օթուրտուղու մահէլլ-տէն աշաղըեա էնտի:

Օթէլճի. — Պիր եօլճո՞ւ մու: Պու եօլճու նէ՞րէտէն կէլիեօր:

Արապաճը. — Տօստօղրու Բարիստէն: Ալօգաթ օլմագ իսթէեէն տէլիգանլըլարտան տըր: Սիղին նէֆիս թաամլարընըլտան լէզէթեապ օլմագ արղուսինտէ տիր:

Պատէհու մէրգում արապաճը, սէսինի եավաշլաթարագ, վէ պիր գօլուլա, տուլ գարընըն պէլլնէ սարըլարագ,

— Յագաթ մատամ Մօնիք, քէնտինիզի գօլլաեըն, գալպինիզի աթէշի աշգլէ սիւզան իտէպիլիր, զիրա սէօյլէտիկիմտէլիգանլը ֆէվ-գէլատէ կիւզէլ տիր, վէ ինսանըն ագլընը չէլէճէք մէրթէպէտէ ճա-լիպ կէօզլէրի պուլունմագտա տըր, տէտի:

Օթէլճի. — (Կիւլէրէք.) Պա՛պա Պասթիէն, պէնիմ իչին սագըն գօրգմաեըն. պէն չաղտա օլան պիր գատընըն գօրգմաեա սէպէպի գալմագ, պիզիմ կիպի գարըլար, աշգ ու սէվտա եանկընընա գարշը քէնտիլէրինի սիկուրթա իթտիրմիշ օլուրլար:

Պու սէօզլէրին թաաթի օլունտուղու սըրատա, Լէօն Րանտալ տախի աղղընտա սիկարա վէ կէօղիւնտէ կէօզլիւք օլարագ արապա-տան աշաղըեա էնտի:

Օթէլճի. — (Կէնճ եօլճունուն քէնտիսինէ տօղրու իլէրլէտիկինի կէօրմէքլէ.) Վա՛յ պապա Պասթիէն, սահիհէն սիզ տէ էքէ յիճէ թա-

նըմագլըդ իգթիտարը օլտուղունու թաստիգ խտեօրում: Հագըգէթէն պու դառեթ կիւզէլ պիր տէլիգանը խէ տէ, տահա բէք քիւշիւք տիւր:

Եօլճու. — (Օթէլճիէ.) Զանն խտերիմքի, պու օթէլին սահիպի սիգսինիգ:

Օթէլճի. — (Քէմալը բիառեթլէ.) Եվլէթ, կէնճ միւսիւ, խըզմէթինիղէ հազըրըմ:

Եօլճու. — Եաթմագ իշին օտանըզ վա՞ր մը տըր:

Օթէլճի. — Օթէլիմին քեաֆէյի օտալարը, սիղին իշին տիր:

Եօլճու. — Պանա եալընըզ պիր օտա քիֆառեթ խտէր: Սնճագ թէմիզ օլմասընը իսթէքիմ:

Օթէլճի. — Սօգաղա նազըրը ըլըզլը վէ կիւզէլ պիր մավի օտա վար տըր, անը սիղէ թախսիք խտէրիմ:

Եօլճու. — Բէք էյի. իճթիմալքի պիր գաշ կիւն, իճթիմալքի պիր գաշ հաֆթա պուրատա գալաճաղըմ: Թաամլարըմը տա պուրատա խտէճէկիմտէն, լաերզլը եէեիպ իշմէքտէն խօշլանտըղըմը շիմտիտէն սիղէ խապէր վէքիւրիմ:

Օթէլճի. — Օլ պապտէ սիգ բահաթ օլուն, կէնճ միւսիւ. պէնիմ թաամլարըմ կիպի հիշ պիր եէրտէ ալէա թաամլար եէմէմիշլինիզ տիր:

Եօլճու. — Բէք էյի, հէր նէ հալ խէ, շիմտի պէնի օտամա կէթիւքիւն, վէ թաամլըմը հազըրլաերն, զիրա աճլըգտան էօլիւքօրում: Նէ՞ գատար վաղըթտան սուֆրառա օթուրապիլիրիմ:

Օթէլճի. — (Աճա Բանտալըն զօն սիւալինէ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ.) Եալընըզ մը թաամ իտէճշքսինիզ:

Եօլճու. — Ումոււմի պիր սուֆրանըզ վա՞ր մը տըր:

Օթէլճի. — Խա՛յր. Լուի Բէրրէն իսմինտէ, մէմէքէթ թապիպի օլարագ պիր միւշթերիմ վար տըր: Իյի պիր առէմ տիր վէ սիղին կիպի Բարիստէ թալիմ ու թէրպիւեէ կէօրմիւշ տիւր: Իսթէրսէնիզ սուֆրանըզ պիրլիքտէ հազըրլաթտըրաերմ, չիւնքի ինսան եալընըզլըգտան սըզլըրը, ֆազաթ միւսիւ տօգթէօր իլէ պիրլիքտէ սուֆրառա օթուրուրսանըզ, պիր աղ էյլէնիրսինիզ:

Եօլճու. — Պու տօգթօր Լուի Բէրրէնին ճիվարլարտա չօգ միւշթերիմի վա՞ր մը տըր:

Օթէլճի. — Օլ գատար չօգ միւշթիրիսի վար տըրքի, հանկըընա եէթիշէպիլէճէկինի շաքըմը տըր: Այլը ֆարսախ ուզագլըգտան քէնտիսինի արամառա կէլիեօրլար:

Եօյճու .- Պու տէրէճէ մէշղուլ օլան տօգթէօր , Բօշթայլաէշֆի-
եէսինին տէ հէքիմի՞ մի տիր :

Օթէլճի .- Էվվէթ , մատամ գօնթէս տահա իքի կիւն էվվէլ ,
զիւտաէճէ նէզլէեէ թու թուլմուշ օլան մամզէլ Մաթթա իշին քէն-
տիսինի ճէլպ իթմիշ տիր :

Եօյճու .- Փիւվազը տօգթօրունուզուն սահիպի էհլիեէթ օլտու-
ղունու անլաեօրում . էկէրչի քէնտիսի մուվաֆֆազաթ իտէր իսէ ,
սուֆրատա պիրիքտէ պուլունմագլըղըմըզա մէմնուն օլուրում :

Օթէլճի .- Սիզէ սէօզ վէրիւրիմքի , տօգթէօր պղ . թէպիրտէն
մէմնուն օլաճագ տըր , զիրա քէնտիսի կէօրիւշմէեի սէվէր , վէ սիզին
ըիֆազաթընըզլա Մօզէլ շարապընը իշնիկինտէ , օ շարապը ֆէզէ-
լատէ լէզիզ պուլաճագ տըր :

Եօյճու .- Տիմէք տիրքի , պու պապտէ գարարըմըզ վէքիտի :

Օթէլճի .- Էվվէթ , թամ սաաթ ալթըտա թամա իտէճէքինիզ ,

Մօնիք Գլէրժէ , Մարի-Ժանը չաղըրըպ , Էէնի միւշթէրթիմալի
օտաեա կէօթիւրմէսինի էմր իյլէտի , վէ քէնտիսի , պիր միւշթէրի
եէրինէ իքի միւշթէրիսի օլտուղունտան , վէ իքիսի տէ թաամյարըն
նէֆասէթինտէն անլատըղընտան , անլէրի խօշնուտ իթմէքիզըրէ ,
տէրհալ մաթպախա գօշտու :

Արապաճը պապա Պասթիէն իսէ , իքի գատէհէինի պօշալթտըզ-
տան սօնրա , արապասըյլա օրատան մուֆարազաթ իթմիշ իքի :

Թամ սաաթ ալթըտա , օթէլճի Լէօն Բանտալըն գաբուսունու
չալարագ ,

— Կէնճ միւսիւ , էկէրչի աշաղը էնմէք իսթէրսէնիզ , սուֆրանըզ
հաղըր տըր , տէտի :

Եօյճու .- Տօգթէօր Բէրրէն կէլտի՞ մի :

Օթէլճի .- Խալը , լաքին քէնտիսինի պէքլէմէքլիկինիզ պօշ շէյ
տիր . Պիր գաշ կիւն տիրքի , խասթալար քէնտիսինի լիւզումընտան
զիւտաէճէ ալըգօյտուզլարընտան , անճագ աղչամըն սաաթ օն պիլքինտէ
ավտէթ իտէպիլմէքտէ տիր :

Լէօն Բանտալ աշաղըեա էնիպ , միւքէմէլէն գարնընը տօնուր-
տու , վէ թաամըն սօն թագըմը կէթիւրիտիկինտէ , Մօնիք Գլէրժէ ,
Էէնի միւշթէրիսինի իթիֆաթընա մագհար օլմագ իւզըն , Էանընա
կէլտիկինտէ , միւշթէրիմէրգում , թաամյարըն նէֆասէթինտէ
տօլաեը պէեանը թէշէքիւրտէն սօնրա , շէօյլէ իլավէ իթտի

— Հագգընըզ վար տըր , մատամ , ասալ լագըրտը իթմէեէրէք ,

պէօյլէ նէֆիա թաամարը էքլ իթմէք, հագըգէթէն մուհիպի թէէս-սիւֆ աիւր, իմտի, էկէրչի իշինիզ եօգ իսէ, պիր գաշ տագըգա գատար արգատալըգ իտէրէք, սէօհպէթ իտէլիմ:

Օգուհանլարըմըգա մալիւմ օլտուղու իւզրէ, Մօնիք Դլէրժէնին արգուսու տա պունտան իպարէթ օլտուղունտան, տէլիգալընըն իխ-թարընը թէրարա իհթիեան պըրագմագսըզըն օթուրտու, վէ շու սուրէթտէ մուհավէրէեէ իպթիտար իյլէտի:

— Աղիզիմ կէնն միւսիւ, թէքլիֆսիզլիկէ պինաէն, շուրաեը սիզէ սիւալ իտէրիմքի, Բարիստէ ավօգաթ օլմագ իւզիէ, իլմի հուգուգ թալիմ ու թէրպիեէսիյլէ մէշղուլ օլտուղունուգ հալտէ, նա՛սըլ օլ-տու տա Բարիսի թէրք իտիպ, մէմէքէթիմիզէ կէլտինիզ, վէ աօգ-րուհա պէնիմ օթէլիմէ էնտինիզ, չիւնքի պուրատա քիմսէեի թա-նըմատըզընըզը հալինիզտէն անլաեօրում:

Եօլհու .— Իշթէ պունտա եանըլըեօրսունուգ. պու ճիվարլարտա գաեէթ մուհիպպ պիր տօսթում վար տըր:

Օթէլհի .— Աճայի՛պ, պու մուհիպպ տօսթունուգուն քիմ օլ-տուղունու անլաեապիլի՛ր միեիմ:

Եօլհու .— Անլամամաեա նէ՞ սէպէպ վար տըր. չիւպհէսիզ, իս-մէն օլսուն քէնտիսինի թանըրսընըգ:

Օթէլհի .— Օլ պապտէ բէք գալի սուրէթտէ եէմին տախի ի-տէպիլիբրսինիզ, Պէն, պուրանըն, ալթը ֆարսախ տէյիրմի մէսաֆէ-նին սէքէնէսինտէն հէր պիրինի թանըրըմ .— Իմտի, տօսթունուգ քի՛մ տիր:

Եօլհու .— Պարօն տը Սթէնեի իմինտէ պիրի տիր:

Օթէլհի .— Պարօն տը Սթրէնեի՞ մի. քէնտիսինի բէք իյի թանը-նըրըմ. չօգ տէֆա աթա, եախօտ արապաեա սիւար օլմուշ օլարագ մատամ գօնթէս իլէ պուրատան կէշտիկի կէօրիւլիւր:

Լէօն Բանտալըն սուրաթը էքլիտի, վէ կէօլէրինտէ միւթա-տընաան զիեատէ բարլագլըգ միւշահէտէ օլունտու:

Լաքին Մօնիք Դլէրժէ, պու հալէ տիգգաթ իթմէեէրէք, քէ-լամընա շու եօլտա տէվամ իյլէտի:

— Բէք իյի, ֆագաթ տօսթունուգ, Բօշթայլ սէյֆիեէսինտէ պուլունտուղու հալտէ, սիզ, նէ՞ իշին Վօսթիէն արապասընտան օ-րաեա էնմէեիպ, պուրաեա գատար կէլտինիզ:

Եօլհու .— (Կիւլիւմսէեէրէք,) Պու խուսուս սիզի թէանճիւպտէ մի պըրագըեօր:

Օթէլէի .- Էվվէթ :

Եօլնու .- Պու ճիւղէ իլէ պու մատտէ բէք սատէ չէյ տիր . չէյլէքի մատամ գոնթէս թարաֆընտան թանըմագ չէրէֆինէ նայիլ օլմատըղըմտան , խանէսինէ կիտէմէզ իտիմ :

Օթէլէի .- Նէ՞ իչին :

Եօլնու .- Պիր ազ էվվէլ սէյլէտիմա՛ . մատամ տը՝ Գէրուալը թանըմատըղըմ իչին :

Օթէլէի .- Մատամ տը Գէրուալը թանըեղպ թանըմամագ տա նէ՞ պէյիս վար : Միւսիւ պարօնուն մուհիպպ տօսթու օլտուղունուզ հալտէ , մէզպուրէնին տախի տօսթու սաեըլըրսընը , վէ շու տարպը մէսէլի բէք իյի պիլերսինիզ . «Տօսթլարըմըլըն տօսթլարը , պիլիմտէ տօսթլարըմը տըրլար :»

Եօլնու .- Պու տարպը մէսէլին հիւքմիւ , հէր վագըթ սահիհ տէյիլ տիր :

Օթէլէի .- Հէր նէ իսէ , պու սիզին պիլէճէք իչինիզ տիր : Պագաթ , սէյֆիէսէ կիթմէք իսթէմէտիկինիզ հալտէ , միւսիւ պարօնու կէօրէմէզսինիզ :

Եօլնու .- Պու խուսուս , քէնտիսինի կէօրէմէմէքիկիմէ պիր սէ-պէպ տէյիլ տիր : Պարօնուն պուրաեա կէլմէսինէ հիչ պիր մանի եօգ տուր :

Օթէլէի .- Պէնիմ օթէլիմտէ օլտուղունուզու պիլէ՛ր մի :

Եօլնու .- Հէնուզ պիլմէզ , ֆագաթ եարըն պիլէճէք տիր :

Օթէլէի .- Հագըգէթէն պու հալ , մէրգումու ֆէվվէլտէ թէանճիւպտէ պըրագանագ տըր : Աճապա նէ՛ գատար մէմուն օլաճագ տըր :

Լէօն Բանտալըն գաշլարը եէնիտէն չաթըլմատընտան , պարօնուն մէմուն օլաճաղընա , մատամ Գլէրժէ գատար իսքեաթ օլմամըյ իտու-կի անլաշըլտը : Հալ պու քի ֆիքրինի մէյտանա գօեաճագ եօլտա հիչ պիր քէլիմէ իրատ իթմէտի :

Պատէհու օթէլէի , շու վէճհլէ տէվամ իյլէտի :

— Նիհաեէթ կէնճ միւսիւ , պէնճէ շուրասը աշիքեար տըր քի , սիզ պուրատա ուզուն միւտտէթ գալմաեաճագսընը , Ումարըմքի , միւսիւ պարօն՝ եարըն եա օլ պիր կիւն սիզի կէօրմէք իչին պուրաեա կէլտիկինտէ , սիզի Բօշթալլա կէօթիւրէճէք տիր :

Լէօն Բանտալըն տօտագլարընտա աճը աճը թէպէսսիւմ հուսու-լէ կէլմէքլէ ,

— Պիլաքիս, պէն տէ սիզէ, մատամ տը Բէրուալըն սէ յֆիսէսինէ աղադ ուճագ պասմաեաճաղըմը թէէմին իտէրիմ, տէտի:

Օթէլճի .- (Պալէատէքի սէօզլէրին զանէթ սէրթլիքլէ թէլէֆֆիլզ օլունմասընտան տօլաեը թէաճճիւպանէ գալարագ.) Պէսպէլլի մատամ գօնթէսէ գարչը ատավէթինիզ օլմալը տըր:

Եօլճու .- Պէնիմմի. սիւպհան Սլլա՛հ, նէ՞ ատավէթէմ օլաճագ տըր: Սիզէ թէքրար իտիեօրուճքի, պէն պու գատընը թանըմամ հաթթա, պու կիւն, իլք տէֆա օլարագ իսմինի իշիտիեօրուճ:

Օթէլճի .- Իյի եա՛, քէնտիսինի թանըտըղընզտա, հէք քէն կիւպի, հազգընտա իզհարը թէվէճճիւհ իտէճէքսինիզ:

Եօլճու .- Հա՛ հա՛, պու գատըն, տախլիլի մէմլէքէթաէ պու տէքէճէ սէվիլմիշ պիր գատը՞ն մը տըր:

Օթէլճի .- Էվվէթ, հէք քէսին քէնտիսինէ մուհապպէթի վար տըր: Հէմտէ սէօզլիւմէ ինանըն քի, մէզպուրէ նամուպու, իպպի-խահ, շէֆագաթլը, պանքէր կիպի զէնկին, վէ զանէթ տիլպէր պիր գատըն տըր: ալա զուրուրիեթի տէ եօգ տուր... Ա՛հ, պիչարէ միւթէվէֆա դօնթ տը Բէրուալ, մութուլու պիր արէմ իտի, վէ պահս իտէրիմ քի, Ս. պարօն տա անըն գատար մէսուտ օլաճագ տըր:

Լէքն Բանտալ, պու սըրատա էօյլէ պիր սարսըլտըքի, սուֆրանըն իւզէրինտէ սլուրունան պիր գատէհին իչինտէքի մատտէ տէօքիւտիւ, վէ մուախարէն քէլամա աղազ պիրլէ,

— Հէ՛ հէ՛, նէ՞ տիեօրսունուզ... պարօն տը Սթրէնեի՛ քէնտիսինտէն էվվէլ մէսուտ օլան գ՞նթ տը Բէրուալ գատար մէսուտ մեք օլաճագ տըր: Փագաթ նէ՞ սըֆաթլա պու մէսուտիեթի իհըրազ իտէճէք տիր, տէտի:

Մատամ Գլէրթէ, քէմալը թէաճճիւպլէ մէրգումա պագարագ,

— Աճայի՛պ, տիմէք տիրքի, սիզին պու պապտէ մալիւմաթընըզ եօգ տուր, տէյի պէեան իյլէտի:

Եօլճու .- Խա՛յր, հիշ պիր չէյտէն մալիւմաթըմ եօգ տըր:

Օթէլճի .- Ղարիպ չէյ տիրքի, սիզ, միւսիւ պարօնուն մուհիմմ տօսթու օլտուլունուզ հալտէ, չու առաթտա հէք քէսին պիտիկի պիր չէյի պիլմէեօրսունուզ, Տիմէք տիրքի, չօգտան պէրի տօսթընզպու կէզրմէմիշսինիզ տիր:

Եօլճու .- Էվվէթ, չօգտան պէրի կէզրմէմիշիմ տիր, Լաքին է-կէրչի քէնտիսինի կէօրսէ իտիմ, պանա նէ՞ խապէր վիրէճէք իտի:

Օթէլէի . - Մատամ գօնթէս իւէ իզտիվաճընը .

Լէօն Բանտալըն լէհճէսի , էօիւ կիպի սօլտու , վէ սօնրա ,

— Վա՛յ , պարօն տը Սթըէնի էվէնի՞նքօր մու , գօնթէս տը Գէ-
գդիպլը՞ մը պլընքօր , տէյի սիւալ իթտի :

Օթէլէի . - Էվիլէթ , էքինալա գատար , հաթթա օնտան էօթէտէ
պու պահա օլունուեօր , իզտիվաճ իլանը հէնուզ նէշը օլունմամըշ
տըր , լաքին պունտա պիր պէյիս եօգ տուր : Եագընտա ըհնմի իզ-
տիվաճըն իճրա օլունաճաղընա իթիմատ իտէպիլիլըսինիզ , վէ էկէրշի
պուրատա օլուր իսէնիզ , պէլքի տիւեիւնտէ աեագ օեռնու օյնա-
եաճագսընըզ :

12

Մօնիք Գլէրթէ , կէնճ եօլճունուն , օթուրսուղու իսկէմիէ իւ-
զէրինտէ սալլանտըղընը կէօրիւպ , պիր միւտտէթ լագըրտըսընը քէս-
աիքտէն սօնրա ,

— Փագաթ , աղիզիմմիւսիւ , նէ՞ օլուեօրսունուզ . շու հալինիզի
կէօրէն , մութլագա պիր ֆէնալըղա տիւշար օլտուղունուզու զանն
իտէր , տէտի :

Եօլճու . - (Գահրամանէ պիր ճահտ իճրա իտէրէք .) Բէճա իտէ-
րիմ , ալթիւսթ օլմաեըն . պանա պու եօլտա պայլընըզլար օլուր ,
լաքին բէք չօգ իմթիտատ իթմէզ :

Օթէլէի . - Պիր շէյէ իհթիեաճընըզ վա՞ր մը տըր , պիր պարտագ
թագէ սու , եախօտ ասըլ շարթըեօղտէն քիւշիւք պիր գատէհ իշմէք
իլլթէ՞րմիսինիզ . շարթըեօղ պէօյլէ սըրալաիտա պիրապիր , նիր
պէրլէր :

Եօլճու . - Խա՛յր , թէշէքքիւր իտէրիմ . պանա լաղըմ օլան , պէն
տէ վար տըր :

Պատէհու Լէօն Բանտալ , էնլի բանթ ալօնունտան զաեէթ միւէսսիր
ինկիլիզ թուզունու հապի վէ ալթուն գաբագլը քիւշիւք պիր գրիա-
թալ շիշէ չըգարըպ , պուրնունա կէօթիւրէրէք , պիր գաշ քէրրէ
գօգլատը :

Պէքլէնիլէն նէթիճէ բէք չաբուգ հասըլ օլտա . Շէօյլէ քի պիր
իքի տագըգա զարֆընտա , մէզքիւր տէլիգանլը հէր վագըթքի ըհն-
կինի քէսպ իթտիկի կիպի , կէօղլէրի գըզարտը , վէ տօտագլարընտա
տախի էսէրը թէպէսսիւմ զուհուրա կէլտի : Շու գատար քի , պու

Թէպէսսիւմ, մահադղիւնէթպախշ օլաճագ եէրտէ, քէտէր ու էլէմ
 Իրաւէ էլլէմէքտէ Իտի:

Օթէլճի. - (Ֆիքրի ըահաթլանարագ.) Հէլէ շիւքիւր, էլլէշտի-
 կինիդի կէօրիւեօրում. պու ֆէնալըգ իւզէրինիզէ չօգ տէֆա տըրլ
 օլուր մու:

Եօլճու. - Էվվէթ, էսէֆ Իտէրիմքի, բէք չօգ տէֆա վուգու
 պուլուր:

Օթէլճի. - Նէտէն նէշէթ Իտիեօր:

Եօլճու. - Գալպտէն:

Օթէլճի. - Պու խաթալըգ նաւըլ շիֆաեապ օլապիլիր:

Եօլճու. - Պունուն շիֆաեապը օլմասը, բէք գօլայ տըր, Եիւրէք
 պիւսպիւթիւն տէֆ Իտիլմէլի տիր:

Օթէլճի. - Նէ սէօլլէեօրսունուգ. պէնիմէ էլլէնիեօրմուսու-
 նուգ, Ինսան Եիւրէքսիզ Եաշաեապիլիր մի:

Եօլճու. - Բէք ալէա Եաշաեապիլիր. Խաթաթը տա շու տուրքի,
 պու էսնատէ պէնքի սիզին իլէ լագըրտը Իտիեօր Իսէմ, քէնտի Եիւ-
 րէկիմի պիւթիւն պիւթիւն տէֆ իթմէք իւզրէեիմ, վէ իշպու հիւս-
 նի նէթիճէնին Եագըն վագըթտա կէօրիւլէճէկինէ իւմիտիմ, հաթ-
 թա էճիյեթիմ պէրքէմալ տըր: - Լաքին պիզ, միւքեալէմէմիզէ տէ-
 վամ Իտէլիմ. Պիր աղ էվվէլ պանա պիր խայըրը խապէր վիրտիկի-
 նիզէ մէսուր օլտում. զիրա պարօն տը Սթրէնեիեէ այիտ օլան
 հէր շէյ, պէնի օլ գատար ալէագատար գըլար բի, տիլ իլէ Թարիֆ
 Իտէմէմ. Պինապէրին, անըն իզտիվաճը, քէնտիսի իշին բէք պիւեիւք
 պիր սաատէթ օլմալը տըր:

Օթէլճի. - Պու խուսուստա Եէմին իթսէնիզ, պաշընըգ աղը-
 մագ, Զանն Իտէրիմքի, պիր գատընտա պունճա խասսէլէրին այնի
 վագըթտա պուլունմասը, հէր վագըթ թէսատիւֆ Իտիլէն հալլէր-
 տէն տէյիլ տիր, զիրա մատամ գօնթէս, հէր կիւզէլ խասսէեէ մա-
 լիք տիր. Մէլէք կիպի կիւզէլ, վէ աղիզէ կիպի խայրիսահ տըր, վէ
 պու գատար ֆագիլէթլէրտէն վէ կիւզէլլիքտէն սօնրա, ֆաղլա օլա-
 րագ զաեէթ զէնկին տիր:

Եօլճու. - Տիմէք օլուրքի, պէօլլէ պիր գատընա, մուհիպպ
 տօսթում պարօն տը Սթրէնեի ֆէվզ էլատէ տիլտատէ օլմուշ տուր:

Օթէլճի. - (Գահգահա իլէ.) Պարօն տը Սթրէնեիին մահրէֆ
 էսրարը օլմատըղմը սիզ տէ պիլիրսինիզ. Հալպուրի մէրգումուն,
 մէզպուրէեէ աշըգ օլմամասը բէք միւշքիւլ տիւր. Պէն քէնտի Թա-

րափրմտան, աչրգ օլտուղունու իտտաա իտէպիլիրիմ, Աթ իլէ եա-
խօտ արապաեա օթուրմուչ օլարագ, մատամ գօնթէս իլէ պիրլիքտէ
կէչտիկինտէ, մէզպուրէեէ տօղրու է յիլտիկի, վէ էօյլէ պիր թաթլը
սուրէթտէ գօնուչտուղու կէօրիւմէքտէ տիր քի, էկէրչի սինն միւ-
սայիտ օլսա, ինօանտա, թէքրար էվլէնմէքլիկէ ալգու հասըլ օլուեօր:

Լէօն Րանտալ, պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեինին եազընտա
իճրա օլունաճագ իղտիվաճը հագգընտա մալիւմաթը լազըմէեի թահ-
սիլ իթմէքլէ, մէզքիւր մուհավէրէեէ շու սուրէթտէ խիթամվիրտի:

— Հէր կիւն աթ իլէ թէնէզգիւհ իթմէքլիկիմ միւթատըմ տըր.
իմտի, աճապա եարըն պու քէօյտէ պիր աթ պուլապիլիմիմիմ:

Օթէլճի. — Սիգին կիպի պիր միւսիւեիւ խօչնուտ իտէպիլէճէք
գատար պուրատա աթ պուլունամագ, լաքին, ախըրըմտա պիր
Սապըրթաչըմվար տըր քի, իսթէտիկինիզ վագըթ մալինիզ կիպի գուլ-
լանապիլիրսինիզ:

Եօլճու. — (Կիւլիւմսէեէրէք.) Սապըրթաչ նէ՞ օլուեօր:

Օթէլճի. — Սիվարի ապէրլէրինտէ խըտմէթ իթմիշ իհթիեար
պիր գըսրագ տըր. Պէշ սէնէ մուգատտէմ, էքինալա կիթմէք իւզրէ
արապամա գօչմագ լազըմ կէլտիկինտէ, գուլլանմագ իչին, իչպու
հայվանը եիւզ եիկիրմի պէշ ֆրանգա սաթըն ալմըչըմ տըր. Պիչարէ
հայվան պիր աղ գայիֆ իսէ տէ, սէրի իւլ հարէքէ տիր. Պու աթ
իլէ իչինիզի կէօրմէնիզի իիթար իտէրիմ, չիւնքի թէքմիլ քէօյտէ
սաքան հայվանլարընտան զայրի հայվան պուլլամաեաճագսընըզ:

Եօլճու. — Հայտէ սիգին Սապըրթաչը գապուլ իտէեիմ. լաքին
հիչ տէ յիլ իսէ, պիր էեէրինիզ վէ պիր տէ եուլարընըզ վա՞ր մը տըր:

Օթէլճի. — Էվվէթ, իգթիզա իտէն հէր շէ յիմիզ վար տըր:

Եօլճու. — Բէք ալէա, եարըն հայվանընըզա ըաքիպ օլարագ,
վէ պիր աղ օ պէնի, վէ պիր աղ տա պէն օնու կէօթիւրէրէք, թէնէզ-
գիւհէ չըգմաեա մուվաֆֆագաթ իտէրիմ. Շիմտիլիք կիճէլէր խայր
օլուն, աըթըզ օտամա կիտէեիմ:

Լէօն Րանտալ, պիր սիկարա եագըպ, էլինէ պիր պագըր շամա-
տան օլարագ, տէրունինտէ քէնտիսի իչին միւքէմմէլ պիր եաթագ
պուլունան մալի օտաեա չըգտը, վէ գաբուեու գաթ պէ գաթ իչէր-
տէն սիւրկիլէտիքտէն սօնրա, էսվապընը սօեունտուղու սըրատա,

— Է՛յ Կօնթրան տը Սթրէնեի, էվլէնիեօրսուն հա՛, վէ չիւպհէ-
սիզ, տիւեիւնտէն սօնրա, վուգուլի հալի պանա խապէր վիրմէք իւզրէ
պիր մէքթուպ կէօնտէրմէքլիկի թասափվուր իտիեօրսուն, Է՛յ տօս-

Թողմ' Գօնթիւն , պու խոստոստա սէն պէնի հիչ հիսապ իթմէ եօր-
սունն ամմա , իզտիվածն բէք դօլայնա իծրա օլունամազ , աիմէքտէ
թնի :

Պատէհու մէրգում , ըչըզը սէօնտիւրիւպ , եաթաղընա եաթտը ,
ֆագաթ անաթլարլա եաթաղը տէրունինտէ պիր թագըմ միւլահա-
զաթլա պիր թարաֆտան օլ պիր թարաֆա տէօնտիւկիւնտէն , կիւն
պէլա իլէ ուեուեապիրտի :

Օ կիծէսի տօգթէօր Բէրբէն , օթէլէ բէք կէն ալտէթ իթտի
վէ իրթէսի սապահ զանէթ աղըր պիր խասթա իչին , Բիքսվիլլէրտէն
իւչ ֆարմախ ուզագտան չաղըրմըչ օլտուղունտան , ալէսսապահ օ-
թէլտէն չըգտըղը ճիհէթլէ , Լէօն Բանտալ իլէ պիրլիքտէ գահվալթը
իտէմէտի :

Լէօն Բանտալ , օտաղընտան չըգմագտան էվվէլ , եօլ չանթաղ
տէրունինտէն պաղը բարլագ վէ գօգուլու քիւչիւք մէքթուպ քեա-
ղըտըրըլա քիւչիւք մահֆագսղար չըգարտը , վէ պիր քեաղըտըն
իւզէրինէ պիր գաչ սաթըր շէյ եաղտը , վէ պիր մահֆագանըն
իւսթիւնէ տէ պարօն տը Սթրէնեի իսմինի թահրիւր իլէ , պու մահ-
ֆագանը , ապիւմա եէտինտէ թաչըտըղը չիզտանը տէրունինտէ կիզ-
լէնի :

Եփլէն սոչարընտա , Լէօն Բանտալ , ճէտիտ էլտիվէնլէր կիեին-
տիկի կիպի , գամլըտընը սաղէլինէ ալարագ , վէ մահմուզու աեագ
գապլարընը կիեինէրէք , մալիւմ օլսն հայվանա ըպքիպ օլտու , վէ
պիր սանթ պիր չարեքտէ Բօչթայլ սէյֆիեէսինէ մուվասըլէթլէ ,
սէյֆիեէտէն էլի ալթմըչ ատըմ ուզագտա աթտան աչաղընա էնտի
վէ հայվանը պիր աղանըն տալընա պաղլատըգտան սօնրա , քէնտիսի
սէյֆիեէնին պաղչէսինէ տօղըու իլէրլէտի :

Մէրգում , օրտեա եագլաչտըղը սըրատա , պաղչէպան Ժէրօմ
Բիգար տիչարը չըգմագտա օլտուղունտան , Լէօն Բանտալ , մէրգու-
մա խիթապէն ,

— Պու սէյֆիեէ Բօչթայլ սէյֆիեէսի՞ մի տիւր , տէյի սիւալ
իթտի :

Ժէրօմ . — Էվվէթ , միւսիւ . (պատէհու շէօյլէ իւլավէ իթտի)
Բֆէնտիւմ , Բօչթայլ սէյֆիեէսի՞ մատամ գօնթէս տը Բէրուալըն մալի
տիր . պէն տէ մատամըն պաչ պաղչէպանը վէ էմնիյեթլի խըզմէթ-
ճիսի օլուպ , խըզմէթիմի զայրէթ , իսթիզամէթ վէ թարաֆէյն մէմ-
նունիյեթլէ իյֆա իթտիկիմի պէեան իտէպիրիմ :

Եօլճու . - (Սէօղիւնէ տէվամ իտէրէք.) Շու կիւղէլ պիր ճատտէ տիր :

Ժէրօմ . - Կէօրտիւկիւնիւղ աղաճլար , եիւղ էլլի ելլըդ տըր :

Եօլճու . - Զանն իտէրիմքի , տէրունը պաղչէ կիւղէլճէ պագըլըն տըր :

Ժէրօմ . - (Ղուրուքիեթլէ .) Էֆէնտիմ , պաղչէպանլըղընը պէն իթտիկիմտէն , թապիաթիլլէ մունթազամ վէ միւքէմմէլ օլմագ կէրէք տիր :

Եօլճու . - Պէն պաղչէլէրէ ֆէվգէլատէ մէրագլըբըմ . իմտի , մա-տէմքի , սիղ , պու պաղչէնին պաշ պաղչէպանը վէ մատամըն էմիլլ-եթիինի գազանմըն պիր խըղմէթ ճիսինիղ , էկէրչի տէրունինի կէզ-մէք իւղըն պիր գաշ տագըղգ պանա միւսաատէ իտէրսէնիղ , մէմ-նուն օլուրում :

Ժէրօմ . - (Պաշընը գաշըբըպ , միւթ էրէտտիւտ կէօրիւնէրէք .) Էֆէնտիմ , թէքլիֆինիղ , պէնիմ իլին մուճիպի թալթիֆ տիր . պինա-պէրին մաէլ մէմնունիլլէ մուլաֆֆագաթ իտէր իտիմ , ֆագաթ . . .

Պու եօլտա պաշլանան պիր ճիւմլէնին , ճէվապըրէտտլէ խիթամ պուլաճաղը տէրքեար օլուպ , պինապէրին լէօն Բանտալ , պաղչէ-պանըն էլլինէ պիր աոէտ պէշ ֆրանգլըգ սիքքէ վաղ իտէրէք , չէօլլէ պէեան իթտի :

— Կիւրիւեօրսունուղքի , պէն , էհլի նամուստան պիր աոէմիմ , վէ սըրը սագլարըմ , Պու հալտէ սիղին մուվաֆֆագաթընըզա խալէլ կէթիւրէճէք եօլտա հիչ պիր հալու հարէքէթտէ պուլունմաեաճա-ղըմա էմին օլապիլիւրսինիղ , իմտի , սիղ պէշ տագըղգ զարֆընտա , չու էհէմիլիէթսիղ ապչէ իլէ պէնիմ աշգըմա պատէ նուշ իթմէկէ կիթտիկինիղտէ , պաղչէնին հանկը թարաֆը տահա զիեատէ մուճի-պի հայրէթ վէ շայեանը թէնէղղիւհ իսէ , անը պանա կէօսթէրինիղ ,

Ժէրօմ , մէզըիւր պէշ ֆրանգլըգ սիքքէեթ աթֆը նազարտան սօնրա , ճէպլինէ աթտը , վէ պատէհու իֆատէեթ ազազ պիրլէ ,

— Էֆէնտիմ , գալչըմտա պուլունան զաթըն ատապ ու ախլէա-ղը մալիւմ իտուկինտէն , պու սէօղլէրէ հաճէթ եօգ տուր . իմտի , կիրինիղ միւսիւ , պաղչէտէ ու ֆագ պիր տէվը իտէպիլիւրսինիղ , Մ . պարօն ափտա տըր , մատամ գօնթէս տէ եալընըղ օլտուղու զէման-լար , սէյֆիեթտէն ուղազլանմաղ , Անճագ , շիմտիքի հալտէ , պաղ-չէտէ քիմսէեթ թէսատիւֆ իթմէեթէքսինիղ . չըգտըղընըղ զէման իսէ , պուրատա սիղի պէքլէեթէկիմտէն , եինէ պուլուշապիլիւրիղ , տէտի :

Եօլճու. - Թէնէքքիւր իտէրիմ (Պաղչէտէն կերէրքէն, քէնտի քէնտիսէ.) Կօնթրան պուրատա տէյիլ իմիշ. էկէրլի գօնթէսի կէօրէպիսէպի...

Պախթ, մէրգուսն պու սըրատա եարտըմ իթտիկինտէն, կիթտիկի թարաֆտա, աղաճլարտան եարըմըշ պիր քէմէրին ալթընտա պիր գապընըն օթուքմուշ օլտուղունու կէօրտիւ, վէշ ատըմըթընը միշթըն մէրթէպէս սէսսիզճէ չըգարմանա չալըշարապ, վէ «գօնթէս օլմալը տըր» տիսէրէք, քէմէրէ եագլաշտը, Ֆիլվագը պու գատըն գօնթէս օլուպ, տիգլէրի իւզէրինտէ աչըգ պիր քիթապ պուլոնմադտա իտի.

Լէօն Բանտալ, հէր նէ գատար նէֆէս ալըպ վիրմէսի տուճուլաճապ տէրէնէպէս գօնթէսէ եագլաշմըշ իտի իսէ տէ, մէգպուրէ դաէթ տալիլն հալտէ իտուկինտէն, էթրաֆընտա պուլունան մատտէլէրտէն հիշ պիրի, նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէմէքտէ իտի. Շախսը մէճհուլ, ուզուն միւտտէթ գօնթէսի թէճէսսիւս իթտիկինտէ պիթըրինտէ, պիրիպիրինէ մուղայիր բէք չօգ էֆքեար վէ միւչահազաթ տէվէրան իյլէմէքտէ իտի. Շէօյլէքի էվվէլ էմիրտէ հիտտէթ ու ատապէթ, վէ սօնրա իսթէմէսէրէք հայրէթ ու իսթիդրապ վէ նիհանէթ մէրհամէթ ու ըիգգաթ տուլղուլարը հիսս իյլէմէքլէ, քէնտի քէնտիսէ,

Պախթ կիւզէլ տիր, վէ հագըգէթէն խայրխահ պիր գատընա պէնզէթօր էկէրլի Կօնթրան քեաղիպ վէ ալչապ պիր քիմնէ իսէ, պունտա մէգպուրէնին պիր գապահաթը եօգ տուր... Կօնթրան քէնտիսէպի սէվիթօր զանն իտիթօր, վէ պէլլի քէնտիսիտէ անը սէվիթօր. Պիշտըք գատըն, գապինի Կօնթրանա հասը իթմիշ օլմաւընա աճըրմա տէտի.

Լէօն Բանտալ, մատամ տը Գէրուլա սօն տէֆա պիր տահա աթֆը նազար իլէշ կէլտիկի կիպի, քէմալը տիգգաթլէ պաղչէտէն տիշարը չըգտը, վէ քէնտիսին պէլլէմէքտէ օլան պաղչէպան իլէ պուլոնշարապ, պաղչէպան.

— Էյ նաֆը, տէլիֆանը միւսիւ, պաղչէմիզ կիւզէլ մի տիր, տէյի սիւալ իթտի.

Լէօն Բանտալ. - Բէք կիւզէլ տիր, ֆագաթ պէնիմ սիզտէն իսթէտիկիմ եալընըզ պու տէյիլ տիր.

Ժէրամ Աճայիպ, տահա նէ իսթէթօրսունուղ.

Լէօն. - Պապա պիր խըզմէթ իթմէք իպթէրմիսինիզ.

Ժէրօմ. - Էկէրչի պանա պիր զարար կէլմէզ իսէ, նէ՞ իչին սիզէ խըզմէթ իթմէք իսթէմէեհիմ:

Լէօն. - Խա՛յր, սիզէ հիչ պիր զարարը օլմատըգտան պօչգա, վագը օլաճագ խըզմէթինիզին տէ պէտէլինի վիրէճէեհիմ:

Լէօն Բանտալ պու սէօզլէրի սէօյլէեհէրէք, Ժէրօմուն ալուճունա պիր պէչ ֆրանգլըգ սիքքէ տահա սըգըչտըրտը, վէ պաղչէպան պու գատար ճէօմէրտլիքտէն տօլաեը հայրէթտէ գալարագ, օճչ միւյց.

— Պէօյլէ օլտուգտան սօնրա, հէր վագըթ սիզէ խըզմէթ իթմէկէ հազըրըմ, Անճագ, կէնճ միւսիւ, խըզմէթիմնէ՞ օլաճագ տըր, տէյի սիւալ իթտի:

Լէօն. - Պաղչէեի կէզմէք իւզրէ սիզտէն միւսաատէ իսթէպլիկիմտէ, շու էանատէ ավտա պուլունան պիր պարօնտան պահա իտիեօրտունուզ:

Ժէրօմ. - Էվվէթ:

Լէօն. - Պու պարօնուն իսմի՝ Կօնթրան տը Սթրէնի տիւր, վէ քէնտիսի, մատամ գօնթէս տը Գէրուալըն խըսըմը տըր, էօյլէ տէյի՞ մի:

Ժէրօմ. - Վա՛յ, սիզ քէնտիսինի թանը՞եօրմուսունուզ:

Լէօն. - Էվվէթ, հաթթա եագընտա գօնթէս իլէ էվլէնէճէկինի տախի պիլիբիմ:

Ժէրօմ. - Տիմէք տիր քի, կէնճ միւսիւ, սիզ պու մէմէքէթ էհալիսնտէնսինիզ:

Լէօն. - Խա՛յր, պարօն տը Սթրէնիին մուհիպպ պիր տօսթուեում:

Ժէրօմ. - (Հասըր շաբգասընը տէրհալ չըգարըպ, պէրաի հիւրմէթ գօլթուղունուն ալթընա վագ իտէրէք.) Մուհիպպ պիր տօսթու մու:

Լէօն. - Էվվէթ. (չիզտանընը աչարագ.) Իսպաթը տախի, շու մէքթուպուն քէնտիսինէ եագըլմըչ օլմասը տըր. սէյֆիէեէ ավտէթինտէ, քէնտիսինէ վիրմէնիզի իսթար իտէրիմ:

Ժէրօմ. - Բէք իյի, էֆէնտիմ:

Լէօն. - Փագաթ սիզ քէնտի էլինիզլէ վէրին:

Ժէրօմ. - Բէք իյի, էֆէնտիմ:

Լէօն. - Անճագ, Մ. պարօնուն եալընըզ օլտուղու պիր սըրատա, պու մէքթուպու քէնտիսինէ վիրմէլիսինիզ:

Ժէրօմ. - Անլատըմ, էֆէնտիմ. ֆագաթ էկէր միւսիւ պարօն,

պու մէքթուպ պանա քիմին թարափընտան թէսլիմ օլունմուշ տուր տէյի սիւալ իտէր իսէ , նէ՞ ճէվապ վիրէեհիմ :

Լէօն . - Րիքսվիլէրտէն կէլմիշ օլան պիր տէլիգանլը թարափընտան թէսլիմ իտիլտիկինի սէօյէեէին :

Պատէհու Լէօն Րանտալ , հայվանընը , թաղէ օթլարը եէտիկի սըրատա , պաղը օլտուղու աղաճ տալլընտան չէօղիւպ , պունա րաքիպէն քէօյէ տօղրու ըէվան օլտու :

20

Օ կիւնիւ , ագչամին սաաթ ալթըսը չալտըղընտա , Լէօն Րանտալ , Շէվրէօյլ տ'Սըթան օթէլինին թաաւ սալասընա կիրիպ , օ ագչամը հավա սօուգ օլմաղ հասէպիյէ , Մօնիք Գլէրթէնին եապմըշ օլտուղու չըմինէնին գարչըսընտա պիր տէլիգանլընըն օթուրմուշ իտուկինի կէօրտիւ :

Իքի Բարիսլի տէլիգանլըար սէլամաշարլար , Պատէհու Լէօն Րանտալ , թէպէսսիւմիէ ,

— Միւսիւ , էկէրչի եանըլմաեօր իսէմ , տօղթէօր Լուի Բէրրէն զաթընըղ օլմալըսընըղ , տէտի :

Լուի . - Էվվէթ , միւսիւ , եանըլմաեօրսունուղ :

Լէօն . - Տիւն ագչամ , մասամ Գլէրթէ , թաամը պիրլիքտէ իտէճէկիմիղէ տայիր պանա իւմիտ վիրմիշ օլտուղու հալտէ , սիլին , խոսթալարընըղն եանընտա գալմապլըղընըղ , պէնի օ մահզուդիեթտէն մահրոււմ զըլտը , Հալ պուքի պու կիւն , պու խուսուստա պախթիեար օլտուղումա մէմիունում :

Լուի . - (Ֆէվգէլատէ պիր մէրապ վէ տիգգաթլէ Լէօն Րանտալը թէճէսսիւս իտէրէք .) Ֆիլվազը պէն , Շէվրէօյլ տ'Սըթան օթէլինին սահիպէսի օլան մատամըն վազըթսըղ պիր միւշթէրիսիեիմ :

Պու աբա օթէլիճի գատըն , էօլիւլէրի պիլէ տիրիլթէճէք տէրէճէտէ նէֆիս գօղուսու պուլունան պիր քետսէ չօրպաեը սուֆրաեա կէթիլրէրէք ,

— Էֆէնտիլէր , թաամընըղ հաղըր աըր , տէտի :

Ֆիլվազը սուֆրաեա կէթիլրիէն թաամար զաեէթ նէֆիս իտի , Պու պապտէ Մօնիք Գլէրթէ , պիւլթիւն մէհարէթինի մէվգըի իճրաեէ պ , հաթթա իշպու իքի միւշթէրիսին իլք իճթի-

մայերինէ զիեառէ բարլազլըզ վիրմէք իւզըէ , մախզէնինտէ պուլու-
նան է՛ն ալէա շարապլարտան տախի պիր միգտար կէթիրտի :

Պու վէճհլէ , մէրգուման կէնճլէր խայլի միւտտէթ վէ քէյֆլի
սուրէթտէ սուֆրատա օթուրուպ , տօգթէօր Լուի Բէրրէն , պազէն
էսէֆ իթմէքտէ օլտուղու Բարիս իւզէրինէ պահս իտիմէսինտէն
ֆէվզէլատէ մահզուզ օլմադտա , վէ Լէօն Բանտալ տա , պիր վիլաեէթ
իչինտէ զայպ օլմուշ մագամընտա պուլունան պիր քէօյ տէրունինտէ ,
Լուի Բէրրէն կիպի կէնճ վէ կէօսթէրիչի պիր զաթա թէսատիւֆ
իթմէսինտէն նաչի մէմուռն կէօրիւնմէքտէ իտի :

Դահվէլէրինի իշտիքտէն սօնրա , Լէօն Բանտալ , պիրէր գատէհ
բօնչ իչիմէսինի թէքլիֆ իթտի , վէ պատէհու պազը սիկարալար
պիւքիւպ , սուֆրա արգատաչընա իքրամ իթտի , վէ պիր թարաֆտան
Օսմանլը թիւթիւնիւնիւն վէ տիկէր թարաֆտան բօնճուռն թէէսսիլլէրի
սաեէսինտէ , միւքեալէմէլէրի օլ գատար ուզուն սիւրտիւքի , տի-
վարտա ասըլը օլան սաաթ օն պիր , (եանի ալաթուրգա ետըրը կիճէ-
տէն պիր սաաթ էվվէլ) չալտըղընտա , էլան միւքեալէմէ տէվամիտի-
եօրտու , Փաղաթ օնտան սօնրա , Լէօն Բանտալ , եօրկունլուգ հիսս
իթտիկինի պիլպէեան , տօգթէօր Բէրրէն իլէ թօգալաչտըգտան սօն-
րա , քէնտի օտասընա չըգտը :

Տօգթէօր տէ , թաամսայասընը թէրք իթմէկէ հազըրլանմագ-
տա իքէն , Մօնիք Դիէրժէ , մէսրուր պիր հալ իլէ կէլիպ ,

— Է՛յ միւսիւ տօգթէօր , պէն լիզէ նէ՞ սէօյլէեօրտում : Եօլճու-
մու նա՞սըլ պուլտունուզ , կիւզէլ , թէրպիեէլի , վէ ուֆագ թէֆէք
պիր տէլիգանլը տէյլի՞ մի տիր , տէտի :

Լուի . - (կիւլէրէք .) Մատա՛մ Դիէրժէ , հէր ճիհէթլէ սիզին իլէ
հէմէֆրեար օլտուղումու պէեան իտէրլմ , ֆագաթ սիլի թէհաճ-
ճիւպտէ պրագաճաղըմը տախի իլավէթէն պիլտիրիլմ :

Օթէլճի . - Պէնի թէհաճճիւպտէ՞ մի պրագաճապ սընըլ :

Լուի . - Էվվէթ , հէմ զիեատէսիլլէ թէհաճճիւպտէ պրագաճաղըմ .
պու կիւզէլ տէլիգանլընըլ , էրքէք օլմաեըպ , տիլպէր պիր գատըն
տըլ :

Մօնիք Դիէրժէ , տօգթէօրուն գուլատըլը լիսան չինումաչինճէ
եախօտ իպրանիճէ տիր կիպի , պիր միւտտէթ թէհայեիւր վէ իս-
թիլրապ իչինտէ գալտըգտան սօնրա ,

— Դատը՛ն մը , միւսիւ տօգթէօր , սիլ պէնիմէ էյլէնմէք մի
իսթէեօրսունուզ . սէօյլէտիկինիլ շէյ , միւմըլի՞ն մի տիր , տէտի :

Լուի . - Միւմքին օլուպ օլմատըղընը պիլմէմ, լաքին հագըգէթի հալին պու իտուկինի թէէմին իտէրիմ :

Օթէլճի . - Քէնտիսի, Մ . Բանտալ, ավօգաթ եախօտ հարիմ օլմագ իւզըէ պուլունան պիր թալիպ . . .

Լուի . - Պէլքի պիր թալիպէ օլսուն, ֆագաթ ասլա թալիպ տէ յիլ տիր, ազիզէմ մատամ :

Օթէլճի . - Պու խուսուստա էմինմիսինիզ :

Լուի . - Քէնտիսի էմին օլտուղում գատար էմինիմ :

Օթէլճի . - Փագաթ, միւսիւ տօգթէօր, սիզ տէ եանըլապիլիբախնիզ, տէ յիլմի. Զիւնքի ալէմտէ հէրքէս եանըլմաեա թապի տիր :

Լուի . - Օնա նէ՞ շիւպհէ . հաթթա բէք չօգ սըրալարտա եանըլապիլիթիմ . հիշպիր գէման եանըլմամաղըգ իտատսընտա պուլունմամըլըմ տըր, աքին էօյլէ ալէամէթլէր վար տըրքի, եանըլմագըլըլ միւմքինսիզ գըլտըգտան պաշգա, թէրէտտիւտէ պիլէ միւսաատէ իթմէզլէր :

Օթէլճի . - Միւսիւ տօգթէօր, սիզին, մահիր պիր քիմսէ օլտուղունուզու պիլիթիմ, ֆագաթ էկէրչի պու պիր գատուն իսէ, նէ՞ իչին էրքէք գըեաֆէթինէ կիրէճէք, վէ սիկարա իչմէքլէ պէրապէր բօնչ իչէճէք տիր :

Լուի . - Օրասընը պիլմէմ . անճագ սիզէ շու ճէվապը վիրէպիլիլիթիմքի, Բարիատէ բէք չօգ գատընլար, բօնչ իլէ պէրապէր սիկարա իչէրլէր :

Օթէլճի . - Պուրաեա, Ռիքսվիլէրէ, վէ պէնիմօթէլիմէ նէ՞ եարմագ իչին կէլմիշ տիր :

Լուի . - Օրասընը տախի ասլա պիլէմէմ :

Օթէլճի . - Հալպուքի պունուն էլպէթթէ պիր սէպէպի պուլունաճագ տըր :

Լուի . - Իհթիմալ տըր, հաթթա սահիհ տիր . լաքին պու սէպէպ նէ՞ սիզէ վէ նէ՞ պանա բաճի օլմատըղընտան, նէ՞միզէ լազըմ . Օ սէպէպի արաեըպ մէյտանա չըգարմագտա պիզճէ նէ՞ էհէմմիյեթի օլապիլիթի :

Օթէլճի . - Եալըն նէ՞ եարմալըեըմ :

Լուի . - Տիւն հէր նէ եարբեթրտունուզ իսէ, եարըն տախի անը եարմալըսընըգ, Եօլճունուզ թէպտիլ գըեաֆէթինի մատէմքի մուհաֆազա իթմէք իպթէեօր իսէ, անըն միւրատընա լիաեթ իտին :

վէ շիւպհէլի օլտուղունուզու պէլլի իթմէտիքտէն պաշգա, Մ Բան-
տալա, հէր վագրթտան զիեատէ էրքէք նագարըյլա պագըն:

Օթէլճի. — Թաւսիեէնիզ մուճիպինճէ հարէքէթ խտէճէկիմ, միւ-
սիւ սոգթէօր, Լաքին, մատէմ քէ շիմտի, ճէնապը Սլիսհըն անը
գատընլար սընըֆը իշինտէ եարաթմըշ օլտուղունու պիլիրսէմ, քէն-
տիսինի յիսիս տէյի թէսմիեէ իթմէքտէ կիւճլիւք չէքէճէեիմ:

Մէգքիւր միւքեալէմէ պիւր միւտտէթ տահա տէվամ իտիպ, պա-
տէհու սոգթէօր վէ օթէլճի պիրիպիրինտէն պըրըլտըլար:

Օ կիճէսի, Մօնիք Գլէրճէ ույգուսունտա ըահաթօրը իտի,
ճէյլէ քի պիւր թագըմ էրքէք տէլիգանըլարըն, գատըն գընաֆէ-
թինէ կիրմիշ օլտուղլարը հալտէ, օթէլինէ ագըմադըմ կէլմէքտէ
օլտուղլարընը ըիւեասընտա կէօրմէքտէ իտի:

Իրթէսի սապահ, էրքէնճէ, Լէօն Բանտալըն չանը իշիտիլմէքլէ,
Մարի-Ժան մէրգուսուն օտասընա չըգտը, վէ պիւր ագ սօնրա օթէլ
սահիպէսինին նէգտինէ կէլէրէք, կէնճ միւսիւնիւն, մէգպուրէեի իս-
թէմէքտէ օլտուղունուն խապէրինի կէթիրտի:

Մատամ Գլէրճէ, օլէսնատէ մաթպախտա պուլունմագտա իքէն,
խապէրի մէգքիւրու ալտըղընտա, աճէլէթէն մափի օտասեա չըգտը,
վէ Լէօն Բանտալ, գըրմըղը ֆանէլատան կիճէլիք կիեինմիշ, վէ
պիւր գօլթուղլու սանտալէտէ եասլանմըշ օլարագ, մատամ Գլէր-
ճէի եանընա չաղըրտը:

Մէգպուրէ, մէրգուսուն տիգգաթլըճա թէճէսսիւս իտէրէք,
քէնտի քէնտիեէ:

— Պօյունուն քիւշիւքլիւկիւնէ պագարագ, հագգընտա շիւպհէ
իտէպիլի իտիմ, չիւնքի պու պօյտա վէ պու գալըպտա էրքէք
օլամագ, տէտի:

Լէօն Բանտալ, թէպտիլ գընաֆէթինին՝ Մ Բէրրէն թարաֆըն-
տան իւք ագ չամը անլաշըմըշ օլմասը հագգընտա շիւպհէ պիլէ իթ-
մէեէրէք:

— Աղիգէմ մատամ, սիդի եօգարը չաղըրթմագլա թաճիգ իթ-
մէքլիկիմին սէպէպի, մուհիմմ պիւր մատտէ հագգընտա կիծըրիւ չմէք
իսթէտիկիմ իշին տիւ, տէտի:

Օթէլճի. — (Ֆիքրինտէն վէ էլլերինի օփուշտուրարագ) Ղալիպա
պանա պաղը էսրար պէեան իտէճէք տիւ:

Լէօն. — Պու կիւն էյլէ թաամընը սոգթէօր իլէ իտէմէթէ-
ճէեիմ:

Օթէլճի . - Սէպէպ նէ՞ . աճապա քէնտիսինտէն խօշլանմատը՞նըզ մը :

Լէօն . - Պիլաքիս տօղթէօր՝ ղիտատեսիյլէ խօշլանըլաճագ պիլզաթ տըր . քէնտիսիյլէ իւլֆէթ իտիլմէսի , մուճիպի մահզուզիւնէթ տիր , Հաթթա Շէվրէօյլ տ'Արծան օթէլինտէ նէ՞ գատար միւտտէթ գալըր իսէմ , հէր կիւն տօսթլուղունտան իսթիֆաւէ իտէճէկիմի իւմիտ իտէրիմ : Լաքին պու կիւն , էօյլէն սուլարընտա պիրիսինէ պէքլէտօրում : Միւսաֆիրիմ , շիւպհէսիզ պէնիմէ պէրապէր էօյլէ թաամը իտէճէկինտէն , թաամըմը պու օտատա հաղըրլամանըզը րէճա իտէրիմ :

Օթէլճի . - Անլատըմ , միւպիւ . արզունուզ մուճիպինճէ , թամ էօյլէն վազթը սուֆրաւը պուրատա թէրթիպ իտէրիզ :

Լէօն . - (Կիւլիւմնէնէրէք .) Աղիզէմմատամ , թէմէյեիւզ իթմէրլիկինիզ իշին , պու պիր միւսայիտ ֆըրսաթ տըր , Իմտի , կէրէք շէօհրէթինիզէ , վէ կէրէք պիզզաթ քէնտինիզէ լաւըզ սուրէթտէ հարէքէթ իթմէնիզի իսթար , վէ օճաղընըզտա շիմտիւնէ գատար բիշիրիլմէմիշ տէրէճէտէ նէֆիս վէ լէզիզ թաամլար հաղըրլամանըզը թավսիւնէ էյլէրիմ :

Օթէլճի . - Սիզի խօշնուտ իթմէք իւզրէ , էլտէն կէլտիկի մէրթէպէ չալըչաճաղըմ , վէ խօշնուտ գալաճաղընըզ տաիի վատ իտէրիմ : Իսթէտիկինիզ թաամլարըն վէ սայիրէնին էսամիսինի պիլտիրի՞րմիսինիզ :

Լէօն . - Նէ՞ լիւզումու վար տըր . պու իշի քեամիլէն սիզին ինթիսապընըզ իհալէ էյլէրիմ : Եալընըզ պիր թապազլա , տաղլարընըզըն ըրմագլարընտա հասըլ օլան վէ Բարիստէ բէք չօգ . պուլունմահան իրի ըսթագօզլարտան կէթիրմէնիզի իսթար իտէրիմ : Գուսուրունու , սիզ , իսթէտիկինիզ կիպի թէրթիպ իտին :

Օթէլճի . - Էօյլէ իսէ , իշի պանա պըրագըն , պէն տէ օլտուգճա տուլղու սահիպիւնիմ :

Լէօն . - Օլ պապտէ զաթէն էմնիյեթիմ պէր քէմալ տըր : (Պատէհու իլավէթէն .) Աղիզէմ , մախզէնինիզին իշինտէ վէ թաարգալարտա , պուլունմագ պիր եէրտէ , պազը նէֆիս միւսքիրաթընըզ մէվճուտ օլմալը տըր : Աճապա եանըլը՞տօրմուհում :

Օթէլճի . - Ֆիլվագը , 1782 տէ , միւթէվէֆա բէտէրիմտէն գալման իբի շիշէ գատար չաթօշալօն շարապընտան հէնուզ պիր գաշ շիշէ գալմըշ տըր : Պու շարապտան գրալլարտա պիլէ էմալի եօգ տուր :

Տիկէր պիր գաչ ճինս շորապլարտան տախի պէնտէ պուլունուր , Պունլարտան հա՞նկըսընը իսթէրսէնիզ , էմը իտին կէթիրէհիմ :

Լէօն . - Քեռաֆֆէսինի տէ կէթիրին , իսթէտիրլէրիմիզի պիզ ինթիսապ իյլէրիզ , վէ թէէմին օլունքի , լաեըզ օլտուգլարը գըյմէթի թագտիր իթմէքտէն տէ կէրի տուրմաեըզ :

Շիւպհէսիզ օլէսնատէ մատամ Գլէրթէնին , տօգլթէօր Բէրրէն թարաֆընտան իլը կիւնիւ վուգու պուլան քէչֆի ապլա տիւչիւնմէհիպ , Լէօն Բանտալըն էրքէք մի , եօգսա գատըն սընըֆընտա՞ն մը օլտուղունու ունութմուշ իտուկինի թէէմին իյլէր իսէք , խէթա իթմիշ օլմաեըզ : Մէզպուրէ , եալընըզ քէնտի սանաաթընը , վէ ալէա պիր սուֆրա թէրթիպինի տիւչիւնմէքտէ օլուպ , պու միւլահազա իլէ , մալի օտատան տիշարը չըգմագ իւզրէ իքէն , Լէօն Բանտալանը տուրտուրուպ ,

— Ազիդէմ մատամ Գլէրթէ , միւսաֆիրիմ կէլիր կէլմէզ , քէնտիսինի պուրաեա կէլի իրմէկէ հիմմէթ իտէրսինիզ , տէյիլ մի , տէտի :

Օթէլճի . - Պէքլէտիկինիզ զաթ՝ օ օլտուղունու նա՞սըլ անլաեաճաղըմ :

Լէօն . - Օլ պապտէ միւսթէրիհ օլուն , քէնտիսի պէնիմ իսմիմի սիւվալ իտէճէք տիր , վէ պունտան գաթինազար , սիզ տէ քէնտիսինի թանըրսընըզ : կէլէճէք միւսաֆիր՝ պարօն կօնթրան տը Սթրէնեի տիր :

Մօնիք Գլէրթէ , Լէօն Բանտալըն նազարը տիգգաթընա չարբմաեաճագ սուրէթտէ իզհարը թէաճճիւպլէ , օտատան տիշարը չըգարքէն , քէնտի քէնտիեէ ,

— Մատամ տը Քէրուսլ իլէ էվլէնէճէկի սըրատա , պարօն տը Սթրէնեինին , Մ . Լէօն Բանտալ իլէ էօյլէ թաամը իթմէք իւզրէ օթէլիմէ կէլմէսինէ նէ՞ տլմէլի : Մ . Լէօն Բանտալ իսէ , պիր գատըն օլմասըյլա , պունուն նէ՞ մանէասը օլապլիլիր , տէտի :

21

Պիր գաչ սաաթ գատար կէրի տէօնիւպ , կօնթրան տը Սթրէնեիեի պուլալըմ :

Մէրգոււմ , օգուեանլարըմըգճա մալիւմ օլտուղու իւզրէ , Լէօն Բանտալըն սէյֆիէեէ կիթտիկի կիւն , ալտա օլուպ , ագչամա գատար վագթընը ալ իլէ կէչիրտիքտէն սօնրա , սէյֆիէեէ ալտէթլէ , պաղ-

չեւէ կիրմիչ, վէ հէնուզ ելլի ատրմ գատար ամբշ իբէն, Ժէրոմ Բիշար, քէնտիսինի քէմալը իլթիֆաթ վէ թաաղիմէ գարշըլամասընտա, Կօնթրան,

— Նէ՞ իսթէեօրսուն, Ժէ՛րոմ, տէյի սիւալ իթտի:

Ժէրոմ. — Էֆէնտիմ, զաթընըզա պիր մէքթուպում՝ վար տըր, Լաքին հա՛յ շէյթան, պէն պու մէքթուպու Նէ՞ եաբտըմ, պուլամաեօրում. հա՛ հա՛, խաթըրմա կէլտի, շաբգամըն քէնարընտա տըր:

Կօնթրան. — Յսագաթ Նէ՞ իչին պու սապահ պուրատան հարէքէթիմտէն էվվէլ պու մէքթուպ պանա վէրիլմէտի:

Ժէրոմ. — Էֆէնտիմ, սիզ կիթտիքտէն սօնրա վիրուտ իթտի. հէմ տէ բօսթա իլէ կէլմէտի. Տօղրուտան տօղրուեա պանա թէսլիմ օլունտու:

Կօնթրան. — Քի՞մին թարաֆընտան:

Ժէրոմ. — Ղաեթէթ կիւզէլ վէ քիւչիւք պիր միւսիւ թարաֆընտան:

Կօնթրան. — Քիւչիւք պիր մի՞ւսիւ միւ:

Ժէրոմ. — Էվվէթ, միւսիւ պարօն, գատիֆէ գումաշտան էլպիսէ կիեինմիշ պիր միւսիւ. Լաքին քէնտիսինի իւք տէֆա կէօրտիւկիւմտէն, պու մէմէքէթ էհալիսինտէն օլտուղունու զանն իթմէմ. Քէնտիսի պանա, պու մէքթուպու, քիմաէ պուլունմատըղը պիր սըրատա պիզզաթ սիզէ թէսլիմ իթմէքլիկիմի թավսիեէ իյլէտի. Մէրգում, Բիքսվիլէրտէն կէլտիկինի տախի սէօյլէտի:

Կօնթրան. — Մէքթուպ Նէ՞րէտէ տիր, պանա վէրին:

Ժէրոմ. — Իշթէ, էֆէնտիմ, ումարըմքի խըզմէթիմի հիւսնի իյֆա իթմիշ օլտուղումու թաստիգ իտէրսինիզ. չիւնքի մէքթուպու վիրտիկիմի քիմէսնէ կէօրմէսին իչին, իքի սաաթ տըրքի պուրատա սիզէ պէքէեօրում:

Կօնթրան, եալըեա աթֆը Նազար իլէ, պաշտան աեաղա գատար տիթրէտի:

Կօնթրան. — (Ժէրօսուն ավուճունա եիւզ առ գըլմէթինտէ պիր սիքքէ սըզըշտըրարագ.) Ալըն, կիտին վէ քիմսէեէ պիր շէյ սէօյլէմէեին:

Պաղչէպան, մէգքիւր պախշիշի ալընճա, արթըգ օրատա տուրմաեըպ, աղաճլարըն արասընտան սավուշուպ կիթտի, վէ քէնտիքէնտիեէ իսէ:

— Քիւչիւք միւսիւտէն իքի ըիալ վէ Մ. պարօնտան տա պիր ըիալ ալտըղըմ հալտէ, պէհէրի եիւզ առ պէտէլինտէ իւշատէտ ըիալ

ալմըջ օլտուժա իմտի , իշպու իւշ ըիալ օն պէշ ֆրանգ իտէր , էկէրչի հէր սապահ պէօյլէ պիրէր մէքթուպ վիրուտ իտէր իսէ , պիր սէնէ սիւրմէզտէն իրատ սահիպի՝ օլապիլէճէկիմ տէրքեսար տըր , տէտի :

Պարօն , եալլնըզ գալտըղընտա , էլի տիթրէեէրէք , մէզքիւր մէքթուպուն մահֆազասընը եըրթտը , վէ աթիտէքի սաթըրլարը օգուտու :

«Ազիզիմ Կօնթրան ,

«Սիզին իլէ ուզունճա կէօրիւշմէկէ իհթիեաճըմ վար տըր :

«Պուրատա կէչիրտիկինիզ սաքին վէ մունթազամ էօմրէ հէր նէ գատար խալէլ կէլէճէք իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ պէնիմլէ պիր միւլադաթ իթմէնիզի ըէճա իտէրիմ :

«Մատամ գօնթէս տը ֆէրուալլն սէ յֆիեէսինտէ պու միւլադաթըն իճրասը խուսուսընտա իսրար իթմէմէքլէ , գարարըմըն նէզտինիզտէ մադպուլ օլաճաղընը մէմուլ իյլէրիմ :

«Ազիզիմ Կօնթրան , շու եօլտա խաթըրընըզա ըիաեէթ իթմէքլիկիմտէն տօլաեը մէմուլն օլմալըսընըզ , Պէնիմ եէրիմտէ տիկէրլէրի օլսալար , ապա շու մուճիպի իսթիհզա խաթըր սայմազլըզ հարէքէթինտէ պուլունմազլար :

«Նէ՞ չարէ , պէն ֆէվզ էլատէ պիր թապիեաթ սահիպիեիմ , վէ սիզէ սուլհ մու եօգսա հաճպ մը կէթիրտիկիմի հէնուզ պիլմէտիկիմտէն , ըէզալէթ չըգարմագտան սագընըեօրուժ , վէ էմրի ճէտիտէ տէկին պու հալի մուհաֆազա իտէճէեիմ : Պիլմիշ օլունքի , սիզին հալ ու վազիեէթինիզտէն պահս իտիեօրուժ :

«Իմտի եարըն , Րիքավիլլէր գարիեէսինտէ վագը Շէվրէօյ տ'Արժան օթէլինտէ սիզի էօյլէ թաամընա պէքլէրիմ :

«Պու օթէլին մաթպախընտա բիշիրիլէն թաամլարը , Դաֆէ Անկէտէ իտիլէն պազը սուբէլէրտէ չըգարըլան լէզիզ թաամլարտան էտնա հալտէ պուլմտեաճաղընըզ մէմուլ իտէրիմ : Ումարըմքի , էկէրչի գալպինիզին գուվվէ յի հաֆըզասը զայպ օլմամըշ իսէ , օգահս վէխանէեի պէնիմ կիպի խաթըրլարսընըզ :

«Թամ էօյլէ վագթըր սուֆրաեա օթուրաճաղըզ :

«Րէճա իտէրիմ , վագթընտա հաղըր պուլունուհուլ , Պիլիրսինիզքի , պուլունմատըղընըզ հալտէ , իյի պիւր նէթիճէ հասըլ օլմազ :

«Էկէրչի ֆիքրիմի անլամազ իսթէր իսէնիզ , պու գատար սէօղքեաֆի տիր :

«Օթէլտէ , պէնի , իքի կիւնտէն պէրու Բարիստէն կէլմիշ հու-

գուգ մէքթէպի շակիրտանընտան , մավի օտատա մուգ իմ , տօսթու-
նուզ Լէօն Բանտալ տէյի սիւալ իտին , »

Պալէատէ մուհարըէր մէքթուպուն զիյրինտէ իմգա պուլունմա-
մագտա իտի :

Կօնթրան , մէքթուպուն սօն սաթըրընա զատար օգուեուպ
պիթիրտիքտէն սօնրա , հիտտէթլէ ափուճունուն իչինտէ սըգտը , վէ
եիւքսէք սէտա իլէ :

— Օլիմբ Սիլանըն եազըսը սըր . . . ահ վիգօնթուն հադդը վար
իմիշ . բէք թէմամ . քէշֆ իթմիշ . Լաքին պու գըզ , պէնիմ օլտու-
ղում մահէլլի նաօսըլ պուլմուշ տուր , Սահ , մէէլուն աշգ , պէնի ,
քիւրէքտէքի զինճիւլէր կիպի պաղլաեաճաօ դըսըն , Օլիմբ , քէնտինի
սադըն . էկէրչի կիթտիկիմ եօլուն իւզէրինտէ պանա մանի օլուր
իսէն , վէ էկէրչի կէչմէք իւզրէ , սէնի մահվ իթմէք լազըմ կէլիւսէ ,
թէրէտտիւտ իթմէեէճէեիմ , տէտի :

Պիր գաշ սանիյեէ գատար սիւքիւթ վէ թէֆէքքիւրտէն սօնրա ,
մէրգում չու եօլտա իւսվէ իյլէտի :

— Պունունլա պէրապէր չիմտի իթաաթ իթմէքիկիմ լազըմ
տըր . տէրհալ մուխալիֆէթ միւմբին տէյիլ տիր , չիւնքի միւսթագ-
պէլի տիւչարը թէհլիքէ գըլաճաղը տէրքեար տըր , Եարքն , Օլիմբին
տապէթ իթտիկի մահէլլէ կիտէճէեիմ , Քէնտիսի հարիս վէ իգպալ-
բէրէսթ պիր գարը տըր , Աշգ ու սէվտա թէսմիեէ իթտիկի հալինին
սօն աթէչի , չու էսնատէ սէօնմիւշ տիւր :

« Պու կիւնքի աշգ ու սէվտասը , սըրֆ իտտապէ թէաննիւտտէն
իպարէթ տիր , Իմտի , էկէրչի իշ պէօյլէ իսէ , քէնտիսիյէ ուզլա-
չապիլիլիլ , վէ հէր նէ պէտէլ թալէպ իտէճէք օլուր իսէ , հիւրքի-
եէթինի սաթըն ալապիլէճէկիմի մէմուլ իտէրիմ ,

Պարօն , պու իֆատէտէն սօնրա , պիր քիպրիթլէ մէզքիւր մէք-
թուպու եադտը , վէ պիր ազ էվվէլ իզթիրապ վէ էնտիչէլի պիր հալ
քէսպ իթմիշ օլան լէհճէսինի եինէ էվվէքի թապիլի հալինէ իրճա
իլէ , սէրիան սէյֆիէեէ տօղրու բէվան օլտու :

Գօնթէս , մէրգումուն ուզադտան կէլտիկինի կէօրմէքլէ , նէր-
տիվէնին իւսթ գատէմէսինտէ տուրուպ , աշգ ու էմնիյեէթ վէ
իւմիտլէ , անը պէքլէտի :

Կօնթրան , միւքէմէլ միւրայիլէրտէն պիրի օլմաղլէ , էսնայի
թաամտա վէ ծնտան սօնրա կէչիլիլէն վադըթտա , միւթատըր իւզրէ ,
մահղուղիյեէթ իչինտէ կէօրիւնտիւ , շէօյլէքի էն զիեատէ տիգդաթ

խոհն պիր քիմնէ տախի օլսա , մէրգուսուն ֆիքրինին միււհազաթ լա տօլու օլտուղունու անլաեամազ խոի :

Պարօն քէնտի տայիրէ յի մախսուսէսինէ չէքիմէղտէն չէնտ տա-
գըգա էվվէլ , իրթէսի կիւն պերապերինճէ թաամ իտէմէեճէկինի ,
վէ պազը խուսուսի իշլէրի սէպէպիլէ էրքէնճէ իքինալա կիթմէկէ
մէճպուր օլտուղունու մատամ տը Բէրուալա խապէր վիրտի :

Գօնթէս .- Էօյլէ իսէ , եարըն սապաճ արապանըն հազըր օլմա-
սը իշին , պու ագչամտան իգթիզա իտէն էմրի վիրմէլիսինիզ :

Պարօն .- Պօշ չէյ տիր . չու քիւչիւր սէյեհաճաթը աթ իլէ իթ-
մէք նիեէթինտէեիմ :

Գօնթէս .- Էթիէն սիգէ ըիֆադաթ իտէճէք մի տիր :

Պարօն .- Նէ՞ լիւղումու վար տըր , Պէն պիր օթէլէ էնէճէկիմտէն ,
եանըմտա խըզմէթքեար պուլունմասը պիհուտէ տիր , վէ պէլքի տէ
պէնի թաստի իտէր :

Գօնթէս .- Ագչամ թաամը վագթընա ավտէթ իտէճէք միսինիզ :

Պարօն .- Բէք իճթիմալ տըր քի , ավտէթ իտէրիմ . լաքին , էկէր
քէշֆ իտէմէտիկիմ պիր սէպէպլէ , պիր ազ կէճիքէճէք օլուր իսէմ ,
բէճա իտէրիմ , օլ պապտէ թէաճճիւպ վէ էնտիշէ իթմէեին :

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , Կօնթրան , մատամ տը Բէրուալըն էլինի
քէմալը աչգ վէ հիւրմէթլէ պուս իլլէտիքտէն սօնրա , քէնտի տայի-
րէսինէ չըգտը , վէ իրթէսի կիւն ալէսսապաճ աթա սիւար օլարազ ,
սէյֆիեէտէն հարէքէթ իթտի :

Մէրգուս , չօգ չօգ Բիքսիլլէրէ պիր սաաթտա վասըլ օլապիլիր
խոի , լաքին էքինալ գատար ուզագլըղը օլմանն պիր մահէլլէ կիթ-
տիկի հագգընտա շիւպհէեէ սէպէպիլիեթ վիրմէք իաթէմէտիկինտէն ,
բէք էրքէն եօլա չըգմաեա , վէ Օլիմք Սիլանըն թայեին իթտիկի վա-
գըթտա Բիքսիլլէրէ վասըլ օլմագ իւզրէ , օրմանլարըն իշինտէն մի-
լուր իլէ վագթընը կէշիրմէկէ մէճպուր օլտու :

Բէքսիլլէրին սաաթ չանը օն պիր չալտըղընտա , Կօնթրան , Շէվ-
րէօյլ տ'Արթան օթէլի հավիլիսինտէ աթտան աչաղըեա էնէրէք , իշ-
պու հայլանը ժան-Գլօտա թէսիլիմ իթտի :

Մօնիք Գլէլթէ , մէրգուսուն վիրուտինի խապէր ալտըղընտա ,
տէրհալ իաթիգպալէ կիտէրէք ,

— Ս'հ , միւսիւ պարօն , սիզի գապուլ իթմէքլիք , օթէլիմ իշին
իֆթիլսար վէ չէրէֆ տիր , Մատամ գօնթէս տը Բէրուալ նա՞սը տըր ,
տէտի :

Կօնթրան , եալընդ արա սըրա կէշտիկի մէզքիւր քէօյտէ վէ էօմիւնտէ անապ պիլէ պամամարղը պու խանէտէ , քէնտինին քիմ օլտուղունու կիղէնէպիլէճէկինի մէմուլ իթմէքտէ իրէն , թանըլար- ղընը կէօրտիւկիւնտէ , վէ օթէլճի գատընըն մատամ տը Բէրու ալտան քէնտիսինէ պահէ իյլէտիկինի իշիթտիկինտէ , պիւսպիւթիւն շաշըրտը իսէ տէ , իսթէր իսթէմէզ ,

— Մատամ գօնթէս բէք իյի տիր , վէ շիւպհէսիզ շու խաթըր- շինասըղընըր խապէր ալտըղընտա մէմուն օլաճապ տըր , տէյի պէնան իյլէտի :

Պատէհու մէրգում , սօղըրուտան սօղըրուեա սէսատա նապլը քէ- լամ իլէ ,

— Մատամ , պուրատա Մ . Լէօն Բանտալ իսմիյլէ կէնճ պիւ Բա- րիպի իգամէթ իթմէքտէ տիր , տէյի՞ մի , տէտի :

Օթէլճի . - Էվվէթ , միւսի . պարօն , էվվէթ . շիմնի սիզի օտա- սընա կէօթիւրիւրիւմ . քէնտիսի մազի օտատա , եանի օթէլիմին էն կիւզէլ օտասընտա տըր :

Պու սէօղէր , հիլիտէ թաաթի օլունտու , Մուլախարէն Մօ- նիք Գլէրթէ , Կօնթրանա րէհպէրլիք իթմէք իւզրէ , էօնէ տիւշտիւ , Լսիքին , պարօնուն , պիւեիւք սօֆատան կէշտիկի սըրատա , թաամ սալասընտա հէնուզ էյլէ թաամընը իտիպ , տիշարը չըգմըջ օլան սօզ թէօր Լուի Բէրրէնէ թէսատիւֆ իյլէտիկինտէ , նէ՛ կիպի տույղու հիսս իյլէմիշ օլտուղունուն մուհաքէմէսինի օգուեանլարըմըղա իհալէ իյլէրիզ :

Կէնճ թապիպ , սիմասընտա ֆէվգէլտտէ էսէրը իսթիյրապ միւ- շահէտէ օլունարապ ,

— Զանն իտէրսէմ եանըլմաեօրում , վէ շու էսնատէ միւսիւ պարօն տը Սթրէնեիեի սէլամվամապլա միւֆթէխիւր պուլունուեօրում , տէտի :

Օլ էսնատէ Կօնթրանըն էնտիշէսի վէ իզթիւրապը սօն տէրէճէտէ իտի . Ֆիլվազը , մէմուլին զայրի սուրէթտէ գօնթէսին թապիպինէ թէսատիւֆիւ , պարօն իշին էն զիւտտէ սէպէպի զայլէ օլուպ , պի- նապէրին քէնտիսի ճէվապա աղազ իտէմէեէրէք , եինէ Լուի Բէրրէն , շու եօլտա իլավէի մէգալ իթտի :

— Ումարըմքի , միւսիւ պարօն , պուրաեա կէլմէքիկինիզ , պէնի իսթէմէք իշին տէյիլ տիր , վէ Րօշթայլ սէյֆիեէլնտէ հիշ պէլ խասթա պուլունմամապտա տըր :

Կօնթրան, թապիի սիւքիւնէթի հալինի պիր իքի սանիյիէտէ քէսպ իթտի, վէ տօտադլարընտա թէպէսսիւմ հասըլ օլարագ,

— Ազիզիմ տօգթէօր, սէյֆիէտէ հէր քէս իյի ըահաթ տըր. անճագ, պէնի պու օթէլտէ կէօրմէքիկինիզ իսէ, պիր տօսթուճու զիեարէթէ կէլտիկիմ իչին տիր: Ֆադաթ սիզ պուրատա՞մը իգամէթ իտիեօրսունուզ, տէտի:

Տօգթէօր. — Մուվադգաթէն պուրատա իգամէթ իթմէքտէ իսէմ տէ, Շէվրէօյլ տ'Արթան օթէլինին պիր միւշթէշիսի օլմագլըղմտա հիչ պիր պէյիս եօգ տուր զանն իտէրիմ:

Կօնթրան, տօգթէօրուն, գօլունտան թութուպ, Մօնիք Դլէր-ժէնին իշիտէմէեէճէկի տէրէճէտէ պիր մէսաֆէեէ կէօթիւրէրէք, եավաշ սէտա իլէ,

— Ազիզիմ տօգթէօր, գաթընըզտան պիր շէյ ըէճա իտէրիմ, տէտի:

Տօգթէօր. — Էմբինիզէ մունթազըրըմ, միւսիւ պարօն:

Պարօն. — Սիզէ սէօյլէեէճէկիմ շէյ, բէք ատի տիր, Պու սապահ կէօրմէկէ կէլտիկիմ տօսթուճ, կէնճ պիր քիմնէ օլուպ, հուգուգ մէքթէպինտէ տիր, վէ հէր նէ գատար եագըն ագրապամտան տէյիլ իսէ տէ, միւթէալլիւգաթըմտան տըր: Քէնտիսինէ ֆէվգէլատէ թէ-վէճճիւհիւմ վար տըր:

Տօգթէօր. — Անլաեօրուճ, զիրա բէք ճալիպ պիր տէլիգանլը տըր:

Պարօն. — (Հայրէթլէ.) Սիզ քէնտիսինի թանը՞եօրմուսուզ:

Տօգթէօր. — Տիւն, ագչամ թաամընը պիրլիքտէ իթտիք: Քէն-տիսինին աթվարընը վէ զէքեաթէթինի բէք պէեէնտիմ:

Կօնթրան, էնտիշէ իլէ թապիպէ աթֆը նագար իթտի, լաքին մէրգուճուն սիմասը սաքին վէ թապիի հալինտէ օլտուղունտան, միւսթէրիհ օլտու, պինապէրին ֆիքրինտէն,

— Շու տօգթէօր սատէտիլ պիր քիմնէ օլտուղունտան, իշի չագմամը տըր, տէյի միւլահագա իթտի, վէ պատէհու աշիքեարէն շէօյլէ իլավէ իյլէտի: — Պու մէքթէպլի տօսթուճ, Բարիստէ, զալիպա պազը ճահիլանէ հարէքէթտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, իճապընըն իճրասընա մէճպուր պուլունմագտաեըմ: . . Պու ճիւմէ իլէ մատտէ վէ-խիմ տէյիլ տիր: Եալընըզ պազը պօրճլարտան իպարէթ տիր: Շու տէլիգանլը, թաթլը պիր եարամագ տըր: Ուզագտան մէրգուճուն խըսըմը օլան գօնթէս տը Գէրուալ իսէ, պու տէլիգանլըեա հիտ-

տէթէնմիշ օլտուղունտան, հիշ պիր սուրէթէ անըն լագըրտըսը օլմասընը իսթէմէշ, վէ հաթթա սէյֆիտէտէն պիր պուշուգ ֆարսախ ուղագտա օլտուղունու տախի պիլմէշ, իմտի, միւսայիտ պիր զէմանա տէկին մէղպուրէտէ պու խուսուստա հիշ պիր շէյ սէօյլէմէմէկի միւնասիպ կէօրմիւշ օլտուղումտան, սիղտէն շունու րէճա իտէրիմ քի, սէյֆիտէ կէլտիկինիզտէ, պու կիւնքի թէսատիւֆիւմիւշ հագընտա պահա իթմէտէսինիզ, իշթէ, աղիղիմ տօգթէօր, զաթընըտան պէքէտիկիմ խըղմէթ՝ պունտան իպարէթ տիր:

Լուի. - (Թէվազու իտէրէք.) Միւսիւ պարօն, պու խուսուստա քերամիւշ սիւքիւթիւ իսթիտար իտէճէկիմէ էմին օլապիլիրսինիզ:

Պարօն. - Պէն տէ սիղէ, րէշինէն թէշէքքիւրիւմիւ թագտիմ իյլէրիմ:

Լուի. - Մ. պարօն, պէնտէնիղէ պաշգա պիր տիտէճէկինիզ գալտըմը:

Պարօն. - Խա'յր, պաշգա պիր տիտէճէկիմ գալմատըղընտան, սիղի, ուղուն միւտտէթ խասթալարընըղտան ուղագտա պուլունտուրմագ իսթէմէմ:

Պատէհու պարօն իլէ թապիպ սէլափաշարագ, տօգթէօր օրատան մուֆարագ աթ իթտի, վէ քէնտի քէնտիտէ շու սէօղլէրի սէօյլէտի:

— Մ. պարօն տը Սթրէնէրինին, պիր գաշ կիւնէ գատար մատամ գօնթէս տը Գէրուալ իլէ էվլէնէճէկի սէօյլէնիտօր. հալպուքի պու պարօն, էրքէք գըրաֆէթինէ կիրէրէք, Բարիստէն կէլմիշ օլան կիւզէլ պիր գըղը կէօրմէք իւղրէ, կիղիճէ Շէվրէօյլ տ'Արթան օթէլինի զիւարէթ իտիտօր: Էկէրչի պու խուսուս, լուղէթին ասըլ մանէասընճա պիր էնթրիգտա տէյիլ իսէ, էնթրիգտա պէնզէտիկի ինքերար օլունամագ: Զէվալլը մատամ տը Գէրուալ, պու գատար կիւզէլ վէ խալլիսահ պիր գատըն օլտուղու հալտէ, տահա զէվճի օլմաղտան էվլէլ, անը ալտաթմագ, հագըղէթէն օլուր շէյ տէյիլ տիր, Խա'յր, խա'յր, պէն պունա ինանմագ իսթէմէմ, զիրա պու բէք ֆէնա սահիհիք տիր:

Կօնթրան տախի, տօգթէօրուն հավլիտէն կէշտիկի էսնատէ շէօյլէ տիմէքտէ իտի:

— Պու կէնճ թապիպ՝ հիշ պիր շէյտէն տօլաեը շիւպհէ իթմէտօր, վէ պունտան պաշգա թէվէճճիւհիւմիւ ճէլպ իթմէկէ իհթիտաճը վար տըր, զիրա պիր բէրրէ էվլէնէճէք օլուր իսէմ, սէյֆի-

եւտէքի միւշթերիւերինի մուհաֆազա իթմէք, եալընըզ պէնիմ էլիմ-տէ օլաճադ տըր, իմտի, լաերդըյլա տիւշիւնտիւկիւ հալտէ, վա-տընը թուլթաճաղընը մէմուլ, վէ ճիտտէն քէնտիսինէ էմնիյեթ իտէ-պիլիբիմ:

Օթէլճի. - (Լազըրտըեա գարըչարադ.) Միւսիւ պարօն, արզու իտէրսէնիզ եօդարը պուհուրուն, սօնրա թաամընըզըն լէզզէթի գալ-մաեարադ, սիզէ լաերդ օլմադ:

Պարօն. - (Մօնիք Գլէրճէնին արգասընտան կիտէրէք.) Հա'յտէ կիտէլիմ:

22

Օթէլճի, պէհէր օն ատըմտա նիւմէրօլու գաբուլարը հալի օլան ուզուն պիր սօֆատան կէշտիքտէն սօնրա, նիհաեթթ պու գաբու-լարտան պիրինին տիւյմէսինի չէվիրմէսինտէ, գաբու աչըլտը, վէ քէնտիսի եիւքսէք սէտա իլէ:

— Միւսիւ պարօն, իշթէ մալի օտա պու տուր. տօսթունուզ պու օտատա սիզի պէքլէեօր: Պէն մաթպախա տէօնիւեօրում, պէշ տազըզատան թաամլարընըզ կէթիւրիլիւր, տէտի:

Կօնթրան, իշար օլունան օտաեա կիրտիկինտէ, տէրհալ պու օտանընի գաբուսու գաբանտը, վէ Օլիմք Սիլա, մէրգուճա սարըլա-րադ, էօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունտու քի, պարօն, պիր տէրէճէ շաչըրարադ, քէնտի քէնտիեթ:

— Պու նէ՞ զարիպ հալտըր. պէն պունտան պու տէրէճէ հէեե-ճան պէքլէմէեօրտում: Անլաչըլտըզնա կէօրէ, պու միւտարէպէ միւշքիւլ օլաճադ տըր, տէտի:

Մուախարէն, պարօն տը Սթրէնեի, մէզպուրէեե մուգապէլէի պիլիպտէ պուլունմադ իսթէմէտիկինտէն, հալը թէտաֆիտէ պու-լունմազըզը թէրճիհ էյլէտի: Շու գատար քի, Օլիմքի գաթիէն րէտտ իթմէեիպ, եալընըզ, քէնտիսիյլէ անըն արասընտա պիր պիրուտէթ զըրհը մէվճուտ օլտուղունու իրաեա իտէրճէսինէ պիր հարէքէթտէ պուլունտու:

Օլիմք Սիլա իսէ, գուրնազ պիր գըզ օլտուղունտան, վադաա իլք տէֆա քէնտի աչըզընը կէօրտիւկիւնտէ, պազը ախլէադը պօղուգ գատընլարտա կէօրիւլէն շիտտէթի աչգ ու մուհապպէթլէ մուլթաաըֆ օլմասըյլա, հարէքէթի վազըասընը տիւշիւնմէեերէք իճրա իթտի իսէ

տէ, պիր իբի սանկյեէ կէշինճէ, պարօն տը Սթրէնեինին գալպի, քէնտի գալպի միսիլլու միւթէնսիր օլմատըղընը անլատը:

Շէօյլէքի պիրտէն պիրէ, գայնար սու տէրունինէ պուզ կիպի սօուզ պիր սու տամամասը, սըճազ սուտա նէ՛ կիւնա թէնսիր հոսը իտէր իպէ, Կօնթրանըն պարօտ մուամէլէսի տէ, կէնճ գատընըն իւզէրինտէ այնի թէնսիրի հասըլ իթտի: Պինապէրին մէղպուրէ, պիրտէն պիրէ կէրի չէքիլէրէք, զաեթ իթ եավաշ, ֆադաթ աշիքեար պիր սէտա կիէ:

— Տիմէք տիր քի, սէն պուրաեա սուի նիեթլթլէ կէլիթօրսուն. բէք ալէա, գապուլ իտէրիմ, տէտի:

Կօնթրան. — (Պիրուտէթի հազ կէօսթէրմէք իսթէմէքլէ պէրապէր, խուսումէթ իրաեէ իյլէմէք իսթէմէտիկինտէն.) Սուի նիեթլթ մի, խա'յթ, աղիզէմ, պու պապտէ եանըլըեօրսուն. պէն պուրաեա խուսումէթ ֆիքրիլլէ կէլմիշ տէ յիլիմ, լաքին զանն իտէրիմքի, պու սըրատա թէաճճիւպ իթմէքիկիմէ հազզ վէրիւրսին...

Օլիմօ. — (Պարօնուն քէլամընը քէսէրէք.) Շու աըալըք նէ՛ լէաճճիւպ վէ նէ՛ իյզահաթ զէմանը տըր: Նէրտիվէնին գատէմէլէրինտէ, օթէլճինին վէ պէսլէմէսինին աեազ սէտալէրինի իշխտիեօրում: ճիտտի պիր միւքեալէմէեէ կիրիշմէք իշին, միւսայիտ պիր զէմանա պէքլէմէլիեիզ: Շիմտիքի հալտէ, պու տայիրէ Օլիմօ Սիլանըն օլմաեըպ, սիզ, պիրինճի սընըֆ հուպուզ թալէպէսինտէն օլան տօսթուլուզ Լէօն Բանտալըն օտասընտա պուլուլուեօրսունուզ:

Կօնթրան. — (Թէպէսսիւմլէ.) Բէք իյի:

Բարիսի կէնճ գըզ, տէրհալ, կիեթնմիշ օլտուղու էրպիսէնին իճապ իթտիրտիկի վազիֆէեէ ըիւճու իլէ, սօֆատան իշխտիլէպիլէճէք տէրէճէտէ եիւքսէք սէտա իլէ:

— Աղիզիմ, աճիզանէ վազը օլան տալէթիմի գապուլ իթմէնիզէ թէշէքքիւր իտէղիմ: Բարիստէն եիւզ եիկիրմի պէշ ֆարսախ ուզազտա օլարազ, սիզին կիպի պիր տօսթ իլէ թօգալաշմազ, նէ՛ դատար մուճիպի մահզուղիլէթ տիր: Օթուրուն, աղիզիմ, վէ իշթի հանըզ օլուպ օլմատըղընը պէեան իտին, տէտի:

Կօնթրան. — Տօղրուեու սէօյլէեիմի, աճըլգտան էօլլուեօրում:

Լէօն. — Իյի եա, իյի եա, շիմտի թատմարըմըզ կէթիլիլիք, վէ սիզէ վատ իտէրիմքի, պու թաամլար պիրինճի րատտէտէ չէլլէրտէն օլաճազ տըր: Շէվրէօյլ տ'Արժան օթէլինին սահիպէսի, փրանսատա պիրինճի մէրթէպէտէ կուսթօ վէ չէշնի սահիպի տիր:

Պու արա , Մօնիք Գլէրժէ , էլինտէ պիր խայլի թապագլար օլարագ , վէ արգատան տախի շիշէլէր տօլու պիր սէքէթ իլէ Մարի-ժան կէլէրէք , իշէրի կիրտիլէր : Օթէլճինին սիմասընա պագըլըրսա , Լէօն Բանսալըն պիր ազ էվվէլ քէնտի հագգընտա իթտիկի մէտհի-էէնի ֆիքթմիշ օլտուղու անլաշըլմագտա իտի :

Պիր գաշ տագըզա սօնրա , սուֆրատա թապագլար մուշթա-զամէն տիզիլտի , վէ պիր էլ մէնզիլի մէսաֆէտէ տիկէր պիր քիւշիւք մասա իւզէրինէ տախի , նագարը տիգգաթը ճալիպ թօղու միւսքի-րաթ շիշէլէրի վազ օլունտու :

Մօնիք Գլէրժէ իլէ Մարի-ժան , հէր շէյի թէրթիպ իթտիքտէն սօնրա , չէքիլտիլէր :

Օլիմք Սիւա , Կօնթրանըն թապաղընը վէ գատէհինի քէնտի էլիլէ տօլտուրարագ :

— Սայիր տէֆալար կիպի սուֆրա խըզմէթինիզի կէօրմէքիկիմէ միւսաատէ իտին , (պտտէհու կիւլէրէք) էկէրչի թառամտան սօնրա պիրիպիրիմիզէ պըչագ տարպէլէրի թաաթի իտէճէք իսէք , հիշ տէ-յիլ իսէ , թաամըմըզ տէվամ իթտիքճէ , եալընըզ իտարէի ագտահ վէ թէպէսսիւմէ վագըթ կէչիրէլիմ , տէտի :

Կօնթրան . — Թէքլիֆինիզի մէմնունէն գապուլ իտէրիմ :

Մէքգուժ , պու ճէվապը վիրտիկի սըրատա , մուվասըլէթինտէն պէրու իլք տէֆա օլարագ , քէնտիսի իշին է'ն պիւեիւք մանի վէ է'ն մուզիթը պէլիեէ օլան օլ դարիպ մահպուպէսինի թէտգիգ վէ թէ՛ ճէսսիւս իթմէքտէ իտի :

Օլիմք , ագտէմճէ տախի եագտըղըմըզ վէճհ իւզըէ , սիեահ գա-տիֆէ գօսթիւմ կիւինմիշ , վէ ալէսսէվիյիէ սօլուգ օլան եանագլա-րը , հէեէճանընտան նաչի ֆէվգէլիղաեէ գըզարմըշ իտի : Պարօն , մէզպուրէնի պու թէպտիլ գըեաֆէթտէ կէօրմէքիլէ , հագըզէթէն քեաֆէյի տէլիգանըլ էրքէքլէրտէն զիեատէ ճալիպ , վէ պիլճիւմէ կէնճ գըզարտան զիեատէ տիլպէր օլտուղունու քէնտի քէնտիեէ իգրար իթմէքտէն կէրի տուրամատը : Լաքին պու միւլահագասընը ալէնէն պէեան իթմէքտէն տէ սագընտը :

Պունլարըն , սուֆրատա կէչիշտիքլէրի վագըթ բէք էյլէնճէլի վէ զէֆըի օլմատը , չիւնքի իքիսինին տէ ֆիքրի մէշղուլ իտի :

Իքի իւշ տէֆա Կօնթրան , էսասը մատտէտէն պահս իթմէք իսթէտիկի հալտէ , հէր տէֆասընտա տախի , Օլիմք , պիր բարմա-ղընը տօտագլարընըն իւզէրինէ վազ իտէրէք :

— Սուս օլ, տօսթում, պըչագ օեունունըն վագթը հէնուզ կէլմէտի. Տուէլլօմուզ չէրէզ զէմանընտա պաշլաեաճագ տըր, լաքին միւսթէրիհ օլունուզ, պէքլէմէքլէ հիչ պիր շէյ զայպ իթմէեիզ, տէտի.

Նիհաեթ Մօնիք Գլէրթէ, գահվէ իպրիկինի, հէնուզ գայնամագտա օլտուղու հալտէ, սուֆրաեա կէթիրտի, վէ Օլիմբ, ուֆաճըզ բարմագլարը արասընտա պիր սիկարա պիւքէրէք,

— Զանն իտէրիմքի, ազիզիմ, սիզին սիկարալարընըզ վար տըր, տէտի.

Կօնթրան, ճէպինտէն սիկարա գութուսունու չըզարըպ, իչինտէն պիր սիկարա ալարագ եագտը, վէ պատէհու կէնճ գատըն քէլամա պիլ իպթիտար,

— Էլզէմ օլան պիր միւքեալէմէտէն գաշընմաեա հիչ պիր մուհիմմ սէպէպ կէօրմէեօրում. Իմտի, իֆատէնիզէ պաշլաեըն, սիզի տինյէմէեէ հազըրըմ, տէտի.

Կօնթրան. — Ճիտտի միւքեալէմէեէ պաշլամամըզա պէն տէ մէմնուն օլուրում.

Օլիմբ. — Խուսուսիյէ, պիրիպիրիմիզէ տիեէճէք շէյլէր, նէ՛ գատար տա շայեսնը թէէսսիւֆ հագըզէթլէր օլսա, տայիմա սիւքիւնէթի հալի էլտէն պրագմաեալըմ. Պէնճէ է՛ն զիեաաէ մուճիպի էսէֆ հալ՝ միւզաքէրէ վէ մուպահասա էսնասընտա սէսիմիզի եիւքսէք չըզարմագ տըր, պրագալըմքի, պու օթէլին տիվարլարը քեաղըտտան տըր, վէ պիր աղ եիւքսէք սէսլէ կէօրիւշտիւկիւմիւզտէ, սօֆատա եախօտ եանընտաքի օտատա պուլունան պիր քիմսէ, միւքեալէմէմիզին հէր պիր քէլիմէսինի իշիտիլէպիլիր. Պէն սիզէ իթիտալըն նիւմունէսինի կէօթէրէճէեիմ. Սիզէ տէ, պէնիմ հարէքէթիմէ սալիք օլմանըզը իսթար իյլէրիմ.

Կօնթրան. — Միւմքին մէրթէպէ նասիհաթլարընըզա սալիք օլաճաղըմ.

Օլիմբ. — Աֆէրին, աֆէրին, պէն սիյտէն պու գատար նէզաքէթ մէմուլ իթմէեօրտում.

Կօնթրան. — Սիզէ պիր շէյ սիւալ իթմէքիկիմէ միւսաատէ իտէրմիսինիզ.

Օլիմբ. — Պիր տէյիլ, օն, եիկիրմի, եիւզ սիւալինիզէ պիլէ միւսաատէ իտէրիմ. Հէր նէ պիլմէք իսթէեօր իսէնիզ, ճէվապընա հազըրըմ.

Կօնթրան . - Էվվէլ էմիրտէ , նա՞սըլ օլուպ տա պուրատա պու-
լունուեօրսունուզ :

Օլիմք . - Պու սիւալինիզին ճէվապը տէքքեար տըր : Սիզ պուրա-
տա պուլունուղունուզ իչին պէն տէ պուլունուեօրում :

Կօնթրան . - Պէնիմ պու թարաֆլարտա օլտուղուփու սիզէ քի՞մ
խապէր վիրտի :

Օլիմք . - Թէսատիւֆէն խապէր ալտըմ : Տօսթունուզ վիգօնթ
ԺօրԺ , սէքիզ կիւնտէ պիր պէնի կէօրիւպ թէքքար իթտիկի վէճհ
իւզրէ , սիզի գավիէն Ինկիլթէրրատա զանն իտիեօրտում : շուրաեը
տախի պէեան իտէրիմքի , էլպէթթէ իքինիզ տէ պէնիմ շու թէզ ի-
նանմագլըղըմտան տօլաեը ֆէվզէլլաեէ էյլէնիեօրտունուզ : Իմտի ,
ղայպուկէթինիզին ուզամասը , պէնի մէյիուս իթմէկէ պաշլամաղլէ ,
հաֆթատա իքի եախօտ իւշ տէֆա գաբուճունուզա կիտէրէք , խապէր
ալըպ ալմատըղընը , վէ եագընտա սիզի պէքլէեիպ պէքլէմէտիկինի
սիւալ իտէր իտիմ : Իլավէթէն շուրաեը պէեան իտէրիմքի , իզֆալ
իտիլմէսի նագապիլ օլան պու գաբուճու , հէր հանկը տէֆա քէնտի-
սինէ միւրաճաաթ իթմիշ իսէմ , ապա թէրէտտիւտ էսէրի կէօսթէր-
մէեէրէք , հագգընըզտա հիշ պիր խապէր ալմատըղընը , վէ ավտէ-
թինիզին զէմանը քէնտիսի իչին մէճհուլ իտուկինի տաշլիմա ճէվա-
պէն իֆատէ իտէկէլմիշ տիր : Պունտան տէօրթ պէշ կիւն մուգատ-
տէմ քէնտիսինէ սօն տէֆա կիթտիկիմտէ , միւթատ օլան ճէվապը
ալարագ , օրատան չէքիլտիկիմ էսնատէ , պիր տէ , գաբուճունուն
օտասընտաքի մասա իւզէրինտէ , սիզին իսմինիզի համիլ օլարագ ,
չիւպհէսիզ տէմիր եօլունա կէօթիւրիւլէճէք օլան քիւչիւք պիր չը-
գըն կէօրտիւմ , վէ խէֆիէն ատրէսինի օգուտում : Պու ատրէս ,
«Վոոթ էեալէթինտէ , Էքինալ գուրպինտէ քեային Բօշթայլ սէյֆի-
եէսինտէ մուգիմ պարօն տը Սթըէնեիեէ» տէյի եազըլմըշ իտի : Պի-
նապէրին սիզին , Ինկիլթէրրատա տէյիլ , իլլա միւրանսատա օլտուղու-
նուզու , վէ քէնտիսիզի պէնտէն կիզլէմէկէ չալըշտըղընըզ հալտէ ,
հարէքէթի վագըանըզտա պիր սըրը վէ պիր խըեանէթ մէվճուտ իտու-
կինի անլատըմ :

Օլիմք , սէօնիլիշ օլան սիկարասընը թէքքար եագմագ իւզրէ ,
քէլամընը գաթթ իթտի , վէ պարօն տախի պու միւտտէթ զարֆընտա
պիր գահգահա տըր գօբարարագ ,

— Նէ՛ կիւզէլ մանթըզ , տէտի :

Օլիմք . - Բէտտ ու ճէրհի նագապիլ պիր մանթըզ , տէյի՞մ :

իմտի, ամօթում, տիւնեատա պիւր յազիֆէ վար տըրքի, անը գապուլ իտէմէմ: Պու իսէ տէքէ կէլմէք տիր, Պինապէրին շիւպհէլէրիմի թափաղը իթմէք իսթէտիկիմունէն, Եօլա չըգտըմ, վէ տօղրուճա պուրսան կէլտիմ:

Կօնթրան. - Էվլէթ, Էվլէթ, պուրատա օլաուղունուղու կէօրլեօրում:

Օլիմք. - (Տօտօղրու Կօնթրանըն երգիւնէ պագաթաղ.) Էյ նապըլ, պուրսան կէլիլիմ, ուղի զիեատէսիլլէ մէմուն Իթմիշ օլմալը տըր:

Կօնթրան. - Բէք իյի պիլիւսինիզ քի, պէն սիզին հուղուրու նուլտան տաթիմա մէմուն օլուրում: Լաքին խալիսանէ իգրաք իտէրիմքի, պու կիւնքի հիւս իթտիկիմ մէսէրրէթ, պիւր տէրէճէ թէաճա ճիւպլէ գարըչըգ տըր... պու գըեաֆէթ... պու թէպտիլլիք նէ տիր:

Օլիմք. - Պու թէպտիլլիք մի, Պու պապտէ կէօթէրտիկիմ տիգգաթ վէ իթինատան տօրաքը պիլ խասսա արղը թէչէքքիւր իթմէլիսինիզ: Գատընլարա, Դիսպուս օլան էսվապըմը չըգարըպ, էրքէքլէթ մախտուս օլան էսվապ կիեինմէքիկիմ, սիզէ օլան հիւրմէթ վէ ըիաեթ իմունէն նաչի տիր, Հուկուգ մէթթէպի շակիրտանընտան պուլունսան Լէօն Բանտալ, պարօն տը Սթըննի նէգտինտէ շայեանը գապուլ պիւր տօթ օլապիլիպ, հալպուքի ժատմուղէլ Օլիմք Սիլա, սիզին իչին մուճիպի թէհիլքէ օլապիլիւր իտի, յիշթէ պու սէպէպլէ էրքէք գըեաֆէթինէ կիրտիմ:

Կօնթրան. - Ա(Իսթիհզա իլէ.) Շու հարէքթիինիզէ թէչէքքիւր իտէրիմ: Լաքին, մատէմքի շիմտի մէրամընը իճրա օլունտու իսէ պունտան տօլանը միւթ էէսսիլֆ օլմագլըղընը թապի տիր:

Օլիմք. - Միւթ էէսսիլֆ միւ օլմալ. պէն մի. միւթ էէսսիլֆ օլունուղումա ինանը ըմքսընը:

Կօնթրան. - Հա'յ հա'յ, զիրա շիւպհէլէրինիզին միւնասիպէթսիլ օլտուղունու, վէ գըսգանճըղա մէյեալ օլան շայեանը էօնֆ տիլէաղընըղըն, պիւր աղ Էվլէլ էօեիւնտիւկիւնիւզ զայտէյի ընթըլտան միզի պիւթիւն պիւթիւն շաշտըղըն, վէ օլ քիւհնէն սէյֆիեէաէ, ապու ու էճտատըմըղըն կէչիւտիլլէրի էօմիւր կիպի սաքին պիւր էօմիւր կէչիւմէքիկիմ, ապա խըեանէթ տիւնք օլմատըղընը իսպաթըլլա անլատընը:

Օլիմք. - (Իսթիհզաքեթի պիւր հէյեթէթ քէսպ իտէրէք, վէ սա-

տէտիլ կէօրիւնէրէք.) Ինթիմալ տըրքի, պու խուսուստա հագգը-
նըղ օլտուն, պէշքի պէն, պի էսաս շիւպհէլէլէ տլտանտըմ, լաքին
սիզ, Բօշթաղ սէ յֆիեէսինստէ եալլընըղ եաշամաթօրսունուզ:

Կօնթրան. - Ագրապամտան օլան գօնթէս տը Բէքուալըն միւ-
սաֆիրիերիմ:

Օլիմբ. - Վա'յ, օ սիզիւն ագրապանըղտուն մը տըք:

Կօնթրան. - Հա'յ հա'յ:

Օլիմբ. - Էվսաֆը մանէվիտէսինի պէր թարաֆ իտէլիմ: Կիւզէ'լ մի
տիր, սիզ անը պանա սէօյլէերին:

Կօնթրան. - Զէվալլը ամա գըղըմ, կիւզէլլիկինի իրաեէ իտէ-
պիլէնէք պիր հալտէ ասլա պուլունամամըշ տըք:

Օլիմբ. - Կէ'նճ մի տիր:

Կօնթրան. - Օլտուգճա կէնճ տիր, Պիշարէ տուլ վէ պիր գըղ
շօճուզ սահիպի տիր:

Օլիմբ. - Սլննի վէ սիմասը հագգընտա սահիհէն ասլա Էվհամա
ղահիպ օլմաթօրմուսունուզ:

Կօնթրան. - Իշթէ պու սիւալլինիզ զաբիպ տիր: Զանն իտէրիմ
քի, պէն քէնտիմի օլտուգճա պիրիթիմ: Իմտի, պու սիւալլինիզ նէ'
տէն իճապ իտիեթօր:

Օլիմբ. - Զիւնքի պաղը քիմնէլէր, գօնթէս տը Բէքուալըն հէ-
նուզ կէնճ օլտուղունու, վէ միւքէմմէլէն տիւպէր իտուկլինի պանա
թէէմլին իթտիլէր:

Կօնթրան. - Ազիզէմ, պու ատէմլէր սիզի ալտաթմըշար, եա-
լստ քէնտիլէր տէ եանլըշ պէլլէմիլլէր տիր: Պէշքի տէ, տահա տօղ-
րուսու, քէնտիլէր գօնթէսի թանըմաղար:

Օլիմբ. - Թէաճճիւպ իտիեթօրում:

Կօնթրան. - Նի'չին թէաճճիւպ իտիեթօրսունուզ:

Օլիմբ. - Շունուն իշինքի, պանա մալիւմաթ վիքէն քիմնէլէր,
մէմլէքէթին ատէմլէրի տիրլէր, վէ մատամ տը Բէքուալըն բէք իյի
թանըղար: Էզճիւմէ պու օթէլլին սահիպէսի օլան գատընը, իսպաթ
օլարագ իրաեէ իտէպիլիերիմ:

Կօնթրան, Էվվէլքի կիւլիւշիւնտէն զիւտաէ մէճպուլըի օլարագ,
տօտագլարընտա պիր կիւլմէք էսէրի տահա միւշահէտէ օլունսու:
Պատէհու քէլամա տէվամ պիլլէ:

— Նէ' զարիպ իսպաթլար կէօսթէրիեթօրսունուզ: - Անլաշըրքօր
քի, սիզ ասըլ Բարիսլիսինիզ, վէ պաղը պիւեիւք շէհրլէրտէն տիշարը

չըգամարչսընըզ, վէ բէօյլէրին ախլէազ. վէ ատաթընը ասլա պիլմէ-
 եօրսունուզ, էկէրչի պիզիմ քէօյլիւլէրիմիզլէ պիրազ վազըթ կէ-
 չիւրիւսէնիզ, անլէր իչին, պիր գուշու գուշ իտէն թիւլլէրի օլտու-
 ղունու, վէ պիր գատընըն սէյֆիւսի օլտու մու, վէ գատիֆէ վէ
 իրէքի էլպիսէ կիւնիւմիշ օլարազ. տէօրթ եայլը պիր ֆայթօն իլէ կէզ-
 տիկի կէօրիւլտիւ միւ, քէնտի նազարլարընտա տալիմա կէնճ վէ
 տիլպէր ատտ իտիլտիկինի անլարսընըզ, տէտի:

Պարօն, պալէատէ իրատ իթտիկի սէօզլէրի պիրտէն պիրէ
 քէսիպ,

— Նի՞չին պանա պէօյլէ պազընեօրսունուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Օլիմք. — Պէօյլէ պիրա հիճապ եալան սէօյլէտիկինիզ սըրատա,
 եիւզիւնիւզիւն նէ՛ հալ քէսպ իթտիկինի անլամազ իչին պազընեօրում:

Կօնթըրան. — (Պիրտէն պիրէ աեազա գալգարազ.) Պէ՞ն մի եա-
 լան սէօյլէեօրում:

Օլիմք. — Էվվէթ, ազիզիմ, ատի պիր խըզմէթճի մազամընտա
 եալան սէօյլէեօրսունուզ:

Կօնթըրան. — (Լէհճէսի սօլուպ, հումուլուգլարընը սըգարազ.)
 Տուա վէ թէշէքիւր իտին քի պիր գատընսընըզ:

Օլիմք. — (Իսթիհզաքեարի կիւլէրէք.) Ձիւնքի էկէր էրքէք օլա
 իտիմ, պէնի տուէլլօեա տալէթ իտէճէք իտինիզ, տէյի՞ մի:

Կօնթըրան. — Էվվէթ, չիւնքի պիր էրքէեէ, եալան սէօյլէմիշ օլ-
 տուղումու իքի տէֆա թէքրարլամասընա ասլա վէ գաթա միւսաա-
 տէ իթմէզ, վէ պէօյլէ պիր հապարէթի թէմիզլէմէք իչին, պիւթիւն
 գանընը տալա իտէր իտիմ:

Օլիմք. — Հալպուքի պունունլա հազգ գազանամազ իտինիզ,
 ազիզիմ, զիրա պիր գուշուլն պիր գաֆաեը բարչալասա, եա-
 խօտ պիր գըլըճըն ուճու, պիր կէօքսիւ եարուսա պիլէ, եալան՝ սա-
 հիհիկէ թահվիլ իտիլէմէզ:

Կօնթըրան. — Հալէա տէվամ իտիեօրսունուզ:

Օլիմք. — Էվվէթ, ազիզիմ, հալէա տէվամ իտիեօրում, վէ տա-
 յիմա տա իտէճէեիմ. Կէօզլէրինիզի պէօյլէ տէհէթլէ իւզէրիմէ չէ-
 վիրմէեին, չիւնքի պուրատա քիմսէեէ ֆէնալըգ իտէմէզսինիզ, Պուն-
 տան գաթինազար եէնիտէն եալանլար սէօյլէմէքտէն սազընըն, մա-
 տէմքի պիհուտէ տիր: Մատամ տը Գերուալը պէն պիզզաթ կէօր-
 տիւմ:

Կօնթըրան. — Սի՞զ մի:

Օլիմբ . - Էվիէթ , պէն :

Կօնթրան . - Նէ՞ վագըթ կէօրտիւնիւզ :

Օլիմբ . - Տիւն :

Կօնթրան . - Միւմբին տէյիլ տիր :

Օլիմբ . - Էօյլէ՞ մի զանն իտիեօրսունուզ :

Կօնթրան . - Էօյլէ օլտուղունա էմինիմ , զիրա գօնթէս տիւն տիշարը չըգմատը :

Օլիմբ . - Օրասընը պէն տէ թաստիգ իտէրիմ , հալպու քի սիզ ավտա օլտուղունուզ զէմօն պէն պաղչէեէ կիրտիմ : Պու սապահ սիզի պուրաեա կէթիրմէկէ սէպէպ օլան մէքթուպու թէսլիմ իտէն պաղչէպան , էլպէթթէ պու խուսուսու պէեան իթմիշ օլաճագ տըր : Իշթէ օ պաղչէպանա մէզբիւր մէքթուպու թէսլիմ իտէն վէ պաղչէեի կէզէն տէլիգանլը , պէն իտիմ : Օլ էսնատէ , մատամ տը Բէրուալ , ազաճլարտան եաբըլմըշ պիր քէմէր ալթընտա օթուրմուշ օլուպ , քիթապ մը օգուեօրտու , եախօտ խէեալաթ ալէմինտէ՞ մի կէզիեօրտու , օրապընը պիլմէմ , ֆագաթ պէն քէնտիսինէ եագլաշտըմ , վէ կէնճ վէ կիւզէլ օլտուղունա քէնտի կէօլլէրիմ իլէ իսքեաթ օլտում : Պունտան գաթինազար եագընտա գօնթէս իլէ իզտիվաճընըզըն իճրասը մուգարըէր օլտուղու տախի մալիւմիւմ իտուկինտէն խապէրտա՞ր մըսընըզ : Պու քէօյտէ , հէրքէս պու մատտէ իլէ իշթիղալ իթմէքտէ տիւր : Հասըլը ըրվաեէթի ումուլիեէ պունտան իպարէթ օլուպ , հաթթա էկէրչի օթէլճիեի եօգարը չազըրմագլըզըմը իսթէրսէնիզ , անըն տախի սիզէ պու խուսուստա պէեանը թէպրիք իտէճէկինի կէօրիւրսիւնիւզ :

Կօնթրան . - Ֆագաթ , աղիզէմ , ըրվաեէթի ումուլիեէնին տալիմա եանըլտըղընը պիլմէեօրմուսունուզ :

Օլիմբ . - Բէք ալէա , ինանըրմ : հալպու քի սէյֆիէեէ ավտէթլէ , եօլ սանտըղլարընըզը հազըրլաեըն , եաըն Բարիսէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէլիմ , Բազը օլուրմուսունուզ :

Կօնթրան . - Խալլ :

Օլիմբ . - Նի՞չին :

Կօնթրան . - Պու մէմլէքէթտէ էօյլէ մէնաֆիլիմ վար տըր քի , շուէսնատէ պուրաեը թէրք իտէմէմ :

Օլիմբ . - Պուրատա իզտիվաճընըզըն մէնաֆիլինտէն զալլի մէնֆաաթլարընըզ եօգ տուր :

Կօնթրան , իզհարը հիտտէթ իթտի իսէ տէ , Օլիմբի ալտաթա-

մաեաճաղընը անլաեարագ, միւքեալէմէեի տիկէր պիր գալըպա թահվիլ իյլէտի.

Կօնթրան . - Բէք ալէա, էվլէնմէքլիկիմ լաղըմ կէլիրսէ, նէ՞ զա-
րարը վար տըր:

Օլիմք . - Ձաթէն էվլէնէճէքսինիզ.

Կօնթրան . - Էվլէնմէեէ սէրպէսթ տէյի'լ միեիմ.

Օլիմք . - Էվլէնէճէկինիզ գատընը արամաեա շիւպհէսիզ սէր-
պէսթսինիզ, աղիզիմ, լաքին պէն տէ կիտիպ գօնթէս տը Գէրուալը
պուլարագ, քէնտիսինէ, «Պարօն տը Սթրէնեիեի սէվէրիմ, վէ հէր
չէյի անըն ուղրունս ֆէտա իթմիշիմ տիր, Պէն, եալընըզ տարաթ
վէ էյլէնէէլէր իշին եաշարքէն, ապա շիքեաեէթ իթմէքսիզին մու-
ղայիգա վէ սէֆալէթ ու զարուրէթ տէրէճէսինէ գատար թէնէզ-
ղիւլ իթտիմ, Իմտի մատամ, աշըղըմը պանա իեատէ իտին» տիմէկէ
սէրպէսթիմ, վէ օլ պիւեիւք գատընըն տա, ֆագիր պիր գըզտան
մալինի զասպ իթմէք իսթէմէեէճէկինէ շիւպհէմ եօգ տուր:

Կօնթրան . - (Պօղուգ պիր սէտա իլէ վէ տիշլէրինի սըգարագ.)
Պու սէօյլէտիկինիզի եաբաճա՞գմըսընըզ.

Օլիմք . - Իսմիմին իւզէրինէ եէմին իտէրիմքի, եաբաճաղըմ, վէ
սիզ բէք իյի պիլիրսինիզքի, պէն եալանճը տէյիլիմ, վէ վատըմը
թուլթարմ:

Կօնթրան, պու արա, ինսանը հէր կիւնա հարէքէթէ միւգթէ-
տիր գըլան չէտիտ պիր հիտտէթ ու զաղապա տիւչար օլմաղլէ, կէօզ-
լէրի տէհէթլի պիր հալքէսպ իթտի, վէ սուֆրատան պիր պըչագ
ալարագ աեաղա գալգտը, Օլիմք իսէ, օլ էսնատէ ֆիթուրսուզճա
տուրարագ, տօտագլարը իւզէրինտէ թահգիրամիզ պիր կիւլիւմնէմէ
միւչահէտէ օլունտու. Պատէհու սաքին պիր սէտա իլէ,

— Հա'յտէ պագալըմ, մէրամընըզը իճրա իտին, սիզի քիմ ալը-
գօեօր. իշթէ պէքլէեօրում: Մէթրէսինիզի գաթլ ու թէլէֆ իտէճէք
օլուր իսէնիզ, գօնթէս տը Գէրուալ իլէ էվլէնմէզսինիզ, չիւնքի օլ
վագըթ ճինաեէթ մահքէմէսի, իշլէրի սաշիր սուրէթտէ թէրթիպ
իտէճէք տիր, տէտի:

Պու սէօղլէր, զաեէթ սօղուգ սու կիպի Կօնթրանըն տիվանէճէ
հարէքէթի իւզէրինէ տէօքիւլմէքլէ, տիթրէմէքտէ օլան էլինտէն
պըչագ եէրէ տիւչտիւ, վէ բէբէլէեէրէք,

— Օլիմք, Օլիմք, սիզ պէնիմ մահվըմը մը իսթէեօրսունուզ,
տէտի:

Օլիմբ . - Սիդին մահվընըը՞ մը իսթէմէք . Խա'յր , ապա , ազիզիմ .
Պէն սիզի մուհաֆազա իթմէք իսթէրիմ , պաշգա պիր շէյ իսթէմէմ .
Պու խուսուստա եէմին իթմիշիմ տիր , եէմինիմի իճրա իտէճէեիմ :

Կօնթրան . - Ֆագաթ պու եաբտըղընը՞ էսէրը ատավէթ տիր .

Օլիմբ . - Խա'յր , էսէրը աշգ ու մուհապպէթ տիր . Սիզին իշին
տէյիլ իսէ տէ , սիզին սէպէպինիզլէ զուհուրա կէլէն ֆէտաքեար-
լըգլարտան տօլաեը Ալլահ իթմէեէ քի սիզի իթհամ իտէեիմ , Հալ
պու քի սիզէ օլան մուհապպէթիմի ֆիիլէն իսպաթ իթտիմ : Օլ պապ-
տէ շիւպհէ իթմէկէ սէպէպինիզ եօգ տուր , Հալը հազըրտա պէնի
զէնկին իթտիքտէն պաշգա , միւսթագպէլիմի տախի թէէմին իտէ-
ճէք օլան պիր պաղը , պիւա թէրէտտիւտ բայիմալ իյլէտիմ : Աթլա-
րըմը վէ խըզմէթ քեարլարըմը պիւա թէէսսիւֆ թէրք իթտիմ : Էլ-
մասլարըմըն , էմանէթ սանտըղընա կէօթիւրիւտիւկիւնիւ կէօրտիւմ :
Պաղը մուհիպպէլէրիմին , պէնի աճըեարագ վէ իսթիհզա իտէրէք ,
« Հէրիմիզտէն զիեատէ եիւքսէք մէվգիսի պուլունմուշ օլան շու զէ-
վալը Օլիմբ , շիմտի սէֆալէթէ տիւշմիւշ տիւր : Միւքէմմէլ պիր աշգըն
արգասընտան կիթմէք իւզրէ , բրէնս Արգօֆու եօլա գօյմասը , նէյ
պիւեիւք տիվանէլիք տիր : Պիշարէ ցըղ՝ զայպ իթտիկի քէլէբիւրի
պիր տահա պուլամաեաճագ տըր , վէ պարօն Կօնթրան տը Սթրէն-
եի տէ քէնտի իւզէրինէ կիւլէճէք տիր » տէտիքլէրինի իշիթտիմ :
Էվվէթ , ազիզիմ , պէն պու սէօզլէրի իշիթտիմ , ֆագաթ էհէմմիյ-
եէթ վիւրմէտիմ : Լաքին սօնուհա գատար Մանօն Լէսգօ ըօլունու
իճրա իտէմէմ . պունու շիմտիտէն խապէր վէրիեօրում : Մանօնու
ըօլու կիւզէլ իսէ տէ , սիզ , ազիզիմ , Տէկրիէօեէ ապա պէնզէմէեօր-
սունուգ :

23

Օլիմբ Սիւանըն պալէատէ պէեան օլունան սէօզլէրինտէն սօնրա ,
պիր միւտտէթ սուլուգ վազը օլուպ , մէզպուրէնին սօլուգ եա-
նագլարընտա մուվագգաթ պիր գըրմըղըլըգ հասըլ օլտուղու կիպի
կէօզլէրի տախի հատտէն զիեատէ բարլամագտա , վէ տօտագլարըն-
տա ֆիթուհաթ քեարանէ պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունտուղու
սըրատա , սիկարասընըն քեաղըտընը բարմագլարը արասընտա պիւք-
մէքտէ իտի :

Պարօն՝ պու արա պաշը է յիւմիշ վէ գաշարը չաթըմըշ օլարադ, տէրեայը միւլահազաթա տալմըշ օլուպ, սիմասընըն մահզուն վէ միւքէտտէր կէօրիւնմէսինտէն, միւլահազաթընըն բէք տէ մէսէր-ըէթպախշ օլմատըղը անլաշըմադտա խտի: Մէրգուլմ, պիրտէն պիրէ պաշընը եօգարը գալտըրըպ,

— Օլիմբ, տէտի:

— Կօնթրան, տէյի կէնճ գատըն ճէվապ վիրտի:

Կօնթրան. — Իշթէ, թամսըրասը տըր, ֆիքրիմիզի էյգահ իտէլիմ:
Օլիմբ. — Ազիզիմ, էյգահաթը վադըա զաեթէթ եօլունտա տըր, վէ խալիսէթ ու իսթիգամէթէ կէլինճէ, էկէրչի պուրատա իքիմիզ-տէն պիրինտէ խալիսէթ ու իսթիգամէթ նօգսան իսէ, զանն իտէ-ըիմքի, պէնիմ թարաֆըմտան տէյիլ տիր:

Կօնթրան. — Ազիզիմ Օլիմբ, իթհամլա մուգապէլէ իթմէեիպ, պէնի տինլէեին:

Օլիմբ. — Սիզի տինլէեօրուլմ: Հագիրէ պէնտէնիզին բէմալը տիգ-գաթը սիզէ հասը օլունմուշ օլտուղունա թէէմին օլապիլիրսինիզ:

Կօնթրան. — Պէն սիզի սէվմէքտէն ասլա տուր օլմամըշըմ տըր, վէ շիմսի հէր վագըթտան զիեատէ սէվէրիմ:

Օլիմբ. — Աճայիպ:

Կօնթրան. — Ասըլզատէլիք նամուսուլմ իւզէրինէ, պու խուսուս-տա սիզէ եէմին իտէրիմ:

Օլիմբ. — (Իսթիհզա իլէ.) Շիւպհէսիզ պունուն իչին տիրքի, Վօսթ էեալէթի տախիլինտէ իզտիվաճընը տէրտէսթի իճրա օլուն-տուղու հալտէ, սիզ, ինկիլթէրրատա պուլունտուղունուզա տայիր պէնի գանտըրմագ լիւղումունու հիսս իտէկէլմիշսինիզ տիր:

Կօնթրան. — Պուլունտուղում հալ ու վագիեթի պիլիեօրմու-սունուզ:

Օլիմբ. — Պիզզաթ պսնա պիլտիրտիկինիզ մալիւմաթտան, սիզի նէ՝ գատար թանըրապիլիր իտիմ իսէ, թանըրտմ. չէօյլէքի սիզի թահգիր իթմէեերէք, տիեէպիլիրիմքի, էֆիյեթէթ տէնիլէն չէյի զայպ իթմիշ օլտուղունուղու պիլիրիմ:

Կօնթրան. — Ֆրանսանըն է՛ն աթիգ իսիմէրինտէն պիրինի թա-շըեան պէնիմ կիպի պիր ասըլզատէ իչին բէք պաւաղը վէ մուհագ-գադ օլան պազը թէֆէրրուաթը սիզէ պէեան իթմէքիկիմէ, թա-պիլի օլան պիր իզզէթի նէֆս միւսաատէ իթմէմիշ տիր: Պիլմէմքի, նէ՝ տիմէք իսթէտիկիմի անլա՝եօրմուսունուզ:

Օլիմբ . - Բէք իյի անլահամանօրում :

Կօնթրան . - Ինճէտէն ինճէ թապիրլէր վէ չէքինմէքլիքլէրէ մա-
հէլլ գալմամըչ տըր : Պէն մահվ օլմագ հալինտէ պուլունուօրում :

Օլիմբ . - Զաթէն էօյլէ օլտուղունա շիւպհէ իտիօրտում : Փա-
գաթ պու խոսուստա պէնիմ գապահաթըմ եօգ տուր : Շու հագ-
գանիյեէթի թաստիգ իտին քի , էկէրչի պու ալէմտէ սիլին խարա-
պիեէթ վէ սէֆալէթինիլտէ պիկիւնահ վէ պիսուչ պիր քիմնէ վար
իսէ , օ տախի պէն իմ : Պէնիմէ օլան մէսարիֆաթընըղտաքի պիւտ-
ճէնիգ , եալընըղ պազը չիչէք պուքէթլէրինտէն վէ սուրէլէրտէն ի-
պարէթ տիր : Հալպու քի պուլնար , ատի չէյլէր օլուպ , ինսանը
երգըճը տէյիլ տիրլէր : Աղիզիմ , սիգ , եալընըղ քէնտի շախսընըղ
իչին սէվիլմիչ պիր քիմնէ օլմանըղտան տօյաեը թէֆալիսիւր իտէ-
պիրիսինիգ :

Կօնթրան . - Աղիզէմ , հիսսիեաթընըղըն նէղաքէթինի վէ մէն-
ֆաաթը շախսիեէնիլի շայեանը թէհայելիւր սուրէթտէ արամամագ-
լըղընըղ թաստիգ իտէրիմ : Քէղալիք ֆէտաքեարլըղլարընըղ տախի
պիրտիկիմ ճիհէթլէ , անլէրի թագտիլտէն կէրի տուրմամ , վէ էն
մուաղղէզ արղում , վէ էն չէտիտ հըրը շանըմ իսէ , օ ֆէտաքեար-
լըղլարտան տօլաեը սիլէ օլան շիւքրանիյեէթ տէյնիմի կիւնիւն
պիրինտէ իյֆա իթմէքտէն իպարէթ տիր :

Օլիմբ . - Պու արղունուղուն վիճուտէ կէլմէսի , բէք գօլայ տըր :
իքիմիգ տէ Բարիսէ ալտէթ իտէլիմ , վէ օրատա միւմքին օլտուղու
մէրթէպէ եաշահալըմ : Իչթէ , պէնիմ թալէպիմ պունտան իպարէթ
տիր : Հէնուգ եէտիմտէ բէք չօգ էշեամ վար տըր , պուլարըն իւչ
բաեընը սաթարագ , Մարթիր սօգաղընըն թէբէլէրինտէ ալթը եիւզ
փրանղլըղ պիր տայիրէտէ բէք ալէա իգամէթ իտէպիրիլիգ : Էյ ,
պունա նէ տէրսինիգ :

Կօնթրան . - Շունու տէրիմքի , աղիզէմ Օլիմբ , պու եէնի ֆէ-
տաքեարլըղ քեամիլէն պիհուտէ տիր :

Օլիմբ . - Սէպէպինի պիլմէքլիկի մէրագ իտիօրում :

Կօնթրան . - Սէպէպի չու տուրքի , պօրճ պօղաղըմա գատար
չըղմըչ տըր : Գարղէն ագչէ վիրէնլէրին եէտինտէ իմզամը համիլ օ-
լարագ միւթէատտիտ սէնէտլէր օլտուղտան պաշգա , մուպաշըրլար
տա պէնի գօլլամագտա տըրլար : Շէօյլէքի նէֆսի Բարիստէ եիւզ
ատըմ ալմագտան , թութուլուպ , պէշ սէնէ գալմագ իւղրէ Գլիշի
հապսխանէսինէ աթըլաճաղըմա շիւպհէ եօգ տուր :

Օլիմբ . - Սիզի կէօրմէք իւզրէ հէր կիւն Գլիչիեէ կէլիրիմ . Պէլքի օրատա պիրիպիրիմիզի տաճա զիւատէ սէվէրիզ :

Կօնթրան . - Հապսխանէտէ սէվմէք , սէվիլմէք մի . - Հապսխանէ բարմալըդլարը աշգ ու մուհապպէթի մահվ իտէրլէր :

Օլիմբ . - Օ տէտիկինիզ , պէնիմ աշգ ու մուհապպէթիմ իչին տէյիլ տիր : Պունունլա պէրապէր Բարիստէ գալմաղա սէպէպիմիզ տէ եօգ տուր : Սայիր իսթէտիկինիզ մահէլլէ կիտէպիրիբիզ :

Կօնթրան . - Հէր նէրէեէ կիթսէք , եաշամագ լազըմտըր . հալպուքի պէնիմ հիչ պիր բարամ եօգ տուր : Պաթմագ իւզրէ պուլունան պիր ատէմ կէօրմէք իսթէրսէնիզ , պանա պագըն : Ամմամըն գըզլըյլա ագտը իզտիվաճըմ , պէնիմ իչին եէկեանէ պիր չարէի սէլամէթ իտի , անը տա սիզ մահվ իտիեօրսունուզ :

Օլիմբ . - Էվվէթ , հէմ տէ պիլա թէրէտտիւտ մահվ իտիեօրում . Պէնտէն , ագտը իզտիվաճ իլէ այրըմանըզտան իսէ , սիզի , Գլիչի հապսխանէսինտէ կէօրմէքլիկի թէրճիհ իյլէրիմ :

Կօնթրան . - Փագաթ , ա' ճահիլ չօճուզ , իյիճէ տիւչիւնիւնիւզքի , պու իզտիվաճ պէն : սուեուն իւզէրինէ չըգարաճագ տըր , վէ պէնիմէ պէրապէր , սիզի տախի սահիպ սէրվէթ գըլաճագ տըր , չիւնքի միւնասէպաթըմզտա հիչ պիր թէպէտտիւլ վուգուա կէլմէեճէք տիր , վէ էվվէթինտէն զիւատէ գուվվէթի պիր պաղ , պիղի եէկտիկէրիմիզլէ բապթ իտէճէք տիր :

Օլիմբ . - Պէնտէն գօրգմաեա սէպէպինիզ գալմաեընճա , նէզտինիզտէ սինէք գատար էհէմիիեթիմ գալմաեաճագ տըր :

Կօնթրան . - Սիզէ եէմին իտէրիմքի . . .

Օլիմբ . - (Մէրգ ումուն սէօզիւնիւ կիւլէրէք քէսիպ .) Վայ եէմինլէրէ մի գալգըշտընըզ : Ազիզիմ , պէնի պու գատար սատէտիլ զանն իթմէեին : Մուխալիֆէթիմտէն ֆարիզ կէլտիկիմ թագտիրտէ , նէ' օլաճագընը սիզէ հիքեաեէ իտէեիմ մի : Սիզ էվլէնէճէքսինիզ , զէնկին օլաճագտընըզ , վէ ճէնթըլմէնճէ հարէթէթ իտէրէք , պանա պիր սըրա կիւզէլ ինճուլէր , պիր պիլէզիք վէ պիր գաշ ատէտ պանգնօթ կէճտէրիպ , պէնիմէ օլան հիսապընըզը պու սուրէթլէ գաբաեաճագտընըզ :

Կօնթրան . - Խա'յր , խա'յր , տօղրու տէյիլ տիր :

Օլիմբ . - Պիլաքիս տօղրու օլտուղունու բ'ք իյի պիլիրսինիզ :

Կօնթրան . - Տիմէք օլուր բի , հիչ պիր շէյ սիզի իսքեաթ իտէմէզ :

Օլիմբ . - Խա՛յր , հի՛չ պի՛ր չէ՛յ պէ՛նի իսքեաթ իտէմէզ . Իմո՛ւի , պու խոսսուստա ֆազլա զահմէթ չէքմէեին , զիրա պէլաղէթինիզի դայա իտէրսինիզ . Էկէրչի գոնթէս չիրքին օլսա իտի , օլ վազըթ պիր տիեէճէկիմ օլմազ իտի . հալպու քի մէրգուլմէ կիւզէլ , հէմտէ մէլէք կիպի կիւզէլ տիր . Ալթը այ կէչմէզտէն անը սէվէճէքսինիզ , պէլքի տէ չիմտիտէն սէվիեօրսունուզ :

Կօնթրան . - Եալընըզ սիզի սէվտիկիմ իչի՞ն մի :

Օլիմբ . - Աղիզիմ պարօն , զաթէն սիզէ սէօյլէտիմ , պու տէտի-
կինիզ սըրֆ լաֆտան իպարէթ տիր :

Կօնթրան . - Օլիմբ , պանա էմնիյեթինիզ պուլունմատըղընը պէ-
եան իտիեօրսունուզ :

Օլիմբ . - Էվվէթ , թաստիգ իտէրիմ . սիզէ էմնիյեթիմ եօզ-
տուր :

Կօնթրան . - Բէք ալէա , պէն տէ սիզէ , պու պապտէ եանըլտը-
տըղընըլը իսպաթ իտէճէեիմ . Փէնա պիր հարէքէթտէ պուլունա-
ճաղըմ , եանի տիւնեատէ քիմսէնին պիլմէեէճէկի պիր սըրըր սիզէ
պիլտիրէճէեիմ . լաքին , էվվէլ էմիրտէ շունու անլամագ իսթէրիմ
քի , Օլիմբ , պու ալէմտէ սիզին իչին մուգատտէս պիր չէ՛յ վա՛ր մը
տըր :

Օլիմբ . - Պէնիմ իչին , պու ալէմտէ մուգատտէս չէ՛յ , սալիք օլ-
տուղում թարիգէ կիրտիկիմի կէօրմէքլէ , քէտէրինտէն նաչի թէրքի
հաեաթ իթմիշ օլան պիչարէ վալիտէմին խաթըրէսի տիր :

Կօնթրան . - Իչթէ , վալիտէնիզին խաթըրէսի իւզէրինէ պանա
եէմին իտինքի , հէր նէ վազը օլուր իսէ օլսուն , սիզէ սէօյլէեէճէ-
կիմ սըրըր , սիզին իլէ պէրապէր մէզարա կիրէճէք տիր :

Պու սէօզլէրտէն , Օլիմբին մէրազը ֆէվզէլտտէ թահրիք օլու-
արագ ,

— Էվվէթ , էվվէթ , եէմին իտէրիմ , տէտի :

Կօնթրան . - Իմո՛ւի , պիլմիշ օլուն քի , ամճամըն գըղըյա էվլէն-
մէքլէ , սայքի պիր էօլիւ իլէ էվլէնէճէեիմ . Գըսգանճըղընըզա սէ-
պէպ օլան օլ գատընըն եալընըզ իւչ այ էօմրիւ վար տըր :

Օլիմբ . - (Տիթրէեէրէք .) Հալէա պէնի ալտաթմագ իսթէեօր-
սունուզ . Թէքրար իտէրիմ քի , պէն մատամ տը Գէրուալը կէօրտիւմ ,
լէհճէսի պիր ազ սօլուգ վէ քէնտիսի պիր ազ զայիֆ իսէ տէ , ահ-
վալը սըհճիեէսի , պէնիմքինտէն զիեատէ պէրքէմալ տըր :

Կօնթրան . - Էվվէթ , զահրէն էօյլէ օլտուղունու պէն տէ պիլի-

րիմ, լաքին պու պիր ալտատըճը կէօսթէրիշ տիր: Գօնթէս, չօգտան պէրի էօյլէ պիր խասթէլիկէ տիւշար օլմուշ տուրքի, պու խասթէլիք սասթ պէ սասթ իլէրլէմէքտէ տիր, վէ եագընտա հէր քէսէ կէօրիւնէպիլէճէք պիր հալտէ պուլունաճագ տր: Գէնտիսին հիւքմիւ, պունտան պիր սէնէ ագտէմ, Բարիսին է'ն մէշհուր թապիպլէրինտէն պիրի թարաֆընտան չէրիմիշ տիր: Սնճագ օ թապիպ, իշպու տէհշէթի սըրըր եալընըզ պանա ֆաշ էյլէմիշ տիր: Զէվալլը ամճա գըզըմ իսէ, էմին վէ սաքին պիր հալտէ եաշամագտա օլուպ, պիշարէ, կիւնլէրինին սահըլմըշ օլտուղունու պիլէ պիլմէզ, զիրա, թէքըար իտէրիմքի, օ հէքիմին հիւքմիւ, կէրի ալընմագ հիւքմէրտէն տիր: Իմտի, իւշ այա գատար հէր շէյ խիթամ պուլաճաղընտան, սիզէ պու մէրթէպէ տէհշէթ պախշ իտէն իշպու իղտիվաճ՝ հագըգէթէն սօն նէֆէստէ իճրա օլունան իղտիվաճլարտան զայըի պիր շէյ տէյիլ տիր:

Օլիմք. - (Իշիթտիկի սէօյլէրտէն ֆէվզէլատէ միւթէէստիր օլարագ.) Ֆագաթ նա'սըլ օլուեօրքի, զաեթթ ալիմ կէօրիւնէն վէ չօգտէֆա Բօշթայլ սէյֆիեէսինէ կիտէն չու կէնճ տօգթէօր Բէրրէն, գօնթէսին աճվալը սըհհիեէսիլէ իշթիզալ իթմէեօր, վէ սիզճէ խիթամը եագըն օլան պու պէլլիսիզ խասթէլիկին իլէրլէմէսինի մէննէ չալըշմաեօր:

Կօնթըան. - Ազիզէմ, սիզ նէ՞ տիեօրսունուզ, քէօյ իշինտէ հէքիմիք իտէն սէֆիլ պիր թապիպ իլէ ֆէննի թըպպըն է'ն մէշհուր էրպպընտան օլան պիր թապիպի նա'սըլ մուգաեէսէ իտէպիլիսինիզ: Տգթթէօր Բէրրէն, կէօքիւս խասթէլիկի վէ որթմա կիպի խասթէլիքլէրի թէտավի իտէպիլի, ֆագաթ էն պիւեիւք աթըպպաեա մախսուս օլան թէճըրիւպէեի հայիզ տէյիլ տիր: Հաթթա գօնթէսին մուհիք պիր խասթէլիկէ տիւշար օլտուղունու տախի անլամաեօր, վէ նէթիճէյի գաթիեէյի միւտհիշէ գուհուրինտէ տէ պիր շէյ անլաեամաեաճագ տրը, չիւնքի քէնտիսի պիր շէյ քէշֆ ու տէրք իթմէմիշ տիր:

Օլիմք. - Սէօյլէրինիզէ ինանմագ լազըմ օլուպ օլմատըղընը պիլմէեօրում:

Կօնթըան. - Պու պապտէ չիւպհէ իթմէք՝ տիվանէլիք տիր: Պունտան գաթինաղար, իսպաթը տա եագընտա կէօրիւլէճէք տիր: Զիքը իթտիկիմ թապիպտէն մատաա քիմնէսին կէօղիւնէ իլիշմէեէն պազը ալէամէթլէքտէն, խասթէլիկին իլէրլէտիկինի, կիւնիւ

կիւնիւնէ՛ վէ սաաթը սաաթընա անլաեօրում, վէ վուգուի վէֆաթըն
եագընտա գուհուրի մուհագագ օլադղունու թէքրար իտէրիմ .

Օլիմբ . - Սիգ պէնտէն իյի պիլիրսինիգ քի , չօգ տէֆա թէհըրիւ-
պէ , ֆէհնի թըպպ էրպպալընըն հիւքմ ու գարարլարընըն եանլըլըգ-
տան խալի օլմատըղլարընը կէօսթէրմիյ տիր .

Կօնթրան . - Պաղը պըրալարտա սիգին հագգընըգ վար տըր : Շէօյ-
լէքի գուվվէյի հաեաթիեէ , պիրտէն պիրէ վէ մէմուլին զայրի սու-
րէթտէ եարտըմ իթմէքլէ , խասթալըղա զալէպէ խտէպիլիր , ֆագաթ
էօյլէ սըրալար տա վար տըր քի , եանլըմագ միւմքին տէյիլ տիր , վէ
իշթէ մատամ գօնթէսին խասթէլիկի տէ պու գապիտէն պուլուն-
մագտա տըր : Իմտի , աղիգէմ Օլիմբ , սապըրլը օլուն : Մէօղիւմէ ի-
թիմատ իտիպ , պէնի զէնկին գըլաճագ պիր իգտիվաճա մուխալիֆէթ
իթմէեին , վէ շու տիլպէր կիւգէլիկինիգին միւհթաճ օլտուղիճ բար-
լագըղա վէ տէպտէպէեէ , սիգի եագընտանայիլ գըլապիլէճէկիմի միւ-
լահագա իտին : Սիգ , եինէ Բարիստէ բարլաեաճագսընըգ , վէ վագ-
թիյլէ օլտուղունուգ կիպի , պունտան սօնրա տալսի է՛ն զիեատէ շա-
շապախշ պիր մախուգ սըրասընա կէչէճէքսինիգ , էվվէլքինտէն զի-
եատէ էլմասլարընըգ օլաճագ , վէ թէհտիտ իտիլէն միւճէվհէրաթ
գութուլարընըգըն տէրունինտէ զիյգըյմէթ թաշլարընըգ՝ բարըլ բա-
րըլ բարլաեաճագ , վէ էն մահիր տիքիշճի գատընլարըն բարմագլա-
րը , սիգի , գատիֆէլը , աթլասլար վէ տանթէլայար իլէ թէգեին
իթմէք իւգըէ իթթիֆագ իտէճէքլէր տիր , վէ սէյրանկեաշլարա
կիթմէք վագթ ու սաաթը կէլտիկինտէ , ալէա ճինստէն օլան աթ-
լար , խանէնիգին արապա գարուսու էօնիւնտէ վէ կէօսթէրիշլի պիր
արապաճընըն գօմանտասը թահթընտա պէքլէեէճէքլէր տիր .

Օլիմբ , Կօնթրանըն իշպու պէլիղանէ նդթգունու , լաթիֆ պիր
թէպէսսիւմէ , վէ պէլքի տէ քէնտիսինէ իրաեէ օլունան մէղքիւր
խէեալաթտան մահգուգ օլալագ տինլէմէքտէ իտի : Մէգպուրէ պիր
տագըգա սիւքիւթտէն սօնրա , շէօյլէ ճէվապ վիրտի .

— Էկէրչի շու տինլէտիկիմ սէօղլէր պէնի իղֆալ իթմէսէլէր ,
պէն տէ հագրէթի էվանըն գըղը սաեըլամամ , լաքին , սէօյլէտիկիմի
թէքրար իտէրիմ , պիր ըօլ վար տըր քի , անը ապա գապուլ իթմէմ :
Պու ըօլ իսէյ տէքէ կէլմէք տիր : Պէնի հալէա սէվտիկինիգէ ինանը-
րըմ , վէ իֆատաթընըղըն խալիտէթինի մէմուլ իտէրիմ , վէ քէմալը
սիւքիւնէթլէ պէքլէմէկէ , վէ հիշ պիր մումանաաթ չըգարմամաղա
մուվաֆֆագաթ կէօսթէրիլիմ , ֆագաթ սիգէ սէրպէսթ մէյտան վէ

աչըդ եօլ պրագմադտան էվվէլ, վատ օլունան իսպաթլարը իւթէ-
րիմ, Պէն պուրատա պուլունաճաղըմ, պուրասը պիր ըասատկեաճ
տըր, պուրատան հէր շէյի կէօրէպիլիւրիմ, հէր շէյէ նէղարէթ ի-
տէպիլիւրիմ, վէ հիյնի հաճէթտէ հէր շէյի մէնն իյլէեէպիլիւրիմ,
էկէրչի եալընըզ պիր եալանընըզ թուլթաճագ օլուր իսէմ, եէմին
իտէրէք սէօյլէեօրուլմքի, երլտըրըմ կիպի տէհչէթլի վէ սէրի պիր
րէզպէթ գօթաճագ տըր, Լաքին, էկէր տէտիկինիզ տօգթէօրուն
քէչֆիեաթը իճրա օլունադա պաշար իսէ, քէնտի թապիրինիզ
վէճհ իւզրէ, եալընըզ սօն նէֆէստէ իճրա օլունան իզտիվաճլար գա-
պիլինտէն օլտուզու թագտիրտէ, գօնթէս տը ֆէրուալըն զէվճի օլ-
մանըզա միւսաատէ իտէճէեիմ:

Կօնթրան. - (Սէսի հէման պէլլիսիզճէ տիթրէեէրէք.) Հէր հալտէ
պէօյլէ օլմասընը՝ մք իսթէեօրսունուզ:

Օլիմք. - Էվվէթ, ազիզիմ. շունու տա պիլիւրսինիզքի, պէնիմ
սէօզիւմ գաթի տիր:

Կօնթրան. - Լաքին պունուն իչին իհթիմալքի պիր այտան զի-
եատէ պէրլէմէրլիկինիզ իգթիզա իտէճէք տիր:

Օլիմք. - Վագըթ տէնիլէն շէյ չաբուզ կէչէր. հէմտէ Շէվրէօյլ
տ'Արթան օթէլինտէ լաեըգըյա վագըթ կէչիրիլէպիլէճէկինի, պիր
ազ էվվէլ չըգարըլան թաամլարտան էլպէթթէ անլամըչսընըզ տըր:

Կօնթրան. - Սըզըլմագ ճիհէթինի տիւշի՛նմէեօրմուսունուզ:

Օլիմք. - Էրինալտան բէք ուզագ օլմատըրմըզտան, օրաեա կի-
տիպ, գրաաթխանէնին պիրինտէն պազը քիթապլար թէտարիք ի-
տէպիլիւրիմ, Պունտան գաթինազար, սըգ սըգ սիզին վիզիթալարընըզ
տա գապուլ իտէճէկիմի մէմուլ իտէրիմ, տէյիլ մի:

Կօնթրան. - Շիւպհէսիզ, միւմքին մէրթէպէ սիզէ սըգ սըգ վի-
զիթա վիրմէրլիկիվատ իյլէրիմ:

Օլիմք. - Պէօյլէ պիր թաթլը իւմիտ սաեէսինտէ սըզըլմաեաճա-
ղըմ տէրքեար տըր:

Կօնթրան. - Փագաթ, սիզին պու քէօյտէ ուզուն միւտտէթ
գալմանըզտան, պիր թագըմ միւթալէալարա վէ զաննիեաթա սէ-
պէպիյեթ վէրլիէճէկինտէն վէսվէսէ օլունաճ մք:

Օլիմք. - Վէսվէսէ իտէճէք նէ՞ սէպէպ վար տըր. մէթթէպտէն
ֆիրար իտէն պիր մէթթէպլի, ապա շիւպհէլի օլամազ, Պու մէմլէ-
քէթտէն խօշանըեօրուլմ, բիշիրիլէն թաամլարտան հազզ իտիեօ-
րուլմ, վէ օլ չիշման Մարի-թանըն ճաղիպէթինէ վուրուլուեօրուլմ,

վէ պու իւշ սէպէպլէ պուրատա գալմագ իսթէեօլում : Բէճա իտէ-
րիմ, պու խուսուստա քիմ թէաճճիւպ իտէճէք տիր : Պունտան
գաթինազար, պու պապտէ աթթըգ միւճատէլէ իթմէեէլիմ : սայիր
հագգլը սէպէպլէր տէ օլմասա, պուրատա գալմագ իսթէեօրում, օ
սէպէպլէ գալաճաղըմ վէսսէլամ :

Կօնթրան, էն գուվվէթլի գանունըն գարչըսընտա պիր տիեէ-
ճէկի գալմաեարագ պաշընը էեէն քիմսէլէրին հալինի քէսպ իտէրէք,
— Բէք ալէա, սիզին միւրատընըգ օլսուն, տէտի :

Մէրգում, պու սէօղլէրտէն սօնրա, աեպչա գալգաթընտան,
Օլիմը,

— Պէնտէն մուֆարագաթ իթմէք թասավվուրունտամը պու-
լունուեօրսունուգ, տէյի սիւալ իթտի :

Կօնթրան . - Նէ՞ չարէ, կիթմէք լազըմ տըր :

Օլիմը . - Պու գատար չարուգ մու :

Կօնթրան . - Բօլթայա ավտէթ իթմէգտէն էվվէլ, ուզուն պիր
եօլճուլուգ իտէճէեիմ :

Օլիմը . - Կիտինիգ, տօսթում, ֆագաթ սիզի թէքրար կէօրմէք
արզուսիլէ սիւզան օլտուղումու ունութմանըն : Անճագ սիզի թէք-
րար նէ՞ վագըթ կէօրէճէեիմ :

Կօնթրան . - Եագընտա :

Օլիմը . - Պու պիր միւպհէմ սէօղ տիւր . պիր կիւն թայեին
իտին :

Կօնթրան . - Սիզ թայեին իտին :

Օլիմը . - Պու կիւն սալըտըր, ճումաա կիւնիւ սիզի պէքլէեիմ մի :

Կօնթրան . - Բէք ալէա, ճումաա կիւնիւ կէլիրիմ :

Օլիմը . - Էօյլէ թաամըմա հիսսէտար օլմաեա կէլի՛րմիսինիգ :

Կօնթրան . - Մէմնունէն կէլիրիմ :

Օլիմը . - Իմտի, ճումաա կիւնիւ սիզի պէքլէրիմ, ազիզիմ Կօն-
րան, պէն սիզի տիւչիւնէճէկիմ կիպի, սիզ տէ պէնի տիւչիւնիւն :

Պիրիպիրինտէն նէֆրէթ իթմէքտէ օլան պու իքի աշըգլար վէ-
տալաշտըգտան սօնրա, պարօն աշաղըեա էնէրէք, Մօնիք Գլէրթէնին
սէլամընա վէ Թէպէսսիւմիւնէ մուգապէլէ իթտի, վէ աթընա սի-
վար օլուպ, Շէվրէօյլ տ՛Արթան օթէլինտէն մուֆարագաթ իյլէտի :

Մէրգում, պիր քէրրէ սօգաղա չըգընճա, աթընը Բօլթայա սէյ-
ֆիեէսինէ տօղրու սէվգ իտէճէք եէրտէ, սէրիան էքինալ թարիգի-
նէ միւթէրահի օլտու :

Կօնթրան, շէհրի մէզքիւրէ մուվասըլէթինտէ, հայվանընը շէհրին օթէլի Խալըրընտա պրագըպ, քէնտիսի քիւթիւպխանէյի ումունի թարաֆընա իլէրլէտի Պու. քիւթիւպխանէ, իհթիեար պիր. քիմսէնին թահթը նէզարէթինտէ օլուպ, պարօն տը Սթըէնեի պու մահէլլէ կիրէրէք, վասի սալասընը ահէսթէ ահէսթէ տօլաշմաղա պաշլատը, վէ տէրունինտէքի քիթապլարը վէ էլ եաղըսըյա եաղըյմըչ ասարը զարիպէեի կէօզտէն կէչիրտի:

Մէրգում, նիհաեթթ արատըղը քիթապլարը, եանի ֆէննի թըպպա միւթէալլիգ եէնի վէ աթիգ էսէրլէրի պուլմաղլէ, պունլարը ոհեատէ տիգգաթլէ նազարը միւթալէասընտան կէչիրտի, տաշա շէ իլլէրլինտէն է'ն զիեատէ մէրագընը ճէլպ լաշա քիւթէք Եստի, մէրգում իհթիեարըն՝ իսկէմլէսինտէ ուեուգլատըղը պիր զէմանտան իսթիֆատէ իլէ աշըրարգտան սօնրա, մահէլլի մէզքիւրու թէրք իթտի:

Աշըրըլան քիթապ՝ ալիմ պիր միւլէլիֆին էսէրի օլուպ, «Ձէհրլէրին իրմ ու ֆէննինէ մախսուս քիթապ» սէրլէվհասընը հափի իտի:

24

Օգուեանլարըմըղը հազըր պուլունտուրտուղումուզ միւքեալէմէտէն, վէ էքինալ քիւթիւպխանէսինտէն պարօն Կօնթրան տը Սթըէնեի մարիֆէթիլլէ մալիւմ օլան քիթապըն աշըրըլմասընտան սօնրա օն պէշ կիւն գատար կէչիպ, պու միւտտէթ զարֆընտա պարօնը մէրգում, մատմուաղէլ Օլիմը Սիլաեա իքի տէֆա վիղիթա վիրտի:

Հէր նէ գատար պու վիղիթալար Մօնիք Գյէրթէեէ զաեթթլէ սուի թէէսսիր իթմէրտէ իտիլէր իսէ տէ, օլ սախթէ մէքթէպլի, ֆէվգէլատէ ալիճէնապանէ տալրանտըղընտան, վէ մէզպուրէ հագգընտա քէմալը նէզաքէթ վէ իլթիֆաթ իպրագ իթտիկինտէն, պիր վէճհլէ Շէվրէօյլ տ'Սրթան օթէլինտէն չըզպ կիթմէսինի քէնտիպինէ իլթարէ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ իտի:

Պունտան գաթինաղար, պարօն տը Սթըէնեինին պու զաքիպ շախս հագգընտա կէօսթէրտիկի թէվէճճիւհիւն սուրէթի մալիւմ տէ յիլ իսէ տէ, պունունլա պէրապէր, մէրգումուն թէվէճճիւհիւնիւ գաղանմըչ օլան օ շախսըն օթէլտէն եօլա գօնուլմասը, պարօնու կիւճէնտիրէճէլինտէն վէսվէսէ իթմէքտէ, վէ պինապէրին կիւզէլ պիր

էր. քէք տէլիզանլար գընաֆէթինէ կիրմիչ օլան օլ կէնն գըզ իլէ պարօնուն սըգ սըգ կէօրիւշմէլերինի սալիհէ չըգարաճագ սէպէպլէր պուլմազ իւզընէ, ֆիքրինի ֆէվզ էլատէ եօրմագտա իտի իսէ տէ, պու պապտէ քէնտիեի իսքեաթ իթմէքլիկէ մուվաֆֆազ օլամատը:

Լուի Բէրրէն, վագաա հէնուզ կէնն իտի իսէ տէ, ահվալը ալ մի վէ անըն սուի մուամէլաթընը մատամ Մօնիքտէն տահա իյի պիլիւր իտի: Շէօյլէքի քէնտիսի, էն եիւքսէք ֆազլիլէթլէրի պիլէ մահվիտէն պիլը թագըմ ախլէագ պօզուգլուգլարընըն մէքքէզի օլան Բաւրիս շէհրի տէրունինտէ եաշամըչ օլտուղունտան, պարօն տը Սթրէն-եիինն հարէքէթի վագըասը քէնտիսինէ սուի իպլէթի մուհէպ օլմամաղլա պէրապէր, մատամ գօնթէն տը Բէրուալը, թապիեաթ

վէ ախլէագ կիւզէյլըզ Ծըհէթըյլէ պիլիիննի պիլը մախլուգ ատտ իթաիկինտէն, պարօնուն, մէքգուլմէ գարչըսընտաքի մուամէլէ վէա հարէքէթինտէն տօլաեը թէաճճիւպ վէ թէէսսիւֆ իթմէմէքտէն քէնտիեի մէնն իյլէեէմէմէքտէ իտի:

Էօյլէ պիլը միւքէմմէլ մախլուգու, էվէննմէգտէն էվէլէլ ալտաթ մագլըզ, մէրզ ում տօգթէօր իչին, ինանըմագ վէ իյզազ օլունամագ պիլը վահշէթ գապլիլինտէն կէօրիւնի եօրպու:

Արա սըրա, ֆիքրինտէն, էֆքեարը ումուլիեէնին եանըմանը իթիմալտէն օլտուղունու, վէ շիւպհէթիզ գօնթէա իլէ պարօնուն աբասընտա հիչ պիլը իզտիվաճ թասափուրու մէվճուտ պուլունմա տըղընը, վէ խըսըմըզ պաղլարընըն իզտիվաճ պաղլարընա թահվիլ օլունամասեաճաղընը տիւշիւնմէքտէ, վէ պու թասափուրու մագրու-նը սըհհէթ պուլմաղլէ, պարօնուն հարաքեաթը վագըասընը թա-պիլ վէ հագգլը կէօրմէքտէ իտէր:

Պազէն տախի, թապիպի մէրգուլմ, լէհ վէ ալէյհտէ պիլըխայլի տիւշիւնտիւքտէն սօնրա,

— Պու ճիւմլէ իլէ պունլարտան պանա նէ՞. մատամ տը Բէրուալ պէնիմ միւշթէրիմ տիլ. պէն եալընըզ անըն ահվալը սըհհէ-եէսի իւզէրինէ իճրաի նէզարէթէ մէմուրում. գուսուրու պանա աեիա տէյիլ տիլ, տէր իտի:

Պու ֆիթուրսուզճա սէօզլէրի միւթէագըպ շէօյլէիւմվէ իթմէք-տէ իտի:

— Պիշարէ գատընճըղա՛զ, պէտպախթ եըլտըզը, քէնտինէ լաեըզ օլմանն, քէնտիսինի սէվմէեէն, վէ մէսուտ գըլմաեաճագ օլան պիլը ատէմէ, քէնտիեի ֆէտա իթտիլմէքտէ տիլ: Ահ, նէ ֆէնա շէյ:

էկէրչի իսմիմ... սէրվէթիմ օլսա իտի... հալպուքի պէն հիշ պիր շէյ տէյիլիմ. եալընըզ սէֆիլ պիր քէօյ հէքիմիեիմ. Պինապէրին ֆիքրիմսէ վէ ըուհուստա պիր թաղըմ ագըլսըզճա էվհամ ու խէ-
եալաթըն թէվէլլիւտ իթմէսինէ միւսաատէ իտիմէմէք լաղըմ տըր...
հաթթա թէվէլլիւտ իթսէ, անլէրի մահվ իթմէք կէրէք տիր:

Կօնթըան, գօնթէսէ օլանէ տէկին կէօթէրմէմիշ օլտուղու սուրէթտէ ասարը թէվէճճիւհ վէ մուհապպէթ իպրազ իթմէքտէ օլմասընտան, Լէճնի, մէրգուլ թարաֆընտան տէրէճէյի նիհանէտէ սէվիլմէքտէ օլտուղունու զանն իյլէմէքտէ, վէ հալէն վէ միւսթազ-
պէլէն քէնտիսինի մէսուա վէ պաթթիեար սըրասընտա թուլթմագ-
տա իտի, հաթթա նայիլ օլտուղու էլթաֆը լալհալէտէն տօլաեը ճէնապը Ալլահա միւթէշէքքիւր օլուպ, քէնտիեի մէսուտիեթ իշինտէ զանն իթտիքճէ, հիւսնի ճէմալի արթմագտա, վէ անլընտա պաշգա պիր բարլագըլզ միւշահէտէ օլունմագտա իտի:

Բէրին Բօզիէ, մատամասը հագըրնտա թէտրիճէն զիեատէ մու-
հապպէթի հասըլ օլուպ, պունտան պէօյլէ անըն նէզտինտէն այըրլ-
մաեաճաղընը, վէ Ժօրթէթին տէ Մարթա իլէ պիւեիւեէճէկինի տիւ-
շիւնտիւքճէ, ֆէվգէլատէ մէսէրրէթ վէ շիւքրանիյեթ հիսա իտէ-
կէլմէքտէ իտի:

Օն պէշ կիւն միրուրինտէն սօնըա, հիքեաեէմիղէ թէքրար իպ-
թիտար իյլէտիկիմիզսէ, հիքեաեէնին պաշլըճա էշիսասընըն հալի
պու մէրքէզտէ պուլունմագտա իտի:

Պիր սապահ, Բէրին, միւթատը իւզրէ, գանատլարը աշմագ վէ
մատամ տը Բէրուալըն սապահըլզ թուալէթինի թէրթիպ իթմէք
իւզրէ, մէզպուրէնին եաթագ օտասընա կիրտիկինտէ, եիւզիւնիւ սօ-
գագ թարաֆընա շէվիլմիշ օլան գօնթէս, Բէրինին աեագ սէսինի
ալմաղլէ, եաթաղը տէրունինտէ տօղրուլտու, վէ սաաթ գաշ տըր
տէյի սիւալ իթտի:

Մէզպուրէ, պու սէօղլէրի, միւթատ օլան սէտասընտան օլ գա-
տար ֆարգըլ պիր սէտա իլէ թէլէֆֆիւզ իթտիքի, Բէրին պիւտէն
պիրէ տիթրէհէրէք, արգասընա տէօնտիւ:

Լաքին բէնշիրէլէրին գանատլարը հէնուզ գաբալը օլտուգլա-
րընտան, տէրունը տայիրէ նըսֆ գարանըլզ իշինտէ պուլունուեօր-
տու. Պինապէրին Բէրին, անճագ պէեալ պիր շէքլ կէօրէպիլտի,
վէ ճէվապա աղաղլէ:

— Մտտամ գօնթէս, պիր ազ էվվէլ սաաթ սէքիլ չալտը, տէտի:

Գօնթէս . - Վա՛յ , շիմտի սաաթ սէրի՞ց մի տիր , պէն իսէ , հէ-
նուզ կիճէ տիր զանն իտիեօրտում , Շիւպհէսից կէօզլէրիմ լաեըգըյ-
լա աչըլմամըչ օլմասընտան պու զանն վազը օլուեօր :

Գօնթէսին սէսի , հալէա տիթրէմէքտէ վէ պօղուգ վէ թանըլ-
մազ հալտէ չըգմագտա օլուպ , Բէրին իսէ ,

— Մատա՛մ գօնթէս , աճապա հէնուզ ույգուեա իհթիեաճը-
նը՞ց մը վար տըր , տէտի :

— Խա՛յր , խա՛յր , արթըգ դալդաճաղըմ , ֆազաթ չաբուգ օտա-
մըն գանատլարընը աչըն քի , իչէրի այտընըգ կիրսին , զիրա օտանըն
գարանըղը պանա ֆէնա թէէսսիր իտիեօր , տէյի ճէվապ վիրտի :

Բէրին , մէգքիւր թէնպիհի անիտէ պիլ իճրա , բէնչիբէլէրի վէ
սօնրա գանատլարը աչտըղընտան , եաբրագլարը տէօքիւլմիւշ օլան
աղաճլարըն արգասընտա ուֆուգտա հէնուզ տօղմուշ պուլունան
կիւնէչին բարապ գիեալարը , մատամ տը Բէրուալըն եաթաղընա
գատար կիրտի :

Օլ վազըլթ տա , մատամ տը Բէրուալ , կէօզլէրինի եարը գաբա-
եարագ ,

— Բէճա իտէրիմ , բէրտէլէրի պիրազ աչաղըեա էնտիրին ,
չիւնքի ըըղըն չօղուղու , կէօզլէրիմի գամաչտըրըեօր , տէյի պէեան
կյլէտի :

Բէրին , մէգքիւր էմրի տախի իճրա իթտի , վէ մուախսարէն
գօնթէսին եանընա եագլաչարագ , քէմալը թէաճճիւպ վէ էնտիչէ
իզհարընտան կէրի տուրամատը :

Ձիւնքի Լէօնինին սիմասը , սէսի կիպի թէպտիլ օլմուշ օլուպ ,
պիւթիւն վիճուտի , պալ մօմու ըէնկինէ տէօնմիւշ , կէօզլէրինին էթ-
րաֆը , հաթթա եանագլարընա գատար մօրարմըչ , վէ տօտագլարը
աղարմըչ օլուպ , կէօզլէրի իսէ , զանն իտէրսին քի պիր շէյ կէօր-
մէքսիղին տիք տիք պագմագտա իտի :

Բէրին , հէր նէ գատար մատամասընը տիւչարը էնտիչէ գըլմագ-
իսթէմէտի իսէ տէ , պու ճիւմէ իլէ ,

— Մա՛տամ գօնթէս , աճապա բահաթսը՞ց մըսընըգ , տէյի սի-
վալ իթմէքտէն քէնտիեի մէնն իտէմէտի :

Գօնթէս . - Ագիզէմ , նի՞չին պանա էօյլէ աճիպ պիր սիւալ իտի-
եօրսուհուգ :

Բէրին . - Ձիւնքի , մատամ գօնթէս , լէհճէնիզի պիր ազ սօլմուշ
կէօրիւեօրում :

Գօնթէս . - Խայր , ըստ թարգմանիւմ , ֆազաթ պու կիճէնի բէք Ֆէնա կէշիրտիմ :

Բէրին . - Լաւըղը յլա ուեռեա՞մատընը մը :

Գօնթէս . - Կէօրտիւկիւմ ֆէնա պիր ըրեա իւզերինէ , ույգուլ գաչտը . . . ատէթա ույգուտա ինսանա արըզ օլան Նէրաբէթ վագը օլտու : Տէհչէթլի պիր հագըղէթ միսիլու , բէք գօրդուճն պիր ըրեա իտի : Սիգէ նագլ իթմէք իսթէր իտիմ , ֆազաթ շու էսնատէ խաթըրէլէրիմ տաղընը տըր . կէրչի մէզքիւր ըրեանըն թէքմիլի կէօփուսիւն էօնիւնտէ իսէ տէ , թէֆէրուաթը ֆիքրիմտէ գալմամը տըր :

Մատամ տը Գէրուալ , պաշընը էնիպ կէօղլէրինի գաբատը , Շիւպհէնիզ մէզպուրէ , օլ էսնատէ տաղընը օլան ֆիքրինի թօրլումաղլա մէշղուլ օլուպ , պիրտէն պիրէ ,

— Հա՛ հա՛ , կէօրտիւկիւմ ըրեա թէմամէն խաթըրմա կէլի-եօր . . . ասլա խաթըրմտան չըգմանեաճագ տըր , տէտի :

Այնի վաթըթտա մէզպուրէ , էլլէրինի , սօղուգ թէր տանէլէրի ագմագտա օլան գուլագ թօղլարընա կէօթիւրտիւ , վէ Բէրին՝ տէհչէթի աղիմէ իւզրէ , մէրդուլմէնէ պագարագ ,

— Ալա հաչընա օլտուն , մատամ , ընճա իտէրիմ , պիր աղ թէս-կին օլունուզ , տէտի :

Գօնթէս . - (Բէրինին մէզքիւր սէօղլէրինի հէման իշիթմէնէրէք , քէլամընա շու եօլտա տէվամ իթտի.) Բիւեամտա , կիւզէլ պիր գըրտա օթուրմուշ իտիմ , եալընը տա տէյիլ իտիմ : Պիւթիւն սէվիլիլիւլէրիմ , եանի ամճագատէմ Կօնթրան՝ եանըմտա տուրմուշ օլուպ , իքի էլիմի , քէնտի էլլէրի տէրունինտէ թուլթմագտա իտի . սիգ տէ , Բէրին , Մարթա վէ Ժօրթէթ իլէ պէրապէր հաղըր իտինիզ : Գուպպէյի ասիւման պէրրագ օլուպ , կիւնէչին զիեալարը էթրաֆը թէնվիր իլլէմէքտէ , վէ գըրմըզը վէ ալթուն կիպի սարը քէլէպէքլէր , հափատա ուչմագտա , վէ էմնալի պիւլունման չիէքլէր իւզերինէ գօնմագտա իտիլէր :

Մատամ տը Գէրուալ , սէօղիւնիւ քէստիկինտէն , Բէրին իֆատէնէ աղագ պիրլէ ,

— Լաքին զանն իտէրիմքի , պու սէօլլէտիկինիզ շէյլէրտէ , տէհչէթլի օլաճագ հիչ պիր շէյ եօգ տուր , տէտի :

Գօնթէս . - Տուրունուզ , տուրունուզ , նէֆրէթ ու տէհչէթ վագթը տա կէլիեօր : Նակէհան վէ էվլէլճէ հիսս օլունմանագ ,

պահրը Մուհիթտէ զուհուր իտէն ըրւզկեարար կիպի շէտիտ պիր ըրւզկեար զուհուրիյէ, գուպպէյի ասիւման միւրէքքէպ միսիլու գարարտը, վէ նէ՛ ըլըգ, նէ՛ տէ գարանլըգ տէնէմէեէն պիքնէվ հալ, կիւնտիւզէ գայիմ օլուպ, ֆուրթունանըն տէհշէթի սէտասընա հաքիմ օլմագ մէրթէպէտէ եիւքսէք պիր սէս, իւչ տէֆա, «Ճիւմլէնիգ տէ սափուշունուզ, սափուշունուզ իշթէ կէլիեօր, կէլիեօր» տէյի պաղըրտը, Պէն տէ տօտագլարըմյա թէլէֆֆիւզ իթմէքտէն զիեատէ, ֆիքըրիմտէն, «Նէ՛ կէլիեօր» տէյի սիւալ իթտիկիմտէն, այնի սէտա, «Պափուշունուզ, էօլիւմ կէլիեօր» տէյի թէքըար իթտի:

«Թարիֆ օլունմագ պիր տէհշէթ պէնի իսթիլա իթմէքլէ, էթրաֆըմա պագտըմ, վէ եալընըլըգտան զայրի պիր շէյ կէօրմէտիմ: Զանն իտէրսին քի, օլ շէտիտ ըրւզկեար, էթրաֆըմտա պուլունանլարըն ճիւմլէսէնի, գուրումուշ եաքըագլար միսիլու ալըպ կէօթիւրտիւ:

«Օրատան ֆիրտը իթմէք իսթէտիմ, ֆագաթ զարիպ պիր քէօթըրիւմիւք պիւթիւն աղամը իհաթա իթտիկինտէն, վիճուտիմի գալտըրմաեա գուտրէթիմ գալմամըշ իտի: Աեագլարըմ, թօքըաղըն տէրունինէ պաթմըշ տըր զանն օլունուեօրտու, վէ աեագլարըմը գուրթարմագ իւզըէ ինանըլմագ տէրէճէտէ ճահտ իթտիքճէ, միւմքին օլամաեօրտու: Եարտըմ տէյի նիտա իթմէկէ չալըշքեօրտում, լաքին եալընըգ տօտագլարըմ գըմըլտանմագտա օլուպ, սօլումագտա օլան պօղաղըմտան հիչ պիր սէս չըգամաեօրտու:

«Սըրթ իւսթիւ տիւշտիւմ, վէ բուհումու ճէնապը Ալլահա թափսիեէ իլէ, քէնտի քէնտիմէ, «Իշթէ էօլիւմ պու տուր» տէտիմ:

Օլ վագըթ պիր խէեալ զահիր օլարագ, եիւրէկիմին իւզէրինտէ օթուրտու: Պու խէեալ պէեաղ պիր չարչապա սարըլմըշ օլմաղլէ, եիւզիւնիւ կէօրէմէեօրտում, ֆագաթ օ չարչապ պանա տօգունտուգճա, վիճուտիմի եագըեօրտու: Տամարլարըմտա, աճը աճը աղըր վէ սըղըլար իլէ քէսկին պիր աթէշին ճէվէլան իթտիկինի հիսս իտիեօրտում, վէ Նէրօն, Թիպէր վէ Տիօգլէթիէն կիպի ճէլատլար թարաֆընտան տիըրի տիըրի եագըլան աղիգ խըիսթիանլարը խաթըրլաեօրտում:»

Մատամ տը Գէրուալ, նէֆէսի քէսիլէրէք սէօղիւնիւ գաթթ իթմէսինտէ,

— Նէ՛ տէհշէթի ըիւեա, մատամ տը Գէրուալ, աճապանէ՛ գատար միւզտարըպ օլտունուզ, տէտի:

Գօնթէս . - Ֆիլվազը զիեատէսիյէ միւզտարըպ օլտում : Հալ պուքի տահա հէր շէյի պիւմէգսինիզ : Պէնի իղահ իթմէքտէ օլան օլ ույգու իշինտէքի հէրարէթ , պիրտէն պիրէ թէպտիլի հալ իլէ , քէնտիմի , խընճախընճ տօլու օլան վէ պիր զիյնէթ իշին թէնվիր իտիլմիշ պուլունան պիր քիլիսէեէ նագլ օլունմուշ զանն իթտիմ : Պու պիր տիւեիւն զիյնէթի իտի : Էթրաֆըմտա թօլանմիշ օլան խալգ իշինտէքի սիմալարը թանմանեօրտում : Պազըլարը , «Կէլին նէ՞րէտէ տիր» տէտիքլէրի հալտէ , տիկէրլէրի տախի , պէնի կէօսթէրէրէք , «Իշթէ պուրատա տըր» տէյի ճէվապ վիրմէքտէ իտիլէր : Այնի վագըթտա , «Սիգի պէքլէեօրլար» տէյի պիր սէտա իշիտիլտի , վէ խալգ պանա եօլ աշմագ իւզրէ պիր թարաֆա շէքիտիկինտէ , ըջգլար իլէ բարլամագտա օլան միհրապա տօղրու էսրարի պիր գուվ վէթլէ սիւրիւլտիւմ , վէ հէման եագլաշտըղըմ սըրատա , պու միհրապ , պուխար կիպի նապէտիտ օլտու , վէ եէրինէ , իւզէրի պէեագ խալը օրեահ պիր չուխա իլէ էօրթիւլմիւշ վէ Էթրաֆընտա տէօրթատէտ մում եագըլմիշ պիր թապուլթ կէօրտիւմ :

«Այնի վագըթտա , զիքը իթտիկիմ խէեալ , թէքրար մէյտանա չըգարագ , վէ բարմաղըն պանա տօգունտուրարագ ,

«— Պու ագտը իզտիվաճ տէյիլ , ճէնագէ ալայը տըր , վէ ճէնագէ տէ պու տուր , տէտի...»

«Պու տէֆա մէզքիւր խէեալին եիւզիւնիւ կէօրտիւմ : Ամճագատէմ Կօնթրան տը Սթրէնեիինն եիւզիւ իտի

Գօնթէս . - (Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա թէպէսսիւմ իտէրէք.) Նագլ իթտիկիմ պու շէյիէր տէհշէթլի տէյիլ մի տիր , վէ պունլարը տինլէտիկինիզ հալտէ , պու սապահ լէհճէմին սօլուգ օլմասընտան տօլաեը էլան թէաճճիւպ իտէ՞րմիսինիզ :

Բէրին Բօղիէ , ալմիշ օլտուղու թալիմ ու թէրպիեէ իճապընճա րիւեալարա ինանտըղը ճիհէթլէ , գօնթէսին րիւհասը , քէնտիսինէ պիր թագըմ ֆէնա մանէալարը շամիլ կէօրիւնտիւ , վէ օլ տէրէճէ իզթիրապ ու էնտիշէերի մուճիպ օլտուքի , պիր քէլիմէ պիլէ թէլէֆֆիւզ իտէմէեէրէք , տէրեայը միւլահագալթա տալտը :

Մատամ տը Բէրուալ , իշպու սիւքիւթտէն տօլաեը թէաճճիւպտէ գալարագ ,

— Նէ՞ տիւշիւնիւեօրսունուզ , ազիղէմ , տէյի սիւալ իթտի :

Բէրին . - Մատամ գօնթէս , հիքեանէնիզ իւզէրինէ տիւշիւնիւ-

եօրում , վէ ըիւեանըզն մանէասը նէ՝ օլտուղունու անլամաեա չալըըեօրում :

Գօնթէս . - Բիւեամըն մանէասը՝ մը : Սիւպհան Ալլա՛հ , կիճէ խէեալաթընըն կէօրիւնիւչլէրինտէ պաղը կիւնա խապէ՞ր մի մէվճուտ օլտուղունու զանն իտիեօրսունուղ :

Բէրին . - Էվվէթ , մատամ գօնթէս , վիճուտին ույգուտա օլտուղու գէման ըուհու զիեարէթէ կէլէն պու խէեալաթա պէն իթիմատ իտէրիմ , վէ պունլարա , տինյէմէք վէ ինանմագ լաղըմ կէլէն պաղը էսրարի խապէրլէր նաղարըյլա պագարըմ :

Գօնթէս . - Փագաթ պու իթիգատ՝ էսէրը ճիննէթ տիր : Բիւեալարա վէ ույգու իչինտէ արըզ օլան հէրարէթլէրէ մանէա վէրիլէմէզ , եախօտ թապիի ալթիւսթիւլքտէն զայրի մանէա վէրիլմէսի միւմքին օլամազ :

Բէրին . - Մատամ գօնթէս , զաթընըզն պէնտէն չօգ զիեատէ մալիւմաթընըզ օլտուղու ճիհէթլէ , պու պապտէ հագգընըզ օլապիլիր , ֆագաթ պու տէհչէթլի ըիւեա . . . Հէր նէ եաքսամ , պունուն պիր մանէասը օլմատըղընա , վէ էվվէլճէ վէրիլմիչ պիր խապէր մագամընտա պուլունմատըղընա քէնտիսի խքեաթ իտէմէեօրում :

Գօնթէս . - Հալ պու քի պու խուսուտա եանըլըեօրսունուղ :

Բէրին . - Պունունլա պէրապէր բէք չօգ ըիւեալարըն տօղըու չըգտըզլարը տա պիտտէֆաթ կէօրիւլմիւչ տիւր . էկէրչի միւսաատէ իտէրսէնիզ , պունա տայիր սիգէ միւթէատտիտ խալաթլար կէօսթէրէպիլիրիմ :

Գօնթէս . - Պիլիեօրում , լաքին պու խալաթլարըն ասլա հիւքմ ու թէէսսիրլէրի օլմատըղընը տախի պիլիրիմ : Է՛ն զիեատէ կէօզէ չարբաճագ զարիպ վուգուլաթլարտա պիլէ , սըրֆ թէսատիւֆտէն զայրի մանէա վէ էհէմմիեթլէրի օլամազ :

Բէրին , ճէվապ վիրմէքսիզին պաշընը էյտի : Վագաա խքեաթ օլմամըչ իտի իսէ տէ , պու խուսուտա միւճատէլէ իտէմէեհէկինտէն , սիւքիւթէ գարար վիրտի :

Մատամ տը Գէրուալ եւթաղընտան գալզըպ , տէրհալ թուլէթինի թէրթիպ իթտի , վէ եալընըզ , օ կիճէեի ույգուսուղլուգ վէ ալթիւսթիւլք իչինտէ կէչիւմիչ օլմասընտան նաչի իւզէրինն արըզ օլան զաաֆէթտէն զայրի ահվալը սըհհիեէսի պէրքէմալ օլտուղունու քէնտի քէնտիեէ պէեան իյլէտի :

Շուրաեը իլավէթէն պիտիրիրիզքի , մէզպուրէ , պաղչէտէ տօ-

լայտըզը կէօրմիւշ օլտուղու կօնթրան իլէ պուլուշմագ իւզրէ օտասընը թէրք իթտիկի յըրատա, իքի սաաթ էվվէլ հիւսնի ճէմալին պիւսպիւթիւն թէպտիլ իթմիշ օլան սօլիունիուգ վէ էնտիշէսինտէն էսէր պիլէ գալմամը իտի:

Բէրին, պաշընը պիր ճամառ տաեաթմըշ օլտուղու հալտէ, գօնթէսին, պարօն տը Սթրէնէի իլէ պուլուշտուղունու կէօրիւպ, մահզունէն, քէնտի քէնտէնէ շու սէօլլէրի սէօլլէտի:

— Պիշպրէ վէ ռէվկիւլիւ գատըն... պու գատար կիւզէլ, ֆաշիլ վէ քեամիլ օլմաղլա պէրապէր, ըիւեալարա ինանմագ իսթէմէեօր... լաքին պէն պու խուսուսա ինանըքըմ, չիւնքի ըիւեալար ասլա եալանա չըգմամըշ տըր: Պու գատընը պիր ֆէլաքէթ, հէմաէ պիւքիւք պիր ֆէլաքէթ թէհտիտ իտիեօր... Անճագ նէ կիպի ֆէլաքէթ օլտուղունու պիլմէմ. շու գատար քի, պիր կիրտապա տօղըու իիւրիւտիւկիւնիւ, վէ պաշը իւզէրինտէ պիր մուխաթարա կէզտիկինի հիսս իտիեօրում: Պու ֆէլաքէթ, պու մուխաթարա նէ թարափտան զուհուրա կէլէճէք տիր:

Մէզպուրէ պու սիւալի իթտիկի զէման, կէօլլէրի կօնթրանա աթֆ օլունմուշ օլուպ, ֆիքրինտէն,

— Պէլքի պու առէմ թարափընտան կէլէճէք տիր, տիմէքտէ իտի: Օ կիւնիւ, պէր միւթաա սիւքիւնէթլէ կէչիպ, գօնթէս հիշ պիր ֆէնալըգ հիսս իթմէաի: Եալընըզ իքի իւշ տէֆա պիրտէն պիրէ հէրարէթ հիսս իթտի իսէ տէ, պունտա պիր ֆէնալըգ եօգ իտի: Շէօլլէրի կէօլլէրի էօնիւնտէն նէվիմա պիր ալման կէչիպ, գուլագ թօղլարընտա պիր սըճագլըգ հասըլ օլտու, լաքին քէնտիսի պու ալէամէթլէրէ ապա վէ գաթա էհէմիեթ վիրմէտի, վէ քէնտի քէնտիեէ,

— Եալընըզ իսթիրահաթա իճթիեաճըմ վար տըր: Եարըն, պիր գաշ սաաթ րահաթճա ուեուաղում հալտէ, իւզէրիմտէ հիշ պիր ֆէնալըգ էսէրի գալմաեաճագ տըր, տէտի, վէ օրթալըգ գարարտըղընտա, տուրաճագ թապաթ վէ տէրմանը գալմամըշ իտուկինտէն, միւթաթընտան էքքէնճէ տալիւքէսինէ չըգտը, վէ հէր աղչամ եաթմագտան էվվէլ, բօրթուգալ չիչէկինտէն պիր գաշ տամլա աղըթարագ իշտիկի պիր գատէհ չէքէրի սուեու իշտիքտէն օճըրա եաթագընա կիրտի, վէ պաշընը հէնուգ չիթէեէ տաեաթմըշ օլտուղու հալտէ, տէրին պիր ուլգուեա տալտը:

.....

Շրմինէտէ ասըլը օլան սաաթ , սապահըն իքիսինի չալմըլ օլտուղու հալտէ , մատամ տը Բէրուալ , պօղուգ պիր սէտա րէֆ խաէրէք , ու-
եանտը , վէ եաթաղընըն իւզէրինտէ օթուրուալ , տէհչէթլէ էթրա-
ֆընա կէօզ կէզտիրտի :

Բէրին , գօնթէսին էմրի մուճիպինճէ , տէրուըն օտատա պիր իտարէ փիթիլի եագմագտա օլուպ , հէր նէ գատար պունուն ալ-
տընլըղը ճիւղի իտի իսէ տէ , մէվճօլտ օլան էչեֆեր թէչհիզ իթ-
տիրմէկէ քեաֆի սուրէթտէ օտաեր թէնվիր իյլէմէքտէ իտի :

Դօնթէսին գարչըսընտա տէհչէթլի հիչ պիր հալ մէվճուա օլմա-
մասընա , վէ օտանըն թէճէմմիւլաթը , հէր վագըթքի մահէլէրինտէ
պուլունմալարընա լազմէն , մէզպուրէրին սիմասընտա ասարը տէհչէթ
միւշահէտէ օլունուեօրտու :

Հալպուքի պու հալը էսէֆիլթիմալ սէպէպսիգ օլմաերպ , մատամ
տը Բէրուալըն , իլք կիճէքի հէրարէթի թէքրարլանմըլ , եանի աթէչ
կիպի եագըճը պիր քարչապա սարըմըլ օլան խէեալ , պու քէրլէ պի-
չարէնին կէօքսիւ իւզէրինէ չէօմէլմիչ իտի :

Իչթէ օլ տագըզատա , կէնճ գատըն , քէնտիսինէ արըզ օլան ֆէ-
նալըղըն վէ թագեիկին թէէսսիրիլէ ույզ ուսունտան ուեանմըլ , վէ
պալէտտէ պէեան իթտիկիմիլ իւզրէ եաթաղը իւզէրինտէ օթուր-
միւշ իտի :

Տէրհալ րիւեա իլէ պէրապէր մէզըիւր խաեալ զայիլ վէ նապէ-
տիտ օլուպ , ֆագաթ մատամ տը Բէրուալ , եագըճը պիր աթէչլէ
եիւլէկի բարալանըճասընա պիր հալը թէէսսիւֆ իչինտէ օլարագ ,
նէֆէսինի կիւճ իլէ ալըպ վիրէպիլմէքտէ իտի :

Մէզպուրէ , եափաչ սէտա իլէ ,

— Եա Բապպի , եա Բապպի , զանն իտէրիմքի էօիւեօրում ,
տէտի , վէ եաթաղը պաչընտա պուլունան չանըն իրինի թութուպ
սալլատըգտան սօնրա , կէօզլէրի տիք տիք պագուրագ վէ հէման ին-
լէեէրէք , սըրթ իւսթիւ տիւշիւվէրտի :

Դօնթէսին չանը , Բէրինին օտասընա սէս վէրտիկինտէն , մէր-
գումէ , պէօյլէ վագըթսըզ չազըլըլտան շաչըրարագ , եաթաղընտան
աթլաթը , վէ հէմանտէմ մատամընըն օտասընա գօշտու , վէ պիչա-
րէեի հագըզէթէն ճան վիրէն խաթալարա մախսուա պիր քէրթէտէ
պուլուպ , վէ պէօյլէ մէմուլին զայրի վէ տէհչէթլի մէնզարէտէն
շաչըրըպ , եարը աչըզ պրագտըղը գարուեա գատար սըլրատը , վէ
եարտըմա , եարտըմա կէլին տէյի նիտա իթմէկէ պաչլատը :

Ձանն իտերսին քի, պու նիտա՝ մատամ տը Բէրուալա գուվվէթ քէսպ իթտիրմէքլէ, մէրգումէ եաթաղընտա տօղրուլարագ, պօղուգ, ֆագաթ աչիքեար պիր սէտա իլէ,

— Սուս, տէտի:

Բէրին, տէրհալ մէզպուրէնին եանընա եագլաշտըղընտան, գօնթէս:

— Քիմսէեի եարտըմա չաղըրմա, քիմսէեի ուեանտըրմա... Մ տը Սթրէնեի պիր շէյտէն խապէրտար օյմասըն. խապէրտար օլտուղունտա, տիւչարը քնտիշէ օլաճաղընտան, պու խուսուսու պիլմէսինի իսթէմէմ, տէյի պէեան իյլէտի:

Բէրին. — Աղիզէմ մատամ, միւզտարը պմըսընը:

Գօնթէս. — Հէմ ֆէվգէլատէ միւզտարըպըմ:

Բէրին. — Լաքին քիմսէեի չաղըրմամը իսթէմէեօր իսէնիդ, քէսպի աֆիլիէթինիդ իչին նէ՝ եաբմագ լաղըմ տըր:

Գօնթէս. — Սու իսթէրիմ սու, չիւնքի եանըեօրում, տէրունիմ աթէշ իչինտէ պուլունուեօր:

Պիչարէ գատըն, ինթիզամըզ սուրէթտէնէֆէս ալըպ վիրմէքտէ օլան կէօքսիւ իւզէրինէ էլինի վազ իթտի, վէ Բէրին, պիւեիւք պիր գատէհէ թաղէ սու տօլտուրուպ, թագտիմ իյլէտիկինտէն, գօնթէս, գատէհտէքի սուեու իչտի, վէ, — Տահա իսթէրիմ տահա, տիեհէք, իքինճի տէֆա պիր գատէհ սու իչտի, վէ գավի վէ աչիքեար պիր սէտա իլէ,

— Շիմտի քէնտիմի էյի պուլունուեօրում. պու սու, պէնիմ իչին չիֆապախշ օլտու. Տէլունիմի եագմագտա օլան աթէշ սէօնտիւ. պէնտէ սիւքիւնէթի հալ հիսս իտիեօրում, տէտի:

Բէրին. — (Գօնթէսին պիր էլինի թութուպ պուս իտէրէք.) Հագգ թէալաեա թէշէքքիւր իտէլիմքի, սիզի պու ֆէնալըզտան խալի իյլէտի. ինչալլահ պու ֆէնալըզ պիր տահա թէքրար իթմէզ:

Գօնթէս. — Խա'յլ, խա'յր, գաթիէն կէչտիկինէ էմինիմ. ույգ ում վար տըր, ուեումագ իսթէեօրում. Լաքին պիլմէզսին Բէրին, նէ՝ հալ քէսպ իթմիշ իտիմ. Պիր տազըգատան իչիմ պիթէճէք, վէ եարըն սապահ էվիմիզ եաս ու մաթէմէ կիրիֆթար օլաճագ տըր զանն իտիեօրում:

Բէրին. — Րէճա իտէրիմ, մատամ, պու միսիլու ֆիքիլլէրէ գահիպ օլմաեըն:

Գօնթէս. — Ինսան, քէնտիսինի հավատան մահրում զանն իտէր

վէ գալալի վուրմագ տան տուր օլուր իսէ , պու միսիլու ֆիքիւրէր , քէնտիլիքլէրինտէն վագը օլուրլար , Ֆագաթ , թէքրար իտէրիմ , իւզէրիմտէ ֆէնալըգ էսէրի գալմատը , Ս.չիգէմ , կիճէլէր խայր օլտուն , սէնին տէ իսթիւրահաթա իհթիւհաճըն վար տըր . հայտէ կիթ եէրինէ եաթըվէր :

Բէրին . - Մատա՛մ գօնթէս , սապահա գատար եանընդտա գալմագլըղմա միւսաատէ իթմէ՞գմիսինիգ :

Գօնթէս . - Նէ՞ իւզուսու վար տըր : Շիմտի աճը վէ աղըրմ գալմատըղնտան , քէնտիմի ճէննէթտէ զանն իտիւօրում : Ույգուս մուն սաքին վէ տէրին օլաճաղընը հիսս իթմէքտէերիմ : Պինապէրին հիչ պիր չէյէ իհթիւհաճըմ՝ օլմաեաճագ տըր : Պունտան գաթինազար , թէքրար սանա իհթիւհաճ հիսս իտէր իսէմ , չանը չէքէրէք խապէր վէրիւրիմ :

Բէրին , պունտան զիւստէ խարար իթմէերիպ իթաաթ իտիւօր կիպի կէօրիւնէրէք տիչարը չըգտը , անճագ օրատան իրագլանահագ եէրտէ , գաբուեու եարը աչըգ պրագարագ , եանընտաքի օտատա գալտը , վէ կէօզիւնիւ վէ գուլաղընը , մատամ գօնթէսին օտասընա հասը իյլէտի :

Պու սաեէտէ Բէրին , մատամ տը Բէրուալըն պաչընը եալաչճա եաթըղը իւզէրինէ վագ իյլէտիկինի կէօրտիւ , վէ մունթագամ նէֆէս ալըպ վիրմէսինտէն , գօնթէսին ուեուգլատըղընը անլատը :

Պունուսլա պէրապէր մէզպուրէ հալէա օրատան չէքիւմէերիպ , եալընը չէֆֆագ սէօքտիւկիւ զէման , մահէլլի մէզքիւրու թէրքլէ , տէրունինտէ Մարթա իլէ ժօրթէթին , պիկիւնահ մասուկարա մախսուս պիր թէպէսսիւմլէ ուեուսագտա օլտուգլարը քէնտի օտասընա ալտէթ իյլէտի :

Բէրին , իրթէսի սապահ , միւթատ օլան վագըթտա , գանատուարը վէ ռէնչիրէլէրի աչմագ իւզրէ մատամընըն տայիրէսինէ չըգտը :

Գօնթէս , օլ էսնատէ ուեանմըչ օլուպ , իւք կիւնտէն տահա զիւստէ օլան զաաֆէթինտէն զայրի հիչ պիր չէյտէն չիքեաեթ իթմէեօրտու :

Բէրին , կիճէքի նէօպէթինին թէէսսիրիյլէ , մատամ տը Բէրուալըն սիմասընըն սօս տէրէճէ պօզուլմուչ օլմասընտան տօլաեը տէհչէթ հիսս իյլէմէքտէ իտի : Եալընը պիր սաաթ չէքիւն ճէվր ու ճէֆանըն հասըլ իթտիկի էսէրլէր , ուզուն պիր խասթէլիկին հասըլ իթտիկի էսէրլէրէ պէնգէմէքտէ իտի :

Գօնթէս, Բէրինին պագըշնտաքի թէաճճիւ պ վէ քէտէր ալէ-
մէթլէրինի շիւպհէսիդ կէօրիւ պ անլամըշ օլտուղունտան, պիր այինէ
իսթէտի, վէ պու այինէեէ պագըպ, քէտէրի պիր թարգտա,

— Պիր կիճէտէ օն սէնէ իհթիեարլանտըմ... Եւ Բապպի,
պէնի կիւզէլլիկիմտէն մահըում իթմէ, սօնրա պէնի սէվմէզ, տէտի

25

Բէրինին նասիհաթլարընա վէ ըէճալարընա ըաղմէն, մատամ տը
Քէրուալ, Կօնթրանը ալթիւսթ իթմէքիկի ասլա իսթէմէտիկի ճի-
հէթլէ, եաթաղընտան գալգտը, վէ էօյլէ թաամընտա հաղըր պու-
լունմագ իւզրէ, ալէլաճէլէ էլպիսէսինի կիեինտի. Շու գատար քի
թաւալէթինի իքմալ իթտիկինտէ, զաեթլէ զայիֆ պիր հալտէ ի-
տուկինտէն, Բէրինին գօլթուղունա տաեանմագսըզըն թաամ սա-
լասընա էնէմէտի.

Գօնթէս, օրատա Մ. տը Սթրէնեիեի պուլտուղունտա, մէր-
գում, քէմալը էնտիշէ իլէ,

— Սիւպհան Ալլահ, նէ՞ օլմուշսունուզ, ազիզէմ. լէհճէնիդ նէ՞
գատար սօլմուշ. եօգսա պիր ֆէնալըգ մը հիսս իտիեօրսունուզ,
տէտի.

Գօնթէս. — Սիդի թէէմին իտէրիմ քի, հիշ պիր շէյիմ եօգ տուր.

Պարօն. — Էօյլէ իսէ, պու սօլկունլուգ նէ՞ տիր, վէ նէ՞ իշին
կիւճպէլա իլէ աեագտա տուրապիլիեօրսունուզ.

Գօնթէս. — Պէն տէ պիլմէմ.

Բէրին, հէնուզ թաամ սալասընտան տիշարը չըգմամըշ իտի.
Մէզպուրէ, մատամը թարաֆընտան իթապ օլունմաեը կէօզէ ալա-
րադ. պիր տրա,

— Միւսիւ պարօն, մատամ գօնթէսին սէօզլէրինէ ինանմաեըն.
քէնտիսի, սիդի միւքէտտէր գըլար վէսվէսէսիլէ, հադըգէթի հալի
սիգտէն կիզլէեօր, տէյի պէեան էյլէտի.

Պարօն. — Աճայիւ, նէ՞ տիսէք իսթէեօրսունուզ,

Բէրին. — Տիսէք իսթէեօրում քի, մատամ գօնթէս պու կիճէ
զիեատէսիլէ միւզտարըպ օլտուղու իշին, լէհճէսի պու մէրթէպէ սօլ-
մուշ տուր.

Պու սուրէթլէ Բէրին, գօնթէսին պագըշլարընա վէ իշարէթլէ-

րինէ ըաղմէն , իբի կիճէ էվվէլ , մատամ տը Բէրուալըն ույգ ուսու
էննապընտա արըզ օլան հէրարէթի վէ ֆէնալըզը , վէ պիր կիճէ էվ-
վէլ զուհուրա կէլէն նէօպէթի հիքեաեէ իթտի . Կօնթրան տախի
նազիքեանէ պիր թէքտիր իլէ , վէ գօնթէսէ խիթապէն ,

— Հալ պուքի սիզ պէնտէն պու շէյլերի կիզլէմէ՞ք մի իսթէեօր-
տունուզ . Պիլմէեօրսունուզ քի , սաատէթ ու իգպալինիզտէն մէսրուր
օլտուղում կիպի , քէտէր ու մէշագգաթընըզ տա պէնիմ տիմէք տիր ,
վէ պունյարա հիսսէտար օլմագ իչին , պիլմէքլիկէ հագգըմ վար տըր .
թաամտան սօնրա աթա նիւար օլարագ Րիքսվիլլէրէ կիտիպ , տօգ-
թէօր Բէրրէնի պիզգաթ սիզէ կէթիրիրիմ , տէտի :

Դօնթէս . — Ֆագաթ տօսթում , տօգթէօրու կէթիրմէկէ նէ՞ լիւ-
զում վար տըր :

Պարօն . — Նէ՞ տիմէք , տօգթէօր կէլտիկինտէ օիզի թէտավի ի-
տէճէք , վէ սիզէ քէսպի շիֆա իթտիրէճէք տիր :

Դօնթէս . — Լաքին պէն խասթա տէյիլիմ . իբի կիճէ հիսս իթտի-
կիմ ֆէնալըզ , շիւպհէսիզ կէչիճի պիր շէյ իտի , վէ պիր տախի
թէքրարլանմաեաճագ տըր :

Պարօն . — Շիւպհէսիզ պունու իւմիտ իթմէլիերիզ , հալպու քի պու
խուսուստա մուհագգազ պիր շէյ պիլմէտիկիմիզտէն , անճագ տօգ-
թօրուն , քէնտի ըէյլինի պէեանտէն սօնրա ըահաթ օլապիլէճէերիմ :

Դօնթէս . — (Պարօնուն՝ քէնտի հագգընտա իպրագ իթտիկի ա-
սարը թէվէճճիւհտէն մէմնուն օլարագ .) Մատէմքի , ազիզլիմ Կօն-
թրան , պու խուսուստա պու գատար արզու վէ իսրար իտիեօր ի-
սէնիզ , կիտին վէ տօգթօրու կէթիրին :

Պատէհու մէզպուրէ , քէյֆլի սուրէթտէ Բէրինէ տօղրու տէօ-
նիւպ , զանն իտէրսինքի պագըշըյա ,

— Կէօրիւեօրմուսուն , պէնի նէ՞ գատար սէվիեօր , տիմէք իս-
թէմէքտէ իտի :

Կօնթրան , աթընը հազըրլամալարընը , վէ թաամտան սօնրա կէ-
թիրմէլէրինի էմր իյլէտի . Ազ վագըթտա հայվանըն , թաամ սալա-
սընըն բէնչիրէլէրի ալթընտա աեագլարընը վուրմասը սէտասը իչի-
տիլտի :

Պարօն , սուֆրատան գալգըպ , Լէօնինին իբի էլինի մուհապպէթի
շէտիտէ իլէ պուս իթտիքտէն սօնրա , սէյֆիեէտէն չըգտը , վէ աթա
սիւար օլուպ , սէրիան օրատան իրագլանտը :

Մատամ տը Բէրուալ , բէնչիրէլէրտէն պիրինին էօնիւնտէ տու-

րուպ, էվվելա թաթըլը պիր պաղըլ իլէ, պարօն կօնթրանըն արգա-
սընտան պաղտը, լաքին թէտրիճէն էսէրը մահգունիլիէթ վէ քէտէր
քէսպ իլլէնէրէք, կէօղլէրի եաշարտը, վէ քէնտի քէնտիէն շու սէօղ-
լէրի իրատ իթտի.

— Էկէրչի Բէրինին հագգը վար իսէ... Էկէրչի րիւեալար ճէ-
նապը Սըլահ թարաֆընտան թէֆհիմ օլունմուշ իթթարաթ վէ թէպ-
լիղաթ գապիլինտէն իսէ... Էկէրչի պէնիմ կէօրտիւկիւմ րիւեա տա,
տիւնեա իւղէրինտէ չօգ եաշանմանեաճաղըմը, վէ էվլիլիքտէ վէ
աչգ ու մուհապպէթտէ պէնի ինթիզար իլլէնէն սաատէթ զմանըպ,
մէզարըն՝ պէնի պէքլէմէքտէ օլտուղունա ալէամէթ իսէ...

Պու թէֆէքքիւրլէ Լէճնի ֆէնալըգ հիսս իթտի, ֆագաթ պիր
տագըգա գատար տէվամ իտէն շու զաաֆէթինէ վէ թագաթսըզլը-
ղընա գաքը ճէսարէթլէնէրէք,

— Խա'յր, խա'յր, պէօյլէ օլմանեաճապ տըր, պէօյլէ օլմասընը
Հագգ թէալա հագըրէթլէրի իսթէմէզ. պէն հէնուզ կէնճ օլտուղթւմ-
տան, վէ հագգըմտա իղհարը մուհապպէթ իտիտիկինտէն, վագըթ-
սըզ էօլմէնէճէնիմ, տէյի իլավէ իթտի.

Սապահտան պէրու հափա պօզուլմուշ օլուպ, ասիւման՝ պու-
լութլար իլէ գաթըլ իքէն, թամ օլ էսնատէ իքի պուլութ արասըն-
տա պիր շէօլէի շէմս միւշահէտէ օլունարագ, մատամ տը Գէրուալըն
պուլունտուղու մահէլլէ գատար թէնվիր իթտի.

Մէզպուրլէ, մէշագգաթ վէ զաաֆէթի իճապընճա, էֆքեաբը
պպթըլէնէ ինանմանա պաշաառըղընտան, կիւնէշին մէզքիւլը զիեա-
սընը պիր ուղուր զանն իլէ, պիր ազ էվվէլ ֆիքքինի իհաթա իթմիշ
օլան միւլաղահաթը միւթէնիւֆէսի միւճիղէ սուրէթիյլէ զայիլ օլ-
տու. պինապէրին կիւլիւմսէնէրէք,

— Բէրին, զանն իտէրիմքի, պու սապահ սիղին իլէ կէօրիւշ-
տիւկիւմտէ, հէր վագըլթքի կիպի սիգ տիեէրէք իֆատէի հալ իտէ-
ճէք եէքտէ, սիգի, սկն տէյի թէսմիէն իթտիմ, տէտի.

Բէրին. — Էվվէթ, մատամ գօնթէս, պունտան տօլաեը միւթէ-
շէքքիւրիւմ.

Դօնթէս. — Օ հալտէ, արթըգ հէր վագըլթ սկն տիեէրէք սէնիլլէ
կէօրիւշէճէյիմ, չիւնքի պու եօլտա թէքլիֆսիզլիկի, ինսան, անճագ
քէնտի սէվտիկի ատէմիէր հագգընտա թէճվիղ իտէր. Հա'յտէ չօճուզ-
լարը չաղըր, սէն տէ գօլունու պանա վէր, չիւնքի հէնուզ գ ուվվէթիմ
պէքքէմալ տէյիլ տիր. պու սուրէթլէ, շու կիւնէշ զիեալընըն պիղէ

վագը օլան զիեարէթինի իեառէ իշին, տէրունը պաղչէտէ պիր աղ տօլաշալըմ :

Պրագալըմ Լէօնի իլէ Բէրին կէզմէք իւզրէ պաղչէտէ էնսինլէր, վէ պիզ, Բիքսվիլլէր թարիգի իւզէրինտէ էսպսիւվար օլարագ սէ- թիեան կիթմէքտէ օլան պարօն տը Թթրէնեիեի պուլալըմ :

Կօնթրան, սիմալարընա, հաքիմ օլապիլէն քիմսէլէրտէն օլուպ, եիւզիւնէ վէ կէօզլէրինէ պագըլտըգտա, պուլնարա, անճագ քէնտի- սինին իսթէտիկի եօլտա մանէա վէրիլէպիլիը իտի :

Հալպու քի քէնտիսինի պուլտուղումուզ սըրատա, եալընըզ օ- լուպ, վէ քիմսէ թարաֆընտան կէօզէթլէնմէտիկիլէն էմին իտուկիւ- տէն, թէպտիլի սիմա իթմէմիշ իտի : Շէօյլէքի պուրուշմուշ օլան եիւզիւնիւն կէօրիւնիւշիւ, տէհչէթպուշ օլտուղու կիպի, իւսթ տօ- տաղը իւզէրինտէ տէ շէյթանի պիր թէպէսսիւմ վէ կէօզլէրինտէ գօրգուլնճ պիր գըղարթը միւշաճէտէ օլուլնմագտա իտի :

Մէրգուլմ, սիւրաթլէ գաթը մէսաֆէ իտէկէլէն աթընըն ու- զագը իւզէրինէ սարգըլըշ օլարագ, գամշըսը վէ շիւհմուղուլա տայի- մա հայվանը թաշրիք իթմէսիյլէ, թասապիւրաթը մուզիրրէսի քէսպի մուգաֆէրիլիլէթ իթմէք իւզրէ պուլուլնան պիր շէյթանա պէնգէ- եօրտու :

Կօնթրան, ելտըրըմ մագամընտա Շէվրէօյլ տըրթան օթէլինէ կիրտիլ : վէ պիր գաշ տաղըգա գատար օթէլտէ անճագ տուրապի- լէճէթի ճիհէթլէ, աթընը ալըրա կէօթիւրմէքիկէ իւզուլմ օլմատըղը- նը պիլ պէեան, մէզքիւր հայվանըն եուլարընը Թան Աուիլէ թէսիլմ իթաի, վէ Մօսիք Գլէրթէսին, քէմալը իհթիրամ իւզրէ վիրտիկի սէ- լամա մուգապէլէ պիլէ իթմէքսիզին, տօղրուլնա Օլիմի Սիլանըն օ- տասընա չըգտը :

Օլ կէնճ գատըն, հէր վագըթքի կիպի էրքէք գըրեաֆէթինտէ պուլուլնուպ, չըմիսէնլին պիր թարաֆընտա օթուրմուշ օլտուղու, վէ բարմագլարը աթաքընտա սիկարասընը չէվիրտիկի հալտէ, պիր քիթապ օգուլմագլա մէշղուլ իտի :

Կօնթրանըն պիրտէն պիրէ իչէրի կիրմէսինտէ, մէզպուլէ տիթ- ըէտի, վէ պիր իքի ճանիյնէ գատար լէհճէսի էօլիւ բէնկի կիպի սօլտու :

Պատէհուլ իֆատէտէ աղազլէ,

Միւպհան Ալլահ, աղիզիմ միւսիւ պարօն պու տէրէճէ թէ- լաշա կէլմէնիզին սէպէպի նէ տիր : Պու կիւն պէն սիզի պէրլէմէ-

եօրտում, պոռնոնչա պերապեր վերուտինիզի մաէլմէմնունիյեէ գապուլ իտէրիմ, տէյի պէեան իյլէտի.

Պու արա Կօնթրան պիր իսկէմէեէ օթուրտու, վէ Օլիմք շու եօլտա քէլամա տէվամ իյլէտի.

— Ֆազաթ երւզիւնիւզ ֆէվգէլատէ ալթիւսթ կէօրիւնիւեօր. Աճապա ֆէնա պիր խապէր մի կէթիրտինիզ, Բարիսլի ալաճագլըլալընըզ վէ անլէրին մուպաշըլլարը, կիզլէնտիկինիզ մահէլլի պուլտուլար մը.

Կօնթրան. — Ֆիլվազը պիր խապէր կէթիրիեօրում, վէ կէթիրտիկիմ խապէր՝ ղաեէթլէ մուհիմ տիր.

Օլիմք. — Նէ՞ տիր.

Կօնթրան. — Սիզէ պահսընը իթմիշ օլտուղում օլ մէշուր թապիպ եանըլմաեօր իմիշ, Հիւքմ ու գարարը իճրա օլունմագ իւզըէ տիր.

Օլիմք. — Տիմէք տիր քի, մատամ տը Գէրուալ... .

Կօնթրան. — Պունտան պէօյլէ կիւնլէրի սաեըլմըշ տըր. Օլ պիւեիւք զաթըն էվվէլճէ քէշֆ իթտիկի նէօպէթ, տիւն ազշամ իքի տէֆա զահիր օլմուշ տուր. Պունտան պէօյլէ խասթէլիք օլ տէրէճէ սիւրաթլէ քէսպի թէրագգը իտէճէք տիր քի, էօյլէ պիր եանըլմաղ ութատըն թէճրիւպէսիյլէ ֆիքրիմ թէնվիր իտիլմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, Գօնթէսին նէ՞ վագըթ թէրքի հաեաթ իտէճէկինի պիր հաֆթաեա գատար հէման եանըլմագըզըն թայեին իտէպիլիրիմ.

Պու սէօզլէրտէն Օլիմք Սիւա միւթէէսսիր օլարագ, պաշընը էյտի, վէ կէօզլէրի տախի եաշարտը.

Կօնթրան, հայրէթլէ մէրգումէեէ պիր միւտտէթ պագտըզ տան սօնրա,

— Աճայիպ, աղլա՛եօրմուսունուզ, տէտի.

Օլիմք. — Աղլատըղըմը կէօրիւեօրսունուզ.

Կօնթրան. — Մատամ տը Գէրուալը աճը՛եօրմուսունուզ.

Օլիմք. — Օ պիշարէ վէ կէնճ գատընա նի՛շին աճըմաեըմ. էվվէթ, քէնտիսինի պիւթիւն եիւրէքտէն աճըեօրում. Մատէմքի սիզ անը սէվիեօր իսէնիզ, պէն տէ անըն տիւշմէնի տէյիլիմ. Ֆազաթ Կօնթրան, սիզ, անըն էօլտիւկիւնիւ կէօրմէրլէ միւթէէսսիր օլմագմըսընըզ. կէօզլէրինիզ եաշարմագ մը.

Պու սիւալին թէէսսիրիյլէ, պարօնուն լէհճէսի ֆէվգէլատէ սօլտու, եիւզիւ պուրուշտու, վէ պիր տագըդա գատար սիւքիւթլէ տուրտուգտան սօնրա, շէօյլէ ճէվապ վիրտի.

— Խա'յր, գօնթէսէ պիր տօսթ, պիր խըսըմ վէ հէման պիր գա-
րընտաշ մագամընտա թէվէճճիւհիւմ վէ մուհապպէթիմ օլտուղուն-
տան, անըն շու էսէֆամիզ հալինտէն միւթէէսսիր օլմամագ վէ կէօզ-
լէրիմ եաշարմամագ գապիլ տէյիլ տիր, Լաքին նէ՞ չարէ, պունտա
պիզիմ պիր գապահաթըմըզ եօգ տուր. ճէնապը Ալլահ անըն եիւ-
րէկինտէ էօյլէ չիֆասը նագապիլ պիր խասթելիք հասըլ իթմիշ տիր
քի, ֆէննի թըպպ իֆագաթընա միւգթէտիր օլմամեօր:

Օլիմք. — Պունտան գաթինազար, գօնթէսին վէֆաթը սիզի սէր-
պէսթ գըլաճագ տըր, չիւնքի սիզի հէմ տուլ վէ հէմ զէնկին պը-
րագաճագ տըր, վէ գարտաշ մուհապպէթիլէ կէօզլէրինիզտէն ա-
գաճագ եաշար՝ սէրվէթ սաեէսինտէ գուրուեաճագ տըր: Պու սէօյ-
լէտիկիմ տօղրու տէյի'լ մի տիր, Կօնթըան:

Կօնթըան. — Էվվէթ տօղրու տուր: Ա'հ սիզ, ինսանըն գալպինի
բէք իյի անլաեօրուհուզ, վէ մատէմքի ազիզէմ Օլիմք, չիմտի պու
խապէրի ալտընըզ իսէ, արթըզ պէն կիտէրիմ:

Օլիմք. — Ֆագաթ տահա հէնուզ կէլտինիզ:

Կօնթըան. — Եալընըզ սիզի կէօրմէք իչին կէլմէմիչիմ տիր:

Օլիմք. — Քի'մի կէօրէճէքսինիզ:

Կօնթըան. — Տօգթէօր Բէրրէնի ալըպ, պէրապէրիմճէ Բօշթայլ
սէյֆիեէսինէ կէօթիւրէճէեիմ:

Օլիմք. — Նէ՞ եաբմանա:

Կօնթըան. — Հիչ պիր չէյ եաբմանաճագ տըր: Ֆագաթ մատէմ
քի գօնթէսին, խասթելիկինին չիֆասը նագապիլ իտուկինի պիլմէ-
մէսի լազըմ իսէ, էմնիյեէթ իթտիկի պիր թապիպ թարաֆընտան
ահվալը սըհհիեէսի իւզերինէ պէեանը ըէյ իտիլմէսի ֆայիտէտէն
խալի տէյիլ տիր: Տօգթէօր Բէրրէնին, էլինտէն կէլտիկի մէրթէ-
պէտէ պիչարէեի թէէմինէ չալըմասը իչին, եօլտա իգթիզա իտէն
տէրսի քէնտիսինէ վիրէճէեիմ:

Օլիմք. — Կիտին, ֆագաթ չաբուզ ալտէթ իտին, չիւնքի սէյ-
ֆիեէտէ վուգու պուլաճագ ահվալի անլամանա նէ՞ տէրէճէ մէրա-
գըմ պուլունտուղունու պիլիրսինիզ:

Պէօյլէճէ Կօնթըան, թէքրար աթա սիւար օլտու, վէ թա-
պիպին իգամէթկեահընը թարիֆ ալտըգտան սօնրա, իգամէթկեահը
մէզքիւրուն գաբուսու բիշկեահընտա տուրտու, վէ աթտան աշա-
ղըեա էնմէքսիզին չանը չէքմէսինտէ, պիր բէնչիրէ աչըլտը, վէ պիզ-
զաթ տօգթէօր բէնչիրէտէ կէօրիւնտիւ:

Տօգթէօր Լուի Բէրրէն . - Վա՛յ միւսիւ պարօն , սի՞գծիսինիգ Շիմնի գարու աչըլըր , ումարըմքի ֆէնա պի՛ր խապէր կէթիւմէք իշին կէլմէմիշսինիգ աիւր :

Կօնթրան . - Էսէֆ իտէրիմքի , տօգթէօր , պու պապտէ Կանը-լընթօրսունուգ :

Լուի Բէրրէն . - Սէ յֆիեհտէ խասթա՞մը վար տըր :

Կօնթրան . - Էվվէթ :

Լուի . - Պէլքի քիւչիւք Մարթա խամթաւանմըչ տըր :

Կօնթրան . - Իսայր , Վալիտէսի խամթա տըր :

Լուի . - Իշթէ պիւ ֆէնա խապէր , միւսիւ պարօն . Փապաթ հիլ տէյիլ իսէ , մատամ գօնթէսին նամիգաճըլըր թէհլէքէտէն արի տիւր , տէյիլ մի :

Կօնթրան . - Պու խուսուսու սիգ պէնտէն տահա իյի մուհաքէ-վէ իտէպիլիւսինիգ : Անճագ շունու միգէ՛ իգրար իտէրիմքի , մէգ-պուրէ իւղէրինտէ վագը Ելան պաղը ալէամէթլէր , պանա մուճիպի էնտիշէ կէօրիւնիւօր :

Պու սէօզլէր թաաթի օլունտուղու սըրատն , կէնճ թապիպին պէպէմէսի գարուեհու աչտը ? Փաղաթ պարօն՝ վագըլթ զայպ իթմէմէք իւզրէ աթտան աչաղը էնմէ Եճէկիւնիչ վէ տօգթէթրոնն՝ քէտտիհայվա-նընը հազըրլաթըպ պինմէսինէ տէկին պէքլէեհէճէկինի պէեան իյլէտի :

Պու մուամէլէ՛ պիւր գաչ տագըղգալըգ իշ օլուպ , Լուի Բէրրէն տախի քէնտի աթընա միւար օլունճա , իքիսի պիլըլիքտէ Բօշթայլ եօլունա միւթէրահի օլտուլար :

Էսնաի րահտէ , տօգթէօր , ըէֆիգինի իսթիւմպա իտէրէք , գա-թի ճէվապար ալտը , Փաղաթ պիւր նէթիճէ հասըլ իտէմիտիկին-տէն , չէնտ տագըղգա միւլահապատան սօնրա ,

— Միւսիւ պարօն , սէօյլէտիկինիգ ալէամէթլէր զաբիպ տիւր , վէ աճիգանէ շուրտեը իգրարէ մէնպուրումքի , չիմոինէ գատար սէօյլէտիքլէրինիգտէն հիշ պիւր չէյ անյանամաեօրում՝ տէտի :

Կօնթրան . - (Թէաճճիւպլէ) Աճնյի՛պ , տօգթէօր , պու սոսրէթլէ պաշլանա պիւր խասթէլիկին նէ՛ օլսպիլէճէկինի անյանա մաեթրում-սունուգ :

Լուի . - Էվվէթ , անկաեամամաեօրում վէ քէշֆ իտեմէեօրում :
Ճագարթ պու անկաեամամաղլըզ վէ քէշֆ իտեմէմէզլիք սիգին իշին
մուհիի իզթիրապ վէ էնտիշէ ատտ օլունմամաղլ տըր . իհթիմաղ
տըր քի մատամ գօնթէսի կէօրտիւկիւմտէ , պաղը ալեամէթէրտէն ,
խասթէիկինին նէ՝ ճինս շէյ օլտուղու հազգընտա պիր ֆիքը պէ-
եան իտէպիւէճէեիմ :

Կօնթրան . - Էվվէթ , աղիգիմ տօգթէօր , ըէճա իտերիմ , չու-
գարանըգտա ըչըղը կէօրմէկէ չալըչն : Ճէնալըզ , հէնուզ պաշլաթըշ
իքէն , անը իզալէ իտին , իսպթէիք , չիմտիքի հայտէ զիեատէ իլէր-
լէմիշ օլմատըղը ճիհէթիլէ , պու խուսուս գօլայ օլմապ կէրէք տիր :
Հաեաթըմը վէ սաատէթիմի , սիգին եէտինիգէ թէսլիմ իտէճէկիմ :
էօմրիւմ աքըն էօմրիւքէ պաղը տըր , չիւնքի պիր գաշ հաթթիքեա
գատար գօնթէս տը Քէրուալ քէնտի իսմինիթէրլէ , պէնիմ իսմիմի
պաճաղ տըր :

Լուի , - (Քէնտի քէնտիեէ .) Տիմէք տիր քի , սահիհ իմիշ . պա-
րօն՝ մաթամ տը Քէրուալ իլէ էվլէնիեօր իմիշ :

Պատէհու եիւքսէք սէտա իլէ վէ տիր տիր Կօնթրանա պաղարազ .
— Միւսիւ պարօն , պէյն էլխալզ տէվէրան իտէն չայեալարտան
պու իզտիվաճ թասավուրուռու պիլիեօրտում , վէ պու պապտէ
րիվաեէթի ումուսիեէնին եաշըմատըղընը խապէր ալտըղըմա մէմ-
նունում : Միւսատէնիլէ սիգի թէպրիք իտերիմ , զիրա մատամ
տը Քէրուալ՝ հազըգէթէն սէվիլմէեէ լաեըզ պիր գատըն տըր , վէ
քէնտի հազգընտա խալիսանէ մուհապպէթինիզ պուլունտուղունա
չիւպհէ իթմէմ :

Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզըէ , Կօնթրան , ուսթա պիր հիլէ-
քեար իտի : Շէօյլէքի զանն իտերթինքի գալպինտէ մէվճուտ օլան
պիր աթէշի աշգ սիմասընա եաեըլտը , վէ տօգթէօր պու հայտէն
տօլաեը զիեատէսիլէ թէաճճիւպտէ գալտը : Հիլէքեարը մէրգում
պու սըրատա չու եժլտա իֆատէեէ աղազ իլէտի :

— Ա՛հ , միւսիւ տօգթէօր , քէնտիսինէ մուհապպէթիմ օլմազ
տա սէօզ միւ . պէնիմ գօնթէսէ օլան մուհապպէթիմ , ատէթա պիր
աղիգէեէ սէճտէ գըլմազ տէրէճէսինտէ տիր : Քէնտիսինի չօգտան պէ-
րի թաշըրըմ , տիւչիւնիւնքի չօգտան պէրի քէնտիսինի սէվէրիմ :
Հէնուզ կէնճ պիր գըզ իքէն , քէնտիսինի սէվէր իտիմ , վէ անընա
էվլէնմէքիկի թէքիքի իթտիմ : Անըն իլը իզտիվաճը գալպիմի ֆէվ-
գէղաեէ միւթէեսսիր գըլտը , վէ մէյեուսիեէթիմ օլ տէրէճէեէ

վարտըքի, խաաթա տիւշտիւմ, վէ հաֆթալարճա հաեաթ ու մէմաթ արասընտա գալտըմ, էկէրչի պու կիւնքի կիւն տախի խէեալաթըմըն վէ իւմիտլէրիմին մահվ ու իզալէ ոլունտուգլարընը կէօրմէքլիք պէտպախթլըղընա տիւշար օլուր իսէմ, պու տէհչէթլի տարպէեէ թէհամմիւլ իթմէք իգթիտարընը հայիզ օլամաեաճաղըմը հիսս իտիեօրում, իմտի, տօգթէօր, էկէրչի գօնթէա թէհլիքէտէ իսէ, քէնտիսինի գուրթարընըղ. հէմտէ գօնթէսի գուրթարմագլա, եալընըղ անըն հաեաթընը գուրթարմըղ օլմաեաճագսընըղ, Գօնթէսի խէլաս իտինիզ, զիրա էկէրչի Հազգ թէալանըն միւրատը իւզրէ, պիչարէ նիհաեէթ էլիմտէն չըգար իսէ, պէն տէ եաշաեամաեաճաղըմ:

Կօնթրան, պու սէօզլէրի հէեէճանը ազիմլէ սէօյլէտիկի սըրատա, կէօզլէրինտէն ագան եաշլարը սիլտի:

Վազաա տօգթէօր՝ ինսանլարըն սիմասընտան, գալպլէրինի վէ ֆիքիլլէրինի անլամագ սէնաաթընա օլտուգճա վազըֆ իտի իսէ տէ, եիւզլէրինէ զաեէթլէ ույմուշ օլան էշիսասըն մասքէլէրի ալթընտա նէ՝ կիպի ըուհ ու ֆիքը մէվճուտ օլտուղունու անլամաղա միւգթէտիր տէյիլ իտի:

Պարօն տը Սթրէնեինին միւրայիլիկի, էլտէ ինքեար օլունամագ իսպաթ օլտուղու հալտէ պիլէ, շիւպհէ իտիլէն միւրայիլիքլէրտէն իտի:

Լուի Բէրրէն, Կօնթրան թարաֆընտան օյնանըլան հիսսիեաթ գօմէտեասընա թէմամիլլէ ալտանարագ, քեաֆֆէյի շիւպհէլէրի զայիլ օլտու, վէ պարօն իլէ Լէօն Բանտալըն արտաընտաքի միւնասէպաթըն կիւնահսըղ իտուկինէ հէման գարար վիլմէք տէրէճէսինտէ իլէրի վարտը:

Իմտի Կօնթրանըն, մատամ տը Քէրուալա պու տէրէճէ մուհապպէթի շէտիտէսի օլտուղու հալտէ, արթըղ մէզպուրէեէ խիեանէթ իթմէսի գապիլ մի իտի: Կէնճ թապիպ, քէնտի քէնտիեէ պու սիւալի իրատ իտիպ, ըուհունուն բազլըղը վէ քէնտիսինին նամուսքեարլըղը հասէպիլլէ, Կօնթրանըն օ եօլտա պիր խիեանէթէ միւգթէտիր օլամաեաճաղը եօլտա նէթիճէ չըգարմագտա իտի:

Էվլէթ, Լուի Բէրրէն ալտանտը, ֆազաթ անըն եէրինտէ քի՞մ օլտա, իգթիտարը ինսանինին մաֆէվգինտէ եիւքսէք պիր ֆիքըրի օլմատըղը հալտէ, ալտանմագ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, պարօն վէ տօգթէօր պիր սաաթտա Բիքսիլլէ

լերաէն սէյֆիէնէ վասըլ օլտուլար, չիւնքի թապիպին հայվանը, սիւրաթը հարէքէթտէ, պարօնուն հայվանըյլա ընդապէթ իտէմէզ իտի:

Մէրգուժար, աթլարընտան աշաղընա էնտիբլէրինտէ, մատամ տը Քէրուլը սալօնտա պուլտուլար: Մէզպուրէ, թէպէսսիւմ իթմէքտէ օլուպ, անճագ լէհճէսի միւթատընտան պիր ազ զիւտտէ սօլկուն իտի:

Գօնթէս, էլինի կէնճ թապիպէ ուզաթարագ,

— Հագըգէթէն, տօգթէօր, էլպէթթէ պէնի իսթիհզա իտէճէքսինիզ, վէ խէնալի պիր խասթէլիկէ միւպթէլա օլտուղումու միւլահազա իյլէնէճէքսինիզ, Հալպու քի պու պապտէ թագսիրաթ՝ ամճագատէմին տիրքի, պիր սաաթ պիլէ պէքլէմէքսիզին սիզի չաղըրմանա միւսարաաթ իյլէմիշ տիր: Զանն իտէրիմքի, պու խուսուստա պօշ եէրէ սիզի րահաթսըզ իթմիշ տիր:

Տօգթէօր. — Ա՛հ, մատամ գօնթէս, վիզիթամըն պիհուտէ օլմասընտան տօլանը քէնտիմի պախթիւնար ատտ իտէրիմ: Յիլվագը պէնտինիզ տէ, սիզտէ թէհլիքէլի պիր հալ միւշահէտէ իթմէնէճէկիմի մէմուլ իտիւօրտում, ֆագաթ պու մէրթէպէ սիզի էյի պուլահաղըմը տա մէմուլէ ճէսարէթ իտէմէքսիւտում: Անճագ Մ. պարօնուն պէնտէնիզ վագը օլան ըիվաքէթինէ նէզարէն, զիւտտէսիյլէ միւղտարըպ օլմուշսունուզ:

Գօնթէս. — Էվվէթ, տօգթէօր, ֆէվգէլլահէ միւղտարըպ օլտումլաքին իշպու մուվագպաթ նամիզաճըլըմոնան, չիմտի պիր ազ զաաֆէթ իլէ եօրկունլուղում գալմըշ տըր:

Տօգթէօր. — Գուվվէթ վիրիճի մուալիճէլէր իլէ իքիսինն տալի իզալէսինէ չալըլըրըզ, վէ գօլայճա մուվաֆֆագ օլաճաղըմըզ մէմուլ իտէրիմ:

Գօնթէս. — (Եէնիտէն կիւլիւմսէեէրէք.) Տօ՛ղթէօր, թէնպիհի՛նիզի պէնան իտին, թէմամիյլէ օ թէնպիհի իթաաթ իթմէկէ սէօզ վէրիւրիմ:

Մատամ տը Քէրուլալ պու սէօզլէրի պիթիլմէք իւզըն իքէն, պիրտէն պիրէ իւզէրինէ ֆէնալըգ կէլէրէք, աճը պիր ֆիղան ընֆ իթտի, վէ պիր գօլթուգլու իսկէմլէ իւզէրինէ սըրթ իւսթիւ տիւշիւվէրտի:

Կօնթրան. — (Թապիպին գօլթուղունտան թուլթարագ.) Տօգթէօր, տօգթէօր, պագընըզ պու նէ՞ տիմէք տիր:

Լուի Բէրրէն, տահա պիտի սանկիյե՛ք քվէլ իւզերինտէ հիշ պիր ֆէնալըգ ալեամէթի միշահէտէ օլունմաեան գօնթէսին պիրտէն պիրէն քէսպ իթտիկի հալտէն զիեատէսիյէ հայրէթտէ գալարագ,

— Նէ՞ օլտունըզ, մատամ գօնթէս, նէ՞ հիսս իտիեօրսուհուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Լէօնի ճէվապ վիրմէր իսթէտի իսէ տէ, պիր քէլիմէ պիլէ իրաւորնա միւզթէտիր օլամատը, վէ էլլէրինի կէօքսիւ իւզէրինէ վազ իթտիկի սըրատա, տօտադլարընտան, էօլիւմ քէրթէսինտէ զոլունանլարա մախսուս պիր նէվ խըրամագլըգ իշիտիյտի կէօզլէրի գօվուդլարը տէրունինտէ տէօնտիւ, վէ զայագլ պիր հալէ կէլտի, հօնթրան իսէ, ֆէվգէլատէ էնտիշէ կէօսթէրէրէք,

— Շիմտի նէ՞ եարմալը տօղթէօր, չիմտի նէ՞ եարմալը, Ալլահ ալգրնա օլսուն, չարուզ իշ կէօրին: Պու նէ գըմլտանմամազլըգ նէ՞ սօկուռլուզ տուր: Ատէթա էօլիւ զանն օլունուեօր: Բէճա իտէրիմ, պէնի թէէմին իտին: Հաեաթտա օլտուղունու պաննա սէօլլէին, աղիզիմ տօղթէօր:

Լուի Բէրրէն, կէօղիւ էօնիւնտէ վուզուա կէլէն հալէ հիշ պիր մանէա վիրէմէտիկի ճիհէթլէ, էնտիշէ վէ տէհշէթ իշինտէ օլարագ, լէօնինին պիր գօլունու թուլթտու, վէ բարմադլարընը պիլէկի իւզէրինէ վազ իլէ, պիր իքի սանկիյե՛ք գատար տամարընը թէճէսսիւստէն սօնրա,

— Պու սըրֆ պայկընլըգ տըր, տէտի:

Կօնթրան. — Ֆագաթ, իսթէմէտիկիմ հալտէ պու, պայկընլըգ պէնի գօրգուլթուեօր: Բէճա իտէրիմ, տօղթէօր, պու պայկընլըզ ուզուն սիւրտիւրմէին:

Տօղթէօր. — Վագըթ կէշիլմէեթէք պէնիմ եաբաճաղըմտա պունտան յպարէթ տիր: Լաքին պունուն իշին պազը մուալիեաթը իհթիեաճըմ վար տըր քի, սէ ֆիեէնին էճգախանէսինտէ պուլապիլէճէկիմի վէմուլ իտէրիմ: Անճագ, էճգախանէնին քանաթարընը էլտէ իթմէք իւզրէ, քիմէ՞ միւրաճաաթ իթմէքիկիմ լազըմ տըր:

Բէրին. — Պանա միւսիւ տօղթէօր, չիւնքի էճգախանէնին անաթաըր հէր վագըթ եէտիմտէ օլուր:

Տօղթէօր. — Իմտի կէլին, վէ պանա բէհպէր օլուն:

Պարօն. — Էվվէթ, սիզ կիտին, պէն մատամ գօնթէսին եանընտա գալըրմ, վէ սապըրսըզլըգ ալտէթինիզէ պէրլէրիմ:

Բօշթայլ սէյֆիեէսինին էճգախանէսի, ալթ գաթտա քիւլիւք

պիր ծնա օլուպ, պունտա միւթէատտիտ էնզա գուլթուլարը վէ իւճ շիշէլէրի պուլունմագտա, վէ մատամ տը Գէրուալ, էլինտէ թապիպ րէշէթասը օլարագ միւրաճաթ իտէն Ֆուգարաի մէմէքէթէ արու էնզա վէ մուալիճէլէրտէն պիզզաթ վէ մէճճանէն իթա իյլէմէքտէ իտի:

Իշպու օտանըն օրթասընտա մէվզու օլան քիւշիւք պիր մասա իւզէրինտէ, էնզախանէնէ մախսուս պազը ալէաթ ու էտէվաթ մէվ- ճուտ իտի:

Տօգթէօր Լուի Բէրրէն, էնզախանէնին տօլապարընըն պի- րինտէն քէսկին գօգուլու պիր բուհ ալըպ, գօնթէպին ֆէնալամըշ օլտուղու սալօնա ավտէթ իթտիկի սըրատա, Բէրինէ չէօյլէ սէօյլէտի:

— Ջըգտըղըմըզ օտատա էօյլէ մատտէլէր վար տըր քի, միւնա- սիպէթսիզ սուրէթտէ, եախօտ էմրի պասիւրէթ խիլաֆընտա իսթի- մալ իտիլտիլէրի թագտիրտէ, բէք չօգ մուխաթարա իյգա իտէ- պիլիւրէր, Խմտի, գարուրունու աչըզ պրագմամանըզ վէ հէր նէ վէսիլէ իլէ օլուր իսէ օլսուն, անախթարը եէտինիզտէն չըգարմա- մանըզ իսթար վէ թափսիէն իյլէրիմ: Պու եօլտա պիր տիգգաթ- սըղըղըն վէխիմ նէթիճէլէրի օլապիլէճէկինի բանա անլաեմպի- լիրպինիզ:

Բէրին. — Սէօյլէտիկինիզի անլաեօրում վ իւզէրիմէ թահմիլ օլունան մէսուլիեթի պիլա վէսվէսէ գապուլ իտիեօր իսէմ, տիգ- գաթսըղըզ եախօտ ունուլթկանլըզա իթհամ օլունմաեաճաղըմա վիճտանէն գանաաթ հասըլ իթմիշ օլտուղում իչին տիր:

Պու սըրատա մատամ տը Գէրուալըն պայկընլըզ տէվամ իտի- եօրտու, Կօնթրան իսէ, մէզպուրէնին եանընտա տիզ չէօքմիւշ, վէ էլլէրինի քէնտի էլլէրի տէրունինէ ալմըշ օլուպ, հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամագտա իտի:

Մէրգում, կիւճ իլէ անլալըլը պիր սէտա իլէ,

— Ջարուգ իտինիզ, տօգթէօր, չարուգ իտինիզ: Ջիեատէճէ էօլիւմէ պէնզէմէքտէ օլան պու պայկընլըզ, տամարլարմտաքի գա- նը պուզ կիպի տօնտուրուեօր, էկէրչի ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէր իսէ, չըլտըրաճաղըմ գանն իտիեօրում, տէտի:

Տօգթէօր. — Թէսկին օլունուզ, միւսիւ պարօն, նամուսում իւ- գէրինէ սիզի թէէմին իտէրիմ քի, չիմտիքի հալտէ պէն մուխաթարա կէօրմէեօրում, Հաթթու պու սէօյլէտիկիմ սէօզլէր, մահզա տիզի միւսթէրիհ գըլմագ իչին սէօյլէնմիշ պօշ սէօզլէր տէյիլ տիր: Պիզ-

զաթ իգնա օլարագ սէօյլէօրում, էվվէթ, սիգէ վատ իտէրիմքի, պիր գաչ տագըգատան մատամ տը Գէրուալ անըլաճագ տըր:

Պարօն. — Ա՛հ, տօգթէօր, Ալլահ իշիթսին սէսինիգի: Սիգ պանա հանաթ պախշ իտիօրսունուգ:

Կէնճ թապիպին վատը, թայերին իթտիկի միւտտէթտէ իճրա օլունտու: Շէօյլէքի մատամ տը Գէրուալըն պուրնունա գօգլաթըլան քէսկին րուհուն թէէսսիրի անինտէ կէօրիւլմէքլէ, պիւթիւն վիճուտի տիթրէտի, վէ կէօզլէրի աչըտը:

Օլ էսնատէ Կօնթըան, գօնթէսին էլլէրինի պուս իթմէքտէ օլտուղու կիպի, Բէրին տախի մէրգուլմէէ տօղրու էեիլմիշ օլարագ, հէեէճանընտան նաչի լէհճէսի սօլմուշ օլտուղու հսլտէ, մէզպուրէեի թէէէսսիւս էլլէմէքտէ իտի:

Տօգթէօր. — Մատամ գօնթէս, րահաթսըզմըսընը:

Մատամ տը Գէրուալ, ճէվապ օլարագ պաչընը սալլատը:

Տօգթէօր. — Լագըրտը իթմէք իչին զաաֆէթ մի հիսս իտիօրտունուգ:

Մէզպուրէ, էվվէթ մանէասընտա պաչընը սալլամասընտա, տօգթէօր,

— Բէք ալէա, սիւքիւթ իտին, վէ պէքլէեին, տէտի:

Տօգթէօր պիր գատէհ ալըպ, պիր մուալիճէ թէրթիպ իթտի, վէ գօնթէսին տօտազլարընա եագլաշտըրմասընտա, մէզպուրէ, մէզքիւր մուալիճէեի իչտի, վէ պիր աղ սօնրա,

— Գուլվէթիմ թէքրար կէլիօր... պէն իսէ, էօլէճէեիմ զանն իտիօրտում, տէտի:

Տօգթէօր. — Նէ՞ հիսս իթտինիգ. մատամ:

Դօնթէս. — Սօն կիճէլէրտէ հիսս իթտիկիմ այնի ֆէնալըղը հիսս իթտիմ:

Տօգթէօր. — Հիսս իթտիկինիգ ֆէնալըղը թարիֆ իտէպլիլիմիսինիգ:

Դօնթէս. — Կէօքսիւմ աթէշ իչինտէ տիր կիպի եանըօրտու, վէ քէսկին վէ տէհչէթլի պիր աճը պէսի թազիկի իթտիկի միսիլու, եիւրէկիմ տէ սըգըլըօրտու: Պու հալ, եալընը պիր սանկյեէ իմթիտատ իթտի: Պաղըրմագ իսթէտիմ, պաղըրմատում, վէ իշթէ օարա ագլըմ պաչըմտան կիթտի:

Տօգթէօր. — Շիմտի պու աճըտան էսէր վաթը մը տըր:

Դօնթէս. — Եալընը խաթըրէսի գալմըշ օլուպ, ֆագաթ պու

տա պաշտան աեաղա դատար պէնի տիթրէթմէկէ քեաֆի տիր . Ա՛հ տօգթէօր , պու ֆէնալըղըն թէքրարընը մէնն խտին , զիրա պիր տա-
հա վուգուլնտէ , թէհամիւլէ իգթիտարըմ օլմաեաճագ տըր զանն
խտէրիմ :

Տօգթէօր . - Էլիմտէն կէլէնի տիրիղ իթմէեէճէկիմտէն , ֆէնա-
լըղը մէնն իտէճէկիմիգ տէրքեար տըր :

Դօնթէս . - Սահիհէն պուլնու մէմուլ իտէ՞րմիսինիղ :

Տօգթէօր . - Սալթ մէմուլ իթմէք տէյիլ , պու խուսուստա էմ-
նիյեէթիմտէ պէրքէմուլ տըր : Լաքին պիր գաշ սիւալիմէ ճէվապ
վիրմէնիղի ըէճա իթմէքիկիմ լաղըմ տըր : Շու էմնատէ եօրուլմաեա-
րագ , իգթիգա իտէն ճէվապլալը պանա վիրէպիլի՞րմիսինիղ :

Դօնթէս . - Էվվէթ , չիւնքի պիր աղ էվվէլ վիրտիկինիղ մուալիճէ
սաեէսինտէ գուվվէթիմի պուլմուշում տուր :

Տօգթէօր , նէ՛ եօլտա եաշատըղընը վէ նէ՛ կիպի թաամլար եէ-
տիկինի մէպուլըեեէ ինճէտէն ինճէ սիւալ իտիպ , ալտըղը ճէվապ-
լարտան միւսայիտ վէ թէէմինպալսշ նէթիճէլէր հապըլ իթտի , եա-
խօա էօյլէ կէօրիւնտիւ : Պատէհու զաեէթլէ սատէ պիր ըէլէթա
եաղարագ , քէնտիսիւին արթըգ օրատա պուլուլմաարնա լիւզում
կէօրիւլմէտիկինտէն , մուֆարագաթ իտէճէկինի , ֆաղաթ իրթէսի
կիւն թէքրար կէլէճէկինի , վէ օլ վալթա տէկին շայեանը թէէսսիւֆ
հիշ պիր հատիսէ զուհուր իթմէեէճէկինէ էմին օլտուլունու պէեան
իյլէտի :

Կօնթրան տախի , թապիպ իլէ պիրլիքտէ սալօնտան տիշարը
չըդտը , վէ եալընըգ գալտըգլալընտա ,

— Տօգթէօր , մատամ տը Գէրուալը թէէմին իթմէքիկինիղ ,
խալիսանէ՞մի տիր , Պէնտէն հիշ պիր շէյ կիզլէեէմէլսինիղ , զիրա
հաղըգէթի թէքմիլէն պիլմէեէ հագգըմ վար տըր , տէտի :

Տօգթէօր . - Միւսիւ պարօն , քեաֆֆէյի սանաաթլարտան զի-
եատէ միւթէպէր վէ կիւզէլ աուտ իթմէքլէ , մաէլիֆթիխար իճրա
իյլէտիկիմ շու սանաաթ , խալգը ոլտաթմագ կիպի պիր հալտէն
գաթիէն արի օլմագ կէրէք տիր : Իմտի , պէլքի սիզին նաղարընըգտա
պանա զալար վիրէճէք օլան , ֆաղաթ քէնտի նաղալըմտա պէնի
պիւեիւթմէքտէ պուլունան քէմալը խալիսէթլէ զաթընըգա շունու պէ-
եան իտէրիմքի , չիմտիեէ տէկին մատամ տը Գէնուալըն ահվալը սըհ-
հիեէսինտէն պիր շէյ անլաեամատըմ : Քէնտիսինին վիճուտի վէ
պէտէնի պէրքէմալ տըր , վէ հիշ պիր իսիմ վիրէմէտիկիմ շու զա-

րիպ ֆէնալըդա տիւշար օլմասընա սէպէպիյեթ վիրէճէք եօլտա կէշմիշ էօմրիւնտէ շու եա պու խասթէլիք վադը օլմուշ օլտուղու պէնճէ մէմուլ տէյիլ տիր :

«Պիր աղ էվվէլ վուշուա կէլէն տէհշէթլի նէօպէթլէր կիպի ահ-վալին սէպէպ վէ պալը տայիմա գարանլըգա մէսթուր ծուլա, պի-նապէրին չիւպհէ վէ թէրէտտիւտլէ հարէքէթ վէ մուամէլէ խտէճէք իօէմտէ, ազըպէթքեար հազըգէթէ անլաեապիլէճէկիմի գափէն իւմիտ իտէրիմ, Բիւթիւպխանէմ խայլի գէնկին տիր, վէ ֆէննի թըպպըն էն մէշուր մուալլիմէրինին ասարըյա տօլու տուր, իմտի, շու էմնատէ զիհնիմի ալթիւսթ իթմէքտէ օլան իշպու մէսէլէեի հալլ վէ ֆապ իթմէք իւզըն, ինսանիյեթին օլ պիւեիւք վէ մէշուր խայրխաշարընըն ասարընա միւրաճաւթա, թէտղ իգալթ վէ խաթ-պիգաթը լազըմէեի իճրա իտէճէեիմ, Օ զաթլար, հէր շէյի թէճէս-սիւս, գայտ վէ թարիֆ իթմիշլէր տիր, Պու հալտէ, քէնտի չը-րազլարընտան պիրի թարաֆընտան վուգու պուլան խթիֆնաթէ, պէքլէնիլէն ճէվապը վիրմէմէլէրի միւմքին տէյիլ տիր :

Պարօն -- (Կէնճ թապիպին էլինի թէվէճճիւհքեարանէ սուրէթ-տէ սըգարագ) Պու պապտէքի իւմիտինիզին պիէնաթ օլմատըղընա էմնիյեթիմ պէրքէմալ տըր, իրատ իթտիկինիգ մահճուպանէ վէ ագիլանէ սէօզլէր, հազըղնըգտաքի թէվէճճիւհիւմիւ, զաթէն ֆէվ-գէլատէ իքէն, տահա զիւրատէ արթըմաղա վէսիլէ օլմուշլար տըր, իմտի, պու խուսուտա իգթիզա իտէն մալիւմաթը համիլէն, եա-րըն կէլէճէկինիգէ պէքլէեէրէք, չիմտիքի հալտէ սիզի, եօլունուգ-տան ալըգօյմագ իսթէմէմ :

Տօգթէօր . - էվվէթ, սապահլաեըն պուրպտա պուլունաճաղըմ, ինչալլահ, ալտէթիմտէ, մատամ տը Բէրուալը քեամիլէն հալը սըհ-հէթտէ կէօրիւքիւմ, Պու ճիհէթ, մուհազգագ աէյիլ իսէ տէ, միւմքին տիր, Ֆազաթ էկէրչի, մէմուլիմին խիլաֆընտա եէնի պիր նէօպէթ, վէ տիկէր պիր ֆէնալըգ վուգու պուլուր իսէ, եարը կիճէ տախի օլսա, պիրինի կէօնտէրիպ, պէնի չաղըրմանըզը մուսիրրանէ թալէպ էյլէրիմ :

Կօնթրան, պու պապտէ վատ իթտի, վէ տօգթէօր Բէրըէն հայ-վանընա ըաքիպ օլարագ, եօլա չըգտը :

27

կիճէսին չգուտուք վագթը մէմուլն օլունաճագ սուրէթ տէ կէշտի :
Տօգթօրուն թէնպիհինէ թէմամիլլէ պալիք օլունարագ, մատամ
տը Գերուալըն իւզերինէ էյիլիք հալի միւշահէտէ օլունաղա : Հաթ-
թա սօն իքի կիճէտէն պերու զայպ իթտիկի գուվվէթի թէքրար
քէպք իթտի :

Պու ճիւմէ իլէ Բերին, կիճէերի մատամ տը Գերուալըն օտա-
սընտա կէշիրմէլիկի ֆիքքրինէ գօեուպ, հէր նէ գատար գօն-
թէս, մերգուվվէէ, պու վահմէթինէ իւզում օլմատըրը խօսսուսընտա
գանտըրմանա չօգ չալըտը իպէ տէ, մուվաֆֆագ օլմատըրըն վէ
օլամանաճաղըն տէրք իթմէլլէ, ազըպէթ քեար թէքլիֆինէ գա-
պուլ իթտի :

Իմտի, գօնթէս եաթագա կիրէր կիրմէգ, Ժան Ֆօղիէսին գա-
րըսը պիր գօթուգլու իսֆէմէտէ օթուրտու, վէ պիր ազ քօնրա
մատամսընն սաքին վէ տէրին պիր ույգուեա տալտըրըն կէօ-
րիւպ, նըսֆէն միւսթէրիհ օլմալլէ, զաթէն քէնտիսի տէ եօրկուն
օլտուղունտան, քօնունա գատար ույգուսուգ գալմասընա լիւզում
պուլունմատըրըն տէրք իլլէտի, վէ ճիւզի պիր պէս չըքաղըրտա,
ուեանաճաղընա էմին օլարագ, կէօղլէրինի գարատը, վէ քէնտիսի
տէ ույգուեա տալտը :

Օ կիճէտի սիւքիւնէթլէ կէշտի, վէ վագաա պիւթիւն կիճէ գար-
ֆընտա եալընը պիր հատիսէ զուհուրա կէշտի իսէ տէ, պու հա-
տիսէ տէ, գօնթէսին եաթագ օտապընտա վուգու պուլմատը :

Շէօյլէքի, սապահըն սաաթ իքիսի վուրտուղունտա, պարօն տը
Սթրէնէինին տայիրէսինին գարուսու, զէյթին եաղը իլէ եալարը
եալլանմը օլտուղու ճիհէթլէ, սէսսիզճէ ալըլպ, քէնտիսի մէգքիւր
գարուհուն էշիկինտէ կէօրիւնտիւ : Մերգում, սօլ էլիկտէ իւք քէօ-
չիլի գարալը պիր քիւչիւք խըրսը ֆէնէրի թուլմուշ օլուպ, պու
ֆէնէրին եալընը պիր թարաֆընտան, պէլլի պէլլիսիզ սուրէթ տէ
պիր զիեա կէօրիւլիւեօրտու :

Կօնթրան, պիրինճի գաթտաքի տայիրէլէրին սօֆասընա կիքմէգ-
տէն էվվէլ, պալընը էեիպ, էթրաֆընտա պիր սէս օլուպ օլմատը-
րըն տիւնէմէք իւզըն գուլագ վիրտի :

Սէյֆիեհէտէ հէրքէս ույգուտա օլմաղլէ, օլէսնատէ տէրին սուսուղ Զիւքմ իտիեօրտու:

Պարօն, պու հալէ թէէմին օլտուղունտա, աեաղլարնա գապա բանթուֆլար կիեինմիշ օլարազ, օտասընտան տիշարը չըգտը, վէ սէյֆիեհէսին էնզախանէսինէ տօղրու սէսսիգճէ իլէրլէտի:

Մահէլլի մէզբիւրէ մուվասըլէթինտէ թէքրար տուրուպ, էթ-րաֆը տինլէտի, վէ իլք տէֆա օլարազ գալպինին չարբմասը սէ-տասընտան զայրի սէս իշիթմէեինճէ, ճէպինտէն պիր անախթար չը-գարըպ, էնզախանէսին դաբուսունու աչտը, վէ իշէրի կիրտիքտէն սօնրա, արգասընտան գաբատը:

Օրատա հիշ պիր կիւնա էմրի պասիրէթէ Իհթիեան օլմանըպ, չիւնքի պաղչէ թարաֆընտան ապա ընդ կէօրիւլէմէտիկի կիպի, օ սաաթտա սէյֆիեհէսին քեաֆֆէյի խըզմէթքեարլարը տա ույգուտա պուլունմադտա իտիլէր:

Կօնթրան, միգտարը բիֆաեհտէ օրթալըը թէնվիր իթմէք իւզ-ըն, խըրսըզ ֆէնէրինի աչըպ, իւզէրլէրինտէ եաֆթա եաբըչտըրըմըջ օլան մուալիճէ գապարընը վէ չիշէլէրի կէօղտէն կէչիւմէկէ պաշ-լատը:

Պուսլարըն էքսէրիսինտէ, եա մատէնի եախօտնէպաթի զէհիրլի մատտէլէր մէվճուտ օլուպ, պաղը իլանլարըն թէքքիպինտէ մէվատ-տը մէզբիւրէտէն բէք ճիւզի իսթիմալ օլունտուղու թագտիրտէ, չիֆապախշ օլուրլար, վէ ֆէննի թըպպըն թէքքիպաթը սաեհէսին-տէ, մուհլիք խասսէլէրինի էյիլիկէ թահվիլ իտէրլէր:

Կօնթրան, կիւզէլ գօգուլու մատտէլէրի հավի օլան պաղը քիւ-չիւք գութուլարը վէ չիշէլէրի համիլ օլուպ, էնզախանէտէ մէվ-ճուտ պուլունան զէհիրլի թօղլարըն վէ սուլարըն քեաֆֆէսինտէն պի-րէր չիմտիք ալտը, վէ պու իշի կէօրտիւքտէն սօնրա, բէնտի քէն-տիեհէ,

— Սօն տարպէի վուրմազ էչին միւհթան օլտուղսմ նէսնէ պուրատա տէյիլ տիր, ֆագաթ հէր հալտէ անը էլտէ իտէճէեիմ, տէտի, վէ էնզախանէտէն չըգըպ, գաբուսունու իհթիմամըճա գա-բատը, վէ սէյֆիեհէսին խալգընտան հիշ պիրինի ուեանտըրմադսը-զըն, քէնտի տայիրէսինէ ավտէթ իթտի:

Շուրաեը տախի պէեան իտէլիմքի, պու վագըւա ալթ գաթտա վուգուա կէլտիկի սըրատա, Բէրին, գօնթէսին եանընտա ուեու-մագտա օլուպ, էնզախանէսին գաբուսունու աչապիլէն եէկեանէ

ալէթ զանն իյլէտիկի անախթարը ասլա եէտինտէն չըգարմամը իտի , վէ իշպու անախթար , վէքիլսարճլըգ մէմուրիեթինի հայիզ օլմա-սըյլա , տիկէր անախթարլար իլէ պիրլիքտէ պուլունմագտա իտի :

Սապահ օլուր օլմազ , Կօնթրան , Լէօնինին տայիրէսի գաբու-սունու եավաշճա չալտըղընտան , Բէրին գաբուեու աշտը , վէ եավաշ լաղըրտը իթմէսի լաղըմ կէլտիկինի անլաթմագ իւղըէ , բարմաղընը տօտագլարը իւղէրինէ վազ իյլէտի :

Կօնթրան . - Նէ՞ խապէր :

Բէրին . - Մատամ գօնթէս ըահաթճա ուեուեօր : Սագըն քէն-տիսինի ուեանտըրմանըն :

Կօնթրան . - Պու կիճէեի նա՞սըլ կէչիրտի :

Բէրին . - Բէք իյի կէչիրտի : Զօճուգ կիպի ուեուտու : Զէվալը մատամ , չէքտիկի պուճա միհն ու մէշագգաթտան սօնրա , ույգու-եա ֆէվգէլատէ միւհթամ իտի :

Կօնթրան . - (Սիմասը քէյթի պիր հալ քէսպ իտէրէք .) Ա՛հ , ճէնապը Հագգա թէշէքքիւր իտէրիմ . (վէ իլավէթէն չէօյլէ սէօյլէտի .) Աղիղէմ Բէրին , պու կիճէ գօնթէսին եանընտա սապահլատըղընըղա նէ՞ գատար մէմնունու : Սիղին պուրատա պուլունմանը , պէնիմ իչին մուճիպի իթմինան իտի , եօգսա սիղին պու օտատա պուլուն-տուղունուղու պիլմէսէ իտիմ , բէք տէշէթի սաաթլար կէչիրէճէք իտիմ :

Բէրին . - (Մահճուպիյնէթինտէն նաչի գըղարարագ .) Միւսիւ պարօն , պէնտէնիզ եալընը վաղիֆէմի իյֆա իթտիմ , Մատամ գօն-թէս Հագգընտա տէքքեար օլան մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհիւմ Պասէպիյլէ , պու վաղիֆէնին իճրասը , պէնիմ իչին գօլայ վէ լաթիֆ իտի :

Կօնթրան . - (Բիգգաթամիզ պիր սէտա իլէ .) Բէրին , սիղին՝ մա-տամ տը Գէրուալ Հագգընտաքի սատագաթընը , պէտէլի պուլուն-ման սատագաթլարտան տըր : Պու սատագաթը անլամագ վէ թագտիր իթմէք իչին , պէնիմքի կիպի ըուհլար լաղըմ տըր : Բէ-րին , պու պապտէ սիզէ եալընը պիր չէյ վատ իտէպիլիլիմ . պու իսէ , պիգտէն ասլա այըլմամագլըղընը տըր :

Բէրին . - (Խալիսանէ պիր հէեէճան իլէ .) Ա՛հ միւսիւ պարօն , պէնիմտէ է՞ն մուաղզէզ վէ չէտիտ արղում՝ պուճտան իպարէթ տիր , վէ պէօյլէ պիր կիւղէլ միւքեաֆաթա լաեըգ օլմագ իւղըէ հէր վէճհլէ չալըճաճաղըմ :

Մ. տը Սթրենների, Բերլինին էլինի թուլութուպ, թէվէճճիւհքեա-
րանէ սըգտը, վէ պատէհու,

— Մատամ գօնթէս ուեանըպ տա պէնի գապուլ իտէպիլտիկի
անտէ, ըէճա իտէրիմ, պանա խապէր վէրինիզ, տէյի պէեան էյլէտի:

Լէօնինն ույգուսու իբի սաաթ գատար իմթիտատ իթտի:
Մուլախարէն կէնճ գատըն կէօղլէրինի աչտը, վէ քէնտիսինի օլ
տէրէճէ էյի պուլտու քի, քեամիլէն քէսպի իֆազաթ իթտիկինի,
վէ պիր տախի մալիւմ օլան մարազըն աըըզ օլմանաճաղընը պէեան
էյլէտի:

Օլ էսնատէ տօգթէօր Բերրէն կէլէրէք, սէյֆիեէնին բիշկեահըն-
տա աթտան աչաղընա էնտի, վէ նէրտիվէնին իւսթ գատէմէսինտէ
Կօնթրանը իսթիգպալ իտէրէք, խասթանըն ահվալը սըհհիեէսի մէմ-
նուն օլունաճազ սուրէթտէ իտուկինի մէրգումտան խապէր ալտը-
ղընտա, սիմասընտա ֆէվգէլատէ էսէրը մէսէրրէթ միւշահէտէ օլուն-
տու: Թապիպի մէրգում, շու վէճհլէ իֆատէեէ աղաղ իթտի:

— Ահ, միւսիւ պարօն, վիրտիկինիզ շու խայըլը խապէրտէն
ֆէվգէլաեէ մէսըուր օլտուղումա շիւպհէ իտէմէզսինիզ: Հաթթա
պէնի տինլէտիկինիգտէ, պու մէսէրրէթիմին սէպէպինի տէ բանա
անլաեապիլիրսինիզ: Իմտի, շուրաեը պիլմիշ օլուն քի, սապահա գա-
տար իֆրաթ չալըմագլա իմրարը էվգաթ իթտիմ, էլլի գատար քի-
թապը կէօղտէն կէչիրտիմ, վէ պու սապահ, տիւնքի կիւն սիզտէն
այըլտըղըմ գէման հայիզ օլտուղում մալիւմաթտան զիեատէ մա-
լիւմաթըմ օլմանարագ, պուրաեա կէլտիմ, շիւնքի մատամ գօն-
թէսին իւզէրինտէ կէօրտիւկիւմիւզ ալէամէթլէր հազգընտա հիշ
պիր քիթապտա էյզահաթը քեաֆիեէ պուլամատըմ: Պինապէրին,
շու սաաթտա, մատամ տը Գերուալըն նէօպէթլէրինին սէպէպի,
պէնճէ գաթիէն մէճհուլ տուր: Անճազ, պու նէօպէթլէրին նէթի-
ճէլէրի, պիր տէրէճէեէ գատար զէհիլլէնմէքլիք վազըալարընա պէն-
զէեօր իսէ տէ, շու սըրատա գազաէն զէհիլլէնմէքլիք զաննը, շայ-
եանը գապուլ օլամազ, շիւնքի պիր գաչ կիւնտէն պէրու մատամ
գօնթէսին եէտիկի թաամլարըն թէրքիպաթը հազգընտա մալիւմա-
թը լազըմէեի իսթիհսալ իթտիմ: Սէյֆիեէնին սուֆրասընա կէթի-
րիլէն թաամլարտան, սիզ տէ, չօճուգլար տա վէ խըզմէթքեարլար
տա եէմիշլէր տիր: Հալպու քի եալընըզ մատամ տը Գերուալ միւզ-
տարըպ օլմուշ օլտուղու հալտէ, պէօյլէ պիր տիվանէճէ զաննա զա-
հիպ օլմագլըզ, աալա վէգաթա մուվաֆըզը մասլահաթ ատտ օ-

լունամազ, Շուկ հալտէ, ֆէնալըղն, կէտիկի կիպի կիթտիկինի, վէ պու խուսուսա, մուվազգաթ սինիր ալթիւսթիւկիւնտէն զայրի մանէա վէրիւմէեէնէկինի գապուկ վէ թաստիգ իթմէքլիկի թէրծիհ իլէրիմ :

Թապիպի մերգուժ, թէպէսսիւմ իտէրէք, շու սէօղլէրի իւպէ իթտի :

— Պիլիբսինիզքի, միւսիւ պարօն, սէֆիլ հէքիմէր, չարէսիզ գալտըգլարընտա, խասթանըն հալինի, պաշլըճա սինիրլէրինէ համլ իտէրլէր, վէ պաշղա սուրէթտէ իյզահ իտէմէտիքլէրի ֆէնալըղ, սինիր խասթէլիկի տիեէրէք հալլ ու ֆասլէ գալգըշլըլար :

Կօնթրանըն, քէնտիսինի իսթէտիկի եօլտա գուլլանտըղընը պիտ տէֆաթ կէօրտիւք, Հալ պու քի Լուի Բէրրէնին զէհիրտէն պահա իթտիկինի իշիթտիկինտէ, հէեէճան վէ տէհշէթինտէն նաշի տիթրէմէքտէն քէնտիսինի մէնն իտէմէտի, վէ լէհճէսի, պէեազ պիր չարչապ կիպի աղարտը : Կէնճ թապիպ, իշպու տիթրէմէեի վէ սօլկուճլուղու կէօրէմէտի, վէ իֆատէսինին սօնուճտա, Մ. տը Սթրէնեի միւսթէրիհ օլարագ, սաքին պիր սէտա իլէ վէ քէնտիսի տէ թէպէսսիւմ իտէրէք :

— Աղիզիմ տօգթէօր, շու սինիր մարազընա տայիր պուլուշուշուղ, բէք տէ ասըլսըզ օլմամալը տըր, Հէր նէ իսէ, մատամը կէօրմէեէ կէլին, տէտի :

Օլ էսնատէ Լէօնի աեաղա գալգմըշ օլուպ, քէնտի եաթագ օտասընըն եանընտաքի քիւշիւք պիր սալօնտա միւսաֆիրլէրինէ պէք. լէմէքտէ իտի :

Մէզպուրէ, հէնուղ թուալէթինի թէրթիպ իթմէկէ վագըթ պուլմամըշ օլուպ, քիշմիրտէն կիճէլիք ֆիսթանընըն պէլինտէն աթլաս պիր գուշագ պաղլամըշ իտի, վէ ալթուճ կիպի սարը սաշլարը, տաղընըգ հալինտէ, մուճթագամ հալինտէն տուհա զիեատէ կիւզէլ կէօրիւնմէքտէ իտի :

Լուի Բէրրէն, մէզպուրէեի կէօրտիւկիւնտէ, կէօղլէրի գամաշտը, վէ տամարլարընտաքի գանըն եիւրէկինէ տօղրու ճէվէլան իթտիկինի հիսս իլէ, քէնտի քէնտիեէ :

— Պու գատընը սէվմէեէ նիշին պէնիմ հագգըմ օլմաեաճագ տըր, տէտի :

Դօնթէս, կիւլիւմնէեէրէք էլինի տօգթէօրէ ուզաթըպ,

— Զանն իտէրիմքի, աղիզիմ տօգթէօր, պու կիւն խասթա-

նըղտան մէջնուն օլաճագսընըզ . Թէրթիպինիզ , պէնիմ իշին բէք չի-
ֆապախը օլտու , վէ քէշֆիեաթընըզ՝ նօգթասըն նօգթասընա տօղրու
չըգտը , տէտի :

Տօգթէօր . - (Լէօնինին նապզընա պագտըգտան սօնրա .) Ֆիլվա-
գը պէնճէ տախի սիգտէ թէմամիյլէ էյիլիք կէօրիւեօրում , վիճու-
տինիզտէ հէրաըէթ օլմատըղը կիպի , թէնինիզ տէ սէրին տիր : Պու
հալտէ , կիճէեի էյի սուրէթտէ կէշիրիպ կէշիրմէտիկինիզի սիւալէ
լիւզում կէօրմէմ :

Գօնթէս . - Ասլա ուեանմագսըղըն օն իքի սաաթ ուեուտում :

Տօգթէօր . - Տիմէք տիր քի , սըհհէթինիզ պէրքէմալ տըր : Պուն-
տան տօլաեը մէջնուն , վէ միւթէշէքթիւրիւմ :

Գօնթէս . - Շիմօի նէ՞ եարմագ լաղըմ տըր :

Տօգթէօր . - Հիշ պիր շէյ եարմաղա լիւզում եօգ տուր : Խաս-
թալըգ սալուշմուշ օլտուզունտան , էնտիշէեէ մահէլլ գալմամըշ
տըր :

Գօնթէս . - Մատէմքի , տօգթէօր , հիշ պիր ֆէնալըգ գալ-
մամըշ տըր , պու տէրէճէ միւզտարըպ օլմագլըղըմն սէպէպինի իյզահ
իտին :

Տօգթէօր . - Պու իյզահաթ՝ եալընըզ պիր գաշ քէլիմէտէն իպա-
րէթ տիր :

Գօնթէս . - Նէ՞ կիպի ,

Տօգթէօր . - Սիզին նամիզաճըղընըզ , սինիրտէն իլէրի կէլմիշ
տիր :

Գօնթէս . - Էօյլէ օլտուզունու զանն իտէ՞րմիսինիզ :

Տօգթէօր . - Տիկէր , պիր սէպէպ պուլամատըղըմտան , էօյլէ զանն
իթմէքլիկիմ լաղըմ տըր :

Միւքեալէմէ պիր միւտտէթ տահա տէվամ իթտի . պատէհու
թապիպի մէրգում , արթըգ քէնտիսինին վիզիթալարընա իհթիեաճ
գալմատըղընտան , չաղըրմատըգճա կէլմէեէճէկինի պիլպէեան ,
սէյֆիեէտէն աղիմէթ իյլէտի :

Տօգթէօր Բէրրէն , խասթանըն արթըգ գաթիէն էյիլէշմիշ օլ-
տուզունու զանն իթմէքլէ եանըլըեօրտու :

Օգուեանլարըմըզա պէեան իյլէտիկիմիզ սօն միւքեւլէմէտէն իքի
կիւն սօնրա, սէյֆիեէնին պիր խըզմէթքեարը, ալէլաճէլէ տօգթէօրը
մէրգումու ճէլպէ կիթտի, զիրա դօնթէս եէնիտէն խասթալանմը
օլուպ, ֆազաթ պու տէֆաքի խասթէլիկին, էվվէլճէ թարիֆ իթ-
միշ օլտուղումուզ խասթալըզլա ասլա միւշապէհէթ վէ միւնասիպէ-
թի պուլունմամադտա իտի:

Օչ տագըգատան իթիպարէն, դարիպ, անլաշլմազ վէ էսրարի պիր խասթալըզ իճրաի հիւքմ իթմէկէ պաշլաետարագ, պիրտէն պիրէ վէ մէմուլին զայրի վագըթլարտա մէզպուրէեէ զաաֆէթ արըզ օլմագտա իտի: Իշպու խասթալըզն միւթէնագըզ ահվալը սէպէպիլէ, կէնճ տօգթէօր, պիւթիւն մալիւմաթընը սարֆ, վէ թահարրիետաթը լազըմէեի իճրա իթմէքլէ պէրապէր, հիշ պիր նէթիւճէլի հասէնէեէ տէսթրէս օլամատը:

Անճաղ, մատամ տը Գէրուալը եալընըղ քէնտիսի Թէտովի
իԹմէսի մէսուլիեէթի մանէվիեէսի, մէրգուամ աղլը կէօրինտիւ-
կիւնտէն, Վէզուլ, Լիւր վէ Էբինալ շէհրլըքինին է՛ն զիեատէ միւ-
ճէրրէպ Թապիպլըրի, իսթիշարէ իշին ճէլպ իտիլտի :

Պէտքէն սըրաւարտա ալէսսէվիյեէ միւթատ օլան ուսուլ իգթի-
զասընճա, մէգքիւր աթըպպատան հէր պիրի, իթթիխազ օլունանադ-
միւտավաթ հազգընտա միւխթէլիֆ ըյ պէեան իթտիլէր իսէ տէ,
կիւն պէ կիւն վէ սաւաթ պէ սաւաթ մէմուլին զայրի թէպէտտիւլաթ
քէսպ իյլէեէն մէգքիւր խասթալըգ հազգընտա նէ՞ իսիմ վիրէճէք-
լէրինի պիւմտիքլէրինի պիւ իթթիֆադ պէեան իյլէտիլէր:

Մէքդուսմար, պիրիպիրինտէն այբըլտըգլարը սըրատա, ֆէննի
թըպպըն մէնֆաաթը իչին, իշպու մուհինմ վէ դարիպ ահվալ հագ-
գը տաքի քէնտի նազարիաթընը արիզ ու ամիգ պիր ըաբօրթօ չէք-
լինտէ գայտ իտէրէք, ճէմիյեթի թըպպիեթէեթ թադտիմ իյլէմէսինի
Մ. Ռէրքէնէ իխթար, վէ պու ըաբօրթօհուէն, ժիւէլլիֆի իչին պաիսի
չէրէֆի աղիմ օլաճաղընը տէրմիտան իթտիլէր:

Իմտի, անվալը սըհհիեեսի կիթտիքճէ աղըրլաչմագտա պուլու-
նան գօնթէս տը Բէրուալը թէտափի իթմէքլիք խըտմէթի եալընը
լուի Բէրըհնին էօհտէսինտէ գալմասըյլա, պու պապտէ հիսս իտէ-
կէտիկի թէրէտտիւտ վէ գարաըսըզլըգլար՝ մէրգումու թագեիգ
իթմէկէ պալատը:

Օլ կենճ թապիպ իլէ ըէֆիլէրինին անլաեամաւըլարընը էլ-
պէթթէ օգուեանլարըմըջ անլամըջ տըրլար: Շէյլէքի պարօն տը

Սթրէնքերի, թէչէպպիւսիւ խապասէթքեարանէսինէ տէվամ պիրլ, հէր կիւն վիրտիկի զէհիրլէրին միգտարընը թէպսիլ իթտիքտէն պագա, ճինսլէրինի տախի տէյիլթիրմէքտէ, վէ պու սուրէթլէ, պիր մէհարէթի իպլիսքեարանէ սաեէսինտէ, շիւպհէեէ մահէլլ պրագա մամագտա իտի:

Օլ էսնատէ նոյեմբեր այրնտա պուլունուլուեօրտու: Հապա սօղուգ օլուպ, գուպպէյի ասիւման, ճէսիմ պուլուլթլար իլէ կիզլէնմիշ իտի, վէ ուֆուգու իհաթա իտէն տաղարըն՝ մէզքիւր պուլուլթլարըն արգասընտա սիբէրլէնմիշ օլտուգլարը զանն օլունմագտա իտի: Աղաճլարտան տէօքիւլմիւշ օլան եարրագլար, զէմինի գաբլաեբպ, վօսթ տաղարընըն եիւքսէք թէբէլէրի տէ, գաթը պիր գար իլէ մէսթուր պուլունմագտա, վէ գարղա գուշլարը՝ պիր սիեագտա չըգան սէտալէրիլէ ուշմագտա իտիլէր:

Մատամ տը Գէրուալ՝ զայիֆլէնէ զայիֆլէնէ էօյլէ պիր հալէ տիւչար օլմուշ իտիքի, եագըն վագըթտա պիր միւճիզէ վուգու պուլմատըրը թագտիրտէ, թէրքի տաղտաղայի ճիհան իտէճէկլինէ շիւպհէ օլունմագ իտի: Պու միւճիզէեի իսէ, եալընըգ Բէրին ճէնապը Ալլահտան թէմէննի իթմէքտէ պէրտէվամ օլուպ, հալպուքի տօգթէօրիւն պու խուսուստա իւմիտի պուլունմագտա իտի:

Գօնթէս, սայքի քէնտիսինին պիր կէօլէսի մագամընտա գալմը օլուպ, պիր գաչ հաթթա գարֆընտա եիկիրմի սինն իհթիեարլանմըշ, վէ սօն տէրէճէեէ վարմըշ օլան զայիֆլիկի սէպէպիլլէ, սաղ պիր խէեայ հալի քէսպ իյլէմիշ իտի:

Քէնտիսինի ճալիպ գըլան պունճա կիւզէլլիքտէն, եալընըգ ալթուն կիպի սարը օլան սաշլարընըն, լաթիֆ վէ մահգուն պագըլը իրի կէօլլէրինին, վէ մէրճանա միւչապիհ տիշլէրինին կիւզէլլիկի գալմըշ իտի:

Պիչարէ այնաեա պագտըրընտա, սօլմուշ օլան տօտագլարընտա էսէրը թէպէսսիւմ կէօրիւլմէքտէ իտի իսէ տէ, պու թէպէսսիւմ, մուճիպի իզթիրապ օլուպ, զանն իտէրսինքի,

— Պագըն պէն նէ՞ հալէ կէլտիմ, տիմէք իսթէմէքտէ իտի:

Լաքին Լէօնի, տօգթէօրուն իսթարլարընա վէ պարօնուն իպրամլարընա գարշը, եաթաղա եաթմագ իսթէմէեիպ, հէր կիւն, էսվապընը կիեինտիքտէն սօնրա, պիր գօլթուղունտա կօնթրան, վէ տիկէրինտէ Բէրին օլարագ, սալօնա էնմէքտէ, վէ տթէշին եանընտա օթուրմագտա իտի:

Պագէն տէ, կիւնէշին պիր շէօլէսի, պուլուլարըն արասընտան եօլ պուլուպ չըգտըղընտա, նէրտիվէնին տիւզ մահէլլինէ պիր գօլթուգըու իսկէմէ կէօթիւրիւպ, բիւրքլէրէ սարըլմըշ օլտուղու հալտէ, օրատու օթուրուր, վէ գըշ մէվսիմինին եագլաշմասը սէպէպիյլէ մահգունիյեթպալսշ պիր հալ քէսպ իթմիշ օլան էթրաֆը պիր սաաթ գատար սէյը ու թէմաշա իտէր իտի: Պիշարէ գատընճըղաղըն, իւք պահարտա ինսանըն եիւզիւնէ կիւլէն լիէնկլէրի կէօրմէքլիկէ նայիլ օլամեաճաղը ըէվիշի հալինտէն անլաշըլըհօրտու:

Կօնթրան իսէ, միւրայիճէ աշգ ու մուհապպէթինտէն ասլա շաշմաեըպ, Լէօնինին եանընտան պիր սաաթ, վէ պիր տագըգա պիլէ այըըլմագ իսթէմէմէքտէ իտի: Փագաթ մէգպուրէ, պուլ գատար ֆէտաքեարըղըն մէրգ ում թարաֆընտան իսթիեարընա ըաղը օլմաեարագ, հաֆթատա իւշ տէֆա ափա կիթմէսինի, եախօտ տիշարը չըգմասընը թալէպ իթմէքտէ իտի:

Կօնթրան, մէրգուլմէնին իշպուլ իպրամարընա պիր խայլի մուգավէմէթտէն սօնրա, նիհաեթ մուվաֆֆագաթ կէօսթէրիպ, Շէվրէյլ տԱրծան օթէլլինտէ քէնտիսինի պէքլէմէքտէ օլան Օլիմք Սիլա իլէ պուլուշմագ իւզըն, Րիքսիլլէր գարիեթսինէ կիտէր իտի:

Պիր կիւն, մատամ տը Գէրուալ, միւթատընտան զիեատէ զայիֆ օլտուղունտան, էօյլէտէն սօնրա աշաղըեա էնմէեիպ, քէնտի եաթագ օտասընտա աթէշին եանընտա օթուրտու:

Մէրգուլմէ, պիր արա ամճագատէսինէ խիթապ իտէրէք,

— Կօնթրան, պուլ կիւն սիզի եանըմտա ալըգօեաճաղըմ, տէտի:

Կօնթրան, — Ագիզէմ՝ Լէօնի, բէք էյի պիլիբսինիզ քի, տայիմա եանընըգտա գալմագլըգ, պէնիմ եէկեանէ արզուլմ վէ եէկեանէ սաատէթիմ տիր: Ումարըմքի, պուլ խուսուստա շիւպհէ իթմէգսինիզ:

Գօնթէս. — Խա'յը, տօսթուլմ, պուլնճա իսպաթլարընը կէօսթէրմիշ օլտուղունուլ մուհապպէթէ ասլա շիւպհէ իթմէմ, էկէրշի շիւպհէ իթսէմ, նանքեօր օլուրուլմ, Լաքին, համտ օլտուն, նանքեօրուլգ՝ պէնճէ մէճհուլ պիր հիսս տիր: Կօնթրան, սիզ պիր գալպի նէճիպ սահիպիսինիզ սիզին գալպինիզ, պիր քէրըն պիրինէ հասը օլունտուղու հալտէ, պիր տախի անտէն այըըլմաեան գալպլէրտէն տիր, զիրա պէնի էլան սէվտիկինիզէ ինանըրըմ:

Կօնթրան. — Ահ, սիզի սէվմէք տէ սէօզ միւ: Հէր վագըթտան զիեատէ սիզէ մուհապպէթիմ վար տըր:

Գօնթէս . - (Մահզոունիյեթպախշ պիր թէպէսսիւմէ .) Լաքին վազթիյէ պէնտէ մէվճուտ օլան վէ սէվիլմէքլիկիմէ սէպէպ պուլուննան հալլէրիմ գալմատը : Շէօյլէքի կէնճիկիլիմ սօլտու վէ կիւղէլլիկիմ մահվ օլտու : Շու հալտէ , պու կիւնքի կիւն պէն պիր գատըն տէյիլիմ , իլլա պիր խէեալլիմ , Ա՛հ , Կօնթրան , այնաեա պագըպ քէնտիմի կէօրտիւկիւմտէ , իթտիկի պիր եէմինէ վէ պիր խաթըրէսինէ սատըգ գալապիլմէքլիկէ միւզթէտիր , տիւնեատա սիզին կիպի պիր քիման պուլուննօւր մու տէյի քէնտի քէնտիմէ սիւալ իտիեօրում : Հագըգէթէն , Կօնթրան , հարէքէթի վագըանըլ՝ գահրամանլըգ ատտ օլունաճագ մէրթէպէտէ պիւեիւք տիւր :

Կօնթրան . - Նի՛չին , սօլմուշ օլան կէնճիկիլինիդտէն վէ դայպ օլմուշ օլան կիւզէլլիկինիդտէն պահս իտիեօրսունուզ : Ազիզէմ Լէօնի , պու եօլտա լիսանընը հագարէթ տիր : Սըհհէթինիդ եագընտա ավտէթ իտէճէկինտէն , այնի վագըթտա հէմ կէնճիկինիդի , հէմտէ կիւզէլլիկինիդի թէքրար քէսպ իտէճէկինիդ տէքքեար տըր :

Մատամ տը Գէրուալ , լաթիֆանէ պաշընը սալլաեարագ ,

— Տօղրու սէօյլէեին , իֆագաթըմըն միւմքին օլտուղունա ինանը՞եօրմուսունուզ , տէտի :

Կօնթրան . - Եալընըգ միւմքին օլտուղունա տէյիլ , մուհագգագ օլտուղունա տախի ինանըրըմ :

Գօնթէս . - Տօգթէօր Բէրրէն տէ պու ֆիքրէ իշթիւաք իտիեօրմու :

Կօնթրան . - Էվվէթ , տահա պու սապահ իշպու իֆատէի թէքրարլաեօրտու :

Գօնթէս . - Հալ պու քի պու պապտէ իքլինիդ տէ եանըլքեօրսունուզ :

Կօնթրան . - Լէօ՛նի , պու կիպի սէօզլէր իլէ պէնի մէյեուս իտիեօրսունուզ :

Գօնթէս . - Սիւքիւթ իթմէքլիկիլիմ մի լազըմ տըր . էկէրչի պու լազըմ իտէ , սիւքիւթ իտէրիմ . ֆագաթ պիր թագըմ էվհամ ու խէեալաթա նէ՞ լիւզում վար տըր : Եագընտա տիւչար օլաճաղընը տարպէնին՝ բէք շէտիտ օլաճաղը մուհագգագ տըր :

Կօնթրան . - Լէօ՛նի , պու սէօզլէրինիլլէ , հէմ պանա հէմ սիզի սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ , հէմտէ պիղգաթ քէնտինիլլէ գարըր գալիմանէ պիր հարէքէթտէ պուլուննուշ օլուեօրսունուզ , չիւնքի պու ագըսըգճա մէյեուսիեթի՝ կիրիֆթար օլմուշ օլտուղունուզ ինանը

Թաղղա գարշը ուղղաշմագ միւրատընտա օլմատըղընըը իսպաթ իթմէքլէ, իշպու խասթալըղըն տաճա զիեատէ աղըրլաշաճաղը տէր-քեար տըր:

Գօնթէս. - Ուղղաշմագ մը. զաթէն մաղլուպ օլմուշ օլտուղում հալտէ, պունտան պէօյլէ նի՛չին ուղղաշաճաղըմ:

Կօնթրան. - Խա՛յր, խա՛յր. տօգթէօրուն իւմիտի պէրքէմալ տըր: Օ, սիզին հալինիզին աղըրլըղըն միւպալէղա իթմէօր: Հէր չէյի անլամագ իսթէտիկիմտէն, քէնտիսինի թազեիգ իտէրճէսինէ պաղը չէյլէր սօրտում. սիզի գուրթարաճաղընը վատ իթտի:

Տիւնեատա եաշամագ արզուսու, քեաֆֆէյի արզու վէ մու-հապպէթլէրտէն զիեատէ չէտիտ օլուպ, պու արզու վէ մուհապպէթ, անճագ ինսանըն սօն նէֆէսիյլէ պէրապէր մահվ ու զայիլ օլուր:

Իմտի Լէօնի, Կօնթրանը տինլէտիկի սըրատա, եիւզիւնտէ էսէրը մէսէրրէթ միւշահէտէ օլունարագ:

— Սահիհէն տօգթէօր պունու սիզէ սէօյլէտի՞ մի, տէյի օիւալ իթտի:

Կօնթրան. - Սէօյլէմիշ օլտուղունու, նամուսում իւզէրինէ թէէ-մին իտէրիմ: Պիլիւսինիգ քի, տօգթէօր Բէրրէն ասլա եալան սէօյ-լէմէղ:

Գօնթէս. - (Իշպու իւմիտլէ մէսրուր օլարագ.) Ա՛հ, Ալլահ վիրէ տէ տօգթէօր պու ֆիքրինտէ եանըլմասա իտի. էկէրչի մէրգում պէնի գուրթարըր, վէ եաշաթապիլիւր իսէ, պէնի զաեթլէ ազիմ սատտէթ ու իգպալէ նայիլ, վէ չիւքրանիյեթլէ մէճպուր գը-լաճագ տըր: Լաքին, խա՛յր, խա՛յր, պու խուսուսու միւլահազա իթմէք իսթէմէմ, չիւնքի միւմքինսիգ չէյ տիր. ատէթա պիր ըիւեա տըր, վէ պու ըիւեատան ուեանմագլըգ իսէ, բէք աճը պիր հալ տըր:

Կօնթրան. - Ազիգէմ Լէօնի, պու ըիւեա սահիհլէչէճէք տիր: Կիւզէլ վէ խալըրլը պիր հազըգէթէ թահվիլ օլաճագ տըր: Տօգ-թէօր, եազընտա գուվվէթինիզին իեատէ օլունաճաղընը մէմուլ ի-տիեօր, վէ պիր միւտտէթ տէվամլը սէյեահաթա թէհամմիւլ իտէ-պիլէճէք պիր հալէ կէլմէնիզէ սապըրսըղլըգլա պէքլէեօր:

Գօնթէս. - Սէյեահաթ մը. սէյեահաթ տա՞ն մը պահս իտիեօր:

Կօնթրան. - Էվվէթ, տօգթէօր՝ գըչը պու տիւմանլը մէմլէքէթ-տէ կէչիւրմէնիզի իսթէմէեօր: Գըզընըղ իլէ պէրապէր իթալիաեա, եախօտ իսքանիաեա, վէլհասըլ հավասը տայիմա սըճագ օլան վէ ասիւ-

մանր հէր վագըթ պէրրագ օլուպ, հիչ պիր պուլուլթլա կիզլէնմէեն մէմալիքտէն հանկըսընա իսթէրսէնիզ, օրաեա կիտէճէեիզ.

Գօնթէս. - (Հէեճէճան իլէ.) Էվվէթ, Էվվէթ, պու սէյեաթաթը իտէրիզ. զանն իտիեօրումքի, կիւնէշ վէ հապա պանա հաեաթ պախչ իտէճէք տիրէր.

Կօնթրան. - Իմտի, ազիզէմ, պունտան պէօյլէ մէյեուսիեթէ տիւշմէեին, վէ շայեանը թէեսիւֆ ֆիքրլէրէ դահիպ օյմաեըն. Կէօրիւեօրսունուզա՛, միւսթագպէլինիզ բարչագ վէ կիւզէլ օլաճագ տըր.

Գօնթէս. - Բէք ալէա պու սէօզլէրինիզէ մուխալիֆէթ իթմէմ, վէ եաշամագլըղըմըն իվքեանընա ինաչմագ, վէ միւսթագպէլէ իւմիտ իթմէք իսթէրիմ.

Մէզպուրէ, պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն թօնրա, օթուլմուշ օյտուղու իսկէմէաթէն գայգմագ իսթէտի իսէ տէ, զաաֆէթի սէպէպիլէ թէքըրար իշպու իսկէմէեէ օթուլմաեա մէճպուր օլտու, վէ աճը աճը պիւր թաղզ իլէ.

— Միւսթագպէլտէն պահս իթմէքիկիմ ապէթա տիվանէլիք տիր. Պագալըմ ծարընքի կիւնէշի կէօրէճէք գատար իզթիտարըմ պուլընաճա՛ք մը տըր, տէյի պէեան իյլէտի.

Կօնթրան. - Ա՛հ, Լէօնի, պու սէօզլէրի սէօյլէմէքիկինիզ, էլի պիր շէյ տէյի տիր. Պիւ ազ Էվվէլ պանա իթտիկինիզ վատ պու եօլտա՛ մը իտի.

Գօնթէս. - (Իքի էլինի անլը իւզէրինէ վագ իտէրէք.) Էվվէթ, հագգընըզ վար տըր. Հէր վագըթ իւմիտլէ եաշամագլըզ, Էվլէա տըր. Պիւնտան գաթինազար, եագընտա հաեաթըմ սիզին օլաճագ, վէ անը մուհաֆագա իթմէք սիզէ աեիտ պուլունաճագ տըր. զիրա Կօնթրան, պու կիւն սիզէ շունու տէրիմքի, եաշասամ, եախօտ էօլպէմ, սիզին մուհապէթինիզ գարշըսընտա զայիֆ պուլունարագ իճրա իթմիշ օլտուղում խէթաեը թասհիհ իթմէք վագթը կէլմիշ տիր. Վագը օլպն խէթամ, Էօմրիւմիւն եէկեանէ քէտէրի վէ իզթիւրապը գալպի տիր. Եիւրէկիմի թէմիզլէմէք վէ բուհումուն էնտիւշէլէրինի թէսկին իյլէմէք իսթէրիմ. Էկէրչի սըհհէթիմի թէքըրար քէսպ իտէր իսէմ, գըզըմը պուս իյլէտիկիմ սըրատա, մահնուպի-եթթիմտէն նաշի գըզարմագ իսթէմէմ. Էկէրչի հաեաթըմըն գաթթ օլունմասը մուգարըրէր իսէ, ինմինիզի համիլ օլարագ մէզարա կիրմէք իսթէրիմ.

Կօնթրան . - Ազիզէմ Լէօնի , պէնիմ էն մուազդէզ արդումտա , պունտան իպարէթ տիր :

Դօնթէս . - Պունտան պաշգա , զէվճէնիզ օլմագլըղըմ ազըպինտէ պիւնիւք պիր ֆէրրահլըզ վէ թէսէլլէ հինա իտէճէկիմի զանն իտիւօրում : Դըզըմըն միւսթագպէլինի տիւշիւնտիւկիւմ սըրատա պէնի թազեիզ իտէկէլէն իզթիրապ ու էնտիշէլէրէ , օնտան սօնրա մահէլլ գալմահաճադ տըր : Էկէրշի ճէնապը Ալլահ , պու տիւնեատա արթըզ ճաշամագլըղըմ միւսաատէ պուճուրմանօր իսէ , պաթիւ ռահաթ գալպլէ էօլիւրիւմ : Օլ վագըթ , սիզին , Մարթանա , պիր խըսըմտան վէ պիր վանիստէն զիւնտէ խայրիսահ պուլունահաճըղընը տէրքեար տըր , չիւնքի անըն բէտէրի օլմուշ օլահագսընը :

Կօնթրան . - Պիլիքսինիզքի , զաթէն շիմտիտէն անըն գալպէն բէտէրիւմ , վէ շաեհտ պէտպախթըղըմտան նաշի սիզի զայպ իտէր իսէմ , Մարթանըն պէնտէն կէօրէճէկի ուպուտիյեթ , հիշ պիր էվլատըն , քէնտի հագըզի բէտէրինտէն կէօրտիւկիւ ուպուտիյեթլէ գընաս գապուլ իթմէզ տէրէճէտէ պիւնիւք օլահադ տըր :

Լէօնի , պարօնուն իքի էլլէրինի քէնտի էլլէրի տէրօնինէ ալըպ , միւթէշէքքիւրանէ սըգտը , վէ պատէհու շու օէօլլէրի իլավէթէն իֆատէ իյլէտի :

— Էվվէթ , էօյլէ օլտուղունու պիլիւօրում , վէ սիզ տէ ըանա պիլիքսինիզքի , պիր վագըթ հէրքէս սիզտէն շիւպհէ իթտիկի հալտէ , պէն սիզտէն շիւպհէ իթմէօրտում , սիզէ էմիլիյեթ իտիւօրտում , գալպինիզէ վէ ըուհունուզա էմին իտիւմ Հիսսիւնաթըմ ալէտում , գալպինիզէ վէ ըուհունուզա էմին իտիւմ Հիսսիւնաթըմ ալէտում , եանըլթմամագտա իտիլէր : Սիզ , ինսանլար իչինտէ էն իյիսի վէ էն միւսթագիւմ իւլ ախլէագըսընըզ : Կօնթրան , ալլին զէվճէնիզ օլմագլա պախթիւնար վէ մէսըուր օլահաղըմ , անճագ միւսթագպէլիմին նէ՝ գատար իմթիտատը օլահաղընը պիլմէտիկիմտէն , պիր ան էվվէլ իզտիվահըմըզն իճրասընը արզու իտէրիւմ :

Կօնթրան . - Բեաֆֆէ յի արզուլարընըզա իթաաթ իթմէկէ հաղըրըմ : Սիզին արզուլարընըզ , պէնիւմ իչին էվամիր գապիլինտէն տիր :

Դօնթէս . - Իզտիվահըմըզ նէ՝ գատար զէմանտա իճրա օլունապիլիւր :

Կօնթրան . - Էկէրշի քիլիսէտէ իճրասը լաղըմ կէլէն իքի տէֆալըզ իլանտան պիրինսիսի , էմիւմիւզտէքի բաղար կիւնիւ վուգու պուլուր իսէ , գանուն մուճիպինճէ , պու իլանտան օն պիր կիւն սօնրա , բէսմէ իզտիվահըմըզ իճրա օլունապիլիւր :

Դօնթէս . - Բէք ալեա , պունտան զիեատէ կէճիքմէսինի իսթէ-
մէմ , Պանա աեիտ քեաղըտլարը վէ սէնէտլէրի շիմտիտէն սիզէ թէս-
լիմ իտէրիմ , իմտի , չալըշըն քի , իլք իլան , էօնիւմիւղտէքի բազար
կիւնիւ , եանի իւշ կիւն սօնրա վուգու պուլսուն :

Կօնթրան . - Միւրատընըզ վէճհլէ օլաճաղընա էմին օլուն :

Դօնթէս . - Ահվալը սըհհիեէմճէ պիւեիւք պիր թէպէտտիւլ վու-
գու պուլմատըղը հալտէ , շիմտիքի հալիմտէ տայիրէյի պէլէտիեէ
վէ քիլիսէեէ կիտէճէք գուվվէթիմ օլմաեաճաղը իհթիմալտէն տիր ,
լաքին տայիրէյի պէլէտիեէ միւտիրիյլէ քէօյիւն պաշ բաբասընըն
պիզզաթ սէյֆիեէէ կէլէրէք , իզտիվաճըմըզըն թադտիսի միլքի վէ
ըուհանիսինի պուրատա իճրաեէ մուվաֆֆապաթ իտէճէքլէրինէ չիւպ-
հէ իթմէմ :

Կօնթրան . - Պու խուսուստա էմին օլուն : Իքիսի տէ , քէնտիլէ-
րինտէն իսթէտիկիմիղի , քէմալը միւսարաաթլա եաբմաղա հաղըր
պուլունաճաղար տըր :

Դօնթէս . - (Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա .) Իզտիվաճըմըզըն ագտ
օլունմասընը միւթէազըպ , էօլիւմիւն , պիղի պիրպիրիմիղտէն աեը-
րաճաղը ֆարզ օլունսա պիլէ , սիզ , շէրան Մարթանըն վասիլիք մէ-
մուրիեէթինի տէրիւհտէ իթմիշ օլաճաղսընըզ : Օ էօքսիւզ չօճուղուն
վարիտաթը իտարէսինի սիզէ թէսլիմ իտէրէք , վէ իշպու վասիլիք
խըտմէթինի միւպէյեին օլարազ եաբտըղըմ վասիեէթնամէնին , օ
հալտէ հիշ պիր գըյմէթ ու էհէմմիեէթի գալմաեաճաղ տըր :

Կօնթրան . - Էվվէթ , էվվէթ , իսթէտիկինիզ վագըթ անը պիր-
լիքտէ եագապիլիւրիզ :

Դօնթէս . - Պու խուսուստա թաճիլ իտէճէք սէպէպ եօգ տուր :
Իշպու վասիեէթնամէ , պէնիմ պաղը միւրատըմը հավի օլտուղու
ճիհէթլէ , ագտը իզտիվաճըմըզա տէկին պագի գալմասը լաղըմ
տըր :

29

Պալէատէ պէեան իթտիկիմիղ միւքեալէմէտէն սօնրա , Կօնթրան ,
պաշընտա աղըր պուլունտուղունու պէհանէ իտէրէք , խարիճին սօ-
ղուգ հավասընը ալմաղլըղա իհթիւեաճը օլտուղունու պէեան իթտի ,
վէպու աբալըգ Բէրին , Կօնթրանըն եէրինէ , գօնթէսին նէզտինէ կէլ-

տիկինտէն , մէրգում , պիր աթա ըաքիպ օլարագ , սէյֆիեէտէն ա-
զիմէթ էյլէտի :

Պարօն տը Սթընեհի , պիր քէրէ քէնտիսինի ճատտէ եօլտա
պուլունճա , Ռիքսվիլլէր քէօյլունէ տօղրու միւթէրահի օլտու , վէ
անճագ հայվանը թէր իլէ միւլէմմա օլտուղու հալտէ , Շէվրէօյլ տ'Ար-
ժան օթէլինտէ աթտան աչաղըեա էնտի :

Մէրգում , իքի քէօյ արասընտաքի մէսաֆէեհի եարըմ սաաթ
զարֆընտա կէչմիշ իտի :

Կօնթրան , աթընը ախըրա պաղլաթտըգտան սօնրա , քէնտիսի
սէրիան Օլիմք Սիլանըն օտասընա չըգտը :

Օլ էսնատէ կէնճ Բարիսլի զըզ , աթէչին եանընտա վէ պիւեիւք
պիր գօլթուգլու իսկէմէտէ եասլանմըջ օլուպ , սիկարա իչմէքտէ իտի :

Պարօնուն աեագ սէսինի ալտըղընտա , պաչընը եօգարը գալ-
տըրտը , վէ պարօն գաբուեու գաբաեընճա ,

— Սիմանըղտան , եէնի պիր վագըա օլմուշ օլտուղունու անլա-
եօրում , տէտի :

Կօնթրան . — Ֆիլվագը եէնի պիր շէյ վար տըր :

Օլիմք . — Նէ՞ վար տըր :

Կօնթրան . — Գաթի օյան վագըթ եագլաչըեօր : Դօնթէսին ահ-
վալը սըհհիեէսի իսմիտսիզ տիր : Մէզպուրէ սաաթ պէ սաաթ գա-
յիֆլէնիեօր , վէ եալընըզ պիր գաչ կիւնլիւք էօմրիւ գալմըջ տըր :

Օլիմք . — Էօյլէ օլտուղունու պիլիեօրտում :

Կօնթրան . — Նէտէն պիլիեօրտունուգ :

Օլիմք . — Տիւն ագչամ , տօգթէօր Բէրրէն , օթէլէնին մուվաճ-
ճէհէսինտէ պու խուսուստա պահս իտիեօրտու , վէ իքիսի տէ , պի-
չարէ գատընըն հալինէ աճըեօրլար իտի : Վագաա անըն վէֆաթը ,
պիզիմ իչին խայըրը իսէ տէ , պունունլա պերապէր պէն տախի գալ-
պէն քէնտիսինի աճըեօրում : Կէօրիւեօրսունուգ ա' , ազիզիմ Կօն-
թրան , սիզին գատար պէնիմ տէ մալիւմաթըմ պուլունմագտա տըր :

Կօնթրան . — Փագաթ պիր շէյ վար տըր քի , սիզճէ հէնուգ մա-
լիւմ օլմատըղընտան , անը պէն պիտիրէճէեհիմ : Մատամ տը Բէ-
րուալ , եագընտա վէֆաթ իտէճէկինի հիսս էյլէտիկինտէն , իզտիվա-
ճըմըզըն կիւնիւնիւ գարարլաչտըրմըջ տըր :

Օլիմք . — Հա՞նկը կիւն տիւր :

Կօնթրան . — Իզտիվաճըմըզ ըէսմինին իճրասընա իքի հաֆթա
գալմըջ տըր :

Օրերս . - Տիմէք տիրքի , պէնիմ մոսկաֆֆադաթըմը իսթիհասս
իչին կէլվիշսինիդ տիր :

Կոնթրան. - Էվվէթ, վէ սիզէ հազըդէթի հալի սէօյլէտիկիմ, վէ սիզ տէ պու. հազըդէթի իսպաթը. յապիտիկինիզ իշին, մուվաֆ-ֆադաթընըզը ըտտափթմէեհէնէկինիզէ էմինիմ.

Օլիմբ . - (Պիր ազ սիւքիւթտէն վէ միւլտհաղատան սօնրա .) Սի
ղի սահիպ անքովէթ գըլմադ իւզլէ , էօլիւմ սաաթընտա վուգու
պուլաճագ պիր իզտիվաճա մուսալիֆէթ իթմէեհէհիւմի զաթէն
սէօլէմիշիւմ տիր . անճագ պու խուսուստա զիզզաթ կէօլէրիմէ
կէօրիւպ իպքեաթ օլմայրերմ :

Կօնթրան . - (Թէաճճիւպանէ .) Աճայիւ , մատամ տը Գէրուալը
Կէօրմէք իսթէեօրօունուզ :

Օլիմբ . - Եկվեթ , անը կէօրմէք իսթէրիմ .

Կօնթրան . - Պիր գաչ հաֆթալարտան պէրու սէյֆիեհտէն տի-
շարը չրգամատըզընը անկա՞մանեօրմուսուհուհ :

Օւիմք . - Բէք ալէա անյաեօրում :

Կօնթրան . - 0 հալտէ նէ՞ իսթէեօրսուհուղ ,

Օլիմբ . - Իսթէտիկիմի սիւղէ սէօյլէտիմ , Կէօզլէրիմէ բէնտիսիմի
Կէօրմէք ինթէրիմ ,

Կոն/ժրան . Կ. Լաբին պոռ սէօյլէտիկինիզ , ատէթա ադ ըլսըզլըբ
տոր :

Օլիմբ . - (Սօդուգ գան, իւէ .) Իհթ իմալ քի ագըլըզըզ օլսուն ,
 ֆագաթ կէրի ալընմազ պիր գարաթ աթր :

ԿՃՆ/ԹՐԱՆՆ . - Սիրգ միւս լքինսիւզ պիր շէյ, Թալէպ իտիեօրստէնուզ՝

Յիսկա . - Նէտէ՞ն .

ԿՈՆԹՐԱՆ . Սիզի և յՔիէեէ կիրարկմէ քիկկիմի նա՞սըլ իսթէ-
եէ պիլիբաինիզ :

Օրիմբ . - Օրասընը պէն պիլմէմ, սիզին պիլէճէք իշինիզ տիր, Ան-
ճազ-շու պատարը թէէմին իտէպիլիբիմփի, պէնիմ ըրզամը թահ-
սիլ իթմէքսիզին էվլէնմէք թէշէպպիւսսիւնաէ պուլունուր իսէնիզ,
պիզզամթ պէն անփիէէէ կիրիպ, մատամ սը ֆէրուլա թազտիմ
սյունապիլիբիմ :

Կօնթրան, պաշնը իքի էլլէրի տէրունինէ ալարադ, պիր գաշ
սանիյե տէրին միւլահաղաթա տալտը. Պատէհու քէլամա տէվամ
միւրէ,

— Պէնի տինդէնին, տէտի :

Օլիմբ . - Պիր չարէ պուլտունո՞ւզ մու :

Կօնթրան . - Էվվէթ , լաքին պունուն իչին բէք զիեատէ ճէսա-
րէթ վէ սէպաթընը պուլունմագ լազըմ իտուկինի իթար իտէրիմ :

Օլիմբ , պու սըրատա եալընը թէպէսսիւմէ մուգ-ապէլէ իթար
իսէ տէ , պու թէպէսսիւմիւ , բէք չօգ սէօզլէրտէն զիեատէ մանեա-
տաք իտի :

Կօնթրան . - Կիճէ վագթը աթա սիւար օլարագ , տիշարը չըգ-
մաղա վէ եալընըգա Բօշթայլա կէլմէկէ ճէսարէթինիզ վա՞ր մը տըր :

Օլիմբ . - Պէնիմ հէր շէյէ ճէսարէթիմ վար տըր . հիշ պիր շէյ-
տէն գօրգու՞մ եօգ տուր : Պունտան գաթինազար եօլտա պանա նէ՞
մուխաթարա թէսատիւֆ իտէպիլիր : Պուրատա քիմէսնէ , պէնիմ
գարը օլտուղունմտան շիւպհէ իթմէքտէ տէյիլ տիր , վէ ենտիմտէ
տախի էօյլէ մինիմինի օեունճագլարտան վար տըր բի , իգթիլա իթ-
տիկի թագտիրտէ , էրբէք կիպի անլէրի գուլլանապիլիրիմ :

Օլիմբ , պալէատէքի սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման Էլլէտէ , իքի
ապէտ ֆիլտիշինտէն քիւչիւք ըէվօլվէրի օյնամագտա իտի :

Օլիմբ . - Փագաթ պու սէրկիւգէշթիմ նէ՞ վագթը վուգու պու-
լաճագ տըր :

Կօնթրան . - Նէ՞ գատար չաբուգ վուգու պուլուր իսէ , օլգա-
տար խայըրը տըր :

Օլիմբ . - Պէն տէ պու էֆքեարտաերմ :

Կօնթրան . - Օ հալտէ , այնի կիւնտէ եաբըլապիլէն պիր շէյի
եարընա պրագմաեալըմ : Պու ագչամտան աթա սիւար օլմագ իթ-
թէրմիսինիզ :

Օլիմբ . - Էվվէթ , պու ագչամտան աթա սիւար օլմաղա ըագը
օլուրըմ :

Կօնթրան . - Էօյլէ իսէ , օթէլճի գատընա , կիւեա կիճէ վագթը
տօլաշվաղա չըգաճաղընըր պէհանէ իտէրէք , օթէլտէն հարէքէթ
իտին : Շու խուսուստա միւսթէրիհ օլուն քի , մէգպուրէ , պու հա-
րէքէթինիզ հագգընտա շիւպհէեք գահիպ օլմաեաճագ տըր :

Օլիմբ . - Իշթիմալ տըր : պունտան գաթինազար , պու սըրատա
պիր վէսիլէ պուլմագտա մէհարէթի մախսուսէմ վար տըր :

Կօնթրան . - Ջաթէն պիր քէրրէ կէլմիշ օլտուղունուգտան , Բօշ-
թայլ եօլունու պիլիրսինիզ :

Օլիմբ . - Կէօզլէրիմ գաբալը օլարագ պիլէ կիտէպիլիրիմ : Պոնրա-
տան սաաթ գաչտա՞ եօլա չըգմագ լազըմ տըր :

Կօնթրան . — Սաաթ օն պուչուգտա եախօտ օն պիրտէ : Կիտէ-
ճէկինիդ թարիգ գաեալըգ օլտուղունտան , աթընըգ սիւրաթլէ եիւ-
րիւեէմէեէճէկի ճիհէթլէ , անճագ եարը կիճէ սուլարընտա սէյֆի-
եէեէ վասըլ օլապիլէճէքսինիգ :

Օլիմք . — Սիզի նէրէտէ պուլաճաղըմ :

Կօնթրան . — Պաղչէնին բարմագլըղընտա :

Միւքեալէմէ պիր գաչ սանիյյէ տահա տէվամ իտիպ , պատէհու
հէր չէյ գարարաչտըրըմըլ օլտուղու ճիհէթլէ , Կօնթրան , սէյֆիեէյէ
տօղրու եօլա չըգ տը :

Մատամ տը Բէրուալըն ահվալը սըհհիեէսի աղըրաչտըղընտան
պէրու , Բէրին , հէր կիճէ , մատամ գօնթէսին օտասընտա թէրթիպ
իթտիկի պիր եաթագտա եաթմագտա , վէ հէր կիճէ , չօգ տէֆա գալ-
գըպ , տօգթէօրիւն թափսիեէ իթտիկի իլաճլարտան Լէօնիեէ պիր գաչ
տամլա իչիւմէքտէ իտի :

Պու սատըգ էմէքտար , ույգուսուսու զիեատէ խաֆիֆ գըլմագ ,
վէ տէրունը օտատա վուգու պուլան էն ճիւզի սէստէն վէ խաս-
թանըն քէնտի գարեօլասընտա ուֆաճըգ պիր հարէքէթինտէ ուեանա-
պիլմէք իւզրէ , եաթաճաղը էսնատէ պիւեիւք պիր ֆինճան տօլուսու
վէ գաթը պիր գահվէ իչմէքտէ իտի :

Էվվէլճէ հաղըրանմըլ օլան պու գահվէ իպրիկի տայիմա սըճագ
գալմագ իչին , գօնթէսին տայիրէսինին իչ օտասընտա , քիւչիւք պիր
իտարէ ֆիթիլի իւզէրինտէ պուլունտուրուլուր իտի :

Օ կիճէսի , եանի Օլիմքին սէյֆիեէէ կէլմէսի գարարաչտըրըտըլը
կիճէ , եարը կիճէեէ իւչ սաաթ գալարագ , մատամ տը Բէրուալ ,
իլաճընը իչտիկինտէ , զարիպ պիր չէչնի վէ խօչլանըմաեաճագ պիր
աճըլըգ հիսս իյլէտիկինի պէեան իթտի :

Թապիպին պու եէնի թէրթիպինէ պիր գաչ տամլա ֆաղա
աֆիօն րուհու վագ օլունմուչ իտուկինտէն , Բէրին , մատամ գօն-
թէսին մէզքիւր իթիրագը հագգընտա թէաճճիւպ վէ էնտիչէ իղ-
հար իթմէտի , վէ քէնտի գահվէսինի պիր եուտումտա իչտիկինտէ ,
սուրաթընը էքչիտէրէք , քէնտի քէնտիեէ ,

— Իչթէ պու զարիպ չէյ տիր . ալէսսէվիեէ լէզիգ օլան չու գահ-
վէ , պու կիճէ նէ՝ գատար աճըլաչմըլ տըր : Եա գահվէսի բէք չօգ
գօնուլմուչ տուր , եախօտ միգտարը քեաֆի չէքէր վագ իտիլմէմիչ
տիր , տէտի :

Լաքին մէզպուրէ , պու խուսուս քէնտիսինէ բէք մուհիմմ

կէօրինմէտիկինսէն, էսվապընը սօեունտու, վէ մուխթասար պիր տուատան սօնրա, եաթաղընա կիրտի: Տէրունը օտա, էալընըզ գօնթէսին եաթաղը եանընտա մէվզու օլան մասա իւզէրինտէքի կը-լօպուլ քիւչիւք պիր լամպա իլէ թէնվիր իտիմիշ իտի:

Մատամ տը Գէրուալ իսէ, օլ էսնատէ ույգուտա պուլունու-եօրտու:

Բէրին, եաթաղընա եաթար եաթմազ, գարչը գօնուլամազ տէ-րէճէտէ պիր աղըրըզ հիսս իթտի: Մէզպուրէ, պաշընըն, եասթըգ-տան գալտըրըլամաեաճագ մէրթէպէտէ աղըրըլաշտըղընը, վէ կէօզ գաբազ լարընըն, քէնտի միւրատընա ըաղմէն, կէօզլէքի իւզէրինէ տիւշ-տիւկիւնիւ զանն իլլէտի:

Իքի իւշ սանիյեէ գատար զարիպ պիր պէյին տօլանմասընա տիւ-շար օլարագ, տէրունը օտատա պուլունան քեաֆֆէյի էշեանըն, միւտտէթի էօմրիւնաէ իշիթմէմիշ օլտուղու սուրէթտէ զարիպ պիր միւզիգանըն ահէնքիյլէ կէօզլէքի էօնիւնտէ էթըրաֆը տէվը իտիեօր կիպի պիր հալ վագը օլտու:

Պատէհու սիւքիւթ վէ գարանըզ հասըլ օլարագ, մէզքիւր մուամէլէյի տէվրիեէ տուրտուղու կիպի, միւզիգա տախի թաթիւ իթտի: Օնտան սօնրա մէզպուրէ պիր շէյ կէօրէմէտի, վէ հիշ պիր շէյ իշիթմէտի:

30

Սաաթ օն պուչուգ չալտըղընտա, գօնթէսին եաթագ օտասընըն գաբուսու եավաշճա վէ քէմալը տիգգաթլէ աչըտը, վէ գաբունուն արալըղընտա, կօնթըրանըն սօլմուշ օլան լէհէսի կէօրինտիւ: Մէր-գում, արտ արտա, պիր մատամ տը Գէրուալըն գարեօլասընա վէ պիր տէ Բէրինին եաթաղընա պագտը, վէ եալընըզ պիր պագըշտան, մէրգուման գատընլարըն, սայիգա տախի տիւշսէ խապէրլէքի օլմա-եաճագ սուրէթտէ տէրին ույգուեա տալմըշ օլտուգլարընա իսքեաթ օլտու:

Շիւպհէսիզ մէրգումուն անլամագ իսթէտիկի, պունտան իսրա-րէթ իտի, չիւնքի մէզքիւր գաբուեու արգատան գաբամաեարագ օրատան սափուշտու, վէ եարըմ սաաթ սօնրա, պաղչէտէ, ճատտէ եօլա նազըր օլան բարմագըզ էօնիւնտէ պուլունտու:

0 կիճէսի, գուժվէյի ասիւման պուլուլթար իլէ գաբլը օլուպ, պուլպուլթար՝ խայլիճէ շէտիտ օլան պիր ըիւզկեար իլէ շըմալտան զարպա տօղրու սիւրիւմէքտէ իտի:

Այ՝ իբի սիւլիւսիւ պուլուլթար ալթընտա գալմըշ օլմասըյա, անճագ արա սըրա միւշահէտէ օլունմագտա, վէ օ հալտէ, գաեալար իւզէրինտէ գալմըշ պուլունան պիր սէֆինէեէ պէնզէմէքտէ իտի:

Վագըթ վագըթ տախի շարպ ըիւզկեարը, եաբրագլարը տէօքիւմիւշ օլան քէսթանէ աղաճլարընըն տալլարը արասընտան կէշէրէք, ճատտէ իւզէրինտէ պուլունան գուրու եաբրագլարը հավաեա գալտըրմագտա իտի:

Էթըրաֆ քէօյլիւք մահէլլէր, կեահ գարանլըգտա գալարագ վէ կեահ այ մահիթապըյա միւպհէմ սուրէթտէ ըշըեարագ, հիւզնէնկիզ պիր հալտէ կէօրիւնմէքտէ իտի:

Օլ էանատէ, սէյֆիեէնին վէ քէօյ քիլիսէսինին սաաթլարը, օն իբի վուրմաղլէ, պարօն տը Սթըէնեի, եավաշ սէտա իլէ,

— Եարը կիճէ տիր. Օլիմը շիմտի նէրէտէ իսէ կէլիր, տէտի,

Ֆիլվագը շէնտ տագըգա տահա կէշտիքտէն սօնրա, պիր աթըն սէտասը իշիտիլտի, վէ պու սէտա կիթտիքճէ եագլաշտը. նիհաեէթ Կօնթըան՝ գարանլըգտա սիեահ պիր նօթթա կէօրիւպ,

— Սի՛գ միսինիզ Օլի՛մը, տէյի սիւալ իթտի:

Օլիմը. — Էվվէթ, պէն իմ. սէօղիւմտէ նէ գատար սաղ օլտուղումու կէօրիւեօրսուլնուղա՛:

Կօնթըան. — (Բարմագլըգ. գարուսուլնու աշարագ.) Կիրինիզ վէ արգամտան կէլինիզ:

Իբիսի տէ պիր սէօղ պիլէ սէօյլէմէեէրէք, վէքէսթանէ աղաճլարընըն ալթընտան եիւրիւեէրէք, սէյֆիէեէ վասըլ օլտուլար. Տէհլիզտէ, Կօնթըան, էճգախանէեէ կիրտիկի զէման էլինտէ թուլթտուղունու կէօրտիւկիւմիւզ քիւշիւք խըրսըգ ֆէնէրինի ալարագ, վէ Օլիմքէ, քէնտիսինէ սալիք օլմասընը իշարէթլէ անլաթարագ, պիրինճի գաթա կէօթիւրէն նէրտիվէնտէն եօգարը չըգմաղա պաշլատը:

Պունյար, թէքմիլ սօֆանըն պօեուլտան եիւրիւտիւքտէն սօնրա, գօնթէսին տայիլէսի գարուսուլնտա տուրտուլար:

Կօնթըան. — (Եավաշ սէտա իլէ սէօյլէեէրէք, վէ էլինի՝ գօնթէսին եաթագ օտասընա տօղրու ուզաթարագ.) Իշթէ պուրատա տըր:

Օլիմը. — Նէ՞ եաբմագլըղըմ՝ լաղըմ՝ տըր:

Կօնթրան . - Եալընըղճա կիրին , Գօնթէսին եաթաղը , գաբունուն
գալընընտա տըր :

Օլիմբ . - Օտատա ալտընըդ վա՞ր մը տըր :

Կօնթրան . - Միգտարը քիֆանէտէ վար տըր :

Օլիմբ . - Շիւպհէսիպ մօտամ տը Գէրուալ ուեուեօր :

Կօնթրան . - Էվվէթ , Յուեուեօր :

Օլիմբ . - Էկէր ուեանը՞ր իսէ :

Կօնթրան . - Միւսթէրիհ օլուն , ուեանմանեաճագ տըր :

Օլիմբ . - Պու խուսուստա նա՞սըլ էմին՝ օլապիլիրսինիգ :

Կօնթրան . - Տօգթէօր Բէրրէնին թափսիեհսի մուճիպինճէ , մա-
տամ տը Գէրուալըն պու կիճէքի մուալիճէսինտէ պիր գաշ տանէ
ափիօն պուլունմուշ տուր :

Օլիմբ . - Անյատըմ . կիրիեօրում :

Կօնթրան . - Տիկէր պիր եաթագ կէօրիւրսէնիգ , թէաճճիւպ
իթմէին . Պէսլէմէսինին եաթաղը տըր : Օտախի , մատամասը կիպի
ուեանմանեաճագ տըր . իճապընա պագմընմ տըր :

Օլիմբ , գաբուտան կիրիպ իլէրլէտի . Մէզպուրէ , ատէթա քէն-
տի չիքեարընը գօլաեան երթընը հայլան միսիլու խաֆիֆիլըլէ
եիւրիւեօրտու . Նիհանէթ գօնթէսէ իքի ատըմ գալտարագ տու-
րուպ , զաթէն էճէլ բարմաղը ի գէրինէ գօնուլմուշ օլան օլ զայիֆ
վէ լէհճէսի սօլուգ պիշարէ գատընա ուզուն միւտտէթ պագտըր .
Փիլվագը , զանն խտէրսին քի էճէլ ալէամէթի . - Պու ինսանի մախ-
լուգ՝ արթըգ մէզարա լաեըգ վէ աեիտ տիր , - տիմէք իսթէմէք-
տէ իտի :

Օլիմբ , իշպու թէտգիգ վէ մուայեէնէ մուամէլէսինի իքմալ իթ-
տիկինտէ , եանագլարը իւղէրինէ ագան պիր իքի տամա կէօզ եաղը-
նը սիլիպ , օտատան տիշարը չըղտը , վէ սօֆանա կէլտիկինտէ ,
պարօն տը Սթրէնեիեէ , « Հայտէ կիտէլիմ » տէր տիմէզ , մէրգում ,
Լէօնինին գաբուսունու գաբաեըպ , մէզպուրէնին արգասընտան
կիթտի :

Իքիսի տէ սէ յփիեէնին խարիճինէ չըգտըգլարընտա , Կօնթրան ,

— Կէօրտիւնիւլգ միւ , տէ յի սիւալ իթտի :

Օլիմբ . - Էվվէթ , կէօրտիւմ . . . պիշարէ գատը՛նըղազ , նէ՛ գա-
տար թէպտիլ օլմուշ :

Կօնթրան . - Պէն սիլէ եալա՞ն մը սէօլլէեօրտում . Շիմտի , գօն-
թէս իլէ էվլէնմէքլիկիմէ միւսաատէ իտիեօրմուսուլուգ :

Սիրմբ . - Խալդ , եալան սէօյլէմէմիշսինիզ , վէ էվլէնմէք խուսուսընտա սէրպէսթսինիզ :

Կօնթրան . - Պոչ հալտէ , էօնիւմիւղտէքի բազար կիւնիւնտէն , իզտիվաճըմըզըն իյանընա իպթիտար իթտիրէպիլիրիմա' :

Օլիմբ . - Մատէմքի , զաթէն էօլիւ հալինտէ պուլունան պուգատըն իլէ էվլէնմէնիզլէ , անըն սէրվէթինի բէք պահալը սուրէթտէ սաթըն ալմագտա օլտուղունուղու զանն իթմէեօր իսէնիզ , էվվէթ , էօնիւմիւղտէքի բազար կիւնիւնտէն օ լլանը իթտիրէպիլիրսինիզ :

Պու միւքեալէմէնին խիթամընտա Օլիմբ վէ Կօնթրան պիլիրպիրինտէն ալլըլտըլար : Սախթէ Լէօն Բանտալ , աթընա սիւար ծլուպ , Բիքսալիլէր եօլունա միւթէվէճճիհ օլտուղու կիպի , պարօն տը Սթրէնբի տախի քէնտի տայիրէսինէ ալտէթ իթտի , վէ սէյֆիեէտէ իսէ , մէրգուլուն կիտիպ կէլմէքլիքլէրինտէն ուեանան օլմատը :

Իրթէսի կիւն , Կօնթրան , իզտիվաճ իյանը իչին հէր հալտէ լաղըմ կէլէն պիր իմզատը թաստիպ իթտիրմէք պէհանէսիլլէ , էքիւնալա կիթտի , վէ պտեաղը եօլճուլարըն էնտիքլէրի պիր օթէլէ էնտի : Մէրգուլմ , պու սըրատա , զաեթ սատէ էսվապ կիւնիւմիշ խտի : Թրատա պիր օտա իսթէեիպ , էօյլէ թասամընը իթտի , վէ պատէհու եէտինտէ պուլունան պօեա վէ սայիրէ իլէ քիսվէթինի թէպտիլէ պաշլանըպ , ֆիլվագը պու մուսամէլէսի սաեէսինտէ , զանն իտէրպին քի , սիննինէ երկիրմի սէնէ տահա իլավէ օլունմաղլէ , պիւթիւն պիւթիւն թանըլմաղ օլտու , վէ մէզքիւր օթէլի թէրքլէ , շէհրէ կիրտի , վէ պիր խայլի եօլ երիւրիւտիւքտէն սօնրա , խալի պիր սօգադտա , քիւլէք վէ ատի պիր էճզախանէ գարշըսընտա տուրտու :

Մէզքիւր էճզախանէտէ , տէսթկեահըն արգասընտա , սուի ախլէադ աահապընտան օլտուղու հէյեթինտէն վէ քիսվէթինտէն անլաշըլան զայիֆ վիճուտ վէ լէհճէսի սօլուգ պիր տէլիգանլը օթուրմուլ օլուպ , պիր բոման օգուեօրտու :

Կօնթրան , մէրգուլուն կէօրտիւկիւնտէ , ֆիքրինտէն ,

— Իշթէ , թամ պէնիմ արատըղըմ ատէմ . պու ատէմ իլէ իսթէտիկիմ եօլտա բազարլըգ իտէպիլիրիմ , տէտի :

Պատէհու պարօն տիւքքեանա կիրմէսինտէ , զիքը իթտիկիմիզ տէլիգանլը , բահաթսըգ իտիլմէսինտէն տօլաեը սըգըլմըջ օլտուղունու միւպէյեին պիր թավը իլէ , պաշընը եօգսըրը գալտըրտը , վէ պարօն , ալտըղը պաղը իլաճլարըն պէտէլինի , տէեէրինտէն զիպտէ իսթէնիլմիշ օլտուղու հալտէ ապա իթիրազ իթմէքսիզին էօ-

տէտի, վէ էճզաճը իսէ, ֆազլասըյլա իսթէտիկի իլաճ պէտէլինի էօտէեէն պիր միւշթէրիեէ թէսատիւֆ իթմէսինտէն տօլաեը մէս-րուրէն, էվվէլքի թէրս չէհրէսի թատիլ օլտու, վէ պինապէլին ա-րալարընտա շու եօլտա միւքեալէմէ ճէրէեան իթտի:

Կօնթրան. - Տիւքքեանըն սահիպի սի՞զմիսինիզ:

Էճզաճը. - (Ումուզլարընը եօգարը չէքէրէք.) Պէ՛ն մի. նէ՛ զարիպ սիւալ. հէնուզ պէն, տիւքքեան սահիպի օլապիլէճէք չաղտա պու-լունմաեօրոււմ. էճզաճը տիւքքեանը աչապիլմէք իւզըր տիլլօմաեը հայիզ օլմագ իչին, տահա զիեատէ եաշլը պուլունմագ լաղլըմ տըր:

Կօնթրան. - Էօյլէ՞մի. պէն պուլու պիլմէեօրոււմ. Ուսթանըզ նէ՞րէտէ տիր:

Էճզաճը. - Աչգ օլտուն նէ՞րէտէ օլտուղունոն սէօյլէեէպիլէնէ. Ուսթամ չօգ տէֆու պուրատա պուլունմագ:

Կօնթրան. - Աճայի՛պ, նի՞չին:

Էճզաճը. - Չիւնքի պիր սէնէ էվվէլ գարըրը էօլմիւշ օլուպ, օնտան պէրու քէտէրէ կիրիֆթար օլարադ, խճաուսի իչլէրինի եիւզ իւսթիւնէ պրագ մըշ տըր: Շէօյլէքի քէտէրինի ունութմագ իչին գահվէխանէեէ կիթմէքտէ, վէ քեաղըտ վէ պիլարուօ օյնաեարագ իչլէթ իթմէքտէ տիր: Պունտան տօլաեը քէնտիսինի իթապ իթմէմ, զիրա պու ալէմտէ հէրքէս սէրպէսթ տիր: Հաթթա պէն տէ եօլու-նու պուլսամ, անըն կիպի հարէքէթ իտէրիմ, Լաքին էսէֆ իտէրիմ քի, պէնիմ պու խուսուստա իգթիտարըմ եօգ տուր: Հէլէ պու տիւքքեան պիւթիւն պիւթիւն միւշթէրիտէն խալի տիր: Շէօյլէքի պուրաեա պիր քէտինին պիլէ աեագ պաստըղը եօգ տուր: Պու հալ տէվամ իթտիքճէ, եազըն կիւնլէրտէ, պէլքի տէ սէքիզ կիւնտէն էվվէլ, տիւքքեան սահիպի պէնի եօլա դօեաճագ տըր:

Կօնթրան. - Օ հալտէ աչըգտու գալաճագսընըզ:

Էճզաճը. - Թապիաթիլէ:

Կօնթրան. - Պու խուսուս՝ էլպէթթէ զիեանտէսիլլէ էսէֆիւնիզի մուճիպ օլաճագ տըր:

Էճզաճը. - Պուրատան նէ՞ խայր կէօրիւեօրոււմքի, եօլա դօնուլ-տուղումտան տօլաեը միւթէէսսիւֆ օլաճաղըմ: Նէ՞ տէրէճէ սըգըլ-տըղըմը պիլսէնիզ... Ագշամա գաւտար չէնէմի պիլէ աչմաեարագ պուրատա օթուլուեօրոււմ: Ա՛հ, էլիմաէ ֆըրսալ օլտա, պէն նէ՞ եաբաճաղըմը պիլիւրիմ:

Կօնթրան. - Նէ՞ եաբարսընըզ:

Էճզաճը . - Տօստօղրու Բարիսէ կիտէրիմ , Էճզաճը չըրադարը
օրատա բէք իյի էյլէնիրէր :

Կօնթրան . - Բարիսէ կիթմէնիզէ նէ՞ մանի վար տըր :

Էճզաճը . - Նէ մանի՞ մի վար տըր , Պունուն իչին բարա լազըմ
տըր , Շէօյլէքի խարճրաճ իսթէր , եէնի էսվապ իսթէր , վէ պիր եէր
պուլանա գատար պիր այ զէֆք ու սէֆա իլէ եաշամապ իսթէր :

Կօնթրան . - (Կիւլէրէ.ք.) Ա՛հ հայապ , սիզ բէք բարլապ հալ
թասմիմ իտիւօրսունուզ :

Էճզաճը . - Նէ՞ չարէ , կէնճլիք իզթիզասը տըր , էկէր պէն միւգ-
թէտիր օլսամ , տաշա նէլէ՛ր նէլէ՛ր եաբարըմ . ալէա թասմլար եէ-
րիմ , սէյր եէրլէրինէ կիտէրիմ , վէ գատընլար իլէ իւլֆէթ իտէրիմ :

Կօնթրան . - Էվվէթ , ֆագաթ պու շէյլէրէ մուվաֆֆագ օլ-
մագ իչին զիեատէ սէրվէթ լազըմ տըր :

Էճզաճը . - Իշթէ պէն տէ սէրվէթիմ պուլունմամասընա էսէֆ
իտիւօրումա՛ :

Պու արա մէրգում տէլիգանլը պիր ա՛հ իթտի :

Կօնթրան . - Նիհահէթ հիսապընըզը եարտընըզ մը , Ճէօմէրտճէ
Բարիսէ կիթմէք իչին նէ՞ գատար բարանըզ պուլունմագ լազըմ տըր :

Էճզաճը . - Պիւսիւճէք պիր մէպլազ լազըմ տըր :

Կօնթրան . - Նէ՞ գատար :

Էճզաճը . - Սիզէ սէօյլէմէքտէ նէ՞ էհէմմիյէթ վար տըր :

Կօնթրան . - Օրասը մալիւմ տէյիլ տիր . սիզ միգտարընը պէեան
իտին :

Էճզաճը . - Ագալլի պէշ եիւզ ֆրանդ :

Կօնթրան . - Սահիհէն պիւսիւք պիր մէպլազ իսէ տէ , պուլուն-
մագ տէյիլ տիր :

Կօնթրան , պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա , քէլամընա տէվամ ի-
տէրէք , պիր նիեէթի մախսուսէ իլէ ,

— Պու բարա պուլունապիլիր , եախօտ տաշա տօլրուսու գա-
զանըլապիլիր , տէտի :

Կէնճ էճզաճը , պաշընը եօգարը գալտըրըպ ,

— Գազանըլապիլի՞ր մի , տէյի սիւալ իթտի :

Կօնթրան . - Էվվէթ , իքի տապըգա զարֆընտա , զահմէթսիզճէ
գազանըլապիլիր :

Էճզաճը . - Նա՞սըլ :

Կօնթրան . - Եալընըզ պիր ֆըրպաթ պուլմագ իզթիզա իտէր :

ԷճՂԱՃՐ. - Պէնիմէ էյլէնի՞ եօրմուսուզ :

Կօնթրան. - Ասլա :

ԷճՂԱՃՐ. - Ֆըրսաթ տան պահս իտիեօրսունուզ , օ ֆըրսաթը նէ՞-
րէտէն պուլմալը :

Կօնթրան. - Բահաթսըզ օլմանըզ պիհուտէ տիր. եալընըզ պէք-
լէմէլիսինիզ :

ԷճՂԱՃՐ. - Պու տէտիկինիզ ֆըրսաթ քէնտիսի՞ մի կէլէճէք տիր :

Կօնթրան. - Զաթէն կէլմիշ տիր :

ԷճՂԱՃՐ, Կօնթրանա տիք տիք պագարագ ,

— Պու ֆըրսաթը սի՞զ մի կէթիլտինիզ :

Կօնթրան. - Պէլքի :

ԷճՂԱՃՐ. - Աչըգտան աչըղա ֆիքրինիզի անլաթըն. Մատտէ՛ ա-
րամըզտա պիր բազարըզտան իպարէթ տիր , տէյի՞ մի :

Կօնթրան. - Բէք թէմամ պուլտունուզ :

ԷճՂԱՃՐ. - Էյ նէ՛ եաբմագ լազըմ՝ տըր :

Կօնթրան. - Պանա պիր խըզմէթ տէ պուլունմալընըզ , եախօտ
պիր խըզմէթ սաթմալըսընըզ :

ԷճՂԱՃՐ. - Նէ՛ կիպի :

Կօնթրան. - Էօյլէ պիր խըզմէթ քի , մալի սիզէհիշ պիր շէյէ
օլմահաճագ , ֆագաթ սիզէ երկիրմի պէշ ատէտ լուի գազանտըրա-
ճագ տըր :

ԷճՂԱՃՐ. - Հէր նէ իսէ սէօյլէերին , պէքլէեօրում :

Կօնթրան. - (Ճէվապ վիրէճէք եէրտէ , շու եօլտա սիւալ իթ-
տի.) Պու էվտէ սիզ եալընըզ մըսընըզ :

ԷճՂԱՃՐ. - Էվվէթ , պէնտէն դայրի քիմնէ եօգ տուր. վագաա
պիր իհթիւար պէսլէմէ վար իսէ տէ , օ տա հէր կիւն ագչամագա-
տար վագթընը գօմշու գատընլարըն խանէսինտէ կէչիրիր :

Կօնթրան. - Տիմէք տիր քի , մուհավէրէմիզի տինլէեէճէք քիմնէ
եօգ տուր :

ԷճՂԱՃՐ. - Խա՛յր , քիմնէ եօգ տուր :

Կօնթրան , ճէպինտէն պիր միգտար ալթուն չըգարըպ , պու
ալթունլարըն մահֆագասը եէրինէ գուլլանըլան քեաղըտը եըրթտը ,
վէ պիր տագըգա գատար մէզըլուր սիքքէլէրի քէնտի ավուճու տէ-
րունինտէ թուլթուղտան սօնրա , սիւթիւն շէքլինտէ տէսթկեահըն
իւզէրինէ վագ իյլէտի , վէ ԷճՂԱՃՐԵԱ տօղըու էեիլէրէք , եավաշ
սէտա իլէ պաղը սէօզ սէօյլէտի :

Տէլիգանլը տիթրէեիպ, վէ եիւզիւնիւն սօլլունլուզու, եէշիլիմ-սի պիր րէնկ քէսպ իթտի, վէ մուսխարէն ճէվապա աղազ պիրէ,
— Ա՛հ, ճէսարէթ իտէմէեօրու՛մ, տէտի:

Կօնթրան. — Նի՛շին:

Էճգաճը. — Մուսաթարալը օլտուղու իշին:

Կօնթրան. — Հիշ պիր մուսաթարա եօզ տուր, վէ պունու, կիւ-նէշտէն տոհա զիեատէ աշիքեար սուրէթտէ իսպաթ իտէպիլիրիմ:
Պէն պու մէմէքէթտէ պիր էճնէպիեիմ: Պուրաեա կէլէլի անճագ պիր սաաթ օլմուշ տուր, վէ ծն տագըգատան կիտէճէեիմ: Սիզի թանըմամ, վէ նէ՛ էֆէնտինիզին, նէ՛ տէ սիզին իսմինիզի պիլիրիմ:
Տիւքքեանտա եալընը օլտուղունուզ, վէ ագըլը պիր տէլիգանլը իտուկինիզի անլատըղըմ իշին իշէրի կիրտիմ: Եարըն ագշամէքինալտան եիւզ ֆարսսխ ուզադտա պուլունաճաղըմ: Կէօրիւեօրսուունուզ քի, շու էսնատէ միւմքինսիզ պիր շէյ վար իսէ, օ տախի, սիզէ հէմ-թէօհմէթլիք ազլ իտլմէսի տիր:

Էճգաճը. — (Աշիքեար թէրէտտիւտլէ) Եվվէթ, հագգընըզ վար տըր: Լաքին վիճտանըմ...

Կօնթրան կիւլմէեէ պաշատը, վէ ալթուն սիքքէլէրի թէքրար էլինէ ալարագ, ավուճունտա սալլատը, վէ շու եօլտա քէլամա տէ-վամ էլլէտի:

— Եկէրշի վիճտանընըզ բէք զիեատէ պօշպօղազ տէյիլ իսէ, անը սուստուրմաեա մախսուս միւզիգա պու տուր, Լուի Ֆիլիբին ալէա-մէթի ֆարիգասընը համիլ օլան պու մատէնլէրին նէ՛ գատար կիւ-զէլ սէս չըգարտըզլարընը հիսս իտի՛եօրմուսունուզ: Սիզ, ագալի ծն տագըգա գարֆընտա եիկիւմի պէշ լուիեի նամուսլուճա գաղան-մագ իշին տիկէր պիր վասըթա պիլի՛եօրմուսունուզ: Եկէրշի ֆըր-սաթ զուհուրինտէ, օ ֆըրսաթը եագասընտան թուլթմագըլըզ րէտտ իտէր իսէնիզ, էկէր քեաֆֆէյի հըրսը շանլարընըզտան, վէ իւմիտ-լէրինիգտէն ֆարիզ կէլիր իսէնիզ, պունա պիր շէյ տիեէմէմ, չիւնքի իսթէտիկինիզ եօլտա հարէքէթէ սէրպէսթսինիզ, լաքին օ հալտէ, պէնիմ տէ, սիզին վիճտանընըզ գատար միւթէէսսիր օլմաեան տիկէթ պիր վիճտան արամագ իւզրէ, մահալը սայիրէեէ միւրաճաաթ իթ-մէմ լաղըմ կէլիր:

Կօնթրան, մէգքիւր լուի ալթունլարընը ճէպինէ տօլտուրուպ: տիւքքեանտան տիշարը չըգմաեա հաղըլլանըքէն, էճգաճը չըրաղը, պօղուգ պիր սէտա իլէ,

— Տուրուն , իսթէտիկինիզի վիրէճէեիմ, տէտի :

Կօնթրան . — (Քէնտի քէնտիեէ.) Հա' , իշթէ պէն պունա եմին իտիմ: Հէր նէ իսէ , արամըզտաքի միւճատէլէ չօգ սիւրմէտի :

Պիր ազ սօնրա , պու իքի խապիպէր , գարարաշտըրտըգպարը պէճայիչի իճրա իթտիլէր : Շէօյլէքի էճգաճը չըրաղընըն վիրտիկի եուվարազ քիւչիւք պիր գութուեա պէտէլ , Կօնթրան , մէրգուճա երկիրմի պէշ ալթուն վէրիպ , տիւքքեանտան տիշարը չըգտը , վէ օթէլինէ ավտէթլէ , երկզիւնիւ երգատըգտան սօնրա , աթընա սիւ վար օլարազ , «էրիան Բօշթայլ սէյֆիեէսինէ միւթէյլէճճիհ օլտու :

Իրթէսի բազար , այնի վագըթտա , հէմ տայիթէյի պէլէտիեէտէ վէ հէմ քիլիստէ իլանը րէսմի վէ լուհանի վուգու պուլտուղունտան , Կօնթրան տը Սթրէնեհինին եագընտա գօնթէս տը Քէրուալ իլէ իզտիվաճը թէվաթուրու , էլէքթրիք կիպի սիւրաթիլէ պիւթիւն մէմլէքէթտէ եաեըլտը :

Պու խապէրի իք տէֆա ալանլարտան պիրի տէ , Շէվրէօյլ տըրժան օթէլինին սահրպէսի մատամ Մօնիք Գլէրթէ օլտու , վէ խալիսանէ պիր նէֆրէթլէ , քէնտի քէնտիեէ շու սէօզլէքի սէօյլէտի :

— Տիմէք տիր քի , պարօն Կօնթրան՝ օլ ազիլզէ գատըն իրէ էվլէնիեօր , վէ հաֆթատա իւշ տէֆա , կիւեա հիշ պիր զարարը եօգ տուր կիպի , էրքէք գըեաֆէթինէ կիրմիշ օլան վէ ազչամա գատար թիւթիւն իշտիքտէն պաշգա , պիր էրքէք թարզընտա տա չագըպ չագըշտըրմագտա պուլունան պիր գըգա վիզիթա վէրիեօր : Պու ալչագլըգ իսէ , պէնսիմ էվիմտէ , պէնսիմ օթէլիմտէ վուգուա կէթիթիլիեօր : Խա'յր , խա'յր , պէն պու ալչագլըղա շէրիք վէ հէմթէօհմէթ օլամամ : Պու հալէ խիթամ վէրիլմէլի տիր . հէմ պիր ան էվվէլ խիթամ վէրիլմէլի տիր . եարընտան իսէ , պու կիւն պու իշի կէօրմէլիեիմ :

Պինապէրին մէրգումէ , սախթէ Լէօն Բանտալը աչըգտան աչըղա եօլա գօյմագ իւզրէ , օտասընա չըգտը իսէ տէ , մէրգուճու , եախօտ տահա տօղլուսու մէրգումէեի , եօլճուլուգ չանթասընը հազըրլամագ իւզրէ կէօրտիւկիւնտէ , ֆէվգէլատէ թէաճճիւպտէ գալտը : Այնի վագըթտա սախթէ Լէօն Բանտալ , շու սուրէթտէ իֆատէեէ իպթիտար էյլէտի :

— Իյի վագըթտա կէլտինիզ , ազիլզէմ մատամ , պէն տէ հիսապլմը իսթէմէք իւզրէ սիղի եօգարը չաղըրաճագ իտիմ , չիւնքի ագչամքի արապատա պօշ եէր պուլուր իսէմ , պու կիւն կիտէճէեիմ :

իշթէ, պու վէճհլէ Լէօն Բանտալ, քէնտի իխթիեարըյա կիթմէքտէ օլտուղունտան, թարտ ու թէպիտինէ լիւզում՝ գալմատը: Պինապէրին Մօնիք Գլէրթէնին հիտտէթի տէրհալ թէսկին օլարագ, շէօյլէ ճէվապ վիրտի:

— Ագիղիմ միւսիւ, հիսապ բուսուլանըզ պիր ազտան հազըր-աեըպ, Մարի-Ժան իլէ սիգէ կէօնտէրիւրիմ: Արապատա պօշ եէր պուլմագ խուսուսունա կէլինճէ, օլ ճիհէթտէ միւսթէրիհ օլունուզ շու մէվսիմոէ արապանըն իւշ գըսմը պօշ օլուր: Շիմտի, եագ մէվսիմինին գապլըճալար զէմանը տէյիլ տիր: Օլվագըլթտա եօլճու-լար արապատա օթուրաճագ մահէլլ պուլմաղլար:

Պատէհու Մօնիք Գլէրթէ աշաղըեա էնիպ, հիսապ բուսուլասը-նը հազըրլատը, վէ շիմտի Բարիստէ էհալիեի սօեան պիր թագըմ լօգանթաճըլար նէզտինտէ հէման կիւլմէեի մուճիպ տէրէճէտէ ճիւ-զիեաթ գապիլինտէն պուլունան մէզքիւր բուսուլա պէտէլինի էօ-տէտիքտէն սօնրա, սախթէ Լէօն Բանտալ, ագչամ իւզէրի էքինալ-տան Վէզիւլէ կիտէն վէ Մօնիք Գլէրթէնին գապիլինճէ, հէման պիւ-թիւն պիւթիւն խալի օլան բօսթա արապասընա բարիպ օլտու:

Իշպու իւշ աթլը արապա, սիւրաթլէ, Բօշթայլ սէյֆիեէսի բիշ-կեահընտաքի ճատտէտէն կէշտիկի սըրատա, պարօն տը Սթրէնեի, սէյֆիեէնին պաղչէսի բարմագըլըզ էօնիւնտէ տուրմուշ օլտուղուն-տան, Լէօն Բանտալ, արապանըն գաբուսունտան տիշարը էեիլէրէք, էլիյլէ վէտա սէլամը վիրտի, վէ Կօնթրան տախի պունա գարըլըգ, մէնտիլինի սալլատը:

Պունտան, Օլիմք Սիլանըն աղիմէթի, մէրգում վէ մէրգումէ պէյ-նինտէ գարարաշտըրըլմըշ պիր քէյֆիեէթ օլտուղու անլաշըլըր:

Իլէրուտէ երնէ քէնտիսինի պուլմագ իւզրէ, շիմտիք Օլիմք Սիլաեը պէրթարաֆ խտէլիմ:

Բօսթա արապասը, ճատտէեի տէօնէրէք նապէտիտ օլտուղուն-տա, պարօն տը Սթրէնեի, պաշընը աշաղը էյմիշ օլտուղու հալտէ, ահէսթէ ահէսթէ պաղչէտէ եիւրիւմէկէ պաշլատը, Մէրգումուն թալը ու հալինտէն, ֆիքըրինին զաեէթլէ մէշղուլ օլտուղու, վէ միւտարէպաթը շէտիտէեէ թապի պուլունտուղու աշիքեարէն կէօ-րիւլմէքտէ իտի:

Կօնթրան, քէնտի քէնտիեէ շէօյլէ տիմէքտէ իտի:

— Օլիմք, քէնտինին պուրատա պուլունմասը վէ մէթալիպաթը, պէնի, մուզիւրը պիր ճինաեէթէ սէվգ իթմէքտէ օլմասընտան շիւպհէ

իթմէեհերէք, սավուշուպ կիթմիշ տիր: Իւզերիմտէ իճրա իթտիկի թագերգի շէտիտ, շու սաաթտա տուրմուշ օլտուղունտան, պախթ ու թալէիմին եէկեանէ հաքիմի մութլագը պուլունմագտաերմ:

Պիր էյիամ Կօնթրանըն պէյնինտէ գարմագարըշըգ միւլահա-
զաթ ճէվէլան իթտիքտէն սօնրա, թէտրիճէն սիւքիւնէթ վէ զիեա
հասըլ օլմաղլէ, քէլամընա շու եօլտա տէվամ իյլէտի:

— Պաշլատըղըմ թէշէպպիւսիւ գաթթ իտէպիլիբրմիեիմ: Պէլքի
հէնուզ վագըթ վար տըր, պէլքի Լէօնի հէնուզ քէսպի հաեաթ ի-
տէպիլիբ, վէ գըսգանճ Օլիմք, հիսապլարընըն վէ իւմիտլէրինին պօ-
շա չըգտըղընտան խապէրտար օլուր իսէ, ադտը իղտիվաճըմըզ իճրա
իտիլմիշ օլաճաղընտան, գօրգաճագ սէպէպիմ գալմաեաճաղը տէր-
քեար տըր: Մէգպուրէնին թէհտիտաթը, օլմուշ պիթմիշ վագըա-
ւարա գարշը չըգաճաղընտան, հիւքմու թէէսսիբի օլմաեաճագ տըր,
վէ օ հալտէ ճինաեէթ իճրա իթմէքսիղին, սէրվէթ ու իգպալէ նայի
օլապիլէճէկիմ շիւպհէսիղ տիր:

Պարօնուն սօլմուշ օլան սիմաքնտա պիր սանիյեէ գատար
հիւանի: հալ միւշահէտէ օլունտու իսէ տէ, պու հալ՝ ուզուն միւտ-
տէթ իմթիտատ իթմէեհերէք, եինէ եվվէլքի վահշէթ զուհուրա կէ-
լէրէք, մէրգում շու վէճհլէ իլավէի մէգալ իթտի:

— Լաքին հուզուր ու իսթիրահաթըմըն միւքէմմէլ օլաճաղընը,
վէ Օլիմբին սահիհէն պուրատան կիթմիշ օլտուղունու քիմ պանա
թէէմին իտէպիլիբ: Շիւպհէսիղ մէրգումէ Բիքսվիլլէրտէն ազիմէթ
իյլէմիշ տիր, լաքին օլշիւպհէլի գատընըն, եագընտաքի քէօյտէ ա-
րապատան աշաղը էնմէմիշ օլտուղունու, վէ արապատա օլտուղու
ղէմանտան տահա զիեատէ հագգըմտա մուխաթարալը օլմագ րատ-
տէսինտէ իւզերիմէ իճրաի նէգարէթ իթմէք իւզըէ, օ քէօյտէ եէր-
լէշմէտիկինէ հիշ պիր իսպաթ եօգ տուր:

«Օ հալտէ էկէրչի գօնթէսին ահվալը սըհհիեեսի իյիլէշմէքտէ օլ-
տուղու, վէ սէլամէթի միւմքին իտուկի տախիլի մէմլէքէթտէ շուեու
պուլուր իսէ, Օլիմք, քէնտիսինի իգֆալ, իթմէք վէ տէքէ կէթիրմէք
իսթէտիկիմէ իսքեաթ օլարագ, է՛ն սօն քէրթէտէ մէյտանա չըգա-
րագ, պունճա զահմէթլէ վիճուտէ կէթիրտիկիմ պինաեը, միւէպ-
պէտէն եըգաճագ տըր:

«Պունտան գաթինաղար, պու շէյլէրին, վահի գօրգու վէ վէս-
վէսէ օլտուղլարը, վէ պունյարտան հիշ պիրինին վիճուտէ կէլմէեէ-
ճէկի ֆարզ օլունսա պիլէ, գօնթէս տը ֆէրուալ հաեաթտա գալտըգ-

ճա, քէնտիսինին վէֆաթընտան սօնրա, թէքմիլէն գըզընա ինթիգալ իտէճէկի տէրքեար օլմաղլէ, մուհաֆըզը վէ էմանէթտարը պուլունան մէզքիւր սէրվէթէ սահիհէն սահիպ օլապիլէճէ՝ քմիեիմ:

Հէր պիր ատըմըմտա պիր թագըմ մէվանիեթ թէսատիւֆ իթմէեճէքմիեիմ: Լէօնի, պէնիմ սախթէ թէպտիլի մէպլէքիմէ միւտտէթի մէտիտէ իթիմատ իտէճէք մի տիր, վէ հագգըմտա պիր քէրըէ էմնիյեթի սէլպ օլունմաղլէ, արզուլարըմըն հէր պիրի վէ անըն ֆիլիէն իճրոսը արասընտա մէվանի վէ միւչքիւլաթ իյգա իյլէեճէք մի տիր:

«Պիլաքիս սօնուհա գատար հարէքէթիմտէ տէվամ իթտիկիմ թագտիրտէ, պուհա սէնէլէրտէն պէրու արզուլէտիկիմ բարլագ մագսէտ, էլիմտէն գաչամագ: Պիր գաչ կիւնէ տէկին, գօնթէս պէնիմ զէվճէմ օլաճագ տըր, վէ պիր այ կէչմէզտէն տուլ գալաճաղըմ ֆիպի, Մարթանըն վասիլիք վագիֆէսի տէ էօհտէմէ իհալէ գըլընաճագ տըր:

«Եթթիմէ պիր գըզ՝ մուճիպի թաստի տէյիլ տիր, վէ պուհտան պաչգա օ չաղտա պիր չօճուղուհն էօմըիւ բէք մագպութ օլամագ: Պէլքի ալթը այա գատար Մարթա տախի վալիտէսինէ գալուչաճագ տըր:

«Իչթէ, օլ վագըթ պէն եալընըզ գալաճաղըմ, վէ Բէրուալ ֆամիլեասընըն թէքմիլ սէրվէթի, օ ֆամիլեանըն եէկեանէ վէ սօն նէպի գալտըղըմ՝ ճիհէթլէ, պանա ինթիգալ իտէճէք տիր:

«Գօնթըրօլա թապի օլմաեան սէրվէթ, նէ՝ կիւզէլ ըիւեա: Բիւեա՝ մը, ֆագաթ նի՛չին ըիւեա օլաճագ տըր: Պուհուհն հագըգէթ օլմասը լաղըմ տըր: Էօյլէ օլմասընը իսթէրիմ:

«Պու խուսուստա մուխաթարա մէմուլ օլմասընա կէլինճէ, պու պապտէ ասլա մուխաթարա մէմուլ իթմէմ՝ Գօնթէսին վէֆաթը քիմսիեի թէաճճիւպտէ պրագմաեաճագ, վէ իլաճլարտա եանլըզըզ օլմասընա համլ իտիլէճէք տիր: Պէօյլէ շէյլէր՝ հէր կիւն վուգու պուլան հալէաթտան տըր:

.....

Կօնթըան, պու միւլահաղաթ իլէ քէսթանէ աղաճլարը եօլունտան եիւրիւեիւպ, միւլահաղաթընը իքմալ իթտիկի էմնատէ սէյֆիէեթ վասըլ օլտու, վէ տեաղընը պիրինճի գատէմէեթ պասթըղընտա, գարարընը վիրմիշ իտի:

Սիւմբ Սիլանըն ըարիպ օլտուղու բօսթա արապասը, Բիքմիլէր

գարիեէսինտէն հէնուզ հարեքէթ իթմիշ իքէն , Մօնիք Գլերժէ , Լէօն Րանտալըն հագըգի ճինսի վէ պարօն տը Սթրէնքի իլէ միւնասէպաթը հագըքնտա սիւքիւթ իթթիւազ իտէճէկինէ տայիր տօգթէօր Լուի Բէրրէնէ իթմիշ օլտուղու վատը թութմասընտաքի մէճպուրի-
 եթտէն քէնտիսինի խալի ատտ իտէրէք , օթէլինէ էնմիշ օլան վէ էրքէք գընափէթինտէ պուլունան պիր քիմսէեի , մահզա , պարօն տը Սթրէնքի իլէ գօնթէս տը Քէրուալըն խանէլէրինտէ իմթիզամաըզլըգ հասըլ իտէճէկի ճիհէթլէ , օթէլինտէն թարտ իթմիշ օլտուղունու , ալէնի սուրէթտէ վէ էօեիւնէրէք հիքեանէ վէ պէեան էլլէտի :

Մէզպուրէնին , լօգանթանըն պիւեիւք սալասընտա վազը օլան հիքեանէսինի քէմալը հայրէթլէ տինլէեէնլէր իլինտէ , պունտան ագտէմ իսմի սըպգաթ իթմիշ օլմաղլէ , օգուեանլարըմըզճա մալիւմ օլան Րօշթայլ սէյֆիեէսինի պաղչէպանը ժէրօմ Րիշար տախի պու-
 լունմագտա իտի :

Ժէրօմ Րիշար , պաղչէպանլըղա մախսուս պազը ալէաթ սաթըն ալմագ իւզրէ , Րիքավիլլէրէ կէլմիշ ծլտուղունտան , պիր գատէհ պէ-
 եազ շարապ իլէ չըպուղունու իլմէք իւզրէ օթէլէ կիրմիշ իտի :

Մէրգում , սօն տէրէճէ լաֆղէնլիկի սէվէր օլտուղունտան , սուի իպրէթի մուճիպ մէգըիւր հիքեանէեի ղանէթ մահզուզիեթլէ անի-
 լէտի , վէ հաթթա մատամ Մօնիք Գլերժէնէ պազը նիւալլէր իրատ իթմէրէ , հիքեանէնին թէֆէրրուաթընա գատար վազըֆ օլտու , վէ ալտըղը մալիւմաթ սանէսինտէ իսթիհսալ իտէճէկի մուվաֆֆա-
 գըյեթթտէն մէմնուն օլարագ , Րօշթայլ սէյֆիեէսինէ մուվաճըլէթ էլլէտի :

Փիւվագը մէգըիւր մուվաֆֆագըյեթի իսթիհսալէ մուվաֆֆագ օլտու : Շէօյլէքի ալտէթինտէն պիր սաաթ սօնրա , սէյֆիեէնին քեաֆֆէյի խըտմէթճիլլէրի մաթպախտա թօրլանարագ , Ժէրօմ Րի-
 շարտան տինլէտիլլէրի հիքեանէտէն տօլանը տիւրլիւ տիւրլիւ միւ-
 թալէալար իթմէկէ պաշլատըրար :

Հէր պիրի , պու գարղաշալըգ արասընտա պիրէր սէօզ սէօյլէ-
 մէրտէ , վէ եալընըգ Ժան Րօզիէ , ֆիթուրսուզճա պիր քէօշէտէ օ-
 թուրմուշ օլուպ , թիւֆէնկինին գուրչունլարընը տօլտուրմագտա , վէ աալա լազըրտընա գարըշմամագտա իտի :

Զաթէն մէրգումուն թապիեաթը պու եօլտա օլուպ , հէման տիկէր խըզմէթ քեարլար՝ քէնտիսինին օրատա պուլունտուղունիւ պիլէ
 կէօրմէզ իտիլէր :

Բէրին, պիր արա, պաղը էմրէր վիրմէր իւզրէ աշաղընա էն-տիկինտէն, տէրհալ օրթալըգտա սուսլուգ վագը օլտու: Մէզպուրէ պու սիւքիւթտէ մանէա պուլունտուղունու տէրք իյլէտի իսէ տէ, քիմէնէ պիր շէյ սօրմատը, վէ տիւնէճէքլէրինի տէտիքտէն սօնրա, զէվճինի ճէլպ իլէ, տիշարը չըգտը, վէ մէրգուճա խիթապէն:

— Նէրտիվէնին թա իւթիւնտէն իշիթտիկիմ շո: Բաթըրտըլը կիւրիւլտիւլիւ պօշպօղաղլըգ նէ՞ տիր, վէ պէնիմ կէլտիկիմ սըրատա, նի՞ չին պիրտէն պիրէ սուսլուգ վագը օլտու, տէյի սիւալ իթտի:

Ժան Բօզիէ. — Նէ՞ օլաճապ, էֆէնտիլէրիմիզ հագգընտա պահս խտիւօրլար:

Բէրին. — Նէ՞ տիւօրլար:

Ժան Բօզիէ, օգուեանլարըմըզըն քէշֆ իթտիքլէրի հիքեանէեի, իշիթտիկի կիպի նագլ իթտի: Բէրին, մէզքիւր հիքեանէեի, ինան մաեարագ տինլէտի, վէ պիթտիկինտէ:

— Էյ, սէյֆիւնէնին ատէմլէրինտէն, միւսիւ պարօն հագգընտա պու թօհաֆ ըրվաեէթլէրի նէշը իտէն քի՞մ տիր, տէտի:

Ժան. — Պաղչէպան ժէրօմ Բիշար տըր:

Բէրին. — Հայտէ սէն մաթպախա կիթ, վէ ժէրօմ Բիշարա, քէնտիսիյէ կէօրիւշմէք խթէտիկիմի վէ տէհլիզտէ քէնտիսինէ պէքլէտիկիմի խապէր վէր:

Ժան Բօզիէ, քէնտի իւզէրինտէ ֆէվգէլատէ նուֆուզու պուլունտուղունու թաստիգ իթտիկի զէվճէսինին էմրինէ պիլա իթիւրազ իթաաթլա, մաթպախա ավտէթ իթտիկինտէն պիր տագըգա սօնրա, պաղչէպան, Բէրինին նէզտինէ կէլտի, վէ մէրգումէ, շու եօլտա իֆատէեէ աղազ իյլէտի:

— Ժէրօմ, պիլի՞նօրմուսունուզ քի, իթտիկինիզ շէյ, պիւեիւք ֆէնալըգ տըր:

Պաղչէպան. — Աֆվ իտէրսինիզ մատամ, նէ՞ եաբմըշըմ:

Բէրին. — Մատամ գօնթէսին խըսըմը օլտուղու վէ եագըն կիւնլէրտէ էֆէնտիմիզ օլաճաղը ճիհէթլէ, ճիւմիէմիզին հիւրմէթ ու ըրտեթէ պօրճու օլտուղումուզ միւսիւ պարօն հագգընտա սէյլէտիքլէրինիզ, իյի շէյլէր տէյիլ տիր:

Պաղչէպան. — Բէճա իտէրիմ, աղիղէմ, տօղրուեու սէյլէմէք, ֆէնալըգ մը տըր:

Բէրին. — Հալէ ու իտտաա խտիւօրսունուզ:

Պաղչէպան. — Էվվէթ, միւսիւ պարօնուն, էրքէք գընաֆէթիլէ

Բարիստէն Ռիքսվիլէրէ կէլմիշ, վէ մատամ Մօնիք Գլէրժէնին Շէվ-
րէօյլ տ'Արժան օթէլինէ էնմիշ իյի պիր տօսթու պուլունմուշ իտու-
կինի, վէ միւսիւ պարօնուն՝ հաֆթատա իւշ տէօրթ տէֆա անը
կէօրմէնէ կիթտիկինի, վէ Մօնիք Գլէրժէ, միւհթէրէմ վէ նամուս-
լու օլտուղունտան, իշի չագարազ վէ պու խուսուսա իշթիւրաք իթ-
մէք իսթէմէնէրէք, պու կիւն օ գատընը եօլա գօյտուղունու իտ-
տաա իտէրիմ:

Բէրին. — Լաքին պու հիքեանէնիզ պէնճէ միւմքինսիզ կէօրիւ-
նիւեօր, Պուլունտուղունմուշ չու սըրատա, պէօյլէ պիր հարէքէթ վէ
մուամէլէ ալչազլըգ տըր, Միւսիւ պարօն իսէ, ալչազ պիր քիմնէ
տէյիլ տիր:

Ժէրօմ, գահգահա իլէ կիւլէրէք,

— Միւմքին մի եօգսա միւմքինսիզ մի, օրասը մէճհուլ տուր, վէ
պէն սիզէ իսթար իտէրիմքի, ազիզէմ Բէրին, էրքէքլէրէ բէք չօգ
էմնիյեէթ իթմէնիսիզ, իշէ գատըն գարըշտը՝ մը, էրքէքլէր՝ հէր շէյէ
միւգթէտիր տիրլէր, տէտի:

Բէրին, պաղչէպանըն թէէմինաթընտան պիր տէրէճէ շիւպհէլի
գալտը իսէ տէ, գաթիէն իսքեաթ օլամատը, վէ նիհանէթ քէլա-
մընա տէվամ պիրլէ,

— Ֆագաթ սիզ պու թաֆսիլաթը քի՞մտէն ալտընըզ, տէյի
սօրտու:

Պաղչէպան. — Քիմտէն մի ալտըմ. ասըլ մէնպաընտան, եանի
Մօնիք Գլէրժէտէն ալտըմ. Մէզպուրէնին նէ՝ տէրէճէ նամուսլու
պիր գատըն օլտուղունու իսէ, ըանա պիլիւսինիզ:

Բէրին. — Օնա նէ՞ շիւպհէ. լաքին քէնտիսի տէ եանըլապիր:

Պաղչէպան. — Նա՞սըլ:

Բէրին. — Պահսընը իթտիկինիզ քիմնէ իշին, էրքէք գընաֆէ-
թինէ կիրմիշ իտի տի՛մէեօրմուսունուզ:

Պաղչէպան. — Էվլէթ:

Բէրին. — Լաքին իշթէ օ գընաֆէթտէ պիր եանըշլըգ վուգուի
բէք գօլայ տըր:

Պաղչէպան. — Ֆագաթ էրքէք գընաֆէթինէ կիւմիշ օյան օ գա-
տընը պէն թանըրըմ:

Բէրին. — (Սօն տէրէճէ թէանճիւպտէ գալարազ.) Սի՞զ մի,
Ժէրօմ:

Պաղչէպան. — Շիւպհէսիզ պէն:

Բէրին. - Քէնտիսինի նէ՛րէտէ վէ նէ՛ վագըթ կէօրտիւնիւզ .

Պաղչէպան . - Պունտան պիր միւտտէթ էվվէլ, պուրատա պաղչէնին բարմագլըղընտա կէօքտիւմ . Մէրգումէ, եալընըզ միւսիւ պարօնա թէսլիմ իթմէքլիկիմի թավսիեէ իտէրէք, պանա պիր մէքթուպ վիրտի . օլ վագըթ հիչ պիր շէյ հագգընտա շիւպհէմ պուլունմատըղընտան, ֆիքրիմտէ հիչ պիր թէրէտտիւտ հասըլ օլմատը իսէ տէ, շիմտի խաթըրմա կէլիեօր քի, քէնտիսինի, էրքէք սընըֆընա մախսուս օլմանան պիր կիւզէլլիքտէ կէօրտիւմ .

Բէրին . - (Կիւլիւմսէեէրէք .) Ջանն իտէրիմքի, պու միւլահազանըղըն պիւեիւք պիր իսպաթ օլմատըղընը քէնտէնիզ տէ թաստիգ իտէրսինիզ .

Պաղչէպան . - Պէն քէնտի էֆքեարըմտա իսրար իթմէմ, լլաքին Մ . տօգթէօր Բէրրէնին էֆքեարընը իշիտիրսէնիզ, պու սէօյլէտիկիմին պիր իսպաթ օլտուղունու ումարմքի օլ վագըթ անլարսընըզ .

Բէրին . - Տօգթէօր Բէրրէն պու հիքեաեէեթի պիլիթէօր մու .

Պաղչէպան . - Պիլմէք տէ սէօ՞զ միւ . Իւք տէֆա իշի Մօնիք Դիլէր-ժէեէ քէնտիսի անլաթմըշ տըր .

Բէրինին պունա պիր տիեէճէկի գալմաեըպ, տօգթէօր տախի օլ խուսուսու թաստիգ իթտիկինտէ, արթըգ շիւպհէ իտէմէզ իտի . Իմտի, տօգթէօր կէլտիկինտէ, անը իսթ իճվապ իթմէքլիկէ վէ վիրէճէկի ճէվապ մուճիպինճէ պիր ֆիքրի հասըլ իյլէմէքլիկէ գարար վիրտի . Պու վէճհէ, ժէրօմտան էօյրէնէճէք պիր շէյի գալմատըղընտան, անը եօլա գօյտու .

Իրթէսի սապահ, տօգթէօր Բէրրէն, պէր միւթատ սէ յֆիէեէ կէլտիկինտէ, մատամ տը Գէրուալըն օտասընա կիրմէզտէն էվվէլ, Բէրին գարչըլատը, վէ տօգթէօր ,

— Պանա պիր տիեէճէկինի՞զ մի վար տըր, տէյի սիւալ իթտի .

Բէրին . - Էվվէթ, միւսիւ տօգթէօր, ֆագաթ տօղրուտան տօղրուեա իշի անլաթաճաղըմ . Էվիմիգտէ ճէրէեան իտէն պիր ըֆվաեէթտէն տօլաեը ֆէվգէլատէ էնտիշէ վէ իզթիրապ իշինտէ պուլունուեօրում .

Պէօյլէճէ մէզպուրէ, Օլիմի Սիլա հագգընտա տէվէրան իտէն թէվաթուրարը մուխթասարէն նագլ իթտի, վէ խիթամընտա ,

— Սէվկիւլիւ մատամըմըն պէքլէտիկի պիւթիւն սաատէթ ու իգպալ, պէնճէ մուխթարա իշինտէ զանն օլունուեօր . Բէճա իտէրիմ, միւսիւ տօգթէօր, հագըգէթի հալի պանա պիլտիրինիզ, տէտի .

Տօգթէօր . - Էսէֆ իտերիմքի , աղիգէմ , սիղ հագըգէթի հալի պիլիեօրսունուզ :

Բէրին . - Տիմէք օլուրքի , իշպու շայեանը թէէսսիւֆ հիքեանէ ...

Տօգթէօր . - Էվվէթ , պու հիքեանէնին թէվաթուր պուլմասը , էսէֆ օլունաճագ պիր հալ իսէ տէ , նօգթասը նօգթասընա սահիհ օլտուղու տա ինքեար օլունամագ , Միւսթէճիրին գատըն սընրֆըն-տան իտուկինէ Մօնիք Գլէթէնէ իլք տէֆա պէն խապէր վիրտիմ : Պինապէրին Ժերօմ Բիշար , միւստէթի էօմրիւնտէ իլք տէֆա օլա-րագ միւպալէղա իթմէմիշ տիր :

Բէրին . - (Հիտտէթլէ .) Պու հալտէ Մ . պարօնուն հարէքէթի վագըասը ճանվէրլիք տիմէք տիր :

Տօգթէօր . - Էվվէթ , պու հարէքէթին չիւպհէլի իտուկինի պէն տէ թաստիգ իլլէրիմ , լաքին քէնտիմճէ շունու էսաս իթթիխազ իթ-միշիմ տիրքի , հէրքիմ ալէյհինտէ ազվիեաթ իտիլիր իսէ , պու ազվիեաթ օնա պիլտիրիլմէտիքճէ , վէ մէրգուլուն քէնտիեի միւ-տաֆաա իլլէմէսինէ միւսաատէ իտիլմէտիքճէ , ապա վէ գաթա մահ-քիւմ իտիլմէմէլի տիր :

Բէրին . - Աճայիւ պ , միւսիւ պարօն քէնտի քէնտիսինի միւտա-ֆաա իտէպիլիր մի :

Տօգթէօր . - Օրասընը պիլմէեիզ , վէ իշթէ պու սէպէպլէ քէն-տիսինի մահքիւմ իթմէքտէն կէրի տուրմալըեղ : Պազէն հիւքիւ-մէթին ատալէթի պիլէ եանըլմագլըղա թապի տիր : Նիչէ տէֆալար , պիկիւնահ էյիսաս պաշլարընըն՝ գաթըլիեահ իւզէրինտէ տիւշտիւկիւ կէօրիւլմէմիշ մի տիր : Էսրար վէ միւթթէհիմլիք՝ այնի մանէատա շէյլէր տէյիլ տիր : Պազէն էսասէն անլաշըլամանան շու եա պու մատ-տէնին իթհամ իտիլտիկի , վէ մուախսարէն պու իթհամըն հագգսըզ օլտուղու , վուգուլաթը մալիւմէտէն տիր : Միւսիւ պարօնուն պիսուշ վէ պիկիւնահ օլտուղունու իտտաա իթմէմ , լաքին էկէր քէնտի տա-վասընը իլթիգամ իթմէք իւզրէ պուրատա պուլունսա իտի , պէլքի թէպրիեէ յի զիմմէթ իտէպիլիր իտի , եախօտ հիշ օլմագսա , գապա-հաթընըն աղըրլըղընը թախֆիֆ իթտիրէճէք պազը աշվալ իրանէ-սինէ միւգթէտիր օլապիլիր իտի :

Լուի Բէրրէն , պարօնուն տալա վէքեալէթինի իյֆա իտէրէք , Շէվրէօյլ տ'Արժան օթէլինտէ , էրքէք գըեաֆէթինէ կիրմիշ պիր գատըն պուլունմասը , վէ օ գատընըն՝ Մ . տը Սթրէնի իլէ միւնա-սէպաթը մահրէմանէսի մէվճուտ օլմասը , գապիլ օլան շէյլէրտէն

խողկինի, ֆագաթ պու շէյլերին պիրէր մանէազը օլապիլէճէկինի տէրմիեան իյլէտի:

Բէրին, քէմալը տիգգաթլէ մէզպուրէեի տինլէտիքտէն սօնրա, շիւպէլէի պիր թարգտա պաշընը սալլատը, չիւնքի, հէր նէ սէօյլէն-աէ, մութլագա կօնթրանըն հարէքէթի վագըասը ալթընտա պիր խիեանէթ մէվնուտ խողկինի հիսս իթմէքտէ, վէ պէօյլէ պիր զէ-մանտա իճրաի խիեանէթին ափվ օլունմազ պիր ճինսեթ խողկինի միւլահազա իյլէմէքտէ իտի:

Մէզպուրէ, պիր ազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա,

— Միւսիւ տօգթէօր, սիգտէն պիր նասիհաթ իսթէմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէրմիսինիզ, վէ իսթէեէճէկիմ նասիհաթը վէրի՛ր մի-սինիզ, տէյի սիւալ իթտի:

Տօգթէօր. — Հա'յ հա'յ. Սիգէ աչըգտան աչըգա վէ վիճտանըմա մուվաֆըզ սուրէթտէ ճէվապ վիրմէքլիկի թէէմին իտէրիմ. իֆա-տէնիզ հէր նէ իսէ, պէեան իտին:

Բէրին. — Սիգտէն իսթէեէճէկիմ նասիհաթ շու տուր բի, սէվ-կիւլիւ էֆէնտիմ օլան մատամ գօնթէսին պանսա ֆէվգէլտտէ թէ-վէճճիւհ վէ էմնիյեթի վար տըր, վէ իշպու թէվէճճիւհ ու էմնիյ-եթինի բէք չօգ ասարըյլա իպրազ իթմէքտէ տիր:

Տօգթէօր. — Սիգլին տէ օ թէվէճճիւհ վէ էմնիյեթի լսեըզ օլ-տուղունուզա էմինիմ:

Բէրին. — Էկէրչի պու էմնիյեթի շաեէսթէ օլմագ իշին, մու-հապպէթ վէ ուպուտիյեթիմ քեաֆի իսէ, էվվէթ, պէն օ թէվէճ-ճիւհ վէ էմնիյեթ ասարընս լսեըզըմ, լաքին պու կիւնքի կիւն սիւքիւթիւ իսթիեար իտէր իսէմ, ասարը մէզքիւրէեէ շաեէսթէ օլմագտան տուր օլմսեաճագմըեըմ. Պիթթէսատիւֆ ալտըղըմ մա-լիւմաթը, մատամ գօնթէսէ պիտիքմէեէ պօրճու տէյիլմիեիմ:

Տօգթէօր. — Օլ խուսուստա սագընըն:

Բէրին. — Նի՛շին:

Տօգթէօր. — Չիւնքի էվվէլ էմըրտէ, օ գատըն, էկէր գուրթուլ-մասը գապիլ իսէ, գուրթուլմալը վէ եաշամալը տըր. Հալպուքի պուլունտուղու հալտէ, քէնտիսինէ պէօյլէ պիր խապէր վիրմէք, հէր հալտէ էօյմէսինէ սէպէպ օլմագ տըր: Մատամ տը Բէրուալ թարաֆընտան շէտիտէն արզու օլունան պու իգտիվաճ, պու կիւնքի կիւն պէնիմ եէկեանէ վէ է'ն պիւեիւք իւմիտիմ տիր. Պու իգտի-վաճըն իճրասը, գօնթէսին մանէվի հալինճէ սիւքիւնէթ հասըլ իթ-

մէքլէ, իհիթիմալքի սըհհէթճէ հալինի տախի թէպտիլ իտէճէք, վէ հէր կիւն պէքլէմէքտէ օլտուղում, ֆադաթ իւմիտ իթմէտիկիւմ, վէ անըն ֆըգտտնը թագտիրինտէ, հէր իւմիտին զայիլ օլաճաղընա շիւպհէ իտէմէտիկիւմ միւսայիտ թէպէտտիւլիւ հուսուլէ կէթիըէճէք տիր: Ազիզէմ, սիզ պէնտէն իյի պիր նասիհաթ իսթէեօրտունուզ. սիզէ, պու խուսուստա գաթիէն սիւքիւթ տուրմանըզը իխթար իտէրիւմ: Թապիպ օլտուղում, վէ շու էսնատէ աղըր մէսուլիեթ թահթընտա պուլունտուղում ճիհէթլէ, սիզէ, սիւքիւթ տուրմագլըզը էմր իտէրիւմ:

Բէրին պաշընը էյտի, վէ սիմասը՝ մահղունիյեթպախշ պիր հալքէսպ իթտի: Պատէհու շու վէճհլէ ճէվապա աղազ իյլէտի:

— Միւսիւ տօգթէօր, էմրինիզէ իթաաթ իտէրիւմ: հէր շէյի մատամ գօնթէստէն կիզլէեէճէերիւմ: լաքին Ալլահ վիրէ տէ, պիշարէ գատընը գուրթարտըգտան սօնրա, կիւնիւն պիրինտէ պիզէ, աղլաեարագ, պէնի գուրթարաճաղընըզա, բեաշքի՝ պրագա իտինիզ տէ էօլէ իտիւմ տիմէսէ:

31

1847 սէնէսինտէ, Բարիսին Շօսէ տ'Անթէն սօգաղընտա, 19 նիւմէրօլու պինատա, շէհրի մէզքիւրուն միւթէպէր պանգալարընտան պիրի պուլունմագտա իտի:

Պանքէր Ֆիլիբ տը Լա Պրիէր վէ օղլու ժօրթ, պու պինանըն պիրինճի գաթընտա իգամէթ իթմէքտէ իտիլէք:

Թագըրպա ալթմըշ չաղընտա պուլունան պանքէրի մէրգում, քէնտի տիրաեթի վէ զայրէթի սաեէսինտէ բէսպի սէրվէթ իթմիշ իտի:

Ֆիլիբ, անասըլ Բիգատիալը, աթիգ, ֆադաթ պիւթիւն սէրվէթի մահվ օլմուշ պիր ֆամիլեանըն եէկեանէ նէսլի օլուպ, ֆամիլեասը, վարիտաթընըն պագըյեէսինի Ֆիլիբին թալիւմ ու թէրպլեէսինէ հասր իթմիշ օլտուղու հալտէ, մէրգում, զն ալթը չաղընտա օլտուղու սըրատա, Բարիսէ կէլտի, վէ օրտտա պիր պիմնքէրլին խըտմէթինէ կլիմէքլէ, էվսաֆը մէմուհէսի սաեէսինտէ, պանքէրլին իթիպարընը ճէլպ իթտի:

Ֆիլիբ, մէրգում պանքէրլին եանընտա բէք չաբուգ իյէրլէերիպ:

ազ վագրթտա մուհասէպէ մէմուրու վէ պանքերին շէրիքի օլտու , վէ հէնուզ երկիրմի պէշ եաշընը իբմալ իթմէմիշ օլտուղու հալտէ , պանքեր , քէնտիսի իշտէն շէրիլէրէք , իշինին պաշընտա Ֆիլիբի եալընըզ պրագտը :

Իգպալ վէ մէհարէթի սաեէսինտէ , իշպու եէնի պանքեր , տալիմի պիր սաատէթ տէվրինէ տախիլ օլուպ , էմրի թիճարէթտէ գազանտըղը իսթիգամէթ նամը , ֆէվզ էլատէ իթիպար քէսպ իթմէսինէ պատի օլտու , Շէօյլէքի հէր կիւն , բէք չօգ իշլէր թէքլիֆ օլունմագտա իտի իսէ տէ , քէնտիսի պու իշլէրտէն է'ն էմին վէ մագպուլթարընը ինթիխապ իթմէքլէ , քէմալը մուվաֆֆագըյեթ իւզրէ թէսվիեէ իտէր իտի Շու եա պու իշի տէրիւհտէ իթմիշ օլան սանաաթտաշարը միեանընտա քէնտի իսմի պուլունտուղունտա , պու խուսուս , օ իշին պաշա չըգաճաղընա մուհագգագ պիր քէֆալէթ տիմէք իտի , Խալգ պունու պիլտիկինտէն , չօղլար , սէրմաեէլէրինի գապուլ իլէ իշլէթմէսի իշին քէնտիսինէ բէճաեա կէլիլէր իտի :

Ազ վագրթտա Ֆիլիբ տը Լա Պրիէր , քէնտի իւք էֆէնտիսինին սէրմաեէսի պէտէլինի էօտէեիպ , վէ հալինի պօզուլմազ սուրէթտէ տիւզիւպ , սաատէթ ու իգպալինի տիւշիւնմէք վագթը կէլմիշ օլտուղունու պիլմիւլահաղա , պէշ սէնէտէն պէրու սէվտիկի պիր գըզ իլէ էվլէնտի :

Պու գըզ , միւթէպէր պիր ֆամիլեատան տօյմուշ , վէ կիւզէլճէ թալիմ ու թէրպլիեէ իալիլիշ օլուպ , ֆագաթ ֆագիլէթիյլէ հիւսնի ճէմալինտէն ղայրի ճիհէղի պուլունմամագտա իտի :

Պինապէրին , էօյլէ պիր քիմսէ , քէնտի սանաաթտաշարընտան հանկըսընըն գըզըյլա էվլէնմէք իսթէսէ , պիր դաշ միլեօն ֆրանգ ճիհէզ ալարագ էվլէնէպիլէճէկի տէրքեար օլտուղու հալտէ , մէրգումուն , ասլա ճիհէղի պուլունմաեան պիր գըզ իլէ ագտը իզտիվաճը , չօղլարըն թէաճճիւպիւնիւ մուճիպ օլտու , Հաթթա պաղը թէքլիֆսիղ վէ մուհիպպ տօսթլարը , մէքքիւր թէաճճիւպիւ ումումիեի քէնտիսինէ թէպլիղ իթտիքլէրինտէ , Ֆիլիբ տը Լա Պրիէր , թէպէսսիւմ իթտի , Մէրգում իշին միլեօնլարըն նէ^օ էհէմիեէթի վար իտի , զիրա օլտուգճա վէ պէլքի տէ ֆաղլասըյլա միլեօնլարա մալիք օլուպ , նալիլ օլտուղու սաատէթ ինի իսէ , պիր միլեարա գարշը թէպտիլ իթմէք իսթէմէհէճէկի տէրքեար իտի , չիւնքի մէքքիւր իզտիվաճ , հիշ պիր շայեանը թէէսսիւֆ նէթիճէ հասըլ իթմէեիպ , մէգպուրէ , կէնճ գըզըղը զէմանընտա կիպի , լաթիֆ վէ հիւսնի թապի-

եաթընը մուհաֆազա իյլէտի: Պուշարըն ֆամիլեաճա պիր քէտէրի վար իտի իսէ, օ տախի, խայլի սէնէլէր էվլատլարը պուլունմամսը օլուպ, նիհաեէթ պիր կիւն, վալիտէ օլմագլըզ իւմիտի ապա մէմուլ օլմատըզը հալտէ, օլ կէնճ գատըն պիրինճի համիլէլիք էսէրլէրինի հիսս իյլէտի:

Պու խուսուս, գէվճէյնին ֆէվզէլատէ մէսէրրէթինի մուճիպ, ֆագաթ էսէֆ օլունուր քի, մէզքիւր համիլէլիք, կէնճ գատընն մէվթինէ պատի օլտու:

Մէրգումէ, տիւնեաեա պիր էրքէք էվլատ կէթիրտիքտէն սօնրա, քէտիսի վէֆաթ իթտի, վէ չօճուգ՝ ժօրթ թէամիեէ իտիլիպ, բէտէրի, վալիտէսի հագգընտաքի մուհապպէթինի տէ ծնա հասը իյլէտի:

Ժօրթ, ալէսսէվիյլէ զիեատէ յէվիլէն չօճուգլար կիպի թէրպի-եէսիզճէ պիւեիւտիւմէքլէ, պիր տիկէրի օլսա, բէտէրինին իֆրաթ զաաֆէթինին նէթիճէսի օլարազ, պազը մահզուրլարա թապի օլմասը լազըմ՝ կէլիրքէն, մահզա քէնտի թապիսաթ ու ալպէազընըն չայեանը մէմուտ հիյեէթ օլմասընտան, մէհպիրի մէզքիւրէ վուգուս կէլմէտի:

Պու չօճուգ, տէլիգանը հալի քէսպ իթտիլինտէ, էվսաֆը հասէնէսի տահա զիեատէ թէվէսսիւ իթտի: Հաթթա Ֆիլիբ տը Լա Պրիէր՝ օղունա հիչ պիր խըզմէթ թայեին իթմէտիկի հալտէ, օղու, քէնտիլիլինտէն պանգանըն իշլէրինէ իշթիրաք իթմէք, վէ մուհա-սէպէ ումուլունուն քեաֆֆէյի թէֆէրրուաթընա ալըշմագ իաթէտի:

Ժօրթ, խօշ պիր թապիաթա մարիք օլուպ, սիննինէ մուվաֆըզ էյլէնճէլէրի սէվէր իտի, ֆագաթ քէնտիլինին պազը շէրիլէրի, պու էյլէնճէլէրին հուտուտունու թէճապուզ իթտիլէրի թագաթի-տէ, քէնտիսի օ հուտուտու թէճապուզ իթմէզ իտի:

Բէտէրի, իսթէտիկի գատար ժօրթա ագչէ վիրտիլինտէն, մէրգում տէլիգանը ճէօմէրտճէ սարֆ իտէր իստէ, միւսրիֆլիկի, ինթիզամսըզ տէրէճէսինէ վարմազ, խուսուսա հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն պօրճ իթմէքտէն սագընըր վէ գօրգար իտի:

Իշթէ, Բօշթայլ սէյֆիեէսինտէ հիքեաեէ իթտիկիմիզ վադըա-լարըն հիյնի ճէրէեանընտա, եիկիրմի եաշընա պասթըր գատէմ իթմիչ օլան մէրգում տէլիգանընըն հալի պու սուրէթտէ պուլունմագ-տա իտի:

Մ. տը Լա Պրիէրին խուսուսի օտասընտաքի ասմա սաաթ ծն վուր-

տու : Պու ստա , իտարէխանէնին ու ճունտա վազը օլուպ , արա եէր-տէ պիր նէրտիվէն վասըթասըյլա , պիրինճի գաթըն տայիրէլէրիյէ իրթիպաթը պուլունմագտա իտի :

Մէզքիւր ստանըն թէգեխնաթը սատէ օլուպ , տիպարարը եէ-շիւ չուխա իլէ էօրթիւլիւշ , վէ եէր եէր աթիգ գատրօլար ասը-մըշ իտի :

Իսկէմիէլէր վէ բէրտէլէր՝ եէշիւ չուխատան օլտուգլարը կիպի , խալընըն ըէնկի տախի այնի ըէնկտէն իտի :

Պազը թարաֆլարը ֆիլտիշի վէ սիմ իլէ գաբլը ապանօզտան պիւեիւք պիր քեաղըտանէ , իւզէրինտէ պիր չօգ քեաղըտար օլտու-ղու հալտէ , օտանըն օրթասընտա մէվղու օլուպ , կիզլի ուրէթտէ աչըլըր գաբանըր չէլիքտէն պիր տանտըգ տախի , օտանըն պիր ճի-հէթինէ գօնուլմիւշ իտի :

Ալթմիշ եաչընտա օլուպ , թապիի գըվըրճըգ օլան աղարմըշ սաչարը օլմասա , էլլի եաչընտան զիեատէ օլմատըղը զանն իտիլէճէ-կի տէրքեար պուլունան ֆիլիբ տը լա Պրիէր , զիքը իթտիկիմիգ եա-զըխանէնին գաըչըսընտա օթուրուպ , տիւնեանըն հէր թարաֆըն-տան վիրուտ իթմիշ օլան միւթէատտիտ մէթուպլարը կէօզտէն կէ-չիրմէքլէ մէշղուլ պուլունմագտա իտի :

Մէրգուեմուճ հալ ու հէյեթիխնտէն , ազիմ էնտիշէ իչինտէ օլ-տուղու անլաչըմագտա , վէ օգուտուգ ճա , գաըչըսընտա պուլունան պիւեիւք պիր քեաղըտ իւզէրինէ իշարէթլէր իթմէքտէ իտի :

Օլ էսնատէ , պանքէրին օտասը իթթիսալինտէքի սօֆատա հէմ գավի վէ հէմ խաֆիֆ անագ սէսի իշիտիլտի , վէ իւշ քէրլէ պան-քէրին գաբուսու չալընըպ , լաթիֆ պիր սէտա ,

— Օրատա՞ մըսըն , էֆէնտի բէտէր , իչէրի կիրէպլիբմիեիմ , տէ-յի սիւպ իթտի :

Ֆիլիբ , պազը իշարէթլէր գայտ իթտիկինի պէեան իթտիկիմիգ պիւեիւք քեաղըտը տէրհալ պիր չէքմէճէտէ հըզֆ իլէ ,

— Կիր , սէվկիւլիւ էվլատըմ , տէյի ճէվապ վիրտի :

Գաբու աչըլըպ , փօրթ իչէրի կիրտի , վէ բէտէրինէ եագլաչըպ , էլլինի թութտուգտան սօնրա , տօտագլարընը անլընա կէօթիւրտիւ :

Մէրգուժ տէլիգանլը , պօյու պօսու , գարաֆէթ ու նազիքլիկի վէհասըլ պիւթիւն կէօսթէրիշիլէ զանէթ տիւպէր վէ ճալիպ , վէ Բարիսին էն կիւզէլ գատընլարընտան պիրի օլմուշ օլան վալիտէսի-նին ատէթա այինէսի օլուպ , բէտէրի , օլլու՞ուն իչէրի կիրմէսինտէ ,

մէրդումն աթֆը նազար իտէրէք, երեզիւնտէ էսէրը մէսէրրէթ վէ հադգլը պիր զուրուրիւնէթ միւշահէտէ օլունտու:

Իհթիեարըն իշպու. պադըշընըն մանէասը:

— Ա՛հ, սէվկիւլիւ օղլում, նէ՞ գատար կիւզէլսին, վէ պէն սէ-
նի նէ՞ գատար սէվէրիմ, տիմէք իտի:

Ժօրթ, իքի իւշ սանիյնէ գատար իհթիեարա պադտըգտան
սօնրա,

— Էֆէնտի բէտէր, պու սապահ րահաթսը՞զմըսըն, տէյիպիւալ
իթտի:

Ֆիլիբ. — Խա՛յր, ֆադաթ պիլմէեօրում, նի՞չին պու սիւալի պա-
նա իտիեօրսուն:

Ժօրթ. — Ձիւնքի պու սապահ, միւթատընտան զիեատէ լէհճէն
սօլմուշ, վէ կէօղլէրին գըզարմըշ տըր: Ձանն իտէրսինքի պու կիճէ
ուեուումամըշսըն:

Ֆիլիբ. — (Կիւլիւսէեհէրէք.) Պու պուլուշուն բէք տէ եռնլըշ տէ-
յիլ տիբ: Օն պէշ կիւն տիւրքի, րահաթճա ուեուեաճաեօրում:

Ժօրթ. — (Բէտէրլէ վէ թէքտիրամիզ պիր թարգտա.) Փադաթ
շիմտիեէ գատար պու խուսուստա պանա պիր շէյ սէօյլէմէտին:

Ֆիլիբ. — Պու տէրէճէ ճիւզի պիր շէյ իչին սէնի տիւշարը իդ-
թիրապ իթմէքտէ նէ՞ մանէա վար տըր: Սէվկիւլիւ օղլում, հադը-
գէթի հալէ վադըֆ օլմադ կէրէք տիր: Պէն շիմտի, ույդունու
ադալմադ չաղընա եադլաշըեօրում:

Ժօրթ. — Սէ՞ն մի, էֆէնտի բէտէր. լաքին հէնուզ կէնճսին:

Ֆիլիբ. — Ալթմըշ պէշ եաշընտաեըմ:

Ժօրթ. — Նէ՞ օլուր. մալիք օլտուզուն սըհհէթ վէ գուվվէթինիէ,
քէշֆ իտէրիմքի, եիւզ եաշընա գատար եաշաեաճադսըն:

Ֆիլիբ. — Ինշալլա՛հ. ֆադաթ շունու պանա սէօյլէ Ժօրթ, տիւն
ադչամ սէնի նի՞չին կէօրմէտիմ: Նի՞չին, հէր վադըթ կիպի պէնի
պուս իթմէկէ կէլմէտին:

Ժօրթ. — Բէք կէճ օլտուզունտան, ճէսարէթ իտէմէտիմ:

Ֆիլիբ. — Սաաթ գա՛շտա ալտէթ իթտին:

Ժօրթ. — Պէնի թէքտիր իթմէեհէքսին ա՛:

Ֆիլիբ. — Խա՛յր:

Ժօրթ. — Սապահըն սաաթ իւշիւնտէ ալտէթ իթտիմ: Տիգգաթ
իտիեօրսուն ա՛, էֆէնտի բէտէր, պունու սէօյլէրքէն, երեզիւմ գը-
զարըեօր:

Ֆիլիբ . - Նէ՛ գատար ագըլըզլըզ , Սէնին չաղընտա , պու եօլտա հարէքէթ , սըհհէթ ու աֆիյեէթին իչին մուղիւր տիր , Պու ճիւմէ իլէ կէճիքմէմէքլիկի սէն պանա վատ իթմիչ իտին :

ԺօրԺ . - Հագգըն վար տըր , էֆէնտի բէտէր , վէ պէն , պու խուսուտա գապահաթ իչլէմիչ օլտուղունու իգըրար իտէրիմ : Ֆագաթ նասըլսա պօշ պուլունտում :

Ֆիլիբ . - Գի՞մին խանէսինտէ իտին :

ԺօրԺ . - Տօսթում Մագսիմ՝ Ժէրարըն :

Ֆիլիբ . - Իյի պիր չօճուգ օլտուղունու թաստիգ իտէրիմ : Է՛յ Մագսիմին խանէսինտէ նա՞սըլ վագըթ կէչիրտինի :

ԺօրԺ . - Պիւսպիւթին պիհուտէ վագըթ կէչիրտիք . մէսէլա պագ օյնատըգ :

Ֆիլիբ . - Գագանտը՞ն մը :

ԺօրԺ . - Խա՛յր , զայպ իթտիմ :

Ֆիլիբ . - Չօ՞գ մու :

ԺօրԺ . - Պիլնիսպէ էհէմմիեթիգ պիր մէպլաղ , եանի ճէպիմտէ պուլունան եիկիրմի պէշ օթուղ լուի ալթունունու զայպ իթտիմ :

Ֆիլիբ . - Պիւթին զայպըն պու գատա՞ր մը տըր :

ԺօրԺ . - Սէօզ իլէ էլլի լուի ալթունու տա զայպ իթտիմ :

Ֆիլիբ , գաբաղը եարը աչըգ պուլունան չէլիք սանտըգտան տէօրթ տիգի ալթուն ալըպ , օղլունա վիրտիկի սըրատա ,

— Պիր ան էվվէլ պօրճունու վէր . պօրճունտան մատա , սանա այլըղընըն պիր ըուպունու տա վէրիեօրում , չիւնքի զանն իտէրիմքի սէնտէ հիչ պիր բարա եօգ տուր , տէտի :

ԺօրԺ . - Բէք տօղրու քէչֆ իթտին , էֆէնտի բէտէր , պու խուսուտա թէչէքքիւր իտէրիմ :

Ֆիլիբ . - Շիմտի , սէվկիւլիւ օղլում , պէնի տինլէ : Բէք ալէա պիլիրսինքի , պէն , բէք չօգ նասիհաթ վիրէնլէրտէն տէյիլիմ , վէ նասիհաթ վիրմէքլիք հագգընը սուի իսթիմալ իթմէմ : Ֆագաթ պու կիւն , սանա , հագգըմտա տէրքեար օլան մուհապպէթին նամընա օլարագ , գումարը իյմա իտէն պաղը քեաղըտ օեունլարը կիպի մուղիւր էյլէնճէլէրտէն ֆարիղ կէլմէքլիկինի բէճա վէ նիւաղ իտէրիմ : Սիննինէ մուվաֆըզ օլան էյլէնճէլէրտէն սէնի մահրում գըլմագլըղա նէ՛ ֆիքրիմ վէ նէ՛ արզում վար տըր , լաքին լանսգընէ , պագարա , թրանթ վէ գարանթ տէնիլէն էյլէնճէլէր՝ մուղիւր տիրլէր : Գումար օյնաեան պիր քիմնէ , զայպ օլմուշ տախի ատտ օլունմասա , հալը

Թէհլիբէտէ պուլունուր : Գուժար՝ էվվէլա ինսանըն սէրվէթինի , վէ սօնրա նամուսուճու ալըր : Ժօ՛րթ , աղիզիմ ժօ՛րթ , սէնտէն իսթէտիւ կիմ ֆէտաքեարլըղը րէտտ իթմէ , վէ պունտան պէօյլէ Գուժար օյ- նամանաճաղընը վատ էթ :

Ժօրթ . - Շիւպհէսիզ , էֆէնտի բէտէր , պու ֆէտաքեարլըղը իյ- ֆանէ հաղըրըմ՝ , վէ պու պապտէքի լիեագաթըմ իսէ , բէք ճիւզի մէրթէպէտէ օլաճագ տըր , չիւնքի զաթէն պէն գուժարպազ տէյի- լիմ՝ , վէ Գուժար օյնանըլան եէշիլ պիր խալը գարչըսընտա օթուր- մապըղըմ՝ , մահզուզիեթլէ վէ աչգլա օլմաեըպ , անճագ հէր.քէսէ իմթիսալ իթմէք իչին տիր : Հալ պուքի , պունտան պէօյլէ էլիմէ պիր քեաղըտ պիլէ ալմամանա , նամուսուճ իւզէրինէ սէօզ վէրիրիմ : Խօշ- նուճուսուճ , էֆէնտի բէտէր :

Մ . տը Լա Պրիէր՝ Ժօրթու իքի տէֆա վէ քէմալը աչգ ու մու- հապպէթլէ երլըկինտէ սըգարագ ,

— Սահիհէն սէն , պուլունան էվլատ իչինտէ է՛ն էյիսիսին , տէտի :

Ժօրթ . - Սէն տէ , բէտէրլէր իչինտէ է՛ն էյիսի տէյի՛լիսին :

Պատէհու մէրգուճ՝ տէլիգանլը , պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա , չէօյլէ տէվամ իթտի :

— Էֆէնտի բէտէր , շու սըրատա սէնին ֆէվգէլատէ խայրխահ- լըղընա կիւվէնմէքտէեիմ՝ , զիրա սանա պիւեիւք պիր չէյ թէքլիֆ ի- տէճէեիմ , տէտի :

Յիլիբ . - Նէ՞ կիպի թէքլիֆ :

Ժօրթ . - Էֆէնտի բէտէր , տիւն , Շանգ-էլիգէտէ , Տրագըն ա- խըրընտա պիր չիֆթ աթ կէօրտիւմքի , էմսալի եօգ տուր տիսէմ ճայիզ տիր : Պու հայվանլալը , Օբէրա թէաթրօսունտա իճրաի մէ- հարէթ իտէն Նինա Խօբէնէ իհտա իթմէք իւզրէ , պիր Ուլահ բրէն- սի խասսէթէն ինկիթէրրատան պունտան ալթը այ մուգատտէմ օն սէքիզ պին ֆրանգա կէթիրթմիշ տիր : Պու քէրրէ Նինա , բրէնս իլէ պօզուշտուղունտան , վէ ալաճագլըլարը թարաֆընտան տախի թաա- գլպ իտիտիկինտէն , էշեասընը սաթտըղը կիպի , զիքր իթտիկիմ աթլարը սաթմասընը տախի Տրագա իհալէ էյլէմիշ տիր : Մէզպուրէ , պունլար իչին օն պին ֆրանգ իսթէնօրքի , առէթա պատիհապա տի- մէք տիր : Շու գատարքի , պէտէլի մէզքիւր բէշինէն թէտիեթ օ- լունմագ լաղըմ տըր : Օ աթլար , ագլըմը չէլիեօր : Իմտի , էֆէնտի բէտէր , միւսաատէնլէ պիր տէլիլիք իճրասընտա պուլունմագ իսթէ-

տիկիրմէն, ուսմարմքի սանազդընը աչըպ, պէնի մէտուտ գըրմագըր-
ղա մուվաֆֆագաթ խտէրահն.

Ժօրժուն մեղքեր սեօղէրի իրատ իթտիկի սըրատա, Մ. տը
Լա Պրիէր՝ վագարը, վէ հէման մահգունիյեթպախչ պիր հալ քէսպ
իթտի, վէ ծղունուն իքի էլլէրինի թութարադ.

→ Սէվկիւլիւ օղլում, չու էսնատէ քէտէրի աղիմ՝ իչինտէ օղն-
լունուեօրում. Միւտտէթի էօմիւմտէ իւք տէֆա Երարադ, սէնին
թէքլիֆլէրինտէն պիրինէ ճէվապը ըէտտ Վիրմէկէ մէճպուրում բտէյի
սքէնան իթտի.

Ժօրժ. - (Թէաճճիւպանէ.) Ա՛հ, օ աթլարը սաթըն ալմագըրըմա
բուի ըիզա կէօսթէ՞մէեօրմուսըն.

Ֆիլիբ. - Նէ՞ չարէ, էօյլէ լազըմ տըր.

Ժօրժ. - Սէպէպինի սիւալ իտէպիթըմիւիմ,

Ֆիլիբ. - Չիւնքի, հէման թէհտիտամիզ օլան պազը իհթիմա-
լաթ վէ փհվալէ գարչը գօեապիլմէք իւզրէ պիւթիւն վարիտաթըմը
ճէմ իթմէքլիկիմ լազըմ տըր.

Ժօրժ. - Էֆէնտի քէտէր, պանա տէհչէթ վէրիեօրսուն. Նէ՞ կի-
պի իհթիմալաթ վէ ահվալտէն պահա իտիեօրսուն. Աճապա չու էս-
նատէ պանգամըզըն վալիեթի թէհլիքէ վէ մուլաթարա իչինտէ՞մի
պգըլունուեօր.

Ֆիլիբ. - Միւսթէրիհ օլ, սէվկիւլիւ օղլում, իչէր օ ըատտէտէ
տէյիլ տիր. Համտ օլսուն, պանգամըզ մազպուլթ տուր, պոնու
սարսագ իչին, մէմուլին դայրի վագըաթըր գուհուրա կէլմէք լազըմ
տըր. Շու գատար քի ուֆուզը սիեասիեթ դանէթ պարանլըզ օլտու-
ղու կիպի, էզհանը ումուսիեթ տէ էնտիչէիչինտէ տիր, վէ ումուր ու
մէսալիհին ճէրէեանը, հէման միւքէմմէլ սուրէթտէ սէքթէտար օ-
լուպ, փախիլի վիլաթաթա իֆլապար եէկտիքէրինի թէադիպ իթ-
մէքտէ տիրէր. Չաթէն մուլպիրլէրիմիզտէն էքգէրիսի, տիւչարը
իֆլաա ճըզպ, պիղէ մէպալիղի ճէսիմէ գարար վէրիեօրլար. Թէքըր
իտիեօրդմա իհթիմալ քի պունլարտան պիղէ պիւեիւք աղիւ դարար
թէրէթիւլալ իթմէեթէք տիր, ֆագաթ պէլքի տէ ումուսի վէսվէ-
սէ վէ գօրգու արթաճագ տըր. Շիմուրի հայտէ պիր պուհրանհա-
զըրլանըեօր. Պու պուհրանըն նէրէտէ փգըաճաղընը Եալընըզ Ալլահ
պիլիբ. Եագընտա թէէտիեաթ թալէպլէրի փզըմ ազըմ վագը օլա-
պիլիբ. Իւչ կիւնտէն այըն խիթամը տըր. Կէրչի պու միւնպիպիթի
իյֆաաը լազըմ կէլէն մուսմէլաթ իչին հազըր պուլունուեօրոք.

Փագաթ թէքրար իտէրիմքի, հէր իհիմալի եվկեյճէ քէշփ իտիալ,
 օնա կէօրէ հարեքեթ իթմէք տախի լաղըմէտէն տիր:

Ժօրթ. — Հագգըն վար տըր, էֆէնտի բէտէր, եիւզ քէրթ հագ-
 գըն վար տըր. վագը օլան թէքիֆիմ սըրֆ տիվանէլիք տիր. Պուն-
 տան պէօյլէ նինա թօբէնին աթլարընը խաթըրմա պիլէ կէթիւմմա,
 հաթթա եղճան ու տիլ թէէմին իտէրիմքի, պունլարը սաթըն ալա-
 մատըղըմտան նաշի էսէֆ տէ իթմէմ:

Ֆիլիբ. — Սահիֆ մի:

Ժօրթ. — Նամուսում իւզերինէ սէօյլէօրում, վէ Սլահ իթմէ-
 ֆէ, պիրտէն պիրէ վուգուա կէլէն վէ նիշէ թախթլարը վէ էն միւ-
 թէպէր պանգալարը պիլէ եէք իլէ եէքսան իտէն պէտպախթլար-
 տան պիրինէ հէտէֆ օլարագ, պիզ տէ, տիւչարը դարուրթ վէ սէ-
 ֆալէթ օլուր իտէք, սաեէնտէ եաշատըղըմ տէպտէպէլի էօմըն, վէ
 հագգըմտա տէրքեար օլան մուհապպէթինլէ տաշիմա իճրա իտէկէ-
 լէն պինլէրճէ արզուլարըմը ունուտուպ, սինինլէ վէ քէնտիմ իշին
 մէգէրթ վէ ճէսարէթլէ չալըչաճաղըմ:

Ֆիլիբ տը Լա Պրիէք՝ կէօզլէրինի վէ էլլէրինի սէմաեէ տօղրու
 գալտըրտը, վէ եիւրէքտէն օլարագ, չու սէօզլէրի իրատ իթտի:

— Եա՛ Բապպի, միւրատը իլահինիղին պանա թախսիս իթմիշ
 օլտուղու միւսթագպէլ հէր նէ տախի օլսա, սիզէ միւթէշէքթիւր
 օրմագտան վէ տուա իթմէքտէն կէրի տուրամամ: Սիզ, պանա էյ-
 լիքլէրտէն էն պիւնիւկիւնիւ վէ էն ալէասընը իհօան պուեուշ-
 տունուզ, Սիզ, պէնի մութլուլու պիւր բէտէր գըլտընը:

Օլ էանատէ, պանքէրի մէրդումուն սըրքեաթիլի կէլէրէք, սաը-
 րաֆընըն քէնտիսիլլէ կէօրիւշմէք իսթէտիկինի պէեան էպէտիլին-
 տէն, իհթիեար իլէ տէլիգանլընըն մուհապէրէտի գաթթ օլունում:

33

Ֆիլիբ տը Լա Պրիէք՝ հագըգէթի հալի սէօյլէմիշ իտի:

1847 սէնէսինին սօնլարը օլուպ, ուֆուգը քօթթիւթիլէ գա-
 րաքմագտա, վէ հէր նէ գատար եագընտա ֆէլաքէթ վուգուա
 քէշփ իթմէքիլիք միւշքիւլ իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ ումում բէ-
 հինլէրի իզթիւրապ ու էնտիշէ իսթիլա իթմիշ օլուպ, էմրի թիւթ-
 րէթտէ վէ սաշիւր իշլէրաէ էմալի նամէսպուգ ալթիւսթիլիք միւ-

չահէտէ օլունմագտա , վէ հէր սապահքի բօսթա իլէ , էեալաթըն պաղը շէհիրլէրինտէն մալիեհէճէ իֆլասլար խապէրլէրի վիրուտ իթմէքտէ իտի :

Պունունլա պէրապէր իհթիեարը մէրգում , էլան ճիտտի գօրգու վէ վէսվէսէ իչինտէ օլմաեըպ , հէնուզ պաղը վարիտաթը մագպութէսի պուլունտուղունու հիսս իթմէքտէ , վէ իթիպարըյլա էմրի պասիրէթ վէ նամուսքեարլըգ շէօհրէթինէ կիւվէնէրէք , օլ ֆուրթունալը տէնիզտէ կէմիսինի պաթըրմագսըղըն պուհրանը կէչիրէպիլէճէկինտէն տօլաեը թէֆախիլը իյլէմէքտէ իտի :

Լաքին էսէֆ օլունուր քի , Ֆիրիբ , վուգուաթ վէ իհթիմալաթը թահթը նազարը տիգգաթա ալմաեարազ , պու եօլտա հիսապ իթմէքտէ իտի . հալ պուքի քէնտի գավլինճէ , այըն խիթամ պուլմասընա հէնուզ իւչ կիւն օլուպ , պու իւչ կիւնտէ , Բարիսին էն մէշհուր վէ միւթէպէր պանգալարընտան օլմագլըգ շէօհրէթինի պիհազըն գազանմըչ օլան քէնտի պանգասը քեամիլէն տիւչարը իֆլաս օլտու : Շէօյլէքի Ֆիրիբ տը Լա Պրիէր իլէ պիւեիւք մուամէլէյի սարրաֆիեեյէրի պուլունան պանքէրլէրտէն իքիսի , այնի վազըթտա թաթիլի թէէտիեաթ իթտիքլէրինտէն , չօգլար , Ֆիրիբին պանգասընա էմանէթէն թէսլիմ իթմիչ օլտուգլարը մէպալիղի պիրտէն պիրէ թալէպէ գալգըչտըլար , վէ ազ զէմանտա ումումի նիր գօրգու հապլ օլարազ , հէր քէս , սէրմաեէսինի իսթէտիկինտէն , պանգանըն սանտըղը պօշալտը : Ֆիրիբին , շու պօրաեը կէչիրէպիլմէք իւլրէ պօրսատա սաթընա չըգարտըղը թահվիլաթ տախիֆէվգէլատէ զարար իլէ սաթըլտը , վէ Ֆրանսա պանգասը , հազըյլա թէլաչ ու իլթիրապա տիւչար օլարազ , էն էլգէմ վազըթտա իթիպարը քէստիկինտէն , սօն սաաթտա Ֆիրիբ տը Լա Պրիէր թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պօրտրօեու ըէտտ իթտի :

Պու վազըա՝ Ֆիրիբին գալպկեահընա գատար թէէսսիր , վէ քէնտիսի կիպի պիր ատէմի եաչաթամաեան մէյեուսիեթլէրտէն պիրի պիչարէեի իհաթա իթտի :

Եիկիրմի սէնէ միւթէմատիէն չալըմագլա՝ գազանմըչ օլտուղու սէրվէթ , եալընը պիր հաֆթատա մահվ օլտու :

Իրթէսի կիւն , վատէսի հըլուլ իթմիչ օլան պօրճլարըն թէէտիեէսի կիւնիւ իտի . սանտըգ իսէ , գաբալը գալաճաղընտան , օլ իհթիեար պանքէրէ էմիյիեթ իթմիչ օլան եիւզ գատար ֆամիլեալարտա , քէնտիսինին ֆէլաքէթիլէ պէրապէր սէֆիլ վէ բէրիչան օլաճագ

խորհրդեր, վե նամուսու պողոտայում ունի իսմինե, պիր տե միւֆլիս իսմի մուհադդարը իւրով գըլընաճագ իտի: Չիւնքի պու եիւզտէն տիւշարը բերիչանի օլանլար՝ ֆուրթուռնանըն գուհուրինի էլվէլճէ հիսս իտիպ, քէլտիտինի մուհաֆագա իտէմէմէսինի պիր ճինաեթ աւտ իլէ, սէֆալէթ վէ զարուրէթլէրինէ սէպէպ օլմուշ օլմասընտան տօլաեը մէրգուսու իթհամ իտէճէք իտիլէր:

Մէրգուսուն եէկեանէ վէ սէվկիլիւ օղու ժօրթ, հէնուզ եիլիրմի եաչընտա օլտուղու հալտէ, պիւս վարիտաթ վէ լէքէլի պիր իսմիէ տիւնեատա եալընըզ գալտըղընտա հալի նիճէ օլաճագ իտի:

Պու միւլահազա իլէ Ֆիլիբ տը Լա Պրիէր հէման աւալէթի իւհիյե հագգընտա շիւպհէ իթմէքտէ, վէ պէյնինի տիվանէլիք իսթիւս իյլէտիկինի հիսս իթմէքտէ իտի:

Պու ճիւմիէ իլէ պիր գարար վիրմէք լազըմ օլուպ, պիր սաաթ գատար թարիֆ օլունմազ էնտիչէ վէ իլթիւրապ իչինտէ գալտըգտան սօնրա, իհթիւարը մէրգուսմ քէպալի սիւքիւնէթ իթտի, վէ կէօլէրինտէն ագմըշ օլան եաչարըն էսէրինի իգալէ իթմէք իւզրէ եիւզիւնիւ պիտտէֆաթ սօուգ սու իլէ երգատը, վէ պատէհու չանը չալտրագ, ճէլպ իթտիկի իւզմէթքեարտան, օղունուս տէրունը խանէտէ օլուպ օլմատըղընը սիւալ իթտի, վէ էվտէ օլտուղունու թահգըգ իթտիկինտէ,

— Քէնտիսինի օտամտա պէքլէմէքտէ օլտուղունու Մ. ժօրթա պիլտիրին, տէտի:

Խըզմէթքեար, տիշարը չըգտը: Պու արա սաաթ, կիճէնին ալաֆրանկա պէչի չալտը:

Մ. տը Լա Պրիէր, սիմասընըն ալթիւսթիւկիւնիւ օղունտան գօլայճա կիզլէեէպիլմէք իւզրէ, եազըխանէօինին գարչըսընտա պուլունան լամպանըն քիւլահընը վազ իթտի:

Ժօրթ, բէտէրինին պուլունտուղու հալ ու վազիւնէթի պիլմէտիկի ճիհէթլէ, քէյֆլի սուրէթտէ մէրգուսուն օտասընա կիրիպ,

— Էֆէնտի բէտէր, պէնի՞ մի իսթէմիչսին, տէյի սիւալ իթտի: Ֆիլիբ. — Էվվէթ, սէվկիլիւ օղում, իհթիւեաճըմ օլտուղունտան, սէնի իսթէտի:

Ժօրթ. — (Կիւլէրէք.) Իմտի, իշթէ պէն տէ կէլտիմ. Էմրլէրինէ մունթազըլըմ. Էմր էթ քի, իթաաթ իտէեիմ:

Ֆիլիբ. — Էկէրչի սանա թալիսիս իտէճէկիմ անկարիաեը անլար իսէն, պէլքի պու գատար քէյֆլի կէօրլունմէեէճէքսին:

ԺօրԺ . - Էֆէնտի բէտէր , պէնի նաճըլ անկարիաեա գօշտեօր-
սուն , Իշթէ պու խուսուս պէնի թէաճճիւպտէ պրագընօր , չիւնքի
տէրքեար օյան միւթատըն վէճհլէ , սըգընթըլարը վէ անկարիալարը
քէնտինէ հասը խտիպ , պէնիմ իշին տէ է յլէնճէլէր թէտարիք խտէր
խտին :

Ֆիլիբ . - Էլիմտէն կէլտիկի զէմանլարտա , սահիհ տիր քի , տէ-
տիկին սուրէթտէ հարէքէթ վէ մոռամէլէ իթմիշիմ տիր , ֆագաթ
պու կիւն , օ գապիլտէն տէյիլ տիր :

ԺօրԺ . - Հէր նէ իսէ , սէօյլէ էֆէնտի բէտէր , էմրին նէ՞ տիր :

Ֆիլիբ . - Էվվէլա քէնտի տայիրէնէ չըգ , վէ սանտըղընը հա-
ղըրլա :

ԺօրԺ . - (Հայրէթլէ .) Սանտըղըմը՞ մը . աճայի՛պ , Բարիստէն կի-
տի՞եօրմուեուլմ :

Ֆիլիբ . - Էվվէթ :

ԺօրԺ . - Ուղուն միւտտէթ իշի՞ն մի :

Ֆիլիբ . - Իքի եախօտ իւչ կիւն իշին :

ԺօրԺ . - Վագաա պու մէվսիմտէ եօլճուլուգ՝ խօշլանըլաճագ պիր
չէյ տէյիլ իսէ տէ , նէ՞ չարէ , մատէմքի լաղըմ տըր . . .

Ֆիլիբ . - Էվվէթ , օղուլմ , հէր հալտէ եօլճուլուղուն լաղըմ տըր :

ԺօրԺ . - Բէք իյի , կիտէրիմ , անճագ նէ՞ վագըթ կիթմէքլիկիմ
իգթիզա խտիեօր :

Ֆիլիբ . - Պու ագչամ , սաաթ օն պիրտէ էքսըրէս գաթարըյա
հարէքէթ իթմէլիսին :

ԺօրԺ . - Փագաթ կիտէճէք մահէլլիմ նէ՞րէսի տիր :

Ֆիլիբ . - Հավը չէհրի :

ԺօրԺ . - Հավըտա նէ՞րէսէ էնէճէեիմ :

Ֆիլիբ . - Մուխպիրիմ Ժիւլ Յիւլսնկուն խանէսինէ , վէ պիր աղ-
տան եազաճաղըմ մէքթուպու քէնտիսինէ թէսլիմ իտէճէքսին :

ԺօրԺ . - Բէք իյի , Լաքին բօսթա իտարէսինին մաէլմէմուսնիյիէ
նագլ իտէճէկի պիր մէքթուպու պէնիմ էիմլէ թէսլիմ իթտիրմէք
իշին , զանն իթմէմքի պիւթիւն կիճէեի տէմիր եօլու վակօնուստ
կէչիրմէքլիկիմէ րաղը օլասըն :

Ֆիլիբ . - Ջաննըն բէք տօղրու տուր . լաքին սէյեահաթընըն
սէպէպի իշթէ յուստան իպարէթ տիր . Սէֆային թէճհիզաթըյա
մէչղուլ օյան նիգօլա Լըմօնիէնին իֆլասընտան տօլաեր խայլիճէ պօրճ
ալթընտաեըզ , Շու գատար քի , պաշըճա ալաճագըլլարտան իքի

եախօտ իւշիւնիւն մաթիուպաթընը թագմին իթմէքլէ, վէ նաախաւու պիր զաթ օլան Լըմօնիէերի, իշինին պաշխա կէշիրմէքլէ, պիւեիւք պիր զարար կէծրմէքսիզին, պու պէլիեետէն խալի օլապիլիրիզ, Պու իշի էթրաթը յա սանա անաթմազա վագըթ միւնալիտ տէյիլ տիր, լաքին ժիւլ ծրպօնկ՝ իշի պիր ուճունտան նիհաեէթինէ գաաար պիր տիկինտէն, օլ պապտէ սէնինլէ իճապընը տիւշիւնէճէք տիր:

ԺօրԺ. - Պէնիմ եաբաճաղըմ նէ տիր:

Ֆիլիբ. - Նիգօլա Լըմօնիէին ահվալը հագըզիւեաի, վարիտաթ վէ մուամէլաթը սարրաֆիւեաի, վէ իփլասընըն սէպէսլլէրի հագըզնաա պանա մալիւմաթ վիրէճէքսին, վէ պէն տէ, սէնտէն ալաճաղըմ մալիւմաթ, վէ սէնին հիսսիրաթ ու թէէսսիրաթը չախօիւեէն մուճիպինճէ հարէքէթ իտէճէեիմ:

ԺօրԺ. - Էֆէնտի բէտէր, պու պապտէքի էմիյեէթինէ թէշ չէքիւր իտէրիմ: Իշպու էմիյեէթէ լաեըզ օլմազա չալըչաճաղըմ:

Ֆիլիբ. - Շիմտի, օղլում, կիթ չաբուզ սանտըղընը հաղըրա, եօճուչուղա մախսուս գալըն էլպիսէլէր կիւքի, վէ պատէհու, ագչամ թաամը իթմէք իւզընէ աշալընա էն: Սէնի պիզըլաթ ժապօնա իրքեապ իտէճէեիմ սաաթա գաաար, պիրիպիրիմիզտէն ալըլըմագլըղըլը լաթէքէմ:

ԺօրԺ. - Կիտիւօրում, էֆէնտի բէտէր, վէ թամ սաաթ ալըլըտա թաամ սալասընտա հաղըր պուլունաճաղըմա սէօլ վէրիրիմ:

ԺօրԺ օտաաան չըգաղըգտան սօնրա, Ֆիլիբին սաքին, վէ հէման միսէրընէթի սիմասը, աթէշ իւզէրինէ գօնուլան պալմօմուճըն էրիտիկի կիպի քալիլ օլարագ, պիշարէ բէտէրին սիմասընտալէնէրը մէյեուսիեէթ հուսուլէ կէլտի:

Մէրգում. հընչգըրմալարընտան նաչի պօղուլմագտա օլան պիր սէտա իլէ,

— Եա՛ Բապպի, եա՛ Բապպի, սիզ պէնի աճըմաթօրօունգա հագըզմտա ճալիզ կէթրաիկիւնիւզ իշքէճէ, ալիր ինգան թէհամ միւլիւնիւն մաֆէպդիստէ տիր: Պոճունեղա պերապէր, եա՛ Բապպի, սիզէ աղուս վէ թէշէքիւր իտէրիմ, վէ սիզտէն ճէսաթէթ թէմէնի իշէրիմ, տէտի:

Իգթիւեարը մէրգում, չէնտ տագըզա գաաար պաշընը էլլէրթ տէրունինտէ կիզլէեեէք, հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամեա, վէ ֆուրթունա էսնապընտա նիւզուլ իաէն եալմուր տանէլէրի միսիլու եաճաղընա իրի կէօզ եալը տանէլէրի ագմաղա պաշատը:

Պատէհու Ֆիլիբ, Հավրտա մուգիմ մուխպիրինէ աթէտիբի մուխթասար մէքթուպու եագտը .

«Ազիզիմ միւսիւ Տիւֆուկ, զաթընըզտան մուհիմմ պիր խըզմէթ պէքլէտօրում : Օղլում ժօրթուն գըրգ սէքիզ սաաթ գատար Բարիստէն զայպուպէթ իթմէսինէ իհթիեաճըմ օլտուղունտան, անը թարաֆընըզա կէօնտէրիտօրում : Իմտի, մէրգումու, միւթատընըզ օլան խայրխաշըզա գապուլ իտին, վէ Նիգօլա Լըմօնիէնին վուգուր իֆլասը իւզէրինէ սիզտէն թալէպ իտէճէկի թաֆսիլաթ վէ մալիւմաթը իթա իթմէք պէհանէսիլէ, քէնտինի Նէզտինիզտէ ալըգօնուն : Եարըն տէյիլ օլ պիր սապահ, պէնտէն պիր մէքթուպ ալարագ, չիւպհէսիզ սիզէ թէպլիզ իտէճէք, վէ քէնտիսի իչին թէմէնի էյլէտիկիմ միհմաննիւվազըզա խիթամ վիրիլէճէք տիր : Արգուլարըմա մուվաֆֆագաթընըզտան տօլաեը բէշինէն սիզէ թէշէքբիւր, վէ չիւքրաննիյեթի խալիսանէմէ իթիմատ իթմէնիզի թէմէնի էյլէրիմ : »

Ֆիլիբ, իշպու թէզքերէյի պիր մահֆազա տէրունինէ վազ իլէ մէօհիւրլէտիքտէն սօնրա, եէնիտէն մահզունիյեթպալիշ միւլահազաթա տալտը, վէ օտասը խըզմէթճիսի կէլիպ, թաամ հազըր օլտուղունու, վէ օղլունուն թաամ սալասընտա, քէնտիսինէ պէքլէտիկինի խապէր վէրէնէ գատար, մէքբիւր միւլահազաթընա տէվամ իթտի :

Իշպու թաամ, զաեթի հիւզն ու քէտէրլէ իտիլտի :

Շէօյլէքի Մ. տը Լա Պրիէր, ֆիքրինի իհաթա իտէն քէտէրնագ միւլահազաթընը քեամիլէն տէֆ ու իզալէեէ սայ իթմէքլէ պէրապէր, մուվաֆֆագ օլամամագտա, վէ օղլու ժօրթ իսէ, բէտէրինին մէքբիւր հալ ու վազիեթինի կէօրէրէք, թապլի էնտիշէ վէ իզթիրապա տիւշար օլմագտա, վէ բէտէրինի իսթիճվապ իթմէքլէ, ալտըզը միւպհէմ ճէվապլարտան, վէ պու ճէվապլարը վիրտիկի սըրատա, իւզէրինտէ կէօրիւլէն աշիքեար էնտիշէտէն, մէրգում տէլիգանլընըն իզթիրապը տահա զիեատէ արթմագտա իտի :

Ժօրթ, բէտէրինտէ վէլիմ, էսրարի վէ տէհշէթլի պիր հալ մէվճուտ օլտուղունու թապլի հիսա իլէ անլաեարագ, հէր Նէ գատար կիթմէք իսթմէմէքտէ իսէ տէ, կիթմէմէկէ տէ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ իտի :

Նիհաեթի ժօրթուն մուֆարագաթ սաաթը կէլիպ, Ֆիլիբ տը Լա Պրիէր, վալօնուն էշիկլնտէ, պիր տալի կէօրիւլմէեէճէք օլան

պիր սէվկիւլիւ քիմէն նէ՝ սուրէթտէ պուս խորիւր իսէ , օլ վէճէլէ իւշ տէֆա օղլունու պուս իթտի , վէ ժօրժ՝ բէտէրինին մէզքիւր հարէքէթի շէֆազաթ քեարանէսինտէն միւթէհասլը օլարադ ,

— Ի՛նճա իտէրիմ , պէնի եանընդտա ալըգսեուն , եարըն , իքի կիւն սօնրա , վէլհասըլ իսթէտիկինիզ զէման կիթմէկէ հազըրըմ , ֆա-
գաթ պու ազշամ պուրատա գալմադլըղըմա միւսաատէ իտին : Սէ-
պէպինի պիլմէեօրում , պու ազիմէթ ու հարէքէթ պէնի գօրգու-
թուեօր տէտի :

Ս՝տը Լա Պրիէր , ճէվապ օլարադ , օղլունու , ուսուլ իլէ պի-
րինճի մէվգիտէն պուլունան վակօնա սիւրիւպ , գաբուեու արգա-
սընտան գաբատը :

Ս արա , շըմէտըֆէր տիւտիւկիւ չալընըպ , գաթար եօլա չըգ-
տը , վէ ժօրժ , վակօնուն գաբուսունա տօղրու է յիլէրէք , ըրթըմ
իւզէրինտէ գալմըլ օլան բէտէրինին սօն պուսէսինի վէ վէտասընը
արզ ու թագտիմ իյլէտի :

Հավը շէհրինէ կիտէն էքսըրէս գաթարլարըն պիրինճի ըսթա-
սիօնու օլան Մանթ նամ մահէլլտէ , ժօրժ , պիր արա , գաթարտան
աշաղըեա էնմէքլիկի , վէ եօլունա տէվամ իտէճէք եէրտէ , կիճէքի
գաթար իլէ Բարիսէ ավտէթ իթմէքլիկի նիեէթ իթտի իսէ տէ , բէ-
տէրինին միւրատը գաթիսինէ իթաաթ իթմէմէզլիք իտէմէտիկինտէն ,
վակօն գաբուսունու աշմագ իւզըրէ իքէն , տուրտու , վէ հէր շէյի
Ալլահա պիթթէսիմ , եէրինտէ օթուրտու :

Փիլիք տը Լա Պրիէր իսէ , օղլունուն ազիմէթինտէն սօնրա , խա-
նէսինէ ավտէթ իտիպ , խոսուսի օտասընա կիրտի , վէ իյէրտէն
գաբուեու գաբաեըպ , իւզէրինտէ պիր լամպա եանմագտա օլան
քիւլիւք պիր եաղըխանէ գարշըսընտա օթուրտու :

Օլ էննատէ եարը կիճէ օլուպ , իհթիեարը մէրգում , եազը
եազմաղա պաշատը :

Սապահըն սաաթ ալթըսը վուրտուղունտա , օտասընտաքի լամ-
պա հայէա եանըեօրտու , վէ պանքէր , հէնուզ պիթիւրտիկի իքի
մէքթուպուն ատըէսյէրինի եազմագ իւզըրէ իտի :

Պու մէքթուպարտան պիրի , Հալրտա պուլունան օղլունա , վէ
տիկէրի , մահէլլէնին բօլիս գօմիսէրինէ խիթապ իտի :

Սէքիզ սահիֆէտէն իպարէթ օլան պիրինճի մէքթուպուն պազը
ճիւմէլէրինի զիյրտէ պէեան իտէրիզ :

«Ճէսուր օլ , սէվկիւլիւ օղլում , զիրա պու մէքթուպ , սանա իքի

տիւրիւ ֆէլաքէթ խապերի կէթիրմէքտէ տիր. իշպու մէքթուպուն
սաթըրլարընը օգուլքէն, տէհչէթ՝ գալպինի իսթիլա իթմիշլօլտուղու,
կէօզլէրինի աշտըղ, վէ էլինի տիթրէթտիկի սըրատա, բէտէրին
վէֆաթ իթմիշ, վէ սէն տէ, սիֆիլօլմուշ օլաճագսըն:

«Էվվէթ, պէն էօլիւեօրում, վէ սանա լէքէլի պիր իսմի մի-
րաս պրագմամագ իւզրէ, թիճարէթճէ իթիպար ու յէօհրէթիմին
մահվընտան սօնրա եաշամագ իսթէմէտիկիմ իշին, բէնտի իլսթի-
եարըմիա թէրքի հաեաթ իտիեօրում, զիրա նաշըմըն գարշըսընտա,
հիշ պիր քիմնէ, ալէյհիմնէ թահգիրամիզ ազվիեաթտա պուլուն-
մաղա ճէսարէթ իտէմէեէճէք տիր, վէ զիքր ու խաթըրէմ իւզէրին-
տէ հիշ պիր նամուսուղուգ պուլունմաեաճագ տըր, չիւնքի ագա-
ճագ գանըմ՝ էվվէճէ օ մահճուպիյեթի թէմիզլէեէճէք տիր:

«Տիւշար օլտուղում ֆէլաքէթէ, նէ՛ պիր խէթա վէ գապահաթ
վէ նէ՛ տէ պիր ատէմը պասիրէթլէ լաեըգ օլմատըղըմա վիճտանըմ
րահաթ տըր: Հիշ պիր ագլը ինսանինին քէշֆ իտէմէտիկի էմալի
նամէսպուգ պիր պէտպալսթըղ ալթընտա հէլաք օլուեօրում: Պու
խուսուստա սէն հաքիմ օլ...»

.....
Պուրաճըգտա Մ. տը Լա Պրիէր, իֆլասընըն սէպէպլէրինի մու-
ֆասսալէն անլաթմիշ օլուպ, ֆագաթ օգուեանլարըմըգճա էհէմի-
եթի պուլունմատըղընտան, թաֆսիլաթը՝ մէզքիւրէնին նագլինտէն
սարֆը նազար իյլէրիզ:

Պատէհու մէրգում, մէքթուպունա շու եօլտա տէվամ իթմիշ
տիր:

«Սէնի, զէնկինլիքտէ պիւեիւթտիւքտէն սօնրա, հալը զարուրէթ
վէ սէֆալէթտէ պրագտըղըմտան տօլաեը հասըլ օլան բէտէր վէ
թէէսսիւֆիւ ազիմիմտէն տահա պիւեիւք քէտէր ու էլէմիմ վար
իսէ, օ տախի, իշպու իֆլասըմըն հասըլ իտէճէք օլտուղու քեաֆ-
ֆէյի ֆէնալըգլարըն միւլահազասը տըր: Թէմէլինտէն չիւրիւմիւշ օ-
լան վասիվէ գուվվէթլի պիր պինանըն պիրտէն պիրէ երգըլտըղըն-
տա, վագըր օլտուղու կիպի, պէն տէ, տիւշարը իֆլաս օլմագլըղըմա,
էթրաֆըմտա պուլունանլարտան բէք չօղունու տիւշարը բէրիշանի
գըլաեօրում: Պանա օլան էմն ու իթիմատլարըյլա սէրվէթլէրինի եէ-
տիմէ թէսլիմ իտէն պիր չօգ ֆամիլեալարըն հալի նիճէ օլաճագ
տըր, նէ՛ գատար կէօզ եաշարը տէօքիւլէճէք, նէ՛ տէրէճէ մէյ-
եուսիեթի ազիմէ վուգու պուլաճագ, վէ պէլքի տէ նէ՛ գատար լա-

նէթիւն օգուհաճադ տըր. Չալըչամատըզլարը պիր զէմանտա, եէ-
կեանէ վարիտաթլարընը զայպ իտէն իհթիեալար, նա՛նը եաչաեա-
ճադլար տըր. Պէնիմ վուգուի իֆլասըմիա ճիհէզլէրի մահվ օլան
կէնճ գըզլար՝ իֆֆէթ ու իսմէթլէրինի մուհաֆազա իտէպիլէճէքլէ՛ր
մի տիր. Մուզիրը պիր միւշալլիր օլան ֆազը ու զարուրէթ, քէն-
տիլէրինի, պիր թագըմ ախլէադը պօզուգ քիմէլէրին տուզադլա-
րընա տիւշիւրմէեճէքլէմի տիր. իշթէ, օղլում, քէնտիմի թէլէֆ
իթտիրէն սէպէպ պու տուր. Պու հալ վէ պու միւլահազա, սոն
սաաթլարըմը, թէհամիւլ օլունմազ պիր ճան չէքիշմէքլիք հալինէ
թէպտիլ իթմէքտէ տիրլէր.

Եալընըզ պիր իւմիտիմ՝ վար տըր, օ իւմիտ տէ քեամիլէն սէնին
իւզէրինտէ տիր. Սէն, կէնճ վէ գուվվէթլիսին. Հիւսնի գալպլէն նէ-
ճիպ պիր ըուհ վէ զայեուր պիր ֆիքիր սահիպիսին. Սանա էմնիյե-
թիմ վար տըր, պինսպլէրին սանա մուգատտէս պիր վազիֆէ թախ-
սիս իթմէք իսթէրիմ.

«Պու վազիֆէյի իյֆա իտէճէկինէ, եախօտ պու ուղուրա,
քէնտիքի մահվ իտէրճէսինէ չալըչամաղընա էմնիմ.

«Պու մէքթուպտա տայինլէրիմին քեաֆֆէսինին էսամիսի, վէ
մաթլուպլարընըն միգտարլարը եաղըմըշ տըր.

«Պու էսամիքի լաեըզըյա հըֆը էթ. Պիւմիշ օլքի սանա իհալէ
իթտիկիմ վազիֆէ, վէֆաթ իթմիշ օլան բէտէրինին նամուսու տուր.

«Իշպու մահֆազա տէրունինտէ, պինէր ֆրանգլըգ օն ատէտ
պանգա գայմէսի պուլահաքսըն. Մէզքիւր օն պին ֆրանգ սէնին տիր.
պուլարը, րահաթ վիճտանլա գուլլանապիլիւսին, զիրա պէնիմ
զէվճէմ օլմազտան էվվէյ ազիզէ վալիտէնին մալիք՝ օլտուղու պիր
գաչ ատէտ միւճէվհէրին սաթըշընտան հասըլ օլմուշ տուր.

«Պու օն պին ֆրանգ, թէքլիֆ իտէճէկիմ թէշէպպիւսէ սէրմաեէ
օլաճադ տըր. Իշպու թէշէպպիւստէ, եա գազանմալըսըն, եախօտ
էօլմէլիսին.

«Շէօյլէքի տէնիզլէրին տիկէր թարաֆընտա, եանի Ավսթրա-
լիատա, Գալիֆօրնիատա, վէ Մէքսիգատա, ֆէվզէլատէ ճէսարէթ
վէ տէմիր կիպի սէպաթլէ, ազ վազըլթտա քիւլլիեթթլի սէրվէթ թէ-
տարիք օլունապիլիեօր. Պու խուսուս, էմնալիյէ զաթէն կէօրիւլ-
միւշ օլտուղու կիպի, պունտան պէօյլէ տախի կէօրիւլէճէք տիր.

«Պիլիւրիմքի, չօզլար պու միլեօնլարըն արգասընտան կիտիեօր-
լար, վէ ազլար թէշէպպիւսլէրինտէ մուվաֆֆադ օլուեօրլար. Կի-

տէն պին քիչիտէն եալընը պիր քիչի իգպալիյէ ավտէթ իտիեօր, իշթէ սէն տէ պու քիչիլէրին պիրինտէն օլմալըսըն:

«Օղլում, կէօղլէրինին եաշարընը սիւ, գալպինի ուլու գըլ, վէ շիմտիտէն հարէքէթ իտիպ, չալըշ, ուղրաշ, միլեօնլար գազան, լաքին պու միլեօնլարը սէնին իշին գազանմաեւպ, պէնիմէ պիրլիքտէ կիրտապը սէֆալէթէ տիւշիւրտիւկիւմ պիշարէլէր իշին գազան, նիտէճէկին եէրլէրտէն զալիպ օլարագ ավտէթ էթ, վէ ճիւմէ տաշինլէրիմէ, «Բէտէրիմ» ուղրունուզա գանընը տէօքտիւ, պէն տէ ուղրունուզա ալթունումու վէրիեօրում տէ:

«Պէօյլէճէ սօն պօրճումուն օն բարասընա գատար թէէտիեէ իտիլտիկինտէ, տէֆն օլունմուշ օլտուղում մէզարտա տիրիլէրէք, ֆէվգէլատէ մէսէրրէթ հիսս իտէճէեիմ:»

Ֆիլիբ տը Լա Պրիէրին մէքթուպունտա տահա բէք չօդ սահիֆ ֆէլէր պուլունմագտա իտի իսէ տէ, օգուեանլարըմըզըն նաղարը տիգգաթլարընա արգ ու թագտիմ իթմիշ օլտուղումուզ միւնտէրիճաթտան, պունլարըն մէայի վէ էհէմիեէթի անլաշլաճաղը ճիհէթի պու գատար իլէ իքթիֆա իյլէրիգ:

Իքինճի մէքթուպ մուխթասար օլուպ, պէր վէճհի աթի իտի:

«Բօլիս գօմիսէրի էֆէնտիեէ:

«Բէմալը իսթիգամէթ իւզրէ ուզուն միւտտէթ չալըշտրգտան սօնրա, պիր թագըմ չայեանը թէէսսիւֆ ահվալ վէ վուգուաթ թաթիլի թէէտիեաթա պէնի մէճպուր իթմէքտէ տիրլէր:

«Պէտուպալթ օլուպ, միւթթէհիմ օլմատըղըմը իսպալթ իթմէք իշին եալընը պիր վասրթա գալմըշ իտի: Օ վասրթաեթ իսէ, իսթիմալ, եանի նամուսում բայիմալ օլտուգտան սօնրա եաշամագ իսթէմէտիկիմտէն, թէլէֆի նէֆս իթմէքտէեիմ:

«Շիւպհէսիզ ինսանլար պանա աֆվ իտէճէքլէր տիր, վէ ումաբըմբի, ատալէթ վէ խայրխահլըգ Ալլահը օլան ճէնապը խալիբ իւլ ճիհան տախի պէնի մահքիւմ գըլմաեաճաղ տըր:

«Ֆիլիբ 8Ը ԼԱ ՊՐԻԵՐ

«Բարիս, 30 նոյեմբեր 1847»

Սապահըն ալաֆրաֆկա սաաթ սէքիղինտէ, իհթիեարը մէրգում, օտա խըզմէթ քեարընը ճէլպ իտիպ, անըն էլիյէ, ԺօրԺ տը Լա Պրիէրէ մախսուս օլան մէքթուպու բօսթախանէեէ կէօնտէրտի, վէ պատէհու քէնտիսի պիր չէքմէճէ աշարագ, տէրունինտէն չը-

գարտըղը թապանճալարն ուղու օլտուգլարընա թէէմին օլտուգ-
տան սօնրա, գարսօլլարընը թէհտիտ իթտի:

Իհթիեարը մէրգոււմ պու իչլէրի կէօրիւպ, վէ բօլիս գօմիսէ-
րինէ խիթապէն եազտըղը թէզքիւրէեի, կէօզէ կէօրիւնէճէք պիր մա-
հէլլէ Վազ իթտիքտէն սօնրա, եաթազ օտասընըն պիր թարաֆընտա
ասըլը պուլուկնան ֆիլտիքիտէն խաչ գարչըսընտա տիզ չէօքտիւ:

Յիլիբ, տիզ չէօքմիւշ օլտուղու եէրտէն գալլըղընտա, սաաթ,
տօգուգա չէնտ տազըգա վար իտի, վէ պէր միւթատ, պանգա իտարէ-
խանէսիլլէ սանտըզ տայիրէսի, թամ սաաթ տօգուգտա ալըլը իտի:

Մէրգոււմ, օտասընըն բէնչիւրէսինէ եազլաշարագ, պօղաղա աթ-
ֆը նազար իլլէտի: Սօգագտա, վէ արապա գաբաճգու էօնիւնտէ քէք
չօգ խալզ թօբլանմիշ տուրուեօրտու:

Յէլաքէթին մուհազգաճ քտուկիւնտէն հէնուգ քիմսէնին խապէրի
օլմաթըպ, պուկուկնա պէրապէր ճիւմէսինին լէհճէլէրինտէ էսէրը
իլթիւրապ վէ էնտիլէ միւշահէտէ օլուկմազտա իտի: Քեաֆֆէսի տէ
կէրմիւթ վէ հէեէճան իւզըն կէօրիւշմէքտէ, մուպահանա իլլէմէք-
տէ, վէ սանիւեէտէ օն տէֆա սաաթլարընը ճէպլէրինտէն չըգարըպ,
սապըրսըղըղա պազմազտա իտիլէր:

Սաաթ տօգուգ վուրմաեա պաշլատը: Սլ էանատէ թահվիլաթ
համիլլէրինին վէսվէսէլէրի եա թաաթիզ, եախօտ պէրթաթաֆ օլա-
ճազ իտի: Պինպալէրին սօգաղտա տուրան դալէպէլիք, իտարէխա-
նէնին նէրտիվլէլէրինէ տօղրու հարէքէթ իթտիկիւնտէ, Յիլիբ,
զէքը իթտիկիմիզ թապանճալարտան պիրինի ալարագ, գուլաթ թօ-
ղունա ճազլաշտըրտը, վէ բուհուկու ճէնապը Հազգա թափսեէ
իթտիքտէն սօնրա, սաաթըն տօգուգուկնու թրագգասը վուրմազ-
տա իքէն, էլինի, թապանճանըն թէթիկիւնէ պաամասըլլա, գուր-
չուն գաֆաաընա կիրտի, վէ հէր նէ գատար թապանճա մէտաօընըն
իլթտիլմէսինտէ, տէրուըն խանէտէ օլանլար, մէրգուկմուն նէզտինէ
գօշնշտուլաթ իսէ Խէ, իշ իշտէն կէշմիշ իտի, եանի օլ սահիպի հա-
վիյեէթ վէ էհլի նամուա գանլարա միւլէմմա ծլարագ եէրէ սէրիլմիշ
իտի:

Իշպու վազըայի միւթէէսիւֆէտէն իւշ կիւն սօնրա, Ժօրթ տը
Լա Պրիէր, սօն տէրէճէ մէյեուսիւեէթ իշինտէ օլարագ, Ամէրիգաեա
կիթմէք իւզըն Հավը չէհրինտէն պիր սէֆինէեէ բաքիպ օլտու: Պու
տէլիգանը, բէտէրինին սօն վասիւեէթինի իճրա իթմէքիկի քէնտի
քէնտիւեէ եէմին իթտի:

34

Կէլէլիմ Բօշթայլէսէյֆիեհէսինէ , վէ Ֆիլիբ տը Լա Պրիէրին սուր
գաստընտան պիր կիւն էվվէլինէ նազը քելամ էյլէեհէլիմ :

Օ կիւնիւ , նոյեմբերին 29 ու օլուպ , պարօն Կօնթրան տը Սթրէն-
եի իլէ գօնթէս տը Բէրուալըն ուսուլը միլքիեհէն ագտը իզտիվաճ-
լարընըն իճրասը մուգարըէր իտի :

Բօշթայլ գարիեհէսինին պէլէտիեհէ միւտիրի Մ. Սօսթէմ Լէհարտի,
էվլէնէյլէրին գայտլարընա մախսուս տէֆթէլլէր վէ տէօթ նէֆէր
շահիտ իլէ պիրլիքտէ , մատամ գօնթէսին միւնասիպ ատտ իտէնէկի
սաաթտա սէյֆիեհէ կէլէնէկինի պարօնա վատ իթմիշ իտի :

Պու զաթ , զաեթ նամուսուլ վէ միւթէպէր պիր քիմնէ օլուպ ,
վաթթիլլէ Վէզուլ մէքթէպինտէ մուալլիմիք իթմիշ , վէ շիմտի ,
գարիեհէտէն պիր պուչուգ քիլօմէթրօ ուզագտա վագը միւթէսար-
ընֆ օլտուղու քիւչիւք պիր խանէտէ իգամէթ իթմէքտէ պուլունմուշ
իտի :

Կօնթրան , թամ սաաթ իւշտէ արապա իլէ մէրգումու ալմաղա
կիտէնէկինի խապէր վիրմէք իւզրէ , սապահըն սաաթ ալաֆրանկա
օն սուլարընտա աթ իլէ եօլա չըգտը . Օլ էանատէ քէօյտէ , պիր աեագ
եիւքսէքլիկինտէ գար պուլունտուգտան պաշգա , պիլա ֆասալա տա-
խի իրի տանէլի գար եաղմագտա իտի :

Մ. տը Սթրէնեիին զայպուպէթի էանասընտա , տօգթէօր Լուի
Բէրրէն սէյֆիեհէ կէլտի , վէ աթընը ախըրտա պըրագտըգտան սօն-
րա , քէնտիսի տօղրուճա գօնթէսին օտասընա չըգտը քի , օլ էանատէ
արթմագտա օլան զաաֆէթինէ , վէ տայիմի պաեըլմագլըգլարընա
րաղմէն , օթուրմագ իսթէտիկինտէն , տէրունինտէ պիւեիւք պիր
աթէշ եանմագտա օլան չըմինէնին պիր թարաֆընա գօնուլմուշ պու-
լունան ուզուն պիր իսկէմէտէ եասլանմըշ իտի :

Տօգթէօր . - (Կէնճ գատընըն էլինի թուլթարուգ .) Ազիզէմ մա-
տամ , պու կիւն պիր ազ տաճա իյիճէմիսինիլ :

Գօնթէս , մահզունանէ պաշընը սալլաեարագ ,

— Էսէֆ իտէրիմքի , տօգթէօր , իյի տէյիլիմ : Պիր գաշ կիւնտէն
պէրու պէնի թաճիլ իթմէքտէ օլան շու սինիր տիթրէմէսինին նէ'
գատար եօրկունլուղու պախս օլտուղունու թարիֆ իտէմէմ , տէտի :

Տօգթէօր . - Պու սինիր տիթրէմէսի , տէվամի՞ մի տիր .

Գօնթէս . - Սայքի տէվամի տիր . լաքին խուսուսա ագշամարը զիեատէլէշիր , վէ հագըգի եղիյեթ վէրիր .

Տօգթէօր . - Չըզ ան կիճէ ուեուտունո՞ւզ մու .

Գօնթէս . - Պիլիրսինիզ քի շիմտի ուեուեամաեօրում , վէ շաեէտ եօրկունլուգտան վէ թագաթսըզլըգտան պագէն ույգում կէօթիւ-րիւեօր իսէ տէ , ֆէնա ըիւեալար կէօրտիւկիւմտէն , տահա զիեատէ պիհուղուր օյուեօրում . Շէօյլէքի , էթրաֆըմտա պիր թագըմ խէ-եալլէր միւշահէտէ իթտիկիւմտէն , սօղուգ պիր թէր իլէ ըսլանմըջ օ-լարագ ուեանըեօրում .

Տօգթէօր . - Օ սըրատա նէ՞ հիսս իտիեօրսունուզ .

Գօնթէս . - Ֆէնա պիր թագաթսըզլըգ հիսս իտիեօրում . Պաշըմ՞ օլ գատար պանա աղըր կէօրիւնիւեօր քի , կիւճ հալ իլէ գալտըրը-եօրում .

Տօգթէօր . - Սիզէ թավսիեէ իթտիկիւմ բէրհիզ թէրթիպինէ տէ-վամ իտի՞եօրմուսունուզ .

Գօնթէս . - Էվվէթ .

Տօգթէօր . - Թէրթիպինի վիրմիշ օլտուղում քէօք սուեունտան կիւնտէ պիր գաշ տէֆա իշի՞եօրմուսունուզ .

Գօնթէս . - Էվվէթ , պէհէր սաաթտա պիւեիւք գատէհլէ իշի-եօրում .

Տօգթէօր . - Իշտիկինիզտէ տէրունինիզտէ պիր ֆէրահլըգ հիսս իտի՞եօրմուսունուզ .

Գօնթէս . - Խա՛յր , եախօտ բէք նատիրէն ֆէրահլըգ հիսս իտի-եօրում . Հէման տայիմա օ սուեու իշտիքտէն սօնրա , եիւրէկիւմ թագեիզէ տիւշար օյուեօր , վէ տամարլարըմտա աթէշ ճէրէեան իթ-մէքտէ օլտուղունու զանն իտիեօրում .

Տօգթէօր . - (Տիւշիւնէրէք .) Ղարիպ շէ՛յ . (Պատէհու պիր սա-նիյեէ սօնրա .) Օտանըզըն խըզմէթինի կէօրէն գատընը չաղըրմագը-ղըմա միւսաատէ իտէ՞րմիսինիզ .

Գօնթէս . - Նի՞շին իթմէեիւմ .

Կէնճ թապիպ , գօնթէսին էլինէ եագըն պուլունան պիր չանը չալտը . Օլ էանատէ Բէրին , եանընտաքի օտատա պէքլէմէքտէ ի-տուկինտէն , իշէրի կիրմէքլէ ,

— Մատամ գօնթէս , պէնի՞ մի իսթէեօրսունուզ , տէյի սիւալ իթտի .

Փօնթէս . - Գրգըմ , միւսիւն տօգթէօր սէնինլէ կէօրիւշմէք իսթէօր :

Տօգթէօր . - Թալսիսէ իթտիկիմ քէօք սուեռնու կէթիրին :

Բէրին . - Պիր ազ էվվէլ պիր շիշէ հազըրլատըմ , շիմնի կիտիպ կէթիրիրիմ :

Մէրգոււմէնին տիշարը չըգմասընտան սօնրա , կէնճ թապիպ գօնթէսէ խիթապէն ,

— Պու գատընըն խըզմէթլէրինտէն տայիմա խօշնուտուտու-նուզ , տէյի սիւալ իթտի :

Փօնթէս . - Էվվէթ , հէր վագըթ խօշնուտուտ :

Տօգթէօր . - Ղայրէթինտէ ապա գուսուր իթմէօրա :

Փօնթէս . - Ղայրէթի պիլաքիս տահա զիեատէլէշմէքտէ տիր Բէրին ճալիպի թէվէճճիւհ վէ նիյմէթ թանըր պիր թապիաթա մալլիք տիր : Պէնիմ քէնտիսինէ իթտիկիմ ճիւղի իյիլիք , սատապաթ վէ ուպուտիյեթինի թէմամիյլէ պանա գաղանտըրմըշ տըր : Շէօյլէ քի հիշ պիր շէյ քէնտիսինէ միւշքիւլ վէ զահմէթի կէօրիւնմէեիպ , եօրկունլուգ նէ իտուկինի պիւմէեէրէք , կիճէլէրի ույգուսուզ եանըմուա կէչիւմէքտէ տիր : Մէզպուրէեի տայիմա եանըմուա պուլմագ-տալիք : Պիր քըզ , քէնտի վալիտէսինի պուլնտան տահա իյի գա-եըրամազ :

Տօգթէօր . - Հասըլը տիմէք տիրքի , քէնտիսինէ ֆէվգէլատէ էմնիյեթինիզ վար տըր :

Փօնթէս . - Էվվէթ , զաթէն պու էմնիյեթի լաեըզ պիր գատըն տըր :

Տօգթէօր . - Չէվճի հագգընտա նէ էֆքեարտասընըզ :

Փօնթէս . - Չանն իտէրիմքի զէվճի նամուլու պիր քիմնէ տիր : Անճագ խըզմէթի , սէյֆիեհնին խարիճինտէ օլտուղունտան , քէնտիսինի ապա կէօրմէմ : Փագաթ ազիլիմ տօգթէօր , պու սիւալլէրի նիշին խիեօրսուսուլ :

Տօգթէօր . - Չիւնքի , մատամ գօնթէս , ատէմլէրինիզին սիգէ զաեթի սատըգ քիմնէլէր օլտուղլարընը պիւմէքլէ , մէմնու օլնէ եօրում :

Փօնթէս . - Պու ճիհէթլէ , սահիհէն գըսգանըլաճագ հալիմ վար տըր : Ատէմլէրիմ եանըմա կէլիպ , պէնիմ միւզտարըպ օլտուղունտան կէօրտիւքլէրինտէ , քէնտիլէր տէ միւզտարըպ ծլուեօրլար :

Պու նիւն Բէրին , պիր թէրսի խաչէրինտէ , մալիւմ օլան քէօք

սուեռնու հովի պիր շիշե, պիր գատեհ վե քիւշիւք պիր գաշիւք
օլարագ. իշերի կերտի, վե կէնճ թապիպէ խիթապէն,

— Իսթէտիկինիզ շէյլերի կէթիրտիմ, տէտի.

Տօգթէօր. — Թէշէքքիւր իտէրիմ. թէքսիւի շու մասանքի իւզէ-
րինէ գօեռն, վե պանա տիկէր պիր գատեհ կէթիրին.

Բէրին, իսթէնիլէն գատէհի կէթիրմէսինտէ, տօգթէօր, պու-
նուն նըսփընը քէօք սուեռն իլէ տօլտուրտու, վե պիր գաշ տամիա
իշտի.

Գօնթէս. — (Մէրագլէ մէրգոնմա պագմագտա օլտուղունտան.)
իշտիկինիզ մուալիճէտէն նէ՞ նէթիճէ չըգարտընըզ, միւսիւ տօգ-
թէօր, տէյի սիւալ իթտի.

Տօգթէօր. — Մատամ գօնթէս, պու քէօք սուեռննն, զանն
իտէրիմքի հիշ պիր էօղրիւ եօգ տուր.

Պապէհու Լուի Բէրէն, թէքսիտէքի գատէհէմէզըիւր շէրպէթ-
տէն տօլտուրուպ, մատամ գօնթէսէ վիրէրէք,

— Իշինիզ, տէտի.

Լէօնի, իշպու շէրպէթի իշտիկինտէն, տօգթէօր,

— Շիմտի նէ՞ հիսս իտիւօրսունուզ, մատամ, տէյի սիւալ իթտի.

Գօնթէս. — Խօշ պիր սէրինիքա՞վէ պիւեիւք պիւր իշիլիք հիսս
իտիւօրում. Պու շէրպէթ պէնի ճանլանտրրըքօր կիպի կէօրիւ-
նիւեօր.

Տօգթէօր. — Պու նէթիճէեիս զաթէն մէմուլ իտիւօրտում, վե
զանն իտէրիմքի, պիր ազ էվիլէլ ափսոսնը իթտիկինիզ ալթընմէ
Թէքէրրիւր իթմէեէճէք տիր.

Մուալիսարէն թապիպիւ մէրգում, Բէրինէ տօղրու տէօնիւպ,

— Էճգախանէտէ պիր գօրտիալ (գուվվէթ վիրիճի պիր մուալի-
ճէ) թէրթիպ իտէճէկիմտէն, մուալէնէթինիլէ իճթիեաճըմ վար
տըր. Իմտի, պանա ըիֆագաթ իթմէնիլի ըէճա իտէրիմ, տէտի.

Բէրին. — Էմրինիլէ մունթաղըրմ, միւսիւ տօգթէօր.

Գօնթէս. — Սէյփիեէտէն մուֆաղագաթ իթմէգտէն էվիլէլ թէք-
րար պուրաեա կէլէճէքսինիզ տէյիլ մի.

Տօգթէօր. — Էվիլէթ, մատամ գօնթէս.

Էճգախանէեէ կիտէնէ գատար, կէնճ թապիպ իլէ Բէրին արա-
սընտա հիշ պիր սէօգ թաաթի օլունմասերպ, պունլար, Էճգախանէեէ
մուվասըլէթիլինտէ, տօգթէօր, Բէրինին թէք ըէնիլընին գարչը-
սընտա վե պինապէրին ալտընըգտա պուլունտուղու պիր զէմանտան

պիլիսթիֆատէ, ինսանըն գալպկեհազընա գատար թէհասիր իտէր
եօլտա պագըչընը մէգպուրէեէ աթֆ իլէ,

— Բէ'րին, պէնի տինլէեին վէ պանա ճէվապ վերին, տէտի:

Տօգթէօրուն սուրէթի իֆատէսինտէ էօյլէ պիր վագար վէ գա-
թիլեթ պուլունմագտա իտիքի, պիչարէ գատըն՝ քէնտի միւրատը-
նա ըաղմէն տիթրէտի, վէ թէաճճիւպլէ,

— Սիզի տինլէմէք մի, սիզէ ճէվապ մը վիրմէք. բէք ալէա, էմ-
ընիքէ հաղըըմ, տէտի:

Տօգթէօր. — Մատամ գօնթէսէ մախսուս օլան շէրպէթ վէ մու-
լիճէլէրի սիզ թէրթիպ իտիեօրսունուզ, տէյիլ մի:

Բէրին. — Էվվէթ:

Տօգթէօր. — Եալընըզ մը:

Բէրին. — Էվվէթ, եալընըզ:

Տօգթէօր. — Իլաճլարը պու էճգախանէտէն ալըեօրսունուզ:

Բէրին. — Էվվէթ, տայիմա պու էճգախանէտէ թէրթիպ իտէրիմ:

Տօգթէօր. — Դէօք սուեուսու էվվէլճէ թէրթիպ իտէրսէնիզ,
նէրէեէ գօրսունուզ:

Բէրին. — Շու տօլապըն ըաֆը իւզէրինէ գօրում, վէ ժա-
գօնթէսին պունա իհթիեաճը օլտուղունտա, տէրհալ կէթիլիլիմ:

Տօգթէօր. — Սիզին զայպուպէթինիզ էսնասընտա, էճգախանէնին
գաբուսու պաղէն աչըզ գալըր մը:

Բէրին. — Խա'յը, զիրա վագը օլան իլթար վէ թավսիեէլէրինիզ-
տէն սօնրա, պու եօլտա պիր հարէքէթ, պէնիմ իչին, աֆվ օլուն-
մազ պիր իհմալ տիմէք տիր. Պինապէրին իհթիմամըճա գաբուեու
գաբարըմ, վէ անալթարը եէտիմտէն աերըմամ:

Տօգթէօր. — Մատամ տը Դէրուալըն էմրի թէտավիսինէ, սիզ-
տէն զայրի քիմնէ իշթիւրաք իտէր մի:

Բէրին. — Խա'յը:

Տօգթէօր. — Պունունլա պէրապէր, զէվճինիզ, մուալիճէլէրին վէ
շէրպէթլէրին թէրթիպինտէ սիզէ եարտըմ իտէպիլիր:

Բէրին. — Զէվճիմ մի. պիչարէ ատէմ. Աեաղընտաքի եարէեի
լիլ իթտիկինիզտէն պէրի տիրքի, պուրաեա աեազ պիլէ պամա-
մըջ տըր. Եալընըզ թաամ իթմէք վէ ուեուսագ իչին սէյֆիէեէ
կէլիր:

Տօգթէօր. — Տիմէք օլուրքի, մատամ գօնթէսին եանընա եալը-
նըզ սիզ եագլաչըրսընըզ:

Բէրին . - Պէն , քէնտի գըզը վէ պէնիմ գըզըմ , վէ պիր տէ միւսիւ պարօն՝ մատամ գօնթէսին նէզտինէ կիրէրիզ :

Տօգթէօր . - Մատամըն խըզմէթինտէ պուլունան քիմսէլէրտէն պահս իտիեօրում :

Բէրին . - Խա'յր , անլէրտէն հիչ պիրի մէզպուրէնին եանընա եանաշմազ :

Տէօթէօր . - Մատամ գօնթէսին պազը տիւշմէնլէրի եօ'գ մուտուր :

Բէրին . - Տիւշմէնլէրի' մի , տիւշմէնլէրի օլմագ միւմքի'ն մի տիր , էօյլէ պիր ազիզէ վէ միւհթէրէմէ գատընը քի'մ թահգիր իտէպիլի'ր : Խա'յր , խա'յր , միւսիւ տօգթէօր , մատամ գօնթէսին տիւշմէնլէրի եօգ տուր : Հէր քէս քէնտիսինի սէվէր , հէր քէս քէնտիսինէ ըիաեթ իտէր . պու իսէ , մուվաֆըզը աալ ու հազգանիյ-եթ տիր :

Տօգթէօր . - Տիմէք տիր քի , սիզ , մատամ գօնթէսի էզճան ու տիլ սէվէրսինիզ :

Բէրին . - Սէվմէմէք միւմքի'ն մի տիր . գօնթէսի սէվմէմէք իչին , ճանվէր օլմագ լազըմ տըր : Շուրաեը միւլահազա իտին , միւսիւ տօգթէօր քի , հէր շէյի , եանի զէվճիմին , վէ պէլքի տէ գըզըմըն հաեաթլարընը վէ իսթիրահաթըմըզը օնա պօրճուրուում : Ա'հ , անըն ուղրունա գանըմը ֆէտա իթմէք իգթիզա իթսէ , պիր տազըզա պիլէ թէրէտտիւտ իթմէեերէք , քէնտիսինի սէվտիկիմի իսպաթ իտէճէկիմ տէրքեար տըր :

Տօգթէօր . - (Տիք տիք ժան Բօղիէնին գարըսընա աթֆը նազար իտէրէք .) Իմտի , աթթըզ էվհամա զահիպ օլմաեըն : Մատամ տը Բէրուալ հէր հալտէ էօլէճէք տիր :

Բէրին . - (Հայրէթլէ .) Էօլէճէք մի տիր :

Տօգթէօր . - Էվվէթ , անճագ թապիի պիր խասթէլիբլէ էօլմէ-եթէք տիր :

Բէրին . - Էօյլէ իսէ , նէ'տէն էօլէճէք տիր :

Տօգթէօր . - Պիր ճինաեթ անըն մէվթինէ սէպէպ օլաճագ տըր :

Բէրին , լէհճէսի տէհչէթլի պիր հալ քէսպ իտէրէք , իւշ աաըմ գատար ըիւճաթ իթտի , վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ ,

— Պիր՝ ճինաեթ մի . խա'յր , խա'յր , պու միւմքին տէյիլ տիր : Պէն պու տէտիկինիզէ հիչ պիր վազըթ ինանամամ :

Տօգթէօր . - Սիղ , իսթէր ինանըն , իսթէր ինանմտըն . հազը-
գէթի հալ շու տուր քի , փատամ տը Գէրուալ , զէհիրլէնմիշ օլարագ-
թէրքի հաեաթփյլէօր :

Բէրին , տիվանէ կիպի պիր հալ իլէ էլլէրինի անընա կէօթիւք
րիւպ , վէ տօգթէօրիւն գալունտպն թուլթարագ ,

— Սէօյլէտիկինիզէ էմինմիսիզ , տէտի :

Տօգթէօր . - Էվվէթ , կիւնէշին վիճուաթնէ էմին օլտուղունմ գա-
տար , մատամ գօնթէսին զէհիրլէնմիշ օլմասընա տալսի օլ տէրէնէ
շիւպհէմ եօգ տուր :

Բէրին . - (Հէօնկիւր հէօնկիւր աղլանբարագ .) Զէհիրփի , ա'ն ,
պաւ ճէհէննէմէ լաեղ պիր հարէքէթ տիր , ֆազաթ հա'նկը ալշագ . :

Տօգթէօր . - Իշթէ , պէն տէ օ ալշաղըն քիմ օլտուղունու անլա-
մագ իւզրէ սիզի փսթիճվապ խտիօրում :

Պու արա , կէնճ գատըն , տիք տիք վէ տէհշէթլէ տօգթէօրէ
պագարապ ,

— Ա'հ , պէնիմ հազըրմտա շիւպհէ իթմէօրսունուզ , պէնի
իթհամ իյլէմէօրսունուզ ա' , տէտի :

Հուի Բէրրէն՝ գաթիէն խայր ճէվապը վիրէճէք եէքտէ , պուրէ-
թի ուվզմիտէտէ աթիտէքի ճէվապը վիրտի :

— Պէն , քիմսէ հազըրմտա շիւպհէ իթմէօրում , քիմսէի իթէ
համ իյլէմէօրում . . . անճագ օ ալշաղը արաեօրում :

Բէրին . - Նիշին հիւքիւմէթէ միւրաճաաթլա , ճինսեթթի վա-
գըայը խապէր վիրմէօրսունուզ :

Տօգթէօր . - Ձիւնքի էն սօն տագըգաեա գատար , հէր կիւնա
իհթիմալին խարիճինտէ օլմագլա պէրապէր , մաղամ տը Գէրուալըն
գուրթուլաճաղընա իւմիտ խտիօրում : Հալպուքի , հիւքիւմէթ վու-
գուաթտան խապէրտար օլուպ տա , պիշարէնին իշպու խապէրինէ
կէլմէսի , վէ պունտա պիր գպթիլ մէվճուտ խուկինի իխպար իյլէ-
մէսի , եալընըլ թէլ իլէ թուլթուլմուշ օլան օ պիշարէնին հաեաթընը
գաթթ իթմէկէ սէպէս օլաճաղընագ իշթիպահ ճայիզ տէյիլ տիր :

Բէրին . - Փապաթ պու եօլ իլէ տէ , օ ճանվեր վէ ալշագ գաթիլ
քիմ իսէ , անլաշըլամանարագ , քէնտի թէշէպպիւսիւ ճինսեթթի քէպու
րանսինէ տէվթամ իտէպիլէճէք շտիր :

Տօգթէօր . - Եա'յը , խա'յը , իքիվիլ պիրիքտէ չալըշարագ , իշ-
պու խայինիկի վէ ալշաղըրը գահիրէ չըղարջճաղըլ , վէ օ ալշաղըն
մագսէտինէ էլմէսինէ մանի օլաճաղըլ :

Բերին . - Նէ՛ կիպի :

Տօգթէօր . - Պու տաղըգատան իթիպարէն , սիդ , փիւնտիւզ փէ կիճէ , պիր տաղըգա պիլէ մատամ տը Բէրուարն Եանընտան այ ըլմամալըսընը :

Բերին . - Էմին օլուն , միւսիւ տօգթէօր , մէզպուրէնին Եանընտան ապա այրըմանաճաղըմ :

Տօգթէօր . - Եալընըզ սիզին թէրթիպ իտէճփինիդ քէօք սոնու , կէօղիւնիւզտէն տուր օլմամալը տըր :

Բերին . - Սսլա անը կէօղիւմտէն աերըմանաճաղըմ :

Տօգթէօր . - Սէյֆիէնէնին առէպէրինտէն հէր քիմ օլուր իտէ օլտուն , հաթթա պարօն տը Սթըրէնէի տախի օլուրաա , մատամ դօնթէոէ եաղլաշտըրընտա , տիգգաթընըզը արթըրըն :

Բերին . - (Հայրէթլէ .) Միւսիւ տօգթէօր , աճապա շիւպհէնիդ :

Տօգթէօր . - (Մէզպուրէնին լազըրտըսընը քէսէրէք .) Թէքրար իտթօրում , պէնիմ քիմնէտէն շիւպհէմ եօգ տուր , պուլնիւնը պէրապէր հէր քէստէն տէ շիւպհէ իթմէքտէիմ :

Բերին . - (Մուսիրրանէ .) Փաղաթ պիր գաշ սաաթա գատար միւսիւ պարօն՝ մատամըն գէվճի օլաճագաս , անըն հազգընտա շիւպհէ նա՛սըլ ճայիզ օլապիլիր :

Տօգթէօր . - Պէն առէմ թէֆրիգ իթմէթօրում , իլլա հէս քէստէն շիւպհէ իթմէքտէ օլտուղունու պէեան իլլէթօրում :

Պիր սանիյեհ սօնրա , մէրգում կէնճ թապիպ :

— Սիզէ սօն պիր թավսիւէմ տահա վար տըր , տէտի :

Բերին . - Նէ՛ տիր :

Տօգթէօր . - Հէր հանիլը տէֆա մատամ գօնթէսէ պիր գառտէճ քէօք սուեունտան վէրիրսէնիդ , պունուն տէրուէնինէ գէհիլի պիր մանտէ գարըյտըրըմը օլմատըզընա Եվլէլճէ թէէմին օլտուգտան սօնրա քէրին :

Բերին . - Պունու նա՛սըլ եաբապիլիրիմ :

Տօգթէօր . - Քէօք սուեունտան պիր գաշըգ աղընըզա ալըն , էկէր տիլինիգտէ վէ աղընըզըն թավանընտա աճը պիր հէրարէթ հիւս վաթրսէնիդ , օլ վաղըթ , նէզարէթ վէ տիգգաթընըզըն-պօշպիր վաղթընտան ճանինին իսթիֆատէ իտէրէք , մէզքիւր շէրպէթէ Եէնիտէն գէհիր գարըյտըրըմը օլտուղունու անլարսընըզ :

Բերին . - Փաղաթ , միւսիւ տօգթէօր , սիդ պու գէհիլիին ճինսինի պիլիթօրմուսունուղ :

Տօգթէօր . - Ձանն իտէրիմքի , պիլիբիմ . Սէքիզ կիւնտէն պէրի տիր քի , մատամընըզն խասթէլիկինտէքի ալէամէթլէր , պրիւսին զէհրիլէն զէհրիլէնմիշ օլան պիր քիմսէնին իւզէրինտէ կէօրիւլէն ալէամէթլէրէ թահվիլ օլմուշ տուր :

Բէրին . - Ա'հ , տիվանէ օլաճաղըմ զանն իտիեօրում :

Տօգթէօր . - Էկէր մատամ տը Բէրումալը սէվիեօր իսէնիզ , տիվանէ օլմագտան սագընընըզ . Ջիրա , օ պիշարէ գատընըն սիզէ օլան իհթիեաճը , շիմտի հէր վագըթտան զիեատէ տիր :

Բէրին . - Լաէնգաթի պէնի թագեիգ իթմէքտէ օլան շիւպհէլէրի տիւշիւնտիւքճէ , քէնտիւթի նէ գատար զապթ իթսէմ , երինէ ագլըմ պաշըմտան կիտիեօր . Միւսիւ տօգթէօր , սէօյլէտիկինիզ աճը հէրարէթի , քեաֆֆէյի շէրպէթլէրտէ հիսս իյլէտիկիմի զանն իտիեօրում :

Տօգթէօր . - Միւսթէրիհ օլուն , զիրա շիւպհէլէրինիզին ազ չօգ սահիհիկինի մուայեհէնէ իթմէք իչին եանըմագ պիր թէտպիր վար տըր :

Բէրին . - Պու թէտպիր նէ տիր :

Տօգթէօր , բաֆլարըն իւզէրինէ վագ իտիլմիշ օլան շիշէլէրի թէտգիգ իտէրէք , էգճախանէեի տօլաշտը , վէ պու շիշէլէրտէն պիրինի ալարագ , Բէրինին նէզտինէ ավտէթ իտիպ ,

— Պունու կէօրիւեօրսունուզ ա' , տէտի :

Բէրին . - (Շիշէնին իւզէրինէ եաբըշտըրըմըշ օլան եաֆթաեր օգուեարագ .) Ասիտ նիթրիք (եանի համիզի ազօթ) տուր :

Տօգթէօր . - Էվվէթ , վէ ասիտ նիթրիք՝ պրիւսին զէհրիլինին աքսի տիր :

Բէրին . - Անլամաեօրում :

Տօգթէօր . - Թէէսսիրինի անլատըղընըզ հալտէ , սէպէպինի անլամանըզա իհթիեաճ եօգ տուր . Թէէսսիրի իսէ շունտան իպարէթ տիր . Հէր հանկը տէֆա քէօք սուեու սիզէ շիւպհէլի կէօրիւնիւր իսէ , իչպու ասիտ նիթրիքին հավի օլաճաղը գատէհէ քէօք սուեունու տօլտուրունուզ . Էկէր շիւպհէլէրինիզ էսասըզ օթուր իսէ , շէրպէթին կէօրիւնիւշիւնտէ հիշ պիր թէպէտտիւլ վագը օլմագ . Պիւ աքիս էկէր տէրունինտէ զէհրի վար իսէ , շէրպէթ գան ըհնկի քէսպ իտէր :

Բէրին . - (Տէհշէթինի կիզլէեէմէեէրէք .) Գան ըհնկի մի , Տէտիկինիզ՝ սիհրիպաղըզ սէմէրէսի մի տիր :

Տօգթէօր . - (Հալը հազըրըն տէհչէթլի օլմասըյլա պէրապէր , մէզպուրէնին սատէտիլլիկինտէն տօլաբը կիւլմէսինի զապթ իտէմէ-
 եերէք .) Խա'յր , ֆէննի թըպպ սէմէրէսի տիր :

Բէրին , շիշէեի գօրսաժընտա սագլաեարադ ,

— Բէք ալէա , պու շիշէեի ապա եանըմտան աերըմամ' , վէ սէօյ-
 լէտիկինիգի եաբաճաղըմը վատ իտէրիմ , տէյի պէեան իյլէտի :

Տօգթէօր . - Հա'յտէ , կիտէլիմ , մատամ գօնթէսի պուլալըմ' :
 Պարօն տը Սթըրէնեի իլէ մէշհուր իզտիվաճընըն պու կիւն իճրա օ-
 լունաճաղընը պէեան իտիեօրտունուզ , տէ'յիլ մի :

Բէրին . - Էվվէթ , միւսիւ տօգթէօր , միւքիեէճէ իզտիվաճը պու
 կիւն իճրա օլունաճադ տըր : Քէօյիւն պէլէտիեէ մէմուրույլա շա-
 հիտլեր սէյֆիեէ կէլէճէքլէր տիր :

Տօգթէօր . - Պու իզտիվաճ աաաթ գա'չտա իճրա օլունաճադ
 տըր :

Բէրին . - Ջանն իտէրիմ'քի , աաաթ պէշտէ :

Տօգթէօր . - Գօրգարըմ'քի , պու իզտիվաճ ըէսմի , մատամ տը
 քէրուալ իւզէրինտէ շէտիտ պիր հէեէճան հաաըլ իթմէքլէ , իհթի-
 մալքի հագգընտա մուզիրը օլաճադ տըր : Հալպուքի պու ըէսմի
 մէնն իյլէմէք տէ միւմընն տէյիլ տիր : Քէնտիսինին' հիշ պիր իսթար
 տինպէմէեէկինէ շիւպհէմ եօդ տուր : Իմտի , պէն , պուրտտան պիր
 գաշ ֆարսախ ուզադ տա օլան պիր խասթաեը զիեարէթ իտէճէկիմ-
 տէն , ագչամ պուրաեա կէլէճէեիմ : Պէն կէլէնէ գատար , Բէրին ,
 իյի տիգգաթ վէ նէզարէթ իտին : Մատամընըզըն հաեաթը , սիզին
 էլինիգտէ տիր :

Բէրին . - Միւսիւ տօգթէօր , պանա էմին օլապիլիրսինիգ : Քէն-
 տի էվլատըմըն իւզէրինէ նէզարէթ իտէր կիպի , մատամ գօնթէսին
 իւզէրինէ նէզարէթ իտէճէեիմ :

Մատամ տը քէրուալ , օլ էսնատէ ֆէվգէլատէ պիր իյիլիք հիսս
 իթմէքտէ օլուպ , պու իյիլիկի , տօգթէօրիւն վիրտիկի քէօք սու-
 եունա համլ իտիեօրտու : Տօգթէօր , մէզքիւր սուտան մէզպուրէեէ
 պիր գատէհ տահա իշիրիպ , ահվալը սըհհիեէսի հագգընտա խա-
 պէր ալմադ իւզըէ , օ ագչամը , վիգիթալարընը պիթիրտիքտէն սօն-

րա Բօյթայլ սէյֆիտէսինէ թէրար կէլէճէկինի պէտան իլէ, պիշարէ խասթանըն նէգտինտէն մուֆարագաթ իյլտի:

Գօնթէս. — (Կիւլիւմնէներէք.) Ազիզիմ, տօգթէօր, պու ազշամ պուրաեա կէլէճէկինիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ. լաքին ունուլթմանըն քիչ գօնթէս տը Գէրուալ իսմի՝ պարօն Կօնթրան տը Աթրէնի իսմինէ թէպտիլ օլաճաղընտան, պուլնտան պէօյլէ պանա, մատամ գօնթէս իսմինի վիրմէքիկինիզ ճայիզ տէյիլ տիր:

Լուի Բէրրէն, պաշընը էեհիպ օտատան տիշարը չըգտը. Բէրին, սօգագ գարուսուկուն նէրտիվէնինէ գատար մէրգուլմա ըրֆադաթ իթտի, վէ տօգթէօր՝ մէգպուրէտէն այքըլաճաղը էսնատէ,

— Իյի տիգգաթ իտին, վէ ուկուլմանըն, տէտի:

Պատէհու քէնտիսի աթընա օթուրուպ, գարլը Եօլտան աթընը սիւրտիւկիւնտէ. Բէրին, պիր միւտտէթ մէգպուրէնին արգասընտան պագարագ, քէնտի քէնտիսէ շուսէօզլէրի սէօյլէտի:

— Զէհի՞ր մի... տօգթէօր՝ պու զէհիր մատտէսինէ ինանըօր, լաքին պէն ինանամամ. Պիշ ազ էվվէլ քէնտիսինէ սէօյլէօրտուլմ, վէ հադըգէթի հալ տէ պու տուր. պուրատա հէս քէս մատամը սէվէրի վէ էօլմէսինի իսթէմէկէ քիմնէնին արգուսու վէ մէնֆաաթը Եօգ տուր. Շաեհտ պիշարէ թէրքի հաեաթ իյլէր իսէ, ումուլմուն գալպլէրի շիքէսթ, վէ կէօզլէրի եաշար իլէ միւլէմմա օլարագ, անըն արգասընտան մէգարընա գատար կիտէճէքլէր տիր. Մուլթապա տօգթէօր եալընըօր. պազը լապըր սահիհ ալէամէթլէր, քէնտիսինի եանլըշըղա տիւշիւրիւեօրլար. Պէսպէյլի, անլաեամատըղը պիր խասթէլիկէ մանէա վիրմէք իւզըր պազը էվհամ ու խէեալաթա զահիպ օլուեօր. Փագաթ էկէր եանլմանեօր իսէ, պու տէհշէթլի շէյ տիր. Ալշադ պիր քիմնէնին, գարանլըգտա կիզլէնմիշ օլան պիր էլին, պու մէլէքի, պու ազիգէեի թէլէֆ իթմէկէ սայ իլէմէսինի տիւշիւն տիւքճէ, չըլտըմագ կէլիեօր... պէն իսէ, կիւնտիւզ վէ կիճէ, հէր սաաթ վէ հէր տագըգա քէնտիսինէ եագլաշտըղըմ, մուալիճէլէրինի թէրթիպլէ քէնտիսինէ թագտիմ իյլէտիկիմ հալտէ, պէլքի հագըղմտա շիւհպէ հասըլ օլաճագ տըր. Զաթէն շիւպհէ թահթընտա պուլղանուեօրուլմ. Ծօգթէօր պէնտէն տօլաեը շիւպհէլի տիր. Պոնա էմինիմ... պուլնու բէք իյի անլատըմ. Պանա իթտիկի սիվալլէրտէ, էմնիյեթիսիգլիթհալի կէօրիգլիւեօրտու. — Ահ իստապի, եա՛րպապի, պանա մէրհամէթ իթին, վէ էկէր հագըգէթէն ճանի մէվնուտ իսէ, էլինիզլէ անը մէյտանա չըգարըն, վէ գաթիլ

քէնտիսի օլտուղունու , պիր ալեամէթի ֆարիգա իլէ պանա պէեան իյլէին :

Բէրին , ահէսթէ ահէսթէ վէ պաշընը էյմիշ օլարագ , նէրտի-վէնին իւսթ գատէմէսինի թէրքլէ , տէհլիզէ կիրտի , վէ պու տէհ-լիզտէն կէշմէկէ հազըրլանըքէն զէվճի , ժան Բօզիէեի գարշըլատը :

Օլ էսնատէ , մէրգուսուն սիմասը օլ տէրէճէ ալթիւսթ վէ թավը ու հարէքէթի ածիպ իտիքի , Բէրին , սէյֆիէեէ կէլմէլէրինտէն պէ-րու , զէվճինին իլք տէֆա օլարագ սէրիսօշ օլմուշ օլտուղունու զանն իյլէտի , վէ աճը աճը պիր սէօյլէյիշ իլէ ,

— Ժա՛ն , պանա իթտիկին վատ պո՛ւ մու տուր , սէն պու կիւն սէրիսօշ օլմուշսուն , տէտի :

Ժան Բօզիէ . - (Իֆասէյի մէղքիւրէեի շիտտէթլէ ճէրհ իտէրէք .) Պէ՛ն մի սէրիսօշ օլաճաղըմ . - Ա՛հ , Բէրին , պուրաեա կէլէլիտէն պէ-րու ասլա իշրէթ իթմէտիկիւմի բէք էյի պիլիրսին . Պու կիւն տախի աղղըմա պիր տամլա շարապ գօյմամըշըմ տըր : Տօղրուսու , պէնի պու սուրէթլէ իթհամ իթտիկինէ կիւճիւմէ կիթտի :

Բէրին . - Էօյլէ իսէ , ալթիւսթ օլմուշ օլան չէհրէնին մանէաը նէ՞ տիր , տիպլէրին տիթրէեօր կիպի զանն օլունուեօր : Պիր չէ՞յ մի վագըր օլտու :

Ժան Բօզիէ . - Էվվէթ :

Բէրին . - Նէ՞ օլտու :

Ժան Բօզիէ . - Ազ գալտըքի , պիր ֆէլաքէթ իշլէեէճէք իտիմ . իշթէ անըն իշին ալթիւսթ օլմուշում տուր , չիւնքի միւսիւ պարօ-նուն , իշպու սէյֆիէէնին սահիպի վէ հաքիմի օլաճաղը պիր զէ-մանտա , պու վագըրա՝ պիզիմ իշին նէթիճէյի աղիմէեի մուճիպ օ-լապիլիր :

Բէրին . - Տիմէք տիրքի , մատտէ՝ Մ . պարօնա տայիր տիր :

Ժան . - Էսէֆլէ սէօյլէրիմքի , Էվվէթ , մատտէ օնա տայիր տիր :

Բէրին . - Հէր նէ իսէ , իշի պանա անլաթ , զիրա պու գատար ալթիւսթլիւկիւնիւն սէպէպլինի անլաեամաեօրում :

Ժան . - Պիր չարեէք սաաթ եախօտ երկիրմի տագըգա Էվվէլ , պաղչտէն պիր թիւֆէնք սէսի իշիթտի՛ն մի :

Բէրին . - Էօյլէ կէլիեօրքի , իշիթտիմ :

Ժան . - Իշթէ , օ թիւֆէնկի պէն պօշալթում . Վուգուլաթ իսէ , շունտան իպարէթ տիր : Պաղչէնին ճատտէ եօլու՝ պօյունտան տալ-կըն տալկըն կիտէրքէն , գարըն իւզէրինտէ պիր թավան կէօրտիւմ

քի, չալըլարն ալթընա կիրտի: Բէնտի քէնտիմէ, «Եարամա՛զ՝ էկէր թէքըրար պու թարափա կէչէրսէն, պագ պաշընա նէ՞ կէյէնէք տիր» տէտիմ, վէ ճէսիմ քէպթանէ աղաճլարընտան պիրինին քէօքիւ խի գասընտա սիբէրլէնտիմ: Պէշ տագըզատան պէրու օրատա տուրմուշ օլտուղու՛մ հալտէ, իրի գուլագլը վէ կիւմիշիւ ըէնկլի թօքարլագ պիր շէյ կէօրտիւմ: Պու, զիքը իթտիկիմ թավշան իտիքի, պանա տօղըու կէլիեօրտու: Տէրհալ քէնտիսինէ նիշան ալըպ, թիւֆէնկիմի պօշալթտըմ: Հայվան պիր տէփա սըշրաեըպ, օնտան սօնրա գըմլլտանամազ օլտու: Փագաթ, օլ տագըզատա, միւսիւ պարօն, գարըն գալընլըղը սէպէպիյէ աեագ սէսինի իշիտէմէտիկիմ հալտէ, պէնտէն իւշ ատըմ ուկագտան աթըլլա կէչմէքտէ իտուկինտէն, հայվանը պիրտէն պիրէ գօրգարագ, չահ գալգտը, վէ եօլտան չաշըպ, պագը կէնճ աղաճլարն արասընա աթըլմասըլլա, վէ միւսիւ պարօնուն բարտըսիւսիւ աղաճլարա թագըլըպ, պաշտան աշաղա գատար երըթըլտը: Պինապէրին պիւթիւն պիւթիւն չաշըըպ հայվանը եօլունա կէթիւրմէք իւզըէ եուլարընտան թուլթմագ իսթէտիմ իսէ տէ, միւսիւ պարօն, պանա չօբաղ իսմինի վիրէրէք, Պէֆէնա պիր նաղարլա պագարագ, էլիմէ չիտտէթլի պիր գամը քնտիրտի: Լաքին, նէ՛ ֆէնա պագըլլա պագըեօրտու: Իշթէ, պու ատէմին պանա զարագը օլտուղունու անլատըմ, վէ մատամ գօնթէսին զէվճի օլուր օլմագ, պիզի եօլա գօեանաղընա չիւպէմ գալմատը, վէ մէրգու՛մ, պու կիւն միւքիեհէնէ ըէսմի իկտիվաճը իճրա օլունմաղլէ, եագընտա մատամըն զէվճի օլաճաղընտան, պիզիմ պուրատան թարտ իտիլէճէկիմիզ, զանն իտէրիմքի, չօգ զէմանա միւլթաճ տէլիլ տիր:

Բէրին. - Ժան, պու պապտէ միւսթէրիհ օլ. մատամ ատիլ վէ խայըխահ պիր գատըն օլտուղունտան, իսթէմէեքէք վուզու պուլան պիր տիգգաթըրըլըգտան տօլաեը պիզի պու տէրէճէ զալիմանէ թէէտիպ իթմէք իսթէմէեքէք տիր:

Ժան. - Էօյլէ՞ մի գաճն իտէրսին:

Բէրին. - Ձանն իթմէքտէն զիեատէ էմինիմ:

Ժան. - Սէնին պու եօլտա միւսթէրիհ օլմագլըղըն, տամարլարըմտա պիր ազ գան հասըլ իտիեօր: Տիւշիւն պիր քէրրէքի, պուրպտա նէ՛ գատար բահաթըզ: Պուրատան կիթմէքլիկիմիզ, վէ էսկի սանաաթըմըա եէնիտին պաշամագլըղըմը, նէ՛ պիւեիւք քէտէր տիր:

Բէրին . - Լաքին պէօյլէ պիր չէյ պիղի ասլա թէհտիտ իթմէեօր .
 Ժան . - Իյի եա' , իյի եա' . Պունունլա պէրապէր աէն Գրիգա-
 մընտա լագըրտը իթմէկի պիտիկին իչին , վագը օլան տիգգաթսըղ-
 լըգտան տօլաեը դաեէթլէ միւքէտտէր օլտուղումու , ֆագաթ քէն-
 տիսինին կէլտիկինի իչիթմէտիկիմտէն , օլ խուսուստաթագաթիւթըմ
 պուլունմատըղընը միւսիւ պարօնա թարաֆըմտան սէօյլէ :

Բէրին . - Մատէմքի խթէեօրսուն , սէօյլէրիմ :

Ժան . - (Ավճըլարա մախսուս օլան չանթասընտան , դըրմըղը
 գաբագըլը պիր քիթապ չըգարարագ .) Պու քիթապը նա քէնտիսինէ
 վէր . բարտըսիւսիւ եըրթըտըղը սըրատա ճէպինտէն տիւշտիւ : Գա-
 ըրն իւզէրինտէն պուլտում , վէ քէնտիսինէ վիթէք իւզրէ իքէն ,
 մահմուզարընը հայվանըն գարնընա պասարագ , աճէլէթէն օրմտան
 սապուշտու :

Բէրին , մէգըիւր քիթապը ալարագ ,

— Բէնտիսինէ վէրիւրիմ , տէտի :

Ժան . - (Հէման քեամիլէն միւսթէրիհ օլարագ .) Պէլքի իչիմիգ
 սըրասընա կիրէճէք տիր :

Բէրին . - Սէն միւսթէրիհ օլ , վէ պէնի ուզուն միւտտէթ ալը-
 գօյմա . մատամ եալընըղ տըր , անըն նէգտինէ ալտէթ իթմէք իս-
 թէրիմ :

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , Ժան Բօզիէ մաթպախա տօղրու կի-
 տիպ , Բէրին տախի նէրտիվէնտէն եօգարը չըգտը : Մէգպուրէ , նէր-
 տիվէնին գաաէմէլէրինտէն չըգարքէն , կօնթրան տը Սթըէնեի թա-
 րաֆընտան զայպ օլմուշ օլան քիթապը կէօզտէն կէչիւմէլիկի տիւ-
 չիւնտիւ , վէ պիրինճի եաբրաղընը աչտըղընտա , լէճճեսի պիրտէն
 պիրէ սօլտու , վէ տէհչէթ ու հայրէթինտէն նաչի կէօզլէրի ֆէվ-
 գէլատէ իրիլէշտիկի նիպի , քէնտիսի տէ սայքի թաշ քէսիլեքէք գա-
 լագալտը :

Մէգըիւր քիթապըն իսմի , զանն իտէրսին քի գըգարմըշ պիր տէ-
 միր միսիլու մէգպուրէնին կէօզլէրինի եագմագտա իտի : Մէգըիւր
 իսմ ,

ՁԵՀԻՐԼԷՐԻՆ ԹԷՐԹԻՊԻ

Քէլիմէլէրինտէն իպարէթ օլուպ , Բէրին , իւք վէ տէհչէթպախը հէ-
 եճանը պիր աղթէսկին օլունճա , քէնտի քէնտիսին չու սէօզլէրի
 սէօյլէտի :

— Տօգթէօրիւն՝ պիր ճինաեթ շիւպհէ իթտիկի սրբատա , պարօն տը Սթրէնեինին ճէպինտէն տիւշմիւշ օյան պու քիթապ , ճէնապը Սլլահտան թէմէնի իյլէտիկիմ ալէամէթ օյուպ , Հազգ. Թէալա հազրէթլէրի պու ալէամէթի պանա կէօնտէրմէքտէ տիր : Տիմէք տիր քի թապիպ եանըմաեօր իմիշ , հազըգէթի հալի անլամըշ . հալ պու քի պէն , մահգա պիր տիվանէ օլտուղում էճիլտէն , օնա ինանմազ իսթէմէեէրէք , եանըմագտա օլտուղումու շիմտի տէքը իտիեօրում :

Պատէհու մէզպուրէ , քիթապըն եաբրագլարընը չէվիրմէկէ պաշլաեարագ , պիրտէն պիրէ ,

— Քէնարը գըվըրմըշ պիր սահիֆէ . . . տէտի , վէ մէզքիւր սահիֆէտէ , — Պրիւսին զէհիրիյլէ զէհիրլէնմէքիւք , անըն ալէամէթ վէ թէէսսիրլէրի , — սէօլլէրինի օգուտու , վէ իլավէթէն շէօյլէ սէօյլէտի :

— Պրիւսի՛ն մի . Սիւպհան Սլլա՛հ , տօգթէօրիւն էճղախանէտէ թէլէֆիլիւզ իյլէտիկի իսիմ տիր : Տօգթէօր հէր շէյի քէշֆ իթմիշ , հէր շէյի . Ա՛հ , մատամա խապէր վիրէճէեիմ , վուգուի հալի քէնտիսինէ անլաթաճաղըմ , վէ գաթիլ իլէ մագթուլ արասընտա իճրաի իղտիվաճը միւմքինսիզ գըլաճաղըմ :

Պէօյլէճէ Բէրին , վիրտիկի գարարը պիր սանիյեէ պիլէ կէճիքտիրմէքսիզին իճրա իթմէք իւզրէ սօն գատէմէլէրի տախի աճէլէթէն չըգըպ , ֆէվգէլատէ սիւրաթլէ սօֆանըն պօյունտան կէշտի իսէ տէ , զահմէթի պօշա կիթտի . չիւնքի մէզպուրէ կէնճ գատըն՝ օտանըն գաբուսունա մուվասըրլէթինտէ , Կօնթրանա թէսատիլֆ իյլէտի քի , օլէսնատէ օ տախի մատամ գօնթէսին օտասընա կիրմէք իւզրէ պուլունուեօրտու :

Բէրին , Կօնթրանը կէօրիւր կէօրմէզ տիթրէտի , զիրա անըն գարչըսընտա լագըրտը իտիլէմէզ իտի : Պունտան պաշգա օ ալչագտան գօրգուեօրտու , վէ ճինաեթի վագըասը մէյտանա չըգտըղընը կէօրտիկիւ անտէ , սըրըր մալիւմ օլմասըն իչին , տիկէր պիր ճինաեթ իճրասընտան թէրէտտիւտ իթմէեէճէկի տէրքեար տըր , տէյի տիւշիւնմէքտէ իտի :

Պինաէն ալէյհ Բէրին , մէրգումուին՝ գօնթէսին օտասընա կիրմէսի իչին եօլ վէրիպ , քէնտիսի տէ անըն արգասընտան իչէրի կիրտի : Գօնթէս , նըսֆէն տօղըրուլարագ ,

— Ա՛հ Կօնթրան , նիհաեթ ալտէթ իթտինիզ . պիր ան էվվէլ սիզի կէօրմէք արգուսինտէ պուլունուեօրտում : Սիզէ էօյլէ պիր

խապէր վիրէճէյիմ քի, սաատէթ ու մէսէրրէթինիզի մուճուպ օլա-
ճագ տըր:

Պարօն. - (Տօտագլարընը, ղաեէթ զայիֆ օլան խաաթանըն շէֆ-
ֆաֆ էլլէրի իւզէրինէ վազ իտէրէք.) Նէ՞ տիր, ազիզէմ:

Գօնթէս. - Շու տուր քի, պու սապահտան պէրի քէնտիմտէ
ֆէվզէլատէ էյիլիք հիսս իտիեօրուամ: Զանն իտիեօրուամ քի, պու
կիւնտէն էյիլէշմէկէ պաշլատըմ:

Կօնթրան. - Ա՛հ, Լէօնի՛, Լէօնի՛, պանա սաատէթպախշ պիր
խապէր թէպլիղինի վատ իթտիկինիզտէ, հազգընըզ վար իմիշ: Պու
պապտէ Հագգ Թէալա հազրէթլէրինէ միւթէշէքքիւրիւմ:

Բէրին. - (Ֆիքրինտէն.) Այլա՛գ, ճանվէ՛ր:

Գօնթէս. - Թամ իսմինիզի թաշքեաճաղըմ կիւնտէ պիրտէն պիրէ
հուսուլէ կէլէն պու էյիլիք, էյի պիր ուղուր տուր, տէյի՛լ մի:

Կօնթրան. - Էվվէթ, զանն իտէրսին քի, ճէնապը Այլահ, հիւանի
իհթիմամ վէ մուհապպէթ գուվվէթիյլէ, հաեաթ վէ սըհհէթինիզի
քէսպ իթտիրէճէկիմի սիզէ խապէր վէրիեօր:

Բէրին. - (Ֆիքրինտէն.) Ութանմատան Այլահըն իսմինի տէ աղ-
ղնա ալմաղա ճէսարէթ իտիեօր: Յուդայ, պուլնտան տահա զիեատէ
ղատտար վէ խային պուլունմամըշ տըր:

Մատամ տը Գէրուալ կէօզլէրինի եօգարը գալտըրըպ, Բէրինին
օրատա պուլունտուղունու կէօրտիւկիւնտէ,

— Գը՛ղըմ, սէն տիշարը չըգապիլիրսին. սանա իհթիեաճըմ
օլուր իսէ, պէն չաղըրըրըմ, տէտի:

Վագաա Բէրին թէրէտտիւտ կէօսթէրտի իսէ տէ, գօնթէսին
էմրինէ իթաաթ իթմէմէք իշին նէ՞ պէհանէ պուլապիլիր իտի: Պա-
րօնուհ գարշըսընտա հէր շէյի սէօյլէմէք իսէ, ատէթա մուխաթա-
րանը կէօզէ ալմագ, վէ հէր շէյի զայպ իթմէք տիմէք իտի:

Իմտի, մէզպուրէ, եաթագ օտասընըն եանընտաքի օտաեա չէ-
քիլմէկէ գարար վիրտի իսէ տէ, կիթտիկի օտանըն գաբուսունու
եարը աչըգ պրագտը, վէ Կօնթրանըն հարէքէթլէրինին քեաֆֆէսինէ
տիգգաթ իտէպիլէճէք պիր վազիեէթտէ տուրտու:

Կօնթրան՝ գօնթէսին եանընտա օթուրմուշ օլուպ, քէօք սու-
եունու համիլ օլան քիւշիւք մասա, մերգուճուն էլի եէթի շէպիլէ-
ճէկի մէսաֆէտէ պուլունմամագտա իտի:

Պու աբա Բէրին ֆիքրինտէն, - Էկէր աեաղա գալգըպ, սուֆրա-
եա եագլաշըր իսէ, վէ պէն տէ, շիւպհէլի պիր հարէքէթ իճրա իթ-

տիկինն ի կէօրիւր իսէմ, իչէրի կիրիպ, եարտըմա տէյի պաղըրաճաղըմ, վէ պիլ ճիւմէ խըզմէթքեարլարը ճէլպ իտէճէերիմ: Պու սուրէթլէ մատամ գօնթէս, քէօք սուեոգնու իչմէեէճէք տիր: Պու հալ իսէ, ուզուն միւտտէթ տէվամ իթմէեէրէք, մերգում փիշարը չըգտըղընտա, իչէրի կիրմէք սըրասը պանա կէլէճէք տիր: Մնտան սօնրա, եալանճըլըղա, մասքէ թաշըմաղա վէ զատտարլըղա մահէլ գալմաեաճագ տըր, տէտի:

Պարօն իլէ գօնթէս արասընտա պաշլաեան միւքեալէմէ, զաեէթ եալաշ սէտա իլէ տէվամ իթտի:

Գօնթէս. - (Գաթիլին էլլէրինի քէնտի էլլէրի իչինտէ սըգարապ.) Կօնթըն, պէնի տայիմա սէվէրսինիզ, տէյիլ մի:

Պարօն. - Սիզի սէվմէք մի. սէվտիկիմի պիլմէեօրմուսունուզ, վէ օլ պապտէ շիւպհէ մի իտիեօրսունուզ:

Գօնթէս. - Պիլիրիմ վէ շիւպհէ իթմէմ, Անճագ պու խուսուստա սիզի իսթիճվապ իթմէքլիկիմ, պէնի սէվտիկինիզի թէքրար իլլէմէնիզի իշլիթմէքլէ, մահզուզ օլտուղում իչին տիր:

Կօնթըն. - (Սիւէսսիր պիր սէտա իլէ.) Լէօնի, սիզի հէր վադըթտան զիեատէ սէվէրիմ, վէ միւզտարըպ օլտուղունուզու կէօրվէքլէ, սիզի նէ գատար զիեատէ սէվմէքտէ օլտուղումու անլաեօրում:

Գօնթէս. - Տօսթում, սէօղիւնիւզէ ինանմագլա, վէ գալպիմ մէսէրրէթլէ մալամալ տըր: Անճագ պանա օլան օլ աղիմ, շէտիտ վէ գաթի մուհապպէթինիզի, թէքմիլէն, սէվկիւլիւ գըզըմ Սարթաեա հաքը իլլէմէլիսինիզ: Պու խուսուսու զաթէն սիզտէն թալէպ իթմիչիմ տիր, վէ սիզ տէ պանա վատ իթմիչսինիզ տիր:

Կօնթըն. - Օ վատըմը, եէմինիմի իէճտիտ իտէրիմ: Մարթաեք, հագըգէթէն քէնտի գըզըմ մագամընտա սէվէրիմ: Պունտան գաթիսագար, պու կիւն անըն բէտէրի օլմաեաճագմըեմ:

Գօնթէս. - Էվվէթ, պու կիւն... իբի սաաթտան անըն բէտէրի օլաճագմընըզ, Պու իզտիվաճըմըզն կէճիքմէսինէ հիչ պիր սէպէպ եօգ տուր, տէյիլ մի:

Կօնթըն. - Էվվէթ, հիչ պիր սէպէպ եօգ տուր:

Գօնթէս. - Շունա էմինիմքի, պու իզտիվաճ, գըզըմըն միւսթագպէլինի թէէմին իթմէք սաեէսինտէ, րուհումտա իսթիւրահաթ վէ վիճտանըմտա սիւքիւնէթ իեատէ իթմէքտէ օլտուղունտան, հաեաթըմը թէմտիտ իտէճէք տիր:

Կօնթրան . - Լէօնի , շիւպհէ իթմէերնիդ , Հագգ Թէալա սիզին իչին հէնուզ ուզուն սաատէթ վէ իսթիրահաթ սէնէլէրի թախսիս իյլէմիշ տիր :

Գօնթէս . - Պու սաատէթի մահզա սաեհնիզտէ իսթիհսալ իտէ-պիլէճէերիմ : Կօնթրան , շունու պանա սէօյլէերնիզքի , թամ սաաթ պէշտէ , պէլէտիեէ միւտիլի Ս . Լէհարտի սէյֆիէեէ կէլէճէք մի տիր :

Կօնթրան . - Էվվէթ , անճագ եօլլար գար իլէ գարալը օլտու-ղունտան , արապա իլէ բէնտիսիհի ալմանա կիթմէկի վատ իթտիմ : Պինապէրին վաղթը միւնասիպինտէ արապանըն հազըր իտիլմէսի չչին իգթիզա իտէն էվամիրի իթա իյլէտիմ :

Գօնթէս . - Ա՛հ Կօնթրան , անլմտա , գապահաթլըլարա մախսուս օյան իւլֆէթ վէ միւնասիպէթ լէքէսինին գալգմըշ օլտուղունու հիսս իթմէտիքճէ , սուրէթի հագըգիեէտէ քէնտիմի մէսուտ վէ պախթի-եար ատտ իթմէեէճէերիմ :

Կօնթրան . - Աճա յիպ , հալէա պու միւլահազատա՞ մըսընդ :

Գօնթէս . - Էվվէթ :

Կօնթրան . - Հալպուքի սիզ տուլ , վէ պինապէրին սէրպէսթ իտինիզ :

Գօնթէս . - Սէրպէսթ օլմագլըգ , գապահաթլը օլունմասընա միւսաատէ իթմէգ : Հասըլը , եագընտա , կէչմիշ գէման զալիլ օլտու-ղունտա , պիլա հիճապ , գըզըմըն եիւզլէրինի պուս իտէպիլէճէերիմ :

Իչպու միւլագաթ , պիր սաաթտան զիեատէ իմթիտատ իթտի . պու սըրատա , պարօն տը Սթրէնեի քիսվէթինէ կիրմիշ օյան միւրա-յիլիք չէյթանը , ալչագճա իզֆալ իթմիշ , վէ թէտրիճէն մէգարա եագլաշտըրմիշ օլտուղու պիշարէ գատընճըղազը , պիր թագըմ եա-լան սէօզլէր վէ ալտատըճը իւմիտլէր իլէ էյլէնտիլմէքտէ իտի :

Կօնթրանըն , գօնթէսին օտասընը թէրըլէ , Բօշթալլ տալիրէյի պէլէտիեէսի միւտիլինի արապա իլէ ճէլպ իթմէկէ կիթմէսի վագլթը եագլաշմագտա իտի :

Օլ էսնատէ Բէրին , գօնթէս իլէ եալընդ պուլունահաղընտան , հէր չէյի օնա սէօյլէեէպիլէճէկի , վէ ֆէնալըղըն էօնիւնիւ ալմադա մուվաֆֆադ օլաճաղը տէրքեար իտի :

Պինապէրին ճանի , մասքէսի աշաղը ալընարագ , թէչէպպիւսիւ իապասաթքեարանէսինէ տէվամ իտէմէեէճէկինտէն , շիւպհէսիզ ֆուրթուլահագ իտի :

Պիրտէն պիւրէ , սէ, ֆիւենին աչաղքի թարափընտան աճը աճը պիւր չօճուգ ֆիւղան ու ֆէրեատը իշիտիլտի :

Վալիտէ օլան հէր գատընըն գալպի վէ գուլաղը պէօյլէ սըրաւարտա եանըլմատըղը կիպի , մատամ Բէրուալ տախի մէզքիւր ֆիւղան ու ֆէրեատը իշիթտիկինտէ , հիսս իյլէտիկի իզթիւրապ ու էնտիչէտէն քէսպի գուլվէթ վէ ճէսարէթ իտէրէք , օթուլմուշ օլտուղու իսկէմլէտէ տօղրուլարազ եիւքսէք սէտա իլէ ,

— Բէրին , Բէրին , իշիտի Եօրմուսունուգ . Մարթանըն սէսի տիր . գօշուն , գօշուն , տէտի :

Բէրին , պու արա հէր շէյի ունուտուպ , եալընըզ , թէհլիքէտէ զանն իյլէտիկի չօճուղու խաթըրլատը , վէ պուլունտուղու իյ տատան ,

— Կիտիեօրում , կիտիեօրում , տէյի ճէվապ վիրտի , վէ տէրհալ սօֆաեա գօշտու :

Պիչարէ Լէօնի , թագաթ ու տէրմանը գալմաեարազ , հէման պիրուհ հալտէ գօլթուգլու իսկէմլէսինէ տիւչիւվէրտի :

Կօնթրան , պու ճիւզի վագըթտան պիլիսթիֆատէ , իւզէրինտէ քէօք սուեու գօնուլմուշ օլտն բիւչիւք մասաեա եագլաշտը , վէ մէզքիւր սուեուն շիչէսինէ պիւր շէյ աթտը . Պատէհու գատէհէ իչպու սուտան տօլտուրուպ , էլլէրի պիլէ տիթրէմէեքէք թագաթի իթտիկի սըրատա ,

— Ազիզէմ Լէօնի , պու մերթէպէ հէեհճանա տիւչար օլմագլըղընըզ , էսէրը ագլ տէյիլ տիր . Տօգթէօր տայիմա սիզէ սիւբիւնէթ թապսիեէ իթտիկի հալտէ , պու հէեհճանընըզ կէօրսէ նէ տիմէզ , էմին օլունուգ , վագըա՝ էհէմիեթսիզ պիւր գագատան իպարէթ տիր . Ջաթէն իշիտիլէն ֆիւղան ու ֆէրեատ տախի տուրտու . Շիմտի սիզ չու քէօք սուեունու իչին քի , պիւր ազ քէնտինիզի պուլասընըթ տէտի :

Մատամ տը Բէրուալ գատէհի ալըպ , մաբինավարի սուրէթտէ տէրունինտէքի սուեու իչտի :

Բէրին , պիւր ազ սօնրա , գօնթէսին չօճուղունու գուլաղալմըլ օլարազ կէլտիկինտէ , շէրպէթին գատէհի պօյալմըլ օլուպ , շիչէնին եանընտա , մահէլլի մախսուսունա վագ իտիլմիշ իտի :

Մարթա , կեահ աղլաեօրտու , կեահ կիւլիւեօրտու . Պու գըղճըլազ , Ժօրթէթ իլէ պիւրլիքտէ տէհլիգտէ օյնամագտա իտէն , տիւչիւպ , եանաղը պիւր քէօշէեէ թէսատիւֆլէ , ճիւզիճէ ինճինմիշ իտի :

Գօնթէս չօճուղու ալըպ, տիվանէ կիպի գուճաղընտա օրգարագ, էօբիւպ սէվտիկի սըրատա, Բէրին,

— Մատամ գօնթէս, ֆէնալըգ պիւեիւք պիր շէյ տէյիլ տիր, տէտի, վէ Կօնթրանա տօղրու տէօնիւպ, արապա հազըր տըր, գաբուտա սիզի պէքլէօօր, տէյի իլավէթէն պէեան իյլէտի:

Մատամ տը Գէրուալ, օլ էսնատէ Մարթաեր էօբիւպ սէվմէրտէն տուր օլմասընտա, չօճուգ, թապիի պիի հալ իլէ, վալիտէսինին գուճաղընտան սըչրաերպ, օեոունունա տէվամ իթմէք իւզըն ժօրթէթին նէգտինէ գօշտու:

Կօնթրան. — Ազիզէմ, իշիթտինի՛զ մի, արապա հազըր տըր:

Գօնթէս. — Կիտին, տօ՛սթում, կիտին, վէ Մ. Լէհարտի իլէ պիրլիքտէ կէլին:

Կօնթրան. — Փագաթ ազիմ պիր նէօպէթէ տիւչար օլտուղունուղ հալտէ, չու սըրատա օիզի նա՛սըլ թէրք իթմէկէ ճէսարէթ իտէպիրլիւրիմ:

Գօնթէս. — Վէսվէտէ իթմէերին, Կօնթրան, քէնտիմի պուլումում, Ջօճուղումուն ֆիղան ու ֆէրեատընը իշիթմէքլէ հասըլ օլան ֆէնալըգ, անը կէօրմէքլէ կէչտի. Բէհա իտէրիմ, պիր ան էվվէլ Կիտին:

Կօնթրան. — Սիզէ իթաթլա, իշթէ կիտիեօրում:

Գօնթէս. — Պէն տէ, ավտէթինիզէ տէկին տագըգալարը սաեաճաղըմ:

Կօնթրան. — Սապըրը օլուն. կիտէճէկիմ մէսաֆէ ազ տըր. չու գատար քի, աթլարըն աեագլարը գալտըղընտան, վէ արապանըն թէքէրլէքլէրի գարա պաթտըղընտան, բէք չաբուգ գաթը մէսաֆէ իտիլէմէզ:

Գօնթէս. — (Կիւլիւմնէեերէք.) Բէք ալէա, սապը վէ թէհամիւլ իլէ պէքլէեէճէերիմ, ֆագաթ սիզ պիր տագըգա պիրլէ զայպ իթմէերին:

Կօնթրան. գօնթէսին էլինի պուս իտիպ, վէ, եաքընտա ավտէթ իտէրիմ, տիեերէք, տիշարը չըգտը, վէ աեագլարընըն սէսի իշիտիւմէզ օլունճա, Բէրին, բէնչիլէլէրին պիրլինի աչտը, վէ տիշարը էեիլտիքտէ, պարօնուն արապաեա ռաքիպ օլարագ, սէյֆիեէեի թէրք իթտիկինի կէօրտիւ, վէ ֆիլըրինտէն,

— Իշթէ չիմտի եալընըգ գալտըգ, վէ գարչըմըգտա պիր սաաթ վագթըմըգ վար տըր, տիեերէք, գօնթէսին նէգտինէ ավտէթ իյլէտի:

36

Պէտան իթտիկիմիզ իւզրէ, Բէրին, մատամ տը Գէրուալա իֆա-
տէի հալ իթմէք, ֆիքրէյլէ մէզպուրէնին նէզտինէ ավտէթ իթտի,
ֆագաթ գարչըսընա չըգան տէհչէթլի վէ մէմուլին ղայրի մէնզարէ-
տէն, քէլամը, տօտագլարը իւզէրինտէ գալտը:

Շէօյլէքի գօնթէս, ֆէվզէլատէ պիր ճէվը ու թազերիգ տէն նաչի
սիմասը ավթիւսթ օլմուշ օլտուղու, վէ բարալարճասընա էլլէրինի
կէօքսիւ իւզէրինէ վազ իթմիշ պուլունտուղու հալտէ, ազիմ պիր
նէօպէթ իչինտէ օլտուղունտան, քէնտիսինի պօղմագ ըատտէսինէ
կէթիրէն պազը սէօզլէրիթիհանընտան չըգարմաղա չալըչմագտա իտի
իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամագտա իտի:

Նիհապէթ, ճան վիրէն խասթալարա մախսուս պօղուգ պիր
սէտա իլէ,

— Բէրին, եարտըմըմա՛, եարտըմըմա՛ կէլ, տէտի:

Պու ֆիղան, Ժան Բօզիէնին լգարըսընը գըմըլտանամագ հալէ
կէթիրմիշ օլան մուվագգաթ թագաթսըզլըլը պէրթարաֆ իթմէքլէ,
մէզպուրէ, մատամընըն եանընա չիթապան օլտու, վէ միւէսսիր պիր
սէտա իլէ,

— Մա՛տամ, Ալլահ աչգընա օլսուն, նէեինի՞զ վար, տէյի սի-
վալ իթտի:

Գօնթէս. — Ֆէնալըգ հիսս իտիեօրում... եանըեօրում... էօ-
լիւեօրում... հավա իսթէրիմ հավա՛, եօգսա պօղուլաճաղըմ:

Բէրին, գաբատըղը բէնչիրէեթի թէքըար աչտը, վէ մատամ տը
Գէրուալ, մէզքիւր բէնչիրէնին թարաֆընա տէօնէրէք, ուզուն միւտ-
տէթ նէֆէս ալտը, վէ պատէհու,

— Ա՛հ, հալէա օ աթէշ, հալէա օ աթէշ պէնի եագըեօր... հիշ
պիր չէյ անը սէօնտիւրմէեօր... ճէնապը Ալլահ պէնի մահքիւմ
իթմիշ տիր... արթըգ պէն էօլիւեօրում, տէտի:

Բէրին, մէյեուսիեթի ազիմէեթ կիրիֆթար օլարագ, էլլէրի
պիւքիւլմէքտէ իտի: Նակէհան մահուտ շիշէ կէօզիւնէ իլիշմէքլէ,
ֆիքրի անըլըպ:

— Մա՛տամ, պէն, պիր ազ էվվէլ Մարթա իչին աչաղը էնտի-
կիմտէ, չիշտէքի քէօք սուեունտան իշտինիզ, տէյի՞լ մի, տէտի:

Գօնթէս . - Էվվէթ :

Բէրին . - Միւսիւ պարօն մու գատէհինիզէ տօլտուրտու :

Գօնթէս . - Էվվէթ :

Բէրին . - (Տէրինտէն պիր ա՛հ իտէրէք.) Նէ՛ գատար ազըլըր իմիշիմ :

Մէզպուրէ պու սէօզլէրի տիեէրէք , մէզքիւր սուտան պիր գա-
լըզ ալըպ , իշտի , վէ տօգթէօրիւն իֆատէսի վէճհ իւզրէ , պուճուճ
աճըլըրնը վէ եագըճըլըրնը օլ մէրթէպէ աշիքեար սուրէթտէ հիսս
իյլէտիքի , օլ պապտէ շիւպհէեէ մասէլլի գալմասարագ , վէ սէօյլէ-
տիկի սէօզլէրին իշիտիլտիկինէ տէ տիգգաթ իթմէեէրէք ,)

— Ա՛հ , ալշա՛գ , ալշա՛գ , պէնիմ զայպուպէթիմտէն իսթիֆա-
տէ իթմիշ . . . Տիմէք տիրքի , Հագգ թէալա պու կիպի հալլէրէ
միւսատէ իթմէսիյլէ , պիզի թէրք իտիեօր . . . Ա՛հ , մատամ գօն-
թէս , պիր չօճուղուն ֆիղան ու ֆէրեատընտան նէ՞ զարար կէլէպի-
լիւր իտի . քեաշքի սիզէ իթաալմըզ պուլունարագ , պուրատան պիր
տագըզա պիլէ այրըլմասա իտիմ , տէտի :

Գօնթէս . - (Իզթիրապ վէ հէեհճանընտան նաշի իրիլէշմիշ օլան
կէօզլէրինի Բէրինէ աթֆ իտէրէք.) Բէրին , պէնի գօրգուլթուեօր-
սուն . նէ՞ սէօյլէեօրսուն , նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն :

Բէրին , ճէվապ վիրէճէք եէրտէ , Կօնթրանըն զայպ իթմիշ օլ-
տուղու վէ ժան Բօզիէնին պուլտուղու քիթապը ճէպինտէն չըգա-
լըպ , պիւքիւլմիւշ օլան սահիֆէսինի աշտը :

Գօնթէս . - Պու քիթապ նէ՞ տիր :

Բէրին . - Նէ քիթապ օլտուղունու անլաեաճագսընը , մատամ .
ֆագաթ էվվէլ էմիրտէ Ալլահ աշգընա օլսուն պանա ճէվապ վէրին .
Պիրազ էվվէլ քէօք սուեունու իշէրքէն . նէ՞ հիսս իթտինիզ , վէ
էլան նէ՞ հիսս իտիեօրսունուզ , Սէօյլէեին , մատամ գօնթէս , ըճա
իտէրիմ սէօյլէեին . Հիշ պիր շէյի սէօյլէմէզլիք իթմէեին . հէր
շէյի պիւմէքիկիմ լազըմ տըր :

Բէրին , պու սըրատա օլ մէրթէպէ ըճա վէ նիեազ իտիեօրտու
քի , նիհաեթ մատամ տը Գէրուալ , մէզպուրէնին ըճա վէ նիեա-
զընա մուվաֆֆագաթլա , իսթէտիկի իյզահաթ վէ թաֆսիլաթը ի-
թա իյլէտի :

Լէօնի , իֆատէի հալ իթտիքճէ , Բէրին , ֆէվգէլատէ մէրագ վէ
էնտիշէ իլէ էլինտէքի քիթապա պագմագտա իտի , վէ գօնթէսին
իֆատէլէրի խիթամ պուլտուղունտա ,

— Գեաֆֆէյի ալեամէթլէր թաստիգ օլունուեօր . ահ, տօգ-
թէօր եանըլմամը, սիգ զէհիրլէնմիշսինիգ, ֆագաթ սիգի գուրթա-
րաճաղըգ, տէտի :

Լէօնի . — (Տիթըէեէրէք .) Պէն մի զէհիրլէնմիշիմ, Բէրին, սէն
ըիւեա կէօրիւեօրսուն, սաեղգլաեօրսուն :

Բէրին . — Էսէֆ իտէրիմքի, մատամ, թէմամիյլէ ագլըմ պա-
շըմտա տըր, վէ ուեանըգ պուլունուեօրում . Տամարլարընըգտա ճէ-
վէլան իտէն զէհիր՝ պրիւսին տէնիլէն զէհիր տիր . տօգթէօր պունու
բէք իյի անլամը տըր, վէ սիգ օ զէհիրի, քէօք սուեունու իշմէքէ
եէմիշսինիգ տիր :

Գօնթէս . — (Ինանմամաղըգ կէօթէրէք .) Փագաթ պու սա-
պահ տօգթէօրիւն հաղըր պուլունուեօրում սըրատա, պու քէօք պու
եունտան իշտիկլիմտէ, ֆէվգէլատէ իյիլիք հիսս իթտիկիմի ունութա
տո՞ւն մու :

Բէրին . — Էվվէթ, մատամ, պու սապահ օ սուեա էլան զէհիր
գարըշտըրըլմամը իտի, ֆագաթ չիմտի . . .

Գօնթէս . — Մուլթաղա սէն տիվանէսին . Իշպու սու, պու սա-
պահ կիպի, չիմտի տախի չիֆապալշ օլապիլիլի . Գեօք սուեունու
հավի օլան չիշէ պուրատան տիշարը չըգմամը տըր :

Բէրին . — (Ձիեատէ հէեէճան իլէ .) Ահ, հալէա անլամաեօրսու-
նուգ, վէ սէօզ իլէ սիգի իսքեաթ իթմէք գապիլ օլմատըղընը տէրք
իտիեօրում . Սիզէ, ինքեարը նագապիլ վէ մատտի իսպաթ վէ տէ-
լիլէր լաղըմ տըր . Օ տէլիլ վէ իսպաթլարը տախի չիմտի պէեան իյ-
լէրիմ . . . Օգուեուն, մատամ :

Բէրին, մէգքիւր քիթապը գօնթէսին էլինէ թէսլիմ իլէ, պու
քիթապտան բարմաղըլա պիր սըրա կէօթէրտի, վէ Լէօնինն նա-
գարը տիգգաթը մէգքիւր սըրաեա աթֆ օլունտուգտա, հագըգէթլի
էմէքտար, քէլամընա տէվամ իտէրէք,

— Իշթէ կէօրիւեօրսունուգ ա', պրիւսին զէհիրինին աքսի, ասիտ
նիթրիք տիր . Տօգթէօր պունու պանա էօյրէթտի, վէ պիր չիշէ
տէրունինտէ տախի պիր միգտար վիրտի, տէտի :

Բէրին, պու սէօզլէրի սէօյլէեէրէք, գօրսաթընտան մալիւմ
օլան քիւշիւք չիշէեի չըգարտը, վէ չու վէճհլէ իլավէի մէգալ
իյլէտի :

— Էկէր տօգթէօրիւն դանը վէ պէնիմտէ իթիգատըմ վէճհ
իւղըն, իշպու շէրպէթ, պրիւսին իլէ զէհիրլէնմիշ իտէ, պու չիշէտէքի

բուհտան պիր գաչ տամա գարըշտըշտըշտըշտա , գան կիպի գը-
զարաճագ տըր :- Պագընըզ , մատամ , պագընըզ :

Պու արա պիչարէ գօնթէս , նէֆէս ալամագ հալտէ օլարագ ,
պիր տէրէճէ տօղրուլտու , վէ իքի էլինի , օթուրտուղու գօլթուգլու
իսկէմէնին տիրսէքէրինէ տաեաթտը , Ջանն իտէրսինքի , օլ տագը-
զատա , կէշիրմիշ օլտուղու պիւթիւն էօմիւր՝ մէզպուրէնին կէօղիւ
էօնիւնէ կէլտի :

Գօնթէսին օլ տագըզասը , հաեաթը պէշէրիեէնին է՛ն զիեատէ
իմթիտատըլարընտա պիւէ իքի տէֆա թէսատիւֆ իթմէեէն տէհշէթլի
տագըզալարտան իտի :

Բէրին , մէզքիւր բիւշիւք շիշէնին աղղընը աշըպ , քէօք սուեու-
նու հավի օլան շիշէնին տէրունինէ պիր գաչ տամա բուհ ագըթտը .
Արատան պիր սանիյե պիւէ կէշմէմիշ իքէն , գօնթէս , եիւզիւնիւ ,
էլլէքի տէրունինտէ կիզլէեէրէք , սըրթ իւսթիւ տէվրիտի , չիւնքի
պիւեիւք շիշէտէքի քէօք սուեու , զիքը օլունան պիր գաչ տամա
բուհուն թէէսսիրիյլէ գան գըրմըզը քէսիլտի :

Բէրին . - Մատամ՝ , հալէա չիւպհէ իտի՞եօրմուսունուզ :

Լէօնի սիւքիւթ իթտի , վէ պու սիւքիւթինտէն , օլ տէհշէթլի
հագըզէթէ իսքեաթ օլմուշ օլտուղու անքաշլտը :

Պիրտէն պիրէ մէզպուրէ պաշընը եօգարը գալտըրըպ , տիք տիք
Ժան Բօզիէնին գարըսընա պագարագ , շու սէօլլէրի թէլէֆիւզ
իթտի :

— Գաթիլին իսմի նէ՞ տիր :

Բէրին . - Ճէսուր օլունուզ , մատամ՝ գօնթէս , չիւնքի սէօլլէեէ-
ճէկիմ իսմ՝ մուհապպէթինիզէ , իթիգատաթընըզա վէ իւմիտլէրի-
նիզէ սուի թէէսսիր հասըլ իտէճէք տիր :

Գօնթէս . - Գաթիլին իսմինի սօրուեօրում . "էօլլէ , չաքուգ
սէօլլէ :

Բէրին . - Պու քիթապըն սահիպի տիր :

Գօնթէս . - Իսմինի , թէքըար իտիեօրում , իսմինի՛ :

Բէրին պաշընը էյտի , վէ քէնտի սէտասընտան գօրգարճասընա ,
ղաեէթ եավաշ սէսլէ ,

— Իսմի՛ պարօն էօնթրան տը Սթըէնեի տիր , տէտի :

Մատամ տը Բէրուալ , ճան վիրմէք ըատտէսինտէ պուլունան-
լարա մախսուս կիւլտիւ , վէ պատէհու ,

— Միւմքի՞ն մի տիր , վէ պու իֆատէնէ ինանը՞րմեքմ գանն

խտէրսին. Պու սէօզ՝ եալան տըր, եախօտ եանլըշ տըր: Պու քիթապ
Կօնթրանըն տէյիլ տիր, տէյի պէեան իթտի:

Բէրին. - Զէվճիմ, պիր սաաթ էվվէլ, պաղչէտէ, միւսիւ պա-
րօնուճն ճէպինտէն պու թիթապըն տիւշտիւկիւնիւ կէօրիւպ գալտըր-
մըշ, վէ լաքին քէնտիսինէ վիրմէկէ ճէսարէթի օլմատըղընտան, պէ-
նիմ վասըթամլա թէսլիմ՝ իթմէք իսթէմիշ տիր:

Գօնթէս, իւզէրինէ թահմիլ օլունմուշ օլան աղըր պիր եիւքիւ
իւսթիւնտէն աթմագ իսթէրճէսինէ, ումուզլարընը գալտըրտը, վէ
պու էսնատէ Բէրին, մէզպուրէնին սարը սաչլարընտան անլընա սօ-
ղուգ թէր տանէլէրի ագտըղընը կէօրտիւ:

Փիլվագը պիշարէ, մանէն բէք տէհչէթլի պիր հալտէ պուլու-
նուեօրտու, վէ հալէա հագըգէթէ ինանմագ իսթէմէտիկինտէն, պու
հագըգէթէ գարշը ուղըտընեօրտու: Մէզպուրէ, Բէրինին եիւզիւնէ
թէսատիւֆ իթմէմէք իչին, պաշընը տիկէր թարաֆա չէվիրէրէք:

— Էյ պու քիթապտան նէ՞ նէթիճէ հասըլ օլուր. պիր քիմնէ,
զէհիրլէյիճի օլմագսըղըն, զէհիրլէրին թէրթիպինէ տայիր պիր քի-
թապ սագլաեա՞մագ մը, տէտի:

Բէրին. - Մատամ՝ Գօնթէս, էկէր պու խարարընըգտա տէվամ
իտէրսէնիզ, գուրթուլմանըզ գապիլ օլմագ, հալպու քի պէն սիզի
գուրթարմագ իսթէրիմ: Պիր թապիպ, պիր մէճրուհուն իֆագաթը
իչին տէմիր վէ աթէշ իսթիմալ իտէր իսէ, մէճրուհուն չէքտիկի
էզիյեթթտէն տօլաեը միւտապաթընը տուրտուրմագ... Պէն տէ այն
եօլտա հարէքէթ իտէճէեիմ, վէ սիզին մուխալիֆէթինիզէ րաղմէն,
հագըգէթի հալի սիզէ անլաթաճաղըմ: Մ. տը Սթրէնեիեի, զէհիր-
լէրին թէրթիպինէ մախսուս պիր քիթապը պուլունտուղու իչին,
զէհիրլէյիճի մագամընտա իթհամ իթմէեօրում, իլլա, Մ. տը Սթրէն-
եինին, սիզին իլէ պէրապէր եալընըգճա գալտըղը սաաթա գատար
ֆայտէպախշ օլտուղու հալտէ, անըն կիթմէսինտէն սօնրա մուհլիբ
օլտուղու իչին իթհամ իյլէեօրում: Տօգթէօրիւն ազիմէթինտէն
սօնրա, քէնտիսիյլէ պէնտէն զայրի պու օտաեա քիմէսնէ կիրմէմիշ
տիր, Իմտի, իքիմիզտէն պիրի զէհիրլէյիճի տիր. սիզ ինթիխապ
իտին:

Պու սէօզլէրի միւթէագըպ, պիր գաշ տագըղա՞սիւքիւթ վագը
օլտու, վէ մատամ տը Գէրուալ, զայիֆ պիր սէտա իլէ,

— Կօնթրան... պէնի էօլտիւրիւեօր... պէնի թէլէֆ իտի-
եօր... ֆագաթ նի՞չին էօլիւմիւմիւ իսթէեօր, տէտի:

Բէրին . - Շունուն իշին էօլիւմիւնիւզիւ իսթէեօրքի , սիզ զէն-կինսինիզ , օ սէրվէթինի թիւքէթմիշ տիր :

Գօնթէս . - Հէման իճրա օլունմազ իւզրէ պուլունան ըէսմի իզ-տիվաճ իլէ , սէրվէթիմ օնա թախսիս օլունմաեօր մու :

Բէրին . - Մէթրէսիյլէ պէրապէր պու սէրվէթի իսթէտիկի սու-րէթտէ գուլլանմազ իշին , հիշ պիր գօնթրօլա թապի օլմաեարազ , սէրպէսթ օլմասը լազըմ տըր :

Գօնթէս . - (Պիրտէն պիրէ քէսպի ճէսարէթլէ , վէ կէօզլէրի ի-րիէշէրէք տօղրուտու) Նէ տիեօրսուն , մէթրէս մի . . . մէթրէսի մի վար տըր :

Բէրին . - Մատա՛մ գօնթէս , մէթրէսի պուլունտուզունու , զա-թընըզտան մաստա , պուրատա հէրքէս պիլիր : Հէր թարաֆտա բէշինի պրազմաեան օ մախուզ , էրքէք գըրաֆէթինէ կիրմիշ օլա-րազ , Բիքսվիլլէր գարիեհսինտէ , Շէվրէօյլ տ'Արժան օթէլինտէ պիր գաշ այ վազըթ կէշիրմիշ , վէ միւսիւ պարօն տախի հաֆթատա իւշ տէօրթ տէֆա քէնտիսինի կէօրմէկէ կիթմիշ տիր : Հաթթա , էկէր օթէլին սահպէսի օլան Մօնիք Գլէրժէ , էօյլէ պիր պիւեիւք ըէզա-լէթտէն տօլաեը հիտտէթլէնէրէք , պիր գաշ կիւն էվվէլ մէզպու-րէեի տէֆ իթմէսէ , հալէա օլատա պուլունաճազ իմիշ :

Գօնթէս . - Իսպաթը՛ , իսպաթը Նէ՞րէտէ տիր :

Բէրին . - Մատամ գօնթէս , էկէր խըզմէթքեարլարընըզը իս-թիճվապ իթմէք իւզրէ աշաղըրա էնէմէզսինիզ , միւսիւ տօգթէօրիւ իսթիճվապ իտին : Միւսիւ տօգթէօր , Շէվրէօյլ տ'Արժան օթէլինտէն թաամընը ճէլպ իտէր , վէ քէնտիսի հազըգէթի հալի պիւտիկինտէն հէր շէյի սիզէ սէօյլէեհէճէք տիր :

Գօնթէս . - Տիւէք տիր քի սահիհ տիր . օ ալշազ պէնի ալտա-թըեօրմուշ , հէր հալտէ զէնկին օլմազ իսթէեօրմուշ , վէ մէթրէսինէ գափուշմազ իշին ճէհէննէմէ լաեըզ պիր գալիմլիքլէ պէնի թէլէֆ իթմէք գաստինտէ պուլունմուշ . . .

Մէզպուրէ , նալէհան սէօզիւնիւ քէստի , վէ սիմասը , էվվէլէին-տէն տահա տէհշէթլի պիր հալ քէսպ իտէրէք ,

— Փագաթ պէն էօլտիւքտէն սօնրա , օ սէրվէթ իլէ քէնտի ա-րասընտա գըզըմ պուլունաճազ տըր , տէտի :

Բէրին . - Է՛հ , մատամ , վալիտէեի էօլտիւրէն գալիմ էլ՝ գըզընը սագընը՞ր մը :

Գօնթէս . - (Տէհշէթլէ) Տիւէք , գըզըմը տախի էօլտիւրէճէք տ

վէ պէն շօճուղումու պիլա միւտափաա քէնտիսինէ թէսլիմ ի-
տէճէեիմ... Ա՛հ, եա Բապպի՛, եա Բապպի՛... միւնաատէ իմին
քի, դըզըմը հիմաեէ վէ վիգաեէ իթմէք իշին եաշաեւմ... Լաքին
խայր, խայր, Հագգ Թէալա պէսիմ սէսիմի իշիթմէեօր... Պէս էօ-
լիւեօրում, Բէրին, էօլիւեօրում...

Պու առա, մատամ տը Բէրուալ, օլ անէ տէկին վազը օլան
նէօպէթլէրտէն տահա գիեատէ շէտիտ պիր նէօպէթէ թուլթուլա-
րագ, օթուրմուշ օլտուղու գօթուղու իօկէմլէտէ պիւքիւլտիւ, վէ
սօն նէֆէսինի վիրմէք իւզրէ պուլաւնտուղու զանն օլաւնտու :

Բէրին, մատամնա իթտիկի եարտըմարըն ֆայիտէսի օլմատը-
ղընը կէօրմէքլէ, ճան վիրմէք հալինտէ օլտուղունու զանն իթտի,
վէ թապիաթիյլէ գօրգուպ, օօֆա գաբուսուսու տշտը, վէ եարտը-
մա՛, եարտըմա՛ կէլին տէյի նիտա իթմէկէ պաշտաղ :

Մատամ տը Բէրուալ մէզքիւր նիտաեը իշիթմէքլէ, իւզէրինէ
հարիգ իւլատէ պիր գուվվէթ կէլտի, վէ վաղթիյլէ ալէվլէթիշինտէ
եանան վէ Հագգ Թէալանըն իսմինի վիրեքէք թէրքի հաեաթ իտէն
ազիղլէր կիպի, մէզպուրէ տախի իշպու տէհշէթլի իշքէնճէօի առա-
սընտա, քէնտիսինի թօբլաեաւրագ :

— Սո՛ւս... քիմնէեի չաղըրմա... քիմնէ էէլմէսինի վէ վէֆաթ
տախի իտէր իսէմ, ճինաեէթի վազըանըն քիմնէե թարաֆընտան
պիլինմէսինի իսթէմէմ, տէտի :

Բէրին. — Փագաթ ճանի՝ ճէզատան գուլթուլմաղլա, քէսպի
ֆիթուհաթ իտէճէք տիր. Խա՛յր, խա՛յր, պու գատար թէհամմիւլ
օլամաղ :

Գօնթէս. — Թէքրար իտիեօրում, սուս օլ :

Բէրին. — (Հէեէճանը ազիմլէ.) Խա՛յր, պարօն տը Սթըքնեիեի
էլէ վիրէճէեիմ :

Գօնթէս. — Խա՛յր տիեօրում :

Բէրին. — Ժանտարմալարը չաղըրըպ, անը թէսլիմ իտէճէեիմ,
վէ պու սուրէթլէ հաեաթը մէքրուհէսինէ, եա քիւրէքտէ, եախօտ
գաթըլլեահ իւզէրինտէ խիթամ վիրտիրէճէեիմ :

Գօնթէս. — Բէ՛րին, պու սէօյլէտիկինի եաբմագտան սէսի մէնն
իտէրիմ :

Բէրին. — Նի՛շին, հալէա քէնտիսինի սէվիեօրմուսուսունուգ :

Գօնթէս. — Պիլաքիս քէնտիսի թահգիր, վէ անտէն նէֆրէթի-
տէրիմ... հալպու քի անը իթհամ իյլէմէք, պէսիմ իսմիմի, վէ

գըզըմըն իսմինի նամուսսուզ գըլմագ տըր... անլա՞ծօրմուսուն... Պէնիմ, անըն մուհապպէթինէ իթիգատըմ, էմնիյեթիմ վար իտի. քէնտիմ տուլ վէ պինապէրին Թէրպէթ իտիմ, վէ եազընտա քէսմի իզտիվաճը գապիլի իճրա զանն իտիեօրտուամ... Զայիֆ օլտուղուամ-տան, ագըլսըզճա հարէքէթ իթտիմ... էօյլէ մէքթուպլար եազմը-շըմ տըր քի, պու զաաֆէթիմի վէ ագըլսըզճա հարէքէթիմի իսպաթ իտէրլէր:

Բէրին. - (Յէվգէլատէ զազապ վէ հիտտէթլէ.) Ա՛հ, ալչազ, հէր շէյի էվվէլճէ տիւշիւնմիւշ... հաթթա ախզը ինթիգամը տախի սի-զին իշին միւմքինսիզ գըլմըշ օլտուղունու շիմտի բէք էյի անլաեօ-րուամ:

Գօնթէս. - Էվվէթ, չիւնքի էկէր պիր մահքէմէ մուվաճճէհէ-սինտէ քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէք լազըմ կէլիլ իսէ, մէքթուպ-լաըմ եէտինտէ օլարազ, իսմիմ լէքէյեքէճէք տիր, վէ պէն, էվ-լատըմա լէքէլի պիր նամը միրաս պրագմըշ օլաճաղըմ... Իմտի, Բէ-րին, պու սըրատա սիւքիւթ իթմէք լազըմ տըր, ֆագաթ գըզըմը, սէվկիւլիւ Մարթամը օ խայինին բէնչէսինտէն գուրթարմագ տա վաճիպէտէն տիր, եօգսա պիչարէ մասուամ, օ զալիմին, օ դատտա-րըն բէնչէսինէ տիւշմէքլէ մահվ օլաճազ տըր... պէնի թէլէֆ իթ-տիկի կիպի, անը տախի թէլէֆ իտէճէք տիր:

Բէրին. - Շիմտի նէ՞ եաբմալը:

Գօնթէս. - Պէն տէ պիրլէմ, լաքին տիւշիւնիւեօրուամ... տա-մարլարըմտաքի գան թուլթուլուեօր... պաշըմ՝ աթէշլէր իշինտէ եա-նըեօր... ֆագաթ նէ՞ պէյիս վար տըր, չարէ տիւշիւնմէք վէ պրւլ-մագ լազըմ տըր. Իմտի, քէսպի սիւքիւնէթլէ, հէր շէյի տիւշիւնէ-լիմ. Պարօն տը Սթըքնեինին եէտինտէ, պէնիմ թարաֆըմտան իմզա իտիլմիշ պիր վասիեթթնամէ վար տըր քի, պունուշլա քէնտիսի Մար-թանըն վասիսի օլմուշ տուր:

Բէրին. - (Տէհշէթի ազիմէ իլէ.) Մատա՛մ, պու տէտիկինիզի սահիհէն եաբտընը՞ գը:

Գօնթէս. - Զաթէն սէօյլէ՞մէտիմ մի... պէն տիվանէ իտիմ... օ ալչազա իթիմատ վէ էմնիյեթի իտիեօրտուամ... լաքին պու ֆէ-նալըղըն էօնիւնիւ ալաճաղըմ:

Բէրին. - Պու նա՞սըլ գապիլ տիր. Մէրգուամ, քէնտիսինի ֆէվ-գէլատէ գուվվէթ վէ իգթիտար սահիպի գըլան օ վասիեթթնամէքի կէրի վիրմէքէճէք տիր:

Գօնթէս .- Օրասը մալիւմ, ֆազաթ պէն անը ֆէսխ վէ իպթալ իտէճէեիւմ . Սէն շու տէֆթէրի տիզիմին իւզէրինէ վազ էթ , պանա պիր միգտար քեաղըտ վէր , վէ գալէմիմի , միւրէքքէպէ պաթըր , էճէ՛ նէ՛ գատար պանա եագըն օլտո , պիր մէքթուպ եագաճագ գատար իգթիտարըմ վար տըր , վէ վագըթ կէչիւմէքսիզին , պու իգթիտարըմը մէվգըն իճլաեէ գօյմագ իսթէրիւմ :

37

Բէրին , պու խուսուստա իթաաթ իթտի , վէ գօնթէս՝ շու վէճէ-լէ քէլամա տէվամ իյէտի .

— Պէնի տինլէ , Բէրին , ֆազաթ սէօզլէրիմի իյիճէ պէլլէ . Բա-րիստէ , Ֆիլիբ տը Լա Պրիէր իսմինտէ պիր պանքէր վար տըր քի , տիւն-եատա է՛ն նամուսլու ատէմ տիր տիսէմ ճայիզ տիր , իշթէ պէնիմ սէրվէթիւմ , անըն եէտինտէ պուլունմագտա տըր , իշպու վասիեէ-թիմլէ անը գըզըմըն վասիսի գըլաեօրոււմ . Մարթաեը օնա կէօ-թիւրիւրսիւն , վէ անըն եէտինէ թէսլիւմ իտէրսին . Օ ատէմ , սէնի , գըզըմտան աեըրմաեարագ , սէնին վէ ժօրթէթին միւսթագպէլինի թէէմին իտէճէք տիր : Պու սուրէթլէ , սատագաթընըն միւքեաֆա-թընա նայիլ օլաճագսըն :

Վալիտէլիք մուհապպէթի սաիգասըլլա պիր ալա քէսպի գուվ-վէթ իթմիշ օլան մատամ տը Գէրուալ , սէրի վէ գաթի պիր էլ իլէ եագը եագտըղը սըրատա , ժան Բօզիէնին ղէվճէսի , հընչգըրմասըն-տան նաշի պօղուլմագ րատտէսինէ կէլէրէք , մէզպուրէեէ պագ-մագտա իտի :

Դօնթէս , եագըսընը պիթիւրիպ , մէքթուպու տիւրտիւ , վէ պան-քէրին ատրէսինի թահրիլլէ ,

— Բէրին , կէօզլէրինին եաշընը սիւ . չիմտի աղլամագ օըրասը տէյիլ տիր , իլլա իշ կէօրմէք սըրասը տըր : Ալ շու եագըլսանէմին անաթթարընը , գաբաղընը աշ , ֆազաթ չաբուգ էթ , զիրա վագ-թըմըզ եօգ տուր , տէտի :

Բէրին՝ Լէօնինին էմրինի իճրա իթտի , վէ գօնթէս , քէլամընա տէվամ պիրլէ ,

— Օ եագըլսանէտէ իբի իւշ բաքէթ ալթուն իլէ սէրվէթիմին սէնէտլէրի վար տըր . Սէնէտլէր , շու կէօրտիւկիւն պիւրինճի յէքմէ-

ճէտէ տիր, Զիգտանը վէ ալթունլարը ալ, վէ գըզըմ իլէ պիրլիքտէ պուրատան կիթ:

Բէրին. - (Հայրէթլէ.) Կիթմէ՞ք մի. պուրատան երազլանմագ-լըզըմը մը իսթէեօրսուն:

Գօնթէս. - Կիթմէքլիկին լազըմ կէլտիկինի անլամաեօրմուսուն: Պէնիմ իգթիտարսըզ պուլունտուղունմու տէրք իթմէեօրմուսուն: Մարթաեը օ ալշաղըն էլինտէն գուրթարմագ իչին, ֆիրարտան զայրի չարէ եօգ տուր:

Բէրին. - Փագաթ, սիզի՞, մատամ գօնթէս, սիզի թէրք իտէ-պիրլիքմիեիմ:

Գօնթէս. - Բէրին, պէնի տիւշիւնմէ. պունտան պէօյլէ պէն պէրհաեաթ գալաճա՞գմըեըմ. խայր, պէն զաթէն մահվ օլտում, մահքիւմ օլտում:

Բէրին. - Ճէնապը Ալլահըն ինաեթինտէն նի՛չին մէյեուս օլու-եօրսունուզ, Գուրթունլմանըզ միւմքինսիզ տէյիլ տիր:

Գօնթէս. - Էկէր չէքտիկիմ միհնէթի պիլսէն, պու սէօզլէրի սէօյլէմէզսին, էճէլ՝ տէրունիմէ կիրմիշ տիր, տամարլարըմտա ճէվէլան իտիեօր, ծնա գարշը արթըզ ուղըալամամ: Զօգ չօգ, իբի սաաթ էօմրիւմ գալմըշ տըր: Պինաէն ալէյհ, հիմաեէ, վիգաեէ վէ խէլաս իտիլմէսի լազըմ կէլէն՝ Մարթա տըր. անըն իչին հէր չէյի ֆէ-տաեէ հազըրըմ: Պէնի պունտան սօնրա տիւշիւնմէ, էօմրիւնիւ գը-զըմա ֆէտա էթ, վէ էկէր պանա պիր պօրճուն պուլունտուղունու զանն իտիեօր իսէն, պու սուրէթլէ պօրճունու էտա իթմիշ օլուր-սուն... Բէրին, Բէրին, Ալլահ աշգընա օլսուն, թէրէտտիւտ իթ-մէ, զայպ իթտիկին հէր տագըզա՝ թէհլիքէեի արթըրըեօր, կէ-ճիքմէքլիկին իլէ պարօն տը Սթըէնեինին ավտէթինէ մէյտան վիր-մէ՞ք մի իսթէեօրսուն... չիքեարընը անըն էլինէ պրագմա... օ հալ-տէ, պէն տէ, Կօնթրանըն մաղուպիեթինի կէօրմէքլէ միւթէսէլլի օլարագ էօլէճէեիմ:

Բէրին. - Փագաթ... պու ատէմ մաղուպիեթինի իգըար իթ-մէեէճէք, վէ ճէզասըզ գալմասը, քիւսթախըզընը արթըրաճագ, վէ սիզին սիւքիւնէթինիզէ էմին օլարագ, Մարթաեը թաագիպ ի-տիպ, անը եէտինէ կէչիւմէք իսթէեէճէք տիր:

Գօնթէս. - Մ. տը Լա Պրիէր, իշպու մէքթուպ մուճիպինճէ, հայիզ օլաճաղը հուգուգ իլէ, գըզըմը մէրգուճա գարշը միւտաֆաա վէ վիգաեէ իտէպիլէճէք տիր:

Բէրին . - Օ հալտէ պարօնուն հիտտէթ ու զազապը պանա հասը
օլունարագ , ինթիգամ ալմագ իսթէնէնէք , վէ պէլքի տէ պէնի
իթհամ իյէնէնէք տիր .

Գօնթէս . - Սահի՛՛ տիր քի , մէրգում հէր շէյէ միւգթէտիր
տիր . Լաքին վա՛յ հալինէ . . .

Գօնթէս տը Գէրուալը , գալէմի թէքրար էլինէ ալարագ , շու
սաթըրլարը եազտը .

«Սատագաթ վէ ուպուտիյենէթ մէլէնի օլան Բէրին Ռօղիէ հագ-
գընտա տալա շիւպհէմ եօգ տուր . Պարօն Կօնթրան տը Սթրէնի
թարաֆընտան զէհիրլէնէրէք թէրքի հաեաթ իթտիկիմ շու սաաթ-
տա , գըզըմը վէ սէրվէթիմի , քէնտիսինէ եանի Բէրին Ռօղիէնէ թէրք
իտէրիմ .

«ԳՕՆԹԵՍ ԷԷՕՆԻ ՏԸ ԳԵՐՈՒՍԼ

«Ռօշթայլ սէյֆիեհսի , 29 նոյեմբեր 1847»

Պատէհու մէզպուրէ , մէզքիւր սաթըրլարը հալի օլան քեաղը-
տը Բէրինէ ուզաթարագ ,

— Շու քեաղըտը ալ , շաեհտ օ ալագ սէնի իթհամա ճէսարէթ
իտէր , վէ գըզըմը թէհտիտէ գալգըշըր իսէ , իճապընա պագըլըր
իմտի , մատէմքի պուլտան պէշլէ գօրգուն գալմատը իսէ , կիթմէլի-
սին տէտի .

Բէրին , հընչգըրմալարընտան նաշի պօղուլմագ րատտէսինէ կէլ-
միշ օլտուղու հալտէ , մատամ տը Գէրուալըն գարշըսընտա տիգչէօք-
տիւ , վէ իքի էլէրինի էօրէրէք ,

— Ա՛հ , մատամըմ . . . սէվկիսլիւ մատամըմ , սիզի պու սուրէթ-
լէ թէրք իթմէք միւլահազասը , գալպիմի շիքէսթ իտիեօր , վէ պէ-
նի գուվվէթտէն տիւշիւրիւեօր , տէտի .

Գօնթէս . - Բէրին , շուրաեը տիւշիւն քի , վագըթ կէշիեօր ,
Կօնթրան պիր ազտան ալտէթ իտէնէք տիր . Էկէր սիզի պու-
րատա պուլուր իսէ , հէր իւմիտ տիւշարը թէհլիքէ , վէ պէլքի տէ
ֆիրարընըզ միւմքինսիզ օլաճագ տըր . Պու սէյֆիեհէ՝ պուլտան
պէօլլէ մէզար տըր . Իմտի , պաղչէնին ուճունտա վագը տիվարըն
իչինտէ աշըմըշ օլան քիւշիւք գաբուտան կիթ , վէ իզինի զայպ
իթմէք իչին իսմինի կիզլէնէրէք պուրատան իրադլան , պիր արապա
քիրալա , աթլար թուլթ , վէ իգթիզա իտէր իսէ , սանա վիրտիկիմ
պիւթիւն ագչէնի սարֆ իտիպ , Բաթիճէ վաալլ , վէ անճա ան-գպ

բեր ֆիլիբ տը Լա Պրիեթին իգամէթկեա՛հը գաբուսունա վասըրօյ-
տուղունտա տուր, զիրա՛ Մարթա անճագ օրատա գուրթուլաճագ
տըր :

Բէրին . - Լաբին , էկեր ճէնապը Ալլահ պիր միւճիգէ իչէր տէ
սիգ հաեաթտա գալըր՝սանըզ :

Դօնթէս . - Պու միւմբինսիգ պիր խէեալ տըր . . . ագըլսըզճա պիր
արզու տուր : Պէն , պու ագչամտան էվվէլ թէրքի հաեաթ իտէճէ-
եիմ , լաբին հէր շէյի էվվէլճէ տիւշիւնմէք իսթէրիմ : Պունունլա պէ-
րապէր էկէր սէօյլէտիկին միւճիգէ իճրա իտիլիր իսէ , պունտան սէն
խապէրտար օլաճագսն :

Բէրին . - Նա՛սըլ :

Դօնթէս . - Էկէր հաեաթտա գալըր իսէմ , եարըն Բարիս բօս-
թախանէսինէ պիր մէքթուպ եագըպ պիլտիւնէճէկիմ : Օ մէքթուպու
բօսթախանէտէն ալապիլիրսին , լաբին պու վահի իսմիտի ֆիքրին-
տէն չըգար . . . եարըն պէն էօլմիւշ օլաճաղըմ :

Բէրին . - Ա՛հ , կէօզ եաշլարըմ պէնի պօղուեօրզ :

Դօնթէս . - Ճէսուր օլ , Բէրին , վէ կիթ գըզըմը պուլ : Պու ֆա-
նի տիւնեատա սօն մէսէրրէթիմ օ տուր . . , սօն պուսէմի ճնա հասըր
իթմէք իսթէրիմ :

Ժան Բօզիէսին գէվճէսի , եիւզիւնիւ էլլէրիյէ կիզլէեէրէք , մէզ-
բիւր հիւզնէնկիգ օտատան տիչարը չըգար , վէ Գօնթէս , գըմըլտան-
մագսըզըն գօլթուգլու իսկէմլէսինտէ եասլանըպ , պաշը արգասընա
տէվրիտի , կէօզլէրի տիք տիք պապա գալտը , վէ էնիլլէշտի : Շու
հալտէ , գէվալլը գատընճըղազ Եօլմիւշ զանն օլունուեօրտու :

Պիր ազ սօնրա , Բէրին , քիւշիւք Մարթաեը գուճագլամըշ օլ-
տուղու հալտէ , ալտէթ իթտի : Չօճուգ , պիր ազ էվվէլ տիւշմիւշ օլ-
տուղունըս խաթըրլամաեարագ , մէսէրրէթ լէ ըէֆը սէտա իթմէքտէ
վէ սէպէպսիգ կիւլմէքտէ իտի :

Նէ՛ զարիպ վէ միւէսսիր մէնգարէ . ճան վիրմէք ըատտէսինտէ
պուլունան վալիտէսինին եանընտա , գըզը , մէսէրրէթ իշինտէ պու-
լունուեօրտու :

Բէրին , եավաշ սէտա իլէ :

— Իշթէ կէթիրտիմ , տէտի :

Աատամ տը Բէրուալ տօղըուլտու , վէ ճէնապը Ալլահ թարա-
ֆընտան վալիտէ օլանլարըն կէօզլէրի տէրունինէ վազ իտիլէկէլէն վէ
շէտիտ էվլատ մուհապպէթի աթէշինին կէօլկէսի մագամընտա պու-

լուսնան զիեալարտան պիրի, մեղպուրէնին կէօզլէրինի բարլութաւ փէ պու հալինտէ, պիչարէ գատընճըղազ, Մարթաեղ գուճագ լաեա-
րազ, էմնալսիզ պիր գուվվէթլէ եիւրէկինտէ սըգտը, փէ պիր սա-
նիյեէ գատար տօտագլորը չօճուղուն եանագլարընա եաբըչըպ գալ-
մագլա, զանն իտէրսին քի մասումճըղազընըն եանագլարընտան պի-
ըըմագ իսթէմէեօրտու:

Պատէհու մերգումէ, - Ճէնապը Ալլահ սանա խայր տուաար իհ-
սան, փէ սէնի հիմաեէ իյլէսին, փէ պէնիմքի գատար զալիմ օլ-
մաեան պիր պախթա նայիլ գըլսըն, տէտի, փէ մուսխիսարէն չօճու-
ղունու Բէրինէ թէսլիմ իտէրէք, - Հէրնէ վագըթ գըղճըղազըմ
պիւեիւր իսէ, վալիտէսինին սօն վէտասընը քէնտիսինէ թէքըար էթ...
Պու ալէմտէ սէնտէն զայրի բիմնէսի եօգ տուր... անը սէվ, փէ լա-
եղգըյա վիգաեէ էթ, տէյի պէեան իյլէտի:

Բէրին. - (Ֆէվգէլատէ հէեհճան իլէ.) Տիմէք, շիմտի իքի էվ-
լատըմ վար տըր:

Գօնթէս. - Ունութմա... ունութմա... Ֆիլիբ տը Լա Պրէր...
Բարիստէ տիր... Մարթա զէնկին օլաճագ տըր, փէ սիզ, ճիւմէ-
նիզ, անընլա պիրլիքտէ պուլունաճագսընըզ... զէվճինի ալ... Ժօր-
Ժէթինի ալ... կիտին... Ալլահ սիզէ բէհպէր օլտուն:

Բէրին. - Մա'տամ, գըղըմըն հաեաթըն իւզէրինէ եէմին իտէ-
րիմքի, սիզին հաեաթընըզ գուրթարաճաղըմ:

Մէղպուրէ, գօնթէսին էլլէրինի հալէա սըգարագ, մէղքիւր սօն
սէօզլէրի թէլէֆֆիւզ իթտի, փէ պատէհու հէեհճանընտան նայի
պօղուլմագ տէրէճէսինէ կէլէրէք, Մարթա իլէ պէրապէր տիչարը
չըգտը: Օլ էսնատէ չօճուգ, իքի գատընըն աղլատըղլարընը կէօրմէք-
լէ, քէնտիսի տէ աղլամագտա իտի:

Մատամտը Բէրուալ, եալընըզ գալտըղընտա, պիր նէվ սիւքիւ-
նէթլէ,

— Իտիլէն ֆէտսքեարլըզ թէքմիլ օլտու, Պէնիմ իչին հէր չէյ
պիթտի. գըղըմ կիթտի, աղգասընտան պէն կիտէճէեիմ... կիտէ-
ճէեիմ մահէլլ իսէ, պիր տախի ավտէթ օլունմաեան մէճհուլ ա-
լէմ տիր: Մա'րթա, սէվկիւլիւ գըղըմ, սէնին եանընտա գալմագլ
մէսուտ օլաճաղըմը մէմուլ իտիեօրտում, ֆագաթ ճէնապը Հագգ
նէգտինտէ տիզ իւզէրինէ կէլէրէք, սէնին իչին տուա իտէճէեիմ,
փէ Հագգ թէալա պէնիմ տուամը թէլագ գը պուեուրաճագ տըր:

Գօնթէսին պաչը կէօքսիւ իւզէրինէ էեիլէրէք, պիր սանիյեէ

գատար բուհսուգ կիպի կէօրիւնտիւ , ֆուգաթ ուեուշուգլուղունու տէֆ իտէրէք , հէման եիւքսէք սէտա իլէ շէօյլէ սէօյլէտի .

— Էօլմէ՛ք... հէմ պէօյլէ կէնճ չաղտա էօլմէ՛ք... վէ տամար-լարմա սէվտիկիմ՝ քիմսէ թարաֆընտան էճէլ շէրպէթի ագըթըլա-րագ , թէրքի հաեաթ իյլէմէ՛ք , ա՛հ նէ գատար ալչագըլգ վէ խա-յինլիք տիր . ֆագաթ պու ատէմէ պէն նէ՞ եարմը իտիմ . Գա-պահաթըմ , եալընըգ զէնկին օլմագըլըմ տըր . 0 , պէնիմ սէրվէ-թիմի իսթէեօրտու... հէմ թէքմիլէն իսթէեօրտու... վէ պու սէր-վէթէ սահիպի եէկեանէ օլմագ իւզրէ , պէնտէն սօնրա Մարթաեը էօլտիւրէճէք իտի . Մա՛րթա , սէվկիւլիւմ Մարթա , պարի սէն եաշաեաճագսըն... օ ճանվէր՝ եալընըգ պիր քիմսէնին գանընա կիրմիշ օլաճագ տըր... Պէն իսէ , անըն մուհապպէթինէ ինանըօր-տում... վէ պիր ազ էվվէլ , միւթէէսսիր օլտուղում հալտէ , անըն եալանճըլգտան իպարէթ օլան սէօզլէրինի տինէեօրտում... Քէն-տի իսմինի թաշըմաղա հազըր իտիմ , վէ պանա էպէտի աշգ ու մու-հապպէթ եէմինլէրի իթտիկի սըրատա , մէկէր իսէ , եիւզիւմտէ , զէ-հիրին թէէսսիրաթընա տիգգաթ , վէ եաշամագ իշին գալան սաաթ-լաըմը հիսապ իտիեօրմուշ... Ա՛հ , պու տէհշէթլի շէյ տիր... Պու ճիւվէ իլէ թէքրար կէլէճէկինտէն , քէնտիսինի կէօրմէքլիկիմ , քէն-տիսիյէ կէօրիւշմէքլիկիմ լաղըմ՝ կէլէճէք տիր... Աճապա պու շէյ-լէրէ ճէսարէթիմ... իգթիտարըմ օլաճագ մը տըր .

Օլ էսնատէ կիճէ գարանլըղը պասըպ , եալընըգ՝ օտատաքի չը-մինէնին այտընլըղը , վասի օտաեը թէնվիր իյլէմէքտէ իտի .

Պազը սըրալարտա էճէլին եագըն օլմասը , խասթանըն ագասընը քէօթըրիւմ գըլաճագ եէրտէ , տահա զիեատէ գուվվէթ քէսպ իթ-տիրիր .

Այնի վագըթտա , խարիճտէ , սէրթլէշմիշ գարըն . իւզէրինտէ եիւրիւմէքտէ օլան պիր չօգ էշխասըն հէման պէլլի պէլլիսիզճէ աեագ սէսլէրի՝ պիրտէն պիրէ գօնթէսին գուլագլարընա աքս իթմէքլէ , մէզպուրէ տիթըտի , վէ շաշըրըպ , հէմանտէմ գօլթուգըու իսկէմ-լէսիյէտէ օթուրտու , վէ քէնտի քէնտիեէ շու սէօզլէրի սէօյլէտի .

— Ա՛հ , աճապա քէնտիսի՝ մի տիր... Բէրլինին սէյֆիէեի թէրք իթմէկէ , վէ խազինէմէ պիրլիքտէ իրագլանմաղա վագթը օլտու մու... Օ՛հ , պու թէրէտտիւտ , էօյլէ պիր իշքէնճէ տիր քի , վիճու-տիմի մահվ իտէն էզիեէթլէր հիշ գապիլինտէն տիր . Պիլմէք... անլամագ իսթէրիմ... պիր տախի գալգամամագ իւզրէ , թէքրար

տիւշմէքիկիմ լազըմ կէլսէ, գըզըմըն, չօճուղումուն իրագլանմըջ օլուպ օլմատըղընը անլամագ իսթէրիմ:

Պէօյլէճէճմատամ տը Բէրուալ, օտատաքի էջեանա տաւանա-րազ, բէնչիրէեէ գատար սիւրիւքլէնմէեէ մուվաֆֆագ օլտու:

Պարօն տը Սթընէնի իլէ պէլէտիեէ միւտիընին վէ շահիտլէրին րաքիպ օլմասը լազըմ կէլէն արապա, օրառա պուլունմաեըպ, այ մահիթապընըն այտընըղըյա, պաղչէնին արգա թարաֆլարընտա տախի կէօրիւնմէեօրտու: Հալպու քի Լէօնի՝ Ժան Բօզլիէ իլէ Բէրի-նին վէ իքի չօճուղուն, պաղչէ գաբուպունա տօղրու իլէրլէտիքլէրի-նի, վէ Ժան Բօզլիէն՝ Ժօրթէթի վէ զէվճէսինին Մարթանը գու-ճագլամըջ օլտուգլարընը միւշահէտէ իլլէտի:

Մատամ տը Բէրուալ, ֆէվգէլատէ պիր ճահտ իլէ բէնչիրէեէ աչտը, վէ օլէանատէ Բէրին տախի, պիր գաչ այ գատար տէրու-նինտէ սաատէթլէ եաշամըջ օլտուղու խանէեէ սօն տէֆա աթֆը նազար իլլէմէք իւզրէ արգասընա տէօնտիւկիւնտէ, գօնթէսիկէօր-տիւ, վէ Մարթանը եօգարը տօղրու գալտըրըպ, ուզագտան մէգ-պուրէեէ թագտիմ իլլէտի:

Լէօնի, էլինի էվէլա աղղընա վէ սօնըա եիւրէկի իւզէրինէ վազ իտիպ, Բէրինէ տէ եօրունա տէվամ իլլէմէսինի իշարէթլէ ան լաթտը:

Չօճուգ, եանի Մարթա տախի ուզագտան վալիտէսինի թա-նրէարապ: պուսէլէր իրսալ իլլէմէքտէ իտի:

Պու մէնգարէ պիր իքի Կանիյեէ տէվամ իտիպ, մուախսարէն աղաճլարըն կէօլկէսի ալթընտա հէր շէյ նապէտիտ օլտու, վէ մա-տամ տը Բէրուալ, եիւքսէք սէտա իլէ,

— Վա՛ր սէլամէթլէ սէվկիւլիւ էվլատըմ... Ալլահ պէրապէրին-ճէ օլտուն, տէյի նիտա իթմէք իսթէտի իսէ տէ, սէտասը դաեթ զաթիֆ օլտուղունտան, պէլլի պէլլիսիզ անճագ պազը ճիւզի սէս չը գարապիտի:

Մէզպուրէ բէնչիրէեէ գաբամանա չալըշտը իսէ տէ, մուվաֆ-ֆագ ալամատը, վէ գօլթուգլու իսկէմէսինէ ավտէթ իթմէք իսթէ-տիկի հալտէ, զաաֆէթինտէն նաչի միւգթէտիր օլամանարազ, խա-լընըն փւզէրինէ տիւշտիւ: Կնճագ կէօլլէրի աչըգ իտուկինտէն, պա-եըլմամըջ իտի: Պիչարէ, թարիֆ իթտիկիմիզ տէհչէթլի նէօպէթ լէրտէն պիրինէ տիւշար օլմաղլէ, ազասը պիւքիւլտիւ, վէ աճը աճը պիր ֆէլէմէ իլէ,

— Աճապա նիհանեթիմ կէլտի մի . . . եա Ռապպի՛ , արթըզ պանա աճը , վէ պիր ան էվվէլ էճէլիմի կէօնտէր , տէտի :

Պագաթ պիչարէնին թէրքի տաղտաղայի ճիհան իյլէմէքիք վագթ ու սաաթը հէնուզ կէլմիշ օլմաերպ , թարիֆ օլունմազ միհն ու մէշագաթտան սօնրա իւզէրինտէ պիլնիսպէ սիւքիւնէթ վագը օլտու , Շէօյլէքի գօնթէս , տիւշմիւշ օլտուղու մահէլլտէն գալգարագ , գօլթուզլու իսկէմէսինտէ թէքրար օթուրտու վէ պէքլէտի : Մէրգումէ արթըզ տիւշիւնմէօրտու , վէ վիճտանէն զաաֆէթի միւքէմմէլէեէ տիւշար օլմուշ օլուպ , պուզ կիպի սօուզլուզ՝ վիճուտինի իսթիւա իյլէմիշ , վէ տահա պիր տագըգա էվվէլ տամարլարընտա մէվճուտ օլան գանըն շիտտէթի թէէսսիրիյլէ իւզէրինտէ կէօրիւլէն հէրարէթ եէրինէ մէքքիւր սօուզլուզ գայիմ օլմուշ իտի :

Պիչարէ , պիրտէն պիրէ , աշըզ օլան բէնչիւրէտէն աշիքեար պիր սէս իշիթտի , վէ պու տէֆա եանըմատը : Շէօյլէքի իշիտիլէն սէս , գարըն իւզէրինտէն եիւրիւմէքտէ օլան իքի աթ իլէ արապանըն սէտասը իտի :

Արապա տուրտու , վէ Լէօնի , գարունուն աշըլտըղընը իշիթտիկի կիպի , նէրտիվէնին գատէմէլէրի իւզէրինտէ տախի գապա աեագ սէտալէրի իշիթտի :

Մատամ տը Գէրուալ , եէնիտէն գուվվէթպախշ պիր հէեհճան քէսպ իթմէքլէ , զանն իտէրպին քի տիրիտի , վէ օլ տէրէճէ տիգգաթլէ գուլագ վիրտի քի , պիրագ էվվէլ իշար իյլէտիկիմիզ սօուզլուզ , գալպկեահընա գատար եիւրիւտիւկիւ հալտէ , մէգպուրէ , պու հալի հիսս իյլէմէմէքտէ իտի :

Պիր տագըգա կէլմիշ իքէն , սօֆատա սիւրաթլը պիր եիւրիւ եիւշ իշիտիլմէքլէ , Լէօնի , հէման միւէսսիր պիր սէտա իլէ ,

— Գաթիլիմ կէլիեօր . . . վարսըն կէլսին . . . Ա՛հ . . . պարօն Կօնթրան տը Սթըէնեի , պիր ազտան եիւզ պէ եիւզ կէլէճէեիզ , տէտի :

38

Գարու աշըլըպ , Կօնթրան , էլինտէ պիր շէմատան օլտուղու հալտէ , իչէրի կիրտի , վէ եիւքսէք սէտա իլէ ,

— Լէօնի՛ , ազիզէմ Լէօնի՛ , իշթէ պէն ապտէթ իթտիմ : կէճիքտիմ , տէյիլ մի , ֆագաթ պու պապտէ պէնիմ թագսիրաթլըմ եօգ
Ա—37

տղեր, թագսիրաթ՝ գաղաղուն տըր: Բիէր՝ արապանին հայկապարները
գամըլատող՝ ճա, անլերին աեագլարը գաղաղուն իշինէ պաթըպ, ի-
լէրի կիթմէքտէ ղաեէթ կիւճիւք չէքմիշլէր տիր: Կէհրտիկիմիդ
տագըգալար իսէ, պէնիմ իշին սաաթ գատար ուզուն կէօրիւնմիւշ-
լէր տիր: Նիհաեէթ, արթըգ կէճիքմէկէ սէպէպ գալմատը: Պէլէ-
տիքէ վիւտերիյէ շահիտլերի կէթիւրտիմ: Սալոնտա սիգին էմրինիգէ
միւնթագըր տըրլար: Պիր ազտան էվէնէճէեիդ, տէտի:

Մատամ տը Գէրուալ ճէվապ վիւրմէտի: Մէզպուրէ, կէօղլերինի
տիք տիք պարօնուն երիզիւնէ պթֆ իլլէմիշ իտի:

Պարօն. — (Մէզքիւր սիւքիւթտէն տօլաեը թէաճհուպտէ գա-
լարագ.) Աճապա զիեատէ միւզտարըպ մրսընըգ Պէօլլէ պիր սօղու-
հալատա բէնչիրէնին ալըմասընա, վէ պու ալթիւսթիւկէ գէպէպ
նէ՝ տիր: Նէ՝ վագըր օլտու Լէօնի, վէ նի՛շին պանապէօլլէ տիր տիք
պագըքօրսունուգ:

Գօնթէս, չէլիքտէն պիր եալ վասըթասըլլա թահրիք օլունուր-
ճասընա, Կօնթընըն գարչըսընտա տօղրուլտու, վէ մէզարտան չը-
գաճ պիր սէս կիպի տէճէթլի պիր սէտա իլէ:

— Ամճագատէ, թէչէպպիւսիւնիւղիւ իրմալէ տահա վագթընըգ
վա՛ր մը տըր, տէյի սիւալ իթտի:

Պարօն. — (Հայընթիւ.) Նէ՝ տիմէք իսթէեօրսունուգ. հա՛նկը
թէչէպպիւստէն պահս իտիեօրսունուգ:

Գօնթէս. — Իբի ալտան պէրու քէմալը ճէսարէթ վէ սէպաթլա
տէվամ իլլէտիկինիդ թէչէպպիւստէն պահս իտիեօրում: Ա՛հ, մագ-
սէտինիգէ էրիեօրսունուգ, պունտան պէօլլէ քէնտինիդի թագերիգէ
սէպէպ վէ մահէպ գալմամըշ տըր... Կօնթընա, մաշուգէնիդի շա-
ղըրըն, վէ Բօլթալ սէյֆիեէսինին գաղուլարընը ալըն, զիրա մա-
տամ տը Գէրուալ իշթէ էօլիւեօր:

Պարօն. — Լէօնի՛... Լէօնի՛...

Գօնթէս. — Սէօղիւմիւ գաթթ իթմէեին:

Մէզպուրէ, քէնտի եագընընտա պուլունան մասանըն իւզէրին-
տէն, Բէրինին, աչըգ օլարագ պրագտըղը ըիթապը ալըպ, վէ պա-
րօնա թագտիմ իտիպ,

— Դու սահիֆէեէ պագըն... տահանէ՛ գատար սաաթ: Նէ՛
գատար տագըգա, վէ գա՛ջ սանիյեէ եաշամագլըղըմ լաղըմ կէլտի-
կինի պունտամ անլարսընըգ, տէտի:

Կօնթընա, տէքքեաը օլան քիսթաթլըղընա ըաղմէն, պաշտան

սեռադա գատար տիկերէտի, վէ լէհէսի, քէֆին կիպի աղարտը. Պատէհու մէրգուժ, գան կիպի գըրմըզը պիր մատտէնի հապի օլան շիշեե տօղրու կէօզլերինի չէվիրմէսինտէ, ճինսեթի վագթսսընըն մէյտանա չըգմըշ օլտուղունու անլատը. Փագաթ, պունունլա քէն-տիսինի մալլուպ օլմուշ ատտ իթմէեերէք, սաքին հալտէ կէօրին-մէկէ սայ իթտի, վէ պիր տէրէճէ քէնտիսինի պուլտուղունտա,

— Լէօնի, պու քիթապըն նէ օլտուղունու պիլմէեօրում, տէյի ճէվապ վիրտի:

Մատամ տը ֆէրուալ, ումուզլարընը չէթտի, վէ բարմաղընը մէգ-քիւր շիշէնին իւղէրինէ վագ իտէրէք,

— Է՛յ ամսագատէ, պունու պիլմէեօրումսունուզ, տէյի օլալ իյլէտի:

Պարօն. — Խա՛յր, պու մուալիճէնին նէ օլտուղունու տաթի պիլ-մէեօրում. րէնկի պանա զարիպ կէօրինիւեօր:

Մէրգուժ, սէօզլունէ տէվամ իտէճէք իքէն, գօնթէս, շու եօլ-տա քէլամընա տէվամ պիրլէ, անըն իֆատէսինէ միւսաատէ իթ-մէտի:

— Պու գատար եալանճըլըգ, պու գատար հիյլէքեարլըգ աթ-թըգ էլվէրիւ. Իմտի, մատէմ.քի եալընըգ պուլունուեօրուզ, ալազ-լըղընըզ, խայինլիկինիզի իգրար ու իթիւրաֆ իյլէմէքտէն չէքիմէ-եին, զերա իֆատէլերինիզի իշիտէճէք քիմսէ եօգ տուր. Պէն սիզէ նէ եաբտըմ, վէ նէ՛ իչին պէնի զէհիւլէտինիզ:

Պարօն. — (Պիսուշ պիր քիմսէ՛ հէտէֆի ազվիեաթ օլտուղունտա նէ եօլտա հիտտէթլէնիւսէ, էօյլէ պիր հիտտէթլէ.) Ջէհիւլէմէք մի. իշիթտիկիմ սէօզ տօղրո՛ւ մու տուր. Մուլթազա սաեըզլամազ վէ հէրարէթինիզ թէհսսիւրիյլէ, պու սէօզլերի սէօյլէեօրսունուզ:

Գօնթէս. — (Կօնթրանըն սէօզլերինի իշիթմէմիշճէսինէ քէլամընա տէվամ իտէրէք.) Հիշ տէյիւ իսէ, եալընըգ պիր տարպէ իլէ պէ-նի վո՛ւրուպ էօլտիւրէմէզ մի իտինիզ. Սիզտէն իղֆալ օլունաթաֆ սիզի սէվմիշ օլան պիշարէ գատըն հագգընտա, պու սուրէթլէ ա-զաճըգ մուհապպէթինիզ օլա՛մազ մը իտի. Հալպու քի ինթիխապ իթ-տիկինիզ պրիւսին գէհիւրի, տէհշէթլի պիր զէհիւր տիր, վէ ինսանա ֆէվգէլատէ միհնէթ վէ էզիյեթ չէքտիրմէքտէ տիր:

Կօնթրան, մէրգուժէնին իֆատէսինի եէնիտէն գաթթ իթմէք իսթէտի իսէ տէ, մատամ տը ֆէրուալ, ամիրճէ պիր հարէքէթլէ, մէրգուժու սուստուրուպ, շու վէճհլէ սէօզլերինէ տէվամ իյլէտի:

— Պէնիմ կիպի, ինսանըն պիր աեաղը մէզարտա օլուր, վէ ճիսմի եալընը միւրատ իլէ եաչար իսէ, բուհու բարլագ կէօրիւր, վէ կէօզլէրինի գարլաեան պաղ՝ եըրթըլըր: Իմտի, Կօնթրան, պէն տէ սիզին միւլահաղաթընըզը օգուրճասընա տէրք իտիեօրում: Հիսսիեաթընըզ, հըրսլարընըզ վէ իւմիտլէրինիզ՝ պէնիմ իչին մէճհուլ տէյիլ տիր... Սիզ, միւրայի վէ ախլէագը մէզմուլէ իլէ մութթասըֆ օլտուղունուղտան, իզտիվաճ պաղլարընըն թազեիգի ալթընտա օլմաեարագ, սահիպի սէրվէթ օլմագ իսթէեօրտունուղ, վէ պու մագսէտէ վասըլ օլմագ իչին, իքի ճինաեթ իճրա իթմէք լազըր՝ իտի: Պինապէրին, իք տէֆա պէնիմ էօմրիւմէ գաստ իթտինիզ... Պիր սաաթ գատար սիզին զէվճէնիզ օլմագ, վէ մուախարէն թէրքի հաեաթ իլլէմէք, գատէրիմ իգթիզասընտան իմիշ: Օնտան սօնրա, սըրա շօճուղումա կէլէճէք իտի, վէ ազ վագըլթտա, Մարթանըն թապուլթու տա, պէնիմքինին եանընա գօնուլաճագ իտի... Լաքին համտ օլտուն, Հագգ թէալէա հազըթլէրի պունա միւսաատէ պուեուրմատը: Սիզ, վահի պիր ճինաեթ իչլէտինիզ, պէնի բէք չաբուղ թէլէֆ իթտինիզ, է՛յ միւսիւ պարօն եը Սթրէնեի, զիրա գըզըմը էօլտիւրէմէնէճէքսինիզ. օ գուրթուլտու...

Պարօն. — (Կէօզլէրի տէհչէթլի պիր հալ քէսպ իտէրէք, քէնտի քէնտիեէ.) Գուրթուլտու մու. ա՛հ խա՛յր, խա՛յր, պէլքի տահա գուրթուլմամըշ տըր:

Գօնթէս. — (Բէլամընա տէվամ իտէրէք) էվվէթ, Մարթա էլինիզտէն գուրթուլտու, վէ պէն տէ սիզէ մէյտան օգուեօրում... Վէֆաթըմ՝ սիզի սէվտիկիմտէն տօլաեը հասըլ օլան ար ու մահճուպիյեթին իզալէսի վէ աֆվը իչին, պօրճուլ օլտուղում քէֆարէթ վէ գուրպան տըր:

Օլ անէ տէկին, հաեաթը, մահգա գուլվէյի մանէվիեէ իլէ տէվամ իտէպիլէն մատամ տը Բէրուալ, պիրտէն պիրէ գուլվէթինին զայիլ օլտուղունու, վէ գալպինին վուրմասը տուրտուղունու, վէ նէֆէսի քէսիլմէք ըատտէսինէ կէլտիկինի հիսս իլլէտի, վէ ագճիկէրինէ գատար վասըլ օլմաեան հէվաեը իչթիեազլէ թէնէֆֆիւս իթմէք իւզըն աղզընը աչտը, կէօզլէրի իրիլէչտի, վի շէտիտ պիր աղըրտան եըրթըլմըշ օլան պօղաղընտան հընչգըրմաեա միւշապիհ պիր ա՛հ չըգտը, վէ իքի էլլէրիլէ, ալչագ գաթիլին էլպիսէսինին պօղաղընտան գավրաեարագ, տօտագլարընտան, խըրըլտումա էսնասընտա շու սէօզլէր չըգտը:

— Ուզուն միտտեթ ճան չէքիմէքիկին նա՛սը վուգու պուլ-տուղունու սէյր իթտին, շիմտի տէ նա՛սը թէրքի հաեաթ իտիլտի-կինի սէյր էյլէ... գաթիլ, լանէ՛թ օլտուն սանա:

Մէզպուրէնին էլլէրի գուվէթտէն տիւշտիւ, վէ քէնտիսի, օ-թուրմուշ օլտուղու գօլթուգլու իսկէմէսինտէ պիւթիւն վիճուտիյլէ կէրիւպ, եիւզիւ պուլուշմուշ վէ կէօզլէրի՝ թէհտիտամիգ սուրէթ-տէ թափանա տօղրու աթֆ օլունմուշ օլտուղու հալտէ, սըրթ իւ-թիւ եապանտը:

Ձէվալլը գատընճըղազ՝ օլ էանատէ թէրքի հաեաթ էյլէմիշ իտի:

Կօնթրան, մէզպուրէեէ տօղրու էեիլէրէք, էլինի, գալպինին իւզէրինէ վազ իթտիկի կիպի, գարշըսընա տախի բիւշիւք պիր այի-նէ գօյտու:

Պիշարէնին գալպի վուրմատըղը միսիլու, այինէնին իւզէրինտէ տէ հիշ պիր նէֆէս ալէամէթի հասըլ օլմատը:

Պու նէթիճէյի միւէլլիմէ իւզէրինէ, օ ալչադ վէ զատտար խա-յին՝ տօղրուլարագ,

— Պու իշ պիթտի... չէյթան՝ գուրտուղում թէքթիպի պօզ-տու... պու քիթապ պէնի մահվ իթտի: Սէրվէթ էլիմէն չըգըծօր, վէ իթհամ օլմագլըգ պէնի պէքլէծօր: Խէեալ իթտիկիմ բարլագ միւսթագպէլ եէրինէ, գարուրէթ վէ գաթըլկեազ պէնիմ իշին հա-ղըլանըծօր, տէտի:

Կօնթրանըն իքի գաշը արասընտա տէրին պիր չուգուր հասըլ օլտու, վէ եումրուղույա կէօքսիւնէ վուրտուգտան սօնրա, վէ ալ-չագլըգ վէ խայինլիքլէ գուրմուշ օլտուղու տուգաղըն եըգըլտըղընը վէ աեագլարընըն ալթընտա պիր կիրտապ աչըլտըղընը կէօրէն ճա-նիլէրէ մախսուս մէյեուսիեթի ազիմէ իլէ պիր իսկէմէ իւզէրինէ օթուրտու, ֆագաթ մէրգում, մէյեուսիեթի տիւշտիւքտէն սօնրա, թէքրար ճէսարէթ քէսպ իտէն ասհապը ճինաեաթտան օլտուղու ճիհէթլէ, պիր իքի սանիյեէ սօնրա պաշընը գալտըրտը, վէ տօտագ-լարընտա ֆէնա պիր թէպէսսիւմ էսէրի հասըլ օլարագ, քէնտի քէնտիեէ չէօյլէ իւալէ իթտի:

— Գաթըլկեազտան պահա իթմէքիկիմ, տիվանէլիք տիր: Պա-րօն տը Սթրէնեիյի իթհամ իթմէկէ քիմ ճէսարէթ իտէճէք տիր: Պունտան պաշգա, պէօյլէ պիր ազվիեաթ վուգու պուլ-սա պիլէ, տիվանէլիք զանն օլունաճագ տըր: Հիշ պիր բիմէ, ...

տը իզտիվաճառ սէրովէթինէ միւթէսարըրփ օլմադ իւզրէ պոլիւնտո-
ղոճ գաւորնը թէլէֆ իթմէզ, Պինապէրին գօնթէս տը Բէրոնալըն
վէֆաթը, պէնիմ մուճիպի խարապիեթիմ Ելտոնղոճտան, անըն
էօլմէսի ալանա համլ իտիլէմէզ:

Պատէհու, Կօնթըանըն ֆիքըրինտէ յու Եօլտա միւլահազաթ հու-
սուլէ կէլտի:

Խարապիեթիմ մի, Փազաթ նիչին անըն վէֆաթը, պէնիմ
մուճիպի խարապիեթիմ օլաճազ տըր: Վազաա Մարթաճը պէն-
տէն ալըրմազ իսթէմիլլէր իսէ տէ, անը պոլիմազ լազըմ կէլտիկին-
տէ, ալիզաթ հիւքիւմէթ պանա Եադտըմ իսէճէք տիր: Գօնթէսին
վառիեթիմաճէսի Եէտիմտէ տիր: պէն էլան չօճուղուն վասիսիեթիմ:
Պինապէրին սէրվէթինին սէնէտլէրի պէնիմ Եանըմտա պոլիւնմազ
կէրէք տիր: Իչպու սէնէտլէրին նէրէտէ օլտուգլարընը պիլիրիմ:
Անլէր, յու Եազըրիսանէտէ մաճֆուզ տըրլար: Շիմի անլէրի ալըրըմ:

Կօնթըան, Եազըրիսանէտէ տօղրոճ իլէրէճիպ, ալմազ իսթէտի
իսէ տէ, անալթարը իւզէրինտէ պոլիւմատըղընտան, պիլլաթէ գօն-
թէսին հէնուզ օրճազ օլան նաչընա էնիլմէք քիւթաթիլըղընտան պիլէ
իհթիլազ իթմէեէրէք, Եազըրիսանէնին անալթարընը, անըն ճէպլէ-
րի տէրոնինտէ արատը, Փազաթ երինէ պոլիւմաթ, զիրա Բէրին,
սօն քէրթէտէ: Թէլալը արատընտա ունուտուպ, պիլլիքտէ կէօթիւր-
միւլ իտի:

Կօնթըան, իզհարը հիտտէթ իլլէտի իսէ տէ, վազըթ միւլթա-
ճէլ օլտուղունտան, տէրհալ իչ կէծըմէսի լազըմէտէն իտի:

Իմտի, էթըրաֆընտա տարմատալլին օլարազ մէվճուտ օլան էչ-
ԵաԵա կէօզ կէզտիրիպ, քեաղըտ քէսմէկէ մալսոն օլան վէ ուճու
գուվէթլի պոչոննան պիր պըլազ էլինէ կէչմէլէ, պոնոնլա,
Եազըրիսանէնին քիլիտիլի ալտը, վէ մէզքիւր անէտլէրին չիղտանընը
պոլիմազ իւզրէ չէքմէճէլլի ալթիւսթ իթտի, Փազաթ մալիւմիւ-
միւլ օլտուղու իւզրէ, սէնէտլէր վէ չիղտան օրնտան գալտըրըմը
իտոնկինտէն, պոլիւմաթ:

Օլ վազըթ, պարօն, զազապնաք պիր սէտա բէֆ իլէ,

— Պու չէքմէճէլէր պօշաթըմը... հիչ պիլ չէ, Եօզ... հէր
չէն գալտըրըմը: Աճապա պոնլարը քիմ Եաբտը: Պու սէնէտլէրի
քիմ գալտըրտը, տէտի, վէ պու սիւալլէրինին ճէվապընը կէճի-
տիրմէիպ, պիրտէն պիրէ զիհնի ուԵանարազ,

— Պու չէլլէլի պոլըատան գալտըրան, գօնթէսին էմիլիեթի

գաթիւնէսինի գազանմը զսն Բէրին տիր... չօնուգ իյէ պիրութետէ կիտէն տէ Բէրին տիրա Բէնտիւէրինի նէքտէ թէադ իպ իթ վէլի, նէ-րէտէ պուլմալը... Մարթա էլիմտէն դայպ զլուեօր, պու իչ տէ պօ-չա կիթտի:

Մ. տը Սթընսի, Ենիտէն մէյեուսիւէթի ազիմէ քեռպ իյէ-տի իսէ տէ, պու տէֆա տահա չաքուգ քէնտիւսինի թօլաեպրագ, հէման թէհտիտավէր պիր սէտպ իյէ,

— Խա'յը, խա'յը, թէչէպպիւսիւմ հէնուգ պօչա չքմատը, վա-սիւէթնամէ Ենտիմտէ օլտուգճա, ուղըաչանաղըմ, տէտի:

Կօնթրան, մկսանըն իւզէրինտէ գալմը զսն «Զէհիւէրին սու-րէթի թէրթիպի» նամ քիթապը աթէչէ աթարագ եադտը, վէ պատէհու չըմինէնին սաղ վէ սօլ թարաֆլարընտա աղըմը, օլան չախ-լարըն իբլէրինի թութուպ, պիտտէֆաթ շիտտէթլէ սարստը, վէ սօֆաեա չըգըպ, սէյֆիւնէնին թա ուղադ մահէլլէրինտէն պիլէ իշի-տիլէպիլէճէք մէրթէպէտէ եիւքսէք սէտա իյէ,

— Եարտըմա՛, իմտատա՛ կէլին, գօնթէս էօլլուեօր, տէյի պա-ղըրտը:

Մէգքիւր չանյարըն սէտասը, վէ պարօնուն ֆիղան ու ֆէր-եաւարը, թէէսսիրինի տերհալ հասը իթմէքլէ պիր տադըգա կէչ-մէզտէն, խըզմէթքեարլար, տէհչէթի ազիմէեէ կիրիֆթար օլարագ, մատամ տը Բէրուալըն զտասընա գօչուչտուլար: Բօլթայլըն պէլէ-տիւէ միւտիւրիլլէ շահիտլէր տախի կէլտիլէր:

Կօնթրան, Լէօնինին նաչը եանընտա տիզ չէօքմիւ զարագ, վէ օ նաչը գուճագլանարագ, ֆէվգէլատէ մէյեուսիւէթ ալէպմէթ-լէրի իպրագ իտիեօրտու:

39

Պարօն. — (Էթրաֆընտա պիր չօգ խալդըն թօլանմը օլտու-ղունու կէօրտիւկիւնտէ) Խայինանէ պիր ճինաեթ իճրա իտիլմի: Մատամ գօնթէս պէնիմ գուճաղըմտա վէֆաթ իթտի: Սօն սէօզլէ-րինտէ վէ սօն նէֆէսինի թէսլիմտէ հաղըր իտիմ: Պիչարէ գատըն-ճըղազ, զէհիւլէնէրէք թէրքի հանաթ էլլէմիշ տիր:

Ծիւմիւսի պիրտէն. — (Թեաճճիւպ վէ տէհչէթ հարէքէթիլլէն) Զէհիւլէնմի՞շ մի:

Կօնթրան . - (Խըզմէթքեարլարա ամիրճէ պիր թավր վէ լիսան իլէ խիթապ իտէրէք.) Բէրինի վէ զէվճինի տրաբըն . սագըն սէյֆի-
եէտէն տիշարը չըզ մասընլար , վէ հիւսնի ըիզալարըյա օլամատըղը
հալտէ , ճէպըէն քէնտիլէրինի պուրաեա կէթիւրին .

Տէրհալ պիր խայլի խըզմէթքեարլար տիշարը չըգտըլար :

Կօնթրան . - Պէլէտիեէ միւտիրի էֆէնտի , տիւշար օլտուղում
ֆէլաքէթի աղիմէ վէ միւտհիշէյի կէօրիւեօրսունուզ : Սիզին պէ-
նիմէ պուրաեա կէլմէքլիկինիզ , մահզա պիր իզտիվաճ սէնէտինի
գալէմէ ալմագ իչին իտի . հալպուքի շիմտի , անըն եէրինէ , էօլիւմ
սէնէտի գալէմէ ալաճագընըզ , վէ պու վէֆաթ սէնէտի իսէ , իս-
միմի քէնտիսինէ հասը իթմէք իւզըն օլտուղում , վէ հաեաթըմտան
զիեատէ սէվտիկիմ շու պիշարէ գատընճըղազըն վէֆաթ սէնէտի
տիր :

Պէլէտիեէ միւտիրի . - Միւսիւ պարօն , մատամ գօնթէսին իեա-
տէյի հաեաթը հագգընտա գաթիէն իւմիտինիզ գալմամըշ մը տըր :

Պարօն . - Էսէֆ իտէրիմքի , միւտիր էֆէնտի , պու պապտէ էվ-
համ վէ խէեալաթա զահիպ օլմագըզ , պէնճէ միւմքինսիզ կէօրիւ-
նիւեօր : Ձէհիր՝ քէնտի թէէսսիրինի միւքէմմէյէն իճրա իթմիշ տիր՝
Շիմտի , պէնիմ իչին , մատամ տը ֆէրուալ հագգընտա աղլամագ-
տան զայրի եաբաճագ պիր շէյ գալմամըշ տըր , վէ սիզին վազիֆէ-
նիզ իսէ , հայիզ օլտուղունուզ մէմուրիեէթ իճապընճա , իսթինթա-
գաթը իպթիտալիյեէեի իճրա իյլէմէքտէն իպարէթ տիր :

Պէլէտիեէ միւտիրի . - Պու խուսուստա քիմի իթհամ իտիեօր-
սունուզ :

Պարօն . - Քիմի մի իթհամ իտիեօրում : Պիզգաթ մատամ տը
ֆէրուալըն՝ թէսլիմի ըուհ իթտիկինին սօն տագըզալարընտա իշար
իյլէտիկի քիմնէլէրի իթհամ իյլէեօրում :

Պարօն , սէօլլէրինէ տէվամ իտէճէք իքէն , Բէրին իլէ զէվճինի
արամաեա կիթմիշ օլան խըզմէթքեարլար ավտէթ իթտիլէրինտէն ,
իֆատէսի գուսուր գալտը , վէ մէրգում , պուրա խիթապլա ,

— Է՛յ , նէ՝ եաբտընըզ , նէ՝րէտէ տիրլէր . նի՛չին պիրլիքտէ կէ-
թիւմէտինիզ , տէյի սիւալ իթտի :

Սէօզ սէօյլէմէքտէ մէհարէթի տէրքեար օլան ժէրօմ Բիշար՝
ճէվապա աղազ պիրլէ ,

— Միւսիւ պարօն , էմրինիզին իճրատը խուսուսընտա էլիմիգ-
տէն կէլէնի եաբտըզ : յէյֆիեէնին հէր թարաֆընը զայրէթ վէ տիգ-

գաթլէ արատըդ, ֆագաթ հիշ պիր թարաֆտա քէնտիլէրինէ թէ-սատիւֆ իթմէտիք: Պունտան, անլէրին պուրատա օլմատըդլարը անլալըլընոր: Բիւշիւք ժօրժէթ իլէ Մարթաեը տախի պուլամատըդ, տէտի:

Պարօն. - Ահ, ալլագլաւ, պէնիմ եէթիմէմի տէ աշըրմըշլար:

Պէլէտիեէ միւտիլի. - Միւսիւ պարօն, էկէր իշի լաեըզըլա ան-լաեօր իսէմ, մատտէ, մատամըն օտա խըզմէթլէրինի էյֆա իտէն գարը իլէ անըն զէվճի հագգընտա օլմալը տըր:

Կօնթրան, պաշընը, էվվէթ մանէասընտա սալլատը:

Պէլէտիեէ միւտիլի. - (Բէլամընա տէվամ իտէրէք.) Անլէրի՞ մի իթհամ իտիեօրսունուզ:

Պարօն. - (Դավի պիր սէտա իլէ.) էվվէթ, զիրա մատամ տը Բէ-րուալ, ճան չէքիտիկի սըրատա, Բէրինին, զէհիլի շիշեէ տօլտուր-տուղունու կէօրմիւշ օլտուղունու պէեան էյլէտի:

Ժէրօմ Բիշար. - (Էլլէրինի վէ կէօլլէրինի սէմաեէ տօղրու գալ-տըրարագ.) Ահ, պէն օ ֆասիտ գարընըն էյի պիր մախուգ օլմա-տըղընը զաթէն անլաեօրտուամ: Նէրէտէն չըգտըդլարը մալիւմ օլ-մաեարագ էվլէրէ կիրէն, վէ տիկէր խըզմէթքեարլարըն մաֆէվ-գինտէ օլաճագ մէրթէպէտէ խանէ սահիպլէրինին էմնիյեէթինի ճէլպ իտէն պու կիպի շախսլար, հէման տայիմա ֆէնա քիմնէլէր տիրէր:

Պաղչէպանըն իշպու ագիլանէ սէօլլէրի, հէրնէ գատար եավաշ սէտա իլէ թէլէֆիլիւզ օլունտու իտէ տէ, պու ճիւմիլ իլէ ումոււմ թարաֆընտան իշիտիլէրէք, թահսին վէ թաստիգ օլունտու:

Պինապէրին խըզմէթքեարլարտան չօգլար, Բէրինին պէտչէհրէ-սի օլտուղունու, վէ գօճասընըն եիւզիւնէ պագըլտըղը անտէ, պիր հաշարի իտուկի անլաշըլմագտա պուլունտուղունու քէնտի քէնտի-լէրինէ իգըրար իթտիլէր:

Պէլէտիեէ միւտիլի. - (Պիր իքի սանիյեէ թէֆէքքիւրտէն սօն-րա.) Միւսիւ պարօն, Բէրին իսմինտէ օլան վէ մատամըն իշլէրինի կէօրէն պու գատընըն՝ մատամ գօնթէսին թէվէճճիւհիւնիւ ճէլպ իթմիշ իտուկիինի զանն իտէրիմքի իշիթմիշիմ տիր: Աճապա եանը-լը՞եօրմուեուամ:

Պարօն. - Խա՛յր, միւսիւ եանըլմաեօրսունուզ, օ ալլագ գարը, քէնտի միւրայիլիքլէրիլէ, պէտպախթ ամճա գըզըմըն թէվէճճիւ-հիւնիւ վէ էմնիյեէթինի ճէլպ իտէպիլմիշ իտի:

Գէլէտիւնէ միւտիրի. - Գու գարընն, պէօյլէ պիր մէքրուհ օհ-
նաեթի իճրա իթմէսինէ նէ՝ աէպէպ վար տոր:

Գարօն. - (Էլինի եազըխանէնէ մօղըմէ ուզաթարագ.) Գու մէ-
պէպի պանա՞մը սիւալ իտիւօրսունուզ. Շու եազըխանէնին գըրը-
մըջ օլմաթը, վէ չէքմէճէլէրինին պօշանմաթը, պու պապտէ՝ սիլէ ճէ-
վապ վիրմէքտէ տիրէր. Բէրին վէ գէվճի, մատամ գօնթէսին սէր-
վէթինի աշըրմադ Ֆիքրիյէ օ պիչարէնի թէլէֆ իթմիչլէր, վէ տէր-
վէթինի տէ պիրիքտէ աշըրմըշլար տը:

Գու իյզահաթ օլ գատար թապիի, վէ օլ տէքէճէ մուվաֆըզը
հազըզէթ իտիքի, ծրատա պուլունանլարըն Ֆիւմէմի, հաթթա պէ-
լէտիւնէ միւտիրի տախի պունա իսքեաթ օլտու:

Պինապէրին միւտիրի մէրգնւմ, տէրհալ մուլթասաթէն պիր
զապթ վարագասը գալէմէ նլտը, վէ պարօնա տախի, քէյֆիեթի,
գազանըն սուլհ հաքիմիյէ միւտատի ումուսիսինէ խապէր վիրմէք
իւզըն, աճէլէթէն իքի խըզմէթ քեար կէօնտէրմէսինի իէճա Պլէ, քէն-
տիսի, իգթիլա իթաիկինտէ թէքրար կէլմէք իւզըն, նէյֆիեթէն
մուֆաթագաթ իյլէտի:

Սաաթլար. կէչիպ, գօնթէն տը ֆէրուալըն նաշը, քէնտի եա-
թաղընա եւթըրըլտը, վէ էթըմֆընտա եազըխան մուվարըն ըշըլըն-
տան, պիչարէնին պէնպի, գէգիրին թէէսաթիյէ պօպուլմուշ իտուկի
աշիքեարէն կէօրիւմէքտէ իտի:

Կօնթրան, էօլինիւն օտաալնտա եալընիլգնա գալմադ ճէսարէ-
թինի իպրազ իթտի, եախօտ տահա մօղըմու, քէնտիսի, մատամ
տը ֆէրուալըն եէկեանէ խըսըմը օլտուղոնտան, վէ վէֆաթը մու-
գնա պուլմանա, անընլա իպտիվաճը մուգարէր իտուկինտէն, թա-
պիաթիյէ պիչարէնին քեանընտա գալմադիլգ վապիֆէսի քէնտիսինէ
թէլէթթիւպ իյլէր իտի:

Իմտի, ճանվէրի մէզպուր, մահգուն վէ լէհճէսի օզիուն օլ-
տուղու, վէ ճինաեթին իճրապընտան աճըա, հէման հէր ճանիեի
թէադիպ իյլէեէն հէրաթթի չէտիտէ իլէֆէնա պիր հալտէ պու-
լունտուղու հալտէ, չըմինէնին պիր քէօշէսինտէ, Լէօնինին, հաեա-
թընըն ան կիւնլէրինտէ հէման ապա թէլըք իթմէմիչ օլտուղու պի-
եիւք գօլթուգլու իսկէմէսինտէ օթուրուպ, պէլքի ապալթի ինա-
նիեէնին պիլէ զիւճաթ իտէճէկի նէգրէթ վէ տէհչէթի չէտիտէ
գալըշընտա, էմալի Պամէսպուզ պիր իչքէնճէ չէքմէքտէ իտի:

Աթաթըրա, քէնտի միւրաաղընա ըազմէն, նազարը տիգըաթը օլ

եաթաղա քաղրու պէժ օլունմագտա իտի քի, պունուն պէեազ ար-
շապլարը պլծընտա սերթ պիր ճիամ միլյահէտէ օլունըւեօրտու:

Կեահ չըմինէտէ մէվճուտ օլան պլծէլին բարըմթըսը ք վէ կեահ
եանան մուվարըն շիեաար ք վազըթ վազըթ, պարնպրք վէ կէօլկէ
արասընտա, մէզքիւր էօլիւմ եաթաղընտ մէյլ իթտիքտէ, զանն
իտերսին քի, միւհպպէտէն գըմըլտանմադսըզըն եաթմը, օլան
ճիամ՝ հարէքէթ վէ հաեաթ քէսպ իյլէմէքտէ, վէ օլ զէման Կօն-
թրանըն պիւթիւն վիճգուի սարսըրա, տիչըրի կըճըրտամագտա,
վէ հէրարէթինտէն նաչի աթէշ կիպի եանպն անլընտան սօղուգ թէր
ադմագապ, վէ տիվանէճէ պիր հալը տէհէթ իյթիմալ քէսպ իտէ-
րէք, քէնտի քէնտիեէ,

— Եա Բապպի՝ ք էկեր վէֆաթ իթմէվիշ իտէ... էկեր թէքրար
տիրիկիպ տէ, պէնի ալէնէն իթհապ իպէր իտէ... տիմէքտէ իտի:

Օլ էանատէ խաֆիֆճէ գաղու վուրուլմազէ, պարօն տը Սիթըն-
եի պիրտէն պիրէ քէնտիսինի թօքատը, վէ զարուեու աշմասընտա
տօգթէօք Լուի Բէրըէնի գարըլատը:

Մէրգուլ կէնճ թէապիպին, հէնուղ հիշ պիր շէյտէն մալիմա-
թը պուլունմաթը, շէյթէքի քեաֆիէյի իրզմէթ քեալըար՝ մաթ-
պաիտա թօրլանաթազ, սուրէթի միւէլլիմէտէ վզւգուա կէլէն
ֆէլաթէթ հագգընտա նիհաեթէթմիդ միւթալաթա կիրիմիշ օլտուգ-
լարընտան, աթտան էնտիկի զէման տօգթէօքի իսթիգալա իթվէկի
քիմիէ տիւչիւնմէմիշ իտի:

Պինապէթին Լուի Բէրըէն՝ աթընը պիզգաթ ախըրա կէօթիւ-
րիւպ, պատէհու սէյֆիեէէ կերմիշ ք վէ քիմսէէէ թէսաաթիւֆ իթ-
մէքսիզին, պիչարէ գօնթէսին նաչը պուլունտուղու օտանա գատար
կիթմիշ իտի:

Մէրգուլ էօլիւ օտաընըն գաղուսու պաղթէթէն գարըլաթն-
տա աչըլարագ, գօնթէսին մօրարմը սիմասընը վէ եանան մուվարը
կէօրիւր իէօթմէշ, օլ տէհէթի հագըգէթէ անինտէ վազըթ օլուպ,
իզհարը հայրէթի աղիմ իյլէտի:

Տօգթէօր՝ պիք քէլիմէ պիլէ իրաա իթմէքսիզին, էօլիւնիւն կա-
թաղընա տօղրու իլէրլէաթ, վէ տիզ չէօթիւպ, պաչընը էլմիշ օլա-
րագ, պիր գաչ պնիլիեէ գատար տալա իթտի:

Տօգթէօրը մէրգուլ, տինտար պիք խրիսթիւսն տէյիլ իտի,
պունունլա պէրապէր էօյլէ տագըգապազ վէ վազըլար վաթ իտի քի,
մէզէգաթէ հիշ պիր շէյթ ինանմաեան քիմսէ պիլէ, տինտար օլուր:

Լուի Բէրրէն , ահադա գալգտը , վէ կէօղիւնիւն եաշարընը սի-
լիպ , մուկարըն ըշըղըյա , նաշըն սիմասընը ուզուն միւտտէթ վէ
սէսսիզճէ թէտգիգ վէ թէճէսսիւս էյլէտի :

Մէրգուսուն իշպու թէտգիգ վէ մուամէլէսի էսնասընտա , Կօն-
թրան , տօգթէօրէ քէմալը էնտիշէ իլէ պագըպ , ֆիքրինտէն ,

— Աճապա պիր թէհլիքէ զուհուր իտէճէճ մի տիր , տիմէքտէ
իտի :

Տօգթէօր , քէնտիքի թօբլատը , վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ ,
— Տիմէք վէֆաթ իթտի , տէտի :

Պարօն . — Էսէֆլէ սէօյլէրիմքի , միւսիւ տօգթէօր , էվվէթ , պի-
շարէ գատըն թէրքի հաեաթ էյլէտի :

Տօգթէօր . — Պու սապահ , մատամ տը Բէրուալը կէօրմիւշ ի-
տիմ . իւզէրինտէ , պու գատար չարուգ թէրքի հաեաթ իտէճէկինէ
տայլր ալէամէթ կէօրիւլմէեօրտու , Պիշարէնին տահա պիր խայլի
եաշամասը իշին օլտուգճա գուվվէթի վար իտի . պինապէրին իշպու
մէմուլին զայրի ֆէլաքէթ , զիհնիմի վէ ագլըմը պիւթիւն պիւթիւն
շաշըրմագտա տըր : Եա ֆէննի թըպպ՝ հիւքիւմսիւզ վէ պիհուտէ
շէյ տիր , եախօտ պէնիմ աղիմէթ ու հարէքէթիմի միւթէաղըպ ,
պիլմէտիկիմ պիր հալ վագը օլմուշ տուր : Միւսիւ պարօն , պու
խուսուստա պանա իյզահաթ վիրմէնիզ գապիլ մի տիր :

Պարօն . — (Լուի Բէրրէնին տիք տիք պագըշը գարշըսընտա , կէօղ-
լէրինի աշաղըեա ալմամադա սայ իտէրէք .) Տօգթէօր , մատամ գօն-
թէս տը Բէրուալըն խաթալըղը , թապիի պիր խասթալըգ օլմա-
տըղընա շիւպհէ իթմէեօր մու իտինիզ :

Տօգթէօր . — Աֆվ իտէրսինիզ միւսիւ պարօն , պու խուսուստա ,
պէնիմ , շիւպհէտէն զիեատէ մալիւմաթըմ վար տըր :

Պարօն . — (Էնտիշէսի արթարագ .) Աճայիպ , տիմէք սիզ անյա-
մըշ իտինիզ . . .

Տօգթէօր . — Ձէհլըին՝ գօնթէսի թէլէֆ իթտիկինի՝ մի , էվվէթ ,
անլամըշ իտիմ :

Պարօն . — Օ հայտէ պանա խապէր վիրմէլի իտինիզ :

Տօգթէօր . — Նէ՞ ֆայիտէսի վար իտի . Ձէհլըի թէրթիպ իտէն ա-
լէյհինտէ ուղըաշըեօրտում , վէ պիր արա , պու թէշէպպիւսիւմիւն
քէսպի մուվաֆֆագըլթէթ իտէճէկինի մէմուլ իտիեօրտում . էսէֆ ի-
տէրիմ քի , պու պապտէ եանըլմըշըմ :

Պարօն . — Ահ , տօգթէօր , իշպու սիւքիւթիւնիւզլէ իւզէրինիզէ

աղբը մէսուլիեէթ տավէթ իթմիշսինիզ . Պունտան տօլաեը աղբը սու-
րէթտէ թէվպիխ վէ մուախէզէ օլունմագլըղընըզ լաղըմ կէլիբ .

Տօգթէօր . - Էօյլէ՞ մի զանն իտիեօրսունուզ :

Իշպու սօն սէօզլէր , գուրչուն կիպի կօնթրանա թէէսսիր իթ-
տիլէր , վէ վիճուտինի սարստըլար :

Կօնթրան պու սըրատա թէմքինինի պօզմանըպ ,

— Իքիմիզ պիրլիքտէ օլտուղումուզ հալտէ , ֆէնալըղա Կար-
շը ուղըրաչապիլիբ իտիք . շու սաաթտա սէվկիլիւ ամճա գըղըմ
էլան պէր հաեաթ օլուր իտի . Լաքին , էսէֆ իտէրիմքի , չիմտի
պունուն վագթը կէչտի , զիրա մատամ տը Բէրուալ էճէլ շէրպէ-
թինի նուշ իյլէտի . . . պու ճիւմիէ իլէ ինթիգամը ալընճագ տըր ,
տէտի :

Տօգթէօր . - Պէն տէ սիզին կիպի իւմիտ իտէրիմ , միւսիւ պա-
րօն :

Պարօն . - Գաթիլլէրին ճէզատը կէճիքմէեճէք տիր :

Տօգթէօր . - Գաթիլլէ՞ր մի տիեօրսունուզ . տիմէք սիզ օ գաթիլ-
լէրի թանըեօրսունուզ :

Պարօն . - Էվվէթ , թանըրըմ . սէվկիլիւ ամճա գըղըմ , սօն նէ-
ֆէսինի գուճաղըմտա թէսիլիմ իթտիկի սըրատա , մէրգուման ալչագ-
լարըն իսիմլէրինի վիրտի :

Տօգթէօր . - Իսիմլէրինի վիրտի՞ մի :

Պարօն . - Էվվէթ :

Տօգթէօր . - Բիմլէ՞ր տիրլէր :

Պարօն . - Բէրին իլէ զէվճի տիր :

Տօգթէօր , մէգքիւր իսիմլէրի իշիթտիկինտէ , վազիֆէսիզ տուր-
տու , վէ իֆատէեէ աղազ պիրլէ ,

— Տիմէք տիր քի , մատամ տը Բէրուալ զէհիրլէնմիշ օլտուղու-
նու պիլիեօրտու , էօյլէ՞ մի :

Պարօն . - Էվվէթ , իսպաթը տախի շու տուր քի , Բէրինին՝ զէ-
հիրի վազ իթտիկինի կէօրմիւշ տիւր :

Տօգթէօր . - Քէնտիսի Բէրինի սիզէ խապէր վիրտի՞ մի :

Պարօն . - Ջաթէն անը սիզէ սէօյլէտիմ :

Տօգթէօր . - Էվվէթ , հագգընըզ վար տըր :

Պարօն . - Հալպու քի սիզ պու խուսուստա չիւպհէլի կէօրիւնիւ-
եօրսունուզ :

Տօգթէօր . - Միւսիւ պարօն , սէօղիւնիւզէ ասլա չիւպհէ իթմէմ :

Ուզոյն միւտտէթ սիւքիւթ վագը օլտու, Պու սիւքիւթիւ տօգ-
թէօր շու վէճհէ գաթթ իթտի:

— Մատամ տը քէրուալ՝ քէնտիսինէ զէհիր վիրէն քիմաէեի
թանըտըղը հալտէ, զէհիրի տէ պիլիւր մի իմիշ:

Պարօն. — Խա'յր:

Տօգթէօր. — Սիդ պիլիւրմիսինիդ, միւսիւ պարօն:

Պարօն. — Պէն տէ պիլմէմ. լաքին նէ՝ զարիպ սիւալլէր իտիեօր-
տուէտուդ: Պիլիւրսինիդ քի, պէն նէ՝ թապիպիմ, նէ՝ քիմեակիր:

Տօգթէօր. — Պունունլա պէրապէր, պուրանա, իսթիմալ օլուն-
մոեշ օլան զէհիրին ճինսինի վէ անըն Պատ զէհիրի օլտուղունու պիլէն
պիր քիմաէ կիրմիշ տիր:

Լուի Բէրրէն, բարմաղընը շիշէնին իւզերինէ վագ իլէ,

— Սէօյլէտիկիմին իսպաթը շու տուր քի, պու մուալիճէ տէ-
րունինտէ պիր խալլի պրիւսին զէհիրի պուլունմագտա իքէն, պու-
նա ասիտ նիթըիք քօնուլուշ, վէ պու սուրէթլէ գըրմըղլանմըլ
տըր, տէտի:

Կօնթրան, արթմագտա օլան էնտիշէսինի կիզլէեմէեէրէք,

— Հադգընըղ վալ տըր, տօգթէօր, պունտա պիր սըրը վալ
տըր քի: Գէն տէ անլաեամաեօրում, տէյի բէբէլէտի:

Տօգթէօր. — Ֆադալթ ատալէթ օ սըրըլ իյզահ իտէճէք տիր:

Պարօն. — Շիւպհէսիդ, Բէրին իլէ զէվճի տէրտէսթ իտիլտիկին-
տէ, ատալէթ՝ մէզքիւր սըրըլ մէյտանա չըգարաճագ տըր: Մէրգում-
լար, շու եազըլսանէտէ պուլունան ալթուն վէ քեաղըտլարը ալըրա-
րագ, վէ Մարթաեը պիրլիքտէ կէօթիւրէրէք, պուրատան սափուշ-
մուշար տըր:

Պու տէֆա տախի տօգթէօր իզհարը հայրէթլէ,

— Բէրին վէ զէվճի սափուշտուլար մը, չօճուղու տա պիրլիքտէ՝
մի կէօթիւրմիւշլէր, տէտի:

Պարօն. — Էվվէթ, տօգթէօր, ֆադալթ պէն, մէրճիինէ իֆատէի
հալ իթտիկիմտէն, հիւքիւմէթ, անլէրի պուլաճագ տըր:

Թապիպ՝ ճէվապ վիլմէտի, վէ միւթէֆէքքիւր պիր հալտէ կէ-
րիւնտիւ: Պատէհու շարգատընը ելինէ ալըպ, միւթէվէֆիեէնին հու-
ղուրունտա թէվաղու լյլէտի օ վէ Կօնթրանը սէլամփաեարագ, գա-
րուեա տօղրու իլէլլէտի:

Պարօն. — Տօ'գթէօր, կիտի'եօրմուսունուդ:

Տօգթէօր. — Արթըղ պուրատա պիր իշիմ՝ գալմատը: Հէր նէ

վագըթ հիւքիւմէթ պէնի ճէլպ փտէրաէ, օլ վագըթ կելիթիմ, Շիմ-
տիլիք Ալլահա ըսնարատըգ :

Կօնթրան, մաքինավարի սուրէթ տէ էլինի սօգթէօրէ ուզաթ-
տըպ ֆագաթ Լուի Բէրրէն պու հարէքէթի կէօրմէտիկինտէն, պա-
րօնուն էլինի թուրմագսըղըն տիշարը չըգտը :

Պարօն, եալընըգ Գալտըղընտա,

ա Պու ատէմ հէր շէյի պիլիք, վէ պէնի զամմաղլաեաճագ տըրի,
հալպուքի անըն սիւքիւթիւ լնաղըմ տըր, էկէր պիր շէյ մէթըէր խէ,
պէնիմ իշիմ պիթմիշ տիր, տէտի :

Պինապէրին, Կօնթրան, տէրհալ օտաւտան քիշարը ֆըրլաեըպ,
քէնտի տայիրէսինէ կիթտի, վէ Գուրչուն իլէ տօղու պիր թիւֆէնք
պարագ, սէյֆիեէտէն չըգտը, վէ մուխաթարանըն մուհադգադ
օլմասընա մէպնի, քէնտիսինտէ հասըլ օլան ֆէվգէլառէ պիր շէ-
վիքիլքէ, պաղչէտէն կէշտի, վէ տօգթէօր՝ աթընը արմագ իշին ա-
խըրա կիթմէկէ մէճպուր օլտուղու ճիհէթլէ, պարօն, անտէն էվլէլ
խայլի եօլ ալտը, վէ թաքլաեա նաղըր ձլան քիւշիւք պիր գաբուեու
ալըպ, քէնտիսինի պիր մէջէ աղաճընըն քէսքիւ արգասընտա սի-
քէրլէտի :

Օլ էանատէ, ալ մահիթապը պուլիւթլաղըն ալթընտա կիզլէնմիշ
իտի խէ տէ, գարըն պէեաղըղը սէպէպիլէ, Երթալըգ աղարմըշ իտի :

Կօնթրան, տն տաքըգաւտան պէրու բուսուտա Կոնրմուշ օլտու-
ղու հալտէ, պիր պէյկիլին աեադ սէսինի իշիթտի, վէ պատէհու
գարանլըգտա պիր սիւարինին կէլտիկինի կէօրմէքլէ, սօգթէօր օլ-
տուղունու թանըտը, վէ եֆկիլմի աեղմ գատար իրագլանմասը-
նա պէքլէեիպ Վթիաֆէնկինի Կթէշէտի, վէ թապանճանըն սէտա-
ղլա պէրապէր, գարանլըգտա պիր ըլըգ կէօրիւթիւ, վէ Լուի Բէր-
րէն պաշընտան վուրուլոգպ, սէս պիլէ չըգարմագաղըն ալթտան ա-
շաղըեա տիւշտի :

Պարօն, պու ճինաեէթի, խըրաղըղա հաւլ թիթիլմէք իշին,
պիշարէնին եանընա կիտիպ, սաաթըյլա քիսէսինի ալաղ, վէ մու-
ախիարէն պաղչէեէ կիլիպ, քիմէմէթ թաթաֆընտան ֆէօրիւլմէքաի-
ղին սէյֆիեէեէ ալտէթ իլլէտի :

Եէնիտէն իրի տանէլի գար եաղմաեա պաշլաւըղընտան, Կօնթ-
րան, ֆիքքինտէն,

— Շէյթան պէնի պրագմաթը, պու գար՝ իղիմի կիզլէեէճէք
տիր, տէտի :

Մէզքիւր եհնի ճինաեթտէն պիր սաաթ սօնրա, տօգթէօրիւն ճիսմի, գարըն ալթընտա նըաֆէն կիզլէնմիշ օլտուղու հալտէ, պազը արապանըլար թարաֆընտան պուլունուպ, րիքսվիլլէրտէ Մօնիգ Դլէրթէնին օթէլինէ նագլ իտիլտի: Մէզպուրէ, տօգթէօրիւ թանըտըղընտա, քէտէր վէ մէյեուսիեթլէ ըէֆը սէտա իթտի:

Պիշարէնին իւզէրինտէ հաեաթըն սայքի պիր ըիւզկեարը գալմըշ օլուպ, օթէլիճի գատըն իսէ, մէրգուճու ալթը այ կիւնտիւզ վէ կիճէ գաեըրմագ լազըմ կէլսէ, պունտան կէրի տուրմաեըպ, պիշարէեի գուրթարաճաղընը պէեան իյլէտի:

Մէզքիւր վագըալարտան իքիսի, եանի գօնթէսին վէֆաթըյա գըզընըն աշըրըմասը նէվիմա աշիքեար օլուպ, պարօնուն իֆատէյի գաթիեթսինտէն պաշգա, Բէրին իլէ զէվճինին ֆիրարլարը, քէնտիլէրինի իթհամ իթտի: Պունտան մաատա, եազըլսանէնին աշըրմասը, վէ ալթուկար իլէ սէնէտլէրին վէ չօճուղուն աշըրըմասը, մէրգուճարտան զայրի քիմէեթ համլ օլունամագ իտի:

Իմտի, մէրգուճարըն էջեալը, վէ էվամիրի լազըմէ, Ֆրանսատա իճապ իտէն քեաֆֆէյի մահէլլէրէ թէպիղ օլունտու:

Լաքին, 1848 ֆետրվարընըն իսթիլալ տէվրի եագըն օլտուղունտան, Բարիս բօլիօի վիլաեաթ ժանտարմասը վէ սայիր ուճուրը մուհիմէ իլէ մէշղուլ օլարագ, էվամիրի մէզքիւրէ թէվֆիգի հարէթ իտէմէտիքլէրինտէն, մէրգուճար պուլանամատը, ֆագաթ տավալարը ըույեթթ օլունուպ, Բէրին վէ զէվճի, Վօսթ մահքէմէյի ճինաեթթի թարաֆընտան ղըեապէն մահքիւմ իտիլտի:

Էկէր տօգթէօր Լուի Բէրրէն՝ շահատէթ իտէպիլսէ իտի, պունէթիճէ հասըլ օլմագ իտի իսէ տէ, էսէֆ օլունուրքի, պիշարէ թապիպ՝ պիր այ գատար հաեաթընտան գաթը իւմիտ օլունտուգտան սօնրա, թէհլիքէեի սավուշտուրտու, ֆագաթ պաշընտան վուրուլտուղու ղէման, պէյնի տաղըլմըշ իտուկինտէն, ագլընա խալէլ կէլմիշ իտի: շէօյլէքի քէնտիսինի պագան աթըպպա, պիշարէնին ագլը պաշընա ասլա կէլէմէեթէկինի պէեան, վէ մէրգուճուն ֆամիլեատըլ քէնտիսինի ալմագ իլին Բիքսվիլլէրէ կէլտիլէր, ֆագաթ չի ֆայիտէքի, օ զէվալը, պունտան սօնրա, քէնտի ֆամիլեատը արասընտա եաշաեամագ իտի:

Գաթիլին պուլունմասը իլին իտիլէն քեաֆֆէյի թէշէպպիւսաթ իսէ, քէսպի մուվաֆֆագըյեթ իտէմէտի:

ՕԵՈՒՆ ՊԱԶԸՆ
Գ Ա Ր Ը Ս Ը

ՄԻԻԷԼԻՅ
ՔՍԱՎԻԵՔ ՏԷ ՄՕՆԹԵՐԷՆ

ՄԻԹԵՐՃԻՄ
Ք. ՐՕԼԱՅԵԱՆ

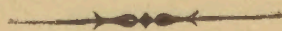
معارف نظارت حلیه سنک رخصیه طبع اولتشد

ԻՔԻՆՃԻ ՃԻԼՏ

ՄԱԹՊԱԱՅԻ ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ԱԻՊԱՐ
ՊԷ յօղլու, ձաատէյի Բէպիրտէ, Թագսիմտէ Ն. 65

=1888=

ՕՆՈՒՆՊԱԶԸՆ
Գ Ա Ր Ը Ս Ը

ՄԻԻԷԼԼԻՅ
ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՈՆՔԵՐԷՆ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄ
Ս. ԲՕԼԱՅԵԱՆ

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՄԱԹՊԱՍՅԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԱԽՊԱՐ
Պէյօղլու, ճառատէյի փայիրտէ, Թագսիմտէ Ն. 65

— 1888 —

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԴԱՐԱՆ

ԳԼՈՒԽ

ՊԵՐՏԻՆԻԱ

ԴՐՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆ

ԻՎԱՆ ԴՆՆԻՍԻ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԴՐՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԱՐԱՆԻ ԿԱՐԴԻՆԱԼԻ ՄԱՍԻՆ

— 1888 —

ՕԵՈՒՆՊԱԶԸՆ ԳԱՐԸՍԸ

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

Քերիկն Րօզիկ

1

Բարիս էհալիսինին հէման եիւղտէ տօղսան պէշի, հիշ տէյիւ իսէ միւտտէթի էօմիւրլէրինտէ պիր տէֆա օլսուն, Սէն-Գյուլ բանա-
երընը կէօրմիւշ օլտուգլարը կիպի, Բարիս բօմանյարընը օգուեան-
լար տախի, մէզքիւր քիթապլարտա նագշինի միւթալաա իթմիշ օլ-
տուգլարընտան, ֆաղլա նագշ ու թարիֆէ հաճէթ կէօրմէեիզ, Շու-
գատարը պէեան իտէրիզ քի, շէհրի մէզքիւրուն ճիվարարընտա իճ-
րա օլունան բանաեըլարըն է'ն մէշհուրու օլան պու բանաեըր կիւնիւ,
բարլագ պիր կիւնէշ, էթրաֆը զիեատար գըլըպ, խալգ, գաեըգ եա-
րըշլարը, օօղան վէ էթմէք բարշալարըյլա տօլտուրուլմուշ օլան
տիւքքեանլար, պախթ օեուենլարը, պաղչէ պալօլարը, մէյիսանէլէր
վէ էյրէթի լօգանթալար իյէ ճալիպ պիր հէյեթէթ քէսպ իթմիշ
պուլունան իշպու բանաեըր մահէլլինէ տօղրու ագըմ ագըմ կիթ-
մէքտէ իտի:

Հէր թարաֆտան, շու եօլտա, բանաեըրըլարը զէֆքէ վէ մաս-
րաֆա ճէլպ իտիճի տավէթլէր իշիտիլմէքտէ իտի:

— Կէլի'ն... օեուենա կէլի'ն...

— Ալէա չօճուգ էյլէնճէսի'... պապա անալարըն տա իսթիրա-
հաթը'... օթուգ պէշ սանթիմէ... եէտի սուեա:

— Սաաթլարըն էմիլյէթի իչին ալէա գօրտօնլար... չէլիքտէն
զինճիլէր... խըրաղլարը մէյեուա իտէճէք մալլէ'ր... օն պէշ սան-
թիմէ... եէտի սուեա...

— Սըճադ սըճադ կայեթա՛ւ. . . ալը՛ն, ալը՛ն,

— Բիանգօ չէքի՛ն, գազանանա լեզիդ պիր գուրապիտէ վար...

— Կիրի՛ն, կիրին, օեռն պաշլաեօր,

— Միւսիւլէ՛ր, մատամլա՛ր, թարթըեա կէլի՛ն, գուվվէթինիզի
թէճըրկպէ իտին.

Պուշլարա պէնզէր տահա սայիր դարիպ վէ աճիպ սեօզլէր պիր
աղըզտան իշիտիլմէքտէ իտի.

Հէլէ պիր թագըմ պաղլէ պալօլարնին օրքեսլթրօլարը, վէ սէյ-
եար աթ ճանպաղլարըյլա հօգգապաղլարն պիլա ֆասլա չալընան
միւզիգալարը սէտասը, էօթէտէ պէրիտէ թօբլանարադ էնվաի սէտա-
լէր իլէ պէսթէլէր օգուեան հօվարտալարըն վէ զէֆք ու ճիւնպիւշ
էրպապընն տիւրլիւ տիւրլիւ սէտալարըյլա գարըշարադ, կէօրիւլ-
մէմիշ պիր մուսիգի ճէմիյեթի թէշքիլ իթմէքտէ իտիլէր.

Պու բանաեըր էյլէնճէսի, քիթապըմըզըն պիրինճի գըսմընտա
հիքեաեթ իթտիկիմիզ վագըալարտան թագրիպա օն իքի սէնէ սօն-
րա վուգու պուշմագտա օլուպ, օ կիւնիւ, էօյլէնէն սօնրա վէ բա-
նանըրին էն զէֆքիլի զէմանընտա, խալգը էյլէնտիլմէքիք, եախօտ
էյլէնտիլիեօրուզ տէյի իսքեաթ իթմէքիլքտէ պաշլըճա մէհարէթլէրի
պուլունան հատարզ հիսապսըզ սանաաթ քեարլար, միւքէմմէլ հասը-
լաթ էլտէ իթմէքտէ իտիլէր.

Մէվճուտ օլան օեռն վէ էյլէնճէ պարագալարը իշինտէ, եա-
լընըզ, հօգգապաղլարա մախսուս օլան պիր պիւեիւք պարագա,
պիր սաաթտան պէրու թաթիլ իթմիշ օլուպ, պուռնուն՝ գօլլարը շէ-
րիտլի վէ գըրմըզը էլպիսէլէր կիեինմիշ օլան մուզիգաճըլարը՝ մահէլլի
մախսուլարընը թէշքիլ, ճիվարտաքի մէյիանէտէ իշրէթ իթմէկէ
կիթմիշլէր իտի, վէ պու պարագանըն իւզէրինտէ, հօգգապաղլարա
միւթէալիգ թասվիլլէր վէ սայիրէ կէօրիւլմէմէքտէ իտի.

Թապիւթիլլէ տիկէր պարագալարըն էօնիւնտէ պուլունան դա-
լէպէլլիք, պու պարագանըն էօնիւնտէ պոլունմաեըպ, եալընըզ չէհ-
րէլէրինտէն, ֆէնա ատէմիլը ծըմաեըպլարը անլաշլան իքի քիշլ,
գօլ գօլա վիրմիշ օլտուգլարը, վէ սիկարալարընը թիւթտիւրտիւք-
լէրի հալտէ, եօգարը աշաղը փօլաշմագտա իտիլէր.

Պուշլարտան պիրի, թագրիպա օթուզ եաշընտա օլուպ, օրթա
պօյլու վէ Բարիպի թավր ու հարէքէթինտէ իտի իպէ տէ, պէյն-
ինին թուճ ըէնկինտէ օլմասընտան, իգլիմի սըճադ վէմէքէթլէրտէ
միւտտէթի մէտիտէ իմրարը էվգաթ իթմիշ իտուկի, հէման մուհապ-

գաղ սուրբէթտէ հիւքմ օլունապիլիւր իտի: Պու ատէմ, կիւզէլ վէ սիւեազ պիւր սագալա մալիք իտի:

Մէրգուսուն ըէֆիգի, քէնտիսինտէն իքի իւշ օրնն գատար քիւ-
չիւք օլուպ, Ֆագաթ անտէն պոյու օլտուղու հալտէ, պիւսպիւ-
թիւն պաշգա պիւր քիսվէթտէ իտի: Սաչլարը աշըգ սարը, վէ թա-
պիւթտան տալկա տալկա օլուպ, ուզուն ֆաւօրի սագալը իտէ,
սաչընըն ըէսկինտէ օլարագ, հէմ միւլայիմէթ վէ հէմ չիտտէթ ու
սէպաթ իրաւէ իտէն, վէ գատընլարըն պիլէ հասէտիթի մուճիպ
սուրբէթտէ պուլունան մունթագամ սիմասընըն էթրաֆընը գատրօ
կիպի իհաթա իթմիշ իտի:

Տիք տիք պագըշը հայիգ օլան իրի վէ մալի կէօղլէրինտէ տաթի,
իսթիգամէթլէ պէրապէր սէպաթ էսէրլէրի մէվնուտ պուլունմագ-
տա իտի:

Սըֆաթ վէ քիսվէթտէն անլաւան պիւր ձտէմ, մէրգուսուն կէօր-
տիւկիւ անտէ, անը Ամէրիգալը զանն իյլէմէսի թապիլի օլուպ, պիւր
աղ տահա տիգգաթլընա պագտըղընտա: «Պու Ամէրիգալը նամուսու
վէ միւթէպէր պիւր ատէմ տիւր» տիմէսի, տէրքեար իտի:

Ֆիւլվազը պու իքի իֆատէ ծախի եանլըշ օլմաերպ, Լիօնէլ
Մօրթօն, հէմ մէմալիքի միւճէմիայը Ամէրիգա էհալիսինտէն իտի,
հէմտէ նամուսու վէ միւթէպէր պիւր զաթ իտի:

Պու իքի շախարտան պիւրիսինի թանըտըղմըզ կիպի, եաղըն-
տա տիկէրիյէ տէ թանըղըղըղմըզ իճնտիտ իտէճէկիմիգ ճիհէթլէ
չիմիլիք իքիսինին միւքեալէմէսինի տինէեելիմ:

Թուճ պէյնլի վէ գարա սագալը օլան շախս, ըէֆիգի պու-
լունան Ամէրիգալընա, շու եօլտա խիթապ իթտի:

— Ազիղիմ Լիօնէլ, պիլիճմիսինիգ, պէն սիզտէն խօշնուտ տէ-
յիլիմ:

Ամէրիգալը, թէաճհիւպանէ արգատաշընա պագտը, վէ ճիտտէն
պու սէօղլէրի սէօյլէեօր օլտուղունու զանն իլէպ

— Սի՞գ մի, ԺօրԺ, տէտի:

— Էվվէթ, պէն:

— Բէճա իտէրիմ, պու խօշնուտսուղուգ նէտէն նէշէթ ի-
տիեօր:

— Շիմտի անլաթըրմ, աղիկ տօսթում: Էվվէլ էմիրտէ շու
իֆատաթըմը տինէեին:

— Տիւկէեօրում:

— Պիզ, իբր ինսան արասընտա մէվճուտ օլապիլէն էն գալի պիր պազ, եանի հաեաթ իլէ պիրիպիրիմիզէ պազլը պուլունուեօրուզ:

— Ա՛հ, բէճա իտէրիմ, պու մատտէտէն պահս իթմէեէլիմ:

— Պիլաքիս, ազիզիմ, պէն պու մատտէտէն պահս իթմէք իսթէրիմ, վէ պու խուսուստա սիզին արզունուզա մուվաֆըզ հարէքթէթտէն իսէ, քէնտի արզումա մուվաֆըզ եօլտա մուամէլէեի թէրճիհ իթտիկիմի ումարըմքի թապիի պուլուրսունուզ:

— Նէ՞ եաբտըմքի, պու գատար վազըթ կէչտիբտէն սօնրա, խաթըրէսի մուհաֆազա օլունուեօր:

— Նէ՞ մի եաբտընըզ: Նէ եաբտըղընըզ՞ մը սօրուեօրսունուզ:

— Շիւպհէսիզ, նի՞չին սօրմաեըմ:

— Բէճա իտէրիմ, պիր ազ կէչմիշ զէմանտան պահս իտէլիմ: Ավսթրալիատան կէլէրէք, Նիւ-եօրգա մուվազըլէթ իթտիմ: Իքիմիզ տէ պիրիպիրիմիզէ պիւսպիւթիւն եապանճը իտիք: Բիւր սիլահ օլան պէշ Նէֆէր հայտուտ, կէճ վասըլ օլաճաղըմը, վէ իւզէրիմտէ պիւ-եիւճէք պիր մէպլազ պուլունուտուղունու նասըլսա խապէր ալմըշ օլտուգլարլնտան, պիր սօգազ քէօչէսինտէ պէնի պէքլէեիպ, մուխալէֆէթի շէտիտէմէ ըաղմ, նէֆսիմի թէլէֆ իտէճէքլէր իքէն, պիրտէն պիրէ, սիզ, գուրթարըճը պիր ալլահ մագամընտա մէյտանա չըգտընըզ:

— Սիզ պէնիմ եէրիմտէ օլսա իտինիզ, ալինի եաճմաեաճագ մը իտինիզ:

— Պէլքի... իհթիմալ տըր... պու ճիւմէ իլէ պու խուսուսու թէեմին իտէմէմ: Ճիւշիւնիւնիւզ պիր քէրրէքի, պու հայտուտլար պէշ քիշի իտիլէր:

— Պէնիմ, Գօլթ իսմինտէ ալթը բաթլար ըէվօլվէրիմի ունուտու-եօրմուսունուզ: Իշթէ անըն սաեէսինտէ, օ հայտուտլար իլէ պէնիմ արամտա մուվազէնէ հասըլ օլմուշ տուր:

— Աճալիպ, անլէր տէ ըէվօլվէրլէրի համիլ իտիլէր: Իսպաթը տա շու տուրքի, իւզէրինիզէ աթէշ իթտիլէր:

— Ֆագաթ օ չօլբաղլար պանա տէյտիբէմէտիլէր: Մուզիբը վէ խապասէթլէ մէվու վիճտանլարը, էլլէրինի տիթրէթտիբտիկինտէն, նայիլի մէրամ օլմալարը դապիլ օլամամըշ տըր: Հալպուքի պէնիմ էլիմ, իլթիզամ վէ թէրվիճ իթտիկիմ տավանըն հագգլը օլմասընա մէպնի, դաեէթ տօղրու նիյան ալըեօրտու: Շէօլէքի եալընըզ պիլճէնթըլմէնէ գարշը պէշ Նէֆէր հաշարի չըգմըշ օլտուգլարը հալտէ,

պու խուսուստա եանըմագ ճայիզ տէյիլ իտի: Պինապէրին պէնիմ
աթտըղըմ գուրչունլար, ասըլ մագսէտէ վասըլ օլմուչլար տըր:

— Ա՛հ, պու սըրատա սիզ ֆէվգէլատէ մէհարէթ իպրազ իթ-
տինիզ... բա՛ն, բա՛ն, բա՛ն, օնէ՛ կիւղէլ աթէշ իտի: — Աթտըղ-
նըզ գուրչունլարտան հիշ պիրի զայ օլմատը: — Շէօյլէքի իւզէրիմէ
հիւճուլմ իտէն պէշ հայտուտլար, ճանլարընը շէյթանա թէսլիմ
իթտիքլէրի հալտէ, եէտինիզտէ պիր խարթուճ տահա գալմըշ իտի:
Նէ՛ ալէա մուվաֆֆագըյեթ:

— Պու թէշէպպիւսիւմիւ պու տէրէճէ մէտհ ու սէնա էյլէմէք-
տէ նէ՛ սէպէպ վար տըր: Պէն զաթէն բէք չօլբազ պիր քիմսէ տէ-
յիլիմ:

— Իգամէթ կեահըմա գատար պանա ըիֆագաթ իթտինիզ: Սէ-
քիզ կիւն սօնրա, պէն, վաթանըմ օլան Ֆրանսաեա ալտէթ իթմէք
իւզըէ վաբօրա բաքիպ օլաճագ իտիմ: Նասըլսա սիզ տէ էվրօբատա
պիր սէյեահաթ իթմէկի չօգտան պէրու տիւշիւնմէքտէ իտուկի-
նիղտէն, բաքիպ օլաճաղըմ վաբօրա պիրլիքտէ օթուրմանը խու-
սուսընտա սիզի իսքեաթ իթտիմ:

— Օլ տագըգատան, վէ Բարիստէ պուլունտուղուճուզ ալթը
այ միւտտէթտէն պէրի, սիզին իխթար վէ նասիհաթլարընըզ վէճհ
իւզըէ հարէքէթ իթմէտիմ մի:

— Պու պապտէ թէշէքըլի՞ մի իտիեօրսունուզ:

— Խա՛յր, իլլա պու ճիհէթի տէրխաթըր իթմէքլիկիմ, պիր ազ
էվվէլքի իթապ վէ մուախէզէնիզտէն պիր շէյ անլաեամատըղըմը
պէեան իթմէք իչին տիր:

— Ազիզիմ միւսիւ Լիօնէլ, աչըգտան աչըղա սէօյլէեիմ, սիզին,
տօսթունուզա էմնիյեթիինիզ եօգ տուր:

— Պէնիմ մի:

— Էվվէթ, սիզին. պու իսէ, էսէֆ օլունաճագ պիր հալ տիր:
Օ՛հ, ինքեար իթմէեինիզ, պիր գաշ կիւնտէն, հաթթա տիեէպիլի-
րիմքի, պիր գաշ հաֆթատան պէրի տիրքի, սիզ, այնի զաթ տէ-
յիլսինիզ: Ֆիքրինիզին տայիմա վէ աչիքեար սուրէթտէ տալլըն վէ
միւթէֆէքըլըր օլտուղունու կէօրիւեօրուլմ: Սիզտէ պիր սըրը վար
իսէ տէ, պէնտէն կիզլէեօրսունուզ. սիզին քեաֆֆէյի հարաքեա-
թընըզ վէ միւլահազաթընըզ, մէճհուլուլմ տուր: Տիմէք օլուրքի
պու էմնիյեթիսիզլիկէ լաեըգ պուլունուեօրուլմ:

— Ժօ՛րթ, սիզ պէնիմ է՛ն էյի ահպապըմսընըզ:

— Եկէր հազըգէթտէ ֆիբրինիզ պու իսէ , հազըգըմտա էմնիյ
եէթի քեամիլէնիզի իսպաթ իտինիզ :

— Աիզ պէնիմ էմնիյէթիմի ապա զայպ իթմիշ տէյիլսինիզ
պու կիւն սիզի պըւրաեպ կէթիւրմէլիկիմ իսէ , հէնուզ պիլմէտի-
կինիզ շէյլէրի սիզէ պիլտիրմէք իշին տիր :

— Հա՛ հա՛ , տիրմէք Սէն-Գլու բանաեըրընտա կէզմէլիկինիզ ,
պիր մագսէտլէ տիր :

— Էվվէթ :

— Զանն իտէրսէմ , պաւ մագսէտին նէ՛ օլտուղունու սիւալ
իթմէլիկիմ , սայլըթըրըլըգ տէյիլ տիր :

— Պուրատա պիրիսինէ բասթ կէլէճէկիմի մէմուլ իտիեօրում ,
Օքիմէեէե բասթ կէլտիկիմ անտէ , սիզէ անը թանըթտըրաճաղըմ :

Թուճ եիւզլիւ վէ գարա սագալը ատէմին տօտադլարընտա նա-
զիքեանէ պիր թէպէսիւմ հասըլ օլուպ , պատէհու ,

— Սիզ Ամէրիգալըսընըզ . պինապէրին պահսա կիրիշմէլիկինիզ
միւթատընըզ տըր , տէտիր :

— Է՛յ :

— Է՛յ , էլլի լուի ալթուհունա գարշը պէշ եիւզ լուի ալթու-
հունլա պահսա կիրիշիրիմ քի , քիսսէ տէտիկինիզ՝ գատըն սընըֆընկտան
տըր :

Լիօնէլ Մօրթօն տախի թէպէսսիւմ իտէրէք ,

— Պու պապտէ պահսա կիրիշմէերինիզ , տէյի ճէվապ վիրտի :

— Նի՛շին :

— Զիւնքի սիզ գազանաճադսընըզ ,

— Տիմէք լտիր քի , պիր գատընա պէլլէեօրսունուզ :

— Էվվէթ :

— Սէօզլիւ միւսիւնիւզ :

— Խա՛յր , լաքին հէման օնա պէնգէր պիր շէյ տիր :

— Աճապա աշըգ մը օլտունուզ :

— Էվվէթ :

— Ճիտտէ՞ն մի :

— Էվվէթ , տիւնեատա պունտան տահա ճիտտի շէյ օլամազ :

— Աղիզիմ , պու սէօյլէտիկինիզ շէյտէ հիշ պիր ֆէնալըգ եօգ
տուր : Աշգ ըւ մուհապպէթ , տիկէր հէր կիւնա տէֆի զամա թէր-
ճիհ օլունուր պիր տէֆի զամ տըր : Փադաթ նա՛սըլ օլուպ տա ,
վաթանընըգտաքի Մէրիմազ վէ Մօնիթօր սէֆինէլէրի կիպի գալպի-

նիզ զըրհ իւէ գաբլը զանն օլունտուղու հալտէ, իքի թաթլը կէօ-
զին հասըլ իյլէտիկի գըղըլճըմ, սիզին օլ զըրհընըղա սիրաեթ ի-
տէպիլտի:

— Սիդի թէէմին իտէրիմքի, պու աթէշի աշգըն պանա սիրա-
եթի բէք թապիի հալտէ վուգու պուլմուշ տուր: Գալպիմին միւ-
թէէսսիր օլտուղունու հիսս իթտիկիմ անտէ, օնա գարշը ուղրաշ-
մագ միւմքինսիզ օլտուղունու անինտէ անլատըմ: Չանն իտէրիմքի,
քիմնէ, գարշը գօնուլմասը գապիլ օլմանն պիր մատտէեթ մուգա-
վէմէթ իտէմէզ վէ իթմէմէլի տիր:

— Տիմէք տիրքի, բէք ճալիպ պիր գատըն տըր:

— Չանն իտէպիլտիկինիզտէն զիեատէ ճալիպ տիր:

— Սահիհ մի:

— Թաթլը պիր մախլուգ տուր:

— Օհ, օլ պապտէ չիւպհէ իտէրիմ, Գատընլար սէվիլտիքէրի
զէման, ճալիպ, լաթիֆ վէ գարշը գօնուլմագ մէրթէպէտէ սէվիմի
օլուրլար: Փագաթ, ազիզիմ Լիօնէլ, քէնտինիզի սագընըն:

— Սագընմաղա նէ՞ սէպէպ վար տըր:

— Ամէրիգանըն խալի մահէլլէրինտէ պուլունան գարա բարսլա-
րըն բէնչէլէրի վար իսէ, Բարիսլի սարը գըղլարըն տա թէպէսսիւմ-
լէրի վար տըր: Թէպէսսիւմի բէնչէ արասընտա հանկըսընը թէր-
ճիհ իթմէք լազըմ կէլտէ, նամուսում իւզէրինէ սէօյլէրիմքի, ին-
թիխապտա թէրէտտիւտ իտէրիմ:

— Սիզ հալէա լաթիֆէ իտիեօրսունուզ:

— Խա՛յր, չու էսնատէ լաթիֆէ իթմէեօրում: Փիլվագը սիզի
թէէմին իտէրիմքի, պուրատաքի մուխաթարա, Ամէրիգատաքի մու-
խաթարատան քիւչիւք տէյիլ տիր: Ահ, ազիզ տօսթում, մութ-
թասըֆ օլտուղունուզ սատէտիլ վէ սաֆտէրուն գալպինիզին, ճիլ-
վէքեար պիր գըղըն բէմպէ թըրնագլը պէեագ էլլէրինէ տիւշմէսի,
հազըգէթէն ինսանը տիթըրէթտիրիճի պիր հալ տիր: Լիօնէլ Մօր-
թօն, ճիլվէքեար պիր գըղ տիեօր իսէմ, նէ տիմէք իսթէտիկիմի
անլաեօրմուսունուզ:

— Սայքի անլաեօրում:

— Գօրգմաեօրմուսունուզ:

— Նէ՞տէն գօրգաճաղըմ: Զիքը իթտիկիմ գըղըն, ճիլվէքեար-
լըզ նէ՛ իտուկինի պիլմէտիկինէ էմինիմ:

— Ճիլվէքեարլըզ նէ՛ իտուկինի պիլմէեօր մու: Ահ, իւք անա-

մըզ Եւանըն գըզը օլտուն տա, նաղէնինլիք վէ ճիլվէ նէ՝ իտուկին-տէն մալիւմաթը օլմասը՝ն: Օ սիզի էօյլէ ալտաթմըշ...

— Պահսընը իթտիկիմ գըզ, ատէթա չօճուգ տուր:

— Պունա էմնիյեէթ իթմէեինիզ, Պու ասըրտա վէ պու շէ-հիրտէ չօճուգ գալմամըշ տըր: Հասըլը սէվկիւլիւնիւզ գա՛շ եաշըն-տա տըր:

— Անճագ օն սէքիզ եաշընտա տըր:

— Փամիւեսաը քիմ տիր:

— Պիլմէեօրում:

— Էյպէթթէ ֆամիւեսաը պուլունաճագ տըր:

— Օրասընը տա պիլմէմ:

— Վէսայիթի թէայեիւշիեէսի նէ՞ կիպի շէյլերտէն իպարէթ տիր:

— Քէնտիսի պիր իշճի գըզ օլտուղունտան, վասըթայի թէայ-եիւշիւ չալըշմագ տըր:

— Տիմէք տիրքի ֆագիր տիր:

— Օնա շիւպհէ նէ՞, ֆագաթ նէ՞ պէյիս վար: պէն միլեօնլար սահիպի տէ՞յիլմիեիմ:

— Պու իֆատէնիզ պէնի թէսկին էյլէմէքտէ տիր, շիւնքի կէօ-ըիւեօրումքի, օլ կէնճ գըզ իլէ սիզին արանըզտա թիճարէթէ միւ-թէալլիզ պիր մուամէլէ վար տըր:

— Ազիզիմ ժօրթ, պու եօլտա սէօզլէր սէօյլէմէեին, զիրա սիզճէ թանըլմըշ օլման վէ հիւրմէթ ու ըիսեթինիզէ լաեըգ պուլունան կէնճ պիր գըզը թահգիր իտիեօրսունուզ:

— Ազիզիմ Լիօնէլ, պագալըմ ագըլը պիր գըճ մը տըր:

— Ագըլը տըր, վէ նամուսու օլտուղունա, քէնտի նամուսում իւզէրինէ եէմին իտէրիմ:

— Իշթէ, օ ֆէնա:

— Նի՛շին:

— Ջիւնքի տիզ պիր ֆէնա մուամէլէ վէ հարէքէթտէ պուլու-նուեօրսունուզ:

— Նէ՞տէն:

— Պու գըզ, հէմ նամուսու, հէմ ֆագիր տիր տիեօրսունուզ:

— Էվվէթ:

— Փագրը հալ ինսանը պաշտան չըգարմաղա պիր սէպէպ տիր:

Սիզ միլեօնլար սահիպիսինիզ, պու սէրվէթինիզէ իսէ, հէր քիմ օլա

գարշը կէլէմէեերէք, արզը թէսլիմիյեթ իտէր: Ղալէպէ իտիլմէսի լազըմ կէլէն ֆաղիլիթ, նէ տէրէճէ մազպուլթ օլսա, միլեօնլար գարշըսընտա տայիմա մաղլուպ օլուր: Եարըն, եախօտ սէքիզ կիւնտէն Բարիստէ, օ միլեօնլար սաեէսլինտէ պիր մէլէք էքսիլէճէք, վէ պիր ֆահիշէ արթաճագ տըր: Սիզ, նամուսլու պիր գըզը, նամուսուզ պիր գատըն իտէճէքսինիզ: Շէօյլէքի, միւքէլլէֆ արապալարա օթուրուպ, պիւթիւն խալգը հայրէթտէ պրագան, վէ պիր կիւն, պիր այ, վէ պիր սէնէ տէպտէպէ իյէ էօմիւր կէչիրտիքտէն սօնրա, նիհաեթ իւլէմը պիր ազ էրքէն, եախօտ պիր ազ կէճ, սէֆիլ սուրէթտէ թէրքի հաեաթ իյլէեէն գատընլարա պիր նէֆէր տահա իլավէ իտէճէքսինիզ:

Լիօնէլ Մօրթօն, պու իֆատէյի ճէրհ ու թէքլիպ զըմնրնտա պիր հարէքէթտէ պուլունմագ իսթէտի իսէ տէ, մուսահիպի վագըթ պրագմաեըպ, իւքեաթ օլմուշճապընա պիր հէեճճան իլէ,

— Տօսթոււմ, պու մուամէլէնիզ ֆէնալըգ օլտուղունտան, պունտան կէրի տուրունուզ: Համտ օլսուն, եօլունուզուն իւզէրինտէ, հիւնի միւրատ ասհապը օլան գատընլար էքսիք տէյիլ տիր: Պունլարտան իսթէտիկինիզի ինթիխապ իտէպիլիրսինիզ, Հալպուքի նամուսլու պիր գըզը իղֆալ իթմէքլիք, պիր օեուն տէյիլ, իլա պէնճէ պիր ճինաեթ տիր: Պէնիմ իսէ, հագգընըզտա օլ մէրթէպէ ըիաեթիմ վար տըրքի, պէօյլէ պիր ճինաեթ իճրասընա սիզի միւզթէտիր պանն իթմէմ:

— Հագգըմտա տէրքեար օլան ըիաեթ վէ թէվէճճիւհիւնիւզիւ երնէ մուհաֆազա իտէպիլէճէքսինիզ:

— Օնա էմին իտիմ: Փագաթ սիզ, իպրազը ճէսարէթլէ, սէօյլէտիկինիզ գըզը թէքրար կէօրմէեճէքսինիզ:

— Պիլաքիս կէօրէճէեիմ, անճագ անը քէնտիմէ զէվճէ գըլմագ իլին կէօրէճէեիմ:

Փրանսըզ օլան շախս, հայրէթլէ Ամէրիգալըեա պագարագ,

— Ձէվճէնիզ մի. միւմքին տէյիլ տիր, սիզ պէօյլէ պիր ագըլսըզճա հարէքէթտէ պուլունմաեաճագսընըզ, վէ պու պապտէ տիւչիւնէճէքսինիզ:

— Պէն զաթէն տիւչիւնմիւշ, վէ գարարըմը վիրմիշիմ տիր: Հալպուքի պէօյլէ պիր սատէ վէ մուվաֆըզը մանթըգ օլան շու հարէքէթիմի նէտէն էսէրը ճիննէթ ատտ իթտիկինիզի քէնտի տիւն տիւչիւնիւեօրոււմ: Պէնիմ ֆամիլեամ եօդ տուր, պինաէն

ալէյհ հէր ճիհէթլէ միւսթագիլիմ, վէ քէնտիմտէն զալրի քիմսէեէ հիսապ վիրմէքլիկէ մէճպուր տէյիլիմ :

— Տօ՛սթում, քէնտի մէնաֆիի զաթիւննիզ նօգթաի նազարըյլա, պու գատար թաճիլ իթմէմէնիզի բէճա իտիւօրում: Միւսթագպէլինիզի, թամիրի նագապիլ սուրէթտէ թէհլիքէեէ իլգա իթմէեինիզ :

— Սաատէթիմի թէեմին իթմէքլիկիմէ, միւսթագպէլիմի տիւչարը թէհլիքէ գըլմագ մանէասընը՞ մը վէրիւօրսունուզ :

— Մէվգիճէ ֆարգլարը նազարը տիգգաթա ալըն :

— Միւլահազա իտին քի, պէն, հիւրը օլան Ամէրիգանըն էվլատընտանմ: Բէտէրիմ իսէ, սէպաթը վէ տիրաեէթիյլէ քէսպի սէրվէթ իթմէգտէն էվվէլ, էլլէրիյլէ չալըչմագտա պուլունմուչ տուր :

— Բէտէրինիզ հագգընտա սէօյլէտիկինիզ թէմամ տըր, ֆագաթ սիզ, պիր իշճի գըզ իլէ էվլէնէմէեէճէք վագիեէթտէ պուլունուօրսունուզ :

— Հալպուքի, պէն, օ գըզ նամուսլու վէ հիւսնի ախէագլէ մութթասըֆէ օլտուլու իչին, քէնտիսիյլէ էվլէնէճէեիմ :

— Պէն տէ սիզէ սէօյլէրիմքի, պու հարէքէթինիզլէ իյի պիր չէյ եարմաեաճագսընըզ :

— Աճայի՛պ, նէ՞ եարմագլըղըմը իսթէեօրսունուզ... Էվվէթ, բէք ալէա պիլիւրիմքի, ինսանլար, հաթթա տահա տօղրուսու պիւթիւն ալէմ նազարընտա, սատէտիլ, զարիպ վէ պէլքի տէ տիվանէ պիր քիմսէ ատտ օլունահաղըմ, հալպուքի պու ճիհէթլին, ինտիմտէ էհէմիւեէթի եօգ տուր: Էնանիյեէթ տէնիլէն խասսէնին պազը իյի ճիհէթլէրի վար տըր: Պէն, քէնտիմ իչին չալըչըօրում: Պունտան գաթինագար, իգտիվաճ մատտէսի հագգընտա պազը գաթի էֆըեարըմտա վար տըր: Պու կիւնքի կիւն պիւթիւն ալէմին, իսթիհսալինէ չալըչտըղը սէրվէթլէրին միւսապաթը խուսուսու, պէնճէ, հէյեէթի իճթիմաիյեէնին պիր եարէսի տիր: Հալպուքի էկէր զէնկինլէր, ֆուգարա գըզլարըյլա էվլէնիլլէր իսէ, չիմտիքի գատար, գըզլար միեանընտա ախէագ պօզուգլուղու թաամիմ իթմէզ: Սիզ պու իֆատէմէ նէ՞ ճէվապ վէրիւսինիզ :

— (Պիր գաչ սանիյեէ սիւքիւթտէն սօնրա.) Հիչ պիր ճէվապըմ եօգ տուր :

— Տիմէք տիրքի, մաղլուպ օլտուղունուզու իգըար իտիւօրսունուզ :

— Ասա . անճադ սիզին շու էվհամ ու խեծալաթընդա թէաճ-
ծիւպ , վէ պունու ալիճէնապանէ պիր մուամէլէ ատտ իտիւօրում ,
Լիօնէլ , սիզ , միւսթագիմ պիր թապիւեալ սահիպիսինիզ , լաքին
տիգգալ իտին քի , գալպինիզ տէքէ կէլմէսին : Տիկէրլէրինի տէ քէն-
տինիզ կիպի հիւքմ իթմէեին , վէ հիյլէ վէ տէսիսէլէր իլէ տօլու օլան
պիր թարիգտէ քէօր քէօրունա եիւրիւմէեին : Տիգգալ , միւթալէա
վէ տէրխաթըր իտին քի , ալթունտան եաբըմըչ օլան սանէմին աեաղը
պիլէ , գում վէ թօբրագտան միւրէթթէպ տիր :

— Քիմի՞ն հագգընտա պու տէրէճէ էմիյեթթիզ պուլունաճա-
ղըմ , սէվտիկիմ վէ իսմիմի քէնտիսինէ հասը իյլէմէք իսթէտիկիմ
գըզճըղազ հագգընտա՞ մը :

— Էվվէթ :

— Պագալթ օ պիր մէլէք տիր :

— Օրասը անլաշըտը , լաքին Բարիստէքի մէլէքլէրին էքսէրիսի ,
գանատարընը զայպ իթմիլէր տիր :

— Սիզ ֆաղիլէթէ ինա՞նմաեօրմուսունուզ :

2

Ժօրթ թէամիւե օլունտուղունու իշիթտիկիմիզ Պրանսըզ , պիր
միւտտէթ սիւքիւթ իւզրէ տուրտու , վէ Լիօնէլ , մէգքիւր սիւալի
թէքրար իթմէսինտէ , Ժօրթ , աթիտէքի ճէվապը վիրտի :

— Աֆիլ իտէրսինիզ , տօսթում , պէն , պիւեիւք , կիւզէլ վէ նա-
տիր օլան հէր շէյէ ինանտըղըմ կիպի , ֆաղիլէթէ տախի ինանը-
րըմ , Էվվէթ , ֆաղիլէթէ էսասէն ինանըրըմ , լաքին տէրունինէ
պաշգա պիր մատտէ գարըչմըչ օլմատըղընա թէէմին օլմագ իւզրէ ,
ալթունու հալլ վէ թէտգիդ իթմէք իսթէրիմ , էկէր սիզ տէ , Բա-
րիսի պէնիմ կիպի պիւսէնիզ , տիւնեատա է՞ն պիրինճի պէլտէ օլան
պու վասի շէհիւտէ , ճէննէթ իլէ ճէհէննէմին , վէ մուգատտէս մա-
հէլ իլէ հէր նէվ շէրը ու ֆէսատ վէ սուի աիլէագ մահէլլինին՝ վէ
ըսթրաս թապիր օլունան սալսթէ ճամ իլէ բըրլանթինին՝ պազէն
այնի բարլագլըգտա միւշահէտէ օլունտուղունու , վէ չօգ տէֆա ,
ֆիւք ու ֆիճուր իլէ ֆաղիլէթին այնի թէպէսսիւմիւ հայիզ պու-
լունտուղլարընը անլարսընը , Քէնտինիզի սագընըն , Լիօնէլ Մօրթօն ,
կէօրիւեօրսունուզքի , հէր թարաֆտա տուգագ գուրուլմուշ տուր :

— Լիսանընդ պէղաեթ շէտիտ տիր :

— Խա'յր , հագգընը սէօյէեօրում : Ահվալի , օլտուղու կիպի պէ-
եան իտիեօրում :

— Պունունլա պէրապէր , սիզ , չօգտան պէրու Բարիստէն իրագ-
տա օլարագ եաշամըշսընը տըր :

— Մն իբի սէնէտէն պէրի , եանի եիկիրսի եաշնտա օլտուղում
զէման Բարիսի թէրք իթտիմ : Ալթը այ մուգատտէմ իսէ , պէլքի
զուրուրիեթլէ , ֆագաթ խուսուսա տէհէթլէ անը թէքրար պուլ-
տում : Էվվէթ , սիզէ թէեքիտէն սէօյէեօրում քի , Բարիս շէհրի պէնի
գօրգութուեօր :

— Սիզի՞մի :

— Էվվէթ , պէնի . զանն իտիեօրումքի , պու պէլտէեէ գարշը
ուղրայմագ իգթիտարընը հայիզ տէյիլիմ , վէ գուլլանտըղըմ՝ զըր-
հը , թէրք իթտիկիմ ուզագ մէմէքէթլէրտէ պրագտըմ : Լիօ'նէլ ,
շու սէօղիւմէ իթիմատ իտին քի , զէմանէմիզտէ , հատտէն զիեատէ
միւքէմիլիեթլէ քէսպ իթմիշ օլան մէտէնիյեթլէ , Ամէրիգանըն վահշի
ատէմէրինտէն վէ ճանլէրլէրինտէն չօգ զիեատէ թէհիքէլի տիր :
Վագթիլէ պիր կէմիճի կիպի պու շէհրտէ եիւրիւմէք իգթիտա-
րընա մալիք իտիմ , լաքին պու կիւնքի կիւն Բարիսին կիւրիւլթիւ-
սիւ վէ եալրա վուրմասը , հէնուզ կէմիճիլիկէ կիրմիշ օլան պիր քիմ-
սէեէ օլտուղու կիպի , պաշըմը տէօնտիւրիւեօր : Պու ճէսիմ կիր-
տապա պագտըգճա կէօղիւմ գարարըեօր , վէ պանա տէհէթլէ վէ-
րիեօր :

— Պէժլէ էֆքեարընը օլտուղու հալտէ , Բարիսէ ավտէթ իթ-
մէկէ սիզի քիմ մէճպուր իտիեօրտու :

— Պիր վազիֆէ , պիր եէմին պէնի մէճպուր իթտի :

— Աճայի՞պ...

Մէքգում Ամէրիգալը , իհթիրազլէ , տօթունու իսթիճվապ
իթմէք իսթէմէտի , լաքին սէսինտէն վէ սիմասընըն հալինտէն , ազիմ
մէրագ իլինտէ պուլունտուղու անլաշըլըեօրտու : Բարիսլի իսէ , թէ-
պէսսիւմ իտէրէք , շու եօլտա քէլամա աղագ իյլէտի :

— Հագգընը վար տըր : սիզին , կէչմիշ էօմրիւմ հագգընտա հիշ
պիր մալիւմաթընըք եօգ տուր , չիւնքի տիւնեատա էօյէ շէյլէր վար
տըր քի , չօգլուգ լագըրտըսը օլմազ , զիրա մէտհ ու սիթայիշ թէհար-
րիսինէ գալգըշըմըշ օլտուղու զանն օլունուր , հալպու քի պէնճէ ,
իճրա օլունան պիր վագիֆէ , գաթան մէտհ ու սիթայիշէ շաեէսթէ

ատտ օլունամագ, Անճագ, Վագը օլան եէմինիմի, վէ պու եէմինի նա-
պը թուլթուռ օլուղուղու շիմտի սիգէ անլաթաճաղըմ: Իֆատա-
թըմ հէմ սատէ, հէմ մուխթասար օլաճագ տըր: Նասըլքի սէյ-
լէտիմ, եիկիրմի եաշընտա իտիմ, վէ անասըլ Բարիպի օլուղուղու-
տան, Ալլահ պիլիբ քի, վաթանըմը նէ՝ մէրթէպէ սէվէր իտի Բ. Իշթէ,
պու շէրէֆ ու ֆէթանէթ վէ զէֆք ու ճիւնպիւշ շէհրինտէ, պի-
տէն պիրէ, էթրաֆըմտա հէր շէյին մահվ ու նապէտիտ օլուղու-
ղունու կէօրտիւմ: Պիր կիւն էվվէլ, դաեթթ սէվկիւլիւ պիր բէտէ-
րէ մալիբ իտիմքի, պէնիմ էն ճիւղի արղուլէրիմի նազաղը տիգգա-
թա ալըեօրտու, վէ ճէսիմ պիր սէրվէթ սահիպի իտիմ, հալ պու քի
իրթէսի կիւն ֆագիր վէ էօքսիւզ գալտըմ: Բէտէրիմ, պէշ ալթը միլ-
եօն ֆրանգ սէրվէթի պուլունմագտա իքէն, երաբըրմտան վուրուլ-
մուշճասընա տիւշարը զարուրէթ վէ սէֆալէթ օլուղուղունտան, նա-
մուսունուն մահվ օլմասը ագըպինտէ եաշամագ իսթէմէեհէրէք, քէնտի
քէնտիեի թէլէֆ իթտի, վէ պէն տէ, ալէմտէ եալընըզ գալտըմ:

Լիօնէլ՝ Ժօրթուն էլլինի թուլթուպ, քէնտի էլլէրի տէրունինտէ
հէեհճանը աղիմէ սըգարագ,

— Սի՛գ մի, պիշարէ տօսթուլմ, սի՛գ մի, եիկիրմի եաշընտա օլ-
ուղունուզ հալտէ, եալընըզ գալտընըզ, տէտի:

— Համտ օլտուն, ճէսուր վէ սէպաթըլը իտիմ: Պունտան գա-
թինազար, սօն սաաթընտք բէտէրիմ թարաֆընտան եաղըլմըջ օլան
պիր մէքթուպ, պէնի ճէսարէթլէնտիրմէքտէ իտի: Պիշարէ բէտէ-
րիմ, քէնտի հիւանի իրատէթիյէ եաթմաղա գաթլանտըզ մէզար
տէրունինտէն, իսմի իւզէրինտէքի լէքէեի թէմիզլէքիկիմի պէն-
տէն թալէպ, վէ պանա իսթար իթմիշ իտի: Պէն տէ, կիւնիւն պի-
րինտէ, բէտէրիմին պօրճունուն օն բարասընա գատար թէէտիեէ
իթմէկի, վէ բէտէրիմին, քէնտի գանըյա թէմիզլէտիկի լէքէեի ալ-
թուն իլէ քեամիլէն երգամաղը եէմին իտէրէք, Բարիպէն հարէ-
քէթ իթտիմ: Հագգ թէալա հագրէթլէրի իւզէրիմէ նէգարէթ իթ-
տիկի կիպի, բէտէրիմին բուհու տախի պէնի հիմանէ իյէեօրտու:
Չալըյտըմ վէ մուվաֆֆագ օլտում: Օն իքի քէնէ քօնրա, վազիֆէ-
մին իւք գըսմը իյֆա իտիլտի: Իշթէ օլ վագըթ սիգէ թէսատիւֆէ,
սաեհնիզտէ գուրթուլտում, վէ վազիֆէմին տիկէր նըսֆընը իյֆա
իթմէք մագսէտիլէ, պու քէրրէ պուրաեա ավտէթ իյէտիմ:

— Էյ պու կիւնքի կիւն, իշպու մուգատտէն վազիֆէնիզլիճ-
րա օլունտո՛ւ մո՛ճ, տէյի Լիօնէլ հէեհճանլէ սիւալ իթտի:

— Խա՛յր, հէնուզ իճրա օլունմատը, տէյի, պունտան պէօյէ Ժօրթ տը Լա Պրիէր իսմիյէ թէսմիսէ իտէճէք օլտուղուժուզ Բարիսի՛ ճէվապ վիրտի:

— Նի՞չին:

— Քեաֆֆէյի պօրճլարտան զիեատէ մուգատտէս վէ մուազ-գէս պիր պօրճ տահա վար տըր քի, անը էլան իյֆա իթմէտիմ:

— Նէ տէ՞ն:

— Աարիպ շէյ տիր.քի, չու սաաթտա, մագսէտ իլէ պէնիմ ա-րամտա հէման էօնիւ ալընմազ մէրթէպէտէ միւշքիւլաթ վէ մէվանի թէհատտիւս իյլէմէքտէ տիր:

— Նէ՞ կիպի մէվանի վէ միւշքիւլաթը իյմա իտիեօրսունուզ:

— Բէտէրիմին պու սօն ալաճագլըսը, օն իքի սէնէ մուգատտէմ վէֆաթ իթմիշ պիր գատըն տըր քի, պու գատընըն վէֆաթը գէմա-նընտա տէօրթ պէշեաշընտա օլարագ պրագտըղը պիր գըզ չաճուղու, զայպ օլմուշ տուր: Իմտի պու գըզ նէ՞ օլմուշ, էլան հաեաթտա՞ մի տէյի՛լ մի տիր, պուրասընը պիլմէմ: անճագ չիմտիսէ տէկին քէն-տիսինի պուլամատըմ: Պու կիւնէ տէկին իթտիկիմ թէհարրիեաթ, նէթիճէսիզ գալտը:

— Լաքին պու չօճուգ զայպտա ֆարզ օլունսա, տիկէր վարիս-լէրի եօ՞գ մու տուր:

— Էկէր օ գըզըն վէֆաթ իթմիշ օլտուղու թէհագուգ իյլէր իսէ, մատամ գօնթէս տը Քէրուալըն միրասընա եալընըզ պիր քիմ-սէնին հազգը օլապիլէճէք տիր: Պէնիմ Բարիստէն հարէքէթիմ էս-նատէ, պու քիմսէ, պիր ազ զիեատէ չիւպհէլի օլուպ, բէտէրիմին, անըն հագգընտա էմնիյեթի եօգ իտի, վագաա քէնտիսի միլթէ-պէր պիր ֆամիլեատան տօղմուշ օլուպ, սիմաճա վէ քիսվէթճէ տա-խի ճալիպ իտի իսէ տէ, իքի իւշ զաթըն սէրվէթինի թիւքէթ-տիքտէն սօնրա, սէրսէրի մագուլէսինտէն օլմուշ իտի: հասըլը բէք չօգ պաեաղը հարէքէթ վէ մուամէլէլէրիլէ հայլազ վէ հաշարի պիր քիմսէ իտի:

— Շիմտի մերգում նէ՞րէտէ տիր:

— Պիլմէմ, անը տախի էլտէ իտէմէեօրում: պէլքի պօղազընա գատար պօրճ իչինտէ օլտուղունտան, վէ ալաճագլըլարը թարա-ֆընտան թաագիպ իտիլտիկինտէն, պիր մահէլլտէ կիզլէնմիշ տիր: պէլքի պիր էճնէպի մէվէքէթտէ պաեաղը պիր սանաաթլա եաչա-մագտա տըր, պէլքի տէ, պիր հապսխանէնին բարմագլըղը արգա-

սընտա, թէպտիլի նամ իլէ սէֆալէթ իչինտէ պուլունմագտա տըր։
էկէր պէօյլէ իսէ, մուվաֆըզը առլ ու հագգանիյէթ տիր։ Վէլ-
հասը, մէրգուսու տախի բէք չօգ արատըմ, վէ քէնտիսինի պուլա-
պլիլէճէկիմտէն տօլաեր մէյետուս օլմաղա պաշլատըմքի, պու հալ-
ֆէվգէլատէ մուճիպի թէհասիւֆ վէ քէտէրիմ օլմագտա տըր։

— Շիմտի նէ՞ եաբաճագսընըզ։

— Արաեաճաղըմ, տայիմա արաեաճաղըմ։

— Արամանըզա նէ՞ վագըթ նիհանէթ վիրէճէքսինիզ։

— Պօրճուսու թէէտիեթ իթմէտիքճէ, եախօտ գօնթէս տը Գէ-
րուպըն վարիսլէրինն պերհանաթ օլմատըզլարընա թէէմին օլմա-
տըզճա, թէհարրիեաթըմա նիհանէթ վիրմէեթէեթիմ։ Էվվէթ, սօ-
նունա գատար եօլումա տէվամ իտէճէեթիմ, վէ հիչ չիւպհէմ եօզ-
տուրքի, միւտտէթի մէտիտէ պէնի իլթիզամ իթմիչ օլան ճէնազը-
Ալլահ, մագսէտիմէ էրմէքլիք լութֆունա պէնի մագհար գըլաճագ-
տըր։

— Նիհանէթ պու վարիսլէրին վէֆաթ իթմիչ օլտուզլարընըն
իսպաթընը իսթիհսալ իթտիկինիզտէ, նէ՞ եաբաճագսընըզ։

— Օ՛, օլ սըրատա իթթիխագ իտէճէք եալընըզ պիր թէտպի-
րիմ վար տըրքի, բէք գօլայ շէյ տիր։ Շէօյլէքի, համիլի պուլուն-
տուղում մէպալիզ, օն իքի սէնէտէն պէրու թէրաքիւմ իտէն ֆա-
յիլլէրէյլէ պէրապէր, իքի միլեօն ֆրանգը միւթէճավիզ տիր։ Պո-
լիքի միլեօն իլէ պիր իլթիճակեաճ թէհասիս իտիպ, հէք տէնէ պու
իլթիճակեաճա, ֆագը ու զարուրէթ սէպէպիլլէ սուլի ախլէագ եօ-
լունա սալիք օլան էօքսիւզ գըզ չօճուզլարընտան էլլի նէֆէրի
գապուլ օլունաճագ տըր։ Պու մուգատտէս պինա, Գիյուսայ իլթիճակեաթ
իւմինի թաշըեաճագ, վէ մէզարտան չըգան շու իեանէ իլէ նամուս-
սուզլուգտան գուրթուլան կէնճ գըզլար, հէք կիւն, քէնտի խալը-
խահլարընա վէ անըն գըզընա տուա իտէճէքլէր տիր։

— (Ժօրթուն էլլէրինի եէնիտէն սըգարագ․) Պիր աղ էվվէլ, ֆա-
ղիլէթ հագգընտա հէման չիւպհէլի կէօրիւնիւեօրտունուզ։ Պիլիթը-
միսինիզ քի, սիզ, հայրան օլունմաղա շաեթսթէ պիր զաթսընըզ, վէ
պանա սէօյլէտիկինիզ ֆէվգէլատէ պիր ֆաղիլէթ տիր։

— Աղիզ տօսթում, միւպալէղա իթմէեթին։ Թէվէճճիւհիւնիւզիւ
գազանմըչ օլտուղումտան, հայիզ օլմատըղըմ պիր թագըմ իսթիհ-
գագ ու լիեագաթ խասսէլէրինի ֆէվգէլատէ միւպալէղա իտիեօր-
սունուզ։ Պէն, նաթմուսուլ պիր աաէմ կիպի հարէքէթ իթմէկէ չա-

լըշըեօրում. պաշգա՛հայսիեթիմ եօգ տուր: Պու պէնիմ վազի-
ֆէմ տիր, վէ պէն տէ վազիֆէմի իճրա իյլէեօրում:

Պու թարզ միւքեալէմէ իտէրէք, մէրգուման ֆրանսըզ վէ Ամէ-
րիգալը տօսթլար, պիր սաաթտան պէրու թաթիլի իշղալ իտիմիշ
օլան հօգգապաղարըն պարագասը էօնիւնտէ, պիլնիսպէ վասի օլան
մահէլտէ էնինէ պօեուհա կէզինմէքտէ իտիլէր:

Պրագալըմ օ իքի ահպապ տօլաշմալարընա տէվամ իթսինէր:
Պիզ, պիր միւտտէթտէն պէրու թաթիլ իթմիշ օլան պարագանըն
բէրտէսինի գալտըրըպ, հօգգապաղարըն մաթպախը, թէնէֆֆիւս-
խանէսի վէ եաթագ օտալարընը հալի օլան իշպու իգամէթկեահլա-
ընա կիրէլիմ:

Օլ էանատէ, մահէլլի մէզքիւրտէ, թանըտըղըմըզ իքի քիշի պու-
լունմագտա իտի: Պունլարտան պիրի՝ Բէրին Բօզիէ, վէ տիկէրի՝ Բէ-
րինին գըզը ժօրժէթ իտի:

Արատան օն իքի սէնէ միրուր իթմէլէ, վէ չիւպհէսիզ պու
միւտտէթ զարֆընտա պիւեիւք պիւեիւք ղայլէլէր, քէտէլէր վէ
եօրկունլուգլար վուգու պուլմաղլէ, գօնթէս տը Գէրուալըն էմնիյ-
եթթինի ճէլպ իթմիշ օլան գատընըն զահիրի հալի թէպտիլ օլմուշ
իտի:

Վագաա մէզպուրէ սատըգ էմէքտարըն սիմասը մօւնթագամ իտի
իսէ տէ, գօեու ըէնկլի սաշլարընա պաղը պէեազ թէլլէր գարըշմըշ,
անլընտա չիզիքլէր աշլմըշ, կիօզ գաբագլարընըն էթրաֆը մօրար-
մըշ, վագթիլլէ չիշման օլան էսմէր եանագլարը գայիֆլէնմիշ, վէ աղըը
տայիմա աճը վէ թահգիրամիզ թէպէսսիւմլէ պուրուշմագտա վէ
թիմասընտա մահգունիյեթթ վէ թագաթսըղըգ ասարը կէօրիւմէք-
տէ պուլունմուշ իտի:

Բէրին Բօզիէ, Բօշթայլ սէյֆիեթսինտէ խըզմէթ իթտիկի գէ-
մանտաքի հալ ու թալըրընտա գալմըշ օլմաեըպ, նազիք պօյու պօսու
վէ մուգատտէմա տիւշկիւն օլան ումուղլարը չիշմանլաշմըշ օլտու-
ղունտան, եիւրիւեիւշիւնտէ պիր աղըրըգ բէյտա օլմուշ իտի:

Հէլէ հօգգապաղարա մախսուս օլարագ կիեինտիկի էսվապ,
Բէրինին իլք հալինի պիւթիւն պիւթիւն թէպտիլ իյլէմիշ իտի:

Սէյֆիեթսին տաղչէսինտէ, Մարթա տը Գէրուալ իլէ պիրլիքտէ
օյնատըղը մալիւմիւմիւզ պուլունան ժօրժէթ նամ չօճուղա կէլինճէ,
պու տա, օն ալթը եաշընտա, օրթա պօյտան պիր ազ եիւքսէքճէ,
կիւզէլ, ճալիպ, վէ պէեազ իլէ բէնպէ ըէնկլի, վէ կէօթէրիշի պիր

գըզ հալինի քէսպ իթմիշ օլուպ, քէսթանէ ըհնկինտէքի սաչլարը, պիշիմի պաշը իւզէրինտէ թաճվարի պիր շէքլտէ կէօրիւտիւկիւ կիպի, պագըշնըն շիտտէթինէ ըաղմէն, իրի կէօղլէրինտէ տախի, պաքիրէլիք ալէամէթի միւշահէտէ օլունմագտա, վէ թէպէսսիւմիւ ղաեէթ սատէտիլանէ պուլունմագտա իտի:

Ժօրթէթ տախի, հօգգապաղլարա մախսուս էլպիսէլէրտէն ղա-
րիպ պիր գըբեաֆէթ կիեինմիշ իտի իսէ տէ, պու գըբեաֆէթի,
քէնտինին թաղէ վէ նէվճիվան կիւղէլլիկինէ խալէլ վիրէճէք եէր-
տէ, պիշիմի վիճուտինէ պաշգա պիր կէօթէրիշ քէսպ իթտիրմիշ
իտի:

Պօղաղընա եալտըզը պագըրտան պիր կէրտանըզ թաալիգ իթ-
միշ օլուպ, պունուն ուճուկտան ասըլը օլան պիր լասթիկէ, սախթէ
էլմասլարտան մաամուլ պիր քէլէպէք պաղը իտի քի, պունունլա
մէգպուրէ, հիւրի գըզլարընա թէշպիհ օլունապիլիը իտի:

Գըրմըզը վէ սիեահ էնլի սաթրանճըլ պիր շալ, ումուզու իւզէ-
րինտէ պուլունմաղլէ, գօրսաթընըն ալթուն բուլլարը նըսֆէն կիզ-
լէնմէքտէ իտի:

Բէրին, մէզքիւր հօգգապաղլանէնին պիր բէքէսինտէ, գաչլարը
չաթըլմըշ, վէ տօտագլարը պուրուչմուշ օլարագ օթուրմուշ օլուպ,
պիր աեաղընը եէրէ վուրտուզու սըրատա, սաղ էլինի տէ, քէնտի
եագընընտա օլան պիր մասա իւզէրինէ գօյմուշ օլարագ, հիտտէթա-
միզ պիր թավը ու հարէքէթտէ կէօրիւնմէքտէ իտի:

Պու աըա ժօրթէթ, էնտիշէլի սուրէթտէ կէօղլէրինի վալիտէսինէ
աթֆ իթմիշ իտի:

Բէրին. - (Հիտտէթի զիեատէլէշէրէք.) Շու Կինեօլէ նէրէտէ
գալտը:

Ժօրթէթ. - (Հաղիմի պիր սէտա իլէ.) Վա'լիտէ, պիր աղ սա-
պըլը օլ:

Բէրին. - Ձանն իտէրիմ քի, օլտուգճա սապըլմ վար տըր:

Ժօրթէթ. - Ձօգ սապըն եօգ տուր. իշթէ շիմտիտէն պիշարէ
Կինեօլէեէ գարշը հիտտէթլէնիեօրսուն. Օ իսէ, սէնի մէմուկ իթմէք
իշին, սուեա եախօտ աթէշէ աթըլմագ տախի լաղըմ կէլսէ, թէ-
րէտաիւտ իթմէգ:

Բէրին. - Սուեա եախօտ աթէշէ աթըլմագ իսթէմէսի, գապիւ
տիր, չիւնքի քէնտիսինտէն պէօյլէ պիր շէյ թալէպ օլունմաեաճա-
ղընը պիլիւր, Հալպու. քի, սատագաթ վէ ուպուտիեէթի, միւթա-

տընտան զիեատէ շաբուգ օն ատըմ՝ ալմագ տէրէճէսինէ գատար քէնտիսինի սէվգ իյլէմէզ :

Ժօրժէթ . - Վա՛րիտէ , տայիմա կինեօլէեէ գարշը պուլունմագ-լըղըն հագգօըղըղ տըր :

Բէրին . - Սէն տէ տայիմա անը միւտաֆաա իտիեօրսուն :

Ժօրժէթ . - Զիւնքի օ , քէնտի քէնտիսինի միւտաֆատան ածիղ պիր պիսուչ տուր :

Բէրին . - Հիչ տէյիլ իսէ , եարըմ սաաթտան պէրու ալտէթ իթմէլի տէյիլ մի իտի :

Ժօրժէթ . - Լաքին նա՞սըլ կէլէպիլիր . կիտէլի օն տագըղա պիլէ օլմատը :

Բէրին . - Բէք ալէա , օն տագըղա օլսուն . պու գատար զէման տա , խըղմէթինի իյֆաեէ քեաֆի տիր :

Ժօրժէթ . - Պու գատար զալէպէլիք իչինտէ օն տագըղատա բէ-տէրիմի նա՞սըլ պուլապիլիր իտի :

Բէրին . - (Աճը աճը պիր սէօյլէեիչլէ .) Բէտէրինի նէրէտէ արա-եաճաղընը պիլիր իտի . էլպէթթէ հէր վագըթ կիպի բէտէրին մէյ-խանէաէ տիր :

Ժօրժէթ . - Մէյխանէտէ օլտուղունա տայեր հիչ պիր իսպաթ եօղ տուր :

Բէրին . - Շիմտի անլարսըն . պէն սէօյլէտիկիմէ էմինիմ :

Ժօրժէթ . - Թէէսսիւֆիէ սէօյլէրիմքի , էկէր պու պապտէ եա-նըլմաեօր իսէն , տիւչիւն պիր քէրրէքի , կինեօլէսին խըտմէթի գօ-լայ օլամագ : Պու կիւն , պիւեիւք բանաեըր կիւնիւ տիւք , հէր թա-րաֆտա իչրէթ իտէրլէր . Հէր եէրտէ եիւզլէրճէ մէյխանէլէր եա-բըլմըշ տըր : Իհթիմալքի , կինեօլէ , բէտէրիմի պուլմագ իչին , պու մէյխանէլէրին ճիւմլէսինի արալթըրմաղա մէճպուր օլաճագ տըր :

Բէրին , էլինի շիտտէթլէ քիւչիւք մասաեա վուրտու , վէ իքի գաշը արասընտաքի չիզիք տահա զիեատէլէշտի : Պատէհու եիւքսէք սէտա իլէ :

— Ա՛հ , եա՛ Բապպի , պիր քէրրէ կէլիրսէ , պէն օնա անլաթա-ճաղըմ : Պէն պիր գատընըմ , վէ բէտէրին տէ , քէնտիսինի պիր էր-քէք զանն իթմէքտէ տիր , լաքին իքիմիզտէն հա՞նկըմըղըն , պիրիպի-րիմիզ իւզէրինէ հիւքմ եիւրիւտէճէկինի կէօրէճէք տիր , տէտի :

Ժօրժէթ . - (Միւէսսիր պիր սէտա իլէ .) Բէճա իտէրիմ , վա՛րի-տէ , հիտտէթլէնմէ , զիրա հիտտէթ սէնի խասթա իտիեօր , վէ հիչ

Կինեօյէ . - Չազըպ չազըշտըընօրտու . Տիեէպիլիւրիմփի , անըն գատար քիմնէ իշրէթ իտէմէզ :

Պու արա , ժան Բօզիէ իւսթէ կէլմէքլէ , մուհավէրէ գաթթ օլունտու :

Վազթիյլէ պաղչէ պէքծիլիկի իթմէքտէ իքէն , մուսխարէն քէնտիսինի պուտուղու մուղտա հօգգապազլըգ իթմէքտէ օլան ժան Բօզիէ , պարագանըն իւշ տէօրթ աեադ նէրտիվէնինտէն սալլանարազ կէշտի , վէ բէրտէեի գալտըըպ , իչէրի կիրէճէկի սըրատա , եանլըշ պիր ատըմ ալմասընտան մուվազէնէսինի զայպ իյլէտի , վէ էկէր ժօրթէթ իլէ Կինեօյէ , գօշուպ քէնտիսինի թուլթմասալար իտի , պէհէմէհալ եէրէ տիւշէճէք իտի :

Բէրին . - (Նէֆրէթամիգ պիր հալ իլէ.) Ահ սէֆիլ , եինէ սէրսօշ տուր . . .

Փագաթ ժան Բօզիէ , մուվազէնէսինի պուտուղունտա , զէվճէսինին իֆատէսինէ ճէվապէն ,

— Սէրսօշ մու , պէն մի . պանա սէրսօշ տիմէկէ քիմ ճէսարէթ իտիեօր իսէ , գարշըմա չըգսըն պագալըմ , պէնի եէրէ տիւշիւրէպիլի՞ր մի , տէտի :

Կինեօյէ . - (Ֆիքրինտէն.) Ինանըըմ , սէնի եէրէ տիւշիւրմէք իչին շունուն պունուն հարէքէթինէ իհթիեաճ եօգ տուր . քէնտի քէնտիեէ տիւշէպիլիւրսին :

Պատէհու ժան Բօզիէ , կէօզլէրինի գըրբարագ , վէ գօլլարընը սալլաեարագ ,

— Սէլամ , սէվկիւլիւ վէ մէշու զէվճէմ , տէտի :

Բէրին . - Էվվէթ , սէնին զէվճէնիմ , ֆագաթ քէնտի պէտպալթլըղըմ վէ նամուսուղլուղում իչին զէվճէն օլմուշում տուր :

Ժօրթէթ . - (Բէրինին գարշըսընտա հէման տիգ չէօքէրէք վէ էլլէրինի թուլթարագ.) Վալիտէճիեիմ . . . վալիտէճիեիմ . . .

Ժան Բօզիէ . - (Հիտտէթլէնէրէք.) Վա՛յ , էվիմտէ պանա չըգը՛շ մը իտիլիեօր . իշթէ չիմտի սիգէ անլաթըըմ . կիճէնիգ իսայր օլսուն , պէն տէ կիտիպ արգատաշլարը թէքրար ոլուաեըմտա , սիգ տէ կէօրիւն :

Պէօյլէճէ մէրգում , տիշարը չըգմաղա հազըրլանըրէն , Բէրին , մէրգումուն հարէքէթինէ մանի օլարագ ,

— Խա՛յր , մէյլանէեէ ավտէթ իթմէեէճէքսին , տէյի պէեան իյլէտի :

Ժան . - (Մասխարա իտէրէք.) Աճայի՛ւ, պու պապտէ պանա քի՛մ մանի օլաճագ տըր :

Բէրին . - Պէն .

Ժան . - Նէ՞ եաբաճագարն :

Բէրին . - Կէչմէեի թէճըիւպէ էթ քի , կէօրէսին :

Ժան Բօզիէ , պիր ատըմ աթմըշ օլտուղու հալտէ , Բէրին , մէր-գուժուէն գօլուէնտան օլ տէրէճէ գուվվէթ վէ շիտտէթլէ թուլթուու քի , նիհաեէթ պիր իսկէմէ իւզէրինտէ անը օթուրթմաղա մէճպուր Գըլտը :

Ժան Բօզիէ , շիւպհէսիզ մաղլուպ օլտուղուէնու հիսս իթտի , զի-րա , իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ հիտտէթլէնէճէք եէրտէ , գապա սուրէթտէ կիւլմէկէ պաշլատը , վէ մուախիսարէն քէլամա աղաղ պիրլէ ,

— Շունու պանա սէօյլէ քի , նի՛շին տիշարը չըգմամա մանի օլուեօրսուէն , տէտի :

Բէրին . - Զիւնքի պուրատա գալմագլըղընը իսթէրիմ :

Ժան Բօզիէ , գարըսընըն էմրինէ իթաաթ իթտի , վէ Բէրին , Ժօրթէթ իլէ Կինեօլէեէ խիթապէն ,

— Պու կիւն , Սէն-Գլու բանաեըրընըն սօն կիւնիւ տիւր : Պու ազշամ Բարիսէ ալտէթ իտէճէեիզ , տէյի պէեան իյլէտի :

Կինեօլէ . - Էվվէթ :

Բէրին . - Իմտի , Կինեօլէ , Ժօրթէթ իլէ պիրլիքտէ սանտըգլարը-մըզը հազըրլամաեա եարտըմ էթ :

Կինեօլէ . - Բէք իյի մատամ :

Բէրին . - Եալընըզ պու կիւնքի իքի լուպիեաթ իշին լազըմ օլան էյեաեը սանտըգլարա եէրլէշտիրմէեին :

Ժօրնէթ . - Բէք իյի վալիտէճիեիմ ... հա՛յտէ , Կինեօլէ , պիր ազ գըմըլտան :

Մէզպուրէ , պու սէօզլէրի արասընտա , կէնճ մուգալլիտին ու-մուղունա լաթիֆէ թարզընտա էլիյլէ վուրտու :

Կինեօլէ . - (Մէզքիւր եուժրուղու քէնտիսի իշին պիր լութֆ ու իհսան ատտ իթտիկինտէն , ֆէվգէլատէ մէսրուր օլարագ պիրլիքտէ տիշարը չըգտըղը սըրատա) Ա՛հ , մամզէլ Ժօրթէթ , մամզէլ Ժօրթէթ , շու սիզին վուրտուղունուզ եուժրուղուն , պանա նէ՛գատար պախի մահգուզիեէթ օլտուղունու պիւմէզսինիզ : Սիզին եուժրուգլարընըղձ պէնիմ իշին ճէննէթ թաամը սաեըլսա , սէզա տըր :

Ժօրժէթ կիւմէնէ պաշլատը, վէ իբիսի պիւրիքտէ, հօգա-
պաղարըն էսվապ տէքօսու մագամընտա գուլանըլան տայիրէնէ
կիրտիլէր:

5

Բէրին իլէ զէվճի եալընըզ գալտըլար:

Չըգան օն իբի սէնէ զարփընտա, Ժան Րօզիէնին զէվճիսի իւզէ-
րինտէ զուհուրա կէլէն թէպէտտիւլաթը պէհան էյլէտիք, Լաքին
մէզպուրէնին թէպէտտիւլաթը նէ՝ գատար պիւեիւք օլսա, Ժան
Րօզիէնին թէպէտտիւլաթը եանընտա հիշ պիր շէյ տիմէք տէյն
իտի. շէյլէ քի մէրգոււմ օլ տէրէճէ տէյիշիլմիշ իտի քի, Րօշթայլ
սէյֆիեմիսին էսկի էմէքապըլարը եանընտան կէշէճէք օլսալար,
քէնտիսինի իլք տէֆա օլարազ կէօրմէքտէ օլտուգլարընը զանն իտէ-
ճէքլէրի տէրքեար իտի:

Շէյլէ քի Ժան Րօզիէ, անճագ էյլի եաշընտա պուլունտուղու
հալտէ, իհթիեար քիսվէթի քէսպ էյլէմիշ իտի:

Մէրգոււմուն սաշլարը վէ սագալը քեամիլէն աղարմըշ օլուպ,
կէօզլէրի մահգուլաշմիշ, վէ կէօզ պէպէքլէրինին բարազլըշը սէօն-
միւշ իտի:

Պրւրնու, եիգիւնիւն զայիֆլիկի սէպէպիլլէ պէտ պիր շէք
քէսպ իթմիշ, վէ վագթիլլէ Հէրքիւլէսին պէտէնինէ պէնզէնէն պէ-
տէնի, ումուլէն զայիֆլէնմէքլէ, քէմիքլէրի տիշարը ֆըրլամըշ, վէ
տամարլարըյա սինիքլէրի, էվվէլքի գուվվէթլէրինի զայպ իթմիլլէր
իտի:

Հասըլը պիշարէնին եիւզիւ, տուրուշու, վէ պիւթիւն հէյնէթի,
սէրսէմ քիմօէլէրէ մախսուս պիր հալէ կէլմիշ օլուպ, կիեինտիկի էս-
վապ տախի, մէրգոււմու տախա զիեատէ չիքլին կէօսթէրմէքտէ
իտի:

Ժան Րօզիէ, իսկէմէնէ տիւշտիւկիւնտէն պէրու տիւսիզ կիպի
վէ գըմըլտանմագսըղըն տուրտուղու սըրատա, Բէրին, եանընա կի-
տէրէք,

— Ժա՛ն, տէտի:

Մէրգոււմ, եավաշճա պաշընը եօգարը գալտըրըպ, գապա պիր
թարզտա զէվճիսինէ պագալապ,

— Պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսուն , տէյի սիւալ իթտի :

Բէրին . — Սէնինէ կէօրիւշմէք իսթէրիմ :

Ժան . — Սէօյլէ պագալըմ , տինիէեօրում :

Բէրին . — Ժա՛ն , պու հալ ուզուն միւտտէթ իմթիտատ իտէմէզ :

Ժան . — Հա՛նկը հալ :

Բէրին . — Կէշիրտիկիմիզ էօմիւր , ինսանըն սօսպըր թիւքէմիր , նասըլքի պէնիմքի տէ սօն տէրէճէեէ կէմիշ օլտուղունու սանա խապէր վէրիեօրում : Իմտի , պու հալէ խիթամ վիրմէք լաղըմ արը :

Ժան . — Հէ՛ , նէ տիեօրսուն :

Բէրին . — Տիեօրումքի , ազչէ գաղանմագ իչին , վիճուտիմի վէ ճանըմը թէլէֆ իտիեօրում :

Ժան . — Պէն , քէնտիմէ տիւշէն հիսսէեի գաղանմաեօրումուում :

Բէրին . — Խա՛յր , սէն պիր շէյ գաղանմաեօրումն : Անճագ միւսրիֆլէք իթմէկի պիլիրտին : Հալպու քի հէր շէյթ պէն եէթիշտիկիմ հալտէ , տաեանըլմագ տէրէճէտէ պուլունան չալըշմագլըղըմին վէ եօրկունլուգլարըմըն մէյվէլէրի , մէյխանէտէ մահֆ օլուեօր :

Ժան . — (Վահշիեանէ վէ թէհտիտավէր պիր սէտա իլէ) Հաքէա մէյխանէտէ՛ն մի պահս իտիեօրսուն : Տահա օլ խուսուտա պէնի իթապ իտէճէ՛ք միսին :

Բէրին . — Էվվէթ , հալէա վէ տայիմա սէնի իթապ իտէճէեիմ , զիրա սէնին պու հարէքէթին սէպէպիլլէ պիզ տիւշարը գարուրէթ օլուեօրուգ : Մէյխանէ , ֆամիլեամիլղին սէպէպի մահվը օլաճագ տըրք Ժա՛ն Բօղիէ , սէնին խըլգէթին , իյի պիր ատէմ՝ օլմաեա միւսայիտ տիր , ֆագալթ իշտիկին ապսէնթ վէ ըագը , սէնի ֆէնա իտիեօր : Հապըլը պէնիէեճէք իբի էվլատըմը պոէլունտուղունու : անլէր սանա ունութ տուրուեօր :

Ժան , ումուղլարընը չէքտի , վէ տօտագլարընտա իսթիհգաքեարի պիր թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլիպ ,

— Իբի էվլա՛տ մը . էվվէթ , էվվէթ , անլէրտէն պահս իտէլիմ , տէյի պէեան իլլէտի :

Բէրին . — Էվվէթ , պու պապտէ սէնինէ կէօրիւշմէքիկիմ լաղըմ տըր , չիւնքի սէրիսօ օլտուղուն զէման , հիչ պիր շէյ խաթըրլամաեօրումն : չէքտիկիմ արթըգ էլվէրտի :

Իքինճի տէֆա , Ժան , պօղուգ պիր սէտա ըէֆ վէ իզհարը հիւտտէթ իլլէտի իսէ տէ , գարըսըլլա եիւզ պէ եիւզ պագալմաղա՝ ճէստա ըէթ իտէմէեիպ , շու ճէվապը վիրէպիտի :

— Պէնիմտէ չէքտիկիմ արթըգ էլվէրտի : Տիկէրլէրին չօճու-
ղունու պէպէմէք իչին , սէնին իֆուտէն վէ թապիրին վէճհ իւզրէ ,
վիճուտիմիդի վէ ճանրմըզը թէլէֆ իտէրճէսինէ չալըչմագ վէ եօ-
րուլմագտա նէ՞ մանէա օլտուղունու սնլաեամաեօրում :

Բէրին . — (Տէհչէթ վէ հիտտէթլէ.) Օ՛հ , սուս օլ , սուս օլ :

Լաքին , Ժան Բօզլէ , օ կիւնիւ , իշտիկի իչկիլէրին թէէսսիրա-
թըյա միւթատընտան զիեատէ ճէսարէթլէնմիչ օլարագ , չէօյլէ
սէօյլէտի :

— Սուս մու օլաեւմ , սուս օլմագլըղմը նի՞չին իսթէեօրսուն ,
Սանա սէօյլէտիկիմ , հագըգէթի հալ տէյի՛լ մի տիր : Պիզիմ իքի
էվլատըմը՞ մը վար տըր : Գէնտի գըզըմըզ պիզէ պիր պար օլտուղու
հալտէ , էկէր սէն , գօնթէսին գըզընը էօհտէմիզէ ալմաեւ , վէ եա-
լընըզ զէնկիւնլէրէ մախսուս օլան չէյլէրի անէ էօյրէթմէեի , վէ եիւք-
սէք ֆամիլեաեա մէնսուպէ գըզ կիպի ֆիսթանլար սաթըն ալմաեւ ,
վէ պիւեիւք պիր մագաստար եանընտա չըրագլըգ իթմէսի իչին
իւճրէթ վիրմէեի ֆիքըրինէ գօյմուչ օլմասա իտին , գաթիէն նէֆրէթ
իթտիկիմ շու հօգգապազըղգ սանաաթընա եէնիտէն պաչլամաղա ,
վէ Մարթաեւ պարօն տը Սթրէնեիտէն կիզլէմէք իւզրէ խըրսըղար
միսիլու թէպտիլի քիսվէթէ , վէ քէնտիմիդի Բէյմօնտ իսմիլլէ թէս-
միէեէ մէճպուր օլաճագ մը իտիք : Իշթէ պէնի է՛ն զիեատէ միւզ-
տարըպ իտէն , իսմիմիզի ինքեար իթմէքլիմիզ տիր , չիւնքի պէօյլէ
պիր չէյէ ապա մէճպուրիյեթիթիմիզ եօգ տուր :

Բէրին . — Ա՛հ , պու եօլտա սէօզլէր սէօյլէմէքլիկին իչին , սէր-
խօշ օլմալըսըն :

Ժան . — Սէրխօշ օլաեւմ , եախօտ օլմաեւմ , միւլահազամը պէ-
եան իտիեօրում :

Բէրին . — Էկէր ըագը իլէ քէնտինի խարապ իթմէսէն , պու սէօզ-
լէրինտէն տօլաեւր էսէֆ իտէրսին :

Ժան . — Խա՛յր , էսէֆ իթմէմ :

Բէրին . — Պէն տէ տէրիմքի , գուվվէյի հաֆըզան վէ ագլըն պա-
չընա կէլտիկինտէ , էսէֆ իտէր իտին :

Ժան . — Պէն հիչ պիր չէյի ունութմատըմ :

Բէրին . — Հիչ պիր չէյի ունութմատըն մը . . . Գօնթէս տը Բէ-
րուալըն , օն իքի սէնէ մուգատտէմ , սանա , պանա վէ գըզըմըզա եաբ-
տըգլարընը խաթըրլա՞եօրմուսուն : Գօնթէս օլմասա իտի , սէն շիմտի
էօլմիւշ օլմաեաճագ մը իտին : Գալան գըրըլմամըզ մը իտի , վէ էօլ-

մէտօր մու իտին: Ժօրժէթ վէ պէն, եաշամագ իշին տիւննճիւկէ մէնպուր օլտուղունուղտա, հալիմիզ նիճէ օլաճագ իտի:

Ժան. - Ինքեար կէլմէտօրում, գօնթէս տը Բէրուալ պիզէ էյի- լիք եաբտը, ֆագաթ...:

Բէրին. - Փագաթ նէ...:

Ժան. - Զանն իտէրիմ.քի, օն իքի սէնէտէն պէրու պու պօրճու քեամիլէն էօտէտիք. շիմտի պօրճունուղ գալմամը տըր:

Բէրին. - Լաբին պիլլիւլիւլին, պու սէօյլէտիկին շէյ՝ աեբպ տըր: Գալպ պօրճաւը միգ տարը քիֆաեհտէ էօտէնէպիլի՞ր մի... Հիշ պիւր կիւն օլպիլի՞ր մի քի, շիւքրանիյէթ խիթա՞ պուլտու տէնիլէպիլ- սին: Ժա՛ն, նանքէօրուգ ֆէնա պիւր խույ, պիւր ճինաեթ տիւր: Էվվէթ, պիզ, Մարթաեը պիւեիւթմէք, լաեբգըյա աը կիեինտի- ըիպ գուշանտըմագ, վէ չըրագլըղա վիւմէք իւզրէ, էսկի սանաա- թըմըղա թէքրար պաշատըգ. լաբին պու շէյլէրի եաբմագլա, վա- զիֆէմիզի էյֆա իտիեօրուղ:

Ժան. - Վազիֆէմի՞զ մի:

Բէրին. - Էվվէթ:

Ժան. - Էկէր պու խուսուսու իսպաթ իտէպիլիւր իսէն, ֆէվ- գէլատէ մահիր օլտուղունու թաստիգ իտէրիմ:

Բէրին. - Մատամ տը Բէրուալ, թէպիլմի ըուհ իթտիկի գէման, քէնտիսինէ, «Մարթա պէնիմ գըղըմ օլաճագ, վէ պունտան պէօյլէ իքի էվլատըմ պուլունաճագ տըր» տէյի սէօզ վիւտիմ, եէմին իթ- տիմ: Տիւնեատա, պէօյլէ պիւր եէմինտէն տահա զիեատէ մու- գատտէս շէյ վա՞ր մը տըր, վէ քէգալիք պու եօլտա վէրիլմիշ օլան սէօզիւ, վէ եէմինի թութմամագ գատար տա ալաղլըգ վա՞ր մը տըր: Զէվալլը վէ սէվկիւլիւ մատամ, գըղընըն վէ պիզիմ միւս- թագպէլիմիզի թէէմին իթտիկինի զանն իտէրէք, թէրքի հաեաթ էյլէտի: Հագգըմըղտա նէ՛ տէրէճէ էմիլիէթի պուլունմագտա իտի: Մարթանըն պիւթիւն սէրվէթինի պիզէ թէպիմ իթմէտօր մու իտի:

Ժան. - Մարթանըն սէրվէթի՞մի... Էվվէթ, Էվվէթ, օնտան տախի պահա իտէրիմ, նէ՛ կիւզէլ սէրվէթ. պիւր թագըմ սէնէտէր, հէօճէթիէր, վէ քեաղըտ բարչալարը: Պու կիպի սէրվէթ իլէ, ին- սան, աճըղտան էօլմէքտէն զայրի պիւր շէյ եաբամագ:

Բէրին. - Սէվկիւլիւ մատամըմ օլան մատամ տը Բէրուալ, քէն- տի սաըրաֆը օլան Մ. տը Լա Պրիէրին, պիւրտէն պիւրէ տիւչաըր քէ-

ընչանի օլարագ , քէնտիսին թէրքի հաւաթ իթտիկի զէման իֆ-լասա ուղրատըղընը պիլէպիլի՞ր մի իտի :

Ժան . - Վէ սէֆալէթ ու զարուրէթէ ուղրաթտըղը պիր թագըմ էչխասա ճէվապ վիրմէմէք իչին քէնտի քէնտիսինի վթէլէֆ իթտիկի-նի , վէ օղլու օլան հայլագ միւսիւնիւն տէ , պէլքի պիր կիւգէլ լօգ-մանը ճէպլէրինէ աթարագ , Բարիստէն ֆիրար իյլէտիկինի , վէ քիմ պիլիւր նէրէնէ կիթտիկինի պիլի՞ր մի փտի : Իչթֆ կէօթէլեօրմսւսուն , նէ կիւգէլ ալէմ : Փֆքեարըմը անլամագ իսթէ՞րմիսին . պու կիպի ատէմէր , հայլագ ըմնէլէր տիրէր :

Բէրին . - Ժան , պու միսիլու սէօզլէրինի թէքրարլամա : Էվէր սէրխօյ օլտուղունու , չայեանը թէէսսիւֆ պիր էօզիւր մագամնտա պաննա ֆրաէնէ Կէպէպին պուլունմասա իտի , սէնտէն մէյեուս օլուր խտիմ , զերա օ հալտէ ֆէնա վէ եիւրէքսիզ պիր առէմ օլմուչ օլգուր խտին , վէ պիրիպիրիպիզտէն այրըմագլըղըմը լաղըմ կէլիւր իտի :

Բէրին , սօն սէօզլէրինի իրատ իթտիկի արբատա , Ժան Բօքիէլին սիմասը թէպտիլ օլմագտա իտի : Շէօյլէքի , պուրնբանուն գըրմըղըղը կէչտիկի կիպի , սիմասընտա տախի աղիմ հէնէճան ալէամէթի միւշահէտէ օլունուպ , տիհանընտան , եալընըգ ,

— Այրըմագ մը , սէօզիւ չըգտը :

Բէրին . - Էվվէթ , վէ հէր նէ գատաք գատըն սընրֆընտան իսէմ տէ , քէնտի գըղըմ իլէ գօնթէպին գըղընը եալընըգա պէսլէնէնէք գատար իգթիտար վէ ճէաարէթիմ վար տըր :

Ժան . - Խալը , խալը , սէն պէօյլէ չօճուգճա շէյլէր եարմագ-սըն : Պէնի թէրք իթմէկի տիւշիւնպէօրսուն , անճագ պէնի գօր-գուլթմագ ֆիլին պու սէօզլէրի սէօյլէօրսուն :

Բէրին . - Պիլաքիս ճիտտի օլարագ սէօյլէօրսում . սէնինլէ պու եօլտա եաշամագլըգ , պունտան պէօյլէ պէնիմ իչին վիւվքին տէ-յիւ տիր :

Ժան . - Պիլիւրծին քի , Բէրին , սէնին իգթիեար Ժանըն , սէնսիզ եաշաեամագ :

Բէրին . - Հալպուրի միւսըրթա տալարագ պու հալէ կէլ-մէյլիկինտէ պէրտէվամ օլտուգճա , այրըմագլըղըմը չարէսիզ աթա-ճագ տըր : Պէն սէրխօյուղա գարչը ուղրաթմագտան օսանտըմ . հէր կիւն թէքրար իսէն չայեանը թէէսսիւֆ մէնդարէլէր , ալթըգ քիա-ֆի տիր : Պու պապտէ պիրգարարը գաթի վէրլմէլի տիլ : Չէվճէն իլէ մէյլանէտէն հա՞նկըսընը ինթիլապ իյլէօրիսէն , սէօյլէ :

Ժան . - Պու պապտէ զէրրէ գատար Թէրէտտիւտ Իթմէեհէրէք ,
ինթիխապըմը Իտէպիլիւրիմ :

Բէրին . - Սէօյլէ պագալըմ :

Ժան . - Զէվճէմի ինթիխապ Իտէրիմ , տէֆ օլտո՛ւն մէյլիւանէ :

Բէրին . - Պէնիմիէ եալընըզ օլտուղուն իչին պու եօլտա սէօյլէ-
եօրսուն , հալպու քի տիկէր մէյլիւանէ արգատաշարըն պուրատա
պուլունսալար Իտի , վէ էկէր անլէր սէնի չաղըրսալար Իտի , նէ՞ եօլ-
տա՛ճէվապ վիրէճէք Իտին :

Ժան . - Եօլունուգա կիտին , վէ պանա պէքլէմէեին Ստէյի՛ճէ-
վապ վիրէճէք Իտիմ :

Բէրին . - Սահիհէն Ժան , պէօյլէ՞ մի տիեէճէք՞ Իտին :

Ժան . - Էվվէթ , եէմին Իտէրիմ քի , կէօյլէ տիեէճէք Իտիմ :

Բէրին . - Սադըն սէրիսօյ եէմինի օ՛լմասըն :

Ժան . - Խա՛յր , նամուսուլմ իւզէրինէ եէմին Իտէրիմ քի , պու
ճէվապը վիրէճէք Իտիմ :

Բէրին . - (Մէսէրրէթինտէն նաշի , միւտտէթի էօմրիւնտէ Իքին-
ճի տէֆա օլարագ հիւսնի ճէմալինի վէ էվվէլքի կէնճիկինի քէսպ
Իտէրէք .) Ա՛հ , Ալլահ իշիթսին :

Ժան . - Կէօրէճէքսին . . . Իշթէ լուպիեաթ զէմանը կէլտի . միւ-
ղիգաճըլարա պէն րէհպէր օլաճաղըմ . պունտան սօնրա պէն , նիւ-
մոճնէ ատտ օլուկաճագ մերթէպէտէ պիւ Օնուպագ եախօտ Բաղաջօ
օլաճաղըմ , նասըլքի սէն տէ քէնտի րօլլարընտա , ատէթա նիւմունէ
օլմուչալուն տուր , վէ էօյլէ քեարլար հասըլ Իթտիքէճէիմ քի , սէն
տէ չաշաճագսըն :

Բէրին . - Բէք ալէա . տիմէք տիր քի , սէկի Գէնիսէն պուլտուլմ :
Հէ՛ , Կիկիւօլէ , նէքէտէսին . . .

Մէրգուլմ կէնճ մուգալլիտ , գըրմըզը գույրուգլու սախթէ քա-
շընը պաշընա գօյմուշ օլտուղու հալտէ , պէզտէն օլան բէրտէնին
արաալնտան պաշընը իչէրիեէ տաղըու սօգարպա ,

— Էֆէնտիմ , էմրինիզ նէ՞ տիր , տէյի սիւալ Իթպի :

Բէրին . - Հայտէ միւղիգաճըլարա փապէր վէր . զն տաղըզ քտան
լուպիեաթա պաշալնաճագ տըր :

Կինսօլէ . - Բէք իյի , իշթէ կիտիեօրուլմ :

Պէօյլէ տիեէրէք , մէրգուլմ օրատան մուֆարագաթ Իթտի :

Բէրին Բօգիեէ եալընըզ գալտըղընաա , քէնտի քէնտիեէ չու
սէօլլէրի սէօյլէտի :

— Սիւպհա՛ն Ալլահ , վազը օլան վատընը թուլթմազ իչին , զէվ-
ճիմէ ճէսարէթ վէ գուլվէթ իհսան պուեուրուն : Սիզ քի , հէր չէյէ
միւզթէտիրսինիզ , պէնի , իզթիտարըմըն մաֆէվզինտէ չալըչմազ-
տան արթըզ գուլթարըն :

4

Ժան Րօզիէ իլէ Բէրինին պարագասընտան էլլի ալթմըչ ատըմ
ուզագտա՛, պիր գաբու վէ պիր բէնչիրէսի օլարագ տիկէր պիր գու-
լիպէ ինչա իտիլմիչ օլուպ , պունուն տէրունինտէ , պէեազ թախ-
թատան ուզուն պիր մասա , պիր դաչ գօլթուգս ուզ իսկէմէ , պիր
չարապ վէ տիկէրի լազը տօլու օլարագ իքի ֆըչը , վէ տայիմա
տիւչիւպ , ֆագաթ գըրըլմաեան ճինստէն իւչ տէօրթ տուզինա գա-
լըն գատէհ պուլունմագտա իտի :

Պու պարագանըն գաբուու իւզէրինտէ , պէեազ պէզտէն պիր
արմա օլուպ , պունուն իսթիւնէ գըրմըզը հարփլար իլէ

ԳԱՊԱՐԷ ՏԻԻ ՔԵՕՐ-ՎՕԼԱՆ

Իպարէսի եազըլմըչ իտի :

Կինեօլէ , Ժան Րօզիէյի արամագ իւզրէ եարըմ սաաթ էվվէ
պու մահէլլէ կիթմիչ իտի :

Պու մէյլսանէտէ , չիւպհէլի մագուլէսինտէն ալթը գատար էչ-
խաս օթուրմուչ օլուպ , պունլար , բիանգօ օյնաեարագ , թիւթիւն
վէ իչկի իչմէքտէ իտիլէր :

Մէրգուլարտան իքիսի , հիքեաեմիզտէ մուհիմմ պիր վազիֆէ
իճրա իտէճէքլէրի ճիհէթլէ , հագդլարընտա պազը մալիւմաթ իթա-
սընը էլզէմ ատտ իտէրիզ :

Պունլարտան պիրինճիսի , եանի բիանգօ թօրպասընը էլինտէ
թուլթուպ , բուլլարը չըգարան վէ նիւմէրօլարը խապէր վիրէն քիմ-
տէ , էսկի պիր ասքէր բանթալօնու վէ վազթիյէ լաճիվէրտ իքէն ,
չիմտի նէ՛րէնկտէ օլտուղու պիլինէմէեէն ղաեէթ քիրլի պիր բալթօ
կիեինմիչ , վէ պօղազընա բէնկլի եունտան պիր գրավաթ պաղլամը
վէ պաչընա տախի քէնարընա եալտըլը պագըրտան պիր ղինճիթ
չէվրիլմիչ օլարագ , կիւմիւչիւ գատիֆէտէն պիր գասքէթա գօյնուչ
պիր քիւհան պէյի իտի :

Պէօյլէ սէֆիլճէ գընաֆէթէ կիրմիչ օլան պու ատէմին պաշը՝ հէմ դարիպ վէ հէմ տէ կէօսթէրիչլի պիր հալտէ իտի:

Անլը, պուրնու, աղղը, կէօղլէրի, վէլհասըլ պիւթիւն վիճուտի, իւր պագըշտա, գատիմ Եունանիլէրին շէքլ վէ վիճուտինի անտըրմագտա իտի:

Մափիտէ չալար կիւզէլ սաչլարընա, պիր չօգ պէնագ թէլլէր գարըշմըլ օլուպ, թապիւհաթտան տալկա տալկա օլան յուզուն վէ սըգ սագալը իսէ, կէօքսիւնէ գատար ուզանմըլ իտի:

Պու ատէմի կէօրէն, Ծիտիասըն եախօտ Բրագսիթէլին պիր սանէմինի կէօրմէքտէ օլտուզունու զանն իտէր իտի: Հալպուքի տիգգաթլըճա թէտգիգ իտիլտիկլինտէ, էվվէլքի հայրէթ եէրինէ, նէֆրէթ վէ իգրա հիսս իտիլմէմէսի միւմքլին տէյիլ իտի:

Ֆիլվագը մէրգուսուն անլը, իհթիեարլըգտան նաչի տէյիլ, իլլա ֆիսք ու ֆիճուր իլէ կէչիլիլէն էօմրիւն նէթիճէսի օլարագ, չուգուրլար իլէ տօլու իտի: Կէօղլէրինին էթրաֆը, մօրարմըլ վէ չուգուրլաշմըլ, վէ կէօգ գաբագլարընըն գըրմըղըլը տահա զիեատէ նագարը տիգգաթլը ճալիպ պիր հալ քէսպ իյլէմիչ, վէ քիբքիլէրի եէր եէր տէօքիւլմիւլ օլուպ, աղղընըն պուրուչուգուլուզունտան տախի, ախլէագճա վահչի քիմսէլէրէ մախսուս շէհվէթէ թապի օլտուզու անլաշըլմագտա իտի: Հասըլը պիւթիւն սիմասը, եիւղիւնիւն հալինէ գաթան միւնասիպ օլմանըպ, ալչագըլընը վէ պիւճիւմլէ պէտիսուլարընը աչիքեարէն իրաեէ իյլէմէքտէ իտի:

Պու ատէմ, էլլի եաչընտա վար իտի, վէ պօղազընտան չաբըաստվարի ասմըլ օլտուզու պիր չէրիտտէն, Բարիս բօսթա միւվէզղիլէրինին գուլթուլարը կիպի մէչինտէն պիր չանթա ասըլմըլ իտի:

Մէրգում, Թրօմպ-Ալգագար իսմիյլէ թէսմիտէ իտիլիպ, հալպուքի պու իսմ ու լագապընըն սէպէպի մալիւմ օլմատըղը կիպի, իհթիմալքի քէնտիսի տէ պիլմէղ իտի:

Վագթիյլէ քէսսամլարըն մաղաղալարընտա մօտէլ եանի նիւմունէ իըտմէթինի իյֆա իթմիլ օլուպ, ֆագաթ մուախիսարէն պիւեիւք հըրսը շանլարա միւպթէլա օլմուլ իտի քի, եագընտա պունլարը անլաեաճաղըլ:

Պէեան իյլէտիկիմիլ քի չախստան տիկէրի, Բաս-լա-Ժամպ իսմիյլէ միւսէմմա օլուպ, Թրօմպ-Ալգագարըն գարշըսընտա օթուրմուլ իտի:

Պու ատէմ, եիկիրմի իւլ եիկիրմի տէօրթ եաչլարընտա, օրթա

պոյու ուղակ, ֆազաթ զայիֆիկինին ֆեվգէլատէ օլմասը սէպէ-պիյէ ուզուն պոյու կէօրիւնմէքտէ իտի:

Մէրգում, պէեազա չալար պուզ, էնի բանիթայօն, վէ իրի վէ էնի էօքէլի վէ հապօխանէ գաբուսու կիպի չիվիլի աեադ գա-պը կիեինմիշ, վէ պաշնա, վաթթիյէ գըրմըզը իքէն, չիմտինէ ընկ իտուկի մալիւմ օլմանան պիր նէվ քէչէտէն գասգէթա գօյմուշ օլուպ, պիւթիւն վիճուտիյէ ընկի վէ սաչլարընըն քէօիմի, Բարիս իըրսըզլարընըն պիչիմիսէ միւշապիհ իտի:

Հէր նէ իսէ, թիւթիւն տիւմանըյա գաբլանմըշ օլան մէզքիւր մէյիանէտէն իչէրի կիրտիկիմիզտէ, օեուճուլար, եաղլը գարթօնլա-ընն էթրաֆընտա տէյիւրմի չէվիւրմիշ օլտուգլարը վէ բիանգօ օեուճ-լարընա տէվամ իթօիքլէրի հալտէ, հօգգապազ ժան հազգընտա կէօրիւշմէքտէ իտիէր:

Թրօմպ-Ալգազար. - (Ձէքտիկի նիւմէրօեու խապէր վիրէրէք) Եիկիրմի իքի, չօճուգլարըմ:

Պատէհու մէրգում, թօրպատաքի բիանգօ նիւմէրօլարընը սալ-լաեարադ, սէօգիւնէ շու վէճհլէ տէվամ իյլէտի:

— Գարըսընըն, զէվճինի չաղըրթմադ իչին շու մուգալլիտ կին-եօլէեի պուրաեա գատար կէօնտէրմիշ օլմասընա նէ տէրսինիզ:

Օեուճուլարտան պիրի. - Քէնտիսինին տէ չար չաբուգ գօշուպ կիթմէսի, էքէյիճէ զարիպ տիր:

Բաս-լա-Թամպ. - Պէնճէ, օ էրքէք տէյիլ, ատէթա բաչալթա բարչասը տըր: Պիր էրքէք, գարըսընըն գօմանտաթընա թապի օլմադ իչին, էրքէեիմ տէյի տիւնեատա եաչամամալը տըր: Նամուսում իւզէրինէ սէօյլէրիմքի, պու հալ, պանա բէք զարիպ կէօրիւնիւեօր:

Պիրի. - Հա' հա', հօգգապազըն գարըսը, սիզին պիւտիկինիզ գարըլարտան տէյիլ տիր:

Պու արա, Թրօմպ-Ալգազար, էլինտէքի թօրպատան սօն պիր նիւմէրօեու չէքէրէք,

— Տօգասն իւշ, պէն գազանտըմ, տէյի պաղըրտը վէ մասա իւզէրինտէ գօնուլմուշ օլան ագչէեի թօրպաեալ, ճէպինէ աթտը, վէ տիկէր օեուճուլար իսէ, մէրգումուճ գարթօնուճու թահգըգ իլէ, ֆիլվագը մէվճուտ մէպլաղը գազանտըրընը անլատըլար: Թրօմպ-Ալգազար, գազանտըղը մէպլաղըն պիր ճիւզի գըսմըյա արգատաշ-լարընա պիրէր գատէհ ապսէնթ իքրամ իտիպ, պու սուրէթլէ ճէ-միյեթլէրինէ իսթամ վէլտի, վէ իֆատէեէ աղալլէ,

— Պու գատար էյլենճէ քեաֆի տիր, նամուսումուզլա չալը՝ մամըզա պագալըմ, տէտի:

Գեաֆֆէսի տէ, — էվվէթ, էվվէթ, — տիեերէք, մերգուսումն իֆատէսինի թաստիգ էյլէտիւր, վէ մէյխանէտէն չըգտըլար:

Պունլարըն՝ չալըչալըմ տիմէսէյլէ, նէ՞ անպատըզլարընը եագըն՝ տա պէեան իտէճէեիզ:

5

Հօգգապազլարըն պարագասը բիշկեահընտա հալէա միւքեալէմէլէրինէ տէվամ իտէն Ժօրթ տը Լա Պրիէր էլէ Լիճնէլ Մօրթօնա նագլը քէլամ իտէլիմ:

Մէյխանէտէն չըգանլար, պու իքի ահպապը կէօրտիւքլէրինտէ, Թրօմպ-Ալգազար՝ սաղ թարաֆընտա Բաս-լա-ժամպա, վէ սօլ թարաֆընտա Փանֆիսթիւ իսմինտէ կէնճ պիր խըրսըզա տիրսէք վուրտու, վէ եավաշ սէտա էլէ,

— Տիգգաթ իտին, քիւչիւք գուզուլարըմ. էլթէ սիգէ գըրըգ եագալը վէ գըրմըզը էլտիվէնլի քիմսէլէր, պիզիմ էլիմիզ պու տուր, տէտի:

Իւչիւ տէ, հէման թիճարէթլէրինի իճրանէ պաշլաեըպ, Փանֆիսթիւ՝ ճէպինտէն չըգարտըղը չօճուգ թապանճասընը, վէ Բաս-լա-ժամպ՝ պիր թագըմ էսկի վէ բասլանմը տէմիր բարչալարընը, վէ Թրօմպ-Ալգազար՝ չանթասընտա մահֆուզ օլան վէ քեաղըտլարա սարըլը պուլունան սապօնլարը վէ պազը շիւպհէլի գօգուլարը հալիլ րուհ շիշէլէրինի թէշհիր էլէ, չու եօլտա պաղըրմաղա Բպթիտար էյլէտիւր:

— Չօճուգլարըն էյլէնճէսի՞... անա պապալարըն իսթիրահաթը՞... օթուզ պէշ սանթիմէ... եէտի սուեա՞...

— Դըրըմըշ հալգալար, չէլիքտէն զինճիլլէր... սաաթլարա մախսուս էմնիյեթթ... խըրսըզլարա մէյեուսիյեթթ... օն պէշ սանթիմէ՞... օթուզ սուեա՞...

— Մ. Բիվէրին ֆապրիգասընտան չըգմըշ, ալէա վէ նէֆիս գօգուլու սապօնլար... պիրինճի ճինստէն կլիսէրին, ալէա լապանտա՞... ալըն, ալըն... գըրգ սանթիմէ՞... սէքիլ սուեա՞... պիր ալան, պիր տահա ալըեօր:

Լիօնէլ Մօրթօն, հէման ատըմընը ատըմընտան անըրմանեան Թրօմպ-Ալգազարը պաշընտան տէֆ իթմէկէ չալըշարագ,

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, իսթէմէմ, տէտի:

Լաքին Թրօմպ-Ալգազար, մէյեուս օլմանըպ, պաշընտա Ժօրթ տը Լա Պրիէրէ խիթապ իտէրէք,

— Մէնտիլ իչին բաշուլի նէպաթըյա գարըշըգ պէրկամութ խիւլասասը... Պիր քէրրէ թէճըրիւպէ իտին, միւսիւ գօնթ... էլլի սանթիմէ... օն սուեա... տէյի պաղըրտը:

Ժօրթ. — Պիզիմ պիր շէյէ իհթիեաճըմըդ եօգ տուր:

Թրօմպ-Ալգազար. — (Ումուզլարընը չէքէրէք, թահգիրամիզ թարգտա.) էօյլէ եա՛, պու էֆէնտիէր, Ազօր տէրիսինտէն էլտիվէն գուլլանըեօրլար, հիչ պիզիմ սաթտըղըմըդ մալլէրտէն սաթըն ալմաղա թէնէզղիւլ իտէրլէ՛ր մի:

Մէրգոււմ, պու սէօղլէրի իրատ իթտիկի սըրատա, Մ. տը Լա Պրիէրին էթրաֆընը տօլաշարագ, էլչաբուգուղույա մէրգոււմուն ճէպ մէնտիլինի աշըրտը, վէ գապա պիր սէտա իլէ անգսըմասընտա, պիւթիւն արգատաշլարը պիր գահգահա տըր գօրարտըլար:

Պու հալ վուգու պուլտուղունտա, Ժօրթ, քէնտի սիկարա գուլթուսունու, աշըգ օլարագ արգատաշընա թագտիմ իտիպ,

— Լիօնէլ, պիր սիկարա իչէ՛րմիսինիզ, տէտի:

Լիօնէլ. — Մէմուունէն իչէրիմ:

Բաս-լա-Ժամպ. — (Բանթալօնունուն ալթ թարաֆընա սիւրէրէք եագտըղը պիր քիպրիթի թագտիմ իտիպ.) Պուեուրուն, բրէն-օրմ, սիզէ հաղըր աթէշ:

Լիօնէլ. — (Սիկարասընը եագտըգտան սօնրա.) Թէշէքքիւր իտէրիմ:

Բաս-լա-Ժամպ. — Աթէշիմին պէտէլի օն սու տուր, սէֆիր պէյ:

Լիօնէլ. — (Կիւլէրէք.) Պիր քիպրիթ օն սո՛ւ մու տուր:

Բաս-լա-Ժամպ. — Քիւրթիւրթիւն ֆիեաթը ֆըրլատը. պունտան պաշգա ըիւզկեար տա վար տըր:

Անճագ, պու սըրատա, պիր բօլիս միւֆէթ թիշինին կէտիկինի կէօրմէքլէ, արգատաշլարըյա պէրապէր, զալէպէլիք արասընտա սի-վիշտի:

Լիօնէլ. — (Մէրգոււմլարըն կիթմէսինտէն սօնրա.) Նէ՛ զարիպ սանաաթքեարլար:

Ժօրթ. — Խուսուսիլլէ նէ՛ զարիպ էօմիւրլէր, Կէօրտիկիւնիւզ

ատէմէր, Բարիսին քիւշիւք սանաթլարընը իճրա իտէն քիմէլէր տիրէր: Է՛ն ատի իշլէրի կէօրէնլէր իլէ տիլէնճիլէրին արաաընտա պուլունմագտա տըրլար: Հասըլը պու պիւեիւք շէհիրտէ եաշաեան պիր թագըմ սատէտիլանըն սախավէթլէրինտէն իսթիֆատէ իտէն թէնպէլ, սերսէրի, չինկեանէ վէ էն պաեաղը քիմէլէր, պուն-լար տըրլար: Պու մագուլլէր, ատէթա հայվան կիպի եա-չարլար: պունունլա պէրապէր բէք րահաթ էօմիւր կէշիրիլլէր, զիրա նամուսուլ ատէմէրին գազանամատըզլարընը անլէր թէնպէլ-լիլէրիլլէ գազանըրլար: Պու ճիւմլէ իլէ ազլ ու ֆէթանէթլէրի տէ վար տըր, նասըլքի պիր ազ էվլէլ իսպաթընը սիզ տէ կէօրտիւնիւզ: Սիզէ օն սու պէտէլինէ պիր քիպրիթ սաթմըշ օլան հաշարինին զա-եէթլէ ազլ ու տիրաեէթ սահիպի օլտուղու, բէվիշի հալինտէն ան-լաշըլմագտա իտի: Պունլար, ինսանիյեթլտէն թարտ իտիլմիշ պիր կիրուհ տիր քի, քէնտիլէրինճէ հիշ պիր իհթիեաճ հիսս իթմէեիպ, եալընըզ ախլէագըր մէզմումէ իլէ մութթասըֆ տըրլար: Կիւճ պէլա իլէ գազանտըզլարը ազչէեի, կէօթիւրիւպ, մէյիսանէ տէսթկեահ-լարը էօնիւնտէ սարֆ, վէ պիր թագըմ մուկիրը միւսքիրաթը իշ-մէլլէ, հէմ հայվան կիպի պիր հալ քէսպ իտէրլէր, հէմտէ ապ-սէնթլէ վիճուտլէրինի մահվ ու թէլէֆ իլլէրլէր: Պունլար իշին, էլպիսէ, զայիտ պիր սիւս սաեըլը: անըն իշին իւսթլէրի պաշարը, անճագ էօրթիւլմիւշ կէօրիւլիւր: Կիեինմիշ օլտուղլարը էսկի պիւս-կիւ աեագ գապլարըյա մաղուրանէ եիւրիւրլէր, քէօբըիւլէրին ալթընտա, կէմիլէրին իշինտէ, գալտըրըմլար իւզէրինտէ, վէհհասըլ եաթագտան մաատա հէր եէրտէ եաթարլար: Հէման տայիմա վա-լիտէյնտէն մահրուլմ տըրլար: Բասթ կէլա սօգագտա պիւեիւեէն, վէ ֆէնա ախլէագլարը սէպէպիլլէ, հէնուզ սիննի սէպավէթլէրին-տէ ֆապրիգալարտան գօվուլան միւսթագպէլին պու հայտուտա-րը, ուֆագ թէֆէք սանաթլար իլէ իշէ պաշլարլար: Սիննլէրի ի-լէրլէր, թէնպէլլիլլէրի արթար, վէ օլանէ տէկին խըրսըլըզ իթ-մէքսիզին քէնտիլէրինի եաշաթտըրան պու թարզ էօմիւր, պունլարա զաեէթ աղըր կէլմէկէ պաշլար, վէ օնտան սօնրա, հէր կիւնա ախ-լէագը համիտէեի թէրլէ, բօլիսին սապըգալը կիրուհինէ տախիլ օլուրլար, վէ էնճամ պունլարը պուլմագ լազըմ կէտիկինտէ, քիւ-րէքտէն պաշգա եէրէ միւրաճաաթ իտիլէմէզ:

Լիօնէլ. - Ա՛հ, պու հալ էսէֆ օլունաճագ չէյ տիր:

Ժօրթ. - Հագըզէթի հալ պու տուր:

Օւէսնատէ, մերգուժան կէնճլէրին պուլունտուղու մահէլլտէն պիր գաշ աւարմ ուզագտան չաթլագ պիր սէս իշիտիլէրէք,

— Մատմուլէլլէր, պուրատան... արգամտան կէլինիզ... զայդ օլմանընը. քալէպէլիք արասընտա զայդ օլան քիւչիւք գըզլար, գօրալլըլա պոնիզնամագլար, տիմէքտէ իտի:

Լիօնէլ, պիրտէն պիրէ վէ աշիքետար հէեհճան իլէ արգասընա տէօնմէսինտէ, ժօրժ, մերգուժա խիթապէն,

Նէ՞ օլտունուզ, տօսթ ում, տէյի սիւալ իթտի:

Ամէրիգալը. — (Եավաշ սէտա իլէ.) Իշթէ, օ տուր:

Այնի վագըթտա, պէշ քիշիտէն միւրէթթէպ պիր կիրուհ քիշ տիհամ արասընտան չըգըպ, Ֆրանսալը իլէ Ամէրիգալընըն եաքըմ սաաթտան պէրու տօլաշմագտա օլտուգլարը պիլնիսպէ սէրպէսթ մահէլլէ կիրտիլէր:

Մէզքիւր կիրուհ, տէօրթ նէֆէր կէնճ գըզտան վէ հէնուզ կէնճլիք իտտաասընը պիւթիւն պիւթիւն թէրք իթմիշ օլմանան պիր գատընտան միւրէթթէպ պուլունմագտա իտի: Մերգուժան գըզլարտան տէնրտիւնճիւսիւ, տիկէրլէրինտէն զիեատէ սատէճէ կիւիւնմիշ, հա՛ զիմլի վէ հիւսէնա օլուպ, պու գըզ, Լիօնէլ Մօրթօնու կէօրտիւնիւնտէ, գատիֆէ կիպի ուզուն քիւրիքլէրի կէօզլէրի իւզէրինէ հետի, վէ բէմպէ եանագլարը, ալ բէնկինէ թէպտիլ օլտու:

Ամէրիգալը, Մ. տը Լա Պրիէրէ տօղրու էյիլէրէք, եավաշ սէտա իլէ,

— Իշթէ օ տուր, տէտի:

Ժօրժ. — Հա՛նկըսը տըր:

Լիօնէլ. — Արգատան կիտէն մաի գօրտէլալը տըր. քէնտիսինի նա՛սըլ պուլուեօրսնճուզ:

Ժօրժ. — Բէք տիլպէր վէ հիւսէնա տըր: (Պատէհու եավաշ սէտա իլէ չէօյլէ իլապէ իթտի.) Էվվէթ, հագըգէթէն տիլպէր վէ հիւսէնա տըր: Շու Լիօնէլ Մօրթօն տախի պիւիւիւք տուլլու սահիպի պիր քիմնէ իմիշ: Պու տէօրթ գըզ տա, պիրիպիրինտէն կիւզէլ մախլուգլար տըրլաղ: Հալպու քի ըիֆագաթլարընտա պուլունտան պօյալը գարը քի՞մ օլապիլիլը:

Ժօրժուհ, պու սիւալինի հալլ իթմէկէ վագըթը օլմագտան, մէրգուժէ գատըն, կէօզլիւկիւնիւ պուրնունա թագարագ, վէ քէյֆի պիր սէս չըգարարագ,

— Վա՛յ, միւսիւ Լիօնէլ Մօրթօն, սիզ պուրատա՞ մը իմիշսինիզ

նէ՛ կիւզէլ թէսատիւֆ, նէ՛ զարիպ իսթիղրապը մուճիպ հալ...
Խա՛յր, խա՛յր, պէօյլէ թէսատիւֆլէր, հէր վագըթ վուգու պուլ-
մագ. հագըգէթէն պու թէսատիւֆէ բէք մէմնուն օլտում, տէտի,
վէ էլինի Լիօնէլէ ուզաթըպ, ինկիլիգըքարի թօգալաչտըգտան սօն-
րա, ժօրթ տը Լա Պրիէրէ նիմ սէլամ վիրտի, վէ բրէնսլէրէ մախ-
սուս պիր թավր իլէ,

— Միւսիւ՛... տէտի.

Ժօրթ. — (Պաշնը էեէրէք.) Պու գատընը իլք տէֆա օլարագ
կէօրմէեօրում. վագթիլլէ քէնտիսինէ թէսատիւֆ իթմիչ օլտու-
ղումա էմինիմ. Իսմինի իշիտիրսէմ, անլարըմ, տէյի միւլահագա
իլլէտի.

Պու սէլամյար թաաթի օլունտուղու էսնատէ, կէնճ գըզլարտան
Սէլէսթ իսմինտէ օլան պիր գըզ, Լիօնէլի կէօթէրէրէք, արգա-
տաչլարընտան պիրինին գուլաղընտան շու սէօղլէրի սէօյլէտի.

— Ֆաննի, շու ատէմի կէօրի՛ւեօրմուսուն. Մարթանըն աչըգը
տըր. քէնտիսինի նա՛սըլ պուլուեօրսուն.

Ֆաննի. — Սարրաֆա պէնզէեօր, հէմտէ դաեթ լիւզէլ տիր.

Լիօնէլ. — (Պօեալը գատընա խիթապէն.) Մա՛տամ, է՛ն մուհիպպ
տօսթում օլան Բարիսիլի ժօրթ տը Լա Պրիէրի սիզէ թագտիմ իտէ-
րիմ. Քէնտիսի Ամէրիգատան կէլիեօր, վէ իքի իւչ միլեօն ֆրանգ
սէրվէթ սահիպի պիր զաթ տըր.

Մէզպուրէ, պու սըրատա խօշ պիր թարղտա թէպէսսիւմ իթ-
տի, վէ ժօրթու, թէքլիֆսիզճէ ֆագաթ սուրէթի նաղիքեանէտէ
սէլամատըգտան վէ էլինի սըգտըգտան սօնրա,

— Իքի իւչ միլեօն ֆրանգ սէրվէթ սահիպի մի տիր. Ա՛հ, պու
խուսուստա խալիսանէ իլթիֆաթըմը արզ իլլէրիմ. Սզիղիմ միւսիւ,
Մ. Լիօնէլ Մօրթօն վէսաթաթըյլա խանէմէ թէշրիֆինիզտէ, մաէլ
մէմնունիյէ գապուլ օլունաճագսընըզ, տէտի.

Պատէհու մէզպուրէ, Լիօնէլէ խիթապ իտէրէք,

— Պէնի տէ, միւսիւեէ թագտիմ իտին, տէյի պէեան իլլէտի.

Լիօնէլ. — Մատամ Ժէրֆօ...

Մատամ Ժէրֆօ. — Էվվէթ, իսմիմ՝ մատամ Ժէրֆօ տուր. Մար-
պէօֆ ճատտէսինտէ մուգիմ մատամ Ժէրֆօեու պիլմէլիսինիզ. Համտ
օլտուն, պէն թանըլմըչ պիր գատընըմ. Մաղաղամ, Բարիսին պիրինճի
մօտիսթա մաղաղապը տըր. Սէնէտէ իքի միլեօն ֆրանգըլըգ իշ եաբա-
րըմ. Մօտա խուսուսընտա, սանաաթը իքմալ իթմիշիմ տիր. Միւ-

Թէպէրան վէ ասըլգատէկեան ֆամիւեալարընտան օլան դատընլար, սարրաֆ վէ պանքէր զէվճէլէրի վէ գըղարը վէ պուշլարտան մատաթ Թէաթըրօլարտա մէշհուր օլան արթիսթիէր, պէնիմ միւշթէրիլէրիմ տիրէր. Բրէնսէս Ռիւտէսհէյհին, մարրիզ տը Կատիֆէնին, մատամ հէրպաթէրին, գօնթէս Տիան Բլաթնայըն, Գօրա Ռիւպիսին, Լէօնիտ Լէնուսարըն վէ սայիրլէրին էլպիսէլէրինի պէն իմալ իտէրիմ:

Մէզպուրէ, պու սէօզլէրտէն սօնրա, Լիօնէլէ տօղրու էեիլէրէք,

— Տօթուռնուզտան ֆէվզէլատէ խօշնուտ օլտոււմ. զաեթ կէօսթէրիլի պիր միւսիւ տիւր. քէնտիսինի պանա կէթիւմէքտէ իհմալ իթմէեին, տէյի իլավէ իթտի:

Լիօնէլ. — Օլ պապտէ միւսթէրիհ օլուն:

Ժօրթ. — (Ֆիքրինտէն.) Պու գատընըն իսմինի իլք տէֆա օլարադ իշիտիեօրոււմ, ֆագաթ շիւպհէսիզ քէնտիսինի թանըմալընըմ:

Մատամ Ժէրֆօ. — Միզ տէ պիղիմ կիպի եարմըշսընըզ, եանի Սէն-Գլու բանաեըրընըն սօն կիւնիւնիւ կէօրմէք իւզրէ պուրաեա կէլմիշսինիզ. Ֆագաթ նէ՝ գարդաշալըզ, նէ՝ հէեհէման... պու ճիւմէ իլէ խօշլանըլաճագ. սիր հալ տէ տէյիլ տիր:

Լիօնէլ, էփվէր. — Կասընտա պաշընը սալլատը, վէ մատամ Ժէրֆօ, թալագաթը լիօան իլէ քէլամընա շու եօլտա տէվամ իլլէտի:

— Անճագ, պուրատա հէր շէյի անլամագ իշին, եալընըզ պիր տէֆա, մէյիսանէ տէրուռնիտէ նասըլ թաամ օլունտուղունու, վէ քիւշիւք թէաթըրօլարտա նասըլ ագշամճըլըզ իտիլտիկինի թէսատիւֆէն կէօրմէք լազըմ տըր. Հաթթա, պու մահէլտէ զաեթ շիք վէ կէօսթէրիլի քիմսէլէր տէ վար տըր. իսպաթը իսէ, պիղիմ ժալի պուրատա պուլունմագլըղըմըզ տըր:

Լիօնէլ. — Սիզին պուրաեա կէլէճէկինիզի վէ սիզէ թէսատիւֆ իտէճէկիմիզի մէմուլ իտիեօրտոււմ:

Մատամ Ժէրֆօ. — (Գահգահա իլէ կիւլէրէք.) Մարթա իլէ կէլէճէկիմիզի մէմուլ իտիեօրտուռնուզ, տէյիլ մի. էվվէթ, պու չօճուզլարա, պու կիւն իսթիւրահաթ իթմէլէրինէ միւսաատէ իթտիմ: Սէն-Գլու բանաեըրը, կիւզէլ պիր էյլէնճէ տիր. Պուրատա հէր քէս կիւլէր վէ զէֆք իտէր. Պուրատա պիր աղաօլաշտըլտան սօնրա, քէնտիլէրինի թէթ-Նուար նամ լօգանթաեա թաամ իթտիրմէկէ կէօթիւրէճէեիմ. Օրատա կիւլիւպ սէյլէեէպիլիլիլիզ. Պու չօճուզլարըն սայքի վալիտէսի պէն իմ. Պիլիւսինիզ ա՛, կէնճ պիր վալիտէ պու կիպի էյլէնճէլէրտէն պիզղաթ խօշլանըր:

Լիօնէլ, Մարթանա եագլաշարագ, եավաշ սէտա իլէ,

— Շու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէք իսթէրիմ, տէտի:

Մարթա. — Սիզի պուրատա կէօրէճէկիմի մէմուլ իտիեօրտում:

Մատամ Ժէրֆօ. — Ազիզիմ միւսիւ Մօրթօն, եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն, թամ սաաթ եէտիտէ, պազը ահրպպաեը խանէմէ տավէթ իթմիշիմ տիր. քէնտիլէրինէ ուֆագ պիր զիեաֆէթ վիրէճէեիմ, ումարմքի սիզ տէ թէշրիֆ իտէրսինիզ:

Լիօնէլ. — Տավէթինիզէ մաէլմէմուռնիյեէ իճապէթ իտէրիմ:

Մատամ Ժէրֆօ. — Ումարմքի, Մ. տը Լա Պրիէր տախի ըիֆագաթ իտէր:

Ժօրթ. — Մա'տամ, իլթիֆաթընըզա թէշէքքիւր իտէրիմ:

Մատամ Ժէրֆօ. — Տիմէք տիր քի, մուվաֆֆագաթ պուեուրտունուզ:

Ժօրթ. — Շիւպհէսիզ:

Մատամ Ժէրֆօ, Լէօնէլի ճէլպլէ, գուլաղընտան աշաղըեա,

— Կիւզէլ պիր թասավվուրում վար տըր. սուֆրատա, Մարթանը սիզին եանընըզտա օթ ուրթաճաղըմ, տէտի, վէ տէրհալ Ժօրթա տօղրու տէօնիւպ,

— Ազիզիմ միւսիւ տը Լա Պրիէր, մաղազամա տայիր Ժուրնալ տէզ էթրանթէտէ Լաղարանըն սօն պէնտինի օգուտունո՞ւզ մու, տէյի սիւալ իթտի:

Ժօրթ. — Էսէֆ իտէրիմքի, մատամ, օգուտամըշ օլտուղումու իզրար ու իթիրաֆէ մէճպուրում:

Մատամ Ժէրֆօ. — Պունա հագըգէթէն պէն տէ թէէսսիւֆ իտէրիմ, լաքին օթէլիմի թէշրիֆինիզտէ, իւսթ գաթտան անպարընա գատար սիզի տօլաշտըրաճաղըմ. Իշճիլէրին տայիրէլէրինի, բրօվա սալօնլարընը, հազըր էլպիսէլէրէ մախսուս օլան սալօնլարը, վէ միւսաֆիր սալօնլարընը կէօրէճէքսինիզ: Օթէլիմտէքի պաղչեեի, մաղաղալարը, քէօշկիւ վէ ֆիսքիեէյի տէ սէյր ու թէմաշա իյլեեէճէքսինիզ: Շիմտիտէն զաթընըզա խապէր վէրիրիմքի, կէօրէճէկինիզ շէյլէրէ հայրան օլաճագսընըզ:

Ժօրթ. — Զաթէն, մատամ, պու սէօյլէտիկինիզ շէյլէրի կէօրմէեէրէք հայրան օլուեօրում:

Մատամ Ժէրֆօ. — Կէօրտիւկիւնիւզտէ պիւթիւն պիւթիւն թէհայեիւրտէ գալաճագսընըզ, ֆագաթ նիշին մէյտանտա տուրուեօրուզ, բանաեըր մահէլլինի պիւր ազ տօլաշսագ, օլմա՞զ մը:

Ժորժ . - Էմբինիդէ մունթաղըրըզ , մատամ .

Ժորժ իլէ մատամ Ժէրֆօ , իլէրի կէչիպ , ղալէպէլիկի եարա-
րազ , եօլ աչմաղա պաշլատըլար :

Սէլէսթ , Փաննի վէ Լօր նամ մատմուլաղէլէր արգատան կիթ-
մէքտէ , վէ Լիօնէլ իլէ Մարթա տախի , գօլթուգ գօլթուղա կիրմի
օլարազ , անլէրի թէագիպ իթմէքտէ իտիլէր :

Լօր . - (Եավաչ սէտա իլէ Փաննիեհէ .) Նա՛սըլ , շու պիզիմ մա-
տամ գուրուլմաեը նէ՞ գատար սէվէր :

Փաննի . - Նէ՞ եարսըն , էկէր պու եօլտա հարէքէթ իթմէսէ ,
իշի եիւրիւմէզ :

Լօր . - Մ . տը Լա Պրիէրի նա՛սըլ պուլուեօրսուն :

Փաննի . - Պէն ֆէնա պուլմաեօրում . սէն նա՛սըլ պուլուեօր-
սուն :

Լօր . - Պէնճէ , բէք կիւզէլ պիր ատէմ տիր , Սէն նէ՞ տէրսին
Սէլէսթ .

Սէլէսթ . - Պէնճէ տէ էօյլէ տիր , Պունտան գաթինաղար պիր
էրքէք , սէնէտէ գըրգ պին ֆրանգ իրատտան զիեատէ սէրվէթի
պուլունուր իսէ , էլպէթթէ կիւզէլ վէ տիւպէր պիր քիմսէ սաեըլըր :

Մատամ Ժէրֆօնուն կէնճ չըրագլարը արասընտա պու սէօղլէր
թաաթի օլունտուղու էսնատէ , Լիօնէլ Մօրթօն վէ Մարթա շու
վէճհլէ կէօրիւշմէքտէ իտիլէր :

— Էվվէթ , ազիզէմ Մարթա , պու կիւն պուրաեա կէլիշիմ ,
եալընըզ սիզին իշին տիր . սիղէ բէք չօգ տիեհճէք շէյլէրիմ վալ տըր ,
ծագաթ պունլարտան պաշլըճասը պիր թանէ տիր :

— Նէ՞ տիր :

— Նէ օլտուղունու անլա՛մաեօրմուսունուղ :

— Խա՛յր :

— Շունու սիզէ սէօյլէմէք վէ թէքրար իթմէք իսթէրիմքի ,
սիզի սէվէրիմ , վէ հատտէն զիեատէ սէվէրի՛ :

— Լաքին , միւսիւ Լիօնէլ , պէն տէ սիզէ ըէճա իտէրիմքի...

— Մա՛րթա , ազիզէմ Մարթա , նի՛շին պէօյլէ տիթրէեօրսու-
նուղ , Հագգըմտա շիւպհէ իթմէեին . Պիլիբսինիզքի , մուհապէ-
թիմ ֆէվգէլատէ օլտուղու կիպի , իհթիւրամ ու ըիաեթիմի տէ միւ-
թէզամմին տիր . Սիզ պէնիմ գալպիմի օգուեօրսունուղ , միւսաա-
տէ իտինքի , պէն տէ սիզինքինի օգուեաեըմ , վէ տօտագլարընըզ
սիւքիւթ իտիեօր իսէ , պարի կէօղլէրինիզին , պէնի սէվտիկինիզի պէ-

եան իյլեմէսինէ միւսաատէ իյլեբին . Սիւքիւթ խորեօրսունուզ , պու սիւքիւթին սէպէպի նէ՞ տիր . . . Մա'րթա , րէճա խտէրիմ , պանա ճէվապ վերին .

— Ճէվապ վիրէմէմ , վէ պու սըրատա ճէվապ վիրմէկէ տէ պօրճու տէյիլիմ .

Մէզպուրէ կէնճ գըզըն օլ էսնատէ եիւզիւ ֆէվգէլատէ գըզար-մըշ օլուպ , լագըրտըսը իսէ , կիւճ հալ իլէ անլաշըլմագտա խոր .

— Պիւաքիս պօրճուսունուզ , Մարթա' , չիւնքի միւսթագպէլի-նիզ , տիհանընդտան չըգարմանըզը րէճա իյլէտիկիմ պազը քէլամ-լէրտէն մէրպութ տուր , զիրա էկէր պէնի սէվէճէք օլուր իսէնիզ , զէվճէմ օլաճագսընըզ .

— Պէնտէն իսթէտիկինիզ նէ՞ տիր .

— Սիզտէն պիր իգրար թէմէննի խորեօրում .

— Իլէրուտէ օ իգրարը խտէրիմ .

— Խա'յր , Մա'րթա , իլէրուտէ տէյիլ . Աշգ ու մուհապպէթիմ պունտան պէօյլէ պէքլէեմէզ . . . չիմտիտէն իֆատէի մէրամ խորն . . . սիզին իչին պիր էճնէպի , պիր ֆիթուրսուզ քիմսէ օլմատըղըմը սէօյ-լէեին . Եարըն վալիտէնիզի պուլմաղա կիտէճէեիմ .

Կէնճ գըզ , հէեէճանընը կիզլէեմէեէրէք ,

— Վալիտէմ մի , վալիտէմի մի կէօրմէք իսթէեօրսունուզ , տէ-յի սիւալ իթտի .

— Շիւպհէսիզ . Գալպինիզին պանա աեիտ օլտուղոնու անլա-տըգտան սօնրա , սիզին իլէ էվլէնմէք բուխսաթընը իսթիհսալ իթ-մէք իւզրէ , շէրան քէնտիսինէ միւրաճաթ իթմէլի տէյի'լմիեիմ , Պու պապտէքի թէչէպպիւսիւմէ միւսաատէ իթմէ'զմիսինիզ .

— Շու էսնատէ վալիտէմ Բարիստէ տէյիլ տիր .

Կէնճ գըզ , պու սէօզլէրինի օլ տէրէճէ միւէսսիր սուրէթտէ վէ հէեէճան իլէ թէլէֆֆիւզ իթտիքի , Լիօնէլ տախի միւպհէմ պիր քէտէրէ տիւշար օլարագ , շու եօլտա ճէվապ վիրտի .

— Աճապա խէեալաթա'մը զահիպ օլուեօրում , Իւմիտիմի պիւ-թիւն պիւթիւն թէ'րը մի իթմէլիեիմ . Սաատէթ ու իգպալ հագ-գընտաքի խէեալիմ , հէնուզ պաշլամըշ օլտուղու հալտէ , խիթա'մ մը պուլաճագ տըր . Պանա մուհապպէթինիզ պուլունմատըղը սահի'հ մի տիր .

Մարթա , հէեէճանընըն արթմասընտան նաչի գուվվէթ վէ տէր-մանը գալմանարագ ,

— Միւսիւ Լիօնէլ, ընճա իտէրիմ, պու պպպտէ իխթիեարը սիւքիւթ իտին, տէտի:

Օլ էանաւէ, իզտիհամ թօրլանմաղլէ, ժօրթ տը Լա Պրիէր վէ մարտամ. ժէրֆօ, մէրգուման աշըգլարըն եանընտա պուլունմաղա մէնպուր օլարադ, մատամ ժէրֆօ, կէնճ գըզըն իրպտ իյլէտիկի պֆ սէօղլէրի իշիթտի, վէ քէլամա աղադ պիրլէ:

— Միւսիւ Մօրթօն, պու գըզըզաղըն հադգը վար տը: Էկէր պաղը մուհիմմ մատտէլէր իւզէրինէ կէօրիւշմէր արգուսինտէ իսէնիզ, նասըք քի էօյլէ օլտուղունա շիւպհէ իթմէմ, միւսայիտ զէմանա պէքլէնին: Պուրատա գաղղաշալըզ իշինտէ պուլունուեօրուզ. տույշ զուլու պիր միւքեալէմէնի պաղը սայղըսըզա տինլէնէլէր պուլունուր իսէ, օ միւքեալէմէնին լէթաֆէթի զայպ օլուր, վէ նէ գատար եավաշ սէտա իլէ լաղըրտը իտիլգէ, եինէ կէշիպ տէօնէնլէրին տար եավաշ սէտա իլէ լաղըրտը իտիլգէ, եինէ կէշիպ տէօնէնլէրին մատտէլէր իւզէրինէ կէօրիւշէպիլիւսինիզ, Շիմտիլիք, միւսիւլէր պիրիպիրիմիզտէն այըւպլըմ, պու չօնուգլարը պաղը էյլէնճէ եէրլէրինէ կէօթիւրմէք իսթ երիմ, տէտի:

Լիօնէլ. — Մա'տամ, եագընտա թէքրար կէօրիւշիւրիւզ, (Մարթանըն էլինի պուս իտէրէք), ինչպուհ, մատմուլագէլ, թէքրար պուլունշուրուզ:

Մատամ ժէրֆօ. — Թամ սաաթ 7 տէ սուֆրաեա օթուրուլանադ տը: Լաքին սիզ տահա էրքէնճէ կէլէրէք, ապսէնթտէ հաղըր պուլունուն: Ապսէնթի, պաղչէմտէ, շատըրլանըն կէօկէսինտէ եախօտ գարանըզ մաղաբատա, վէ եա քէօկիւն ալթընտա վէ ֆիւքիւքէնին գարշըսընտա իչէճէեիզ. Հիշ շիւպհէմ եօգ տուր քի, օրատա կիւլիւպ սէօյլէնէնէնիզ. իմտի, չօգ չօգ սաաթ ալթըտա սիզի պէքլէրիմ:

Ժօրթ. — Մատամ, թամ վագըթտա կէլիւրիզ:

Լիօնէլ. — (Եթընըզ Մաըթանըն իշիտէպիլէճէկի տէրէճէտէ ալ չադ սէտա իլէ.) Պէնի խաթըրլաեըն, վէ սիզէ մուհապէթիմ պուլունտուղունու ունուլթմաեըն:

Կէնճ գըզ, իխթիեարը սիւքիւթ իթտի իսէ տէ, եանագլարընըն գըրմըզըրըզը պու սըրատա ճէվապ տիմէք իտի:

Պօեալը գատըն իլէ կէնճ գըզլար օցատան կիթտիւրտէն սօնըա, իքի ահպապ արասընտա շու եօլտա մուհավէրէ վուգու պուլուգ:

Լիօնէյ Մօրթօն . - Քէնտիսինի կէօրմէկէ վագթընըզ օլտու . սէրպէսթճէ էֆքեարընըզը պէեան իտին , սէվկիւլիւմ հագգընտա նէ՞ միւլահագատա պուլունուեօրսունուզ :

Ժօրթ . - Ֆէվգէլատէ ճալիպ վէ տիւպէր տիր :

— Սահի՞հ մի :

— Էվվէթ , սահիհ : Պու գըզըղազ ատէթա պիր ճէվճէր տիր . հիւսէնա , նազիք , հագիմի վէ մահճուպ օլտուղու կիպի , սիմասըն-տան տախի նամուսլու օլտուղու աշխարհագատա տըր : Հասըլը րէ-ֆիգէլէրինտէն պիւսպիւթիւն ֆարգըլը տըր :

Լիօնէյ , Ժօրթուն իրի էլինի թուլթուպ , հէեէճան իլէ սըգարազ ,

— Ա՛հ , ազիզ տօսթում , պէնի նէ՞ տէրէճէ մահզուզ իթտի-կինիզի պիւմէզսինիզ : Եէմին իտէրիմքի , պէնի մէսուտ գըլտընըզ , տէտի :

— Ֆագաթ չիմտի տէ սիզ պանա ճէվապ վիրմէլիսինիզ ,

— Նէեէ՞ տայիր ճէվապ իսթէեօրսունուզ :

— Շու մատամ Ժէրֆօ քի՞մ տիր :

— Քիմ օլտուղունու քէնտիսի սէօյլէտի : Մարպէօֆ ճատտէ-սինտէ է՛ն պիւեիւք մագաստար տըր :

— Սիզ քէնտիսինի նա՞սըլ թանըօրսունուզ :

— Թագտիմ օլունմագ սուրէթիյլէ թանըրըմ :

— Սիզի քէնտիսինէ քի՞մ թագտիմ իթտի :

— Հէմէհըրիլէրիմտէն ֆէվգէլատէ զէնկին Բաթրիք Ատրիճ նամ զաթ թագտիմ իթտի :

— Պու զաթ , սէրվէթի գատար տա զէֆք ու սէֆա միւպթէլա-սը օլմալը տըր :

— Իհթիմալ տըր :

— Լիօնէյ , սիզէ պիր չէյ սէօյլէեի՞մ մի . պէն օ գատընտան բէք խօշանմատըմ :

— Նի՛չին , սանաաթը դաեթ Նամուսլու տուր :

— Սանաաթընա տիեէճէկիմ եօգ իսէ տէ , շախսընա նէ՞ տիմէլի :

— Լիսանընըն վէ աթվարընըն խաֆիֆմէշըէպլիկինի՞մի սիզի վէսվէսէ իչինտէ պրագըեօր , եօգսա հագգընտա մալիւմաթընը՞զ մը վար տըր :

— Տահա պիր սաաթ էվվէլ քէնտիսինի պիւմէտիկիմ ճիհէթլէ , հագգընտա մալիւմաթըմ օլամաեաճաղը թապիի տիր : Մատամ Ժէրֆօ իսմի թահթընտա շայեանը թէէսսիւֆ վէ մուղըրը պիր շախս

կիզկենմիշ օլմալը տըր : Բէնտիսինին զարիպ սիմասընը պիր տէրէճէ խաթըրլաեօրուժ , լաքին խաթըրէլէրիմ գարանլըգ իչինտէ պու-
լունուեօր : Պու ճիւմլէ իլէ քիմ օլտուղունու թահգըգ խտիպ ան-
լաեաճաղըմ : ԺօրԺ տըր լա Պրիէր իսմիմին իւզէրինէ եէմին իտէ-
րէք սէօյլէրիմքի , քիմ օլտուղունու եա անլաեաճաղըմ , եախօտ
իսմիմի զայպ իտէճէերիմ :

6

Մատամ Ժէրֆօ , ըիֆագաթընտա պուլունան գըզլարը , էյլէն-
տիրմէք ֆիքըրիյլէ թախթատան մամուլ հայվանլարա օթուրթմագ
իսթէտիկի հալտէ , մէզըիւր սախթէ հայվանլարա տիկէր միւշթէ-
րիէր օթուրմուշ օլտուղլարընտան , վէ մէզպուրէ իսէ , սիւքիւթ
տուրմաղը թէրճիհ իտէր պիր գատըն օլմատըղընտան , իչպու պօշ
վազըթտան պիլիսթիֆատէ , կէնճ ըէֆիւգէլէրիյլէ շու եօլտա մուհա-
վէրէեէ իպթիտար իյլէտի :

Մատամ Ժէրֆօ . - Մա'րթա , սէվկիւլիւ գըզըմ , սիզին տամա-
ըընզտա պիրազ ճիննէթ վար տըր :

Մարթա . - (Թէաճճիւպլէ .) Պէնի'մ մի մատամ , ֆագաթ ըէճա
իտէրիմ հա'նկը խուսուստա :

Մատամ Ժէրֆօ . - Սիզ տէ թաստիգ իտէրսինիզքի , կիւզէլ պիր
ալթուլն մատէնի , ատէթա պիր Գալիֆօրնիաքէշի իթտինիզ : Պախթ
վէ աշգ ու սէվտա բիեանգօսուլնտա գազանան նիւմէրօեու սիզ ալ-
տընըգ : Օ Ամէրիգալը եալընըգ սիզէ հասըր նաղարը տիգգաթ իթմիշ
իսէ տէ , պու պիր քէյֆ վէ կէչիճի մուհապպէթ օլմաերպ , իլլա
հագըգի վէ սամիմի տիր : Օ զաթ , սայքի սիզէ սէճտէ գըլաեօր :

Մարթա . - (Մահճուպանէ .) Մհ , մատամ , պէն հիշ պիր շէյէ
ինանմամ :

Մատամ Ժէրֆօ . - Հիշ պիր շէյէ ինանմա'զմըսընըգ . նէտէ'ն
ինանմաեօրսուլնուզ : Մ . Լիօնէլ , սիզի սէվտիկինի սէօյլէ'մէտի մի :

Մարթա . - Էվվէթ , սէօյլէտի , պունու ինքեար կէլմէմ , լաքին
պու կիպի սէօյլէր , լաթիֆէ գապիլինտէն տիր :

Մատամ Ժէրֆօ . - Էօյլէ լաթիֆէլէր վար տըրքի , Ֆրանսա
պանգասընտա մուայեէնէ վէ թէտգիւ իթտիրիլմէք լաղըմ կէլսէ ,
քեաֆիֆէյի սարրաֆլար նէզտինտէ իթիպարը օլաճաղընըն թաստիգ

խորհեճեկինտէ իշխրպահ եօգ տուր : Պէն , պու կիպի լաթիֆէլէր-տէն մէջնունն օլուրում :

Հօր . - Պէօյլէ պիր միւքէմմէլ սերմաեէտար , միւքէմմէլ աշըգ օլապիլիր :

Ֆաննի . - Էկէր պանա , սէնի սէվէրիմ տիսէ իտի , վէ պէն տէ պու սէօղիւնիւն խալիսէթինի անյամագ իսթէսէ իտիմ , Կարաթ տամղասընը հավի օլան քեաղըտլար իւզէրինտէ պազը իսպաթլար իսթէմէքլէ իքթիֆա իյլէր իտիմ :

Մարթա . - Իսպաթլար մը . . . պէնճէ , հագըգի աշգ ու մու-հապպէթ հագըղնտա իսթէնիլէճէք իսպաթ , եալընըզ պիր թանէ տիր :

Կէնճ գըղլար . - (Իւչիւ պիրտէն .) Նէ՞ տիր :

Մատամ Ժէրֆօ . - Պէն անլաեօրում . մունթազամ պիր հէտի-եէ , եանի միւքէմմէլ պիր իրատ մուգավէլէսի տիր , տէյի՛Լ մի :

Մարթա . - Խա'յր , մատամ :

Մատամ Ժէրֆօ . - Էօյլէ իսէ , Նէ՞ տիր :

Մարթա . - Իզտիվաճ մուգավէլէսի տիր :

Ճիւմիէսի պիրտէն դահգահա գօթարտըլար , վէ Ֆաննի , իս-թիհզաքեարի սուրէթտէ ,

— Աֆէրի՛ն , Մարթա , աֆէրի՛ն . հայտէ պագալըմ , սէն էվլէն տէ , պիզ տէ սէնին պալօնտա գօթիյեօն օյնաեալըմ : Պէնտէնիզ , քէնտի բայըմա օլարագ , մատամ Լիօնէլ Մօրթօնու վէ իքի եիւզ պին ֆրանգ իրատընը թէպրիք իյլէրիմ , տէտի :

Մատամ Ժէրֆօ , օլ էննատէ վագարլը պիր հայտէ պուլուն-մագտա իքէն , չու սուրէթտէ ճէվապա աղաղ իյլէտի :

— Հա' հա' , գըղըմ , սիզ բէք իգպալըէրէսթսինիզ . Պու ճիւմիէ իլէ , արզունուզ չայեանը թագտիր տիր , պու պապտէ սիզէ պիր էհլիեէթ նիչանը թախսիա իտէրիմ : Խամուր իշինին պիր բարչասը-նը էլտէ իթմէքտէն իսէ , թէքմիլինի էլտէ իթմէք , էվլէա տըր : Լա-քին , գըղըմ , կէօղիւնիւզիւ աշըն , չօգ իսթէեէն , աղընը պուլմագ տէրլէր : Մ . Լիօնէլ , պիր ազ աղըր թէքլիֆլէրտէն տիլլիր օլա-պիլիր : Հասըլը , սէվկիւլիւմ , պու խուսուս սիզէ բաճի տիր , իս-թէտիկինիզ եօլտա հարէքէթ իտին , վէ էկէր մուվաֆֆագըյեէթէ վէ քէսպի ֆիթուհաթա էմին իսէնիզ , մաթլուպունուզաւան կէրի տուրմաեըն : Մէրգում Ամէրիգալը՝ կէնճ , վէ էբէյիճէ սատէտիլ պիր քիմսէ տիր : Սիզ իսէ , հէմ ագըլը վէ հէմ կիւզէլ պիր գըղսընըլ :

Ագըլը վե կիւզէլ օլտուղունուղու պիլիրինիզ, վե պէլքի տէ պու խուսուստա հագգըսընըզ:

Մարթա. - Մատամ, սիզ պու պապտէ եանըլեօրսունուզ. Պէն հէյ շէյէ կիւվէնմէեօրում:

Մատամ Ժէրֆօ. - Աճայի'պ:

Մարթա. - Պէն պիր իշճի վե ֆագիր գըզըմ. չալըճագտան զայրի միւսթագպէլիմ եօգ տուր, վե բանա պիլիրիմքի, պէնիմ հալիմտէ պուլունան գըզլարա լաթիֆամիզ սէօզլէր իրատ իտէն գէնկին քիմնէլէր, սէրվէթլէրինի օ գըզլար իլէ բայլաճագա բուրի ըրզա կէօսթէրսէլէր պիլէ, իսիմլէրինի պիրլիքտէ թաշըմագ իսթէմէզլէր. Հալպու քի պէն, պանա գէվճ օլմագ իսթէմէեէն պիր քիմսէնին սէրվէթլինի գապըլ իտէմէմ:

Մատամ Ժէրֆօ. - (Եափաշ սէտա իլէ.) Իշթէ պու կիւզէլ, գըզըմ. ախլէագը համիտէնիզէ տիեէճէք եօգ տուր. (Քէնտի. քէնտիե.) Պէն իսէ, պու գըզը, պու տէրէճէ ահմագ զանն իթմէզ իտիմ. մէկէր պիւսպիլիլուն շաշգըն վե պուտալա իմիշ:

Հալպուքի, Մարթա, պու սըրատա միւլաճագա իթմէքտէ իտի.

— Գալպինին խալիսանէ օլտուղունա նի'շին ինանմաեաճաղըմ. պիլաքիս խալիսանէ օլտուղունա եէմին իտէրիմ: Պունուն գաթի իսպաթընը, քէնտիսի պանա իրաեէ իյլէմիշ տիր: Ահ, քէնտիսի պէնիմ գէվճիմ օլուր իսէ, վե իֆատէսի վէճհ իւզրէ, պէնի սէվէր իսէ, նէ' գատար մէսուտ օլաճաղըմ. Լաքին էսէֆ իտէրիմքի, պու սըրֆ պիր խէեալտէն իպարէթ տիր, զիրա, ֆագիր հօգգապազ վե օեունպազլարըն գըզը օլտուղունու անլար իսէ, աշգ ու մուհապպէթի անինտէ զայիլ օլաճագ, վե պիր տախի կէրի տէօնմէեէճէք տիր:

Օտունման մաամուլ աթլարա օթուրաճագ սայիր միւլթէրի պուլունմատըղը խապէր վէրիտիքտէ, միւլաճագաթը մէզքիւրէ գաթթ օլունտու, վե կէնճ գըզլար, մէզքիւր աթլարա օթուրուպ, ֆէվդէլաւտէ սիւրաթլէ ծէօնտիւքլէրինտէ, գօրգուլարընտան նաշի խօշ նիտալէր չըգարմաղա պաշլատըլար: Պու կիւնահսըզ էյլէնճէեէ, մատամ Ժէրֆօ տախի իշթիրաք իթտի:

Պունյար, իշպու սախթէ հայվանյար իւզէրինտէ օթուրմուլար իքէն, բանաեըրըն պու մահէլլինէ իքի քիշի տահա կէլտի: Մէրգուեմարտան պիրի, կիւզէլ պիր էրքէք օլուպ, գըրգ եախօտ էլլի

եաշնտա կէօրինիւեօրտու : Օ չաղտա օլան պիր էրքէին , սիմաճա գուսուրսուզուղունա պագըլտըղնտա , քէնտիսինին , հէր հալտէ քիմէվիճէ պագը վասըթալարա միւրաճաաթ իթմիշ օլտուզու ան-լաշըլապիր իտի : Հասըլը մէրգուժուն իւզէրինաթ քեամիլէն ասըլ-զատէլիք թավը ու հարէքէթի միւշահէտէ օլունուեօր իտի :

Պու ատէմ՝ կէնճ , տիւպէր , հիւսէնա , ճալիպ , վէ սաշարընըն րէնկի գըրմըզը , վէ քէնտիսի պէեազ օլան պիր դապընը գօլթուղու-նա ալմըշ իտի : Փահշիեաթ ալէմինտէ թանըլմըշ օլան պու գատըն , թաթա-Մուլինէ իսմինտէ իտի :

Ձիքը իթտիկիմիզ չինկեանէ կիրուհու , օլ էսնատէ եէնի կէլէն իքի չախսը կէօրտուկիւնտէն , Բաս-լա-Ժամպ իլէ Թրօմպ-Ալգազար իլէրի աթըլտըլար : Թրօմպ-Ալգազար , էվվէլա շու սէօղլէր իլէ մալինի սաթմադա տէվամ իթտի :

— Էֆէնտիմ՝ , պէյիմ . սիզէ ալէա կլիպէրին վէ Բաֆօս գայմա-ղը տէնիլէն Նարպօն պալը իլէ դարըշըզ գօզուլու սապօն . . . Թէն իչին պիրապիր տիր . . . Մատամըն գատիֆէ կիպի եուժադ տէրիսի օլմալը տըր . . . ալըն , ալըն , թէճըրիւպէ իտին , էլլի սանթիմէ տիր : Ճէպինտէ եալընըզ օն սուեու օլան պու սապօնտան սաթըն ալմալը տըր :

Շախսը մէճհուլ . թահգիրամիզ պիր հարէքէթտէ պուլընտու-ղու կիպի , մատմուլազէլ թաթա-Մուլինէ տէ , հիտտէթլի պիր հալ վէ չաթլազ պիր սէտա իլէ ,

— Է՛յ , սապօնճու , տիգգաթ իտին , ֆիսթանըմը չըղնաեօրսու-նուզ . . . տանթէլալարըմը գօրաբաճագսընըզ , պիզլիմ պիր չէյ ալա-ճաղըմըզ եօզ տուր , տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Ղաեէթ գապա պիր սէտա իլէ .) Օհօ՛ , աֆվ իտէրսինիզ , սիզ տէ ֆիսթանընըզն էթէքլէրինի պու գատար ուզաթմանն :

Պու արա , Բաս-լա-Ժամպ իլէրի կէչէրէք , վէ տէմիր վէ չէլիեէ միւթէալլիզ էչեասընը թէչհիր իտէրէք ,

— Բրէնսիմ , սիզէ մազպուլթ պիր քէօսթէք . . . տէմիշ իքէն , Թրօմպ-Ալգազար , մէրգուժուն իֆատէսինի քէսէրէք ,

— Շու միւսիւեիւ պրագքանա , օ քէնտի քէօսթէկինի գօլուն-տա թաշըեօր . մատամը՝ քէօսթէեի տիր , տէյի պէեան իլլէտի , վէ պու լաթիֆէ իւզէրինէ , մէրգուժուն արգատաշլարը գահգահա իլէ կիւլմէկէ պաշատըլար :

Թաթա-Մուլինէ, հիտտէթլէնիպ, ըէֆիգինին գօլունու սարստը, վէ մէրգուճա խիթապէն,

— Ազիզիմ, հագգըմտա նէ եօլտա մուամէլէ իթտիքլէրինի իշիտի՝ եօրմուսունուզ. Իշիթէ ատի էհալի միեանընտա կէզմէքլիկին նէթիճէսի պու տուր, տէյի պէեան իյլէտի.

Շախար մէճհուլ. — (Ֆիթուրսուզլուգլա.) Ջանն իտէրիմքի, պու պապտէ շիքեաեթէ հագգընըզ եօգ տուր, զիրա պուրաեա սիզ կէլմէք իսթէտինիզ.

Թաթա-Մուլինէ. — Էօյլէ իսէ, պու քիւլհան պէյլէրի իշինտէ գալարագ, եէտիկիմիզ եուճրուգլար քեաֆի տիր. արապամըզա ափտէթլէ, արթըզ պու մահէլլտէն կիտէլիմ.

Ջինկեանէլէր, իշպու սօն սէօզլէրի, ֆէվգէլատէ եիւքսէք սէտա իլէ չըգարտըզլարը եո՛ւհա պաղըըըլա թէլագգը իթտիլէր.

Բաս-լա-Ժամպ. — Քիւլհան պէյլէրի՞ մի... հէլէ չունուն աղղընտան չըգան սէօզլէրէ պագ. ա՛րգատաշլար, տահա սիզ պունուն քիմօլտուղունու պիլմէեօրսունուզ. պու պէնիմ թէյզէմին գըզը տըր. չըգան այ, գահվէխանէնին պիրինտէ չիչէք սաթըճըլըզը իտիեօրտու.

Թաթա-Մուլինէ, պու սէօզլէրի իշիթտիկինտէ, հիտտէթ ու զազապընտան նաշի լէհճէսի սօլուպ, տօտագլարընը ըսըրարագ,

— Գօլթուղունուգտա պուլունուեօրում. հագգըմտա լազըմ կէլէն հիւրմէթ ու ըիաեթթի իյֆա իթտիրինիզ, տէտի.

Մէճհուլ շախս. — Ա՛հ, ազիզիմ, պու թէքլիֆինիզ միւշքիւլտիր.

Թաթա-Մուլինէ. — Պա՛րօն, տիմէք սիզ ճէսուր պիր ատէմ տէյիլինիզ.

Մէճհուլ շախս. — Նէ՞ եաբաեըմ, էլիմտէն կէլմէեէն պիր շէյի եաբապիլի՞րմիեիմ.

Պարօն, պու սէօզլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր, եուճրուգլարը սաեէսինտէ, էթըրաֆը իհաթա իտէն զալէպէլիկի եարըպ, ըէֆիգէսիլլէ սէլամէթէ չըգապիլտի, վէ արապալարընա ափտէթ իթմէք իւզըրէ իքէն, մատամ Ժէրֆօ իլէ ըիֆագաթընտաքի գըզլարա թէսատիւֆ իյլէտի.

Մատամ Ժէրֆօ իլէ մատմուազէլ Թաթա-Մուլինէնին գափալիէսի, էվվէլ էմրտէ ֆիթուրսուզճա, վէ պատէհու տիգգաթ վէ թէաճճիւպլէ պիրիպիրինէ պագըշտըլար.

Մէրգուլ վէ մէրգուլմէ, գուվվէթլի պիր էլէքթըրիք մաքինա-

սընըն գըղըլճըմը, այնի վագըլթտա իքիսինէ պիրտէն տօգունմուշ տուր կիպի, պիր աղըզտան,

— Օլիմբ,

— Կօնթըրան, տէյի նիտա իթտիլէր:

Թաթա-Մուլինէ՝ սուրաթընը էքչիթիպ, պարօնուն գօլունու սըգարագ,

— Վա՛յ, պիրիպիրինիզի թանը՝ Եօրմուսունուգ. պու գատըն քիմ տիր, տէյի եավաշ սէտա իլէ սիւալ իթտի:

Պարօն տախի, քէզալիք եավաշ սէտա իլէ,

— Պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու զայպ իթմիշ օլտուղում պիր մուհիպպէմ տիր, տէյի ճէվապ վիրտի:

Մէրգում, պու սէօզլէրի սէօյլէեէրէք, ըէֆիգէսինի գօլթու-ղունտան պրագտը, վէ մատամ ժէրֆօեա տօղրու իլէրլէեիպ, իքի էլինի ուզաթարագ,

— Օլիմբ, սի՛զմիսինիգ, սահիհէն սի՛զմիսինիգ, տէտի:

Մատամ ժէրֆօ. — Էվվէթ, պէն իմ. ֆագաթ էկէր պու կիւնքի կիւն, Սէն-Դիու բանաեըընտա թէսատիւֆ իտէճէկիմի մէմուլ էյ-լէմէտիկիմ պիր քիմէ վար իտի իսէ, օ տա, պարօն Կօնթըրան տը Սթընէի իտի:

Կօնթըրան. — Պիրիպիրիմիզի կէօրմէեէլի բէք չօգ վագըլթ տըր:

Մատամ ժէրֆօ. — (Սահի՛ իտէրէք.) Էվվէթ:

Կօնթըրան. — Հէման օն իքի սէնէ օլմուշ տուր:

Մատամ ժէրֆօ. — Օն իքիսէնէ՝... ահ, վագըլթ նա՛սըլ չաբուգ կէչիեօր:

Կօնթըրան. — Պու գատար միւտտէթ զարֆընտա սիգ ասլա թէպ-տիլ օլմամըշսընըգ:

Սապըգ Օլիմբ Սիլա. — Սահի՛հ մի:

Կօնթըրան. — Սահիհ օլտուղունու նամուսում իւզէրինէ սէօյլէ-Եօրում: Իք կէօրիւշտէ սիզի թանըմըշ օլտուղումտան տախի պու իֆատէմի թաստիգ իտէպիլիբսինիգ:

Մատամ ժէրֆօ. — Քէզալիք սիզ տէ, ասլա թէպտիլ օլմամըշ-սընըգ, պարօն. ֆագաթ օն իքի սէնէտէն պէրու նէ՝ եաբտընըգ. պէն, պու ուզուն միւտտէթ զարֆընտա, սիզի էօլմիւշսիւնիւզ տէյի զանն իտիեօրտում:

Կօնթըրան. — Եօլճուլսըգ իտիեօրտում, աղիզէմ. բէք չօգ եօլ-ճուլսըգ իթտիմ:

Մատամ ժէրֆօ . - Բարիսի պիւթիւն պիւթիւն թէ՞րք մի իթա միշ իտինիզ :

Կօնթրան . - Էվվէթ , քեամիլէն թէրք իթմիշ իտիմ : Իւշ այ տըր քի ավտէթ իթտիմ : Սիզ , Օլիմբ , սիզ նէ՞ եարտընըզ :

Մանամ ժէրֆօ . - Պէն իշ վէ կիւճ իլէ մէշղուլ օլտուլմ :

Կօնթրան . - Իշ վէ կիւճ իլէ՞ մի մէշղուլ օլտուլուլ :

Մատամ ժէրֆօ . - Աճայիւպ , թէաճճիւպ մի իտիեօրտուլուլ :

Կօնթրան . - Պիր ազ :

Մատամ ժէրֆօ . - Հալաղու քի , հագըգէթի հալ պու տուր : Փախի վէ սէպէպի մալիւմիւնիւլ օլան պիւեիւք պիր մուվաֆֆա-գըյեթսիզլիքտէն սօնրա , հաեաթը պէշէրիեէեէ , ճիտտի նօգթաի նազարընտան պազմազ լազըմ օլտուլղուլնա գարար վէրիպ , պիր ի-տարէլանէ քիւշատ իյլէտիմ :

Կօնթրան . - Սահի՞հ մի , Օլիմբ , հալէա իսքեաթ օլամաեօրուլմ :

Մատամ ժէրֆօ . - Մուամէլաթը թիւճճարիեէյի ճիւղիեէմ , աղ վազըթտա ֆէվգէլատէ թէրազ գը պուլմաղլէ , պու կիւնթի կիւն մատամ ժէրֆօ վէ շիւրէքեաօր իսիյլէ եատ օլունմադտաերմ :

Թաթա-Մուլինէ . - Մատամ ժէրֆօ . . . Մարպէօֆ ճատտէսին-տէ մէշղուր մօտիսթա սի՞զմիսինիզ :

Մատամ ժէրֆօ . - Էվվէթ , մատամ :

Թաթա-Մուլինէ . - Ա՛հ , մատամ , պէն սիզի , էսէրէրինիզտէն թանըըմ . պէնիմ գատար սիզի քիմնէ թագտիր իտէմէզ : Գօրսաթ վէ ֆիսթան ֆէսիպ տիքմէքտէ , տիւնեատա սիզին տէրէճէնիզտէ մա-հիր քիմնէ եօգ տուր :

Մատամ ժէրֆօ . - Էվվէթ , անը պէն տէ թատիգ իտէրիմ . լաքին էօյլէ իճատլար թասսավուր իտիեօրուլմ քի , ս սաեէտէ տա-հա պիւեիւք մուվաֆֆազըյեթ քէսպ ֆտէճէկիմ տէրքեար տըր :

Թաթա-Մուլինէ . - Մատամ , սիզ պիւեիւք պիր զաթալընըզ : Պարօն , պէնի թագտիմ իտին :

Կօնթրան . - Մատմուազէլ թաթա-Մուլինէ :

Պու աթա իբի գաթընլար , պիրիպիրինի սէլաւառըլար : Պատէ-հու թաթա-Մուլինէ , քէլամա տէվամ պիրլէ ,

— Մատամ , պունտան պէշղլէ սիզին է՛ն սատըգ միւշթիւնիգ օլաճաղըմ , տէտի :

Մատամ ժէրֆօ . - Պէն տէ , պարօն Կօնթրան տը Սթրէնէնին մուհիպպէսի իշին միւճիգէլէր իշլէնէճէեիմ :

Պատէհու մէզպուրէ մօտիսթա գատրն , պարօնա խիթապ ի-տէրէք ,

— Ազիզ տօսթու , մատէմքի ուզուն մուֆարաբաթտան սօնրա պիրպիրիմիզի պուլտուգ , ումարմքի , պունտան պէօյլէ չօգ տէ-ֆա կէօրիւշիւրիւզ , տէյի պէեան իյլէտի :

Կօնթրան . — Ազիզէմ Օլիմ , օլ պապտէ միւսթէրիհ օլուն :

Մատամ Ժէրֆօ . — Եարըն տէյիլ օ պիր կիւն , պազը ահըպ-պաեա պիր գիեաֆէթ վիլէհէնէր , էգէր զաթընըզ տա թէշրիֆ ի-տէրսէնիզ , մէմնուն զլուրում :

Կօնթրան . — Բէք ալէա , գապուլ իտէրիմ :

Մատամ Ժէրֆօ . — Մատմուազէլ Թաթա-Մուլինէեի տէ պէրա-պէր կէթիլին :

Թաթա-Մուլինէ . — Տավէթինիզի գապուլ իտէրիզ , մատամ :

Մատամ Ժէրֆօ . — Պա'րօն , պիրպիրիմիզէ բէք չօգ տիեհէնէք-լէրիմիզ վար տըր , էրքէնէնէ կէլիրսէնիզ , եալընըզ գալաճաղըմըզ-տան , կէօրիւշէպիլիլիզ :

Կօնթրան . — Եարըն տէյիլ օ պիր կիւն , թամ սաաթ պէշտէ գաբուխուզու չալաճաղըմ :

Մատամ Ժէրֆօ . — Իսմինիզի օտա խըզմէթքեարըմա պիլտիրտի-կինիզ անտէ , սիզի տօղրուտան տօղրուեա հավլէթխանէմէ կէլիլիէ-նէք տիրչ Իմօի , եարըն տէյիլ օ պիր կիւն պազը խաթըրէլէրտէն պահս իտէրիզ : Շիստիլիք էկէր մատմուազէլ Թաթա-Մուլինէ մու-վաֆֆաբաթ կէօսթէրիլ իսէ , բանաեըր մահէլլինի պիր ազ տօլա-չալըմ :

Թաթա-Մուլինէ . — Մաէլ մէմնունիյեէ , ազիզէմ մատամ :

Պու գաղար մուճիպինէնէ , մէրգումլար , զալէպէլիք տրասընտան կիւճպէլա իլէ եօլ աշմաղա պաշլատըլար :

Սէլէսթ , պու արա , Լօր իլէ Ֆաննիեէ տօղրու էեիլէրէք :

— Մատամըն գատիմ տօսթու օլան շու պարօն հազգընտա էֆրեարընըզ նէ մէրքէզտէ տիր , տէյի սիւալ իթտի :

Լօր . — Պէննէ , կիւզէլ պիր ատէմ տիր :

Ֆաննի . — Պէննէ էօյլէ տէյիլ :

Լօր . — Նի'ջին :

Ֆաննի . — Պագըչընտա պիր ֆէնալըզ , վէ թավը ու բիսվէթին-տէ տէհէթ ալէամէթի վար տըր :

Սէլէսթ . — Դապիլ տիր , ֆագաթ զաեէթ չիք պիր ատէմ տիր :

7

Ժան Բոզիէ իլէ Բէրինին վէ Ժօրժէթ իլէ Կինեօլէնին պուլուն-տուգլարը օեռունպազլար պարագասընա նազլը քէլամ իտէլիմ:

Պու պարագատա պիր տէրէճէ հարէքէթ պաշլամըջ օլուպ, միւզիգաճըլար, վագթիյլէ Լէհլի մըզրագաճըլարըն կիեինտիքլէրի իւ-նիֆօրմալարը անտըրըր գըրմըզը վէ էսկի էլպիսէլէրիյլէ, մահէլլի մախսուսլարընտա օթուրուպ, պագըրտան օլան միւզիգա ալէթլէրինի թէճըրիւպէ իթմէքտէ իտիլէր:

Ժան Բոզիէ, հէր պիր էլինտէ պիրէր թօգմագ օլարագ, պիւ-եիւք տավուլուն եանընտա օթուրուեօր իտի: Ժօրժէթ իսէ, կիեին-միջ օլտուղու էլպիսէ, մուվագգաթէն պիր քիւրք իլէ մուհաֆագա իտիլմիջ օլտուղու հալտէ, պիլէթ մահէլլինտէ տուրուեօր իտի:

Հասըլը, եագընտա լուպիեաթա պաշլանաճաղը հէր ալէամէթտէն անլաշըլմագտա իտի:

Պարագատան օն ատըմ գատար ուզագտա, պիւեիւք պիր ա-ղաճըն սըրթընա տաեանմիջ օլարագ, Բաս-լա-Ժամպ վէ Թրօմպ-Ալ-գազար տուրուպ, մէսէրէթլէ հիսապլարընը իթմէքտէ իտիլէր:

Պու իքի չինկեանէլէր, Ժօրժ տըլա Պրիէր իլէ պարօն տը Սթրէնէիեէ վուգու պուլան միւրաճաաթլարընտա օլտուղու կիպի, հէր թարաֆտա մուվաֆֆագըյեթսիզլիկէ ուղրամանըպ, հասըլ իթմիջ օլտուգլարը ուֆագ պիւեիւք սիքքէլէրէ նազարը հայրէթ վէ մահզուզիեթլէ պագմագտա իտիլէր:

Խուսուսա Թրօմպ-Ալգազար, մէսըուր օլուպ, մէրգում, գա-զանմըջ օլտուղու սիքքէլէրի գապէթասընա տօլտուրարագ, չէօյլէ սէօյլէտի:

— Է՛յ արգատաշ, իւշ ֆրանգ եթմիջ պէշ սանթիմ սաֆի քեար իթմիչիմ. տօղրուսու իչիմ բէք սըրասընտա տըր: Չանն իտէ-րիմ քի, պէն գաեըղըմը եիւզտիւրմէկէ մուվաֆֆագ օլտում: Ա՛հ, Բաս-լա-Ժամպ, գայպիմին շէրիքի, սէնին իհթիեար տօսթուն Թրօմպ-Ալգազար մէսուտ պիր ատէմ տիր, Թիճարէթ իլահը, անըն իչինէ միւսայիտ պուլունմագտա տըր:

Բաս-լա-Ժամպ. — Ա՛րգատաշ, — Սէն պիլմէօրսուն, գօրտօն-ճուլուգ տահա զիեատէ ըէվաճըլը պիր սանաաթ տըր: Իմօի, սէ-

նինչէ պիր չիրքէթ թէչքելինի թէչքիֆ իտէրիմ, վէ սանա պիր միգ-տար սէրմանէ ագչէսի վէրիւրիմքի, պիր ազ տահա բամատա վէ գո-գուլու սապոն ալասըն, իչինէ կէլի՛ր մի:

Թրոմպ-Ալգազար. - Հա՛յ հա՛յ. չիմտիտէն ըազը օլուրում. հէր էյիլիք իթ թիֆագ իլէ հասըլ օլուր տէրլէր:

Բաս-լա-ժամպ. - Աֆէրի՛ն, ա՛րգատաշ, իշթէ պիրինճի թագ-սիթ օլարագ սանա օթուզ իքի սու վէրիւրում: Հայտէ պագալըմ, ումարըմքի, գազանըրըզ:

Թրոմպ-Ալգազար. - Պէն տէ ումարըմ:

Օլ էնատէ Կինեօլէ, սահնէ իւզէրինէ կէլտի, վէ ժան՝ տա-վուլու պիւթիւն գուվիլէթ էյլէ չալմաղա պաշլատըղը կիպի, միւզի-գաճըլար տա, ալէթլէրինի էօթտիււրմէկէ իպթիտար էյլէտիլէր:

Թրոմպ-Ալգազար. - Ա՛րգատաշ, օեու՛նա պաշլանըթօր: Պու բա-թըրտը կիւրիւթիւ արասընտա տուրմագտան իսէ, պէն պիր ազ հավա ալմանա կիտիւթօրում:

Բաս-լա-ժամպ. - Պէն պուրատա տուրուրում, չիւնքի Կինեօլէ օեու՛ն թագիտլէրի իճրա իտէճէկինտէն, վէ քէնտիսի կիւլտիւրիւ-ճիւ պիր մուգալլիտ օլտուղունտան, անը տինլէմէք վէ սէյր ու թէմաշա իթմէք իսթէրիմ:

Ֆիլվագը Կինեօլէ, ժան Բօզիէնին էլինտէքի թօզ մագլարտան պիրինի ալըպ, քէմալը հիտտէթլէ տավալունա վուրարագ,

— Ա՛րշ, մի՛ւզիգա, Բօլան ա Բօնսէվօ հավասընը չալըն... Պի՛ր, իքի՛, իւ՛չ... պիմօ՛ւ... տէյի պաղըրտը, վէ օրքէսթօ իճրաի վա-զիֆէեէ պաշլատըղընտա, պիւեիւք պիր կիւրիւթիւ գօթու:

Կինեօլէ, իքի էլիլլէ գուլագլարընը գաբանըպ, սէսինէ գատար չըգապիլիսէ,

— Է՛յ էլվէրիւ, արթըգ էլվէրիւ, զայրէթինիզէ թէչէքքիւր իտէրիմ, ֆագաթ պու զայրէթ պէնի եօրուեթօր: Ահէնկինիզ կիւզէլ իսէ տէ, գուլաղըմը սաղըր իտէճէք մէրթէպէտէ տիր: Էկէր սիզի չօգ տինլէր իսէմ, պու՛նտան պէօյլէ իչիտէմէզ օլուրում, տէյի պա-ղըրտը:

Օրքէսթօ սիւքիւթ իթտիկինտէն, կէնճ մուգալլիտ, սէսինի թէպտիլ պիրլէ, շէօյլէ տէվամ իթտի:

— Հա՛ հա՛ հա՛ հա՛, պիլ ազտան, տիւնեանըն էն մէշհուր օեու՛ն-պաղըրընըն ճիւմլէսինէ թէգատտիւմ իտէն, վէ անլէրի եէրին ալ-թընտա եիւզ անագ չուգուրա պաթըրան օեու՛նպաղը կէօրէճէեիզ:

Էվֆեթ, բէք չօգ հիւքմտարարն իփթիխար նիշանչարը յա Թայթիֆ իտիլէն վէ էմսալի պուլունման զարիպ գատընը թէմաչա իտէճէերիզ, Էվֆեթ, միւսիւկեր, Էվֆեթ, պիր ազտան պիւսիւք էլ վէտա չուպիեաթը պաշլաեաճազ տըր, Եագաչըն, Եագաչըն, ճիւմէնիզէ խիթապէն պէհան իտէճէք մահրէմանէ իփատէմ վար տըր, Շիմտիլիք, մատէմքի մատամըմ պուրատա տէյիլ տիր, հէնուզ վագթըմըզ վար տըր, գուլաղընըզըն պօրուսուստան աշաղըեա մահրէմանէ իփատէմի սուրէթի լաթիֆանէտէ պէեան իտէճէերիմ:

Այնի վագթըմտա, աղզընը աչըպ հէր շէյի տինլէեէն պիր չօգ ատէմլէր, Կինեօլէնին տուրմուշ օլտուղու մահէլին գարչըսընտա թօզլանտըլար, Պու իզտիհամար իշինտէ չօգ տէֆա կէզըրիւտիւկիւ կիպի շագաճընըն պիրի:

— Սէսինի քէս տէ տիեճէէկինի սէօյլէ, տէյի պէեան իյլէտի, Խալզ, պու լաթիֆէտէն խօշլանարագ, գահգահա իլէ կիւլմէկէ պաշլատը, վէ պու կիւլմէք կէշինճէ, մուգալլիտ, պիր գաշ թագլիտտէն սօնրա, շու հօլտա քէլամա աղազ իյլէտի:

— Պէնի կէօրիւկ տունուզ ա', զն տէօրթ նէֆէր էվլատ սսհիպի, օլան վալիտէսինի խանըմըշ օլման պիր ատէմին թէք օղուեում: Պապամըն զիքրի իշին պիր տամա կէօզ եաշը տէօքէլիմ, չիւնքի պիշարէ հաեաթընը զայպ իթմէքլէ վէֆաթ իթտի, վէ վիրաս օլարագ, պանա, պիր թապա, պիր չիզմէ քսնճու, պիր թէք էլտիվէն, պիր ճամըզ կէօզլիւք, վէ աղլամագ իշին իքի կէօզ պրագտը: Հիւ հիւ հիւ հիւ:

Կինեօլէ, պիր իքի սանիյեէ գատար աղլաեօր կիպի կէօրիւնտիւ, վէ պատէհու սէլամ վէ թէպէսսիւմլէ շէօյլէ տէվամ իթտի:

— Իսթէրսէնիզ, պանա ինանընըզ, պէն պու շէյլէրէ գանաաթ կէթիւրմէտիմ, վէ մուգալլէլաթ մուհարըրիլինին օտաարնտան չըգտըգտան սօնրա, սէֆիլ էօմրիւմիւ մուհաֆագա իթմէք իշին, շիմտիքի սանաաթըմա պաշլատըմ: Նամուսում իւզէրինէ սէօյլէրիմքի պանքէր եախօտ սարրաֆ օլմանը արզու իտէր իտիմ, լաքին քիմսէեէ, արչընընա կէօրէ պէզ վիրմէեօրլար: Պու սէպէլլէ պիր մուգալլիտ օլտում իսէ տէ, պու հալտէն խօշնուտ տէյիլիմ, չիւնքի հէր կիւն պէնի մէճպուր իտիեօրլար պաղըրմանաքի, «կէլին, պագըն, նէլէր կէօրէճէքսինիզ» հալպուքի, պէնիմ պիր շէյ կէօրտիւկիւմ եօգքի, սիզ տէ կէօրէսինիզ, Պէն պաղըրըրիօրում, պիգ տէ ինանըրօրսոնուզ:

Պու սըրատա , Կինեօլէ : քէնտիսինի գօլլաեան վէ տինյէեէն օ-
լուպ օլմատըլընը անլամագ իւզրէ , սաղ վէ սօլ , վէ էօն վէ արգա
թարափըլընա պագտըգտան սօնրա , տահա զիեատէ եափաշ սէտա
վէ մահրէմանէ պիր հալ իլէ ,

— Պուրատա պիզ եալընըզը . պէնի կիզըփճէ տինյէեէն հիշ
պիր քիմսէ եագ տուր : Պինապէրին ասըլ , հազըգէթի սիլէ պիլ-
տիրմէք իւզրէ , պու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իյլէրիմ : Փագաթ
սիլէ սէօյլէեէնէկիմի , սագըն սիզ քիմսէեէ պիլտիրմէեին , էկէք
քէյֆիեէթ մալիւմ օլուր իսէ , պէնի լաեըգըյա թէքէլէրէր .
տիրմէք իսթ էեօրուլմքի , պէնիմ մատամըմ , սիզին պիլտիկինիզ կիպի
սիհրպագ տէյիլ տիր . պարալամըզ , սայքի մուարագա վէ գափկա
մահէլլի տիր , — տէմիշ իքէն , արգատան բէրտէ աչըլարագ , օեուռ-
պազըն գարըսը , քէնտիեէ մախսուս էլպիսէսիյլէ սահնէ իւզէրինտէ
կէօրիւնտիւ , վէ Կինեօլէեէ էօյլէ պիր թէքմէ էնտիրտի քի , պիչարէ ,
տօպաճ կիպի էթրաֆտա տէօնտիւ :

Խալզ , իշպու մասխարալըգտան մէմնուռն օլտուղուռնտան , գահ-
գահալը պիր կիւլիւշ վէ ալզըյաեըյար վուգու պուլտու :

Բէրին . — (Քէլամա պաշլաեարագ , վէ Կինեօլէնին եագասընտան
թուլթարագ .) Ահ , սէնի քիւլիւք եըլան , պուռնճա գէմանտան պէրու
պէնի թագտիր վէ թահսին իտէն խալզըն մուվաճճէհէսինտէ , իս-
միմ վէ շէօհրէթիմէ լէքէ կէթիլիեօրուռն հա' : Սէնի հայլաղ , եա-
րամաղ . իշթէ պէն տէ սէնի պու եօլտա ճէզալանտըրաեըմտա , ան-
լաեասըն :

Կինեօլէ . — (Աղլաեօր կիպի կէօրիւնէրէք .) Հիւ հիւ հիւ : Պէն
մի մա'տամ , սիզին շէրէֆինիզէ , իսմինիզէ խալէլ կէթիլիեօրուլմ ,
հիւ հիւ հիւ : Պէն , եէնի տօղմուշ պիր չօճուղա պէնգէրիմ , վէ հիշ
պիր շէյ եալմաղա իզթիտարըմ եագ տուր : Պարալանըն սիլթայիլինի
իտիեօրուլմ :

Բէրին . — Արթըզ էլ վէրիր , սուս օլ , եօքսա եէնիտէն պաշլա-
ըմ :

Կինեօլէ . — (Էլինի , վիճուտինին ինճինմիշ օլան թարափընա կէօ-
թիւրէրէք , վէ եալվարարագ .) Օհ , խա'յը , խա'յը , թէքըար պաշ-
լամանըն : Պուրնուլմուռն աճըսընտան տուրամաեօրուլմ :

Սամիուռն թարափընտան եէնիտէն գահգահալը կիւլիւշմէքիք
սէտասը իշիտիլտի :

Բէրին . — (Ամիրճէ .) Եագըն կէ'լ :

Կինեօլէ . - (Պիլաքիս կէրի չէքիւրէրէք .) Իշթէ . . .

Բէրին . - Էկէր իրատ իտէճէկիմ սիւալէ ճէվապ վիրմէքլէ , միւ-
թէպէր էհալինին թէվէճճիւհ վէ ըաղպէթինի գազանըր իսէն , սանա
ափվ իտէրիմ :

Կինեօլէ , քէնտիսինի թօբլաեարադ ,

— Հա'յտէ էֆէնտիմ , սիւալինիդի արզ իտին , ճէվապընը անինտէ
վիրէճէեիմ , վէ պէնիմ եարըմ հայվան օլմատըղըմը անլաեաճագ-
սընըզ , տէտի :

Բէրին . - Խա'յր , խա'յր , թէքմիլ հայվան օլտուղունու բէք ալէ ա
պիլիբիմ : Իմտի , Կինեօլէ , շունու պանա սէօյլէքի , պիր լալէ չիչէ-
յի իլէ պիր թօբճունուն արասընտա նէ՞ ֆարգ վար տըր :

Կինեօլէ . - Ա'հ մատամ , պու մուամմանըղըն հալլի գօլայ տըր :

Բէրին . - Գօլայ իսէ ճէվապ վէր :

Կինեօլէ . - Փարգը շու տուր քի , թօբճու , լալէ չիչէեինի թօբ-
լաեապիլիբի ամմա , լալէ չիչէեի թօբճունու թօբլաեամադ :

Բէրին . - Կինեօլէ' , սահիհէն սէն պիր ահմագսըն :

Կինեօլէ . - Նէտէ՞ն , մատամ , ֆարգընը անլաեամատըմ մը :

Բէրին . - Խա'յր , ֆարգը շու տուր քի , լալէ չիչէեի նէշվ ու
նիւմա պուլուր , վէ թօբճու տա թօբ աթար :

Ումուսի պիր կիւլիւշ գօբտու :

Կինեօլէ . - Մա'տամ , տիկէր պիր սիւալ արզ իտին . պու տէ-
ֆա , պահս իտէրիմքի , հալլ իտէճէեիմ :

Բէրին . - Բէք իյի , Կինեօլէ . Իմտի պանա շունու սէօյլէքի ,
թէքմիլ տիւնեատա է'ն զիեատէ ճէսուր օլան շէյ նէ՞ տիր :

Կինեօլէ . - Մա'տամ , տէօրթ կիւնլիւք պիր չօճուգ տախի պու
պապտէ սիզէ ճէվապ վիրէպիլիբիքի , թէքմիլ տիւնեատա է'ն ճէ-
սուր քիմսէ , Ֆրանսըզ ասքէրի տիր :

Բէրին . - Անլաեամատըն Կինեօլէ' :

Կինեօլէ . - Աճայի'պ , մատամ , Ֆրանսըզ ասքէրինտէն տահա
զիեատէ ճէսուր պիր շէյ վա՞ր մը տըր :

Բէրին . - Էվվէթ , վար տըր :

Կինեօլէ . - Նէ՞ տիր :

Բէրին . - Սէն արթըզ օրասընը տիւշիւնմէքտէ օլ :

Պատէհու մէզպուրէ , էհալիեէ տօղլու տէօնիւպ , շու վէճհի
իֆատէ իթտի :

— Միւսիւլէ'ր , մատամլա'ր , իչէրի պուեուրուն վէ պագըննէ-

է՛ր կէօրէճէքսինիդ. Տիւնեանն էն շայեանը թէհայեիւր մէնզարէ-
լէրինի սէյր ու թէմաշատան սօնրա՛, հմնայսիդ ձաւնիդ իսմինի ալան
ժօրժէթ վէ գուլունուզ, գուլվէթ, ժիմնասթիք վէ սայիր օեուն-
լար իճրա իտէճէեիդ. Պէն, եալընըզ չէնէմին գուլվէթիլէ եիւզ քիւօ
աղըրըղընտա մատտէլէրի գալտըրաճաղըմ, վէ մատմուհազէլ ժօրժէթ
տէ, ասքէրի միւսիւլէրին գըլըճլարընը եուտաճագ տըր:

Բէրին, քէլամընը քէստի, վէ գուլագ վէրիեօր կիպի կէօրիւն-
տիւ, վէ սիմասըյլա պաղը թագլիտլէր իճրասընտան սօնրա, սէսինի
թէպտիլ իտէրէք, չէօյլէ սէօյլէտի:

— Կիւլմէք սէպէրի իշիտիեօրում. հէր թարափտա, սէօղիւմէ
պաղը ինանմաեանլար, վէ պէնի իսթիհզա իտէնլէր վար տըր. էլ-
պէթթէ, քէնտի քէնտինիդէ, «Պունլար գուրու լագըրտըլար տըր.
իսպաթը նէրէտէ, սատէ վատ իթմէքտէն հիչ պիր չէյ զայպ իտիլ-
միշ օլմագ. . . Պու գատըն պիդի ալտաթընօր. . . պու գատընըն պիր
հօգգապաղ վէ օեունպաղ օլմագտան զայրի տէեէրի եօգ տուր»
տիեօրսունուզ:

Ժան Բօզիէնին գարըսը, մահէլլի մէզքիւրտէ պուլունան էհա-
լիեէ հաքիմանէ պիր աթֆը նազար իտէրէք, աղըզ չարուգուլուղոյա
շու սուրէթտէ իֆատէեէ աղազ իթտի:

— Օեունպաղ մը, հօգգապաղ մը. էվվէթ, միւսիւլէ՛ր, էվվէթ
մատամլա՛ր, պէն պիր օեունպաղըմ, հօգգապաղըմ. Պէնիմ հօգգա-
պաղըդ վէ օեունպաղըդլարըմը թէրթիպ վէ նէշը իտէճէք պիւեիւր
վէ քիւլիւք զագէթալար պուլունմատըլը ճիհէթլէ, իշպու տէօշէ-
մէլէր իւզէրինտէն խալգա իֆատէի մէրամ վէ հալ իթտիկիմ իչին,
պանա պու սըֆաթլար վէրիլիեօր, Լաքին քեաֆֆէյի հօգգապաղ
վէ օեունպաղլար ումուլի մէյտանլարտա՛մը պուլունուրլար տէյի
զանն իտէրսինիդ. Զաթէն տիւնեա՛ հօգգապաղ վէ օեունպաղ իլէ
տօլմուշ տուր. Գէնտի մուվաֆֆագըյեթլէրինտէն տօլաեը իֆթի-
խար իտէն միւլէլիֆլէր՝ հօգգապաղ տըրլար. Գէնտի մէնաֆիլի մախ-
սուսէլէրինի կէօղէթմէեօր կիպի թավը ու լիսանտա պուլունան շու
եա պու ճէմիյեթթի խայրիեէ սանտըգքեարլարը՝ հօգգապաղ տըր-
լար. Աշգ ու սէվտատան պահս իտէն մաշուգէլէր, վէ քէնտի ֆագի-
լէթինտէն պահս իլլէեէն ըագգասէլէր, վէ խալիսէթինտէն պահս իլլէ-
եէն աշըգլար, վէ իսթիգամէթի՛ աղըզլարընտան պրագմաեան տավա
վէքիլէրի, քեաֆֆէսի տէ հօգգապաղ տըրլար, հօգգապաղ՝ Գէ-
ղալիք քէնտի վիճտանլարը իւզէրինէ եէմին իտէն թաճիլլէր, վէ թէր-

Թիպէրինին ինանըմասընը իսթէեէն թապիպէր , պուշար տա հօգ-
գապազ տըրլար... Սաղտա ի հօգգապազ , սօլտա հօգգապազ : Արա-
պա իլէ կիտէն տէ հօգգապազ , եաեան եիւրիւեէն տէ հօգգապազ :
Հասըլը պու ալէմտէ հէր քէա հօգգապազ : Հօգգապազ օլմատըգլա-
ընը իտտաա իտէնլէր՝ տահա զիեատէ հօգգապազ , էկէր պու սէօզ
լէրիմէ իթիմատ կէթիւրմէզսինիզ , էթրաֆընըզա կէօզ կէզտիւրինիզ ,
սէօյլէտիւլէրիմին ֆիիլի իսպաթլարընը կէօրէպիլիւրսինիզ :

Բէրին , պիր ազ տահա նաթըգէթէրտազըլըղընա տէվամ խտիպ ,
վէ իտիւէն սէօզլէրտէն պազըլարը , նասըլսա , սէյիւրծիլէր իչինտէ պիր
ասքէրին հայսիեթինէ տօգուռտուղուռտան , մէրգոււմ , զալէպէլիկի
եարըպ , սահնէնին էօնիւնէ կէլտի , վէ Բէրինի տուէլլօեա տավէթ
իթտի , վէ մէրգոււմէ մուվաֆֆադաթլա , տուրտուղու եէրտէն աչա-
ղըեա աթլատը , վէ քէնտի վէ խասմի , ուճարը քէամէզ օլան վէ թէա-
թրօլարտա գուլլանըլան գըլըճլարտան պիրէր թանէ ալըպ , տուէլ-
լօեա իպթիտար իթտիւլէրինտէ , Բէրին , խասմինի , տուէլլօտան
վազ կէչիւրիպ , զալէպէլիւր արասընտան մահուպճա սիվիչէնէ գա-
տար ուղրաչտը , վէ խալգ , պու մէնզարէեի սէյր ու թէմաչտան
մէմնուռ օլտուղու կիպի , օեուռպազըն գարըսընըն սիւհա իսթիմա-
լինտէքի մէհարէթինէ տէ հայրան օլտու , վէ մուվաֆֆադըյեթինի
ալգըլատը :

8

ԺօրԺ տը Լա Պրիէր իլէ Լիօնէլ Մօրթօն , հալէա բանաեըր մա-
հէլինի թէրք իթմիլ օլմաեըպ , չիւնքի Լիօնէլ , քէնտի սէվկիւլիւ-
սիւնիւ թէքըար կէօրմէք արգուսինտէ իտուկինտէն , կիւեա մէզքիւր
բանաեըրտան վէ զալէպէլիւրտէն խօշլանտըղը պէհանէսիյլէ , օրա-
լարտա կէզինէրէք , էյլէնմէքիկի ԺօրԺա մուսիւրրանէ ըէճա էյլէ-
մէքտէ , վէ մէրգոււմ Բարիսի , արգատաչընըն ասըլ ֆիքրինի ան-
լամագլա պէրապէր , ըէճասընա մուխալիֆէթ իթմէմէքտէ իտի :

Թէսատիւֆէն պու իքի ահպապ , պարագաեա եագլաչտըլար :
Պուշարըն օրաեա եագլաչտըլարը զէման , Բէրին իլէ զիքր իթտիւ
կիմիզ ասքէր միեանընտա վուգու պուլան տուէլլօնուռ էն շէտիտ
զէմանը իտի :

Տուէլլօնուն խիթամընտան սօնրա, մահէլլի մեզքիւրտէ թօբլան-
մըջ օլան խալգ տաղըրմաղա պաշլատը, վէ Բէրին մաղըրուրանէ,

— Մատամլա՛ր, միւսիւլէ՛ր, իչինիզտէ տուէլլօ արգու իտէն
տիկէր քիմսէ վա՛ր մը տըր, տէտիկինտէ, պու զալէպէլիքլի մահէլլէ
կէլմիշ օլան մատամ ժէրֆօ իլէ գըզլարը ըիֆագաթընտա պուլու-
նան Մարթա, հէեէճանլէ,

— Պու սէ՛ս... պու սէտա՛... տէյի պէեան իյլէտի:

Օ արա Բէրին, արգասընա տէօնիւպ, Մարթաեը կէօրտիւկիւնտէ,
հէման անըն եանընա գօշտու, վէ պօղազընա սարըլարագ,

— Գըզը՛մ, գըզը՛մ, տէտի:

Մարթա տախի հօգգապազըն պուսէլէրինէ գարըլըգ պուսէ-
լէր իեատէ իտէրէք,

— Վալիտէճիեի՛մ, վալիտէճիեի՛մ, տէյի ճէվապ վիւրտի:

Բաս-լա-թամպ. — Պունա տէրլէր ֆամիլեա մէնզարէտի:

Խալգըն է՛ն զիեատէ նազարը տիգգաթընա չարբան, կէօրտիւք-
լէրի մէնզարէնին թօհաֆլըզը տըր:

Իմտի, կէնճ, կէօսթէրիչլի վէ էլլիսէ՛րի շոեէթ պիչիմի օլան
պիր գըզըն՝ օեուկպազլարա մախսուս զարիպ էավապ կիեինմիշ պու-
լունան պիր գարը իլէ գուճագ գուճաղա կէլմէլէրի, պիր ազ էվ-
վէլ հիքեաեէ իթտիկիմիզ տուէլլօնուն միւթէատտիտ սէյիըճիլէրի-
նէ բէք գապա պիր մէնզարէ մագամընտա կիօրիւնտիւ: Պինապէրին
հէր թարաֆտան իսթիհզաքեարի ալգըլաեըլլար վուգու պուլտու:

Ժօրթ տը լա Պրիէր՝ Լիօնէլ Մօրթօնա տօղըրու տէնտիւքի, օլ
էսնատէ, թէաճճիւպիւնտէն նաչի սանէմէ թահվիլ օլմուշ տուր կի-
պի, կիւլմէքսիզին գալադալմըշ իտի:

Մատամ ժէրֆօ, գաշարը չաթըլմըշ վէ տօտագլարը պուրուշ-
մուշ օլտուղու հալտէ, քէնտի քէնտիեէ,

— Պիր օեուկպազ գարըսըլա պէօյլէ պիր թէսատիւֆ... նէ՛
գատար իքրահ վէ նէֆրէթ իտիլէճէք հալ... տիմէքտէ իտի:

Իսթիգաքեարի սէտալէր վէ կիւլիւշլէր էլան տէվամ իթմէքտէ
օլուպ, Բէրին, թէհտիտամիզ պիր թավը իլէ խալգա տօղըրու տէօ-
նէրէք,

— Է՛յ, միւսիւլէ՛ր վէ մատամլա՛ր, կիւլէճէք նէ՛ վար, տէյի
սիւալ իթտի:

Թապիւթիլլէ հիշ պիր ճէվապ վիւրէն պուլունմատըղընտան, օ-
եուկպազըն գարըսը, շու վէճհլէ քէլամընա տէվամ իլլէտի:

— Աճայի՛ պ, պիւր վալիտէ իլէ գըզընըն պիւրիպիւրինի գուճագ-լաեւպ էօքիւշմէլէրի, պու տէրէճէ զարիպ պիւր շէ՞յ մի տիւր, Կիեին-միշ օլտուղում էսվապ սէպէպիլլէ՞ մի, վէ պիւր ազ էվվէլ թագ-լիտ իթտիկիմ իչի՞ն մի իսթիհզա իսիեօրսունուզ, Սէօյլէեին, պիւր գա-տըն՝ օեուկպազ օլտուղու իչին վալիտէ օլմաեա հագգը օլա՞մազ մը... Գըզըմը կէօրիւեօրում, անլա՞եօրմուսունուզ, գըզըմը, վէ անը էօքիւեօրում, վէ սիզ տէ կիւլիւեօրսունուզ... Էկէր պու պապտէ իզհարը ըիգգաթ իթմէեօր իսէնիզ, սահիհէն ահմագ քիմսէլէր ի-միշսինիզ:

Օնտան սօնրա քիմսէ կիւլմէտի, վէ մէրգումէնին պէօյլէ աչըդ-տան աչըդա թէքտիւրինի իչիտէնիէր, թէտրիճէն օրատան մուֆա-րագաթ իթտիլէր:

Բէրին, էթրաֆընա աթֆը նագար իտիպ, շու վէճհլէ իֆատէ-սինէ թէքըար ազազ իթտի:

— Իչթէ, կէօրտիւնիւզ մի, հարէքէթի վագըալարընըն միւնա-սիպէթսիզլիկինտէն քէնտիլէր տէ մահճուպ գալարագ, սափուշուպ կիթտիլէր: Պուկտան մաատա, օ առէմլէրին պիզճէ նէ՞ էհէմմիեթի վար տըր. քէնտիլէրինի թանը՞րմըբըզ, վէ քէնտիլէրինտէն տօլաեք տիւշարը իզթիւրապ օլմազա սէպէպիմիզ վա՞ր մը տըր: Խա՛յր, խա՛յր, հայտէ՛ պէնիմ ճէվհէրիմ... սէվկիւլիւ վէ քիւշիւք Մարթա՛մ... պանա սարըլ... պէնի էօք... հա՛յտէ գըզըմ ժօրժէթ, սէն տէ կէլ, գըզգարընտաչընը տէրաղուշ իլլէ:

Ժօրժէթ, գօշարագ կէտի, վէ օլ իքի կէնճ գըզլար, պիւրի-պիւրինէ սարըլմըշ օլտուգլարը սըրատա, Բէրին, Մարթաեա խի-թապէն,

— Ֆագաթ, գը՛զըմ, շունու պանա սէօյլէ քի, նա՞սըլ օլուպ տա պուրատա պուլունտուն: Պու մահէլլտէ սէնի կէօրէճէկիմի ապլա մէմուլ իթմէեօրտում. եօգսա պէնի պուրատա պուլաճաղընը պիլի՞ր մի իտին, տէյի պէեան իթտի:

Մարթա. — Խա՛յր, վալիտէճիեիմ, օլ պապտէ աօլա խապէրիմ եօգ իտի:

Բէրին. — Էօյլէ իսէ, գը՛զըմ նա՞սըլ օլտու տա պու կիւն պու-րատա պուլունտուն:

Մարթա. — Արգատաչլարըմը վէ պէնի էյլէնտիւրմէք իւզրէ, մա-տամ ժէրֆօ պիզի պուրաեա կէթիւրտի:

Բէրին տիթրէտի, վէ իւք տէֆա օլարագ, մատամ ժէրֆօեու

կէօրտիւ քի, ու էսնատէ ազամէթլի պիր հալտէ տուրուեօր իտի. Օեռունպազըն գարըսը, մահճուպճա մէրգու մէնին եանընա կիտէրէք,

— Աֆվ իտէրսինիզ մատամ... ֆիքրիմ՝ եալընըզ Մարթա հագ-գընտա մէշղուլ օլտուղունտան, սիզի կէօրէմէտիմ, տէտի.

Մատամ Ժէրֆօ. — (Թահգիրամիզ պիր Թարգտա.) Բէք էյի, բէք էյի.

Բէրին. — (Ֆէվգէլատէ մահճուպէյեթլէ.) Ա՛հ, մատամ, անլա-եօրում, պէն սիզտէն, սանաաթըմը վէ հալիմի կիզլէմիշ իտիմ. լա-քին պու կիզլէմէքլիկիմ, ութանտըղըմտան նաշի տէյիլ տիր... Ալ-լահ իթմէեէ... անճագ էօյլէ պիր պաթըլ իթիգատ վար տըր քի, էշթէ անը պիտիկիմտէն... Փագաթ սիզ, պիրտէն պիրէ սանաա-թըմը անլամանըզտան տօլաեը կիւճէնտինիզ զանն իտէրիմ.

Մատամ Ժէրֆօ. — (Բէրինին սէօղլունիւ քէսէրէք.) Րէճա իտէ-րիմ, գատըն, սիզին նէ՛ սանաաթտա պուլունտուղունուզտան պա-նա նէ՛.

Բէրին. — Սահիհ տիր, մատամ, պու խուսուստա սիզէ ըաճի պիր չէյ եօգ տուր. Փագաթ նիհաեէթ էշլէտիկիմ սանաաթը կէօ-րիպ անլատընըզ. նէ՛ չարէ, եաշամագ լազըմ տըր, վէ քեաֆֆէյի սանաաթլար, նամուսուլ օլտուղլարը, վէ նամուսլուճա իճրա իտիլ-տիքլէրի հալտէ, իգրար ու պէեան իտիլմէլէրինտէ մահզուր եօգ տուր.

Մատամ Ժէրֆօ. — Պէն տէ պունուն մուղայիրինի իտտաա իթ-մէեօրում. Անճագ սիզ տէ անլաեապիլիբսինիզ քի, պէօյլէ վագըթըսըզ պիր թէսատիւֆիւ մէմուլ իթմէեօրտում. Շէօյլէքի, պու զարիպ թէսատիւֆ, ատի խալզ նազարընտա պիր մէնզարէ գապիլինտէն օլուպ, պիզի բարմագլա կէօսթէրիեօրլար. Պէնիմ իսէ, պու եօլտա հէրքէսէ քէնտիմի սէյր ու թէմաշա իթտիրմէք, ատէթիմ տէյիլ տիր.

Այնի վագըթտա, Բէրինին եանագլարը իւզէրինէ իրի տանէլի կէօգ եաշլարը ագմագտա, վէ հընչգըրմասը, սէսինի պօղմագտա իտի. Պինապէրին պիչարէ գատընճըզազ, հէման անլաշըմազ պիր սէտա իլէ,

— Ա՛հ, մա՛տամ, էկէր պիլսէ իտիմ... էկէր քէշֆ իտէպիլսէ իտիմ... Մարթաեը թանըմաեօր կիպի պիր թավրտա պուլունուր իտիմ... Լաքին գալպիմ, տիհանըմտան զիեատէ սիւրաթլէ քէլա-մա աղազ իթմէքլէ, տիւշիւնէմէտիմ... գօշտում, վէ անինտէ սէվ-

կիւլիւ գըզըմը տէրադուշ իյլէտիմ, Պէլքի, մա'տամ, պէնիմ եէրիմ-տէ օլսա իտինիզ, սիզ տէ այնի հարէքէթտէ պուլունուր իտինիզ... Իմտի, պանա կիւճէնմէերին, վէ պանա աֆվ իտին, տէտի:

Մարթա. - (Բէրինի պիտտէֆաթ պուս իտէրէք.) Ա'հ, վալի-տէճիեիմ, վալիտէճիեիմ:

Մատամ Ժէրֆօ, օեունպազըն դարըւրնա ճէվապ իթաօընա թէնէզզիւլ իթմէտի, վէ կէնճ գըզա խիթապլէ,

— Մա'րթա, պիզ կիտիեօրուզ, բանաեըր մահէլլինի թէրք ի-տիեօրուզ, Կէլին, սիզէ պէքլէեօրում, տէտի, վէ պիր ազամէթլի հարէքէթլէ եօլունա տէվամ իթտիկի սըրատա, Բէրին, էլլերինի եէկտիկէրինէ գավուշտուրուպ,

— Մա'տամ, սէօղիւմէ իթիմատ իտին քի, իճրա իթտիկիմ չու սանաաթը ասյա սէվմէմ, ֆագաթ եաբաճագ տիկէր իչիմ եօգ տուր: Անըն իչին, սէվկիւլիւ Մարթամ իչին պու հալլէրէ գաթլան-մըլըմ... անը լաեըգըյա պիւեիւթմէք վէ թէրպիեէ իթմէք իս-թէրիմ... Բէճա իտէրիմ, մատամ, գըզմա, պէնտէն տօլաեը մահ-ճուպ օլմագլըղը էօյրէթմէերին:

Մարթա. - (Շէտիտէն.) Սիզտէն տօլաեը մահճո'ւպ մու օլմագ... խա'յր, խա'յր վալիտէճիեիմ:

Բէրին. - Սէօղիւնէ իթիմատ իտէրիմ, գըզըմ, թաշըտըղըն գալպի բանա պիլիւրիմ... Հա'յտէ, պէնի պիր տէֆա տահա տէրա-դուշ իյլէ... օնտան սօնրա եօլունա կիթ, վէ չաբուզ կիթ:

Մարթա. - Վալիտէճիեիմ, պէնի կէօրմէեէ կէլէճէ'քմիսինիզ:

Բէրին. - Պիր ան էվվէլ կէլմէկէ չալըշաճաղըմ:

Մարթա. - Եագընտա կէլէճէքսինիզ, տէյի'լ մի:

Բէրին. - Օլ պապտէ սանա վատ իտէրիմ:

Մարթա. - Իմտի, Ալլահա ըսմարլատըզ, վալիտէճիեիմ, Ալլահա ըսմարլատըզ, սէվկիւլիւ գըզգարընտաշըմ. ինչալլահ եագընտա թէքրար պուլուշուպ կէօրիւշիւրիւզ:

Ժօրթէթ. - (Մարթաեա սարըլարագ.) Տայիմա պիզի սէվ... տայիմա պիզի տիւշիւն...

Մարթա. - Գալպիմ տայիմա սիզին իլէ պէրապէր տիր:

Մատամ Ժէրֆօ, խալի իլէրլէմիշ օլտուղու հալտէ, արգաօընա տէօնիւպ, ամիրճէ պիր սէտա իլէ,

— Հա'յտէ, Մարթա, պիթտի' մի... Նիհաեէթ կէլէճէ'քմիսինիզ, տէտի:

Մարթա . — Կէլիեօրում, մա'տամ, կէլիեօրում :

Բէրին իլէ Ժօրթէթէ պուսէլէր թագտիմ իթտիկի, վէ օ իքի պիչարէնին՝ կէօզ եաշլարընը սիտիքլէրի սըրատա, Մարթա, մահէլլի մէզքիւրտէն մուֆարագաթ իթտի :

Ժան Ռօզիէ, պու մէնզարէտէն խօշնուտ օլմանըպ, եավաշ սէ-տա իլէ,

— Շու մատամ Ժէրֆօնուն պու արալըզ պուրատան կէչմէսի, իշիմիզէ զարար վիրտի. հասըլաթըմըզ արթմատը, տէտի :

Բէրին . — Նէ՞ վար, Նէ՞ օլտու... ինսան, էօմրիւնտէ, հէմ աղ-լար, հէմ կիւլէր...

Ժան Ռօզիէ . — Հասըլաթըմըզա զարար կէլտի տիեօրում :

Բէրին . — Սէն միւսթէրիհ օլ, հասըլաթըմըզա զարար կէլմէզ :

Պու արա օեունպազըն գարըսը, էվվէլքի եիւքսէք մահէլլինէ չըզըպ, շու վէճհիէ իֆատէեէ պաշլատը :

— Հայտէ՛, միւսիւլէ՛ր, մատամա՛ր... պու կիւն սօն կիւն տիւր, վէ սօն լուպիեաթ տըր... Կէօրտիւկիւնիւզիւ վէ տսլա կէօրմէմիշ օլտուզունուզու կէօրէճէքսինիզ... կի՛րին... կի՛րին... ատամ պա-շընա իքի սու տուր... ասքէր Նէֆէրլէրի իշին եալընըզ պէշ սան-թիմ տիւր... պէօյլէ պիր էյլէնճէտէն մահըում օլմագ իշին, ին-սանըն ճէպինտէ իքի սու գատար էհէմիեթսիզ բարասը պուլուն-մամագ կէրէք տիր :

Բէրին, այնի վագըթտա թէղաննիեէ պաշլաեարագ, չօճուգլարը վէ սայրէեի տավէթէ տէվամ իթտի, վէ միւզիգաճըլարա տախի,

— Ա՛րշ միւզիգա... մէշհուր Հիւկնօ հավասընա պաշլաեըն, տէտի :

Մուախարէն Բէրին, պարագաեա կիրէն սէյիրճիլէրին ագ-չէլէրինի ալմաղա մախսուս օլան մահէլլէ կիթտիկինտէն, Կինեօլէ, անըն եէրինէ կէչէրէք,

— Ատամ պաշընա իքի սո՛ւ... հայտէ, լուպիեաթ պաշլա-եօր... սէյրէ կէլի՛ն, սէյրէ՛, տէյի իֆատէեէ պաշլատը :

Բէրին իլէ Մարթանըն պիրիպիրինի թանըտըզլարընտան պէ-րու, Ժօրթ տը Լա Պրիէր իլէ Լիօնէլ Մօրթօն, տուրմուշ օլտուգ-լարը մահէլլի թէրք իթմէմիշլէր իտի :

Ժօրթ . — (Սմէրիգալըեա) Ազիզ տօթում, պիր սաաթ էվվէլ սէվկիւլիւնիւզիւն ֆամիւեսը պուլունուպ պուլունմատըղընը պիւ-մէօրտունուզ, հալպուքի չիմտի անլատընըզ :

Լիօնէլ. - Էվվէթ, բէք ալէա՞նկատում:

Ժօրժ. - Շիմտի պիլիրսինիզ քի, օլ կէնճ վէ տիլպէր գըզ, հօգ-գապաղլարըն գըզը՝ տըր, վէ մատամ վալիտէսի իսէ, հօգ գապաղ-լըզ վէ օեռնպաղըզ տան պաշգա, ուճու քէսմէզ սիլահլար իլէ աս-քէրլէրէ գարշը տուէլլօ իթմէքտէ տիր:

Լիօնէլ. - Պիլիեօրում:

Ժօրժ. - Հալէա աշգ ու մուհապպէթինիզ պագը՞մի տիր:

Լիօնէլ. - Րէճա իտէրիմ, աշգ ու մուհապպէթիմ նի՞չին տուր օլսուն:

Ժօրժ. - Վագը օլան քէշֆինիզ, թասավվուրլարընըզը ըէտտ իթտիրմէեօր մու:

Լիօնէլ. - Ասլա:

Ժօրժ. - Հալէա մատմուհալէլ Մարթա իլէ էվլէնմէք գարարը-նըզտա սէպաթ իտիեօրմուսունուզ:

Լիօնէլ. - Էվվէթ, վէ շիմտի հէր վագըթտան զիեատէ սէպաթ իտիեօրում:

Ժօրժ. - Պիլիրմիսինիզ, ազիզ տօսթում, դարիպ պիր քիմտէ օլ-մանըզտան տօլաեը իֆթիխար իտէպիլիրսինիզ:

Լիօնէլ. - Պէն Ամէրիգալըեըմ. մէմէքէթիմիզտէ իսէ, դարիպ թասավվուր վէ հարաքէթլէրտէ պուլունմագլըզ, մօտա հիւքմիւն-տէ տիր:

Ժօրժ. - Հագգընըզ վար տըր, պէն օրասընը տիւշիւնմէեօր-տում... պու հալտէ, պէնիմ իչին սիւքիւթտէն ղայրի եաքաճագ պիր շէյ գալմամըշ տըր... էօյլէ իսէ, հա՛յտէ, իլէրուտէ գայիմ վալիտէնիզ օլաճագ գատընըն պէշ եիւզ քիլօ աղըրլըղնտա պաղը էշեաեը գալտըրտըղընը սէյր ու թէմաշա իթմէկէ կիտէլիմ:

Լիօնէլ. - Հա՛յտէ կիտէլիմ:

Պու սուրէթլէ մէրգուման իքի արգատաշլար, պարագաեա կիրտիլէր:

9

Ժօրժ տը Լա Պրիէր իլէ Լիօնէլ Մօրթօնուն պարագաեա, կիր-մէլէրինտէն սօնրա, պարօն Կօնթրան տը Սթրէնէի, մատմուհալէլ Թաթա-Մուլինէ գօլթուղունտա օլարագ, մահէլի մէղքիւրէ կէլտի:

Կօնթրան , կէշմիշ վաղըալարը խաթըրընա կէթիրէն թէսատիւ-
ֆիւ մէզքիւրուռնտան տօլաեը զիհնի պիր տէրէճէ մէշղուլ օլտուղու
հալտէ , մատմուազէլ թա՛րատան խալի օլուպ , եալընըզ գալմադ-
մադսէտիյլէ , պիր ան էվվէլ արապաւընա րաքիպէն Բարիսէալտէթ
էյլէմէքտէն զայրի պիր շէյ տիւչիւնմէմէքտէ իտի :

Անճադ էրքէք , գաստ ու նիեէթ իտէր , լաքին տայիմա գատը-
նըն տէտիկի օլուր ֆէհվասընճա , պարօն , գօլթուղունա ալմըշ օլ-
տուղու գարընըն քէյֆինի վէ մէրամընը հիսապա տախիլ իթմէեէրէք ,
մէզքիւր թասապվուրտա պուլունմադ տա իքէն , մէզպուրէ , հօգգա-
պաղարըն պարագասը էօնիւնէ կէտիկինտէ , տախիլտէքի մէնդա-
րէեի իրաեէ իտէն պօեալը թասպիրի կէօրիւնճէ տուրտու , վէ Կօն-
թրան , մէզպուրէնին տուրմասընա մանէա վիքէմէեէրէք :

— Հայտէ թաթա , կէ՛մէեէճէքմիսինիզ , տէտի :

Թաթա . - Այլահ աչքընա օլտու . . . պիր աղ նէֆէս ալտըրըն . . .
Նէֆէսիմի ալամաեաճադ մէրթէպէտէ պէնի գօշտուրուեօրառնուզ :
Երիւրիւեիւչիւնիւզ , էն սէրի իւլհարէքէ հայվանլարըն երիւրիւեիւչ
չիւնէ միւշապիւհ տիր :

Կօնթրան . - Պէն իսէ , պիր ան էվվէլ զալէպէլիկին իչինտէն
գուրթուլմադ խալէտիկինիզի զանն իտիեօրտում :

Թաթա . - Նի՛չին զալէպէլիքտէն գուրթուլմադ իսթէեէճէեիմ :
Պուրատաքի խալքըն պանա հիշ պիր գարալը եօգ տուր :

Կօնթրան . - Փագաթ պիր աղ էվվէլ պու էֆքեարտա տէյիլ
իտինիզ : Շէօյլէքի պիր թագըմ պաեաղը խալգ իչինտէ պուլուն-
մանըդտան տօլաեը աճը աճը սիթէմ իտիեօրտունուզ :

Թաթա . - Աղիզիմ պարօն , շունու պանա սէօյլէեին քի , ինսան ,
հէ՛ գատար վագըլթան պէրու թէպտիլի էֆքեար իտէպիլմէք հագ-
գընտան մահրում օլմուշ տուր :

Կօնթրան . - (Կիւլէրէք .) Պու հագգ , հէր վագըլթ պագի տիր ,
վէ պէնի պունա գարշը կէլմէք իտտաա վէ միւլահաղասընտա պու-
լունմաեօրու :

Թաթա . - Բէք ալէա :

Կօնթրան . - Հէր նէ իսէ ազիգէմ թաթա , մատէմքի չիմտի նէ-
ֆէս ալտընըզ , արթըզ կիտէպիլիլիզ :

Թաթա . - Նէրէեէ կիտիեօրուզ :

Կօնթրան . - Նէ՛ աճիպ սիւալ . Բարիսէ կիտիեօրուզ :

Թաթա . - Պու գատար չաքուլգ մու :

Կօնթրան . - Լաքին պուրաեա կէլտիկիմիզտէն պերի , կիտէլիմ տիեօրսունուզ :

Թաթա . - Սիզէ տօղրուեու սէօյլէեիմ մի , սիզ , սէվիլէճէք վէ խօյանըլաճագ պիր ատէմ տէ յիսինիզ :

Կօնթրան . - Աճայի'պ , սիզէ նէ՞ եաբարմ :

Թաթա . - Պէնի , գատիմ մաչուգէլէրինիզէ բասիթ կէթիրմէք իւզրէ պուրաեա կէթիրտինիզ . պու իսէ , պէնճէ շայեանը մահչու-զիյեթ պիր հալ տէյիլ տիր : Շիմտի տէ էյլէնմէք իսթէտիկիմ հալտէ , պէնի պուրատան կէօթիրմէք իսթէեօրսունուզ :

Կօնթրան . - Տիմէք օլուր քի , էյլէնմէեէ պաչլաեօրսունուզ :

Թաթա . - Շիւպէսիզ :

Կօնթրան . - Իշթէ պունու պիլմէեօրտում , վէ քէշֆ իտէմէ-եօրտում :

Թաթա . - Հասըլը նէ' գատար ճէպպար վէ ալչագ պիր քիմէ օլսանըզ , շու պարագատաքի շայեանը սէյր ու թէմաչա լուպիեա-թը , վէ խուսուսա զարիպ հայվանլարը կէօրմէտիբճէ , պու մահէլլի թէրք իթմէք իսթէմէտիկիմի սիզէ խապէր վէրիրիմ , զիրա պէն՝ զարիպ հայվանաթը կէօրմէեի սէվէրիմ :

Կօնթրան . - Սէյր ու թէմաչա օլունմաղա լաերգ շէյլէր , պու հօգգապաղլարըն գուլիպէսինտէ՞ մի տիր :

Թաթա . - Էվվէթ :

Կօնթրան . - Խա'յր , խա'յր , լաթիֆէ իտիեօրսունուզ , սիզ պու մահէլլէ կիրմէք իսթէմէզսինիզ :

Թաթա . - Իսթէմէմէկէ նէ՞ սէպէպ վար տըր :

Կօնթրան . - Տիւշիւնիւն քի , օրասը , պաեաղը խալգ իլէ տօլմուշ տուր :

Թաթա . - Պաեաղը խալգ պանա նէ՞ եաբար : Պէնի , պիր թախթ ու սալթանաթըն գատէմէլէրի իւզէրինտէ տօղմուշ մու զանն իտի-եօրսունուզ :

Կօնթրան . - Օրասը դաեթթլէ սըճագ տըր :

Թաթա . - Եէլբագէմ վար տըր :

Կօնթրան . - Ֆէնա գօգար :

Թաթա . - Եէտիմտէ բուհտան պուլունմագտա տըր : Պու պիր քէյֆ , եախօտ տիվանէլիք տիր : Հասըլը նէ' իսիմ վէրիրսէնիզ վէ-րին . . . Ֆագաթ թէքրար սէօյլէեօրում քի , պէն պու պարագաեա կիրէճէեիմ :

Կօնթրան . - Իշթէ պու հիշ ագըլ էսերի տէյիլ տիր :

Թաթա . - Պէնիմ իշին , ագըլ տէնիլէն շէյ գատար ֆէվգէլա-
տէ սըգընթը վիրիծի պիր շէյ Եօգ տուր :

Կօնթրան . - Ումարըմքի , հիշ տէյիլ իսէ , պու մուրտար մա-
հէլլէ , պէնի տէ , սէնիլլէ պէրապէր կիրտիրմէք իւտաասընտա պու-
լունմազսընըզ :

Թաթա . - Պիլիրսինիզ քի , պանա րէֆիգլիք իթմէնիզէ բէք խա-
հիշկէր տէյիլիմ , Պու սէպէպլէ սիկարանըզը իշէրէք , պարագանըն
էօնիւնտէ պէնի պէքլէԵէպիլիրսինիզ : Պիր աղտան ալտէթ իտէրիմ :

Կօնթրան . - Ֆագաթ կէճիքսէերինիզ :

Թաթա . - Պէշ տագըգաԵա գատար կէլիրիմ :

Թաթա-Մուլինէ , ֆիսթանընըն էթէյինի դօլթուղունուն ալ-
թընա ալարագ , պարագանըն էշիկինի սիւրաթլէ վէ չէվիքլիքլէ կէշ-
տի : Օլ էանատէ Բէրին , էլան սանտըզ էօնիւնտէ օլուպ , ալմըշ օլ-
տուղու պագըր ագչէլէրի սօյմագտա վէ թաատատ իյլէմէքտէ իտի :
Մէրգումէ , Թաթա-ՄուլինէԵէ խիթապէն ,

— Կիլին , մատամ , կիլին , սէյր պաշլաԵօր . . . իքի սու իլէ
իֆլասա տիւշար օլմազսընըզ , տէտի :

Կօնթրան , օԵունպազըն գարըսընըն սէօզլէրինի իշիթտիկինտէ ,
պիրտէն պիրէ^սսարսըլտը , վէ պաշընը Եօգարը գալտըրըպ , տիգ-
գաթլէ մէրգումէԵի թէճէսսիււ իթտի :

Բէրին , - ա՛րշ միւզիգա , - տէյիպ , քէնտիսի տէ պարագաԵա
կիրտի , վէ Կօնթրան՝ թէաճճիւպիւնտէն նաշի , Եէրինտէն պիլէ գը-
մըլտանամաԵարագ գալագալտը : Պիր գաշ սանիյԵէ սօնրա , մէր-
գում , քէնտի քէնտիԵէ ,

— Պու սէտա՛ . . . պու սիմա՛ . . . օ՛ տուր . . . Բէրին տիր . . . տէ-
տի , վէ ագլընա սայքի մալիք օլմաԵարագ , էնինէ պօյունա տօ-
լաշմաղա պաշլատը : Պու միւտտէթ զարֆընտա , մէրգում , Եավաշ
սէտա իլէ շէօյլէ տիմէքտէ իտի :

— Բէրին՝ Բարիստէ՛ . . . Բէրին՝ պէնիմ Եանըմտա՛ . . . հէմ էօյլէ
պիր վագըլթտաքի , միւթէվէֆա պանքէրին օղլու , միլԵօնլար սա-
հիպի օլտուղու հալտէ , բէտէրինին պօրճլարընը թէսվիԵէ իտէրէք ,
անըն նամուսունու իԵատէ իյլէԵօր : Ա՛հ , էկէր ԵանըմաԵօր իսէմ ,
էկէր հագըգէթէն քէնտիսի իսէ , միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու
կէօկէ ալթընտա գալմըշ օլան Եըլտըզըմ , ագըպէթքԵար գահիր օ-
լուԵօր , վէ Եէնիտէն բարլաԵօր . . . Բէրինին վասըթասըյլա Մար-

Թաեը, վէ Մարթանըն վասըթասըյա սէրվէթի պուլաճաղըմ... հէլէ չիւքիւր, երնէ զէնկին օլտոււմ :

Այնի վագըթտա մէրգ ումուն սիմասընտա ֆէվզէլատէ էսէրը մէսէրրէթ հասըլ օլտու իսէ տէ, պու մէսէրրէթ տնինտէ զայիլ օլարագ, եէնիտէն մահգունիյեթ քէսպ, վէ քէնտի քէնտիեէ շու սէօղլէրի իրատ իյլէտի :

— Լաքին էկէր եանըլմասօր իսէմ... Կէչէն պունճա սէնէլէր, Բէրինին սիմասը իւզէրինտէ պիււեիւք պիր թէպէտտիւլ հասըլ իթմիլ օլմալը տըրլալ... Էկէր, էմսալի նատիր օլմահան պաղը միւշապէհէթլէրտէն պիրինէ գարշը չըգարագ, ալտանըեօր իսէմ... պաւրապընը նա՞սըլ պիւմէլի, նա՞սըլ խապէր ալմալը... Պու զաւընա կիտիպ, «Սիլ Բէրին միսինիլ» տիեէմէմ, իմտի, նէ՞ եաբմալը :

Կօնթըան, պու եօլտա միւլահազաթ իչինտէ պուլունուղու սըրատա, զիքը իթմիլ օլտուղումուզ չինկեանէլէրտէն իքիսի, եանի Բաս-լա-ժամպ իլէ Թըոմպ-Ալգազար, դարիպ պիր պագըշլա, մէրգումա նազար իթմէքտէ իտիլէր :

Բաս-լա-ժամպ. - Արգատալ, պու ատէմի թանը՝ եօրմուսուն, Թըոմպ-Ալգազար. - Պիր ալ էվվէլ գօլթ ուղունտա պօյալը պիր գարը իլէ կէզէն տէյիլմի տիր :

Բաս-լա-ժամպ. - Շու պէնիմ էմնիյեթ զինճիրլէրինի պէեէն-մէեէն տիր :

Թըոմպ-Ալգազար. - Պէնիմտէ ութտըղըմ գօգումու մատտէլէրի ըէտա իտէն տիր :

Բագ-լա-ժամպ. - Չանն իտէրսին քի, պու ատէմին աեագլարը լօգօմօթիֆ կիպի սէրի իւլհարէքէ տիր :

Թըոմպ-Ալգազար. - Եախօտ քէնտիսի էլէթիլիթ թէլէկրաֆընա պէնզէմէքտէ տիր :

Բաս-լա-ժամպ. - Պէն տէրիմքի, պու ատէմ ճէօմէրտ օլմալը տըր :

Թըոմպ-Ալգազար. - Քէսէսի տէ մանկիզլէ տօլու պուլունմալը տըր :

Բաս-լա-ժամպ. - Էկէր իլք մուլաֆֆաղըյեթսիզլիկիմիզտէն մէյեուս օլմագ լաղըմ կէլիւսէ, հիչ պիր շէյ եաբամաեըլ, իմտի, եէնիտէն քէնտիսինէ միւլաճաաթ իտէլէք, մալլէրիմիզի թագտիմ իտէլիմ :

Պէօյէճէ թրօմպ-Ալգազար իւէ Բաս-լա-ժամպ, Կօնթրանա տօղ-րու իւէրլէտիւէր: Օ տախի, պուճարը կէօրտիւկիւնտէ տուրտու, վէ ֆիքրինտէն,

— Գիմ պիւր... պէլքի պու ատէմիէր պիւր չէյ պիւլիւէր... պիւր տաճա թէճըրկպէ իտէլիմ պագաւըմ, տէտի:

Իքի արգատաշլար, պօնուճարընը խայրիճէ էյմիշ օլտուգլարը, վէ տօտազլարընտա էսէրը թէպէսփում միւշահէտէ օլունտուղու հալտէ, հալլազքեարի ելուրիւմէլէրինէ տէվամ իթմէքտէ խտիլէր:

Թրօմպ-Ալգազար. — Պանա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի, պու միւօրտ պիզէ իշարէթ խտիեօր:

Բաս-լա-ժամպ. — Էվվէթ, էվվէթ, իշարէթ իթտիկինի պէն բէք ալէա կէօրտիւմ:

Կօնթրան. — Կէլի'ն, կէլի'ն, սիզէ տիեէճէկիմ վար տըր:

Թրօմպ-Ալգազար. — Նէ՞ կիւզէլ լծէսատիւֆ. մի'լօրտ, պիզիմ տէ սիզէ տիեէճէկիմիզ վար տըր: Բրէնսիմ, ալէա գօգուլու սա-պօնլարըմ՝ վէ լավանտալարըմ՝ վար տըր: Ֆիեաթը տա էհվէն տիր: Պու չէյլէրէ իհթիեաճընզ վա՞ր մը տըր:

Բաս-լա-ժամպ. — Պէնիմտէ գըրըզ զինճիրլէրիմ... չէլիքտէն գօրտօնլարըմ՝ վար... սաաթլար իշին բէք կիւզէլ չէյլէր տիրլէր... հէմտէ խըրսըզլարը մէյեուս իտէրլէր:

Կօնթրան. — (Թահգիւրամիզ պիւր թարգտա.) Պէնիմ հիշ պիւր չէյէ իհթիեաճըմ՝ եօգ տուր:

Թրօմպ-Ալգազար, չարգասընըն էօն թարաֆտաքի քէնարընը, կէօղէրինէ գատար չէքիպ, գապա պիւր սէօյլէեիչլէ,

— Էկէք, միւսիւ, պիզէ իհթիեաճըն եօգ իտի իսէ, պիզտէն Նէ՞ խըզմէթ պէքլէեօրսուն, չիւնքի շու կիտէն գաճպուր հէրիֆ իլէ պիւեիւք պիւր ախզ ու իթա իտէճէք իքէն, սանա կէլմէք իւզըն, օ Դի թէրք իթտիք, տէտի:

Կօնթրան, ումուզլարընը չէքէրէք,

— Պանա լազըմ օլան՝ պազը մալիւմաթ տան իպարէթ տիր, տէտի:

Թրօմպ-Ալգազար, սուրաթը թօհաֆ պիւր հալ քէսպ իտէրէք,

— Մալիւմաթ իւր... Նէ՞ կիւզէլ պախիթ... պէն մալիւմաթըն մէքքէզիեիմ, տէտի, վէ Բաս-լա-ժամպա պիւր թէբմէ էնտիրէրէք, — Միւսիւ գօնթու սէլամլասանա, տէլի պէեան իյլէտի:

Բաս-լա-ժամպ, տէրհալ մէզըլիւր էմրէ իթաաթլա, նազիքեանէ պիւր թարգտա, իլինի գալպինին իւզէրինէ կէօթիւրտիւ:

Թրօմպ-Ալգազար . - Միւսիւ գօնթ , պիզ էմիյեթի ատէմէ-
րիզ . . . պիզտէն սէօզ տիշարը չըգմաղ , վէ սիզի խօշնուտ իթմէք
իչին , հէր նէ եարմագ լազըմ իսէ , իճրասընա հազըրըզ :

Կօնթրան . - Բարիս շէհրի ճիվարլարնտա գուրուլան բանահըր-
լարա սըգ սըգ կիտէ՞րմիսինիզ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պիզ , օ բանահըրլարըն թէզեինաթըրըզ , Օ
բանահըրլար , օտուռնտան եարըմըշ աթլար օլմաննճա օլմատըզը
կիպի , պիզ օլմաննճա տա օլամազլար . էկէր պիզ էքսիք օլուր ի-
սէք , սայքի բանահըրլարտան պիր շէյ էքսիլմիշ օլուր : Տահա տօղ-
րուսուռնու սէօլլէեթիմ մի , պիր թարլա վէ գըր էլլէնճէսինտէ պիզիմ
մէվճուտ օլմամազլըզըմըզ , կիւլ ֆիտանլարը պուլուռնման պիր
պաղչէեէ պէնզէր :

Կօնթրան . - Տիմէք տիրքի , պու բանահըրլարըն խալգընը սիզ
թանըրսընըզ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էկէր պու խուսուստա պիզտէն զիեատէ
մալիւմաթը օլան պուլապիլիրսէնիզ , օնա , ալէա վէ ուզուն սաբլը
պիր քիրազ պախշ իտէրիմ :

Կօնթրան . - Տիմէք օլուրքի , պիր աղ էվվէլ պու պարագանըն
գարուսուռնտա տուլուլ , սէյիրճիլէրին բարալարընը ալան գարընըն
քիմ օլտուղունու պիլիեօրսուռնուզ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պունա օեռնպազըն գարըսը տէրլէր . քէն-
տիսի տէ հօգգապազ , օեռնպազ տըր , վէ պու պարագա , պիւ-
թիւն էշեասըյլա քէնտի մալի տիր :

Կօնթրան . - Իսմի նէ՞ տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բէրին տիր :

Կօնթրանըն կէօզլէրինտէ բարլալըզ հասըլ օլարազ , ֆիք-
րինտէն ,

— Եանըլմամըշըմ , թա քէնտիսի տիր , տէտի , վէ պատէհու ա-
չիքեարէն , - Ջէվճինին իսմի նէ՞ տիր , տէյի սիւալ իթտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Իշթէ անը պիլմէմ . . . Մէրգուլմ , ապսէնթ
տէնիլէն իչկինին օլ գատար միւպթէլասը տըր քի , մէյխանէլէրտէ ,
ալէսսէվիյեէ քէնտիսինէ Պապա Ապսէնթ տէրլէր :

Կօնթրան . - Պիր սաաթ էվվէլ պարագանըն բիշկեահընտան
կէշտիկիմ սըրատա սահնէ իւզէրինտէ կէնճ պիր գըզ կէօրտիւմ :

Բաս-լա-Ժամպ . - Էվվէթ . . . կիւզէլ , տիւպէր . . . տոէթա պալ
կիպի թաթը պիր գըզ տըր :

Պու արալըգ, Թրոմպ-Ալգազար, արգատաշընա պիր Թէրմէ տահա էնտիրէրէք,

— Է՛յ, կէնճ չէհվէթբէրէսթ, պու գատար եանըպ ԹուԹուշ-մագ լազըմ տէ, իլ տիր... տըթըգ շու աթէշինի սէօնտիւր, եօգ-սա կիտիպ ԹուԼումպաճըլարը ճէլպ իտէճէհիմ, տէտի:

Կօնթրան. — Կէօրտիւկիւմ օ գըզ, օեուէպազըն գըզը՞ մը տըր:

Թրոմպ-Ալգազար. — Էվվէթ, գըզլարընտան պիրի տիր:

Կօնթրան. — Վա՛յ, տիկէր գըզը՞ տա մը վար տըր:

Թրոմպ-Ալգազար. — Էվվէթ:

Կօնթրան. — Էլպէթթէ, օ տա, գըզգարընտաշը կիպի վալիտէ-սիլէ պէրապէր իգամէթ իտէր:

Թրոմպ-Ալգազար. — Խա՛յր, միլօ՛րտ, օ գըզ՝ բէտէրինին, վալի-տէսինին սանաաթընտա տէյիլ տիր:

Կօնթրան. — Օնուէ սանաաթընէ՞ տիր:

Թրոմպ-Ալգազար. — Օ ճիհէթի անլամաղա մէրագ իթմիշ օլմա-տըղըմտան, մալիւմաթըմ եօգ տուր:

Կօնթրան. — (Բէնտի քէնտիսէ.) Պու իքի գըզտան պէնիմ եէ-թիմէմ աճապա հա՞նկըսը տըր: Էլպէթթէ պուէու անլամաղա պիր չարէ պուլաճաղըմ: (Պատէհու աշիքեարէն.) Պու ատէմէր նէ՞րէտէ իգամէթ իտէրէր:

Թրոմպ-Ալգազար. — Բարիստէ, կիւզէլ պիր մահէլլէտէ:

Կօնթրան. — Հա՞նկը մահէլլէտէ:

Թրոմպ-Ալգազար. — Մօպէր մէյտանը ճիվարլարընտա:

Կօնթրան. — Սօգաղըն իսմինի վէ էվին նիւմէրօսուէու պիլի՞-եօրմուսուէուզ:

Թրոմպ-Ալգազար. — Օհօ՛, միւսիւ գօնթ, սիզ, պիր սիւրաթ գաթարընտան տա չարուգ կիտիեօրսուէուզ: Պիզիմ օլ գատար մու-ֆասալ մալիւմաթըմըգ եօգ տուր:

Կօնթրան. — Անլաեօրում... լաբին պիլմէտիկինիզ մալիւմաթը պիլէպիլիբինիզ:

Թրոմպ-Ալգազար. — Ֆագաթ, պուէուէն իչին...

Կօնթրան. — Նէ՞ տիմէք իսթէեօր իսէնիզ, անը սէօյէեին:

Թրոմպ-Ալգազար. — Թէրիֆ իթտիկինիզ խըզմէթ, վիրէճէկինիզ ֆիեաթա միւթէվազըֆ տըր:

Բաս-լա-Ժամպ. — (Եալվարազ.) Պիզ ֆամիւեա սահիպիեիզ:

Թրոմպ-Ալգազար. — Խուսուսա թիճարէթլէ մէշղուլուզ, իշ սա-

հիպի օլան քիմսէլէր, իշիերինտէն մէնն իտիլիպ, տիկեր խըզմէթէ թայեթին օլունուրլար իսէ, պունա դարչըրդ պիր պէտէլ վերիմէք լազըմ կէլիւր:

Կօնթրան՝ բարա չիղտանընը չըգարտը, վէ թրօմպ-Սիգազար տա էլինի ուզաթտը:

Կօնթրան. - (Մէրդուժա պիր լուի ալթունու վերէրէք.) Սլըն, սիզէ երկիրմի ֆրանգ վերիեօրում:

Թրօմպ-Սիգազար. - Սլէլ հիսապ մագամընտա, տէյի՛լ մի:

Կօնթրան. - Էվվէթ, զիրա հօգապադլարըն մահէլլի իգամէ-թինի խապէր վիրտիկինիզ անտէ, պու մէպլաղըն իքի միսլինի ալա-ճագսընը:

Թրօմպ-Սիգազար. - (Պօղուժմամագ իւզրէ գրավաթընը պիր ազ պօլլաթարագ.) Ա՛հ, գօգուլու մատտէլէր սաթմազա պաշլատըղմ-տան պէրի տիր քի, պախթըմ՝ եավէր կիտիեօր:

Բաս-լա-Ժամպ. - (Թրօմպ-Սիգազարըն գուլաղընտան.) Եարը պէ եարը տըր, հա՛:

Թրօմպ-Սիգազար. - Անլաշըտը... սէն միւսթէրիհ օլ. ինսան՝ եա նամուսլու օլմալը, եախօտ օլմամալը տըր:

Պու սէօուէր, իքիսինին արասընտա խէֆիէն վուգու պուլուպ, պատէհու թրօմպ-Սիգազար, աշիքեարէն,

— Միւսիւ գօնթ, ալաճաղըմըզ մալիւմաթը նէ՛րէեէ կէթիրէ-ճէեիզ, տէյի սիւալ իթտի:

Կօնթրան, չիղտանընտան պիր գարթ չըգարմագ իւզրէ իքէն, տուրտու, վէ ճէվապա աղաղէ,

— Էվվմէ կէլմէք պիհուտէ տիր, տէտի:

Թրօմպ-Սիգազար. - Էօյլէ իսէ, միօրտ, պուլուչմագ իւզրէ պիր մահէլլ իրաեէ իտին:

Կօնթրան. - Իշլէ պէն տէ պու ֆիքիրտէ պուլունուեօրում, եարըն, սաաթ պէշտէ, Մօպէր մէյտանը մահէլլէսինտէ, իշար ի-տէճէկինիզ մահէլլտէ սիզին իլէ պուլուչուրում:

Թրօմպ-Սիգազար. - Բէք ալէա, միօրտ, սաաթ պէշտէ Մուֆ-թար սօգաղընտա 14 սիւմէրօ իլէ մուրագգամ Լա Ժիրաֆ նամ լօ-գանթա վէ գահվէխանէտէ սիզի պէլլէրիզ: Օրասը կիւզէլ պիր գահվէխանէ վէ լօգանթտ տըր:

Բաս-լա-Ժամպ. - (Թէֆախիւրլէ.) Պիզ սըզ սըզ օլաեա կիտէ-րիզ: Բիպարտան օլան քիմսէլէր տէ կէլիւրէր: Սլէա էթ սուեու վէ

խալիս սըղըը էթի բիշիրիրէր . Թապաղը պէշ սանթիմէ սայիր նէ-
ֆիս Թաամյար տա վար տըր :

Կօնթրան . - Պէն սաաթ պէշտէ օրաեա կէլիրիմ :

Պուրաճըգտա միւքեալէմէ գաթթ օլունտու . Մատմուաղէլ Թա-
թա-Մուլինէ , հօգգապազ վէ օեունպաղլարըն պարագասընտան չը-
գըպ , պարօնուն նէգտինէ ավտէթ իթտիկինտէն , վէ Կօնթրանըն , չին-
կեանէլէրէ պիր տիեէճէկի գալմատըղընտան , Թաթա իլէ պիրիք-
տէ , քէնտիլէրինի պէքլէեէն արապաեա ըաքիպ օլտու , վէ էսնաի
րահտէ , ֆիքրինտէն ,

— Էյ Բէրին , չիմտի իքիմիզ գալտըգ , պագալըմ նէ՞ եաթա-
ճաղըզ , տիմէքտէ իտի :

10

Պարօն Կօնթրանըն , մատմուաղէլ Թաթա-Մուլինէ իլէ պերա-
պէր օրատան կիթմէսինտէն՝սօնրա , Թրօմպ-Ալգազար , նէվիմա ճին-
նէթ քէսպ իտէրէք , աթլաեըպ սըչրամաղա պաշլատըղը կիպի , Բաս-
լա-Ժամպ տախի , զաեէթ թօհաֆ պիր հէյեէթ քէսպ իթտի , վէ
Օրֆէ-օ-Ջանֆէր գատրիկինին հավալարընը թէղաննիեէ իպթիտար
կլէտի :

Լաքին Թրօմպ-Ալգազար , պիրտէն պիրէ ,

— Պու գատար էյլէնճէ քեաֆի տիր . պիր ազ տա ճիտտի մատ-
տէլէրտէն պահա իտէլիմ , ալգատաշ , սէն պու հայէ նէ՞ տէրսին ,
տէտի :

Բաս-լա-Ժամպ . - Պէն տէրիմքի , պաթթըմըզ աչըլտը :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էյ շու տէֆինէեի նա՞սըլ գուլլանալըմ :

Բաս-լա-Ժամպ . - Պանա գալըրսա , պունտան , զիեատտէ քեար
կէթիլիմէք եօլունու տիւշիւնէլիմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պէն , պիր միգտար գօգուլու էմթաա ըս-
մարլաեաճաղըմ :

Բաս-լա-Ժամպ . - Պէն տէ , գըրգ պէշ սու գըյմէթինտէ բարա
չիգտանլարը , վէ սայիր ուֆագ թէֆէք էշեա սաթըն ալմագ ֆիք-
րինտէեիմ . նէ՞ տէրսին :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պէն պու ֆիքրինի թահսին իթմէմ . պէն-
ճէ , օղլում , գօգուլու մատտէլէրէ տահա զիեատտէ ըէվաճ վար տըր :

անլերտէն տխար , տահա քեարլը օլուր : Պիր աղ տա , շու պիղիմ
միլօրտտան պահս իտէլիմ :

Բաս-լա-ժամպ . - Արգատառ , պու ատէմ զաեթ մանկիզլի
կէօրիւնիւեօր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էվվէթ , Էվվէթ , հէմտէ ճէօմէրտ պիր քիմ-
սէ տիր :

Բաս-լա-ժամպ . - Ֆազաթ հօգգապաղլարն իգամէթ իթտիր-
լէրի մահէլլի անլպմագ իսթէմէտի , նի՛չին տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հա՛յ ահմագ հա՛յ , անլաեա՛մատըն մը :

Բաս-լա-ժամպ . - Նէեի՞ անլաեա իտիմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հէրիֆ՝ ժօրթէթէ աշղգ օլմուշ , իշի չա՛գ-
մատըն մը :

Բաս-լա-ժամպ . - Սահի՞հ մի տէրսին :

Թրօմպ-Ալգազար . - Աճայի՛ պ , պունտան տահա աշիքեար նէ
օլապիլիր : Պէն , պիր գաշ սիւալինտէն քէյֆիեթի չագտըմ : Հա-
ւըլը պու միլօրտ մու տուր , նէ՞ տիր , պիղիմ իշին պիր պլթուն
մատէնի , քիւչիւք պիր Գալիֆօրնիա օլապիլիր : Թապիաթիլլէ քէն-
տի խըզմէթլէրինի կէօրմէքլէ , օ մատէնի իշլէթէճէեիդ : Լաքին գը-
զըն անասընտան սագընմալըերդ , էօյլէ զանն իտիեօրուլմքի , անա-
սը , պու իշտէն քէք տէ իօշնուտ օլմաեաճագ տըր , վէ Էկէր պու իշ
հագգընտա պիր ազաճըզ չիւպհէ իտէր իսէ , կէօզլէրիմիզի չըգա-
րաճագ տըր :

Բաս-լա-ժամպ . - Անլաշըտը , օնտան սագընըրըզ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Տիգգաթ իտէլիմ... զապէպիլիր կէլիեօր :
Մ . Բիվէրին ֆապրիգասընտան չըգմա ալեա , գօգուլու վէ նէֆիս
սապօնլարըմ վար տըր : Օթուզ պէշ սանթիմէ՛... եէտի գուեա՛ :

Բաս-լա-ժամպ . - Դըրըգ հալգալա՛ր , չէլիքալէն զինճիրլէ՛գ...
սապալլարըն էմիլիեթի՛... խըրսըլլարըն մէյնուդիեթի՛... օթուզ
սանթիմէ՛... իւշ սուեա՛... :

Ժօրթ տը Լա Պրիէր իյէ Լիօնէլ Մօրթօն , լու պիեաթըն հէման
սօնունա գատար տուրուպ , պարագատան տիշարը չըգտըգլարը զէ-
ման , ժօրթ՝ միւթէֆէքքիւր պիր հալտէ կէօրիւնիւեօրտու :

Լիօնէլ . - Աղիղիմ ժօրթ , նէեինի՛գ վար տըր :

Ժօրթ . - Մահզունուլմ , պաշգա պիր շէյիմ եօգ տուր :

Լիօնէլ . - Նի՛չին մահզունսունուլ :

Ժօրթ . - Զիւնքի սիզէ ֆէվգէլատէ թէվէճճիւն վէ մուհապպէ-

Թիմ վար տըր . հալպու քի սիզին , պիր Թարիգը մուզիբընէ տու-
խուլինիզի քէմալը Թէէսսիլֆլէ կէօրիւօրում :

Լիօնէլ . - Ֆիքրինիղի անլաեամաօրում . լաեդըյա իյգահ ի-
տինիզ :

ԺօրԺ . - Հէր նէ օլուր իսէ օյսուն , գարարընդտան ֆարիղ կէլ-
մէեհէհէկինիզի պիր ազ էվվէլ պէեան իԹմէտինիզ մի :

Լիօնէլ . - Շիւպհէսիզ :

ԺօրԺ . - Հազըր պուլուր զուլուր զ մէնզարէտէն սօնրա , աը-
զուլարընըզ վէ միւրատարընըզ տայիմա այնի՞ մի տիր :

Լիօնէլ . - Հայ հայ :

ԺօրԺ . - Սճայիպ , չիյ Թափուգլարը եհեհէն , եանմը պէղէրի
եուտան , պէշ եիւզ քիւօ ալըրըղընտա օլան եիւքլէրի եիւքլէնէն
վէ ֆըչըբը չէնէսի գուվվէթիյէ գալտըրան պիր գայիմ վալտէեհէ
մալիք օլմագլըզ , սիզէ տէհչէթ պախշ իԹմէօր մու :

Լիօնէլ . - Խայր , չիւնքի պէն գայիմ վալտէմ իլէ էվլէնմէ-
եհէհէեիմ , Պունտան գաթինազար պիլիւիլի , նիմասընա տիգ-
գաթ իթտինիզ մի : Օ գատըն , զաեէթ նամուսլու պիր քիմմէեհէ
պէնզէօր :

ԺօրԺ . - Պէն պունուն մուղայիրինի իտտաա իԹմէօրում : Սէվ-
կիւլիւնիւզիւն գըզգարընտաչը տա , տիւպէր վէ կիւզէլ պիր գըզ օ-
լուպ , էն Թէհիլքէլի օեուկարը մէհարէթլէ իճրա իյէեօր : Յագաթ
մատմուազէ Մարթա իլէ էվլէնմէնիզլէ , զէվճէնիզ օլաճագ օ գըզ ,
սալօնունուզուն մուհիպի իֆթիսարը օլտուղունտա , անըն վալտէ-
սիյէ գըզգարընտաչընըն , հօգգապազլըզ վէ օեուկազլըզ իԹմէլէ-
րի , սիզճէ պիր չէրէֆ վէ պատիի մահզուզիյեէթ օլապիլիլ մի :

Լիօնէլ . - Պու սէօզիւնիւզ , էօյլէ վահի պիր զանն տըր քի յ գուվ-
վէտէն ֆիիլէ կէլմէեհէհէկի տէրքեար տըր :

ԺօրԺ . - Նէտէն :

Լիօնէլ . - Զիւնքի Մարթա իլէ էվլէնտիկիմտէ , պիւթիւն ֆա-
միլեանըն միւսթադպէլինի վէ իգպալինի Թէէմին իտէհէեիմ , վէ օ
նամուսլու ատէմլէր տէ , եաչամագ իչին չալըչմաեա իհթիեաճլարը
գալմաեաճաղընտան , միւթէպէր քիմաէլէր սըրասընա կէչէհէքլէր
տիր :

ԺօրԺ . - Եաբաճաղընըզ էյլիլիլէրի գապուլ իտէհէլիլէրինի ըիմ
Թէէմին իտիօր :

Լիօնէլ . - Նէ՞ պէհանէ վէ վէսիլէ իլէ ըէտտ իտէհէքլէր տիր :

Ժորժ . - Պու թարգ պիչարէլէրին մաղրուր օլտուգլարը չօգ տէֆա կէօրիւմիւշ տիւր :

Լիօնէլ . - Տահա իյի եա' , տիմէք պու ատէմէր՝ պիւեիւք եիւրէքլի տիւրէր :

Ժորժ . - Իսթիտատարը իգթիզասընճա հօգգապազ օլտուգլարընը միւլահազա իտէրէք , իհթիմալքի սանաաթլարընը թէրք իթմէեհէք տիւրէր :

Լիօնէլ . - Տահա իյի եա' , տահա իյի եա' . Օ հալտէ , պէն տէքէնտիւրինէ հազըգիլարթիթլէր նազարըյլա պագարըմ , վէ հազըլարընտա հիւրմէթ վէ բիաեթ կէօսթէրիբիմ :

Ժորժ . - Սիզ , հէր սէօզիւմէ ճէվապ պուլուեօրսունուզ :

Լիօնէլ . - Ձիւնքի , ազիզ տօսթում , հազգանիյեթ պէնիմ թարաֆըմտա տըր :

Ժորժ . - Լիօնէլ , ըհճա իտէրիմ , լաեղըյլա տիւչիւնիւն . Մուախիսարէն էօնիւ ալընամաեան պիր ճիննէթէ պաշլամաեըն . Միւլահազա իտինքի , սիզին պիր սերվէթինիզ , պիր վազիեթինիզ , վէ նամուպու պիր իսմինիզ վար տըրքի , օլ պապտէ ալէմ մուվաճճէհէսինտէ մէսուլսունուզ :

Լիօնէլ . - Ալէմտէն պանա նէ . պէն ալէմի իշ եերինէ գօյմամքի , անտէն իհթիրազըմ օլսուն . Պէն , եալընըզ քէնտի մէսուտիեթթիմի արարըմ :

Ժորժ . - Ձէվճ ու զէվճէնին ֆամիլեաճա ույմամըշ օլտուգլարը պիր իզտիվաճտա սաատէթ ու իգպալ պուլմագըզք բէք նատիր տիր . Իմտի , ազիզիմ , սիզ օ դըզը ունուտունուզ :

Լիօնէլ . - Պու խուսուս օլ տէրէճէ գապիլսիզ տիրքի , եարընը կէչիրմէեերէք , անընլա էվլէնմէքլիկի վալիտէսինէ թէքլիֆ իտէճէեիմ :

Ժորժ . - Պու պարագատա՞մը :

Լիօնէլ . - Խա'յր , խանէսինտէ :

Ժորժ . - Լաքին վալիտէսինին իգամէթ իթտիկի մահէլլի պիւմէզսինիզ :

Լիօնէլ . - Օրասը սահիհ տիր , ֆագաթ խանէսինի էօյրէնմէկէ չալըչաճաղըմ :

Ժորժ . - Հազըգէթէն , տօսթում , սիզ ատէթա մէճնունսունուզ :

Լիօնէլ Մօրթօն թէպէսսիւմ իտիպ , էթրաֆընա աթֆը նազար իթմէքլէ իքթիֆա իյլէտի . Պատէհու , եագընընտա տուրուպ , սաթ-

տըղը գօգուլու սապօնու իրանէ իթմէքտէ պուլունան թրօմպ-Ալ-
գազարա պիր իշարէթ իթմէքլէ, մէրգում, վէ արգասընտան շէրի-
քի Բաս-լա-ժամպ գօշարագ կէտիլէր:

Թրօմպ-Ալգազար. - Մի'լօրտ, էկէր մէրսին աղաճը խիւլասա-
սընտան իսթէեօր իսէնիզ, եարըն պիր խայլի շէյ կէթիլէճէկիմտէն,
էհվէն ֆիեաթլէ սաթապիլիլիմ:

Բաս-լա-ժամպ. - Քի'մ պիլիր, պէլքի միւօրտ, բարա չիգտանը,
եախօտ պունա պէնզէր պազը էշեա իսթէեօր, Պէնիմտէ, եարըն,
օ ճինս մալլէրտէն պիր խայլի էշեամ պուլունաճագ տըր: Իմտի,
միւօրտ, իսթէտիկինիզ միգտարտա սիբարըչ իտէպիլիլիսինիզ:

Լիօնէլ. - Խա'յր, պէն սիգտէն պու կիպի մալլէր իսթէեճէք
տէյիլիմ: Անճագ, շու պարագանըն սահիպլէրի օլան օեունպազլա-
ըն խանէսինի անլամագ իսթէրիմ:

Բաս-լա-ժամպ. - (Էափաշ սէտա իլէ.) Վայ, պո'ւ տա մը անլէրին
խանէսինի էօյրէնմէք իսթէեօր:

Թրօմպ-Ալգազար. - (Էսէրը թէաճճիւպ կէօսթէրմէեէրէք.) Մի'-
լօրտ, պու արզունուզ իճրա օլունապիլիր, հաթթա տիեէպիլիլիմ
քի, իճրա օլունաճագ տըր: Անճագ, միւօրտ, անլարսընըա', պու-
նուն իշին պիզ իշիմիզի կիւճիւմիւզիւ թէրք իտիպ, թահգըգաթա
գալգըշաճաղըզ, հալպուքի պիզ իշ իլէ մէշղուլ ատէմլէրիզ... Թի-
ճարէթիմիզ իսէ, շու արալըգ բէք ըէվաճտա տըր... վագթըմըզ
գըլմէթտար տըր:

Բաս-լա-ժամպ. - Հէման ալթուն գըյմէթինտէ տիր:

Լիօնէլ. - (Թրօմպ-Ալգազարըն ուզաթտըղը էլէ պիր լուի ալ-
թունու վագ իտէրէք.) Ալըն, շիմտիլիք սիզէ պիր լուի ալթունու
լէրիեօրում. հօգգապաղարըն մահէլլի իգամէթինի պիլտիրտիկի-
նիզտէ, պու մէպլաղը իւշ միսլինէ իպլաղ իտէճէեիմ: Պու խուսուստա
պանա նէ՞ վագըթ մալիւմաթ վիրէպիլիլիսինիզ:

Թրօմպ-Ալգազար. - Եարըն, միւօրտ:

Լիօնէլ. - Սաաթ գաչտա՞:

Թրօմպ-Ալգազար. - Ագչալըն սաաթ պէշինտէ:

Լիօնէլ. - Սիզի նէ՞րէտէ պուլաճաղըմ:

Թրօմպ-Ալգազար. - Մօպէր մէյտանընտա վագը Մուֆթար
սօգաղընտա 14 նիւմէրօլու, Լա ժիրաֆ նամ գահվէխանէ վէ լօ-
գանթատա: Չաթը ալինիզի օրատա պէքլէեճէեիզ:

Լիօնէլ. - Բէք ալէա. եարըն մուայեէն վագըթտա օրաեա կէ-

լիրիմ: Ումարըմքի, սիզ տէ գուսուր իթմէգսինիզ: Ժօ'րԺ, սիզ տէ կէլիբմիսինիզ:

ԺօրԺ. — Տօ'սթոււմ, հէր եէրտէ սիզին իլէ պէրապէր պուլունմապտան կէրի տուրմամ: (Քէնտի քէնտիեէ.) Օլ կէնճ գըզըն սահիհէն նամուլու օլուպ օլմատըզընը, վէ մատամ Ժէրֆօնուլն քիմ իտուկինի եարըն անլաեաճաղըմ, վէ էկէր Մարթա, Լիօնէլէ լաերգ տէյիլ իսէ, պիր ըէգալէթ տալիս չըգարմագ լաղըմ կէսէ, պուլնարըն էվէնմէսինէ մանի օլաճաղըմ:

Պատէհու պու իքի ահպապ, օլաւան մուֆարալթ իթտիքլէրինտէն, Բաս-լա-Ժամպ,

— էյ նէ՞ տէրսին, իհթիեար, ԺօրԺէթէ պիր աչըզ փահա չըգտը հա', տէտի:

Թրօմպ-Ալգաղար. — Օ քիւչիւք գըզ, սահիհէն հիւսէնա վէ ճալիպ իտուկինտէն, իքինճի պիր աչըզ չըգտըզընա թէաճճիւպ իթմէտիքտէն պաչգա, իւչիւնճիւ աչըզըն զուհուր իթմէսինի պիլէ մէմուլ իտէրիմ:

Բաս-լա-Ժամպ. — Տէսէնէ, պիզէ շու արալըզ կէօքտէն քէլէբիր եաղըեօր:

Թրօմպ-Ալգաղար. — Պալթըմըզ աչըլմըշ, պուլնա նէ՞ տիեէճէքսին: Պիր քէրբէ ինսանըն պալթը եապէր կիտէրսէ, օնտան զօնրա տալիմա գաղանըր:

Բաս-լա-Ժամպ. — Պու կիւն իքի սարը գաղանտըզ, եարըն տէօլթ գաղանաճաղըզ: Նէ՛ կիւզէլ իրատ: Պու սուրէթլէ, Գօնթուար տ'եսգօնթ պանգասընըն պիր շիւպէսինէ պէնգէեօրուզ: Աճապա սէրվէլ իմիզի տիւզտիւքտէն սօնրա, իչտէն չէքիմէք իւզրէ պիր սէյֆիեէ սաթըն ալմագլըզը տիւչիւնմէք լաղըմ կէլէճէք մի տիր:

Թրօմպ-Ալգաղար. — Սուս օլ, սուս օլ արգատաշ: Պիւթիւն գօգուլու շիչէլէրիմ, բուհլարըմ, վէ գօգմէթիքլէրիմ: Չէթանըն պիլէ հասէտինի թահրիք իտէճէք մէրթէպէտէ էթրաֆըմտա սըչրաեօրլար զանն իտիեօրում: Պիւմէմքի պու պիր խէեալ մը տըր: Բաս-լա-Ժամպ, էկէր պու պիր խէեալ վէ ըիւեա իսէ, պէնի ուեանտըրմա: Պու սուրէթլէ ուզուն միւտտէթ ուեումագ, վէ քէնտիմի բօմատալը պիր օգիանօս իչինտէ զանն իտէրէք, խէեալաթա տալմագ, իգպալ ու սաատէթ տիմէք տիր:

11

Հիքեանեմիզին պիրիննի գըսմընտա կեօրիւլէն էշխասըն էքսէ-
րիսի, եինէ պիթ[Դէսատիւֆ պիրիպիրլէրինի պոլլմուշ օլտուգլա-
րընտան, օն իքի սէնէ միւտտէթ զարֆընտա պու էշխասըն ահվա-
լիննէ զուհուրա կէլէն թէպէտտիւլաթը մուսթասարէն իյգահ վէ
պէեան իթմէքլիկի լազըմէտէն կեօրտիւք:

Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզրէ, Բէրին, ֆէվզէլատէ մէյեու-
սինէթ իշինտէ օլարագ, գօնթէս տը Բէրուալըն էմրի գաթխսինէ
իթթիպա իլէ, սէվկիւլիւ մատամասընըն ճան վիրմէքլիկէ պաշլատը-
ղը սըրատա, զէվճի վէ իքի նէֆէր էվլատըյա պէրապէր, Բօշթայլ
սէ, ֆիեեմինի թէրք իյլէմիշ իտի:

Սգուեանլարըմըզըն խաթըրլարընտան չըգմըշ օլմահան պազը
տէհէթամիզ վագըալար, իշպու բէ, ֆիեեթի ֆիրարըն մէճպուրի
օլտուղունու թաստիգ իտէրլէր:

Լիօնէլ տը Բէրուալ, հալը պէշէրիեթ իճապընճա, պիր արա,
պարօն տը Սթըննի գարշըսընտա զայիֆ պուլունմուշ իտուկինտէն,
մէրգոււ՝ ալչաղը, քէնտի գաթ իլի մագամընտա զամմաղլամագ, վէ
Մարթա իշին, մէրգոււմ գարշը հիւքիւմէթին հիմանէսինի իսթիր-
համ իյլէմէք իսթէմէմիշ իտի:

Պու հալտէ, պարօն Կօնթըան տը Սթըննի, չօճուղուն վալի-
տէսինի ալչագճասընա էօլտիւրտիւքտէն սօնրա, քէնտիսիյլէ հէր
հալտէ միւթէսարըրֆ օլմագ իսթէտիկի սէրվէթ արասընտա եէկեանէ
մանի օլան օլ զըզճաղազը տախի օրթատան տէֆ իթմէք իսթէմէ-
եէճէք մի իտի:

Պինապէրին չօճուղու գուրթարմադըղըն եէկեանէ չարէսի, զէն-
կին վէ միւթէպէր պիր պանքէր օլան վէ անըն վասիսի թայելին ի-
տիլէն Մ. տը Լա Պրիէրին եէտինէ թէսլիմ օլունճաեա տէկին, պի-
շարէնի օրթատան նապէտիտ իթմէքտէն իպարէթ իտի, չիւքի պիր
բէրրէ Մարթա՝ մէրգոււ՝ պանքէրին եէտինէ թէսլիմ իտիլտիկին-
տէ, գուվվէթի պիր մուհաֆըզը պուլունարագ, խասմինին հէր
կիւնա թէշէպպիւսաթընտան խալի օլաճաղը տէրքեար իտի:

Իշթէ գօնթէս պունլարը տիւշիւնմիւշ օլուպ, պու թէֆէքքիւր
վէ միւլահաղաթը իսէ, բէք տօղրու իտի:

Ղարիպֆէ շայեանը թէնստիւֆ ահվալ արասընտա պաշլամըջ
օլան Բէրինին վէ ըիֆագաթընտաքի քիմսէլէրին ֆիրարը վագըասը,
էվվէլ էմիրտէ. բոմանլարտա կէօրիւլտիւկիւ վէճհ իւզրէ ֆէվգէ-
լատէ վուգուլթտան սաեըլամագ իտի:

Մէրգուլար, Բօշթայլ սէյֆիեհսինտէն իքի ֆարսալի գատար
եօլ եիւրիւմիւշ օլտուգլարը հալտէ, էքինալտան Վէզուլա կիտէն
բօսթա արապասընա թէսատիւֆիէ, բաքիպ օլտուլար:

Վէզուլա մուվասըլէթլէրինտէն պիր սաաթ սօնրա, Միւհուզ իլէ
Բարիս արասընտա սէյրի սէֆէր իտէն արապալարտան պիրինէ բա-
քիպէն, իքի կիւն սօնրա Բարիսէ մուվասըլէթ իյլէտիէր:

Բէրին, քէնտի զիգըյմէթ էմանէթինի պիր ան էվվէլ էմնիյ-
եէթլի էլլէրէ թէսլիմ իթմէք արզուսինտէ իտի:

Իմտի, բօսթա արապասընտան էնէր էնմէզ, պիր քիրա արա-
պասը թուլթուպ, ըիֆագաթընտաքի պիշարէլէր իլէ պիրլիք-
տէ, Ֆիլիք տը Լա Պրիէրին վէ օղլունուն իգամէթկեահլարընա
կիթտի:

Նէ՞ կիպի տէհէթլի պիր խապէրին, մէզպուրէեհէ պէքլէտիկի
մալիւմ տիւր:

Շէօյլէքի Ֆիլիք, քեամիլէն տիւշարը զարուրէթ վէ բերիշանի
օլմալլէ, քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ իթմիշ, վէ օղլու տախի Բարիս-
տէն հարէքէթ իյլէմիշ իտի:

Պու վագըա վէ խապէր, Բէրին իշին շէտիտ պիր տարպէ օ-
լուպ, չիւնքի քէնտիսի Մարթաեը ֆէվգէլատէ սէվէր իտի. պու
պիշարէ եէթլիմ իսէ, սէրվէթի վէ հիշ պիր համի վէ մուհաֆըզը
օլմաեարագ, մէյտանտա գալաճաղընտան, Ժօրթէթտէն եիւզ գաթ
զիեատէ սէֆիլ օլաճագ իտի, չիւնքի Ժօրթէթ՝ հօգգապաղըզլա
մէշղուլ օլան պիր ֆամիլեանըն ֆագիւր գըզը իտի իսէ տէ, պարի
ֆամիլեա սահիպի իտի, հալպուրէ զէվալլը Մարթանըն ֆամիլեասը
տախի պուլունմամագտա իտի:

Շուրաեը պէեան իտէրիզ քի, ֆէլաքէթի վագըատան տօլաեը,
Բէրին, զէրրէ գատար քէնտի մէնֆաաթը շախսիեհսի նօգթաի նա-
զարըյա էսէֆ իթմէտի. պունունլա պէրապէր քէնտիսինին օ ֆէ-
լաքէթ սէպէպիլլէ տիւշարը սէֆալէթ օլաճաղը, վէ միւսթագպէլտէ
խթիլրահաթ վէ սիւրիւնէթլէ եաշաեաճաղընը իւմիտ իթմէքտէ
իքէն, օ իւմիտինին պիւթիւն պիւթիւն զայիլ օլտուղու տէրքեաթ
իտի:

Ֆաբիան ժան Բոգիէնին ղէվճէսի, համիյեթի պիր դատուն օլ-մաղլէ, թէքրար իտէրիզքի, պու սըրատա եալընը Մարթան տիւ-չիւնտիւ, վէ իւք մէյեուսիեթի կէյէր կէչմէզ, քէմալը սէպաթ իւզ-րէ շու սէօղլէրի իրատ իթտի:

— Խա՛յր, սէվկիւլիւ մատամըն գըզը, տիւնեատա եալընը գալմանեաճազ տըր, չիւնքի պիզ անըն ֆամիլեասը օլաճաղըզ: Խա՛յր, օ գըզ եթիմ տէյիլ տիր, զիրա պէն վալիտէսի օլաճաղըմ: Գոն-թէս տը ֆէրուալըն՝ ժօրթէթ իչին եարմազ իսթէտիկի շէյի, Բէքին Բօղիէ՝ Մարթա իչին եարաճազ տըր:

Պու գարարը վիրտիբտէն սօնրա, սապըզ հօգդապաղլար, շէհ-րին էն ատի մահէլլէրինտէն պիրինտէ վագը գարանըզ պիր օթէլտէ մուվազգաթէն պիր տայիրէ քիրալատըլար:

Մուֆարագաթ էանասընտա, Լէօնի,

— Էկէր եարըն հաեաթտա գալըր իսէմ, թահրիրէն պիրտիրէ-րիմ... Մէքթուպուժու... սէնին նամընա... եանի Բէրին նամընա օլարագ, Բարիստէ... բօսթախանէտէ պուլուրսուն, տէմիլ իտի:

Բօսթա արապասը, ատի արապալարտան օն իքի սաաթ էվվէլ վասըլ օլտուղունտան, իհթիմալքի, գօնթէստէն պէքլէնիլէն մէք-թուպ, օ կիւնիւ վիրուտ իթմիլ իտի իսէ տէ, վագըթ կէճ օլտու-ղունտան, Բէրին, բօսթախանէեէ կիտէմէտի, ֆագաթ իրթէնի կիւ-նիւ բօսթախանէ տայիրէսինէ գօշարագ, Վօսթ էեալէթինտէն Բէրին նամընա մէքթուպ վա՛ր մը տըր, տէյի սիւալ իթտիկինտէ, Ալլահ պիրիրքի, գալպի նէ՛ տէրէճէ չարքեօրտու:

Բօսթախանէ մէմուրու, մէվճուտ մէքթուպլարը թէհարրիտէն սօնրա,

— Խա՛յր, տէյի ճէվապ վիրտի:

Ժան Բոգիէնին գարըսը, պաշընը աչաղը էյմիլ, վէ կէօղլէրի եաչարմըլ օլարագ, օրատան ավտէթ, վէ սէքիզ կիւն սօնրա, թէք-րար բօսթախանէեէ ազիմէթլէ, այնի ճէվապը ալագ իյլէտի:

Իչթէ, օլանէ տէկիլն հէր կիւնա իհթիմալըզըղա բաղմէն մու-հաֆազա իտէկէլտիկի սօն իւմիտ գայիլ օլտու, վէ օնտան սօնրա զէրլէ գատար իլէեալաթա մահէլլ գալմանարագ, գօնթէսին թէրքի հաեաթ իթմիլ օլտուղունու անլատը:

Պինապէրին Բէրին, պիր միգտար սիեահ գուճաշ սաթըն ալա-րագ, քէնտի էլիլէ, Մարթանա վէ ժօրթէթէ եաս էլալիսէլէրի տիր-տի, վէ ժան Բօղիէ իլէ տէ իսթիչարէ իթտի:

Մալիւմիւմիւղ օլտուղու իւզրէ, պէօյլէ պիր իսթիշարէտէ, օլ կէնճ գատըն, տէրքեար օլան սէպաթը, միւրատըր վէ տիրաեթիյլէ եալընըզ քէնտիսի րէ, իթառնա միւզթէտիր օլուպ, զէվճիյլէ իսթիշարէ իթմէսի իսէ, սատէճէ պիր կէօթէրիշտէն իպարէթ իտի:

Ազիմէթլէրի էսնատէ մատամ տը Գէրուալ թարափընտան վէրիմիշ օլան ագչէեէ սայքի էլ տօգուէնուլմամըշ իտի իսէ տէ, մալիւմ օլան ալթուէն չըգընլարընըն հափի օլտուղու իւշ պին ֆրանգ, ուզուէն միւտտէթ պագի գալամաեաճաղընտան, միւսթագպէլի տիւշիւնմէք, եաշամագ վէ իբի չօճուղուէն նափագալարընը չըգարմագ լաղըմէտէն իտի:

Իմտի պու սըրատա նէ՞ թէտպիր իթթիխազ օլունապիլիր իտի, վէ վէսայիթի թէայեիւշիեէնին թէտարիքի զըմնընտա, նէ՞ կիպի մէշղուլիեթէ պաշլամագ իգթիզա իտէր իտի:

Բէրին վէ ժան Բօզիէ, հօգգապաղըզ վէ օեուէպաղըզտան զայրի սանաաթ պիւմէեիպ, տիկէր պիր սանաաթտա չըրադըզա պաշլամաեա տա, սիննլէրի միւսայիտ տէյիլ իտի:

Իմտի, պուլուէնտուգլարը վազիեթտէն չըգմագ իշին, եալընըզ պիր չարէ մէվճուտ օլտուղուէնտան, միւզաքէրէլէրի գօլալաշտը, վէ էվվէլքի սանաաթլարընտան նէֆրէթ իթմէլէրիյլէ պէրապէր, եինէ օ սանաաթա թէշէպպիւս իթմէլէրի գարարլաշտըրըլտը:

Օլանէ տէկին մէրգոււմար, Բարիստէ օեուէպաղըզլա մէշղուլ օլմուշ օլմատըզլարընտան, օրատա քէնտիլէրինի թանըեան եօգ իտի, վէ իշինի սըրաեա գօյտուգտան սօնրա, հօգգապաղըզտան չէքիլէն պիր քիմսէնին թէգքիւրէսինի սաթըն ալարագ, պարօն տը Սթրէնէի-նին թաագիպաթընտան տախի խալի օլապիլիրլէր իտի: Գօնթէսին վիրմիշ օլտուղու ագչէ իլէ տէ, հօգգապաղըզա մախսուս պաղը ալէաթ ու էտէվաթ սաթըն ալմաեը գարարլաշտըրտըլար: Հասըլը պու պիշարէլէր՝ չօգ չալըշմագ, վէ թասարըուֆա զիեատէ ըիաեթ իթմէքլէ, բէք ալէա կէշինէպիլիր իտիլէր:

Պուէնտան գաթինազար, Մարթանըն վագթըյլա պուլուէնտուղու բարլագ վազիեթտէն, վէ օ վազիեթթին սուրէթի զայպընտան պահա իյլէմէքլիք, պիշարէ գըզճըղազա քէտէր վէ էսէֆի մուճիպ օլմագտան զայրի ֆայիտէեի մուճիպ օլամաեաճաղընտան, մէզպուրէեէ, կէշմիշ խաթըրէլէրտէն պահա իթմէմէքլիկի, վէ Ժօրթէթ իլէ գըզգարընտաշ օլտուղուէն ու զանն իթտիրմէքլիկի Բէրին թէնսիպ, վէ ժան Բօզիէ տախի պու խուսուսա մուվաֆֆագաթ իյլէտի:

Շու գատար քի, ագըսըզըզընը իրանէ իտէր գապա պիր կիւ-
լիւշէ,

— Ճագաթ պիր գօնթէս գըզընըն հօգգապազըզ վէ օեռն-
պազըզ իթմէսի զարիպ տէյի՞ մի տիր, տէյի սիւալ իթտի:

Բէրին. — (Ումուզլարընը չէքէրէք.) Խա՛յր, զարիպ տէյի՛ տիր,
չիւնքի զաթէն Մարթա հօգգապազ օլմանաճագ տըր:

Ժան. — Աճայի՛ պ, պու քիւչիւք մասումուզէլի բրէնսէս մագա-
մընտա՞մը պիւեիւթմէք իսթէն օրսուն:

Բէրին. — Պիչարէ ժանը՛մ, սէն տայիմա պիր ուճտան տիկէր ուճա
աթլարսըն, վէ հագըզէթէն նէ սէյլէտիկինի պիլմէզսին. Պէն պու
գըզըզազը նէ՛ բրէնսէս կիպի, նէ՛ տէ հօգգապազ կիպի պիւեիւթ-
մէք իսթէմէմ:

Ժան. — Նիհանէթ քէնտիսինի նէ՞ եաբաճագսըն:

Բէրին. — Պիր սանաաթ էօյրէթտիրէճէեիմ, Պու իսէ լազըմ
տըր, զիրա քէնտիսինին վարիտաթը եօգ տուր, վէ շանէտ, քէշֆ
օլունմասը միւմքինսիգ օլան պազը ահվալ վէ կուգուաթ, իսմինի
վէ վագիեթիինի թէքրար քէսպ իթմէսինէ միւսաատէ իտէրլէր իսէ,
պիր սանաաթը պուլունմասընտան տօլանը ար ու հիճապ իթմէտի
լազըմ կէլմէզ:

Ժան. — Բէք ալէա, լաքին ժօրթէթի նէ՞ եաբաճաղըզ:

Բէրին. — Ժօրթէթ պիզիմ գըզըմըզ տըր. օ պիզիմ սանաաթը-
մըզը իճրա իտէրէք եաշանաճագ տըր:

Ժան. — Քէնտի գըզըմըզը, պիր էճնէպի գըզընը գանըրտըզըմըզ-
տան նօգսան տէրէճէտէ գանըրմագըզը, սէնճէ հագգազըզըզ կէօ-
րի՞ւնմէեօր մու:

Բէրին. — Պիլաքիս բեամիլէն հագգըլ կէօրիւեօրում. Պիր էճ-
նէպի գըզը թէսմիեթ իթտիկին, հալպու քի պէն, ասըլ բէնտի գը-
զըմ մագամընտա նազար իյլէտիկիմ չօճուգ, բէք իյի պիլիսին քի,
սէրվէթ իչին եարատըլմը իտի. Վալիտէսի, պիզիմ իչին բէք չօգ շէյ
եաբմը տըր, վէ տահա բէք չօգ շէյ տէ եաբմագ իսթէեօրտու, վէ
չիմտի տէ անըն ագչէսի սանէսինտէ, էվվէլքի սանաաթըմըզա պաշ-
լանապիլիեօրուգ: Իմտի, կէօրիւեօրսուն քի, Մարթա իչին չալըշ-
մագըլա վէ անը մէսուտ գըլմաղա սայ իթմէքլէ, պաշգա պիր շէյ
եաբմանը, իլա էլիմիզտէն կէլտիկի մէրթէպէտէ, պօրճումուզուն
ֆայիլէրինի վիրէճէեիզ. Պունա նէ՞ տիեթէճէքսին:

Ժան. — Հագգըլ օլտուղուն իչին հիչ պիր տիեթէճէկիմ եօգ տուր:

Բէրին . - (Իսթեմէքսիզին կիւլէրէք .) Խշթէ պու կիւն ինք տէֆա
օլարագ աղղընտան տողրու պիր սէօզ չըգտը :

Վէրիլէն գարարար պիւա թէէթի . իճրա Եօլննու . Շէօյլէքի
Ժան Բօզիէնին զէվճէսի , սատէճէ պիր տայիրէ բիրալաեղպ , պոճնու
Թէֆրիշի իշին պաղը էշեա սաթըն ալտը , վէ հիւքմիւ գալմամըջ օլան
սէրվէթին սէնէտլէրինի հալի չիգտանը , վէ գօնթէսին Գիրիք տը էա
Պրիէրէ եազտըղը մէթուպու , վէ քէնտիսինին պիսուչուղոնու վէ
պարօն տը Սթրէնեինին ալչադլըրնը միւպէյիին Թահրիրաթը էն
մազպութ վէ կիզլի պիւր մահէլտէ հըֆզ էլլէտի :

Շէօյլէքի մէղքիւր չիգտանըն կիզլի պիր տայիրէսի օլուպ , նա-
սըլսա Բէրին պուլնտան խապէրտար օլարագ , վէ քիմ պիլիւր նէ
կիպի պիր հիսսի էսըարիեէ իթթիպա էլլէեէրէք , հիյնի հաճէթտէ ,
եա քէնտիսի միւտաֆաա , եախօտ խաամի իւզերինէ հիւճոււ իլլէ-
մէք իւզրէ գուլլանաճաղը եէկեանէ սիւահը անտէ հըֆզ էլլէտի , վէ
էվճէ իհթիեաճլարընը տիւզտիւքտէն սօնրա , քէնտիսի վէ զէվ-
ճի , բանաերլարտա հօգգապաղըգ իտէնլէր իշինէլզէմ օլան էչ-
եաեը սաթըն ալըպ , վէ իճապ իտէն Թէղթիւրէեի չըգարտըգտան
սօնրա , Բէյմօն նամ սախթէ իսիմ Թահթընտա , Բարիսնէ վէ ճի-
վարլարընտա էսկի սանաաթլարընը իճրաեէ պաչլատըլար :

1848 իթթիլալը վուգու պուլմուշ իտի . Ժան Բօզիէ իլէ զէվճէ-
սի , ղըեապէն , իտամ ճէզաքնա մահրիւմ իտիլմիշ օլտուգլարընը
ասլա պիլմէեօրլար իտի . Մէրգուլարըն իշլէրի օլտուգճա սըրաքն-
տա ճէրէեան իթտիկինտէն , քիմէեէ միսհթաճ օլմագսըղըն կէշին-
մէքտէ իտիլէր . Հապըլը , միւսթագպէլ , քէնտիլէր հազգընտա գա-
րանըղ կէօրիւնմէեօրտու :

Անճագ չունա էսէֆ օլունուրքի , Ժան Բօզիէ եինէ իշլէթէ
միւպթէլա օլտու . շէօյլէքի էվճէլ էմիրտէ պիր տէրէճէ իթիտալ
իւզրէ իշմէկէ պաչլատըղընտան , Բէրին , զէվճէնին , պիր միւտաթ
գատար ֆարիղ կէլմիշ օլտուղու խուլունա Թէքիւր պաչլամանընա ,
լաղըմէտէն օլան պիր ֆէնալըգ նազարըլլա նպագմաղէ , Նլ պոպտէ
զիեատէ միւթէէսիւր օլմատը :

Արատան պիր խալի սէնէլէր միրուր իթմէլէ , Ժօրթէթ , Բարիս
ճիվարլարընտա իճրա օլունան բանաերլարըն էն բարլագ երլաղ-
լարընտան պիրի օլտու . Անըն ճալիպ կէօզլէրի , տիլպէր սիմասը , վէ
շիրինլիկի սանէսինտէ , պու հօգգապաղարըն հասըլաթը արթադ-
տա , վէ չօգլար մէզպուրէեէ տիլտատէ օլտուղու կիպի , պունլարըն

Թա պալէասընտա , էվվէլէնէ պէեան իթմիշ օլտուղումուզ մուգալլիտ
կիննօլէ պուլունմագտա իտի :

Փիլվագը պու տէլիգանը , Ժօրթէթէ տէրէճէյի նիհաեէտէ աշըգ
օլուպ , ույգուսունու վէ իշթիհասընը ատէթա զայպ իթմիշ իտի ,
ֆագաթ քէնտիսիյլէ մէզպուրէ արասընտա պիսեիւք պիր կիրտապ
մէվճուտ իտուկինի հիսա իյլէմէքտէ իտի . զիրա քէնտի էֆէնտիսի
օլան պիր ատէմին գըզըյա ագտը իզտիվաճ թէքլիֆի իտէրէք ,
պունա նաճըլ մուվաֆֆագ օլապիլէճէկինի , պիր տիւրլիւ զիհնինտէ
սըլտըրամամագտա իտի :

Պու միւտտէթ գարֆընտա , Մարթա , բահիպէլէրին մէթէպին-
տէ պիր ագ վագըթ թալիմ ու թէրպիեէ կէօրիւպ , անտէն չըգտը-
ղընտա , Բէրին , պիր կէնճ գըզըն , նամուսույլա եաշաեարագ աճ-
լըգտան էօլմէմէսինէ մէտար օլապիլէն սանաաթլարտան պիրինի մէր-
գումէեէ էօյրէթտիրմէք իւզրէ , անը , Բարիստէ Սէն սօգաղընտա
վագը պիր մօտիսթա մաղաղասընտա չըրագլըղա վիրտի :

Մարթա , օրատա , ագ վագըթտա քէսպի թէրագգը իտիպ ,
միւսթալիտ պիր իշճի օլտու , վէ քէնտի կուսթօսու վէ մէհարէթիյլէ
քէսպի շէօհրէթ իթտի . Շէօյլէքի օլ նագիք բարմագլարը սաեէսին-
տէ , է՛ն ատի գուճաշար , զանն իտէրսին քի , միւճիգէ իլէ , նատիր
իւլէմնալ ֆիսթանլարա թահվիլ օլմագտա իտիլէք :

Մարթանըն ուսթատը օլան մօտիսթա , մէզպուրէ գըզըն ֆէվգէ-
լատէ ինթիտատ վէ մէհարէթի պուլունտուղունու , հալպու քի քէնտի
մաղաղասընտա մէհարէթինի իպրագ իթմէք իլին նատիրէն ֆըրսաթ
զուհուր իթտիկինի , վէ պինապէրին պու գըզ , Բարիսին մէշհուր
մօտիսթալարընտան պիրինին նէզտինէ գապուլ իթտիրիլտիքտէ , հէմ
տաշը իքի միսլինէ պալիզ օլաճաղընը , վէ հէմտէ պէլքի մաղաղա
պահիպի , անը էլտէն գաշըրմամագ իւզրէ , քէնտիսինէ , օլան թէմէթ-
թիւտէն պիր հիսսէ չըգարաճաղընը Բէրինէ պէեան իյլէտիկինտէ ,
մէզպուրէ չտիւշիւնմէկէ պաշլատը . Շէօյլէքի վագաա Մարթաեը ,
Սէն սօգաղընտաքի մօտիսթա մաղաղասընտան չըգաղըպ , միւսթապ-
պէլտէ անը տահա զիեատէ իլէրի կէօթիւրմէքլիկի պիզգաթ արզու
իտիեօրտու իսէ տէ , լաքին էօյլէ պիր մօտիսթաեը նէրէտէ արամալը
վէ ճէրէտէ պուլմալը իտի :

Պու ճիւլիլ իլէ Բէրին , սօրուպ ալաշտըրմագ սաեէսինտէ , Մար-
պէօֆ ճատտէսինտէ մօտա մաղաղապը պուլունան մէշհուր մատամ
թէրֆօնուն իսմինի իշիթտի , վէ ապա թէրէտտիւտ իթմէքսիզին ,

Մարթանք օ գատրնա կէօթիւրտիւ, վէ քէնտի սանաաթընըն պիւ-
լինմէսի, Մարթա իչին հէր հալտէ մուճիպի թէէսսիւֆ օլանաղընը
տիւշիւնէրէք, քէթմի հագըգէթ իլէ, մէգպուրէ գըղճըղաղը քէնտի
գըղը մագամընտա թագտիմ իյլէտի:

Մատամ ժէրֆօ, կէնճ գըղըն կիւղէլլիկինէ վէ կէօթէրիչինէ
հայրան օլտուղու կիպի, սանաաթընա տայիր տէ պաղը շէյլէր
սիւալ իթմէքլէ, ալտըղը ճէվապլարտան մէհարէթինի թաստիգ
իթտի, վէ քէնտի մուվաճճէհէսինտէ պիր պալօ գօրսաթընըն թէգ-
եինաթընը իմալ իթտիրիպ, գըղըն կուսթօսուսու բէք կիւղէլ պուլ-
տու, վէ Բէրինէ խիթապէն,

— Գըղընըղ հէմ կիւղէլ, հէմ ճալիպ, հէմտէ սանաաթընտա
միւսթալիտ տիր: Քէնտիսի իչիմէ կէլտիկինէն, մէմուսէն ալըգօ-
րում, չիւնքի բէք չօգ միւշթէրիլէրիմ պուլուստուղու հալտէ, հան-
կըսընը տինլէեհէհէկիմի պէն տէ պիլմէմ: Ազիզէմ մատամ, պէօյլէ
մաղաղաեա կիրմէքիկի բիմ իսթէմէղ, տէտի:

Մատամ ժէրֆօ, նէֆէս ալմագ իւզըրէ տուրտու, վէ Բէրին,
մէրգուլմէնին իֆատէ լինի թաստիգ իտէրճէսինէ պաշընը սալլատը-
ղընտա, վագթիլլէ պարօն տը Սթրէնեինին մէթրէսի օլմուշ օլան
մէրգուլմէ մօտիսթա գատրն, սիեահ Օրլէան գուլմաշընտան կիւղէլճէ
տիրիլմիշ օլան Մարթանըն ֆիսթանընը թահգիրամիգ սուրէթտէ
կէօթէրէրէք:

— Շու գատար քի, պիր աղ գապաճա օլան պու թարղ ֆիսթան-
լար, պուրաեա եագըղըր ֆիսթանլարտան տէյիլ տիր: Պուրատա
թուալէթէ զիեատէ ըիաեթ օլունմագ լաղըմ տըր, զիրա ազիզէմ
մատամ, պէնիմ իշ տայիրէլէրիմ, ատէթա սալօն տըրլար, վէ տի-
եէպիլիլիմքի, էն եիւքսէք մէվգիտէ պուլունան ֆամիլեալարա
մախսուս սալօնլարտան տըրլար: Պիր միւզիգա բարչասընտա եանըշ
նօթա՝ էրպապընըն գուլաղընա նասըլ ֆէնա աքս իտէր իսէ, եալ-
տըղըլ թավանլարընըն ալթընտա եունտան մաամուլ էլպիսէ կիեիլմէսի
տէ, ասըլգատէկեանտան, հաթթա տիեէպիլիլիմքի, բրէնս ֆա-
միլեալարընտան պուլունան գատընլարըն կէօղիւնէ ֆէնա սուրէթտէ
չարբար: Պէնիմ իշճի գըղլարըմ, նէգտիմտէ իգամէթ իտէրլէր վէ
եէեիպ իչէրլէր: Պիլ, հագըգի պիր ֆամիլեա կիպի եաշարըղ, Պէն,
անլէր իչին պիր վալիտէ, կէնճ պիր վալիտէիմ, թուալէթին էն
տէպտէպէլիսինի իսթէմէմ, զիրա օ ապէս տիր, լաքլին հէր շէյլին տէ
լաեըղը իճապ իտէր: Իմտի, պու գըղ իչին իւշ գաթ իբէքլի ֆիսթան

լազըմ՝ օլուպ, պիրի սիեահ, իբինճիսի եէշիլ զիւմրիւտի, վէ իւ-
շիւնճիւսիւ աչըզ կիւմիւշիւ օլմալը տըր: Պու ֆիսթանլարը սաթըն
ալմաղա մուվաֆֆազաթ իտէ՛րմիսինիզ, տէտի:

Բէրին. - Մա'տամ, լազըմ՝ օլանը իճրա իտէճէերիմ:

Մատամ ժէրֆօ. - Բէք ալէա. տիմէք օլուր քի ուեուչապիլ-
տիք: Եարըն պու գըզը, քէնտի էշեասը վէ ֆիսթանլըզ գումաշլա-
րըյլա պուրաեա կէթիրին: Ֆիսթանլարըն պուրատա քէսիլիպ տի-
քիլէպիլմէսի, երկիրմի տէօրթ սաաթլըզ իշ տիր:

Օլ էսնատէ շէրիտլի վէ գըրմըզը ըէնկի սէթրի, գըսսա բանթա-
լօն վէ ուզուն չօրապ կիեինմիշ օյան պիր խըզմէթքեար, մատամ ժէր-
ֆօնուն՝ Բէրին վէ Մարթա իյէ պիրլիքտէ պուլունտուղու օտաեա
կիրտի:

Մատամ ժէրֆօ. - Նէ՞ տիր օ ժէրմէն:

Ժէրմէն. - Պիր չարեէքտէն պէրի, մատամ բրէնսէս Սթէվսքի
վէ մատամ տիւշէս տը Գանտիա սալօնտա պէքլէեօրլար, վէ պիր ան
էվվէլ քէնտիլէրինի գապուլ իտիպ իտէմէեէճէկինիզի սիւալ իտի-
եօրլար:

Մատամ ժէրֆօ. - Կիթ պու մատամլարա խապէր վէր քի, պէշ
տագըզաեա գատար կէլիրիմ:

Խըզմէթքեար տիշարը չըգտը, վէ մատամ ժէրֆօ՝ սըգըլըրճա-
բընա պիր հալ իլէ, վէ հայրէթտէ գալմըշ օլան Բէրինէ տէօնէրէք,

— Իշթէ կէօրիւեօրսունուզ ա', պիր տագըզա պիլէ իսթիրա-
հաթըմ՝ եօգ տուր: Պու հալ՝ թէհամմիւլ օլունուր շէյ տէյիլ տիր:
Բրէնսէսլէր, տիւշէսլէր, մարքիզլէր, զօնթէսլէր, վէ պունլարտան
մատա պարօնլար վէ սարրաֆ գատընլարը, սապահտան ագչամա
գատար, պուրատա, պիրիպիրինի թէագիւպ իտէրլէր: Պիրի կիտէր,
տիկէրի կէլիր: Հասըլը սօնսուզ ըէճալար վէ սըբարըլլարըն արգասը
կէլմէզ: Պունլարը տինլէմէք իգթիզա իտէրսէ, հէր կիւն, իշիտիլ-
մէմիշ ֆիսթանլար իճատ իթմէք իճապ իտէր: Տիւնեատա է'ն վասի
տէրէճէտէ պիր գուվվէյի թէխայեիւլիեէ տախի օլսա, նասըլքի
պէնիմ գուվվէյի թէխայեիւլիեէմին էօյլէ օլտուղունու զանն իտէրիմ,
շիւպէսիզ պու պապտէ քիֆաեէթ իթմէզ: Ա'հ, շու պիւեիւք գա-
տընլար, վագթիխտէն էվվէլ սաշլարըմը աղարթաճագ տըրլար: Պէօյլէ
օլտուղունու սիզ տէ անլաեօրսունուզ, տէյի'լ մի, տէտի:

Բէրին, իբիճի տէֆա օլարագ, մէզքիւր սէօլլէրի թաստիգ իթ-
տի, վէ մատամ ժէրֆօ՝ իֆատաթընա շու սուրէթտէ տէվամ իյլէտի:

— Շիմտիւիք արթըդ կիտէպիւրսինիդ, ֆագաթ եարըն հէր հալ-տէ կէլին: Ալլահա ըամարլատըդ գըզըմ, նամուսում իւզէրինէ սէյ-լէրիմ.քի, սիզ պանա բէք եարաեաճաքսընըդ:

Իրթէսի կիւն, Մարթա, մուայեէն վագըթտա մէզքիւր մօտիս-թա մաղաղասընա կիտիպ, մատամ ժէրֆօնուն հիմաեէսի թահթըն-տա օլարագ, տիկէր իշճի գըզլարըն սըրասընա տախիլ օլտու:

Իմտի, պիզ տէ, օ պիշարէ վէ եէթի' գըզճըղաղը պու մահէլլ-տէ պուլաճաղըդ:

12

Պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեի, պուլունտուղու վազիւէթի մախր սուսէ իճապընճա, գօնթէս տը Բէրուալըն ճէնագէսի տէֆն օլուն-մաղտան էվվէլ Րօշթայլ սէյֆիեէսինտէն հարէքէթ իթմէսի, նապարը տիդգաթը ումուսիւի ճէլպ իտէճէկի թապլի օլտուղունու անլա-եարագ, քէնտիսի իշին, իճրա իթմիշ օլտուղու ճինաեէթին միւ-թէմիմի տիմէք օլան պու վազիֆէյի խապասէթ քեարանէտէն սա-գընմանա չալըշմատը: Հաթթա ճէնագէ աշայընըն սօնունա գատար, գուրպանը օլան օլ գատընճըղաղըն թապուլթու եանընտա տուրուպ, օլ գատար կէօզ եաշլարը տէօքտիւ.քի, հաղըրունուն ըիդգաթ վէ թէվէճճիւհիւնիւ պիւէ ճէլպ իյլէտի:

Լաքին, Լէօնինին նաշը գապրիսթանըն սօղուգ թօքթաղը, լա գաբանմասընտան իքի սաաթ գաւար սօնրա, Կօնթրան, Բարիսէ միւթէվէճճիւհէն հարէքէթ իտիպ, կիճէ վագթը մուվասըլէթլէ, Օլիմֆ Սիլանըն խանէսինէ էնտի, վէ իւմիտլէրինին պէրհավա օլտուղունու հիքեանէ իթտի իսէ տէ, գօնթէսին պիրտէն պիրէ վէֆաթը սէ-պէպլէրինի անլաթմատը: Սապահ օլտուղունտա, ալաճագլըլարընա վէ մուպաշըրլարա թէսատիւֆ իթմէք գօրգուսունտան խալի օլմագ իւզրէ, թէպտիլի քիսվէ իթտի, վէ մատամ տը Բէրուալըն թէքմիլ սէրվէթինին էմանէթտարը Ֆիլիք տը Լա Պրիէր օլտուղունու պիւտի-կինտէն, վէ վագաա քէնտիսինտէն էվվէլ, մէրգումուն խանէսինէ Բէրինին Դիթմիշ օլտուղունա սայքի էմին կիպի իտի իսէ տէ, լաքին մէրգում պանքէրին, էմրի պասիրէթէ ըիաեէթէն, էվվէլճէ թահ-գըզաթը լաղըմէեի իճրա իթմէքսիզին, եէտինտէ էմանէթ պուլու-նան սէրվէթի քիմանէէ թէպլիմ իթմէեէճէկինէ չիւպհէսի օլմատը-

ղընտան, տօղրուճա օրաեա միւրաճաաթա գարար վիրտի, վէ պու սրբատա, քէնտի քէնտիեէ շու սէօզլէրի սէօյլէտի.

— Մ. տը Լա Պրիէր վասըթասըյլա, Բէրին վէ Մարթաեը պու-լաճաղըմ: Պիրինճիսինի պրագաճաղըմքի, քէնտիսինի մաճվ իտէճէք օյան իթհամա գարչը ուղըաչսըն, վէ ագրապամտան պուլունուպ, թահթը հիմաեմէ թէսլիմ օյունան իքինճիսի հագգընտա տախի, ըէտտ ու ինքեարը գապիլ օլամաեան հուգուգումու իսպաթ վէ իճրա իտէճէեիմ:

Հալպու քի Կօնթըան, պանքէրի մէրգումուն իֆլասընը վէ սուի գաստընը խապէր ալտըղընտա, խէեալաթընըն է՛ն եիւքսէք տէրէ-ճէսինտէն աչաղըեա տիւշմիւշ տիւր կիպի պիր հալէ տիւշար օլտու:

Մէգքիւր իֆլաս վէ սուի գաստ վագըալարը, պու քէրրէ, քէն-տի իւմիտլէրինի պիւթիւն պիւթիւն իզալէ իտիպ, ճինաեթի վա-գըաթը պիհուտէեէ կիթտի, վէ պինապէրին պունտան պէօյլէ Մար-թա տը Գէրուալը արաեըպ պուլմաեա իհթիեաճ վէ լիւզում գալ-մատը: Պու հալտէ նէ՞ եաբմագ վէ նէ՞ օլմագ լաղըմ կէլիւ իտի:

Կօնթըան, ալաճագլըլարընտան վէ մուպալըրլարտան թանըլմա-մագ իչին, Բարիստէ իգամէթ իտէմէեճէկինտէն, պիր միւտտէթ իչին շէհրի մէգքիւրտէն հիճրէթէ գարար վիրտի: Անճագ պու գա-րարը Օլիմք Սիլաեա պիտիրտիկի հալտէ, քէնտիսիյլէ կէլմէք իսթէ-եէճէկի ճիհէթլէ, օնա խապէր վիրմէտի: Շու գատար քի կիթտիկի գէման բօսթախանէեէ պրագմըշ օլտուղու պիր գըթա մէքթուպտան, մէգպուրէ, մէրգումուն միւնպպէտէն կիթմիշ օլտուղունու, վէ պուն-տան պէօյլէ անը կէօրէմէեճէկինի քէմալը մէյեուսիեթ վէ հիտ-տէթլէ խապէր ալտը:

Կօնթըան, Բարիստէն չըգտըգտան սօնրա, վօսթ ճիհէթինէ միւթէվէճճիհ օլտու, վէ պիր գաշ կիւն գատար Բօշթայլ սէյֆի-եէսինտէ գալարագ, գօնթէսին միւճէվհէրաթընը վէ կիւմիւշէ միւ-թէալլիգ էշեասընը տէրճէպ իթտի: Պատէհու, Բարիստէ գալտըղը գըրգ սէքիգ սաաթ միւտտէթ հէնկեամընտա թէտարիք իթտիկի մունթազամ պիր բասթօրթ իլէ, Փրանսատան մուֆարագաթ էյ-լէտի:

Մէրգումուն էճնէպի մէմէքէթինտէ նէ՞ սուրէթտէ եաչամըշ օլտուղունու օգուեանլարըմըգ բէք չաբուգ անլաեապիլիրլէր:

Շէօյլէքի, Կօնթըան, զաթէն կէչիրմիշ օլտուղու էօմրէ թէքրար տախիլ օլարագ, լուլէթ վէ թրանթ-է-գարանթ նամ գումար

օեռնլարընն օյնանորդը պիւսիւք շէհրլէրի վէ գապընալը մա-
հէլլէրի սըրա իլէ տէվը իթտի :

Թաշըտըդը իսիմ սաեհսինտէ, ումումէն հիւանի գապուլիյեթ
պուլուպ, սէրսէրիլիքլէ կէշերտիկի էամրիւն թէֆաթիւֆաթը մուհի-
պինճէ, հէր քիմլէր իլէ իւլֆէթ վէ միւնսսիպէթ իտէր իտի իաէ,
էքսէրիսինի, հայիզ օլտուղու գուլվէյի ֆէքրիեհսի վէ աթվար ու
հարաքեթաթըյա ճէլպ իտէր իտի : Պուստան գաթինազարէ հէման
տայիմի սուրէթտէ գուլմար օեռնլարընտա պաթթը եաթէր կիտիպ,
պիւ սաեհտէ, արտ ծարտա կիթտիկի մէմէքէթլէրտէ ըօլիսլէր թա-
րաֆընտան հագգընտա թէհարրիթաթ վէ թահգըլաթ իճրա իտիլ-
մէտթ :

Իշպուլ բիթապըն իքինճի գըսմընտա նագլ իտէճէք օլտուղու-
մուզ վագըրալարըն վուգուլնտէն պիր գաշ մահ էվվէլլէ Կօնթըրան,
Հօմպուրկ շէհրինտէ պուլունտուղու օըրատա, պաթթը զիեռաթէսիլլէ
եաթէր կիթմէքլէ, պիր ագշամ, գուլմարտաեիւզ պին ֆրաթգ գաթաթ
բարա գազանտը :

Մէրգուլմ, պիլնիսպէ էհէմիեթթլի օլան պու ագշէեէ սահիպ
օլուր օլմազ, թէքրաթ ֆրանսաեը վէ Բարիսի կէօրմէք արգուսուհա
տիւշտիւ : Հալպուքի ալաճադըլար մէաէլէթինին էհէմիեթթի, հէր
նէ գատար միւրուրի զէման իլէ խալլիճէ թէնէղղիւլ պուլմուլ իտի
իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ մէսէլէյի մէքըլլէրէ էլան պագի իտի :

Շէօյլէքի ալաճադըլարտան էքսէրիսի վէֆաթ իթմիլլէր, վէ
վարիսլէրի իսէ, պարօնուն պօրճ սէնէտլէրինի, հիւրմիւ օլմաեան
էվրաթ միեանընա գարըշտըրմըլար իտի :

Հէնուզ հաեթտա օլանլար վէ Մ. տը Սթընէնինին օն քի
սէնէտէն պէրու զայպ օլմուշ օլտուղունու պիլլէթլէր, ալաճադըլարընը
ալապիլմէք իւմիտինի գաթթ իլլէմիլ իտիլէր :

Կօնթըրան, վիգօնթ Ժ. տը Ժ. նամ տօսթույա միւհասէպա-
թը մահրէմանէտէ պուլունարաթ, անըն էլիլլէ պագըր մուլաթարաթը
տէյնլէրինի թէսվիեէ իթտիքաէն, վէ օնտան մօնրա քէնտիսի իլլին
թէհիլիքէ գալմաարըլընը պա թէլէկրաֆ տօսթունտան անլաթը
սօնրա, իրթէսի հաթթա Բարիսէ մուվապըլէթլէ, Պուլօնեը սօգա-
ղընտա բիւշիւք պիր Թթէլ բիրալաեըպէ միւնաաիպ սուրէթտէ թէֆ-
րիշ իթտիլտի, վէ այլըգ պիր արապա թուլտուղու կիպի, պիր
օտա թըզմէթ քեարը, պիր արապաճը վէ արապաճընն մաեթթինտէ
պուլունմաթ իւզըէ տիկէր պիր ուշագ ալտը, վէ Թաթա-Մուլինէ

նամ անկէագը պօզուգ գարըն տա, քէնտիսինէ մէթրէս ինթիխապ իթտի:

Պիր կիւն, պարօն, պիրտէն պիրէ ալտըղը պիր խապէրտէն օլ տէրէճէ մէսրուր օլտու քի, ազ գալսըն ագլընա խալէլ թարի օլաճագ իտի: Պու խապէր, ժօրթ տը Լա Պրիէրին՝ միւթէվէֆա բէտէրինտէն տաճա զիեատէ սէրվէթ սահիպի օլարագ, Բարիսէ ալտէթ իյլէմէսի, վէ թէտէրինին իզհարը իփլասը էսնասընտա մաթլուպլարը պուլունան-լարա, օն իքի սէնէտէն պէրու լժէրաքքիւմ իթմիշ օլան ֆայիզլէ-ընլէ պէրապէր, ըէս էլ մալլէրինի թէտիեէ իթմէքտէ պուլունմասը իտի:

Իմտի, իքինճի տէֆա օլարագ, գօնթէս տը Բէրուալըն սէր-վէթի, Կօնթրանըն եէտինէ կէչմէք տէրէճէսինէ կէլմիշ իտի իսէ տէ, մէրգում, նէ՛ վարիս վէ նէ՛ տէ վասի սըֆաթըլլա պու սէրվէթէ մալիք օլամագ իտի:

Վարիս մագամընտա սէրվէթի մէզքիւրէեէ միւթէսարըրֆ օլմագ իչին, Մարթանըն վէֆաթ իթմիշ օլտուլու խապաթ իտիմէք լազը-մէտէն իտի: Վասի մագամընտա սէրվէթի մէզքիւրէնին իտարէսինի էլտէ իթմէք իչին տէ, Մարթանըն հաեաթտա օլտուղունու խապաթէ մուվաֆֆագ օլմագ իգթիզա իտէր իտի:

Իմտի, օլ կէնճ գըղըն հէնուգ հաեաթտա օլուպ օլմատըղը Կօն-թրան իչին մալիւմ օլմաեղպ իչպու մուհիւմ մէսէլէեի ֆասլ իթ-մէք ֆուզրէ, թէքմիլ Բարիսին իչինտէ Բէրինի արատը, ֆագաթ պիր նէթրէճէ ինթիհասլ իտէմէտի: Նիհաեթթ, մատմուազէլ Թաթա-Մուլինէ իլէ պէրապէր, Սէն-Գլու բանաեըրընա կիթմիշ օլտուղու հալտէ, օն իքի սէնէ մուգատտէմ, Բօշթայլ սէյֆիեէսինտէ իճրա իթտիկի ճինաեթթի միճտհիչէնին իքի հաեաթթի խաթըրէլէրի պու-լունան Օլիմք Սիլա իլէ Բէրին Բօզիէեէ թէսատիւֆ իյլէտի:

Ջանն իտէրիզ քը, Կօնթրան տը Սթրէնեի հագգընտա օգու-եանլաթըմըզ իչին պիլինմէսի էհէմիեթթտէն խալի օլմաեան մալիւ-մաթ, պունտան իպարէթ օլուպ, մատամ ժէրֆօ իսմինի ալմըշ օլան Օլիմք Սիլա հագգընտա տալի պազը մալիւմաթ վիրտիկիմիզ հալտէ, պու հիքեաեէնին կէչմիշ վագըլարընը մուլթասարէն անլաթմըշ օլուրուզ:

Կօնթրանըն մէթրէսի, մաշուգընտան գաթիէն մուֆարագաթը հիւքմիւնիւ չամիլ օլան մէքթուպը մալիւմիւ ախզ իթտիկինտէ, հէմ քէտէր, հէմտէ հիտտէթ իզհար իյլէտի, վէ քէնտի թարա-

Փրնտան կէօսթերիլէն խարիսանէ պիր մուհապպէթտէն տօլաերնան-
քէօրլուգ իտէն ֆիրարիի մերդուսու պուլմագ իչին, հէր թարաֆը
արամագլըը եէմին իթտի:

Լաքին պու խուսուստա կերմիեթ, թէաննիւտ վէ քէմալը զա-
ղապլա վուգու պուլան թէհարրիեաթը պիւա սէմէրէ գալտը, վէ
էվվէլ էմիրտէ հիտտէթի, ախըը ինթիգամ հիսսինէ թահվիլ օլտու
իսէ տէ, թէտրիճէն պու հիսս՝ վազիֆէսիլիբտէ գարար գըլտը:

Օնտան սօնրա մէզպուրէ, ուսուսմէն աչգ ու սէվտա հիսսիեա-
թընա էհէմմիեթ վիրմէմէք, վէ բեաֆֆէյի էրքէքլէրի իսթիհզա
իյլէմէք մէսլէքինի իլթիգամ իթտի, վէ պիր միւտտէթ գատար
Կօնթրանա օլան մուհապպէթի սէպէպիյլէ, Բարիսին ֆահչիեաթ
ալէմինտէն սայքի չէքիլմի իքէն, Կօնթրանըն հարէքէթի վագըասը
իւղէրինէ, պէթէքըրար ալէմի ֆահչիեաթա տախիլ օլտու, վէ չէհրի
մէքքիւրուն էն բարագ եըլտըզլարը արասընտա հայիզ օլտուղու
մէվգըրի մուհիմի թէքըրար քէսպ իյլէտի:

Օլ էսնատէ, մէզպուրէնին հալինտէ պիւեիւք պիր թէպէտտիւլ
զուհուրա կէլտի:

Մէրգուսէ, օլ վագթա տէկին, ագչէեի, մահզա տարաթ վէ
էնվայի զէֆը ու սէֆալարա վասըթա օլտուղու, վէ խուսուսա, բա-
րպէլէրինի զալէպէ իտէպիլմէք կիպի պիւեիւք պիր մահզուգիեթ
հասըլ իթտիկի իչին սէվէր իքէն, օնտան սօնրա եալընըզ քէնտիսի
իչին սէվմէեթ գարար վիրէրէք, կիւնիւն պիրինտէ զէնկին օլմանա
եէմին իթտի, վէ պու մագսէտէ վասըլ օլմագ իւզրէ, զիեատէսիյլէ
թասարրուֆա պաչլատը:

Օլիմք, պու թարզ էօմրիւնէ օն սէնէ գատար տէվամ իթտի:
Օ սէնէլէր իսէ, ապէքլէրին մէյտանը հարպ մահէլլէրինտէ օլտու-
ղու զէման զանն օլունտուղու կիպի, սայքի իքի միսլինէ տէյիլ,
իւչ, հաթթա տէօրթ միսլինէ պալիզ օլտուղունտան, մէզպուրէ,
օթուլ եաչընտա պիր գըզ օլտուղու հալտէ, իհթիեար պիր գարը
հալի քէսպ իթտի:

Պու պապտէ միւսթէսնալար օլտուղունու պիլիբիզ, հաթթա
պու միւսթէսնալար բէք չօգ տուր, լաքին միւսթէսնալարըն, գա-
վայիտի ուսուսիեեի թահքիմ իթտիքլէրի տէ մալիւմիւմիւլ տիւր:

Նիհանէթ, կիւնիւն պիրինտէ, Օլիմք, տայիմա էթրաֆընը իհա-
թա իտէն աչըգլարըն միգտարը, հիսս օլունուր սուրէթտէ ագալ-
տըլընը տէրք իթտի:

Շէօյլէքի արապա իւէ Պուլօնը օրմաննա կիթտիկի զէմնն , քիմէնէ արապսընը թաագիպ իթմէտիկի կիպի , թէաթրօտաքի լօթու տա հէման տայիմա պօշ գալմագտա , վէ եըլպաշը կիւնիւնտէ հէտիեէ վէրիլէն շէքէր գութուլարընըն ատէտի , եիւզտէ տօգսան էքսիլմէքտէ իտի :

Պու թէպէտտիւլիւ ազիմտէ թագսիրաթ քիմի՞ն իտի , վէ պու հալին սէպէպլէրի նէ՞ իտի :

Օլիմք , պիր այինէնին գարշըսընտա թուալէթինի թէրթիպ իտէր-քէն , պու սիւալլէրի իլք տէֆա օլարագ քէնտի քէնտիեէ իթտի , Լաքին սաշլարընըն թէլլէրի արասընտա պէեազ գըլլար գարըշմաղա վէ կէօզլէրինին էթրաֆը չուգուրլաշմաղա պաշլատըղընը , վէ պազը վասըթալարա միւրաճաաթ իթմէեէճէք օլսա , տահա զիեատէ իհ-թիեար կէօրիւնմէսի լազըմ՝ կէլէճէկինի բէք չաբուգ իթիրաֆ ու իգրար իլլէտի :

Օլիմք , սէպաթ սահիպի պիր գատըն օլտուղունտան , պու սը-րատա գարարընը վիրէբէք , աթիտէքի սէօզլէրի իրատ իթտի :

— Էրքէքլէրտէն իզզէթ ու իլթիֆաթ կէօրմէք զէմանը կէշտի . պունտան պէօյլէ քեամիլ գատընլար սըրասընա կէշմէք լազըմ՝ տըր : Պիր միգտար սէրմաեէմ՝ վար տըր : Օն սէնէեէ գատար միլեօն սահիպի օլմագ իաթէրիմ :

Մէրգոււմէ պիր սաաթ պիլէ կէշմէքսիզին , միլեօն սահիպի օլ-մագ իչին , հանկը սանաաթըն էն զիեատէ քէման իտուկինի տիւ-չիւնմէկէ պաշլատը :

Սլէմի ֆահշիեաթը թէրք իթմէք իաթէեէն կիւնահքեար գա-տընլարըն պաշլըճա մէպէքի , եա Մատլէն եախօտ իթալիէն մահէլլէ-լէրինտէ , եա Փօպուր Սէն-Ժէրմէնտէ եախօտ Լաթին մահէլլէսինտէ տէօշէլի վէ քիրալըգ օտալարը հափի օթէլլէրին նազըրէլիկինի տէ-րիւհտէ իլլէմէք տիր , վէ պու պապտէ մահէլլէլէրճէ իտիլէճէք ին-թիսապ , էլլէրինտէ պուլունան սէրմաեէնին էհէմմիեէթինէ պաղըր տըր :

Լաքին Օլիմք , էմսալի օլան գատընլարըն մէպէքինէ սալիք օլմագ-լըղը պիր տոգըգա գատար թասալվուր իթտի իսէ տէ , լաեղգըլա տիւչիւնէբէք , ֆիքրի մէգքիւրու թահգիրամիզ սուրէթտէ ըէտտ իլլէտի , վէ պուլվարլարըն իաթթը իւզէրինտէ միւնթաղամ՝ վէ միւ-քէմմէլ պիր գահվէխանէ սաթըն ալմասը , վէ հէր ագչամ , ճալիպ պիր թուալէթլէ տէսթկեահ պաշընտա տուրմասը , քէնտիտի իչին

տաճաքերս քանարը պիր թէչէպպիւս օլտուղունու միւլահապա իթտի իսէ տէն, պոռ հալ տէ, պիր տէրէճէ քիպը ու զուրուրունա տօգունտուղունտան, պոռնա քէնտինճէ ըազը օլնատը:

Հասըը Օլիմը Սիւա, պոռ ճիհէթլէ նէ՝ եարաճաղընըն գարարընը վիրէմէեհէրէր, տիւքսեան տէսթկեազ մուպաեաասըլլա մէշղուլ օլան տէլլալարըն նէզտլէրինէ կիտիպ կէլմէքտէ իքէն, Շանգ-էլիզէ նամ մահէլլտէ պիւեհիւք պիր մօտիսթա մաղաղասը սահիպէսինին, հալինի օլտուգճա տիւզմիւշ օլտուղու ճիհէթլէ, խայլիճէ միւթէպէր միւշթէրիլէրի պուլունան մաղպղասընը սաթմազ նիեէթինտէ օլտուղունու իշիթտի, վէ ալտըզը պոռ խապէրաէն մէմնուն օլարազ,

— Պանա լազըմ, օլան իշթէ պու տուր, եալընըզ միւթէպէր վէ զէնկին գատընլար իլէ իւլիթէթ վէ միւնասիպէթ իթմէքլիկիմէ միւսայիա պէօյլէ պիր սանաաթընէ՝ քէտէն պուլապիլէճէկիմ, Շիմնիեէ գատար պու սանաաթըն նաճըլ տիւշիւնէմէտիմ, տէտի:

Իւշ կիւն սօնրա, Օլիմը, պէեան օլունան թէմէթթիւիւն ապը օլուպ օլմատըղընա թէէմին օլմագսըզըն, իգթիզա իտէն սէնէթի իմղալատը, վէ իրթէսի հաֆթա, Բարիսին պիւեհիւք քիւշիւք շեաֆֆէյի զազէթալարընտա մահիրանէ թէէլիֆ իտիլմիշ օլարազ նէշը իտիլէն սիթայիլէրլէ, Շանգ-էլիզէտէ վազը ֆիլանճա մնտաթըն թահթը իտարէսինտէ պուլունան պիւեհիւք մօտա վէ մօտիսթա մաղաղասընըն մէշհուր մատամ Ժէրֆօեա կէչտիկի իլան իտիլտի:

Օլիմը Սիւա, ասըլ իսմի Բարիս ալէմինտէ լաեքըլլա թանըլմըլ օլմատըղընտան, եախօտ տիկէր պիր թարզտա թանըլմըլ իտուկլինտէն, թիճարէթինի սէքթէտար իթմէք իշին, մէզըիւր մատամ Ժէրֆօ սախթէ իսմինի թաշըմագլըզը թէրճիհ իլլէտի:

Ջիքը իթտիկիմիք սիթայիլէրի վէ իլանաթը օգուեան զէվաթ իսէ, չօգ տէֆա օլտուղու իւզրէ,

— Պու գատընըն քիմ օլտուղունու թանըմաեօրուզ, ֆաֆաթ զալիպա մէշհուր պիր սանաաթըեար օլմալը, վէ մաղաղասընըն էմ սալի պուլունմամալը տըր, տիմէքտէ իտիլէր:

Պինապէրին Օլիմը, թէչէպպիւսինիւն լա իպթիտասընտա միւշթէրիլէլինի աթըրմաղլէ, Մարպէօֆ եօլունկտաքի օթէլի թէքմիլէն քիրալատը, վէ ֆէլգէլատէ մէֆուլաթլա թէզեին իթտիրտիքտէն սօնրա, իշ մահէլլինի տէ օրաեա նազըլ իլլէտի:

Օլ տագըղատան իթիպարէն, մէշհուր Ժէրֆօ Էլի գաթիէն թէէսիս օլունտու:

Օլիմբ Սիլա, սանաթընը թէպտիլ իթտիկի կիպի, զահիրէն օլտուն թապիեթընը, լիսանընը վէ ամփարընը թէպտիլ իթմէսիտէ լազըմէտէն օլտուղունու միւլահազա իյլէտի:

Օլիմբ, քէնտի երլտըզընա կիւվէնմէսինտէ հագգը վար իտի: Շէօյլէքի ազ վազըթտա իշի օլ տէրէճէ ըաթթ կիթտի քի, քէնտինճէ գարաբլաշտըմը օլտուղու զէմանտան էվվէլ միլեօն սահիպի օլապիլէճէկի տէրքեար իտի:

Մէզպուրէ, պու խուսուսա իսքեաթ օլտուղունտա, թապիաթիլէ չօգ գազանըպ, չօգ մէսարիֆ իտէպիլէճէկինի քէնտի քէնտիեթ միւլահազա իյլէտի, զիրա քնտիլի պիտ գատըն հալի քէսպ իթմէքլէ պէրապէր, տիննեթվի զէֆք ու սէֆալար հագգընտաքի արզուսու զալի օլմատըզը կիպի, վազիեթթի ճէտիտէսի իճապընճա տախի: մէզքիւր տուղուսունա միւլքէմմէլէն մուվաֆըգ հարէքէթ իտէպիլիլ իտի:

Մատամ ժէրֆօնուն, կէրէք ասըլզատէկեան, կէրէք սարրաֆան վէ կէրէք թէաթրօ ագթրիսլէրի վէ ֆահշիեաթ ալէմինտէ միւլթէրիլէրի արթմագտա օլուպ, թապիաթիլէ ագթրիսլէր վէ ալիւազը պօզուգ գատընլար վասըթասըյա, պիր չօգ իհթիեար վէ զէնկին քիմնէլէր վէ հօվարտալըգտա իմրարը էօմը իյլէեէն ֆամիլեա էվլատըյա տա իւլֆէթ վէ միւնասիպէթ հասըլ իտէր, վէ արա սըրա վիրտիկի զիեաֆէթլէրէ, միւլթէրիսի օլան գատընլարը վէ պունլարըն ահպապընը տալէթ իյլէր իտի:

Պու սուրէթլէ մատամ ժէրֆօնուն օթէլի սալօնլարը, ըագս սուարէլէրինէ մախսուս պիր մահէլլ օլուպ, թէաթրօ սահնէլէրինտէ իճրայը մէհարէթ իտէն պազը ագթրիսլէր իլէ պիր թագըմ իսմէն տիւշէսլէր, մէզպուրէ մօտիսթա գատընը գուվվէյի թէխայեիլիեթսինին մահսուլու օլան եէնի մօտա վէ բարլագ ֆիսթանլար կիեինմիշ օլտուգլարը, վէ միւլքէմմէլ թուալէթլէ միւլգէյեէն պուլունտուգլարը հալտէ, մէզքիլը սալօնլարտա պուլունշուրլար, վէ պիր թագըմ իհթիեար վէ զէնտօսթ զէնկինլէր վէ հօվարտա տէլիգանլըլար տախի օրաեա կիտէրէք, զէմանէմիզէ մախսուս օլան էլֆազ վէ հարաքեաթը զէնտօսթանէ իլէ վազըթլարընը կէչիլիլլէր իտի:

Շու հալտէ, Օլիմբ Սիլանըն իթթիխազ իյլէտիկի մէսլէք, հաշըգէթէն, էվվէլէք մէսլէքինտէն տահա իյի տէյիլ իտի իսէ տէ, քէնտիսի, ալիւազը հալտէ սահիպի օլմագտան չօգ ուզագ պուլունտուղունտան, հիքեաեթ իթտիկիլիլ հալ, քէնտիսի իյին բէք

Թապիր կէօրիւնմէքտէ , վէ իճրա իտէկէլտիկի րօլ հազգընտա խա-
թըրընա պիր չէյ պիլէ կէթիրմէմէքտէ իտի : Պու եօլտա հարէքէ-
թինին նէթիճէսի օլմագ իւզրէ , բէք չօգ քէրրէ քէնտի իչճի գըզ-
լարընտան էն տիլպէր վէ հիւսէնալարը , միւքէմմէլ արապալարա
րաքիպէն Պուլօնեը օրմանընտա կէզմէկէ կիլթմէք , վէ թէաթրօլարըն
ալմանէն լօթլարընտա օթուրմագ մէսլէքինի , տիքիչճիլիկէ թէրճիհ
իլլէմէքտէ իտիլէր :

Հալպու քի , մատամ ժէրֆօ , քէնտիլէրինէ պէօյլէ պիր մէսլէ-
քին իլթիզամընը թալսիտէ իթմէտիկի իչին , օլ պապտէ քէնտի
քէնտիսինի իթապ իթմէկէ սէպէպ պուլմամագտա իտի :

Պալէատէքի սէօյլէտիլէրիմիզտէն անլաչլտըղը իւզրէ , մատամ
ժէրֆօնուլն մօտիսթալըզ չէօհրէթի , հազըգէթէն բէք պիւեիւք
օլուպ , քէնտիսի օ չէօհրէթէ քէսպի ինթիհգագ իթմիչ իտի իսէ
տէ , տիկէր ճիհէթլէ էվինին չէօհրէթի , չայեանը թէէսսիւֆ սու-
րէթտէ օլուպ , լաքին Բէրին Բօղիեէնին օխուսուստա մալիւմաթը
եօգ իտի :

13

Թրօմբ-Ալգազար իլէ Բաս-լա-ժամպըն , պիր թարաֆտան Կօն-
թրան տը Սթրէնեիտէ վէ տիկէր թարաֆտան ժօրթ տը Լա Պրիէրէ
վէ Լիօնէլ Մօրթօնա , պուլուչմագ իւզրէ թալսիտէ իթտիլէրի Լա
ժիրաֆ նամ գահվէխանէ վէ լօգանթա , Մօպէր մէյտանը մահէլլէ-
սինտէ , պիլնիսպէ քէսպի իթիպար , վէ քիւհնէ պիր խանէնին թէք-
միլ ալթ գաթ ճիհէթինի իչղալ իթմիչ օլուպ , թալմանը գարարմը
իտի , վէ եէր եէր չիւրիւք տէսթէրլէր տաեաթըլմըչ օլմասա , երգը-
լաճաղը տէրքեար պուլուլնմուչ օլան վասի վէ ալչագ պիր սալատան
իպարէթ պուլուլնմագտա իտի :

Իչպու սալանըն սաղ վէ սօլ թարաֆլարընտա , պաղը խաթըրը
սաեըլան միւլթէրիլէրէ մախսուս պուլուլնան իւչ տէօրթ օտանըն էթ-
րաֆընա , իչէրտէն գըրմըղը բէրտէ իլէ հըֆօ իտիլմիչ ճամէքեան չէվ-
րիլմիչ իտի :

Հէր պիր օտանըն մօպիլեասը , աեադլարը եէրէ մըխըր օտուլն-
տան պիր մասա իլէ արգասըզ իքի բանգօտան իպարէթ օլուպ , տի-
վարլարըն պօյուլնճա միւմթէտ օլան պաղչէնին հէր թարաֆընտա :

կիւնահարզ էյլէնճէ մէրագլուարը իշին կիւլէ՝ կիպին պաղը օեուն ալէթլէրի կէօրիւմէքտէ իտի:

Պիւեիւք սալանըն իւսթիւնտէ, եանի պիրինճի գաթտա, գահ-վէխանէ վէ լօգանթանըն սահիպի, էսկի պիր պիւարտօ վազ իթմիշ օլուպ, պու պիւարտօնուն իւզէրի՝ պէլքի եիւզ եէր եամալը օլան պիր պէզ իլէ Կօրթիւմիւշ իտի:

Այլ գաթտաքի տիվարլարա եաբըշտըրըմըշ օլան պօեալը քեա-ղըն իսէ, օլ Գատար գարարմըշ իտի քի, վագթիլլէ նէ՝ լէնկտէ պու-լունմուշ օլտուղունու անլամագ գօլայ տէշիլ իտի:

Օտունտան պիր տէսթկեհանն արգասընտա, լէնկի գըրմըզընա չալար շիչման վիճուտու պիր գարը տիւրմուշ օլտուգտան պաշգա, լաճիվէրտ բէշթիւմալ պաղլամըշ օլան իւշ եախօտ տէօրթ նէֆէր խըզ-մէթ քեուր տա, է՛ն միւսթաճէլ զէման կիւճ պէլա իլէ խըզմէթլէրինէ քիֆաեթ իթմէքտէ իտիլէր:

Պու մահէլլտէ եհնիլէն թաամլարըն ֆիեաթը մուգարէր օլուպ, շէօյլէքի, էօյլէ թաամլարընըն պիր թէրթիպի, օն տէօրթ սու, վէ ագչամ թաամլարընըն թէրթիպի եիկիրմի իքի սու օլտուղու հալտէ, շարապ իշին այըր ֆիեաթ իսթէնմէմէքտէ, վէ գահվէխանէ-լօգան-թանըն իտաթէսի, վէրէսիեէ պրագմամագլա պէրապէր, մահէլլի մէզքիւր սապահտան ագչամա գատար տօլու պուլունմագտա իտի:

Շունու տախի պէեան իլլէրիգքի, պու գահվէխանէ վէ լօգան-թա, վագթիլլէ թարիստէ մէվնուտ օլան վէ պու կիւնքի կիւն գա-բաթըմըշ պուլունան Թաքի-Ֆրամ իսմիլլէ վէ խըրսըղլաթըն վէ սայիր պիր թագըմ էշխասը մուզիւրէնին մէրքէզի իճթիմաը օլմագլա մաա-րուֆ գօլթուգ վէ մէլխանէլէր գապիլինտէն օլմաեըպ, պունուն էքսէրիա միւշթէրիլէրի, մահէլլէնին սէքէնէսինտէն, վէ ճիվար ֆապ-րիգալարտա իշլէեէն ամէլէտէն միւրէքքէպ իտի: Բաս-լա-թամպ, Թրօմպ-Ալգազար վէ էմսալի կիպի հաշարիլէր, մէզքիւր մահէլլտէ ղաեթթ ճիւզի պիր ագալիեթթ թէշքիլ իթմէքտէ իտիլէր:

Սէն-Գիու բանաեըրընտա վուգու պուլան թէնաթիւֆլէրին իր-թէսի կիւնիւ, Լա Ժիրաֆ գահվէխանէ վէ լօգանթանընըն տի-վարընտա վէ տէսթկեհա մահէլլինին իւթթ թարաֆընտա ասըմըշ օլան սաաթ, պէշէ չարեէք գալտըղընը իշար իտիպ, խըզմէթքեար-լար, ասմա ֆէնէլլէրի եագմըշ իտիլէր, զիրա Լա Ժիրաֆըն պու-լունտուղու սօգագ օլ տէրէճէ մար, վէ սալա օլ տէրէճէ ալչագ վէ վաթի, վէ բէնշիւրէլէրին ճամաըր օլ տէրէճէ քիլլի իտի քի, ագչա-

մըն ալաֆրանկա սաաթ տէօրտիւ օլուր օլմագ, հէր հալտէ ըչըդլա-
րըն եագըլմասընա լիւզում կէօրիւլիւր իտի:

Շու տա վարքի, սեպտեմբեր այընա հէնուզ կիրիլմիշ օլտու-
ղունտան, բարլագ պիր կիւնէշ հէր թարաֆը թէնվիր իտիպ, եա-
լընըզ վասֆընը իթտիկիմիզ մահէլլ, պու Նիյմէթտէն միւսթէննա
պուլունմագտա, վէ հէլէ գըշ մէվսիմինտէ լամպալար ասլա սէօնտիւ-
րիւլմէզ իտի:

Հէր նէ գատար հէնուզ ագչամ թաամը վագթը տէյիլ իտի
իսէ տէ, ալչագ սալատա եան պէ եան գօնուլմուշ օլան քիւլիւք
մասալարըն գարչըսընտա էքէյիճէ միւշթէրի օթուրմուշլար իտի:

Պու մասալարտան պիրինին գարչըսընտա, Սէն-Գլու բանաե-
րընտա կէօրմիւշ օլտուղունմուզ չինկեանէլէրտէն Փանֆիսթիւ օթուր-
մուշ օլուպ, իքի լիթրա իչկի իչմիշ օլմասըյլա պէրապէր, մահզուն
վէ միւքէտտէր կէօրիւնիւեօրտու:

Մէրգում, էլիյլէ մասանըն իւզէրինէ վուրուպ,

— Կա'րսօն, պիր լիթրա տահա կէթիր, տէտի:

Օարա Բաս-լա-ժամպ իչէրի կիրմիշ օլտուղունտան, մէրգու-
մուն եանընա եագլաշըպ, քէմալը հայրէթլէ,

— Շու եանընտա պօշանմըշ օլան իքի լիթրատան պաշգա, պիր
լիթրա տահա'մը իչէճէքսին. տիմէք պունուշլա իւշ օլուեօր, տէտի:
Փանֆիսթիւ. — (Մահզունէն.) էվվէթ:

Բաս-լա-ժամպ. — Հալպու քի սօն տէրէճէ սէրխօշ օլաճագսըն:
Փանֆիսթիւ. — Պէն տէ սէրխօշ օլմագ իսթէեօրում, ֆագաթ
միւմքին օլամաեօր:

Բաս-լա-ժամպ. — Նէյի'ն վար տըր:

Փանֆիսթիւ. — Նէյի'մ օլաճագ, տէրտիմ վար տըր:

Բաս-լա-ժամպ. — Վա'յ, Փանֆիսթիւ, սէնի'ն մի տէրտին պու-
լունուեօր:

Փանֆիսթիւ. — էվվէթ, հաթթա օ տէրտ սէպէպիյլէ ատէթա
պօղուլունեօրում:

Բաս-լա-ժամպ. — Սէպէպի նէ:

Փանֆիսթիւ. — Նէ' օլաճագ, աշգ ու սէվտաեա ինանըեօրտում:
մէկէր իսէ, ալտանմըշմ:

Բաս-լա-ժամպ. — Աճայի'պ:

Փանֆիսթիւ. — էվվէթ, Պասթընկէթին աշգ ու մուհապպէթինի
վէ սաաթագլընը տօղրու զանն իտիեօրտում:

Բաս-լա-ժամպ . - Արգատաչ , սէն բէք եանլըչ պիր ֆիքրէ զա-
հիպ օլմուչսըն : Լաքին Պասթրէնկէթ սանա նէ՞ եաբտը :

Փանֆիսթիւ . - Օնա կէօնիւլ վիրմիչ իտիմ . . . ա՛հ օ հայ-
լազ . . .

Բաս-լա-ժամպ . - Ա՛լ սանա ահմագճա պիր մուամէլէ : Արգա-
տաչ , սէն պիլմէեօրմուսուն բի , պիզ էօյլէ սէվիլմէկէ լաեղզ կիւ-
զէլիկէ մալիք բիմսէլէրտէն տէյիլիզ : Հէր նէ իսէ , պէսպէլլի սէնի
թէրք իթմիչ օլմալը տըր :

Փանֆիսթիւ . - Նէրէեէ թաշընտըղընը խապէր վիրմէեէրէք ,
էվինտէն չըգըպ կիթմիչ . . . Ա՛հ , գարըլա՛ր , գարըլա՛ր :

Բաս-լա-ժամպ . - Վագաա ֆէնա պիր շէյ , լաքին նէ՛ չարէ ,
ֆէյլէսօֆվարի տիւշիւնմէլի , Պիրինի զայպ իթտին իսէ , եէթմիչ պէշ
թանէսինի պուլուրսուն . . . Շիմտի պանա նէ՞ իքրամ իտէճէքսին ,
օնա պագալըմ :

Փանֆիսթիւ . - Նէ՞ իսթէրսէն , էմր էթ :

Բաս-լա-ժամպ . - (Էլինի մասաեա վուրարագ .) Է՛յ , կարսօն ,
պանա պիր գատէհ շէքէրլի սու կէթիր :

Փանֆիսթիւ . - (Հայրէթլէ .) Հէլէ շուճա պագ , շէքէրլի սո՛ւ մու
իչիեօրսուն :

Բաս-լա-ժամպ . - Շէքէրլի սու՝ միտէմէ ֆայիտէլի տիր :

Կարսօն , պիր գատէհ սու իլէ պիր բարչա շէքէր կէթիրտի :

Բաս-լա-ժամպ , սուեու իչտի , վէ շէքէրի տէ ճէպինէ աթտը :

Փանֆիսթիւ . - Նէ՞ օ , նէ՞ եաբըեօրսուն :

Բաս-լա-ժամպ . - Պու պէնիմ պիր թէտպիրիմ տիր : Պիրիսի
պանա պիր շէյ իքրամ իթմէք իսթէրսէ , սու իլէ շէքէր իսթէրիմ :
Սուեու իչէրիմ , շէքէրի տէ ճէպէ աթարըմ , վէ թօբլատըղըմ շէքէ-
րի պիր պագգալա կէօթիւրիւպ , լիպրասընը ալթը սուեա սա-
թարըմ :

Փանֆիսթիւ , աչգ ու սէվտա քէտէրինէ ըաղմէն , կիւլմէսինի
թութամատը , վէ Բաս-լա-ժամպ , տիվարտաքի սաաթա պագըպ ,
տիչլէրինին արասընտան ,

— Սէն-Գլուտա կէօրտիւկիւմիւզ միւշթէրիլէր պիր ազտան կէ-
լէճէք տիրլէր : Աճապա Թրօմպ-Ալգազար նէ՞րէտէ գալտը , տէտի :

Օլ էանատէ գաբու աչըլարագ , Կինեօլէ , շէհրլի գըեաֆէթիյլէ
իչէրի կիրտի , վէ գաթէթինի նէզաքէթլէ չըգարըպ :

— Սապահլար խայր օլսուն , արգատաչար : հէքինիզ տէ իյիսի-

նիզ ա՛հ համո զսրուն պէն տէ ելիեիմ : Եւ կարսօն , երկիրմի իբի
տուրուգ պիր թէրթիպ կէթիբ , ֆագաթ պագ քի իշինտէ թավչան
գավուրմասը տա պուլունսուն , տէտի :

Բաս-լա-ժամպ . - Սապահլար խայր օլսուն , կէնճ մուգալլիտ .
նէ՞ պու թէնպէլիք , պու կիւն հօգգապազըզ եօ՞գ մու :

Կինեօլէ . - Խա՛յր , պու կիւն իզինլիեիմ : Բարիս ճիվարլարընտա
բանաեբը օլմագա , պիզիմտէ իշիմիզ օլմագ :

Բաս-լա-ժամպ . - Իշթէ պու ֆէնա :

Կինեօլէ . - Փագաթ սէն նա՛նրլ օլուպ տա , Թրօմպ-Ալգազար իլէ
պիրլիքտէ պուլունմաեօրսուն :

Բաս-լա-ժամպ . - Աճայի՛պ , պունտա թէնճճիւպ իտէճէք նէ՞
վար տրը :

Կինեօլէ . - Չիւնքի պիր էլին իբի բարմաղը կիպի սիզ պիրիպի-
րինիզտէն ասլա այրըլմագսընըզ :

Բաս-լա-ժամպ . - Թրօմպ-Ալգազար քէօյտէ տիր . տէմիր եօլ իլէ
քէնտիսինէ պէքլէեօրում :

Կինեօլէ . - Սէնի կիտի եալանճը՝ , պիր ազ էվվէլ քէնտիսինի
իպեան իթտիկիմիզ էվին ալթ գալթընտա թէսատիւֆ իթտիմ :

Բաս-լա-ժամպ . - Շանըլըեօրսուն :

Կինեօլէ . - Նէրտիվէնտէ քէնտիսինէ ըասթ կէլտիմ , նա՛նրլ եա-
նըլապիլիբիմ :

Բաս-լա-ժամպ . - Թէրրար իտէրիմքի , Թրօմպ-Ալգազար քէօյ-
տէ տիր :

Կինեօլէ . - Իսրարընա մահէլլ գալմատը , իշթէ քէնտիսի կէլտի .
Յիւվագը պու արա Թրօմպ-Ալգազար իշէրի կիրիպ , մէսէրրէթ-
լի պիր հալ իլէ :

— Ղալիպա պէնիմ հաղգըմտա կէօրիւշիւլիւեօր . - Պիլիբմիսի-
նիզ , արգատաշլար , Մ . Բիվէրին ֆապրիգասը մամուլաթընտան պէ-
նիմ իշին պիր միգտար ալէա էմթաա կէլմիշ տիր :

Բաս-լա-ժամպ . - Տօսթում , պու կէնճ հօգգապազ , սէնի , է-
ֆէնտիսինին էվի նէրտիվէնինտէ ըասթ կէլմիշ օլտուղունու իտտաա
իտիեօր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Օ քիւշիւք մուգալլիտ նէ՞ տէտիկինի զալի-
պա պիլմէեօր : Շիմտի պէն բէրուքէրիմտէն կէլիեօրում : Պաշըմը
ալէա վէ նէֆիս պիր սու իլէ երգալթում վէ թարալթում : Գօգ-
լաեըն տա պագըն , նէ՛ կիւզէլ գօգուեօր :

Կինեօլէ . - Սէն նէ՞ տիեօրսուն , պիր աղ էվվէլ , մատամըն էվինէ կիթմէտին մի :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Գաշլարընը չաթարադ) Իսթէտիկիմ եէրէ կիտէրիմ , պաշգա պիր տիեէճէկին վա՞ր մը տըր : Սէօյլէսէնէ , է՞յ մուգալլիտ , սէնին մատալըն էվի Գլիւնի միւգէխանէսի՞ մի տիր բի , պիլէթլէր իլէ իշէրի կիրիլէպիլսին :

Կինեօլէ , Թէհտիտամիգ պիր հէյեէթ քէսպ իթտի . Պատէհու ճէվապա աղաղ պիրլէ ,

— Ա՛հ , Թրօմպ-Ալգազար , քէնտինի սագըն , տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Նէ՞տէն սագընաճաղըմ :

Կինեօլէ . - Սէն մամգէլ ժօրթէթէ էյի պիր կէօղ իլէ պագմա-
եօրսուն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Աճայի՛պ , կիւզէլէ քի՞մ պագմաղ քի , պէն պագմաեղմ :

Կինեօլէ . - Լաքին սէնին պագմադլըղըն , պէնիմ իշիմէ կէլմէեօր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Սահի՞հ մի :

Կինեօլէ . - Իմտի շիմտիտէն խապէր վէրիեօրում բի , հէր քիմ , անըն էթրաֆընտա զիեատէ տօլաշըր իսէ , աեագլարընը գըրաճա-
ղըմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Թահգիրամիղ սուրէթ տէ ումուզլարընը չէ-
բէրէք) Սէ՞ն մի :

Կինեօլէ . - Էվվէթ , պէն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պունտան զիեատէ սէօղ սէօյլէմէ , եօգսա սէնի մէնտիլիմէ գօեուպ ճէպիմէ աթարըմ :

Կինեօլէ . - Պիր քէրրէ թէճըրիպէ էթ պագալըմ , ճէպինէ սը-
ղա՞եօրմուեուլմ :

Բաս-լա-Ժամպ՝ Թրօմպ-Ալգազարըն գօլունտան թուլթուպ , եա-
վաշ սէտա իլէ ,

— Բէնտիսիլլէ զըտտ կիթմէ , չիւնքի սօնրա պիղի գօլլար տա , իլէրուլտէ , իլթիմալտէն օլտուղու իւզրէ եէնիտէն օ էվին էթրա-
ֆընտա տօլաշմադլըղըմըղ լազըմ կէլտիկինտէ , պիզէ զարարը տօգու-
նուր , տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հագգըն վար տըր . էօյլէ իսէ եագասընը
սալը վէրիլիմ , տէտի :

Այնի վագըլթտա , Կինեօլէ , թաամընը իթտիկի սըրատա ,

— Պու գատար մալիւմաթ պանա քեաֆի տիր . պունտան պէօյ-

լէ կէօղիւմիւ քէնտիւէրինտէն աերմաեաճաղըմ, տէյի պէեան իյ-
լէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Եափաշ սէտա իլէ .) Պիզիմ զէնկին միւշթէ-
րիլէր կէլտիլէ՛ր մի :

Բաս-լա-ժամպ . - Խա՛յր , հէնուզ կէլմէտիլէր , լաքին սաաթ պէշ
օլմագ իչին չօգ պիր վագըթ գալմատըղընտան , եագընտա պիզէ
սարը սարը պլթուշլար կէթիրէճէքլէր տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Ա՛հ , օ սարը ալթուշլար . . . բէք կիւզէլ
պիր մատէն տիր :

Բաս-լա-ժամպ . - Իսթէնիլէն մալիւմաթը ալապիլտի՛ն մի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հա՛յ հա՛յ :

Բաս-լա-ժամպ . - Տիմէքքի , հէր շէյ եօլունտա տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Ատէթա թէքէրլէք իւզէրինտէ տիր : Ա՛հ ,
Բաս-լա-ժամպ , պէնիմ քիւշիւք Բաս-լա-ժամպըմ , գօգուլու էմ-
թաա սաթմաեա պաշլամագլըղըմը , գըսմէթիմիզի աշտը , հէմտէ
իլէրի կիտիեօր : - Պիր ազ վագըթտան , Բիվէրի , Բինօեու , Տէմար-
սօնու , Տէլէթրէզի , ժ՛լէեի , Լիւպէնի , վէ Բարիսին վէ ճիվարլա-
րընըն քեաֆֆէյի սապօնճուլարընը պաթըրըպ , անլէրին եէրինէ պիզ
կէշէճէեիզ :

Կինեօլէ . - (Կիզլիճէ պուշլարա տիգգաթ իտէրէք .) Աճապա պու
իքի հաշարիլէր նէ՞ շէյ իւզէրինէ կէօրիւշիւեօրլար : Հագգլարըն-
տա պու տէրէճէ չիւպհէեէ զահիպ օլմագլըղըմ , դարիպ շէյ տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Շիմտիտէն , ֆապրիգամըզ իչին պիր իսիմ
արամագ լաղըմ տըր :

Բաս-լա-ժամպ . - Անը պէն տիւշիւնտիւմ ,

Թրօմպ-Ալգազար . - Էյ պուլտո՛ւն մու :

Բաս-լա-ժամպ . - «Նէֆիս ԳՕԳՈՒԼՈՒ ԷՄԹԱԱ ՄԵՐԳԵԶԻ» եօլուն-
տա պիր իսիմլէ պիր լէհվա եաբտըրըր իսէք , օլմագ մը :

Թրօմպ-Ալգազար . - Ֆէնա տէյիլ , ֆագաթ տահա իյիսի օլա-
պիլիւր : Իլէրտէ տիւշիւնէպիլիլիլիզ , չիմտի սէն պիր շէյ իշէ՛րմիսին :

Բաս-լա-ժամպ . - Իքրա՛մ մը իտիեօրսուն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էլպէթթէ :

Բա-լա-ժամպ . - Մատէմքի իքրամ՝ իտիեօր իսէն , մաէլմէմու-
նիյեէ զապուլ իտէրիմ : - Կա՛րսօն , պանա սու իլէ պիր ազ շէքէր
կէթիւր :

14

Գուշու սաաթ պէշ վուրմուշ իքէն , պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեի՝ հէր վագըթքի պիշիմի էլպիսէսինի կիեինմիշ օլտուղու , վէ կէօզիւն-տէ կէօզիւք պուլունտուղու , վէ հէր վագըթտան զիեատէ մնղրուր կէօրիւնտիւկիւ հալտէ , գահվէխանէ վէ լօգանթաեա կէլտի . Կար-սօնլարտան պիրի , ալէսսէվիյեէ կէլէն միւշթէրիլէրտէն ֆարգլը պուլունան մէզքիւր եէնի միւշթէրիեի կէօրտիւկիւնտէ , գարչըլատը , վէ Կօնթրան , կարսօնու պաշտան աեաղա գատար թէճէսսիւս իթ-տիքտէն սօնրա , անըն լագըրտը իթմէսինէ վագըթ պրագմաեարագ ,

— Ջանն իտէրիմքի , Լա Ժիրաֆ տէնիլէն լօգանթա-գահվէխա-նէ պուրասը տըր , տէտի .

Կարսօն . - Էվվէթ , միւսիւ . նէ՝ արզու իտիեօրսունուզ :

Կօնթրան . - Հիշ պիր շէյ արզու իթմէեօրում . պիրիսինի արա-եօրում :

Կարսօն . - Պուեուրուն , միւսիւ , սալաեը վէ պաղչէեի կէօզտէն կէշիրին .

Կինեօլէ . - (Գէնտի քէնտիեէ .) Օհօ՛ , նա՛սըլ օլտու տա , պուրա-եա գըրմըզը էլտիվէնլի միւշթէրի կէլտի .

Այնի վագըթլարտա , Ֆանֆիսթիւ , իւշիւնճիւ լիթրաեը պօ-շալթմըշ օլուպ , քէտէրի , տահա զիեատէ արթմըշ իտի .

Թրօմպ-Ալգազար , պիրտէն պիրէ Կօնթրանը կէօրմէքլէ , իքինճի տէֆա սու իլէ պէրապէր կէթիլթմիշ օլտուղու շէքէրի ճէպինէ աթ-մադտա պուլունան Բաս-լա-Ժամպըն տիրսէկինէ վուրարագ ,

— Իշթէ պիզիմ միւշթէրի . . . տէտի , վէ օլ անտէ աեաղա գալ-գըպ , թէմքինլի պիր հալ քէսպ իլէ Կօնթրանը գարչըլատըղընտա ,

— Սէօզիւնիւզտէ սաղ օլտուղունուղու շիմտի անլատըմ , տէտի Կօնթրան .

Թրօմպ-Ալգազար . - Սէօզիւմտէ սաղ օլմագ , զայրէթլէ չալըճագ վէ սըր սագլամագ , պէնիմ պաշլըճա խասսէլէրիմտէն տիր :

Պատէհու , թէքլիֆսիզճէ պիր թարզ իլէ ,

— Սիզէ պիր շէյ , մէսէյա պիր ապսէնթ . . . եա պիր գասի . . . եախօտ պիր պիթէր իքրամ իթսէմ , գապուլ իտէրմիսինիզ , տէյի սիւալ իթտի .

Կօնթրան, պու սիւալէ ճէվապ վիրմէեհէրէք,

— Պուրատա, հէր թարաֆըմըզ գուշատըմըզ օլտուղու, վէ իքի լագըրտը իթսէք, իշխտիլէպիլէճէկի հալտէ, նա'սըլ կէօրիւշէճէեհիզ, Կօնթրան:

Թրօմպ-Ալգազար. — Պուշուշ չարէսի բէք պօլայ տըր, Պու գահ-պօլէխանէ վէ լօգանթա զաեէթ սըրալը տըր. պուշուշ հիշ պիւր շէյ Կահան տէյիլ տիր. ճէմիյեթ իշին սալօնլար վար տըր. իսթէեհէն Կօնթրան գարըսը եալսօտ աէվկիւլիւսիւյէ տէ կէլէպիլիւր:

Պու սուրէթլէ մէրգոււմ, ճամէքեանլը ուֆազ օտալարտան պի-րինին գաբուսուշու աչըպ,

— Կիրինիզ, միւսիւ. կա'րսօն, պիզէ է'ն ալէա մատէր շարա-պընըզտան պիւր շիշէ իլէ իքի տէ գատէք, կէթիր: Պէտէլինի պու միւսիւ վիրէճէք տիր, տէտի, վէ պատէհու Բաս-լա-Թամպա տօղ-րու էեիլէրէք,

— Տիկէր միւշթէրիմիզ կէլիւսէ, քէնտիսինի պէրլէթ, տէտի:

Բաս-լա-Թամպ. — Բէք իյի, ֆագաթ սէն տէ պէնիմ իշին պիւր ազ մատէր շարապը սագլամաղա չալըշ, չիւնքի օ իշկիեի իսմէն ֆէվ-գէլատէ սէվտիկիմ հալտէ, աղզըմա պիլէ գօյմամըշըմ տըր:

Թրօմպ-Ալգազար. — Բէք իյի:

Պու սէօզլէրտէն սօնրա, Թրօմպ-Ալգազար, ազամէթլէ Կօնթրան տը Սթիլէնիւնին նէզտիլնէ կիթտի:

Կինեօլէ. — (Եիւքսէք սէտա իլէ.) Պու նէ. Թրօմպ-Ալգազարն գըրըզ եագալը պիւր քիմնէ իլէ, էլիլէրէ մախսուս օլան քիւշիւք օտալարտան պիրինտէ պուլուշմասը նէ մանէատա շէյ տիր:

Բաս-լա-Թամպ. — (Հագգըլը պիւր ղուրուրիեթլէ.) Աճայիւպ, հէր քէն, խուսուսիլլէ միւթէպէր պիւր սանյաթ օլան գօգուլու էմթաա թիւճճարըղը իտէնլէր, նասըլքի պիզ, եանի Թրօմպ-Ալգազար վէ պէն իտիեօրուզ, պիւրիւք զէվաթ իլէ իւլֆէթ վէ միւնասիւպէթ իթ-մէքիլէ միւսթայիտ տէյիլմի տիրէր:

Կինեօլէ. — Վա'յ, սէ'ն տէ մի գօգուլու էմթաա սաթըրեօրուշ:

Բագ-լա-Թամպ. — Թրօմպ-Ալգազարն օրթաղը օլտուղում ճի-հէթլէ, էվվէթ, եագընտա պէն տէ գօգուլու էմթաա թիւճճարէթլինէ պաշլաեթճաղըմ:

Կինեօլէ պաշընը սալլատը, վէ իսթիեարը սիւքիւթ իթտի իսէ տէ, ֆիքըրինտէն:

— Պէն պու շէյլէրի իյի կէօրմէեօրոււմ: Եկէր մամգէլ Թօրթէթէ

պու հէրիֆ կէօզ տիքմիշ իսէ . . . հասրլը շիւպհէլիեիմ . . . իմտի ան-
լամագ վէ կէօրմէքլիկիմ լազըմ տըր , տէյի միւլահագա իթմէքտէ
իտի :

Պու արա , թրօմպ-Ալգազար , Կօնթրան իլէ պուլունտուգլարը
քիւշիւք օտատա մատէր շարապը շիշէսինի աչարագ , իքի գատէհէ
մէքքիւր շարապտան տօլտուրտու , վէ քէնտի գատէհինտէքի շարապը
իշէրէք ,

— Սըհհէթինիզէ , տէտի :

Կօնթրան , քէնտի շարապընը իշմէտիկինտէն , թրօմպ-Ալգազար ,

— Սիզ իշմէգմիսինիզ , տէյի սիւալ իթտի :

Կօնթրան . - Խա'յր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Լաքին պէօյլէ ալէա վէ նէֆիս պիր շարա-
պը իշմէմէքլիկինիզ միւնասիպէթսիզ տիր :

Կօնթրան . - Չաբուգ սէօյլէ , հօգգապազլարըն մահէլլի իգա-
մէթինի անլաեապիլտի'ն մի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էվվէթ , ֆադաթ պու պապտէ խալլի զահ-
մէթ չէքտիմ' . չիւնքի դալիպա պու տտէմլէրին' իսքեան իթտիքլէրի
մահէլլին պիլինմէսինի իսթէմէեօրլար . . . հալպու քի սէպէպինի սի-
վալ իտէրսէնիզ , պիլմէմ' :

Կօնթրան , ճէպինտէն պիր քիւշիւք տէֆթէր չըգարըպ , եազը
եազմաղա հազըրլանարագ ,

— Սէօյլէ պագալըմ' , տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պուրատան ազ ուզագտա , Բօսթախանէ սօ-
գաղընտա վագը 7 նիւմէրօլու խանէտէ , գըղլարըյա պէրապէր քիւ-
շիւք պիր տայիրէտէ իսքեան իթմէքտէ տիրլէր : Կինեօլէ իսմինտէ
օյան մուգալլիտ տէ , օ տայիրէնին իւսթիւնտէ , անպար եէրինէ գուլ-
լանըլան պիր մահէլլտէ եաթմագտա տըր :

Թրօմպ-Ալգազար , գատէհինէ իքինճի տէֆա շարապ տօլտու-
րուպ , «սըհհէթինինիզէ» տիեէրէք իշտի :

Կօնթրան . - (Սօգաղըն իսմինի վէ էվին նիւմէրօսուլնու եազտըպ-
տան սօնրա.) Տիկէր գըղլարը հագգընտա տա մալիւմաթ ալտը'ն մը :

Թրօմպ-Ալգազար . - Միւմքին օյան մալիւմաթը ալտըմ' , ֆադաթ
պունուլն մալի պանա չօղա օլտու : Տիկէր գըղլարը , պիր մօտիսթա
եանընտա չալըյմագտա , վէ օ մօտիսթանըն խանէսինտէ եէեիպ իշմէք-
տէ տիր :

Կօնթրան . - Տէտիկին մօտիսթա նէ'րէտէ օթուրուեօր :

Թրոմպ-Ալգազար . - Շանդ-էլիզէտէ :

Կօնթրան . - Իսմի նէ՞ տիր :

Թրոմպ-Ալգազար . - Բարիսին տիվարլարընտա իսմի իւն իտիլ-տիկի իչին , խաթրըմտա գալմը տըր :

Կօնթրան . - Նէ՛ իսէ , սէօյլէ :

Թրոմպ-Ալգազար . - Մատամ ժէրֆօ տուր : Սըհհէթինիզէ... ֆագաթ թէքրար իտէրիմ , էֆէնտիմ , շու չարապտան իչին , ալէա շէյ տիր :

Պարօնուէն սիմասընտա ֆէվգէլատէ պիր մէսէրըթ հայի հասըլ օլտու , վէ հէր նէ գատար Թրոմպ-Ալգազար , ագլը , մատէր չարապընա տալմը իտի իսէ տէ , պու ճիւմէ իլէ մէգքիւր մէսէրըթ հալինի կէօրտիւ : Պինապէրին , մէրագը թահրիք օլունարագ ,

— Սիգ պու մատամ ժէրֆօեու թանը՞եօրմուսունուզ , տէյի սիւալ իթտի :

Պու սիւալէ գարչըլըգ Կօնթրան ճէվապ վիրմէտի , վէ իֆատաթընա տէվամիէ ,

— Մօտիսթանըն եանընտա չալըյան գըզըն իսմի նէ՞ տիր , տէյի սիւալ իթտի :

Թրոմպ-Ալգազար . - Իշթէ անը սօրմաեա ունութտում . պէլքի տէ պանա մալիւմաթ վիրէնիէր , անըն իսմինի պիւմէեօրլար իտի :

Կօնթրան . - Նէտէ՞ն :

Թրոմպ-Ալգազար . - Օ գըզ բէտէր վէ վալիտէսի խանէսինէ ղաեթթ նատիրէն կէլտիկինտէն , մահէլլէտէ քէնտիսինի թանըեան եօգ տուր , հաթթա հօգգապաղլարըն օ մահէլլէտէ իգամէթլէրի հէնուզ պիր գաչ այտան պէրի տիր :

Կօնթրան . - Հիչ տէյիլ իսէ , պու իքի գըզըն , հագըգէթէն Բէրինին գըղլարը օլուպ օլմատըղընը պիլի՞եօրմուսուն :

Թրոմպ-Ալգազար . - Պու պապտէ եալընըգ Բէրին ճէվապ վիրէպիլի , հալպու քի ղալիպա իքի գըզը տա պիր սիեագտա սէվմէքտէ տիր :

Կօնթրանըն սուրաթը պուրուշտուղունտան , վէ Թրոմպ-Ալգազար պու հալի միւչահէտէ իյլէտիկինտէն ,

— Վա՛յ , պու խապէրիմտէն մէմնուն օլմատընը մը , տէյի սիւալ իթտի :

Կօնթրան . - Պիր ճիհէթ վար տըր քի , հէր հալտէ անլամագ իսթէր իտիմ :

Թրումպ-Ալգազար . - Նէ՞ տիր :

Կօնթրան . - Օլ իքի կէնճ գըզտան պիրիսինին՝ Բէրինին էօեէ գըզը օլուպ օլմատըղը մատտէսի տիր :

Թրումպ-Ալգազար պաշընը գաշըեարադ ,

— Իշթէ պու բէք միւշքիւլ շէյ տիր . լաքին մատէմքի հէր հալտէ անլամադ իսթէեօր իսէնիզ , օլ խուսուստա քէսպի մալիւմաթ իթմէկէ չալըշաճաղըմ , տէտի :

Կօնթրան . - (Պիր ազ ալւշքւնտիւքտէն սօնրա .) Խա'յր , օ ճիհէթի պէն անլարըմ . անճագ սիզէ վատ իթտիկիմ իքի լուի ալթուճնու-նու շիմտիտէն վէրիւրիմ :

Թրումպ-Ալգազար . - Թէշէքքիւր իտէրիմ , բրէնսիմ :

Թրումպ-Ալգազար , աշիքեար պիր մահգուզիյեթլէ , մեզքիւր իքի ալթուճնու ալտը , վէ պատէհու ,

— Տիմէք տիր քի , պանա արթըգ իհթիեաճընըզ գալմատը , տէտի :

Կօնթրան . - Պիլաքիս հէր վագըթ սան զիեատէ սիզէ իհթիեաճըմ վար տըր :

Թրումպ-Ալգազար . - Աճայի'պ :

Կօնթրան . - Պանա եարտըմ իթմէք իսթէ'րմիսին :

Թրումպ-Ալգազար . - Հէր էմրինիզի իճրաեէ հազըրըմ , էլվէրիւր քի , իտէճէկիմ խըզմէթին պէտէլինի սիզտէն ալաեըմ . Պիլիւր-սինիզ ա' , վագըթ ալթուճ գըյմէթինտէ տիր . խուսուսիյէ պէնիմ վագըթըմ , չիւնքի միւշթէրիլէրիմ բէք չօգ օլտուղունտան , իշտէն կէօզ աշտըղըմ եօդ տուր , Պու հալտէ սիզին իշլէրինիզլէ մէշղուլ օլտուղումտա , քէնտի իշլէրիմ եիւզ իւսթիւնէ գալաճագլար տըր : Պինապէրին պունա մուգապիլ քեաֆի տէրէճէտէ թագմինաթ վիր-մէնիզ լաղըմ տըր :

Կօնթրան . - Սէնի խօշնուտ իտէրիմ :

Թրումպ-Ալգազար . - Միւսիւ տիւզ , զաթընըզ զաեթ սախա-վէթլի պիր զաթսընըզ . իմտի , սիզ տէ պանա կիւվէնին : Սայքի սի-զին պիր ատէմինիզիմ , Սէօյլէեին , նէ՞ եաբմագլըղըմ լաղըմ տըր :

Կօնթրան . - Պու տագըգատան իթիպարէն , հօգգապազլարը վէ քէնտիլէրիյէ պիւրիքտէ իգամէթ իտէն գըզլարընը կէօզտէն տուր իթմէմէք լաղըմ տըր : Հարէքէթ վէ ազիմէթլէրինէ տալիւր պիր ալէամէթ կէօրիւտիւկիւ անտէ , պանա խապէր վէրիւմէլի տիր :

Թրումպ-Ալգազար . - Սիզէ խապէ'ր մի վիրմէք , բրէնսիմ . պու

գօլայ շէյ տիր, լաքին իսմինդի վէ մահէլլի իգամէթինդի պիւմէմ, Կօնթրան . - (Թրօմպ-Ալգազարա քէնտի գարթընը վիրէրէք .)

Իշթէ, իսմիմ վէ մահէլլի իգամէթիմ պունտա եազըլը տըր, Թրօմպ-Ալգազար . - (Այտըղը գարթընը օգուեարագ, եաւաշ սէտա իլէ .) Պարօն տը Սթրէնեհի . . . Պուլօնեը սօգաղը . . . տիմէք պու ատէմ, ասըլգատէկեանտան իմիշ .

Կօնթրան . - (Սէօղիւնէ տէվամ իտէրէք .) Անյատըն մը .

Թրօմպ-Ալգազար . - Էվվէթ, էֆէնտիմ. ֆագաթ նա'սըլ եաբ-մալը. Հօգգապազլարըն իսքեան իթաիքլէրի սօգագտա, եախօտ խանէլէրի գաբուսուլտա օթուրամամ, վէ կիճէ կիւնտիւզ պէքճիլիք իտէմէմ, Էվվէլ էմիրտէ պու եօլտա հարէքէթ, հագգըմտա շիւպ-հէեի տավէթ իտէպիլիր .

Կօնթրան . - Էկէր բարա գազանմագ իսթէր իսէն, օլ պապտէ սէն պիր չարէ տիւշիւն .

Թրօմպ-Ալգազար Էլինի անլընա կէօթիւրիւպ, պիր գաշ տա-գըգա տիւշիւնճէեէ տալտը, վէ պիրտէն պիրէ քէլամա աղազ ի տէրէք ,

— Պիր չարէ պուլտուլմ, տէտի .

Կօնթրան . - Սէօյլէ պագալըմ, նէ՞ չարէ պուլտուլն .

Թրօմպ-Ալգազար . - Անլաեօրսուլուզ ա', տիւնտէն պէրի տիր քի, քէսպի մալիւմաթ իթմէք իւզրէ, Հօգգապազլարըն խանէսինէ պիր գաշ քէրրէ կիթտիկիմտէն, պէշինճի գաթտաքի սօֆա իւզէ-րինտէ, քիւալըգ իքի քիւշիւք օտա պուլուլտուլոլունու միւշահէտէ իյլէտիմ .

Կօնթրան . - Է'յ .

Թրօմպ-Ալգազար . - Մէգքիւր իքի օտա, Հօգգապազլարըն տա-յիլէսի միւշթէմիլաթընտան օլուպ, ատի թախթալար իյէ անլէրին տայիրէսինտէն այրըլմըշ տըր . Հաթթա գօմշուլարընըն տայիրէսինէ կիթմէք իւզրէ, զիքը իթտիկիմ իքի օտաեը հալի տայիրէտէ պիր տէ գաբու պուլուլտուլագտա տըր . - Իմտի, միւսիւ պարօն, սիզ պունտա նէ՞ տէրպինիզ .

Կօնթրան . - Նէ՞ տիեէճէեիմ. պիր տագըգա ֆէվլթ իթմէքսի-զին, մէգքիւր իքի օտաեը քիրալամալը տէրիմ .

Թրօմպ-Ալգազար . - Լաքին պու խուսուստա պիր միւշքիւլաթ վաբ տըր .

Կօնթրան . - Նէ՞ կիպի միւշքիւլաթ .

Թրօմպ-Ալգազար. - Սէրմաեմ թէքմիլէն գուլլանըմը տըր . վէ խուսուսա շու արալըգ , Դրէտի Մօպիլիէ վէ Կրան Սանթրալ պանգալարընըն ֆօնտօլարընը պօղամամ :

Կօնթրան . - (Ագչէ շիգտանընը աշարագ .) Նէ՞ գատար ագչէեէ իհթիեաճընըզ վար տըր :

Պու սիւալ իւզերինէ , Թրօմպ-Ալգազարըն սիմասընտա զարիպ պիր հալ հասըլ օլտուղու կիպի , գալպինտէ տախի նէվիմա շէտիտ պիր մուհարէպէ պաշլատը :

Շէօյլէքի , պիր թարաֆտան , միգտարը քեաֆի ագչէ թալէպ իթմէքտէն կէրի տուրամաեօրտու , վէ տիկէր թարաֆտան զիեատէ պիր շէյ իսթէմէքլէ , իշի պիւթիւն պիւթիւն պօղաճաղընտան վէս-վէսէ իտիեօրտու . նիհաեէթ մէրգոււմ , թէրէտտիւտիւ եինէ քեամի-լէն զայիլ օլամաեարուգ ,

— Միւսիւ պարօն . . . զանն իտէրիմքի . . . պանա էօյլէ կէլիեօր քի . . . մէսարիֆաթը իպթիտալիյէ իշին իքի եիւզ ֆրանգ քեաֆի տիր , տէտի :

Կօնթրան , իքի ատէտ եիւզէր ֆրանգլըգ պանգնօթ վիրէրէք ,

— Ալըն , տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Ֆիքըրնտէն .) Ա՛հ , նէ՞ գատար շաշըն իմիշիմ . . . իքի միսլինի իսթէմէլի իտիմ , Լաքին , էպէթթէ պիր ֆըրսաթ տահա էլտէ իտէճէեիմ :

Կօնթրան . - Շիմօի , պիր տագըղա պիլէ զայպ իթմէիին . Սէօյլէտիկինիզ խանէնին պուրաեա եագըն օլտուղունու զիքր իթմիշ իտինիզ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էվվէթ . . . խանէ սահիպի տէ տէրունինտէ իգամէթ իյլէմէքտէ տիր :

Կօնթրան . - Էկէր քէնտիսինի պուլուր իսէնիզ , շիմտիտէն պու իշի թէսվիեէ իթմէքլէքտէ հիշ պիր մանի եօգ տուր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բէշինէն պիր թագսիթ վէրիր իսէմ , սա-հիհէն օլ պապտէ հիշ պիր մանի գալմագ . էլպէթթէ սահիպի խանէ իլէ պիր գօնթրաթ ագտ իտէճէեիզ , վէ պու ագչամա գատար պագը մօպիլեա տիւղիւպ , ագչամ տախի օրթաղըմ՝ իլէ պէրապէր նագլ իյլէրիզ :

Կօնթրան . - Գիրալաեաճաղընըզ էվէ կիտիպ կէլմէք վէ սահիպիյ-լէ կէօրիւշիւպ իշի պիթիթմէք իշին , նէ՞ գատար վագըթ լաղըմ՝ տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Կիթմէք կէլմէք իշին օն տագըղա , կէօ-

ընչմէք վէ գօնթրաթը թէեւի՜ք իյեմէք իշին ագալի պիր չարեք ,
վէհասըլ թէքմիլէն եարըմ սաաթ լաղըմ տըր :

Կօնթրան . - Հա'յտէ կիտին , պիր ան էվվէլ ավտէթինիզէ վէ միւ-
սայիտ պիր խապէրինիզէ մունթազըրըմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Սիզի նէրէտէ պուլաճաղըմ , միւսիւ պարօն :

Կօնթրան . - Ավտէթինիզէ տէկին պու օտատա սիզէ պէքլէեե-
ճէեիմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Անլատըմ , իշթէ թավչան կիպի կիտիպ սիւ-
րաթլէ գօշուպ կէլիրիմ : Անճագ , էֆէնտիմ : Բէք սապըրսըզ պու-
լունմաեըն :

Թրօմպ-Ալգազար , Բօսթախանէ սօգաղընտա կէթմէք իւզրէ ,
մէյխանէտէն աճէլէթէն տիշարը չըգտը :

15

Բաս-լա-թամպ , Թրօմպ-Ալգազարը , եօլունտան ալըգօեարազ ,
— Նէրէեե . . . պէօյլէ նէրէեե գօշուեօրսուն . . . իլիքլէրինտէ
էլէքթրիգալը թէլէկրաֆ ալէթի՞ մի վար տըր , տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բէք թէմամ պուլտուն :

Բաս-լա-թամպ . - Պիր տազըգաճըգ տուր տա կէօրիւշէլիմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Միւմքին տէյիլ տիր :

Բաս-լա-թամպ . - Իշին պու գատար աճէլէ՞ մի տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հէմ զաեէթլէ աճէլէ տիր :

Բաս-լա-թամպ . - Պիր չիֆթ սէօզ օլսուն սէօյլէշէլիմ : Եէնի պիր
շէ՛յ մի վար տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Զանն իտէրիմ :

Բաս-լա-թամպ . - Պու պանքէր քի՞մ իմիշ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պիր պարօն տուր . իշթէ քէնտի գարթը ,
Լաքին պրազ քի , եօլումս կիտէեիմ :

Բաս-լա-թամպ . - Նէրէեե կիտիեօրսուն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էնտիւսթրի սէրայընը քիրալամաղա :

Բաս-լա-թամպ . - Նէ՞ տիեօրսուն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Իլէրուտէ պէր թաֆսիլ իշի սանա անլաթը-
րըմ , ֆագաթ չիմտի գօյվէր կիտէեիմ : Շիմոիեէ գատար սօգաղըն
ուճունտա պուլունուր իտիմ :

Մէրգում, պուստէզէրտէն սօնրա տիկէր հիշ պիր իֆատէեէ գուլագ վիրմէեէրէք, վէ Բաս-լա-ժամպը երթէրէք, եօլունա տէվամ պիրէ, մէյխանէտէն տիշարը չըգտը:

Կինեօլէ. - (Քէնտի քէնտիեէ.) Մութլագա պիր ֆէսատ գուրուլուեօր, լաքին նէ օլտուղունու անլաեաճաղըմ, վէ արգասընտան կիտէճէեհիմ:

Պու վէճհլէ կէնճ մուգալլիտ թաամընը գուսուր պրագարագ, իյնէ կիպի թրօմպ-Ալգազարըն արգասընտան սիվիշտի: Օլ էսնատէ, պարօն տը Սթրէնեի, եալընըզ գալմըշ օլտուղու օտա տէրունինտէ, շէօյլէ միւլահագա իթմէքտէ իտի:

— Հէր շէյ սըրասընտա տըր... Պու ատէմ, բարանըն խաթըր իյին իսթէտիկիմի իճրա իտէճէք տիր: Պիր գաշ ալթունուն սէտասը, քէնտիսինի, հէր շէյէ, հաթթա իգթիգա իտէր իսէ, պըչագլա իշ կէօրմէեէ տէ սէվգ իտէճէք տիր: Բէրին, քէնտի էլինին ալթընտա պուլունուպ, անըն էն ճիւղի հարաքեաթընտան պէնի խապէրտար իտէճէք տիր: Մատամ՝ ժէրֆօ իսմինի ալմըշ օլան Օլիմք Սիլա մարիֆէթիյէ տէ պագըյեյի մալիւմաթը ալապիլէճէեհիմ: Օեունպազըն գարըսընըն պիւեիւթտիւկիւ գըղլարտան հանկըսը, խըսըմըն գըղը իտուկինի անլաեաճաղըմ: Պու տա պախթըն պիր ճիւլէսի տիր: Պէնիմ հիմաեէմէ իհալէ գըղընմըշ օլան պու եէթիմէ գըղ, հէնուզ ագըլ պալիղ օլմամըշ տըր: Եաբըլան վասիեթթնամէ իսէ, եէտիմտէ պուլունմագտա տըր: Եալընըզ տիկէր սէնէտլէր պէնտէ տէյիլ իսէ տէ, էլպէթթէ անլէր տէ Բէրինին եէտինտէ պուլունտուղունտան, էլտէ իտէպիլէճէեհիմ: Էվվէթ, անլէրէ մալիք օլմագըղըմ լազըմ տըր:

Պատէհու Կօնթրան, տիրսէեինի մասաեա, վէ պաշընը էլինէ տաեաթըպ, պիր միւտտէթ միւլահագաթ վէ թէֆէքքիւրաթա տալտը:

Եիկիրմի եիկիրմի պէշ տագըգա գատար կէշմիշ իքէն, թրօմպ-Ալգազար ալտէթ իթտի: Մէրգում, դաեէթ թէրլի վէ սօլունմագտա օլմասըյլա պէրապէր, սիմասը՝ մէսէրրէթ իշինտէ պուլունուեօրտու, վէ պաշընը՝ օլ գատար եիւքսէքտէ թութուեօրտու քի, թավանա թէսատիւֆ իտէճէկի իհթիմալտէն զանն օլունմագտա իտի:

Բաս-լա-ժամպ. - (Մէրգումու եօլունտան ալըգօեարագ.) Է՛յ սէօյլէ պագալըմ, իշ նէ՞ օլտու:

Թրօմպ-Ալգազար. - Նէ՞ օլաճագ, հօգգապաղլարըն իսքեան իթտիքէրի խանէտէ կիւզէլ պիր տայլրէ քիրալատըմ:

Բաս-լա-ժամպ. - Նէ՞ եաբմագ իշին:

Թրոմպ-Ալգազար . - Բէրինին իւզերինէ նէզարէթ իթմէք իչին .
Բաս-լա-ժամպ . - Զապթիսէ խըզմէթինէ՞ մի կիրէճէեիզ :

Թրոմպ-Ալգազար . - Էվվէթ , պարօնուն զապթիսէ խըզմէթինէ
տախիլ օլաճաղըզ : Քիրանըն պիր այլըընը տա բէչինէն վիրտիմ , վէ
պիր ազտան տայիրէմիզին թէֆրիշաթընը թէրթիպ իտէճէեիզ :

Բաս-լա-ժամպ . - Պու նէ՞ գատար ճէօմէրտիք :

Թրոմպ-Ալգազար . - Էվվէթ , Էվվէթ , հիչ պիր շէյիմիզ նօգսան
օլմաեաճազ տըր :

Բաս-լա-ժամպ . - Պունլարըն պէտէլինի քի՞մ վէրիեօր :

Թրոմպ-Ալգազար . - Պու տէրէճէ շաչը՞ն մըսընքի անլաեամա-
եօրսուն . էլպէթթէ պարօն վէրիեօր , վէ օվիրէճէք տիր : Հէր նէ
իսէ , կիտիպ քէնտիսինի պուլաեըմ :

Պու սուրէթլէ Թրոմպ-Ալգազար , ճամէքեանլը օտաեա տօղըու
իլէրլէտի , վէ պու առա կինեօլէ , ավտէթ իթմիշ օլտուղունտան ,
գարշըսընա կէլէրէք , քէնտի քէնտիսէ ,

— Պու հէրիֆ էվիմիզտէ պիր տայիրէ քիրալատը . պու իյի պիր
ալէամէթ տէյիլ տիր . հազգընտան կէլէճէեիմ , տէտիվ :

Թրոմպ-Ալգազար . - Պիր թարաֆա տուր , կէչէճէեիմ :

Կինեօլէ . - (Տահա զիեատէ թէճավուզի պիր վագիսէթ քէսպ
իտէրէք .) Խա՛յր , պիր թարաֆա տուրմաեաճաղըմ , վէ շունու սիզէ
սէօյլէեիմքի , միւսիւ Թրոմպ-Ալգազար , եաբտըղընըզ շէյէ զիեա-
տէսիյլէ ճանըմ սըզըլըեօր :

Թրոմպ-Ալգազար . - Նէտէ՞ն ճանըն սըզըլըեօր :

Կինեօլէ . - Մատամըմըն խանէսինտէ տայիրէ քիրալամանըզը իս-
թէմէմ :

Թրոմպ-Ալգազար . - Իսթէմէ՞զ մի պին :

Կինեօլէ . - Խա՛յր , իսթէմէմ :

Բաս-լա-ժամպ . - Իշթէ պու իյի :

Կինեօլէ . - Իյի ֆէնա , պու հալ՝ խօշումա կիթմէեօր :

Թրոմպ-Ալգազար . - (Կիւլէրէք .) Նէ՞ եաբմազ լաղըմ , սէնին
խօշունա կիթմէք իչին . Նէպաթաթ պաղչէսինտէ , մայմունլարըն տա-
յիրէսինտէ իսքեան իթմէլիկի՞մ մի լաղըմ տըր : Էվէր հէր քէս ,
իսթէտիկի մահէլլտէ իսքեան իթմէկէ սէրպէսթ տէյիլ իսէ , անը
սէօյլէ տէ պիլէլիմ :

Կինեօլէ . - Բարիս՝ պիւեիւք պիր շէհիր տիր , իսթէտիկինիզ
մահէլլտէ իսքեան իտին , ֆազաթ մատամըմըն խանէսինտէ տէյիլ :

Թրումպ-Ալգազար. - Հա՛յտէ, տէ՛ֆ օլ սէն տէ.

Կինեօլէ. - Բէ՛ք օլ գատար իլէրլէմէեյլիմ, սօնրա սօնու ֆէնա օլուր:

Թրումպ-Ալգազար. - Ամա՛ն, իթմէ.

Կինեօլէ, հիտտէթինտէննաչի գըրգըրմըղը օլուպ, քիւչիւք ֆագաթ ճէսուր քէլպլէր միսիլու Թրումպ-Ալգազարն իւզէրինէ հիւճում իթմէկէ հազըրլանըրքէն, պիրտէն պիրէ սէվկիւլիւսիւ ժօրթէթին, էլինտէ պիր շիշէ օլարադ, վէ «սապահար խայր օլտուն» տիւեէրէք, տիւքքեանա կիրտիկինի կէօրտիւկիւնտէ, պէյնղի քիւլ կիպի աղարտը, վէ տիշլէրինին արասընտան, «եալընըզ պու էքսիք իտի» տէտի, վէ մէզպուրէեէ տօղրու իլէրլէեէրէք, սէրթ պիր սէտա իլէ,

— Մա՛մգէլ, պուրատա նէ՞ իշինիզ վար տըր, տէյի սիւալ իթտի.

Ժօրթէթ. - Թաամըմըզ իշին պիր լիթրա շարապ ալմանա կէլտիմ.

Կինեօլէ. - Ալաճաղընըզ շարապ իշին սայիր պիր մահէլլէ միւրաճաթ իտին.

Ժօրթէթ, թէաճճիւպանէ մէրգումա պապարադ,

— Լաքին միւսիւ Կինեօլէ, պու կիւն սիզէ նէ՞ օլմուշ, տէյի սիւալ իթտի.

Բաս-լա-ժամպ. - Նէ օլտուղունու անլա՛մաեօրմուսուն, մամգէլ, միւսիւ սիզի գըսգանըրօր.

Կինեօլէ, տահա զիւատէ գըղարտը, վէ Ֆանֆիւթիւ, եագընտաքի սուֆրատա օթուրմուշ օլուպ, քէտէր ու էլէմի սաիգ-տսըյլա տէօր-տիւնճիւ լիթրաեը պօյալթմըշ օլտուղու հալտէ, թէաթօլարտա թէլէֆֆիւզ օլունան պիր թարզտա,

— Ա՛հ, գըսգանճլլ՛գ, գըսգանճլլ՛գ, տէտի.

Ժօրթէթ. - Գըսգանը՛եօր մու, ֆագաթ նի՛շին գըսգանըրօր.

Թրումպ-Ալգազար. - Չիւնքի, սիզէ, կիւեա աչըգլարա մախսուս պիր թարզտա պագընթուրում, տէյի զանն իտիեօր.

Ժօրթէթ. - (Գահգահա իլէ կիւլէրէք.) Սի՛զ մի.

Կինեօլէ. - Էվվէթ, Թրումպ-Ալգազար սիզէ ֆէնա կէօզ իլէ պագընթօր.

Բաս-լա-ժամպ. - Կէօզէ եասագ օլո՛ւր մու.

Ժօրթէթ. - Կինեօլէ ագլընը զայ իթմիշ օլմալը... Մ. Թրումպ-Ալգազար՝ պէնի ֆիքրինէ պիլէ կէթիւրմէեօր... իմտի, պարըշն տա պու իշէ խիթամ վէրլիսին.

Կինեօլէ. - Փագաթ...

Ժօրժէթ . - Յագաթ ֆալան իսթէմէզ... պէն , պարըմանըը իսթէեօրում :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պէն պարըմանա հազըրըմ :

Ժօրժէթ . - Հա'յտէ Կինեօլէ , հա'յտէ :

Կինեօլէ . - (Սուրաթընը էքչիթէրէք .) Բէք էյի , բէք էյի , իշթէ պարըրեօրուզ . (Քէնտի քէնտիեէ .) Լաքին պէն եինէ նէզարէթտէ գուսուր իթմէեէճէեիմ , զիրա շիմտի , հէր վագըթտան զիեադէ շիւպհէմ վար տըր : Էկէր քէնտի հիսապընա ժօրժէթի գօլլամաեօր իսէ , հէր հալտէ պիր տիկէրի հիսապընա գօլլամաեօր օլմալը տըր :

Ժօրժէթ . - Թէմամ : Շիմտի , ալաճաղըմ ալաեքմ տա , կիտէեիմ . զիրա պէնի էվտէ պէքլէեօրլար :

Թրօմպ-Ալգազար : - (Ֆիքրինտէն .) Պէն տէ պարօնուն խէզտինէ արթըզ ավտէթ իտէեիմ , զիրա թամ վագըթ տըր , վէ մէրգում չու էմնատէ սապըրսըզլըզլա պէնի պէքլէեօր օլմալը տըր :

Յագաթ զալիպա Կօնթրան տը Սթրէնեինին պիր միւտտէթ տահա պէքլէմէսի , գատէրի իգթիգասընտան իտի . չիւնքի Թրօմպ-Ալգազարըն ումուզունա պիր էլտօգունարագ :

— Վատընըզը իճրա իթտինի'զ մի , տէյի սիւալ իթտի :

Թրօմպ-Ալգազար , տէրհալ արգասընա տէօնտիւ , վէ Լիօնէլ Մօրթօնու գարըսընտա կէօրտիւկիւնտէ , սէլամ վիրմէք էչին եէրէ գատար էեիլէրէք :

— Եհս , միօրտ... պիր ազ քէօլէեէ կէլին , օրատա ըահաթճա կէօրիւշէպիլիրիզ , տէտի :

Սմէրիգալը , մէրգումուն արգասընտան կիթտի , վէ պարօնուն եաբտըղը կիպի , ալաճաղը մալիւմաթը եազմագ իւզրէ , ճէպինտէն քիւշիւք պիր տէֆթէր չըգարտը :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Քէլամա տէվամ իտէրէք .) Էվվէթ , էվվէթ , պազը մալիւմաթ ալտըմ . վագաա պու խըզմէթ գօլալ տէյիլ իտի իսէ տէ , էլտէն կէլտիկի մէրթէպէտէ չալըչտըղըմտան , խօշնուտ օլաճագսընըզ , միօրտ :

Լիօնէլ . - Օեունպազըն գարըսընըն իսմի նէ՞ տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բէրին տիր :

Լիօնէլ . - Մահէլլի իգամէթի նէրէտէ տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բօսթախսանէ սօգազընտա 7 նիւմէրօյու խա-նէտէ , պէշինճի գաթտա տըր :

Լիօնէլ . - Բօսթախսանէ սօգազը նէրէտէ տիր :

Թրոմպ-Ալգազար. - Պուրատան պիր ազ ուզադտա, վէ սաղտա-
քի իբրինճի սոգադ տան սոնրա, սուտա պիրինճի սոգադ տըր:

Լիօնէլ. - Բէք իյի:

Թրոմպ-Ալգազար. - Միւօրտ, պէնտինիզէ պաչգա պիր տիեէ-
ճէկինիզ վա՞ր մը տըր:

Լիօնէլ. - Խա՛յր, ագչէնիզի պըն:

Թրոմպ-Ալգազար. - Թէչէքքիւր իտէրիմ, միւօրտ, վէ երնէ
խըզմէթիմէ իճթիեաճընըզ օլուր լիսէ, էմրինիզէ մունթաղըրմ. Ալէա
վէ նէֆիս գօգուու մալլէր իչին, միւօրտ, քէնտիմի զաթընըզաթավ-
սիեէ իթմէքլիկէ ճէսարէթ իտէրիմ, Միւօրտ, մաղազամը աչտըղըմ-
տա, մալլէրիմտէն սիզէ նիւմունէլիք կէօնտէրմէքլիկիմ իչին, իսմինիզի
պէնտէնիզէ պէեան իտէրմիսինիզ:

Լիօնէլ Մօրթօն ճէվապ վիրմէտի: Մէրգում, Եարա, շարապ
տօլտուրթմուշ օլտուղու շիշէսիյլէ տիւքքեանտան տիշարը չըգմագ-
տա օլան ժօրթէթէ պաղմագտա իտի, վէ,

— Պէն պու կէնճ գըզը թանըրըմ. տէմէսինտէ, Թրոմպ-Ալգա-
զար, - էլպէթթէ թանըրսընըզ. տիւնքի կիւն Սէն-Գլու բանաեը-
րնտա կէօրտիւկիւնիւզ հօգապապ վէ օեուկապղարըն գըզը տըր:
Նասըլ, միւօրտ, էսմէրճէ, կիւզէլ պիր գըզ տըր, տէ՛յի մի, տէտի:

Ժօրթէթ, տիւքքեանտա պուլունանլարա սէլամընք վէրիպ տի-
շարը չըգտըղը սըրատա, Կինեօլէ, տիւքքեանա օլան պօրճուկու
էօտէեէրէք,

— Տուրուն, մամգէլ, պիրլիքտէ կիտէլիմ, տէտի:

Ժօրթէթ. - Հա՛յտէ, պիր ազ չաբուգ էթ:

Ժօրթէթ, գարուեա պիր գաչատըմ գալարապ եադլաշմը իքէն,
պիրտէն պիրէ բէտէրինին մահգունիյեթպախշ վէ գօրգունճ չէհ-
րէսինի կէօրմէքլէ, «վա՛յ, բէտէրիմ տիր» տիեէրէք, ըիւճաթ իթտի:

Յիլվագը, Ժան Րօղիէ եինէ զիեատէճէ սէրխօշ օլտուղու ճի-
հէթլէ, թօբալլաեարագ մէյխանէեէ կիրիպ:

— Էվվէթ, պէն իմ, պաչգա պիր տիեէճէկին վա՞ր մը տըր:
Յադաթ սէնին պուրատա նէ՛ իչին վար տըր, տէյի սիւալ իթտի:

Թրոմպ-Ալգազար, Լիօնէլ Մօրթօնուն գուլաղընա եադլաշարագ,
եավաշ սէտա իլէ:

— Շու սէրխօշու կէօրիւեօրսունուզ ա՛, իշթէ օեուկապղըն գա-
րըսընըն զէվճի, վէ պու բիւշիւք գըզըն պապասը տըր, տէտի:

Լիօնէլ Մօրթօն պիր ա՛հ իթտի:

Ժան . - (Ժօրժէթին գօլունու սարսարագ .) Ճեվապ վիրէճէճ
միսին .

Ժօրժէթ . - Պա'պաճըղըմ, թաամըմըղ իշին իշկի սաթըն ալմաղա
կէլտիմ .

Ժան . - Նէ՞ սաթըն ալտըն .

Ժօրժէթ . - Շարապ .

Ժան . - (Թահգ իրամիզ պիր թավր իլէ .) Շարապ մը . . . շարապ
տա իշլիէճէճ իշկի մի տիր . . . Սէն շու շիշէեի պանա վէր .

Ժօրժէթ . - Փագաթ . . .

Ժան . - Սանա , շիշէեի վէր տիեօրում .

Կինեօլէ . - (Մահճուպանէ .) Լաբին , էֆէնտիմ . . .

Ժան . - Սէն սուս օլ , հայրազ . պէն հէր նէ վագըթ պիր շէյ
սէօյլէրսէմ , պանա իթաաթ , հէմտէ չարուզ իթաաթ իթմէճ լա-
ղըմ տըր . Զանն իտէրիմ քի , սիզին ամիրինիզ պէն իմ , Շիշէեի վէր .

Ժօրժէթ , կէրի չէքիլտիկինտէն , Ժան Բօզիէ ,

— Հալէա վիրմէեէ թէրէտտիւտ իտիեօրսուն հա' , տիեէրէճ ,
ճէպրէն ալտը , վէ Ժօրժէթ տախի ,

— Պապաճըղըմ . . . տէտի .

Ժան . - Պէն ապսէնթ իսթէրիմ . Հայտէ կարսօն , պու շարապը
կէրի ալտա , եէրինէ ապսէնթ վէր .

Կարսօն . - Բէճ իյի , իսթէտիկինիզ ապսէնթ , շիմտի վէրիլիր .
պու գատար բաթըրտը կիւրիւլթիւ չըգարմաղա սէպէպ եօգ տուր .

Ժան Բօզիէնին մէզքիւր զարիպ հալլէրի , Լա Ժիրաֆըն քեաֆ-
ֆէյի միւլթէրիլէրինն նաղարը տիգգաթը իսթիհղաքեարիլէրինի
ճէլպ իթմիշ օլտուղու հալտէ , մէվգըրի սահնէեէ եէնի պիր քիմսէ
կէլտի . Պու կէլէն՝ Բէրին օլուպ , մէզպուրէ , աճէլէթէն կարսօնուն
եէտինտէն շիշէեի ալարագ ,

— Սիզէ սէօյլէեօրում , պու ատէմէ հիշ պիր շէյ վիրմէեէճէճ-
սինիզ , տէտի .

Ժան , պու սէսի իշիտինճէ , ֆիլճինն գարչըսընա չըդան ֆիլ
կիպի տիթընտի , վէ էվվէլքի շիտտէթինի զայպ իթմէլէ պէրապէր ,
գարըսընա ,

— Պու հիտտէթին նէ՞ օլուեօր , Սանա սէօյլէեօրում , պէն իշմէճ
իսթէրիմ , վէ շէյթան տախի օլսան , պէնի իշմէքտէն մէնն իտէ-
մէզսին , տէյի պէեան իթտի .

Բէրին . - Ա' սէֆիլ , պիր քէրրէ հալինէ պագսանա , պու գատար

սէրխօջ օլմագլըղըն էլ վիճակէն մոռ . Տիւնքի կիւն պանա իթտիկին վատ՝ պո՛ւ մոռ իտի . հալէա ապսէնթտէն ֆարիղ կէլմէեէճէքմիսին .

Պատէհու մէզպուրէ , կարսօնա խիթապլէ ,

— Պու զէհիւրի սի՞ղ մի սաթընթոսունուզ , տէտի .

Կարսօն . - Հէր շէյտէն էվվէլ թիճարէթ լազըմ տըր , Պիզտէն նէ՛ իսթէնիլիր իսէ , անը վէրիւրիզ .

Ժան . - (Ֆիթուրսուզլուգլա .) Պունտա նէ՞ ֆէնալըզ վար տըր .

Բէրին . - Ֆէնալըզ մը . ֆէնալըզ չու տուրքի , էվլինի , վէ ֆա- միւնանը պրագըպ , սէնին կիպի սէրխօջ օլան վէ եալընըզ իչկի շիշէ- լէրինէ ըրաեէթ իտէն , վէ ճիւնիւնիւկիւ վէ թէնպէլլիկի սէվէն քիմսէլէր իլէ մէյխանէ արգատաշլըղը իթմէկէ կէլմէքտէսին .

Բաս-լա-ժամպ . - Օ , բէք իլէրի վարընթոսունուզ .

Թրօմպ-Ալգազար . - Տօթլարա հագարէթ իտիթօսունուզ .

Բէրին . - (Թահգիլլէ .) Տօթլար մը . սի՞ղ մի տօթսունուզ . սիղէ՞ մի հագարէթ իտիթօսում . Խա՛յր , խա՛յր , պէն տօղընուեռ սէօյլէ- օրում , վէ էկէր տինլէմէք իսթէմէթօր իսէնիզ , գուլագլարընըզ գաբաեըն .

Բաս-լա-ժամպ . - (Դահգահա իլէ կիւլէրէք .) Վա՛յ , մատամը խօշնուտ իթմէք իչին , գուրպաղըլարտան շէրպէթ եարըպ իչմէք , վէ ասլա մէյխանէեէ կէլմէմէք մի լազըմ տըր .

Բէրին . - (Նէֆրէթ վէ հիտտէթլէ .) Մէյխանէ ատի վէ մուզիւրը պիր մահէլլ տիր .

Բաս-լա-ժամպ . - Է՛հ է՛հ , պագսանա , մէյխանէեի օլ գատար պօզմաեըն .

Բէրին . - Դարըլարընըզ վէ չօլուգ չօճուգլարընըզ վար տըր , լաքին մէյխանէ՝ անլէրի սիղէ ունութտուրուեթօր , վէ եէտինիզտէ պուլունան պիր գաշ բարաեը պու մուրտար տէսթկեահա պրագտը- ղընըզտա , էվլէրինիզտէ էքմէք պուլունմաեթօր . Դարըլարընըզ , պօջ օլան սուֆրալարըն գարշըսընտա կէօզ եաշլարը տէօքիւեթօր . էվլատը- նըզ , սիզտէն սուի իպրէթ ալարագ , իչի կիւճիւ թէրքլէ , խըրսըզլըզա պաշաեթօր . Դըզընըզ իսէ , մէյեու օլարագ , ...գշամըն պիրինտէ էվլինէ ավտէթ իթմէթօր . Ա՛հ , մէյխանէլէ՛ր , մէյխանէլէ՛ր , Օրատա սէրխօջ օլմագլա մէսուրուր օլուեթսունուզ տէյի զանն իտէրսինիզ . պու իթիգատընըզ հանլըջ տըր . մէյխանէլէրտէ սէրխօջ օլմագլըղընըզ , սիղի ճինաեէթէ գատար սէվգ իտիթօր . Մէյխանէ՝ զընտան գաբուսու , վէ գաթըլկեահըն՝ պիրինճի գատէմէսի տիր .

Ժան. - (Քեզ հտիտավէր սուրէթտէ չըգարմաղա պաշխտորը պիր սէտա իլէ.) Սո՛ւս օլ, սո՛ւս օլ:

Բէրին. - Խա՛յր, սօնունա գատար պէնի տինլէնէնէքսին, Բէք չօգ ատէմլէր վար տըրքի, էհլի ըրզ վէ չալըշղան տըրլար, ֆադաթ պիրիննի տէֆա մէ յխանէնէ կիրէրլէր իսէ, Թէքլար կիտէրլէր, օրատան միւթէլէզզիզ օլուրլար, վէ Թիւթիւն չըպուգլարընըն տիւմանը վէ ապսէնթ վէ շարապ գօգուսու իյինտէ, էվվէլլէրի սաաթլարլա վէ պատէհու կիւնլէր իլէ օթուրուրլար: Մէ յխանէ՝ պունլարը Թէքմիլէն բէնչէսինէ ալըր, չալըշմանը, նամուսու պիւպիւթիւն ունուլթուրլար: Պու միւլլուրլէրին գալպի գարարըր, գուվվէյի իտրաքիսէլլէրի սէօնէր: Իշլէ պու ատէմլէր, մէ յխանէլէր եիւզիւնտէն պիրէր հայտուտ տա օլմասալար, սէրսէմլիր քէսպ իտէրլէր:

Ժան, պու սօն Թէքտիր վէ իթապը քէնտի շախսընա հապը իլէ, սէրխօշլուգ նէթիճէլլէրինտէն օլարագ, վահշիեանէ հիտտէթ ուղազապ քէսպ իյլէտի, վէ տօտազլարը քէօբիւրէրէք,

— Սո՛ւս ծլաճագժըսըն, տէյի պաղըրտըր, վէ էլինէ եագըն պուլունան պօշ պիր շիշէյի դաբըպ, Բէրինին պաշը իւզէրինէ գալտըրտըր:

Շուրանը պէեան իտէլլիմքի, Թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-Լա-Ժամպ, կինեօլէ կիպի ասլա վադըթ կէշիրմէքսիզին, պիր ֆէնալըզ վուզուրինին էօնիւնիւ արմագ իւզրէ, հօգգապազ իլէ գարըսընըն արասընա կիրտիլէր: Այնի վագըթտա, Ժօրթէթ տէ, տէհշէթլէ,

— Պապաճըղըմ, պապաճըղըմ, տէյի նիտա իթմէքտէ իտի:

Բէրին, պարիտանէ պունլարը պիր Թարաֆա եիթէրէք:

— Պրագըն վուրսուն... հագգլը օլտուղումու շիմտի սիզ տէ անլաեօրմուսունուզ, եարըն, «օեունպազ Ժան՝ սէրխօշ օլտուղունտան, գարըսընըր վուրուպ էօլտիւրտիւ» տիեէնէրլէր տիր:

Լաքին Ժան Բօզիէնին պուհրանլը գէմանը կէշտիկիւնտէն, շիշէեի էլիստէն պրագտըր յ վէ բէրէլէնէրէք:

— Բէրին, Բէրին, տէտի:

Բէրին. - Սէրխօշլուգ՝ ճինսեթ տիր տէմիշ իտլիմ. - Իմտի, սէն շիմտի սէրխօշսուն, վուր պէնի: Լաքին ճէսաբէթ իթմէեօրսուն, վէ քէնտիւնտէն գօրգուեօրսուն... էօյլէ իսէ, պուրատա տուըմա, գալգ կիտէլլիմ:

Ժան, ձօն տէֆա մուխալիֆէթ վէ իսթիլլալինէթ Թէճըրլապէսինտէ պուլունարագ, եապաշ սէտա իլէ:

— Պէն պուրատազ գալմագ իսթէրիմ, տէտի :
 Բէրին . - Սանա, հայտէ կիտէրիմ տիթօրոցմ ,
 Ժան . - Խայր , պուրատա գալաճաղըմ :

Մէրգուլմ, մէզքիւր սէօզլէրտէն գօնրա , քեամիլէն տուլլուսուզ
 պիր հաւտէ օլարագ , պիր իսկէմէնէ օթուրուվէրտի :

Օլ վազըթ Բէրին , հիւզիւնիւ իքի էլէքի տէրուսինտէ կիզլէ-
 եհէրէ , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլատըզը սըրատա ,

— Ահ , սէֆիլ , սէֆիլ , պագ սերխօշլուզ սէնի նէ հալէ կէ-
 թիրտի , տէտի :

Պիր գաշ սանկիւնէ զարփընտա , գահվէլանէնին յալպսընպա տէ-
 րին պիր սուսուզ հասըլ օլտու . Ջանն իտէրսինքի , օրատա հազըր
 պուլունանլարըն ճիւմէտի , օլ ազիմ քէտէրի անլաւարագ , պու խու-
 սուսա ըրաեէթ իտիթօրլար իտի :

Բէրին , էլլէրինի եիւզիւնտէն աեըրտը , վէ պաշընը Էրգարը
 գալտըրըպ , կէօզլէրինի սիլտի , վէ զէվէնէ խիթպպէն ,

— Ժան , պէնի տիլլէ : Սէն քէնտիլէ հաքիմսին , իմօրի էկէր
 պուրատա գալմագ իսթէթօր իսէն , պու խուսուստպ սէնի ճէպը
 ալթընա գօնեամամ : Պագաթ պունտան պէօլլէ Ելիմիլէ կէլմէկէ աալա
 սայ իթմէ . Խայրսըրզ բէտէր , սէնին իշին էվիմին գաթուսուլնոզ աշ-
 մաեաճաղըմ : Ալլահա ըամարլատըզ , տէտի :

Մէրգուլմէ պու սուրէթլէ ահէսթէ ահէսթէ գարուեա պօղրու
 իլլէրլէտի , վէ պիր քաշ ատըրմ ալմըլ իքէն , Ժան . թօրալլաեարագ
 աեաղա գալդըպ ,

— Պէնի պէքլէ , Բէրին , պէնի պէքլէ , կէլիթօրցւմ , տէլի պէ-
 եան իլլէտի :

Բէրին . - Բէք էյի , իլէրի կէշ :

Վազը օլան մէնգարէն շէտիտէ , Ժան Բօզիէնին սերխօշլուզ
 սէպէպիլլէ ազալմըլ օլան գուլվէթիլի պիւթիւն պիւթիւն թիւքէթ-
 միշ իտուկինտէն , կիւճ պէլա իլէ աեազտա պուրապիլիթօրտու , վէ
 հէր պիր հաքէքէթիլնտէ եհէրէ տիւ շիճէկի գանն իտիլիթօրտու :

Բէրին պիր իշարէթ իթտիլինտէ , Ժօքթէթ իլէ Կինիօլէ , մէք-
 գուսուն պիրէր գօլթուղունա կիրտիլլէրիլնտէն , Ժան Բօզիէն պօղրու
 եիւրիւմէկէ , վէ Բէրին տախի պունլարըն աղգաղընտան կիթմեկէ
 պաշլատը :

Պունլար հէնուզ սօգաղա չըդմըպար իքէն , պէեան իլլէտիլիլիզ
 մէնգաղեի սէպիլլէ սէյր իթմիշ օլան Լիսնէ Աօրթօն , Բէրինին

եանընա կիտերէք, շաբաթը էլինտէ օլտուղու վէ հիւրմէթ ու ըիա-
եէթ իւզրէ տուրտուղու հալտէ, հէեհճանը գալալէ,

— Մա'տամ, տէտի:

Բէրին, թէաճճիւպ վէ հայրէթլէ արգասընա տէօնիւպ, մէր-
գումա աթֆը նազար իթտի:

Լիօնէլ. — Մատամ, խանէնիզէ գատար սիզին իլէ պիւրիքտէ
կէլմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէ՞րմիսինիզ:

Բէրին. — (Թէաճճիւպ վէ հայրէթի տէվամ իտէրէք.) Միւսիւ,
նի՛չին պէնիմլէ պիւրիքտէ խանէմէ կէլմէք իսթէօրսունուզ:

Լիօնէլ. — Սիզին իլէ կէօրիւշմէք իչին միւսաատէնիզի թէմէննի
իտէրիմ:

Բէրին. — Պէնիմլէ կէօրիւշմէք մի... պու պապտէ սագըն եա-
նըլմանասընըզ:

Լիօնէլ. — Ասլա եանըլմանօրում, մատամ:

Բէրին. — Կէօրիւշմէքլիկի արզու իթտիկինիզ քիմնէ, սահիհէն
պէ՞ն միերիմ: Պէնիմ իսմիմ Բէրին տիր, վէ քէնտիմտէ հօգգապազ
վէ օեունպազըմ:

Լիօնէլ. — Պիլիօրում, մատամ, վէ թէքըար իտէրիմքի, սիզին
իլէ կէօրիւշմէք արզուսինտէերիմ: Իմտի, խանէնիզէ կէլմէքլիկիմ իչին
թէմէննի իթտիկիմ միւսաատէերի թէքըար իլլէրիմ:

Բէրին. — Պիր ազ էվվէլ զէվճիմ իլէ վագը օլան հալիմիզի կէօր-
տիւկիւնիւզ հալտէ, սիզի խանէմէ գապուլ իտէմէեհէճէկիմի անլա-
մանօրմուսունուզ:

Լիօնէլ. — Հալպուքի, մա'տամ, հէր հալտէ սիզին իլէ ճիտտէն
կէօրիւշմէքլիկիմ լազըմ տըր:

Բէրին. — Պու ագչա՞մ մը:

Լիօնէլ. — Էվվէթ, հէր հալտէ պու ագչամ:

Բէրին. — Լաքին մատտէ նէ՞եէ տայիր տիր:

Լիօնէլ. — Գըզընըզա:

Բէրին. — (Տիթրէեհէրէք.) Գըզըմա՞մը: Լաքին միւսիւ, պիլի՞ր-
միսինիզքի, պանա տէհչէթի մուճիպ օլուօրսունուզ:

Լիօնէլ. — Մատամ, հէր կիւնա իզթիրապ վէ էնտիչէնիզի պէր
թարաֆ իտէրէք, պէնի տինլէմէկէ մուվաֆֆազաթ իտին: Անճագ-
էթրաֆըմըզտա բէք չօգ զալէպէլիք մէվճուտ իտուկիւնտէն, պուրա-
սը միւլագաթըմըզա պէնճէ միւնանիպ կէօրիւնմէօր: Իմտի խանէ-
նիզտէ գապուլ օլունմագլըզըմ խուսուսընտա իսրար իտէրիմ:

Բէրին . - (Մէյիսանէնին ճամբը օտաւարընը կէօսթէրէրէք .) Օրատա
պազը այրը տայիքիքի վար արը . Մատէնքի միւքեալէմէմիդին կէ-
ճիքմէսինի իսթէմէեօր իսէնիզ , սիդին իլէ . օ օտաւարտուն , պիւրիսէ
կէրէպիլիւրիմ .

Լիօնէլ . - Բէք իյի , մատամ , պէն տէ սիդտէն պուռուք , բէճա
իտէրիմէպառնգմամ մըրմօմօ միլիք . Սիլիս . - դարալլի - թեօրի

Օլ էսնատէ ժօրժէթ , արգատա գալմըչ օլան վալիտէսինին կէլ-
մէտիկինի կէօրմէքլէ , բէտէրինի , իլինեօլէնին նէպարէթինէ թէսիլմ
իլի , բէնտիլի , մէյիսանէնին դարուսունա ալտէթ . Սիլետիկինտէն ,
Բէրին , մէզպուրէ կէնճ գըզա , գառ ճառնաճի ձի ճմի մոմալոյ մմոք
ար . — Հաչտէ գըզըմ , բէտէրին իլէ պէրապէր էվէ տէօն տէ , թաամ
իլին օրատա պէնի պէքիքիլին . Պիր դաչ տագըզատան պէն տէ պէն-
իլիւրիմ , տէտի .

Գգա ժօրժէթ օրատան մուֆարադալթ իտինճէ , օեունպազըն գա-
րըսը , Լիօնէլ Մօրթօնա խիթապէն ,

— Շիմտի կէլին , միւսիք , ֆագաթ սիզ տէ անպեօրսունուզ ա' ,
պուրատա չօզ տուրաճագ միւսաատէմ եօգ մուր , տէյիս պէեան
իլիէտիսի .

Լիօնէլ . - Միւսթէրիչ օլուն , մատամ , վագթընըզ սուի իսթի-
մալ իթմէմ . Բէրին , պարօն տը Սթրէնեինին պուլունտուղու օտանըն եանըն-
աաքի օտանըն գաբուսունուլ չըպ , կէնճ Ամէրիգալը իլէ պէրապէր
իլէրի կիրտի .

16

Այնի տագըզատա , Թրօմպ-Ալգազար , կիւրլէ կիպի սիւրալթլէ
կօնթրանըն օտապընա տուխուլ իլիէտի .

Կօնթրան . - (Թրօմպ-Ալգազարըն թէլաչընը կէօրէրէք .) Նէ' օ ,
մուվաֆֆագ օլամատընըզ մը .

Թրօմպ-Ալգազար . - (Բարմաղընը տօտագլարը իւզէրինէ վազ
իտէրէք .) Եազաչ սէտա իլէ կէօրիւչէլիմ . Հէք շէյ միւսվէրի մաթ-
լուպընտա ճէրէեան իտիեօր . Անճագ եանըմըզտաքի օտապա պիւրի
վար արըքի պիդի տինլէեէպիլիւր .

Կօնթրան . - Քիմին իւզէրինէ պահս իտիեօրսունուզ .

Թրոմպ-Ալգազար. — Բէրինին, եանի օեռնպազըն գարըսը իւ-
զէրինէ պահս իտիեօրում :

Կօնթրան. — (Թէաճճիւպիւ ֆէվգէլատէ իլէ.) Քէնտինին պու-
րատա օլտուղունո՞ւ մու սէօյլէեօրսունուզ :

Թրոմպ-Ալգազար. — Էվվէթ, սիզին օտանըզըն եանընտաքի օտա-
տա տըր :

Կօնթրան. — Եալընըզ մը տըր :

Թրոմպ-Ալգազար. — Խայր, թէլէֆֆիւզիւնտէն ինկիլիզ օլտուղու-
զանն օլունան կէնճ վէ զէնկինճէ պիր միւսիւ իլէ պէրապէր տիր :
Պու միւսիւ, տիւնքի կիւն Սէն-Գիու բանաեըրընտա իտի, վէ զա-
թընըզ կիպի, օ տախի Բէրինին մահէլի իգամէթինի պէնտէն սիւալ
իթտի :

Կօնթրան. — (Աշիքեար պիր իզթիրապլէ.) Պու ատէմ, օ գարը-
տան նէ՞ իսթէեէպիլի :

Թրոմպ-Ալգազար. — Անլամա՞գ մը իսթէեօրսունուզ :

Կօնթրան. — Հէմ ֆէվգէլատէ արզու իտէրիմ :

Թրոմպ-Ալգազար. — Պունտան գօլայ շէյ եօգ տուր. շիմտի իշի-
տիրսինիզ :

Թրոմպ-Ալգազար, իքի օտաեը թէֆրիզ իտէն գաբլամաեա եագ-
լայտը. Պու գաբլամա, իւզէրի պօեալը քեաղըտոյա գաբլը ինճէ
թախթալարտան եաբըլմըշ օլմաղլէ, մէրգում, ճէպինտէն չըգար-
տըղը քիւշիւք պիր չագընըն ուճույլա, մէզքիւր գաբլամատա ու-
ֆագ պիր տէլիք տէլտի, վէ Կօնթրանա խիթապէն,

— Գուլաղընըզը պու տէլիկէ վազ իտին, պահս իտէրիմքի,
իտիլէն միւքեալմէտէն պիր քէլիմէեի պիլէ գաչըրմաեաճագսընըզ,
տէտի :

Պարօն, մէզքիւր իխթարը իճրա իթտիկինտէ, Թրոմպ-Ալգազար,
— Իշիտիեօրմուսունուզ, տէյիլ սիւալ իթտի :

Կօնթրան. — Քէնտիլէրիլլէ պէրապէր պուլունուեօրում կիպի
հէր սէօզիւ իշիտիեօրում :

Կօնթրան, պու իֆատէսինտէն սօնրա, սիւքիւթ տուրմասընը
վէ նագարը տիգգաթընը չաչըրթմամասընը Թրոմպ-Ալգազարա իֆա-
տէ իթտի :

Օգուեանլարըմըզը, Բէրին իլէ Լիօնէլին պուլունտուգլարը օտա-
եա կիրտիրմէզտէն, վէ պունլարըն միւքեալմէսինտէ հազըր պու-
լունտուրմազտան էվվէլ, շուրասընը պէեան իտէրիգքի, Թրոմպ-Ալ-

գազար, տիվարտա պիր տէլիք աշմադլա մէշղուլ օլտուղու որ-
րատա, քիւչիւք պիր արապա, Լա ժիրաֆ մէյխանէ վէ լօգանթա-
սընընէ քօնիւնտէ տուրուպ, ժօրժ տը Լա Պրիէր պու արապատան
աշաղընա էնտի:

Մէյխանէտէ պուլունանլարտան պիրի, Ֆանֆիսթիւնիւն գօլու-
նու երթէքէք,

— Ա՛լսանա պիր մանկիղի միւսիւ տահա, տէտի:

Ֆանֆիսթիւ իսէ, քէնտի տէրտինէ տալմըշ օլտուղու ճիհէթլէ,

— Պանա նէ՞, տէյի ճէվապ վիրտի:

Տիկէրի. — Էվվէթ, պունտան, սանա տա, պանա տա կիրէր չը-
գար պիր շէյ Կօզ տուր: Անճագ Լա ժիրաֆըն՝ Մէզօն տ'Օրուն պիր
չիւպէսի օլտուղունու տիւչիւնտիւքճէ, իֆթիխար իտիեօրում:

Ժօրժ, էթրաֆա լաթֆը նազար իթտի, վէ Բաս-լա-ժամպը
թանընարագ, անէ տօղրու իլէրլէտի, վէ քէլամա աղաղլէ,

— Տիւնքի կիւն, Սէն-Գլու բանաեըրընտա պէնիմլէ պէրապէր
պուլունան շախս կէլտի՞մի, տէյի սիւալ իթտի:

Բաս-լա-ժամպ. — Էվվէթ, բրէնսիմ:

Ժօրժ. — Լաքին քէնտիսինի կէօրէմէեօրում:

Բաս-լա-ժամպ. — Օ միւօրտ, Թրօմպ-Ալգազար իլէ պէնտէն, մա-
հէլլի իգամէթինի սիւալ իթմիշ օլտուղու գատըն իլէ պէրապէր
շնիւմէրօլու շու քիւչիւք օտատա տըր:

Ժօրժ. — Օեունպաղըն գարըսը՞ իլէ մի:

Բաս-լա-ժամպ. — Եհ'ս, բրէնս:

Ժօրժ. — (Քէնտի քէնտինէ.) Կէճիքտիմ:

Բաս-լա-ժամպ. — (Քէլամընա տէվամ իտէրէք.) Պուրատա պու-
լունտուղունուգու միւօրտա խապէր վիրէեի՞մ մի:

Ժօրժ. — Պօշ շէյ տիր. պէն պուրատա պիր ազ քէնտիսինէ պէք-
լէրիմ:

Բաս-լա-ժամպ. — Բրէնսիմ, սիզէ պիր շէյ, Էանի պիր գատէհ
ապաէնթ, Եախօտ պիր գատէհ նէֆիս ըագը իքրամ իտէր իտէմ,
գապուլ իտէ՞րմիսինիզ:

Ժօրժ. — Թէշէ քքիւր իտէրիմ:

Բաս-լա-ժամպ. — Էօյլէ իսէ, սիզ պանա պիր շէյ իքրամ իտին:

Ժօրժ. — Իսթէտիկինիղի էմր իտին:

Բաս-լա-ժամպ. — (Եիւքսէք սէտա իլէ.) Կա'րօն, միւսիւնիւն
հիսապընա օլարագ, պանա պիր ազ սու իլէ պիր ազ տո շէքէր կէթիւր:

Ժորժ, պիր սիկարա ետքը պիր հալ իլէ օթուր-

Պիր գալ տազը գա կէրի տէօնէլիմ.

Բէրին, Լիօնէլ Մարթոն իլէ պիրլիքտէ կիրտիկի օտաւա աեազ-
տա տուրուպ, պիր միւտտէթ մէրգուլմ տէրիգանլընը տիգգաթլէ
թէճէսսիւս իթտիքտէն խօնրա, զըզըմ հագգընտա իփատէնիլ հէր նէ իսէ, անը
պիլտիրմէնիլէ պէքլէեօրուլմ, տէտի.

Լիօնէլ. Միւտտէրի հօլուն, մատամ, սիղի պէքլէթմէմ, փա-
գաթ, լիփաթտէրիմքի, սէօղլէրիմի քէմալը տիգգաթլէ տինլէե-
սինիլ, վէգնիտին, վէհիլ պիր ֆիքրի մախսուսընըղ օլմաեարագ, սէր-
պէսթէ պանա ճէվապ վէրին.

Բէրին. - Լաքին պու թարղ պիր մուգատտէմէտէն մանէա նէ
տիր.

Լիօնէլ. - Պու սէօղլէրիմին, սիղի թէաճճիւպտէ պըազտըղընա
չիւպհէ իթմէմ, հալպուքի իչպու իփատաթըմ, պէհէմէհալ լազը-
մէտէն տիր, զիրա սիգգէ Եօլլէ մուհիմ շէյլէր տիեհճէկիմքի,
պուչլար իչին, հագգըմտա էմնիյէթի քեամիլէնիլ պուլունմասը
կէրէթտիր.

Բէրին. - Լաքին, միւսիւ, գըզըմտա պահս իտէճէկինիլի սէօյ-
լէեօրտունուլ.

Լիօնէլ. - Էվլէթ, գըզլարընըղըն պիրլիքտէն պահս իտէճէկիմ.

Ժան Բօղիէնին զէվէսիլ քիմաճընտա միւպհէմ պիր էմնիյէթի-
սիղլիք հսէրի հոգսուլէ կէլէրէք.

— Շիւպհէսիլ ժորժէթտէն պահս իտէճէքսինիլ, տէտի.

Լիօնէլ. - Խալը, տիկէրինտէն, եանի մատմուպէլ Մարթա-
տան.

Եանընտաքի օտաւա պարօն տը Սթրէնի մէղլիւր փամի իլի-
տիլէն, ֆիթուհաթ քէսպ իթմիլէնսինէ պիր հարէքէթտէ պու-
լունտու.

Բէրին. - Դըզըմ Մարթաեա տայիլ քանա տիեհճէկինիլնէ տիր.

Լիօնէլ. - Պիր աղ էվլէք, մատամ, իչպու մէջիտանէտէ զոհ հուրա
կէլէն շայեանը թէէսսիւֆ մէնզարէնի իսթէմէեքէք պէն տէ սէյր
իթտիմ.

Բէրին. - (Ահ իտէրէք Էվլէթ, էվլէթ, շայեանը թէէսսիւֆ
մէնզարէ օլտուղունու պէն տէ թաստիլ իտէրիմ.

Լիօնէլ . - Պինապէրին մէսուտ պիր հալտէ պուլունմամայրաղըրդ .
Բէրին . - (Շէտիտէն վէ վագարը ազիմէ .) Միւսիւ , պէնիմ հա-

լիմ պանա քաճի տիր .
Լիօնէլ . - Միւսիւ , շիւպհէ , լաքին հալինիգէ քէտէր իթմէքտէն

պէնի մէնն իտէմէզսինիգ .
Բէրին . - Միւսիւ , քիմաէնին , պէնիմ իշին լիւքէտտէր օլմասընա
իհթիւհաճըմ , եօգ տուր , Համտ օլտուն , ճէսարէթիմ վար տըր , հէր
չէյէ գաթլանապիլիբրիմ .

Լիօնէլ . - Մատամ , պանա բեամիլէն էմիլիյէթ իթմէնիլի սիգ-
տէն քէճա իթմիշ իտիմ .

Բէրին . - Ձաթընըր թանըմատըղըմ հալտէ , հագգընըրտա նա-
յըլ էմիլիյէթի բեամիլէմ օլպալիլի .

Լիօնէլ . - Հագգընըր վար տըր , ֆագաթ քէնտիմի սիգէ թա-
նըթտըրաճաղըմ : Իսիմ Լիօնէլ Մօրթիտ տուր , պէն Ամէրիգալը-
երմ , նամուսու պիր քիմսէ օլտուղուճու տա վիճտանըմ պանա
թէէմին իտէր , վէ քէմալը իթթիսար իլէ տիեէպիլիլիմ ըի , նամուս-
ու պիր քիմսէ օլտուղուճու թէքզիպ վէ ճէրհ իտէպիլէճէք տիւն-
եատա քիմսէ եօգ տուր , Բէտէրիվէն թօբլատըղը վէ պէնիմ տէ
չալըչմագլըղըմլա արթըրմըշ օլտուղում սէրվէթիմէ պէրապէր ,
հէնուղ կէնճիմ , Թապիեաթըմ , գապիլի իթթիգաճ տըք , վէ պէլքի
պիր ագ ինատճը իսէմտէ , պու ինատճըլըր տա իյի սուրէթտէ
գուլլանմաղա սայ իթմէքտէեիմ , Պունտան գաթիյազար , պգըլա-
րըն գալլէ իւզըն գարիպ պիր ախլէազ սահիպիլիմ , եանի մագսէ-
տիմ , պէնի նամուսու պիր թարիգէ սէվգ իթթիլի հալտէ , տիւն-
եանըն իտարէսինէ պու կիւնքի կիւն էպաա իթթիլիազ իտիլիշ օլան
պիր թագըմ պաթըլ իթթիգատլարա էհէմիլիյէթ վիլմէմ , Մատամ ,
սիգէ պու սէօյլէտիլէրիմ , սըրֆ հագըգէթ տիր . իսպաթլարընը տա
կէսթէրէպիլիլիմ :

Բէրին . - Իֆատաթընըրա շիւպհէ իթմէկէ հիշ պիր , սէպէպիմ
եօգ տուր , հաթթա սէօյլէրինիլէ ինանպէա տա իսթիտաթըմ վար
տըր , լաքին հալէա շուրաեը անպէամանթօրումքի .

Լիօնէլ . - Նէ նէթիճէ չըգաղմագ իսթէտիկիմի անպէամանթօրու-
նուղ , տէյիլ մի , իշթէ օրասընը տա սիգէ սէօյլէեիմ . մատգա թէր-
ֆօնուն նէպտինէ կիթտիկիմտէ , գըղընըր մատմուաղէլ Մարթաեը
կէօրտիւմ , վէ անը սէվտիմ . . .

Բէրին . - Սիգ մի .

Լիօնէլ. - Էվվէթ, պէն, վէ անը քէնտիմէ զէվճէ իթմէք իս-
թէրիմ:

Բէրին. (Հայրէթլէ.) Ջէվճէ՞ մի:

Լիօնէլ. - Պուստա թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար տըր:

Բէրին. - Միւսիւ, ղաեթթլէ զէնկին օլտուղուսուղու, պիր ազ
էվվէլ քէնտինիզ սէօյլէեօր իտինիզ, հալպու քի...

Լիօնէլ. - Հալպու քի սիզ ֆագիւրսինիզ, տէյի՛լ մի. Ֆագըր հա-
լինիզ պու խուսուստա մանի օլմատըգտան պաշգա, պիւաքիս տահա
զիեատէ թէսհիւթպախշ տըր: Սիզէ չու սէօյլէտիկիմի Դէքըար
իտէրիմ, թէքմիլ սէրվէթիմ, պէնիմ վէ բէտէրիմին չալըչմագլըղը-
մըզ սաեէսինտէ տիր. պու սէրվէթի իսէ, նամուսուլ, ֆագիւր վէ
չալըչղան պիր գըզ իլէ թագսիմ իթմէքտէն ղայրի էյի սուրէթտէ
գուլլանամամ: Պու ալէմտէ, ախլէագը մէզմուսէ չօգ տէֆա քէսպի
ֆիթուհաթ իթտիկինտէն, ղանն իտէրիմ.քի, թէսատիւֆէն, ֆա-
զիլէթին տէ նայիլի միւքեաֆաթ օլմասը մուվաֆըգը ատալէթ տիր:

Բէրին. - Միւսի՛ւ, սէօղլէրինիզ վէ հարէքթիինիզ, համիյեթիի
պիր գալպէ լաեըզ աըլլար: Պու ճիհէթի տէրք վէ թագտիր էյլէ-
րիմ. Հալպու քի պէն սիզէ ճէվապ վիրէմէեէճէեիմ:

Լիօնէլ Մօրթօնուն եանագլարընըն թագէ գըրմըղըղը անինտէ
զայիլ օլնըագ,

— Ճէվապ վիրէմէեէճէքմիսինիզ, տէտի:

Բէրին. - Էվվէթ:

Լիօնէլ. - Ֆագաթ սէպէպ նէ՞:

Բէրին. - Սէպէպի չու քի, սիզ պէնիմ գըզըմը հէնուզ լաեը-
գըլլա թանըմագընըզ:

Լիօնէլ. - Լաեըգ օլտուղու մէրթէպէտէ քէնտիսինի թագտիր
իտէճէք գատար թանըրմ. Էվվէթ, քէնտիսինի, սէվէճէք տէրէճէ-
տէ թանըմըչըմ տըր: Դըզընըզը սէրիան մուհաքէմէ իտէպիլտիմ, վէ
պիլիլիմ.քի, օնսուզ, պուստան պէօյլէ պէնիմ իչին սաատէթ եօգ
տուր. իմտի, մատամ, բէճա իտէրիմ, ճէվապ վէրին:

Բէրինին սիմասընտա ազիմ պիր հէեեճան էսէլլէրի կէօրիւլիւպ,
Լիօնէլ Մօրթօն իսէ, մուսիրրանէ,

— Նի՛ջին ճէվապ վիրմէեօրսուսուզ, տէտի:

Բէրին. - Պու խուսուստա եալընըզ պէն հաքիմ տէյիլիմ:

Լիօնէլ. - Պէլքի զէվճինիզին բէյի տէ միւնգամմ օլմագ լազըմ
տըր:

Բէրին . - Խա'յր , խա'յր :

Լիօնէլ . - Գըզընըզըն ըէյի՞մի լազըմ տըր . ֆագաթ զանն իտէ-
րիմ քի , սիզ պանա մուվաֆֆագաթ իթտիկինիզտէ , գըզընըզ ճէ-
վապը ըէտտ վիրմէեէճէք տիր :

Բէրին պաչընը էեիպ , պիր միւտտէթ սիւքիւթ տուրտուղուն-
տան , Լիօնէլ՝ Մօրթօն ,

— Մա'տամ , պէնի թագեիզ իտիեօրսունուզ , հալպու քի զանն
իտէրսէմ , վագը օլան նամուսքեարանէ թէքլիֆիմ , թարաֆընըզտան
տիկէր պիր ճէվապա լաեըզ օլմագ կէրէք տիր , տէ տի :

Բէրին . - Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . հագգընըզ վար տըր :

Լիօնէլ . - Բէք իյի , մատէմ քի սիզ տէ պէնիմ կիպի տիւշիւնիւ-
եօր իօէնիզ , նիշին պանա ճէվապ վիրմէեօրսունուզ :

Բէրին , զանն իտէրսին քի , պիր գաչ տագըզա քէնտի քէնտիեէ
ուղըաշտը , վէ նիհաեէթինտէ ,

— Շիմտի տէ սիզ պէնի տինլէեին , միւսիւ , սիզ հէր շէյի տօղ-
րու սուրէթտէ պէեան իթտինիզ , պէն տէ սիզին կիպի հէր շէյի
տօղրու սէօյլէմէք իսթէրիմ , տէյի պէեան իյլէտի :

Լիօնէլ , պախթ ու թալէինին պու սըրատա գարարկիր օլաճա-
ղընը անլաեարագ , եիւզիւնիւն մուվագգաթ աօլկունլուղու զիեա-
տէլէշտի :

Կօնթրան տը Սթընէեի , Թրօմպ-Ալպագարըն տէլմիշ օլտուղու
տէլիկէ գուլաղընը էլան տաեաթմըշ օլտուղու հալտէ , իչէրտէ ճէ-
րէեան իտէն սէօզլէրի քէմալը տիգգաթլէ տինլէմէքտէ իտի :

Օեուկապաղըն գարըսը , քէլամընա շու վէճհլէ տէվամ իյլէտի :

— Սիզին , նամուսպու պիր ատէմ օլտուղունուզա շիւպհէմ եօգ
տուր , նասըլքի իսպաթընը տա կէօսթէրտինիզ , զիրա սիզին եէրի-
նիզտէ տիկէր քիմնէլէր օլսալար իտի , հարէքէթի վագըանըզ վէճհ
իւզրէ , կէլիպ պէնի պուլաճագ եէրտէ , պիչարէ վէ պիկիւնահ պիր
գըզը իղֆալէ չալըշըրլար , վէ պատէհու անը եիւզ իւթիւ պրագըը-
լար իտի : Լաքին , միւսիւ , սիզ պուհու եարմագ իսթէմէտինիզ ,
պինապէրին անսամիմ սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ , վէ պէն տէ քէնտի-
մի սիզէ , սիզին նամուսունուզա թէսլիմ , եանի պանա աեիտ օլմա-
եան պիր սըրըը իֆշա իյլէրիմ :

Լիօնէլ . - Սըրը մը :

Կօնթրան . - (Քէնտի քէնտիեէ .) Սէօյլէ' , սէօյլէ' , մա'տամ :

17

Շու. էսնատէ, իբր քիչի, եանի Լիօնէլ վէ պարօն, Բէրինին տօտագլաբընտան սնայի սարգըլմըլ օլունկ, քէմալը տիգգաթ վէ մէրազլէ անը տինլէմէքտէ իտիլէր:

Բէրին. - Սէօյլէմիկիմ սըրր շու տուր քի, Մարթա պէնիմ գըղըմ տէյիլ տիր:

Կօնթրան. (Բէնտի քէնտիսէ.) Էօյլէ օլտուղունա պէն զաթէն էմին իտիմ:

Լիօնէլ. - (Հայրէթլէ.) Մատմուազէլ Մարթա գըզընըզ տէյիլ մի տիր:

Բէրին. - Խա՛յր, պինաէն ալէյ, միւսիւ, կէօրիւեօրսունուզ ա՛, օ գըզ հագգընտա պիր գարար վիրմէքիք, շու էսնատէ պէնճէ միւմքինսիզ տիր:

Լիօնէլ. - Ալլահ աչգընա օլսուն, մատամ, պէնի շու միւթէրէտտիւտ վէ էնտիչէլի հալտէ պրագմաբըն, Հէր չէյի սէօյլէերին:

Բէրին. - Տա՛հա նէ՞ պիրմէք փաթէեօրսունուզ:

Լիօնէլ. - Քէնաինիզէ աբիւն ծլմատըղընը պէեան իթտիկինիզ շու վալիտէլիք սըֆաթընը նա՞սըլ գապուլ իթմիչսինիզ տիր: Մատմուազէլ Մարթա սիզէ նա՞սըլ թէսլիմ օլունմուշ տուր:

Բէրին. - Իչմէ, պիւնլար էօյլէ սիւալլէրտիր քի, պունլարա շու էսնատէ ճէվապ վիրէմէմ: Տիւչիւնմէք իչին պիր գաչ կիւն իսթէրիմ: Մարթաբը կէօրէճէերիմ, Ել խուսուստա վատ իտէրիմ, վէ անը իսթիճվապ իտէճէերիմ:

Լիօնէլ. - Փագաթ քէնտիսինի նէ՞ վագըթ կէօրէճէքսինիզ:

Բէրին. - Եագընտա, պէլքի եարըն կէօրիւրիւմ:

Լիօնէլ. - Եարըն կէօրէճէքսինիզ տէյիլ մի: Շուրաբը տիւչիւնիւն քի, հաեաթըմ սիզին էլինիզտէ տիր: Միւլահազա ինին քի, պէնի միւէպպէտէն մէսուտ, եաթօտ պէտպալսթ իթմէքլիկինիզ իչին, Եալլընըզ պիր քէլիմէ քեաթի տիր:

Բէրին. - Մէյեուա օլմաբըն:

Լիօնէլ. - Պու սէօղիւնիւզ պանա գուվվէթ վէ ճէսարէթ վիրտիկինտէն, իւմիտ իտէրիմ, վէ պէրէեեպլիւրիւմ: Գառէրիմի անլամազ իւզըն, թամէնիզէ կէլմէրիկիմէ մուսաատէ իտէրսինիզ, տէյիլ մի:

Բէրին . - Հայ հայ, զանազան նէ՝ հազգլի սիգէ մանի օղակ-
լիրիմ :

Հիսուսէ. - Թէ՛չքքիւր իտէրիմ, երևո՞ւմ է՞ քա թէ՛չքքիւր իտէրիմ :

Բէրին . - Շիմտիլիք , միւսիւ , մո. ֆոնրագաթը միւսաամէ
խտին : Պէլիբսինիզ քի , պէնի պէքլէհօրլար :

Լիօնէլ. - (Ստանըն Գարուստնու նշարագ.) Զաթընըզը ալըգօյ-
մագ ինթէմէմ. իմօլ, մատամ, ինշալլահ եագընտա թէքրար կէ-
թիլիւրիւզ :

Բէրին . - Ինչալլահ , Ինչալլահ :

ՊԼԱՆԵՏԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

Լիօնէլ Մօրթօն Թաւսի տիշարը չի գտնուում, Ժօրթ տը Լա Պրէէրը
գարշրանարագ ,

— Սիգիս տօսթյուղուճուկ պո՞ւ մո՛ւ տուի, տէ՛տի

Ժողով. - Էվգեն, կենդանի, վե լաթին պու զենեքսբլիկում, քենտի իմեբլիկում իւէ վուգու պոեւմաուը. Սիգլին իշինիզէ մեշդու իտիւմ.

Հիօնէյ. - Նէ՞ տիմէք իմթէտիկինիդի անյաւանամեօրու՞մ :

Ժորժ . - Էմին օրուն , պիր աղտան իյզահ իտէճէերմ .

Լիօնել. - Բէճա իտէրիմ, չաբուգ սէօյլէքին, չինքր պէնի վէճ-
վէսէտէ պրագրեօրսունուղ:

Ժորժ. - Սէօյլէնէ՛նէրի՛մ, ֆապաթ պուրատա տէյի՛ն՝ Դմտի,
պէնիմէ պէրապէր կէլին:

Պու իբի ահպապ մէջխանէտէն չըգնըլար, վէ Մ, տը Լա Պրիէ-
րին արապասընա բաբիս օլտուգլարընտա, մէրդում, եանի ժորժ,
արապաճրեա խի/Ռապէն,

— Բիշ նամ Գահվէխանէնէ կիտէճէնիդ, տէաճի.

Արապա եծլա չրգտրդրնտա, Լիօնէլ,

— Ի՞նչ ասեցիր ինչից է պէջլեւորում, տէրի պէնան ի՞նչ տո՛ւ :

Ժորժ. - Պիր ազ էզվէլ սիզտէն անլըլան գարը, օհոււնպազըն
գարըսը իտի, տէյթէլ սի:

Հիօնէյ . - Էփփէթ .

ԺօրԺ. - Տիւնքի կիւն ուէյհնտէ պուլունտուղում ֆէզզէյատէ թասապուրունուզտա պերտեվամ օյարագ, մէզպուրէնին գըզըյա էվէնմէեր թէքլիֆ իթտինիզ, տէյիյ մի:

Լիօնէ, - Էփփէթ .

Ժորժ. - Աղիգիմ, պու պապտէ բէք աճելէ իթտինիզ .

Լիօնէլ. - Նի՛չին .

Ժորժ. - Չիւնքի սապըսըզլըղընըզտան նաչի ագըլսըզճա պիր հարէքէթտէ պուլունմուշտունուզ .

Լիօնէլ. - Ագըլսըզճա հարէքէթ մի .

Ժորժ. - Շիմտի քէնտինիզ տէ հիւքմ իտիպ, անլաեապիլիրսի-
նիզ . Տիւնքի կիւն սիղէ, մատամ՝ Ժէրֆօնուն թասվիրի պանա մէճ-
հուլ օլմատըղընը, վէ կէչմիչ զէմանա աթֆը նազար իտէրէք, մէզ-
պուրէեի միւպհէմ սուրէթտէ խաթըրլատըղընը պէեան իթմիչ իտիմ .
Պու սէօյլէտիքլէրիմի տէրխաթըր իտի՛եօրմուսունուզ .

Լիօնէլ. - Էվվէթ, տէրխաթըր իտիեօրում, լաքին չիմտի պու
սէօզլէրի սէօյլէմէքտէ նէ՞ միւնասիպէթ վար տըր .

Ժորժ. - Բէք պիւեիւք միւնասիպէթ վար տըր . Պիր ազ սապը
իտին, չիմտի իյզահ իտէրիմ, խաթըրէլէրիմին պէնի եանըլթմագտա
օլմատըզլարընը մուախսարէն անլատըմ . Շէօյլէքի, վագթիյլէ պէն
Բարիստէն մուֆարագաթ իթմէզտէն էվվէլ, տիւնքի կիւն թէսա-
տիւֆ իթտիկիմիզ գարըեը բէք չօգ տէֆա կէօրմիւլ իտիմ . Պինա-
պէրին թահգըզգաթա իպթիտար իտէրէք, Ժէրֆօ իսմինին՝ սախթէ
իտուկինէ, վէ պու սախթէ իսիմ թահթընտա, պիր զէման մէչհուր
օլան Օլիմք Սիլա իսմի մէվճուտ օլտուղունա իսքեաթ օլտում .

Լիօնէլ. - Նէ՞ եօլտա մէչհուր իմիչ .

Ժորժ. - Բէք ֆէնա պիր սուրէթտէ . - Օլիմք, վագթիյլէ պիր
ֆահիչէ օլուպ, պիր միւտտէթ, Բարիսին ալէմի ֆահիչեաթընտա,
քէնտի թուալէթլէրի, էլմալարը, վէ արապա, վէ սէյիսլէրիյլէ
բարլամըչ, վէ հա՛նկը սէրվէթլէրի քէնտի քէյֆինէ գուրպան իթ-
տիրմիչ, հա՛նկը կէնճ մէճնունլարը քիւլ իթմիչ, հա՛նկը ֆամիլեա
բէտէրլէրինի ֆագը ու մահճուպիեթթէ վէ մէյեուսիեթթէ տիւչար
գըլմըչ իսէ, անլէրի սիղէ սէօյլէմէք իսթէմէմ . Վագըթ կէչմիչ, վէ
կիւնիւն պիրինտէ, եիւզիւ պուրուշմաղա, վէ սաչլարընտա պէեազ
գըլլար հասըլ օլմաղա պաչլատըղընտա, շէօհրէթի զայպ օլտուղուն-
տան, վէ պիր թագըմ միլեօն սահիպլէրինին տօտագլարը, օնտան
սօնրա քէնտի բէնչլէրինէ տիւչմէեհէկինտէն, Օլիմք, միւսթագպէ-
լինի տիւչիւնմէկէ պաչլամըչ տըր . Մէրգուճէ զաթէն զէնկին օլուպ,
ֆագաթ տահա զիեատէ զէնկինլէնմէք իսթէտիկինտէն, քէնտիսի
իչին, ըլըզլարը օնտան սօնրա սօլմուլ օլան ֆահիչլէրիք ալէմինի թէրք-
լէ, պիր ասնասաթլա մէչղուլ օլմաղա գարար վիրմիչ, վէ սախթէ

պիր իսիմ կիեխնիպ, Մարպէօֆ ճատտէսինտէքի մէջհուր մաղազա-
սընը աչմըշ տըր քի, պիր թագըմ գէնկին գատընլար, ագթըրիսէր
վէ ֆահիշէլէր, էլպիսէ իմալ իթտիրմէք իւզրէ օրաեա միւրաճաաթ
իթմէքտէ տիրէր:

Լիօնէլ. - Պու գատընըն կէշմիշ էօմրիւնտէն պանա թէալլիւգ
իտէր պիր շէյ վա՞ր մը տըր. Պու կիւնքի էօմրիւ իսէ, չալըշմագլա
նամուսունու իեատէ իԴմէք տիր քի, պու տա, տիւնեատա է՞ն զի-
եատէ թագտիրէ չայեան պիր շէյ տիր. պինապէրին սիզին իթապ
վէ մուախէզէնիզին սէպէպինի անյաեամաեօրում:

Ժօրթ. - Պիր ագտան անլարսընը. Մագաստարը մէջհուր մատամ
Ժէրֆօ, ալէմի ֆահշիեաթը թէրք իտիպ, պիր սանաաթլա մէշղուլ
օյմաեա պաշլամասըյա պէրապէր, ֆահիշէլիքտէ տէրքեար օլան
ախլէագ վէ ատաթընը թէպտիլ իթմէմիշ տիր. Պունտան ագտէմ
օլտուղու կիպի, մէշպուրէ, մուխաթարալը պիր մախլուգ տուր, ֆա-
գաթ պու տէֆաքի մուխաթարասընըն թարզը թէպտիլ օլմուշ տըր.
Մէրգումէ, տայիմա գէնտօսթլուգ ալէմինտէ եաշամագ տա, վէ քէն-
տի ախլէագ պօզուգլուղու տա, սայիրլէրէ պիր մէքթէպ մագամըն-
տա պուլունմագտա տըր:

Լիօնէլ. - Նէ՛ տիեօրսունուգ:

Ժօրթ. - Սըրֆ հագըգէթի հալի սէօյլէեօրում: Շուրաեը ունու-
տամագսընը քի, տիւնքի կիւն, պէն, սիզին վէ տահա պազը կէնճ-
լէրինտէ պէրապէր օլարագ վուգու պուլան իճթիմալէրէ թէաճճիւպ
իտիեօրտում: Օ խուօուս պէնճէ շիւպհէլի կէօրիւնիւեօրտու, լաքին
մուհաքէմէմտէ թէրէտտիւտ իտիեօրտում, զիրա ալտանապիլիր իտիմ,
վէ կէօրտիւկիւմիւ, միւպալէղալը աուրէթտէ կէօրէպիլիր իտիմ: Հալ-
պու քի, պու կիւնքի կիւն շիւպհէեէ մահէլ եօգ տուր. Թէքմիլ
Բարիս, պու շէյլէրի պէնիմ կիպի պիլիր: Վագաա մատամ Ժէրֆօ-
նուն մաղազասընտա կիւնտիւզլէրի չալըշմագլա իմրարը էվգաթ ի-
տիլիեօր, շիւնքի միւշթէրիլէրի խօշնուտ իթմէք, վէ զիեատէ ագչէ
գագանմագ լազըմ տըր, լաքին կիճէլէրի, օլ մէջհուր մօտիսթա
եինէ էվվէլէրի Օլիմֆ Սիլա օլմագտա տըր: Մէրգումէնին խա-
նէսինտէ ագշամ թաամը, բագս, վէ սուրէ իտլիմէքտէ վէ գումար
օեունու օյնանմագտա տըր: Քէնտիլէրինէ բրէնսէս իւնվանը վիրէն
պիր թագըմ գարըլար վէ հալվէթխանէ գահրամանլարը օլան տի-
կէր գատընլար, մատամ Ժէրֆօնուն կէնճ վէ հիւսէնա իշճի գըզ-
լարըյա պիրլէշմէքտէ, վէ պուլնլարըն ճիւմիսի, պիր թագըմ

հօվարտալաւա վէ ախէազը վեզմուժ, քիմէրէրէ էյլէնճէ օյմազտա տըրլար:

Լիօնէլ. - Միւսալէղալը սուրէթտէ սէօյլէնօքսունուզ:

Ժօրթ. - Ասյա: Իմտի, սիզէ պու դատարը խապէք վիրտիկիմ ճիհէթլէ, տիգգաթ վէ թէճէսարու իտին, վէ գուլադտան գուլաղա սէօյլէնէն սէօյլէրի տինլէեքին, Հէնուզ երկիրմի եաշընտա պուլու-նանլաքըն կէօզլէքինտէ, հազըգի ֆահիշէրէ մախսուս կէօզլէր կէօ-րէճէքսինիզ, վէ ազտ օյունան բազարլըզլաքըն միգտարընը, վէ հա՛ն-կը սաաթտա, նէրէտէ պուլուշաճազը մպլիւմաթընը իշխտէճէք-վինիզ:

Լիօնէլ. - Ֆազաթ օ կէնճ գըզլար...

Ժօրթ. - Պէօյլէ տերպէք վէ նիւմուշէլէր կէօքմէքլէ, անլէքին նէ օյմապընը իմթէքսինիզ, Պունյար տա սըրա իլէ, էշ վէ կիւճիւ պը-բազըզ, գէֆքէ ճիւմպիւշէ տալմազտա, վէ էր եա կիճ պիւթիւն պիւթիւն ֆահշիւաթ ալէմինէ պալմազտա տըրլար:

Լիօնէլ, պաշընը էյլմէշ օյտուզը հալտէ, տիւշլինճէլի պիւր թաղզտա տալկըն տալկըն տուրմազտա, վէ ճէվապ վիրմէքսիլին տինլէմէքտէ իտի:

Ժօրթ. - (Քէլամընա տէվամ իտէրէք.) Պունտան պէօյլէ հէք շէյի պիւքքսինիզ, պինաէն լէյյհ Մարթա տախի...

Լիօնէլ. - (Տիւեատա պուլուշան պիր ատէմին պիրտէն պիրէ աեղտըղը կիպի.) Մարթա՛մը... Օ՛հ, խա՛յր, խա՛յր, միւմըին տէ-նիլ տիր:

Ժօրթ. - Լիզիէ՛լ, սիզի պետպախթ գըլմազ, վէ սէվաիկինիզ պիր գըղ հազգընտա շիւպհէ իզհար էյլէմէք իսթէմէմ, լաքին սիզ, քէկ-տինիզ իշին ինթիխապ իտէճէկինիզ զէվճէեի, էօյլէ պիր էվտէ՛մի աքրաեղջճազսընըզ:

Լիօնէլ. - Նիշին արամաեըմ. էն խալիս վէ կիւզէլ շիշէքլէրին, չամուլու մահէլլէրտէ նէշվ ու ծիւմա պուլտոճգլաքը հէք կիւճ կէօ-րէլմէէքը մաշ: Ետմին իտէրիմքի, Մարթա, իֆֆէթ ըւ իմթիլէ զըլթթաքթէ պիւթ մէլէք տիր:

Ժօրթ. - Բէք ալէա, պու խուսուսու պէն տէ թաստիզ իտէրիմ, լաքին վախտէսի նիշին անը օ մահէլլէ թէպիւմ իթմիշ տիր:

Լիօնէլ. - Թէէմին օյուն քի, Բէրինին հիշ պիր շէյտէն խապէրի եօզ տուր:

Ժօրթ. - (Քէնտի քէնտիէ.) Պիր շէյտէն խապէրի եօզ մու տուր:

պու խոստոսու անյամագ իշին վասըթամ վաք տըր . պնլաեաճաղըմ . (Աշիքեաքէն .) Ազիզիմ Լիօնէլ , հէր շէյի սիզէ խապէր վիրտիմ , վէ կէօզլէրինիզի էշըթէն պաղը չէօզտիւմ . Իմտի եարըն ագչամ , կէօզլէրինիզի վէ գուլադարընըզը լաերգըյա աշըն՝ օնտան սօնրա , հաք գըզի տօթլուդ . լաերգ սուրէթտէ վազիֆէմի Էյֆա Իթմիշ օյտուղումու իգըրա իտէճէկինիզէ շիւպհէմ եօգ տուր :

Լիօնէլ Մօրթօն , Ժօրթուս իբի էլինի սըգարազ , մերցուճուն , քէնտիսինիշ հագըզի տօթու օյտուղունդ թանըտըղընը պը սուրէթլէ իսպաթ Իթտի :

Ժօրթ . - (Պիր ազ սիւքիւթտէն զօնրա .) Պու մէսէլէտէ սէօզլէնիւզիւ գաթիէն վիրտինիզ մի :

Լիօնէլ . - Էվվէթ , չիւնքի սուրէթի րէսիեէտէ թէքիֆլիմի աըգ իյլէտիմ :

Ժօրթ . - Էլպէթթէ թէքիֆինիզէ մուվաֆֆադաթ իտիւմիտի :

Լիօնէլ . - Իշթէ պունտա եանըլըրսընըզ :

Ժօրթ . - (Թէաճճիւպլէ .) Աճայի՛պ , նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ :

Լիօնէլ . - Բէրին , թէքիֆիմէ վիրէճէկի գաթի ճէվապը իլէրուեէ թաալիգ Իթտի :

Ժօրթ . - Նէ՞ վէսիլէ իլէ :

Լիօնէլ . - Քէնտիսի , սէվտիկիմ գըղըն վալիտէսի օլմատըղընտան , օլ պապտէ հիշ պիր գարար վիրմէզտէն Էվվէլ . տիւշիւնմէսի լաղըմ՝ կէլէճէկինի մագամը Իթիրազտէ իֆատէ Իթտի :

Ժօրթ . - (Թէաճճիւպիւ կլթտիքճէ արթարազ .) Նէ՞ տիեօրսունուզ , Բէրին՝ Մարթանըն վալիտէսի տէյիլ մի տիր . տիմէք օլուրքի , պու պիր րօման տըր :

Լիօնէլ . - Պէլքի :

Ժօրթ . - Լաքին էլպէթթէ պու րօմանը պիլիեօրսունուզ : Օեունպաղըն գարըսը , օլ կէնճ գըղըն հանկը ֆամիլեաեա մէսուպէ օլտուղունու , վէ քիմի՛ն թարաֆընտան քէնտիսինի թէսիթ իտիլտիկինի սիզէ սէօյլէմիշ օլմալը տըր :

Լիօնէլ . - Պու կիւն , պու խոստուպտա պան . մալիւմաթ վիրմէք իսթէմէտի . լաքին քէնտի խանէօինէ կլթմէքիկիմէ միլֆաատէ Իթտիկինտէն , էր եա կիճ պու շէյլէրէ տալիք պանա մալիւմաթ Իթա իտէճէկի շիւպհէսիզ տիր :

Ժօրթ . - (Պիր ազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա .) Սիզէ սուրէթի խալիսանէտէ իֆատէի հալ Իթմէքիկիմի իսթէրմիսինիզ :

Լիօնէլ. - Օլ պապտէ ըհճա պիլէ իտէրիմ :

ԺօրԺ. - Սիդ միւշքիւլ պիր թարիգէ կիրտինիզ , վէ էկէր պու թարիգտէն ուլիմէն չըգապիլիրսէնիզ , քէնտլինիզի հագըգէթէն մէսուտ վէ պախթիեար ատտ իյլէմէլիսինիզ :

Լիօնէլ. - Նէտէն չիւպհէ իտիեօրսունուզ :

ԺօրԺ. - Բէրինին , ուսթա պիր հիյլէքեար օլմասընտան չիւպհէ իտիեօրում : Օ գըզըն , պու գարեբը քէնտի վալիտէսի տէյի թանըմասը , վէ մէզպուրէնին , Մարթաեը քէնտի գըզը թէսմիեէ իթմէսի , ֆագաթ քէնտի գըզը օլմամասը , պէնճէ , ֆէվգէլատէ մէրթէպէտէ չիւպհէլի զանն օլունուեօր : Օեունպազըն գարըար , պու կիւնլէրտէ սիզէ նագլ իտէճէք օլտուղու մասալը գուրմագ իչին , վագըթ գազանմագ իսթէմիշ տիր : Մէզպուրէնին , սիզի սօյմագ իւզրէ , Ժէրֆօ նամ գարը իլէ միւթթէֆիգ օլմատըզընա պէնճէ հիշ պիր իսպաթ եօգ տուր :

Լիօնէլ. - Ահ , տօսթում , պէօյլէ պիր միւլահագա՝ տէհչէթլի շէյ տիր :

ԺօրԺ. - Էսէֆ իւ Լըիմքի , չօգ տէֆա հագըգէթ պէօյլէ տիր : Ծագաթ , եարըն ագչամ , սիզէ վատ իտէրիմքի հէր շէյ վագըֆ օլապիլէճէեիզ :

Օլ էանատէ ըաքիպ օլտուգլարը արապա , Բիշ նամ գահվէխանէնին էօնիւնտէ տուրմաղլէ , ԺօրԺ ,

— Կէլտիք , հայտէ թաամըմըզը իտէլիմ , տէտի :

18

Բէրինին աղիմէթինտէն տէրհալ սօնրա , Կօնթրան տը Սթրէնեի , պուլունտուղու օտաեը թէրք իթտիկինտէն , Լիօնէլ Մօրթօս իլէ ԺօրԺ տը Լա Պրիէրին պուլուշտուգլարը՝ վէ պիրլիքտէ արապաեա ըաքիպ օլտուգլարընը կէօրտիւ , վէ կէնճ Ամէրիգայընըն ըհֆիգի հագըզնտա Թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-լա-Ժամպլ իւթիւմվապ իթտի իսէ տէ , իքիսինին տէ օլ խուսուստա ապլա մալիւմթլարը պուլունմատըզընտան , պիր շէյ տիեէմէտիլէր :

Թրօմպ-Ալգազար իլէ շէրիքի , պիր ան էվվէլ մօպիլեալարընը տիւղիւպ , Բօսթախանէ սօղաղընտաքի եէնի իւանլէրինտէ եէրլէշմէք արզուսունտա իտիլէր :

Պարօն, պունյարա սօն իխթար վե թավսիեէլէրինի իթտի, վե մէրգոււմար, ուճուզ ֆիեաթլէ գուլլանըմը մօպիւեա ֆիրուխթ իտէն մաղաղալարա տօղրու հարէքէթ իթտիքլէրինտէ, Կօնթրան, Լա Ժիրաֆ մէյխանէսինտէն եիկիրմի ատըմ գատար ուղագտաքէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլան արապաեա ըաքիպէն, Գաֆէ Անկլէեէ կիթտի, վե օրատա թաամ իտէրքէն, հալը հազըրը իւզէրինէ ուզուն միւտտէթ միւլահաղա իտիպ, պու միւլահաղանըն նէթիճէսինտէ, պուլունտուղու հալին, հէր վէճհ իլէ մէմուռնիյեէթպախշ օլտուղունա գարար Վիրտի:

Ֆիւլվագը, հիշ մէմուլ իթմէտիկի, վե պունտան պէօյլէ ըասթ կէլէճէկինէ տայիր ասլա իւմիտի պուլունմատըղը պիր սըրատա, Բէրինէ թէսատիւֆ իթմէմիշ մի, վե օեունպազըն գարըսը թարաֆընտան պիւեիւթիւլէն գըղլարտան պիրիսինին, գօնթէս տը ֆէրուալըն գըղը օլտուղունու անլամամը մը իտի:

Պունլարտան մատա, սատտէթինինի իքմալ իթմէք իւզրէ, Մարթա, քէնտիսինին, եանի Կօնթրան տը Սթրէնեինին գաթիէն կիւվէնէպիլէճէկի պիր գատընըն էլինտէ վե անըն մուհաֆաղասը թահթընտա պուլունմաեօյ մու իտի:

Շուրասը թէսլիմ օլունմագ լազըմ տըրքի, պախի ու թալէնամը պլթընտա ինսանլարըն գատէրինէ ըիեասէթ իտէն թէսատիւֆ, իշլէրի էօյլէ պիր սուրէթտէ թէրթիպ իթմիշ իտիքի, պարօնուն թասսավուլարընըն մէվգըի իճրաեէ կէլմէսի գօլալաչմըշ, վե հէման մուհագգագ պիր սուրէթ քէսպ իթմիշ իտի:

Մէրգոււմ, մագսէտինէ վասըլ օլմագ իշին իթթիխազընը թասմիմ իթտիկի բլանըն պաշլըճա խաթթլարընը գաթէն ֆիքըրինտէ գուրմաեա պաշլամըշ իտի:

Մատամ Ժէրֆօ իսմինի ալան Օլիմք Սիլա, իրթէսի կիւն Կօնթրանա պէքլէեէճէք օլտուղունտան, մէրգոււմ, պու տալէթէ իճապէթ իտէճէք, վե հաթթա վագթինտէն էվվէլ կիտէրէք, մաշուգէյի սապըգէսինին քէնտիսինէ խըզմէթ իտէպիլմէսի իշին, մէզպուրէեէ, պիլմէսի հէր հալտէ լազըմէտէն օլան խուսուսաթը պիտիրէճէք իտի:

Լիօնէլ Մօրթօնուն, իշճի պիր գըղ օլան Մարթաեա մուհապպէթի, վե մէզպուրէնին տէ օ մուհապպէթէ իշթիրաքը իհթիմալֆ, պու սըրատա, Կօնթրան իշին սէպէպի էնտիշէ օլմաեըպ, պու պապտէ մէրգոււմ չու եօլտա միւլահաղա իթմէքտէ իտի:

— Ինքեան օլունմազ հուգուգու հայիգիմ. պու հուգուգու թանթի տըրանաղըմ, վէ պիր քէրրէ Մարթանըն վէլիսի օլմազ կիպի, հէր կիւնա թէֆթիչտէն արի պիր մէմուրիեթի էլտէ իտէր իսէմ, մէրգուժ Ամէրիգալընըն թասֆիրիսի, Մարթանըն գալպիստէն եախօտ ֆիքթիստէն չըգարմադ Խզրէ թէտապիրի լազըմէեի իթթիխազ իտէճէեիմ: Օ Ամէրիգալընըն, Մարթա իլէ իւլֆէթիսի գաթթ իթմէր՝ եէտը իգթիտաըրմտա տըր. պու սուրէթլէ, կէնճ գըզըն մուհապ-պէթիսի ունութտուրմագ, տոյիրէյի իմքեան խարիճիստէ տէյիլ տիր:

Փագաթ պիրտէն պիրէ Կօնթրանըն եիւզիւ պուրուչտու վէ գալ-լարը չաթըլարագ, չու վէճհլէ իլավէի մէգալ իթաի:

— Լաթին հէր շէյի եվվէլինտէն քէչֆ իթմէր լազըմ տըր. Էհէր Մարթա ինատ իտէր, վէ ունութմագ իսթէմէզ իսէ, օ հալտէ պի-եիւք ֆէնալըզլարա գառըլը պիւեիւք տէվալար տիպիւնմէք լազըմ տըր: Թահլըլ իտարէմտէ մահիր վէ հէյ շէյի իճրաեէ հազըր իքի հայտուտ եօ՞գ մու տուր: Բարիատէ կէչիթիլէն էծմիւք, մուխաթա-րալար իլէ մէմու տուր: Սէրիսոչուն պիրի, կէչէրքէն չալըլըլըր, վէ չու եա պու քիմսէեի պիր օմնիպիւս արապասընըն ալթընա տիւչիւր-տիւկիւնտէն, պիչարէ էզիլիւր: Խըրսըզըն պիրի, կիճէլէեին Խասթ կէլա պիր քիմսէսին դաբուսուլտա պուլունուր, վէ խանէսինէ ափ-տէթէ կէճ գալան օ քիմսէեի, սաաթըլլա ազչէ քիսէսինի րահաթմա աչըրմագ իւզրէ պըչագլա վուրուր: Իմտի, էկէր պաչգա տիւրլիւ պիր շէյ եաբամազ իսէմ, հէր հալտէ մէրգուժ Ամէրիգալը տաթի պու եօլտա պիր վագըրաեա գարըլը չըգաճագ տըր:

Պարօն տը Սթրէնեի, հէր շէյի պու սուրէթլէ միւլահաղա իտիպ, վէ եագընտա քէսպի սէրվէթ իտէճէկի իւմիտիլլէ մէսրուր օլարագ, օ ազչամըն ագաթիսինի վարիէթէ թէաթրօսուլտա կէչիւրտի, վէ խա-նէսինէ ափտէթլէ եաթաղընա կիրտիկինտէ, դաեթթ բարագ ըիւ-եալար կէօրտիւ:

Իրթէսի կիւն, սաաթ ալէչտէ, Կօնթրան, դաեթթ գարիֆանէ սուրէթտէ կիեթիսիպ գուշանտըլտան, վէ սիեահ էլպիսէսինին տիւլմէ տէլիկի մահէլլինէ պազը էճնէպի նիչանլարը ալէամէթի ֆարիգասըմը թաալիդ իթտիքտէն սօնրա, արապաեա րաքիպ օլտու, վէ մատամ Թէրֆօնուն իգամէթ կեահընա կիթմէր իսթէտիկինի, արապաճըսընա իթթար իթտի:

Մէզպուրէ մատամըն տալէթլիլէրի, սաաթ 7 տէ կէլմէք իւզրէ

տալէթի պուլունտուգլարընտան, պարօնուն, ուղուն միւտտէթ կէօրիւլմէքիկէ խալլըվագթը վար իտի:

Մատամ Ժէրֆօնուն իգամէթկեահը, միլեօնլար սահիպի օլան պիր զէնկինին խանէսինէ լաեըգ սալթանաթա մալիք օլուպ, արապա գաբուսունուն իւզէրինտէ, սիեահ մէրմէրտէն էնլի պիր թաշ իւթիւնտէ, ալթուն եալտըզլը իրի հարֆլար իլէ, «Ժէրֆօ Էվի» իպարէսի հէքք իտիլմիշ իտի:

Խանէնին հէր թարաֆը էնվաի չիշէքլէր, խալլըար վէ ալնալար իլէ միւքէմէլէն թէգերին վէ թէֆրիշ իտիլմիշ օլուպ, Կօնթրան, խանէյի մէզքերէ կէլմէք իւզրէ եօլա չըգտըղընտա, Օլիմք Սիլա, հէնուզ քէնտի թուալէթինի պիթիլմէմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, մէզքիւր մէշղուլիեթէ թալմըշ իտի:

Մէզպուրէ, պու իշինի պիթիլտիկինտէ, պիր ալինէ գարշըսընա կէշէրէք, վէ քէնտի թասվիրինտէն քէնտիսի մէմուն օլարագ,

— Սահիհէն, զանն իտէրիմքի, շու սէվկիւլիւ Կօնթրան, պէնի չօգ թէպտիլ օլմուշ պուլմաեաճագ տըր. եիւզիւմիւն պիր ազ պուրուշտուղունու ֆէրգ ու թէմեիզ իտէմէեէճէք տիր: Տօղրուսու հիշ պիր զէման պու մէրթէպէ կիւզէլլէնմէմիշիմ տիր: Շու հալիմտէ քիմ պէնի կէօրսէ, եաշը պիր գատըն տըր տիեէպիլիր: Պէն, պիր թագըմ կէնճ գըզլարտան չօգ զիեատէ ճալիպ վէ կիւզէլիմ, տէտի:

Հասըլը, Օլիմք, կէշէն եիկիրմի սէնէ միւտտէթ քէնտիսինի տահա զիեատէ կիւզէլլէշտիրմիշ օլտուղունա խալիսանէ իսքեաթ օլարագ, պիր չան չալմասըլա, օտասընըն պէսլէմէսի աճէլէթէն կէլտի:

Շուրաեը պէեան իտէրիզքի, մատամ Ժէրֆօ, եիւզիւնիւ թաղէլմէք իշին թուալէթ օտասընտա գաբանարագ պիր թագըմ մուալիճէլէրէ միւրաճաաթ իթտիկինտէ, մէրգուլմէ պէսլէմէ, մէզքիւր օտաեա աեազ պիլէ պասամազ իտի:

Օլիմք. — (Կէլէն պէսլէմէեէ.) Հա'յտէ, գըզըմ, էլպիսէլէրիմի կիեինտիր:

Պէսլէմէ. — Մատամ, հա'նկը ֆիսթանընըլը կիեինմէք իսթէեօրսունուզ:

Օլիմք. — Պու կիւն հապա նա'սըլ տըր:

Պէսլէմէ. — Պու կիւն հապա պուլանըգ տըր, վէ եաղմուր եաղմաղա պաշլաեօր:

Օլիմք. — Էօյլէ իսէ, կիւլ ըէնկինտէքի ֆիսթանըմը կիեինմէք իսթէրիմ:

Պէշ տաքըզա սօնրա, մատամ փերֆօ, դաեէթ պիչիմի պիր ֆիս-
թան կիեինմիշ իբէն, սօգազ գարուսունուն չանը չէթիւթ, վէ մէշ-
պուրէ, ասըլը սաաթա պաքըզ, պէտէմէսինէ խիթապէն,

— Սաաթ պէշի օն կէշիօր... կիթ պազ, պու քապար էրբէն
կէլէն քիմ տիր, յէտի:

Պէշլէմէ տիշարը չրգտը, վէ պիր ազ սօնրա ավտէթլէ,

— Մատամ, կէլէն միւսիւ գարթընը վիրտի, քէնտիսի տէ պիւ-
եիւք սալօնտա պէրլէօր, տէյի պէեան իյլէտի:

Օլիմբ, մէջքիւր գարթըն իւզէրինէ ավթը նազար իտիպ, եիւք-
աէք սէտա իլէ, «Պարօն Կօնթրան տը Սթրէնի» քէլիմէթրինի օգու-
տու, վէ իֆատէեէ ադազ պիլլէ,

— Օ օլտուղունա էմին իտիմ. ֆազաթ պէնի կէօրմէք իշին նէ
տէրէճէ թէլաշ իթմիշ... եալընըզ մը տըր, տէտի:

Պէսլէմէ. — Էվվէթ, մատամ, եալընըզ տըր:

Օլիմբ. — Աճայիպ, աճիպ վէ մասխարա չէրլինտէ պիր գատըն
իլէ պիրլիքտէ տէյիլ մի տիր:

Պէսլէմէ. — Խալը, մատամ:

Օլիմբ. — Անլաեօրում, նէզաքէթ ինտէն նաշի մէզպուրէեի պիր-
լիքտէ կէթիւրմէք իսթէմէմիշ տիր, Ա՛հ, Կէնթրանըն զէքէավէթ վէ
նէզաքէթինի բէք իյի թազտիր իտէրիմ:

Պէսլէմէ. — Մատամ, պէնտէնիզէ պաշգա պիր էմրինիզ վա՛ր մը
տըր:

Օլիմբ. — Կիթ մատմուազէլլէրէ քէօյլէ քի, պիր ազտան իշ եէր-
լէրինէ կէլէճէեիմ, — Միւսիւ պարօնա չու պիլտիք քի, թուալէթիմի
օն տաքըզաեա գատար պիթիլիպ, քէնտիսինէ կէպիլմ, վէ պու-
կէճիքմէրլիկիմտէն տօլպեր քէնտիսինտէն աֆվիլըզ տիլէ:

Պէսլէմէ. — Բէք իյի, մատամ:

Օլիմբ. — Թէքրար այինէնէն գարշըսընա կէշիպ, պիր ազ տահա
քէնտիսինէ չէքի տիւզէն վիրտիքտէն սօնրա, օն օն իքի նէֆէք կէնճ
գըղլարըն չալըմադտա օլտուղլաքը տայիլէեէ կիթտի, Պա տայիլէ,
իքի օտատան միւրէթթէպ օլուպ, պիրի տէյիլմի չէրլիտէն վէ միւ-
զէյեէն պիր սալօն իտի, վէ միւշթէրի օպն գատընլար օրաեա
գապուղ օլունգըր իտի: Տիկէրլինտէ տէ, Անագարսիս իւմինպէ պիր
խըզմէթքեար տուրուր իտի:

Պիրտէն պիրէ խաթըրնա պիր չէյ կէլմէլլէ, Օլիմբ,

— Անագարսիս, հայտէ կիթ, չարապ անպարը վէմուրունա

սէօյլէքի, պիւր շիշէ բօրթօ չարապընը պուզ իշինէ վազ իթսին, տէտի:

Խըզմէթճի. - Բէք իյի, մատամ:

Օլիմբ. - (Բէնտի բէնտի եւ.) Կօնթրան պուզ իշինէ վազ իտիւմիշ բօրթօ չարապընը զիեատէսիյլէ սէվէր. Իմտի, պու խուսուսու խաթըրլաւորղըմը կէօրէրէք, մէմուլն օլաճազ տըր:

Անագարսիս, բէնտիսինէ իհուլէ օլունան խըզմէթի իյֆա իթմէք իւզրէ, պուլունտուղու օտատան տիշարը չըգմագտա իքէն, պաշտան աեաղա գնտար բէնտիսինի սիւզմիւշ օլան մատամ ժէրֆօ,

— Անագարսիս, սէն՝ էլպիսէնին վէ գըեաֆէթինին տիւզկիւն օլմասընա տիգգաթ իթմէեօրսուն, տէտի:

Խըզմէթճի. - Պէն մի, մատամ:

Օլիմբ. - Պիւր քէրրէ շու աեաղլարընա պազ. Կիեինտիկին ֆիլ տիգճա չօրապը, գաթ գաթ օլարազ տիւշմիւշ, իշթէ, պէօյլէ տիգգաթսըղըզլար, էլիմին շէօհրէթինէ շանընա դարար վէրիեօր. Աղնաեօրմուսուն, Անագարսիս:

Խըզմէթճի. - Էվվէթ, մատամ:

Օլիմբ. - Աէօյլէ իսէ, օղլում, չարուգ շու չօրապընը տիւզէլթ:

Խըզմէթճի. - Բէք իյի, մատամ:

Խըզմէթճի, անինտէ սօլ աեաղընտաքի չօրապը տիւզէլթմէկէ գալգըշտըղընտան, մատամ ժէրֆօ, պիւրտէն պիւրէ վէ ֆէվգէլատէ ութմանկանըզ բէսպ իտէրէք, վէ աչըզ օլան եէլբազէսիյլէ եիւզիւնիւ կիզլէեէրէք,

— Լաբին, օղլում, աեաղընըն չօրապընը տիւզէլթ տէտիմ իսէ, պու իշի գարշըմտա կէօր տիմէտիմ: Նէ վագըթ տիշարը չըգարսան օլ գէման տիւզէլթ, տէյի պէեան իթտի:

Խըզմէթճի. - Բէք իյի, մատամ:

Անագարսիս, իսթմէեէրէք իշլէտիկի խէթատան տօլաեը մահճուպ օլարազ, տիշարը չըգտը, վէ մատամ ժէրֆօ տախի, իշճի գըղլարըն տայիրէսի գարուսունու աշտը:

Օն օն իքի նէֆէր կէնճ գըզլար, իբէրլի գումաշլարտան ֆիսթանլար կիեինմիշ օլտուգլարը հալտէ, գաթէն կէրմի թամէ չալըմագտալար իքէն, մատամալարընը կէօրտիւրլէրինտէ, տահա զիեատէ զայրէթէկէլտիլէր:

Էն պիւեիւկիւ չօգ չօգ եիկիրմի իքի եաշընտա պուլունան օլ կէնճ գըզլար, բեաֆֆէթ տէ տիւպէր վէ հիւսէնա օլտուգտան

պաշգա, կիեինտիբլերի էլպիսէլերի տէ, իւզէրլէրինէ ֆէվգէլատէ եագըշտըմագտա իտիլեր:

Շուրաեը իլավէթէն պէեան իտէրիզքի, պու կէնճ գըզլար իչինտէ, Մարթա սայքի պիմանէնտ օլուպ, պու իսէ, կիւզէլլիկինտէն զիեատէ քէմայէթի սանէսինտէ իտի:

Մէզպուրէնին սիմասընտա միւշահէտէ օլունան ասարը իֆֆէթ ու իսմէթ, տիկէր գըզլարըն սէրպէսթիլի հարէքէթլէրինէ ասլա պէն-զէմէմէքտէ իտի:

Օլիմք. - (Պու գըզլարըն օտասընա կիրտիկինտէ.) Սապահար խայր օլսուն. աֆէրլի՛ն կիւզէրճինլէրիմ, քիւշիւք մէլէքլէր կիպի չալըշընթօրսունուզ:

Քեաֆֆէսի պիր աղըզտան. - Էվվէթ, մատամ, վազիֆէմիզի իճ-րա իտիթօրուզ:

Օլիմք. - Բէք էյի, բէք էյի գըզլարըմ. լաքին հէր շէյին վագ-թը վար. չալըմագտան սօնրա էյլէնճէ լաղըմ աըր, իմտի, արթըգ իշինիզի պրագըն:

Իշճի գըզլար, պու իֆատէեի թէքըարէ վագըթ պրագմանըպ, հաթթա պաղըլարը, հէեէճանլարընտան նաչի, «եաչասըն մատամ» տէյի նիտա իտէրէք, էլլէրինտէքի իշլէրի պրագտըլար:

Օլիմք. - Մալիւմիւնիւզ տիւր քի, պու կիւն սուֆրատա պաղը ահըպպամ, ֆագաթ ղանէթ շիք տհըպպամ պուլունանագ տըր:

Գըզլարտան պիրի. - Օրասը մալիւմ, մատամ, ղաթէն սիզին գապուլ իթտիկինիզ քիմնէլէր, տէտիկինիզ եօլտա տտէմէլ տիրլէր:

Օլիմք. - Էվվէթ, պէն, մէշհուր զէվաթ իլէ միւնասիպէթ վէ իւլֆէթ իթմէկի սէվէրիմ: Նէ՞ եաբանըմ, ֆէնա շէյլէրտէն խօշյան-մագլըգ, խըլգէթիմ իճապընտան տէյիլ տիր, իմտի, զանն իտէ-րիմ քի, սուֆրամըզ միւքէմմէլ վէ մունթագամ օլանագ տըր:

Պատէհու մատամ Ժէրֆօ՛, մէրգումէ գըզլարա, օտալարընա չը-գըպ, է՛ն միւքէմմէլ վէ բարլագ էլպիսէլէրինի կիեինմէլէրինի իխ-թար իթտիկի սըրատա, Մարթանըն թասալը պիր հալտէ տուր-տուղունու կէօրմէքլէ, սէպէպինի սիւալ իթտիկինտէ, գըզլարտան պիրի,

— Մատամ, էվվէլքի կիւնտէն պէրի, Մարթա ա՛հ վէ օ՛հ ի-տիպ տուրուեօր, վէ նէ՛ տէրտի պուլունտուղունու սիւալ իթտի-կիմիզտէ, ճէվապ վիրմէեօր, տէտի:

Օլիմք. - Պու հալ, էվվէլքի կիւնտէն պէրի՞ մի պաշլամըշ տըր:

Տիմէք օլուր քի, Սէն-Գիւլ բանաւորընտան ավտէթինտէն սօնրա պաշը տէօնմէքտէ իտի:

Գըզլարտան պիրի. - Էվվէթ, մատամ:

Օլիմբ. - Սահիֆէ մի, Մարթա:

Բէրինին էօնէ գըզը, ֆէվզէլատէ գըզարտը, վէ իֆասէնէ աշազլէ:

— Լաքին, մատամ, պէնիմ հիչ պիր շէյիմ եօգ տուր, տէյի պէնան իյլէտի:

Օլիմբ. - Պէլքի պիր քէտէրինիզ պուլունմագտա տըր:

Մարթա. - Խայր, մատամ:

Գըզլարտան Լէօնիտ. - Պէն պիլիբիմ, եիւրէկինտէ պազը սըգընթը վար տըր:

Մարթա. - Լէօնիտ, Լէօնիտ, պէն սիզէ պէօյլէ պիր շէյ տէտիմ մի:

Լէօնիտ. - Գալպինիզի աշիքեարէն կէօրմէք իշին տիւրպիւնէ վէ էսրար անլամագլըղա իշթիեանճըմ եօգ տուր: Ամէրիգայլընըն սաւըր սագալը վէ եէշիլ զիւմրիւտի գրավաթը, սիզին օհ վէ ահլարընըղա սէպէպ օլուեօր: Պօշ լաֆլար իսթէմէզ, Մարթա, պէն սէօյլէտիկիմի բէք իյի պիլիեօրում:

Մարթա. - (Թէքտիր եօլունտա վէ կէօյլէրի եաշարարագ.) Ահ, Լէօնիտ...

Օլիմբ. - Նէօ օ գըզըմ, պուլ տէրէճէնէ գատար միւթէէսսիբ մի օլուեօրսուռուզ: Էկէր եագաեը էլէ վիւտինիզ իսէ, քէնտինիզի գօլլաեըն: Պունունլա պէրապէր, ինթիխապընըղ տա, ֆէնա տէյիլ տիր, Զաթէն, պէնիմ, Լիօնէլ Մօրթօն հագգընտաքի էֆքեարըմը պիլիբիսինիզ: Պէն, անըն, ճալիպ պիր տէլիգանլը, վէ թըրնագլարընըն ուճունա գատար պիր ճէնթըլմէն իտուկինի թաստիգ իտէրիմ: Սուֆրատա, սիզ անըն եանընտա օթուրաճագսընըզ, հայտէ գըզըմ, պիր ազ կիւլիւպ սէօյլէնէն:

Մարթա. - Մատամ, թէքըրար իտէրիմքի, պէնիմ հիչ պիր քէտէրիմ եօգ տուր:

Օլիմբ. - Էօյլէ իսէ, նէեինիֆ Վար տըր, չիւնքի պիր շէյինիզ օլտուղու աշիքեարէն կէօրիւլիւեօր:

Մարթա. - Պիր ազ ըահաթսըղըմ:

Լէօնիտ. - Մատմաւազէլին սինիլլէրի թահրիք օլունուեօր:

Օլիմբ. - Վէսվէսէ իտէճէք սէպէպ եօգ տուր: Տիւշար օլտու-

դռնոնց հալ՝ մուկագդաթ պիր ֆէնայլը տըր քի, եիւրեքտէն փէ-
լիր. Անճադ, էհէմմիսէթսիդ պիր մատտէ օլուպ, պահս իտէրիմ քի,
Լիօնէլ Մօրթօնուն եայլընդ պուրատա պուլունմասը, իֆադաթը-
նըզա քեաֆի տիր:

Մարթա. - (Սըգըլմագ արեամէթի կէօսթէրէրէք.) Նի՛չին պանա
տայիմա Մ. Լիօնէլտէն պահս իտիեօրսունուզ:

Օլիմբ. - Ձիւնքի պիրիպիրինիդէ տիլտատէ օլմուչսունուզ տուր
տէյի զանն իտիեօրում:

Մարթա. - Վագաա օ պէնի՝ տիւշիւնիւեօր օրպի կէօրիւնիւեօր,
ֆագաթ տիւնքի կիւն, քէնտի միւլահազամը սիդէ պէեան իթմիշ
իտիմ: Պուննուլա պէրապէր պու խուսուս եայլընդ պանա րաճի
տիր:

Օլիմբ. - Էվվէթ, սէվվիւլիւմ, պու ճիհէթլէ հագգըսընըզ. Սա-
պըրսըլըզ իզհար իթմէեին, վէ պիհուտէ եերէ տիւչարը հիտտէթ
տէ օլմանն: Հիւրրիսէթ՝ պէնիմ պաշլըճա մէսլէքիմ տիր: Հիսսի-
եաթ ճիհէթինտէ միւտախէլէեի զաթան թէրվիճ իթմէմ: Իմտի՝
սիդ տէ պիւլպիւլ կիպի սէրպէսթսինիդ, Հէր քէս, քէնտի րէյինտէ
սէրպէսթ վէ մուխթար տըր, վէ աշգ ու մուհապպէթին իսթիմնաթի-
եթի եօգ տուր: Գալպինիդ սիդի նէրէեէ սէվգ իտիեօր իսէ,
օրաճա կիտին: Գալպինիդէ մուխալիֆէթ վէ մուգավէմէթի թէճ-
րիւպէ իթմէեին, զաթէն պու եօլտա պիր հարէքէթինիդ՝ սիդի եօր-
տուգտան պաշգա, ֆայիտէսի տէ օլամագ, Իշթէ, սիդէ աշըգտան
աշըլա սէօյլէեօրում, մէսլէքի ֆէյլէսօֆիմ, պունտան իպարէթ
տիր:

Մարթա. - (Մատամ Ժէրֆօնուն՝ ախլէագը համիտէեէ մուվա-
ֆըզ, ֆագաթ պիր ազ իֆրաթ մէրթէպէտէ օլան մէզքիւր սէօզիւ-
նիւ իքմալ իթմէսինտէն սօնրա.) Մէսլէքի ֆէյլէսօֆինի՛դ մի, լաքին
պու մէսլէքինիդ՝ իյի՞մի տիր:

Օլիմբ. - Իյի մի տիր տիմէք տէ սէ՞օզ միւ տիւր:

Մարթա. - Պունու պէն սիդէ սիւալ իտիեօրում, մատամ:

Օլիմբ. - Տիմէք օլուրքի, սէօզիւմէ իթիմատ իթմէսօրսունուզ:

Մարթա. - Խա՛յր, բէք զիեատէ իթիմատ իտէմէեօրում:

Գեաֆֆէյի իշճի գըզլար, թէաճճիւպանէ վէ իսթիզաքեարի
սուրէթտէ պիրիպիրինէ պագըշտըլար: Պունլար իշին, Մարթանըն
սատէտիլիկի զարիպ կէօրիւնմէքտէ իտի:

Օլիմբ. - Դը՛զըմ, պու պապտէ մուպահասաեը քէսէլիմ: Համո

օլսուն, հէր քէս պէնի լծանըր, վէ Բարլխատէ քիմնէ եօգ տուր քի, քլէյհիմոն սէօղ սէօյլէնէպիլսին...

Մարթաեը իսթիհզա իտէն իշճի գրգըար, Օլիմբ Սէլաննն իֆա-
տաթընը թաստիգ եօլունտա պազը հարեքէթլէր իճրա իթտիլէր:

Օլիմբ. - (Սէօղիւնէ տէվամ իտէրէք.) Պունունլա պէրապէր պէն,
զէնկին քիմնէլէրի բէք զիեատէ սէվէրիմ: Պաշգա տիւրլիւ հարե-
քէթ իթմէքլիք, էլիմոն տէյիլ տիր, գանըմըն, վէ խըլգէթիմին
իգթիզասը պէօյլէ տիր: Էկէր միլեօն սահիպի օլան պիր քիմսէ,
պանա կէօնիւ վիրսէ, պունուն պազը սուի նէթիճէլէրինտէն իւր-
քէրիմ, վէ ֆաղիլէթիմ ալէյհինտէ շէտիտ պիր հիւճուլ վուգու
պուլմուշ գանն իտէրիմ, ֆագաթ, նաւուսուլ իւզէրինէ սէօյլէքիմ
քի, քէնտիմէ կիւվէնէմէմ: Միլեօն սահիպի օլան պիր քիմսէեի մէյ-
եուս իթմէք... ահ, ահ, տիւշիւնիւն պիր քէքրէ, զանէթ վէիւիմ
պիր շէյ տիր: Չանն իտէրիմ քի, օլ պապտէ իզտիրապը գալպէ տիւ-
քար քլիմամպ, միւմքին տէյիլ տիր: Պունտան գաթիւնազար, միւ-
քէլլէֆ պիր գօնաղա, սէրվէթ ու սալթանաթա, ալէա աթլարա,
էլլամ վէ ինճուլէրէ մալիք օլմագլըգ՝ ինսանը ճէլպ վէ իզֆալ իտի-
ճի շէյլէր տիր... Ահ, գըզլարըմ... միլեօն սէօղիւ պգլըմա զիեան
կէթիւրէճէկինտէն, աթթըգ պունուն իւզէրինէ պահս իթմէնէլիմ,
զանն իտէրիմ քի, միւնասիպէթիւրիզ սէօղիւր սէօյլէնէճէեիմ:

Մարթա. - Մատամ, պու պապտէ պէնիմ եալընըզ պիր ճէվա-
պըմ վար տըր:

Օլիմբ. - Նէ տիր:

Մարթա. - Ճէվապըմ շու տուր քի, տարաթ ու տէպտէպէ պէ-
նի իզֆալ իտէմէզլէր:

Օլիմբ. - Դք'ըմ, սիկ, հագըգէթէն ըօմանլարտա թարիֆ օլու-
նան գըզլարըն ալսէազընտա պուլունուեօրսունուզ: Պէն տէ պէօյլէ-
եիմ, ֆագաթ պինիմիզ էլէրլէտիքճէ իքիմիզ տէ ալսէազըմըզը իս-
լահ իտէճէեիզ: Բարլապ պիր իզտիվաճ թէխայիւլ օլունտուղու
զէման, պու եօլտա տիւշիւնիւլմէկէ պաշլանըր, լաքին իլք մէյեու-
սիեթ վէ մուվաֆֆադըյեթիւրիզլիքտէ, էֆքեար թէպէտուլ իտէր,
վէ ճիտտի պիր գատըն հալի քէսպ իտիլիր:

Մարթա. - Մապամ, պէնիմ հիշ պիր իւեեալի արզում եօգ տուր:

Օլիմբ. - Իյի եա, գըզըմ. հայտէ, սէվկիւլիւ կիւվէրճինլէրիմ,
թուաթլէթլէրինիզ թէթիւ իտին, ֆագաթ, նասըլքի սէօյլէտիմ,
քէնտինիզի կիւզէլլէնտիքմէեի ունուլմաեըն:

Գրգլար . - Պիզ տէ օնա չալըչաճաղըզ , մատամ :

Պու վէճհլէ կէնճ գըզլար , պիր սիւրիւ գուչլար կիպի օտալա-
րընա չըգտըլար , վէ մատամ Ժէրֆօ տախի , քէնտիսինի հալվէթ
օտասընտա պէքլէմէքտէ օլան Կօնթրանըն նէզտինէ կիթտի :

19

Մէզքիւր հալվէթ օտասը , ալ տամասգօլար , ալ բէրտէլէր վէ
եալտըզլը մօպիլեա իլէ միւզէյեէն օլուպ , մէզքիւր մօպիլեանըն իւ-
զէրի , պէեազ վէ ալ բէնկիլ իրէքլի գուժաչլար իլէ էօրթիւմիւշ իտի :
Թափանտա չիչէր վէ աչգ ու մուհապպէթթիթասիլրլէրի , վէ խալը-
տա տախի չիչէքլէր իլէ միւզէյեէն աչգ ու սէվտա բէսիմլէրի կէօ-
րիւմէքտէ իտի :

Պու օտա գատար կիւզէլ վէ ճալիպ պիր մէնզարէ Թէմայեիւլ
օլունամազ տիսէք , ճայիզ տիր :

Մատամ Ժէրֆօ , ալ ֆիսթանընը կիեինիպ , եիւզլէրինէ տէ ալ
պօեալար սիւրիւնէրէք , հէր Թարաֆը ալ օլան մէզքիւր հալվէթ
օտասընտա պուլունմանը իթիեաու իթմիշ իտի :

Կօնթրան տը Սլթրէնեի , եուժազ պիր սէտիր իւզէրինէ նըսֆէն
եապանմըշ օլուպ , կեահ թափանտաքի . վէ կեահ խալընըն իւզէրին-
տէքի բէսիմլէրէ , թէպէսսիւմլէ պագմագտա խտի :

Մէրգոււմ , գաբունուն աչըլտըզընը իշիթտիկինտէ , աեազա
գալգտը , վէ Օլիմը Սիլա , իչէրի կիւրէքէն , սախթէ հէեհճան էսէրի
կէօթէրէրէք :

— Ահ , Կօնթրան , Կօնթրան , սապըրսըզլըգլա սիզի պէքլէեօր-
տոււմ , տէտի :

Կօնթրան . - (Օլիմըին էլինի պուս իտէրէք .) Պէն տէ , ֆէվզէլա-
տէ սուրէթտէ գալպիմին չարբտըզընը հիսս իտիեօրտոււմ :

Օլիմը . - Սահիհ մի :

Կօնթրան . - Կէօզլէրինիզի պու խուսուստա շահատէթէ տալվէթ
իտէպիլիլիմ :

Օլիմը . - Տիմէք օլուրքի , կէչմիշ զէմանը քեամիլէն ունուլթ-
մատընըզ :

Կօնթրան . - Էօյլէ իգպալ ու սաատէթլէր վար տըրքի , հիչ պիր
չէյ իլէ գուլվէյի հաֆըզատան չըգամաչլար :

Օլիմբ . - Ա՛հ , տօսթում , նէ՛ գատար խաթըրէլէրիմիզ վար տըր .
Կօնթրան . - Հէմ տէ նէ՛ գատար լաթիֆ տիրլէր :

Օլիմբ . - Էվվէթ , բէք լաթիֆ տիրլէր , լաքին էսէֆ իտէրիմքի ,
թարիլլէրի բէք էսկի տիր :

Կօնթրան . - Անճագ , պանա , տահա տիւնքի շէյլէր կիպի կէօ-
րիւնիւեօր :

Օլիմբ . - Պիլրսինիզ քի , սիզի ֆէվգէլդաեէ սէվմիշիմ տիր :

Կօնթրան . - Հէլէ պէնիմ սիզէ օլան մուհապպէթիմ , սօն տէրէ-
ճէտէ իտի :

Օլիմբ . - Տիշի գաբլանլար կիպի գըսգանճ իտիմ :

Կօնթրան . - Պու պապտէ հագգըրզ իտինիզ , զիրա պէն եալընըզ
սիզի տիւշիւնիւեօրտում , ֆագաթ պու գըսգանճըզ , մուհապպէ-
թինիզի իսպաթ իթտիկի ճիհէթլէ , պէնիմ իշին գըյմէթտար իտի :

Օլիմբ . - Պու ճիւմէ իլէ , Կօնթրան , պիրպիրիմիզտէն ալըրլորզ :

Կօնթրան . - Նէ՛ չարէ , էօյլէ լազըմ իտի , չիւնքի գատէրէ գար-
ըր ուղըսըլմագ . Հալպուքի պու զալիմանէ ալըրլմագըզ , բէք
չօգ կէօզ եաշլարը տէօքմէքիկիմէ սէպէպ օլտու :

Օլիմբ . - Թէէմին օլունքի , պանա տախի աշնի հալ վագըր օլտու .
Ա՛հ , տօսթում , նէլէ՛րնէյէ՛ր իւմիտ իտէրքէն , պաղթէթէն իւմիտ-
լէրիմ զայիլ օլտու , վէ հէնուզ կէնճ պիր գըզ օլտուղում հալտէ ,
աղիմ իզթիւրապ վէ էնտիշէլէրէ տիւշար օլտում :

Մատամ Ժէրֆօ , կիւեա ագան եաշլարը սիլմէք իւզըէ , մէն-
տիլինի կէօզլէրինէ տօղրու կէօթիւրտիւ իսէ տէ , հագըգէթտէ մէզ-
պուրէնին կէօզլէրի քեամիլէն գուրու իտի :

Կօնթրան տախի մուգապէլէյի պիլմիպ մուամէլէտէ պուլու-
նարագ , մուճիպինճէ ճէվապ վիրէճէք իքէն , մաշուգէյի սապըգէ-
սի , լէզզէթ ու լէթաֆէթտէն արի օլարագ ճէրէեան իտէն միւքեա-
լէմէեի քեաֆի ատտ իթտիկինտէն , սէտատա նագըլը քէլամ իլէ ,

— Պիլիւմիսինիզ , հարէքէթի վագըանըզլա , պանա պիւեիւք
պիր խըզմէթտէ պուլունտունուզ , տէտի :

Կօնթրան . - Նէ՞ կիպի , սէվկիւլիւմ :

Օլիմբ . - Էպէտի զանն օլունան մուհապպէթլէրին հիչ օլտուղու ,
վէ չէօզիւլմէզ զանն իտիլէն զինճիրլէրին չիւրիւքլիւկիւ խուսուսըն-
տա զիհնիմի աշտընըզ : Սիզին սաեէնիզտէ , աչգ ու սէվտանըն հիյ-
լէտէն իպարէթ օլտուղունու անլաեարագ , ճիտտի պիր հալ քէսպ
իյլէտիմ , վէ չիմտի իսէ , բէք ըահաթըմ :

Կօնթրան . - Պու պապտէ սիգի թէպրիք իտէրիմ :

Օլիմբ . - Օթէլիմէ վէ էչեաման Կէ տէրսինիզ :

Կօնթրան . - Հագըզէթէն բրէնսէրէ շաեըգ տըր :

Օլիմբ . - Իրէնսէրէ լաեըգ տըր տէնիզմէսի , միւպալէղանը իսէ տէ , քեաֆի տէրէճէտէ տիր . Շէօյլէքի օլտուգճա միւնանիպ , Էագըզըլը վէ մազպուլ տուր . Կիւմիւշ թագըմըմը նախի սիզէ կէօթէրէճէեիմ :

Կօնթրան . - Սէրվէթինիզտէն տօլաեը գալպէն մէմնուն օյտուղուսու պէեան իյլէրիմ :

Օլիմբ . - Պու սէրվէթի նսումուսուլուճա գազանմըշ օյտուղուսու պէեանէ ճէսարէթ իտէպիլիիիմ : Ալթմըշ պին ֆրանգ իրատ սահիպի օլտուղումուա , իչաէն չէքիլէճէեիմ :

Կօնթրան . - Պու նէթիճէեէ , Եագընտա տէսթրէս օլաճա գմընըր :

Օլիմբ . - Ջանն իտէրիմքի , իքի եախօտ իւշ սէնէտէ մուվաֆֆագ օլուրում :

Կօնթրան . - Պու պապտէ սիգէ նարը թէպրիք իտէրիմ :

Օլիմբ . - Պէն տէ սիգէ արզը թէպրիք իտէպիլիիմիմիմիմ : Պուլունտուղունսուզ վազիթէթ , սիգէ լաթըգ մը տըր :

Կօնթրան . - Համտ օլունն , օլ խունուստա միւթէչէքքի տէյիլիմ :

Օլիմբ . - Պու Ծէօզիւնիւզ պիլի աղ միւպէճա տիր , Իմտի , ֆիքըրիմիզի պիւրիպիւրիմիզէ լաեըգըյլա անլաթալըմ : Սիգէ անիտ օլան չէ , պէնթ Ծիքաֆատար քըլմազտա տըր :

Կօնթրան . - Օլիմբ , միզ պէնիմ տալիմա հապըգի տօնթուլմ մուսուսուզ :

Օլիմբ . - Ումարըմքի , օլ պապտէ չիւպէճէ իթմէպիլիիզ :

Կօնթրան . - Էօյլէ իտէ , պէնիմ հապըգի տօնթում օլտուղունուզու իսպաթ իտին . Տահամ սաաթ ալթը տըր : Տալթէթիլէրինիզին կէլմէսինէ խայլի վագըթ իթէր , Պիր չարեէք սաաթ գաաաար , նէլտիսիզէ քիմնէեի գաապիւլ իթմէեին , չիւնքի սիգէ , մոնհիմա իֆատէրէրիմ վար նըր :

Օլիմբ . - Ազիպիմ , պէնի ֆէվգէլմտէ մէրագտա պրապընթօրունսուզ :

Կօնթրան . - Թէքիլիֆիմի Իճրա Իտին , օ հալտէ մէրագընթա սէպէպ գալմաեաճագ տըր :

Մատամ ժէրֆօ, պու արա պեր չան չալմաղլէ, Անագարսիս
Գօշարազ, իւրականտէ,

— Անագարսիս, պեր էմրի ախէր վիրէճէկիմ զէմանա տէկին,
պու հալվէթ օտասընա քիմէպնէ քիրմէմէլի տիր, անլաւօրմուտդ—
նուզ, քիմնէ տիրօրում, տէտի:

Խըզմէթ ճի. — Անլատրմ, մատամ:

Խըզմէթ քեարըն տիչաըն չալմաղլէ սօնրա, Կօնթրան, չու
եօլտա իֆատէնէ աղազ իթաի:

— Մատամ, չօգ վազթըմըզ եօգ տուր: Իմտի, տօղրուտան
տօղրուեա մագսէտտէն պահա իթմէթ իսթէրիմ: Միզ պանա մուհիմ
պիր խըզմէթ տէ պուլունմագ իսթէրմիսինիզ:

Մատամ ժէրֆօ, Կօնթրանըն, քէնտիքինտէն իսթիքրազ իթմէթ
ֆիրքինտէ օլտուղունու զանն իլէ տիրէտի: Պինապէրին աչիքեար
պիր թէրէտտիւտլէ,

— Միզէ խըզմէթ իտէպիլիպ իտէմէնէճէլլիս սէօյլէմէր իչին,
թէքլիֆինիզին նէ թարզ շէյ իտուկինի էվվէլինտէն անլամալընթ,
տէյի ճէվապ վիրտի:

Պարօն տը Սթրէնեի, Օլիմբին թէրէտտիւտիւնիւ կէօրմէթ վէ
սէպէպինի անլապագ մէրթէպէսինտէ գուրնազ օլտուղունտան մէզ
պուրէնին խէֆի օլան միւլահազասընա ճէվապէն,

— Միւսթէրիհ օլուն մատտէ զանն իթտիկինիզ եօլտա տէ իլ
տիր, տէտի:

Օլիմբ. — (Նէֆէս ալարազ չ) Բէք ալէա, պէնտէն նէ կիպի խըզ-
մէթ պէքլէտօրսունուզ:

Կօնթրան. — Իքի իւշ այ գատար մազաղանըզ թէրքլէ, Բարիր-
տէն կիթմէլիսինիզ:

Օլիմբ. — (Շաշըրարազ չ) Մաղազամը թէրք մի իթմէթ... Ահ,
պարօն, սիզ աղլընըզ գաշըրըտօրսունուզ: Պէնի քէֆիլ իթմէթ մի
իսթէտօրսունուզ:

Կօնթրան. — Պիլաքիս, սիզին իչին ալէա պեր իւշ հազըրլաթ-
րում:

Օլիմբ. — Նէ կիպի իւշ:

Կօնթրան. — Նէ օլտուղունու անլաւաճագսընըզ. անճագ չունու
պանա սէօյլէնին քի, թէքլիֆիմին իճրասը գապիլ մի տիր:

Օլիմբ. — Մէճպուրիեթ հալինտէ մաղազամը պաշ իւճիմէ թէթ-
լիմ իտէպիլիքիմ, լաքին չուրաեթ սէթր իտէմէթ քի, միւշթէրիլէրիմ:

պու գարարըմտան խօջնուտ գալմաեաճագլար տըր : էյ նէ՛րէեէ կիթմէքիկիմ լազըմ կէլէճէք տիր :

Կօնթրան . - Իքի իւչ այ գատար Սիւխստէ եախօտ Իթալիատա վագըթ կէչիրմէլիսինիզ :

Օլիմբ . - Պրիէնց կէօլիւ քէնարընտա վագը պիր քէօչկտէ , եախօտ Գօմ կէօլիւ սահիլինտէ բեային պիր սէյֆիեէտէ , տէ՞յիլ մի . . . Պէնիմտէ զաթէն եէկեանէ արզում պունտան իպարէթ տիր : - Սահիհէն , պարօն , սիզ բէք կիւզէլ պիր շէյ տիւչիւնմիւչսիւնիւզ :

Կօնթրան . - Սիզ տէ անլաեօրսունուզ ա' , տիւչիւնտիւկիւմ շէյ , ֆէնա տէյիլ տիր :

Օլիմբ . - Անճագ քէօչկտէ եախօտ սէյֆիեէտէ եալընը՞զ մը գալաճաղըմ :

Կօնթրան . - Խա'յր :

Օլիմբ . - Պէնիմէ պերապէ՞ր մի կէլէճէքսինիզ :

Կօնթրան . - Շիւպհէսիզ օրատա սիզի պուլաճաղըմ , լաքին սիզ , պէնիմէ կիթմէեէճէքսինիզ :

Օլիմբ . - Քիմին իլէ կիտէճէեիմ :

Կօնթրան . - Քիմին իլէ կիտէճէկինիզի պիր ազտան սիզէ սէյլէրիմ :

Օլիմբ . - Փագաթ պու սէյեահաթ բէք պահալը օլաճագ տըր :

Կօնթրան . - Նէ՞ զարարը վար . մալիւմ տիւրքի , քեաֆֆէյի մէսարիֆ պանա աեիտ օլաճագ տըր , վէ պէն տէ պու սըրատա զաեէթ ճէօմէրտճէ հարէքէթ իտէճէեիմ :

Օլիմբ . - Տիմէք տիրքի , սիզ միւեօն սահիպիսինիզ :

Կօնթրան . - Տէյիլիմ , ֆագաթ եագընտա օլմագ իւմիտինտէեիմ :

Օլիմբ . - Պիր միրա՞ս մը վար տըր :

Կօնթրան . - Էվվէթ :

Օլիմբ . - Քիմի՞ն միրասը տըր :

Կօնթրան . - Ամճա գըզըմ գօնթէս տը Գէրուալըն :

Օլիմբ . - Հալէա անը՞նլա մը իշի իղալ իտիեօրսունուզ :

Կօնթրան . - Հալէա , վէ օ միրասը էլտէ իտէնէ գատար իշթիղալ իտէճէեիմ :

Օլիմբ . - Էկէր եանըմաեօր իսէմ , փէլիսի օլմագլըզընըզ լազըմ կէլէն գօնթէսին գըզը , պունտան օն իքի սէնէ մուգատտէմ , վալիտէսինի զէհիրլէեէրէք թէլէֆ իթմիշ , վէ սէրվէթի հէօճէթլէրինի

սիրգաթ իյլեմիչ օլտուգլարը չիւպհէ օլունան պազը խըզմէթքեար-
լար թարաֆընտան աշըրըմը տըր :

Կօնթրան . - Գուվվէյի հաֆըզանըզ պու պապտէ եանըմաեօր :

Օլիմբ . - Պու ատէմլէրի պուլտունո՞ւզ մու :

Կօնթրան . - Էվվէթ :

Օլիմբ . - Գըզ հաեաթտա՞մը , եօգսա էօլմի՞ւշ միւ տիւր :

Կօնթրան . - Հաեաթտա տըր :

Օլիմբ . - Քէնտիսինի թանը՞եօրմուսունուզ :

Կօնթրան . - Էվվէթ :

Օլիմբ . - Քէնտիսի քիմին գըզը օլտուգունու պիլի՞եօր մու :

Կօնթրան . - Խայր , պիլմէեօր :

Օլիմբ . - Նէրէտէ տիր :

Կօնթրան . - Բարիստէ տիր , վէ քէնտի չալըչմասը սաեհսինտէ
եաշամագտա տըր :

Օլիմբ . - Տիմէք տիր քի , պիր իչճի տիր :

Կօնթրան . - Էվվէթ :

Օլիմբ . - Քիմին եանընտա չալըչըեօր :

Կօնթրան . - Սիզին եանընըզտա :

Մատամ ժէրֆօ , հայրէթինտէն նաշի , պիր իքի սանիյեէ գա-
տար տիլիզ կիպի գալազալտը : Պատէհու քէլամընա տէվամ իտէրէք ,

— Պէնիմ եանըմտա՞մը , ֆագաթ պու միւմըին տէյիլ տիր ,
տէտի :

Կօնթրան . - Նամուսում իւզէրինէ "էօյլէեօրումքի , իֆատէի
վագըամ բէք տօլրու տուր :

Օլիմբ . - Հագըզէթէն պու վագըա , ֆէվգէլատէ վէ ինանըմա-
եաճագ պիր բօման տըր : Է՛յ , ազիզիմ պարօն , պու գըզըն իամի նէ՞
տիր :

Կօնթրան . - Մարթա տըր :

Մատամ ժէրֆօ , կիւեա թավանտաքի ըհսիմլէրի , քէնտի թէաճ-
ճիւպիւ ազիմինէ չահիտ մագամընտա ճէլպ իթմէք իւզըէ , կէօզլէ-
րինի թավանա ա՞րֆ իթտի , վէ պիր ազ սօնրա ,

— Էվվէլքի կիւն Սէն-Գղու բանաեըընտա խալզը էյլէնտիր
մէքտէ օյան օեուկպազ գարընըն գըզը՞մը , տէտի :

Կօնթրան . - Ֆիլվագը , մէզպուրէ , անըն գըզը զանն օլունմագ-
տա տըր :

Օլիմբ . - Տօղրուսու , հիչ պիր իթէաթրօ սահնէսինտէ պու գալազ

դարիպ պիր մէնգարէ կէօրմէմիչիմ տիր տիսէմ, ճայիզ տիր: Լաքին պու պապտէ էմի՛նմիսինիզ:

Կօնթրան. - Քեամիլէն էմինիմ, իսպաթլարմտա վար տըր:

Օլիմբ. - (Է)ինի անլը իւզէրինէ կէօթիւրէրէք.) Փագաթ, տիւ- շիւնիւեօրումքի, վագթիյէ սիզ պանա, գօնթէա տը Բէրդէալըն սէրվէթի հանկը պանքէրին եէտինտէ իտի իսէ, Կ պանքէրին իզհաթը իֆլաս իթտիկինի, պէ քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ իթմիշ օլտուղունա սէօյլէմիշ իտինիզ:

Կօնթրան. - Էվվէթ, սէօյլէմիշ իտիմ:

Օլիմբ. - Օ հալտէ, ազիզիմ պարօն, օն բարասը պիլէ պուլուհ- ման պիր գըղա՛մը վասիլիք իթմէք իսթէեօրսունուզ: Պէնճէ, պու իշտէ սիզին իշին զարար վար, մէնֆաաթ եօղ տուր:

Կօնթրան. - Հէր չէյի պիլմէտիկինիզ իշին պու սուրէթլէ մի- լահազա իտիեօրսունուզ, իմտի, շուրաեք տախի սիզէ խապէր վէ- ըրիւմքի, Մարթանըն սէրվէթի, օն իքի սէնէտէն պէրու, ֆայիդիլէ հէման իքի միսլինէ պալիզ օլտուղ տան պաշգա՛ պու կիւնքի միւն աշիքեարէն մէյտանէ տախի չըգմըշ տըր:

Օլիմբ. - Կիթտիքճէ թէաճճիւպիւմ արթըօր, Աճապա քէնտի- սինի թէլէֆ իտէն պանքէր տիրիտի՛ մի:

Կօնթրան. - Խա՛յր, անճագ բէտէրինին ֆէլաքէթինի միւթէա- գըպ Ավսթէրլիցէ կիթմիշ օլան մախտուժու, ալթուն, ֆըշըլարըյա պու քէրրէ Բարիսէ ավտէթլէ քէտէրինին ալաճագլըլարընա, մաթ- լուպլարընը թէմամէն էօտէմէքտէ տիր:

Օլիմբ. - Հագըգէթէն մէրտ վէ միւթագիւմ իւլ ալսէագ պիր ատէմ իմիշ, Փագաթ թահթը հիմաեէնիզէ ալաճաղընըզ եէթ իմէնիֆ նամընա մէղքիւր սէրվէթի թալէպ իտէպիլմէք իշին, հէօճճէթէ- ըրի տուղունմագ լաղըմ տըր: Պու հէօճճէթլէր վա՛ր մը տըր, վէ նէ՛րէտէ տիր:

Կօնթրան. - Օեունպազ գարընըն եէտինտէ տիր:

Օլիմբ. - Անլէրի սիզէ վիրվէք իսթէեէճէ՛ք մի տիր:

Կօնթրան. - Իսթէսէ իսթէմէսէ, ալաճաղըմ:

Օլիմբ. - Պա՛րօն, սիզէ հայրան օլուեօրում, հիշ պիր խուսուն սիզի տիւշարը էնտիչէ գըլմաեօր, Հէր չէյի քէշֆ իտէպիլիեօրսու- նուզ, վէ հէր չէյի ճէվապ պուլուեօրսունուզ, իմտի, պէնտէն մաթ- լուպունուզ նէ՛ օլտուղունու շիմտի անլաեօրում, Մարթանըն նէզ- տինտէ գալմագլըղմա իհթիեաճընըզ վար տըր, տէյի՛լ մի:

Կօնթրան . - Քէշֆինիզ բէք թէմամ տըր :

Օլիմբ . - Նէ՞ Եաբմադըղըմ լազըմ տըր :

Կօնթրան . - Մարթա իլէ պէրապէր պիր վագըթ իշին Բարիսի թէրը իթմէլիսինիզ :

Օլիմբ . - Նէ՞ վագըթ :

Կօնթրան . - Հուգուգումու Խալաթ իթտիկիմտէ :

Օլիմբ . - Նէ՞ վագըթ Խալաթ իտէճէքսինիզ :

Կօնթրան . - Եագընտա Խալաթ իտէրիմ . ծնտան սօնրա , պիր ազ էվվէլ սէօյլէտիկիմիզ վէճճ իւզրէ , պէնի պէքլէմէք իշին , Եա Սիգիստէ պիր բէօյլէ , Եախօտ Իթալիատա պիր սէյֆիէէէ կիտէ-ճէքսինիզ :

Օլիմբ . - Պահս իտէրիմ քի , Ֆիքրինիզի սայքի օգուեօրում :

Կօնթրան . - Օլ պապտէ միւգթէտիր օլտուղունուղու թաատիզ իտէրիմ :

Օլիմբ . - Սիզ պիր իզտիվաճ թասապվուրունտա պրւլունուեօր-մունուզ :

Կօնթրան . - Թէմամ տըր , սպէնիզտէ զ իզտիվաճ փճրա օլու-նաճագ տըր , վէ իզտիվաճ մուգավէլէսինին իմզա իտիլտիկիմ-կիւն , շիւբրանիյեթ վէ թէշէքքիւրիւմէ ճիւղի պիր տէլիլ օլմագ իւզրէ , միւսաատէնիզլէ , սիզէ , պանգնօթ օլարագ Եիւզ պին ֆրանզ իհտա իտէճէէիմ :

Օլիմբ . - Օլ պապտէ սիզէ միւսաատէ իտէճէկիմէ հիշ շիւպհէ իթմէէին , աճագ պիր շէյ վար տըր քի , էվվէլճէ խապէր վիրմէք-լիկի վաճիպէտէն ատտ իտէրիմ :

Կօնթրան . - Նէ՞ տիր :

Օլիմբ . - Մարթանըն պիր աչըզը վար տըր :

Կօնթրան . - Պիլիեօրում :

Օլիմբ . - Օ աչըզըն տա քիմ օլտուղունու պիլի՛եօրումսոչնուզ :

Կօնթրան . - Իսմի Լիօնէլ Մօթթօն տուր , վէ քէնտիսի տէ միլ-Եօնլար սահիպի տիր , տէյիլ մի . իշթէ պու իքի աչըզը Եէկտիկէ-րինտէն աեըմագ իշին , օլ կէնճ գըզըն Բարիստէն մուֆարագաթը լազըմէտէն տիր :

Օլիմբ . - Հագգընըզ վար տըր . հէր իսթէտիկինիզի ԵաբմաԵա հագըրըմ :

Կօնթրան . - (Եէնիտէն Օլիմբին էլինի Եօբէրէք .) Սահիհէն սիզ հագըզի պիր տօսթսունուզ :

Օլիմբ . - Ձանն իտերիմքի հագըգի պիր տօսթ օլտուղոլմուս զա-
թէն իսպաթ իթմիշ իտիմ :

Կօնթրան . - Լաքին , պու կիւն տահա միւքէմմէլ սուրէթտէ
իսպաթ իթտինիզ :

Օլիմբ . - Միւքեալէմէմիզ խիթամ պուլտո՞ւ մու :

Կօնթրան . - Էվվէթ , անճագ թաշթը հիմնեմէ իհալէ օլուն-
մուշ օլան գըզը , շիմտի կէօրմէլիեիմ :

Օլիմբ . - Եալընըճճա մը կէօրմէք իսթէեօրսունուզ :

Կօնթրան . - Շիւպհէսիզ . ըէճա իտերիմ , քէնտիսինէ խապէր
վէրին վէ պուրաեա կէօնտէրին :

Օլիմբ . - Պիզզաթ կիտիպ պուլուրում , վէ միւքեալէմէնիզ ճիտ-
տի օլաճաղընտան , բիմէսնէ թարաֆընտան գաթթ իտիլմէմէսի իշին ,
քէնտիմ նէզարէթ իտերիմ :

Կօնթրան . - Սահիհէն , սիզ պուլունմազ պիր մուհիպպէսինիզ :

Օլիմբ . - Շունու տա սիզէ խապէր վէրերիմքի , տալէթլիլէրիմ
իշինտէ Լիօնէլ Մօրթօն տախի օլտուղունտան , սագըն պուրատա
քէնտիսիլէ միւնաղաա իթմէեին , վէ պիր ըէզալէթ չըգարմանն :

Կօնթրան . - Օլ պապտէ սիզ միւսթէրիհ օլուն , վէ Մարթանը
պանա կէօնտէրին :

Օլիմբ . - Իւշ տագըգաեա գատար կէլիր :

Պու սուրէթլէ , մատամ Ժէրֆօ հալվէթ օտասընտան տիշարը
չըգար :

20

Կօնթրան . - (Եալընըզ գալտըղընտա .) Եըլտըզըմ բարլաեօր , վէ
հէր շէյ , միհվէրի լաեըզընտա ճէրէեան իտիեօր : Օլիմբէ կիւվէն-
տիկիստէ հագգըմ վար իմիշ . Բէնտիսի Մարթա իլէ կիտէճէք տիր ,
վէ պէն տէ կիտիպ անլէրի պուլաճաղըմ :

Պարօն , պու արա պիր այինէեե պագըպ , քէնտիսինէ պիր թավըր
մախսուս քէսպ իթտիրմէք իւզրէ , պըեըգլարընըն ուճլարընը բար-
մադլարըլլա պիւքտիւ : Պատէհու , քէնտի քէնտիեե իրատ իթտիկի
աէօզլէրինէ շու եօլտա տէվամ իլլէտի :

— Մարթանա քէնտիմի պէեհնտիրմէբլիք , գօլայ շէյ տիր :
Մէզպուրէ , շու սարը սագալլը Ամէրիգալըեա ճիտտէն տիլտաւտէ օլա-

մազ . Անըն գալալինի գազանամամազլըզլմ, միւմքին տէյիլ տիր . Շահէտ մուխալիֆէթ տէ իտէր իսէ , իզտիվաճը , լաղըմ իւլ իճրա պիր հալէ կէթիրէպիլիրիմ , Բէճալարըմ տինլէնիլմէտիկինտէ , միւրատըմը ճէպրէն մէվգըի իճրաքէ վազ իտէրիմ . պունտան պէյլէ նէտէն գօրգապիլիրիմ , Հիշ քիմնէտէն . Հէր շէյէ հաքիմիմ , չիւնքի հէր շէյի էվվէլճէ քէշֆ իթմիշիմ տիր . Պինապէրին Մարթա պանա իթաաթ իտէճէք տիր , Պէնտէն եալընըզ պիր շէյ էքսիլէճէք տիր .
 • իսէ , սէրվէթինին հէօճճէթլէրի տիր . հալպուքի քէնտիսի պանա անլէրի թէպիմ իտէճէք տիր :

Օլ էսնատէ գաբու աչլըզ , կէնճ գըզ հալվէթ օտասընա տախիլ օլտու .

Մէզպուրէ , կիւմիւշիւ աթլաստան կիւնինմիշ օլտուղու ֆիաթանը , վէ սաչլարընըն կիւզէլլիկի , վէլհասըլ հէր վէհճլէ շայեանը թէհայեիւր սիմասը իլէ , ֆէվգէլատէ ճալիպ վէ հիւսէնա պիր հէյեթէթ քէսպ իթմիշ օլուպ , վալիտէսի գօնթէս տը Գէրուալա օլ տէրէճէ պէնգէեօրտու քի , Կօնթրան էվվէլ էմիրտէ շաչաբալտը , վէ հէման տիւշարը տէհշէթ օլտու . Լաքին , մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզրէ , մէրգուլմ , քէնտի քէնտիսինէ հաքիմ օլտուղու ճիհէթլէ , մէզքիւր էսէրը հէեէճանը , անինտէ կէլտի :

Մարթաեա կէլինճէ , վազաա հէեէճան իշինտէ պուլունմաեօրտու իսէ տէ , սիմասընտա թէաճճիւպ ալէամէթի կէօրիւլմէքտէ իտի .

Կօնթրան , կէնճ գըզըն գալընսընտա թէվազու իթտիկինտէ , մէրգուլմէ ,

— Միւսիւ , պէնիմէ կէօրիւլմէք իսթէտիկինիզի մատամ Ժէրֆօ պիր ազ էվվէլ խապէր վիրտի , տէտի :

Կօնթրան . - Էվվէթ , մատմուաղէլ :

Մարթա . - (Թէպէսսիւմ իտէրէք .) Պէնի նէտէն թանըտըղընըզը , վէ նէ՛ մատտէ իւզէրինէ պէնիմէ կէօրիւլմէք իսթէտիկինիզի ալա պիլէմէտիկիմ ճիհէթլէ , տալէթինիզտէն տօլաքը զաեթլէ մէրադտա գալարազ պուրաեա կէլտիմ :

Կօնթրան . - Մատմուաղէլ , արամըղտա մուհիմմ մատտէլէր ճէրէեան իտէճէք տիր , վէ սիզին միւսթազպէլինիզ տէ , օ մատտէլէրտէն մէրպուլթ տուր :

Մարթա . - (Հայրէթլէ .) Միւսթազպէլիմ մի :

Կօնթրան . - Էվվէթ , մատմուաղէլ :

Մարթա . - Պու նա՛սըլ գապիլ օլապիլիր :

Կօնթրան. - Պիր ազտան սիզէ անլաթըրմ. ֆադաթ է վվէլ էմիրտէ ճէսուր վէ սէպաթլը օլուն, չիւնքի ճէսարէթ վէ սէպաթա իհթիեաճընը վար տըր:

Մարթա. - (Պէյնզի սօլարագ.) Պէնի ֆէվգէլատէ դօրպուտու-եօրսունուզ:

Կօնթրան. - Գօրգաճագ հիչ պիր սէպէպ եօգ տուր, զիրա հիչ պիր ֆէլաքէթ վէ հիչ պիր թէհլիքէ սիզի թէհտիտ իթմէեօր, իմ-տի, թէմաժիլլէ միւսթէրիհ օլապիլիւսինիլ:

Մարթա. - Էօյլէ իսէ, միւսիւ, ըէճա իտէրիմ, մատտէ հէր նէ իսէ իյղահ իտին:

Կօնթրան. - Մատմուաղէլ, իյղահաթը լազըմէեի վիրմէզտէն էվ-վէլ, միւսաատէնիզլէ սիզէ պաղը շէյլէր սիւալ իթմէք իսթէրիմ, Պանա ճէվապ իթասընա մուվաֆֆադաթ իտէ՞րմիսինիլ:

Մարթա. - Շիւպհէսիզ, իմաի սիւալլէրինիզի արզ իտին. ճէ-վապընա հազըրմ:

Կօնթրան. - Մա'տմուաղէլ, խաթըրէլէրինիզ սիզինէրէեէ գատար սէվգ իտէպիլիլ իսէ, կէչմիչ զէմանը խաթըրլաեըն, վէ գուվվէյի հաֆըզանըզտա նէ օլուպ օլմատըղընը սէօյլէհին:

Մարթա. - Պէօյլէ պիր սիւալի սիզտէն մէմուլ իթմէեօրտում. պինաէն ալէյհ...

Կօնթրան. - Պինաէն ալէյհ կէչմիչ զէման հագդընտաքի խա-խըրէլէրինիզ մուղադ տըր: Պու խուսուսու, քիմսէ պէնիմ գատար լաեըզըյա անլաեամազ, լաքին պու պապտէ պէն սիզէ եարտըմ իտէպիլիլիմ:

Մարթա. - Բէք ալէա, մէմնուն օլուրում:

Կօնթրան. - Կէօզլէրինիզի գաբաեըպ տա, բուհունուզա մախ-սուս օլան կէօզլէր իլէ արգանըզա պագտըղընը հալտէ, պու կիւնքի կիւն վալիտէնիզ թէսմիեէ իթտիկինիզ գատընտան մատտա, կէլիպ կէչէն ըիւեա կիպի տիկէր պիր գատըն թասվիրի կէօրմէ՞ղմիսինիլ:

Մարթա, Կօնթրանըն թավսիեէսինէ իթաաթ իտէրճէսինէ կէօզ-լէրինի գաբատը, վէ պիր ազ միւտտէթ սիւքիւթ իւզըն տուրտու:

Կօնթրան. - Ճէվապ վիրին, նէ՞ կէօրլւրսինիւզ:

Մարթա. - Գուվվէյի հաֆըզամ տախիլինտէ պէեազ, լաթիֆ վէ մահզուն պիր գատըն թասվիրինի կէօրլւրլւմ, հաթթա պու թասվիրի, զանն իթտիկինիզտէն զիեատէ աչիքեար սուրէթտէ միւշահէտէ իտէրիմ: Շու էսնատէ պիլէ օթասվիրի կէօրլւեօրում:

Կօնթրան . - Օ գատընըն քիւմ օլտուղունու քէնտի քէնտինիզէ հիչ տիւշիւնմէմիշմիսինիզ :

Մարթա . - Զօգ տէֆա տիւշիւնմիւշ , վէ օլպապտէ վալիտէմի իսթիւսվապ իթմիշիմ տիր :

Կօնթրան . - Սիզէ նէ՞ ճէվապ վիրմիշ տիր :

Մարթա . - Տայիմա , շու ատի քէլամէր , եանի , «Գըզըմ , քէն-տիսի իչին տուա իտին , օ գատըն էօլմիւշ տիւր» տէյի ճէվապ վիր-միշ տիր :

Կօնթրան . - Փագաթ օ գատընըն իսմինի սիզէ պէեան իթմէմիշ մի տիր :

Մարթա . - Խա'յր , միւսիւ , աճապա սիզ անըն իսմինի պիլի'ետը-մուսունուզ :

Կօնթրան . - Էվվէթ :

Մարթա . - Պանա պիլտիրի'ըմիսինիզ :

Կօնթրան . - Զաթէն պիլտիրմէք , վաղիֆէմ' իգթիղասընտան տըր , Մէրգուլմէ գատընըն իսմի , գօնթէա Լէօնի տը Բէրուալ իտի :

Մարթա . - Կօնթէա տը Բէրուալմը . . . Փագաթ օ պիւեիւք գա-տըն իլէ պէնիմ կիպի ֆագիւր պիր դըզ արասընտա նէ՞ միւնասի-պէթ օլապիլիւր :

Կօնթրան . - Մա'տմուազէլ , հէեէճանընըզը գապթ իթմէկէ պաշ-լըճա շիւտի միւհթաճսընըզ :

Մարթա . - Մէօյլէեին , միւսիւ , քէնտիմի գուլլանմաղա միւգ-թէտիրիմ :

Կօնթրան . - Գօնթէա Լէօնի տը Բէրուալ սիզին վալիտէնիզ իտի :

Մարթա , քէմալը հայրէթլէ պարօնա աթֆը նազար իտիպ , պիր սանիյեէ գատար հագըգէթէն հէեէճան իչինտէ զանն օլունտու , լաքին չար չաբուգ տօտապլարընտա էսէրի թէպէսսիւմ հասըլ օլարադ ,

— Միւսիւ , սիզ եանըլըետօրսունուզ , վէ պիլմէտիկիմ' պիր վա-դրա , եանըլմանըզա սէպէպ օլուետօր : Պանա սէօյլէտիկինիզ շէյ , միւմքինսիզ տիր , տէտի :

Կօնթրան . - Նի՞չին :

Մարթա . - Զիւնքի պէն , Բէրինին գըզըեըմ :

Կօնթրան . - Սիզ , գօնթէա տը Բէրուալըն դըզըսընըզ . պու պապտէ սիզէ , գաթի վէ իգնա իտիճի վէ ըէտտ ու ճէրհի գապիլ-սիզ իսպաթլար կէօսթէրէճէեիմ :

Մարթա . - Միւսիւ , էկեր սէօյէտիկինիդ սահիհ իսէ , նա՛սըլ օլապիլիր քի . . .

Մէրգուժէ , լադըրսըսընը քէստիկինտէն , Կօնթըան չէօյլէ տէ-վամ իթտի .

— Նա՛սըլ օլապիլիր քի , օեուճապազ Բէրին իլէ զէվճի , հադըդէ-թի հալինիլի սիդտէն կիզլէեիպ , սիզի , քէնտի էվլատարը տէյի թանըթմըչլար տըր տիեէճէքսինիդ , տէյիլ մի :

Մարթա . - Էվվէթ :

Կօնթըան . - Մա՛տմուլաղէլ , պու խուսուսու շիմտի սիզէ անլա-թըրըմ , անճագ շուրաեը խապէր վէրիբիմքի , տինլէեէճէկինիդ հի-քեանէ , բէք դիեատէ չայեանը թէէսսիւֆ տիւր : Լաքին պու հի-քեանէ մուսթասար օլաճաղընտան , թէէսսիրաթընըղ ուղուն միւտ-տէթ իմթիտատ իթմէեէճէք տիր : Բէտէրինիդ դօնթուն վէֆաթըն-տան սօնրա , վալտէնիդ դօնթէս տը Բէրուալ , պիր վիլանէթ տա-խիլնտէ քեային խալի պիր սէյֆիեէտէ , տիւնեատան չէքիմիչ օլա-րագ պիր էօմիւր կէչիրմէքտէ , վէ դըչ եաղ , տէօրթ եաղընտաքի դըղըլլա եաչամագտա իտի : Քէնտիսի հէր նէ գատար զէնկին իտի իսէ տէ , խըղմէթքեարլարընըն միդտարը չօգ տէյիլ իտի : Պու խըղ-մէթքեարլարտան իքիսի , դարը վէ դօճա օլուպ , էրքէք՝ պաղչէ պէքճիլիկի , վէ գարը՝ էվին վէքիլխարճըղընը իյֆա իթմէքտէ օլտուգ-լարը հալտէ , վալտէնիլին էմիլիեթի քեամիլէսինի դաղանմըչլար իտի : Պիր կիճէ , դօնթէս օտասընտա էօլիւ պուլունաու , վէ քէնտի էմիլիեթինի գաղանմըչ օլան իքի խըղմէթքեար տա , մէզպուրէնին եէթիմ սըրադտըղը չօճուղու պիրիքտէ կէօթիւրէքէք , սէյֆիեէի թէրը իթմիլէր իտի : Պունլար հէր նէ գատար արանըտը իսէ տէ , պուլունամատը , վէ ֆիրարա պէնպէեէն պու աղիմէթէ , էվվէլ էմիր-տէ բէք չօգ մանէալար վէրիտի : Հիւքիւմէթ տախի , պու վադըա-տան միւթէէսսիր օլարագ , թահգըդաթը լաղըմէնին իճրասընը էմը իյլէմէքէ , մատամ տը Բէրուալըն թէքմիլ սէրվէթինին հէօճէթ վէ սէնէտէրի աչըրըմըչ օլտուղու թէպէյեիւն իթտի : Պիթթապի , պու պապտէ էֆքեարը ումուսիեէ՝ ֆիրարիլէրի , եանի Բէրին իլէ զէվճինի , ճինանէթ , սիրգաթ վէ չօճուգ աչըրմաղըղ թէօհմէթլէ-րիլլէ իթհամ իյլէմիչ տիր :

Մարթա տիթըէեիպ , պէյնիլի էօլիւ կիպի սօլտու , վէ եիւք-սէք սէտա իլէ ,

— Ա՛հ , պու տէհչէթլի չէյ տիր , տէտի , ֆագաթ մուախխա-

րէն , ինանմաեարադ , - Անճադ շունա մէմնունումբի , տէտիքլէրի-
նիզ տիվանէնէ սէօզլէր տիր , տէյի իլավէ իթտի :

Կօնթրան . - Տիվանէնէ սէօզլէր մի տիր . նէտէն անլատընըզ
էօյլէ օլտուղունու :

Մարթա . - Շունուն իչին քի , չայեաթը ումումիեէ էկէր իթիւրա
օլմամըջ օլսա իտի , գօնթէս տը Գէրուալըն գըզը վէ անը աշըմըջ
օլանլար , պու կիւնքի կիւն զէնկին քիմնէլէր օլմալը իտիլէր : Հալ
պու քի , պիր սէրվէթ աշըմըջ օլմագլա իթհամ իտիլէն քիմնէլէր ,
պէնի պիւեիւթմէր իչին չալըմըջլար տըր , վէ պու կիւն էլան չալըջ-
մագտա տըրլար : Հէմ նէ՞ եօլտա չալըմագ : Պունա նէ՞ տիեէնէք-
սինիզ :

Կօնթրան . - Մա՛տուաղէլ , իշթէ պունտա , ատալէթի իլահիեէ
աշիքեարէն կէօրիւնմէքտէ տիր : Շէօյլէքի վալիտէնիզին սէրմանէսինի
հըֆիլ իտէն պանքէր , մէրգուման ալչազլար օ սէրվէթի ալմագ իւզըէ
քէնտի խանէսինէ կիթտիքլէրի զէման , իզհարը իթլաս իթմիշ պու-
լունմուշ տուր : Պու խուսուս մահքէմէնէ թէպէյեիւն իթմիշ տիր :
Սիլ պունա նէ՞ տիեէնէքսինիզ , մատուաղէլ :

Մարթա , կիւճ հալ իլէ աեագտա տուրապիլիեօրտու , վէ սի-
մասընտա ֆէվզ էլտտէ էնտիշէ վէ իզթիւրապ միւշտհէտէ օլունմագտա
իտի :

Վաղաա , քէնտիտի իչին տէ հագըզէթ րէնկի քէսպ իթմէքտէ
պուլունան պիր հալէ գարըջ ուղըաշմագա չալըմագտա իտի իտէ տէ ,
մուվաֆֆագ օլամամագտա իտի : Պունունլա պէրապէր , ֆէվգէլատէ
ալթիւսթիւքլէ շու ճէվապը վիրէպիլտի :

— Խա՛յր , սիղէ ինանմամ , վէ ինանմագ իսթէմէմ : Սիղի ալ-
տաթմըջլար միւսիւ : Բէրին իլէ գէվճի՝ նամուսլու ատէմլէր տիրլէր ,
Տիւնեատա անլէր գտտար նամուսլու քիմնէ եօդ տուր : Քէնտի հա-
եաթըմը թէհլիքէեէ գօեարապ , անլէրէ մէսուլ օլուրում , վէ պուն-
տան դաթինագար , էկէր հագըզէթէն պիր ճինանէթ իճրա իտիլ-
միշ օլսա իտի , հիւքիւմէթ , միւթթէհլմլէրի պուլուպ ճէզալանտը-
րըր իտի :

Կօնթրան . - (Թէմքինլի պիր հալ իլէ .) Ատալէթ , քէնտի վազի-
ֆէսինի իճրա իթմիշ տիր :

Մարթա տիթրէեէրէր , վէ կէօզլէրինի զիհատէնէ աշմըջ օլա-
րագ , Կօնթրանա պագաըղը հալտէ ,

— Նէ՞ կիպի , տէյի սիւալ իթտի :

Կօնթրան . - Ատալէթ՝ օեռննպաղը վէ անըն դարըսընը մահքիւմ իյլէմիշ տիր :

Մարթա . - (Պիւթիւն պիւթիւն շաշըրարագ .) Մահքիւմ միւ իթմիշ տիր :

Կօնթրան . - Էվվէթ , իքիսինի տէ ղըեապէն իտամ ճէղասընա մահքիւմ իյլէմիշ տիր :

21

Մարթա , մէղքիւր տէհչէթպախչ քէլիմէլէրի իշիթտիկինտէ , անլաշըլըր անլաշըլմաղ պիր սէտա իլէ ,

— Եա՛ Բապպի , եա՛ Բապպի , տէյի նիտա իթտի , վէ գուվվէթ վէ թագաթը գալմաեարագ , սարսըլտը , վէ էկէր Կօնթրան եէթիւ շիպ տէ քէնտիսինի թուլթմասա վէ պիր իսկէմէ իւզէրինէ օթուլթմասա իտի , շիւպհէսիզ մէղպուրէ եէրէ աիւշէճէք իտի :

Արատան պիր տաղըղա կէշմիշ իքէն , խապիսի մէրդում , սէպէպ օլմուշ օլտուղու քէտէրի աղիմտէն միւթէէսիր օլմաեարագ ,

— Էվվէթ , իքիսի տէ իտամ ճէղասընա մահքիւմ օլտուլար , վէ էկէր պու ճէղաեը չէքմէտիլէր իսէ , սէպէպի , ճինաեէթի վագըալարընը միւթէաղըպ , 1848 իսթիլալընըն զուհուրա կէլէրէք , ատալէթին թէչէպպիւսաթընա մանի օլմասը , վէ օլ վագըթտան պէրու , քէնտիլէրինի կիզլէեէճէք , վէ գաթըլկեահա չըգմագտան խալի օլաճագ մէրթէպէտէ մահիր օլմալարը տըր , տէտի :

Մարթա , սօն սէօզլէրի իշիթտիկինտէ , պաշտան աեալա դատար տիթրէտի , վէ բէբէլէեէրէք ,

— Ալահ աշղընա օլտուն , միւսիւ , արթըգ սուս օլուն , տէտի :
Կօնթրան . - Հագըգէթի հալի թէմամիյլէ պիլմէքլիկինիզ լաղըմէտէն տէյիլ մի տիր :

Մարթա . - Կէօրիւեօրսուռնուղքի , պէնի տիվանէ իտիեօրսուռնուղ . Սէօյլէտիքլէրինիլի տինլէեօրում . . . իշիտիեօրում . . . Ֆագաթ մանէասընը անլաեամաեօրում . . . վալիտէմի , ասըլ վալիտէմի էօլտիւրէն Բէրին տիր իլմէտինիլ մի . . . իշթէ , պու սէօզիւ սիղտէն իշիթտիմ . . . լաքին պու սէօզիւ սէօյլէմիշ օլմագլըղընըլ՝ օլամաղ չէյ տիր : Բէրին , պէնիմ վալիտէմ օլմուշ տուր , պէնի պիւեիլթմիւշ տիւր , վէ քէնտի գըղը կիպի պէնի սէվմիշ տիր : Միւսիւ , էկէր

քէնտիսի հազդդէթէն վալիտէմի էօլտիւրմիւշ օլսա իտի, պու շէյ-
լէրի եաբա՞ր մը իտի:

Կօնթրան. — Իճրա իթմիշ օլտուղու ճինաեթտէն իզթիւրապը
ղալպի իճապընճա, պու սուրէթիշ նէտամէթ իթմէք իսթէմիշ տիր:

Մարթա. — Պու խուսուսու թէէմին իտի՞եօրմուսունուզ:

Կօնթրան. — Էվվէթ, թէէմին իտէրիմ:

Մարթա. — Խա՛յր, միւսիւ, տէտիքլէրինիղէ ինանամամ վէսսէ-
լամ: Սիզ եալան սէօյլէեօրսունուզ: Հէմ սիղէ նի՞չին ինանաճա-
ղըմ: Իֆատաթընը՞ իթհամ վէ իֆթիւրա տըր, իսպաթլարընըզ
նէ՞րէտէ տիր:

Կօնթրան. — (Մարթաեա ըէսմի տամղալը պիր քեաղըտ կէօս-
թէրէրէք.) Իշթէ, իսպաթլարըմ: Պէօյլէ ինքեար վէ ճէրհի նազա-
պիլ օլան վէ ճինաեթ մահքէմէսինին իլամընտան իխրաճ իտիլմիշ
պուլունան տօղրու պիր սէնէտ հազդընտա տախի շիւպհէ իտի՞եօր-
մուսունուզ... Օգուեսուն քի անյաեասընըզ:

Մարթա, քէնտիսինէ վէրիլէն քեաղըտը օգուտու, վէ սիմա-
սընտա էսէրը մէսէրէթ հուսուլէ կէլէրէք:

— Ա՛հ, հէլէ շիւքիւրլէր օլսուն Հադդ թէալաեա, պէն զաթէն
պու տէտիկինիղ շէյին միւմքինսիզլիկինի պիլիեօրտում... Անլէրին
իսպասէթի հազդընտա կէօյլէրիմի աշմասը լաղըմ կէլէն պու քեա-
ղըտ, պիսուշ օլտուգլարընա իսպաթ տըր, տէտի:

Կօնթրան. — (Թէաճճիւպլէ.) Նէտէ՞ն:

Մարթա. — Մահքիւմէր՝ Բէրին վէ Ժան Ռօզիէ թէսմիեթ օլու-
նուեօրլար, տէյի՛Լ մի: Պադըն, միւսիւ, պադըն:

Կօնթրան. — Բէք ալէա, պունտան նէ՞ հասըլ օլուր:

Մարթա. — Պէնիմ վալիտէմին իսմի Բէրին Ռէյմօն տուր: Իշթէ
կէօրիւեօրսունուզ քի, մահքիւմ օլան քէնտիսի տէյիլ տիր:

Կօնթրան. — Կէօրիւեօրում վէ անլաեօրումքի, իզլինի զայպ
իթմէք իւզրէ, իսմինի թէպտիլ իթմիշ տիր: պու իսէ, պաշըճա
պիր էմիլ պասիրէթ իզթիլգասընտան պուլունմուշ տուր: Լաքին
իսմինի թէպտիլտէ իթսէ, սիմասընը թէպտիլ իտէմէզ: Պէն, Բէ-
րին Ռօզիէեթի թանըլ իտիմ... տիւնքի կիւն քէնտիսինի թէքրար
կէօրտիւմ, վէ քէնտիսի օլտուղունու թէէմին իտէպիլիւրիմ: Հաթթա
շուրաեը տախի թէէմին իտէպիլիւրիմքի, մէզպուրէ գարշըմտա պու-
լունտուղունտա, ասլընը՝ ասլա վէ գաթա ինքեար իտէմէեթճէք
տիր: — Պունու ֆիլիէն անլամագ իսթէ՞րմիսինիզ:

Մարթա . - Լաքին պու տէհէթլի շէյ տիր . Ա՛հ , շու ալչադլըգ կիրտապընա աթֆը նապար իթմէզտէն էվվէլ , նի՞չին էօլմէտիմ . . . Պագաթ , միւսիւ , սիզէ նէ՞ եաբուրմքի , պէնի պու սուրէթլէ կիրտապը մէյեոսիւնէթէ իլգա իտիեօրսունուզ , նի՞չին կէօզլէրիմի ալտընըգ , Պէն , ճէհալէթտէ օլտուղում հալտէ , մէսուտ իտիմ . նի՞չին հադըգէթի պանա իրաեէ իթմէքլէ , թէլէֆիմէ սէպէպ օլուեօրսունուզ :

Կօնթրան . - Ձիւնքի , մատմուաղէլ , մուգատտէս պիր վազիֆէ իյֆա իթմէքլիկիմ լազըմէտէն իտի :

Մարթա . - Հա՛նկը վազիֆէ :

Կօնթրան . - Գալպինիզին մուգատտէս հիսսիեաթընը ուզուն միւտտէթ օ ալչադլարըն բէնչէսինտէ պրագմամապ , հադըգի իսմի-նիզի իրաեէ իթմէք , վէհապըլ ֆագիւրճէ կէչիրտիկինիզ գարանլըգ վազիեթտէն սիզի գուրթարըպ , սէրվէթինիզի թէսլիմ իթմէք , վազիֆէյի մուգատտէսէմ իգթիզասընտան իտի :

Մարթա . - (Թէաճճիւպլէ .) Սէրվէթի՛մ մի . Պու սէրվէթի հըֆզ իտէն պանքէրին իֆլասըյիւ , սէրվէթի մէղքիւրէնին զայ օլմուշ օլտուղունու պիր ազ էվվէլ սիզ սէօյլէ՛մէեօր մու իտինիզ :

Կօնթրան . - Բէրին իլէ զէվճի , մէղքիւր սէրվէթի զասպ իթմէք իսթէտիքլէրի զէման , ֆիլվադը իշ օ հալտէ իտի , լաքին պու կիւնքի կիւն պու գապիլ տէյիլ տիր . Միւֆլիսի մէրգումուսն օղու , բէտէրինին նամուսունու իեատէ իթմէք իւզըն , անըն պօրճլարընը թէէտիեէ իտիեօր . Պինաէն ալէյհ սէրվէթինիզ պապի օլտուգտան պաշգա , տահա զիեատէ արթմըլ տըր :

Մարթա . - Սէօզլէրինիզէ ինանմաղա մէճպուրում , ֆալաթ ժան իլէ Բէրինէ նէ՞ օլաճապ տըր . Բէրինէ քի , վալիտէմ թէսմիեէ իտիեօրտում . . . Տիմէք օլուր քի , քէնտիլէրինի թուլթտուրաճադսընըգ , վէ վադթիյլէ անլէրի մահըրում իտէն հաքիմլէրէ թէսլիմ իտէճէքսինիզ :

Կօնթրան . - Մա՛տմուաղէլ , պու խուսուս սիզէ աեիտ տիր :

Մարթա . - (Թէաճճիւպլէ .) Պանա՞մը աեիտ տիր . Նէտէ՞ն պանա աեիտ օլուեօր :

Կօնթրան . - Իրթիքեապ իթտիքլէրի ճինաեթ նէ՛ գատար ազիմ վէ միւտհիշ օլսա , չօճուգլուղունուզ զէմանլնտա , կիւնահլարընտան թէօվպէ իտէրճէսինէ սիզի գաեըրմալարընը նազարը իհթիմամա ալմադլըգ , ատալէթ վէ համիյեթ իգթիզասընտան տըր , իմտի , իճրա

իթմիշ օլտուգլարը ֆենալըղը, միւմքին մէրթէպէ թամիր իթմէք իւզըէ, պանա եարտըմ իթտիկինիզ թագտիրտէ, քէնտիլէրինի, մահզա մէրհամէթիմտէն նաշի հիւքիւմէթէ դամազլամամաղա սէօզ վէրիրիմ:

Մարթա. - Սիզէ եարաըմ մը իթմէք, Պունա պէնիմ իզթիտա-
րըմ վաը մը տըր:

Կօնթրան. - Էվվէթ, վէ պու խուսուսուն իճրասը շու վէճհլէ
գապիլ տիր: Քէնտիսինի վալիտէնիզ թէսմիեէ իտէն գատընըն օտա-
սընտա, տիկէր սանտըգլարընտան տահա դիեատէ մազպուլթ սուրէթ-
տէ գաբաթըմըն պիր սանտըգ պուլունմագ կէրէք տիր:

Մարթա. - Շիւպհէսիզ:

Կօնթրան. - Վէ օ սանտըգտա, պաղը քեաղըտյարը հափի օլարագ,
նատիրէն աչըլըր պիր չէքմէճէ պուլունմալը տըր: - Էլպէթթէ պու
խուսուսա տիգգաթ իթմիշսինիզ տիր, տէ՞յիլ մի:

Մարթա. - Էվվէթ:

Կօնթրան. - Օ քեաղըտյարը կէօրտիւնիւզ միւ:

Մարթա. - Մատամ ժէրֆօնուն մազազասընտա չալըմատըղըմ
զէման, սէօլէտիկինիզ քեաղըտլար, պիր չիգտան տէրունինտէ մահ-
ֆուզ օլուպ, չօգ տէֆա Բէրինին, մէքքիւր չիգտանտան անլէրի
չըգարաղընը, թէքրար պէ թէքրար օգուտուղունու, վէ կէօղլէրի
եաշարաղընը կէօրմիւշիւմ տիր:

Պարօն տը Սթրէնեինին սիմասընտա, էսէրը մէսէրրէթ հուսուլէ
կէլէրէք, ֆիքրինտէն,

— Հէօճճէթլէր օլմալը, տէտի, վէ եիւքսէք սէսլէ տէ, - Մա'տ-
մուազէլ, օ չիգտանը խէֆիէն ալմագլըղընըզ գապիլ մի, վէ գօլա'յ
մը տըր, տէյի իլավէթէն պէեան իթտի:

Մարթա. - (Թէաճճիւպ վէ տէհչէթ ալէամէթի իզհար իտէրէք.)
Խէֆիէն ալմագ մը: Լաքին, միւսիւ, պունա մուվաֆֆագ օլմագ
իչին, քիլիտի գըրմագ լաղըմ տըր:

Կօնթրան. - Օ գատարճըզ գուվվէթինիզ եօգ տուր տէյի վէս-
վէսէ՞մի իտիեօրսունուզ:

Մարթա. - Միւսիւ, պու սըրատա լաղըմ օլան չէյ՝ գուվվէթ
տէյիլ, միւրատ տըր:

Կօնթրան. - Նէտէն:

Մարթա. - Չիւնքի վագը օլաճագ հարէքէթիմ, ֆէնա չէյ տիր:

Կօնթրան. - Եանըլըեօրսունուզ, մատմուազէլ, հարէքէթի վա-

գըանըղ՝ պիլաքիս հիւանի մուամէլէ տիմէք տիր, չիւնքի պու եօլտա հարէքէթ իթմէքլէ, Բէրին իլէ գէվճինի գուրթարապիլիրսինիզ, Լաքին, պէն, սիզին, գաթիլլէրէ մէրհամէթ իլթմէք իսթէմէեիպ, հիւքմիւ ատալէթին իճրասընը իսթէտիկինիզի անլաւօրում, Պու իսէ, թապլի պիր տույղու տուր, Իմտի, մատմուաղէլ, միւսթէրիհ օլուն, միւթթէհիմլէրի հիւքիւմէթէ դամմաղլամագլա սիզի մէմնուն իտէճէեիմ:

Մարթա. - (Բէճա իլէ էլլէրինի պարօնա ուզաթարագ, վէ աղլաեօր կիպի պիր սէս չըգարարագ.) Ահ, միւսիւ, միւսիւ, րէճա իտէրիմ, տիզ չէօքիւպ եալվարըրմ, պու սէօյլէտիկինիզի եաբմաեըն, Տիւչիւնիւն պիր քէրրէ քի, էկէր պիսուչ վէ պիկիւնահ իսէլէր...

Կօնթրան. - Ալէյհիւրինտէ պունճա տէլիլէր պուլունտուղու հալտէ, պիսուչ վէ պիկիւնահ օլտուգլարընը նա՛սըլ զանն իտէպիլիրսինիզ, Խա՛յր, խա՛յր, պու խուսուս իհթիմալտէն տէյիլ տիր:

Մարթա. - Հալպուքի, հէր չէյ անլէրի իթհամ իտեօր կիպի կէօրիւնմէսինէ, վէ պունճա տէլիլէր պուլունմասընա, վէ մահքիւմիեթթիլլէրինէ ըաղմէն, պու մէրթէպէ ալչաղլըզ վէ խապասէթ իճրասընա քէնտիլլէրինի հիչ պիր վէճհլէ միւգթտիր զանն իտէմեօրում:

Կօնթրան. - Մա՛տմուաղէլ, պու եօլտա միւլահաղանըղ՝ ագլ ու ֆիրասէթինիզ իչին պատիի չէրէֆ սաեըլմաղ իսէ տէ, էսէրը համիյեթթինիզ տիր, Լաքին պիզ, հաքիմէլ, մուվաճճէհէսինտէ պուլունմաեօրուզ, Պինապէրին մատտէ, մաղնունլարըն պիսուչլուղունու եախօտ միւթթէհիմլիկինի իսպաթ իթմէք օլմաեըպ, եալընըզ սիզտէն պէքլէտիկիւմ խուսուսա ըաղը օլուպ օլմատըղընըզը անլամագտան իպարէթ տիր:

Մարթա. - Փագաթ Բէրինի պիզղաթ նի՛չին կէօրմէեօրսունուզ, Նի՛չին օ քեաղըտլարը քէնտիսինտէն իսթէմէեօրսունուզ:

Կօնթրան. - Մա՛տմուաղէլ, պու խուսուսա ֆիքրինիպտէն չըգարըն, զիրա խըրսըղըզլա էլտէ իթմիչ օլտուղու սէրլէթինիզ սէնէտլէրինին քէնտի եէտինտէ պուլունմասը, ճինաեթթի վաղըասընըն մատտի վէ ինքեար օլունմաղ իսպաթը տըր, չիւնքի մէզքիւր ճինաեթթ, հէր հալտէ, սիրգաթտան էվլէլ վուգուա կէլմիչ օլմագ կէրէք տիր, Իմտի, պէն, Բէրին իլէ կէօրիւտիկիւմտէ, մէզպուրէ էվլէլճէ վուզ ուաթտան իսպալըտար օլմաղ սաեէսինտէ, մէզքիւր իս-

պաթը, վէ այնի վաղըթտա սերվէթինիզի մահվ իտէճէք տիր. Հալ պուքի, օ սէնէտլէրին մահվ օլմասընը իսթէմէմ, վէ իսթէմէկէ տէ հագգըմ եօդ տուր:

Մարթա. - Ֆագաթ, միւսիւ, սիզ քիմսինիզ:

Կօնթրան. - Պէն, մատմուլաղէլ, սիղին եէկեանէ խըսըմընըղմ:

Մարթա. - Սի՞ղ մի:

Կօնթրան. - Էվվէթ, վալիտէնիզին էօլիւմ սատթընտա, քէնտի միւրատըլլա վէլինիզ նասպ օլունմուշում տուր: Իսմիւմ պարօն Կօնթրան տը Սլթրէնէի տիր, վէ իշթէ, վալիտէնիզ գօնթէս տը Բէրուալըն, քէնտի գըլընա պէնի վէլի թայեթինիյլէ եազմըշ օլտուղու վասիեէթնամէ շու տուր:

Կօնթրան, պու սէօլլէրի իրատ իթտիկի դէման, գօնթէս տը Բէրուալըն ալտանարագ եազմըշ օլտուղու օլ ուղուրսուղ վասիեէթի Մարթան իրաեէ իթմէքտէ իտի:

Մարթա, բէնկի սարարմըշ օլան վասիեէթնամէի աչըպ, էվվէլա տօտաղլարընա տաեաթտը, վէ միւնտէրիճաթընը տիգգաթը թամմէ իլէ օգուտուգտան սօնրա, եավաշ սէտա իլէ:

— Ա՛հ, պու քեաղըտը վալիտէմ եազմըշ տըր հա՛, տէտի:

Կօնթրան. - Շիմտի, մատմուլաղէլ, հուգուլումու անյատընըղ, վէ կէօրիւեօրսունուղքի, պու հուգուլումմ՝ ինքեար օլունմաղ սուրէթտէ տիր:

Մարթա, էվվէթ մանէասընտա պաշընը սալլատը, վէ պարօն տախի շու վէճհլէ քէլամընա տէվամ իյլէտի:

— Ճէնապը Ալլահ յահիտ տիրքի, վալիտէնիզին իւղէրիմէ գօյմուշ օլտուղու մուգատտէս վազիֆէի իյֆա իչին հիչ պիր շէյտէն կէրի տուրմատըմ: Օն իքի սէնէտէն պէրի սիպի արաեօրում:

Մարթա. - (Կօնթրանըն էլինի թուլթարագ.) Միւսիւ, վալիտէմ նամընա օլարագ սիգէ թէշէքքիւր իտէրիմ:

Կօնթրան. - (Ֆիլքրինտէն.) Բարթիեի գազանտըմ: Մարթա պէնիւմ օլտու:

Մարթա. - Լաքին տէրէճէյի նիհաեէտէ սէվմիշ օլտուղում գատընը, պունտան պէօյլէ տիթրէմէքսիզին կէօրէմէեէճէեիմ: Տիւչարը տէհշէթ օլմաեարագ քէնտիսիյլէ կէօրիւշէմէեէճէեիմ:

Կօնթրան. - Դըղըմ, պու պապտէ իգթիզա իտէն գուվվէթ վէ միւրատա մալիք օլաճաղընըղա շիւպհէ իթմէեին: Վագաա սիղտէ, հագգըլ պիր հիտտէթ ու զագապըն հուսուլէ կէլէճէկի տէրքեար

իսէ տէ, շուրաեը տէրխաթըը իթմէլիսինիզքի, Կօնթէս տը Բէ-
րուալըն գըզը օլմագլա, վալիտէնիզի եէնիտէն պէրհաեաթ գըլմագ-
իչին, պէնիմ րէհպէրլիկիմէ քէնտինիզի իհալէ իթմէքլիկինիզ լա-
ղըմ տըը. Ասլա վագըթ կէշիրմէքսիլին իշ կէօրիւմէլի տիր, վէ
թէքրար իտէրիմքի, հէր շէյ, սիղին միւրատընըզա միւթէվագըթ
տըը. Պու պապտէ գարարընըղ նէ՞ մէրքէղտէ տիր:

Մարթա պաշընը էյտի, վէ պիր գաշ տագըզա տէրին միւլա-
հազաեա տալտը. Պու արա, Կօնթրան, մէզպուրէեի կէօղիւնտէն
աեըմաեըպ, Ֆիքըրինտէ հուսուլէ կէլէն մուհարէպաթը շէտիտէնին
էսէրինի եիւզիւնտէ տիգըաթ իթմէքտէ իտի:

Նիհաեէթ կէնճ գըզ, եիւզիւնտէ ալիճէնապանէ պիր գարար
շէյլէսի մէվճուտ օլարադ, կէօղլէրինի զիեատէճէ աշտը, վէ ճէվա-
պա աղազլէ,

— Միւսիւ, իսթէտիկինիզի եաբաճաղըմ. Էկէր Բէրին վէ զէվ-
ճի, հազըգէթէն ճանի իսէլէր, ճէնապը Ալլահ անլէրի մուհաքէմէ
իտիպ, ճէզալարընը թէրթիպ իյլէսին. Պէն եալընըզ, պէնիմ իչին
չալըշմըջ օլմալարընտան զայրի հիշ պիր շէյ տէրխաթըը իթմէք իս-
թէմէմ. Անլէրի, հիւքիւմէթէ զամաղլանմագլըդտան գուրթարա-
ճաղըմ, վէ վալիտէմ տէ, հիշ շիւպհէմ եօգ տուրքի, ճէնէթտէն,
սիզը ինթիզամ եէրինէ քէնտիլէրինէ ափվ իթմէքլիկիմի թէրճիհ
իյլէեէճէք տիր, տէտի:

Կօնթրան. Տիմէք օլուրքի, պանա թէսլիմ իթմէք իւզրէ չիղ-
տանը ալաճագսընըզ:

Մարթա. — Էվվէթ:

Կօնթրան. — (Մէսրուրէն վէ քէնտի քէնտիեէ.) Հէլէ շիւքիւր:

Մարթա. — Նէ՞ վագըթ պու իշի կէօրմէք լաղըմ տըը:

Կօնթրան. — Չօգ վագըթըմըզ եօգ տուր. Պու ագչամ Բէրինին
տայիրէսինէ կիտիպ, օրատա գալաճագսընըզ:

Մարթա. — Լաքին պէօյլէ վագըթսըզ ափտէթիմտէն տօլաեը
թէաճճիւպ իտէճէք տիր:

Կօնթրան. — Մատամ Ժէրֆօ պիր պէհանէ իլէ սիզի օրաեա
կէօթիւրէճէք օյտուղունտան, թէաճճիւպ իթմէսինէ մահէլլ պրա-
դըլմաեաճագ տըը. Պինապէրին իլը միւսայիտ ֆըրսաթ զուհուր
իտէր իթմէզ, թալիմաթըմ մուճիւլինճէ հարէքէթ իտէրսինիզ:

Մարթա. — Սիզի թէքրար նէ՞ վագըթ կէօրէճէեիմ:

Կօնթրան. — Ետըն. սիզի էվլինիզտէն եիւզ ատըմ ուզագտա,

պիր արապա տերունինտէ պէրլէեհէճէեհիմ, վէ էկէր մոլվաֆֆագ-
օլուր իսէնիզ, սիզի խանէմէ կէօթիւրէճէեհիմ:

Մարթա. . Պիր տէրէճէ խէվֆ ու էնտիշէ իլէ.) Խանէնիզէ՝ մի
կէօթիւրէճէեհիմ:

Կօնթրան. - Շիւպհէսիզ, չիւնքի տիկէր հիշ պիր խանէ, սիզէ
միւնասիպ կէլմէզ. Պէն սիզին վէլի վէ համինիզ օլտուղումտան, մէս-
քէնինիզ, պէնիմ խանէմ օլմագ. Թապիի տիր, Վազիֆէմի պիր ան
էվվէլ իյֆա իլէ, հագգընըզ պուլունան բարլագ. վազիեթէ սիզի
իյսալ իյլէմէք արգուսինտէեհիմ. Հէր հանկը կիւն, սաեհմտէ թէք-
րար զէնկին օլուր իսէնիզ, օ կիւն, էօմրիւմիւն է'ն կիւզէլ կիւնի-
րինտէն պիրի օլաճագ տըր:

Օլ էսնատէ հալվէթ օտասընըն գարուսու նըսֆէն աչըլարագ,
մատամ Ժէրֆօ կէօրիւնտիւ, վէ «կիրէպիլիւրմիեհիմ» տէտի:

22

Պարօն. - Կիրէպիլիւրմիեհիզ:

Օլիմբ. - Բէք ալէա:

Մէզպուրի օտաեա կիրտիկինտէ,

— Միւքեալէմէնիզ խիթամ պուլտոն մոլ... Իհթիւալքի հէ-
նուզ խիթամ պուլմամըշ տըր... Իմտի, սիզի բահաթսըզ իթտի-
կիմտէն տօլաեը աֆվընըզը ըհճա խտէրիմ, լաքին պու պապտէ պէ-
նիմ թագսիրաթըմ եօգ. տուր... զիրա պէօյլէ եւրմագ լազըմ իտի,
տէտի:

Կօնթրան. - Ազիզէմ Օլիմբ, պիզէ պիր տիեհէճէկինիզ մի վար
տըր:

Օլիմբ. - Տիեհէճէկիմ շու տուրքի, Ամէրիգալը Մ. Լիօնէլ Մօր-
թօն կէլտի. Մարթաեը կէօրմէք խթէեօր, Պէն խսէ, քէնտիսինէ
նէ՝ ճէվապ վիրէճէկիմի պիլմէմ:

Կօնթրան. - (Մարթաեա խիթապէն.) Մա'տմուազէլ, Մ. Լիօնէլ
Մօրթօն իսմինտէ օլան պու Ամէրիգալը սիզէ կէօնի'լ միւ վիրմիշ
տիր:

Մարթա. - (Ֆէվգէլատէ գըզարարագ.) Ֆագաթ... միւսիւ...

Կօնթրան. - Դէնտիսինի գապուլ իթմէք, պանա աեհտ տիր:

Մարթա, իզթիրապը շէտիտ իզհար իյլէտիկինտէ, Կօնթրան,

— Միւսթէրի՛հ օլուն , գըղըմ , Մ. Լիօնէլ՝ նէղաքէթիմտէն մէմ-
նուն օլաճագ տըր . շիմտի կիտիպ քէնտիսինի պուլուրում , տէտի :

Օլիմք . - Փագաթ քէնտիսի եալընըղ տէյիլ տիր :

Կօնթրան . - Րիֆագաթընտա քիմ վար տըր :

Օլիմք . - Մուհիպպի Մ. Ժօրժ տը Լա Պրիէր վար տըր :

Կօնթրան . - (Տիթրէեէրէք .) Ժօրժ տը Լա Պրիէր մի :

Օլիմք . - Էվվէթ , ֆադաթ պունտա թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար
տըր :

Կօնթրան . - Իսմինի վիրտիկինիղ Ժօրժ տը Լա Պրիէր , 1848 վա-
գըալարընտա տիւչարը իֆլաս օլան պանքէրին մախտումու տուր ,
վէ պէօյէ պիր սըրատա անըն պուրատա պուլունտուղունու խապէր
վիրտիկինիղ հալտէ , թէաճճիւպիւմիւ , ֆաղա վէ դարիպ մի կէօրիւ-
եօրսունուղ . Սիգ քէնտիսինի թանը՞եօրմուսունուղ :

Օլիմք . - Պիր տէրէճէ թանըրըմ . տահա էվվէքի կիւն , Սէն-Գլու-
բանաեըրընտա , մէրգում Ամէրֆալը թարաֆընտան քէնտիսինէ
թագտիմ օլունտում , վէ քէնտիսինին դաեթ շիք պիր տէլիգանը
օլտուղունու կէօրտիւկիւմտէն , պու կիւն պուրաեա տավէթ իթտիմ :

Կօնթրան . - Իշթէ պունա զիեատէսիյլէ մէմնուն օլտում , Պիլ-
մէեէրէք պանա հագըգի պիր խըզմէթտէ պուլունտունուղ , հագը-
գէթի հալին պուրատա մէյտանա չըգմասը , մուճիպի մահղուզիե-
թիմ օլտու . Մատմուաղէլ Մարթաեը պուրատա պրագալըմ : Պի-
չարէ գըզճըղաղ , միւսթագպէլինի քեամիլէն թէպտիլ իտէճէք խա-
պէրէր ալտըղընտան , զիեատէսիյլէ միւթէէսիլ օլմուշ տուր , վէ
զանն իտէրիմ քի , սալօնա ավտէթ իթմէղտէն էվվէլ , չէնտ տագըգա
եալընըղ գալմաղա միւհթամ տըր : Իմտի , քէնտիսինի պու հալվէթ
օտասընտա պրագըն , վէ պիր չարեէք սաաթտան ալմաեա կէլին :

Օլիմք . - Բէք ալէա :

Մէղըրիւր հալվէթ օտասընըն իքի գարուսու օլուպ , պիրի՞ մա-
տամ Ժէրֆօնուն խուսուսի տայիրէլէրինէ կէօթիւրիւր , տիկէրի տէ
գապուլիյեթ սալօնլարընա չըգալըր իտի :

Կօնթրան , իքինճի գարուտան չըգըպ , Անագարսիս նամ խըզ-
մէթքեարա ,

— Սալօնտա պուլունանլարա պէնի խապէր վէրին , տէտի :

Ժօրժ տը Լա Պրիէր իլէ Լիօնէլ Մօրթօն եալընըղ օլուպ , Ամէ-
րիգալը , էնինէ պօեունա տօլաչմագտա , վէ զիհնի դաեթթիլէ մէչղուլ
կէօրիւնմէքտէ , վէ տօսթու իսէ , թէպէսսիւմ իտէրէք , մէրգումա

պագ մագտա խտի, Նակէհան Լիօնէլ տուրտու, վէ քէլամա աղագ խտէրէք,

— Լաքին, մատամ ժէրֆօնուն, մատմուագէլ Մարթա իլէ կէօ-րիւշմէք արգուսինտէ օլտուղունու քէնտիսինէ խապէր վիրմէք իս-թէմէմէքտէքի զարիպ էսրարընա նէ՞ մանէա վիրմէլի, տէտի:

Ժօրժ. — Աղիգ տօսթում, պու պիր սըրը տըր: Փագաթ պու էվտէ հէր չէյին սըրը օլտուղունու պէն սիգէ էվվէհէ խապէր վիր-մէտիմ մի:

Լիօնէլ. — Ժօ՛րժ, ֆէնալըգ հիսս խտիօրում, վէ տէհչէթլի պիր չիւպհէ իչինտէ պուլունուօրում: Պու կիծէ ասլա ուեուեամա-տըմ, վէ տիւնքի կիւն տէտիքլէրինիլի խաթըրլամագտան քէնտիմի մէնն խտէմէտիմ: Տօղըուսունու սէօյլէեթիմ մի, ատէթա դօրգու-օրում:

Ժօրժ. — Դօրգունուգ նէտէ՞ն իճապ խտիօր:

Լիօնէլ. — Շու մատամ ժէրֆօ հագդընտա սէօյլէտիկինիլ սէօզ-լէր, տէհչէթիմի մուճիպ օլուօր: Եանըլմըչ օլմանըլ իչին, գապիլ օլսա, սէրվէթիմին նըսֆընը վէրիթիմ:

Ժօրժ. — Տօ՛սթում, սէրվէթինիլի քէնտինիլէ սագլաեըն, զերա էսէֆլէ սէօյլէրիմքի, պու պապտէ հիչ պիր խէթա վուգուինէ իմ-քեան եօգ տուր: Հաթթա պու խուսուս իչին պիւեիւք պիւեիւք սէրվէթլէրի թէհլիքէեէ դօյմաեարագ թէէմին օլունապիլիը: Սիգէ թէքըար խտիօրում, նէ՞ մէվգիտէ պուլունտուղունուգու անլամագ իչին, եալընըլ կէօղլէրինիլի վէ դուլաղլարընըլ աչմագ, էթրա-ֆընըզա կէօղ կէզտիրմէք, տինէմէք վէ տիգդաթ իթմէք քեաֆի տիր: Էկէր իքի սաաթա դատար հէնուլ չիւպհէ խտէրսէնիլ իսմիմի շայպ իթմէկէ րաղը օլուրում:

Լիօնէլ. — Էվվէթ, վատ խտէրիմքի, տիգդաթ խտէճէեթիմ, վէ Մարթա իլէ կէօրիւշիւպ, անը իսթիճվապ խտէրէք, րուհունու վէ ֆիքրինի անլաեաճաղըմ:

Ժօրժ. — (Քէնտի քէնտիեէ.) Եախօտ թաշըտըլը մասքէեի կէօ-րէճէքսինիլ:

Պու արա դաբու աշըլարագ, Անարգարսիս իչէրի կիրտի, վէ միւսիւ պարօն Կօնթըան տը Սթըէնեինին սալօնա կէլմէք իւզրէ օլ-տուղունու խապէր վիրտիկինտէ, Ժօրժ, իզհարը հայրէթ վէ թէաճ-ճիւպլէ,

— Պարօն տը Սթըէնեինին պուրատա պուլունմասընը ֆիքրիմ-

տէն կէշիրմէլի իտիմ, զիրա պու ատէմ, թամ պու էվ իշին խալգ
օլունմուշ պիր քիմնէ տիր, տէյի միւլահաղա իթտի:

Կօնթրան, մէզքիւր իքի ահպապա տօղրու իւրէլէեիպ, վէ անլէրէ
սէլամ վիրէրէք:

— Միւսիւլէ'ր, միւսիւ ժօրթ տը Լա Պրիէրին պու սալօնտա պու-
լունտուղունու խապէր ալտրմ: Անճագ, քեաֆֆէյի տիլլէրտէ,
նամուս վե իսթիգամիթ քէլիմէլէրինին մանէասընա մուատիլ օլան մէզ-
քիւր իսմի, սիզլէրտէն հանկըսընըն թաշըտըղընը սիւալ իթմէքի-
կիմէ աճապա միւսաատէ օլունու'ր մու:

Ժօրթ. - (Ճիւղիճէ թէվաղու իտէրէք.) Պէն իմ, միւսիւ:

Կօնթրան. - Միւսիւ, եաշատըղըմըզ ասըրտա, հէր քէս, մահպա
քէնտի մէնաֆիի շախսիեէսինտէն զայրի պիր շէյ տիւլիւնմէտիկի
հալտէ, սիզ, էսկի զէմանըն պիւեիւք ֆազիլէթլէրինի իհեա վէ իպգա
իտիեօրսունուզ:

Ժօրթ. - (Պարիտանէ.) Պէյլէ պիր մէտհ ու սիթայիշէ լաեըզ
տէյիլիմ: Պէն, անճագ, քէնտիմ իշին մուազգէզ վէ մուգատտէս
օլան պիր խաթըրէնին նամուսունու իեատէ իթմէքլէ, վազիֆէմի
իճրա իտիեօրում:

Կօնթրան. - Բէք ալէա, միւսիւ, ֆադաթ օ վազիֆէեի թա-
նըեըպ տա, քեաֆֆէյի միւշքիւլաթա բաղմէն անը իճրա իտէպի-
լէնլէր, եաշատըղըմըզ զէմանտա բէք նատիր տիրլէր:

Ժօրթ. - Էկէր էյլէ իսէ, պէյլէ պիր վադթ ու զէմանա էսէֆ
իթմէք կէրէք տիր:

Կօնթրան, ճէսուր վէ սէպաթլը օլմասըյյա պէրապէր, ժօրթուն
պարիտանէ հալ ու թավըրնտան տիւշարը եիյիս օլմագտա իտի: Պու
ճիւմլէ իլէ, պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա,

— Միւսիւ, էկէր թէսատիւֆ, պու կիւն պիզի բասթ կէթլի-
մէսէ իտի, եարըն խանէնիզէ կէլմէք շէրէֆիլլէ միւֆթէիսիր օլաճագ
իտիմ, տէտի:

Ժօրթ, մէրգուսուն ֆիքրինի բանա անլամագտա իտի իսէ, սօ-
նունա գատար ֆիքրինի էյզահ իթմէսինի իսթէտիկինտէն,

— Պու մէմուլին զայրի վիզիթանըզը նէ սէպէպէ համլ իտէ-
պիլիր իտիմ, տէտի:

Կօնթրան. - Միւսիւ, միւթէվէֆա մատամ գօնթէս Լէօնի տը
Քէրուաըն է'ն եագըն վէ եէկեանէ խըսըմը օլտուղունու պիլմէեօր-
մուսունուզ:

Ժորժ . - Ֆիլվազը , միւսիւ , արանըգտա պէոյլէ պիր խըսըմըգ մէվճուտ օլտուղունու տէրխաթըր խոխօրում , Ձօգ տէֆա , պիչարէ բէտէրիմին պու պապտէ պահս իթտիկինի իշիթմիշիմ տիր :

Կօնթրան . - Շիւպհէսիգ հագգըմտա բէք իյի սուրէթտէ պահս օլունմամը տըր , զիրա կէնճլիկիմտէ զիեատէսիյլէ հօվարտալըգլարտա պուլունմուշ օլտուղումու ինքեար իտէմէմ , ֆագաթ սիննիմ իլէրլէտիքճէ , ագլըմ պաշըմա կէլմիշ տիր :

Ժորժ . - Իյի եա' , ֆագաթ լէճա իտէրիմ , պանա վիրմէք իսթէտիկինիզ վիզիթանըն մագսէտինտէն պահս իտէլիմ :

Կօնթրան . - Միւթէվէֆա բէտէրինիզին պօրճլարընը թէտիեէ իթմէքտէ օլտուղունուզ ումումէն մալիւմ տիւր :

Ժորժ . - Պու պապտէ քիմէսնէ թէաճճիւպ իտէմէզ :

Կօնթրան . - Թէքրար իտէրիմքի , քիսսէ թէաճճիւպ իթմէեօր , իլլա հայրան օլուեօր :

Ժորժ . - Ջանն իտէրիմքի բէք տէ լաերդ օլմաեան պու թէհայեիւրէ թէրճէման օլմագ իչին խանէմէ կէլէճէք տէյիլ իտինիզ :

Կօնթրան . - Ղաեթթ մուհիմմ պիր մէնֆաաթ իշինի սիզին իլէ թէսվիեէ իչին կէլէճէք իտիմ :

Ժորժ . - Մատամ տը Բէրուալըն վարիսի սըֆաթըյլա , տէյի'լմի :

Կօնթրան . - Խա'յր , անըն գըզընըն վէլի վէ համիսի սըֆաթըյլա :

Ժորժ տը Լա Պրիէր , թէաճճիւպանէ հարէքէթտէ պուլունարագ , — Գօնթէսին գըյլընըն համի վէ վէլիսի' մի . . . ֆագաթ սի'զ մի պու սըֆաթը իքթիսապ իթտինիզ , տէյի սիւալ իթտի :

Կօնթրան . - Էվվէթ , պէն :

Ժորժ . - Նէ' սըֆաթ ահքեամընճա :

Կօնթրան . - Պիզգաթ մատամ տը Բէրուալըն խաթթը տէսթիյլէ եաղըմըշ օլան վասիեթնամէ մուճիպինճէ :

Ժորժ . - Օ վասիեթնամէ քիմի'ն եէտինտէ պուլունուեօր :

Կօնթրան . - Պէնիմ եէտինտէ տիր , վէ իշթէ սուրէթի :

Մէրգում , պու սէօղլէրի տիեէրէք , ճէպինտէն չըգարտըղը վասիեթնամէեի Ժորժա թագտիմ իթտի , վէ Ժորժ տախի քէմալը տիգգաթլէ օգուտու , վէ պատէհու Կօնթրանա կէրի վիրէրէք ,

— Ֆիլվազը պու վասիեթնամէ պանա բէք մունթագամ կէօրիւնիւեօր , տէտի , վէ իլավէթէն տախի , — Ջէվալլը մատամ տը Բէրուալ , զաեթթ սէֆիլ սուրէթտէ էօլտիւ տիեօրլար , տէյի պէեան իթտի :

Կօնթրան . - Պիւր սուրէթի ճինաեթ քեարանէտէ թէլէֆ օլտու , տէրսէնիզ , միւսիւ , տահա տօղրու սէօյլէմիշ օլուրսունուզ , Պիշարէ դատընճըղազ , էմնիյեթ իթտիկի իքի խըղմէթ քեար թարափընտան զէհիրլէնտի , վէ մէրգոււմլար , օ պիշարէնին ճան վիրտիկի էսնատէ , գըղընը վէ սէրվէթ ինին սէնէտլէրինի ալարազ Բարիսէ կէտիլէր , վէ քիմնէտէն ճէղա կէօրմէեէրէք , մէզքիւր սէրվէթի զապթլարընա կէ- չիրմէք նիեթթիյլէ , բէտէրինիզէ միւրաճաաթ իյլէտիլէր :

Ժօրթ . - Պու հիքեաեէեի տիմէմ , պու մասալը պանա նազլ իթտիլէր իսէ տէ , տօղրուսունու սիզէ սէօյլէեիմ մի , պէն ինան- մատըմ , վէ հալէա տախի ինանամամ :

Կօնթրան . - Սճայի'պ , շիւպհէ մի իտիեօրսունուզ :

Ժօրթ . - Եալընըզ շիւպհէ իթմէք տէյիւ , դաթիէն ճէրհ իտէրիմ ,

Կօնթրան . - Փագաթ . . .

Ժօրթ . - Միւսաատէ իտին քի , սէօյլէեիմ , Ջանն իտէրիմ քի զէվճ ու զէվճէ օլան մէրգոււման էմնիյեթթի խըղմէթ քեարլար , նէ' տէրէճէ ազըլսըզ ֆարզ օլունսալար , ասլընա տայիր հիշ պիր իսպաթ պու- լունմահան պիր չօճուղուն' քէնտիլէրիյլէ պիրլիքտէ օլմասը , վէ չա- լընմըշ սէնէտլէրէ միւթ էսարրըֆ օլմալարը , կէօղ տիքտիլէրի սէր- վէթին էմանէթտարը պուլունան պանքէրէ թէէմինաթ օլամահաճա- ղընտան , պանքէրի մէրգոււմուն իւք հարէքէթի , իքի նէֆէր բօլիս մէմուրու ճէլպիյլէ , մալիւմաթը միւքէմմէյէ իսթիհսալինէ տէկին քէնտիլէրինի էմին պիր մահէլլտէ թէվզըֆ իթտիլմէքտէն իպարէթ օլաճաղընը տէրք իտէպիլիւր իտիլէր :

Կօնթրան . - Վագաա օրասը էօյլէ , միւսիւ , լաքին մատտէ սիզէ նէ' դատար ինանըլմահաճագ մէրթէպէտէ զանն օլունսա , եինէ հագըգէթի հալ գարչըսընտա արղը թէսլիմիեթթի իթմէք լազըմ տըր :

Ժօրթ . - Օ , հագըգէթի հալէ հիշ տիեէճէք եօգ տուր :

Կօնթրան . - Էվվէթ , միւսիւ , հագըգէթի հալի կէօրմէմէք իչին , ինսան քէօր օլմալը տըր :

Ժօրթ . - Օ հալտէ պէնիմ կէօղլէրիմ քէօր տուր , զիրա պէն հագըգէթի հալի կէօրմէեօլում :

Կօնթրան . - Հալպու քի մէյտանտա պիր հիօքմ ու դարարը մահքէմէ վար տըր :

Ժօրթ . - Պիլիեօրում , լաքին եանըլմազ' եալընըզ պիր Ալահ վար տըր , Հէմտէ սիզ , ղըեապէն վէրիլմիշ օլան պիր հիւքմ ու դա-

րարտան պահս խտեօրսունուզ քի, պու գաթի սաեղամազ, զիրա նէ՛ չօճուգ, նէ՛ տէ միւթթէհիմ դսնն օլունան խըզմէթ.քեարլար պուլունմամըշլար տըր:

Կօնթրան. - Եանլըշընըզ վար տըր, միւսիւ տը Լա Պրիէր:

Ժօրթ. - Վա՛յ, անլէր պուլունտո՞ւ մու:

Կօնթրան. - Էվվէթ:

Ժօրթ. - Քի՛մ պուլտու:

Կօնթրան. - Պէն:

Ժօրթ, իշիթտիկի սէօղլէրէ շիւպհէսիզ ինանմատըղը ճիհէթլէ, սիմասընտա էսէրը թէհաճճիւպիւ ազիմ կէօրիւտիւ, վէ պատէհու քէլամընա տէվամ պիրլէ,

— Սապըգէն դօնթէս տը Գէրուալըն վէքիլսարճը օլան գատըն իլէ գօնթէսին գըզընըն նէրէտէ պուլունտուգլարընը պիլի՛եօրմուսունուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Կօնթրան. - Էվվէթ:

Ժօրթ. - Պանա պիլտիբի՞միսինիզ:

Կօնթրան. - Հա՛յ հա՛յ. իքիսի տէ Բարիստէ տիրլէր: Պիրինճիսինին ասըլ իսմի, Բէրին Բօզիէ օլտուղու հալտէ, պու իսմինի, Բէրին Բէյսօն իսմի թահլթընտա կիղլէմէքտէ տիր:

Լիօնէլ վէ Ժօրթ. - (Պիրլիքտէ վէ եիւքսէք սէտա իլէ.) Օեունպազըն գարըսը՞ մը:

Կօնթրան. - Թա՛ քէնտիսի:

Ժօրթ. - Էյ չօճուգ, չօճուգ նէ՞րէտէ տիր:

Կօնթրան. - Չօճուգ տա, քէնտիսինի, Բէրինին գըզը զանն իտիեօր, վէ պու էվտէ օլուպ, Մարթա իսմինտէ տիր:

Ժօրթ. - Մատմուազէլ տը Գէրուալ պուրատա՞ մը տըր:

Կօնթրան. - Էվվէթ, միւսիւ, վէ պու սէօյլէտիքլէրիմի իսպաթ իտէպիլիրիմ, վէ է՛ն պաշտա սիզ պուլունտուղունուզ հալտէ, քեաֆֆէյի ինանմաեանլարը տախի իսքեաթ իտէպիլիրիմ:

Ժօրթ. - (Միւթէտիլ պիր թէլէֆֆիւզ իլէ.) Միւսիւ, վազաա պազը վուգուաթ հագգընտա շիւպհէ իթտիմ, ֆազաթ քէլամընըզա ասլա շիւպհէ իթմէմ:

Կօնթրան. - (Պէեանը թէշէքքիւրտէն սօնրա, չէօյլէ իլավէ իթտի.) Միւսիւ, իքի կիւնէ գատար, մատմուազէլ Մարթա տը Գէրուալ, ճէմիյեթի իճթիմաիյիէ իշինտէ հագգը պուլունտուղու հագըգի իսմինի վէ վազիեթիինի քէսպ իտէճէք տիր: Իքի կիւնէ

գատար , քէնտի խանէմոէ պիր զիեաֆէթ վերիպ , թահթը հիմաեմէ իհալէ օլունմուշ օլան օլ գըզըզազը ահըպպամա թագտիմ իտէ-
ճէեիմ , իմսի , միւսիւ , պու կիւնտէն զաթլարընըզը տախի , մէզ-
ըիւր զիեաֆէթիմէ կէլէճէք ահըպպամտան ատտ իտէպիլիւր իսէմ ,
քէնտիմի պախթիեար սաեարըմ : Օ ադչամը , մատմուազէլ Մարթա-
նըն մալիք օլտուղու սէրվէթին սէնէտլէրի սիզէ վէրիլէճէք տիր :

Ժօրթ . - Միւսիւ , վազիֆէմի իճրա իտէճէեիմ , վէ մատմուազէլ
տը Բէրուալ թարաֆընտան շէրան թանըլմըլ օլան վէլի վէ համի .
սինէ հիսասլարըմը վիրմէկէ հազըրըմ :

Կօնթրան . - Զաթէն պէն տէ սիզտէն անը ինթիզար իտիեօրտում :

Ժօրթ . - Շիմտի , միւսիւ , մատէմքի սիզ , պու գըզ իւզէրինտէ
հէման բէտէրանէ պիր իգթիտարը հայիզ պուլունուեօրտունուզ ,
սիզին իլէ զաեթէթ ազիզ տօսթում Լիօնէլ Մօրթօն արասընտա պիր
վասըթա օլմագլըղըմա միւսաատէ իտին : (Լիօնէլի իյմա իտէրէք .)
Բէնտիսի իւշ միլեօն ֆրանգ սահիպի տիր , վէ զաեթէթլէ նամուսլու
վէ միւթէպէր տիր :

Լիօնէլ վէ Կօնթրան , պիրիպիւրինէ թէվազու իթտիլէր , վէ Ժօրթ
տախի սէօղիւնէ տէվամ պիրլէ :

— Մ. Լիօնէլ սիզէ պիր արիզէ թագտիմ իտէճէք տիր . պու
արիզէսինին հիւանի զապուլ օլունաճաղընա իւմիտի դալիմ վար
տըր , տէաի :

Լիօնէլ , Ժօրթուն էլինի թութուպ , պէրաի թէչէքքիւր սըդ-
տը , վէ պարօն , մէսէլէ նէ օլտուղունու բէք ալէա պիլիւր իտի իսէ
տէ , օլ պապտէ մալիւմաթը օլտուղունու իզհար իյլէմէք իսթէմէ-
տիկինտէն , չու եօլտա ճէվապ վիրտի :

— Պիր արիզէ՝ մի , Մ. Մօրթօնուն պէնտէնիզէ նէ՝ կիպի իֆա-
տէսի օլաճաղընը պիլմէեօրում , լաքին միւսիւ տը Լա Պրիէրին տօս-
թու թէէմին օլմալը տըրքի , արզուսու հէր նէ իսէ , պէնիմ եէտը
իգթիտարըմտա օլտուղու հալտէ , շիմտիտէն մուվաֆֆազաթըմը
պէնան իտէրիմ : իմտի , միւսիւ , սիզի տինլէեօրում :

Լիօնէլ . - Զաթէն պիր վազըթտոն պէրու մատմուազէլ Մար-
թաեը թանըմագ իզպալինէ նալիլ օլմուչում տուր : Անճագ , հէր
քէս կիպի , պէն տէ , անըն զահիրի հալու վաղիսէթինտէն ալտա-
նարագ , քէնտիսինի , օեունպաղըն գարըսը Բէրինին գըզը , վէ եա-
չամագ իչին չալըչմաեա մէճպուր օլմուշ պիր աաի իչճի զանն ի-
տիեօրտում , պունունլա պէրապէր , հազըընտա մուհապպէթի

խալիսանէ վե ազիմէ հիսս իյլէմէքտէն քէնտիմի մէնն իտէմէտիմ . Մէզպուրէեի իզֆալ իթմէքիք թասավվուրու , պիր տագըզա պիլէ խաթըրմա կէլմէմիշ տիր . Մատմուլաղէլ Մարթանը քէնտիմէ գէվճէ գըլմագ իսթէրիմ , վէ հաթթա , տիւնքի կիւն պու պապտէ Բէրինէ թէքլիֆիմի արզ իթմիշ օլտուղումու պէեան իտէր իսէմ , զանն իտէրիմքի շիւպհէ իթմէզսինիզ , Շիմտի իսէ , պու թէքլիֆիմի գապուլ եախօտ րէտտ իթմէք հագգը , եալընըզ սիզէ աեիտ օլտուղունտան , պու կիւն տախի սիզէ թէքրար իյլէրիմ :

Լիօնէլ Մօրթօնուն լաղըրտը իթտիկի գէման , Կօնթրանըն սիմասը , պուզ կիպի սօղուգ պիր հալ քէսպ իթտի . Ամէրիգալընըն սօն սէօղլէրինտէն սօնրա , պիր գսյ տագըզա դատար սուպուգ վաղը օլուպ , մուլսխարէն պարօն , շու սուրէթտէ ճէվապա աղաղ իյլէտի .

— Միւսիւ , պանա արզ իթտիկինիզ թէքլիֆ , վէ պու թէքլիֆին իսպաթ իյլէտիկի ինթիրամքեարանէ թէվէճճիւհ , հէմ սիզին իչին , հէմտէ մատմուլաղէլ տը Բէրուալ իչին , պատիի շէրէֆ վէ իֆթիխար տըր . Լաքին թէքլիֆինիզ , նէ գատար մուճիպի թէֆախիւիւր օլսա , պունու ասլա քէշֆ իտէմէզ իտիմ , վէ գէվճէնիզ օլմասընը թէմէննի իթտիկինիզ գըղըն էֆքեար ու հիսսիեաթընը ասլա պիլմէտիկիմ ճիհէթլէ , թէքլիֆինիզի նէ՝ րէտտ վէ նէ՝ գապուլ իտէմէմ . Իմտի , միւսիւ , մատմուլաղէլ տը Բէրուալը պու խուսուտա իսթիճվապ իթմէքլիկիմ իչին պանա միւսաատէ իտին . Սիզ տէ պիլիրսինիզ քի , պէնիմ իլք վաղիֆիմ պու տուր . Զաթէն իքի կիւն սօնրա , Մ . տը Լա Պրիէր խանէմէ կէլէճէկինտէն , սիզ տէ քէնտիսինէ ըիֆադաթ իտին . Պու միւտտէթ գարֆընտա մատմուլաղէլ տը Բէրուալը իսթիճվապ իտէճէկիստէն , էֆքեար ու նիեաթընը անլաեաճաղըմ , վէ օ հալտէ սիզէ ճէվապ վիրէպիլիրիմ :

Լիօնէլ . — Թէշէքքիւր իտէրիմ , միւսիւ , իմտի իքի կիւնէ գատար պէնի եա մէսուտ եախօտ պէտպալսթ գըլաճագ օլան հիւքմ ու իլամը տինլէմէք իչին խանէնիզէ կէլէճէեիմ :

Ժօրթ . — (Բէնտի քէնտիեէ .) Պէն տէ , ինյալլահ պու միւտտէթ գարֆընտա , շու գարանըզ իչինտէն էլպէթթէ այտընըղա չըդապիլէճէեիմ :

Կօնթրան . — (Լիօնէլ Մօրթօնա պապարազ , քէզալիք ֆիքրինտէն .) Էկէր եօլումուն իւզէրինտէ պանա մանի օլուր իսէն , սէնի մահվ իտէճէեիմ :

23

Օլ էսնատէ , մատամ Ժէրֆօնուն տավէթիլէրիյլէ մաղաղասընըն կէնճ իշճի գըղլարը , վէ պիզղաթ մատամ Ժէրֆօ , պալէատէրի միւ-քեալէմէնին ճէրէեան իթտիկի սալօնա կիրտիլէր :

Օլիմք , եախօտ մատամ Ժէրֆօ . - Միւսիւլէր , պու գատար միւ-լադաթընըղ քեաֆի տիր . ապսէնթ վաղթը կէլտի : Տավէթիլէրիմ սիզի պէքլէեօրլար . պիր ազ տա անլէր իլէ միւքեալէմէ իտին :

Ժօրթ . - Զաթէն միւլադաթըմըղ խիթամ պուլտու , մատամ :

Պու ճէվապտան սօնրա , Օլիմք , տավէթիլէրինի շու վէճճիլէ թագտիմ իթմէկէ պաչլատը :

— Միւսիւլ տը Լա Պրիէր , աթ եարըչլարըմըղտա միւսապէդա իտէնլէր իշինտէ մէշհուր օլան վիգօնթ Ատալպէր տը Կրանմօն-Բա-թէյի սիզէ թագտիմ իտէրիմ , Բէնտիսի , պիւթիւն աթ եարըչլա-րընտա հազղլը պիր շէօհրէթ գաղանմըշ տըր :

Ժօրթ . - (Պուրնունուն ալթընտան կիւլէրէք .) Վադաա պիր խալլի միւտտէթ Բարիստէն զայպուպէթ իթմիշ իսէմտէ , եինէ վի-գօնթուն օլ պապտէ մէշհուր օլտուղունու բէք ալէա պիլիրիմ :

Վիգօնթ . - Սօն տէֆա Մարշ մէյտանընտա իճրա իտիլէն եա-րըշտա , գըսրաղըմլա իւշիւնճիւ օլտում , իւշիւնճիւ օլմամաղլըղըմ բէք նատիր տիր :

Ժօրթ . - Պու խուսուստա սիզի թէպրիք իտէրիմ , միւսիւ վի-գօնթ :

Օլիմք . - (Մէրասիմի թագտիմէ տէվամ իտէրէք .) Պարօնէ սըր Բէճինալտ Թօուէր , պու զաթ Եօրգչայրտա պիւեիւք էմլաք սահիպի տիր , վէ Բարիստէ կիւզէլ հայվանլարը վար տըր :

Մատամ Ժէրֆօ , տիկէր էրքէք տավէթիլէրինի տախի թագ-տիմ իթտիքտէն սօնրա , իքի նէֆէր գատընա տէօնիւպ ,

— Մատմուլէլ Պէպէ Բաթարուֆ իլէ մատմուլէլ Գրէվէթ Բօզու տախի սիզէ թագտիմ իտէրիմ : Պու մատմուլէլլէր , պաչ-լըճա թէաթրօլարըմըղն ագթրիսլէրինտէն տիրլէր , տէյի պէեան իյլէտի :

Վադաա մէզպուրէլէր , օլտուգճա կիւզէլ իտիլէր իսէ տէ , թէա-թրօ սսնաաթընտա մահիր տէյիլ իտիլէր : Անճագ , զիեատէ վէ

աչըգ մէշընէպիլէրէ մախսուս սուրէթտէ սիւս վէ տարաթ , վէ շունուն պունունլա սերպէսթճէ իւլֆէթ իթտիքլէրինտէն , քէնտի հէմախ-
լէպլարընը ճէլպ իթմէք իգթիտարընը հայիզ իտիլէր :

Պունլարըն ահվալը մաղիտէսի խայլի եէր թուլթաճաղընտան ,
պունտան սյահս իյլէմէքտէն սարֆը նաղար իյլէրիզ :

Պատէհու մատամ ժէրֆօ , շու վէճհ իլէ , մէրասիմի մէղքիւրէտէ
խիթամ վիրտի :

— Մատմուլէլէր , պու զաթլար տա , պարօն տը Սթընէնի ,
Մ. Լիօնէլ Մօրթօն վէ Մ. Ժօրթ տը Լա Պրիէր տիր... Մ. Լիօնէլ ,
միլեօնլարա մալիք պիր Ամէրիգալը օլուպ , Մ. Ժօրթ տը Լա Պրիէր
իսէ , քէզալիք միլեօնլարա մալիք Բարիսլի պիր պանքէր տիր քի ,
եաղընտա Գալիֆօրնիա վէ Հինտիսթանտան ավտէթ իյլէմիշ տիր :

Պէպէ Բաթարուֆ , Ժօրթուն գօլթ ուղունա կիրիպ , թէքլիթ-
սիզճէ պիր թէպէսսիւմ վէ պագըշ իլէ ,

— Միւսիւ , կէզմիշ օլտուղունուզ ուզագ պէլտէլէրին հէր թա-
րաֆընտա , հաթթա ատի գալտըրըմլարըն ալթընտա տախի քիւլի-
տէթլի էլմասլար պուլունուր տէրլէր : Օ էլմասլարտան պիզէ պիր
խայլիճէ կէթիրտինիզ մի... էկէր կէթիրմիշ իսէնիզ , շիմտիտէն սիզէ
խապէր վէրլըրիմքի , իլթիֆաթ վէ իհթիրամը նէ գատար սէվէր
իսէմ , էլմասլարը տահա զիեատէ սէվէրիմ , իմտի , հէր չարչէնպիհ
աղչամը , լուպիեաթտան սօնրա , Վէնթէմիլ սօգաղընտա 11 նիւմէ-
րօլու խանէնին պիրինճի գաթընտաքի տայիրէտէ միւսաֆիր գա-
պուլ իթտիկիմտէն , թէշրիֆինիզտէ մէմնուն օլուրում :

Մէրգումէլէր , Ժօրթուն եանընտան այրըլըպ , սըր Բէճինայտ
թօուէր իլէ կէօրիւշմէկէ կիթտիքլէրինտէն , Ժօրթ , քէնտի եանընտա
պուլունան Լիօնէլէ տօղրու տէօնէրէք ,

— Հալէա ալտանմըշ օլտուղումու զանն իտի'եօրմուսունուզ...
արալարընտա պուլունտուղումուզ խայզա նէ տիեօրսունուզ , տէյի
պէնան իյլէտի :

Լիօնէլ . — Պու սիւալինիզէ , Վէկէր գապիլ օլտա , շու տաղըգա-
տա Մարթանը պու էվտէն այրըրըպ կէօթիրիւրիւմս ճէվապընը վիր-
մէքտէն զայլի պիր շէյ տիեմէմ :

Ժօրթ . — Պու կիւն , պու սէօյլէտիկինիզ միւմքինսիզ շէյ տիր ,
լաքին սապըրը օլուն : Անճագ շունու պանա պիտիրինքի , պու եէ-
թիմէ գըզըրզաղը պուրատա պրագմապտա օլան Բէրլին հագգընտա
հալէա ըրաեթ վէ թէվէճճիւհիւնիւզ պագի'մի տիր :

Լիօնէլ. - Մատեմ. քի օ գատըն պուրանըն ահվալինի պիլմէօր իսէ, հագգընտաքի լիսեէթ վէ թէվէճճիւհիւմ նէտէն պագի օլմասըն:

Ժօրթ. - Պիլմէօր մո՛ւ. իշթէ պու սիւալ եագընտա հալլ վէ ֆասլ օլունաճագ տըր:

Լիօնէլ. - Նէ՞ սուրէթլէ:

Ժօրթ. - Պիր ազտան կէօրիւրսիւնիւզ:

Լիօնէլ. - Նէ՞ վագըթ:

Ժօրթ. - Վատ խտէրիմ. քի, պու ագչամ պու խուսուսու անլա-
եաճագսընը:

Լիօնէլ, Ժօրթուն օլ էսնատէ ֆիքրինի իյզահ իթմէք իսթէմէ-
տիկինի տէրք իթմէքլէ, իսրար իթմէտի:

Մատամ Ժէրֆօ, բէնչիւրէլէրտէն պիրինին եանընա եագլա-
շարագ:

— Հալէա եաղմուր եաղըօր... նէ՛ գատար թէհամիւլ օլուն-
մաեաճագ հալ տիր... Պու հավատա պաղչէտէ, աղաճլարըն կէօլ-
կէսի ալթընտա, եախօտ մաղարամտա եա քէօշկիւմտէ, սու ֆիսքի-
եէսի գարչըսընտա ապսէնթ իշէրէք սէֆա իթմէք, միւմքին տէյիլ
տիր:

Պէպէ Բաթարուֆ. - Սէվկիւլիւ մատամ, իշէրտէ եախօտ տի-
շարտա իշիլմիշ, պունտա պիր պէյիս եօգ տուր. մատտէ ապսէնթ
իշմէքտէ օլտուղու հալտէ, պուրատա տախի իշէպիրիւրիզ:

Բրէվէթ Բօզ. - Թէմամ տըր, թէմամ. հայտէեին պիր իքիշէր
գատէհ չագըպ չագըշտըրալըմ: Ապսէնթ շիշէլէրիյլէ գատէհլէր նէ՞-
րէտէ տիր:

Օլիմք. - Շիմտի իգթիզա իտէն էմրլէրի խըզմէթ. քեարլարըմա
վէրիւրիմ:

Մէղպուրէ, պիր չան չալմասընտա, պիր չօգ խըզմէթ. քեարլար,
բարլագ տիւյմէլի էլպիսէլէր կիեինմիշ օլտուգլարը հալտէ, եօգարը
չըգտըլար, վէ մատամ Ժէրֆօնուն էմրլէրինի ալտըգտան սօնրա,
կիտիպ, մուախիւարէն պիր չօգ շարապ, ապսէնթ, վէրմուլթ, պիթ-
թէր վէ քիւրաաս շիշէլէրի վէ ինճէ գատէհլէր իլէ ալտէթ իյլէտիլէր:

Շիշէլէր վէ գատէհլէր գօնսօլար իւզէրինտէ թէրթիպ իտիլին-
ճէ, Օլիմք, վիգօնթ տը Կրանմօնա խիթապ իտէրէք:

— Միւսիւ Ատալպէր, բէճա իտէրիմ, պէնիմ գատէհիմէ ապ-
սէնթ տօլտուրուն, տէտի:

Վիգօնթ, պիր էլինէ պիր շիշէ վէ տիկէրինէ տէ պիր գատէհ
այարագ,

— Ազիզէմ, սատէ ապսէնթ մի իսթէօրսունուզ, եօգսա պիր
ազ անիսօն գարըշտըրաեըմ մը, տէյի սիւալ իթտի:

Օլիմբ. — Հիշ պիր շէյ գարըշտըրըմաեարագ, սատէ ապսէնթ
իսթէրիմ:

Վիգօնթ, մէզբիւր իչկիտէն պիր տէրէճէ թէրէտտիւտէ գա-
տէհէ տօլտուրտուղու սըրատա, Օլիմբ,

— Գօրգմաեըն, գօրգմաեըն տա տօլտուրուն, տէտի:

Վիգօնթ. — Փագաթ ազիզէմ, ապսէնթ, ինսան իչին մուզիըր
պիր իչկի տիր:

Օլիմբ. — Նէ պէյիս վար տըր, զիեատէ քէյփի օլուրում:

Մէզպուրէ, պու սէօզլէրտէն սօնրա, վիգօնթ Ատալպէրին էլին-
տէքի գատէհի ալըպ, աչիքեար պիր մէսէրէթլէ տէրունինտէքի ապ-
սէնթի պիր եուտումտա իչտի:

Պու հալ վագը օլտուղու զէման, Սիւզան վէ Ամանտա նամ
գըշլար, պարօնէնին եանընտա պիր թագըմ նազ վէ ճիվէլէրտէ պու-
լունմագտա իտիլէր:

Սիւզան. — Սըր Բէճինալտ, սիզ պիր նազիք քիմսէ օլտուղու-
նուզտան, ումարըմքի պանա պիր գատէհ պիթթէյ վիրմէեէ հիմմէթ
իտէրսինիզ:

Բէճինալտ. — (Ինկիլիզլէրէ մախսուս թէլէֆֆիւզլէ.) Մաէլմէմ-
նունիյեէ, մատմուազէլ:

Ամանտա. — Սըր Բէճինալտ, պանա տա պիր գատէհ ժէնըվիէվ
վէրիւսինիզ, տէյիլ մի:

Բէճինալտ. — (Բէզա.) Օլտ Թօմ. եէս, միս:

Տավէթլիլէր իչինտէ պուլունան վէ մատամ ժէրֆօ թարաֆըն-
տան կիւեա մէշհուր պիր միւէլլիֆ մագամընտա թագտիմ իտիլէն
Լազգարա նամ քիմսէ իսէ, իֆրաթ մէրթէպէ իշրէթ իթմէքլէ, գա-
ֆասը տիւմանը օլտուղու հալտէ, պիլտէն պիրէ բիեանօնուն եա-
նընա գօշտու, վէ եիւքսէք սէտա իլէ:

— Սուս օլուն, սօն տէֆա թէէլիֆ իթտիկիմ էսէր, պու ագ-
շամքի էյլէնճէմիզէ դաեէթ մուվաֆըզ օլտուղունտան, անը բիեանօ
իլէ սիզէ օգուժագ իսթէրիմ, տէտի:

Օլիմբ. — Նէ տիր, Նէ ֆիր:

Լազգարա. — Ապսէնթէ միւթէալիզ պիր պէսթէ տիր:

Օլիմբ. - Աֆերի՛ն, աֆերի՛ն, Լազգարա, հայտե ապսէնթին պէսթէսինի տինյէեէլիմ :

Լազգարա խօշ պիր սէտա իլէ պէսթէսինին պիր գաշ պէյիթինի օգուտուգտան սօնրա, շամաթալը ալգըշլաեըշլար իլէ մուգապէլէ օլունաճագ իքէն, պունա վագըթ գալմաեըպ, մատամ Ժէրֆօնուն օտա խըզմէթճիսի, գաբունուն իքի գանատընը աշարագ, սուֆրանըն հազըր օլտուղունու խապէր վիրտի, վէ այնի վաղըթտա թաամ սալասը, տավէթլիլէր իլէ տօլտու :

Իքինճի տէֆա, ԺօրԺ՝ Լիօնէլէ խիթապ խտէրէք,

— Սիզ պու հալլէրէ նէ՞ տիեօրսունուզ, տէյի սիւալ իթտի իսէ տէ, Ամէրիգալը պու սիւալէ ճէվապ վիրմէտի :

24

Պրագալըմ մատամ Ժօրֆօնուն տավէթլիլէրի, չիչէքլէր իլէ տօնաուըլմը վէ ըըդլար իլէ թէնվիր իտիլմիշ օլան թաամ սալասընտա, վէ կիւմիւչէ վէ պիլլօրա տալիր թագըմլար վէ նէֆիս եէմէքլէր վէ միւնթէխապ շարապլար իլէ տօլու պուլունան մասանըն էթրաֆընտա օթուրսունլար, վէ պիզ, թամ օ սաաթտա, Բօսթախանէ սօգաղընտա քեային Ժան Բօզիէ իլէ գարըսընըն իգամէթկեահընա նագլը քէլամ իտէլիմ :

Պունլարըն տայիրէսի, քիւհնէ պիր խանէնին իւսթ գաթընտա, վէ թափան իչի հալինէ իֆրաղ իտիլմիշ օլան վէ Նինեօլէնին իգամէթինէ թախսիս օլունմուշ պուլունան էրգագ օտասընըն ալթընտա օլտուղու հալտէ, իւշ օտատան միւրէթթէպ իտի :

Մէզքիւր օտալարտան պիրի, Ժան Բօզիէնին, իքինճիսի Բէրին իլէ ԺօրԺէթին օլուպ, պիր կիւն էվվէլ Թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-Լա-Ժամպ թարաֆընտան քիրա իլէ թութուլմուշ օլան օտանըն իթթի-սալինտէքի իւչիւնճիւ օտա իսէ, հէմ մաթպախ, հէմ թաամ օտասը, վէ հէմտէ օրթա օտասը մագամընտա գուլլանըլմագտա իտի :

Իշպու իւչիւնճիւ օտա, օլտուգճա թէֆրիշ իտիլմիշ օլուպ, պօեալը թախթատան մաամուլ չըմինէ իւզէրինտէ, քիւչիւք պիր այինէ, վէ ատի քեաղըտլա գաբլը տիվարլարտա տախի, սիեահ չէրչիվէ իչինտէ պաղը թասվիրլէր կէօրիւլմէքտէ իտի :

Օրթատա, իւզէրի ատի պէզ իլէ էօրթիւլիւ եուվարլագ պիր

մասա, էսկի պիր պիւրօ վէ քիւչիւք պիր եազըլսանէ, օտանըն թէք-
միլ էշեասընը թէշքիլ իտիպ, պու շէյլէր, գուլլանըլմը մօպիւեա
սաթան թիւճճարտան սաթըն ալընմը իտի:

Պու օտանըն մէֆրուշաթը թաֆսիլաթընը ուզաթմաներպ, սէ-
տատտան պահա իտէլիմ, Բէրին իլէ զէվճի վէ ժօրթէթ, ագչամ
թաամյարընը իթմիշ իտիլէր:

Վազըլթ կիճէ օլտուղունտան, մասանըն իւզէրինէ գօնուլմուշ
օլան պիր քիւչիւք լամպա, տէրունը օտաեր այտընլաթմագտա իտի:

Ժան Բօզիէ, թէրս պիր շէհրէ իլէ, պաշընը էլլէրի իշինէ ալմըշ
վէ տիրսէքլէրինի տիզլէրինէ տաեաթմըշ օլուպ, գապա բիրօսուունու
իշմէքտէ, վէ Բէրին իլէ ժօրթէթ տէ, պիր էլպիսէնին թամիրի իշլլէ
մէշղուլ պուլունմագտա իտիլէր: Լաքին կէնճ գըղ, արասըրա իշինի
ունուտարագ, միւպհէմ պիր իզթիրապ վէ էնտիշէ իլէ վալիտէսինէ
պագմագտա իտի:

Փիլվագը օլ էննատէ Բէրին, մահգունիյեթթպախշ պիր միւլա-
հաղա իշինտէ զանն օլունուպ, ալէսսէվիյեթ խաֆիֆ օլան վէ աալա
եօրուլմանեան էլի, մաքինավարի սուրէթտէ տուրմագտա, վէ կէօզ-
լէրի, պիր շէյ կէօրմէքսիզին, տիք տիք գարշըսընա աթֆ օլուն-
մագտա իտի:

Նակէհան պիշարէ գատընճըղազըն ուզուն քիբրիբլէրինտէն պիր
կէօզ եաշը տամլասը ագտը:

Ժօրթէթ, թէհամմիլիւ թիւքէնէրէք,

— Վալիտէճէեիմ... տէտի:

Բէրին, պիրտէն պիրէ ուեանտըրըլան քիմսէլէր կիպի սարսըլտը,
վէ ճէվապա աղազլէ,

— Նէ՞ իսթէեօրսուն գըղըմ, տէյի պէեան իյլէտի:

Ժօրթէթ. — Նէեի՞ն օլտուղունու պիլմէք իսթէեօրում:

Բէրին. — Պագաթ հիշ պիր շէյիմ եօգ տուր, նէյիմ օլապիլիր:

Ժօրթէթ. — Շիւպհէմ եօգ տուր քի, քէտէրին վար տըր:

Բէրին. — Պէնիմ մի քէտէրիմ վար տըր. խա՛յր, գըղըմ, սէն
եանըլեօրսուն:

Ժօրթէթ. — Բէտէրին եօգ իսէ, նի՞շին աղլաեօրսուն:

Բէրին. — Խա՛յր, աղլամաեօրում:

Ժօրթէթ, վալիտէսինին հէնուզ եաշ օլան եանաղընա բարմա-
ղընըն ուճունու տօգունարագ,

— Պագսանա, վալիտէճիեիմ, եանաղըն հալէա եաշ տըր, տէտի:

Բէրին . - (Թէպէստիւմ իթմէկէ չալըչարադ .) Տիմէք օլուր քի , պէնիմ մալիւմաթըմ օլմագսըզըն կէօղլւմտէն եաշ ագմըշ տըր :

Ժօրժէթ . - Եանի սէն պէնտէն պիր շէյ կիղլէեօրսուն , ֆագաթ պու իյի պիր մուամէլէ տէյիլ տիր : Էմնիյեթթինի հագգըմտա կէօսթէրմէմէնէ լաեըգ օլմագ իշին , պէն նէ՞ եաբտըմ :

Բէրին պու արա էեիլիպ , գըզընըն անլընը պուս իթտի , վէ պատէհու իֆատէսինէ տէվամ իտէրէք ,

— Սէվկիւլիւ գըզըմ , սէն պանա հիշ պիր շէյ եաբմտըն : Տիւնէաեա կէլաիկինտէն պէրու , սէնի իթապ վէ թէքտիր իտէճէք հիշ պիր սէպէպ եօգ տուր : Այթուն կիպի պիր գալպ սահիպիսին , վէ հէր վագըթ կիպի հագգընտա էմնիյեթթիմ պագի տիր :

Ժօրժէթ . - Էօյլէ իսէ , տէրտինին սէպէպինի պանա պիլտիրիպ , պու էմնիյեթթինի իգհար իյլէ : Ինքեար իթմէքլիկին պիհուտէ տիր , զիրա քէտէրինի կէօրիւեօրում , վէ սէպէպինի անլաեօր իսէմ տէ , նէեէ՞ տայիր իտուկինի քէշֆ վէ թախմին իտէմէեօրում :

Բէրին . - (Նէվիմա տէհշէթլէ գըզընա պագարադ .) Անլաեօրմուսուն , նէյի անլաեօրսուն :

Ժօրժէթ . - Տիւշիւնճէնէ վէ քէտէրինէ սէպէպ օլան մատտէ , գըզգարընտաշըմա տայիր տիր զանն իտիեօրում :

Բէրին , պաշընը էյտի , ֆիլվագը Ժօրժէթին քէշֆի տօղրու օլոգպ , վալիտէսի , Մարթա իւզէրինէ տիւշիւնմէքլէ , ֆիքրի մէշղուլ պուլունմագտա իտի :

Օն լքի սէնէտէն , եանի էսկի սանաթթընա թէքրար պաշլամաւսընտան պէրու , Բէրին , ֆէվգէլատէ գապա իըզմէթլէրտէ պուլունմուշ , վէ թէհամմիւլ օլունմագ եօրկուկուլարա գաթլանմըշ իտի իսէ տէ , ֆիթուր կէթիւմէմիշ իտի :

Մէզպուրէ , ագտէմճէ պէեան իթվիշ օլտուղումուզ սէպէպլէրլէ , եանի պաշլըճա , զայպ իթտիկի հալ վէ վաղիեթթտէն տօլաեը պիշարէ դըզճըղազը տիւշարը էլէմ ու քէտէր ղըլմամագ իւզրէ , Մարթաեա , քէնաիսինին վալիտէսի օլմատըղընը պէեան իթմէեիպ , մէզպուրէեի հագգըի գըզը մագամընտա աոտ իյլէմիշ իտի :

Ժօրժէթ տէ , Մարթաեը , քէնտի գըզգարընտաշը զանն իտիեօրում :

Լաքին , պիրտէն պիրէ , Լիօնէլ Մօրթօնուն , Մարթա իլէ ագտը իզտիվաճ թէքլիֆի , պու հալ ու վաղիեթթի էսասընտան թէպտիլ իթտիկինտէն , Բէրինի , Րօշթայլ սէյֆիեթթինտէքի ֆաճիայը միւտ-

հիշեցէ՛ Մարթա ի՛նչ ժօրժէթի վագըֆ իթմէկէ մէճպուր իյլէմէքտէ , վէ հագգընտա , մուհապպէթ վէ սատագաթընըն իճապ իթտիրտիկի հուգուգտան զայրի հուգուգու պուլունմաեան օլ գըզըղազը էվլէնտիրմէք եախօտ էվլէնտիրմէմէք մէսուլիեթի ազիմէսի , քէնտիսինի ազըր պիր պար ալթընտա էզմէքտէ իտի :

Էվվէթ , Բէրին , Մարթաեա , «Պէն սէնին վալիտէն տէյիլիմ» վէ ժօրժէթէ տէ , «Մարթա սէնին գըզգարընտաչըն տէյիլ տիր» տիմէսի լազըմ կէտիկինի , ազիմ պիր տէհչէթլէ միւլահագա իթմէքտէ , վէ , «աճապա եէկտիկէրիմիզի ըապթ իթտիկինի զանն իյլէտիկիմ պաղլարը գըրար իսէմ , ծնտան սօնրա եա՛ պէնի սէվմէզ իսէ , եախօտ պէնի թահգիր իտէր , վէ պանա պիր վագըթ ատի պիր խըզմէթճի վէ պու կիւն պիր օեուռպազ նազարըյլա պագար իսէ» տէյի տիւչիւնիւպ , քէնտի միւրատընա ըաղմէն տիթընմէքտէ իտի :

Իշթէ Բէրին պու սօն միւլահագաեը իտէրքէն , եանազը իւզէրինէ պիր տամլա կէօզ եաչը ագմըշ , վէ գըզը իսէ , վալիտէսինին միւքէտտէր օլտուղունու կէօրիւպ , զարիպ պիր իլհամըն թէհասիրէյլէ , գալպկեահընըն է՛ն գանլը ճիհէթինէ էլինի տօգունտուրմուշ իտի :

Կէնճ գատըն , ծնտան սօնրա զիեատէ թէրէտտիւտ իւզընէ պուլունմաեարագ , գարարը գաթիսինի վիրտիքտէն սօնրա , գըզընը , կէօքսիւ իւզէրինտէ սըգարագ ,

— Էվվէթ , սէվկիւլիւ գըզըմ , հագգըն վար տըր . քէտէրիմ , տէրտիմ վար տըր : Պիր ազտան հէր շէյի սանա սէօյլէեէճէեհիմ , պէլքի պէնի թէսէլլի իտէճէքսին , վէ էկէր պէնի թէսէլլի իտէմէգսէն , հիշ տէյիլ իսէ , պիրլիքտէ աղլաեաճաղըզ , տէյի պէեան իյլէտի :

Ժօրժէթ տախի , վալիտէսինէ սարըլարագ ,

— Էվվէթ , սէվկիւլիւ վալիտէճիեիմ , էվվէթ , տէրտինի քէտէրինի չարուգ սէօյլէ , տէտի :

Բէրին . իմտի , պէնի տինլէ , ֆագաթ ըուհունու , պիւեիւք վագըլար իչին հազըր պուլունտուր , զիրա էկէր վալիտէնին եէրինէ պիր տիկէրի , սէօյլէեէճէկիմ շէյլէրի սանա նազլ իթսէ իտի , ինանամաեաճագ իտին , վէ ինանմագ իսթէմէեէճէք իտին :

Ժօրժէթ , պու սըրատա հիշ պիր սէօզ սէօյլէմէտիկի կիպի , հիշ պիր հարէքէթտէ տախի պուլունմաեըպ , հէեէճան վէ իզթիրապը միւպէյեին պիր վագիեէթ քէսպ իյլէտի :

Բէրին, հիքեանէսինէ պաշլաեանադ իքէն, օտանըն գաբուսու եափաշճա չալընտըղընտան, սէօզիւ աղղընտա գալտը:

Բէրին. - Զանն իտէրիմ քի գաբու չալընտը: Սէն սէս իշիթտիմ մի: Ժօրթէթ. - Էվվէթ, իշիթտիմ վալիտէճիեիմ:

Բէրին. - Եանընտաքի օտա պօշ օլտուղունտան, գաբունուն չալընմասը պիղիմ իշին օլմալը տըր:

Ժօրթէթ. - Խա'յը, վալիտէ, եանընտաքի օտա պօշ տէյիլ տիր: օրաեը քիրալատըլար, վէ տիւն ագչամ էչեալարընը նագլ իթտիլէր: Իմտի, չիմտի պիղիմ գօմշուլարըմըզ վար տըր:

Բէրին. - Պէլքի կէլէն քիմսէ, անլէրէ մախսուս տուր: Իմտի, պիր ազ պէքէեէլիմ:

Իքինճի տէֆա, ֆագաթ պիր ազ զիեալտէ սէսլիճէ գաբու չալընտըղընտան, Բէրին վէ Ժօրթէթ, կէլէն քիմսէնին, քէնտիլէրի իշին օլտուղունա չիւպհէլէրի գալմաեարագ, կէնճ գըզ աեաղա գալգըպ, գաբուեու աչտը:

Այնի վագըթտա, պիր էլիյէ չարգասընը վէ տիկէրիյէ պիր մէքթուպ թուլմուշ օլան պիր համալ իշէրի կիրիպ,

— Աֆվ իտէրսինիզ, մատամ Բէրին Րէյմօնտ պու տայիրէտէ՞ մի իգամէթ իտէր, տէյի սիւալ իթտի:

Բէրին. - Էվվէթ, Բէրին Րէյմօնտ պէն իմ:

Համալ. - Թէմամ, տիմէք իշիմիզ սըրասընտա տըր: Իմտի, չէհիրի, պու մէքթուպ սիղին տիր:

Բէրին. - Պու մէքթուպու սիղէ քիմ վիրտի:

Համալ. - Կիւղէլ վէ կէնճ պիր ատէմ, արապա իլէ Շանդ-էլիզէ թարաֆընտան կէչէրքէն, արապաւտան աչաղըեա էնիպ, պու մէքթուպու պիր ան էվվէլ պուրաեա կէթիրմէքլիկիմի թափսիեէ իթտի: Պէն տէ օրատան պուրաեա գատար գօշարագ կէլտիմ:

Բէրին. - Պու խըզմէթինիզ իշին սիղէ ագչէ վիրմէք լագըմ մը տըր:

Համալ. - Խա'յը, օ կէնճ միւսիւ, խըզմէթիմին պէտէլինի վիրտի: Իմտի, չու մէքթուպունուղու աչըն. պէն կիտիեօրում, կիճէլէր խայր օլսուն:

Համալ տիչարը չըգտըգտան սօնրա, Ժօրթէթ, կէլիպ վալիտէսինին եանընտա օթուրտու, վէ քէնտինէ թէսլիմ իտիլմիշ օլան մէքթուպու մէզպուրէեէ իթա իթտի: Պու մէքթուպուն մահֆազասը վէ իւզէրինտէրի ատրէս եաղըսը, զաեէթ պիշիմի իտի:

Բէրին, պիր իբի սանիյեէ գատար մէքթուպը մէզքիւրու էլին-
տէ թութուպ օգուժատըղընտան, Ժօրթէթ,

— Վա'լիտէ, մէքթուպու օգու. քի, օնտան սօնրա տա հիքեա-
եէնի պանա նաղլ իտէսին, տէյի պէեան իյլէտի:

Բէրին. — (Պիր մէքթուպա, պիր տէ Ժօրթէթին ելզիւնէ պա-
գարագ, շէօյլէ իֆատէ իթտի.) Գը'զըմ, չօգ տէֆա պէնի, պաթըլ
իթիգատլարա գահիպ օլտուղուժ իչին մոլախէզէ իթմիչլէր տիր.
Պէն իսէ, եաչըմը ալտըգճա բէք չօգ քիմսէլէրին գաաֆէթ ատտ
իթտիքլէրի պու խոլսուտա քէնտիմի իսլահ իթմէեօրուժ, զիրա
հիսսիեաթը տէրունիմ պէնի ասլա եանըլթմամըչլար տըր. Հիսսի-
եաթըմ, իյի ֆէնա, պանա հէր նէ խապէր վիրմիչլէր իսէ, տայիմա
իճրա օլունմուշ տուր. Շու քիւչիւք վէ կիւզէլ մահֆագաեը կէօ-
րիւեօրսուն ա'. Պունտա գօրգաճագ սէպէպ եօգ տուր, տէյի'լ մի.
Ճալիպ վէ կէօրիւմէկէ շայեան պիր քեաղըտ տըր...

Ժօրթէթ. — էյ...

Բէրին. — էյ նէ' օլաճագ. իչթէ պունտա ֆէնալըգ մէվճուտ
տուր:

25

Ժօրթէթ, պու սէօզլէրի իչիթտիկինտէ, հայրէթլէ վալիտէսինէ
աթֆը նազար իթտի, վէ Ժան Րօզիէ տախի պիր քէօշէտէ, սէրսէմ-
ճէսինէ օթուրուպ բիբօսունու իչմէքտէ իքէն, օ արա պաչընը եօ-
գարը գալտըրտը:

Բէրին, մահֆագաեը եըրթըպ, իչինտէքի մէքթուպ քեաղըտընը
աչտը. Մէգպուրէ, իւք սաթըրլարընը օգուր օգուժագ, սիմասընտա,
թարիֆ օլունմագ պիր տէհչէթ վէ հիտտէթ ալէամէթի հոլսուլէ
կէլտի, վէ պօղուգ պիր սէտա բէֆ իլէ, մէքթուպու օգուտուղու
զէման էօլիւ կիպի սօլիոլնլուգ քէսպ իթմիչ օլան եանագլարը,
պիրտէն պիրէ գան գըրմըզը քէսիլտի, վէ մէզքիւր մէքթուպ էլին-
տէն եէրէ տիւշտիւքտէն սօնրա, զանն իտէրսին քի, նէվիմա ճիննէ-
թէ կիրիֆթար օլարագ, նէ' եաբտըղընը վէ նէ' եաբաճաղընը քէն-
տիսի տէ անլաեումամագտա իտի:

Նակէհան պիր սէօզ պիլէ թէլէֆֆիւզ իթմէքսիզին վէ Ժօրթէ-
թին սիւալլէրինէ ճէվապ վիրմէքսիզին, տարմատաղըն սաչլարը իւ-

զէրինէ պիր շաբգա վազ իթտի, վէ ումուղունա տախի պիր շալ ալըպ, պուլունտուղու տայիրէտէն տիշարը փըրլատը:

Ժան Բօզիէ. — (Ես վաշ սէտա իլէ.) Պու գարընա նէ՞ օլտու. պու հալտէ նէ՞րէեէ կիտէպիլիր. աճապա ագլընա խիֆֆէ՞լք մի կէլտի.

Ժօրժէթ, օլ էսնատէ թիւ թիւ տիթրէմէքտէ իտի. Ժան, թէք-րար իլէ,

— Տուրտուղու եէրտէ նէ՞ վագը օլտու. պիրտէն պիրէ գաֆա-սընա նէ՞ կիրտի, տէտի:

Ժօրժէթ. — Պէն տէ պիլմէմ, պապաճըղըմ:

Ժան. — Շու քեաղըտ բարչասընը եէրտէն ալտա օգու պագա-եըմ. Պէլքի պունուլն օգունմասընտան վուգուաթը անլաեապիլիրիզ:

Ժօրժէթ, բէտէրինին էմրինէ իթաաթլա, աթիտէքի ճիւմէլէրի գրաաթ իթտի:

«Մատա՛մ, էօյլէ շէյլէր վար տըրքի, պիր վալիտէ, իշպու մուգատտէս իւնվանա հագըգէթէն լաեըգ օլտուղու հալտէ, օ շէյ-լէրի պիլմէմէլէ հագըլը օլամազ, էօյլէ սըրալար վար տըրքի, պուն-լարտա գայտսըղըգ վէ ֆիթուրսուղուգ, ճինաեէթ գապիլինտէն տիր:

«Գըղընըղը նէ՞ կիպի էլլէրէ թէսլիմ իթմիշ օլտուղունուղու պիլի՞եօրմուսունուղ, Հէնուգ պիկիւնահ հալտէ պուլունան էվլատը-նըղը թէսլիմ իթտիկինիզ գատընը թանը՞եօրմուսունուղ:

«Գըղընըղը թէսլիմ իթտիկինիզ գատըն իլէ շէրիք վէ հէմթէօհ-մէթ օլտուղունուղ ֆարզ ու զաննընտա պուլունմագտան իսէ, օլ պապտէ մալիւմաթընըղ օլմատըղընը զանն վէ ֆարզ էյլէմէկի թէք-ճիհ իտէրիմ. Պինապէրին պու խուսուստա մալիւմաթընըղ օլմատը-ղընա ինանմագ իսթէտիկիմ ճիհէթլէ, սիզէ պազը մալիւմաթ իթա էյլէրիմ:

«Մատամ Ժէրֆօ, վագթիյլէ, տիկէր պիր իամլէ միւսէմմա օլուպ, սախթէ աչք ու մուհապպէթլէրի վէ մուճիպի սուի իպրէթ տարաթ վէ տէպտէպէլէրի իլէ Բարիստէ մաարուֆ օլան գատընլար սընըֆընտան իտի. Պու գատըն հալ ու վագիեէթինի թէպտիլ իթմիշ իսէ տէ, խուլարընը թէպտիլ իթմէմիշ տիր. Շէօյլէքի, պու կիւնքի կիւն քէնտի էվի, հէմ իշ եէրի, հէմտէ ախլէազ պօզուգլուղու մէքքէզի տիր. Օրատա կիւնտիւղլէրի չալըշմազ վէ ագչամլարը զէն-տօսթանէ վէ աչըգանէ էյլէնմէքլէ վագըթ կէչիրիլիր. Մատամ Ժէրֆօնուն սալօնլարը, Մապիլին չիւպէսի տիրէր:

«Պու իֆատէմէ իսպաթ լազը՞մ մը տըր :

«Պու մէքթուպու սիզէ եազտըղըմ ստաթտա , գըզընըզ Մարթա , չամբանիա իչիեօր , ալէա թաամյար եէեօր , վէ մատամ ժէրֆօնուն մաղազասընա ֆիսթան տիքտիրմէք մազսէտիյլէ կիթմիշ օլմաեան պիր թագըմ կէնճ վէ իհթիեար հօվարտալար իլէ ըագս իտիեօր :

«Մատա՛մ , պու խոսոսուսա քէնտի կէօղլէրինիզլէ իսքեաթ օլապիլիրսինիզ :

«Մէքթուպու իմզալամաեօրում , չիւնքի իմզաեա նէ՞ լիւզում վար տըր : Կէլին վէ կէօղլենիւզլէ կէօրին :»

Յիւվագը մէքթուպը մէզքիւրուն զիյրինտէ իմզա պուլունմամադտա իտի :

Ժօրժէթ , պու մէքթուպու օգուրքէն աղլամագտա , լաքին ժան Բօզիէ , ֆիթուրսուզլուզլա մէքթուպուն գրաաթընը տինլէմէքտէ իտի :

Ժօրժէթ . - Իշթէ , պապաճըղըմ , վալիտէմ պու գարընըն խանէսինէ կիթմիշ օլմալը տըր :

Ժան . - (Ֆիթուրսուզճա .) Իհթիմալ տըր :

Ժօրժէթ . - Ղալիպա գըզգարընտաշըմ իլէ պէրապէր ավտէթ իտէճէք տիր :

Ժան . - Պէլքի , ֆագաթ պու նիեէթինի իճրա իթմէք իչին , եարընա գատար պէքլէեէպիլիր իտի :

Ժօրժէթ հալէա աղլամագտա օլտուղունտան , ժան Բօզիէ շու եօլտա իլավէի քէլամ իթտի :

— Դըզը՛մ , պու գատար քէտէր իթմէկէ պէն պիր սէպէպ կէօրմէեօրում : Նէֆիթ թաամյար եէմէք , պիւեիւք պիր թագաիրաթ տէյիլ տիր , Շամբանիա չարապը տա վագաա պիր տէրէճէ Սէյց սու . եունա պէնզէր իսէ տէ , ֆէնա պիր իչկի սաեըլմազ : Պիր ազ գատրիլ ըագս իթմէկէ կէլինճէ , պու տախի կիւնահաըզ պիր էյլէնճէ տիր : Բէրին , պօշ շէյլէրէ հիտտէթլէնիր , վէ պահա իտէրիմքի , պիր ազտան պու մատամըն խանէսինտէ պիր թագըմ ըէզալէթ չըգարաճագ տըր :

Ժօրժէթ . - Փագաթ , պապաճըղըմ . . .

Ժան . - Պու պապտէ իթիրազա մահէլլ եօգ տուր : Պէն սէյլէտիկիմի պիլիեօրում . անճագ , գըզըմ , սէն , պէնիմ մէմունիյեէթիմի մուճիպ օլմագլըղը իսթէրսէն , պիլիւրմիսին նէ՞ եարմալըսըն :

Ժորժէթ, բէտէրինին ֆիքրինի անլամատըղընը միւսէյեին պիր հարէքէթտէ պուլունտուղունտան, Ժան, լաթիֆ պիր սէտա իլէ,

— Վալիտէնին տիշարը չըգմըջ օլմասընտան իսթիֆատէ իաէքէք, Ժիրաֆ մէյխանէսինէ կիտէր, վէ պանա օն սու պէտէյինէ ապսէնթ կէթիրիրսին, տէտի:

Ժորժէթ. — Ֆազաթ ապսէնթ իշմէնի վալիտէմին եաապդ իթմիջ օլտուղունու ունուտո՞ւնեօրմուսուն:

Ժան. — Վալիտէն, հէր շէյի տայիմա եասադ իտէր: Լաքին քէնտիսինէ քի՞մ խապէր վիրէճէք տիր: Ումարըմքի նէ՛ պէն, նէ՛ սէն պու խուսուստա քէնտիսինէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէեիզ: Հա՛յտէ Ժորժէթ, տէտիկիմի եար:

Ժորժէթ. — Հալպու քի պէնիմ բարամ եօգ տուր:

Ժան. — (Ճէպլէրինի արաշտըրարգտան սօնրա.) Հա՛յ իգպալ, պէնիմտէ բարամ եօգ տուր: Ֆազաթ, Ժորժէթ, սէն եինէ կիթ, չիւնքի Ժիրաֆ մէյխանէսինտէ սէնի թանըրլար, վէ օն սու պէտէ-լինտէ ապսէնթ վիրէճէք գատար սանա իթիպար իտէրլէր:

Ժորժէթ. — Խա՛յր, քիմսէեէ իթիպար իթմէեօրլար. պունու տա մէյխանէնին տիվարլարընտա եազմըչլար տըր:

Ժան. — Եալընըզ պիր տէֆա գայիտէնին խարիճինէ չըգըմասը, ատէթ հիւքմիւնէ կիրմէք սաեըմազ... սէն պիր քէրլէ պու տէ-տիկիմի թէճըիւպէ էթ պագալըմ:

Ժորժէթ. — Ֆազաթ պէն պունա ճէսարէթ իտէմէմ:

Ժան Բօզիէ իսրար իթտի իսէտէ, Ժորժէթ տինլէմէտիկինտէն, նիհաեթ մէրգում, քէչէ շաբգասընը պաշընա գօեուպ, հիտտէթլէ տիշարա չըգտըղը սըրատա,

— Պէն քէնտիմ կիտէրիմ. պագալըմ պէնիմ կիպի իշ կիւճ սա-հիպի պիր ատէմէ պիր շիչէ ապսէնթ իթիպար իթմէզլէ՞րմի, տէ-տի, վէ շամաթալը սուրէթտէ արգատան գաբուեու գաբաեընճա, Ժորժէթ եալընըզ գալտը, վէ հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշ-լատը:

Պէշ տափըգա քօնրա, գաբու խաֆիֆճէ չալընտըղընտան, կէնճ գըզ, էնտիշէ վէ իզթիրապը ազիմլէ,

— Քի՞մ տիր օ, տէյի սիւալ իթտի:

Կինեօլէ. — Պէն իմ, մամզէլ, Կինեօլէ տիր. աճապա իչէրի կիր-մէքիկիմէ միւսաատէ օլունո՞ւր մու:

Ժորժէթ. — Հա՛յ հա՛յ:

Մէզպուրէ, կէօղ եաշլարը արասընտա ճիւղիճէ թէպէսսիւմ
իտէրէք, գարուեռ աշտը, վէ կէնճ մուգալլիտ, գարու էշիկինտէ
կէօրիւնիւպ, Բէրին իլէ Ժան Ռօզիէնին օրատա պուլունմատըզլա-
րընա թէէմին օլտուղունտա, մէսէրրէթ վէ մաճուպիյեթիւնտէն
նաշի, գըզարարագ,

— Եալընըզ մըսընըզ, մամգէլ, տէյի սիւալ իթտի:

Ժօրթէթ. — Եալընըզ օլտուղունմու կէ՞օրմէօրմուսունուզ:

Կինեօլէ. — Եարըն նէ՞րէտէ իշ կէօրէճէեիմիզի սիւալ իթմէք,
վէ օլ պապտէ վալիտէնիզտէն թալիմաթ ալմագ նիեէթիյէ պուրաեա
կէլտիմ:

Ժօրթէթ. — Վալիտէմ տիշարը չըգտը:

Կինեօլէ. — Բէտէրինիզ նէ՞րէտէ տիր:

Ժօրթէթ. — Օ տա կիթտի:

Կինեօլէ. — Պէօյլէճէ, մամգէլ, սիզ տէ եալընըզ գալտընըզ:

Ժօրթէթ. — Էվվէթ, տէաիմ եա՛:

Կինեօլէ. — Աֆվ իտէրսինիզ, պու թագսիրաթ պէնիմ տէյիլ
տիր: Էօյլէ շէյլէր վար տըր քի, ինսան, իսթէմէեէրէք թէքրար պէ
թէքրար սիւալ իտէր: Էվվէթ, մամգէլ, սիզէ ըրֆագաթ իթմէքլի-
կիմէ միւսաատէնիզ, թարաֆընըզտան պիր խայրխաշլըզ տիմէք
օլաճաղընտան, իֆատէմի պունուլն իշլին թէքրար իթմէքտէեիմ:

Ժօրթէթ. — Պէն տէ զաթէն քէնտիմէ պիր ըէֆիզ պուլմագ ար-
զուսինտէ իտիմ:

Կինեօլէ. — (Հէեէճան իլէ.) Տիմէք քի, պուրաեա կէլիշիմ, Ալ-
լաճտան պիր իյիլիք տիր: Փագաթ, օ տէյիլ ամմա, եանընըզտա
բէտէրինիզին պիր էսկի չօրապը վա՞ր մը տըր:

Ժօրթէթ. — Էսկի չօրա՞պ մը. նէ՞ եաբաճագսընըզ:

Կինեօլէ. — Սիզին իլէ կէօրիւշիւրքէն, մամգէլ, թամիր իտէճէ-
ճէեիմ: Պէն էսկի չօրապարը քեամիլէն եէնիլէրիմ, հէմտէ պիր
խըզմէթ կէօրմիւշ օլուրում:

Ժօրթէթ. — (Կիւլէրէք.) Շիմտի պուլուրում, Կինեօլէ, զանն ի-
տէրիմ քի, պիր կիւն սիզ իյի պիր ֆամիլեա բէտէրի օլաճագսընըզ:

Կինեօլէ. — Էվվէթ, մամգէլ, Էվվէթ, պիզ պիր ֆամիլեա թէշ-
քիլ իտէր իսէք, կէօրէճէքսինիզ քի, նէ՞ գատար իյի պիր ֆամիլեա
բէտէրի օլաճաղըմ:

Պէօյլէճէ զարիպ սուրէթտէ պաշլաեան աշըգանէ մուհավէրէնին
թէֆէրուլաթընը պէեանէ լիւղում կէօրմէեիպ, Բօսթախանէ սօ-

գաղընտաքի խանէտէն Մարպէօֆ սօգաղընտաքի խանէտէ նազըլ քէ-լամ իտէլիմ :

Մէգըիւր իքինճի սօգագտաքի խանէտէ քէչիտէ իտիլմիշ օլան զիեաֆէթին սօնլարընտա պուլունուլուպ , պիւթիւն տավէթլիէր , մէսէրրէթ իչինտէ օլտուգլարը , հաթթա ժօրթ տը Լա Պրիէր տախի , իաթիհսալ իթտիկի մալիւմաթը զարիպէտէն տօլաեը մէսէրրէթ իչինտէ պուլունտուղու հալտէ , եալընըզ , Լիօնէլ Մօրթօն իլէ Մարթա մահ-զուն հալտէ իտիլէր : Շու սուֆրատա , կէնճ Ամէրիգալընըն , իքի կիւն էվլէլ մէմուլ իթտիկի վէճհ իւզրէ , Մարթանըն եանընտա օթուրմամըլ օլտուղունու պէեան իտէր իսէք , զանն իտէրիզ քի , անլաշըլմասը կիւճ պիր մատտէ պէեան իթմիշ օլմաեըզ :

Շէօյլէքի մատամ ժէրֆօ , տէրէօհտէ իթտիկի վազիֆէյի ճէ-տիտէսի իճապընճա , Մարթաեը , քէնտիսիյլէ պարօն տը Սթրէնեի-նին արասընտա օթուրթմուշ իտի :

Պարօն տը Սթրէնեի , սուֆրատա տայիմա Մարթաեը գաեը-րըպ , հալպու քի մէզպուրէ , ֆիքըինի իշղալ իտէն պիր թագըմ խուսուսաթ սէպէպիյլէ , զիհինճէ սէրպէսթիեթի բեամիլէսինէ մալիք օլմատըղընտան , վէլի վէ համիսինին սիւալլէրինէ բէք տէ միւսէրրահ ճէվապլար վիրէմէմէքտէ իտի :

Էսնաի խամատա իչիլէն չամբանիա շարապլարը , էվլէլճէ իչիլ-միշ օլան միւսքիրաթա իլավէ օլունարագ , գաֆալարը տիւմանլաթ-մըլ իտուկինտէն , մատամ ժէրֆօնուն իչճի գըզլարը վէ ագթրիս տէտիկիմիզ տիկէր իքի տավէթլի գըզլար իլէ էրքէքլէր արասընտա պիր թագըմ թէպէսսիւմլէր վէ սայիր սուի հալլէր , քէմալը «էր-պէսթի իւզրէ մէյտան պուլմուշ իտիլէր :

Պիր արա , խըզմէթքեարլարտան պիրի , սալօնուն գաբուլարընը աշտը , վէ մատամ ժէրֆօ աեաղա գալգըպ , գահվէ վէ մէշրուպաթ իչմէք իւզրէ սալօնա կիրիւմէսինի իիթար իթտի , վէ մատմուաղէլ Պէպէ Բաթաբուֆ , գահվէսինի վէ իքի գատէհ եէչիլ շարթրէօզ իչտիքտէն սօնրա , Օլիմէ խիթապէն ,

— Թէրթիպաթընըզ միւքէմմէլ տիր , ազիզէմ մատամ , անճագ-գօրգարըմքի , մէշրուպաթընըզտան զիեատտէ իչտիկիմ հալտէ , մու-վազէնէմի զայպ իտէճէեիմ : Խմտի , զանն իտէրիմքի , գլօտօշուն վագթը կէլտի , տէյի պէեան իթտի :

Մէզպուրէ , գլօտօշ տիմէքլէ , գատրիլ անլատըղընտան , բեաֆ-ֆէյի գաֆատարլարը ,

— Էվկէթ , Էվկէթ , պիր գլօտօջ օյնաեալըմ , տէյի մուգապէլէ իթտիլէր :

Քրէվէթ Րօզ . — Հէմտէ գլօտօջ՝ թաամլարը հազմ իթտիրիճի տիր , Ազիզիմ վիգօնթ Ատալպէր , իշթէ բիանօ հազըր տըր : Էկէր պիզէ պիր Օրֆէ-օ-Ջանֆէր գլօտօջու չալար իսէնիզ , մէմնուն օլու-րուզ :

Վիգօնթ . — Էմրինիզէ հազըրըմ , մատմուազէլ :

Մէրգուլմ , գատրիլին իշարէթինի վիրմէքլէ , ԺօրԺ տը Լա Պրիէր , Լիօնէլ Մօրթօն վէ պարօն տը Սթրէնեիտէն մաատա , քեաֆֆէսի եէրլէրինտէ տուրտուլար :

Շաիր վէ միւէլիֆ օլտուղունու պէեան իթտիկիմիզ Լազգարա , Մարթաեը օեունա տապէթ իթտիկինտէն , մէզպուրէ , հէր նէ գատար ըագ . իթմէք արզուսինտէ տէյիլ իտիիսէ տէ , մատամ Ժէրֆօնուն վիզապիսի օյմաեը ըէտտ իթմէկէ ճէսարէթի օյմատը :

Եալընըզ մատամ Ժէրֆօ իլէ Մարթա , պու գատրիլտէ աճիպ շէքլէր իճըա իթմէեիպ , չիւնքի պիրինճիսի՝ զիեատէ սըչրամագլա եիւզիւնիւն վէ սաչլարընըն պօեալարը տէօքիւլիւր տէյի գօրգտուղու հալտէ , տիկէրինէ կէլինճէ , էթրաֆընտա իճըա իտիլէն վէ մուվաֆֆադըյեթի ազիմէ իսթիհսալ իյլէեէն միւնասիպէթսիզ հարէքէթլէրտէն մահզուզիյեթի հիսս իտէր թագըմտան տէյիլ իտի :

Կօնթրան տը Սթրէնեի , օլ էսնատէ պալգօնտա սիկարա իշմէքտէ օլուպ , մէրգուլմ , տօտագլարընտա էսէրը թէպէսսիւմ պուլունտուղու հալտէ , եիւզիւնիւ սալօնուն իշէրլէրինէ տօղրու չէվիրմիշ իտի :

ԺօրԺ տը Լա Պրիէր , պիր կէօղիւնէ թէք պիր կէօղիւք վազ իթմիշ օլտուղու հալտէ , պու դարիպ մէնզարէեի թէճէսսիւս իյլէմէքտէ , վէ Լիօնէլ Մօրթօնա կէլինճէ , պու տա միւթէֆէքքիւր պիր հալտէ կէօրիւնմէքտէ , վէ արա սըրա նազարը տիգգաթը Մարթաեա տէօնիւպ , հէր հանկը տէֆա կէնճ գըզըն կէօղլէրի , քէնտի կէօղլէրինէ թէսատիւֆ իթմէքտէ իսէ , պագըչընտան , «Պու պապտէ պէնիմ թագսիրաթըմ վա՞րմը տըր» կիպի պիր մանէն չըգարմագտա իտի :

Նակէհան , գատրիլին էն բաթըրտըլը զէմանընտա վէ մատմուազէլ Պէպէ Բաթաբուֆուն , սէրիսօլուգ սաիգասըյլա , հարիգ իւլատէ պիր թարզտա ըագսա տէվամ իյլէտիկի սըրատա , եանընտաքի օտատան մէմուլին զայրի պիր շամաթա իշիտիտի : Շէօյլէքի եիւք-

սէք սէտա իլէ լագըրտը խտիմէսինէ վէ պաղըրըրպ չաղըրմասընա պաղըրըր իսէ, պիր մուազարա խտիմէքտէ օլտուղունու հիւքմ իթմէք թապիր իտի:

Լաքին մատամ ժէրֆօնուն խանէսի կիպի մունթազամ պիր խանէտէ մուարազա վուգուի, իհթիմալտէն կէօրիւլէմէեհէհի ճիճէթլէ, իչիտիլէն չամաթա վէ կիւրիւլթիւեհէ քիմնէ գուլագ աւմատը, եալընըզ ժօրժ տը Լա Պրիէր, գուլագ վիրտի, վէ կէօզլէրի բարլատըղը կիպի, «Հէլէ շիւքիւր» տէտիկինի տէ Լիօնէլ Մօրթօն իչիթտի:

Այնի վաղըթտա, ագտէմճէ զիքը իթտիկիմիզ Անագարսիս նամ խըզմէթքեար, գաբուեու աչըպ, թէլաչլէ սալօնա կիրտի, վէ մատամ ժէրֆօնուն եանընա եագլաչտը:

Օլիմբ. - Նէ՞ օ Անագարսիս, սա՞նա չան իլէ խապէր վիրմէտիկիմ հալտէ, պէօյլէ տիվանէ կիպի իչէրի կիրմէքլիկինին սէպէպի Նէ՞ տիր. էվիմիզ եանը՞եօր մու:

Անագարսիս. - Խա՛յր, մատամ, էվիմիզ եանմաեօր. լաքին իչ օտատա պիր գարը վար տըր, հէր հալտէ սիզի կէօրմէք խթէեօր, վէ շիմտի իչէրի կիրէճէկինի խտտա խտիեօր:

Օլիմբ. - (Թէաճիւլալէ.) Պիր գարը՞մը:

Անագարսիս. - Կիեհնտիկի էսվապ, զաեթթ էսկի օլտուղունտան, վէ քէնտիսի ատի պիր քիմնէ խտուկլինտէն, մատամը կէօրէմէեհէհէկինի պէեան իթտիմ:

Օլիմբ. - Պունունլա պէրապէր քէնտիսի հալէա իսրար խտիեօր մու:

Անագարսիս. - Չանն իտէրիմ. իւչ խըզմէթքեար, քէնտիսինի կիւճ պէլա իլէ զապթ իտէպիլիեօր. - Լաքին, կէօրսէնիլ Նէ՞ բաղըրը գարը... իւչ քիչիեհէ գարչը գօեօր... քէնտիսինտէ տիչի արսլան գատար գուվվէթ վար տըր:

Օլիմբ. - (Շաչըրարապ.) Փագաթ պու ագլէ սըղմալ շէյ տիր. ապա Ֆիքրիմտէն պէօյլէ պիր շէյ կէյմէեօրտու. Հա՛յտէ չաբուգ զապըթա մէրքէզինէ կիտիպ խապէր վէրին:

Անագարսիս. - Բէք իյի, մատամ:

Օլիմբ. - Լաքին պիր տագըղաճըզ տուր պագալըմ. պու գարը քի՞մ տիր:

Անագարսիս. - Գէնտիսինի իլք տէֆա օլարապ կէօրիւեօրում, անճադ մատամըն իչճի գըզլարընտան պիրինին վալիտէսի օլտուղունու պէեան խտիեօր:

Օլիմբ . - Միւմբինսիզ շէյ տիր . պէնիմ իշճի դըզարըմտան պի-
րինին վալիտէսի օլտուղու հալտէ , նէզաքէթէ գարշը հարէքէթտէ
պուլունամազ . իմտի , հայտէ մէրքէզէ կիթ , վէզապըթաեա խապէր
վէրքի , պու ֆէսատավէր գարըեը թէվգըֆ իթսինլէր :

Օլիմբին եանընա եազլաշըշ օլան պարօն տը Սթրէնեի , մէզքիւր
մուհավէրէնին սօն ֆըգըրասընը իշիթմիշ օլտուղունտան , մաշուգէ-
յի սապըգէսինէ տօղրու էյիլէրէք :

— Պու գարը , Մարթա տը Բէրուալըն վալիտէսի օլտուղունու
զանն իթտիրէն գարը օլմալը տըր , տէտի :

Օլիմբ . - Օ օլտուղունու զանն իտէրմիսինիզ :

Կօնթրան . - Պահա իտէրիմքի , օ տուր . քէզալիք իշպու խօշնուտ
օլունմաեաճադ . մէնզարէեէ տէ , Ամէրիգալը իլէ անըն տօթունուն
սէպէպ օլմուշ օլմալարը հագգընտա պահսա կիրիշէպիլիրիմ :

Օլիմբ . - Բէք իյի , պէն օ օեունպազըն գարըաընը պու կիճէ հապս
իթտիրէեիմտէ , անլասըն :

Կօնթրան . - Խա'յր , պէօյլէ պիր շէյ եաբամալըսընըզ :

Օլիմբ . - Նի'շին :

Կօնթրան . - Բէրինի տէրտէսթ իթտիրմէք , քեարը ագըլ տէյիլ
տիր , չիւնքի օ հալտէ մէզպուրէնին վիրէճէկի պազը իյզահաթըն ,
խանէնիզ հագգընտա սուի նէթիճէլէրի օլաճաղը տէրքեար տըր .
Իմտի , հէր կիւնա ըզալէթտէն կէրի տուրուն . շու գատարքի օ
գարընըն պու սալօնա կիրմէսի ճայիզ օլմատըղընտան , սիզ անըն
եանընա կիտին :

Օլիմբ . - Շիւպհէսիզ Մարթաեը պէնտէն իսթէմէք իլին կէլմիշ
տիր :

Կօնթրան . - Տահա իյի եա . Պու ագչամ զաթէն մէզպուրէեի օ
գարընըն խանէսինէ կէօնտէրմէք նիեթթինտէ իտիք , անը ունու-
տուէթըմուսունուզ . Պու սուքէթլէ , Մարթաեը օրաեա կէօնտէր-
մէք իլին պէհանէ վէ վէօիլէ արամագտան խալի օլուրուզ :

Օլիմբ . - Տիմէք օլուր քի , անըն գարշըսընտա , հիշ պիր շէյտէն
խապէրիմիզ եօգ տուր կիպի կէօրիւնէճէեիզ :

Կօնթրան . - Էվվէթ , Էվվէթ . . . Փազաթ չաբուգ իտին , զիրա
շամաթա արթընօր . Պիր աղտան խըզմէթքեարլարընըզտան պիրիյլէ
պանա պիր խապէր պիլտիրտիկինիզտէ , Մարթաեը սիզ կէօնտէ-
րիրիմ :

Մատամ Ժէրֆօ , պու խուսուստա մուվաֆֆադաթ ճէվապը

վերիպ, գաբուեա տօղրու իլերլէտի, ֆադաթ օրաեա վասըլ օլմազ-տան, գատրիլ շամաթասընը մէնն իտէճէք մերթէպէտէ, իչ օտաւտան իշիտիլէն եիւքսէք պիր սէտանըն,

— Ե՛յ, խըզմէքեա՞րմըսընըղ նէսինիզ, սիզէ տիեօրում քի, իչէրի կիրէճէեիմ, տէյի պաղըրտըղը իշիտիլտի, վէ գաբու շիտտէթլէ աչըլըպ, Բէրին, դազապնաք պիր հալտէ էշիք իւզէրինտէ զահիր օլարազ, սանէմ կիպի գըմըլտանմազաըզըն տուրտու:

26

Օլ էանատէ, օեունպազըն գարըսընըն լէհճէսի սօլմուչ օլուպ, նէֆէսինի կիւճ հալ իլէ ալապիլմէքտէ, վէ սաչլարը տարմատաղըն օլտուղու կիպի, կէօղլէրի տախի բարլամազտա իտի: Մէրգումէ, էթրաֆընա կէօզ կէզտիրէրէք, եալաչ սէտա իլէ,

— Տիմէք սահիհ իմիշ, տէտի, վէ հիտտէթամիզ վէ թէհտիտա-միզ սուրէթտէ իքի աւըմ գատար իլերլէտիկինտէ, Մարթա, սար-սըլարազ, վէ բէբէլէեէրէք, — Օ տուր տէտի:

Օ աբա գատրիլ վէ բիանօ տուրտու, վէ մատամ ժէրֆօնուն տալէթլիլէրի, հայրէթլէ, «պու գարը քի՞մ տիր» տէյի եէկտիկէ-րինի իսթիճվապէ պաչլատըլար:

Թապիաթիլլէ պու սիւալէ քիմնէ ճէվապ վիրէմէզ իտի: Պու սըրատա պիր ըէզալէթ չըգաճաղը տէրքեար օլուպ, մատամ ժէրֆօ, հէր նէ գատար նէ՛ եաբաճաղընը շաչըմըչ իտի իսէ տէ, զուհուրի մուհազգազ օլան ըէզալէթի մէնն իթմէք իսթէտիկինտէն, Բէրին-տէն անճազ պիր գաչ աւըմ ուզազտա տուրմուչ օլտուղու հալտէ, մէզպուրէեէ, թէպէսսիւմլէ,

— Վա՛յ, ազիզէմ մատամ, սի՞զ մի իտինիզ. սիզի՞մի իչէրի կիր-մէքտէն մէնն իտիեօրլար իտի: Պու պիր եանլըչլըք էսէրի տիր, պու ճիւմլէ իլէ խըզմէթքեարլարըմը թէքտիր իտէճէեիմ: Իսմինիզի պա-նա խապէր վիրմիշ օլա իտինիզ, սիզի ապա պէքլէթտիրմէզ իտիմ: Հէր նէ իսէ, պէնիմլէ կէլին տէ, տիկէր պիր օտաեա կիտէլիմ, օ-րատա սէրպէսթճէ իֆատէլէրինիզի արզ իտէպիլըրսինիզ, տէտի:

Բէրին. — (Մէրթ պիր սէտա իլէ.) Սիզէ սէօյլէեէճէքլէրիմի, հէր քէս իշիտէպիլմէլի տիր:

Օլիմք, պու սէօզէ գարչըլըզ, մէզպուրէեէի ուսուլ իլէ գաբու-

եա տողրու կէօթիւրմէկէ չալըշտըղընտան, Բէրին, հիտտէթլի պիր թարզ իլէ,

— Պանա էլ տօգուհնտուրմանըն, տէյի պէեան իյլէտի:

Օլիմբ. — (Սապըը թիւքէնէրէք.) Նիհաեթ պէնտէն նէ՞ իսթէ-
եօրսուհուզ, մէրամընը նէ՞ տիր:

Բէրին. — (Շիտտէթլի պիր պագըշլա.) Սիզտէն նէ՞ մի իսթէեօ-
րում. էվվէլ էմիրտէ շունու տիմէք իսթէրիմքի սիզ պիր ա՛լլագ
գարըսընը:

Այնի վագըթտա, հազըրուհն միեանընտա պիր ֆըշլթը հասըլ
օլտու:

Օլիմբ. — (Սէօյլէտիկի սէօզլէր՝ հիտտէթ ու զագապընտան նաչի
կիւճպէլա իլէ անլաշըլարագ.) Մատամ... մատամ... սէօյլէտի-
կինիզի լաեղըշլա տիւչիւնի՞եօրմուսուհուզ, Գէնտինիզի սագընըն,
եօգսա...

Բէրին. — (Շէտիտէն մէրգումէնին լագըրտըսընը քէսիպ, քէնտի
իֆատէսինէ տէվամ իտէրէք.) Սիզտէն իսթէտիկիմէ կէլինճէ, իչպու
ֆիսք ու ֆիւճուր գապիլինտէն օլան սուարէլէրինիզտէ պուլուն-
տուրտուղունուզ գըզըմը իսթէրիմ:

Օլիմբ. — (Պէյնզի քիւլ կիպի սօլարագ.) Պանա հագարէթ իթ-
տիկինիզի պիլի՞եօրմուսուհուզ:

Բէրին. — (Գօլլարընը կէօքսիւնտէ գավուշտուրուպ, զաեթթ
թահգիրամիզ պիր թարզ իլէ.) Սիզէ՞ մի հագարէթ իտիեօրում. —
Հագարէթ տէնիլէն չէյ պու մէրթէպէ ալլագլանը՞ մը: Պուրատա,
նէ՞րէտէ պուլունուեօրում: Պուրասը նամուսլու պիր խանէ՞ մի տիր,
պիր գահվէխանէ՞ մի տիր, եօգսա ումուսլի պալօ՞մու տուր: Պու
ատէմէր նէ՞ իսթէեօրլար, քի՞մ քէնտիլէրինի պուրատա կէթիւրմիշ
տիր, պուրատա նէ՞ արաեօրլար: Պու գարըլարըն թուալէթլէրի նէ՞
տիր. պունլարըն պէտէլինի չալըշմագլա՞ մը էօտէմիշլէր: Ճէվապ
վիրին, մատամ, ճէվապ վիրին:

Օլիմբ. — Սիզ պէնիմ խանէմտէ պուլունուեօրսուհուզ, պու գա-
տար եիւքսէք սէտա իլէ լագըրտը իթմէկէ հագգ ու սէլահիյեթինիզ
եօգ տուր, վէ էվիմին տախիլի հալի սիզէ աեիտ տէյիլ տիր:

Բէրին, մէյտան օգուրճասընա գահգահալը պիր կիւլիւշ գօ-
րարտը, վէ քէլամընա տէվամ պիրլէ,

— Սիզ պու սէօզիւ նասըլ սէօյլէեթպիլիրսինիզ: Բէճա իտէրիմ,
իֆատաթընըը թէքըրար իտին: Ա՛հ, գըզըմը թէսլիմ իթտիկիմ պիթ

գարընըն ահվարի հազգընտա քեսայի մարիւմաթ ի՛յ մէկէ հազգըմ եօգ տուր հա՛, Հազգըէթէն սիզ պիր մէճնունէսիզ, վէ պու առէմ-լէր տէ, սիւքիւթ իթտիբլ րի ճիհէթլէ իզին շէրիքլէրինիզ տիր-լէր: Պունլար, սիզի միւտափաւեա, վէ պէնի, եանի պու մէէլուն մահէլլտէն էվատընը թալէպ իթմէկէ կէլվիշ օլան պիր վալիտէեի տէ թարտ իթմէկէ ճէսարէթ իտէմէեօրլար:

Փան Բօգիէնին գարըսը, սալօնտան կէշիպ, սօցրու Մարթաեթ կիթտի, վէ, «Հայտէ գըզըմ, պէնիմլէ կէլտէ, պու էվաթն չըգա-լըմ, չաբուգ կիտէլիմ» տիեէրէք, մէղպուրէնին էլինի թուրթմաղա թէճըրլպէ իթտի իսէ տէ, Մարթա, պիր ազ էվվէլ էօեէ վալիտէսի մատամ ժէրֆօեա տէտիկի կիպի, «Պանա տօգուէմաեըն, պանա տօգուէմաեըն» տէյի թէքէլէեէրէք, աշիքեար պիւր տէհէթլէ րիւ-ճաթ իթտի:

Բէրին, երլտըրըմտան վուրուլմուշճասընա միւթէէսսիր օլուպ, իքի իւշ սանիյեէ սիւքիւթտէն սօնրա,

— Սիւպհան Սլլա՛հ... սիւպհան Սլլա՛հ. քճապա րիւեա՛մը կէթրիւեօրում, աճապա գըզըմ արթըզ պէնի թանըմաեօր մու: Մարթա, պէնի տիւնլէ. պէն սանա սէօզ սէօլլէեօրում, սէն եիւ-ղիւնիւ չէվիրիեօրսուն. սէնի գուճաղլամազ իսթէեօրում, պէն պէն-տէն եիրազլանըեօրսուն: Եաբտըղըն լաթիֆէ տիր, տէյի՛լ մի. լա-քին զալիմանէ պիր լաթիֆէ օլտուղուէտան, գալլալիմի տէլիեօր: Քէնտինէ կէլ, գըզըմ, հայտէ կիտէլիմ ալիգէմ՝ տէտի:

Բէրին, Մարթաեը թէքըար գուճաղլամազ իսթէտի իսէ տէ, օլ կէնճ գըզ եինէ րիւճաթլէ,

— Խալը... խալը... պրազըն պէնի... պրազըն պէնի... տէ-յի պէեան իլլէտի:

Բէրին, մէյիուսէն իքի էլինի եէկտիկէրինէ գալուշտուրուպ ճան վիրմէք հայինտէ օլան պիր գատընըն պօղուգ սէտասըլլա,

— Եա՛ Բապպի, եա՛ Բապպի, պու ալազ պլէմ իշինտէ, քէն-տի վալիտէսի օլտուղումու չիմտիտէն ունուլթո՛ւ մու, տէտի:

Բէրին իլէ Մարթա արաքընտա պու սէօղլէր վէ հալլէր ճէրէ-եան իթտիկինտէ, մատամ ժէրֆօ, քէնտի հէր վազըթըրի սօղուգ գանլըղընը քէսպ իտէրէք,

— Եուրաեը պիւմէլիսինիզ քի, պէնիմ սալօնում, պու կիպի րէգիւ վէ մէյրուհ մուխապէրաթա մէյտան օլամազ, ֆիֆօէ, պու-րատա, սիզին միւրատընըղա րազմէն, գըզընըղը ազըզօյմաեը տիւ-

չիւնմէեօր, իմաի, մատամ, գըզընըզը ալըն կէօթիւրիւն, խուսու-
սիյէ շիմտի կէօթիւրիւն, Թէքըար սէօյլէեօրում, պուրասը պէնիմ
էվիմ տիր, վէ սիլէ, տիշաթը չըգմանըզը էմը իտիեօրում, տէտի:

Բէրին տախի, հիտտէթ ու դազապընտան նաչի պիւթիւն պիւ-
թիւն քէնտիստէն չըգարազ, չէօյլէ ճէվապ վիրտի:

— Պէն տէ սիլէ, ճէվապ վիրմէնիլի էմը իտիեօրում, վէ քէյֆիմ
նէ վազըթ իսթէրսէ, օլ վազըթ պուրատան չըգաճաղըմ, անլա-
եօրմուսուսուեզ, վէ սիլ, գըզը հագգընտա սիլտէն հիսապ իսթէ-
եէն պիր վալիտէեի, խըզմէթ քեարլարընըզ վասըթասըլլա պուրատան
տիշարը չըգարամազարընըզ: Պու գըզըզազ, սիլին էլլէրիմիզտէ նէ
օլտոն: Բէնտիսիսի հաճկը կիրտապա տիւշիւրտիւնիւզ, Բէնտիսի,
իֆֆէթ ու իսմէթ սահիլի վէ չալըշիան իտի, պէնի սէվէր իտի, անը
իսթէ թէսլիմ իթտիմ: շիմտի իսէ, չու նամուսուսուզա րազսլար ա-
րասընտա, ար ու հիճապ տայիրէսի խարիճինտէ օլան պիր էլպիտէ
վէ թուալէթլէ քէնտիսիսի պուլուեօրում, վէ տէրաղոն իթմէք
իսթէտիկիմ հալտէ, պէնտէն տօլաեը իզհարը նէֆրէթ իտէրճէօի-
նէ, վէ պէնտէն ութանաճազ պիր ճիհէթի պուլունուրճասընա,
«Պանա տօգոնմանըն» տիեօր: Կէօզ եաշլարըմը, մէյեուսիեթիմի
կէօրիւեօր, լաքին տուլլուսուզ վէ տիլսիլ միսիլլու տուրուեօր: Կէօզ-
լէրինտէն պիր տամլա պիլէ եաշ ագմաեօր: հէեէճան, գալպ վէ
րուհ ասարը տախի իպրազ իյլէմէեօր: Ահ, մատամ, գըզըմա նէ
եաթարընըզ:

Նիհաեթ, Բէրին, քէնտիսիսի զապթ իտէմէեէրէք, վէ եիւզիւ-
նիւ էլլէրի տէրուսինտէ կիլլէեէրէք, հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա
պաշլատը:

Լիօնէլ Մօրթօն, Մ. տը Լա Պրիէրէ էեիլէրէք,

— Պու քէտէրին խալիսանէ օլտուղունա շիւպհէ իտէրմիսիզ,
տէյի Բապաշ սէտմ իլէ սիւալ իթտի:

Ժօրթ. - Խա՛յր:

Լիօնէլ. - Տիմէք օլուրքի, պու պիշարէ դատըն, պուրասընըն
նէ կիպի մահէլլ օլտուղունու ասլա պիլմէզ իմիշ:

Ժօրթ. - Էօյլէ օլտուղունա շիմտի պէն տէ իսքեաթ օլտում, վէ
պու սահիհիք, պէնի թէսէլլի իթմէքտէ տիր:

Լիօնէլ. - Փագաթ պիրտէն պիրէ պուրաեա կէլիշի, նէ հիքմէթ-
լէ տիր: Ղարիպ պիր թէսատիւֆ նէթիճէսի մի տիր:

Ժօրթ. - Խա՛յր, թէսատիւֆ նէթիճէսի տէյիլ տիր: Իլլա պու

ադշամ, հէր շէյի քէնտիսինէ խապէր վիրէն պիր մէքթուպ ալմըշ տըր .

Լիօնէլ . - Օ մէքթուպու քէնտիսինէ քի՞մ եազմըշ տըր .
Ժօրթ . - Պէն .

Պու սէօզլէր , իբի ահրպպա աբասընտա թաաթի օլունմագտա իքէն , Բէրին , պաշընը եօգարը գալտըրըպ , եաշարմըշ օլան կէօզլէրինի Մարթաեա տօղրու աթֆ իթտի , վէ քէսիք պիր սէտա իլէ ,

— Գըզըմ , էլինի պանա վէր . . . կէլ . . . հէր շէյի ունուտուեօրում , տէտի .

Մարթա . - Ասլա .

Բէրին . - (Սըզմըշ օլտուղու եումրուգլարըյա կէօքսինէ վուրարադ .) Ասլա՞մը . . . ա՛հ , տիվանէ օլմագլըղըմ կէլիեօր . . . Պէնտէն ուզագլանըեօրսուն . . . պէնիմիէ կէլմէք իսթէմէեօրսուն . . . Պու հարէքէթին էսէրը ատավէթ տիր , ֆագաթ պէն սանա նէ՞ եաբտըմ .

Բէրին , պիր իբի սանիյեէ գատար ճէվապ պէրլէեօր կիպի կէօրիւնտիւ , լաքին Մարթա սիւքիւթ տուրտուղունտան , պիշարէ գատըն շէօյլէ տէվամ իթտի .

— Պու էվի , պիղիմ էվիմիգէ թէրճի՞հ մի իտիեօրսուն . . . Պու մէէլուն տարաթ վէ տէպտէպէ իշինտէ , ֆագըրը հալիմիգտէն մահճուկ մու օլուեօրսուն . . . Լաքին , խա՛յր , խա՛յր , պու միւմքին տէյիլ տիր . . . հէր հալտէ տիկէր պիր սէպէպ վար տըր քի , պէն անլաեամաեօրում , քէշֆ վէ տէրք իտէմէեօրում . . . Նէ՞ վագը օլտու . . .

Նակէհան Բէրին , պաշտան աեաղա գատար տիթրէտի . շէօյլէքի ֆիքրինտէ տէհշէթամիգ պիր շիւպհէ հասըլ օլարադ .

— Մա՛րթա , Մա՛րթա , վալիտէնին գարչըսընտա ութանաճագ պիր հալտէ պուլունմաեօրսուն , տէյի՛լ մի , տէտի .

Մարթա . - Հաթթա ճէնապը Ալլահ գարչըսընտա տախի ութանաճագ պիր հալտէ պուլունմաեօրում , Հագգ թէալա հագրէթլէրինին ճիւմլէնին գալպինէ ալեահ օլտուղու կիպի , պէնիմքինին տէրաք վէ սալիհ իտուկինի պիլիբ .

Բէրին . - Գըզըմ , սէվկիւլիւ էվլատըմ , հագգընտա շիւպհէ իթտիկիմտէն տօլաեը պանա աֆվ էթ , էվվէթ , էվվէթ , սանա ինանըրըմ . . . սէնի սէվէրիմ , ֆագաթ պէնի րէտտ իթմէ . . . պանա կէլ , վէ պէնի վալիտէն տէյի թէսսիեէ էթ .

Մարթա . - Պաշընը շէվիրտիկինտէն , պիշարէ գատընճըղադ էլլէրինի օվուշտուրարադ , շէօյլէ սէօյլէտի .

— Ա՛հ, պու սիւքիւթ... հիշ տէյիլ իսէ, տիեէճէկինի սէօյլէ, պանա ճէվապ վէր: Հիշ պիր շէյ, տայիմա հիշ պիր շէյ սէօյլէմէ-
 օրսուն, հաթթա պիր աթֆը նազար տախի իթմէօրսուն... էթ-
 րաֆընտա պուլունան պու ատէմէր աճապա քէնտիսինէ նէ՞ սէօյլէ-
 տիլէր. քէնտիսինէ նէ՞ սէօյլէմիշ օլապիլիլէր քի, պէօյլէ տիլսիզ վէ
 պուզ կիպի տուրուօր, վէ կէօզլէրինտէն պիր տամա պիլէ եաշ
 ագմաօր... Պէքի պէնի, Օնունպազըն գարըսը թէսմիեէ իթմիչէր
 տիր... պէլքի վալիտէսինտէն տօլաեը ութանըօր... Մա'րթա,
 Մա'րթա, սէնի պիւեիւթմէք իչին պու սանաաթը իլիթիեար իթ-
 մէքիկիմ, պէնիմ գապահաթըմ մը տըր: Սէնի վէ գըզգարընտաշը-
 նը պէսլէմէքիկիմ լազըմէտէն տէյիլ մի իտի: — Նէ՞ եարաեըմ, պէտ-
 պախթըզ պիզի պու հալէ դօյտու... Ա՛հ, էկէր պիլսէ իտին...
 էկէր հէր շէյ մալիւմին օլա իտի:

Բէրին, պու սէօզլէր սըրասընտա, էլինի, ըէճա վէ նիեազ օ-
 լունտա Մարթաեա ուզաթտը: Լաքին պիհուտէ, չիւնքի Մարթա,
 միւթէքէպպիրանէ վէ մաղըուրանէ պիր թարզտա օլարագ, ֆի-
 թուրսուզճա տուրմագտա իտի:

Մէզպուրէ, կիեինմիշ օլտուղու պալօ էլպիսէսի վէ մէրմէր կիպի
 սօլկունլուղու իլէ, կիւզէլ, ֆագաթ ճանսըզ պիր սանէմէ պէնզէ-
 եիպ, հալպուքի գալպի շիտտէթլէ չարմագտա, վէ ֆիքրինտէն,

— Վալիտէմի թէլէֆ իտէն գարը տըր, տէյի միւլահազա իթ-
 մէքտէ իտի:

Բէրին, տիւշար օլտուղու թարիֆի նագապիլ իզթիրապ ու
 էնտիշէ սէպէպիլլէ, սայքի ճան վիրմէք հալինտէ պուլունանլարըն
 չէքտիքլէրի միհն ու մէշագգաթը չէքիպ, վէ քէնտիսիլլէ Մարթա
 արասընտա մէճհուլ պիշ էլ վասըթասըյլա հուսուլէ կէթիրիլէն տի-
 վարը տէվիրմէկէ իզթիտարսըզ օլտուղունու հիսս իտէրէք, էթրու-
 ֆընտա թօբլանմըշ օլան վէ ֆէնալըզ իչլէմիչէր տիր տէյի պիր ազ էվ-
 վէլ քէնտի թարաֆընտան իթհամ օլունանլարտան եարտըմ պուլ-
 մաեը թէճըիւպէ իթտի:

Մատամ ժէրֆօնուն տավէթլիլէրի իսէ, ֆիլվագը հէման թէ-
 վէճհիւհըեարանէ պիր սուրէթտէ Բէրինին էթրաֆընտա թօբլան-
 մըշ օլուպ, մատմուլազէլ Պէպէ Բաթարուֆ իլէ քըէվէթ Րօզ, հա-
 տա զաթիլէրինտէ գալպիլէրի խալիս գըզլար օլտուգլարը ճիհէթլէ,
 կէօզլէրի եաշարտըզը կիպի, կիւլիւպ զէֆք իթմէկէ տէ արզուլէրի
 գալմատը:

Վերջինից Թառապէր, միւսկէմ պիտ չէյ հիսս իտիեօրտու քի, օ տա նէվիւն հէեհնանա պէնդէմէքտէ իտի:

Լազգարա տա, պուրնունուն ալթընտան,

— Ամպիկիւ-Գօմիք թէաթըօսունտա իճրա իտիլմէկէ լաեղդ միւէսիք պիտ տրամ օեունու եազըլապիլմէք իչին, պու մէնդարէ ալէա պիտ վասըթա տըր: Պունուն իւզէրինէ իլէրուտէ տիւշիւնէ-ճէեիմ, տիմէքտէ իտի:

Եալընըզ մատամ ժէրփօ, իթիհզաքեարի կիւլմէքտէ իտի իսէ տէ, պու կիւլիւշիւ սըրասընտա, քէնտիսինէ հիչ պիտ լէփիգ պուլա-մամագ տա իտի:

Բէրին, — (Հալը մէյեունսիեթիշիմալի իչինտէ, էթրափընտա պուլունանլարա շէօյլէ խիթալ իթտի:) Սիգ քի պէնի տիւլէեօրսու-նուզ, գըղըմ գատար հագգըմտա զալիմ պուլունմաեըն, Բէնտիսի-նին վալիտէսի օյտուղղման, քէնտիսիլմէք սէվտիկիմի, վէ պէնիմէ պէրապէր կէլմէսի իգլիպա իթտիկինի թէօյլէմէք, իհթիմալ քի սիգի տիւլէր:

Մէզպուրէ, հէօնկիւր հէօնկիւր աղլաեարագ, պու սէօղլէրի իրաա իթմէքտէ, վէ կէօղլէրինի աչաղը էյմիշ օյուպ, ահէսթէ սու-րէթլէ էթրափընա աթփը նազար իլլէմէքտէ իտի, պիշարէ, հագը-գէթէն աճընաճագ հալտէ իտի:

Նակէհան Բէրին պաշընը եօգալը գալտըրըպ, նազարը տիգգա-թը, գարշըսընտա պուլունան պիտ քիմնէեէ աթփ օյունտուղունտան, եիւզիւնտէ հայրէթ վէ տէհշէթ էփիլէրի հուսուլէ կէլտի, վէ գալ-շըսընա պիտէն պիտէ պիտ խէեալ չըգմըշճասընա ըիւճաթ իտէրէք, եիւքսէք սէտա իլէ:

— Պարօն տը Սթընէի, տէտի:

Կօնթըան, Բէրին թարափընտան թանըլտըղը ճիհէթլէ, անը սիւքիւթ իթտիլմէկէ ճիտտի սէպէսլէրի պուլունմագ տա իտի: Պի-նապէցին ըլլամա ազագ իտէրէք,

— Մատամ... տէտի, ֆագաթ սէօղլիւնէ տէվամ իլլէմէսինէ Բէրին վագըթ պրագմաեարագ:

— Բէնտիսի պուրաուտ հա... Ահ, շիմտի հէր չէյի անլաեօ-րում, տէյի պէեպն իլլէտի:

Ժօրթ տը Լա Պրիէր. — (Բէնտի քէնտիեէք) Պէն տէ հէր չէյի անլաեօրում պաշլաեօրում:

Բէրին. — (Մարթաեա) Պիշարէ գըղճըլազ, պու ատէմ մի սանա

պէնի սէվմէմէքլիկինի, վէ պանա իթաաթ իթմէմէքլիկինի իխթար իթտի:

Կէնճ գըզ տայիմա սիւքիւթ իւզրէ տուրտուղունտան, Կօնթրան շէօյլէ ճէվապ վիրտի:

— Եանըլըեօրսունուզ, Բէրին Րօզիէ, Մատմուազէլ Մարթաեա, սիզէ իթաաթ իթմէմէսինի իխթար իթմէք շէօյլէ տոգրսուն, շիմտի պէրապէրինիզէ կէլմէսինի տէ իխթար իտէրիմ, Սիզին իլէ կէլմէսի պօրճ տուր, վէ շիմտի քէնտիսի պու պօրճունու իյֆա իտէճէք տիր:

Մարթա. - (Բէնտի քէնտիսի.) Բէրին Րօզիէ, տիմէք քէնտի իսի իմիշ, վէ պու ատէմ պէնի ալտաթմաեօր իմիշ:

Բէրին. - (Ֆիքրինտէն սէօյլէրճէսինէ.) Գատէր եէրինէ վա՞րմա-մալը ժը տըը, էր եա կիճ ալիզի պուլաճադ իտի, իշթէ պու կին, օ կին տիւր:

Պատէհու, վէրգուճէ, ազլը պանշընտան սայքի կիթմիշ օլարապ, իքի էլլէրինի անլընա կէօթիւրիւպ,

— Կէլ, Մարթա, կէլ, իւզէրիմիզտէ ֆէլաքէթ վար տըր. պաշ-լըճա սէնին իւզէրինտէ ֆէլաքէթ մէվճուտ տուր... Արգամտան կէլ տէ կիտէլիմ... չաբուգ կէլ գըզըմ, չաբուգ կէլտէ պուրատան ֆիրար իտէլիմ, տէտի:

Բէրին, պու սէօյլէրտէն սօնրա, մաքինավարի պիր եիւրիւ-եիւլէ վէ ուզուլարը իլինտէ եիւրիւեէն քիմսէլէր կիպի գաբուեա տօղրու իլէրլէտի. Մարթա էլան միւթէրէտտիւտ հալտէ զանն օ-լունտուղունտան, Կօնթրան մէզպուրէեէ իխթապէն,

— Հա՛յտէ կիտին, մատմուազէլ, հէր հանկը տէֆա սիզէ իհ-թիեաճըմ օլուր իսէ, մատամըն իսանէսինտէն սիզի արամաեա կէլի-րիմ, տէտի:

Մարթա, սիւքիւթլէ պու թէնպիհէ իթաաթ իթտի, վէ Բէ-րին, գաբուեա վասըլ օլմադ իւզրէ իքէն, արգասընա տէօնտիւ, վէ թէհտիտամիզ պիլը թարզտա, պարօնա,

— Էկէր ճէսարէթինիզ վար իսէ, կէլին, սիզի պէրլէեօրում, վէ սիզէ ճէվապ վիրէճէեիմ, տէյի պէեան իյլէտի, վէ պատէհու մատամ ժէրֆօեա տէօնիւպ, - Մատա՛մ, սիզ տէ ճէնապը Ալլահա թէնէքքիւր իտինքի, գըզըմ, իսանէնիզտէն ըրզ ու նամուսույլա չը-գըեօր, եօգսա, Հազգ Թէալա հազրէթլէրինին ատալէթինտէն էվ-վէլ, պիր վալիտէնին ատալէթի իճրա իտիլէճէք իտի:

Կօնթրան. - Ինչալլահ եինէ կէօրիւշիւրիւզ, Բէրին Րօզիէ:

Բէրին . - Ինչալլահ , պարօն տը Սթրէնքի :

Պատէհու մէզպուրէ գատըն , Մարթանըն պէլինէ պիր գօլունու սարարագ , քէնտիսիյէ պերապէր տիշարը չըգարտը , վէ պունլարըն կիթմէլէրինտէն օօնրա , գարու գարանտըղընտա , Օլիմֆ Սիլա , իւզէրինէ թահմիլ օլունմուշ պիր եիւքտէն գուրթուլմուշճասընա , շէօյլէ սէօյլէտի :

— Ուղուրլար օլսուն , իշթէ պունա տէրլէր խօշլանըլմահաճագ պիր հատիսէ : Պու գարը , բէք պահաղը պիր մախլուգ տուր : Էկէր պու կիւնքի պիլմէտիկիմի պունտան ագտէմ պիլսէ իտիմ , քէնտի գըղը պուրահա ահագ պիլէ պասմագ իտի : Հէլէ շիւքիւր կիթտիլէր . . . ուղուրլար օլսուն . . . Պունտան սօնրա էյլէնճէմիզի իխլալ իտէճէք հիշ պիր սէպէպ եօգ տուր . . . (Ատալպէրէ խիթապէն .) Միւսիւ վիգօնթ , գատրիլին իւշիւնճիւ բարթիսինտէ գալմըշ օլտուղումուղու պէեան իլէ , պու գատընլարա թէրճէման օլմագ իսթէրիմ : Աճապա պու մուամէլէմ , նէղաքէթ խիլաֆընտա պիր հարէքէթտէմի պուլունմագ տըր :

Վիգօնթ , եինէ բիանօնուն գարշըսընա կէշտի , ֆագաթ պու տէֆա , գատրիլտէ էվէլքի խահիշ գալմատըղընտան , տավէթլիլէր ագ վագըրթտա տաղըլտըլար :

Լիօնէլ . - (Տիշարը չըգարքէն Ժօրթա .) Տօ'սթում , սիզ պու շէյլէրէ նէ տէրսինիզ :

Ժօրթ . - Շունու տէրիմ քի , եարըն , Բէրին Րօզիէեի կէօրէճէեիզ :

27

Պրագալըմ թէքմիլ կիճէ վէ սապահըն պիր գըսմը կէյմէքտէ օլսուն , պիզ Բօսթախանէ սօգաղընա ավտէթ իտէլիմ , ֆագաթ պու տէֆա Բէրինլին տայիրէսինէ տէյիլ , իլլա թրօմպ-Ալգազար իլէ Բասլա-Ժամպըն տայիրէսինէ կիրէլիմ :

Մալիւմիւմիւլ օլտուղու իւզրէ , պու տայիրէ իքի օտատան միւրէքքէպ օլուպ , է'ն պիւեիւկիւ , օեունպաղարըն թաամ օտասընա պիթիլիք օլան օտանըն իթթիսալինտէ պուլունմագտա իտի :

Իշպու իքի օտաեը թէֆրիգ իտէն գաբլամա , էհէմմիյէթսիզ պիր շէյ օլուպ , պունուն օրթասընտա , իքի թարաֆընտան սիւրմէլէր իլէ գաբալը պիր գաբու մէվճուտ իտի :

Պու իբի հայազըն տայիրէլէրի մէֆրուշաթընտան պահս իթմէկի զայիտ ատտ իտիպ, եալընըզ պու մէֆրուշաթըն բէք ատի վէ պահաղը շէյլէրտէն իպարէթ օլտուղունու պէեան իլէ իքթիֆա իյլէրիզ:

Ճիվարլարտաքի սաաթլար չալմանա պաշլատըզլարընտա, Թրոմպ-Ալգազար, պիր Թանէճիք իսկէմլէ իւզէրինտէ օթուրմուշ օլուպ, պիր էլինտէ գուրչուն գալէմ վէ տիկէրինտէ պիր քեաղըտ բարչասը պուլունտուղու հալտէ, պաղը շէյլէր եազմագտա իքէն, սաաթլարըն չալընմասը սէտասընը իշիթտիկինտէ, տինլէտի, վէ պատէհու,

— Սաաթ օն պիր իմիշ, վագթըն պու գատար իլէրլէմիշ օլտուղունու զանն իթմէեօրտուլմ: Ինսան էվինտէ գալըպ, խանէսինճէ իշլէր իլէ մէշղուլ օլտուղու սըրատա, վագթըն նասըլ կէշտիկինէ Թէաճճիւպ իտիեօր, տէտի:

Բաս-լա-ժամպ իսէ, տայիրէնին մէֆրուշաթընը սըրանա գօյմագտա իտի:

Պիր ալա, եանի Թրոմպ-Ալգազար, էլինտէքի քեաղըտտա եազաճագ եէր գալմանարագ, տուրտուղունտա, Բաս-լա-ժամպ, մէգքիւր քեաղըտա մէրագլէ պագարագ:

— Պու նէ՞ տիր, տէյի սիւալ իթտի:

Թրոմպ-Ալգազար. — (Քէյֆլի պիր հալ իլէ.) Պու նէ՞ մի տիր. — Նէ՞ օլաճագ, օղլում. Թիճարէթ էվիմիզ իշին սաթըն ալաճագ օլտուղումուզ գօգուլու մատտէլէրին պիր լիսթասը տըր:

Պէօյլէ տիեէրէք, եաղմըշ օլտուղու քեաղըտը օգումաղա հաղըրանարագ:

— Արգատաշ, էվվէլ էմիրտէ աչաճաղմըզ մաղաղա իշին պիր լէհվա տիւշիւնտիւմ, տէտի:

Բաս-լա-ժամպ. — Բէք էյի, բէք էյի: Սէօյլէ պագալըմ նէ՞ լէհվա պուլտուն:

Թրոմպ-Ալգազար. — ԲԱՐԻՍԻՆ ՆԷՖԻՍ ԳՕԳՈՒԼԱՐԸ, պու նասըլ տըր:

Բաս-լա-ժամպ. — Բէք ալէա տըր, տէվամ էթ:

Թրոմպ-Ալգազար. — Թրոմպ-Ալգազար, Բաս-լա-ժամպ վէ շիրոքքեսաը. Շիւրէքեա քէլիմէսինին հիւսնի Թէէսսիրի օլաճաղընտա, վէ պիզի սէրմանէտարլար սըրաօընտա ատտ իտէճէքլէրինտէ շիւպհէ եօգտուր: Հաշմիթլու Սիսմ գրաղը հագրիթշիրիին գօնօթտաղա սայիր հիթմտառանը գիյշանըն պիտաթլարընը համիզ գօգուրու մատտէրի թամիթիի սէօզլէրին իլավէ իյլէտիմ:

Բաս-լա-ժամպ . - (Հայրէթլէ .) Վա՛յ , պի՛զ պէրաթլը՞ մը երզ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պէրաթլը օլապիլիր իտիք . պինաէն ալէյհ մատտէ եինէ օ տիմէք տիր : Սօգաղըն իսմինի շիմտիլիք աչըգ պրագ-տըմ : Մաղազանը քիրալատըղըմըզ կիւն աչըգ եէրի տօլտուրուրուզ , վէ , Բանթհանտէ պոռխար ֆապրիգասը սէօղիւնիւ տէ իլավէթէն թահրիր իլէտիմ :

Բաս-լա-ժամպ . - Վա՛յ , Բանթէնտէ պիր պուխար ֆապրիգա-մը՞զ տա մը պուլունաճագ տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Ումուզլարընը չէքէրէք .) Ատամ սէն տէ , նէ՛ գատար սաֆտէրունսուն : Պունու եազմագ իչին մութլագա ֆապ-րիգամըզ պուլունմագ լաղըմ տէյիլ տիր ա՛ : Պու թապիր՝ մահզա իչէ բարլագլըգ վիրմէք իչին տիր :

Պունլարըն պու կիպի սէօղլէրի պիր միւտտէթ տահա տէվամ իտիպ , պատէհու միւքեալէմէնին թարզը թէպտիլ օլունարագ , Բաս-լա-ժամպ ,

— Պու տէտիքլէրին հէբսի իյի ամմա , պունլար իչին լաղըմ օլան սէրմաեէեի նէրէտէն պուլաճաղըզ , տէյի սիւալ իթտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Իսթիհզաքեարի կիւլիւլէ .) Տօղրուսու սէն բէք չօճուգ իմիշսին : Ա՛ չաչըն , պիր բէրբէ տիւչիւն քի , պիզ , պիրին-ճի տէրէճէտէ ալթուճն մատէնի պուլտուգ , Պու ալթուն մատէնինին իսմի տէ , պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեի տիր : Իչթէ , օ ալթուն մա-տէնինտէն իսթիֆատէ իտէճէեիզ :

Բաս-լա-ժամպ . - Պագալըմ օ տա իսթիֆատէ իթմէմիզէ միւ-սաատէ իտէճէ՞ք մի տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Օլ պապտէ քէնտիսինտէն ըուխսաթ իսթէ-եէճէեիզ :

Բաս-լա-ժամպ . - Ֆագաթ պու պարօն իլէ օեունպաղլարըն ա-րասընտա նէ՞ միւնասիպէթ օլապիլիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Իչթէ , մատտէ պու տուր : Էվվէլ էմիրտէ պէն , անը , բիւչիւք գըղըն մաշուգու զանն իտիեօրտում , ֆագաթ մուախսարէն տիւչիւնտիւկիւմտէ , էօյլէ պիր հալ օլմատըղընը ան-լատըմ : Պինապէրին զանն իտէրիմ քի , պունլարըն արասընտա տիկէր պիր մատտէ պուլունմագտա տըր :

Բաս-լա-ժամպ . - Նէ՞ օլապիլիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պիլմէմ , վէ նէ՛ օլտուղունու անլամաեա մէրագ իթմէմ , էլվէրիր քի , պու իչ , պիզէ քեար կէթիրմէքտէ տիր ,

վէ տահա տա կէթիւրէճէք տիր։ Սէն պէնիմ սէօյլէտիկիմէ տիգգաթէթ։ Էկէր պարօն, շիրքէթիմիդէ սէրմանէ գօեուպ, շիրքէթին քեար վէ զարարնա վէ իշլէրինէ դարըյմանան պիր շէրիք օլմադ իսէ, պէն, թրօմպ-Ալգազար իսմինի յայպ իտէրիմ։

Բաս-լա-ժամպ . - (Հայրէթլէ .) Նէ՛ առամանն սէն։

Թրօմպ-Ալգազար . - (Իքի տայիրէնին արասընտաքի գաբլամանա պիրտէն պիրէ էեիլէրէք .) Սո՛ւս։

Բաս-լա-ժամպ . - Նէ՞ վար։

Թրօմպ-Ալգազար . - Տինլէ՛, պիր շէյ իշլի՞թմէեօրմուսուն։

Բաս-լա-ժամպ . - (Գուլաղընը գաբլամանա տանաթըպ, պիր ազ տինլէտիքտէն սօնրա .) Էվվէթ, էվվէթ, գօմշուլարըմըզըն օտա-սընա ատէմ կէտի։ Եանընտաքի օտատա կէօրիւշիւեօրլար։

Թրօմպ-Ալգազար, գաբլամանըն արասընտա աչըմըշ օլան գաբուեա եագլաշըպ, պու գաբունուն սիւրկիւլէրինէ էվվէլա կէօղիւնիւ, սօնրա գուլաղընը տանաթտը։

Բաս-լա-ժամպ . - (Եավաշ սէսլէ .) Փագաթ իշէրտէքի քի՞մ տիր։

Թրօմպ-Ալգազար . - Ժօրթէթ իլէ կինեօլէ տիր։ Արգատաշ, ինսան նամուսու օլուպ, վիճտանէն չալըշարագ, մաաշընը հագգ իթմէլի տիր, իմտի, պէն տէ պունլարըն լագըրտըսընը տինլէեիպ, իճապ իտէր իսէ, պարօնա հիքեաիէ իտէճէեիմ։

Թրօմպ-Ալգազար, գուլաղընը գաբունուն սիւրմէսինէ տանաթըպ, շու սէօլլէրին թաաթի օլունտուղունու իշիթտի։

Կինեօլէ . - Մամդէլ Ժօրթէթ, պու բէք դարիպ շէյ տիր։

Ժօրթէթ . - Հա՛նկըսը դարիպ տիր։

Կինեօլէ . - Տիւնտէն պէրու կէշէն տէօնէն հալլէր։ Շէօյլէքի, մատամըմ, մամդէլ Մարթանը արամանա կիտէր, վէ քիմնէմիզին էվվէլճէ խապէլի օլմանարագ, անը, ագչամըն ալաֆրանկա սաաթ ծնունտա, բարլագ պիր թուալէթ իշինտէ օլտուղու հալտէ ալըպ կէթիւրի, վէ մամդէլ Մարթա՝ սայքի մէզաբտան չըգմըշ կիպի պիր հալտէ, վէ կէօլլէրի գըզարմըշ պիր սուրէթտէ պուլունուր, վէ մատամըմ տա, արասըրա կէօլլէրինտէն ագան եաշը սիլմէք իւզրէ, էլինի կէօլլէրինէ տօղրու կէօթիւրիւր։ Էվվէթ, էվվէթ, պու տէտիքլէրիմի բէք ալէա կէօրտիւմ... պունլարըն մանէասը նէ՞ տիր։

Ժօրթէթ . - Պիչարէ կինեօլէմ, տօղրուսունու անլամագ իսթէ՞րմիսինիզ, պու պապտէ պէն տէ սիզտէն զիեատէ պիր շէյ պիլմէմ։

Վալիտէմ ժիւքիւթ իտիւօր , վէ գըզգարընտաշըմա տա պիր շէյ սօրուօր իսէմ , ճէվապ վիրմէօր :

Կինեօլէ . - Պիր սաաթ էվվէլ տիշարը չըգտըղըմըգտա , մամգէլ Մարթա , եաղմուրլու պիր հավա կիպի մահգուն պիր հալտէ օլարապ պիր իսկէմէ իւզէրինտէ օթոււրմուշ իտի , վէ սայքի պիր շէյ կէօրմէքսիզին , տիք տիք գարչըսընա պագընօր իտի : Թէքըար իտէրիմքի , պունլար թապիի հալլէը տէյիլ տիր :

Ժօրթէթ . - Շիւպհէսիզ գըզգարընտաշըմըն պիր քէտէրի պուլունմալը տըր :

Կինեօլէ . - Ֆագաթ մամգէլ Մարթա տէրտինի սիզէ հիքեաեէ իթմէլի տիրքի , պիր աղ թէսէլլի օլսուն վէ ֆէրահլանօըն : Ինսան , տէրտ ու միհնէթինի պիր տիկէրինէ հիքեաեէ իթմէլլէ , քէսպի ֆէրահ իտէպիլիր :

Ժօրթէթ . - Պու սըրատա քէնտիսինի պիհուզուր իթմէք միւնասիպ տէյիլ տիր : Քէնտիլիկինտէն կէլիպ հէր շէյի պանա անլաթըր :

Բաս-լա-թամպ . - Արգատա'շ , իյի իշիտիեօրմուսուն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պիր քէլիմէ պիլէ գաչըրմաեօրում . հէմ տէ , նամուսում իւզէրինէ սէօլլէրիմքի , իշիթտիկիմ սէօլլէր , ֆէվգէլատէ մէրագըմը թահրիք իտիօր : Ա'հ , պիրի կէլտի :

Ֆիլվագը , օեուկպաղարըն տայիրէսի գաբուսու աչըլարագ , Մարթա , Ժօրթէթ իլէ Կինեօլէնին պուլունտուգլարը օտաեա կիրտի :

28

Պիշարէ Մարթա , իլք կիւնտէն պէրու թանըլամաեաճագ մէրթէպէտէ թէպտիլ օլմուշ , վէ սիմասընըն էվվէլլի լաթիֆ հալի գալմամըշ օլուպ , կէօղլէրինին էթրաֆընա պագըլըրսա , վալիտէսինին սօն վագըթլարտաքի հէյեթթինի քէսպ իլլէմիշ օլտուզու անյաչըմագտա իտի :

Եալընըզ պիր կիճէ , մէրգուլմէեի պու հալէ կէթիրմիշ իտի , զիրա պիշարէ օ կիճէսի սապահա գատար ուեուեամաեըպ , պիլա ֆասլա պիր թագըմ թէֆէքքիւրաթ վէ միւլահաղաթը մահգունանէ քէնտիսինի բահաթսըզ իթմիչլէր իտի : Մարթա , հէր տագըզա վէ հէր սանիյեէ , թարիֆ օլունմագ պիր տէհշէթլէ , քէնտիսինի պիւ-

Երևթմիւշ օրան վէ քէնտիսինի վալիտէ տէյի թանըթմըշ պուլունան վէ գարանըգտա եանընտա օթուրտուղու հալտէ, ինթիզամաըզ սուլէթտէ չըգան նէֆէսի գուլաղընա աքս իտէն գատընըն, քէնտի վալիտէսինին գաթիլի իտուկինի միւլահաղա իյլէմիշ, վէ չօգ տէֆաանըն (եանի Բէրինին) եանագլարընա տաեաթըլան տօտագլարը իւզէրինտէ, չիմտի Բուդանըն թէպէսսիւմլէրի հուսուլէ կէլմիշ իտի: Իշթէ պու կիպի միւլահաղաթ, Մարթաեը թաղեիգ իտէկէլիպ, միւքէտտէր վէ մահզուն պիր հալ իլէ, քէնտի քէնտիեէ,

— Նիչի՞ն վալիտէմին վէֆաթը գէմանընտա պէն տէ էօլմէտիմ: Մատէմքի, եաչամագլըղըմ, ճէվր ու ճէֆա չէքմէք իչին իտի իսէ, հաեաթտա գալմագլըղըմըն նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր, տիմէքտէ իտի:

Մարթա, Ժօրժէթ իլէ Կինեօլէնին պուլունտուգլարը օտաեա կիրտիկի գէման, կէօղլէրինի աչաղընա էյմիշ օլտուղու կիպի, տէրին վէ էսէֆամիգ միւլահաղաեա տալմըշ օլտուղու տախի զանն օլունմագտա իտի:

Ժօրժէթ, մէզպուրէեէ տօղրու գօշուպ, պօղաղընա սարըլարագլաթիֆ պիր սէտա իլէ,

— Հէլէ չիւքիւր գըղգարընտաշ, կէլտիկինէ բէք մէմնուն օլտում, տէտի:

Մարթա. — (Պաչընը եօգարը գալտըրարագ.) Ա՛հ, Ժօ՛րժէթ, սէ՛ն միսին:

Կինեօլէ. — (Մուգալլիտճէ սէլամ վիրէրէք.) Պէն տէ պուրատաեըմ, մամգէլ Մարթա, իքիմիգ տէ պուրատաեըզ:

Ժօրժէթ. — Տիքտիկիմ իչի մաղաղաեա թէսլիմ իթմէքտէն հէնուղ ավտէթ իթտիմ:

Մարթա. — (Մաքինավարի.) Տիքտիկին ի՞նչ մի:

Ժօրժէթ. — Աճայի՛պ, պիլմէ՛եօրմուսուն. բանաեըլարըն թաթիլի գէմանընտա, վէ պիր տէ գըչըն, ֆէնա հավալարտա, պօշ տուրմագլա սըղըլտըղըմտան, տիքիշ տիքէրիմ, վէ պու սուրէթլէ գաղանտըղըմ ազ չօգ ագչէնին, ֆամիլեաճա թէայեիւշիւմիւզէ եարտըմը օլուր:

Կինեօլէ. — Տօղրուսու պէն տէ տիքիշ տիքմէք էօյրէնմիշ օլմատըղըմա էսէֆ իտէրիմ: Վագթիլլէ մուգալլիտիքտէն զայրի պիր շէյ էօյրէնմէմիչիմ: Նէ՞ չարէ, թալիմ ու թէրպիեէմէ տիգգաթ իտիլմէմիշ, եօգսա չիմտի պէն տէ սիգէ եարտըմ իտէր իտիմ: Լաքին համո օլսուն, հէնուղ իւմիտիմ վար տըր. սիննիմ տօլկուն տէյիլ տիր,

վէ լաեղգըյա չալըչտըղըմ հալտէ, բէք թէմիզ սուրէթտէ տիքիչ քէնարը տիքէպիլէճէկիմի մէմուլ իտէրիմ:

Թրօմպ-Ալգազար էլան տինլէմէքտէ օլտուղունտան, Կինեօլէնին մէզքիւր սէօղլէրինի իշիթտիկինտէ, Կիւճպէլա իլէ քէնտիսինի կիւլ-մէքտէն դապթ իտէպիլտի:

Պիր միւտտէթ սիւքիւթտէն սօնրա, Ժօրթէթ,

— Վալիտէմիզ տիշարը՝ մը չըգտը, տէյի սիւալ իթտի:

Մարթա. — (Վալիտէմիզ սէօղիւնէ գարչը բրօթէսթօ իթմէք իս-թէրճէսինէ.) Բէրի՞ն մի... խա՛յր, օտատա տըր:

Ժօրթէթ. — Հալէա բէտէրիմէ պէրապէ՛ր մի տիր:

Մարթա. — Խա՛յր, օ տիշարտա տըր:

Մարթանն սուրէթի իֆատէսի օլ գատար պարիտանէ իտի բի, Ժօրթէթին կէօղլէրի եաշարարագ,

— Մարթա՛... գըզգարընտաշըմ... արթըզ պիզի սէ՛վմէքօր-մուսուն, տէյի սիւալ իթտի:

Մարթա. — Պէ՛ն մի սէնի սէվմէքօրում. նիչի՛ն պու սէօղիւ պանա սէօյլէքօրսուն:

Ժօրթէթ. — Պէնիմէ վէ վալիտէմիզիէ էվվէլքի հալինտէ տէյիլ-սին... մահզուն, տուրկուն վէ սաքին պիր հալտէ կէօրիւնիւքօրսուն: Պու թավըն, գալպիմի միւթէէսսիր գըլըքօր:

Կինեօլէ. — (Հէեէճան իլէ.) Մամզէլ Մարթա, էկէր պիր քիմնէ, եա գաստէն եախօտ գաստի օլմաեարագ, քէտէրինիզի մուճիպ օլ-տու իսէ, օ ատէմի խապէր վիրին. կիտիպ քէնտիսինի պուլուրում, վէ հագգընտան կէլիրիմ: Վագաա վիճուտճա ուֆագ թէֆէքիսէմ տէ, համտ օլսուն պազուլարըմ սինիրլի տիր:

Մարթա. — Տօսթում, հիչ պիր քիմնէ բէտէրիմի մուճիպ օլմա-մըչ տըր:

Ժօրթէթ. — Էօյլէ իսէ, գըզգարընտաշըմ, պու թէպէտտիւլ նէ-տէ՛ն իճապ իտիքօր: Պէն սանա սէօղ սէօյլէքօրում, հալպուքի սէն պէնի հէման տինլէմէքօրսուն: Վալիտէմիզի, քէնտի վալիտէն, վէ պէնի, գըզգարընտաշըն թէսմիեէ իթմէքօրսուն:

Կինեօլէ. — (Մահճուպանէ.) Պէնի տէ քիւչիւք Կինեօլէ տէյի թէսմիեէ իյլէմէքօրսունուզ:

Մարթա, իշպու խալիսանէ մուհապպէթ էսէրլէրի գարչըսըն-տա, քէնտի միւրատընա ըաղմէն գալպի ֆէվգէլլաեէ միւթէէսսիր օլարագ,

— Եանըլը Եօրսունուզ, տօթլարըմ, իբինիզի տէ սէվէրիմ. Ազի-
զէմ ժօրժէթ, սէնի տայիմա սէվէճէերիմ, տէտի:

Մարթա, պու սէօզլէրի արասընտա, ժօրժէթին պաշընը իբի
էլի իշինէ ալարագ, պուս իտէրքէն,

— Պու պիշարէնին գապահաթը Եօգ տուր, տէյի միւլահազա
իթտի, վէ պատէհու իլավէթէն, — Կի'նեօլէ, սիզ տէ էյի պիր չօ-
ճուգսունուզ, իմտի թէվէճճիւհիւմէ տէլիլ օլմագ իւզրէ, էլիմի
սիզէ թագտիմ էլլէրիմ, տէյի պէեան էլլէտի:

Կինեօլէ. — (Մասիարաճա պիր թափրտա պուլունարագ, վէ
քէնտիսինէ ուզաթըլան էլի պուս իտէրքէ.) Թէշէքքիւր իտէրիմ,
մամգէլ, թէշէքքիւր իտէրիմ:

Ժօրժէթ. — (Գարունուն աշըլտըղըն կէօրէրէք.) Իշթէ, վալիտէ-
միզ տէ կէլիեօր:

Մարթա. — (Պիր ազ էվվէլքի հէեհճանը պիրտէն պիրէ սիւքիւ-
նէթէ թէպտիլ օլարագ, բէնշիրէնին եագըննտա պիր իսկէմէեէ
օթուրտու, վէ եավաշ սէտա իլէ.) Օ տուր... տէտի:

Բէրին. — (Իշէրի կիրտիկինտէ, գըզընա խիթապ իտէրէք.) Գը'-
ղըմ, ափտէթ իթտի'ն մի:

Ժօրժէթ. — Էվվէթ, վալիտէճիերիմ, պիլիրսինիզ քի, մաղազա
պուրատան ուզագ տէյիլ տիր: Պօղչաեը տա Կինեօլէ կէօթիւրտիւ:

Բէրին. — Պէտէլինի ալտը'ն մը:

Ժօրժէթ. — Էվվէթ, իշթէ պու տուր:

Բէրին. — Եէնիտէն իշ ալմատըն եա':

Ժօրժէթ. — Խա'յր, մէնն իթտիկինիզ իշին ալմատըմ:

Բէրին. — Ֆիլվագը իշ ալմագլըղըն պիհուտէ օլաճագ իտի, չիւն-
քի Բարիսի թէրք իտէճէկիմիզտէն, ալաճաղըն իշի պիթիւրմէկէ վագ-
թըն օլմաեաճագ իտի:

Մարթա սարսըլտը, վէ Թրօմպ-Ալգազար, Բէրինին օտաեա կիր-
մէսինտէն պէրու տիգգաթընը արթըրմըջ օլտուղու հալտէ, իֆա-
տէյի մէզքիւրէեի իշիթտիկինտէ,

— Բարիսի թէրք մի իթմէք... ա'հ, պու խապէրի ալտըղըմ
մէմնուն օլտում, տէտի եավաշ սէտա իլէ:

Կինեօլէ. — (Օթուրտուղու մահէլլտէն սըչրաեարագ, վէ Էսէրի
Եէյիսի սիմասընտա միւլահէտէ օլունարագ.) Պէնի ալմաեարագ մը
կիրտեօրսունուզ... ա'հ, էֆէնտիմ մատամ, էլպէթթէ պէօյլէ պիր
շէյ եաքմազսընըզ:

Բէրին . - Միւսթէրին օլ, օղլում, սէնի տէ պէրապէր կէօթիւ-
րէճէեիդ :

Կինեօլէ . - Թէշէքքիւր իտէրիմ, սայքի եիւրէկիմին իւզէրինտէն
պէշ եիւզ օգգալըգ պիր եիւք գալտըրտունըգ, Պիմէմքի, մատա՛մ,
սիզ տէ պիլի՛րմիսինիզ, պէլքի սիզ, պէնսիզ օլապիլիւսինիզ, ֆադաթ
պէն սիզտէն այրը գալամամ. իշթէ, ասըլ հագըգէթի հալ պու
տուր :

Ժօրթէթ . - Լաքին վալիտէճիեիմ, Բարիստէն կիթմէքլիկիմիզէ
նէ՞ սէպէպ վար տըր :

Բէրին, պու սիւալէ ճէվապ վիրմէզտէն թէրէտտիւտ իթտի,
լաքին թէրէտտիւտիւ պիր սանիյեթտէն զիւտտէ իմթիտաա իթմէ-
եիպ, շու ատի ճէվապը իթա իթտի :

— Բարիս ճիվարլարընտաքի բանաեըրլարտա ֆէվգէլատէ ըէ-
գապէթ մէվճուտ օլտուղունտան, պիր ազ տա վիւաեաթը տէվը թթ-
մէեի տիւշիւնտիւմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Եահո՛ւ, պու մալիւմաթ սաեէսինտէ, պա-
րօնուն էրէյիճէ ագչէսինի ալապիլէճէեիդ :

Կինեօլէ . - Վիւաեաթտա տէ՛վը մը իտէճէեիդ. Զաթէն պէնիմ
պաչըճա արզումտա օ իտի : Տահա եագըն կիւնլէրտէ, աճապա
տիւնեանըն տօգսան ալթը գըսմընտա հօգգապազլըգ վէ մուգալլիտիք
իտէպիլէճէք միեիմ տէյի տիւշիւնմէքտէ իտիմ :

Ժօրթէթ . - Վալիտէճիեիմ, եագընտա՛ մը եօլա չըգաճաղըգ :

Բէրին . - Եաըն սապահլաեըն :

Մարթա . - (Քէնտի քէնտիեէ վէ տէհշէթլէ .) Եաըն սապահ՛ս մը :

Կինեօլէ . - (Մէսէրրէթլէ .) Եաըն սապահ հա՛, նէ՛ իգալ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պա՛գ շու հայլազ գարըեա, ապա վագըթ
ղայպ իթմէք իսթէմէեօր . զալիպա, բէք թուլթուշմուշ օլմալը :

Կինեօլէ . - (Մէսէրրէթի՛ թարիֆ օլունմազ պիր ըատտէեէ կէ-
լէրէք .) Հէման շիմտիտէն պաչըմըն իւզէրինտէ կէզմէեի, աթլաեըպ
սըչըամաեը, վէ էնվաի հօգգապազլըգլար իճրա իթմէեի արզու
իտիեօրում :

Բէրին . - Հա՛յտէ, օղլում, սէն պօղշալարը հազըրլա . օ տահա
խայըբլը տըր :

Կինեօլէ . - Բէք իյի, մատամ, բէք իյի :

Պատէհու մուգալլիտի մէրգում, սէվինճինտէն նաշի բէնտիքէն-
տիեի զապթ իտէմէեէրէք ,

— Մհ, մամգէլ ժօրժէթ, տիմէք տիր քի պիւրլիքտէ սէյեահաթ իտէճէեիզ: Քէօյ արապալարընա լաքիպ օլաճաղըզ: Է՛յ նէ՞ տէրսին, շու հալ ճէննէթ մի տիր, տէյի՞լ մի տիր, տէտի, վէ քէնտիսինի թութամաեարազ վէ մէսէրրէթինին իլք նիւմունէսինի կէօսթէրմէք իսթէեէրէք, էլլէրի եէրտէ վէ աեազլարը տա հալատա օլմադ իւզրէ, պիր միւտտէթ եիւրիւտիւ:

Ժօրժէթ, Բէրինէ եազլաշըպ, եալաշ սէտա իլէ,

— Վա՛լիտէ, Մարթա տա պիղիմիէ պէրապէր կէլէճէ՛ք մի տիր, տէտի:

Բէրին. — Էվվէթ, Մարթա տախի պիղիմիէ պէրապէր կէլէճէք տիր:

Պատէհու օեունպաղըն դարըսը, ժօրժէթ իլէ կինեօյեեէ խիթապէն,

— Հա՛յտէ, չօճուզլարըմ, սիզ արասլուղա կիտին. գէվճիմ զաթէն օրատա տըր: Սանտըզլարը, էսվապլարը, վէ հօգգապաղըզ թագըմլարընը հազըրլաեըն: Օնտուն սօնրա, հէր չէյի սըրասըյլա արապաեա եէրլէշտիրին: Պիր սաաթ էվվէլ, պէն տէ կէլիպ սիզի պուլուրում, տէտի:

Ժօրժէթ. — Բէք իյի վալիտէ:

Կինեօյէ. — Բէք իյի մատամ. Վիլաեաթտա տէվրէ կիտէճէեիզ հա՛: Ա՛հ, Ջինումաչինէ, վէ պէլքի տահա ուզազլարա կիտիեօրուզ զանն իտիեօրում:

Պատէհու մուգալլիտի մէրգում, պազը զարիպ վէ մասխարաճա հալ ու հարէքէթլէրտէ պուլունարադ, ժօրժէթ իլէ պէրապէր օրատան տիշարը չըգտըզլարընտա, Բէրին իլէ Մարթա եալընըզ դալտըլար:

Մարթա, էլան բէնչիրէնին եանընտա օթուրմուշ օլուպ, սըրթընը սայքի Բէրինէ չէվիրմիշ օլտուղու հալտէ, շու եօլտա միւլահազա իյլէմէքտէ իտի:

— Եարըն կիթմէ՛ք մի... խա՛յր, խա՛յր, պէն պունլարլա պէրապէր կիթմէեէճէեիմ: Շիմտիեէ տէկին սէրպէսթճէ հարէքէթ իթմէկէ ճէսարէթիմ օլմատը իսէ տէ, պունտան պէօյլէ թէրէտտիւտ գապիլ տէյիլ տիր: Թէրէտտիւտ զէմանը արթըզ կէշտի... գարաբըմը վիրմիշիմ տիր:

Բէրին, հէեէճանը աղիմիէ Մարթաեա պագարադ,

— Տիւնտէն պէրի տիրքի, պանա աթֆը նազար պիլէ իթմէեօր,

պիր քելիմէ պիլէ սէօյլէմէօր . Սիւպհան Ալլա՛հ , չըղըրընսան չըգ-
մաւտա օլան պու դալպի , էվվէլքի հալինէ ինտաէ իթմէք իչին նէ՞
եաբմալընըմ , տէյի միւլահազա իթմէքտէ իտի :

Մէզպուրէ գատընճըլազ , կէնճ գըղըն օթուրտուզու սանտալ-
եէնին եանընա կիտիպ , տիզ չէօքէրէք ,

— Մա՛րթա , գը՛ղըմ , պիր ազ էվվէլ տալլըն կէօրիւնիւօր-
տուն . . . Պէլքի իֆատէմի իչիթմէտին . օ՛սէպէպլէ սէօյլէտիկիմի թէք-
րար իտէրիմ . եարըն սապահ Բարիստէն հարէքէթ իտէճէեիզ :

Մարթա . — (Պարիտանէ պիր սէօյլէեիչլէ .) էվվէթ , պու իֆա-
տէնիզի իչիթտիմ :

Բէրին . — Էլպէթթէ պիւա թէէսսիւֆ պիզիմլէ պէրապէր կէլէ-
ճէքսին :

Մարթա . — Էլպէթթէ :

Բէրին . — Պու ազիմէթիմիզտէն տօլաեը իհթիմալքի թէաճճիւպ
իտիօրսուն :

Մարթա . — Խա՛յր :

Բէրին . — Հալպու քի պէն , սէպէպի ազիմէթիմիզի իյզահ իթմէք
իսթէրիմ :

Մարթա . — Նէ՛ լիւզումու վար տըր :

Բէրին . — Բէճա իտէրիմ , պէնի տինլէ . Պէնի տինլէմէկէ մու-
վաֆֆադաթ իտէրսին , տէյի՛Ն մի :

Մարթա . — Սէօյլէեին :

Բէրին . — Սէվկիւլիւ գըղըմ , պու եօլտա հարէքէթ իթմէքիկիմ ,
պուրատան իրագլանմագլըղըմ , սէնին սաատէթին վէ հաեաթըն իչին
տիր :

Մարթա . — (Բէրինին եիւզիւնէ պագարագ .) Պէնիմ հաեաթըմ
իչի՛ն մի :

Բէրին . — Էվվէթ :

Մարթա . — Նէտէ՛ն :

Բէրին . — Տիւնքի կիւն , օ գարընըն խանէսինտէ կէօրտիւկիւն ,
վէ սէնի կէօթիւրտիւկիւմ զէման , սէնի ալմագ իչին պուրաեա կէ-
լէճէկինի պաղըրարագ պէեան իտէն պարօն տը Սթընեի նամ
շախս , տիւշմէնիմիզ , խուսուսիյլէ սէնին տիւշմէնին տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . — (Ֆիքրինտէն .) Շիմտի իշ անլաչըրեօր , պա-
րօն իլէ օեուկպաղըն գարըսը միեանընտա հիւսնի իմթիզաճ եօզ
տուր : Մէսէլէ կիթտիքճէ էհէմիեթթէ քէսպ իթմէկէ պաշլաեօր :

Մարթա . - (Բէրինին սէօղլէրինէ ինանմատըղը սուրէթի իֆա-
տէսինտէն աշիքեարէն անլաշըլարագ .) Տիւշմէնիմ մի յօր . ֆագաթ
քիմսէեէ պիր ֆէնալըգ իթմիշ օլմատըղըմ հալտէ , նա՞սըլ տիւշմէ-
նիմ օլտպիլիր :

Բէրին . - Պու սիւալէ ճէվապ վիրէմէմ , ֆագաթ եէմին իտէրիմ
քի , պարօն տը Սթրէնեի բէք ֆէնա պիր քիմսէ տիր :

Բէրին , լագըրտըսընը իքմալ իթմէտի , վէ Մարթանըն կէօղլէ-
րինտէն , քէնտի սէօղլէրինէ ինանմատըղընը անլաեարագ , մէյեու-
սանէ ,

— Ա՛հ , հագգըմտա շիւպհէ իտիեօրսուն . սէօղլէրիմէ ինանմա-
տըղընը աշիքեարէն կէօրիւեօրում , տէտի :

Մարթա . - Էվվէթ , սահիհ տիր , սէօղլէրինիզէ ինանմաեօրում :

Բէրին . - Ա՛հ , եա՛ Բապպի , եա՛ Բապպի , օ ատէմ սանա նէ՛
սէօյլէտի քի , պէօյլէ պիր կիւնիւն իշինտէ րուհուն պու տէրէճէ
թէպտիլ օլտու :

Մարթա . - Նէ՛ մի սէօյլէտի , նէ՛ սէօյլէտիկինի բէք ալէա պիլ-
մէլիսինիզ :

Բէրին . - Խա՛յր , պիլմէեօրում . . . շու գատարը մալիւմիւմ տիւր
քի , հագգըմտա տէրքեար օլան մուհապպէթին , պաղթէթէն թահ-
գիրէ , տէհչէթէ , վէ պէլքի ատավէթէ թէպտիլ օլտու : Հէր հալ-
տէ սանա պաղը շէյլէր սէօյլէմիշ , վէ հիյլէ ու խիւտէ իլէ կէչիրմիշ
օլտուղու էօմրիւնիւն եալանճըլըլարընա սօն պիր եալան տահա ի-
լավէ իթմիշ օլմալը տըր :

Մարթա . - (Պարիտանէ թարզ իլէ .) Նիշի՛ն պարօն տը Սթրէնեի
ալէյհինտէ իթալէի լիսանտա պուլունուեօրսունուզ :

Բէրին . - Ալէյհինտէ նիշին իթալէի լիսանտա՞մը պուլունուեօ-
րում . . . Ա՛հ , էկէր սէն անըն սէօղլէրինտէն իղֆալ օլունմուշ օլմա-
սա իտին , հէր վադըթ կիպի տիւն տախի պանա իթաաշլը վէ մու-
հապպէթլի պուլունուր իտին , վէ տէհչէթլի պիր մատտէ կէօրիւպ
ֆիրար իտէրճէսինէ , պէնտէն ֆիրար իրէմէզ իտին , վէ պէնիմիէ
պէրապէր կէլմէլիկի , սուրէթի զալիմանէտէ րէտտ իթմէզ , վէ գալ-
պի մահղուն օլարագ աղլաեան , վէ հալէա սէնին կէօղլէրինի գուրու
վէ տօտագլարընը գաբալը կէօրմէլէ , կէօղլէրի գան եաշլար իլէ
միւլէմիմ օլան պիր պիշարէ գատրն հագգըմտա ինսաֆսըզ վէ մէր-
համէթսիզ պուլունմագ իտին . . . Պանա պագ Մա՛րթա . . . միւղտա-
րըպ օլուեօրում . . . պօղլունուեօրում . . . լաքին հալէա սիւքիւթ

տուրուեօրսուն... նէ՛ տիեհճէկիմի, վէ գալպինտէ նէ՛ սուրէթլէ թէհասիր հասը իտէհէկիմի պիլմէօրում, լաքին բուհունտա պիր սըրը, տէհչէթլի պիր միւլահազա վար տըր քի, անը անլամագ իսթէրիմ... Բէհա իտէրիմ, Մարթա, ճէվապ վէր:

Մարթա. - Պիր շէյ եօգ տուր քի ճէվապ վիրէեիմ:

Բէրին. - Միւմքինսիզ շէյ տիր:

Մարթա. - Տիւն ագչամքի մէնղարէ, պանա ֆէվգէլատէ սուր թէհասիր իթտիկինտէն, էրան օթէհասիր ֆիրբրիմտէն չըգմաեօր: Իմտի, էկէր սիզէ մահզուն վէ թասալը կէօրիւնիւեօր իսէմ, սէպէպի, պունտան զայրի պիր շէյ տէյիլ տիր:

Բէրին. - Խա՛յր, տիկէր պիր սէպէպ պուլունմալը տըր: Օատէմ, հէր հալտէ սանա պազը շէյլէր սէօյլէմիշ օլմալը տըր: Թէքրար րէհա իտիեօրում, անըն սէօյլէտիքլէրինի պանա պիլտիր:

Մարթա. - Պիր շէյ սէօյլէմէտի:

Բէրին. - Վալիտէն օլմատըղըմը սէօյլէմիշ իտուկինի ինքեար իտէպիլը միսին:

Մարթա. - Էվվէթ, անը սէօյլէտի:

Բէրին. - Պունուն իչի՛ն մի գօլլարընը պանա ուզաթմաեօրսուն: Պունուն իչի՛ն մի պէնի րէտտ իտիեօրսուն... Էվվէթ, պէն սէնին վալիտէն տէյիլիմ:

Մարթա. - Իմտի, մատամ, սիզ տէ կէօրիւեօրսունուզ քի, պարօն տը Սթրէնեի եալան սէօյլէմէմիշ:

Բէրին, պու սէօյլէրի իչիթտիկինտէ, պիր էյեամ ֆէվգէլաեէ միւթէհասիր օլարագ, ճէվապ վիրէմէտի, լաքին մուախարէն պիր ճահտը ազիմէ,

— Փագաթ կէրչի սէն պէնիմ րահմիմտէն տօղմուշ զըզըմ տէյիլ իսէն տէ, գալպլէ էվլատըմ տէյիլ միսին... Խաթըրընա կէթիր քի, նէ՛ գատտը զէմանտան պէրու սանա վալիտէլիք իտիեօրում: Պիր վալիտէնին քէնտի էվլատընա նէղարէթ իտէրճէսինէ այնի չիտտէթի մուհապպէթ վէ իհթիմամլա սանա նէղարէթ իթմէտիմ մի: Վալիտէն հաեաթտա օլտուղունտա, քէնտի բուհունու նա՞սը սանա վիրէհէք իտի իսէ, պէն տէ քէնտի բուհումու օլ վէհչլէ քեամիլէն սանա հասը իթմէտիմ մի: Գօնթէս տը Բէրուալ թէսլիմի բուհ իթտիկի զէման քէնտիսինէ պիր եէմին իթմիշ իտիմ: Եէմինիմ տէ սէնին իչին եաչամագ, վէ իգթիզա իտէր իսէ, սէնին իչին էօլմէքտէն իպարէթ իտի: Մա՛րթա, գըզըմ, պէն պու եէմինիմ թուլթտում:

Սէնին իշին եաշատըմ, սէնին իշին տախի էօմըիւմիւ ֆէտաեէ հա-
զըրըմ :

Մարթա . - Սի՞գ մի , սի՞գ մի :

Բէրին . - Պու սէօզլէրիմի իշիթմէքտէ օլան ճէնապը Ալլահը ,
պու խուսուս իշին շահիտ մագամընտա իրաեէ իտէպիլիրիմ :

Մարթա . - Ճէնապը Ալլահտան պահս իթմէեին : Անըն իսմինի
անմաեըն :

Բէրին . - Պիլաքիս հէր շէյէ դատիր օլան Հագգ Թէալա հագ-
ըթլէրինի շահատէթէ տալէթ իտէպիլիրիմ :

Պու սըրատա Բէրինին թագաթ վէ տէրմանը պիւթիւն պիւթիւն
զայիլ օլմուշ օլուպ , հէեէճանը վէ հընչգըրմասը , իֆատաթընը օն-
տան իլէրի կէօթիւրմէսինէ մանի օլտուղունտան , պիր գաշ սանիյէ
գատար սիւքիւթ մէճպուր օլտու , լաքին Մարթանըն , հալէա տիլ-
սիգ կիպի սիւքիւթ տուրտուղունու կէօրտիւկիւնտէ , քէսիք պիր
սէտա իլէ շէօյլէ տէվամ իթտի :

— Սէօյլէ գըզըմ , նէտէն տօլաեը պէնի շայեանը իթապ վէ
մուախէզէ կէօրիւեօրսուն : Հաքիմլէրին պիր մագնուն հագգընտա
կէօսթէրտիքլէրի գատար մէրհամէթ ու ինսաֆը սէն պանա կէօս-
թէրմէեէճէք միսին : Հաքիմլէր , պիր մագնունա , գապահաթընը պէ-
եան , վէ քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէսինէ միւսաատէ իտէրլէր :
Պէն չօգ տիւշիւնիւեօրում , լաքին քէնտիմտէ հիշ պիր գապահաթ
պուլամաեօրում : Պէն սանա նա՞սըլ ֆէնալըգ իտէպիլիրիմ : Հագգըն-
տա տէրքեար օլան ուպուտիեթի՞մ մի , եօգսա մուհապպէթի՞մ մի
սանա ֆէնալըգ իճրա իթմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէճէքլէր տիր :

Մարթա , պու սէօզլէրտէն ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլտուղուն-
տան , իքի էլիյլէ եիւզիւնիւ կիզլէեէրէք ,

— Ալլահ աշգընա օլսուն , սուս օլուն , տէտի :

Բէրին . - Փագաթ , ա՛ սէֆիլ գըզ , կէօրմէեօրմուսուն քի , սէնին
պարիտանէ թավր սւ հարէքէթին , պէնի պուզ կիպի տօնտուրու-
եօր : Օն իքի սէնէտէն պէրու գալպինտէ , ըուհունտա մէվճուտ օլան
մուհապպէթ տուղուսու եէրինէ , պիրտէն պիրէ ատալէթ վէ զա-
րազ գայիմ օլմուշ օլմամասը միւմքինսիզ շէյ տիր : Էկէր պէնի
պունտան պէօյլէ սէվմէեօր իսէն , պարի հագգընտա ըիգգաթըն
պուլունապիլիր : Իշիթէ , պէն տէ սէնտէն օ ըիգգաթընիւեազ իտիեօ-
րում : Պարօն տը Սթրէնէինին սանա սէօյլէտիքլէրինի պանա պիլտիր-
մէեէ ասլա չէքինմէ :

Մարթա, ճէվապ վիրմէտիկինտէն, Բէրին, Իքի էլինի եէկտիկէ-
րինէ գափուշտուրտու:

Պու արա Բաս-լա-ժամպ, իչէրտէ օլան սէօղլէրի լաեղդըյլա իչի-
տէպիլմէք ֆիքրիյլէ պէօլմէ գաբլամանեա եազլաշմըշ օլտուղու հալ-
տէ, Թրօմպ-Ալգազարըն կէօղլէրինտէն պիր իքի տամբա եաշըն ու-
զուն սազալը իւզէրինէ տիւշտիւկիւնիւ կէօրտիւկիւնտէ, մասխա-
րաճա պիր հայրէթլէ:

— Օ՛, սիւպհա՛ն Ալլահ, սիւպհա՛ն Ալլահ, աճապա կէօղլէրիմէ
ինանաեը՞մ մը: Նէ՞ օ պապալըգ, աղլա՛եօրմուսուն, տիւնեանըն սօ-
նունա՞մը եէթիշտիք, տէտի:

Թրօմպ-Ալգազար. — Պէնի րահաթ պրազ. վագաա շու հարէ-
քէթիմին ահմազլըգ օլտուղունու պիլիեօրում, լաքին նէ՞ չարէ,
պու պապտէ պէնիմ գապահաթրմ հօգ տուր: Շու վալիտէնին
մէնգարէսլինի կէօրտիւկիւնտէ, կէօզ եաշլարըմը տուրտուրամատըմ.
պիչարէ գատընըն հալի նէ՛ տէրէճէ միւէսսիր իսէ, գըզը տա օլ
գատար ինատըը տըր:

Բաս-լա-ժամպ. — Վուգուաթը պանա հիքեաեէ իտէճէքսին ա՛:

Թրօմպ-Ալգազար. — Սուս օլտա տինլէ, զիրա ելինէ պաշլանտը:

Ֆիլվագը Բէրին, շու սուրէթտէ քէլամինա տէվամ իթտի:

— Հայտէ Մարթա, պանա ճէվապ վէր: Օ ատէմ սանա նէ՞
սէօյլէտի: Նի՛շին պէնիմլէ լագըրտը իթմէք իսթէմէեօրսուն: Հիչ
օլմագսա, նէ՞ սէպէպլէ իթհամ իտիլտիկիլի խապէր վիրէճէք օլուր
իսէն, քէնտիմի միւտաֆաա իտէպիլիր վէ սալիհէ չըգարապիլիրիմ:
Հէր շէյի պիլմէկէ հագզըմ վար տըր: Իմտի, րէճա իտէրիմ, պանա
ճէվապ վէր: ճէվապ վիրմէնի իսթէրիմ:

Մարթա. — (Ղաեէթ ալչագ պիր սէտա իլէ.) Պէն տէ սիզէ րէճա
իտէրիմքի, պէնի եալընըզ պրագըն, արթըգ պէնի իսթիճվապ իթ-
մէեին, զիրա հիչ պիր շէյ պիլմէմ, սիզէ հիչ պիր շէյ տիեէճէեիմ
եօգ տուր:

Բէրին. — Պէն տէ սանա սէօյլէրիմքի, պէնի ալտաթըեօրսուն:
Ճէվապարըն պիլէ, պէնտէն պիր շէյ կիլլէմէքտէ օլտուղունու իս-
պաթ իտիեօրլար: Պէնի տիվանէ գըլմագ իսթէմէզսին, տէյիլ մի:
հալպուքի ագլըմ պաշըմտան կիթմէքտէ օլտուղունու հիսս իտիեօ-
րում: Իմտի, վէֆաթըմա սէպէպ օլմա, վէ սէնի սէվէն ժօրթէթ
իլէ սէնին իչին սօն պուսէսլինի պանա վիրէն վալիտէն նամարընա,
պիլաիկին շէյլէրի սէօյլէ:

Մարթա . - (Ֆիբրինտէն .) Եա՛ Բապպի , նէ՛ իշքէնճէ . (աշիքեարէն .) Թէքրար իտիեօրուժ , հիշ պիր տիեէճէեիժ եօգ տուր :

Բէրին . - (Մէյեուսիեէթի ազիմէ իլէ .) Ա՛հ , հէման պաշըմը տիվարա վուրուպ բարչաւամագլըղըժ կէլիեօր : Նէ՛ տէրէճէ միւթթէֆիգ , սաքին վէ մութլուլու հալտէ եաշաեօր իտիք : Պու ատէմ կէլտի , հէր շէյ մահվ վէ նապէտիտ օլտու : Իսթիրահալթ , սաատէթ վէ մուհապպէթտէն էսէր պիլէ գալմատը : Փագաթ օ պէնտէն գօրգսուն , եէտիմտէ էօյլէ շիտտէթլի սիլահալար վար տըր քի , էկէր պէնի մէճպուր իտէր իսէ , օ սիլահալարը գուլլանաճաղըժ : - Պիչարէ չօճուգ , զէվալլը գըզճըղաղ , պիր կիւն սէն տէ պէնիժ կիպի աղլաեաճագսըն , աճը աճը գանլը եաշար տէօքէճէքսին , ար ու հիճապընտան նաշի գըղարաճագսըն , վէ օ ալչաղըն եալանլարընա սատէտիլանէ ինանմըշ օլտուղունու միւլահազա իտէրէք , նէֆրէթինտէն նաշի , պէյնպին սօլաճագ տըր : Մէրգուժուն սանա պիր շէյ սէօյլէմէտիկինի պէեան իտիեօրսուն , Բէք ալէա , պիր շէյ պիլմէեօրսուն , պանա պիլտիրէճէք պիր շէյին պուլունմատըղընը իսրար իտիեօրսուն , վէ վագթիլլէ պէնի նէ գատար սէվէր իտին իսէ , շիմտի տէ օ նիսպէթտէ պէնտէն նէֆրէթ էյլէեօրսուն , վէ տիկէր թարաֆտան , թահգիւր վէ ատալէթինէ սէպէպ պուլունմատըղընը սէօյլէեօրսուն . . . Փագաթ , նիհաեէթ նէ՞ պէյիս վար տըր : Սէն իսթէտիկին եօլտա հարէքէթ էթ , պէն եինէ սէնի տայիմա սէվէճէեիժ , վէ շիտտէթի մուհապպէթ սաիգասըլյա գալպինին պիր գըսմընը պանա հասր իթմէք խուսուսընտա սէնի մէճպուր իթտիքճէ , հագգընտա իզհարը մուհապպէթ էյլէմէքտէն տուր օլմաեաճաղըժ :

Բէրին , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլաեարագ ,

— Մա՛րթա , սէվկիւլիւժ Մարթա , միւսաատէ էթ քի , սէնի գուճագլաեըժ . . . միւսաատէ իտէրպին , վէ պէնի ըէտտ իթմէզսին , տէյի՛ւ մի , տէտի :

Կէնճ գըզ , էլան մուգալլէմէթէ չալըշտը իսէ տէ , ճէսարէթի օլմատըղընտան , Բէրին մէզպուրէեի գուճագլատը , վէ բէք չօգ քէրրէ պուս իտէրէք ,

— Գը՛ղըժ , եինէ պէնի վալիտէ տէյի թէսմիեէ էթ , տէտի :

Փագաթ Մարթա ճէվապ վիրէմէեիպ , աղլամագտա իտի :

Թրօմպ-Ալգազար իսէ , մէզքիւր մէնգարէտէն մէմուճն օլարագ ,

— Հէլէ շիւքիւր , շու թաշ եիւրէքլի գըզ ինսաֆա կէլտի , տէյի միւլահազա իթտի :

Բէրին իսէ, հէհէճանը ազիմէ շէօյլէ սէօյլէտի .

— Ա՛հ, նիհաեթ կէօզլէրինտէն եաշ ազըեօր, Պէն տէ պու կէօզ եաշարընը պէքլէեօրտուժ . Դալպին եէնիտէն սօղուեօր, Սէնտէն, պունտան ֆազլա պիր շէյ իսթէմէեօրտուժ, արթըգ սէնի իսթիճվապ իթմէմ . Դալպինին հէնուզ էօլմէմիշ իտուկինի պիլմէքիկիմ քեաֆի տիր, իմտի, գըզըմ, չիմտի եանընտան այըըլըըմ . սէն, եալընըզ գալ քի, իսթըըէլէրին իլէ իմրարը վագըթ իտէսին . Թէքմիլ կէշմիշ զէմանը կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէթիր, ֆէնտիմի կէշմիշ զէմանա թէսլիմ իտէրիմ . օ պէնիմ եէրիմէ իգթիզա իտէնի սանա սէօյլէեհէճէք տիր . Պէն կիտիպ գըզգարընտաշընը պուլաեըմ . Տայիմա անը պու սըֆաթլա թէսմիեէ իթմէքլիկիմի իսթէրսին, տէյի՛լ մի . Պիր սաաթա գատար, կէլիպ սէնի պուլաճաղըզ, վէ սէնի գուճագլաեաճաղըզ, սէնի սէվէճէեիզ .

Մէրգուլմէ գատըն, եէնիտէն Մարթաեը կէօքսիւնտէ սըգմագտա օլուպ, Մարթա իսէ, գըմըլտանմագսըզըն վէ կէօզլէրի եաշարմըշ օլարագ տուրտուղու հալտէ, Բէրինին պուսէլէրինի գապուլ իթմէքտէ իտի իսէ տէ, քէնտիսի անը էօքմէմէքտէ իտի .

Բէրին տիշարը չըգտը, վէ կէնճ գըզ, օտատա հալընըզ գալտըղընտան, իսալինտէն գաբուեու քիլիտլէեիպ, անաթթարը եանընա ալտը, վէ նէրտիվէնին գատէմէլէրինտէն աշաղըեա էնտիկի իշիտիլտի .

29

Մարթա եալընըզ գալտըղընտա, Թրօմպ-Ալգազար, պիր սաաթտան պէրու պուլունտուղու մահէլլի թէրք իթտի .

Բաս-լա-ժամպ . - էյ նէ՞ խապէր .

Թրօմպ-Ալգազար . - Բէրին տիշարը չըգտը .

Բաս-լա-ժամպ . - Բէք իյի, կէշէն տէօնէն ահվալի պանա տա անլաթ .

Թրօմպ-Ալգազար . - Հօգգապազլար թաշրաեա կիտիեօրլար .

Բաս-լա-ժամպ . - Նէ՞ վագըթ .

Թրօմպ-Ալգազար . - Եարըն սապահ . Պապա Ապսէնթ, վէ ժօր-ժէթ իլէ մուգալլիտ, պօղշալարը հաղըրլաեօրլար . Բէրին տէ անլէրի պուլմաեա կիթտի .

Բաս-լա-ժամպ . - Պու մուհիմ պիր խապէր տիր .

Թրօմպ-Ալգազար . - Էվվէթ , իմօի տէրհալ պիր արապաեա օ-
թուրուպ , պու խապէրի թէպլիլ իթմէք իւզրէ պարօնա կիտէլիմ .
Էլպէթթէ խըզմէթիմիզի հիւսնի էյֆա իթտիկիմիզի կէօրմէքլէ մէմ-
նուն օլաճազ տըր :

Բաս-Լա-Ժամպ . - Շիւպհէսիլ կիտէճէեիզ , լաքին հօգգապազլար
եարըն սապահ Բարիստէն հարէքէթ իտէճէքլէրի ճիհէթլէ , պունուն
իչին հէնուզ վազթըմըզ վար տըր : Ֆագաթ , սէնին ըրգգաթընը
թահրիք իտէն սէպէպ , պունլարըն եօլճուլուղու օլմաեըպ , օ սէպէ-
պի իսէ , պանա նազլ իթմէկի վատ իթմիշ օլտուղունտան , պու
վատընըն իճրասընը սէնտէն պէքլէրիմ :

Թրօմպ-Ալգազար , արգատաշընը մէմուն իթմէք իւզրէ , կէօր-
միշ օլտուղու մէնզարէեի նազլ իթմէկէ պաշլատը :

Օլ էսնատէ Մարթա , տախիլէն իզթիրապը ազիմ իչինտէ պու-
լունտուղունտան , քէնտի քէնտիեէ շու սէօղլէրի սէօյլէմէքտէ իտի .

— Եա՛րապպի , քի՛մի տինլէմէք , քի՛մէ ինանմազ լաղըմ տըր :
Տիւն , թէսատիւֆ պէնի էօյլէ պիր քիմէնին գարչըսընա չըգարտը
քի , պու քիմնէ պանա տէհչէթլի պիր ճինաեէթ խապէրի վիրտի .
Պու ատէմ , պէնիմ պիր խըսըմըմ տըր , վէ վալիտէմտէ , սօն սաա-
թընտա , պէնիմ իւզէրիմտէ վասիլիք հուգուղու պուլունմասը իչին ,
քէնտիսինէ սէլահիյեէթ վիրմիշ տիր . Օն իքի սէնէ տիր քի , պու
ատէմ պէնի արաեօր , իսմիմի վէ սերվէթիմի պանա իեատէ իթմէք
իսթէեօր : Մէրգուլ , Բէրինի իթհամ իտիեօր , լաքին ասլա օնա
գարչը պուղղ ու ատալվէթ թաշըմաեօր , չիւնքի անըն մահվընը ար-
զու էյլէմէեօր : Պու եօլտա հարէքէթ վէ մուլամէլէ , մուվաֆըզը իս-
թիգամէթ վէ իֆֆէթ օլուպ , մէրգուլմուն հէր հալի , պէնիմ հա-
գըգի տօսթում վէ սատըգ պիր համիմ իտուկինի իսպաթ էյլէեօր :
Հալպուլքի Բէրին տէ պէնի սէվմիշ տիր . . . հալէա օեվմէքտէ տիր . . .
պունա չիւպհէ իտէմէմ . - Պիր ազ էվվէլ սիւքիլթիւմ քէնտիսինի
մէյեուլս գըլաեօր իտի . քէտէրի՝ խալիսանէ իտի , վէ կէօզ եաշլարը
սախթէ տէյլլ իտի : Մէպպուրէ , պիլա թէրէտտիւտ , պիլա էսէֆ հէր
չէյի պէնիմ ուղրուլմա ֆէտա իթտի : Գէնտի գըզընը , էօզ գըզընը ,
կէնճիլիք չաղընտա , մէնֆուր վէ մէքրուհ պիր սանաաթա կիրտիրտիկի
հալտէ , պէնի հէր վէճհլէ գաեըրտը : Վալիտէսինի գաթլ իթմիշ
օլտուղու պիր գըզ իւզէրինտէ պէօյլէ նէզարէթ իտիլի՛ր մի . Օ՛հ ,
պու օլուր շէյ տիր : Խա՛յր , խա՛յր , Բէրին պու ճինաեէթի էյլէմէ-
միշ տիր : Սահիհ տէյլլ տիր . . . միւմքին տէյլլ տիր . . . Հալպուլքի

պու մահքիւմիյեթ նէ՞ տիր։ — Պունա նէ՞ մանէա յիրմէի, ա՛հ, էկէր տայիմս պու եօլտա տիւչիւնիւրսէմ, տիվանէ օլաճաղըմ զանն իտի-եօրում։

Մարթա, իքի էլիյէ եիւզիւնիւ կիղէեիպ, սէսսիգճէ աղլամաեա պաշլատը, վէ պիր գաշ տազըգա սօնրա պաշընը եօլարը գալ-տըրտըղընտա, պիր ազ ֆէրահլանմըշ կէօրիւնէրէք, սէօղլէրինէ շէօյլէ տէվամ իթտի։

— Բէրին պիսուշ տուր, պիկիւնահ տըր, պիլմէմ նէ՞ կիպի հիսսի թապիի պունու պանա խապէր վէրիեօր։ Խա՛յր, պէն քէն-տիսինէ խիեանէթ իթմէեճէեիմ, պու չիզտանը ալմաեաճաղըմ, վէ պարօն տը Սթրէնեի իլէ պիւրիքտէ կիթմէեճէեիմ։ Հէմտէ պաշգա տիւրլիւ նանըլ եաբապիլիւրիմ։ Գաբու գաբալը տըր, վէ Բէրին տէ անաթթարը ալըպ կէօթիւրմիւշ տիւր... Տիշարը չըգմագ իսթէ-սէմ պիլէ, եաբամաեաճաղըմ... Պու հալ, պէնի, հէմ օնա վէ հէմ քէնտիմէ գարշը միւտաֆաա իթտիկի ճիհէթլէ, տահա խայըրը օլմուշ տուր։

Մարթա եէնիտէն միւլահազաթա տալտը։

Թրօմպ-Ալգազար, պու միւտտէթ զարֆընտա հիքեաեէսինի պիթիւրիպ, խիթամընտա տախի,

— Անլա՛եօրմուսուն, իչլէրիմիզ բէք եօլունտա ճէրէեան իտի-եօր, լաքին պահս իտէրիմքի, պու իշտէ պիզիմ իչին էքէյիճէ պիւեիւք պիւր քեսար օլուպ, օ սաեէտէ պիզ տէ Պուլվար տէշ իթա-լիէնին թա օրթասընտա պիւր տիւքքեան քիւրալաեապիլէճէեիզ, տէտի։

Բաս-լա-Ժամպ. — Էյ չիմտի նէ՞ եաբաճաղըլ։

Թրօմպ-Ալգազար. — Նէ եաբաճաղըմըզը սէօյլէտիմ. պարօնուն նէզտինէ կիթմէլիեիզ, օնտան սօնրա իճապընա պապարըլ։

Բաս-լա-Ժամպ. — Բէք ալէա, չաբուգ եօլա չըգալըմ։

Մէրգուճար տայիրէլէրինի թէրք իթմէզտէն, մէնտիլ տէյի գուլլանտըզլարը բաշալրալարընա պիւր գաշ տամիս լավանթա ազը-թըպ, վէ թէշրիֆաթ չաբդալարընը գօեուպ, գաբուեա տօղրու իլէրլէմիշլէր իքէն, պիրտէն պիրէ մէղքիւր գաբու չալընմաղլէ, տուրտուլար։

Պու իքի հաշարիլէր, պիւր միւտտէթ, գաբուեու չալան քիմ օլապիլիւր, աճապա պիր բօլիս գօմիսէրի՞մի տիր կիպի էնտիշէ վէ վէսվէսէե տիւչար օլարագ, արալարընտա թաաթիի էֆքեար իլէ,

գաբուեաւ աշմատը վարնտան , գաբու իքիննի տէֆա վուրուտու .
Օլ վագըթ , Թրոմպ-Ալգաղար , լէֆիդ ինէ հաքիմանէ պիր թավը իլէ ,
— Հա՛յտէ , շու գաբուեաւ աշ , տէտի :

Բաս-լա-ժամպ , գորգարագ իշպու էմրէ իթաաթ իթտի , վէ
գաբուեաւ եարը աշմասընտա , գորգտուգլարը վէճէ իւզրէ , պիր
քօլիս գօմիսէրի կէօրէճէք եէրտէ , պիղզաթ Կօնթրան տը Սթրէնեիեի
կէօրտիւլէր :

Պիր սաաթտան զիեատէ իտիքի , պարօն , պիր քիրտ արապասը
տէրունինտէ կիզլէնմիշ օլուպ , պիր կիւն էվվէլ թայեին իյլէտիկի
մահէլլտէ պէքլէմէրտէ իտի . Փագաթ քիմէ կէլմէտիկինտէն , վէ
սապըր թիւքէնտիկինտէն , վուգուի հալի անլամագ իւզրէ , մէր-
գուման իքի հաշարինին տայիրէսինէ չըգմաղա գարար վիրտի :

Թրոմպ-Ալգաղար . - (Պարօնու կէօրմէսինտէ թէաճճիւպ իտէ-
րէք .) Վա՛յ միւսիւ պարօն , սի՞գ միսինիդ :

Կօնթրան . - Եափաշ լագըրտը իտին , եանընտաքի օտատան
սէօղլէրինիդի իշիտէպիլիլլէր :

Թրոմպ-Ալգաղար . - Վաղաա մուխաթարա եօգ իսէ տէ , եինէ
լագըրտըմըզը եափաշ սէտա իլէ իտէպիլիլլիդ , Իմտի , էվվէլ էմիրտէ
իշէրի պուեուրուն :

Կօնթրան իշէրի կիրտիկինտէ , էթրաֆա կէօղ կէզտիրիլլէն ,
Թրոմպ-Ալգաղար ,

— Թէշրիֆինիդ , խանէմիդ իշին նէ՛ պիւեիւք իֆթիխար տըր .
Խա՛յր , խա՛յր , պու կիւնքի կիւն վիճուտէ կէլէն պէօյլէ կիւզէլ
արզուեաւ խաթըրըմըզտան կէշիրմէկէ պիլէ ճէսարէթ իտէմէզ իտիք .
Եահո՛ւ , Բաս-լա-ժամպ , կէօրմէեօրմուսուն , միւսիւ պարօն աեադ-
տա տուրուեօր . Հա՛յտէ , չա՛բուգ , շու գօլթ ուգլու իսկէմլէեի միւ-
սիւ պարօնա վէր , տէտի :

Բաս-լա-ժամպ . - Պուեուրուն , միւսիւ պարօն :

Թրոմպ-Ալգաղար . - Պու գօլթ ուգլու իսկէմլէեի Իլիլլէթ գա-
տիֆէսի կէշիրմէք իշին , հէր նէ գատար ատէմիմիզէ խապէր կէօն-
տէրտիր իսէ տէ , հէնուպ մէյտանա չըգմատը . պէսպէլլի ունութ-
մուշ տուր . լաքին շու տայիրէ օլտուգճա միւնասիպ տիր :

Բաս-լա-ժամպ . - Սահիպինտէն , եալընըզ ճէտիտ քեաղըտ իլէ
քիաղըտլամասընը իսթէեօրուգ :

Թրոմպ-Ալգաղար . - Բիւշիւք պիր սալա իլէ թափանա ասմուեպ
մախսուս պիր տէ չէնկէլ թալէպ իտիեօրուգ :

Կօնթրան . - (Ամիրճէ .) Սուս օլուն վէ պէնի տինլէեին :

Թրօմպ-Ալգազար . - Քէմալը իթաաթլա սիզի տինլէեօրուզ , միւսիւ պարօն :

Կօնթրան . - Գօմշուլարընըզըն տայիրէսինտէքի աշվալի անլամագ իւզրէ սիզէ վիրտիկիմ էվամիրի իճրա իթտինի՞զ մի :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Էլինի սիւրմէնին տէլիկինէ կէօթիւրէրէք .) Շու տէլիկին եանընտան պիր տագըզա պիլէ այրըլմատըմ :

Կօնթրան . - Օեռնպազլար խանէլէրինտէ՞մի տիրլէր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Խա՛յր , չու էսնատէ օրատա տէյիլ տիրլէր : Սիզին պիզէ կէլտիկինիզ զէման , պիզ տէ մուհիմմ պիր խապէք վիրմէք իւզրէ սիզէ կէլմէեէ հազըրլանըեօրտուզ . Եարըն սապահ օեռնպազլարըն ֆամիլեասը Բարիսի թէքը իտէճէք տիր : Պրանսանըն էթրաֆընը տօլաշմագ ֆիքըրինտէ տիրլէր : Պու սէպէպլէ էշեալարընը արապալարընա տօլտուրմագլա մէշղուլ տըրլար :

Կօնթրան . - Տիմէք օլուր քի , տայիրէլէրի պօշ տուր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Քեամիլէն պօշ տէյիլ տիր :

Կօնթրան . - Քի՛մ վար տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Կէօզ գըրբարագ .) Քիւչիւք դըզ օրատա տըր :

Կօնթրան . - Հա՞նկըսը . . . Ժօրթէ՞թ մի . . .

Թրօմպ-Ալգազար . - Խա՛յր , տիկէրի , եանի Բէրինին գըզը օլմուեան :

Կօնթրան . - (Իզհարը թէաճճիւպլէ .) Սիզ պունու նա՞սըլ պիլիեօրտունուզ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Լագըրտըլարընը տինլէրքէն իշիթտիմ : Բէրին , օ գըզա , սիզին հագգընըզտա բէք չօգ շէյ սէօյլէտի : Պիլաէնիզ նէլէ՛ր սէօյլէեօրտու :

Կօնթրան . - (Ջիեատէ թէլաշ իլէ .) Նէ՞ իլէ պէնի իթհամ իտիեօրտու :

Թրօմպ-Ալգազար . - Խուսուսի օլարագ պիր շէյ տիմէեօրտու : Հէր սէօյլէտիկի ումուսի վէ միւպհէմ , ֆագաթ միւէսսիր իտի :

Կօնթրան . - (Նէֆէս ալարագ .) Էյ կէնճ գըզնէ՞ ճէվապ վէրիեօրտու :

Թրօմպ-Ալգազար . - Ֆէվգէլատէ պիր շէյ տիմէեօրտու . անճագ եիւրէքլէրի բարէլէեիճի սուրէթտէ հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամագտա պուլունան Բէրինին սէօյլէրինէ ինանմագ իսթէմէեօրտու , հաթթա սէօյլէրինտէն միւթէէսսիր տէ օլմաեօրտու :

Կօնթրան . - (Մէսէրրէթլէ .) Տիմէք տիր քի , մատմուաղէլ Մարթա շիմտի եալընըդ տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էվլէթ , միւօրտ :

Կօնթրան . - Օեունպազար նէ՞ վագըթ ավտէթ իտէճէքլէր տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բէք չարուգ ավտէթ իթմէզլէր , չիւնքի էշ- եալարընը եէրլէշտիրմէլէրի խայլի վագթա միւհթաճ տըր :

Կօնթրան . - Բէք իյի , սիզ պուրատա տուրուն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Միւսիւ պարօն , կիտի՞թօրմուսունուղ :

Կօնթրան . - Կէնճ գըզ իլէ կէօրիւշմէք իսթէրիմ , իհթիմալ տըր քի , պիր ազտան սիզէ իհթիեաճըմ օլաճագ տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Անլաշըտը :

Կօնթրան տիշարը չըգտը , վէ Բաս-լա-ժամպ եավաշ սէտա իլէ , — Շու պարօն աճապա նէ՞ եարմագ իսթէեօր , տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պէն էօյլէ դանն իտիեօրում.քի , պու իշտէ զարիպ պիր օեուն օյնանըլաճագ տըր :

Բաս-լա-ժամպ . - Նէ՞ կիպի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Իլէրուտէ կէօրիւրիւզ , շիմտիլիք սէսինի քէս տէ , պէն իչէրիեի տինլէեիմ :

Բաս-լա-ժամպ . - Տահա պիթմէտի մի . լաքին սէն , օրքէսթրօ- նուն պիր գօլթ ուգլու իսկէմլէսինտէ օթուրուպ տա պիր գօմէտիա օեունու սէյր իտէրճէսինէ էյլէնտիկին հալտէ , պէն պէօյլէ եալընըդ տուրմագտան ֆէվգէլատէ սըգըլըիօրում :

Թրօմպ-Ալգազար , մէզքիւր իֆատէեէ ճէվապ վիրմէկիւլ , ան- ճաղ գուլաղընը , սիւրմէ տէլիկինէ վաղ իթմէքլէ իքթիֆա իյլէտի :

Կօնթրան , սօֆատան կէչիպ , օեունպազլարըն տայիրէսի գա- բուսունտա տուրտու :

Կէօզլէրինտէն եաշլար ագտըղը վէ տէրեայը միւլահազաթա տալմըջ օլտուղու պիր սըրատա պրագտըղըմըջ Մարթա , պաղթէթէն օտա գաբուսունուն չալընտըղընը իշիթտիկինտէ , տիթրէեէրէք պա- շընը եօգարը գալտըրտը , վէ քէնտի քէնտիեէ ,

— Պէսպէլլի կէլէն Բէրին տիր , տէտի , վէ օլատէհու պիր աղ տիւշիւնէրէք , - Խա՛յր , քէնտիսի օլմամալը տըր , չիւնքի քէնտիսի օլսա , անալթար եէտինտէ պուլունտուղունտան , գաբուեու չալ- մաեարագ աչար , տէյի պէեան իյլէտի , վէ իքինճի տէֆա գաբու չալընմասընտա , Մարթա աեաղա գալգըպ , - Բի՛մ տիր օ , տէյի սի- վալ իթտի :

Կօնթրան . - Պէն իմ :

Մարթա . - Սիգ քիմանիդ :

Կօնթրան . - Տօսթունուզ , վելինիլիմ :

Մարթա . - Միւսիւ տը Սթրէնեի՞ մի :

Կօնթրան . - Էվվէթ , գարարաշտըրլան մահէլլէ կէլմէտիկինիզ-տէն , մէմուլին զայրի պիր վագըա պէլքի սիլի ալըգոյտուղունու տիւշիւնէրէք , պիզղաթ պուրաեա կէլտիմ : Իմտի , գարուեու աչըն :

Մարթա . - (Բէնտի քէնտիեէ .) Եա՛ Բապպի , եա՛ շու էսնատէ Բէրին կէլի՛ր իսէ . . .

Կօնթրան . - Չարուգ աչըն :

Մարթա . - Միւմքին տէյիլ տիր :

Կօնթրան . - Միւմքին տէյիլ՝ մի տիր տիեօրսունուզ . նի՞չին :

Մարթա . - Չիւնքի Բէրին պուրատան կիթտիկի զէման , գա-բուեու իւսթիւմտէն գարատը , վէ անախթարը տա պիւրիքտէ կէօթիւրտիւ :

Կօնթրան . - Տիմէք շիմտի սիգ մահպուսսունուզ :

Մարթա . - Էվվէթ : (Բէնտի քէնտիեէ .) Մահպուսս ոլտուղումա մէմնունում :

Պու արա պարօն տը Սթրէնեիին , հիտտէթլէ աեազլարընը եէրէ վուրտուղու իշիտիլտի , վէ իւավէթէն ,

— Հիչ օլմազսա քեաղըտլարը ալտընը՞դ մը , տէյի սիւալ իթտի :

Մարթա . - Խա՛յր :

Կօնթրան , ֆաղա պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէեէրէք , գաբունուն եանընտան ալըըլապ , թէքըար շէրիքիւրինին օտասընա կիրտի :

30

Մարթա . - (Աղըր պիւ եիւք իւղէրինտէն գալտըրըմըշճասընա ֆէրահլանարադ .) Կիտիեօր . . . կիթտի . . . իրադլանըեօր , Եա՛ Բապպի , պէնի պուրատա հապս իթմէսինի Բէրինին ֆիքրինէ պրադտըղըն իչին : Թէշէքքիւր իտէրիմ : Պու ատէմէ իթաաթ իթմէքիք , շու էս-նատէ պանա գօլիգու վէրիեօր :

Մէրգումէ , պիր ազ միւտտէթ գուլադ վիրտիքտէն սօնրա ,

— Հիչ պիր սէտա իշիթմէեօրում . . . պուրատան կիթմիչ օլմալը տըր , տէտի , վէ պիր մահէլլտէ օթուրտու :

Կօնթրան . - (Իքի հայազա .) Պիրտէն պիրէ օտաեա քիմեհ կիր-
մէսին իչին , սիւրկիւլէրինիզի իչէրտէն վազ իտին :

Բաս-լա-ժամպ , իչպու էմրի տէրհալ իճրա իթտի , վէ Կօնթրան
սէօղիւնէ տէվամլէ ,

— Սիզին տայիրէնիզլէ օեունպազլարըն տայիրէսի արասընտա
պիր գարու պուլունտուղունու պէեան իթմիչ իտինիզ , տէտի :

Բաս-լա-ժամպ . - Էվվէթ , պէն սէօյլէմիչ իտիմ , շիմտի տէ թէք-
րար իտէրիմ :

Կօնթրան . - Տէտիկինիզ գարու նէրէտէ տիր :

Բաս-լա-ժամպ . - Իչթէ , շու տուր :

Կօնթրան . - Աչըն :

Բաս-լա-ժամպ . - Նասը՛լ աչմալը . վազաա պու թարաֆտան
եալընըզ պիր սիւրմէ վար իսէ տէ , տիկէր թարաֆտան քիլիտլի
տիր :

Կօնթրան . - (Ամիրճէ .) Սիզէ աչըն տիեօրում :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բէք իյի , միւսիւ պարօն , լաքին պու պապ-
տէ զաթընըզա ուֆազ պիր իթիրազըմ վար տըր :

Կօնթրան . - Նէ՞ տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Թաւսիեհ իթտիկինիզ իչ , չիլինկիրլիկէ
աեիտ տիր . չիլինկիրլէրին կիւնտէլիկի իսէ , զաեթ պահալը տըր :

Կօնթրան . - Պու պօշ սէօղլէրին նէ՞ մանէասը վար տըր . - Պի-
լիրսինիզ քի , պանա իտիլէն խըտմէթ իչին պէն բազարըզ իթմէմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էվվէթ , էվվէթ , միւսիւ պարօնուն սախա-
վէթինէ էմնիյեթի քեամիլէմիզ վար տըր : Լաքին պէօյլէ մուհիմմ
մատտէլէրտէ , զաֆլէթտէ պուլունմամազ լազըմ տըր :

Կօնթրան . - Գըյմէթտար պիր վազթը զայպ իտիեօրուզ , չա-
բուզ իտին :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բա՛ս-լա-ժամպ , պիր ալէթիմիզ վա՞ր մը
տըր :

Կօնթրան . - Օլմալը տըր : Իչթէ սիզէ պիր ալէթ :

Բաս-լա-ժամպ , Թրօմպ-Ալգազարա էեիլմիչ պիր տէմիր թէլի
վիրտի , վէ մէրգում , պու թէլի սիւրկիւ տէլիկինէ վազ իլէ , սաղ
վէ սօլ թարաֆլարա չէվիրտիկի սըրատա , եավաչ սէտա իլէ ,

— Նէ՛ պիչիմսիզ էվ . . . սիւրկիւ եէրլէրինի ասլա եաղլամամըչ-
լար : Պու պապտէ խանէ սահիպինէ չիքեաեթ իտէճէեիմ , տիմէք-
տէ իտի :

Մարթա, գաբունուն տէմիրինին թահրիք օլունմասը սէտանընը իշիթ տիկինտէ, տէհչէթինտէն նաչի պէմպէեազ քէսիլէրէք, տօղ-րուտու, վէ ըիւճաթ իտէրէք,

— Եա' Բապպի, պու դաբունու գըրմանա չալըըբօրլար... Դաբու թահրիք օլունուեօր... աչըըբօր... ա'հ, գօրգ ուեօրում... գօրգ ուեօրում... տէտի, վէ «եարտում» տէյի պաչլատըղընիտանը իքմալ իթմէզտէն, գաբու աչըլարագ, Կօնթրան իչէրի կիրտի, վէ սէսի վէ հարէքէթիլէ, սուս օլմասընը կէնճ գըզա էմը իյլէտի:

Թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-լա-ժամպ, մէրգումուն եէնի էմրլէ-րինի պէքլէեէրէք արգատա տուրուեօրլար իտի:

Մարթա իսէ, պիւթիւն ազասը տիթրէտիկի հալտէ, կիւճ իլէ անպաչըրք պիր սէտա իլէ,

— Միւսիւ պարօն, սի'զմիսինիզ... ա'հ, պէօյլէ պիր մուամէ-լէյի չէտիտէեի նասը'լ իճրա իթտինիզ, տէտի:

Կօնթրան. — Հէր հալտէ շաղըմ իտի:

Մարթա. — Լաքին պու հարէքէթինիզ, պիր ճինսեթ տիմէք տիր:

Կօնթրան. — Պիր լիւզումը էչէտտէ իթաաթ իթտիկիմ իչին, պու պապտէ պէնիմ գապահաթըմ եօգ տուր: Եանընըզա կէլմէք իչին, պունտան ղայրի վասըթալարըմ վա'ր մը իտի: Սիզ պանա կէ-լէմէեօրտունուզ, վէ պէնիմ իսէ, պէհէմէհալ սիզին իլէ կէօրիւշ-մէքլիկիմ լաղըմ կէլտիկինտէն, ուզուն միւտտէթ պէքլէմէքլիկիմ մուխաթարալը իտի:

Մարթա. — (Նէֆրէթլէ.) Մուխաթարանըն էօնիւնիւ ալմագ իչին ալչագլըղըմը իրթիքեապ իյլէտինիզ:

Կօնթրան. — Հէմ սիզին մէնաֆիինիզէ, հէմ պէնիմ վէզաիֆի-մէ, հէմտէ, վագը օլան ճինսեթլինէ ըաղմէն, մահզա էսէրը չիւք-րանիյեթ օլարագ Բէրլին Բօզիէեի դուրթարմագ իսթէտիկինիզ ճի-հէթլէ, պու արզունուզա մուվաֆըգ հարէքէթ իթմէք իչին, պաչգա տիւրլիւ եաբամագ իտիմ: Շուրանը տախի սէօյլէրիմ'քի, տօղրուսու պու սըրատա թարաֆընըզտան լիքտիր վէ իթապ օլունաճաղըմը մէմալ իթմէեօրում:

Մարթա. — Միւսիւ, պունտան պէօյլէ սէօլէրինիզէ ինանամամ, Հարէքէթի վագընըզ կէօլէրիմի աչտը: Էօեէ վալիտէմ, քէնտիսինէ իսնատ իյլէտիկինիզ ճինսեթլի իչլէմիշ օլամագ: Անըն, պու ճինս-եթլի իճրա իթմէմիշ օլտուղունա էմինիմ:

Պարօն տը Սթըննի, տօտադարը իւղէրինտէ իսթիհաքեարի պիր թէպէսսիւմ էսերի կէօրիւտիւկիւ հալտէ, խաֆիֆճէ պաշընը էեէրէք,

— Օ՛հ, մա'տմուլաղէլ, բէճա իտէրիմ, գարարըմըդտան շաշմա-
եալըմ: Պէն Բէրին Բօզիէեի ասլա իթհամ իթմէեօրում: Քէնտիմի
միւտտաի կէօսթէրմէկէ նէ' մէմուրիեէթիմ, նէ' տէ սըֆաթըմ վար
տըր: Անը հաքիմէր թէադիպ իթմիշէր տիր, ատալէթ անը մահ-
քիւմ գըլմըշ տըր, վէ շու էննատէ, սիզ, պէնի տէյիլ, իլլա միւտ-
տաիի ումուլիեի վէ ժիւրի հէյեէթինի տափաճըլըղա տալէթ իտի-
եօրսունուզ, տէտի:

Մարթա. — (Քէսիք պիր սէտա իյէ.) Մահքիւմ միւ օլմուշ տուր,
անը մահքիւմ միւ իթմիշ տիրէր: Ֆադաթ, նիհաեէթ, պանա
կէօսթէրտիկինիզ քեաղըտ պիր իսպաթ մը տըր: Պադալըմ պանա
սէօյլէտիկինիզ սէօզլէր սահի՛հ մի տիր, վէ պիլմէտիկիմ պիր մադ-
սէտլէ պէնի քէնտիմիզէ ալէթ իթմէք իսթէմէտիկինիզի բիմ թէէմին
իտէպիլիւր:

Կօնթըան. — (Էսէֆլէ.) Մա'տմուլաղէլ, պէնի եալանճը զանն իտէ-
ճէք գատար տիւնտէն պէրու թէպտի՛լ մի օլտունուզ:

Մարթա. — Էվվէթ:

Կօնթըան. — Տիմէք օլուրքի, հէր շէյի պիլտիկինիզի քէնտիսինէ
սէօյլէտիկինիզ, վէ օ տախի ինքեար վէ բէտտ օլունմազ պիւրհանլար
իյէ սիզէ ճէվապ վիրտի, տէյի՛լ մի:

Մարթա. — Խալը, անճաք քէնտիմին կէօզ եաշլարընը կէօրտիւ-
կիւմտէն, տէտիկինիզ ճինաեէթի իճրա իթմիշ օլտուղունա շիւպհէ
իթմէքտէեիմ:

Կօնթըան. — Աճայի՛պ, պու պապտէ տիկէր պիր սէպէպիկինիզ օլ-
մաեարա՛գ մը պու շիւպհէյի իտիեօրսունուզ:

Մարթա. — Մէմուլին զայրի պիր ըշըգ ֆիքրիմէ կիրտի, վէ տա-
խիլի պիր սէտա, պանա, «Էօեէ վալիտէն միւթթէհիմ տէյիլ տիր»
տէյի խապէր վիրտի:

Կօնթըան. — Մատէմքի շիմտիքի գանաաթը էֆքեարընըզ պու
մէրքէզտէ տիր, պիզգաթ սիզին նազարընըզտա քէնտիմի սալիհէ չը-
գարմազ, վէ քէնտի միւրատընըզա գարշը լաեըգ օլտուղունուզ մէվ-
զի վէ վազիեէթէ սիզի իեատէ իթմէք իւզրէ, եաբըլաճաք եալընըզ
պիր թէտպիրիմ գալմըշ տըր: Իշթէ, մատմուլաղէլ, պէն պուրատան
կիտիեօրում, վէ տօղրուճա զապթիեէ նէզարէթինէ կիրտիպ, իտամ

ճէզասընա մահըիւմ օլան պու օեունպազլարըն իգամէթկեահընը խապէր վիրէճէեիւմ :

Մարթա . - (Րէճա եօլունտա էլլէրինի Կօնթրանա տօղրու ուղաթարադ .) Ա՛հ , միւսիւ , ըէճա իտէրիւմ , տիզ իւզէրինէ կէլէրէ ք եալվարըրըմ , պիր ազ տահա պէքլէեինիզ :

Կօնթրան . - Պէքլէմէ՛ք մի... պու գարը իլէ զէվճի , պաշլարը իւզէրինտէ պուլունան ատիլ ճէզատան գուրթուլմադ իւզրէ , եարըն սապահ , սիզի տէ պէրապէր կէօթիւրէրէք , Բարիստէն մուֆարա . գաթ իթմէկէ հազըրլանտըգլարը հալտէ , պէքլէմէք միւմքի՞ն մի տիր :

Մարթա . - Վա՛յ , սիզ պիլի՛եօրմուսունուզ քի... :

Կօնթրան . - Էվվէթ , պէն հէր չէյի պիլիրիւմ , վէ սիզինքի կիպի միւսթագիւմ պիր Ֆիքրին , շու ազիմէթի , մէրգումանըն ճինաեթի վագըալարընա եէնի վէ գաթի պիր իսպաթ աւտ իյլէմէտիկինէ թէաճճիւպ իթմէքտէեիւմ :

Մարթա . - Ա՛հ , պէն տէ պիլմէմ քի՛մէ ինանաեըմ :

Կօնթրան . - Պանա ինանըն :

Մարթա . - Էյ նէ՛ եաքաեըմ :

Կօնթրան . - Պանա իթաաթ իտին :

Կէնճ գըզ ճէվապ վիրմէտի . Մէզպուրէ , Ֆէվգէլատէ հէեէճան իչինտէ զանն օլունուեօրտու , վէ ալթիւսթիւկիւնիւն ալէամէթի՛ սիմասընտա կէօրիւլիւեօրտու :

Պու արա , Թրօմպ-Ալգազար , թապիի պէլաղէթիյլէ լագըրտըեա գարըշարադ ,

— Հա՛յտէ , մամգէլ , սիզէ վէրիլէն շու հիւսնի իլթարը տինլէեին . Գեամիլ վէ չայեանը հիւրմէթ օլան միւսիւ պարօնա իպրազըրիաեթ իյլէեին . Օ հալտէ հազգընըզտա խայըրը օլաճաղը տէրքեար տըր : Վադըթ կէչիեօր , մամգէլ , պօշ չէյլէր իլէ էյլէնմէեէլիւմ , տէտի :

Կօնթրան . - Բէրին Բօզիէնին չօգտան պէրու սագլատըղը քեաղըտլարը տիւնտէն պէրու էլտէ իթմէկէ ֆըրսաթընըզ օ՛լմատը մը :

Մարթա . - Խա՛յր :

Կօնթրան . - Իհթիմալքի , պիզղաթ հարէքէթ իթմէք իսթէթէմէտինիզ :

Մարթա . - Էվվէթ , հազգընըզ վար տըր :

Կօնթրան . - Բէք ալէա , էօյլէ իսէ , պիզ տէ պու զահմէթտէն սիզի խալի գըլաճաղըզ : Շէօյլէքի սիզին մուսվէնէթինիզ իգթիզա իթ-

մէքսիկին, հէր չէյի թէրթիպ իտէճէեիդ. Եալընը շունու պանա սէօյէեին քի, օ քեաղըտլար նէ՞րէտէ տիրէր:

Մարթա. - Խաթըրլամաեօրում. հաթթա պիլսէմ պիլէ, սիզէ պէեան իթմէք իսթէմէմ:

Կօնթրան. - Մա'տմուազէլ, սիզին վէլինիզ օլտուղումու, վէ սիզէ էմր իթմէք հագդընը հայիզ պուլունտուղումու ունուտուեօր-մուսունուզ:

Թրօմպ-Ալգազար. - (Բաս-լա-ժամպըն տիրսէկինի եիթէրէք գուլաղընտան աչաղըեա.) Վա'յ, վէլիսի իմիշ. օ նէ՞ ալէա չէյ:

Մարթա. - (Կօնթրանըն սօն քէլամլէրինէ ճէվապէն.) Օ տէտի-կինիզին պէնճէ էհէմմիեթի գալմամըշ տըր, զիրա չիմտի սիզէ էմ-նիյեթիմ եօգ տուր. Նամուսու պիր քիմնէ, պիր գաբուեու ճէպ-րէն գըրըպ իչէրի կիրմէզ:

Բաս-լա-ժամպ. - (Պու սէօզտէն միւթէէսսիր օլարագ.) Օ'...

Կօնթրան. - (Սօն տէրէճէ հիտտէթ իզհար իտէրէք.) Թէքրար սէօյէեօրում, պանա ճէվապ վիրմէլիսինիզ. Օ քեաղըտլար նէ՞րէտէ տիրէր:

Մարթա. - Պու էվտէն տիշարտա տըրլար:

Կօնթրան. - Եալան սէօյէեօրսունուզ:

Մարթա. - Օ քեաղըտլարը պուլամաեաճագսընը, զիրա հէր չէյի Բէրինէ սէօյէտիմ:

Կօնթրան. - (Հիտտէթինի զապթ իտէմէեերէք.) Ահմա'գ, պու-նա ճէսարէթինիզ օլտու հա':

Փագաթ պիրտէն պիրէ հիտտէթ ու զազապը թէսկին օլունա-րագ, հէման սաքին պիր սէտա իլէ,

— Պէնի ալտաթմագ իսթէեօրսունուզ, լաքին սիզին տէքինիզէ կէլմէմ. (Թրօմպ-Ալգազարա կէօսթէրէք.) Շու գօմօտու աչըն, վէ չէքմէճէլէրինի արաշթըրըն, տէտի:

Թրօմպ-Ալգազար. - (Իշպու էմրի իճրաեէ հաղըրլանարագ.) Լա-քին, միւսիւ պարօն, պու խըզմէթիմիզ իչին իքի կիւնտէլիք իս-թէրիզ:

Մարթա Բէնչիրէեէ եագլաշարագ, պիր արա անը աչմաեը վէ ֆիղան ու ֆէրեատ իթմէկի տիւշիւնտիւ իսէ տէ, պու սուրէթլէ Բէրինի էլէ վիրմիշ օլաճաղընը միւլահազա իտէրէք, իշպու նիեէ-թինտէն ֆարիզ կէլտի:

Թրօմպ-Ալգազար գօմօտու արաշթըրտըղը սըրատա, կէնճ գըղ,

կէօգիւնիւ չէվիրիպ տէ մէրգուժա պագմանօրտու, լաքին Կօնթրան, նազարը տիգգաթընը մէզպուրէնին իձզէրինտէն աեըրմամպտա իտի:

Կօնթրան, պիր արա Թրօմպ-Ալգազարա տէօնիւպ,

— Արատըղըմըզ չիզտան օնտա տէյիլ տիր: Անը պրագըն տա, շու տօլապը աչըն, տէտի:

Թրօմպ-Ալգազար. — Բէք իյի միւսիւ պարօն, լաքին կիւնտէլիք իւչլէտի: Ա՛հ, շու պէնիմ գօգուլու մատտէլէր սաթմաղա մախսուս տիւքքեանըմ կիթտիքճէ բարլաեօր:

Անճագ պու արա Մարթա, տօլապըն էօնիւնէ կէլիպ, եիւքսէք սէտա իլէ,

— Խա՛յր, խա՛յր, տուրուն... տիմէքտէ օլտուղունտան, պարօն, տօտագլարընտա մէլունանէ թէպէսսիւմ էսէրի միւշահէաէ օլունտուղու հալտէ,

— Հա՛հա՛, պիր թարաֆա չէքիլին, մատմուաղէլ, վէ պու խուսուստա հագգընըտա ճէպը իսթիմալինէ պէնի մէճպուր իթմէնին, տէյի պէեան իյլէտի:

Հաթթա պու սէօղլէրինի ֆիլիլիեաթա թահվիլ իլէ, Մարթա-նըն պիլէկինտէն թութտուղունտան, կէնճ գըզ մուգավէմէթ իտէրէք, վէ սէրպէսթ պուլունան էլիլէ քէմալը չիպտէթլէ տօլապա սարըլարագ,

— Խա՛յր, խա՛յր, պու տօլապա էլ տօգունտուրմաեաճագընըզ, տէտի:

Կօնթրան. — Բէճա իտէրիմ, պուրատան չէքիլին, հէմտէ պու ագըլսըգճա մուգավէմէթինիզտէն նէ՞ ֆայիտէ վար տըր: Ալէյհի-նիզտէ գուվվէյի ճէպրիեէ իսթիմալ իթմէքլիկիմ, պէնիմ իչին հագըգէթէն միւշքիւլ տիւր:

Հալպուքի Մարթա հալէա գարչը տուրտուղունտան, պարօն, կէրչի զալէպէ իտիլէմէզ պիր գուվվէթլէ, ֆագաթ օլտուգճա լաթիֆանէ սուրէթտէ մէրգումէեի տօլապըն եանընտան պիր թարաֆա ալտը:

Մարթա. — (Տիգ չէօքէրէք.) Ա՛հ, պու եաբտըղընըզ ալչագլըզ, զատտարլըզ տըր: Եա՛ Բապալի, եարտըմըմա քիմանէեի կէօնտէ՞րմէ-եէճէքմիսիգ:

Կօնթրան. — (Թրօմպ-Ալգազարա.) Չարուգ իտին:

Թրօմպ-Ալգազար, պէօյլէ սըրալարտա մահիր իտուկ ինտէն

անինտէ տօլապըն գաբաղընը գըրըպ աշտը, վէ «Իշթէ, պու իշ տէ կէօրիւտիւ» տէտի:

Կօնթրան, գըզըն պիլէկինի գօյվէրիպ, մէսրուրէն տօլապըն եանընա եագլաշարագ, - Հէլէ շիւքիւր, տէտի, վէ տօլապըն հէր թաւաֆընը արաեըպ, իսթէտիկինի պուլամատը իսէ տէ, տօլապըն խուսուսի պիր չէքմէճէսինի աշամատըղընտան, գըյմէթտար չիզտանըն անտէ մէվճուտ օլտուղունու անպտը, վէ, - Արատըղըմ պու չէքմէճէտէ հըֆօ իտիլմիշ իսէ տէ, պունու աշամաեօշում» տիմէսինտէ, թրօմպ-Ալգազար,

— Անը աշմաեը տա սիզ պանա պրագըն, պէն չարէսինի պուլուրում, ֆագաթ պիզիմ կիւնտէլիք տէօրթլէշտի, տէյի պէեան էյլէտի:

Մարթա. - (Ֆիքըրինտէն.) Լաքին պունլարըն պու եօլտա խըրսըղըգլարընա միւսաատէ իթմէեճէեիմ, պէնի էօլտիւրսէլէր տախի քէնտիլէրինէ չէրիք օլմաեաճաղըմ:

Պինապէրին տիշարը չըգմագ իսթէտի իսէ տէ, Բաս-լա-ժամպ եանընտա պուլունտուղունտան, մէզքիւր հարէքէթի կէօրմէքլէ, գօլունտան թութուպ, խօշ պիր թէպէսսիւմլէ,

— Մաքին վէ ագիլանէ պուլունաճաղըզ, տէյիլ մի մամգէլ. եօգսա Պիպի խօշնուտ օլմագ. Պիպի տէ պէն իմ, տէտի:

Կէնճ գըզ, գօրգուսունտան ըիւճաթլէ, անճագ պօղուգ պիր սէտա իլէ, «Ա՛հ, ալապլա՛ր, ալապլա՛ր» քէլիմէլէրինի թէլէֆֆիւզ իտէպիլիպ, զայագըլ հալտէ տէօշմէնին իւզէրինէ տիւշտիւ:

Բաս-լա-ժամպ. - Պու պիր կիւզէլ գըզ օլտուղու հալտէ, քէնտիւինէ հէր նէ գատար աճըր իսէմտէ, պիր միւտտէթ պիզի ըա-հաթ պրագտըղընտան տօլաեը տախի մէմնունում:

Թրօմպ-Ալգազար. - (Չէքմէճէեի աշարագ.) Միւսիւ պարօն, իշթէ, պու իշի տէ կէօրտիւմ, վէ էօեիւնմէեէրէք տիեէպիլիւրիմ քի, պու կէօրտիւկիւմ իշ, ազ շէյ տէյիլ տիր:

Կօնթրան, տիթըեէրէք էլլէրինի պու չէքմէճէեէ սօգտու. Օլ էանատէ մէրգումուն սաշլարընըն քէօքիւ, իղթիրապ վէ էնտիշէսինտէն նաշի սօղուգ պիր թէր իլէ գաբլը իտի:

Նակէհան, մէսէրրէթի ազիմէ իլէ,

— Հէլէ եագալատըմ, տէտի, վէ կիւմիւշ գօբշարը վէ գըրմըզը մէշին գաբլը պիր չիզտանը էլլինտէ սաշլամաթընտա, Բաս-լա-ժամպ, եավաշ սէտա իլէ,

— Էհլի մերագ. իշին կիւզէլ պիր մատտէ օլմալը, տէտի:

Կօնթրան, չիգտանը աչմասընտա, կէօզլէրինտէ վէ սիմասընտա էսէրը մէսէրէթ հասըլ օլարագ,

— Ահ, հէօճճէթլէր, սէնէտլէր, հէբ պունտա տըրլար... արթըգ էլմտէն գուրթուլամաեաճագլար տըր, տէյի պէեան իյլէտի:

Թրօմպ-Ալգազար. — (Պիր ազ էվվէլ եաբտըղը կիպի թէքրար Բաս-լա-ժամպըն տիրսէկինէ գօլունու վուրարագ.) Տիգգաթ էթ, սէնէտլէրտէն, հէօճճէթլէրտէն պահս իտիեօր:

Բաս-լա-ժամպ. — Պու գատարը քեաֆի տիր, պապալըգ, հէր շէյի անլատըմ:

34

Լաքին պարօն, արատըղը սէնէտլէր իլէ հէօճճէթլէրին մէվճուտ օլտուղունա թէէմին օլտուգտան սօնրա, տիկէր քեաղըտարը տախի եօգլատըղը սըրատա, էլինէ տէօրթ տիւրիւմիւ վէ ըհնկի սարարմըչ պիր քեաղըտ թէսատիւֆ իթմէքլէ,

— Պու նէ տիր, պու եհնի պիր վասիեէթնամէ տիր: Գօնթէս, գըզընը պէնտէն ալըպ, Ֆիլիբ տը Լա Պրիէրէ թէսլիմ իտիեօր: Լաքին իյի գուրթուլմուշում: Էկէր պանքէրին սուի գաստը օլմասա պէնիմ իշին հէր շէյ մահվ օլաճագ իմիշ, տէտի:

Պիր ազ սօնրա, Կօնթրան, Թրօմպ-Ալգազարա տէօնիւպ,

— Ճէպրէն գըրմագլըգ էսէրի պրագմաեարագ, շու տօլապը վէ տէրունինտէքի չէքմէճէեի գաբաեապիլի՛րմիսինիգ, տէյի սիւալ իթտի:

Թրօմպ-Ալգազար. — Հիշ պիր սագաթլըգ վուգու պուլմատըղընտան, պու էմրինիզին իճրասը միւմքինսիգ տէյիլ տիր: Կէօրտիւնիւզ ա', պէն իշիմի սըրասընտա իճրա իտէրիմ:

Կօնթրան. — Էօյլէ իսէ, շու տէտիկիմի տէ իճրա էթ:

Թրօմպ-Ալգազար, թավսիեէ օլունան իշէ պաշլատըղընտա, Կօնթրան, կիւզէլ կիւզէլ միւլահազաթ վէ թէֆէքքիւրաթ տէրեասընա տալարագ, մէսրուրէն վէ միւֆթէիսիւրէն,

— Պու վասիեէթնամէ եէտիմէ կէշմիշ օլտուղու հալտէ, հիւքմիւ գալմամըչ տըր: Անճագ պէնիմ լէհիմտէ եաղըմըչ օլան վասիեէթնամէնին հիւքմիւ ճարի օլտուղունտան, շու սըրատա պէն հաքիմի մութլագըմ, տէյի միւլահազա իյլէտի:

Այլադ Կոնթրան, էլան զայագըլ պիր հալտե եերե սերիւմիշ պուլունան պիշարե Մարթանըն իւզերինե նազարը տիգգաթընը աթֆ իտերեք,

— Պու չօճուղուն հէր կիւնա մուխալիֆէթ վէ մուգավէմէթի ֆայիտէսիզ տիր, Շիմտի, հէր վագըլթտան զիեաւտէ պէն անըն համի վէ վասիսի օլմուշում տուր, Պինապերին պանա իթաաթ իթմէսի լազըմ կէյէճէք տիր, Ազ գալսըն քի, Բերին հէր շէյի մահվ իտէճէք իտի, Մէզպուրէ, թէքըրար եօլումուն իւզերինտէ մանի օլմանա չալըչաճագ իսէ տէ, քէնտիսինտէն պունտան պէօյլէ գօրգում գալմատըղը հալտէ, վա՛յ արթըգ անըն հալինէ, տէտի:

Թրօմպ-Ալգազար. — Միւսիւ պարօն, պիր քէրրէ պուրաեա տիգգաթ իտին. պագըն հէր շէյ նասը՛ սըրասընա կիրտի: Օեունպազլար հիչ պիր գուսուր պուլամանաճագլար տըր:

Կոնթրան. — Բէք իյի, սիգտէն խօշնուտում:

Թրօմպ-Ալգազար. — Վազիֆէմի իճրա իթտիմ, միւսիւ պարօն, Շիմտիքի հալտէ տիկէր պիր խըզմէթինիզ վա՛ր մը տըր:

Կոնթրան. — Էվվէթ:

Թրօմպ-Ալգազար. — Նէ՞ տիր:

Կոնթրան. — (Մարթաեը կէօսթէրէրէք.) Պու կէնճ գըզը ալըպ կէօթիւրմէլիսինիզ:

Թրօմպ-Ալգազար. — (Պիր ատըմ ըիւճաթ իտերէք վէ էլլերինի թավանա տօղրու գալտըրարագ.) Պու գըզը կէօթիւրմէ՞ք մի:

Բաս-լա-ժամպ. — (Այնի մուգալիտօճէ հարէքէթի.) Ալըպ կէօթիւրմէ՞ք մի, նէ՞ տիեօրսունուզ:

Կոնթրան. — Պու թէքլիֆիմտէ միւշքիւլ պիր շէյ եօգ տուր: Մատտէ եալընըզ նէրտիվէնտէն աշաղըեա էնտիրմէք տիր, չիւնքի սօգաղըն քէօչէսինտէ արապամ պէնի պէքլէեօր:

Թրօմպ-Ալգազար, ուզուն սագալընը էլինէ ալտըղը կիպի, Բաս-լա-ժամպ տախի բարմագլարընըն ուճույլա պըբըգլարընը պիւքմէկէ պաշլատը:

Թրօմպ-Ալգազար. — Միւսիւ պարօն, ճէսարէթիմէ աֆվ իտերսինիզ. մէսէլէ տէյիշիեօր. սիգ տէ թաստիգ իտէպիլիրսինիզ քի, թէքլիֆ իթտիկինիզ մատտէ, չիլինկիրլիք տախիլինտէ օլմանալ պու խըզմէթին պէտէլի պահալը տըր:

Կոնթրան. — Պու խուսուստա էնտիշէ իթմէեին, հագգընըզտա սախավէթքեարանէ մուլամէլէ իտէճէեիմ:

Թրոմպ-Ալգազար. - Պէշ պին ֆրանգլըդ պանդնօթա գատար իլէրլէեէճէճմիսինիզ :

Կօնթրան. - Էվվէթ :

Թրոմպ-Ալգազար. - Պիզ տէ, սիզտէն ալաճաղըմըդ ագչէեի, Բանթէնտէքի պուխար ֆապրիգամըզա գուլլանաճաղըզ :

Բաս-լա-ժամպ. - Փազաթ, խա'յր, խա'յր, պու մէպլաղ քեաֆի տէյիլ տիր :

Թրոմպ-Ալգազար. - Էվվէթ, պու տէլիգանլընըն հագգը վար տըր, թայեին իթտիկիմիզ միգտար ագչէ, էվվիւմէզ :

Կօնթրան. - Էյլէնիթորմուսունուզ :

Թրոմպ-Ալգազար. - Էյլէնմէթորում, տօղրուեու սէօյլէթորում : Ագըլ պալիզ օլմանան պիր գըզը աշըրմագ, ճէզա գանուննամէսինին 354 վէ 357 նճի մատտէլէրի մուճիպինճէ պէշ սէնէտէն օն սէնէեէ գատար մահպէսիյեէթ, վէ ճէպրէն գաբու վէ տօլապ գըրմագ թէօճմէթի տախի քիւրէք ճէզասընը իճապ իթտիրիթ : Էլպէթթէ, սիզ, պու վաթանըն ատէմի օլտուղունուզ հալտէ, պուրանըն գա-վանիյնին պիլիրսինիզ :

Կօնթրան. - Պու պապտէ սիզին իչին մուխաթարա եօգ տուր : չիւնքի պէն պու գըզըն վէլիսիեիմ :

Թրոմպ-Ալգազար. - Անը սիզ սէօյլէթորսունուզ. իսպաթընէճրէտէ :

Կօնթրան. - Պէնիմ սէօղիւմէ չիւպհէճ մի խիթթօսունուզ :

Թրոմպ-Ալգազար. - Տօղրուսու պէն քէնտի սէօղիւմէ պիլէ չիւպ-հէ իտէրիմ :

Կօնթրան. - Հէր նէ իսէ, պու մէսէլէեէ խիթամ վիրէլիմ : Պու խըզմէթինիզ իչին նէճ գատար պէտէլ խթէթօսունուզ :

Թրոմպ-Ալգազար. - Պու խուսուստա շէրիքիմին ըէյինի սիւալ իթմէլիեիմ :

Պիր գաչ տագըզա կիլլիճէ խթիչարէտէն սօնրա, Թրոմպ-Ալ-գազար, Կօնթրանա խիթապէն,

— Եիկիրմի պին ֆրանգ խթէրիզ, միւսիւ պարօն, տէտի :

Կօնթրան. - (Շաշըրարագ.) Եիկիրմի պին ֆրանգ մը... լաքին պու պիր մէքրուհ բազարլըզ տըր :

Թրոմպ-Ալգազար. - Պիզ բազարլըզ իթմէեիզ, վէ խթէտիկիմիզ ագչէնին օն բարասընտան վազ կէչմէեիզ : Խթէրսէնիզ գապուլ իտէր-տինիզ, խթէրսէնիզ իթմէզսինիզ : Իմտի, սէօյլէեին, գապուլ իտի-թօրմուսունուզ :

Կօնթրան . - Նէ՞ չարէ , իսթէր իսթէմէզ գապուլ իթմէքլիկիմ լազըմ տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Ֆիքրինտէն .) Հէյ վա՛ր , օթուզ պին ֆրանգ տիմէլի իտիմ : (Աշիքեարէն .) Էյ պու բարալարա նէ՞ վագըթ գա-վուշաճաղըզ :

Կօնթրան . - Եարըն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պու կիւն նի՞չին գապուշմաեօրուզ :

Կօնթրան . - Ձանն իտէրիմքի , եիկիրմի պին ֆրանգ ագչէնին հազըրտա պուլունմատըղընը պէեան իտէր իսէմ , սէօղիւմէ ինանըր-սընըզ : Պու միգտար մէպաղը պուլմագ իչին վագըթ լազըմ տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Բէք ալէա , եարընա գատար պէքլէրիզ :

Կօնթրան . - Էօյլէ իսէ , չաբուզ իտին , պէն նէրտիվէնտէ գօլ-ճուլուզ վագիֆէսինի էյֆա իտէրիմ :

Կօնթրան , պէօյլէ տիեէրէք , իքի հայտուտուն տայիրէսի գա-բուսունա տօղրու իլէրլէմէսինտէ , Բաս-լա-ժամպ , արգատաշընա պիր իչարէթ իթտիքտէն սօնրա , մէրգուսուն եօլունա մանի օլարագ , — Աֆվ իտէրսինիզ , միւսիւ պարօն , տէտի :

Կօնթրան . - (Սապըրսըզլըզլա .) Տահա նէ՞ վար տըր :

Բաս-լա-ժամպ . - Ձանն իտէրիմքի , աղիզ տօսթում վէ շէրի-քիմ Թրօմպ-Ալգազարըն զաթընըզա իքի սէօղիւ տահա վար տըր :

Կօնթրան . - Հէր նէ իսէ չաբուզ սէօյլէեին :

Թրօմպ-Ալգազար . - Միւսիւ պարօն , զաթընըզ , եարըն պիզէ եիկիրմի պին ֆրանգ վիրէճէկինիզի վատ իթտինիզ , տէյիլ մի :

Կօնթրան . - Էվվէթ , նէ՞ վար տըր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պիզ տէ գապուլ իթտիք , ֆագաթ պուրա-տան տիչարը չըգմաղտան էվվէլ , պիզէ քիւչիւք պիր թէէմինաթ վիրմէքլիկինիզ լազըմ տըր :

Կօնթրան . - Թէէմինաթ մը , վա՛յ պէնտէն չիւպհէ՞մի իտիեօր-սունուզ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հէմ ֆէվգէլատէ չիւպհէ իտիեօրուզ , միւ-սիւ պարօն :

Բաս-լա-ժամպ . - Պունտան գաթինազար , հէր իշ՝ սըրասընտա կէօրիւլմէլի տիր :

Կօնթրան . - Հայլազլա՛ր . . .

Թրօմպ-Ալգազար . - Օ՛ , միւսիւ պարօն , աղըր սէօզ լազըմ տէ-յիլ տիր : Շիմտի չու թէէմինաթ մատտէսի իւզէրինէ կէօրիւշէլիմ :

Կօնթրան . - Ֆագաթ պու գատար ագչէի չիմոի նէ՞րէտէն պու-
լապիլիրիմ , - Սաաթըմ իլէ իւզէրիմտէքի պազը պահատար էշեա-
նըն գըյմէթի , երկիրմի պին ֆրանգտան չօգ ուզագ տըր , Տիկէր
հիչ պիր թէէմինաթ տա վիրէմէմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Վիրէպիլէճէք պիր թէէմինաթընըզ վար
տըր :

Կօնթրան . - Նէ՞ տիր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Ջիզտանտաքի բեաղըտլար տըր : Պիզ էօյլէ
իյի չօճուգլարըզքի , անընլա գանաաթ իթմէկէ բաղը օլուրուզ ,
տէյիլ մի , Բաս-լա-ժամպ :

Բաս-լա-ժամպ . - Էվվէթ , օրթագ , էօյլէ տիր :

Կօնթրան . - Ֆագաթ , պէն տէ , հէր նէ օլուր իսէ օլսուն , օ
չիզտանը եէտիմտէն չըգարմաեաճաղըմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Սօն սէօզիւնիւզ պու մու տուր :

Կօնթրան . - Էվվէթ , էվվէթ , էվվէթ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Էօյլէ իսէ , տօթուլմ Բաս-լա-ժամպ , մա-
տէմքի հէր հալտէ լազըմէտէն տիր , պիզ տէ , միւսիւ պարօնա , քէն-
տի վէսայիթի սուլհիեէմիզի պէեան իյլէեէլիմ :

Պու արա , մէրգուլման հայտուտլար , տօլու օլարագ . ճէպլէրին-
տէն պիրէր բէվօլվըր չըգարըպ , Կօնթրանըն եիւզիւնէ տօղրու նի-
չանլատըլար :

Թրօմպ-Ալգազար . - Իշթէ պու սուրէթլէ իշլէրիմիզին թէսվիեէսի
գօլայլաչըր , Համիյեթթուլ համիմիզ՝ Բաս-լա-ժամպ վէ Թրօմպ-Ալ-
գազար թէսմիեէ օլունան իքի ինսանիյեթթլի քլմսէնին դարուսու-
նու չալտըղը հալտէ , էկէր համիյեթթքեարանէ մուամէլէ իթմէեէ-
ճէք օլուր իսէ , պու իքի արգատաչ , չարէսիզ գալարագ , համիլէ-
րինի թէլէֆ իթմէկէ մէճպուր օլաճագլար տըր :

Կօնթրան . - Ա՛հ , ալչագլա՛ր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հալէա աղըր սէօզլէր սէօյլէեօրսունուզ . -
Ֆագաթ պու սէօզլէրին նէ՞ ֆայիտէսի օլապիլիր , Էկէր մուզիգա պաչ-
լար իսէ , չալկըճըլարըն իւճըթթինի տէ սիզ վիրէճէքսինիզ . Իմօի ,
ագլընըզը պաչընըզ թօբլանըն տա , բեաղըտլարը վէրին : Պունտան
սիզէ նէ՞ ֆէնալըգ օլապիլիր : Պիզ օ բեաղըտլարը եէմէեիզ . պունտան
գաթինազար , անլէրի պիր շէյէ եարաթմագ տա , պիզիմ իչին միւմ-
քին տէյիլ տիր :

Բաս-լա-ժամպ . - Ջարուգ իտէլիմ , չիւնքի քիւչիւք գըզ , պիր

բարձրագույն գործընթացը Գարարենը վերին, վե՛րեւելի, քե՛տ-
ղարարենը թէքար կէօրեճէկինիզէ էմին օլուն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հէմտէ տէվլէթխանէնիզէ կէթիրիրիղ :

Կօնթրանն պէյնզի, հիտտէթ ու զազապընտան նաչի ֆէվզէլ-
ղանէ սօլուպ ,

— Ա՛հ, ֆէնա սուրէթտէ պէնի եագալատընը, եօգսա . . .
տէտի եավաչ սէտա իլէ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Լագըրտը պէյնիմիզտէ, պաչգա տիւրլիւ
եաբամազ իտիք :

Կօնթրան . - Բէք իյի, թէքլիֆինիզի գապուլ իտէրիմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Իյի եա՛, իյի եա՛ :

Կօնթրան . - Իմտի . . . ալըն քեաղըտլարը . . .

Կօնթրան, քեաղըտլարը չիզտանտան չըգարըպ Թրօմպ-Ալգազարա
ուզաթտըղընտան, հայտուտ ,

— Զիզտանն տէրունինտէ պրագըն . . . պու վեճհլէ զայ իթմէք
թէհլիքէսինտէն խալի օլուրուզ, տէյի պէեան իյլէտի :

Կօնթրան, մաքինավարի սուրէթտէ իթաաթ, վէ Թրօմպ-Ալ-
գազար, աչիքեար պիր մահզուզիյեթլէ իչպու չիզտանը եան ճէ-
պինտէ հըֆզ իթտի :

Կօնթրան . - Իմտի, արթըգ վագըթ զայպ իթմէեէրէք, կէնճ
գըզըն իչինի կէօրիւն :

Թրօմպ-Ալգազար . - Մ՛հ, պու տէֆա, միւսիւ պարօն, հարէ-
քէթ վէ մուամէլէմիզէ հիչ պիր մանի գալմատը : Շիմտի, պու իչի
կէօրեճէեհիղ . - Հա՛յտէ, Բաս-լա-Ժամպ, կէլ պագալըմ :

Մէգըիւր իքի հայտուտլար, պիրի ումուզլարընտան, վէ տիկէրի
աեագլարընտան թուլթարագ, Մարթաեը գալտըրմազա հազըրլան-
տըգլարը սըրատա, նէրտիվէնտէն, մէմլէքէթ շարգըսը թէղաննի
իթմէքտէ օլան պիր սէտա իչիտիլտի, վէ այնի վագըթտա, Մարթա,
ճիւզիճէ գըմըլտանտը :

Բաս-լա-Ժամպ . - Հա՛յ շէյթան հա՛յ, նէրտիվէնտէն եօգարը
չըգան Ժօրթէթ տիր . իշթէ չիմտի պէլամըզը պուլտուգ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Ա՛հ, շու շէյթան չէքիճի բիւչիւք գըզ
պուրաեա կէլիեօր . Հէնուզ վագըթ վար իքէն, գըչ իքինի չէօղէլիմ :

Յիլվագը իքի հայտուտլար, աեըլմազ տա օլան վէ աեաղա գալգ-
մաղա հազըրլանտան Մարթաեը թէրբլէ, քէնտի օտալարընա կիր-
իտլէր :

Կօնթրան . - (Հիտտէթլէ մէրգոււմարըն արգասընտան կիրէրէք .)
Զօլբազլա՛ր , չօլբազլա՛ր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Սիզ իսթէտիկինիզի սէօյլէերն . պիր ազ ու-
զունճա միւքեալէմէ իթմէքլիկիմիզ խաեըրը օլտու , եօգսա նէրտի-
վէնտէ ժօրժէթի գարշըլաեարագ , ֆէնա պիր հալէ տիւչար օլաճագ
իտիք :

Թրօմպ-Ալգազար , պու սէօյլէրի սէօյլէերէք , իքի տայիրէ
արասընտաքի գաբուեու գաբատը , վէ պարօն տախի մէրգոււմա
խիթապէն ,

— Պու իշ պաշա չըգամատը . իմտի չիզտանը իեատէ իտին ,
տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Կիւլէրէք .) Պանգնօթլարըն պէտէլլէրի ա-
լընտըգտան սօնրա , հիւքմ վէ գըյմէթլէրի գապմազ . Պու պիր
գայիտէյի մալիւմէ տիր :

Կօնթրան . - Օ քեաղըտլարը եանընըզտա հըֆզ իթմէք ֆիքրին-
տէ միսինիզ ,

Թրօմպ-Ալգազար . - Հագգըմըզը թէքմիլէն ալաճաղըմըզ վագթա
գատար , էվվէթ , օ քեաղըտլարը եանընըզտա սագլամագ իսթէրիզ :

Կօնթրան . - Շու գատար քի Ս'արթանըն աշըրըմասը վագըասը
պաշա չըգմատըղընտան , սիզէ եիկիրմի պին ֆրանգ պօրճուլ տէյիլիմ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Կէրչի օ կէնճ գըզ աշըրըլամատը , լաքին
պու խուսուս , մատտէնին թէֆէրրուաթընտան պիրի տիր : Պուն-
տան մաատա , չիլինկիրլիկէ մախսուս պազը մուհիմմ խըզմէթլէրի-
միզտէ սըպգաթ իթմիշ , վէ կիւնտէլիքլէրիմիզին ղաեէթ պահալը
օլտուղունու զաթընըզա խապէր վիրմիշիմ տիր : Պունտան գաթի-
նազար , իգթիգքի հալտէ , միւսիւ պարօն , արամըզտա մէվճուտ
օյան իխթիլաֆըն հիւսնի թէսվիեէսի իչին պազը հաքէմէրէ իհթի-
եաճըմըզ օլուր իսէ , օ հաքէմէրի տէ պուլապիլիրիզ :

Կօնթրան . - Հաքէմլէ՛ր մի , օ հաքէմլէր քի՛մլէր օլուեօր :

Թրօմպ-Ալգազար . - Հաքէմլէրիմիզ ճէպլէրիմիզտէ տիրլէր :

Պու բէրրէ , մէրգոււման հայտուտլար , իքինճի տէֆա օլարագ
րէվօլըրուաընը թէշհիր իթտիլէր :

Կօնթրան , պու արա տիշ կըճըրտաթմագտա իտի իսէ տէ , նէ՛
չարէ քի գայիֆ օլտուղունու հիսս իթտիկինտէն , իսթէր իսթէմէզ
օլունան թէքլիֆէ գաթլանտը , լաքին ֆիքրինտէն ,

— վագաա ատէթա խըրըզլար բէնչէսինէ տիւչտիւմ , ֆագաթ

չիքեանէթէ հիշ պիր սէպէպիւմ եօգ տուր, չիւնքի եարըն ագչամ պանա թէպիւմ իտիլէնէք օլան քեաղըտլարը էլտէ իթմէք իւզրէ, պունտան իւշ կիւն մուգատտէմ, մաէլ մէմնունիյեէ եիկիրմի պին ֆրանգտան ֆաղլա միւքեաֆաթ վիրմէկէ ըաղը օլուր իտիւմ, տիեէ-ըէք, քէնտիսինի թէսէլլիեէ մուվաֆֆադ օլապիլտի:

Թրօմպ-Ալգազար. - (Տիշարընը տինլէտիքտէն սօնրա.) Միւտիւ պարօն, չիմտի նէրտիվլէնտէն էնէպիլիրսինիզ, պու պապտէքիմսէեէ թէսատիւֆ իթմէեէնէկինիզ կիպի, պիզիմտէ, եարըն իլթիֆաթը իհ-թիրամքեարանէմիզի թագտիւմ իչին տէվլէթխանէնիզէ կէլէնէկիմիզէ էմին օլապիլիրսինիզ:

Կօնթրան. - Կէլտիկինիզ անտէ, ագչէնիզի հաղըր պուլաճագ-սընըզ:

Պէօյլէնէ Կօնթրան տիշարը չըգտը. Մէրգումուն արգասընտան գարու գարանըր գարանմազ, Թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-լա-ժամպ եէկտիկէրէ պաղարագ, գահգահալը պիր կիւլիւշ գօթարտըլար, վէ նիհաեէթ նէֆէսլէրի թիւքէնտիկինտէ, Թրօմպ-Ալգազար, - է՛յ արգատաշ, պարօն իչին, չիրքէթիմիզէ ագչէ իգըրազ իտիւպ, ֆագաթ իչլէրիմիզէ գարըյմաեաճաղընը պէեան իթտիկիմտէ հագգըմ եօգ մու իմիշ, տէտի:

Բաս-լա-ժամպ. - Սահիհէն սէն պիւեիւք պիր ատէմսին:

Թրօմպ-Ալգազար. - Եիկիրմի պին ֆրա՛նգ... նէ՛ եուվարլագ մէպլագ. Բանթէնտէքի ֆապրիգամըզը իչլէթէպիլէնէկիմիզէ չիմտի ինանը՞եօրմուսուն:

Բաս-լա-ժամպ. - Հաթթա ֆապրիգանըն պուխար օճաղը տիւ-տիւկիւ տախի գուլաղըմա աքս իտիեօր կիպի կէլիեօր:

Թրօմպ-Ալգազար. - Մամուլաթըմըզըն նագլի իչին քիւչիւք պիր չըմէնտըֆէրիմիզ տէ օլաճագ տըր: Օ՛հ, Բաս-լա-ժամպ, նէ՛ իգպալ, նէ՛ սաատէթ... Տիւքքեանըմըզտա գօնուլաճագ ըուհ չիչլէրինին նէֆիս գօգուլարը չիմտիտէն պուրնուլմա թէէսսիր իտիեօր: - Հա՛յ-տէ, արգատաշ, կէլ կիտէլիմ:

Բաս-լա-ժամպ. - Նէ՛րէեէ կիտիեօրուզ:

Թրօմպ-Ալգազար. - Պուլվար տէզ իթալիէնէ:

Բաս-լա-ժամպ. - Նէ՞ եաբմաեա:

Թրօմպ-Ալգազար. - Պիր տիւքքեան քիրալամաեա:

Պու սուրէթլէ, մէրգուման հայտուտլար, գօլգօլա վիրիպ, օ-տալարընտան տիշարը չըգտըլար:

32

Պիզ, եինէ օեունպապլարըն տայիրէսինտէ Մարթանըն եանընա ալտէթ իտէլիմ :

Թրօմպ-Ալգազար, իքի տայիրէնին արասընտա պուլունան իւթիլաթ գաբուսունու գաբատըղը էանատէ, կէնճ գըղըն պայկընլըղը խիթամընա էրիշմէք իւզըն իտի :

Պինապէրին մէզպուրէ կէօղլէրինի աչըպ, հայրէթլէ էթրաֆընա կէօզ կէզտիրէրէք աեաղա գալգտը, Վագաա գուվվէթ վէ թագաթտան տիւշմիւշ օլտուղունու հիսս իտիեօրտու իսէ տէ, հէնուզ էֆքեարընտա ազիմ պիր ալթիւսթիւք մէվճուտ իտուկինտէն, վուգուլի հալ իւզէրինէ նէ՝ գատար տիւշիւնիւեօրտու իսէ, պիր մանէա վիրէմէեօրտու :

Պիրտէն պիրէ մէզպուրէ աեըլարագ, պազը չէյլէր խաթընա կէլտիկինտէն, պէյնզինտէ տէհչէթ ալէամէթի հուսուլէ կէլտի, վէ քէնտի քէնտիեէ շու սէօղլէրի բէբէլէտի :

— Ա՛հ, պարօն տը Սթրէնեի պուրաեա կէլտի... ըիֆագաթընտա իքի ալչագ քիմնէլէր պուլունուեօրտու... պունլար Բէրինին տայիրէսինտէն սիրգաթ գաստինտէ պուլունուեօրլար իտի... պէնիմ մուխալիֆէթ վէ մուգավէմէթիմէ ըաղմէն, տօլապը աչտըլար, վէ էօեէ վալիտէմին, հաեաթընտան զիեատէ կէօղէթտիկի պազը քեաղըտլարը աչըըըպ ֆիրար իթտիլէր... Ա՛հ, պաշըմ տէօնիւեօր... պու պապտէ պէնի գապահաթլը աոտ իտէճէքլէր տիր... Իշթէ, քէնտիսի օլմալը... Եա՛ Բապպի, եա՛ Բապպի, պանա մէրհամէթ իտին :

Օլ էանատէ օտա գաբուսու աչըլարագ, Բէրին, Ժօրթէթ իլէ պէրապէր իշէրի կիրտի :

Մարթա աեաղա գալգմըշ օլուպ, պէեաղ օտունտան մաամուլ քիւշիւք մասաեա տաեանարագ, կիւճ պէլա իլէ աեագտա տուրապիլիեօրտու :

Բէրին, օլ կէնճ գըղըն սիմասընտաքի սօլլունլուղու, վէ թագաթսըղըղը կէօրտիւ իսէ տէ, պու հալի, մէզպուրէնին հէեէճանը շիտտէթիլլէ կէօղլէրինտէն ագմըշ օլան եաշլարա հաւլ, վէ շու սուրէթտէ իֆատէեէ աղագ իլլէտի :

— Իշխե՛ գըզըմ, պիզ ավտէթ իթտիք, վէ սէնի պուրատա ու-
զուն միւտտէթ եալընըզ պրագմամագ իշին, պէն վէ ժորժէթ, պիր
ան էվվէլ պուրաեա կէլմէեէ չալըչաղգ: Պողչալար հաղըրլան-
տը: չիմտի բէտէրին վէ Կինեօլէ, անլէրի արապաեա եէրլէշտիրիեօր-
լար: Հէր շէյ թէտարիք օլունտուգտա, քէնտիլէր տէ ավտէթ ի-
տէճէքլէր տիր:

Ժորժէթ. — Թէպէտտիլիւ մէքեանը զիեատէտիլլէ սէվտիկիմ
իշին, շու սէյեահաթըմըզ տիւչիւնտիւքճէ, սէվինճիմտէն տիվանէ
օլուեօրում: Դըզգարտաշ, տիւչիւն պիր քէրրէ քի եէնի եէնի մէմ-
լէպէթլէր կէօրէճէեիզ: Եօլճուլուգ իթմէք, կիւզէլ շէյ տիր: Պուն-
տան սէն տէ մէմնուն օլաճագսըն, տէյիլ մի:

Մարթա. — (Տալկըն տալկըն.) Պէ՛ն մի... էվվէթ... էվվէթ...

Բէրին. — Սէնին իշին տէ պաղը մէշղուլիեթ թէտարիք իտէճէ-
եիմ: Հիշ վէսվէսէ իթմէ, սէվկիւլիւ գըզըմ, վատ իտէրիմքի, սէն
ասլա սըգըլմաեաճագսըն: Պիզէ եէնի էլպիսէլէր տիքէճէքսին:

Ժորժէթ. — Էվվէթ, էվվէթ, պիրլիքտէ չալըչաճաղըզ. ա՛հ, նէ՛
թաթըլը էօմիւր... պիր ան էվվէլ եարընքի կիւնէ վասըլ օլմաեը
նէ՛ տէրէճէ արզու իտիեօրում:

Բէրին. — Գեաֆֆէմիզտէ մէսուտ օլաճաղըզ, չիւնքի էվվէլքի
կիպի եէկտիկէրիմիզի սէվէճէեիզ, էօյլէ տէյիլ մի գըզըմ:

Մարթա. — էվվէթ... էվվէթ... վալիտէ...

Բէրին. — Ա՛հ, պէնի վալիտէն տէյի թէսմիեէ իտիեօրսուն հա՛:
Պու սուրէթլէ գալպիմի մէսէրրէթլէ մալամալ իլլէտին:

Մէզպուրէ գատընճըղազ, պու սէօզլէրի իրատ իթտիկի սըրա-
տա, ըիգգաթընտան նաշի կէօզլէրինտէն ագան պիր գաշ տամա
եաշը սիլտի:

Ժորժէթ. — (Բէրինին աղլատըղընը կէօրէրէք.) Վա՛լիտէճիեիմ,
աղլամագ լաղըմ տէյիլ տիր, չիւնքի Մարթա տայիմա պիզի սէվ-
մէքտէ տիր:

Բէրին. — Պէն տէ զաթէն պու սէպէպլէ, եանի մահզա սէվինճիմ-
տէն աղլաեօրում: Կէօզլէրիմտէն ագան եաշլար, մէսէրրէթ եաշլարը
տըր: Պունտան պէօյլէ պիզի սէվմէեէճէկինի տիւչիւնէրէք, ֆէվգէ-
լատէ գօրգուեօրտում: Էվէր զաննըմ գուվվէտէն ֆիլիլէ կէլսէ իտի,
հագըքէթէն սէօյլէրիմքի, եաշաեամագ իտիմ, չիւնքի սէվկիւլիւ
Մարթամըզը ֆէվգէլատէ սէվմիշիմ տիր: Ֆագաթ արթըզ ոլու ֆէ-
նա ըիւեաեը ունութմագ լաղըմ տըր: Իմտի, պագ նասըլ կիւլիւ-

եօրում. օլ խոսոսու աբթըգ տիւշիւնմէեօրում. Հա՛յտէ գըզըմ, կիճէլիք չանթամը կէթիրքի, ասլա եանըմտան աերմատըղըմ քեաղըտլարը անտէ հըֆը իտէեիմ:

Ժօրթէթ. - Բէք էյի վալիտէճիեիմ:

Մարթա, Բէրինին, ճէպինտէն չըգարտըղը պիր անախթար իլէ տօլապա տօղրու իլէրլէտիկինի, վէ ժօրթէթին տէ եանընտաքի օտաեա կիթտիկինի կէօրտիւկիւնտէ, տիթըէմէկէ պաշլատը:

Օլ էսնատէ գարու չալընմաղլէ, կէնճ գըզ վէ վալիտէսի տուրտուլար:

Մարթա, գարունուն էշիկինտէ, Լիօնէլ Մօրթօն իլէ ժօրթ տը Լա Պրիէրի կէօրմէլլէ, ուֆագ պիր նիտա ըէֆ իթտի:

Էվվէլ էմիրտէ ժօրթ իլէրլէտիկինտէն, Բէրին,

— Կիրինիզ, միւսիւ, իքինիզ տէ կիրինիզ, տէտի:

Ժօրթէթ. - (Մարթաեա եավաշ սէտա իլէ.) Պու ասէմէր նէ իսթէեօրլար:

Մարթա. - (Աշիքեար էնտիշէ իլէ.) Պիլմէեօրում:

Բէրին. - (Ամէրիգալըեա խիթապէն.) Սիզի թանըեօրում, միւսիւ. Էվվէլքի կիւն պանա պիր լթէլիֆ արզ իտէն, սիզ իտինիզ:

Լիօնէլ. - Սիզ տէ, մատամ, օ թէքլիֆիմէ ճէվապ վիրէճէկինիզի պանա վատ իթմիշ օլտուղունուգտան, ճէվապընըղը ալմաեա կէլտիմ:

Բէրին. - Միւսիւ, սիզէ իթտիկիմ վատը, չու սըրատա իճրա իտէմէմ:

Լիօնէլ. - Նիշի'ն:

Բէրին. - Ջիւնքի տիւնտէն պէրու բէք չօգ չէյլէր վուգու պուլտու: Օլ գատար աղիմ զայլէլէր գուհուրա կէլտի քի, ագլըմ պաշըմտա տէյիլ տիր: Խոսոսա թէքլիֆինիզ քիմէ աեիտ իսէ, անընլա կէօրիւշէմէտիմ: Պու ճիւմիլէ իլէ իլէրուտէ անընլա օլ խոսոսուտա կէօրիւշէճէկիմի տէ վատ էյլէրիմ:

Լիօնէլ. - (Եալվարարագ.) Նիշի'ն շիմտի կէօրիւշէմէեօրսունուգ:

Բէրին. - Ջիւնքի շիմտիքի հալտէ պու իշ միւմքին տէյիլ տիր: Մարթաեը թէհտիտ իտէն պիր մուխաթարատան գուրթարմագլըգ տահա միւսթաճէլ տէյիլ մի տիր: Պու պապտէ պէնիմլէ հէմէֆքեար պուլունտուղունուգա էմինիմ: Պիր ազ վագըթ իշին, եարըն սապահ Բարիստէն հարէքէթ իտէճէեիզ:

Լիօնէլ. - (Էնտիշէ իլէ.) Աճայի'պ, Բարիսի թէրք մի իտիեօր-

սուհուղ , վէ մատուռագէլ Մարթաներ տա պիրիքտէ՞ մի կէօթիւրիւ-
եօրսուհուղ :

Բէրին . - Միւսիւ , շուրաեր պիլմէիսինիզ քի , հիչ պիր սէպէպլէ ,
խուսուսիյլէ շիմտի Մարթատան այրըլամամ :

Մարթա . - (Ֆիքրինտէն .) Պիչարէ Լիօնէլ , նէ՛ գատար միւզտա-
րըպ պուլունուեօր :

Լիօնէլ . - Քեաֆֆէյի նիեէթ վէ սէպէպլէրինիզ մալիւմիւմ օլ-
մամազլէ պերապէր , օ նիեէթ վէ սէպէպլէրինիզի թագտիր վէ անլէրէ
հիւրմէթ իտէրիմ , ֆագաթ միւսաատէնիզլէ շուհու սիւալ իտէրիմ
քի , պու սէյեահաթընըզ բէք էլզէ՞մ մի տիր :

Բէրին . - Էվվէթ , միւսիւ , օլմաերնճա օլմազ գապիլինտէն տիր :

Լիօնէլ . - Հիչ տէյիլ իսէ պիր գաչ կիւն գատար լիէէսիր օլու-
նամազ մը :

Բէրին . - Թէէսիր օլունմասը միւմքին տէյիլ տիր :

Լիօնէլ . - Գարարընըզտան սիզի մէնն իտէճէք հիչ պիր Նատիսէ
վուզու պուլամազ մը :

Բէրին . - Խա՛յր :

Ժօրթ տը Լա Պրիէր , օլ վագթա գատար սիւքիւթիւ քեամիլէ
իթթիխազ իտիպ , Լիօնէլ Մօրթօն իլէ Բէրին արասընտա ճէրէեան
իտէն միւքեալէմէեէ գաթան ալէագատար պուլունմաեօր կիպի կէօ-
րիւնտիւկիւ հալտէ , օլ էսնատէ լագըրտըեա գարըչարագ ,

— Պէքի , տէտի :

Բէրին . - (Թէաճճիւպանէ մէրգումա պագարագ .) Խա՛յր , միւ-
սիւ , պու իֆատէնիզէ ինանմամ :

Ժօրթ . - Լաքին մատամ , բէք իհթիմալտէն տիր քի , եալընըզ
պէնիմ իսմիմին սիզին գարչընըզտա թէլէֆֆիւզ օլունմասը , թէքմիլ
թասավվուրլարընըզը վէ նիեէթլէրինիզի ալթիւսթ իթսին :

Բէրին . - Եալընըզ սիզին իսմինի՞զ մի , միւսիւ : Իֆատէլէրինիզէ
չիւպհէ իթմէքտէ օլտուղումա աֆվ իտին , պու տէտիկինիզ պէնճէ
միւքիւլ կէօրիւնիւեօր : Պէօյլէ պիր չէյ նասը՛ օլապիլիւր :

Ժօրթ . - Մատա՛մ , պէնիմ իսմիմ , Ժօրթ տը Լա Պրիէր տիր :

Բէրին , պիրտէն պիրէ սարսըլտը , վէ պօղուզ պիր սէտա ըէֆ իլէ ,

— Ժօրթ տը Լա Պրիէր մի . . . նէֆսինի թէլէֆ իթմիչ օլան պան-
քէրին օղլ՝ մուսուհուղ , տէյի սիւալ իթտի :

Բէրին , եիւզիւ գըրգըրմըզը քէսիլէրէք , քէլամընը նակէհան
գաթթ իթտի , վէ Ժօրթ , իֆատէեէ աղազ պիրլէ ,

— Էվվէթ , մատամ , բէտէրիմ նէֆսինէ սուի գառտ իթմիչ տիր ,
ֆագաթ քէլամընըզը նիչին տուրտուրտունուզ , Բէտէրիմ , քէնտի
նապիստունուն շէհիտի օլմուշ տուր . պէն իսէ , էօյլէ պիր բէտէրէ
մալիք օլտուղումտան տօլաեք իֆթիխար խտէրիմ , տէյի պէտան
իյէտի .

Բէրին . - Միւսիւ , միւսիւ , օն իքի սէնէտէն սօնրա գարշը պէ
գարշը չըգմագլըզըմիզ , թէսատիւֆ էսէրի՞ մի տիր .

Ժօրթ . . Խա'յր , մատամ .

Բէրին . - Տիմէք տիր քի , սիզ պէնի արաեօրտունուզ .

Ժօրթ . - Էվվէթ , սիզի արաեօրտում .

Բէրին , - Տիմէք հագըզի իսմիսի պիլիեօրտունուզ , Պինապէրին
պանա տիեհէհէկինիզ վէ պիլտիրէհէկինիզ վար տըր .

Ժօրթ . - Էվվէթ , մատամ , ֆագաթ էվվէլ էմիրտէ սիզէ պիր
շէյ սիւալ իտէհէեհիմ .

Բէրին . - Սէօյլէեհին , միւսիւ , ճէվապ իթասընա հաղըրմ , Պէն-
տէն մաթլուպունուզ նէ՞ տիր .

Ժօրթ . - Պազը մալիւմաթ տըր քի , օ մալիւմաթը տա եալընըզ
սիզ վիրէպիլիրսինիզ .

Բէրին . - Նէ՞ խուսուտա .

Ժօրթ . - Միշթէվէֆա գօնթէս Լէօնի աը Գէրուալըն գըզը հագ-
գընտա .

Մարթա . - (Փիւրրինտէն վէ հայրէթլէ .) Տիմէք պէնիմ հագ-
գըմտա մալիւմաթ իսթէեհէհէք տիր .

Բէրին . - (Կէնճ գըզը կէօսթէրէքէք .) Միւսիւ , օ գըզըզըզազ
պուրատա նըր . Գէնտի գարշըսընտա կէօրիւշէպիլիրիզ .

Ժօրթէթ , օլ անէ տէկին գըզգարընտաշը զանն իթմիչ օլտուղու
Մարթանըն եանընա կիտէրէք ,

— Վա'յ , նէն պիր գօնթէս գըզը՞ մը իմիշսին , տէտի .

Մարթա , - Հէր նէ օլսամ՝ տայիմա սէնին գըզգարընտաշըն պու-
լունաճաղըմ , աինլէ՞ տինլէ՞ .

Ժօրթ . - (Սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք .) Պունտան պաշգա , բէ-
տէրիմին իֆլասը վէ վէֆաթը զէմանընտա թէմամըյլա բէնտի եէ-
տինտէ պուլունաճաղէ օլան մատամ տը Գէրուալըն սէրվէթինտէն տա-
խի սիզէ պահս իտէհէեհիմ . Անճագ մատամ , էվվէլ էմիրտէ սիզ
սէօյլէեհէհէկինիզի սէօյլէեհին քի , սօնրա սըրա պանա կէլսին .

Բէրին . - Ճան վիրմէք հալինտէ պուլունան վալիտէսի թարա-

Փընտան պանա թէսլիմ օլունան Մարթա իլէ պիրիքտէ Բարիսէ կէտիկիմտէ, տօղրուճա բէտէրինիդին խանէսինէ կիթաիմ:

ԺօրԺ. - Սրաքընը պիլիեօրում, ֆաղաթ բէնտիսինէ նէ՞ սէօյլէ-
եէճէք իտինիդ, բէնտիսինտէն նէ՞ պէքլէեօր իտինիդ:

Բէրին. - Պիչարէ մատամըն, սօն արզուլէրինի բէնտիսինէ թէսլիդ, վէ ճան վիրմէք հալինտէ իքէն, եազտըղը պիր մէթոլպու թէսլիմ իթմէք իչին կիթաիմ, անճադ վաղաաեը միւտհիչէյի օրատա խապէր ալարադ, ավտէթէ մէճպուր օլտում:

ԺօրԺ. - Բէտէրիմէ լանէթ օգուեարադ, տէյիլ մի:

Բէրին. - Խա'յր, միւսիւ, պ'լաքիս սէրվէթինի մահվ իթտիքտէն սօնրա, եաչամադ ճէսարէթինի հայիդ օլամաեան բէտէրինիդ իչին տուա իտէրէք ավտէթ իլլէտիմ:

ԺօրԺ. - Նամուսունու զայպ իթտիքտէն սօնրա տէրսէնիդ, մատամ, տահա տօղրու սէօյլէմիչ օլուրսունուդ, Պիչարէ բէտէր, ուղրունա էօմրիւնիւ ֆէտա իթմիչ օլտուղու նամուս, պու կիւնքի կիւն լէքէտէն արի պուլունմադտա տըր, Բէնտիսի, տիւչար օլտուղու գաւար ու գիեանա թէհամիւլ իտէմէեէրէք, թէրքի հաեաթ իթմիչ օլտուղու հալտէ, պու կիւն եալընըզ պիր պօրճու գալմը տըր, վէ պէն, մատմուազէլ տը Բէրուայըն վալիտէսինին միրասընը իեատէ իթմէքլէ, օ պօրճու էտա իտէճէեիմ:

Մարթա. - (Եալաչ սէտա իլէ.) Նէ՞ իչիտիեօրում:

Բէրին. - (Հայրէթ իլէ վէ իչիթտիկի սէօզլէրէ ինանամաեարադ.)
Սի՞ղ մի միւսիւ, սի՞ղ մի:

ԺօրԺ. - Էվվէթ, մատամ:

Պու արա Բէրին, ԺօրԺուն հուղուրունտա տիդ չէօքիւպ, վէ իքի էլլէրինտէն թութուպ պուս իլլէտիկի սըրատա, կէօզլէրինտէն եաչլար ագարադ, վէ հընչգըրարադ աթիտէքի սէօզլէրի իրատ իթտի:

— Ա'հ, միւսիւ, սիգին եաբտըղընըզ պիւեիւք պիր համիլէթ, պիւեիւք պիր ինսանիլէթ տիր: Ալլահ տա սիգէ միւքեաֆաթընը վիրէճէք, սիգէ թէպէրիւքեաթընը իհօան պուեուրաճադ տըր: Մարթա, իչիտիեօրմուսուն, սէն զէնկին օլաճադսըն: Սէվինճիմտէն սէսիմ պօղուլուեօր... Պու գատար սատտէթ ու իդպալի մէմուլէ ճէսարէթ իտէմէզ իտիմ:

ԺօրԺ. - Աեաղա գալգըն, մատամ, վէ քէսպի սիւքիւնէթ իթմէկէ չալըչըն, չիւնքի սիգէ տահա սօրաճադ չօգ չէյլէրիմ վար տըր:

Բէրին . քէնտիսինի թօրլատը , վէ ճէվապա հազըր օլտուղունու իրաեէ իտէրճէսինէ պիր հարէքէթտէ պուլունտու :

ԺօրԺ . - (Քէլամա տէվամ իտէրէք .) Գօնթէս տը Գէրուալըն շայ-
եանը թէէսսիւֆ վէֆաթընըն քեաֆֆէյի թէֆէրուաթ վէ թաֆ .
սիլաթընը պիլի՛րմիսինիզ :

Բէրին . - Միւսիւ , հէնուզ գանլը ոլան տէրին պիր եարէեի գալ-
պիմտէ թէքրար աչըեօրսունուզ :

ԺօրԺ . - Մատամ տը Գէրուալըն զէհիրլէնէրէք էօլմիւշ օլտու-
ղունու պանա սէօյլէտիլէր :

ԺօրԺէթ . - (Տէհշէթլէ .) Զէհիրլէնմէք մի :

Մարթա պաշընը աչաղը էյտի :

Բէրին . - Էվվէթ , միւսիւ . (Պատէհու Մարթաեա խիթապ իտէ-
րէք .) Էվվէթ , գըղըմ , պիչարէ վալիտէճիկին զէհիրլէնէրէք թէրքի
հաեաթ իյլէմիշ տիր :

ԺօրԺ . - Տիմէք տիր քի , սիզ օլ ճինաեթ հագգընտա շիւպհէ
իթմէեօրսունուզ :

Բէրին . - Կէօղիւմ իլէ կէօրտիւկիւմ պիր մատտէ հագգընտա
նասըլ շիւպհէ իտէպիլիրիմ :

ԺօրԺ . - Էյ գաթիլի թանը՛նօրմուսունուզ :

Բէրին . - (Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա .) Էվվէթ թանըրըմ :

ԺօրԺ . - Խամինի , պիլտի՛րիւր միսինիզ :

Բէրին . - Խա՛յր :

ԺօրԺ . - Նիչի՛ն :

Բէրին . - Միւսիւ պու խուսուստա պէնի իսթիճվապ իթմէեին ,
զիրա իչպու տէհշէթլի սըրըր սիզէ պէեան իտէմէմ : Օ սըրը պանա
աեիտ տէյիլ տիր , վէ քիմնէեէ ֆաշ իթմէմէկէ եէմին իթմիշիմ
տիր :

ԺօրԺ . - Հիչ տէյիլ իսէ , օ եէմինի քիմէ իթմիշ օլտուղունուզու
պանա պիլտիրէպիլի՛րմիսինիզ :

Բէրին . - Գօնթէս տը Գէրուալա եէմին իթմիշիմ տիր :

ԺօրԺ . - Տիմէք տիր քի , քէնտիսինի զէհիրլէնէն քիմնէեի գօն-
թէս տը Գէրուալտա պիլիեօրտու :

Բէրին . - Էվվէթ , սօն սաաթընտա պիչարէ հէր շէյի անլատը :

ԺօրԺ . - Սիզ սէյֆիեէտէն հարէքէթ իթտիկինիզտէ , օ պիչարէ
թէրքի հաեաթ իթմի՛շ մի իտի :

Բէրին . - Խա՛յր , ֆագաթ ճան վիրմէք հալի պաշլամըշ իտի :

ԺօրԺ . - Աճայի՛ւ , ճան վիրտիկի զէման քէնտիսինի նասը՛Լ թէր ք իթտինիզ :

Բէրին . - Քէնտի էմրէրինէ իթաաթ իթտիմ :

ԺօրԺ . - Պու իթաաթ պիր ազ զարիպ կէօրիւնիւօր , վէ հէր նէ օլսա , զալիմանէ տիր :

Բէրին . - Լաքին , միւսիւ , Մարթաեը գուրթարմագ լազըմ տէ- յի՛Լ մի իտի :

ԺօրԺ . - Մարթաեը գուրթարմագ մը . . . Մարթա հագգընտա գօրգաճագ նէ՞ մուխաթարա վար իտի :

Բէրին . - Գաթիլին թէչէպպիւսիւ խիթամ պուլմուշ օլմատը- ղընտան , վալիտէսինի թէլէֆ իտէն զէհիրին՝ Մարթաեը տախի թէլէֆ իթմէսինտէն գօրգուլուօր իտի :

ԺօրԺ . - Մատամ տը Գէրուալըն սօն արզուլէրինտէն վէ վասի- եթինտէն մալիւմաթընըզ վա՛ր մը տըր :

Բէրին . - Էվվէթ :

ԺօրԺ . - Էմանէթէն սիզէ թէսլիմ իթմիշ օլտուղու քեաղըտլա- ըրն հիշ պիրինտէ , քէնտի գըզընա , պարօն կօնթրան տը Սթրէնեիտէն զայրի տիկէր պիր քիմսէեի վէլի նասպ ու թայերին իյլէմի՞շ մի տիր :

Բէրին . - Էվվէթ , միւսիւ :

ԺօրԺ . - Օ վէլի քի՛մ տիր : Զանն իտէրիմ քի , քիմ օլտուղունու պիլտիրմէնիզէ հիշ պիր մանի եօգ տուր :

Բէրին . - Խա՛յր , հիշ պիր մանի եօգ տուր : Պու վէլի՛ քէտէրի- նիզ իտի :

ԺօրԺ . - (Հայրէթլէ .) Բէտէրի՛մ մի :

Բէրին . - Էվվէթ , միւսիւ , հաթթա սիւալլէրինիզ խիթամ պուլ- տուղունտա , սէվկիւլիւ վէ պէտպալթ մատամըմըն վասիեթնամէ- սիյլէ մէքթուպունու եէտինիզէ թէսլիմ իտէրէք , պու սէօյլէտիք- լէրիմի իսպաթ իտէճէեիմ :

ԺօրԺ . - Քեաղըտլար եանընըտա՞ մը տըր :

Բէրին . - Շիւպհէսիզ . կիւնիւն պիրինտէ ֆայիտէլէրի օլապիլէ- ճէկինի պիլմէեէրէք , անլէրի , միրաս գալան սէրվէթին հէօճճէթ- լէրի իլէ պէրապէր սատըգանէ սագլատըմ :

Մարթա պու սէօյլէրի իշիթտիկինտէ , պէյնզի ֆէվգէլղանէ սօլաու , վէ սայրի նէֆէս ալամագ օլտու : Մէզպուրէ , տախիլի զա- ֆէթինտէն նաշի հէման պաեըլմագ ըատտէսինէ կէլէրէք , քէնտի քէն- տիեէ ,

— Ես՝ Բապպի, պէն նէ՞ եարտըմ, տէտի:

Ժորժ . — (Իֆատէսինէ տէվամ իտէրէք.) Զանն իտէրիմքի, մատամ տը Բէրուալըն գաթիլլէրինի մահքիւմ գըլմըչ օլան իլամը պիլմէզ տէյիլսինիզ:

Բէրին, ըիւճաթլէ, հայրէթինտէն նաչի, պիր գաչ սանիյեէ գատար, ատէթա սանէմէ թահիլ օլուպ,

— Դաթիլլէ՛ր մի, իլա՛մ մը, տէյի թէքըար իթտի:

Ժորժ . — Շիւպհէսիզ:

Բէրին . — Փագաթ, միւսիւ, պու սէօյլէտիկինիզ միւմքինիզ չէյ տիր:

Ժորժ . — Նի՞չին:

Բէրին . — Էվվէթ, տէհչէթլի պիր չէյ տիր, չիւնքի պիր թագըմ պիսուչ քիմէլէր մահքիւմ իտիլմիչ տիմէք տիր:

Ժորժ . — Պիսուչ քիմէլէ՛ր մի, էօյլէ օլտոլղունա սահիհէն էմի՞նմիսինիզ:

Բէրին . — Էմին օլմագ սէօզ միւ տիւր, Դաթիլ, եալընըզ պիր քիչի օլտոլղու հալտէ, հաեթթտա տըր, հիւրը տիւր, վէ ֆաթիլ հանէ կէզմէքտէ տիր: Օհ, միւսիւ, ճէնապը Հագգըն ատալէթինէ չիւպհէ իթմէեինիզ, վէ օ ալչաղըն ատալէթի ինսանիեէ բէնչէսինտէն յադատէ օլմասընը, պիզգաթ մատամ տը Բէրուալ իսթէմիչ տիր:

Ժորժ . — Փագաթ նի՞չին պէօյլէ պիր չէյի մատամ տը Բէրուալ իսթէեօր:

Բէրին . — Պու սըրը պանա աեիտ տէյիլ տիր:

Ժորժ . — Տիմէք օլուրքի, գաթիլին իսմինի պէճան իթմէեի իքինճի տէֆա օլարագ ըէտտ իտիեօրսունուզ:

Բէրին . — Էվվէթ, ըէտտ իտէրիմ:

Ժորժ . — Պագը պիսուչլարը տէհչէթլի պիր մահքիւմիյեէթ իլամընտան գուրթարմագ լազըմ կէլտիկինտէ՞ տէ մի պու ըէտտինիզտէ իսըար իտէրսինիզ:

Բէրին . — Պագը պիսուչլարը գուրթարմագ մը, օ՛հ, էկէր էօյլէ իսէ...

Ժորժ . — Մէրհում բէտէրիմին զիքրի ճէմիլի իւզէրինէ եէմին իտէրէք, էօյլէ օլտոլղունու թէէմին իտէրիմ:

Բէրին . — Ինանըըմ, միւսիւ, ինանըըմ սէօզիւնիւզէ, վէ օ պիչարէլէրի նահագգ եէրէ թահթը իթհամտա պուլունտուրմամագ իչին, հէր չէյի սիլէ սէօյլէեէճէեիմ:

ԺօրԺ . - Էօյլէ իսէ , է' , Բէրին Բօզիէ , ճանիի սէօյլէեին , չիւնքի իթհամ օլունան վէ մահքիւմ գըլընան սիզսինիզ :

Բէրին տիթրէեէրէք , պիր ատըմ կէրիէտի , վէ էօյլւմ րատտէսինտէ պոլունան պիր խասթանըն ինյէմէսինէ միւշապիհ պիր սէտա իլէ ,

— Պէն մի , տէտի :

ԺօրԺէթ տախի հընչգըրարագ , վախտէսինին գուճաղընա աթըլտը :

Մարթաեա կէլինճէ , սարսըլըպ վէ գուվվէթտէն տիւշիւպ , եիւղիւնիւ իքի էլլէրի իլինէ կիզլէտի :

ԺօրԺ . - (Բէլամա տէվամլէ .) Էվվէթ , սիզ վէ զէվճինիզ , պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեինին իթհամը իւղէրինէ , զըեապէն խտամ ճէգասընա մահքիւմ օլմուշտունուղ տուր :

Մէրգոււմ , պու սէօյլէրի սէօյլէեէրէք , ճէպլինտէն տամղալը պիր քեաղըտ չըգարըպ ,

— Իշթէ , իլամընըղըն սուրէթի . օգոււեուն , մատամ , օգոււեուն , վէ աղթըզ չիւպհէ իթմէեին , տէտի :

33

ԺօրԺ տը Լա Պրիէրին մէզքիւր սէօյլէրինտէն սանրա , վէ Բէրինին քէնտիսինէ վէրիլէն օ մուղիրը քեաղըտը օգուտուղու սըրատա , պիր միւտտէթ սիւքիւթ վէ հայրէթ հիւքմ իտիպ , պու սիւքիւթիւ մէզպուրէ գաթթ իլէ ,

— Էվվէթ , սահիհ տիր , մահքիւմ օլմուշուղ : Ահ , Մարթա , սէվկիւլիւ Մարթա , պէնտէն պու տէրէճէ նէֆրէթ վէ իգրահ իլէ դէզագ տուրտուղունուն սէպէպինի չիմտի անլաեօքոււմ . պիչարէ չճճճ , պէտպաթ գըզճըղաճ , վախտէնի էօլտիւրմիւշ օլտուղուն մու զանն իտիեօքտուն հա' , տէտի :

Իշպու մէնզարէտէ հաղըր պոլունանլարըն ճիւմէսինին տամարլարընտա պիր տիթրէմէ հասըլ օլուպ , Բէրին իճէ , թէհախտամիզ պիր հէեէճան իլէ ,

— Պիղի իթհամ իտէն տէ , պարօն տը Սթրէնեի իմիշ . . . օ' , օ ալչագ քի , գօնթէս տը Բէրուալըն գաթիլի օլմուշ տուր , տէյի իլապէ իթտի :

Իշպու իֆատէ իւզէրինէ ումուծի պիր տէհչէթլէ ըէֆի սէտա
օլունտու , վէ ժօրժ ,

— Մատամ , սէօյլէտիկինիզի իյի տիւշիւնիւն , տէտի :

Բէրին . — Միւսիւ , հագըգէթի հալի , սըրֆի հագըգէթի հալի
սէօյլէտօրում :

Ժօրժ . — Ֆագաթ իսպաթը , իսպաթը՝ նէ՞րէտէ տիր :

Բէրին . — Շիմտի սիզէ , պիզղաթ օ պիշարէ գուրպանըն էլի իլէ
եազըլմըշ ալէնի վէ աշիքեար պիր իսպաթ կէօսթէրէճէեիմ . . . պէ-
նիմ միւհթէրէմ վէ իֆիթէթլու մատամըմ , քէնտի վէֆաթընտան
սօնրա , պէնի , պիր թագըմ ճանվէրանէ հիւճումար գարչըսընտա
եալընըզ պրագմագ իսթէմէմիշ տիր :

Ժօրժ . — (Եւվաշ սէտա իլէ .) Պէն պունա էմին իտիմ , ա՛հ , միւ-
սիւ պարօն տը Սթրէնեի , սիզ դաեթթ ագըլսըզ վէ պասիրէթսիզ
պիր քիմաէ իմիշսինիզ :

Մարթա , օլ էսնատէ տիթրէտի , վէ հէման էօլմէք ըատտէսինէ
կէլմիշ օլտուղունու հիսս իյլէմէքտէ իտի :

Բէրին պիր սըչրաեըչտա տօլապըն եանընա կիթտի , վէ գարա-
ղընը աչըպ , կիզլի չէքմէճէեի ալթիւսթ իթտի , ֆագաթ արատը-
ղընը պուլամատըղընտան ,

— Աճապա ագըլմա խիֆիթէթ մի կէլիեօր . . . պու բեաղըտլար
նէ՞րէտէ տիրէր . . . գուվվէյի հաֆըզամը աճապա դա՞յպ մը իթ-
տիմ . . . օ չիգտան պուրատա . . . պու չէքմէճէ իչինտէ իտի . . . պու-
նա էմինիմ . . . տահա տիւնքի կիւն էլիմէ ալտըմ . . . ֆագաթ շիմտի
նէ՞րէտէ տիր . . . աճապա լաեըզըյլա արաեա՞մաեօրմուեոււմ . . . դա՞յպ
մը օլմուշ տուր . . . ֆագաթ պու միւմքլին տէյիլ տիր , տէտի , վէ տէհ-
չէթլի պիր ֆիդան իլէ , — ա՛հ , չալընմըշ տըր , տէյի նիտա իյլէտի :

Ժօրժ , Լիօնէլ Մօրթօն վէ ժօրժէթ իւշիւ պիրլիքտէ ,

— Չալընմը՛շ մը , տէյի թէքրարլատըլար :

Բէրին . — Էվվէթ , չալընմը՛շ , ֆագաթ քի՛մ , քի՛մ չալմըշ ա՛հ ,
վա՛յ օնա քի , պու ֆէնալըղը պանա իթտի :

Մէրգոււմէ , դադապնաք պիր հալ իլէ արգասընա տէօնտիւկիւն-
տէ , Մարթա , աեագլարընա գարանմըշ օլարագ ,

— Ա՛վֆ իտին , մէրհամէ՛թ իտին , վալիտէճիեիմ , տէյի բէ-
րէլէտի :

Բէրին , կէօղէրի իրիւշիպ , պիր եըլան գարչըսընտա պուլու-
նուրճասընա ըիւճաթ իլէտի , վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ ,

— Տիմէք սէն, սէն չալտըն, տէյի նիտա իթտի:

Մարթա. — (Տաղընըդ սաչլարը եերէ սիւրիւնէրէք.) Խայր, պէն չալմատըմ, օ՛ չալտը:

Բէրին. — Պարօն տը Սթընէնի մի:

Մարթա. — Էվվէթ:

Բէրին. — Տիմէք պու ստէմ պիր շէյթան տըր, տիմէք պուրա-
եա կէլմէեէ, վէ օտամա կիրմէեէ ճէսարէթ իթմիշ տիր:

Մարթա. — Էվվէթ:

Բէրին. — Փագաթ նէ՞ վագըթ կիրտի:

Մարթա. — Պիր սաաթ էվվէլ:

Բէրին. — Լաքին անախթար պէնիմ եանըմտա իտի, նէ՞րէտէն
կիրէպիլիր:

Մարթա. — Շու գաբուտան կիրտի:

Բէրին. — Շու կիզլի գաբուտան հա՛, ալչա՛գ... ֆագաթ սէն
պաղը՞մատըն մը, եարտըմա քիմէյի չաղը՞մատըն մը:

Մարթա. — (Հէօնկիւր հէօնկիւր աղլաեարագ.) Գէնտիսի պէնիմ
վէլիմ օլտուղունու սէօյլէօրտու, վէ պէրապէրինճէ կիթմէմի էմր
իտիօրտու... պունուճա պէրապէր ուղրաչմագ վէ օ քեաղըտլարը
միւտաֆաա իթմէք իսթէտիմ... անճագ քէնտիլէրի իւշ քիշի իտի-
լէր... պիլէքլէրիմտէն թուլթուլար, պէնի գօրգուլթուլար, վէ
պէն տէ պաեըլպ, սիզին ավտէթինիզ էսնասընտա աեըլապիլտիմ:

Բէրին. — Լաքին շու պարօն տը Սթընէնի, չիզտանըն անտէ մէվ-
ճուտ օլտուղունու նա՞ըլ պիլիօրտու:

Մարթա. — Վալիտէճիեի՛մ, վալիտէճիեի՛մ, ավֆ իտին պանա,
կէօզլէրիմ գարարմը իտի, ագլըմ պաշըմտա տէյիլ իտի, տիւն հէր
շէյի քէնտիսինէ սէօյլէմիշ իտիմ:

Բէրին, եըտըրըմտան վուրուլմուլճասընա պիր իսկէմիէ իւզէրինէ
տիւշիւվէրիպ, պիր գաշ տագըգա գատար եալընը քէնտի հընչ-
գըրմասը սէտասը իշիտիլտի, նիհաեթ մէզպուրէ պաշընը եօգարը
գալտըրըպ, եավաշ սէտա իլէ,

— Ա՛հ, պու տէհէթլի շէյ տիր, պէն պու գըզ իշին չալըչ-
տըմ, պու գըզ իշին պունճա միհն ու մէչագագաթ չէքտիմ: Գէնտի-
սինի օլ գատար սէվէր իտիմքի, քէնտիսինի գըզըմտան թէրճիհ
իթմէք լաղըմ կէլաէ իտի, պիրինի տիկէրինտէն թէֆրիդ իտէմէզ
իտիմ, լաքին պու նանքէօր գըզ, զայպըմըգա վէ մահվըմըգա սէպէպ
օլտու, տէտի:

Ժորժէթ, պու արա հէօնկիւր հէօնկիւր աղամագտա օլտու-
ղու կիպի, Մարթա տա էլան եէրտէ տիզ չէօքմիւշ իտի:

Ժորժ. - Րէճա իտէրիմ, մատամ, քէսպի սիւքիւն իտին:

Բէրին. - (Աճը աճը պիր սէօյլէեիչէ.) Քէսպի սիւքիւն միւ իտէ-
եիմ: Տիմէք տիր քի, սիզ հէնուզ հէր շէյի անլամաեօրսունուզ, -
Պիզտէն չալընմըշ օլան քեաղըտլար, պէրաիթիմիզէ իսպաթ իտիլէր:
Հալպու քի չիմտի թահիթը իթհամտա պուլունուեօրուզ, մահքիւ-
միւզ, վէ հիշ պիր շէյ եաբամաեըզ, Հէր շէյ ղայպ օլտու, ղէրրէ
գատար իւմիտ գալմատը:

Ժորժ. - Մատամ, պու լագըրտըեը սէօյլէմէեին: Ալլահ աչգընա
օլտուն, սօղուգ գանլըլըգլա հարէքէթ իտին, ճէսուր օլուն: Պու
սըրատա ուղրաշմագ լաղըմ տըր. պիզ տէ ուղրաշաճաղըզ:

Բէրին. - Նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր: Զաթէն մաղլուպ օլմամըշ-
մըեըզ:

Ժորժ. - Քի՞մ պիլիր:

Բէրին. - Էսէֆ իտէրիմ քի, պու խուսուսու պէն ըանա պիլիրիմ,
վէ իսքեաթ օլմուշում տուր:

Ժորժ. - Պու սուրէթլէ մէյեուս օլմագ, սիզէ լաեըգ տէյիլ
տիր: Սէօյլէեին, ճէվապ վիրին, սիզին պիսուշ օլտուղունուզու միւ-
պէյեին օլարապ գօնթէս տը ֆէրուսլ թարաֆընտան վէրիյմիշ օլան
չահատէթնամէ, տիկէր քեաղըտլար իլէ պիրլիբտէ՞ մի պուլունու-
եօրտու:

Բէրին. - Խա՛յր, միւսիւ. չիզտանըն կիզլի պիր տայիրէսինտէ
իտի:

Ժորժ. - Իշթէ, կէօրիւեօրսունուզ ա՛:

Բէրին. - Մատէմքի չիզտան օ խապիսին էլինտէ պուլունուեօր
իսէ, պունուն նէ՞ էհէմիեթի վար տըր: Էլպէթթէ քէնտիսի չիզ-
տանըն հէր թարաֆընը արաեըպ, օ քեաղըտը պուլարագ մահվ իտէ-
ճէք, վէ եալընըզ միրասա միւթէալլիգ հէօճճէթլէրի սագլաեաճագ
տըր: Օ՛հ, պիզ ղայպ օլտուգ, մահվ օլտուգ... Եա՛ Րապպի, եա՛
Րապպի, չու տագըգատա ճանըմը ալըն:

Ժորժ. - Քեաֆիթէյի վէսայիթի իսթիմալ, վէ հիւքիւմէթէ իս-
պարը քէյֆիեթ իտէճէեիզ:

Բէրին. - Հիւքիւմէթէ՞ մի... Լաքին, միւսիւ, զաթէն հիւքիւ-
մէթ թարաֆընտան մահքիւմ՝ օլտուղումուզու ունուտուեօրմուսու-
նուզ: Պիսուշ օլտուղումուզուն եէկեանէ իսպաթը մէյտանտա եօգ-

տուր: Սէօղլերիմ եալան զանն օլունաճագ, ինանըլմաեաճագ տըր, վէ պիզ գաթըլկեաճա չըգարըլաճաղըզ:

Մարթա, օլ էսնատէ եիւրէկինի բարալամագ բատտէսինտէ օլուպ,

— Վալիտէճիերիմ, վալիտէճիերիմ, պէնի լանէթլէմէերին սէօղլերինի թէքըար իթտիկի իշիտիլմէքտէ իտի:

Բէրին, մէզպուրէէն տօղրու էեիլպ, անը եէրտէն գալտըրտը, վէ գուճագլիսեղպ, սօլմուշ վէ հալը գաափ քէսպ իթմիշ օլան եիւղիւնտէն ուղուն սաչլարընը պէրթարափ իթտիքտէն սօնրա, եավաշ «էտա իլէ,

— Աղլամա, գըղըմ, աղլամա. սանա ափվ իտէրիմ. գալպէն սանա ափվ իտէրիմ: Միւթթէհիմ սէն տէյիսին, չիւնքի պու ատէմ սանա, վալիտէնի գաթը ու թէլէֆ իթմիշ օլտուղումու պէեան իթմիշ տիր: Պէլքի քէնտիսինէ ինանմագ լաղըմ տէյիլ իտի, ֆագաթ զաեէթ մահիր օլտուղունտան, սէնի գանտըրմըշ տըր, վէ սէն տէ վալիտէնտէն ինթիգամ ալմագ իսթէմիշտին տիր: Աֆվ իթտիկիմի սանա թէքըար իտէրիմ, տէտի:

Օլ էսնատէ նէրտիվէնտէն աեագ սէտալէրի իշիտիլտիկի կիպի, պիր տէ ինսան սէտասընըն,

— Բէրին, Բէրին, տէյի նիտա իթտիկի իշիտիլտի:

Բէրին. — Ջէվճիմ տիր, լաքին նէ՛ գատար չաքուգ եօգարը չըգընօր, վէ սէսի նէ՛ տէրէճէ տիթրէնօր: Աճապա նէ՞ վար տըր:

Պու սիւալին ճէվապը կէճիքմէերպ, գաքու աչըլարագ, Ժան Բօլլիէ, Կինեօլէ իլէ պիրլիքտէ օտաեա կիրտի:

Իքիսինին պէյնղլէրի սօլմուշ, վէ նէֆէսլէրինի սօլուեարագ ալմագտա իտիլէր:

Մէրգուլար գաքուտան կէչտիքլէրի սըրատա, նէրտիվէնին ալթ գատէմէլէրինտէն պիր կիւրիւլթիւ իշիտիլտի:

Բէրին. — (Ջէվճինէ.) Նէ՞ տիր օ, սէն տէ գօրգու ալէամէթի կէօրիւլիւեօր: Սէն նէ՞ օլմուշսուն, Կի'նեօլէ: Սէօյլէերին պագալըմ, նէ՞ վար տըր:

Ժան. — Սօգագ՝ էհալի իլէ տօլմուշ տուր. Հաթթա պիզիմ կէչմէմիզէ միւսաատէ իտիլմէնօրտու:

Բէրին. — Նի'չին:

Ժան. — Զիւնքի ասքէրլէր գաքուտա պէքլէնօրլար: Դօմիսէր իլէ սիեաճ էլպիսէ կիեինմիշ պաղը քիմէսնէլէր էվէ կիրտիլէր: Պու էվտէ

ղալիպա պիր քիմնէեի տէրտէսթ իտէճէքլէր տիր, Պու ախզ ու կիրֆթին հա՛նկը գաթտա վուգու պուլաճաղընը, նէ՛ հինեօլէ, նէ՛ պէն անլաեամաորդ, Հասըլը պու հալ պիղի ալթիւսթ իթտի, չիւնքի մութլագա վագըա՝ պիր ճինաեթէ տայիր օլմալը տըր:

Կինեօլէ. - (Գէնտի քէնտիեէ.) Ա՛հ, շու թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-լա-Ժամպ եագաեը էլէ վիրսէլէր, նէ՛ գատար մէմնուն օլաճաղըմ:

Բէրին. - (Ժօրժա խիթապէն.) Իչթէ միւսիւ, զայպ վէ մահվ օլմուշ օլտուղումուղու զանն իթտիկիմոէ, հագգըմ եօգ մու իմիշ: Ա՛հ, պարօն տը Սթրէնեի ասլա վագըթ զայ իթմէմիշ տիր:

Ժան Բօղիէ, պաշտան աեաղա գատար տիթրէեիպ, վէ սիմասընտա ալթիւսթլիւք հասըլ օլարագ,

— Պարօն տը Սթրէնեի՞ մի, զայպ վէ մահվ մը օլտուգ: Պու սէօզլէրին մանէասը նէ՞ տիր, տէյի սիւալ իթտի:

Բէրին. - Մանէասը շու տուր քի, զէվալլը Ժանըմ, պիղի տէրտէսթ իթմէկէ կէլիեօրլար:

Ժան. - Պիղի տէրտէսթ մի իթմէք... նէ՞ տիեօրսուն, Բէ՛րին, աղլընա՞ մը կէլիեօր: Պիղի նի՛չին տէրտէսթ իտէճէքլէր:

Բէրին. - Չիւնքի օն իքի սէնէ մուգատտէմ տէհչէթլի պիր ճինաեթլէ իթհամ օլունմուշ, վէ գօնթէս տը Գէրուալըն գաթիլլէրի մագամընտա իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլմուշուղ տուր:

Կինեօլէ, պօղուգ պիր սէտա ըէֆ իթտի, վէ Ժան Բօղիէ տէ, եիւքսէք սէտա իլէ,

— Լաքին պու տէհչէթլի շէյ տիր: Պիղ, հէնուղ տօղմուշ օլան չօճուգ կիպի պիսուչուղ, պիկիւնահըզ, վէ էօյլէ օլտուղունու իսպաթ իտէճէեիզ, տէտի:

Բէրին. - Հիշ պիր շէյ իսպաթ իտէմէեիզ, չիւնքի եէտիմիզտէ տէլիլլէրիմիզ եօգ տուր:

Ժան. - Էօյլէ իսէ, ֆիրար իտէլիմ, քէնտիմիզի գուլթարալըմ:

Բէրին. - (Մահզունանէ պիր թէպէսսիւմէ.) Ֆիրա՞ր մը իթմէք... նէ՞րէտէն ֆիրար իտէճէեիզ... հէմտէ միւմքի՞ն մի տիր: Պունտան գաթինաղար ֆիրար իթմէքտէ նէ՞ ֆայիտէ վար տըր, չիւնքի հէր թարաֆտա թէվգըֆ օլունաճաղըմըղ չիւպհէսիզ տիր... Իմտի, պիշարէ Ժանըմ, է՛ն իյիսի արզը թէսլիմիյեթ տիր: պիղ, պիր տիկէր քիմնէ եէրինէ ճէզա չէքէճէեիզ, վէ հիշ պիր շէյ տէ պիղի օ ճէզատան գուլթարամահագ տըր:

Ժօրժ. - Մա՛տամ, պէնի տինլէեին, Սիղէ եէմին իտէրիմ քի,

հալինիզ 'նէ' գատար շայեանը թէէսսիւֆ վէ միւշքիւլ տախի օլսա , զանն իտէրիմքի չարէսիզ տէյիլ տիր : Իմտի , պիր ազտան կէլէճէք օլան հաքիմին մուվաճճէհէսինտէ սիւքիւնէթլէ տուրուն վէ թէշէքքի իթմէերին : Ճէնապը Ալլահ ատիլ տիր վէ իւզէրիմիզէ նազըր տըր : Համտ օլսուն , միւթէպէր վէ նուֆուզլու տօսթլարըմ վար տըր : Սիզին իչին չալըշաճաղըմ :

Բէրին . - Սէօղիւնիւզէ ինանըրըմ , վէ ան սամիմիւլգայա սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ , ֆագաթ էկէր ճէնապը Հագգ պիզի գուրթարմաեր միւրատ պուեուրմուշ իսէ , պիր միւճիզէ իճրա իյլէմէսի լազըմ տըր :

Ժօրթ , ճէվապ վիրմէկէ հազըրլանըրէն վագթը օլմատը , չիւնքի պազը թիւֆէնք տիպճիւլէրինին սէտասը իշիտիլէրէք , գաբու ալըլտը , վէ պիր բօլիս գօմիսէրի , ըիֆագաթընտա պազը զապըթա մէմուրլարը օլտուղու հալտէ իշէրի կիրտի :

Մարթա , քեամիլէն թապ ու թագաթտան տիւշմիւշ օլտուղու հալտէ , ժօրթէթին գուճաղընա սըղընմըշ իտի : Բէրին , պու իքի կէնճ գըզը կէօքսիւնտէ սըգարագ ,

— Էվլատլարըմ , սէվկիւլիւ գըզլարըմ , տէտի :

Դօմիսէր . - (Օեուկպազա .) Սիզին իսմինիզ Ժան Բօղիէ՞մի տիր : Ժան . - (Բէրէլէեէրէք .) Էվվէթ , միւսիւ :

Դօմիսէր . - (Բէրինի կէօսթէրէրէք .) Պու գարը սիզին զէվճէնի՞շ մի տիր :

Ժան . - Էվվէթ , միւսիւ :

Դօմիսէր . - Իքինիզ տէ օն իքի սէնէ մուգատտէմ ղըեապէն մահքիւմ օլմուշ օլտուղունուգտան , գանուն նամընա վէ միւտտաիի ումուսի էֆէնտինին պիր էմրի մախսուսու մուճիպինճէ սիզի տէրտէսթ իթմէկէ կէլտիմ :

Ժօրթ . - (Իլէրլէեէրէք .) Դօմիսէր էֆէնտի . . .

Ժօրթ , սուի գաստ իթմիշ օլան բէտէրինին իեատէի նամուսու մատտէսի իչին մէրգոււմ գօմիսէր իլէ պազը իշի զուհուր իթմէքլէ , գօմիսէր քէնտիսինի թանըմագտա , հաթթա հագգընտա ըիսեթ վէ հիւրմէթի պուլունմագտա իտի : Իմտի , գօմիսէր , էօյլէ պիր մահէլտէ Ժօրթ տը Լա Պրիէրէ թէսատիւֆ իթմէսինտէ , իզհարը հայրէթ իյլէմէքտէն քէնտիեի թուլթամաերպ ,

— Վայ , միւսիւ տը Լա Պրիէր , սիզին պուրատա 'նէ' իչինիզ վար տըր , տէյի սիւալ իթտի :

Ժորժ . - Պու պիշարէլէրէ խուսուսի թէվէճճիւհիւմ վար տըր . Պու ատէմէր , զըեապէն մահքիւմ օլմուշ օլտուգլարընը պիր սաաթ էվվէլ պէնտէն խապէր ալտըլար :

Գօմիսէր , իզհարը թէաճճիւպ իտիպ , Ժորժ տախի քէլամա շու եօլտա տէվամ իյլէտի :

— Պէնիմ կիպի , պու պիշարէլէր տէ , պարօն տը Սթրէնեի նամընտա պիր քիմնէնին , (պու սըրատա բօլիս գօմիսէրինին սիմասընտա հայրէթի աղիմէ էսէրի միւշահէտէ օլունուր ,) քէնտիլէրինի միւտտաի ումուսիլիկէ իթհամ իտէճէկինէ էմին օլարագ , սիզին կէլմէնիզէ պէքլէեօրլար իտի . վազաա ֆիրար իտէպիլիր , վէ քէնտիլէրինի կիզլէեպիլիր իտիլէր , ֆագաթ պունու եաբմատըլար , վէ շիմտի պէրապէրինիզճէ կէլմէկէ հազըր տըրլար : Պէն տէ , ասլա ֆիրարէ թէսատաի իթմէեէքլէրինի նամուսում իւզէրինէ սիզէ թէահիւտ , վէ պինապէրին հագգլարընտա հիմաեէնիզի տիրիլ իթմէեէքլէր , միւմքին մէրթէպէ քէնտիլէրինի մահնուպիյեէթտէն խալի իյլէմէնիզի խասսէթէն բէճա իտէրիմ :

Գօմիսէր . - Միւսիւ տը Լա Պրիէր , նամուսունուզ իւզէրինէ վէրտիկինիզ սէօլ շիւպհէ իտիլմէսի միւմքինսիլ օլան սէօլլէրտէն տիր : (Պատէհու ըրֆագաթընտաքի մէմուրլարտան պիրինէ .) Ապէրլէր աշաղընա էնսինլէր , վէ սիլ պիր արապա ճէլպ իթտիկինիզ կիպի , խալգը տախի արապանըն էթրաֆընտան տաղըտընը : Պու սուրէթլէ (Մ . տը Լա Պրիէրին եանընա ալտէթ իտէրէք) Ժան Բօզիէ վէ զէվճէսի քիմէսնէ թարաֆընտան կէօրիւլմէքսիզին հապսխանէեէ վասըլ օլաճագլար տըր : Իշթէ , միւսիւ , պունտան զայրի պիր շէյ եաբամամ :

Ժորժ . - Եաբտըղընը չօգ պիլէ տիր , վէ պէն սիզէ պու խուսուստա գալպէն թէշէքքիւր իտէրիմ : Փագաթ պիր բէճամ տահա վար տըր :

Գօմիսէր . - Սէօլլէեին , միւսիւ :

Ժորժ . - Պիր սաաթա գատար օտանըա կէլտիկիմտէ , պէնի գապուլ իտէրմիսինիլ :

Գօմիսէր . - Մաէլմէմնունիյեէ գապուլ իտէրիմ :

Ժորժ . - Իմտի , պիր սաաթտան թէքըար կէօրիւլիւրիւզ , գօմիսէր էֆէնտի :

Պատէհու Ժորժ . Բէրին իլէ Ժան Բօզիէնին էլլէրինի թուլթուպ , — Կիտին վէ իւմիտվար օլուն , տէտի :

Գօմիսէր . - (Մէրգուման մազնունլարա .) Կիտէլիմ .

Բէրին , հէօնկիւր հէօնկիւր ալլամագտա օլուպ , Մարթանըն վէ ժօրթէթին գուճագլարընտան այրըլամամագտա իտի . Պունլար , «Վալիտէճիեիմ , վալիտէճիեիմ» տէտիքլէրի հալտէ , Բէրին տէ , «Օհ , գըզլարըմ , սէվկիւլիւ գըզլարըմ» տիմէքտէ իտի .

Ժան Րօզիէ , պաշընը աշաղը էյմիշ օլտուղու , վէ կէօզլէրինին պագըշը մահգունիյեթ քէսպ իթմիշ պուլունտուղու հալտէ , երլտըրըմտան վուրուլմուշ պիր քիմէեէ պէնզէմէքտէ իտի .

Գօմիսէր , պու հալէ խիթամ վիրմէք իւզրէ ,

— Հայտէ կիտէլիմ , տէտի .

Բէրին , սօն տէֆա կէնճ գըզլարը կէօքսիւ իւզէրինտէ սըգտըգտան սօնրա ,

— Կիթմէկէ հազըրըմ , տէտի .

Պատէհու ժօրթա տէօնիւպ ,

— Միւսիւ , գօնթէս տը ֆէրուալ նամընա պու գըզլարը սիզէ թավսիեէ իտիեօրում . Անլէրին իւզէրինէ նէզարէթ իտին , տէտի .

Ժօրթ , սաղ էլինի մէրգուման գըզլարա տօղրու ուզաթտը . Պու մուամէլէ , եէմին մագամընտա իտի .

Բէրին . - Ալլահա ըսմարլատըգ . . . Ալլահա ըսմարլարըգ . . .

Ժօրթ . - Խա'յը , խա'յը , մատամ , Ալլահա ըսմարլատըգ տիմէեին , անճագ եինէ կէօրիւշիւրիւզ տէեին .

Պու սուրէթլէ Ժան Րօզիէ իլէ զէվճէսի տիշարը չըգտըլար , գօմիսէր տէ անլէրի թէագիպ իթտի .

34

Իշթէ , օլ անտէ , մէղքիւր օտատա հիւզնէնկիզ պիր մէնզարէ վուգուա կէլտի . Օլ անէ տէկին նէվիմա պիր հայրէթ , ժօրթէթ իլէ Մարթանըն մէյեուսիեթլէրինի զապթ իթմիշ իտի . Շէօյլէքի կէօզլէրի գարչըսընտա վուգու պուլան ահվալ , պու իքի կէնճ գըզ իլին զայրը սահիհ վէ միւմքինսիզ զանն օլունմագտա , վէ ֆէնա պիր ըիւեա կէօրիւեօր օլտուգլարընը , եախօտ տէհշէթլի պիր քեապուսա թապի պուլունտուգլարընը զանն , վէ օ ֆէնալըղըն միւնտէֆի օլաճաղընը մէմուլ իթմէքտէլէր իքէն , նակէհան օտա գաբուսու գաբանտըղընտա , հէր կիւեա էվհամ վէ իւմիտլէրի զայիւ օլ-

տու, վէ հագըգէթի հալ, հէյեթի ասիեհէսինճէ նիւմանն ու-
տուղունտա, կէնճ գըզլարըն մէյեուսիեթի աշիքեարէն կէօրիւնտիւ:

Ժօրթէթ, էլլէրինի եեկտիկէրինէ վուրարագ վալիտէսինի չա-
ղըրտըղը, վէ աճը պիր սէտա իլէ ինլէտիկի, վէ եեկտիկէրինի թուլթ-
մագ սէօզլէր սէօյլէտիկի սըրատա, Մարթա, Ժօրթ իլէ Լիօնէլին
վիրտիքլէրի թէսէլլիեաթա գուլագ ասմանարագ, եիւրէկինի հէման
բարալամագ բատտէսինէ կէլմէքտէ, վէ, - Պէն պիր ալչաղըմ, չիւնքի օ
պիսուչ, պիկիւնահ իտի, վէ հէր շէյի պէնիմ ուղըրումա ֆէտա իթ-
տիկի հալտէ, պէն անըն զայպ ու մահվընա սէպէպ օլտում, տիմէքտէ
իտի:

Պիրտէն պիրէ Ժօրթուն ֆիքրինտէ պիր միւլահագա հասըլ օլա-
րագ, շու սէօզլէրի իրատ իթտի:

— Մա'տմուագէլ, պու կէօզ եաչլարընըն, պու թէշէքքի վէ
ֆիղան ու ֆէրեատլարըն նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր: Եալընըզ սէօզ իլէ
արզը ուպուտիեթ իտէն պիր քիմէնլին հարէքէթի հիւքիւմօիւզ վէ
վահի տիր: Սիզի զաեթլէ սէվմիշ օլան պիր գատընըն, սիզտէն
տիկէր պիր շէյ պէքլէմէկէ հագգը վար տըր: Էվվէթ, սիզ Բէրինի
զայպ իթտինիզ, պու սէպէպլէ շիմտի տէ անը գուլթարմագ լաղըմ
տըր: Իմտի, պու խուսուստա սիզէ իհթիեաճըմ վար տըր:

Մարթանըն հընչգըրմասը տուրտու, վէ կէնճ գըզ, նէֆէսինի
ալամանարագ վէ կէօզլէրի բարաեարագ տօղըրուլուպ,

— Բէրինտէն պահս իտիեօրսունուզ. էկէր անըն ուղըրունա հա-
եաթըմը ֆէտա իթմէք լաղըմ կէլիրսէ, հագըրըմ, տէտի:

Ժօրթ. - Պանա գաթիէն էմիլյեթ վէ իթաաթ իթմէլիսինիզ:

Մարթա. - Հէր նէ սէօյլէրսէնիզ, իճրա իտէճէկիմէ եէմին իլէ
սէօզ վէրիրիմ:

Ժօրթ. - Պարօն տը Սթրէնեի պու տայիրեեե կիրտիկինտէ, քէն-
տի վասիլքը իւնվան վէ սըֆաթընտան աշիքեարէն պահս իտիքօր-
տու, վէ քէնտիսիլյէ պէրապէր կիթմէնիզի իթար իյլէեօրտու,
տէյիլլէ:

Մարթա. - Տիւնքի կիւն օլ խուսուսու քէնտիսինէ թէահիւտ
իթմիշ իտիմ:

Ժօրթ. - Էօյլէ իսէ, իւմիտի պօշա չըգմամալը տըր:

Մարթա. - (Իշիթտիկի սէօզլէրին սըհհէթ ինէ ինանամանարագ.)
Աճայի'պ, նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ:

Ժօրթ. - Տիմէք իսթէեօրումքի, գանուն նազարընտա, վէ շիւպ-

հէսիզ սիզէ կէօսթէրմիշ օլտուղու վասիեէթնամէ ահքեամընճա , պարօն տը Սթրէնեի սիզին վէլի վէ վասինիզ տիր :

Մարթա . - Օ ալչա՞գ մը . . .

Ժօրթ . - Էվվէթ , օ ալչագ , ֆագաթ ճինանէթլէրի նէ՛ տէրէճէ սահիհ օլսա , իսպաթ օլունմամըչլար տըր , վէ պիզ տէ անլէրէ զայրը սահիհ նազարըյլա հէնուզ պագամանըզ : Սիզին իլէ կէօրիւշտիւկիւմ պու սըրատա , պարօն , սիզին վասինիզ տիր : Պու սըֆաթը քէնտիսինտէն ալամամ , վէ ալմագ տախի իսթէմէմ : - Իմտի , սիզի անըն խանէսինէ կէօթիւրէճէեիմ , վէ հագգընըզտա պօրճլու օլտուղու հիմանեէի քէնտիսինտէն թալէպ իտէճէեիմ :

Մարթա . - (Նէֆրէթ հարէքէթի իպրազընտան կէրի տուրամանարագ .) Յագաթ պէնի օ առէմին խանէսինէ նա՞սըլ կէօթիւրէճէքսինիզ :

Ժօրթ . - Նէ՛ չարէ , էօյլէ լազըմ տըր :

Մարթա . - Լաքին սէպէպի նէ՛ տիր :

Ժօրթ . - Շու սըրատա պէնտէն ուզուն թաֆսիլաթ իսթէմէեին : Պանա թէմամիյլէ իթաաթ վէ էմնիյեէթ վատ իթտիկինիզի ունուտո՞ւեօրմուսուռուզ :

Մարթա . - Հագգընըզ վար տըր , վատըմը թութանաղըմ :

Ժօրթ . - Պու պապտէ պարօն տը Սթրէնեիտէն գօրգանագ սէպէպինիզ տէ եօզ տուր , զիրա անըն խանէսինտէ եալընըզ գալմանաճագսընըզ :

Մարթա . - Պանա քի՞մ ըիֆագաթ իտէճէք տիր :

Ժօրթ . - Ժօրթէթ :

Պու քէրրէ տէ Ժօրթէթ՝ թապիի իզհարը հայրէթ վէ նէֆրէթ իթտիկինտէն , Մ. տը Լա Պրիէր , մէզպուրէնին նէֆրէթինէ տախի զալէպէ իթմէք իւզրէ , չու սէօզլէրի իրատ իթտի :

— Դըզըմ , գարչը տուրմանըն . սիզտէն թալէպ իթտիկիմ պու մատտէ սէպէպսիզ վէ մագսէտսիզ տէյլ տիր : Բէրինին սէլամէթի պու թէտպիրտէն մէրպուլ տուր : Պէն , ֆէվգէլատէ պիր հարէքէթ տէ պուլունանաղըմ : Պու հարէքէթին մուվաֆֆագըյեէթի իսէ , Մ. տը Սթրէնեիտէն , քէնտի հագգընտա էմնիյեէթիմիզ պուլունտուղունու զանն իթմէքլէ , պիլա գայտ վէ ֆիթուր տուրմասընա միւլթէվագըֆ տըր : Եարըն ագչամ պարօն պիր շէնլիք իճրա իտէճէք , վէ պանա վիրտիկի սէօզ մուճիպինճէ , վէլտի պուլունտուղու մատմուսազէլ Մարթանը ընամէն թագտիմ , վէ պիր սաաթ ագտէմ

պուրատան աչըրտըը սէնէտէրի իթա իյլէնէնէք տիր. Չաթէն մէրգում, պու կիւն, ագչամ օլմադտան էվկէլ մատմուլազէլ Մարթաներ ալմաեա կէլէնէք տիր. Իմտի քէնտիսինին կէլմէսինտէն էվկէլ, պու եօլտա հարէքէթ իթմէքլիկիմիդ, պիդիմ իչին տահա ֆայիտէլի տիր.

Մարթա. - Բէքինի գուրթարմագ իչին, իճապ իտէր իաե, եալըն աեադ աթէչ իչինտէ եիւրիւնէնէնիմ. Իմտի, պարօն տը Սթրէնէնի-նին խանէսինէ կիթմէկէ մուվաֆֆագաթ իտէրիմ.

Ժօրթէթ. - Դըզգարընտաչըմ, պէն տէ սէնինլէ պիրլիքտէ կէլէ-նէնիմ. Վալիտէմին սէլամէթի իչին պիլիթիթիֆագ չալըչանաղըզ.

Լիօնէլ. - (Մարթանըն գուլաղընտան.) Մա՛տմուլազէլ, սիզի սէվ-տիկիմի խաթըրլաեըն. պիլիւն էօմըիւմիւ, սաատէթիմի վէ իւմի-տիմի սիզէ հասը իթմիչիմ տիր.

Մարթա. - (Էլինի մէրգումա ուզաթարագ.) Միւսիւ Մօրթօն, Բէքին Րօզիէնին գըզը՝ գալպինի սիզէ վիրմիչ իտի, քօնթէս տը քէ-րուալըն գըզը, սիզտէն օ գալպի ալմաեանագ տըր. Ումարըմքի, եալըն ագչամ, պարօն տը Սթրէնէնինին խանէսինտէ պուլունա-ճագսընըզ.

Լիօնէլ. - (Մէզպուրէնին էլինի պուս իտէրէք.) Պուլունմագ տա սէօզ միւ.

Կինեօլէ. - (Պիր քէօչէտէ տուրարագ, եավաչ աէտա իլէ.) Պէլի պէն տէ պուլունուրում. Պէնիմտէ պիր ֆիքըրիմ վար տըր. ումա-րըմքի մուվաֆֆագ օլանաղըմ. Հասըլը բիմ եաչարսա կէօրէնէք տիր.

Ժօրթ. - Հա՛յտէ սէվկիւլիւ չօճուգլարըմ, կիտէլիմ. - Պարօն, պէնիմլէ պերապէր կէլտիկինիզի կէօրտիւկիւնտէ, իզհարը թէան-ճիւպ իտէնէք տիր.

Ժօրթ տը Լա Պրիէրին արապասը, զիքը իթտիկիմիդ մէնզարէլէ-րին վուգուա կէլտիկի խանէնին եագընլարընտա տուրմուչ օլտու-ղունտան, Ժօրթ կէնճ գըզլար իլէ պիրլիքտէ մէզքիւթ արապաեա օթուրուպ, Պուլընէր սօգաղընտա, պարօնուն խանէսինէ կիտէնէք-լէրինի արապաճընա պէեան իլլէտի.

Արապա Պուլօնէր սօգաղընտա տուրտուղու էանտէ, Կօնթրան, Բօսթա սօգաղընըն պիր քէօչէսինտէ կիլլէնէքէք, օեուլապաղարըն պիլա հատիսէ թուլտուլարընա թէնմին օլտուգտան սօնրա, խանէսինէ հէնուգ ալտէթ իլլէմիչ իտի.

Մէրգում, Թրոմպ-Ալգազար իւն Բաս-լա-Ժամպըն թալէպ իթ-միշ օլտուղլարը մէպլաղը թէտարիք իթմէք իւզրէ, սարրաֆըն պի-րինէ պազը զիգըյմէթ էջտա կէօթիւրիւպ սաթտըրմադ, վէ անտէն օֆուկապզլարըն խանէսինէ կիտիպ, պիյա իմտատ գաթմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, հէր հալտէ քէնտի խանէսինէ կէլմէկէ մուվաֆֆազաթ իտէճէկինի զանն իյլէտիկի Մարթա տը Բէրուալը ալըպ կէթիւրմէք ֆիքրի իլէ, եէնիտէն տիշարը չըգմանա հազըրլանըրքէն, քէնտի խըզ-մէթքիարը թարաֆընտան Ժօրթ տը Լա Պրիէրին գարթը կէթիւրիւ-տիքտէ, թէաճճիւպ վէ էնտիշէսի ֆէվզէլղաեէ օլտու, վէ խըզմէթ-քեարա,

— Միւսիւ տը Լա Պրիէրի սալօնա կիրտիրին, վէ պիր ազտան նէգտինէ կիտէճէկիմի խապէր վէրին, տէտի:

Կօնթրան, պիր գաշ սանիյնէ գատար պիր այնա գարչսընտա տուրուպ, քէնտիսինէ չէքի տիւզէն վիրտիքտէն սօնրա, իշպու մէ-մուլին դայրի միւսաֆիրինէ կիթտիկի սըրատա, էնտիշէ իլէ,

— Պու կիւն պու տտէմին պուրաեա կէլմէսինէ նէ՞ սէպէպ օլա-պիլիր, տիւզմէն մի, եօգաա տօսթ մազամընտա մը կէլմիշ տիր, տէ-տի, վէ գաթուռուն բէրտէսինի գալտըրըպ, Ժօրթուն սիմասընըն սաքին վէ մէսուր պիր հալտէ պուլունտուղունու կէօրտիւկիւնտէ, միւպհէմ էնտիշէսի անինտէ զայիլ օլարադ, ֆիքրինտէն,

— Գօրգաճադ պիր չէյ եօգ տուր, տէյիպ, նէֆէս ալտըգտան սօնրա, — Միւսիւ, սիզի թէքրար կէօրտիւկիւնտէն տօլաեը նէ՛ տէ-րէճէ մէսուր վէ պախթիեար օլտուղումու պէեանէ հաճէթ վա՞ր մը տըր, տէյի իֆատէ իյլէտի:

Ժօրթ. — (Իլէրէեիպ, Կօնթրանըն քէնտիսինէ ուզաթտըրը էլի թութարադ.) Ֆադաթ էլպէթթէ պու վիզիթամ սիզի պիր ազ թէաճճիւպտէ պրադըեօր, տէյիլ մի, միւսիւ պարօն:

Պարօն. — Ֆիլվազը պու վիզիթանըրը պու կիւն մէմուլ իտէ-մէզ իտիմ, պուլունլա պէրապէր, թարիֆինտէն աճիզ պուլունտու-ղում տէրէճէտէ մէմուլն վէ միւթէյէքքիւրիւմ:

Ժօրթ. — Պու ճիւմիլ իլէ, միւսիւ պարօն, իշպու վիզիթամըն իթիֆաթ վէ նէգաթէթ սէպէպլէրինտէն դայրի տիկէր պիր սէպէպի տէ պուլունտուղունու էլպէթթէ զանն իթմէքտէսինիզ:

Պարօն. — Խա՛յր, հիշ պիր չէյ զանն իթմէեօրում, իլլա պէքլէ-եօրում: (Իզտիրապը եէնիտէն թէվէլլիւտ իտէրէք.) Աճապա մու-հիմմ մատտէլէրտէն մի պահս իտէճէքսինիզ:

Ժորժ . - Էվվէթ :

Պարօն . - Պու մուհիմմ մատտէլէր նէ՞ կիպի շէյլէր տիրէր :

Ժորժ . - Պունտան օն իքի սէնէ մուգատտէմ , Բօշթայլ սէյֆի-
եէսինտէ վուգուա կէլէն ճինաեէթտէն տօլաեը տիւնքի կիւն պէ-
եան իթտիկինիզ զաննիեաթտա եանըմամըչսընըզ : (Պու արա պարօ-
նուն պէյնղի սօլտու .) Ֆիլվազը Բէրին վէ զէվճի , ճինաեէթի վա-
զըանըն հազըգի ֆայիլլէրի իմիչլէր :

Պարօն . - (Շիտտէթի հէեէճանընտան նաչի սէսի տիթրէեէրէք .)
Պէն զաթէն օլ պապտէ շիւպհէ իթմէմիչիմ տիր , ֆագաթ սիզ ,
տիւն պէնիմ էֆքեարըմա գարըը կէլտիկինիզ հալտէ , նա՞նըլ օլուպ
տա պու կիւն պէնիմէ հէմէֆքեար պուլունուեօրսունուզ :

Ժորժ . - Պունուն իյզահը բէք գօլայ տըր : Պիր սաաթ էվվէլ
չայեանը թէէսսիւֆ պիր մէնզարէտէ հազըը պուլունտում :

Պարօն . - Նէ՞րէտէ :

Ժորժ . - Բօսթա սօգաղընտա : Շէյլէ քի թապիի պիր մէրազ
իլէ , Մարթա տը Բէրուալըն , տէրունինտէ պիւեիւմիւշ օլտուղու
խանէյի կէօղիւմէ կէօրմէք իսթէտիմ : Չանն իտէրիմքի , խուսուսի
վազիեէթիմ իճապընճա իշպու մէրազըմ զայըը մէշրու պիր շէյ
տէյիլ տիր :

Պարօն . - Էվվէթ , անլաեօրում :

Ժորժ . - Իչթէ օրատա , օ իքի խապիտին ախզ ու կիրիֆթ օլուն-
տուգլարընը կէօրտիւմ :

Պարօն . - (Մահիրանէ թէաճճիւպ իզհարիլլէ .) Ախզ ու կիրիֆթ
մի , նէ՞ սէյլէեօրսունուզ , Հօգգապազ վէ գարըսը թութուլտու-
լա՞ր մը :

Ժորժ . - Էվվէթ , միւսիւ պարօն , թէքրար իտէրիմքի , բօլիս
գօմիսէրի իլէ տիկէր մէմուրիյն , մէրգոււպըը կէօթիւլըմէկէ կէլ-
տիքլէրինտէ , պէն օրատա հազըը իտիմ :

Պարօն . - Ատալէթ պաղէն եաւաշ եիւրիւր իսէ տէ , նիհաեէթ
մապսէտինէ վասըլ օլուր : Էյ , միւթթէհիմէր մուգավէմէթ իթտի-
լէ՞ր մի :

Ժորժ . - Ասլա մուգավէմէթ իթմէտիլէր : Պէնճէ պիր ազ ինատճը
կէօրինէնն օեունպաղըն գարըսը , քէնտի պիսուչիւղունա տալիւր
պաղը տէլլէրի պուլունտուղունու իպթիտաի էմիրտէ իտտաա
իլլէտի :

Պարօն . - Սահի՞հ մի :

Ժորժ . - Սահիհ եա , ֆագաթ պու էօյլէ պիր միւսթաամէլ գօմէտիա իտի քի , քիմմէ տէքէ կէլէմէզ իտի , չիւնքի թամօ օ տէլիլէրի իրանէ իթմէք սըրասը կէլտիկինտէ , անլէրին սայքի պիր հիքմէթ նէվինտէն զայպ օլմուշ օլտուգլարը մէյտանա չըգտը : Զաթէն պէն էօյլէ օլաճաղընը մէմուլ իտիեօրտում , վէ գարը իլէ զէվճինին հալլէրինտէն , միւթթէհիմ օլտուգլարընը բէք ալէա անլատըմ :

Պարօն . - Միւսիւ , հագըգէթի հալի անլամըշ օլտուղունուգտան , վէ պունտան պէօյլէ պէնիմէ հէմէֆքեար պուլունտուղունուգտան տօլանը մէմնունում :

Ժորժ . - Հա'յ հա'յ , էլպէթթէ սիզինլէ հէմէֆքեարըմ :

Պարօն . - Մատմուազէլ տը Գէրուալ ախզ ու կիրիֆթ էսնասընտա հազը՞ր մը իտի :

Ժորժ . - Էվվէթ , միւսիւ պարօն :

Պարօն . - Էլպէթթէ հէեէճանը շէտիա հիսս իյլէմիշ տիր :

Ժորժ . - Թապիի , ֆագաթ օ սըրատա բէք ճէսուր պուլունտու :

Պարօն . - Օհունպաղլարըն միւտաֆաասընա գալգըշտը՞մը :

Ժորժ . - Աշիքեար պիր ճինանէթ գարշըսընտա էօյլէ պիր թասավուրտա պուլունուլապիլի՞ր մի իտի :

Պարօն . - (Իզթիրապընտան էսէր գալմանարագ , ֆիքըրինտէն .) Իշթէ պու իյի , պիր շէյ սէօյլէմէմիշ :

Ժորժ . - (Մէօզիւնէ տէվամ իտէրէք .) Միւսիւ պարօն , վիզիթամըն պաղըճա սէպէպինի պէտան իթմէք սըրասը կէլտի , չիւնքի պու կիւն պուրանա կէլմէքտէն մագսէտի եէկեանէմ , ժան Րօզիէ իլէ զէվճէսինին մահպուս օլտուգլարընը սիզէ խապէր վիրմէք իչին օլմատըղընը , էլպէթթէ միւլահաղա իտէրսինիզ , Գօմիսէր իլէ մանէթ մէմուլլարը , օհունպաղլարը կէօթիւրէրէք օտատան շէքիտիքլէրի զէման , մատմուազէլ տը Գէրուալըն եալընըզ գալմագլըզ շայեանը թէէսսիւֆ վէ պէլքի տէ մուխաթարալը մէճպուրիեթինի նազարը տիզգաթա ալտըմ :

Պարօն . - Լաքին պու եալընըզլըզ չօգ վագըթ սիւրմէեէճէք տիր :

Ժորժ . - Իմտի , օ դըզըն իգամէթ իտէճէք ասըլ մահէլլի , քէնտի վասիսինին խանէսի օլտուղունու տիւշիւնտիւմ , վէ օլ պապտէ պիր տագըգա պիլէ զայ իթմէք իսթէմէտիկիմտէն , քէնտիսինի սիզէ կէթիրմէկէ գարար վիրտիմ :

Պարօն. - (Հէնէնճանլէ.) Բէք էյի եաբժըսընըզ, Ա՛հ, միւսիւ, սիզէ նէ՛ տէրէճէ միւթէչէքքիւր օլաճաղըմը պիւմէմ, Տէմէք տիրքի, մատմուլազէլ տը Բէրուլալ պուրատա տըր:

Ժօրժ. - Աչաղըտա, արապամըն իչինտէ տիր:

Պարօն. - Էօյլէ իսէ, չաբուգ կիտիպ քէնտիսինի ալայըմ:

Մ. տը Սթրէնէի, գաբուեա տօղըու իլէրլէմիշ իքէն, Ժօրժ, մէրգուսու տուրտուրուպ,

— Բէճա իտէրիմ, պիր ազ տաճա թէհամիւլլիւ օլուն: Շիմտի պանա տահա զիեատէ թէչէքքիւր իտէճէքսինիզ, զիլա սիզէ պիր հիւսնի հարէքէթ թավսիեէ իտէճէեիմ:

Պարօն. - (Թէաճճիւպանէ.) Հիւսնի հարէքէթ մի:

Ժօրժ. - Էվվէթ:

Պարօն. - Նէ՞ կիպի:

Ժօրժ. - Մատմուլազէլ տը Բէրուլալըն եանընտա, Ժօրժէթ իսմինտէ, տիկէր պիր պէտպախթ վէ սէֆիլ գըզ պուլունուեօրտուրքի, ուզուն միւտտէթ զարֆընտա, Մարթա, պու գըզը քէնտի գըզգարընտաշը թէսմիեէ էյլէմիշ տիր: Օ պիչարէ, բէտէր վէ վալիտէսինին ճինաեթիստէն տօլաեը միւթթէհիմ տէյիլ տիր: Պինաէն ալէյհ, հիչ պիր թարաֆտան իմտատը օլմատողը հալաէ, քէնտիսինի թէրք իթմէքլիկիմ, զալիմիք օլաճաղընը միւլահազա իթտիմ, վէ ուլուվը գալպինիզէ ֆէվգէլղաեէ էմնիյեթիմ պուլունտուկունտան, Ժօրժէթի քէ Մարթա իլէ պէրապէր կէթիրտիմ: Իմտի Մարթաեա արգատաշ վէ նէվիմա խըզմէթճի օլմագ իւզրէ, օ զէվալը գըզճըզաղը տախի խանէնիզտէ սագլամաղա մուվաֆֆադաթ իտէճէկինիզէ ասլա շիւպհէ իթմէմ: Աճապա պու պապտէ եանըրընտօրմուեմ:

Պարօն. - Խայր, միւսիւ: Պու խուսուստա պէնի բէք էյի մուհաքէմէ իթմիշսինիզ, վէ պունտան քօլաեը չիւքրանիյեթ վազիֆէմի արթըրընտօրմունուզ:

Ժօրժ. - Էօյլէ իսէ, շիմտի, աչաղը կնիպ, օ իքի գըզճըզաղը ալմանըղա հիչ պիր մանի գալմամըշ տըր:

Պիր աղ սօնրա, Մարթա իլէ Ժօրժէթ, պաքօնուն խանէսինէ կիրտիլէր: Պու կէնճ գըզլար, Կօնթրանըն գարշըսընտա պուլունտուգլարընտա, ալէնէն հիտտէթ վէ նէֆրէթ իզհարընտան քէնտիլէրինի կիւճ պէլա իլէ մէնն իտէպիլտիլէր: Մարթա, Կօնթրանա, վալիտէսինին գաթիլի նազարըյլա պագտըղը կիպի, Ժօրժէթ տէ, օ ալչաղըն իրթիքեապ իթմիշ օլտուլու ճինաեթտէն տօլաեը քէնտի

բէտէր վէ վախտէսինին թահթը իթհամտա պուլունսուգլարընը պիլմէքտէ խտի :

Յագաթ եադընտա, եէվմի ատաղէթին զահիր օլաճադը իւմիտի, պուլ իքի գըզըղազա գուլվէթ վիրմէքտէ խտի, վէ միւհթաճ օլտոնէլարը վէ թէմէննի իյլէտիքլէրի ճէսարէթէ տէ, ճէնապը Հագգ թարաֆընտան նայիլ օլմուշլար խտի :

35

ԺօրԺ, Պուլօնեը սօգադընտաքի խանէտէն հարէքէթ իթտիքտէն աննրա, Ժան Բօղիէ իլէ Բէրինի տէրտէսթ իթմիշ օլան քօլիս գօմիսէրինին նէգտինէ կիթտի :

ԺօրԺ իլէ գօմիսէր, ուզուն պիր միւքեալէմէ խտիպ, պատէհու ժօրԺ Խօնունպազլարըն իսթինթագընա մէմուր օլան միւսթէնթիքին հուզուրունա չըգարըլտը : Մէրգուսուն, բէտէրինին սուի գաստը կիպի տէհէթլի պիր վագըաեը միւթէագըպ, վէ երկիրմի եաչընտա օլտուղու հալտէ, մէմալիքի էճնէպիէեէ հիճրէթլէ, օն իքի սէնէ չալըչարադ, գազանտըղը սէրվէթի, մահգա բէտէրինին ալաճագըլարընա թէվզի իթմէք, վէ անըն նամուսուսու իեատէ իյլէմէք իւզրէ, Ժրաճաեա ալտէթ իյլէմէսի, հէր սընըֆ խալգ ինտինտէ էհէմմիեթի Ժիլմէ իլէ թէլագգը ծլունմուշ խտի :

Ժան Բօղիէ իլէ գէվճէսինին միւսթէնթիգի պոլունան Մ. տը Պէնէվալ պու հարէքէթի պիլիք, վէ լաեըգ օլտուղու վէճհ իւզրէ թագտիր իտէր խտի : Հաթթա, ԺօրԺու քէմալը հիւրմէթլէ գապուլ, վէ Բօլթալլ նէյֆիեէսինտէ գօնթէս էէօնի տը Բէրուալ իւզէրինտէ իճթա օլունան ճինեթէթ հագգընտաքի իֆատաթընա էհէմմիեթ իպրազ իյլէմէքլէ, ԺօրԺա օլան թէվէճհիւհ վէ ըիաեթիլինի պիլֆիլ կէծսթէրտի :

ԺօրԺ, օ կիւնիւ մահպուսլարը զիեարէթ իթմէք ըուսասթընը իսթիհսալ իթտիկի կիպի, իրթէսի կիւնիւ իճրա իտիլէճէք օլան Բէրինին վէ Ժանըն իւք իսթիճվապընտա հազըր պուլունապիլմէք վատընը տախի ախզ իյլէտի :

Օ կիւնիւ վէ իրթէսի կիւնիւն իւշ գըսմը կէչտի : Իմտի, պիգ աէ, Կօնթրանըն քիւշիւք օթէլինէ կէլէլիմ, վէ չիլէքլէր իլէ թէգերին իտիլմիշ օլան նէրտիվէնտէն չըգըպ, պիր էյլէնճէ ագչամընա մախ-

սուս օլարագ, կիւնտիւղ կիպի թէնվիր խտիմիչ պուլունան պիրինճի գաթըն սալօնլարընա կիրէլիմ, չիւնքի պարօնուն, ագրապասընտան պուլունան վէ քէնտի թահթը վասիեթինտէ օլտուղու վէ չօգտան պէրու զայպտա իտուկի հալտէ, նիհաեթ միւնիզէ իլէ պուլունմուչ օլան մատմուլազէլ տը Բէրուալը ահըպպասընա թագտիմ իթմէսի զէմանը եագլաչմագտա իտի:

Սաաթ տօգուզա չէնտ տագըգա վար իտի: Մարթա իչին ըսմարլանմըչ օլան սուարէ էլպիսէսի կէթիրիմիչ իտի, վէ Կօնթրան, սիեահ էսվապ կիեինմիչ օլտուղու հալտէ, հէնուղ թէքմիլէն խալի պուլունան իքի սալօնտան պիրինտէ թասալը պիր թարգտա էնինէ պօեունա տօլաչմագտա իտի: Զիրա ըէվիչի հալէ նէգարէն, իլք տավէթիլէրին, սաաթ տօգուզտան եախօտ տօգուզ պուչուգտան էվվէլ կէլմէեէնէքլէրի տէրքեար պուլունմագտա իտի:

Կօնթրան, կեահ եավաչ, կեահ չաբուգ եիւրիւեէրէք, սալօնուն պիր ուճունտան տիկէր ուճունա կիթմէքտէ, վէ ասմա սաաթըն էօնիւնտէն կէչիպ պագտըգճա, գաչարը չաթըլմագտա իտի:

Սաաթ սէքիզ վուրտուղունտա, Կօնթրան տուրուպ,

— Վագըթ կէչիեօր: Չիմտի սաաթ սէքիզ տիր, իքի հայլազ իսէ էլան մէյտանա չըգմատըլար: Լաքին պէնտէն ալաճագլարը մէպլաղը պիր ան էվվէլ էլտէ իթմէք իւզրէ թէլաչ իթմէլի իտիլէր: Պու սուրէթլէ կէճիքմէլէրինէ նէ՞ սէպէպ օլապիլիր, տէտի, վէ սապըրսըզլըղընը տէֆ իթմէք իւզրէ, թէքրար սիւրաթլէ եիւրիւմէսինէ տէվամ, վէ արալըգտա տախի աթիտէքի սէօզլէրի իրատ իթտի:

— Շիմտիեէ գատար հէր թէչէպպիւսիւմ պաշա չըգտը: Հէր շէյ՝ արգուլարըմա մուվաֆըգ սուրէթտէ ճէրէեան իթտի: Բէրինին ախզ ու կիրիֆթ օլունմասը, մահիրանէ պիր թէրթիպ իտի, չիւնքի անճագ պու սուրէթլէ Մարթա անտէն այրըլտը, եօգսա հէր հալտէ օ կէնճ գըզ, պանա գարչը չըգաճագ իտի: Լաքին, մագսէտիմէ էրիչմէք իւզրէ օլտուղում պիր զէմանտա, քէնտիլէրինի պանա շէրիք իթմէքիկիւմ լաղըմ կէլմիչ օլան պու հայլազլար, հարէքէթիմէ մանի՞ մի օլաճագլար տըր:

Մէրգում, պիր արա տուրուպ, հիտտէթ վէ զաղապլա աեաղընը եէրէ վուրտու, հալպու քի ազ սօնրա, շու սէօզլէրի իլավէ իթտի:

— Մութլագա պէն տիվանէեիւմ, վէ խեեալաթ ու էվհամ իչինտէ պուլունուեօրում: Խաթըրտան կէչիւրտիկիւմ շէյ՝ միւմքիւնսիւղ

տիւր։ Օ հայազլար նէ՞ մագսէտլէ պէնի զամմաղլաեաճագլար տըր։ Պէնիմ վիրտիկիմ իւճըէթի քէնտիլէրինէ քիմ վէրիւր։ Սօնուհա գատար պանա չալըչմալարը, մէնֆաաթլարը իգթիղասընճա թահթը թէէմինտէ տիր, վէ պիր քէրըէ արզուլէտիկիմ սէրվէթին հէօճճէթ վէ սէնէտլէրինի էլտէ իտէր իսէմ, արթըգ քէնտիլէրինէ իհթիեաճըմ գալմաեաճագ տըր, վէ անլէր տէ պանա գարչը հիչ պիր շէյ եաբա-մաեաճագլար տըր։ Հէնուզ ագչամ օլտու։ Էլպէթթէ նէրէտէ իսէլէր, պիր ագտան կէլիլէր։

Կօնթրան, պիր չան չալմաղլէ, պիր կիւն էվվէլ Մ. տը Լա Պրիէրի իսթիգպալ իթմիչ օլան խըզմէթքեար կէլէրէք,

— Միւսիւ պարօն, պիր էմրինիգ մի վար տըր, տէյի սիւալ իթտի։

Պարօն. — Պիր ագտան, ատի խալգտան, վէ տիեէպիլիւրիմքի պի-չիմսիգ չէհրէլի, պիրի կէնճ վէ սաըը ընէկտէ, վէ տիկէրի իհթիեար վէ ուզուն սագալլը օլարագ, իքի քիչի օթէլէ կէլէճէքլէր, վէ պէնի սիւալ իտէճէքլէր տիր։

Խըզմէթքեար. — Ձաթընըզըն քիմսէեի գապուլ իտէմէեէճէկինի՞ մի խապէր վիլմէք լազըմ տըր։

Պարօն. — Խա՛յր, անլէրի օտամա կիրտիրտիքտէն սօնրա, պանա խապէր կէթիլմէլիսին։

Խըզմէթքեարըն սիմասընտա պիր տէրէճէ էսէրը թէաճճիւպ հասըլ օլտուղունու Կօնթրան կէօրմէքլէ,

— Սէօյլէտիկիմ ատէմլէրին կէօրիւնիւչլէրի չիւպհէլի օլմաղլէ պէրապէր, նամուսլու քիմսէլէր տիրլէր։ Պիր մատտէտէն տօլաեը քէնտիլէրինէ պախչիչ վիրէճէեիմ, տէտի։

Խըզմէթքեար. — Բէք իյի, միւսիւ պարօն։

Պարօն. — Հէր շէյ հազըր մը տըր։

Խըզմէթքեար. — Էվվէթ, միւսիւ պարօն։

Պարօն. — Շէվլէնին լօգանթասընա կիթտի՞ն մի։

Խըզմէթքեար. — Էվվէթ, միւսիւ պարօն, էմրինիգ մուճիպինճէ, եաըը կիճէտէ սուբէ հազըր օլաճագ տըր։

Պարօն. — Ըսմարլատըղըմ շէրպէթլէր նէ՞ վագըթ կէթիլիլէճէք տիր։

Խըզմէթքեար. — Տօնտուրմաճը պիր աղ էվվէլ շէրպէթլէրի կէօն-տէրտի։

Պարօն. — Փաղա խըզմէթճիլէր կէլտիլէ՞ր մի։

Խըզմէթքեար . - Եվվէթ , միւսիւ պարօն , հաթթա էլպիսէյի մախսուսէլէրինի տէ քէնտիլէրինէ կիեինտիրտիմ , վէ իգթիզա իտէն թալիմաթը իթա էյլէտիմ :

Պարօն . - Բէք էյի . հայտէ սէն տէ կիթ , տէհլիզին ալթընտա մէմուրիեթինի իճրա էթ , վէ պէքլէտիկիմ ատէմլէր կէլիւր կէլմէզ , պիր տագըգա պիլէ զայպ իթմէքսիզլին պանա խապէր կէթիր :

Խըզմէթքեար հէնուզ տիշարը չըգմըշ օլտուղու հալտէ , թէքրար գարուեու աչարագ , մատամ ժէրֆօնուն կէլմիշ օլտուղունու պիլտիրտի :

Սապըգ Օլիմպ Սիլա , սիւրմիւշ օլտուղու պօեալար , կիեինտիկի միւզէյեէն էլպիսէ , վէ համիլ պուլունտուղու էլմասլար իլէ էլմասիզ վէ ճալիպ պիր գատըն հալի քէսպ իթմիշ օլարագ , վէ սաղ էլինտէ պիւեիւճէք պիր չիչէք տէմէթի վէ սօլ էլինտէ պիւր եէլբազէ իլէ նազիք պիր մէնտիլ պուլունարագ , սիւրաթլէ իչէրի կիրիպ , խօշ պիր սուրէթլէ ,

— Ագչամ խայր , ազիզիմ պարօն , քեաֆֆէյի տալէթլիլէրի-նիզտէն էվվէլ կէլմիշ օլտուղունու , վէ պու վագըթտա կէլմէքլիկի-մին ճայիզ օլմատըղընը պիլիւրիմ , ֆագաթ պու գատար էրքէն կէլիշիմ , նիեթթի մախսուսէ իլէ օլուպ , սիզի եալընըզ պուլմագ խթէր իտիմ , Ջանն իտէրիմ քի , պիրիպիրիմիզէ տիեճէք բէք չօգ չէյլէրիմիզ վար տըր , տէյիլ մի , տէյի պէեան իթտի :

Պարօն . - Եվվէթ , ազիզէմ Օլիմբ , հագըգէթէն քեաֆֆէյի տա-վէթլիլէրիմտէն էվվէլ պուրաեա կէլմէեի տիւշիւնմէքլիկինիզ խայըրլը օլտու :

Օլիմբ . - Պու պապտէ մէմնուն օլաճաղընըզա էմին իտիմ :

Մէզպուրէ , գօրսաթը արասընտա պուլունան ալթուն կէօզլիւ-կիւնիւ թագըպ , էթրաֆը թէճէսսիւս իթտիքտէն սօնրա ,

— Պարօն , խանէնիզ բէք կիւզէլ թէզեին վէ թէֆրիշ իտիլմիշ տիր . կէրչի պէնիմ խանէմ տէրէճէսինտէ տէյիլ իսէ տէ , պիր պէքեար էրքէք իչին պու գատարը քեաֆի վէ ֆազլա պիլէ տիր : Տօղրուսու պու խուսուստա թէպրիքիմի արզ իտէրիմ . Սիզի թանը-տըղըմ զէման մալիք օլտուղունուզ կուսթօեու զայպ իթմէմիշ օլ-տուղունուզու անլաեօրում , տէտի :

Պարօն . - Ազիզէմ Օլիմբ , զաեթթ միւսամէհաթլէ մուամէլէ իտի-եօրսունուզ :

Օլիմբ . - Ասլա . պիլիւրսինիզ քի , պէն տայիմա միւլահազամը պէ :

եան իտէրիմ : Ֆադաթ շիմտիլիք պու սէօզլէրի պրագալըմ տա , սէտատտան պահա իտէլիմ : Իշլէրինիզ նէ՞ մէրքէզտէ տիր :

Պարօն . - Դաեէթ եօլունտա տըր : Հաթթա իւմիտլէրիմին մա-
ֆէվզինտէ օլարագ , հէր շէյ միհվէրի մաթլուպընտա ճէրէեան ի-
տիեօր :

Օլիմք . - Աֆէրին , աֆէրին , Լաքին պու խուսուստա թէաճ-
ճիւպ իթմէմ , չիւնքի պու կիւն տէյիլ իսէ , տիկէր պիր կիւն մու-
վաֆֆագ օլմաեա լաեըգ իտինիզ :

Պարօն . - Էվվէթ , ելտըզըմին բարլամագտա օլտուղունու զանն
իթմէկէ պաչլաեօրում :

Օլիմք . - Էյ , նէվիմա տիվանէ օլան շու օեունպազըն գարըսընը
նէ՞ եարտընը :

Պարօն . - Միւստաիի հումումիլիկէ պիր թէզքերէճիք եագ-
տըմ : Պիր սաաթ սօնրա , մէրգումէ , զէվճի իլէ պէրապէր տէրտէսթ
օլունտու :

Օլիմք . - Բէք էյի , բէք էյի , իշթէ պու խապէրինիզէ տահա զի-
եատէ մէմուռն օլտոււմ : չիւնքի նամուսլու պիր խանէտէ ըէզալէթ
չըգարան էօյլէ պիր գարըեա պու եօլտա մուամէլէ , հագգ վէ
ճայիզ տիր : Պիլիմիսինիզ քիւ պու գարը սէպէպիլլէ , օ կիւնտէն
պէրու ֆէնա պիր պաշ աղըսընա միւպթէլա օլտում :

Պարօն . - Պունտան սօնրա , անըն հագգընտա իգթիզա իտէն
մալիւմաթը , անճագ Մէհաքիմ զաղէթասընտա պուլաճագսընը :

Օլիմք . - Էկէր Բարիստէ գալըր իսէմ , էսնաի մուհաքէմէսինտէ
հազըր պուլունաճաղըմ : Էյ , պու բաթըրտը արասընտա , իլէրուտէ
զէվճէնիզ օլաճագ Մարթա նէ՞ օլտու :

Պարօն . - Պիր ազտան քէնտիսինի կէօրիւրսինիլ :

Օլիմք . - Տիմէք տիր քի , պուրատա տըր :

Պարօն . - Հա'յ հա'յ :

Օլիմք . - Պա'րօն , սիզ իշինիզի նէ՞ գատար չաբուգ կէօրիւեօր-
սունուգ :

Պարօն . - Իյիսի պու տէյի'լ մի տիր :

Օլիմք . - Շիւպհէսիզ , լաքին պու խուսուստա մուվաֆֆագ օլ-
մագ իշին , էլպէթթէ վասիլիք սըֆաթընըզը թաստիզ իթտիրտինիզ :

Պարօն . - Օնա հաճէթ գալմատը :

Օլիմք . - Նէտէն :

Պարօն . - Թանըտըզընըզ վէ միւթէվէֆա բէտէրինին պօրճլարընը

Թէսվիեէ իթտիկինի պիտիկինիդ ժօրժ տը Լա Պրիէր, օեռնպագ-
լարըն տէրտէսթ իտիտիբլէրի զէման, անլէրին խանէսինտէ պու-
լունտուղունտան, Մարթանըն իգամէթկեահը, անըն վասիսինին խա-
նէսի օլտուղունու անլաեարագ, անը վէ ժօրժէթի պուրաեա կէ-
թիրտի, վէ մէզպուրէլէրի թահթը հիմաեէմէ ալմագլըղըմը րէճա
իյէտի:

Օլիմբ. - Ժօրժէթ մի. օեռնպագըն գըղը՞ մը:

Պարօն. - Էվվէթ:

Օլիմբ. - Վա՛յ, պարօն, սիդ օ գըղըն տատալըղըն՞ մը տէրիւհտէ
իթտինիդ:

Պարօն. - Օլ պապտէ պիր տագըգա պիլէ թէրէտտիւտ իթմէտիմ:

Օլիմբ. - Լաքին պիլի՞րմիսինիդ քի, պու եաբտըղընըզ բէք պիւ-
եիւք շէյ տիր: Պու մատտէ հագգընտա դագէթալարտա պահա օլու-
նաճագ տըր, վէ սիդ ալէմէ իպրէթ վէ նիւմունէ օլաճագսընըզ:
Սահիհէն, պարօն, հիւսնի իպրէթլէրինիզլէ ալէմէ ախլէագը համիտէ
նասիհաթլարը վէրիեօրսունուզ:

Պարօն. - Պու գըղըն էվիմտէ պուլունմասը, պէնիմ իչին մու-
ճիպի թաստի օլմաեըպ, պու հարէքէթիմ, պիր խայրխահլըգ վէ
համիյեէթ տիր:

Օլիմբ. - Ա՛հ, պարօն, սիդ, սահիհէն պիւեիւք պիր զաթսընըզ:

Պարօն. - Հէր նէ իսէ, ազիզէմ, շիմտի սիդ շունու պանա սէօյ-
լէեին քի, սէյեահաթընըղըն թէտարիքեաթըլլա մէշղուլմուսունուզ:

Օլիմբ. - Պու սէյեահաթա էլան լիւզում վա՞ր մը տըր:

Պարօն. - Շիմտի հէր վագըթտան ղիեատէ օ սէյեահաթա լիւ-
զում վար տըր:

Օլիմբ. - Մարթա վէ պէն, նէ՞ վագըթ եօլճու օլաճաղըզ:

Պարօն. - Զօգ չօգ իքի իւչ կիւնէ գատար:

Օլիմբ. - Էվվէթ, սէյեահաթըմըն թէտարիքեաթըլլա մէշղու-
լում: Բարիստէն մուֆարագաթըմը, ֆագաթ պու զայպուպէթիմ
աղ վագըթ իմթիտատ իտէճէկինի միւթէատտիտ վէ զէնկին միւշ-
թէրիլէրիմէ իլան իթմէք իւզրէ, պու սապահ ուֆագ պիր պէեան-
նամէ գալէմէ ալտըմ: Շիմտի, պաշ մագաստարըմա իգթիգա իտէն
թալիմաթը վիրմէքլիկիմ վէ սանտըզլարըմը հաղըրամագլըղըմ
գալտը, ղիրա մալիւմիւնիւզ օլտուղու իւզրէ, պաղը էլպիսէ
կէօթիւրէճէեիմ, վէ օնտան սօնրա, Մարթա իլէ պէրապէր եօլա
չըգմագ իւզրէ, էմրինիզէ մունթաղըր պուլունաճաղըմ:

Պարօն . - Ազիզէմ Օլիմբ , սիղ , իւճրէթլէ գըյմէթի պուլունմազ պիր գատընսընըզ :

Օլիմբ . - Խայր , պարօն , իւճրէթլէ գըյմէթի պուլունմազ պիր գատըն տէյիլիմ , չիւնքի սիզտէն եիւզ պին ֆրանգ ալմազա մու-վաֆֆագաթ իթտիմ :

Պարօն . - (Թէպէսսիւմէ .) Հագգընըզ վար տըր : Պէն պուրասընը տիւչիւնմէտօրտում :

Օլիմբ . - Ունութմուշ օլմանըզ գապահաթ տըր , պարօն , զիրա պունլար ունուտուլաճագ չէյլէր տէյիլ տիր : Պու գատար կէօրիւշ-տիւքտէն սօնրա , սէվկիւլիւ Մարթամըզը կէօրմէք զէմանը կէլտի զանն իտէրիմ , չիւնքի սէրվէթի ճէտիտէսինէ մալիք օլտուգտան սօն-րա , նէ հալտէ պուլունտուղունու անլամագ մէրագընտաեմ :

Պարօն . - (Պիր խըզմէթ քեար չաղըրըպ .) Մատմուաղէլ տը Բէ-րուալըն թուալէթի էկէր պիթմիշ իսէ , սալօնա կէլիպ պէնի պուլ-մասընը խապէր վէր :

36

Պիր ազ սօնրա , Մարթա , սօղուգ պիր չէհրէ վէ հալ իլէ , ֆա-դաթ զէրրէ գատար էսէրը էնտիչէ վէ իզթիրապ կէօթէրմէեէրէք , սալօնա կիրտի . Ժօրթէթ տախի ըիֆագաթընտա պուլունուեօրտու , լաքին պու կէնճ գըզ , գաբունուն էչիկինտէ տուրտու , վէ իլէրլէ-եէճէք եէրտէ , պիր բէնչիւրէնին բէրտէսի արգասընա չէքիտի :

Պարօն . - (Ճալիպ պիր կիւլիւմէմէ իլէ Մարթաեա տօղրու իլէր-լէեէրէք վէ էլինի թուլարագ .) Կէլին ազիզէմ , վէ մէսրուր օլուն , չիւնքի գատիմ վէ մուհիպպ տօթունուզ օլան պիր մատամը պու-րատա պուլաճագսընըզ :

Մարթա . - (Կօնթրանըն կէօթէրտիկի գատընա աթֆը նազար իտիպ , ֆիթուրսուղճա պիր հալ իլէ .) Վա՛յ , մատամ Ժէրֆօ :

Օլիմբ . - Եվկէթ , սէվկիւլիւմ , պէն իմ , վէ վաղիեէթճէ թէպ-տիլինիզի թէպրիք իչին պու կիւն պուրաեա կէլտիմ : Ալլահ պիլիր բի , պու ագչամ զաեէթլէ կիւզէլլէշմիշտինիզ : Հա՛յտէ , գըզըմ , կէլ պէնի տէրաղուշ իյլէ :

Մարթա , պու տավէթէ իճապէթ իթմէք իչին եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմատըղընտան , մատամ Ժէրֆօ , աեաղա դալըզպ մէզպու-

րէնի գուճագլատը, վէ գըրմըզը պօեալը տօտագլարըյլա պիր գաչ քէրրէ եանագլարընը վէ անլընը պուս իյլէտի:

Պատէհու մատամ ժէրֆօ, շու եօլտա քէլամա աղաղ իթտի:

— Իշթէ, գըզըմ, շիմտի զէնկին օլտունուզ, եախօտ զէնկին օլմագ իւզրէսինիզ: Պունունլա պէրապէր, հէր հալտէ կիւնիւն պիրինտէ սիզ, խըլգէթինիզ իճապընճա, էհլի սէրվէթ օլաճագ իտինիզ: Հալպու քի շիմտիտէն պիւեիւք պիր գատըն օլուեօրսունուզ: Տօղրուսու, իշճի գըզլարըմ միեանընտա քիւշիւք պիր գօնթէս պուլունմասընտան տօլաեը միւֆթէխիրիմ, վէ պէեանէ հաճէթ կէօլմէտիկիմ իւզրէ, շիմտիտէն սիզի, միւշթէրիմտէն պիրի ատտ իյլէմէքտէեիմ: Էկէր ֆիսթանլարընըզը մաղազամտա տիքտիրմէեիպ տէ, տիկէր պիր մաղազաեա միւրաճաաթ իտէքսէնիզ, թապիաթիյլէ ֆէնա սուրէթտէ կիւճէնիւրիմ:

Մարթա. — Մատամ...

Մէրգուճէ լագըրտըեա պաշլամըշ իքէն, Օլիմֆ, նութգունու պիթիրմէմիշ օլտուղունտան, մէզպուրէնին իֆատէսինէ սըրա պրագմագսըզըն, եինէ քէնտիսի շու վէճհլէ նութգը մէզքիւրունա տէվամ իթաի:

— Մաղազամտա նէ՛ սուրէթտէ չալըշլտըզընը պիլիրսինիզ, աղիզէմ: Մէհարէթիմ վէ էհլիեթիմ ինտինիզտէ մալիւմ տիւր: Հասըլը քէնտիսինին ճալիպի հիւրմէթ օլմասընը իսթէեէն պիր գատընըն, թուալէթինին թէրթիպի իչին, մատամ ժէրֆօնուն մաղազաւընտան զայրի մահէլլէ միւրաճաաթ իթմէմէսի լաղըմէտէն օլտուղունու սիզէ պիլտիրմէկէ իհթիեաճ եօգ տուր: Հաթթա սիզին իչին հէման էմնալի կէօրիւմէմիշ սուրէթտէ ալթը գաթ թուալէթ թասմիմէեօրումքի, պու թուալէթլէր իլէ արապալարընըզա օթուրուպ տա Պուա տը Պուլօնեըտա կէզէճէք օլուր իսէնիզ, ալէմին հայրէթինի մուճիպ օլաճագսընըզ:

Մ. տը Սթրէնեի, Մարթանըն եէրինէ ճէվապա աղաղլէ,

— Թէէմին օլունուզ քի, աղիզէմ մատամ, մատմուաղէլ Մարթանըն իշպու եէնի վաղիեթի նէ՛ գատար բարլապ տախի օլտա, քէնտի ահրպապսընը ասլա ունութմաեաճագ տըր: Մարթա, սիզին նամընըզա պու թէահիւտիւ իտիեօրում, իշիտիեօրմուսունուզ, տէտի:

Մարթա. — Իշիտիեօրում, միւսիւ:

Կօնթրան. — Թաստիգ իտիեօրսունուզ, տէյիլ մի:

Մարթա . - Էվվէթ , միւսիւ , ահապապմը ապա ունութմաեա-
ճաղըմ :

Պու սէօզլէր , էօյլէ պիր թարգտա մըրըլտանարագ թէլէֆֆիւզ
օլունտուքի , Կօնթրան շիւպհէ իտէրէք , Մարթանն եիւզիւնէ պագ-
տը , լաքին կէնճ գըզըն սիմասընտան , միւրահագաւը անլաշըլմասը
գապիլ օլմատըղընտան , մէրգուսուն շիւպհէսի ազ վագըլթտա մահվ
օլտու , վէ Մարթա , Կօնթրանա խիթապէն ,

— Միւսիւ , էմրլէրինիզէ իթաաթ իթտիմ , տէտի :

Կօնթրան . - (Չէնտօսթանէ պիր թէպէսսիւմլէ .) Էմրլէրիմէ՞ մի ,
նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ , աղիզէմ . պէն սիզէ էմր իթմէտիմ վէ իտէ-
մէմ , եալընըզ ըէճա իթտիմ , տէտի :

Մարթա . - (Քէլամընա տէվամ իտէրէք .) Բահաթըմ եօգ իտի ,
եալընըզ գալմաեա վէ իսթիւրահաթա իհթիեաճըմ վար իտի . Պու-
նունլա պէրապէր իշպու զիյնէթտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ , թուա-
լէթիմի թէրթիպ իթտիմ :

Կօնթրան . - Պու զիյնէթ սիզէ մախսուս օլտուղու հալտէ , պուն-
տա հազըր պուլունմամագըղընըզ գապիլ՞ մի տիր . Սիզ պու զիյնէ-
թին գրալիչասը օլաճագսընըզ :

Օլիմը . - Օնա շիւպհէ եօգ տուր :

Կօնթրան . - Թուալէթինիզ տէ բէք կիւզէլ տիր :

Օլիմը . - Աֆվ իտէրսինիզ , մատմուազէլին կիեինտիկի էսվապընը
նէ գատար մէհտ իթսէնիզ , նաֆիլէ տիր , շիւնքի բէք չօգ գուսուր-
լարը վար տըր . էզճիւմլէ ֆիսթանըն գօրսաթընըն արտ թարաֆըն-
տա իւշ տիւրիւմ հասըլ իտիեօր քի , պունու սիզտէ սաեապիլիւր-
սինիզ . . . հէլէ ֆիսթանը պիւթիւն պիւթիւն սէֆիլ շէյ տիր . . .
Պունլարտան պաշգա տահա բէք չօգ նօգսանլարը վար տըր :

Պարօն . - (Թէպէսսիւմ իտէրէք .) Աղիզէմ մատամ , սիզէ միւ-
րաճաաթ իթմէկէ վագթըմըզ օլմատը . Հալպու քի պու գուսուր ,
պիր տախի վուպու պուլմաեաճագ տըր . Լաքին պիր տէֆա իչին
պէյիս եօգ տուր , վէ , (Մարթաեա պագարագ .) մագաստարըն
գուպուրլարընա քի՞մ տիգգաթ իտէճէք տիր . Գօրսաթըն տիւրիւմ-
լիւ օլմասընա , վէ ֆիսթանըն սէֆիլ հալտէ պուլունմասըլլա պէրա-
պէր , մատմուազէլ եինէ էնգարը տիգգաթը ճէլպ իտէճէք տիր . Էլ-
մաս՝ հէր նէ շէյ իւզէրինէ վագ օլունսա , եինէ էլմաս տըր :

Թօրթէթ . - (Քէնտի քէնտիե .) Ալլա՛գ , գապիլ օլսա կէօզլէրի-
նի օեար իտիմ :

Պարօն . - Պու սուարէ խիթամ պուտուղունտա , սիզի հարա-
քեաթընըզտա սէրպէսթ պրագաճաղըմ : Ազիզէմ Մարթա , սիզտէն
եալընըզ պիր շէյ ըէճա իտէճէեիմ , եանի շունու տայիմա տէրխա-
թըր իտին քի , օն իքի սէնէ զարփընտա կէչիրտիկիմ էօմրիւն եէկեա-
նէ մագսէտի , իամինիզի վէ սէրվէթինիզի իեատէ իթմէք իւզրէ սիզի
արամագտան իպարէթ օլմուշ տուր , վէ պիթթեսատիւֆ սիզի պուլ-
տուղում կիւնտէն , գալպիմտէ , սիզին իչին էօյլէ պիր մուհապպէթ
վէ թէվէճճիւհ տույղուսու հուսուլէ կէլմիշ տիր քի , պու տույղու
միւէպպէտէն սէօնմէեէճէք տիր :

Ժօրթէթ . - (Ֆիքրինտէն .) Յուդանըն լիսանը . . .

Մարթա . - Միւսիւ , սիզ պէնիմ , հէմ խըսըմըմընըզ հէմ վէլիմ-
սինիզ : Պունճա ուպուտիեթթինիզէ գարշըլըզ հէր նէ եաբմագլըղըմ
լաղըմ իսէ , պիտիրտիկինիզ անտէ սիզէ իթաաթ իտէճէեիմ :

Պարօն , մէզպուրէնին պիր էլինի թութուպ տօտագլարընա կէօ-
թիւրտիւ :

Մարթա , կօնթրանըն տօտագլարը էլի իւզէրինէ վազ իտիրտիկինի
հիսս իթտիկինտէ , տամարլարընտա տիթրէմէ հասըլ օլտու , վէ ֆիք-
րինտէն տէհշէթլի պիր միւլահազա կէչտի , վէ գարշըսընտա , աթէշ-
տէն հրուֆաթ իլէ , «Պու ատէմ , վալիտէմի էօլտիրմիւշ տիր» սէօ-
ղիւնիւն եաղըլմըշ օլտուղունու կէօրիւեօր զանն իտիրտու :

Պարօն , մէզպուրէնին հալինտէ հիչ պիր շիւպհէլի էմարէ կէօր-
մէեիպ , մատամ Ժէրֆօ իսէ , մէրգումու պիր թարաֆա ալարագ ,
գուլաղընտան աշաղըեա ,

— Շու գըղըն՝ ճէմիյեթէ տախիլ օլապիլէճէք խասսէլէրի պու-
լունտուղունա տիգգաթ իտիրտօրմուսունուզ , տէտի :

Պարօն . - Թապիի տիր , ճինսինին միւզթէզիեաթընտան տըր :

Օլիմք . - Պունտան պաչգա , քէնտիսինէ իլք պագըշտա , մաղա-
զամտա չալըշմըշ օլտուղու անլաշըլապիլիր : Իշթէ , պէն , եանըմտա
չալըշան գըղլարը պէօյլէ թէրպիեէ իտէրիմ :

Պարօն թէպէսսիւմ իթտի , վէ պատէհու Մարթանըն եանընա
ավտէթլէ ,

— Ազիզէմ , պու կիւնտէն , Բէրին Րօզիէ հագգընտա իգթիզա
իտէն մուամէլէեի իճրա իթմէքլիկիմլէ , զանն իտէրիմ քի արզուլա-
րընըզա մուվաֆըզ պիր սուրէթտէ հարէքէթ իթմիշ օլտում , տէյի
պէեան իյլէտի :

Ժօրթէթ , պու սըրատա զիեատէ գուլագ վիրտիկի կիպի , Մար-

Թա տախի խապիսին գալպինի վէ բուհունու անլաեապիլմէք իւզրէ , կէօզլէրինի մերգում իւզէրինէ աթֆ իյլէտի :

Պարօն . - (Բէլամընա տէվամ իտէրէք .) Մէրճիինէ միւրաճաաթ իթտիմ : Մալիք օլտուղում պիւեիւք տօսթլարըմըն նուֆուզլարը շիմտիտէն գազանըլմըլ օլուպ , Բէրին Բօղիէ իլէ զէվճի գուվվէթլի սուրէթտէ թափսիեէ իտիլիշլէր տիւր , վէ թափսիեէլէրինին տէ հիւքիւմիւզ գալմաեաճաղը մէմուլ տուր :

Մարթա . - Թէշէքքիւր իտէրիմ , միւսիւ . (Բէնտի քէնտիեէ .) Մհ , ալլա՛գ . . .

Ժօրժէթ . - (Ֆիքրինտէն .) Պագ շու հայտուտա , եալան սէօյլէմէեի նա՛սըլ պիլիեօր :

Պարօն . - Պիր ազ եօրկուն օլտուղունուզտան ւահս իտիեօրտու-նուզ , Պու սալօնուն իթթիսալինտէքի հալվէթխանէտէ իսթիրահաթ իթմէնիզէ հիշ պիր մանի եօգ տուր : Մ . Ժօրժ տը Լա Պրիէր կէլտի . կինտէ , քէնտիսինէ թագտիմ իթմէք իւզրէ սիզի ալմաղա կէլիւրիմ :

Մէրգում պու սէօզլէրի սէօյլէեէրէք , հալվէթ օտասընա կէօթիւրէն սալօն գաբուսունու աշտը , վէ Մարթա՝ Ժօրժէթ իլէ պիւրիւթտէ մէքքիւր օտաեա կիրտի :

Պու հալլէր , պիրինճի գաթտա վուգու պուլտուղու զէման , օթէլին գաբուսու էօնինտէ պիր արապա տուրտու , վէ պու արապատան չըգան իքի քիշիտէն պիրի , արապաճընըն իւճրէթլինի վիւրտիկինտէ } տիկէրի գաբունուն շանընը չալմագտա իտի :

Պու եէնի կէլէն շախալար , էօթէտէն պէրու թանըտըլմըզ Թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-Լա-Ժամպ օլուպ , ֆագաթ պունլար , կի-եինմիշ օլտուգլարը միւքէմմէլ էլպիսէլէրիյլէ հէման թանըլմազ պիր հալքէսպ իթմիշլէր իտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պու ագշամ պիւեիւք զէվաթ արասընտա պուլունաճաղըզ . իմտի , պիզիմտէ ինսան օլտուղումուզու միւսիւ պարօնա իսպաթ իտէլիմ , տէմիշ իտի :

Բաս-Լա-Ժամպ , արգատաշընըն թասավվուրունա վագըֆ օլտուղունտա , պիւա իթիւրազ թասավվուրը մէքքիւրու գապուլ իթմիշ , վէ իքիսի պիրիւթտէ հազըր էսվապ վէ սայլրէ սաթան տիւքքեանլարա կիտիպ , շաբգալարընտան աեագ գապլարընա գատար թէքմիլէն թէպտիլ էյլէմիշլէր իտի :

Թրօմպ-Ալգազար՝ սիւսիւ սէվտիկինտէն , գըսսա թալեօլու վէ ուզուն էթէքլի սէթրի , կէօքսիւ էնլիճէ աշըգ եէշիլ գատիֆէտէն

եւէլէք, տիւղ եագալը կէօմէք, աչըդ ընկլի վէ տար բանթալօն, լուսթըրին պօթին, վէ ուզուն թիւյլիւ շաբգա, վէ եիկիրմի տօգուզ սոս գըյմէթինտէ սարը էնտիվէն կիեինմիշ, իրի պիր քէօսթէք ասմըշ վէ ուզուն սաղալընա նէֆիա գօգուլար սիւրմիւշ իտի:

Բաս-լա-թամպ իսէ, շէրիքինտէն զիեատէ կէնճ վէ չիք օլտու-ղունտան, տահա զիեատէ սիւսլէնմիշ իտի:

Շէօյլէքի, աչըդ լաճիվէրտ ընկտէ կիեինտիկի սէթրիսինէ բար-լադ վէ եալտըղլը տիւյմէլէր թագադըմըշ, բարլագ տիւյմէլի գօբ-ճալարը համիւ գալիգօ գումաշընտան կէօմէք, գըրմըզը քիշմիր դումաշընտան եւէլէք վէ տօնուգ եէշիւ ընկլինտէ բանթալօն կիեին-միշ իտի: Մէրգումուն սաաթ քէօսթէեի, շաբգասը վէ էլտիվէնի, թըրօմպ-Ալգազարընքիլէրտէն էտնա տէյիլ իտի:

Մէրգում, պըերգլարընը տախի գօգուլու բօմատալար իլէ պիււքմիւշ վէ սիվրիլթմիշ իտի:

Մէրգուման արգատաշլար, իշպու գըեաֆէթլէրինտէն մէմուն օլարագ, պու հալ իլէ է՛ն պիրինճի գլիւպիւն ազասըյլա պիլէ ը-գապէթ իտէպիլէճէքլէրինի տիւշիւնմէքտէ իտիլէր:

Կօնթըանըն օտա խըզմէթճիսի էթիէն, պունլարա գաբուեու աչըպ, ֆագաթ շիւպհէսիզ, անլէրին էֆքեարընը իլթիզամ իթմէ-տիկլինտէն,

— Նէ՞ իսթէեօրսունուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Թըրօմպ-Ալգազար. - (Մաղըուրանէ.) Մ. պարօն տը Սթընէի, պիլիմէ պուլուշմաեա սէօզ վիրտիկլինտէն, վէ վիզիթամըզա պէքլէ-տիկլինտէն, քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէք իսթէրիզ:

Խըզմէթ քեար, գաթէն էֆէնտիսինտէն ալմըշ օլտուղու թալի-մաթ իճապընճա, գարշըսընա չըգան իքիքիշի կիպի ատէմլէրէ պէք-մէքտէ օլտուղունտան, պունլար, անլէր օլտուղունու անլաեարագ,

— Պէնիմէ պէրապէր կէլին, շիմտի միւսիւ պարօնա խապէր վէրիւրիմ, տէտի:

Սյնի վագըթտա, մէրգում խըզմէթ քեար, օ կիւնքի զիյնէթէ մախսուս օլարագ ճէլպ իտիլմիշ օլան կէնճ պիր խըզմէթ քեարա խի-թապէն,

— Մ. պարօն կէլէնէ գատար, սիզ պու ատէմլէր իլէ պիրլիքտէ շու օտաեա կիրին, շիւնքի շիւպհէ իտիեօրում. խըրսըզա պէնզէ-եօրլար, պուրատան կիթաիքլէրի զէման, պիր շէյ էքսիլմէսինի իս-թէմէմ, տէտի:

Կէնճ խըզմէթքեար, մուվաֆֆադաթ իշարէթի իտէրէք, մէր-
գուման իքի քիշինին կիրտիքլէրի օտաեա կիրտի, վէ քէնտիլէրինի
տիգդաթլէ թէճէսսիւս իտէրէք, ֆիքրինտէն,

— Եանըլմաեօրում, անլէր տիրլէր, տէտի, վէ Բաս-լա-ժամպ
արտընա տէօնիւպ,

— Պու նէ՞ տիր, պու հայլազ նի՞շին պիզէ պու գատար տիգ-
դաթ իտիեօր, աճապա էչքեալըմըզը արմաեա՞մը մէմուր օլմուշ տուր,
տէյի իֆատէ իթտի:

Մուախիսարէն, հայտուտը մէրգում,

— Վա՛յ Կինեօլէ, սէ՛նմիսին, տէտի:

Կինեօլէ. — Էվվէթ, պէն իմ:

Ֆիլվազը խըզմէթքեարը մէրգում, ժան Բօզիէ իլէ զէվճէսինին
սապըգ մուգալլիտլէրի օլան տէլիգանլը իտի: Մալիւմ օլտուղու
իւզրէ, ժօրթէթին նամուսլու վէ մասխարա սէվկիւլիւսիւ, պարօն
տը Սթրէնեինին խանէսինտէ մէղպուրէեէ ըիֆադաթ իթմէկի եէմին
իթմիշ օլուպ, պու թասավվուրուճու լաեըգըլա մէվգըլի իճրաեէ
վազ իթմէք իւզրէ, եէվմի մէղքիւրուճ զիյնէթինտէ չալըմադ իշին
խըզմէթքեար մագամընտա խանէի մէղքիւրէ կիթմէկի թէքիֆ
իթմիշ վէ թէքիֆի տախի դապուլ օլունմուշ իտի:

Կինեօլէնին թասավվուրու, զիյրտէ իսպաթըլա կէօրէճէկիմիզ
վէճէ իւզրէ, թէմամիլլէ պաշա չըգմըշ իտի:

Բաս-լա-ժամպ. — Վա՛յ, սէն պուրատա խըզմէթքեարլը՞գ մը
իտիեօրսուն:

Կինեօլէ. — Էվվէթ:

Բաս-լա-ժամպ. — Մէյտան եէրլէրտէ վէ սահնէ իւզէրինտէ
օեունճուլուղու պրապտը՞ն մը:

Կինեօլէ. — Էվվէթ, զաթէն չօդտան պէրու օ սանաաթտան օ-
սանմըշ իտիմ. խըզմէթքեարլըզը արզու իտիեօրտում, պունա տա
պու քէրրէ մուվաֆֆադ օլտում:

Պու սէօզլէր թաաթի օլունտուղունտա, պարօն տը Սթրէնեի,
պէքլէտիկի ատէմլէրին կէմիշ օլտուգլարընը Էթիէնտէն խապէր ալա-
րազ, աչաղըեա էնտի:

37

Պարօն . - (Կինեօլէեէ .) Տիշարը չըգըն վէ գաբուեռու արգատան գաբաեըն :

Մէրգուժ մուգալլիտ տէրհալ օտատան չըգտը իսէ տէ , պարօն տը Սթրէնեի իլէ իքի հայտուտար արասընտա պազը կիզլի սէօզլէր ճէրէեան իտէճէկինի տէրք իյլէտիկինտէն , իտիլէճէք սէօզլէրտէն հիչ օլմաոա պիր գաչընը իշիտէպիլմէք իւզըէ , օտանըն գաբուսուռու գաբատըգտան սօնրա , գուլաղընը գաբուռուսն սիւրմէ տէլիկինէ վազ իթտի :

Պարօն . - (Իքի հայտուտա .) Իքի սաաթ տըրքի սիզի պէքլէեօրուժ , նէ՛ գատար կէճիքտինիզ :

Թրօմպ-Ալգաղար . - Աֆվ իտէրսինիզ , միւսիւ պարօն , պիզ հէր շէյին մինասիպինի պիլիբիզ . իմօի , պուրաեա կէլմէք իչին չամաչըրըմըզը թէպտիլ իթմէք իգթիզա իթտի :

Բաս-լա-Ժամպ . - Լուսթրին պօթինլէր սաթըն ալմագլըզըմըզ վէ թէրզիմիզէ կիթմէքլիկիմիզ լազըմ կէլտի , չիւնքի կէօրիւեօրսուսնուղ ա՛ , միւսիւ պարօն , օթէլինիզէ կէլմէք իւզըէ , թուալէթիմիզի միւքէմմէլ գըլմաեը քէնտիմիզէ պօրճ ատտ իթտիք :

Պարօն . - Հէր նէ իսէ , չաբուգ իշիմիզէ պագալըմ :

Թրօմպ-Ալգաղար . - Էմրինիզէ հազըրըզ , միւսիւ պարօն :

Պարօն . - Չիզտան վէ սէնէտլէր եանընըզտա՞մը տըրլար :

Թրօմպ-Ալգաղար . - Եիկիրմի պին ֆրանգ տա սիզին եանընըզտա՞մը տըր :

Պարօն . - Իշթէ , պանգնօթ օլարագ , սիզէ եիկիրմի պին ֆրանգ . Կօնթրան , պէօյլէ տիեէրէք ճէպինտէն պիր տէմէթ մափի ըէնկլի պանգա գայմէսի չըգարտը :

Բաս-լա-Ժամպ . - Պագալըմ պու պանգնօթլար տօղրո՞ւ մու տուրլար :

Պարօն . - (Խըրս իլէ .) Ա՛հ , ութանմազ . . .

Թրօմպ-Ալգաղար . - (Արաեա կիրէրէք .) Հիտտէթլէնմէեին միւսիւ , կէնճ շէրիբիմին հագգը վար տըր . Էմրի պասիրէթ՝ էմնիյեթթին վալիտէսի տիր : Սիքքէլէր վէ պանգնօթլար գալպ օլապիլիլէր , պուսնտա սիզին գապահաթընըզ օլամազ :

Պարօն . - (Պանգնօթլարըն տէմէթինի ուզաթարադ .) Բէք իյի , չարուգ պագըն , վէ պու իչի պիր ան էվվէլ պիթիրին :

Բաս-լա-ժամպ . - (Եավաչ սէտա իլէ .) Պու բէք իյի օլտու , թըրօմպ-Ալգազար պիր սարրաֆ եանընտա չալըչմըչ օլտուղունտան , պու իչտէ դաեթ ժահիր տիր :

Պու խուսուս սահիհ օլապիլիր իտի , լաքին պագալըմ Բաս-լա-ժամպըն պահսընը իթտիկի խըզմէթ նէ՞ եօլտա չէյ օլմուչ իտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - (Պանգնօթլարըն տիգգաթլէ կէօզտէն կէչիր-տիրտէն սօնրա .) Շիմտի իչիմիդի կէօրէպիլիրիդ :

Պարօն . - Էօյլէ իսէ , սէնէտ վէ հէօճճէթլէրի չարուգ վէրին :

Թրօմպ-Ալգազար . - Ալլահ , Ալլահ , միւսիւ պարօն , նէ՞ դատար թէլաշլը ատէմ իմիչեինիդ :

Մէրգոււմ , պէօյլէ տիեթէք , չիզտանը եանընտան չըգարըպ , հօնթրանա թագտիմ իթտի , վէ օ տախի , սայքի չիզտանը թրօմպ-Ալգազարըն էլինտէն զասպ իտէթէք , մէսրուրէն ,

— Հէլէ շիւքիւր , արթըգ գօրգոււմ գալմատը , տէյի պէեան իյլէտի : Մուախխարէն իքի հայտուտա թէվճիհի խիթապլէ , - Հիսապլարըմը թէսլիեթ օլունտուղունտան , վէ սիզէ հիչ պիր պօրճոււմ գալմատըղմտան , կիտէպիլիրսինիդ , տէտի :

Թրօմպ-Ալգազար . - Կիթմէ՞ք մի . . . նա՞սըլ կիթմէք . . . սիզ պիզի տալէթ իթմէտինիդ մի :

Բաս-լա-ժամպ . - Պիզ իսէ , պու ագչամը գաթընըղըն սալօնլարընտա կէչիրէճէեիդ զանն խտիեօլտուգ :

Պարօն . - Սիզ մութլադա տիվանէսինիդ :

Բաս-լա-ժամպ . - Էօյլէ իսէ պիզիմ պիր թագըմ մէսարիֆէ կիրիչմէկէ նէ՞ մէճպուրիեթիմիդ վար իտի : Սիզին իչին հիչ պիր մասրաֆտան կէրի տուրմատըգ :

Թրօմպ-Ալգազար . - Պունտան գաթինազար , սուարէնիզտէ պուլունաճագ քիմնէլէր իչինտէ , պիզիմ գատար չիք ատէմլէր տէ կէօրիւմէեթէք տիր : Շունու տախի անլամագ իսթէրիմքի , պագալըմ կէլէճէք տալէթլիլէրինիդ իչինտէ , պիզիմ կիպի , իւզէրլէրինտէ եիկիրմի պին ֆրանգ թաշըեան միւթէպէր գաթլար պուլունաճագ մը տըր :

Բաս-լա-ժամպ . - Գարնըմըգ տա սօն տէրէճէ աճ տըր : Էկէր թէքլիֆսիզէ պիզէ պիր միգտար իքրամ իտէրսէնիդ , մէմնուն օլուրուգ :

Պարօն . - Բէք ալէա , մաթպախա կիտին , օրատա իսթէտիկինիգի
եէեէպիլիւրսինիգ :

Բաս-լա-ժամպ . - Շամբանիա շարապը տա իսթէրսէք , պուլա-
պիլիւրսինիգ :

Պարօն . - Պուլապիլիւրսինիգ :

Բաս-լա-ժամպ . - Թէշէքքիւր իտէրիգ . ֆագաթ միւսիւ պարօն ,
մաթպախա հա՞նկը թարաֆտան կիտիլիր :

Պարօն . - Շիմտի սիդի մաթպախա կէթիւրիւրլէր : Լաքին աղ-
ղընըդտան եանլը պիր սէօզ պիլէ գաչըրմաեըն :

Բաս-լա-ժամպ . - Սիգ էմին օլուն , պիգ լագըրտըմըզը պի-
լիւրիգ :

Պէօյլէճէ մէրգումար , Կօնթրանըն թալիմաթը մուճիպինճէ վէ
էթիէն նամ խըղմէթ քեար վասըթասըյլա մաթպախա կիրտիլէր :

Կօնթրան , եալընըզ գալտըղընտա , գօնթէս տը Գէրուալըն՝
պանքէր Ֆիլիք տը Լա Պրիէրէ եազմըջ օյտուղու մէքթուպու մուսուն
ալէվինտէ եագտը , չիւնքի չիգտան տէրունինտէ քէնտի հագդընտա
մուզիւր օլարագ եալընըզ օ մէքթուպուն մէվճուտ պուլունտուղու-
նու զանն իտիեօրաու : Պատէհու մէրգում , եագընտա տավէթիլէ-
րին կէլէճէքլէրի մէմուլ օլտուղու ճիհէթլէ , պիրինճի գաթըն սա-
լօնլարընա չըգտը :

Կէլէլիւմ Մարթա իլէ ժօրթէթէ . Պունլար , զիքը իթտիկիմիգ
հալվէթ օտասընա կիրտիլէրինտէ , Մարթա պիր իսկէմլէեէ օթուր-
տու , վէ քէլամա աղազ պիլլէ ,

— Հէլէ չիւքիւր եալընըզ գալտըգ . գուվվէթիւմ սօն տէրէճէեէ
վասըլ օլտու : Իճրա իթտիկիւմ տէհչէթլի գօմէտեա օեունու ագլը-
մը պաչըմտան ալըեօրտու : Պօղուլուեօրտում , վէ հալէա պօղուլու-
եօրում , տէտի :

Ժօրթէթ . - (Մարթաեը գուճալլաեարագ .) Սէվկիւլիւ գըղգա-
ընտաչըմ , մատէմքի օ ալչագ հէրիֆ պուրատա տէյիլ տիր , ըէճա
իտէրիւմ , սաքին օլ :

Մարթա . - Թէմամ պիր կիւն , պու ալչաղըն եալանլարընա ի-
նանմաղըղըմա , զաթէն խալի զալիֆ վէ ագըլըզ պուլունտում :
Ա՛հ , վազը օլան իչպու խէթամտան տօլաեը նատիւմ օլմագ իւզըէ
քեաֆի տէրէճէտէ ուզուն էօմրէ մալիք օլմաեաճաղըմա էսէֆ ի-
տէրիւմ . - Պիր ազ էվվէլ , վալիտէմի զէհիլլէեէն օլ մուզիւր էլ ,
պէնիւմ էլիմէ տօգունտուղունտա , պուլզ ու ատավէթիւմի իզհար

իտէճէկիմ զանն իյլէտիմ . Հաթթա, շու էսնատէ պիլէ, տօղ-
րուտան տօղրուեա բէնտի իւզէրինէ եիւրիւնէլէք, մասքէսինի աշա-
ղըեա ալմաղը ֆէվզէլատէ արզու իտիեօրում :

Ժօրթէթ . - (Եալվարարազ .) Մարթա, ազիզէմ Մարթա, հիտ-
տէթ ու զապապընա թէսլիմ օլմագտան սագըն . Միւլահազա էթ
քի, պիշարէ վալիտէմի գուրթարմազ լազըմ տըր . անըն սէլամէթի
իտէ, պիզիմ իթաաթըմըզտան մէրպուլթ տուր :

Մարթա . - Իշթէ պէն տէ անը տիւշիւնիւեօրում, վէ օ միւ-
լահազա՝ հիտտէթ ու զազապալ պէնի տիվանէ իտիեօր . Բէրինի
գուրթարապիլէճէք իսպաթլարը աշագճասընա Կօնթըրանա թէսլիմ
իթմիշ օլտուղում հալտէ, պագալըմ օ իսպաթլար հէնուղ մէվճո՛ւտ
մու տուր :

Ժօրթէթ . - Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . մէվճուտ տըրլար . . . պիլմէմ,
ֆագաթ էմինիմ . Անլէրին պուլունմասընա ճէնապը Ալլահ միւսաա-
տէ պուրուեարագ, պիկիւնահ վալիտէմի թէրք իթմէեճէք տիր :

Մարթա . - Հալպուքի, վագըթ կէշտիքճէ, վէսվէսէլէրիմ ար-
թըեօր . Տիւնտէն պէրու Մ. տը Լա Պրիէրտէն հիշ պիր լօապէր ալա-
մատըգ . Աճապա պիզի թէրք մի իթտի :

Ժօրթէթ . - Պիզի թէրք մի իթսին . պէն բէնտի կէօղլէրինի օ-
գուտում . անըն կէօղլէրի եալան սէօյլէմէզ, վէ ինսանը ալտաթմազ .
Նամուսուլ պիր ատէմ օլտուղունա քէֆիլիմ . Մ. տը Լա Պրիէր վէ
տօսթու օլան Ամէրիպալը զաթ, իքիսի տէ էօյլէ ատէմէր տիրլէր
քի, նէ՛ պիրի վէ նէ՛ տիկէրի պիզի ունութմաեաճագ տըրլար :

Մարթա . - (Կէօղլէրինի աշաղըեա էնտիրէրէք .) Մ. Լիօնէլ Մօր-
թօնտա՞ն մը պահս իտիեօրսուն . անըն, Նամուսուլ պիր քիման օլ-
տուղունա ինանը՞մըսըն :

Ժօրթէթ . - Ինանմագ տա սէ՞օզ միւ . անըն տալիս կէօղլէրինի օ-
գուտում . Սէնի սէվիեօր, վէ էկէր էֆքեարըմը սէրպէսթճէ վէ
թէքլիֆսիզճէ պէեան իթմէքլիկիմի իսթէր իսէն, սէնին, անը մէսուտ
իթմէքտէ օլտուղունու սէօյլէտիկիմտէ, զանն իտէրիմքի խէթա
իթմիշ օլմամ :

Մարթա . - Էվվէթ, պու սահիհ տիր, լաքին անըն գալպի վէ
մուհապպէթինէ էմինիմ, չիւնքի սէրվէթիմ վէ միւսթագպէլիմ
օլմատըղը, վէ չալըչմագլա կէշինէպիլէն պիր գըզ օլտուղում զէման
պէնի տիւշիւնմիւշ, վէ պէնիմէ Էվլէնմէք իսթէմիշ տիր . Իմտի՛
բէնտիսինի սէվէրիմ :

Ժօրժէթ . - Հագգըն վար տըր , լաքին անը սէվտիկին հալտէ , պիղի ունուտաճաղընը նա՞սըլ մէմուլ խտէրսին : Պու միւմքի՞ն մի տիր . Խա՛յր , խա՛յր , պէն անըն իչին տախի մէսուլ օլոբրում . Օ կինեօլէ տէյիլ տիր քի , պիղի պիւթիւն պիւթիւն ունութսուն :

— Էօյլէ օլտուղունա էմի՞նմիսին , մամգէլ Ժօրժէթ , տէյի սիւալ իթտի էօյլէ պիր սէտա քի , կէնճ գըզլարը շիտաթէթլէ տիթրէթտի , զիրա պու սէտա՝ հալվէթ տայիրէսինտէն չըգտըղը հալտէ , քէնտիլէր՝ օրաեա ատէմ կիրմիչ օլտուղունու կէօրմէմիչլէր իտի :

Ժօրժէթ , տօղրուճա մէզքիւր սէսին կէլտիկի թարաֆա գօշտու , վէ գարունուն բէրտէսի արգասընտա , խըզմէթ քեար գըեաֆէթլի պիր տէլիգանլը կէօրմէքլէ , պիր իքի սանիյեէ գատար հայրէթլէ պագտըգտան սօնրա ,

— Վա՛յ կինեօլէ , սէ՞նմիսին , տէյի սիւալ իթտի :

Կինեօլէ . - (Բարմաղընը աղղընա տաեաթարագ .) Սո՛ւս , սո՛ւս , պուրատա պէնիմ իսմիմի թէլէֆֆիւզ իթմէք լազըմ տէյիլ տիր :

Ժօրժէթ . - Ֆագաթ պու նէ՞ հալ . խըզմէթ քեարլարա մախսուս բարլագ իւնիֆօրմա կիեինմիչսին :

Կինեօլէ . - Էվվէթ , պիւեիւք իւնիֆօրմա կիեինմիչիմ տիր . Շէրիտլէր վէ բարլագ գօբճալար իլէ էլպիսէմ թէզքին օլունմուշ տուր :

Պէօյլէ տիեէրէք , մուգալլիտի մէրգում , էսվապընըն հէր թարաֆընը կէօթէրմէք իւզրէ , էօքչէլէրի իւզէրինտէ ֆըրըլտագ կիպի տէօնտիւ . Պատէհու ,

— Շու գըեաֆէթիմի նա՞սըլ պուլտունուզ , տէյի սիւալ իթտի :

Ժօրժէթ . - (Կիւլէրէք .) Բէք ֆէնա պուլտում :

Կինեօլէ . - Մամգէլ Ժօրժէթ , պու իֆատէնիզտէն , չու հալիմի իյի թագտիր իթմէտիկինիզ անլաշըլըթօր , չիւնքի պիւմէլիսինիզ , սատագաթ վէ ուպուտիեթ հէր նէ գըեաֆէթէ տախի կիրսէ , ֆէնա օլամազ . Էվվէթ , պէն պիր խըզմէթճի էլպիսէսի կիեինմիչիմ տիր , ֆագաթ պունտան մագսէտիմ , պու էվէ կիրմէք , վէ սիզի կէօրմէք , վէ սիզէ խապէրլէր կէթիւրմէք իչին տիր :

Մարթա . - Կէթիւրէճէկինիզ խապէրլէր՝ իհթիմալ քի Մ . տը Լա Պրիէր թարաֆընտան տըր :

Կինեօլէ . - Թէմամ , բէք իյի քէշֆ իթտինիզ :

Մարթա . - Սէօյլէեին , սո՛ւթում , սէօյլէեին , նէ՞ խապէր կէթիւրտինիզ :

Ժօրժէթ . - Էվվէթ , Էվվէթ , չաբուգ սէօյլէեին :

Կինեօլէ . - (Պիր սուրի ֆիքը իլէ .) Հալպուքի խըզմէթքեար գը-
եաֆէթինտէ պուլունմագլըղըմ , սէօյլէեեճէեիմ սէօզլէրէ զարար
վիրմէ՞զ մի :

Ժօրժէթ . - Փագաթ նէ՞ դատար ուզաթտընըզ . չաբուգ իտին ,
սիզէ պէքլէեօրուզ :

Կինեօլէ . - Տինլէեին . պու սապահ Մ. Ժօրժ տը Լա Պրիէրի վէ
Ամէրիգալը տօթունու կէօրտիւմ , վէ պու ալչագ վէ խապիս պա-
րօնուն խանէսինէ կիրմէք ֆիքըրինտէ պուլունտուղումն քէնտիլէրինէ
անլաթտըղմտա , ֆիքըրիմի թահսին իթտիլէր , վէ քէնտիլէր պու
աղչամ պուրաեա կէլէճէքլէրինտէն վէ նիեթի մախսուսէլէրի պու-
լունտուղունտան պահսա , զիհինլէրինիզի ըահաթ իթտիլմէկի , վէ
պալմօմուտան եարլմըջ գուղուլար միսիլու սաքին տուրմանըզ սիզէ
իլթար իթմէքլիկիմի թափսեթ էյլէտիլէր :

Մարթա . - Էֆքեարլարը նէ օլտուղունու պիլի'եօրմուսունուզ :

Կինեօլէ . - Բէք էյի անլաեապիլիրսինիզ քի , մամզէլ , պէօյլէ պիր
շէյի քէնտիլէրինտէն սիւալ իտէմէզ իտիմ . Փագաթ զանն իտէրիմ
քի , բարլագ պիր շէյ եաբաճագլար տըր : Անճագ , հէր նէ տախի
օլսա գօրգմամալըսընըզ . չիւնքի մատտէ՝ թասափվուր վէ մագսէտ-
լէրինին խայընտան խարէթ օլտուղունու սիզէ պիլտիրմէքլիկիմի
խասսէթէն իլթար իթտիլէր :

Մարթա . - Մ. տը Լա Պրիէ'ր մի պու թէնպիհի իթտի :

Կինեօլէ . - Պէլքի այնի քէնտի սէօզլէրի տէյիլ իսէ տէ , մանեա-
սը պու օլտուղունու թէէմին իտէրիմ :

Մարթա . - Էօյլէ իսէ , հէր նէ օլուր իսէ օլսուն , սիւքիւնէթի
էլտէն պրագմաեաճաղըզ : Փագաթ , Կինեօլէ , սիզ նէ՞ եաբմաղա կի-
տիեօրսունուզ :

Կինեօլէ . - Միւքէմմէլ պիր ուչագ կիպի շէրպէթ տաղըթմագլա
պէրապէր , հէր թարաֆա կէօզ կէզտիրմէք վէ գուլագ վիրմէք իս-
թէրիմ :

Ժօրժէթ . - Տիմէք տիր քի պաղը մալիւմաթընըզ օյաճագ տըր :

Կինեօլէ . - Պիւեիւք պիր շէյ պիլմէմ , լաքին պարօնուն ալչագ-
ճա պիր ֆէսատ գուրմագտա օլտուղունա տայիր պահսա կիրիշէ-
պիլիրիմ :

Մարթա . - Նէտէն անլաեօրսունուզ :

Կինեօլէ . - Պիր ազ Էվվէլ , պարօն , քէնտի խուսուսի տայիրէ-

սինտէ, Թրօմպ-Ալգալար, վէ Բառ-լա-Ժամպ նամ հայտուտլարը դա-
պուլ իթտի, Պէն, պունլարըն սէօզլէրինի տինլէմէք իւզրէ, օտանըն
գարուսունա գուլաղըմը տաեաթտըմ, վէ կէրչի գաթի պիր շէյ
իշիտէմէտիմ, ֆագաթ առալարընա պիր ֆէսաա գուրուլմագտա
օլտուղունու անլատըմ:

Մարթա, նիշանէի թէշէքքիւր օլմագ իւզրէ, կինեօլէնին էլինի
թութուպ սըգար, վէ Ժօրթէթ տախի,

— Միւսիւ կինեօլէ, պէնի պուս իթմէնիզէ միւսաատէ իտէրիմ,
տէտի, վէ եուվարադ վէ գըրմըզը եանաղընը մէրգումա սունտուֆ

38

Օ կիւնիւ Ժօրթ՝ Ժան Բօզիէ իլէ Բէրինին իսթինթագլարընտա
հազըր պուլունտուգտան սօնրա, էվվէլա միւսթէնթիգ, վէ մուախ-
խարէն միւտտախի ումումի իլէ ուզուն պիր միւքեալէմէ իթտի:

Միւտտախի ումումին սօն պէօզլէրի շունլար իտի:

— Միւսիւ տը Լա Պրիէր, մաթլուպունուգ՝ բէք զարիպ տիր,
տիեէպիլիրիմքի, ազըլ խարիճինտէ տիր, Պու ճիւմլէ իլէ սիգ օ ա-
տէմէրաէնսինիգքի, գարշընըզտա է՛ն հագգըլ թէրէտփիւտլէր
պիլէ սիւքիւթ իտէրլէր, հագըգէթին զահրէ չըգմապը իշին հէր
վաըթեաը իթթիխադ իտէն ատալէթ նամընա, թէքլիֆինիզէ մու-
վաֆֆագաթ իտէրիմ, լաքին պու հարէքէթէ միւսաատէ իթմէքլի-
կիմ տէ շիւպհէ իլէ տիր, Ալլահ վիրսին սիգ քանըմաեաընըգ, Ալ-
լահ վիրսին քի, շիմտիէէ գատար էմալի օլմաեան պու թէշէպպիւս
մուվաֆֆագըյեէթ քէսպ իթսին, իշթէ, միւհթաճ օլտուղունուզ
էմրնամէեի սիզէ թագտիմ իտիեօրում:

Պու սուրէթլէ, միւտտախի ումումի՝ իմգլատըղը պիր քեաղըտը
Ժօրթա վիրտի:

Ժօրթ. — Հագգըմտա կէօսթէրտիկինիզ ֆէվգէլատէ Լմիյեէթ-
տէն տօլաեը թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ, Էկէր հիսսիեաթըմա
ինանըր իսէմա, իպրազ իտէկէլտիկինիզ Էմիյեէթի աալիհէ չըգարա-
ճաղըմտան, պօշ եէրէ իւմիտ իթմիշ օլմաեաճաղըգ:

Պատէհու Ժօրթ տը Լա Պրիէր՝ Բէրին իլէ զէվճինին մահպուս
պուլունտուգլարը հապսիանէեէ կիթտի:

Կէլէլիմ պարօն Կօնթրան տը Սթընէնինին խանէսինէ:

Օթէլին իբի սալօնու տախի խընճախընճ տօլու խտի, չիւնքի կօնթրան, պիր գաչ այտան պերու Բարիսէ ափտէթ իթմիշ օլտուղու, վէ բէնտիսինի սահիպ սէրվէթ մադամընտա կէօսթէրտիկի հալտէ, էվվէլքի ահրպասըյլա եէնիտէն իւլֆէթ հասըլ իթմիշ խտի: Պունլարտան հէր պիրի, պարօնա թէսատիւֆ իթտիքճէ,

— Պիլըրմիսինիզ, աղիզիմ պարօն, ուֆաճըզ թէզքիրէնիզ իլէ պէնի դաեթլէ մէրադտա պրադտընըզ: Մուլթադա պու ագչամ խանէնիդտէ ֆէվգէլատէ պիր հալտէ հազըր պուլունաճաղըզ, տիւէքտէ, վէ կօնթրան տախի,

— Պիլաքիս բէք սատէ պիր հալ գարշըսընտա պուլունաճագսընըզ. չէօյլէ քի վասիսի վէ վէլիսի օլտուղում մատմուլաղէլ Բէրուալը ճիւլմէնիզէ թագտիմ իտէճէեիմ, տէյի ճէվապ վիրմէքտէ խտի:

Պու սըրատա ումուլի պիր թէաճճիւպ հարէքէթի կէօրիւլմէքտէ, վէ Մարթանըն մէվճուտիեթիւնի պիլմէեէնիքէր,

— Վա'յ, սիզ պիր եթթիմէ գըզըն վասիսի՞ միսիզ, տէտիքլէրինտէ, պարօն, - էվվէթ, միւսիւլէր, վէ օ գըզ ագրապամտան գօնթէս տը Բէրուալըն գըզը տըր: Տիւպէր վէ ճալիպ պիր մախլուգ տուր: Մէզպուրէեի օն իբի սէնէտէն պերու արատըղըմ հալտէ, պու քէրրէ հէման միւճիզէ թարզընտա պուլտում: Պու ագչամ իսմինի իլան իտէճէեիմ, վէ տիւնեատա Է'ն նամուպու օլան պիր առէմտէ, սէրվէթիւնի իեատէ իտէճէք տիր, տէյի ճէվապ վիրմէքտէ խտի:

Միւքեալէմէ, ԺօրԺ տը Լա Պրիէրին՝ միւլթէվէֆա բէտէրինին գօրճլարընը թէսվիեէսինէ տայիր ճէրէեան իթմէքտէ իքէն, խըզմէքեար, Մ. ԺօրԺ տը Լա Պրիէր իլէ Մ. Լիօնէլ Մօրթօնուն կէլտիքլէրինի խապէր վիրտի:

Մէրգուման արգատաշլար, պիրլիքտէ իչէրի կիրտիքլէրի գէման, կօնթրան պունլարը իսթիգպալ իթտի:

ԺօրԺ. - Իշթէ միւսիւ պարօն, սէօղիւմիւզտէ պուլունտուգ:

Պարօն. - Խօշ կէլտինիզ, սէֆա կէլտինիզ միւսիւ տը Լա Պրիէր: Հարէքէթի վազըանըզ օլ տէրէճէ մուճիպի հայրէթ վէ հէեճան տըրքի, թէշրիֆինիդտէն աղ էվվէլ, հիւսնի էվսաֆընըզտան տօլաեը պահս իտիլիեօրտու:

ԺօրԺ. - Մազհարը թէվէճճիւհ օլտուղումա թէչէքքիւլ իտէրիմ, լաքին հարէքէթի վազըամա հայրան օլունմասը ֆազլա տըր: Մուգատտէս պիր վազիֆէմի իյֆա իտէպիտիկիմ հալտէ, իյֆա իթմէզ իսէմ, քէնտի իթիպարը շախսիմի զայպ իթմիշ օլտուրում: Պունտան

գաթինազար, պու կիւն պէն սատեճէ պիր պօրճ էօտէեօրում, լաքին մատմուլազէլ տը Բէրուալ, սէրվէթինի քէնտիսինէ թէսլիմ իթմէքլիկիմէ, պանա գըյմէթտար պիր իյիլիք իթմիչ օլուեօր, եանի բէտէրիմին իթիպարընը իպգա իտիեօր:

Ժօրթուն պու սէօզլէրի, հուզգար թարաֆընտան թահսին օլու-նարագ թէլագգը օլունտու, վէ Կօնթրան, հէեճանլէ,

— Միւսիւ, նէղաքէթինիգ՝ հէր նէ եօլտա սէօզ սէօյլէմէքլիկէ սիզի սէվգ իտէր իսէ իթսին, մուամէլէյի վագըանըգ՝ պիր ֆիլիլ ալի վէ նէճիպ տիր, վէ պու ֆիլիլ ու ամէլինիգէ շահիտ, վէ ումու-մա պիր հիւսնի իպրէթ օյմագ իւզրէ, պու ագչամ ահըպպամը պուրաեա ճէմ իթտիմ, տէտի:

Մուախսարէն պարօն տը Սթրէնեի, հալվէթ տայրէսինէ իյէր-լէեիպ, գաբուեու աչտը, վէ Մարթաեա գօլթուղունու թագտիմ իթմէսինտէ, մէգպուրէ, նէֆրէթլէ վէ տիթրէեէրէք մէրգումուն գօլթուղունա կիրտի:

Հալվէթ օտաարնտա գալան ժօրթէթ, սալօնլարտա հէր նէ վագը օլաճագսա կէօրմէք իւզրէ, գաբունուն եանընտա տուրուպ, եավաչ սէտա իլէ,

— Ճէսուր օլ, Մարթա, տէտի:

Կօնթրան, Մարթաեա ժօրթուն եանընա գատար կէթիւրիւպ,

— Միւսիւ տը Լա Պրիէր, վէլիսի պուլունտուղում մատմուլազէլ տը Բէրուալը գաթընըզա թագտիմ իթմէքլէ քէսպի ֆախը իյլէրիմ, տէյի պէեան իթտի:

Ժօրթ. — (Թէվագու իլէ.) Մատմուլազէլ կիպի ճալիպի թէվէճ-ճիւհ պիր քիմնէնին սատեթթինէ եարտըմ իտէպիլտիկիմոէն տօլա-եը քէնտիմի ֆէվգէլատէ պախթիեար ատտ իլլէտիկիմի թէէմինէ իհթիեաճ վա՞ր մը տըր:

Պարօն. — Միւսիւ տը Լա Պրիէր, իչպու սուարէնին խիթամըն-տա, մալիւմիւնիւզ օյան վէ մատամ գօնթէն տը Բէրուալ թարա-ֆընտան գըզը իւզէրինէ վասի թայեին օլունտուղումու միւչիր պու-լունան վասիեթթնամէ իլէ մաթլուպընըն հէօճճէթ վէ սէնէտլէրինի սիզէ իթա իտէճէեիմ:

Ժօրթ. — Էմրինիգէ տայիմա հաղըրըմ:

Լիօնէլ Մօրթօն. — (Իլէրլէեէրէք, վէ միւէսպիր պիր սէտա իլէ.)

Միւսիւ պարօն, պու կիւնքի վագըաեա շահիտ օյմագ իւզրէ, միւն-թէխէպ պիր ճէմիյեթթին հաղըր պուլունմասընը արզու իթմէքլիկի-

նիզ թապիի վէ մուվաֆըդը ատալէթ տիր, չիւնքի մատմուաղէլ տը Բէրուալըն Մ. տը Լա Պրիէրէ թագաւորի, բէսմի պիր մուամէլէ տիր. Պէն տախի իւչ կիւն էվվէլ, մատմուաղէլ Մարթա իլէ էվվէնմէեի զաթընըզտան թէմէննի վէ իսթիտա իթմէք ֆախը ու շէրէֆինտէ պուլունմուչ օլտուղում հալտէ, իչպու իսթիտամը թէքըար, վէ ճէվապընըզը պու միւնասիպէթլէ թէմէննի իյլէրիւմ:

Մարթա. - (Գալպի շիտտէթլէ չարբարադ, քէնտի քէնտիեէ.) Աճապա նէ տիեէճէք տիր:

Պարօն. - (Բէզալիք ֆիքըրինտէն.) Ճէսարէթ վագթը շիմտի տիր. Պու զալէպէլիք գարչոսընտա Մարթա սիւքիւթ իտէճէք տիր. անըն սիւքիւթի իսէ, պիրիննի մուվաֆֆագըյեէթ տիմէք օլաճագ տըր. (Պատէհու աշիքեարէն.) - Միւսիւ, շիմտիքի հալտէ արզունուզա մուվաֆըգ սուրէթտէ ճէվապ վիրմէքլիկիւմ միւմքինսիզ տիր:

Լիօնէլ. - Նի՛չին:

Պարօն. - Ջիւնքի մատմուաղէլ տը Բէրուալ իլէ էվվէնմէք արզունսնտէ պուլունան եալընըզ սիզ տէյիլսինիզ. Պազը ըաքիպէրինիզ վար տըր, հաթթա պիր ազ էվվէլ մատմուաղէլ Մարթա, պունլարտան պիրինէ, կիւնիւն պիրինտէ, սատագաթ վէ ուպուտիեէթինին դըյմէթինի ֆիլիլէն թագաւոր իյլէտիկինի իսպաթ իտէճէկինէ տայիր իւմիտ կէօսթէրմիշ տիր:

Մարթա, տէհչէթինտէն նաչի տիթըէտիկի սըրատա, ժօրթէթ տէ, ֆիքըրինտէն,

— Ա՛հ, նէ՛ քիւսթախլըզ, նէ՛ ութանմամազլըզ, տէյի միւլահազա իյլէտի:

Լիօնէլ ճէվապ վիրմէկէ հազըըլանըքէն, ժօրթ, սիւքիւթ տուրմասընը մէրգումա իչարէթլէ անլաթտը, վէ քէնտիօի քէլամա ազազ պիրլէ,

— Էկէր եանըլմաեօր իսէմ, միւսիւ պարօն, տօսթ ում Լիօնէլ Մօրթօնուն ըաքիպի սիզսինիզ, տէտի:

Պարօն. - (Ժօրթուն ելիզիւնէ պագարադ.) Պէն օլուրսամ, նէ՛ լաղըմ կէլիր:

Ժօրթ. - Մի՛զ մի, մատմուաղէլ Մարթանըն վէլիսի՛ մի:

Պարօն. - Նէ՛ պէյիս վար տըր. վէլիլիկիւմ պու խուսուսա մանի տէյիլ տիր:

Ժօրթ. - Օրասը էօյլէ, վէ լաքին պու եօլտա իճրա օլունան պիր իզտիվաճ՝ պազը սէօղէ սէպէպ օլմուչ օլաճագ տըր:

Պարօն . - (Միւթէքէպպիրանէ .) Պազը սէօզէ սէպէ՞պ մի օլաճագ տըր :

ԺօրԺ . - Էվվէթ , հէմտէ միւնասիպէթսիզ վէ ույղունսուզ սէօզ-լէրէ :

Պարօն . - Րէճա իտէրիմ , նէ՞ կիպի սէօզլէրէ :

ԺօրԺ . - Մէսէլա , պու գատար զէմանտան պէրու մատմուազէլի արամագտան մագսէտի եէկեանէնիզ՝ պիր իզտիվաճ վասըթասըյլա անըն սէրվէթինի էլտէ իթմէքտէն իպարէթ օլտուղու , վէ անըն հագգընտա հիսս իտիեօր օլտուղունուղու պէեան իյլէտիկինիզ մու-հապպէթ վէ թէվէճճիւհիւն , մէնֆաաթը շախսիեէ կիպի ութանա-ճագ պիր սէպէպլէ իւզէրինէ կէչիրիլիշ սաթթէ պիր մասքէ իտուկի պէեան իտիլէճէք տիր :

Պարօն . - Պու կիպի պաեաղը զաննիեաթըն պանա թէէսսիրի օլամագ . Պէն , քէնտի վիճտանըմըն նէ՛ մէրքէգտէ օլտուղունու պիլ-մէզմիեիմ :

ԺօրԺ . - Օրասը էօյլէ , ֆագաթ պու գատարը քեաֆի տէյիլ տիր . Սէտաի ումուսիեէի թագտիր իթմէմէք , վէ ծնա գարչը չըգմագ , քեարը ագըլ օլամագ . Էկէր պունուն իսպաթընը իսթէրսէնիզ , սատէ , ֆագաթ քեամիլէն սահիհ պիր հիքեաեէնագլ իտէեիմ : Պու հիքեաեէտէն , կիւնիւն պիրինտէ , սիզին կիպի պիր վասինին , քէնտի թահթը հիմաեէսինէ թէպիմ իտիլիշ օլան պիր դըզ իլէ էվլէնմէք իսթէտիկի հալտէ , նէ՛ տէրէճէ շայեանը թէէսսիւֆ պիր դայլիէ վէ էնտիլէեէ տիւչար օլմուշ օլտուղունու անլաեաճագսընը . Պու հի-քեաեէ ուզուն տէյիլ տիր , վէ զանն իտէրիմ քի , խայլի տէ միւէսսիր տիր :

Կոնթըրան , պիր մուխաթարա մէմուլ իթմէկէ պաշլատըղընտան , տիւչարը հիտտէթ ու զագապ օլմագտա իտի իսէ տէ , օ մուխաթա-րանըն նէ՛ ճինս չէյ իտուկինի տէրք իտէմէմէքտէ , վէ պիւթիւն հազըրունուն նազարը տիգգաթը քէնտի իւզէրինէ աթֆ օլունմուշ օլտուղունտան , թէմքինինի զայպ իթմէմէսի , վէ ֆիթուրսուզուգ կէօսթէրմէսի լազըմէտէն պուլունմագտա իտի . Պինապէրին կիւ-լէրէք :

— Միւսիւ տը Լա Պըրիէր , սիզ պէնիմ միւսաֆիրիմ օլտուղու-նուզտան , պէօյլէ պիր թէքլիֆինիզի ըէտտ իտէմէմ . Մատէմքի արզու իտիեօրսուղուզ , հիքեաեէնիզի նագլ իտին , տէտի :

ԺօրԺ . - Թէչէքքիւր իտէրիմ , միւսիւ պարօն , վէ միւսաա-

տէնիզտէն պիլ խաթ իֆատէ , հիքեաեէմէ իպթիտար իյլէրիմ' . Օն իքի սէնէ մուգատտէմ , ազ էքսիք ազ զիեատէ պունտա պիր պէյիս եօգ տուր , իսմի խաթըրմտան չըգմըջ օլան կէնճ վէ տուլ պիր գատըն , պիր էեալէթ տախիլիտէ քեային քիւչիւք պիր սէյֆիէտէ , քիւչիւք պիր դըզը վէ պիր գաչ խըզմէթըեարըյա իգամէթ իտէր իմիջ ? Կօնթրան , քէնտի միւրատընա ըաղմէն սօլտու , վէ ժօրթ չէօյլէ տէվամ իթտի .

— Պու կէնճ վէ տուլ գատըն , քէնտիսինի մուխաթարալը սուրէթտէ խասթա զանն իթտիկինտէն , վասիեթէթինի եազար , վէ գըզընըն վէլիլիք մէմուրիեթինի , ուզադտան ագրապապը պօւլունան պիրինէ թէսլիմ իտէր . . . օ ատէմին իսմի . . . Ֆագաթ նաճըլ թէսմինէ օլունուր իտի . . . հասըլը խաթըրմա կէլմէեօր , լաքին շու գատարը բէք իյի պիլիբիմ'քի , մէրգուլ , ախլէազը պօզուգ , վէ ֆիւպ ու ֆիճուրլէ մահվ վէ խարապ օլմուչ պիր քիմնէ իտուկինտէն , գօնթէսին սէրվէթինէ կէօգ տիքմիչ իմիջ . . . շուրասը տա իյի խաթըրմա կէլտի քի , օ կէնճ գատըն գօնթէս իմիջ . . . Հէր նէ իսէ , խըսըմ' օլան պու քիմնէ , էվլատընա պիր վէլի թայեին իտէճէք եէրտէ , իյիճէ պիր բէտէր ինթիխապ իտէր իսէ , օ չօճուղուն միւսթագպէլինի տահա զիեատէ թէէմին իթմիչ օլաճաղը խուսուսունտա պիչարէ գատընը գանտըրըր , վէ օ գատընըն ճան չէքիչտիկի վազըթ անընլա էվլէնմէեի գարարլաշտըրըր :

Պարօն . — Պունուն պիր տուգագ օլտուղունա հիչ չիւպհէմ եօգ տուր :

Ժօրթ . — (Թէպէսսիւմլէ .) Հիքեաեէմ էհէմմիեթ քէսպ իտի'եօր մու :

Պարօն . — Հէմ բէք զիեատէ :

Ժօրթ . — Պանա տա տիգգաթ իտիեօրսունուգ ա' , հիքեաեէմին էհէմմիեթ քէսպ իթտիկինի կէօրտիւքճէ , զիեատէ մէմուն օլուեօրում : Տէվամ իտէլիմ' . պարօն , (օ քիմէնին պարօն օլտուղունու սէօյլէտիմ մի .) չիքեալընըն էլտէն չըգմաեաճաղընա , վէ իղտիվաճընըն իրթէսի կիւնիւ գէնկին օլտուգտան պաշգա , սէրպէսթ տախի օլաճաղընա էմին օլմագ իւզրէ , գէվճէսի օլաճագ գատընըն գուլլանտըլը չէրպէթէ պիր գաչ տամլա գէհիր տամլատըր :

Մ . տը Լա Պրիէրի տինլէեէնլէր արասընտա պիր տիթրէմէ հասըլ օլուպ , Կօնթրան , քէնտիսինտէն չըգտըղը հալտէ ,

— Ֆագաթ , միւսիւ . . . տէտի եիւքսէք սէտա իլէ :

Ժօրժ . - Միւսաատէ խտին քի , միւսիւ պարօն , հիքեաեհմի թէք-
միլ իտէեիմ : Զաթէն իբի տագըգաեա գատար խիթամ պուլուր ,
Հէր նէ իսէ , գաթիլլէր իչինտէ է'ն ալչաղը վէ է'ն դատտարը օլան պու
խային՝ գօնթէսի գէհիրլէր : Իղֆալ իտիլմիչ օլան պիչարէ գատրնըն
եանընտա , ատի պիր պէսլէմէ սըֆաթըյլա պուլունան սատըգ պիր
էմէքտար , մատամասընը գուրթարամազ իսէ , պարի օ ալչագ
խայինի խապէր վէրիւր , մասքէսինի աշաղը ալըր , վէ իրթէսի կիւն
վախտէսինին արգասընտան մէզարա կիրէճէկի շիւպհէսիզ օլան չօ-
ճուղու պէրապէր ալըպ կէօթիւրիւր , վէ թէչէպպիւսիւ խայինանէ-
սինտէ թաճիլ իթտիկի սէպէպլէ , գէհիրին միգտարընտա եանլըչ
հիսապ իթմիչ պուլունան ճանի , լէսմի իզտիվաճըն իճրասը զըմնըն-
տա , մէմուրը մախսուսըյլա կէլտիկինտէ , գօնթէսին նաչընա թէ-
սատիւֆ իտէր :

Հուզգարտան պազըլարը . - Լաքին պու տէհչէթիլ շէյ տիր :

Գօնթրան իսէ , պաչընտա սայքի պիր լավա մատէնի գայնատը-
ղընը հիսս իթմէքլէ պէրապէր , եիւզտէն պիր հալ կէօսթէրմէեէ-
րէք , քէնտի քէնտիեէ ,

— Պու ատէմի նաճըլ սուրտուրմալը , տէյի միւլահազա իթ-
մէքտէ իտի :

Ժօրժ . - Հէքսի պու գատար տէյիլ տիր : Ճանի , քէնտի իւզէ-
րինտէն շիւպհէլէրի պէրթարաֆ իթմէք իւզրէ , տիկէր պիր ճինաեթ
իչլէմէքտէն ըիւճաթ իթմէգ : Շէօյլէքի , օլ սատըգ էմէքտարը իթ-
համ իտէր , վէ մէրգուլմէնին նապէտիտ օլմուչ օլմասը , պու իթհա-
մա թագվիյեթ վիրմէքլէ , պիչարէ գատրն ղրեապէն իտամ ճէզա-
սընա մահքիւմ գըլընըր : Ուրատան օն իքի սէնէ կէչմիչ իքէն , պիր
կիւն , ճանի , մագթուլէնին գըզընը պուլարագ , էսկի թասավուր-
լարընը անըն վասըթասըյլա իճրա իթմէկէ գալգըչըր : պէօյլէճէ
պիչարէ գըզճըղազ՝ եէնի սքիր թէրթիպլին մագսէտի իթթիխազ օ-
լունուր , վէ քիւսթախանէ պիր սիրգաթլա , կէօզ տիքիլմիչ օլան
սէրվէթին սէնէտլէրի , հիքեաեհմին գահրամանը պուլունան քիմնէ-
նին բէնչէսինէ կէչէր , վէ միւսիւ պարօն տը Սթրէնեի պիր ազ էվվէլ
մատմուազէլ տը Գէրուալը պանա թագտիմ իթտիկի միսիլլու , ճա-
նիի մէրգուլմ տախի , պիր ագչամ , վէլիսի պուլունտուղու գըզը ,
անըն սէրվէթինին էմանէթտարը օլան պանքէրէ թագտիմ իլլէր :

Պու տէֆա , տօղրուտան տօղրուեա մուհաճէմէ օլունտուղուն-
տան , եանի ժօրժ , ֆիքըրինի աշիքեարէն մէյտանա գօյտուղունտան ,

Կօնթրան, մազուկ օլաճագ եէրտէ, մուհագագ օլան մուխաթարա գարշարնտա սողուգ գանլըղընը վէ ճէսարէթինի քէսպ իտէրէք,

— Սահիհէն պու հիքեաեէ բէք ղարիպ տիր. լաքին զանն իտէմէմքի, միւսիւ ժօրթ տը Լա Պրիէր՝ պէնիմվէ ահվալինի հիքեաեէ իթտիկի սախթէ պարօն արասընտա պիր միւշապէհէթ կէօսթէրմէք ֆիքրինտէ պուլունսուն:

Ժօրթ. — Միւշապէհէթ մի. Ալլահ իթմէկէ... հիքեաեէմի պիթ իրիեօրում, պունտան սօնրա պազը ահվալին միւշապէհէթի կէօզէ չարբաճագ տըր. Գիպարզատէնին պիրի, պիլմէմքի ինկիլիգ մի եօզսա Ամէրիգալը՝ մը, զիքը իթտիկիմ գըղտ, մէշրու սուրէթտէ ալէագա իտէրէք, անընլա էվէնմէեի վէլիսինէ թէքլիֆ իյլէր. վէլիսի տէ, Մ. պարօն տը Սթրէնեինին ըէտտ իթտիկի կիպի ըէտտ իտէր. Գիպարզատէ իսրար, վէ վէլի տէ, քէնտի ճէվապը ըէտտինտէ թէաննիւտ իյլէր, վէ պու գըղըն սահիպի մութլագը պէն իմ տիեէրէք, պէլքի թէհտիտ, գօրգու, ճէպը, վէլհասըլ միւթատ օլտուղու քեաֆֆէյի ալչագճա վէ երլանլարա մախսուս վասըթալար իյէ չօգտան պէրու գուրմուշ օլտուղու մագսէտինէ էրմէք իւզրէ իքէն, պաղթէթէն, եագասընը գուրթարմըշ օլտուղունու զանն իյլէտիկի, վէ օն իքի սէնէ էվվէլ իթհամ իթմիշ օլտուղու, վէ պիր կիւն էվվէլ եինէ քէնտի իթհամը իւզէրինէ թէվգըֆ իթտիրմիշ պուլունտուղու գատըն, էօլիւ կիպի, սիմասը պէմ պէեագ օլարագ, վէ տօտագլարը տիթրէեէրէք, զահիր օլուր, վէ եալընըղ իշպու ինթիգամճուեանէ կէօրիւնիւշիւյլէ, վագթիլյէ իճրա իթտիկի ճինաեէթին է՛ն ճիւզի թէֆէրրուաթընա գատար խաթըրա պրագըր:

Պու արալըգ պիւթիւն հագըրունուն սայքի նէֆէպլէրի քէտիւմիշ օլուպ, ժօրթ տը Լա Պրիէր, էլինի, սալօնուն գաբուլարընտան պիրինէ տօղրու ուզաթտը, վէ ումուսուն կէօզլէրի մէգքիւր գաբուեա աթֆ օլունտու, վէ օ անտէ ղարիպ պիր մէնզարէ կէօրիւտիւ:

Շէօյլէքի Բէրին Բօղիէ՝ լէհճէսի սօլմուշ, կէօզլէրի գարարմըշ, վէ Բօշթայլ սէյֆիեէսինտէ պուլունտուղու զէման կիպի էլպիսէ կիեինմիշ օլուպ, սօլ էլիլյէ գաբունուն բէրտէսինի գալտըրմագտա, վէ սաղ էլինտէ թութտուղու պիր թէքսի իշինտէ, գօնթէս տը Բէրուալըն սօն խասթալըղընտա գուլլանտըղը շիշէ վէ գատէհէ միւշապիհ պիր շիշէ վէ գատէհէ պուլունմագտա իտի:

Բէրինին արգասընտա, հիւքիւմէթ մէմուրու օլտուղու գըեաֆէթինտէն անլաշըլան պիր ատէմ տուրմուշ օլուպ, տիկէր պիր

գաբունուն աղղընտա տա թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-լա-ժամպ տուր-մագտա իտիլէր, վէ պիրինճիսի տիկէրինէ,

— Պէնիմ խաթըրմտան կէչիեօրտու. իշթէ եագաեր էլէ վիր-տիք, տէտիկի սըրատա, Բաս-լա-ժամպ տա,

— Պուրատա թօբլանմըշ օլան շու պիւեիւք զաթլարըն պու ագ-շամքի էյլէնճէսի էբէյիճէ զարիպ օլաճաղընտան, զանն իտէրիմքի կիւլիւպ էյլէնճէեիզ, տէյի ճէվապ վիրտի:

39

Պարօն տը Սթրէնեիին կէօզլէրի տալիս միւսաֆիրլէրի կէօզլէրի-նին աթֆ օլունմուշ օլտուղու թարաֆա աթֆ օլունտու, վէ Բէրինի կէօրտիւկիւնտէ, տէմիր կիպի գուվվէթլի միւրատ սահիպի օլմասընա, վէ է'ն ճիւզի հարաքեաթընա պիլէ հաքիմ պուլունմասընա րազմէն, տէհէթլի պիր թասվիր կէօրմիւշճէսինէ տիթրէտի, վէ,

— Գուրթուլմուշ, իշթէ չիմտի կիրտապա տիւշտիւմ, տէյի միւ-լահապա իթտի:

Մարթա վէ ժօրժէթ. — (Այնի վագըթտա, եավաշ սէտա իլէ.) վալիտէ'մ տիր...

Բէրին, ումումուն հայրէթ իչինտէ պուլունտուղու սըրատա, ահէսթէ ահէսթէ պիր գաշատըմ ալտը, չիւնքի Մ. տը Լա Պրիէրին պու սըրատա մէրգուլմէի օրաեա կէթիւրմէք իգթիտաընա նա'սըլ մալիք օլապիլտիկինի քիմէսնէ անլաեամամագտա իտի:

Կօնթրան, սօղուգ գանլը վէ ճէսարէթլի պուլունմատըղը թագ-տիրտէ, սէլամէթինի զայպ իթմիշ օլաճաղընը անինտէ անլատը, վէ քէնտիսի, սօն պանիյյէեէ գատար ուղընաշմաղա հաղըր պիր քիմնէ իտուկիւնտէն, հէման թէճափուզի պիր հալ քէսպ իթտի, վէ միւ-թէքէպպիրանէ ժօրժա տօղըու տէճիւպ, իսթիհզա իլէ:

— Միւսիւ տը Լա Պրիէր, շու էսնատէ օյնատըղընը զարիպ գօ-մէտեանըն մանէասը նէ' օլտուղունու վէ նէ'եէ միւֆիտ խոթուկինի վութֆէն պէնտէնիզէ պիտիրի'քմիսինիզ, տէտի:

Բէրին. — (Ճէվապա աղաղ իտէրէք.) Շունա միւֆիտ օլմագտա տըրքի, պու գօմէտեանըն խաթըրա պրագտըղը ճինաեթի վահ-չիեանէնին հագըգէթինի ճիւմէեէ իսպաթ իթմէքտէ տիր:

Պարօն. — (Թագիւրլէ.) Պու գարը տիվանէ տիր:

Բէրին . - (Պիր աղ տահա իւերլէեհէրէք .) Էօյլէ՞ մի զանն իտէր-սինիզ , միւսիւ պարօն . Իմտի , պէյնզինիզ սօլմագսըզըն պանա պա-գըն . Ա՛հ , պու նիւմայիշ տէհչէթլի տիր , տէյիլ՛ մի . Պու թէբսի , շիշէ վէ գատէհ , մատամ տը Բէրուալըն վէֆաթընտան պիր սաաթ էվվէլ գուլանտըղը թէբսի , շիշէ վէ գատէհէ օլ գատար պէնզէր քի , պու շիշէնին իշինտէքի մատտէնին զէհերլի օլուպ օլմատըղընը էլպէթթէ տիւշիւնմէքտէսինիզ . Միւսիւ պարօն տը Սթընէնի՛ , Մ . պարօն տը Լա Պրիէրին պիր աղ էվվէլ իթտիկի հիքեաեհ՝ լքիմիզէ աեհտ տիր . Պէսլէմէ պէն իմ . միւթթէհիմէ պէն իմ , մահքիւմէ պէն իմ , ֆագաթ գաթիլ սիզսինիզ :

Կանթըրանըն տալէթլիէրի , պու տէհչէթլի սէօլէրի իշիթտիք-լէրինտէ , տիթրէտիլէր , վէ արալարընտա պիր ֆըսըլթը կէշտի . Եալընըզ պարօն , ումուզլարընը չէքէրէք ,

— Պու գարը սաեըզլաեօր , տէտի :

Բէրին . - (Թէբսիեի մասանըն իւսթիւնէ գօեուպ , գատէհէ շի-չէտէքի մատտէտէն տօլտուրարազ .) Էկէր սաեըզլաեօր իսէմ , պու գատէհի իշէրէք սաեըզլամագտա օլտուղումու իսպաթ իտին . էվվէթ , միւսիւ պարօն , վաղթիյէ քէնտինիզին մատամ գօնթէսէ իշիրպիկի-նիզ շու պրիւսին զէհերինի ճէսուրճա իշին պագալըմ :

Պարօն . - Արթըզ չօգ օլտու :

Բէրին . - Իշին , իշին . ճէսարէթ իտէմէեհէօրսունուզ . գօրգուեօր-սունուզ հա՛ : Ա՛հ , ըիւճաթ իտէճէկինիզի պիլիեօրտում . Դաթիլէր , ալչագ քիմնէլէր տիրէր :

Պարօն տը Սթէնէի՛ զայագըլ պիր հալտէ վէ քէնտինտէն չըգա-րագ , տալէթլիլէրինէ տօղրու տէօնիւպ ,

— Միւսիւլէր , սիզ պէնիմ տօսթլարըմընըզ . . . միւսաֆիրլէ-րիմնինիզ . . . մուալէնէթինիզի թէմէննի իտիեօրում , ումարըմքի ըէտտ իթմէզսինիզ . Կէօրիւեօրսունուզ ա՛ , էվիմտէ վէ սիզին գար-չընըզտա պանա հագարէթ իտիլիեօր : Եիւզիւմէ գարչը տիվանէճէ պիր ազվիեաթ վուգու պուլուեօր : Պու գարը պիր ալչագ տըր : Պու-նու գօլմանըզը սիզտէն թալէպ վէ ըհճա իտէրիմ :

Պու սէօլլէրտէն սօնրա , տէրին պիր սուպուգ հասըլ օլտու , վէ քիմնէ Բէրինէ տօղրու պիր ատըմ պիլէ ալմատը :

Թրօմպ-Ալգագար , Բաս-լա-Ժամպըն գուլաղընտան աչաղը ,

— Պիլիթմիսին , պարօն չըգամազ պիր եօլա կիրմիշ կիպի պիր հալտէ պուլունուեօր , տէտի :

Պարօն . - (Շիտտէթլէ .) Պու գատէհին իչինտէքի մատտէքի իչ-
մէք իսթէմէտիկիմ իչին մի հազգըմտա պէօյլէ պիր ալլազճա շիւպ-
հէ հասըլ օլապիլիեօր, էկէր վագըր օլան թէքլիֆի գապուլ իթսէմ,
ազվիեաթը վագըրանը գապուլ իթմիշ օլուրուլմ, չիւնքի օ ազվիեա-
թա գարըլ ուղրաշմագըլղա թէնէզզիւլ իթմիշ պուլունուրուլմ, հալ
պուքի պու պապտէ թահգիրլէ մուամէլէ իթմէքտէն զայրի պիր չէյ
եաբամամ . Պուրատա քիմէսնէ պէնիմ պէրաիթիմէ շիւպհէ իթմէ-
տիկի իչին, անը իսպաթէ լիւզուլմ կէօյլմէմ . Պու գատար սաֆսա-
թա արթըգ էլվէրիւր . պէն, մատմուլազէլ տը Գէրուլալըն վէլիսիեիմ,
հուգուգուլմու իճրա իթմէքտէիմ . Պու հուգուգուլմա քիմ իթիրազ
իթմէքտէ տիր .

Բէրին . - Պէն .

Պարօն . - Հալէա սէօզ սէօյլէմէկէ ճէսարէթ իտիեօրսունուզ,
իմտի, սէսինիզի չըգարմագտան էվվէլ, սիզի մահքիւլմ գըլմըշ օլան
հիւքիւլմէթէ ճէվապ վիրին . Իֆթիրա իթմէքլէ սէլամէթինիզի պու-
լամագսընըզ . իֆթիրանըզ՝ զաթէն հիւքիւլմսիւզ տիւր . Զանն իտէ-
րիմքի գօմէտեա խիթամ պուլտու, տիշարը չըգըն .

Բէրին . - (Գէնտի քէնտիեէ վէ մէյեուսիեէթի ազիմէ իլէ .) Ա՛հ,
պէն իսէ, անը գօրգուլթուրուլմ, վէ ճինանէթինի իգըրար իթտի-
րիրիմ զանն իտիեօրտուլմ . . . Հագգ թէալա պէնի թէրք իտիեօր .

Բաս-լա-թամպ . - (Թրօմպ-Ալգազարըն տիրսէկինէ վուրարագ .)
Կէօրիւեօրմուսուն, եագասընը նաճըլ գուրթարըեօր . . .

Թրօմպ-Ալգազար . - Պէն տէ էօյլէ զանն իտիեօրուլմ, զաթէն
ուսթա չէյ տիր .

Կօնթրան, Ժօրթա խիթապէն վէ մաղրուրանէ պիր թավը իլէ,

— Թէհի եէրէ իթիրազ իտիլէն հուգուգուլմու շիմտի իսպաթ
իտէճէեիմ, միւսիւ . Իշթէ, գօնթէս տը Գէրուլալըն վասիեթէնամէ-
սի . Իգթիզա իտէն սէնէտլէրի տէ պունուն տէրունինտէ պուլլաճագ-
սընըզ, տէտի .

Մէրգուլմ, պու արա, մահուտ չիղտանը ճէպինտէն չըգարըպ,
Ժօրթա վէրիրքէն, Բէրին տիշի պիր արթլան կիպի աթլաեըպ, մէքքիւր
չիղտանը գաբտը, վէ այնի վագըլթտա,

— էվվէթ, իպգաի նամուսումա վէ ալսըլ ինթիգամըմա մէտար
օլաճագ իոպաթ տալսի պունտա մէվճուտ տուր, տէյինիտա իթտի .

Կօնթրան, պէյնզի սօլարագ, — Պու նէ՞ տիեօր, — տէյի միւլա-
հազա իթտի իսէ տէ, մատամ տը Գէրուլալըն՝ Թիլիւ տը Պրիէրէ եագ-

մըջ օլտուղու մէքթուպու պիզգաթ զայ իթտիկինի խաթըըլաեարագ միւսթէրիհ օլտու :

Լաքին Բէրին , - Միւսիւ պարօն , հէր չէյի տիւշիւնէմէմիշսինիզ , վէ բէնտի քէնտինիզի էլէ վիրտինիզ , տէտի :

Մէզպուրէ , պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման , չիզտանը աչտը , վէ պիտտէֆաթ զիբրի կէչմիշ օլան կիզլի տայիրէեի եօգլաեարագ , տէօրթ տիւրիւլմիւշ պիր քեաղըտ չըգարտը , վէ օլանէ տէկին արգատա տուրմուշ օլան հիւքիւմէթ մէմուրու իլէրլէմիշ իտուկինտէն , Բէրին , մէզբիւր քեաղըտը մէրգուժա վիրէրէք ,

— Օգուեո՛ւն , էֆէնտիմ , օգուեո՛ւն , ճէնապը Ալլահ ատիլ վէ խայրխահ տըր , տէտի , վէ Կօնթրան , իլք տէֆա կէօրտիւկիւ պու ատէմին հալը բէսմինտէն տօլաեը թէաճճիւպտէ գալարագ , քէմալը տէհչէթլէ ,

— Պու նէ՞ տիմէք , տէյի միւլահազա իթտիկի սըրատա , զէմին պաթըեօր զանն իյլէմէքտէ իտի :

Շախսը մէճհուլ , մէզբիւր քեաղըտլարը աչըպ , քեաֆֆէյի գալպլէրին չարբտըղը զէման վէ օրթալըղըն սուպուղու արասընտա , պիւլէնտի ապագ իլէ աթիտէքի սաթըըլարը օգուտու :

«Սատագաթ վէ ուպուտիյեէթ մէլէեի օլան Բէրին Րօզիէ հագգընտա ասլա չիւպհէմ եօգ տուր : Պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեի թարաֆընտան զէհիլընէրէք թէրքի հաեաթ իթտիկիմ չու ետաթտա , գըղըմը վէ սէրվէթիմի , քէնտիսինէ եանի Բէրին Րօզիէեէ թէրք իտէրիմ :

«ԳՕՆԹԵՍ ԼԷՕՆԻ ՏԸ ՔԷՐՈՒԱԼ

«Րօշթայլ սէյֆիեէտի , 29 նոյեմբեր 1847»

Կօնթրան , ճէսարէթի ֆէվզէլատէսի քեամիլէն զայիլ օլուպ , եէրինէ թագաթսըղլըգ գայիմ օլտուղունտան , ֆիքրինտէն ,

— Մահվ օլուպ պիթտիմ , տէտի :

Բէրին . - (Հէեհէճանը աղիմլէ .) Օ՛հ , Մարթա , սէվկիւլիւ գըղըմ , իշթէ կէօրիւեօրսուոն ա՛ , պէն սէնին վալիտէնի էօլտիւրմէտիմ , տէյի պէեան իթտի , վէ մէզպուրէեի գուճագլատը :

Մարթա իսէ , պու արա , Բէրինի նիհաեէթսիզ սուրէթտէ էօբէրէք ,

— Ա՛հ, սիգ պէնիմ վալիտէմսինիզ, տայիմա վալիտէմսինիզ՝ տէտի :

Լիօնէլ Մօրթօն, քէմալը հիւրմէթլէ Բէրինին էլինի թուլթուպ,

— Պէն տէ, մատամ, սիգին էվլատընըզ օլաճաղըմ, տէտի :

Հիւքիւմէթլէ մէմուրու... Կօնթրան տը Սթըննի, թահթը թէվ-գըֆտա օլտուղունուզու դանուն նամընա պէեան իտէրիմ :

Պարօն. — (Բիւճաթ իտէրէք.) Նէ՞ հագդլա... սիգ քիմսինիզ :

Հիւքիւմէթլէ մէմուրու. — Պէն միւտտաիի ումուլիեիմ :

Թրօմպ-Ալգազար. — (Եավաշ սէտա իլէ.) Միւտտաիի ումուլի իմիշ... արգատաշ, պուրասը պիզիմ եէրիմիզ տէյիլ տիր. գըշ իրինի չէզզէլիմ :

Կինեօլէ. — (Մէրգոււմուն արգատընտա տուրմուշ օլտուղունտան, ֆիրարընա մէյտան վիրմէքսիզին եագասընտան թուլթուլ.) Բէք աճէլէ իթմէ, պուրատա կէօրէճէք իշին վար տըր :

Թրօմպ-Ալգազար. — Վա՛հ պէնիմ գօզուլու բօմատա, սապօն վէ սայիրէլէրիմ... Պիւթիւն խէեալաթըմ մահվ օլտու... իգպալիմ եավէր տէյիլ իմիշ :

Բաս-լա-ժամպ տաիի ֆիրար իթմէք իսթէտի իսէ տէ, օ տաիի ժօրթէթին էլինէ տիւշմէքլէ, մէրգուլմէ, խապիսի մէզպուրուն եագասընտան, ճէսուր պիր տէլիգանլը կիպի թուլթարագ,

— Եէրինտէն գըմըլտանմա, տէտի :

Բաս-լա-ժամպ. — (Եավաշ սէտա իլէ.) Իշթէ, պիւեիւք ճէմիյ-եէթլէրէ գարըշմանը վէ պիւեիւք իշլէրէ կիրիշմէկի կէօր տէ անլա :

Ժօրթ տը Լա Պրիէր՝ միւտտաիի ումուլիեի խիթապէն... էֆէնտի՛, սէօզիւմոնէ պուլունտո՛ւմ մու :

Միւտտաիի ումուլի. — Սիգ ատալէթի թէնվիր իթտինիզ. ատալէթ տէ սիգէ թէշէքքիւր իտէր. Բէրին Բօզիէ հիւրը տիւր, պիր ազտան զէվճի տաիի հիւրը օլաճագ տըր :

Բէրին. — Ճէնապը Ալլահ ատիլ տիր. անըն ատալէթ վէ խայր-խահ լըղընա թէշէքքիւր իտէրիմ :

Կօնթրանըն խանէսի էթրաֆընտա պուլունան պիր չօգ հիւքիւմէթ մէթ մէմուրլարը, եալընըզ պիր էմրէ պէքլէտիքլէրինտէն, պու էմր վէրիլինճէ, Կօնթրան թուլթուլտու, ֆագաթ պազը քեաղըտ ալմագ իւզրէ խուռուսի օտասընա կէօթիւրիւլմէսինի իսթիտա էյլէմէքլէ, թահթ էլ հըֆզ օտասընա կէօթիւրիւլտիւ :

Մէրգուլմ, օրատա, եագըխանէսի իւզէրինտէ պուլունան իքի

Թապանճատան պիրինի ալարագ, պէյնինէ տողրու աթէշլէմէսինտէ, ճինաեթ մահքէմէսիյլէ գաթըլկեահ զահմէթլէրինտէն պու սուրէթլէ խալի օլտու:

Թրօմպ-Ալգազար իլէ Բաս-լա-ժամպ, Գաեէն զընտանընա աթըլըպ, օրատա, Բարիստէ գօգուլու մատտէլէրէ տայիր քիւշատընը թէխայեիւլ իթտիքլէրի մաղազաեա մէրպուլթ տէյիրմէնի չէվիրմէք հավվէսիյլէ ահ ու էնինլէր իթմէքլէ էօմիւրլէրինի կէշիրտիլէր:

Ժօրժ տը Լա Պրիէր՝ տիւնեատա է՛ն զիեատէ արզուլէտիկի խուսուս՝ բէտէրինին իեատէյի նամուսու օլտուղու հալտէ, պուռնա մուվաֆֆագ օլմասընտան տօլաեքքէնտիեի է՛ն պախթիեար քիմնէ ատտ իթտի, վէ սէրվէթի ճէսիմէեէ մալիք օլտուղունտան, պու սէրվէթի՝ ալիճէնապանէ սարֆ իթմէքտէն տուր օլմատը:

Սապըգէն Օլիմք Սիլա իամինտէ օլան վէ սօնրա մատամ ժէրֆօ թէսմիեէ օլունան գարը, իքի սէնէ մուգատտէմ տիլտատէ օլտուղու պիր ատէմ իլէ էվլէնտի իսէ տէ, պիշարէ ատէմի արասըրա տէօյտիւքտէն պաշգա, ագչէսինի տէ իսրաֆիլա թիւքէթտի:

Լիօնէլ Մօրթօն՝ Մարթա տը Գէրուալ իլէ էվլէնտիկի կիպի, ժօրժէթ տէ մատամ Կինեօլէ օլտու, վէ թէսատիւֆաթը զարիպէտէն օլարագ, պիր սէնէ սօնրա Մարթա պիր գըզ, վէ ժօրժէթ տէ պիր էրքէք էվլատ տիւնեաեա կէթիրտիլէր:

Ժան Բօզիէ, իշրէթտէն ֆարիղ կէլիպ, զէվճէսի, գըզը վէ տամատըյլա պիրլիքտէ, Լիօնէլ Մօրթօնուն իհտա իթտիկի կիւզէլ պիր սէյֆիեէտէ իգամէթ իթտիլէր, վէ Մարթա՝ զէնկին վէ մէսուտ օլտուղու իշին, անլէր տէ զէնկին վէ մէսուտ օլտուլար, վէ Բէրին, միւտտէթի հաեաթընտա, «ճէնապը Ալլահ ատիլ վէ խայրխահ տըր» տիմէքտէն տուր օլմատը:

